

П

ПАДИНА (trough) (**кд**) – във:

икономическа падина (същото като *дъно* в икономическия цикъл).

ПАЗАР (market) (в икон.) – сектор на *пазарната икономика*, който обхваща (1) търсенето, предлагането и покупко-продажбата (изобщо *икономическата размяна*) на *икономически ingrediente*ти (в т.ч. на *икономически продукти* и на *производствени икономически фактори*) от страна на *икономическите единици* и (2) *икономическите институции* (респ. *институционалните икономически единици*), в т.ч. и *икономическите единици*, участващи в пазарния процес (в т.ч. и в *икономическата размяна*); същото като **икономически пазар** (economic market) и като **ингредиентен пазар*** (ingrediential market) (в икон.). Негови разновидности са *продуктовият пазар* (в икон.), *факторовият пазар* (в икон.) [в т.ч. *трудовият пазар* (в икон.) и *физическият пазар* (в икон.)], *микроикономическият пазар* (в микр.), *макроикономическият пазар* (в макр.), **съвършеният икономически пазар** (perfect economic market) (в икон.), **несъвършеният икономически пазар** (imperfect economic market) (в икон.).

ПАЗАР (market) (**кд**) – във:

активноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.);

активноориентирана стерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.);

банков валутен пазар (в межд.);

брейди облигационен пазар (в межд.);

брейди пазар (в межд.);

валутен пазар (в межд.);

вторичен външnodългов пазар (в межд.);

вторичен капиталов пазар (в макр.);

вторичен пазар на правителствените ценни книги (в макр.);

вторичен пазар на труда (в макр.);

входен ингредиентен пазар (в икон.) (същото като *факторов пазар* (в икон.));

входен ингредиентен пазар (в макр.) (същото като *факторов пазар* (в макр.));

входен ингредиентен пазар (в микр.) (същото като факторов пазар (в микр.));

входен макроикономически ингредиентен пазар (в макр.);

входен микроикономически ингредиентен пазар (в микр.);

депозитна сметка на паричния пазар (в макр.);

динамична операция на открития пазар (в макр.);

дуополен пазар (в микр.);

дуополно-монополистичен пазар (в микр.);

дуопсонен пазар (в микр.);

евробанкови потребители на евравалутния пазар (в межд.);

евробанкови потребители на евравалутния пазар (в межд.);

евровалутен междубанков пазар (в межд.);

евровалутен междубанков пазар (в межд.);

евровалутен пазар (в межд.);

евродоларов пазар (в межд.);

единен европейски пазар (в межд.) (вж. *Европейска икономическа общност - ЕИО (в межд.)*);

експанзионистична интервенция на валутния пазар (в межд.) (същото като експанзионистична нестерилизираща валутна интервенция (в межд.));

експанзионистична нестерилизираща интервенция на открития пазар (в межд.) (същото като експанзионистична нестерилизираща операция на открития пазар (в межд.));

експанзионистична нестерилизираща операция на валутния пазар (в межд.) (същото като експанзионистична нестерилизираща валутна интервенция (в межд.));

експанзионистична нестерилизираща операция на открития пазар (в межд.);

експанзионистична операция на открития пазар (в межд.) (същото като експанзионистична нестерилизираща операция на открития пазар (в межд.));

закон за единната цена при продуктовия пазар (в межд.);

застраховащ се на валутния пазар (в межд.);

защитна операция на открития пазар (в макр.);

изходен ингредиентен пазар (в микр.) (същото като продуктов пазар (в микр.));

изходен макроикономически ингредиентен пазар (в макр.);

изходен микроикономически ингредиентен пазар (в микр.);

изчистване на трудовия пазар (в макр.);

инвестиционен пазар (в микр.);
ингредиентен пазар (в икон.);
ингредиентен пазар (в макр.);
ингредиентен пазар (в микр.);
инструменти на капиталовия пазар (в макр.);
инструменти на паричния пазар (в макр.);
инструменти на финансовия пазар (в макр.);
интервенция на валутния пазар (в межд.) (същото като валутна интервенция (в межд.));
интервенция на открития пазар (в межд.) (същото като операция на открития пазар (в межд.));
капиталов пазар (в икон.);
капиталов пазар (в макр.);
капиталов пазар (в макр.);
капиталов пазар (в микр.);
класически капиталов пазар (в макр.);
класически трудов пазар (в макр.);
кредитен пазар (в макр.) (същото като паричен пазар (в макр.));
крива “равновесие на продуктовия пазар - равновесие на паричния пазар” (в макр.);
крива на валутнопазарното равновесие според продуктовия пазар (в межд.) (същото като крива “номинален валутен курс – темп на инфлацията” (в межд.));
макроикономически ингредиентен пазар (в микр.) (същото като ингредиентен пазар (в макр.));
макроикономически капиталов пазар (в макр.) (същото като капиталов пазар (в макр.));
макроикономически пазар (в макр.) (същото като ингредиентен пазар (в макр.));
макроикономически продуктов пазар (в макр.) (същото като продуктов пазар (в макр.));
макроикономически трудов пазар (в макр.) (същото като трудов пазар (в макр.));
макроикономически трудов пазар (в макр.);
макроикономически трудов пазар (в макр.);
макроикономически факторов пазар (в макр.) (същото като факторов пазар (в макр.));

макроикономически физически пазар (в макр.) (същото като физически пазар (в макр.));
междубанков валутен пазар (в межд.);
микроикономически пазар (в микр.);
микроикономически продуктов пазар (в микр.) (същото като продуктов пазар (в микр.));
микроикономически ингредиентен пазар (в микр.) (същото като ингредиентен пазар (в микр.));
микроикономически капиталов пазар (в микр.) (същото като капиталов пазар (в микр.));
микроикономически трудов пазар (в микр.) (същото като трудов пазар (в микр.));
микроикономически трудов пазар (в микр.);
микроикономически факторов пазар (в микр.) (същото като факторов пазар (в микр.));
монополен пазар (в микр.);
монопсонен пазар (в микр.);
неевробанкови потребители на еуровалутния пазар (в межд.);
неизчистен трудов пазар (в макр.) (същото като неуравновесен трудов пазар (в макр.));
неинституционално участие във взаимни фондове на паричния пазар (в макр.);
непокрит лихвен паритет при форуърдния валутен пазар (в межд.);
непълна интервенция във валутния пазар (в межд.) (същото като частична интервенция във валутния пазар (в межд.));
неравновесие на валутния пазар (в межд.);
нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.) (същото като нестерилизираща валутна интервенция (в межд.));
нестерилизираща интервенция на открития пазар (в межд.) (същото като нестерилизираща операция на открития пазар (в межд.));
нестерилизираща операция на валутния пазар (в межд.) (същото като нестерилизираща валутна интервенция (в межд.));
нестерилизираща операция на открития пазар (в межд.);
несъвършен микроикономически продуктов пазар (в микр.) (същото като несъвършен продуктов пазар (в микр.));
несъвършен микроикономически факторов пазар (в микр.) (същото като несъвършен факторов пазар (в микр.));

несъвършен пазар (в микр.);
несъвършен продуктов пазар (в микр.);
несъвършен трудов пазар (в микр.);
несъвършен факторов пазар (в микр.);
нетен ефект на евравалутните пазари върху глобалното парично предлагане (в межд.);
нетен ефект на евравалутните пазари върху външното парично предлагане (в межд.);
нетен ефект на евравалутните пазари върху вътрешното парично предлагане (в межд.);
неуравновесен трудов пазар (в макр.);
общ пазар (в межд.);
олигополен пазар (в микр.);
олигополно-монополистичен пазар (в микр.);
олигопсонен пазар (в микр.);
операции на открития пазар (в макр.);
операция на валутния пазар (в межд.) (същото като валутна интервенция (в межд.));
операция на открития пазар (в межд.);
опционен валутен пазар (в макр.);
опционен валутен пазар (в межд.);
офшорен пазар (в межд.) (същото като евравалутен пазар (в межд.));
пазар (в икон.);
пазар на входните производствени фактори (в икон.) (същото като факторов пазар (в икон.));
пазар на входните производствени фактори (в макр.) (същото като факторов пазар (в макр.));
пазар на входните производствени фактори (в микр.) (същото като факторов пазар (в микр.));
пазар на капиталовите блага (в микр.);
пазар на капиталовите услуги (в микр.);
пазар на междинните производствени фактори (в икон.);
пазар на междинните производствени фактори (в макр.);
пазар на междинните производствени фактори (в микр.);
пазар на основните производствени фактори (в икон.);
пазар на основните производствени фактори (в макр.);
пазар на основните производствени фактори (в микр.);

*пазар на продуктите (в макр.) (същото като **продуктов пазар (в макр.)**);*
*пазар на продуктите (в микр.) (същото като **продуктов пазар (в микр.)**);*
*пазар на производствените икономически фактори (в микр.) (същото като **факторов пазар (в микр.)**);*
*пазар на производствените фактори (в икон.) (същото като **факторов пазар (в икон.)**);*
*пазар на производствените фактори (в макр.) (същото като **факторов пазар (в макр.)**);*
*пазар на производствените фактори (в микр.) (същото като **факторов пазар (в микр.)**);*
пазар на първичните производствени фактори (в икон.);
*пазар на трудовите производствени фактори (в икон.) (същото като **трудов пазар (в икон.)**);*
*пазар на трудовите производствени фактори (в микр.) (същото като **трудов пазар (в микр.)**);*
*пазар на физическите производствени фактори (в микр.) (същото като **физически пазар (в макр.)**);*
*пазар на чуждестранна валута (в межд.) (същото като **валутен пазар (в межд.)**);*
паралелен валутен пазар (в межд.);
паралелни парични пазари (в макр.);
пари, предлагани на паричния пазар с уговорка за изкупуване на следващия ден (в макр.);
паричен пазар (в макр.);
пасивноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.);
пасивноориентирана стерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.);
плурополно-монополистичен пазар (в микр.);
покрит лихвен паритет при форуърдния валутен пазар (в межд.);
потребители на еуровалутния пазар (в межд.);
предлагани на паричния пазар еврадолари за изплащане на следващия ден (в макр.);
продуктов пазар (в икон.);
продуктов пазар (в макр.);
продуктов пазар (в микр.);
пълна интервенция във валутния пазар (в межд.);

първичен капиталов пазар (в макр.);
първичен пазар (в макр.);
първичен пазар на правителствените ценни книги (в макр.);
първичен пазар на труда (в макр.);
равновесие на валутния пазар (в межд.);
рационариране на макроикономическите пазари (в макр.);
реален валутен курс според продуктовия пазар (в межд.);
реален валутен курс според финансовия пазар (в межд.);
рестриктивна интервенция на валутния пазар (в межд.) (същото като
рестриктивна нестерилизираща валутна интервенция (в межд.));
рестриктивна нестерилизираща интервенция на открития пазар (в
межд.) (същото като рестриктивна нестерилизираща операция на открития
пазар (в межд.));
рестриктивна нестерилизираща операция на валутния пазар (в межд.)
(същото като рестриктивна нестерилизираща валутна интервенция (в
межд.));
рестриктивна нестерилизираща операция на открития пазар (в межд.);
рестриктивна операция на открития пазар (в межд.) (същото като рест-
риктивна нестерилизираща операция на открития пазар (в межд.));
сконтов пазар (в макр.);
спот валутен пазар (в межд.);
стерилизация на вътрешния паричен пазар (в межд.) (същото като стер-
илизираща валутна интервенция (в межд.));
стерилизация на паричния пазар (в межд.) (същото като стерилизираща
интервенция (в межд.));
стерилизираща експанзионистична интервенция на открития пазар (съ-
щото като стерилизираща рестриктивна валутна интервенция (в межд.));
стерилизираща експанзионистична операция на валутния пазар (в межд.)
(същото като стерилизираща експанзионистична валутна интервенция (в
межд.));
стерилизираща експанзионистична операция на открития пазар (в
межд.) (същото като стерилизираща рестриктивна валутна интервенция (в
межд.));
стерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.) (същото като
стерилизираща валутна интервенция (в межд.));
стерилизираща интервенция на открития пазар (в межд.);

стерилизираща операция на валутния пазар (в межд.) (същото като стерилизираща валутна интервенция (в межд.);

стерилизираща операция на открития пазар (в межд.) (същото като стерилизираща интервенция на открития пазар (в межд.);

стерилизираща рестриктивна интервенция на открития пазар (в межд.) (същото като стерилизираща експанзионистична валутна интервенция (в межд.);

стерилизираща рестриктивна операция на валутния пазар (в межд.) (същото като стерилизираща рестриктивна валутна интервенция (в межд.);

стерилизираща рестриктивна операция на открития пазар (в межд.) (същото като стерилизираща експанзионистична валутна интервенция (в межд.);

суапов валутен пазар (в макр.);

суапов валутен пазар (в межд.);

съвършен вторичен външнодългов пазар (в межд.);

съвършен микроикономически продуктов пазар (в микр.) (същото като съвършен продуктов пазар (в микр.);

съвършен микроикономически трудов пазар (в микр.) (същото като съвършен трудов пазар (в микр.);

съвършен микроикономически факторов пазар (в микр.) (същото като съвършен факторов пазар (в микр.);

съвършен пазар (в микр.);

съвършен продуктов пазар (в микр.);

съвършен трудов пазар (в микр.);

съвършен факторов пазар (в микр.);

твърде рисковоизбягващ валутен пазар (в межд.);

теория за двойствения пазар на труда (в макр.);

теория за сегментацията на пазара (в макр.);

точка на валутнопазарното равновесие според продуктовия пазар (в межд.);

трудов пазар (в икон.);

трудов пазар (в микр.);

търговия на дребно на валутния пазар (в межд.);

търговия на едро на валутния пазар (в межд.);

участници във валутния пазар (в межд.);

участници във форуърдния валутен пазар (в межд.);

факторов пазар (в икон.);

факторов пазар (в макр.);
факторов пазар (в микр.);
физически пазар (в макр.);
финансов пазар (в макр.);
фондов пазар (в макр.) (същото като пазар на заемните фондове (в макр.));
форуърден валутен пазар (в межд.);
фючърен валутен пазар (в макр.);
фючърен валутен пазар (в межд.);
частична интервенция във валутния пазар (в межд.).

ПАЗАР НА ВХОДНИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ* (input production factors market) (в икон.) – същото като *факторов пазар (в икон.)*.

ПАЗАР НА ВХОДНИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ* (input production factors market) (в макр.) – същото като *факторов пазар (в макр.)*.

ПАЗАР НА ВХОДНИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ* (input production factors market) (в микр.) – същото като *факторов пазар (в микр.)*.

ПАЗАР НА ЗАЕМНИТЕ ФОНДОВЕ (loanable funds market) (в макр.) – тип *финансов пазар (в макр.)* или още това е *капиталовият пазар (в макр.)*, представен от гледна точка на предприемачите. На пазара на заемните фондове ролята на стоковия поток се изпълнява от паричните средства (заемните фондове), които протичат в посока от спестителите заемодатели към предприемачите заемополучатели в бизнеса (*парите* функционират като стока), а ролята на паричния поток се изпълнява от дълговите инструменти [*ценните книги (в макр.)*], които протичат в посока от бизнесфирмите към спестителите (тук *капиталът* функционира като пари).

ПАЗАР НА ЗАЕМНИТЕ ФОНДОВЕ (loanable funds market) (**ки**) – във:

пазар на заемните фондове (в макр.);
равновесие на пазара на заемните фондове (в макр.).

ПАЗАР НА КАПИТАЛОВИТЕ БЛАГА (capital goods market) (в микр.) – вид *капиталов пазар (в микр.)* (като *факторов пазар*), на който се купуват и продават *капиталови блага (в микр.)* в качеството им на *производствени икономически фактори*; понятие, което е идентично с *инвестиционния пазар (в микр.)*. Той има двойка същност. От гледна точка своя източник *капиталовите блага* са

продукти и затова техният пазар е част от *продуктовия пазар (в микр.)*. От гледна точка на предназначението си обаче капиталовите блага са производствен фактори и затова техният пазар е част от *факторовия пазар (в микр.)*. Формираната на него цена на отделното капиталово благо е *покупната цена на капиталовото благо (в микр.)*.

ПАЗАР НА КАПИТАЛОВИТЕ УСЛУГИ (*capital services market*) (в микр.) – вид капиталов пазар (в микр.) [като вид *факторов пазар (в микр.)*], на който се купуват и продават капиталови услуги (в микр.) в качеството им на *производствени икономически фактори*. Формираната на него цена на отделната капиталова услуга нарича *рентна цена на капиталовата услуга (в микр.)* или още *наемна цена на капиталовата услуга (в микр.)*.

ПАЗАР НА МЕЖДИННИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ* (*market of middle production factors*) (в икон.) (*)– вид *факторов пазар (в икон.)* на който се търгуват *междинни производствени фактори (в икон.)* (продукти, предназначени за производително потребление). Той е част от *продуктовия пазар (в икон.)*. Според *ингредиентната икономическа* се разграничават *пазар на междинните производствени фактори (в микр.)* и *пазар на междинните производствени фактори (в макр.)*.

ПАЗАР НА МЕЖДИННИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ* (*market of middle production factors*) (в макр.) (*)– вид *факторов пазар (в макр.)* на който се търгуват *междинни производствени фактори (в макр.)* (продукти, предназначени за производително потребление) в *макроикономиката* (ситуиран на макроикономическо равнище) (вж. *ингредиентна икономическа равнищност*); макроикономическо обобщение на *пазара на междинните производствен фактор (в микр.)*. Той е част от *продуктовия пазар (в макр.)*.

ПАЗАР НА МЕЖДИННИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ* (*market of middle production factors*) (в микр.) (*)– вид *факторов пазар (в микр.)* на който се търгуват *междинни производствени фактори (в микр.)* (продукти, предназначени за производително потребление) в *микроикономиката* (ситуиран на микроикономическо равнище) (вж. *ингредиентна икономическа равнищност*). Той е част от *продуктовия пазар (в микр.)*.

ПАЗАР НА МЕСТНИТЕ ЦЕННИ КНИГИ (*domestic securities market*) (**ки**) – ВЪВ:

крива на равновесието на местния пазар на местните ценни книги (в межд.) (същото като крива на постоянната равновесна маса на местните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.));

функция на равновесието на пазара на местните ценни книги (в межд.) (същото като функция на постоянната равновесна маса на местните ценни книги (в межд.)).

ПАЗАР НА НОВИ ЕМИСИИ (new-issue market) (в макр.) – същото като първичен капиталов пазар (в макр.).

ПАЗАР НА ОСНОВНИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ* (market of basic production factors) (в икон.) (*) – вид факторов пазар (в икон.), на който се търгуват основни производствени фактори (в икон.). Негови разновидности са трудовият пазар (в икон.) [пазарът на трудовите производствени фактори (в икон.)] (пазарът на трудовите услуги), физическият пазар (в икон.) [пазарът на физическите производствени фактори (в икон.)] (пазарът на физическите услуги), който е същото като капиталов пазар (в микр.) (пазарът на капиталовите услуги), и пазарът на поземлените услуги, всичките в качеството им на пазари на основни факторови услуги. Според *ингредиентната икономическа* се разграничават пазар на основните производствени фактори (в микр.) и пазар на основните производствени фактори (в макр.).

ПАЗАР НА ОСНОВНИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ* (market of basic production factors) (в макр.) (*) – вид факторов пазар (в макр.), на който се търгуват основни производствени фактори (в макр.) в макроикономиката (ситуиран на макроикономическо равнище) (вж. *ингредиентна икономическа равнищност*); макроикономическо обобщение на пазара на основните производствен фактор (в микр.) (вж. *ингредиентна икономическа равнищност*). Негови разновидности са трудовият пазар (в макр.) [пазарът на трудовите производствени фактори (в макр.)] (пазарът на трудовите услуги), физическият пазар (в макр.) [пазарът на физическите производствени фактори (в макр.)] (пазарът на физическите услуги), който е същото като капиталов пазар (в макр.) (пазарът на капиталовите услуги), и пазарът на поземлените услуги, всичките в качеството им на пазари на основни факторови услуги в макроикономиката.

ПАЗАР НА ОСНОВНИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ* (market of basic production factors) (в микр.) (*) – вид факторов пазар (в микр.), на който

се търгуват *основни производствени фактори (в микр.)* в микроикономиката (ситуиран на микроикономическо равнище) (вж. *ингредиентна икономическа равнищност*). Негови разновидности са *трудовият пазар (в микр.)* [*пазарът на трудовите производствени фактори (в микр.)*] (пазарът на трудовите услуги), *физическият пазар (в микр.)* [*пазарът на физическите икономически фактори (в микр.)*] (пазарът на физическите услуги), който е същото като капиталов пазар (в микр.) (пазарът на капиталовите услуги), и пазарът на поземлените услуги, всичките в качеството им на пазари на основни факторови услуги в микроикономиката.

ПАЗАР НА ПРОДУКТИТЕ (product market) (в макр.) – същото като *продуктов пазар (в макр.)*.

ПАЗАР НА ПРОДУКТИТЕ (products market) (в микр.) – същото като *продуктов пазар (в микр.)*.

ПАЗАР НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ (production factor market) (в микр.) – същото като *факторов пазар (в микр.)*.

ПАЗАР НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ФАКТОРИ (production factors market) (в икон.) – същото като *факторов пазар (в икон.)*.

ПАЗАР НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ФАКТОРИ (production factors market) (в макр.) – същото като *факторов пазар (в макр.)*.

ПАЗАР НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ФАКТОРИ (production factors market) (в микр.) – същото като *факторов пазар (в микр.)*.

ПАЗАР НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ФАКТОРИ (market of production factors) (**ки**) – във:

пазар на входните производствени фактори (в икон.) (същото като *факторов пазар (в икон.)*);

пазар на входните производствени фактори (в икон.) (същото като *факторов пазар (в макр.)*);

пазар на входните производствени фактори (в икон.) (същото като *факторов пазар (в микр.)*);

пазар на междинните производствени фактори (в икон.);

пазар на междинните производствени фактори (в макр.);

пазар на междинните производствени фактори (в микр.);

пазар на основните производствени фактори (в икон.);
пазар на основните производствени фактори (в макр.);
пазар на основните производствени фактори (в микр.);
пазар на производствените фактори (в икон.) (същото като факторов пазар (в икон.));
пазар на производствените фактори (в макр.) (същото като факторов пазар (в макр.));
пазар на производствените фактори (в микр.) (същото като факторов пазар (в микр.));
пазар на първичните производствени фактори (в икон.);
пазар на трудовите производствени фактори (в икон.) (същото като трудов пазар (в икон.));
пазар на трудовите производствени фактори (в микр.) (същото като трудов пазар (в микр.));
пазар на физическите производствени фактори (в микр.) (същото като физически пазар (в макр.)).

ПАЗАР НА ПЪРВИЧНИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ (market of primary production factors) (в икон.) – вид *факторов пазар (в икон.)* на който се търгуват *първични производствени фактори (в икон.)* – *трудова производствени икономически фактори* (трудова услуги) и *поземлени услуги*. Негови разновидности са *трудовият пазар (в микр.)* [*пазарът на трудови производствени икономически фактори (в микр.)*] (пазарът на трудовите услуги) и *пазарът на поземлените услуги*.

ПАЗАР НА ТРУДА (labour market) (**ки**) – във:

вторичен пазар на труда (в макр.);
първичен пазар на труда (в макр.);
теория за двойствения пазар на труда (в макр.).

ПАЗАР НА ТРУДОВИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ (production labour market) (в икон.) – същото като *трудова пазар (в икон.)*.

ПАЗАР НА ТРУДОВИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ (production labour factors market) (в макр.) – същото като *трудова пазар (в макр.)*.

ПАЗАР НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАКТОРИ (physical production factors market) (в макр.) – същото като *физически пазар (в макр.)*.

ПАЗАР НА ЦЕННИТЕ КНИГИ (securities market; bonds market) (в макр.) – тип *финансов пазар* (в макр.) или още това е *капиталовият пазар* (в макр.), представен от гледна точка на спестителите. На пазара на ценните книги ролята на стоковия поток се изпълнява от *ценните книги* (в макр.) (от дълговите инструменти), които протичат в посока от инвеститорите в бизнеса към спестителите (капиталът функционира като стока), а ролята на паричния поток тук се изпълнява от паричните средства, т.е. от заемните фондове, които протичат в посока от инвеститорите към спестителите (парите функционират като пари).

ПАЗАР НА ЦЕННИТЕ КНИГИ (securities market) (**ки**) – във:

извънсписъчен пазар на ценните книги (в макр.);

пазар на ценните книги (в макр.);

пазар на ценните книги на федералното правителство (в макр.);

равновесие на пазара на ценните книги (в макр.).

ПАЗАР НА ЦЕННИТЕ КНИГИ НА ФЕДЕРАЛНОТО ПРАВИТЕЛСТВО (US government security market) (в макр.) (в САЩ) – включва *първичен пазар на правителствените ценни книги* (в макр.) и *вторичен пазар на правителствените ценни книги* (в макр.) в САЩ.

ПАЗАР НА ЧАСТНИТЕ ФИНАНСОВИ АКТИВИ (private financial asset market) (**ки**) – във:

функции на равновесията на пазарите на частните финансови активи (в межд.) (същото като *функции на постоянните равновесни маси на частните финансови активи* (в межд.)).

ПАЗАР НА ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА (foreign exchange market) (в межд.) – същото като *валутен пазар* (в межд.).

ПАЗАР НА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ ЦЕННИ КНИГИ (foreign securities market) (**ки**) – във:

крива на равновесието на местния пазар на чуждестранните ценни книги (в межд.);

функция на равновесието на пазара на чуждестранните ценни книги (същото като *функция на постоянната равновесна маса на чуждестранните ценни книги* (в межд.)).

ПАЗАРЕН АНАЛИЗ НА ИНДИВИДУАЛНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ И СТОЙНОСТ* (market analysis of the individual economic utility

and value) (*) – *икономически анализ* на индивидуалната *икономическа полезност* и индивидуалната *икономическа стойност* (като форми на индивидуалната *икономическата ценност*) и на съответстващото им *икономическо поведение* на индивида като *възпроизводствена икономическа единица* (т.е. едновременно като производител и като потребител) в **условията на пазарна икономика** (същото като *ексномика*) контекста на *релятивистичаната теория на ценността* (в т.ч. и на *релятивистичаната теория на полезността* и *релятивистичаната теория на стойността*). Индивидуалното *икономическо производство* и индивидуалното *икономическо потребление* се разглеждат в единство в качеството им на фази на индивидуално *икономическо възпроизводство*, а потребителското и производственото поведение на индивида в тяхното взаимодействие се интерпретират като фазови разновидности на индивидуално възпроизводствено икономическо поведение. По същество тук почти всички използвани понятия са ексномически (същото като пазарно-икономически), но се употребяват по-общите им определения като *икономически понятия*, тъй като ексномическите понятия са частен случай на икономическите. Така че, макар и означени като икономически, в статията се работи с ексномическа ценност, ексномическа полезност, ексномическа стойност, ексномическо поведение, ексномическо производство, ексномическо потребление, ексномическо възпроизводство, ексномически потребности, ексномически способности и т.н. Настоящата статия (в която е употребена самостоятелна символика) допълва статиите в енциклопедията, посветени на (или свързани със) същата тематика. Вж. също *ценностни ingrediente на индивидуалния икономически продукт*, *криви на ценностните ingrediente на индивидуалния икономически продукт* и *двупродуктов анализ на индивидуалната икономическа полезност и стойност*.

Настоящият анализ на индивидуалната икономическа полезност и на индивидуалната икономическа стойност, който предполага наличието на стоково производство и на пазарно стопанство, ще се извърши на две равнища. **На първото равнище** индивидът, който консумира и произвежда, продава своя *икономически продукт* (респ. своите продукти), т.е. неговият продукт се превръща в стока. В класическата политическа икономия това икономическо устройство се нарича просто стоково производство. **На второто равнище** индивидът, който консумира, продава своя труд на определена фирма, т.е. неговият труд се превръща в стока. Посоченото положение е елемент на развитото пазарно стопанство. По такъв начин индивидуалният възпроизводствен процес се вписва в продуктовия пазар (първото равнище на анализа) или в трудовия

пазар (второто равнище на анализа). Продуктовият пазар и трудовият пазар модифицират индивидуалната икономическа полезност и индивидуалната икономическа стойност, което е предмет на следващото изложение.

Негова основна задача е, да се обоснове начинът, по който се формират индивидуалната крива на търсенето и индивидуалната крива на предлагането на икономическите продукти, както и индивидуалната крива на предлагането на икономическия труд. Крайната цел на статията е изложението да достигне до такава точка, от която по-нататък продължава известният в икономическата теория традиционен микроикономически анализ. Сегашната микроикономика (сегашният микроикономикс) поставя своето начало върху не дотам изяснени основи, а той би трябвало да започне от по-дълбоките пластове на производството и потреблението, на стойността и полезността, които засега са почти бяло поле. Настоящото изложение е опит да се запълни това бяло поле, като при това без да се отричат, а, напротив, като се потвърждават, досега съществуващите микроикономически положения в икономическата теория.

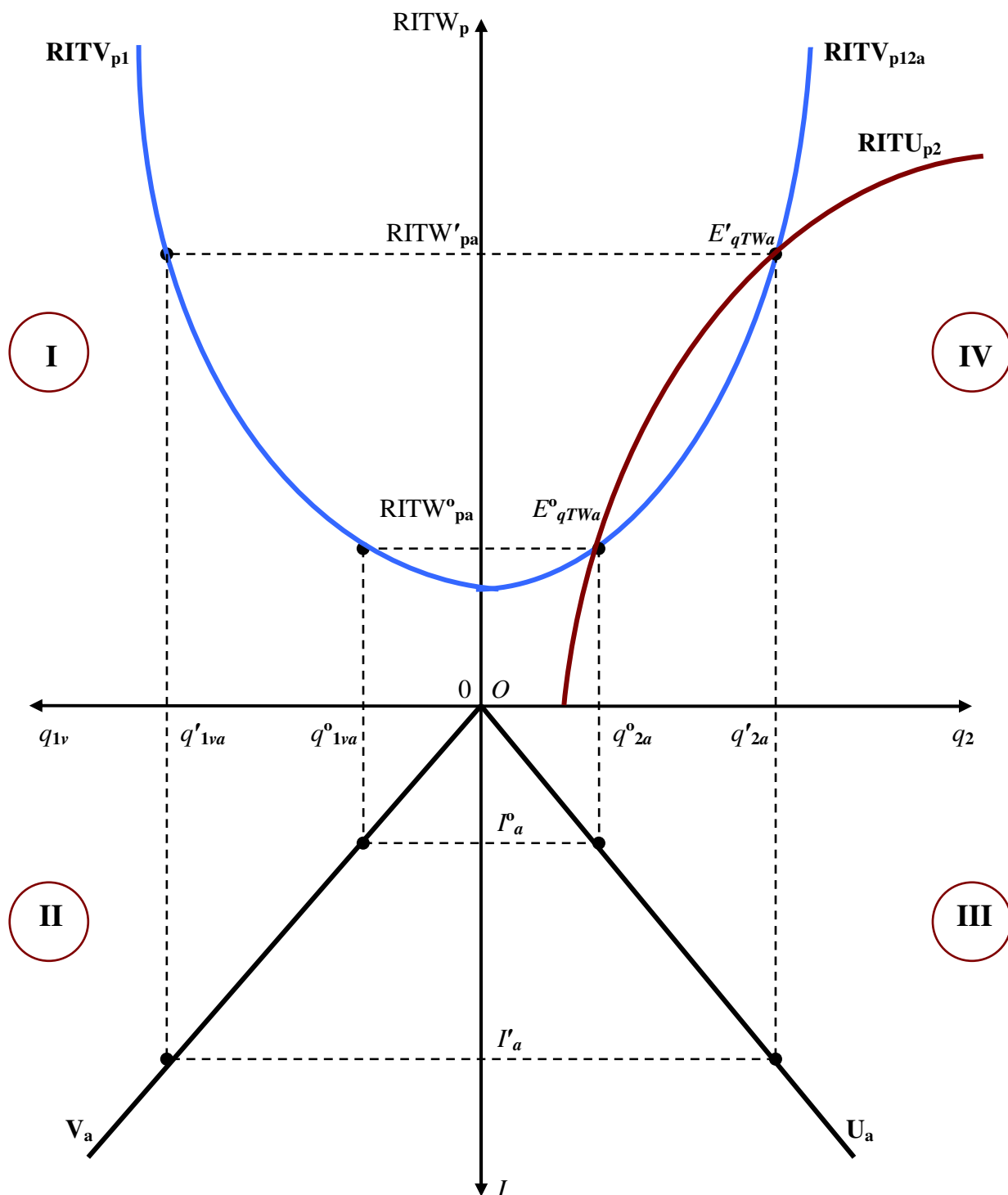
Анализът на индивидуалната икономическа полезност и на индивидуалната икономическа стойност при продуктовия пазар тук е направен на две стъпки. При първата стъпка се предполага, че индивидът произвежда само един вид продукт, който изцяло продава, и консумира също само един (но друг) вид продукт, който изцяло купува (т.е. налице са еднопродуктово производство и еднопродуктово потребление, които са базирани върху два вида продукти). *При втората стъпка* от анализа ще се предполага, че индивидът произвежда и продава два вида продукти и купува и консумира два други вида продукти (т.е. налице са двупродуктово производство и двупродуктово потребление, които са базирани върху четири вида продукти).

1. Анализ на индивидуалната икономическа полезност и на индивидуалната икономическа стойност в условията на продуктов пазар при еднопродуктово производство и еднопродуктово потребление

1.1. Изходна схема на анализа на индивидуалната икономическа полезност и на индивидуалната икономическа стойност в условията на продуктов пазар при еднопродуктово производство и еднопродуктово потребление

На фиг. 1 е представена изходната схема на анализа на относителната индивидуална обща икономическа полезност и относителната индивидуална обща икономическа стойност в условията на продуктов пазар при еднопродукто-

во производство и едноподуктово потребление. Схемата се състои от четири положителни квадранта, разграничени от четири лъча (всичките с начало 0), като величините, нанесени върху тях, са само положителни. Индивидът произвежда икономически продукт само от вида 1 и консумира икономически продукт само от вида 2.

Фиг. 1. Изходна схема на анализа на относителната индивидуална обща икономическа полезност и относителната индивидуална обща икономическа стойност в условията на продуктов пазар при еднопродуктово производство и еднопродуктово потребление

Първият лъч е **ORITW** и върху него са нанесени значенията на относителните индивидуални общи ценностни икономически величини $RITW_p$ (в относителни ценностни единици) (на относителната индивидуална обща полезност на икономическия продукт $RITU_p$ и относителната индивидуална обща стойностна икономическия продукт $RITV_p$). Вторият лъч е **Oq_{1v}** и върху него са нанесени значенията q_{1v} (в специфични единици) на произвеждания от индивида икономически продукт от вида 1. Третият лъч е **OI** и върху него са нанесени значенията на общите приходи на индивида *I* (в парични единици), които той получава от продажбата на произведения от него икономически продукт от вида 1. Предполага се, че индивидът нито спестява, нито прави заеми. Ето защо значенията на неговите приходи *I* са и значения на неговите общи разходи, които той прави при покупката на потребявания от него икономически продукт от вида 2. Четвъртият лъч е **Oq₂** и върху него са нанесени значенията на q_2 (в специфични единици) на потребявания от индивида икономически продукт от вида 2. Квадрант **I** е разположен между лъحوвете **ORITW_p** и **Oq_{1v}**, квадрант **II** – между лъحوвете **Oq_{1v}** и **OI**, квадрант **III** – между лъحوвете **OI** и **Oq₂**, и квадрант **IV** – между лъحوвете **Oq₂** и **ORITW_p**.

Крива на относителната индивидуална обща стойност на произвеждания икономически продукт

Кривата на относителната индивидуална обща стойност на произвеждания икономически продукт от вида 1 **RITV_{p1}** е разположена в първия квадрант. Изходното състояние на разглежданата система на ценностното икономическо поведение на индивида е означено с индекса *a*. При това състояние *a* относителната минимална (нормална) индивидуална обща стойност на произвеждания икономически продукт от вида 1 е $RITV_{p1a}^{\circ} = RITU_{p2a}^{\circ} = RITW_{pa}^{\circ}$, на която съгласно **RITV_{p1}** съответствува минимален (нормален) произвеждан индивидуален продукт q_{1va}° . При същото състояние *a* относителната максимална (разумна) индивидуална обща стойност на произвеждания икономически продукт от вида 1 е $RITV_{p1a}' = RITU_{p2a}' = RITW_{pa}'$, на която съгласно **RITV_{p1}** съответствува максимален (разумен) индивидуален продукт q_{1va}' . Кривата **RITV_{p1}** е индивидуално технологично обусловена (при зададена индивидуална технология промените в нея се обуславят от промените в индивидуалната пределна стойност на произвеждания икономически продукт от вида 1 **RIMV_{p1}**), поради което тя е инвариантна на промените в системата на ценностното икономическо поведение на индивида.

Крива на относителната индивидуална обща полезност на потребявания икономически продукт

Кривата на относителната индивидуална обща полезност на потребявания икономически продукт от вида 2 \mathbf{RITU}_{p2} е разположена в четвъртия квадрант. При изходното състояние на разглежданата система на ценностното икономическо поведение на индивида a относителната минимална (нормална) индивидуална обща полезност на потребявания икономически продукт от вида 2 е $\mathbf{RITU}^{\circ}_{p2a} = \mathbf{RITV}^{\circ}_{p2a} = \mathbf{RITW}^{\circ}_{pa}$, на която съгласно \mathbf{RITU}_{p2} съответствува минимален (нормален) потребяван индивидуален икономически продукт $q^{\circ}_{2ua} = q^{\circ}_{12va} = q^{\circ}_{2a}$ (параметърът q°_{12va} ще бъде пояснен по-долу). При същото състояние a относителната максимална (разумна) индивидуална обща полезност на потребявания икономически продукт от вида 2 е $\mathbf{RITU}'_{p2a} = \mathbf{RITV}'_{p2a} = \mathbf{RITW}'_{pa}$, на която съгласно \mathbf{RITU}_{p2} съответствува максимален (разумен) потребяван индивидуален икономически продукт $q'_{2ua} = q'_{12va} = q'_{2a}$ (параметърът q'_{12va} също ще бъде пояснен по-долу). Кривата \mathbf{RITU}_{p2} е индивидуално потребителски обусловена (при зададен начин на индивидуално потребление промените в нея се обуславят от промените в индивидуалната пределна полезност на потребявания икономически продукт от вида 2 \mathbf{RIMV}_{p2}), поради което тя е инвариантна на промените в системата на ценностното икономическо поведение на индивида.

Цена на произвеждания икономически продукт и доход на индивидуалния производител

Нека при изходното състояние на разглежданата система на ценностното икономическо поведение на индивида a цената на продукта от вида 1, който той произвежда и продава на продуктовия пазар, да е P_{1a} парични единици (вж. *цена (в икон.)*). Това положение е изобразено във втория квадрант чрез правата \mathbf{OV}_a , която сключва с лъча \mathbf{Oq}_{1v} ъгъл от β_a градуса, така че $P_{1a} = \operatorname{tg} \beta_a$. Тогава приходите, които индивидът ще получи от продажбата на минималния (нормалния) произвеждан индивидуален икономически продукт q°_{1va} , които са и негов доход, са равни на $I^{\circ}_a = P_{1a} \cdot q^{\circ}_{1va}$ парични единици. От своя страна приходите, които той ще получи от продажбата на максималния (разумния) произвеждан индивидуален икономически продукт q'_{1va} , които също са и негов доход, са равни на $I'_a = P_{1a} \cdot q'_{1va}$ парични единици.

Цена и обеми на потребявания икономически продукт

Нека при изходното състояние на разглежданата система на ценностното икономическо поведение на индивида a цената на продукта от вида 2, който той купува продуктовия пазар и след това потребява, да е P_{2a} парични единици. Това положение е изобразено в третия квадрант чрез правата OU_a , която сключва с лъча Oq_2 ъгъл от α_a градуса, така че $P_{2a} = \operatorname{tg} \alpha_a$.

При това положение при доход I_a , получен от продажбата на минимален (нормален) произведен индивидуален икономически продукт от вида 1 в обем q'_{1va} при цена P_{1a} , индивидът ще закупи предназначен за потребление минимален (нормален) индивидуален икономически продукт от вида 2 в обем от $q^{\circ}_{12va} = q^{\circ}_{2ua} = q^{\circ}_{2a}$ специфични единици при цена P_{2a} парични единици, т.е. доходът I_a се превръща в равен на него разход, така че $I_a = P_{2a} \cdot q^{\circ}_{12va}$ или, което е същото, $q^{\circ}_{12va} = I_a : P_{2a}$. Величината q°_{12va} е обемът на минималния (нормалния) индивидуален икономически продукт от вида 2, закупен благодарение на продажбата на продукта от вида 1 q'_{1va} . Извършена е пазарна конверсия на q'_{1va} в $q^{\circ}_{12va} = q^{\circ}_{2ua} = q^{\circ}_{2a}$. Забележителното в случая е, че обемите q'_{1va} и q°_{12va} имат една и съща относителна минимална (нормална) индивидуална обща икономическа стойност в размер на

$$RITV^{\circ}_{p1a} = RITV^{\circ}_{p2a} = RITU^{\circ}_{p2a} = RITW^{\circ}_{pa}.$$

По такъв начин на потребявания минимален (нормален) индивидуален икономически продукт в обем от q°_{2ua} му е определена относителна минимална (нормална) индивидуална обща икономическа стойност $RITV^{\circ}_{p2a}$, без той да е произвеждан пряко от индивида. Това позволява да се приложи принципът на относителността при комплексния анализ на индивидуалната полезност и индивидуалната стойност на икономическия продукт.

Също при изходното състояние на разглежданата система на ценностното икономическо поведение на индивида a при доход I_a , получен от продажбата на максимален (разумен) произведен индивидуален икономически продукт от вида 1 в обем q'_{1va} при цена P_{1a} , индивидът ще закупи предназначен за потребление максимален (разумен) индивидуален икономически продукт от вида 2 в обем от $q'_{12va} = q'_{2ua} = q'_{2a}$ специфични единици при цена P_{2a} парични единици, т.е. доходът I_a се превръща в равен на него разход, така че $I_a = P_{2a} \cdot q'_{12va}$ или, което е същото, $q'_{12va} = I_a : P_{2a}$. Величината q'_{12va} е обемът на максималния (разумния) индивидуален икономически продукт от вида 2, закупен благодарение на продажбата на продукта от вида 1 q'_{1va} . Извършена е пазарна конверсия на q'_{1va} в $q'_{12va} = q'_{2ua} = q'_{2a}$. Забележителното в случая тук също е, че обемите q'_{1va}

и q'_{12va} имат една и съща относителна максимална (разумна) индивидуална обща стойност в размер на

$$RITV'_{1a} = RITV'_{2a} = RITU'_{2a} = RITW'_a.$$

По такъв начин на потребявания максимален (разумен) индивидуален икономически продукт в обем от q'_{2ua} му е определена относителна максимална (разумна) индивидуална обща стойност $RITV'_{p2a}$, без той да е произвеждан пряко от индивида. Това отново позволява да се приложи принципът на относителността при комплексния анализ на индивидуалната полезност и индивидуалната стойност на продукта.

Крива на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт

Разгледаната по-горе пазарна конверсия позволява да се построи кривата на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт от вида 2 $RITV_{p12a}$ (който при изходните условия a е закупен благодарение на продажбата на произвеждания икономически продукт от вида 1). Тази крива е разположена в четвъртия квадрант. Тя е построена от точките с ординати, равни на относителната индивидуална обща стойност на количествата продаван икономически продукт от вида 1, и с абсциси, равни на количествата на закупения икономически продукт от вида 2 за сметка на приходите от продажбата на съответстващите количества продаван икономически продукт от вида 1. Две от тези точки (при изходното състояние a) са пресечни на кривата $RITV_{p12a}$ с кривата на относителната индивидуална обща полезност на потребявания икономически продукт от вида 2 $RITU_{p2}$ (т.е. те едновременно принадлежат на тези две криви). При изходното състояние a това са точката E°_{qTWa} на минималното (респ. нормалното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида с координати

$$q^{\circ}_{12va} = q^{\circ}_{2ua} = q^{\circ}_{2a} \text{ и } RITV^{\circ}_{p1a} = RITV^{\circ}_{p2a} = RITU^{\circ}_{p2a} = RITW^{\circ}_{pa}$$

и точката E'_{qTWa} на максималното (респ. разумното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида с координати

$$q'_{12va} = q'_{2ua} = q'_{2a} \text{ и } RITV'_{p1a} = RITV'_{p2a} = RITU'_{p2a} = RITW'_{pa}.$$

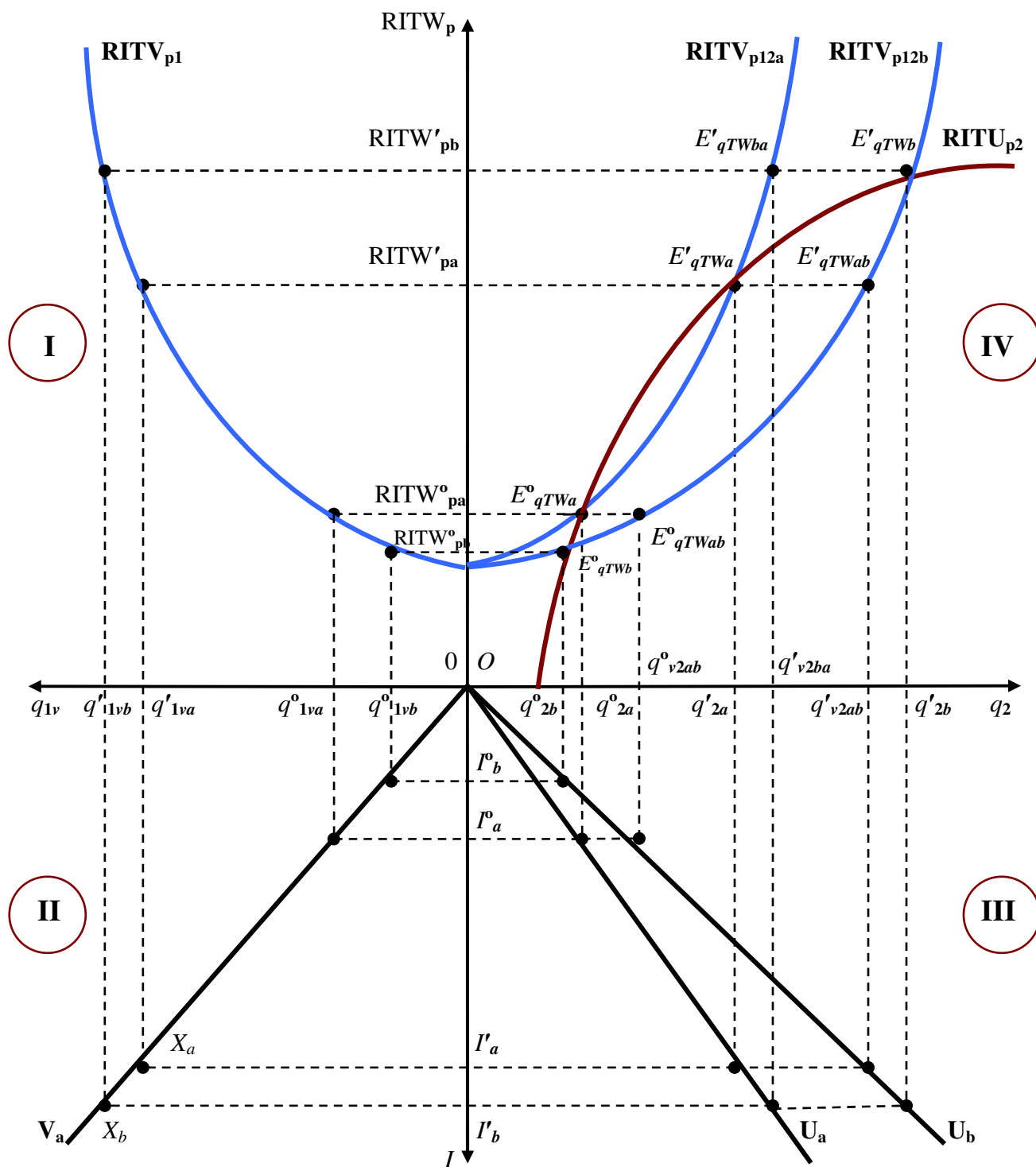
Важно е обстоятелството, че при постоянни други условия кривата на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт зависи от три фактора - кривата на относителната индивидуална обща стойност на произвеждания икономически продукт, цена-

та на произвеждания и продаван икономически продукт и цената на купувания и потребяван икономически продукт.

Читателят трябва да обърне внимание и на положението, че цялата съвкупност от величини при състоянието a (при цени P_{1a} и P_{2a}) се дефинират чрез едновременното решаване на система от уравнения, описващи кривите $RITV_{p1}$, $RITU_{p2}$ и $RITV_{p12a}$.

1.2. Анализ на индивидуалната икономическа полезност и на индивидуалната икономическа стойност при еднопродуктово производство и еднопродуктово потребление, когато се променя цената на купувания (търсения, потребявания) икономически продукт

По-нататък се предполага, че поради изменения в условията на пазара на купувания (потребявания) от индивида икономически продукт от вида 2 неговата цена се намалява от P_{2a} на P_{2b} . С това системата на ценностното икономическо поведение на индивида преминава от състояние a в състояние b . Как това (при постоянни други условия) се отразява върху продажбите на икономическия продукт от вида 1 и върху покупките на икономическия продукт от вида 2, както и върху техните относителни индивидуални общи икономически полезности и стойности? Отговор на тези въпроси може да бъде намерен чрез анализ на зависимостите, изобразени на фиг. 2. На тази фигура е повторена схемата на изходното състояние a (представена на фиг. 1), която обаче е допълнена с новите положения в състояние b на ценностното икономическо поведение на индивида, породени от намаляването на цената P_{2a} до равнището P_{2b} .

Фиг. 2. Отражение на промените в цената на купувания икономически продукт върху общоценностното икономическо поведение на индивида

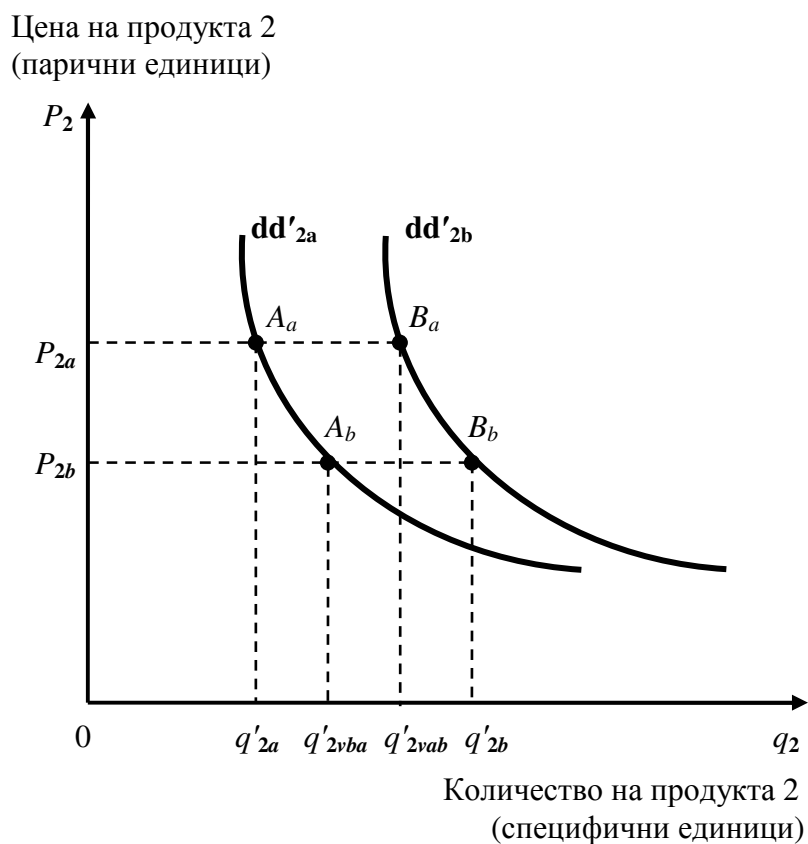
Промени в количествата на купувания (потребявания) икономически продукт, породени от промените в неговата цена

Намаляването на цената на купувания (потребявания) икономически продукт от вида 2 от P_{2a} на P_{2b} предизвиква превъртане в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка, на линията OU_a около началото O до позицията OU_b в третия квадрант. Ъгълът, който тя сключва с лъча O_{q2} , се намалява от α_a на α_b , така че $P_{2b} = \text{tg } \alpha_b$. В резултат на това при постоянен доход I пропорционално на намалението на цената P_2 нараства обемът на купувания продукт от вида 2.

При доход I^o_a , отговарящ на точката E^o_{qTWa} на минималното (респ. нормалното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида при състояние a , покупката на икономическия продукт от вида 2 нараства от q^o_{2a} на q^o_{2vab} специфични единици. Обемът q^o_{2vab} има същата относителна индивидуална обща икономическа стойност $RITV^o_a$, каквато има и обемът q^o_{2a} . При доход I'_a , отговарящ на точката E'_{qTWa} на максималното (респ. разумното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида при състояние a , покупката на икономическия продукт от вида 2 нараства от q'_{2a} на q'_{2vab} специфични единици. Обемът q'_{2vab} има същата относителна индивидуална обща икономическа стойност $RITV'_a$, каквато има и обемът q'_{2a} .

Построяване на индивидуалната крива на продуктово икономическо търсене

Намаляването на цената на купувания (потребявания) икономически продукт от вида 2 от P_{2a} на P_{2b} предизвиква пропорционално нарастване на обеми-те на покупката, в т.ч. от q^o_{2a} на q^o_{2vab} и от q'_{2a} на q'_{2vab} . Затова горният анализ показва как се формира (следователно и как се построява) индивидуалната крива на продуктово икономическо търсене (която при еднопродуктово потребление е единичноеластична). Оптималното общоценностно икономическо поведение на индивида при *статична икономическа система* (каквато се обсъжда тук) предполага той да е достигнал точката E'_{qTWa} на максималното (респ. разумното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие при изходното състояние a .

Фиг. 3. Построяване на индивидуалната крива на продуктовото търсене при постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие и нейното преместване поради стимулираното от промените в цената на търсения продукт преминаване към ново равнище на максималното (разумното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие

При това предположение построяването на конкретната **индивидуална крива на продуктовото икономическо търсене** (individual product demand economic curve) е демонстрирано на фиг. 3 (при съпоставка с фиг. 2) (вж. *крива на продуктовото търсене (в микр.)*). На нея с dd'_{2a} е означена индивидуалната крива на продуктовото икономическо търсене при постоянен доход от Γ_a парични единици, при който при изходното състояние a индивидът се е намирал в положение на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие. Затова на цена P_{2a} отговаря индивидуално търсене на икономическия продукт от вида 2 в размер на q'_{2a} специфични единици (точка A_a), а на новата (намалената) цена P_{2b} отговаря индивидуално търсене на този продукт в размер на q'_{2vab} специфични единици (точка A_b). Индивидът е направил

преход от точката A_a до точката A_b . Чрез сумиране на индивидуалните криви на продуктовото икономическо търсене на отделните купувачи се построява и пазарната крива на продуктовото икономическо търсене – положение, което е разработено в микроикономическата теория.

Преместване на кривата на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт под въздействието на промени в неговата цена

В резултат на намаляването на цената на купувания (потребявания) икономически продукт от вида 2 от P_{2a} на P_{2b} неговата крива на относителната индивидуална обща икономическа стойност се премества надясно от позицията $RITV_{p12a}$ до позицията $RITV_{p12b}$ (фиг. 2). Всяка точка на кривата $RITV_{p12b}$ има същите значения на относителната индивидуална обща икономическа стойност, както и кривата $RITV_{p12a}$, но при по-големи обеми на търсения и купуван продукт от вида 2. Вместо точката E^o_{qTWa} се появява точката E^o_{ab} , а вместо точката E'_{qTWa} се появява точката E'_{ab} . Като цяло новата крива на относителната индивидуална обща икономическа стойност $RITV_{p12b}$ се маркира от точките E^o_{qTWb} , E^o_{ab} , E'_{ab} и E'_{qTWb} .

Забележителното в случая е, че намаляването на цената на потребявания икономически продукт разширява полето на продуктивната икономическа дееспособност на индивида, което се ограничава от двете точки на неговото общоценностно-продуктово икономическо равновесие. При изходното състояние a (при цена P_{2a}) това са точките E^o_{qTWa} и E'_{qTWa} , които са пресечни на кривите $RITU_{p2}$ и $RITV_{p12a}$, а при новото състояние b (при цена P_{2b}) това са точките E^o_{qTWb} и E'_{qTWb} , които са пресечни на кривите $RITU_{p2}$ и $RITV_{p12b}$.

Координати на точката E^o_{qTWa} са обемът $q^o_{12va} = q^o_{2ua} = q^o_{2a}$ и ценностната икономическа величина

$$RITV^o_{p1a} = RITV^o_{p2a} = RITU^o_{p2a} = RITW^o_{pa},$$

а координати на точката E'_{qTWa} са обемът $q'_{12va} = q'_{2ua} = q'_{2a}$ и ценностната икономическа величина

$$RITV'^o_{p1a} = RITV'^o_{p2a} = RITU'^o_{p2a} = RITW'^o_{pa}.$$

От своя страна координати на точката E^o_{qTWb} са обемът $q^o_{12vb} = q^o_{2ub} = q^o_{2b}$ и ценностната икономическа величина

$$RITV^o_{p1b} = RITV^o_{p2b} = RITU^o_{p2b} = RITW^o_{pb},$$

а координати на точката E'_{qTWb} са обемът $q'_{12vb} = q'_{2ub} = q'_{2b}$ и ценностната икономическа величина

$$RITV'_{p1b} = RITV'_{p2b} = RITU'_{p2b} = RITW'_{pb}.$$

Забелязва се, че в резултат на намаляването на цената на потребявания икономически продукт от вида 2 минимално (нормално) равновесният обем на изравнения индивидуален икономически продукт намалява от q^o_{2a} на q^o_{2b} , а минимално (нормално) равновесната относителна индивидуална ценностна икономическа величина на продукта намалява от $RITW^o_{pa}$ на $RITW^o_{pb}$. Затова пък в резултат на същата тази причина максимално (разумно) равновесният обем на изравнения индивидуален икономически продукт се увеличава от q'_{2a} на q'_{2b} , а максимално (разумно) равновесната относителна индивидуална ценностна икономическа величина на продукта се увеличава от $RITW'_{pa}$ на $RITW'_{pb}$.

Преместване на индивидуалната крива на продуктово икономическо търсене поради преминаване към ново равнище на максималното общоценностно-продуктово икономическо равновесие под въздействието на промени в цената на потребявания икономически продукт

При изходното състояние *a* индивидът се е намирал в положението на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие в точката E'_{qTWa} . В резултат на намаляването на цената на потребявания икономически продукт последният се е увеличил от q'_{2a} на q'_{2vab} , но поради ускорения процес на разширяване полето на продуктивната му икономическа дееспособност при новото състояние *b* той не е достигнал новата точка E'_{qTWb} на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие. Появява се стимул за нейното реализиране чрез серия от итерационни стъпки на последователно и взаимнообусловено нарастване на производството и потреблението. В резултат на това обемът на произведения икономически продукт от вида 1 нараства от q'_{1va} на q'_{1vb} специфични единици, неговата относителна индивидуална обща икономическа стойност – от $RITV'_{pa}$ на $RITV'_{pb}$ единици, приходите, получени от неговото продажба, – от Γ_a на Γ_b парични единици, закупения с тяхна помощ икономически продукт от вида 2 – от q'_{2vab} на q'_{2b} специфични единици.

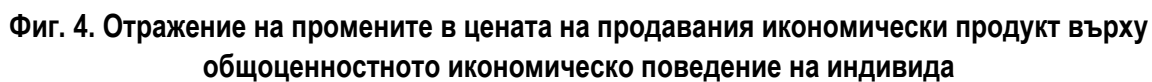
Това означава, че като вторичен ефект от намаляването на цената на потребявания икономически продукт индивидуалната крива на неговото търсене (фиг. 3) се премества нарастващо надясно от позицията dd'_{2a} (при постоянен доход Γ_a) до позицията dd'_{2b} (при постоянен доход Γ_b). Точката B_a от кривата dd'_{2b} показва, че при цена P_{2a} индивидът би търсил при новата ситуация (но

при състояние a) q'_{2vba} специфични единици икономически продукт от вида 2, а точката B_b от същата крива показва, че при цена P_{2b} той би търсил при новата ситуация (но при състояние b) q'_{2b} специфични единици от същия вид продукт.

По такъв начин индивидът е направил преход от точката A_b до точката B_b . Като се вземат под внимание първичния и вторичния ефект от намаляването на цената на икономическия продукт от вида 2, т.е. като се вземе под внимание пълният ефект от това намаляване, в крайна сметка индивидът е направил преход от точката A_a до точката B_b . Във втория квадрант на фиг. 2 това е показано като преход от точката X_a до точката X_b .

1.3. Анализ на индивидуалната икономическа полезност и на индивидуалната икономическа стойност при еднопродуктово производство и еднопродуктово потребление, когато се променя цената на продавания (произвеждания, предлагания) икономически продукт

В следващото изложение се предполага, че поради изменения в условията на пазара на продавания (произвеждания) от индивида икономически продукт от вида 2 неговата цена се увеличава от P_{1a} на P_{1c} . С това системата на ценностното икономическо поведение на индивида преминава от състояние a в състояние c . Тук отново възниква въпросът, как това (при постоянни други условия) се отразява върху продажбите на икономическия продукт от вида 1 и върху покупките на икономическия продукт от вида 2, както и върху техните относителни индивидуални общи икономически полезности и стойности? Отговор на тези въпроси може да бъде намерен чрез анализ на зависимостите, изобразени на фиг. 4. На тази фигура е повторена схемата на изходното състояние a (представена на фиг. 1), която обаче е допълнена с новите положения в състояние c на ценностното икономическо поведение на индивида, породени от увеличаването на цената P_{1a} до равнището P_{1c} .

Промени в дохода и в обемите на купувания (потребявания) икономически продукт, породени от промените в цената на продавания (произвеждания) икономически продукт

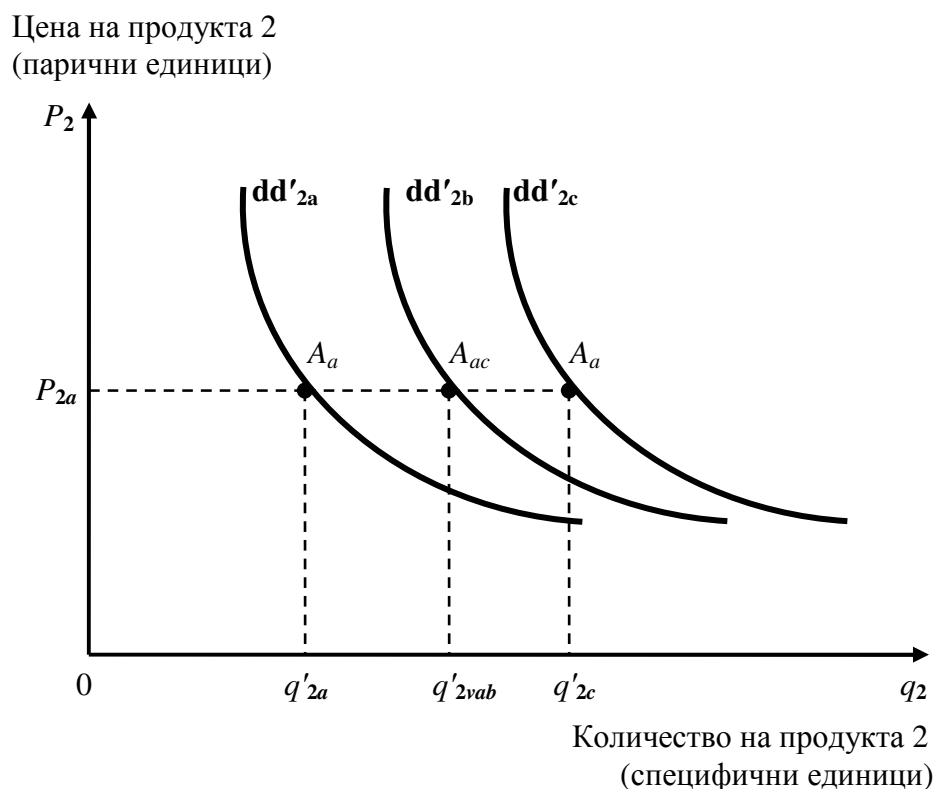
Увеличаването на цената на продавания (произвеждания) икономически продукт от вида 1 от P_{1a} на P_{1c} предизвиква превъртане в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка, на линията OV_a около началото O до позицията OV_c във втория квадрант. Ъгълът, който тя сключва с лъча O_{q1} , се увеличава от β_a на β_c , така че $P_{1c} = \tan \beta_c$. В резултат на това при постоянен доход I пропорционално на намалението на цената P_2 нараства обемът на купувания продукт от вида "2".

По специално, доходът I_a (отговарящ на точката E^o_{qTWa}), който досега е бил получаван като приход от продажбата на минималния (нормалния) икономически продукт от вида 1 в размер на q^o_{1va} специфични единици при цена P_{1a} (т.е. $I_a = P_{1a} \cdot q^o_{1va}$), сега нараства на I_{ac} от продажбата на същия обем на този продукт, но при цена P_{1c} (т.е. $I_c = P_{1c} \cdot q^o_{1va}$). Аналогично на това доходът I_a (отговарящ на точката E'_{qTWa}), който досега е бил получаван като приход от продажбата на максималния (разумния) икономически продукт от вида 1 в размер на q'_{1va} специфични единици при цена P_{1a} (т.е. $I_a = P_{1a} \cdot q'_{1va}$), сега нараства на I_{ac} от продажбата на същия обем на този продукт, но при цена P_{1c} (т.е. $I_c = P_{1c} \cdot q'_{1va}$).

В резултат на нарастването на дохода I_a , който досега е бил получаван като приход от продажбата на минималния (нормалния) икономически продукт от вида 1, до равнището I_{ac} покупката на икономическия продукт от вида 2 (при постоянна негова цена P_{2a}) нараства от q^o_{2a} на q^o_{2vac} специфични единици. Обемът q^o_{2vac} има същата относителна индивидуална обща икономическа стойност $RITV^o_a$, каквато има и обемът q^o_{2a} . От своя страна в резултат на нарастването на дохода I_a , който досега е бил получаван като приход от продажбата на максималния (разумния) икономически продукт от вида 1, до равнището I_{ac} покупката на икономическия продукт от вида 2 (отново при постоянна негова цена P_{2a}) нараства от q'_{2a} на q'_{2vac} специфични единици. Обемът q'_{2vac} има същата относителна индивидуална обща икономическа стойност $RITV'_a$, каквато има и обемът q'_{2a} .

Преместване на индивидуалната крива на продуктовото икономическо търсене под въздействие нарастването на дохода, получено в резултат на покачването на цената на предлагания икономически продукт

Горните уточнения показват, че при постоянна цена P_{2a} на икономическия продукт от вида 2 неговото търсене расте под въздействието на нарастването на дохода на индивида, получено в резултат на покачването на произвеждания и продаван от него икономически продукт от вида 1. Следователно извършва се преместване на кривата на продуктовото икономическо търсене. Ако под внимание се вземе продуктовото търсене на индивида, когато той се е намирал в положението на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие в точката E'_{qTWa} , тогава съответстващата му крива на продуктовото търсене dd'_{2a} се премества до позицията dd'_{2ac} , както това е показано на фиг. 5. Индивидът е извършил преход от точката A_a до точката A_{ac} .

Фиг. 5. Премествания на индивидуалната крива на продуктовото икономическо търсене при постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие поради промени в цената на произвеждания икономически продукт и поради стимулираното от това преминаване към ново равнище на максималното (разумното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие

Преместване на кривата на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт под въздействието на промени в дохода, предизвикани от промени в цената на произвеждания икономически продукт

Както беше посочено по-горе, под въздействието на увеличаването на дохода, предизвикано от покачването на цената на произвеждания и продаван икономически продукт от вида 1 от P_{1a} на P_{1c} , расте търсенето и потреблението на купувания икономически продукт от вида 2 при постоянна негова цена P_{2a} . Вследствие от това кривата на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт от вида 2 се премества надясно от позицията \mathbf{RITV}_{p12a} до позицията \mathbf{RITV}_{p12c} (фиг. 4). Всяка точка на кривата \mathbf{RITV}_{p12c} има същите значения на относителната индивидуална обща

икономическа стойност на продукта, както и кривата \mathbf{RITV}_{p12a} , но при големи обеми на търсения и купуван икономически продукт от вида 2. Вместо точката E°_{qTWa} се появява точката E°_{ac} , а вместо точката E'_{qTWa} се появява точката E'_{ac} . Като цяло новата крива на относителната индивидуална обща икономическа стойност \mathbf{RITV}_{p12c} се маркира от точките E°_{qTWc} , E°_{ac} , E'_{ac} и E'_{qTWc} .

Забележителното в случая е (аналогично на положението с намаляването на цената на потребявания икономически продукт), че увеличаването на цената на произвеждания икономически продукт разширява полето на продуктивната икономическа дееспособност на индивида, което се ограничава от двете точки на неговото общоценностно-продуктово икономическо равновесие. Както вече беше посочено, при изходното състояние a (при цени P_{1a} и P_{2a}) това са точките E°_{qTWa} и E'_{qTWa} , които са пресечни на кривите \mathbf{RITU}_{p2} и \mathbf{RITV}_{p12a} . Сега, при новото състояние c (при цени P_{1c} и P_{2a}) това са точките E°_{qTWc} и E'_{qTWc} , които са пресечни на кривите \mathbf{RITU}_{p2} и \mathbf{RITV}_{p12c} .

Вече е известно, че координати на точката E°_{qTWa} са обемът $q^{\circ}_{12va} = q^{\circ}_{2ua} = q^{\circ}_{2a}$ и ценностната икономическа величина

$$\mathbf{RITV}^{\circ}_{p1a} = \mathbf{RITV}^{\circ}_{p2a} = \mathbf{RITU}^{\circ}_{p2a} = \mathbf{RITW}^{\circ}_{pa},$$

а координати на точката E'_{qTWa} са обемът $q'_{12va} = q'_{2ua} = q'_{2a}$ и ценностната икономическа величина

$$\mathbf{RITV}'_{p1a} = \mathbf{RITV}'_{p2a} = \mathbf{RITU}'_{p2a} = \mathbf{RITW}'_{pa}.$$

Затова пък координати на точката E°_{qTWc} са обемът $q^{\circ}_{12vc} = q^{\circ}_{2uc} = q^{\circ}_{2c}$ и ценностната икономическа величина

$$\mathbf{RITV}^{\circ}_{p1c} = \mathbf{RITV}^{\circ}_{p2c} = \mathbf{RITU}^{\circ}_{p2c} = \mathbf{RITW}^{\circ}_{pc},$$

а координати на точката E'_{qTWc} са обемът $q'_{12vc} = q'_{2uc} = q'_{2c}$ и ценностната икономическа величина

$$\mathbf{RITV}'_{p1c} = \mathbf{RITV}'_{p2c} = \mathbf{RITU}'_{p2c} = \mathbf{RITW}'_{pc}.$$

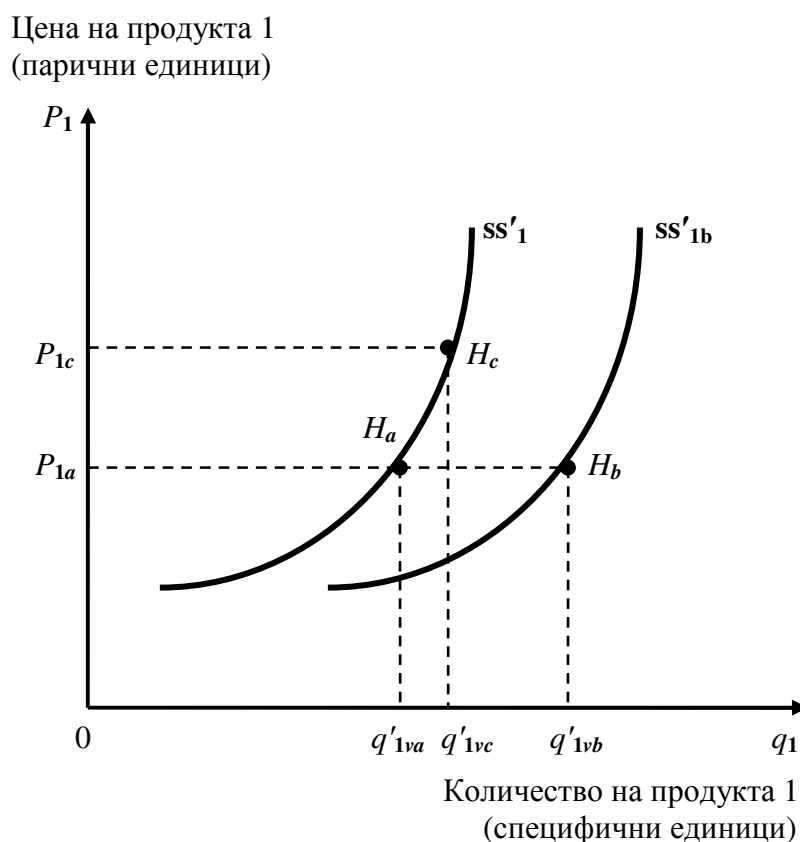
Забелязва се, че в резултат на увеличаването на цената на произвеждания икономически продукт от вида 1 (и оттам – на нарастването на дохода на индивида) минимално (нормално) равновесният обем на изравнения индивидуален икономически продукт намалява от q°_{2a} на q°_{2c} , а минимално (нормално) равновесната относителна индивидуална ценностна икономическа величина намалява от $\mathbf{RITW}^{\circ}_{pa}$ на $\mathbf{RITW}^{\circ}_{pc}$. Затова пък в резултат на същата тази причина максимално (разумно) равновесният обем на изравнения индивидуален икономически продукт се увеличава от q'_{2a} на q'_{2c} , а максимално (разумно) равно-

весната относителна индивидуална ценностна икономическа величина се увеличава от $RITW'_{pa}$ на $RITW'_{pc}$.

Построяване на индивидуалната крива на продуктовото икономическо предлагане при преминаване към ново равнище на максималното общоценностно-продуктово икономическо равновесие под въздействието на промени в цената на произвеждания икономически продукт

Вече беше посочено, че при изходното състояние a индивидът се е намирал в положението на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие в точката E'_{qTWa} . В резултат на увеличаването на цената на произвеждания икономически продукт (и оттам – на нарастването на дохода на индивида) продуктът на неговото потребление се е увеличил от q'_{2a} на q'_{2vac} , но поради ускорения процес на разширяване полето на продуктивната му дееспособност при новото състояние c той не е достигнал новата точка E'_{qTWc} на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие. Тук също се появява стимул за нейното реализиране чрез серия от итерационни стъпки на последователно и взаимнообусловено нарастване на производството и потреблението. В резултат на това обемът на произведения икономически продукт от вида 1 нараства от q'_{1va} на q'_{1vc} специфични единици, неговата относителна индивидуална обща стойност – от $RITV'_{pa}$ на $RITV'_{pc}$ единици, приходите, получени от неговото продажба, – от Γ_{ac} на Γ_c парични единици, закупения с тяхна помощ икономически продукт от вида 2 – от q'_{2vac} на q'_{2c} специфични единици.

Това означава, че като ефект от увеличаването на цената на произвеждания икономически продукт (от P_{1a} на P_{1c}) се преминава към ново равнище на производството от вида 1 – от q'_{1va} на q'_{1vc} специфични единици. По-специално на цената P_{1a} отговаря обем на производството и на предлагането в размер на q'_{1va} , а на цената P_{1c} отговаря обем на производството и на предлагането в размер на q'_{1vc} . Това дава възможност да се построи положително наклонената **индивидуална крива на продуктовото предлагане** (individual product supply curve) ss'_1 , когато индивидът е заемал положението на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие. Кривата ss'_1 е показана на фиг. 6. С това индивидът е направил преход от точката H_a към точката H_c .

Фиг. 6. Построяване на индивидуалната крива на продуктовото предлагане при постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие и нейното преместване поради стимулираното от промените в цената на потреблявания продукт преминаване към ново равнище на максималното (разумното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие

Преместване на индивидуалната крива на продуктовото икономическо предлагане поради стимулираното от промените в цената на произвеждания икономически продукт преминаване към ново равнище на максималното (разумното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие

В предходния параграф беше посочено, че увеличаването на цената на произвеждания икономически продукт от вида 1 от P_{1a} на P_{1c} стимулира индивидът да премине към ново равнище на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие – от точката E'_{qTWa} към точката E'_{qTWc} . Това от своя страна поражда вторичен ефект по отношение на търсенето. При постоянна цена на потреблявания икономически продукт P_{2a} обемът на

неговото търсене (и закупуване) се увеличава от q'_{2vac} на q'_{2vc} специфични единици. Това означава, че поради посочената причина индивидуалната крива на продуктовото икономическо търсене се измества нарастващо надясно от позицията dd'_{2ac} до позицията dd'_{2c} , както това е показано във фиг. 5. Индивидът е извършил преход от точката Aac до точката Ac . Затова в крайна сметка под въздействието на промените в пазара на произвеждания икономически продукт от вида 1 индивидът е направил преход от точката Aa до точката Ac по отношение на търсенето на икономическия продукт от вида 2.

Преместване на индивидуалната крива на продуктовото икономическо предлагане поради стимулираното от промените в цената на потребявания икономически продукт преминаване към ново равнище на максималното (разумното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие

Да се върнем отново към промените в търсенето на потребявания икономически продукт от вида 2, породени от промените в неговата цена. Както беше посочено, намаляването на неговата цена предизвиква веднъж непосредствено нарастване на търсенето на потребявания икономически продукт и втори път опосредствувано – ново нарастване на неговото търсене и потребление поради стимулираното от това преминаване към ново равнище на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие – от точката E'_{qTwa} към точката E'_{qTWb} . В резултат на това нараства не само обемът на потребявания икономически продукт от вида 2, но и този на произвеждания икономически продукт от вида "1". От фиг. 2 се вижда, че в резултат на тази причина производството на икономическия продукт нараства от вида 1 от q'_{1va} на q'_{1vb} специфични единици при постоянна негова цена P_{1a} . Това означава че се е индуцирало преместване на индивидуалната крива на продуктовото икономическо предлагане от позицията ss'_1 до позицията ss'_{1b} . Посоченото преместване на кривата ss'_1 е изобразено на фиг. 6. Индивидът е направил преход от точката H_a към точката H_b .

2. Анализ на индивидуалната икономическа ползност и на индивидуалната икономическа стойност в условията на продуктов пазар при двупродуктово производство и двупродуктово потребление

Аналогично на първата стъпка на анализа на индивидуалната икономическа ползност и индивидуалната икономическа стойност, така и тук, при неговата втора стъпка (все при първото му равнище), могат да се поставят два въпроса. Как можем да си представим общоценностното икономическо пове-

.....

дение на индивида, при положение че той произвежда два вида икономически продукти, с приходите от които купува други два вида икономически продукти, с помощта пък на чието потребление задоволява своите икономически потребности? Може ли върху тази основа да се изведат индивидуалните криви на предлагането на произвежданите икономически продукти и индивидуалните криви на търсенето на потребяваните икономически продукти? При двупродуктовата (и изобщо при многопродуктовата) ситуация зависимостите се усложняват, но с това не настъпват качествено нови положения.

2.1. Изходно положение на анализа при двупродуктово икономическо производство и двупродуктово икономическо потребление

При този анализ под внимание могат да се вземат изходните положения от случая с еднопродуктово производство и еднопродуктово потребление. Сега обаче индивидът произвежда два вида икономически продукти с наименования 1 и 3, чиито количества, съответно, са q_{1v} и q_{3v} и чиито цени при изходното състояние на разглежданата система са, съответно, P_{1a} и P_{3a} . Освен това индивидът потребява два други вида икономически продукти с наименования 2 и 4, чиито количества съответно са, съответно, q_{2u} и q_{4u} и чиито цени при изходното състояние на разглежданата система, съответно, са P_{2a} и P_{4a} . При различните равнища на общоценностното си поведение индивидът разпределя оптимално стойностните си икономически способности между производството на продуктите от видовете 1 и 3 и разпределя оптимално полезностните си икономически потребности между потреблението на продуктите от видовете 2 и 4 (вж. *двупродуктов анализ на индивидуалната икономическа полезност и стойност*). Те съответстват на точките на оптималния производителски икономически избор и на точките на оптималния потребителски икономически избор (там, където се допират кривите на индивидуалното относително-полезностно икономическо безразличие $iRITU_p$ и кривите на индивидуалното относително-стойностно икономическо безразличие $iRITV_p$).

При новата ситуация и при изходното положение на системата индивидът, когато се намира в състояние на минимално (нормално) общоценностно-продуктово икономическо равновесие, произвежда икономически продукти в обеми q°_{1va} и q°_{3va} и потребява икономически продукти в обеми q°_{2ua} и q°_{4ua} специфични единици, а когато се намира в състояние на максимално (респ. разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие, произвежда икономически продукти в обеми q'_{1va} и q'_{3va} и потребява икономически продукти в обеми q'_{2ua} и q'_{4ua} специфични единици. При изходното състояние на сис-

темата съвкупният приход от продажбата на двата вида произведени продукти се определя по формулата

$$P_{aa} = P_{1a} \cdot q^{\circ}_{1va} + P_{3a} \cdot q^{\circ}_{3va},$$

когато индивидът се намира в състояние на минимално (нормално) общоценностно-продуктово икономическо равновесие, и по формулата

$$I_{aa} = P_{1a} \cdot q'_{1va} + P_{3a} \cdot q'_{3va},$$

когато той се намира в състояние на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие. Също при изходното състояние съвкупният разход за покупката на двата вида потребени продукти е

$$P_{aa} = P_{2a} \cdot q^{\circ}_{2ua} + P_{4a} \cdot q^{\circ}_{4ua},$$

когато индивидът се намира в състояние на минимално (нормално) общоценностно-продуктово икономическо равновесие, и

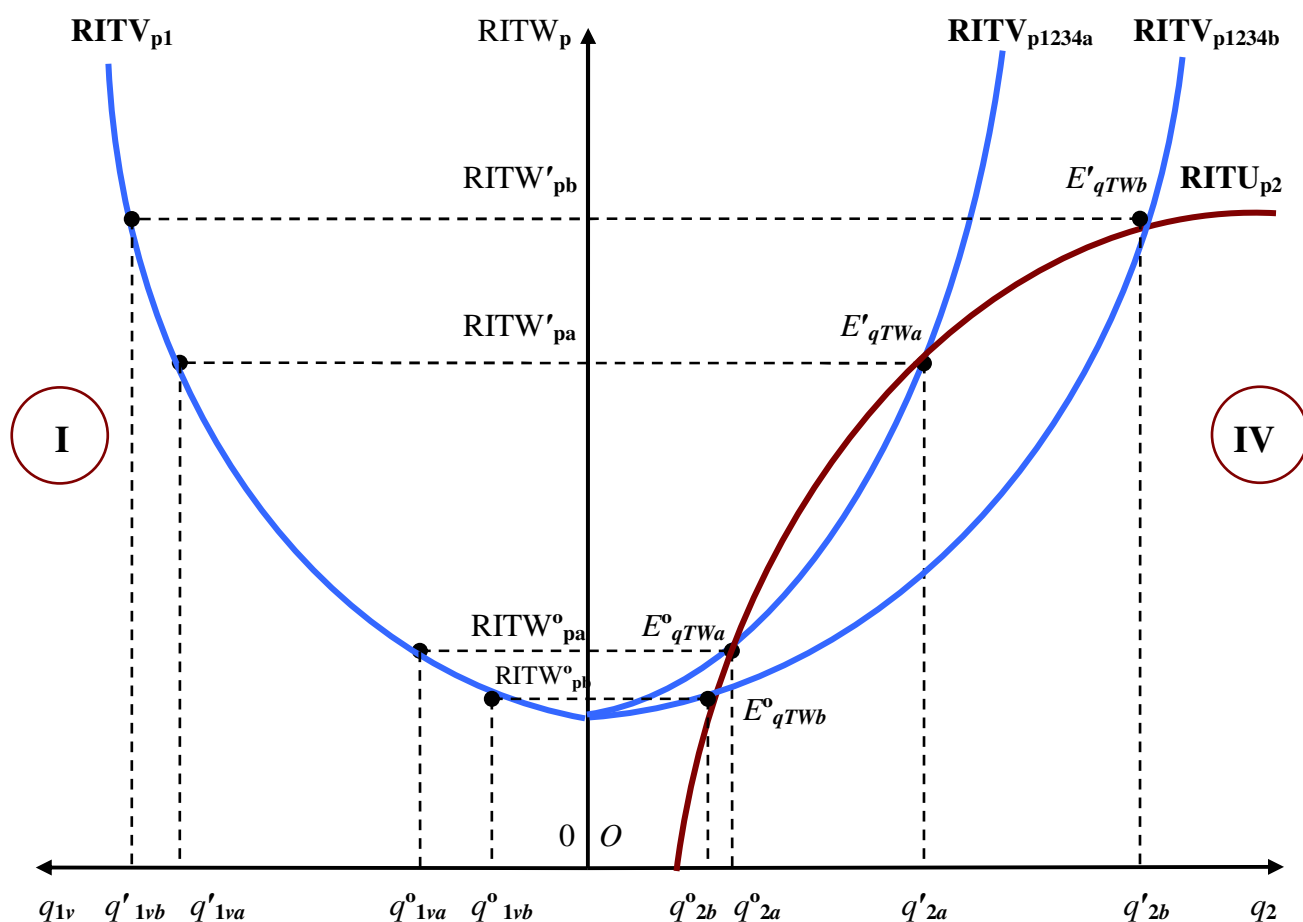
$$I_{aa} = P_{2a} \cdot q'_{2ua} + P_{4a} \cdot q'_{4ua},$$

когато той се намира в състояние на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие. Съвместното решение на уравненията на системата осигурява равенство между съвкупния приход и съвкупния разход за всяко равнище на общоценностното икономическо поведение на индивида и при всеки вариант на състоянието на системата. Ето защо

$$\begin{aligned} P_{1a} \cdot q^{\circ}_{1va} + P_{3a} \cdot q^{\circ}_{3va} &= \\ &= P_{2a} \cdot q^{\circ}_{2ua} + P_{4a} \cdot q^{\circ}_{4ua} \text{ и } P_{1a} \cdot q'_{1va} + P_{3a} \cdot q'_{3va} = \\ &= P_{2a} \cdot q'_{2ua} + P_{4a} \cdot q'_{4ua}. \end{aligned}$$

За онагледяване на разглежданите зависимости може да се използва първия и четвъртия квадрант на схемата от фиг. 2, които са пренесени върху фиг. 7. В първия квадрант на фиг. 7 вместо кривата на относителната индивидуална обща стойност на произвеждания икономически продукт от вида 1 **RITV_{p1}** е разположена кривата на относителната индивидуална обща стойност на произвежданите икономически продукти от видовете 1 и 3 **RITV_p**. Затова величините q_{1v} сега изпълняват ролята на мерки на двупродуктовите индивидуални стойностни икономически способности. Ето защо в условията на оптимално производителско икономическо поведение на величините q°_{1va} и q'_{1va} съответствуват еднозначно и взаимнообратимо величините q°_{3va} и q'_{3va} . От своя страна в четвъртия квадрант на фиг. 7 вместо кривата на относителната индивидуална обща полезност на потребявания икономически продукт от вида 2 **RITU_{p2}** е

разположена кривата на относителната индивидуална обща полезност на потребяваните икономически продукти от видовете 2 и 4 \mathbf{RITU}_p . Затова величините q_{2u} сега изпълняват ролята на мерки на двупродуктовите индивидуални полезностни икономически потребности. Ето защо в условията на оптимално потребителско икономическо поведение на величините q_{2ua}° и q'_{2ua} съответствуват еднозначно и взаимнообратно величините q_{4ua}° и q'_{4ua} . В четвъртия квадрант на фиг. 7 вместо кривата на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт от вида 2 \mathbf{RITV}_{p12a} е разположена кривата на относителната индивидуална обща стойност на потребяваните икономически продукти от видовете 2 и 4 \mathbf{RITV}_{p1234a} (които при изходните условия a са закупени благодарение на продажбата на произведените продукти от видовете 1 и 3).

Фиг. 7. Отражение на промените в цената на купувания икономически продукт върху общоценностното икономическо поведение на индивида в условията на двупродуктов анализ

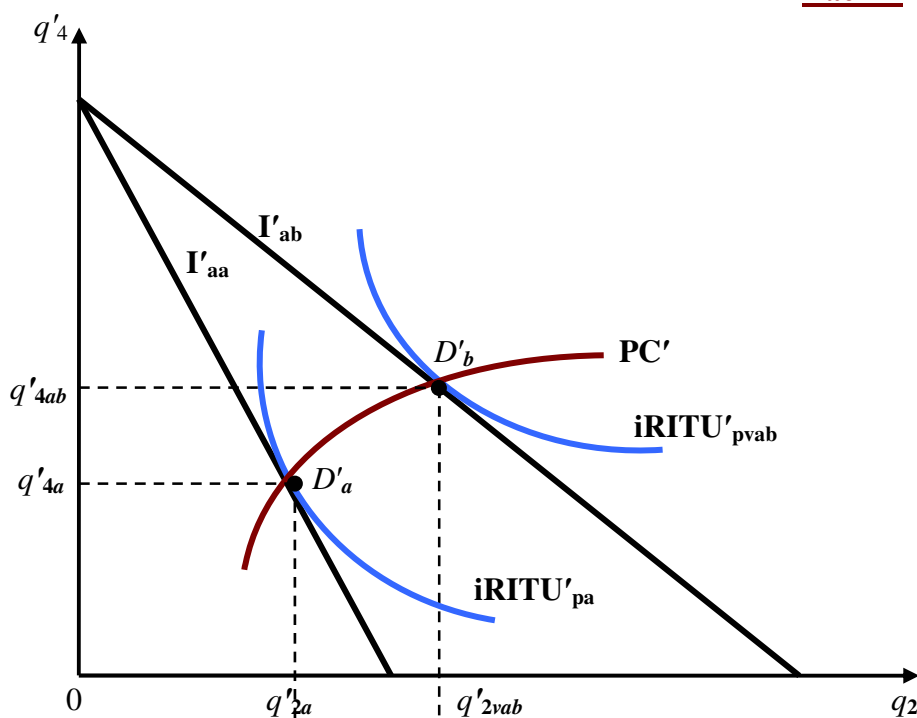
Между съответстващите равнища (от общоценностното икономическо поведение на индивида) на относителната индивидуална обща стойност на произведените икономически продукти (първия квадрант), от една страна, и относителната индивидуална обща полезност и относителната индивидуална обща стойност на потребените икономически продукти (четвъртия квадрант), от друга страна, съществува равенство. Така че точките E_{qTWa}^o и E_{qTWa}^r на минималното (респ. нормалното) и максималното (респ. разумното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида тук, при двупродуктовия анализ, изпълняват същата роля, както и при предходния еднопродуктовия анализ.

2.2. Анализ на индивидуалната икономическа полезност и на индивидуалната икономическа стойност при двупродуктово производство и двупродуктово потребление, когато се променя цената на купувания (потребявания) икономически продукт

По-нататък се предполага, че поради изменения в условията на пазара на купувания (потребявания) от индивида икономически продукт от вида 2 неговата цена се намалява от P_{2a} на P_{2b} , като цените на останалите видове продукти P_{1a} , P_{3a} и P_{4a} остават постоянни. С това системата на ценностното икономическо поведение на индивида преминава от състояние a в състояние b . Измененията, които в резултат на това настъпват в разглежданата система, когато тя се намира в състояние на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие, са показани на фиг. 7 и фиг. 8. На горната част на фиг. 8 е построена известната в микроикономическата теория **крива "цена - потребление"** (price - consumption curve) **РС'** (вж. крива "цена – икономическо потребление" (в микр.)).

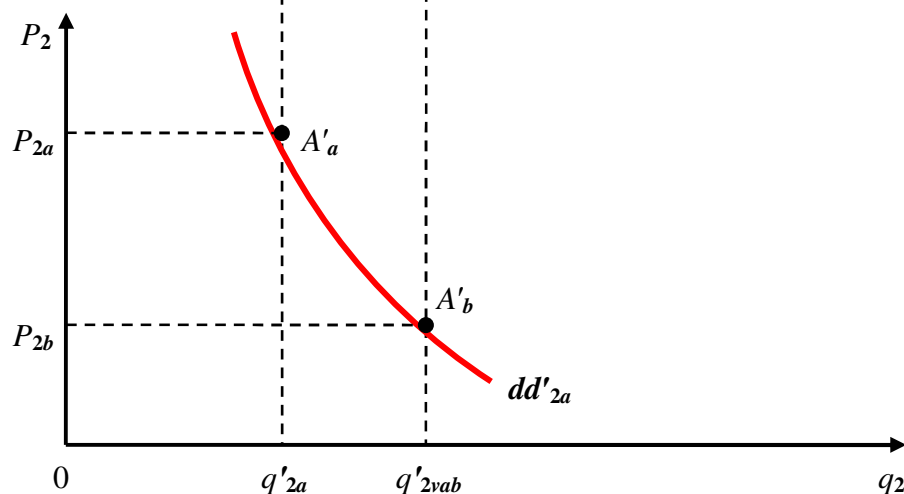
Количество на продукта 4
(специфични единици)

Част А

Цена на продукта 2
(парични единици)

Част Б

Количество на продукта 2
(специфични единици)

Фиг. 8. Построяване на индивидуалната крива на продуктовото търсене при постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие в условията на двупродуктов анализ

С D'_a е означена точката на оптималния потребителски икономически избор при максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида, когато системата е в изходното си състояние a . Тази точка е допирна между (1) бюджетната икономическа линия на потребителя Γ'_{aa} при състояние a и при постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие (тук полученият съвкупен приход, респ. направеният съвкупен разход е равен на Γ'_{aa} парични единици) и (2) кривата на индивидуалното относително-полезностно икономическо безразличие $iRITU'_{pa}$ при същите условия (тук относителната индивидуална обща полезност на двата вида потребени икономически продукти е равна на $RITU'_p$ относителни полезностни единици). Координати на точката D'_a са обеми на двата вида купени и потребени продукти q'_{2a} и q'_{4a} при същите условия. На долната част на фиг. 8 с точката A'_a е означено положението, че при изходното състояние a и при постигнато максимално (разумно) количество на икономическия продукт от вида 4 и общоценностно-продуктово икономическо равновесие индивидът купува q'_{2a} специфични единици от икономическия продукт от вида 2, ако неговата цена е P_{2a} парични единици.

С намаляването на цената на икономическия продукт от вида 2 от P_{2a} на P_{2b} бюджетната линия на потребителя се премества от позицията Γ'_{aa} до позицията Γ'_{ab} . При нея съвкупният разход при състояние b е Γ'_{ab} парични единици и той е равен на Γ'_{aa} парични единици, както при състояние a . Това е така, защото индивидът продължава да произвежда същите количества икономически продукти от видовете 1 и 3 и техните цени не са се променили (съвкупният приход от тяхната продажба е остана същият, а именно Γ'_{aa} парични единици). Променя се само наклонът на бюджетната икономическа линия. Новата бюджетна икономическа линия Γ'_{ab} е допирна в точката D'_b на оптималния потребителски икономически избор с друга крива на индивидуалното относително-полезностно икономическо безразличие $iRITU'_{pvab}$, която отговаря на прехода от състояние a , когато е било постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида, към новото състояние b . Координати на точката D'_b са обеми на двата вида купени и потребени икономически продукти q'_{2vab} и q'_{4vab} при същите условия.

На долната част на фиг. 8 с точката A'_b е означено положението, че при новото състояние b и при положение, че при изходното състояние a е било постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие, индивидът купува q'_{2vab} специфични единици от продукта от вида 2, ако неговата цена е P_{2b} парични единици.

От точките A'_a, A'_b, \dots се построява кривата на индивидуалното продуктово икономическо търсене dd'_{2a} (на търсенето на икономическия продукт от вида 2) при посочените по-горе условия. Едновременно и взаимнообусловено с това настъпват изменения в четвъртия квадрант на схемата на фиг. 7. Кривата на относителната индивидуална обща стойност на потребяваните икономически продукти от видовете 2 и 4 $RITV_{p1324a}$ се премества до позицията $RITV_{p1324b}$, а точките E^o_{qTWa} и E'_{qTWa} на минималното (респ. нормалното) и максималното (респ. разумното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида – до позициите E^o_{qTWb} и E'_{qTWb} .

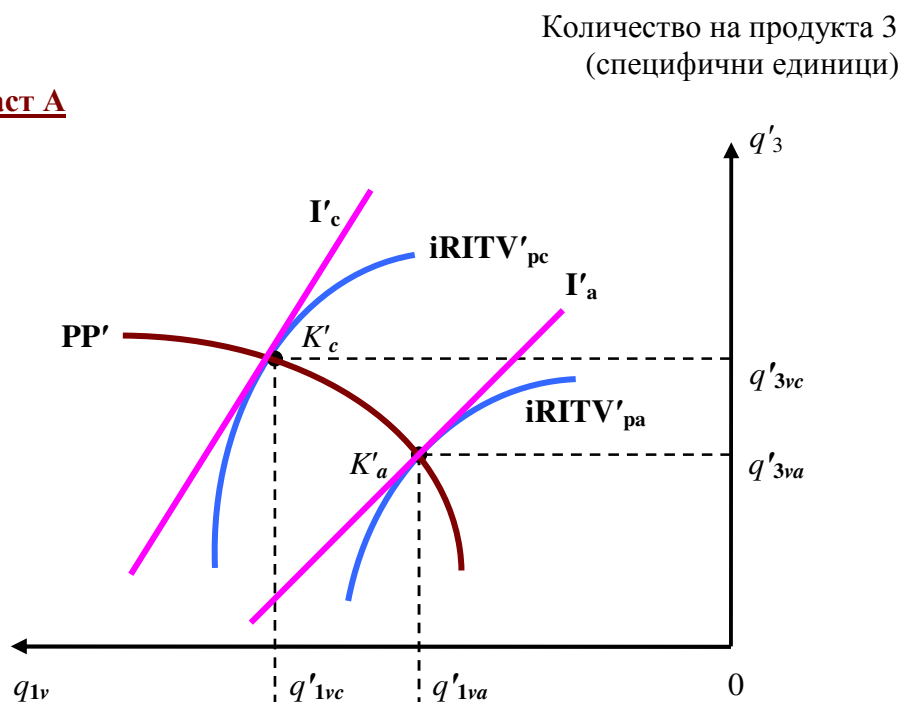
2.3. Анализ на индивидуалната икономическа полезност и на индивидуалната икономическа стойност при двупродуктово производство и двупродуктово потребление, когато се променя цената на произвеждания (продавания) продукт

В следващото изложение се предполага, че поради изменения в условията на пазара на продавания (произвеждания) от индивида икономически продукт от вида 1 неговата цена се увеличава от P_{1a} на P_{1c} , като цените на останалите видове икономически продукти P_{2a}, P_{3a} и P_{4a} остават постоянни. С това системата на ценностното икономическо поведение на индивида преминава от състояние a в състояние c . Измененията, които в резултат на това настъпват в разглежданата икономическа система, когато тя се намира в състояние на максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие, са показани на фиг. 9 и фиг. 10.

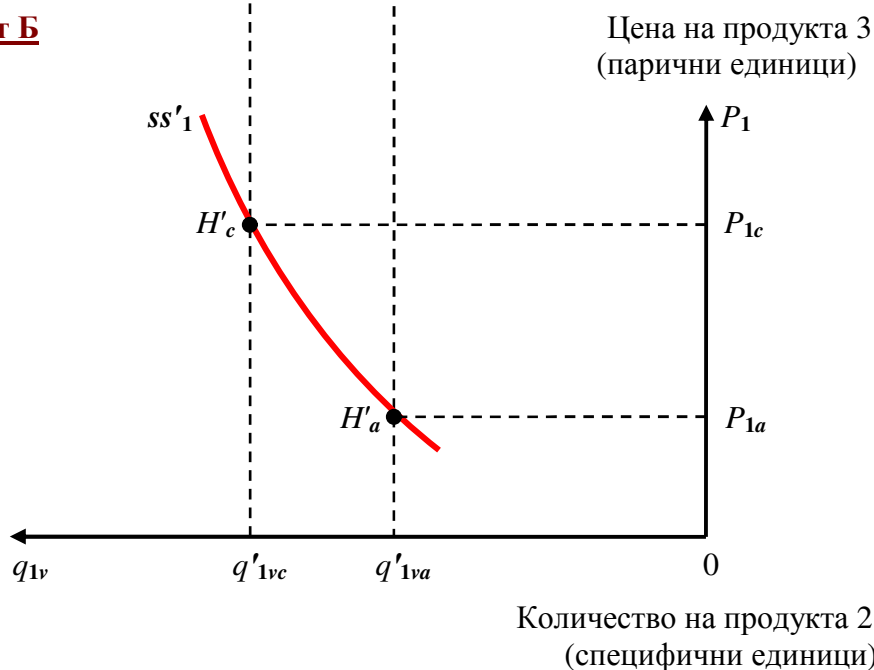
При еднопродуктовия анализ беше посочено, че нарастването на цената на произвеждания икономически продукт дава възможност на индивида при същия обем на производството да увеличи своите приходи, а оттам – и обема на покупката на потребявания икономически продукт. Това от своя страна предизвиква преместване на по-високо равнище неговото максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие, което пък става стимул да увеличи обема на производството до изравняване на ценностните икономически величини до това ново, по-високо равнище. Тази постановка се запазва и при двупродуктовия анализ на индивидуалната икономическа полезност и индивидуалната икономическа стойност. Новото е, че тези изменения се извършват едновременно за двата вида произвеждани и двата вида потребявани икономически продукти, като се постига общо оптимално решение за системата. В случая това се извършва при преместване на индивидуалните криви на ценностното (полезностното и стойностното) икономическо безразличие и пре-

местване на точките на оптималния производителски и потребителски икономически избор.

Част А

Част Б

Фиг. 9. Построяване на индивидуалната крива на продуктовото предлагане при постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие в условията на двупродуктов анализ

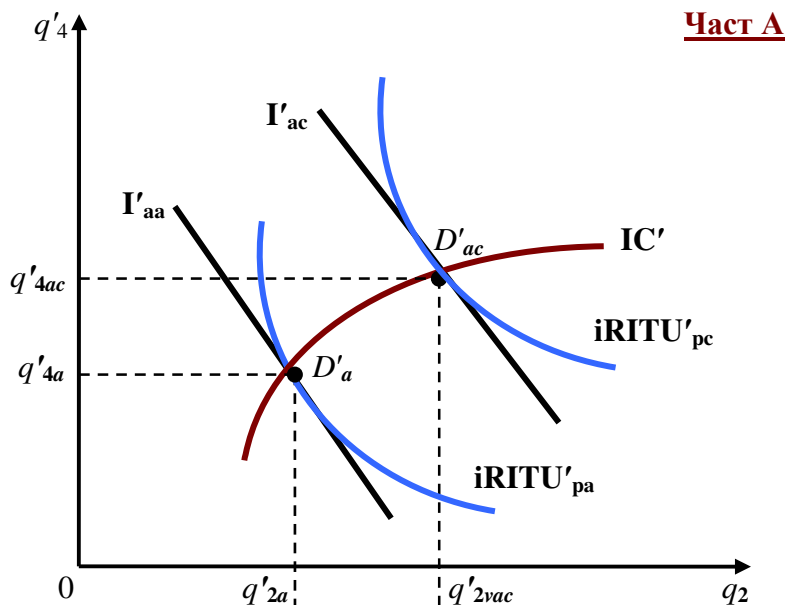
На фиг. 9 е показано как се построява кривата на индивидуалното икономическо предлагане на продуктовия пазар поради нарастването на цената на продавания икономически продукт от вида 1 от P_{1a} на P_{1c} парични единици. С K'_a (горната част на фиг. 9) е означена точката на оптималния производителски избор при максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида, когато системата е в изходното си състояние a . Тази точка е допирна между изоревеню-линията на потребителя Γ'_a при състояние a и при постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие (тук полученият съвкупен приход, респ. направеният съвкупен разход, е равен на Γ_{aa} парични единици) и кривата на индивидуалното относително-стойностно безразличие $iRITV'_{pa}$ при същите условия (тук относителната индивидуална обща стойност на двата вида потребени икономически продукти е равна на $RITV'_p$ относителни стойностни единици). Координати на точката K'_a са обемите на двата вида произведени и продадени продукти q'_{1va} и q'_{3va} при същите условия. На долната част на фиг. 9 с точката H'_a е означено положението, че при изходното състояние a и при постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие индивидът продава q'_{1va} специфични единици от икономическия продукт от вида 1, ако неговата цена е P_{1a} парични единици.

С увеличаването на цената на икономическия продукт от вида 1 от P_{1a} на P_{1c} изоревеню-линията на производителя се премества от позицията Γ'_a до позицията Γ'_c (едновременно тя се отдалечава от координатното начало, защото разходът нараства, и променя своя наклон, защото с промяната на цената на икономическия продукт от вида 1 съотношението между цените на продуктите от видовете 1 и 3 се променя). При изоревеню-линията Γ'_c съвкупният разход при състояние c е $\Gamma_{ac} = P_{1c} \cdot q'_{1vc} + P_{3a} \cdot q'_{3va}$ парични единици. Новата изоревеню-линия Γ'_c е допирна в точката K'_c на оптималния производителски икономически избор с друга крива на индивидуалното относително-стойностно икономическо безразличие $iRITV'_{pc}$, която отговаря на прехода от състояние a , когато е било постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида, към новото състояние c , когато също е постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие. Координати на точката K'_c са обемите на двата вида произведени и продадени икономически продукти q'_{1vc} и q'_{3vc} при същите условия. На долната част на фиг. 9 с точката H'_c е означено положението, че при новото състояние c индивидът продава q'_{1vc} специфични единици от икономическия продукт от вида 1, ако неговата цена е P_{1c} парични единици.

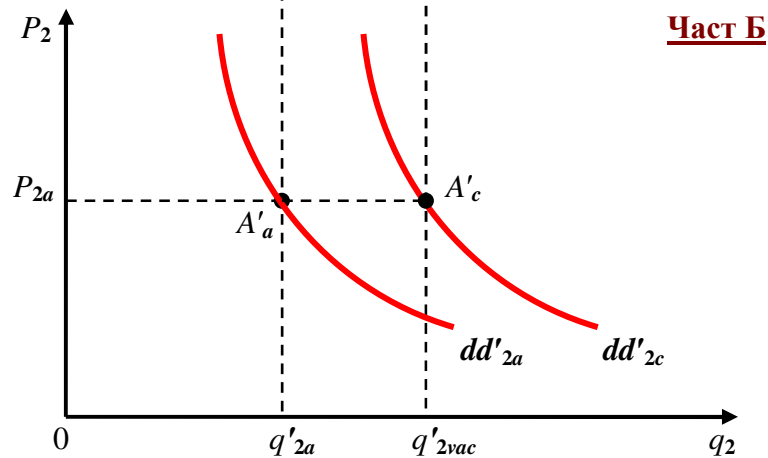
От точките H'_a , H'_c , ... се построява кривата на индивидуалното продуктово икономическо предлагане ss'_{1c} (на предлагането на икономическия продукт от вида 1) при посочените по-горе условия.

С прехода от състояние a към състояние c приходите на индивида нарастват от I'_{aa} на I'_{ac} парични единици. Благодарение на това неговите покупателни способности се увеличават. Индивидът увеличава обемите на покупките на продуктите от видове 2 и 4, като покупните разходи между тях се разпределят оптимално, така че да бъде индуцирана максимална относителна съвкупна индивидуална обща стойност на потребяваните икономически продукти. Това предизвиква преместване на индивидуалната крива на търсенето на икономическия продукт от вида 2 dd'_{2a} до позицията dd'_{2c} , което е илюстрирано на долната част на фиг. 10. Тук бюджетната линия I'_{aa} (със съвкупни разходи I'_{aa} парични единици) се премества до позицията I'_{ac} (със съвкупни разходи I'_{ac} парични единици), кривата на индивидуалното относително-полезностно икономическо безразличие $iRITU'_{pa}$ се премества до позицията $iRITU'_{pc}$, обемът на купения продукт от вида 2 нараства от q'_{2a} на q'_{2c} специфични единици.

Количество на продукта 4
(специфични единици)

Цена на продукта 2
(парични единици)

Количество на продукта 2
(специфични единици)

Фиг. 10. Преместване на индивидуалната крива на продуктовото търсене, стимулирано от нарастване на обема на предлагането, при постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие в условията на двупродуктов анализ

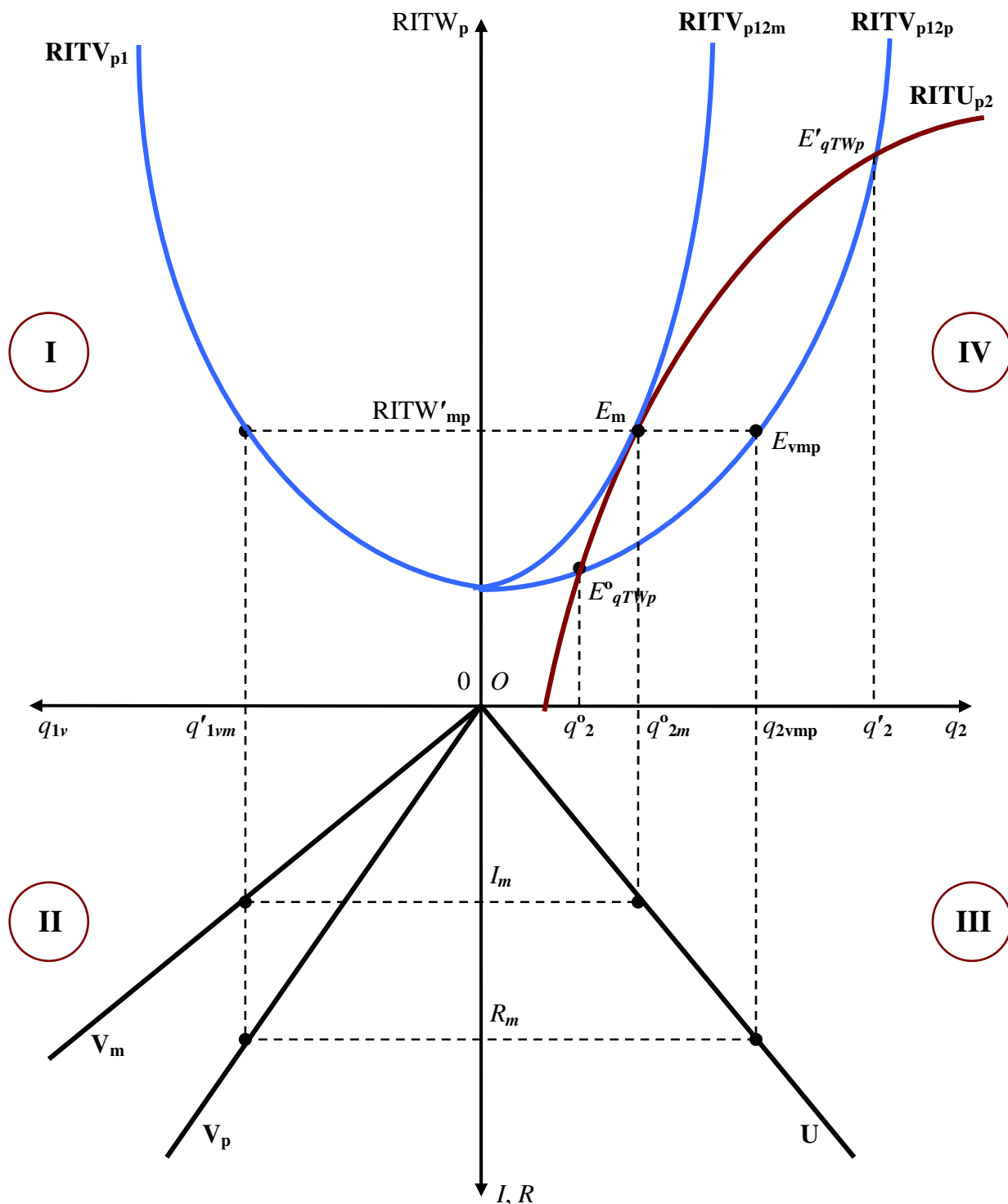
3. Анализ на индивидуалната икономическа полезност и на индивидуалната икономическа стойност в условията на трудов пазар при еднопродуктово производство и еднопродуктово потребление

Досега се предполагаше, че индивидът продава продуктите на своя труд (на продуктовия пазар) и с приходите от това купува продукти, чието потребление му позволява да възстановява изразходваните в производството способности. В този параграф посочената предпоставка отпада. По-нататък се предполага, че индивидът продава директно своя труд другиму (например на фирма) (на трудовия пазар) и с приходите от това купува икономически продукти, чието потребление му позволява да възстановява изразходваните в организирания от фирмата трудов процес икономически способности. Задачата е да се анализира какво въздействие оказва трудовият пазар върху формирането на индивидуалната икономическа полезност и индивидуалната икономическа стойност и върху тази основа да се построи индивидуалната крива на предлагането на икономически труд. От съображения за краткост тук се разглежда само случаят, когато при горната предпоставка индивидът произвежда в трудовия процес само един вид икономически продукт и консумира също само един (но друг) вид икономически продукт. Евентуалното въвеждане на двупродуктовия (изобщо – на многопродуктовия) анализ при изясняване на въздействието на трудовия пазар няма да внесе качествено нови моменти.

3.1. Изходна схема на анализа на индивидуалната икономическа полезност и на индивидуалната икономическа стойност в условията на трудов пазар при еднопродуктово производство и еднопродуктово потребление

На фиг. 11 е изобразена изходната схема на анализа на индивидуалната икономическа полезност и на индивидуалната икономическа стойност в условията на трудов пазар при еднопродуктово производство и еднопродуктово потребление. При нея в основни линии е възпроизведена схемата от фиг. 17.1. Посочените там четири лъча и четири квадранта на схемата имат същото съдържание. С $RITV_{p1}$ е означена кривата на относителната индивидуална обща стойност на произвеждания икономически продукт от вида 1 (разположена в първия квадрант). За разлика от преди обаче това е продуктът, който индивидът създава в организирания под контрола на фирмата производствен процес. С $RITU_{p2}$ е означена кривата на относителната индивидуална обща полезност на консумирания икономически продукт от вида 2 (разположена в четвъртия квадрант). В третия квадрант наклонът на линията OU към оста O_{q2} (с ъгъл α)

представя цената P_2 на търсения (купуван и потребяван) от индивида икономическа продукт от вида 2 при изходното състояние на системата a , така че $\text{tg } \alpha = P_2$. Във втория квадрант наклонът на линията \mathbf{OV}_p към оста \mathbf{O}_{q1v} (с ъгъл β_p) представя цената P_1 на предлаганият от фирмата (произвеждан от индивида и продаван от фирмата) икономическа продукт от вида 1 при изходното състояние на системата a , така че $\text{tg } \beta_p = P_1$.

Фиг. 11. Изходна схема на анализа на относителната индивидуална обща икономическа полезност и относителната индивидуална обща икономическа стойност в условията на трудов пазар при еднопродуктово икономическо производство и еднопродуктово икономическо потребление

В четвъртия квадрант с $RITV_{p12p}$ е означена кривата на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт от вида 2 (който при изходните условия a е закупен при цена P_2 благодарение на продажбата на произвеждания икономически продукт от вида 1 при цена P_1), но при положение, че индивидът сам би произвеждал, предлагал и продавал продукта от вида 1 при цена P_1 . В действителност обаче това се извършва от фирмата, която е наела индивида. Последният продава не произведения от него на територията на фирмата и под неин контрол икономически продукт от вида 1, а икономическия труд, с чиято помощ е произвел този продукт.

Величината на предлагания и продавания от индивида икономически труд, означена с L , тук е измерена в работно време (например в човекочасове) и тя се помещава в рамките на трудовия цикъл (който например е равен на едно денонощие). Използването на работното време като мярна единица е единият от начините за измерване на количеството на труда. За улеснение ще се приеме, че индивидът има постоянна (по отношение на времето) пределна и средна производителност на труда, като за единица време (за един час) той произвежда една специфична единица от продукта от вида 1. Ето защо $L = q_{1v}$. Това допускане не противоречи на закона за намаляващата се пределна производителност на труда (при постоянни други условия). В разглеждания тук пример през всяка следваща единица от време индивидът произвежда по една специфична единица продукт при нарастваща интензивност (което е експлицирано в ускорено нарастващата крива на относителната индивидуална обща стойност $RITV_{p1}$ на произвеждания икономически продукт от вида 1, разположена в първия квадрант). Използването на интензивността като мярна единица е другият от начините за измерване на количеството на труда. Така че през всяка следваща интензивностна единица (но при постоянни други условия) индивидът произвежда все по-малко количество от продукта, т.е. действа законът за намаляващата се пределна производителност на труда. *Конверсията между работното време и интензивността на труда в качеството им на измерителни единици създава два равнопоставени начини за изразяване и изобразяване на закономерностите на измененията в производителността на труда.*

В изходното състояние на разглежданата система индивидът произвежда във фирмата икономически продукт от вида 1 в обем от q_{1vm} специфични единици, тоест изразходва и продава икономически труд $L_{1vm} = q_{1vm}$ времеви единици. При изходното състояние (което се индикира със символа m) той продава своя труд на фирмата при цена w_m парични единици. Това е цената на труда

за единица работно време (например за един час, т.е. е часовата ставка на номиналната работна заплата). Както ще се види по-долу, изходната величина w_m (като един от възможните варианти на цената на труда) не е подбрана случайно.

При обем на произвеждания икономически продукт q_{1vm} , неговата относителна индивидуална обща икономическа стойност е равна на $RITV_{p1vm} = RITW_{pm}$ относителни стойностни (относителни ценностни) единици. При неговата продажба на продуктовия пазар фирмата получава приходи в размер на $R_m = P_1 \cdot q_{1vm}$ парични единици. Ако индивидът сам се занимаваше с тази дейност и той извършваше продажбата, с помощта на този приход той би закупил q_{2vmp} специфични единици от продукта от вида "2", чиято относителна индивидуална обща икономическа стойност е равна на $RITV_{p2vm} = RITW_{pm}$ относителни стойностни (относителни ценностни) единици, съответстващи на точката E_{vmp} в четвъртия квадрант (като $R_m = P_2 \cdot q_{2vmp}$).

В действителност обаче при обем на производството q_{1vm} индивидът продава труд в размер на $L_{q1vm} = q_{1vm}$ времеви единици и получава от фирмата работна заплата (доход) в размер на $I_m = w_m \cdot L_{q1vm}$ парични единици (вижте точката I_m във втория квадрант). Забелязваме, че $I_m < R_m$, тъй като цената на труда е по-ниска от цената на еднозначния на него продукт, т.е. $w_m < P_1$. С дохода I_m индивидът купува q_{2m} специфични единици от икономическия продукт от вида 2, който има същата относителна индивидуална обща икономическа стойност от $RITV_{p2vm} = RITW_{pm}$ относителни – стойностни (относителни ценностни) единици, но вече съответстващи на точка E_{qTWm} в четвъртия квадрант (като $I_m = P_2 \cdot q_{2m}$). Забелязваме, че $q_{2m} < q_{2vmp}$, където разликата от $q_{2vmp} - q_{2m}$ специфични единици е *принаденият икономически продукт*, присвояван от фирмата.

При същата цена на икономическия продукт от вида 1 P_1 и при същата цена на икономическия труд w_m в резултат на изпробване на различни обеми на произвеждания продукт q_{1v} (респ. на различни обеми на продавания труд L) се образуват икономически точки в четвъртия квадрант, от които се формира кривата $RITV_{p12m}$ на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт от вида 2. Тъй като $RITV_{p12m}$ отразява едно алтернативно състояние, тя може да се означава като *квазикрива* на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт (при цена на труда w_m). Точката E_{qTWm} лежи върху кривата $RITV_{p12m}$.

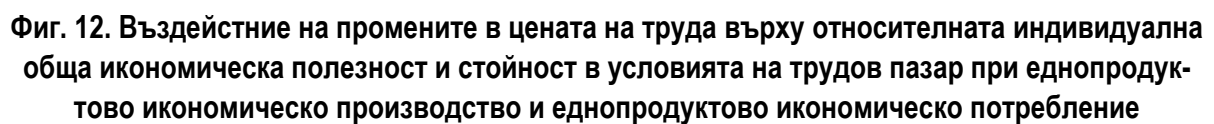
Сега може да се забележи, че цената на труда w_m е подбрана така, че квазикривата на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт от вида 2 $RITV_{p12m}$ е допирателна към кривата на отно-

сителната индивидуална обща полезност на потребявания икономически продукт от вида 2 $RITU_{p2}$ в точката E_{qTWm} . При това изходно състояние на системата индивидът може да се възпроизвежда (относителната индивидуална обща полезност на потребявания икономически продукт от вида 2 е равна на относителната индивидуална обща стойност на произвеждания икономически продукт от вида 1), но без да може да индуцира принадлежна индивидуална икономическа полезност и без да може да придобива принадлежен индивидуален икономически продукт. Ето защо от гледна точка на индивида цената на труда w_m е минимално възможната, откъдето идва и индикиращият символ m .

При точката E_{qTWm} има покритие между минималното (нормалното) и максималното (разумното) общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида. E_{qTWm} е едновременно икономическа точка на тези две равновесия. Сега се забелязва, че при трудовия пазар (за разлика от продуктовия пазар) точката на определено общоценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида е обща между кривата на относителната индивидуална обща полезност и квазикривата на относителната индивидуална обща стойност на продукта.

3.2. Построяване на индивидуалната крива на предлагането на икономическия труд

Цената на труда w_m не единствено възможната. Възможни са и цени, по-високи от w_m . При тях (при постоянни други условия) икономическото положение на индивида се подобрява, а това на фирмата – се влошава. Един такъв вариант на цена на труда е w_s парични единици за единица време, където $w_s > w_m$. Преходът от w_m към w_s , т.е. от състояние m към състояние s , е предизвикан от промени в пазара на труда. Това положение е илюстрирано на фиг. 12. Тази фигура изцяло повтаря фиг. 11, но е допълнена с новите положения, които произтичат от промените в цената на труда. Поради покачването на цената на труда от w_m на w_s линията OV_m се превърта до позицията OV_s . Тя сключва с лъча O_{q1v} ъгъл β_s , така че $\tan \beta_s = w_s$, където $\beta_s > \beta_m$.

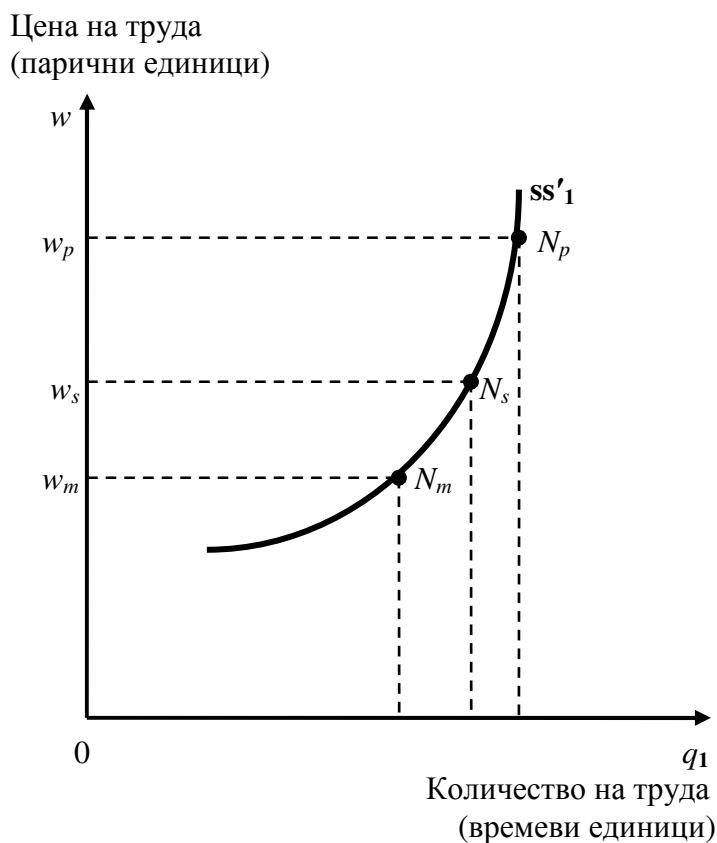

При по-високата цена w_s , но при същото количество продаден труд L_{1vm} (с произведен икономически продукт от вида 1 q_{1vm}) работната заплата на индивида нараства от I_m на I_{ms} парични единици. С нея той купува икономически продукт от вида 2 в количество q_{2vms} (при постоянна цена на този продукт), което е по-голямо от предходното количество q_{2m} . Затова в резултат на покачването на цената на труда от w_m на w_s квазикривата – на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт от вида 2 $RITV_{p12m}$ се премества надясно до позицията $RITV_{p12s}$. Така че съгласно лежащата върху нея точка E_{vms} на продукта q_{2vms} отговаря същата относителна индивидуална обща икономическа стойност от $RITW_{pm}$ относителни стойности (относителни ценностни) единици. Общият обем на принадлежния икономически продукт $q_{2vmp} - q_{2m}$, който при предходното състояние m се присвояваше изцяло от фирмата, сега се запазва, но се разделя на две части: $q_{2vms} - q_{2m}$ специфични единици за индивида и $q_{2vmp} - q_{2vms}$ специфични единици за фирмата. При новото състояние s минималното (нормалното) ценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида се фиксира от точката E'_{qTWs} , неговото максимално (разумно) ценностно-продуктово икономическо равновесие – от точката E'_{qTWs} (в четвъртия квадрант).

При състоянието s индивидът получава стимул да достигне точката E'_{qTWs} на максималното (разумното) ценностно-продуктово икономическо равновесие при цена на труда w_s . Затова той увеличава предлагането на своя труд от L_{1vm} на L_{1vs} единици работно време, като обемът на производството нараства от $q_{1vm} = L_{1vm}$ на $q_{1vs} = L_{1vs}$ специфични единици на продукта от вида 1. С това (при постоянна цена на икономическия продукт от вида 1): приходът на фирмата от неговата продажба нараства от R_m на R_s парични единици; работната заплата на индивида нараства от I_{ms} на I_s парични единици; обемът на икономическия продукт от вида 2, който индивидът би могъл да закупи, ако той директно продаваше от него, нараства от q_{2vmp} на q_{2vsp} ; обемът на икономическия продукт от вида 2, който той в действителност ще закупи, нараства от q_{2vms} на q'_{2s} ; принадлежният икономически продукт, който фирмата присвоява, нараства от $q_{2vmp} - q_{2vms}$ на $q_{2vsp} - q'_{2s}$ специфични единици.

Забелязва се, че при нарастването на цената на труда нараства и обемът на неговото предлагане от страната на индивида. Конкретните параметри на тази закономерност обаче се намират в зависимост от равнищата на относителната индивидуална обща полезност и стойност на икономическите продукти, които индивидът произвежда и потребява, както и от техните цени. При цена на труда w_m индивидът предлага количество труд от L_{1vm} времеви едини-

ци, а при цена w_s той предлага количество труд от L_{1vs} времеви единици (вж. *трудова предлагане (в икон.)* и *крива на трудова предлагане (в микр.)*). Тези величини дават възможност да се построи индивидуалната крива на предлагането на икономическия труд ss'_1 (при постигнато максимално, респ. разумно, общоценностно-продуктово икономическо равновесие), както това е показано на фиг. 13 (тук не се обсъжда изборът, който индивидът може да прави между труд и свободно време и, следователно, не е предмет на това изложение порояването на обратно извитата крива на предлагането на труд). Разглежданата система преминава от точка Y_m към точка Y_s (във втория квадрант на фигура 12).

Фиг. 13. Построяване на индивидуалната крива на предлагането на икономически труд при постигнато максимално (разумно) общоценностно-продуктово икономическо равновесие в условията на еднопродуктово производство и еднопродуктово потребление

В случай че поради някакви промени цената на труда се покачи още и достигне такова равнище w_p , при което тя се изравнява с цената на икономи-

ческия продукт от вида 1 P_1 , т.е. $w_p = P_1$ (системата вече се намира в състояние p), тогава трудовият пазар се превръща в частен случай на продуктивния пазар. Обемът на предлагането на труд от индивида и на предлагането на икономическия продукт от вида 2 от фирмата получава значението $L'_{1v} = q'_{1v}$ единици, работната заплата на индивида достига равнището $I' = R'$ парични единици, закупеният от индивида икономически продукт от вида 2 нараства от q'_{2s} на q'_{2v} единици. Присвояваният от фирмата принадлеен икономически продукт спада до нула. Квазикривата на относителната индивидуална обща стойност на потребявания икономически продукт от вида 2 $RITV_{p12s}$ се премества надясно до позицията $RITV_{p12p}$ (което отговаря на състояние p). При новото състояние p минималното (нормалното) ценностно-продуктово икономическо равновесие на индивида се фиксира от точката E^o_{qTWp} , неговото максимално (разумно) ценностно-продуктово икономическо равновесие - от точката E'_{qTWp} (в четвъртия квадрант). Тези нови положения са отразени на фиг. 12 и фиг. 13. Разглежданата система преминава от точка Y_s към точка Y_p (във втория квадрант на фиг. 12).¹

¹ Тази статия е написана по книгата: **Миркович, К.** Ползност и стойност. Издателство "Тракия-М", С., 2005.

ПАЗАРЕН БИЗНЕС (market business) – същото като *размяна*.

ПАЗАРЕН БИЗНЕС (market business) (**ки**) – във:

пазарен бизнес (същото като *размяна*);

пазарен икономически бизнес (същото като *икономическа размяна*).

ПАЗАРЕН ВАЛУТЕН КУРС (market exchange rate) (в межд.) – *валутен курс* (в межд.), който действа на *валутния пазар* (в межд.) и се приема от *участниците във валутния пазар* (в межд.). Когато пазарният валутен курс е по-висок от *равновесния валутен курс* (в межд.) е налице *свръхпредлагане на валута* (в межд.), а когато е по-нисък от *равновесния* е налице *свръхтърсене на валута* (в межд.). При равенство на пазарния с *равновесния валутен курс* (в межд.) се конституира *равновесен пазарен валутен курс* (в межд.).

ПАЗАРЕН ВАЛУТЕН КУРС (market exchange rate) (**ки**) – във:

пазарен валутен курс (в межд.);

пазарен валутен курс при системата на златния стандарт (в межд.);

равновесен пазарен валутен курс (в межд.).

ПАЗАРЕН ВАЛУТЕН КУРС ПРИ СИСТЕМАТА НА ЗЛАТНИЯ СТАНДАРТ (market exchange rate in gold standart system) (в межд.) – установен на *валутния пазар (в межд.)* равновесен *валутен курс (в межд.)* на чуждестранната парична единица при действие на *системата на златния стандарт (в межд.)*. Благодарение на *златния арбитраж (в межд.)* пазарният валутен курс се отклонява само незначително от официалния златнопаритетен валутен курс дори при значителни неравновесия между търсенето и предлагането на валута-та.

ПАЗАРЕН ВАЛУТНОКУРСОВ РЕЖИМ (market exchange rate regime) (в межд.) – тип *валутнокурсов режим (в межд.)*, при който държавата контролира валутната търговия, но при определена пазарна свобода на формирането на валутния курс. Колкото повече расте свободата на формирането на валутния курс, толкова повече расте степента на опосредствуваност и намалява степента на непосредственост на въздействието на държавата върху него.

ПАЗАРЕН ДЕФИЦИТ (market deficit) (в микр.) – същото като *пазарно свръхтърсене (в микр.)*.

ПАЗАРЕН ДЕФИЦИТ (market deficit) (**ки**) – във:

пазарен дефицит (в микр.) (същото като *пазарно свръхтърсене (в микр.)*);
продуктов пазарен дефицит (в микр.) (същото като *пазарно свръхтърсене на продукта (в микр.)*).

ПАЗАРЕН ДЪЛГ (national debt) (**ки**) – във:

пазарен държавен дълг (в макр.).

ПАЗАРЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ (national market debt) (в макр.) (на САЩ) – държавен дълг на САЩ, който се финансира от емитирането на *пазарни ценни книги на федералното правителство (в макр.)*.

ПАЗАРЕН ИКОНОМИЧЕСКИ БИЗНЕС (market economic business) – същото като *икономическа размяна*.

ПАЗАРЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (market economic process) (**ки**) – във:

динамичен пазарен икономически процес (вж. неокласически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие).

ПАЗАРЕН КУРС (market rate) (ки) – във:

пазарен валутен курс (в межд.);

равновесен пазарен валутен курс (в межд.).

ПАЗАРЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ (market interest rate) (в макр.) – лихвен процент (в макр.), установен (действащ) на финансовите пазари (в макр.). Негови разновидности са *номиналният пазарен лихвен процест (в макр.)* и *реалният пазарен лихвен процест (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под пазарен лихвен процент (в макр.) обикновено се подразбира *номиналният пазарен лихвен процест (в макр.)*.

ПАЗАРЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ (market interest rate) (ки) – във:

номинален пазарен лихвен процент (в макр.);

пазарен лихвен процент (в макр.);

поле на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - средно абсолютно равнище на цените” (в макр.);

поле на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);

права на пазарния лихвен процент (в микр.) (същото като интертемпорална бюджетна линия (в микр.));

равновесен номинален пазарен лихвен процент (в макр.);

равновесен реален пазарен лихвен процент (в макр.);

реален пазарен лихвен процент (в макр.);

траектория на макроикономическото пазарно равновесие “номинален пазарен лихвен процент - средно абсолютно равнище на цените” (в макр.);

траектория на макроикономическото пазарно равновесие “номинален пазарен лихвен процент - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.).

ПАЗАРЕН ПОДХОД КЪМ РЕДУКЦИЯТА НА ВЪНШНИЯ ДЪЛГ (market approach to external debt reduction) (в межд.) – същото като *пазарно откупуване на външния дълг (в межд.).*

ПАЗАРЕН ПРОЦЕС (market process) (ки) – във:

неутрален микроикономически продуктовопазарен процес (в микр.);

разходящ микроикономически продуктовопазарен процес (в микр.);

сходящ микроикономически продуктовопазарен процес (в микр.).

ПАЗАРЕН СЕГМЕНТ НА ПРЕКЪСНАТАТА КРИВА НА ПРОДУКТОВИТЕ ПРЕДЕЛНИ ПРИХОДИ ПРИ ОЛИГОПОЛИСТИЧНА КОНКУРЕНЦИЯ С ПРЕЧУПЕНА КРИВА НА ПРОДУКТОВОТО ТЪРСЕНЕ*

(market segment of interrupted product marginal revenue curve in oligopolistic competition with kinked product demand curve) (в микр.) – представлява дясната част на *прекъснатата крива на продуктовия пределен приход при олигополистична конкуренция с пречупена крива на продуктово то търсене (в микр.)* на некоординиран олигопол (в микр.), която съвпада с част от пазарната крива на *продуктовия пределен приход при олигополистична конкуренция с пречупена крива на продуктово то търсене (в микр.)* на некоординиран олигопол (в микр.), която съвпада с част от пазарната крива на *продуктовия пределен приход (в микр.)*.

ПАЗАРЕН СЕГМЕНТ НА ПРЕЧУПЕНАТА КРИВА НА ТЪРСЕНЕТО НА ПРЕДСТАВИТЕЛНИЯ ПРОДУКТ*

(market segment of kinked demand curve of the representative product) (в микр.) – онази част от олигополната *пречупена крива на търсенето на представителния продукт (в микр.)*, която представлява част от *пазарната крива на продуктово то търсене (в микр.)*.

ПАЗАРЕН СУФИЦИТ (market suficit) (в микр.) – същото като *пазарно свръхпредлагане (в микр.)*.

ПАЗАРЕН СУФИЦИТ (market suficit) (**ки**) – във:

пазарен суфицит (в микр.) (същото като *пазарно свръхпредлагане (в микр.)*);

продуктов пазарен суфицит (в микр.) (същото като *пазарно свръхпредлагане на продукта (в микр.)*).

ПАЗАРНА ДИВЕЛОКАЦИЯ* (market divellocation) – същото като *реална размяна*.

ПАЗАРНА ДИВЕЛОКАЦИЯ (market divellocation) (**ки**) – във:

пазарна дивелокация (същото като *реална размяна*);

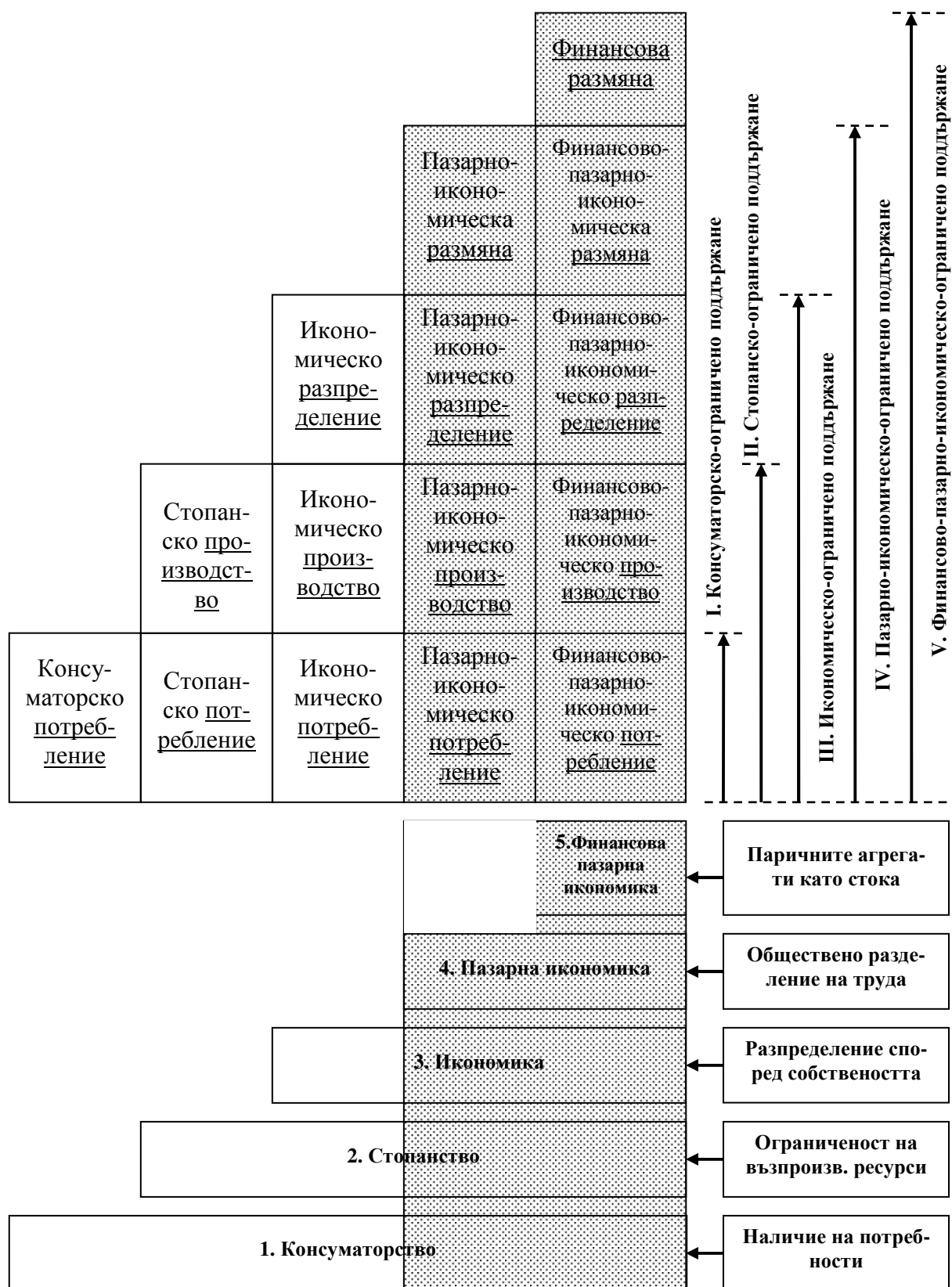
пазарна икономическа дивелокация (същото като *реална икономическа размяна*).

ПАЗАРНА ЕФИКАСНОСТ (market effectuality) – вж. *зависимости между благото и продукта*.

ПАЗАРНА ИКОНОМИКА (market economy), **пазарно-икономическа сфера**, **пазарно-икономическо поддържане**, **пазарно-икономическа поддържаща сфера**, **пазарно икономическо стопанство**, **ексномика**, (*) – фиксирана във времето и пространството съвкупност от взаимодействащи си *пазарно-икономически отношения* и *пазарно-икономически единици*, протичащи или участващи (функциониращи) във *възпроизводството* на *пазарно-икономическото богатство* (т.е. в *пазарно-икономическото възпроизводство*) при наличието на обществено разделение на труда; четвърти поред обхват на *поддържането* (на *поддържащата сфера*); една от основните форми на поддържането и същото като *пазарно-обусловена икономика*. Представлява такава дейност на *социума*, при която хората и обществото като цяло удовлетворяват своите *потребности* чрез *производство* и *потребление* на *блага*, но мотивирани от *разпределението* на дохода (натурален или паричен) според собствеността върху тяхното *богатство* в условията най-малко на обществено разделение на труда (фиг. 1 и фиг. 2). Не трябва да се отъждествява с пазара, т.е. с пазарния сектор на пазарната икономика. Появата на пазарната икономика (на пазарното икономическо стопанство) е свързано с възникването на общественото разделение на труда, което е нейната качествена определеност. Общественото разделение на труда изисква участниците в *поддържащата сфера* да разменят продуктите на своя труд, с което те се превръщат в стоки. Наличието на *общественото разделение на труда* е *достатъчният белег* за идентифицирането на пазарната икономика. За пазарната икономика е характерно както (1) обществено разделение на труда, така и най-малко наличието (2) на разпределение на дохода според собствеността върху богатството (общественото разделение на труда винаги предполага наличието на икономическия обособеност, на собственост), (3) на оскъдност на възпроизводствените ресурси (собствеността винаги предполага наличието на оскъдност, тъй като при неограничени ресурси собствеността като социо-отношение се обезпредметява) и (4) на потребности (оскъдността винаги предполага наличието на потребности). Затова пазарната икономика е винаги и икономика, и стопанство, и консуматорство [така че тя винаги е пазарно икономическо стопанство и *пазарно икономическо стопанско консуматорство* (market economic protoeconomic consumptionarity)], но не всяка икономика, не всяко стопанство и не всяко консуматорство е пазарна икономика.

Фиг. 1. Пазарна икономика (маркираните части) и нейното място в структурата на поддържащата сфера, представено чрез покриващи се сегменти

Фиг. 2. Пазарна икономика (маркираните части) и нейното място в структурата на поддържащата сфера, представено чрез стъпаловидни сегменти

При пазарната икономика: потребностите са *пазарно-икономически потребности* (пазарно-икономическо-обусловени потребности); *възпроизводствените потребности* са *пазарно-икономически възпроизводствени потребности* (пазарно-икономическо-обусловени възпроизводствени потребности, същото като *пазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности*); благата – *пазарно-икономически блага* (пазарно-икономическо-обусловени блага); богатството – *пазарно-икономическо богатство* (пазарно-икономическо-обусловено богатство); възпроизводството – *пазарно-икономическо възпроизводство* (пазарно-икономическо-обусловено възпроизводство) [същото като *пазарно възпроизводство* и като *пазарно-икономическо стопанско възпроизводство*, **стоково икономическо възпроизводство*** (commodity economic reproduction)] с цел удовлетворяване на пазарно-икономическите възпроизводствени потребности; ценността – *пазарно-икономическа ценност* (пазарно-икономическо-обусловена ценност); социо-поддържащите отношения, в частност *икономическите отношения* – *пазарно-икономически отношения* (пазарно-икономически-обусловени отношения) [същото като *пазарно-икономически стопански отношения*, **стокови икономически отношения** (commodity economic relations), **пазарни отношения** (market relations)]; социо-поддържащите единици, в частност *икономическите единици* (същото като *институционални икономически единици*, като участници в *икономическото възпроизводство*) са *пазарно-икономически единици* (пазарно-икономически-обусловени единици, същото като *пазарно-икономически стопански единици*). Последните на микроскопично равнище са икономически неизолирани (произвеждат стоки за други) и затова пазарната икономика е микроскопично несамозадоволяваща се икономика (вж. *микроскопично равнище на икономическата система*). Пазарната икономика е същото като **стоково стопанство*** (commodity protoeconomy)]. На пазарната икономика съответствуват понятията за *пазарно-икономическо множество* (marketly-economic set) и *пазарно-икономическо пространство* (marketly-economic space). (Вж. *стопанство*.)

Пазарното възпроизводство се осъществява чрез последователното, съвместното и взаимнообусловеното протичане най-малко на следните възпроизводствени фази: (1) *производство* [което се осъществява като **пазарно-икономическо производство** (marketly-economic production)]; (2) *размяна* [което се осъществява като **пазарно-икономическа размяна** (marketly-economic exchange)]; (3) *разпределение* [което се осъществява като **пазарно-икономическо разпределение** (marketly-economic distribution)]; (4) *потребле-*

ние [което се осъществява като *пазарно-икономическо потребление* (marketly-economic consumption)].

Пазарната икономика има две възпроизводствени равнища на ограниченост на поддържането и следователно – две основни форми според възпроизводственото равнище на нейната ограниченост: (1) *собствено-ограничена пазарна икономика** (properly-limited market economy) [*собствено-ограничено пазарно-икономическо поддържане** (properly-limited marketly-economic sustenance)]; (2) *финансово-пазарно-икономическо-ограничена пазарна икономика** (financially-marketly-economically-limited market economy) [(*финансово-пазарно-икономическо-ограничено пазарно-икономическо поддържане** (financially-marketly-economically-limited marketly-economic sustenance))]. В дадени национални граници може да съществува само едно от тези две равнища на ограниченост. На съответни равнища на ограниченост финансово-пазарната икономика е подсистема на консуматорството, на стопанството, на икономиката и на пазарната икономика. Тогава в съответните посочени граници:

(1) Собствено-ограничената пазарна икономика има само един възпроизводствен обхват на поддържането и следователно – само една основна форма според нейния възпроизводствен обхват: *собствено-ограничена пазарна икономика в собствен обхват** (properly-limited market economy in properly-range /girth/) [*собствено-ограничено пазарно-икономическо поддържане в собствен обхват** (properly-limited marketly-economic sustenance in properly-range /girth/)] – тя съвпада с понятието за *нефинансова пазарна икономика*.

(2) Финансово-пазарно-икономическо-ограничената пазарна икономика има два възпроизводствени обхвата на поддържането и следователно – две основни форми според нейния възпроизводствен обхват: (а) *финансово-пазарно-икономическо-ограничена пазарна икономика в собствен обхват** (financially-marketly-economically-limited market economy in properly-range /girth/) [*финансово-пазарно-икономическо-ограничено пазарноикономическо поддържане в собствен обхват** (financially-marketly-economically-limited marketly-economic sustenance in properly-range /girth/)] – това е пълната форма на пазарната икономика, показана на фиг. 1 и фиг. 2. (б) *финансово-пазарно-икономическо-ограничена пазарна икономика във финансово-пазарно-икономически обхват** (financially-marketly-economically-limited market economy in financially-marketly-economic range /girth/) [*финансово-пазарно-икономическо-ограничено пазарно-икономическо поддържане във финансово-пазарно-икономически обхват** (financially-marketly-economically-limited

marketly-economic sustenance in financially-marketly-economic range /girth/)] – това е *финансовата пазарна икономика*. В дадени национални граници може да съществува както само един от двата възпроизводствени обхвата, така и едновременно (съвместно) и двата обхвата (както и техни допълващи форми, но в съответния обхват).

Пазарната икономика може да бъде допълвана до *икономиката*, до *стопанството* и до *консуматорството* (вж. *допълващи форми на поддържането*):

(а) Допълващата форма на пазарната икономика до икономиката (до *икономическото стопанство*) е *непазарната икономика* (*непазарното икономическо стопанство*). От тази гледна точка икономиката има две основни разновидности: пазарна икономика (пазарно икономическо стопанство) и непазарна икономика (непазарно икономическо стопанство).

(б) Допълващата форма на пазарната икономика до стопанството (до *стопанското консуматорство*) е *непазарното стопанство* (*непазарното стопанско консуматорство*). От тази гледна точка стопанството има две основни разновидности: пазарна икономика (пазарно икономическо стопанство) и непазарно стопанство (непазарно стопанско консуматорство). От своя страна непазарното стопанство (непазарното стопанско консуматорство) обединява в себе си непазарната икономика (непазарното икономическо стопанство) и *неикономическото стопанство* (*неикономическото стопанско консуматорство*).

(в) Допълващата форма на пазарната икономика до консуматорството е *непазарното консуматорство*. От тази гледна точка консуматорството има две основни разновидности: пазарната икономика (пазарното икономическо стопанство) и непазарното консуматорство. От своя страна непазарното консуматорство обединява в себе си непазарното стопанство (непазарното стопанско консуматорство) и нестопанското консуматорство (това показва, че непазарното консуматорство обединява в себе си непазарната икономика, неикономическото стопанство и *нестопанското консуматорство*).

ПАЗАРНА ИКОНОМИКА (market economy) (**ки**) – във:

затворена пазарна икономика (вж. *стопанство*);

нефинансова пазарна икономика;

отворена пазарна икономика (вж. *стопанство*);

пазарна икономика;

развита пазарна икономика (същото като *финансова пазарна икономика*);

финансова пазарна икономика.

ПАЗАРНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ* (market economic artipreffectuality /artiprefficacy/) – същото като *пазарна икономическа ефикасност*.

ПАЗАРНА ИКОНОМИЧЕСКА ДИВЕЛОКАЦИЯ* (market economic divellocation) – същото като *реална икономическа размяна*.

ПАЗАРНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФИКАСНОСТ* (market economic effectuality /efficacy/), **пазарна икономическа артипрефикасност**, (*) – *икономическа величина*, която показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [**консеквентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **консеквентен икономически експлицидент*** (consequential economic explicant)] на някаква зададена *насочено-дефинирана квазистратисубстанциална икономическа система* (или на нейна разновидност), в която се създава *пазарно икономическо благо* (*икономическо благо*, което е резултат на дейността в *икономическата размяна*), се съдържа в (се индуцира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент* [**антецедентен икономически имплицидент*** (consequential economic implicant), респ. **антецедентен икономически експлицидент*** (antecedental economic explicant)] на същата тази система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Представлява една от разновидностите на *икономическата артипрефикасност*, тъй като е *ефикасност* на пазарното икономическо благо. Пазарното икономическо благо се индуцира в оценяваната чрез пазарната икономическа ефикасност **пазарна икономическа дейност*** (market economic activity /work/), последната протичаща в посочената икономическа система (вж. *икономическа дейност*). Разграничават се **средна пазарна икономическа ефикасност*** (average market economic effectuality) [същото като **средна пазарна икономическа артипрефикасност*** (average market economic artipreffectuality)] и **пределна пазарна икономическа ефикасност*** (marginal market economic effectuality) [същото като **пределна пазарна икономическа артипрефикасност*** (marginal market economic artipreffectuality)].

Пазарното икономическо благо може да бъде само **нематериално пазарно икономическо благо*** (immaterial market economic good). Съответно на това се конституира понятието за **нематериална пазарна икономическа ефикасност*** (immaterial market economic effectuality) [същото като **нематериална пазарна икономическа артипрефикасност*** (immaterial market economic artipreffectuality)], в т.ч. **средна нематериална пазарна икономическа ефикасност***

касност* (average immaterial market economic effectuality) [същото като **средна нематериална пазарна икономическа артипрефикасност*** (average immaterial market economic artipreffectuality)] и **пределна нематериална пазарна икономическа ефикасност*** (marginal immaterial market economic effectuality) [същото като **пределна нематериална пазарна икономическа артипрефикасност*** (marginal immaterial market economic artipreffectuality)].

В зависимост от природата на предметната му предметеност и характера на предметяващата способност на *икономическата дейност*, която го сътворява, разновидност на пазарното икономическо благо е само **вторичното пазарно икономическо благо*** (secondary market economic good) [тъй като то няма относително-самостоятелна предметеност, като създаването му или се осъществява едновременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление, и тогава на него отговаря понятието за **пазарна икономическа сефикасност*** (market economic seffectuality), същото като **вторична пазарна артипрефикасност*** (secondary market economic artipreffectuality)]. Затова последната е предметната разновидност на пазарната икономическа ефикасност.

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на пазарното икономическо благо са (1) **ефективното пазарно икономическо благо*** (effective market economic good) [същото като **пряко пазарно икономическо благо*** (direct market economic good), **дификасно пазарно икономическо благо*** (diffectual market economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за **пазарна икономическа ефективност*** (market economic effectivity), същото като **пазарна икономическа дификасност*** (market economic diffectuality) и като **пряка пазарна икономическа артипрефикасност*** (direct market economic artipreffectuality)] и (2) **квазиефективното пазарно икономическо благо*** (quasi-effective market economic good) [същото като **непряко пазарно икономическо благо*** (indirect market economic good), **индификасно пазарно икономическо благо*** (indiffectual market economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря понятието за **пазарна икономическа квазиефективност*** (market economic quasi-effectivity), същото като **пазарна икономическа индификасност*** (market economic indiffectuality) и като **непряка пазарна икономическа артипрефикасност*** (indirect market economic artipreffectuality)]. Следователно системни разновидности на пазарната икономическа ефикасност

са пазарната икономическа ефективност (пазарната икономическа дификасност, пряката пазарна икономическа артипрефикасност) и пазарната икономическа квазиефективност (пазарната икономическа индификасност, непряката пазарна икономическа артипрефикасност).

В *икономическия обект* (респ. в отразяващата го *икономическа система*), където се установява пазарната икономическа ефикасност, се конституират още и съответстващите (кореспондиращите) на нея понятия за (1) **пазарно-ефикасна икономическа абсорбционност*** (marketly-effectual economic absorptivity) (вж. *икономическа абсорбционност*), (2) **пазарно-ефикасна икономическа ангажираност*** (marketly-effectual economic engageness) (вж. *икономическа ангажираност*), (3) **пазарно-ефикасна икономическа възвръщаемост*** (marketly-effectual economic returns) (вж. *икономическа възвръщаемост*), (4) **пазарно-ефикасна икономическа въплътеност*** (marketly-effectual economic incarnateness) (вж. *икономическа въплътеност*), (5) **пазарно-ефикасна икономическа използваемост*** (marketly-effectual economic usableness) (вж. *икономическа използваемост*), (6) **пазарно-ефикасна икономическа интензивност*** (marketly-effectual economic intensity) (вж. *икономическа интензивност*), (7) **пазарно-ефикасна икономическа креативност*** (marketly-effectual economic creativity) (вж. *икономическа креативност*), (8) **пазарно-ефикасна икономическа напрегнатост*** (marketly-effectual economic strenuousness /tenseness/) (вж. *икономическа напрегнатост*), (9) **пазарно-ефикасна икономическа наситеност*** (marketly-effectual economic saturation /saturateness/) (вж. *икономическа наситеност*) (10) **пазарно-ефикасна икономическа натовареност*** (marketly-effectual economic loading) (вж. *икономическа натовареност*), (11) **пазарно-ефикасна икономическа опредметеност*** (marketly-effectual economic objectificativity) (вж. *икономическа опредметеност*), (12) **пазарно-ефикасна икономическа производителност*** (marketly-effectual economic productivity) (вж. *икономическа производителност*), (13) **пазарно-ефикасна икономическа разходност*** (marketly-effectual economic costness) (вж. *икономическа разходност*).

ПАЗАРНА ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА (market economic game) (**ки**) – във:
пазарна кооперативна икономическа игра.

ПАЗАРНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (market economic system) – системно отражение на *икономическия пазар* (economic market) [на *пазарния обект* (market object)] в човешкото съзнание; *икономическа система*, съставе-

на от пазарни *икономически елементи* и пазарни *икономически връзки*; една от *икономическите подсистеми* на *пазарната икономика*. Според *принципа на компонентната обратимост на икономическата система* се разграничават (1) **компонентно-изходната пазарна икономическа система*** (componently-initial market economic system) (при нея пазарните *икономически отношения* изпълняват ролята на пазарни *икономически връзки*, а пазарните *икономически институции* – ролята на пазарни *икономически елементи*) и (2) **компонентно-обратна пазарна икономическа система*** (componently-inverse market economic system) (при нея пазарните *икономически отношения* изпълняват ролята на пазарни *икономически елементи*, а пазарните *икономически институции* – ролята на пазарни *икономически връзки*). Според *ингредиентната икономическа равнищност* се конституират *пазарна микроикономическа система* и *пазарна макроикономическа система*. Вж. *пазарно икономическо равновесие*.

ПАЗАРНА КЛАСИФИКАЦИЯ (market classification) (**ки**) – във:

принцип на ефективната пазарна класификация (в межд.).

ПАЗАРНА КОНКУРЕНЦИЯ (market competition) (в икон.) – **пазарен механизъм** (market mechanism), чрез който *икономическите агенти* (респ. *икономическите единици*) водят борба (надпревара) за привличане на купувачи на *стоките* (по общо – на *икономическите ingrediente*), които предлагат на *пазара* (в икон.). При постоянни други условия пазарната конкуренция привежда пазара към състояние на *пазарно равновесие* (в икон.).

ПАЗАРНА КОНКУРЕНЦИЯ (market competition) (**ки**) – във:

валутнопазарна конкуренция (в межд.);

вискозна несъвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);

вискозна несъвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);

вискозна продуктовопазарна конкуренция (в микр.);

вискозна факторовопазарна конкуренция (в микр.);

изцяло-несъвършена продуктовопазарна и изцяло-несъвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);

изцяло-несъвършена продуктовопазарна и изцяло-съвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);

изцяло-несъвършена продуктовопазарна и неизцяло-съвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);

*изцяло-несъвършена продуктовопазарна и предимно съвършена факторо-
вопазарна конкуренция (в микр.);*
изцяло-несъвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
*изцяло-несъвършена факторовопазарна и изцяло-несъвършена продукто-
вопазарна конкуренция (в микр.);*
*изцяло-несъвършена факторовопазарна и изцяло-съвършена продуктово-
пазарна конкуренция (в микр.);*
*изцяло-несъвършена факторовопазарна и неизцяло-съвършена продукто-
вопазарна конкуренция;*
*изцяло-несъвършена факторовопазарна и предимно-несъвършена продук-
товопазарна конкуренция (в микр.);*
*изцяло-несъвършена факторовопазарна и предимно-съвършена продукто-
вопазарна конкуренция (в микр.);*
изцяло-несъвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
изцяло-съвършена конкуренция (в микр.);
*изцяло-съвършена продуктовопазарна и изцяло-несъвършена факторово-
пазарна конкуренция (в микр.);*
*изцяло-съвършена продуктовопазарна и изцяло-съвършена факторовопа-
зарна конкуренция (в микр.);*
*изцяло-съвършена продуктовопазарна и неизцяло-съвършена факторово-
пазарна конкуренция (в микр.);*
*изцяло-съвършена продуктовопазарна и предимно-несъвършена факторо-
вопазарна конкуренция (в микр.);*
*изцяло-съвършена продуктовопазарна и предимно-съвършена факторово-
пазарна конкуренция (в микр.);*
изцяло-съвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
*изцяло-съвършена факторовопазарна и изцяло-несъвършена продуктово-
пазарна конкуренция (в микр.);*
*изцяло-съвършена факторовопазарна и изцяло-съвършена продуктовопа-
зарна конкуренция (в микр.);*
*изцяло-съвършена факторовопазарна и неизцяло-съвършена продуктово-
пазарна конкуренция (в микр.);*
*изцяло-съвършена факторовопазарна и предимно-несъвършена продукто-
вопазарна конкуренция (в микр.);*
*изцяло-съвършена факторовопазарна и предимно-съвършена продуктово-
пазарна конкуренция (в микр.);*
изцяло-съвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);

-
- несъвършена пазарна конкуренция (в микр.);*
несъвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
несъвършена трудовопазарна конкуренция (в микр.);
несъвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
пазарна конкуренция (в икон.);
предимно-несъвършена продуктовопазарна и изцяло-несъвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-несъвършена продуктовопазарна и изцяло-съвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-несъвършена продуктовопазарна и неизцяло-съвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-несъвършена продуктовопазарна и предимно-несъвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-несъвършена продуктовопазарна и предимно-съвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-несъвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-несъвършена факторовопазарна и изцяло съвършена-продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-несъвършена факторовопазарна и изцяло-несъвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-несъвършена факторовопазарна и изцяло-съвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-несъвършена факторовопазарна и неизцяло-съвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-несъвършена факторовопазарна и предимно-несъвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-несъвършена факторовопазарна и предимно-съвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-съвършена конкуренция (в микр.);
предимно-съвършена продуктовопазарна и изцяло-несъвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-съвършена продуктовопазарна и изцяло-съвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-съвършена продуктовопазарна и неизцяло-съвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);

предимно-съвършена продуктовопазарна и предимно-несъвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-съвършена продуктовопазарна и предимно-съвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-съвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-съвършена факторовопазарна и изцяло-несъвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-съвършена факторовопазарна и изцяло-съвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-съвършена факторовопазарна и неизцяло-съвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-съвършена факторовопазарна и предимно-несъвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-съвършена факторовопазарна и предимно-съвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
предимно-съвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
съвършена пазарна конкуренция (в микр.);
съвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
съвършена трудовопазарна конкуренция (в микр.);
съвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
флуидна несъвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
флуидна несъвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
флуидна съвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
флуидна съвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
форма на пазарната конкуренция (в микр.).

ПАЗАРНА КООПЕРАТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА ИГРА (market cooperative economic game) – такава моделираща пазара кооперативна икономическа игра, която се представя от системата

$$\langle I, R_+^m, \{u^i(x^i)\}_{i \in I}, \{a^i\}_{i \in I} \rangle,$$

където I е множеството от участници на пазара с m вида стоки, $a^i \in R_+^m$ – началният набор на стоки на i -тия участник, $u^i(x^i)$ – функцията на *ползността* на i -тия участник, определена в R_+^m . Върху основата на такъв пазар се конституира кооперативна икономическа игра, в която

$$H = \{y_I : y_i = u^i(x^i), i \in I, x^i \in R_+^m, i \in I, \sum_{i \in I} x_i = \sum_{i \in I} a_i\},$$

като *характеристичната икономическа функция* се определя с равенството

$$v(K) = \max \left\{ \sum_{i \in K} u^i(x^i) : x^i \in R_+^m, i \in K, \sum_{i \in K} x_i = \sum_{i \in K} a_i \right\}.$$

Относно значението на ползваните символи вж. *кооперативна икономическа игра*.

ПАЗАРНА КРИВА НА КАПИТАЛОВТО ПРЕДЛАГАНЕ (*capital-market supply curve*) (в микр.) – извежда се чрез хоризонталното сумиране на *отделните криви на капиталовото предлагане (в микр.)* (в т.ч. фирмените и индивидуалните криви на капиталовото предлагане) от страна на спестителите. Тези крива се определя от очакваните от спестителите доходи, които са произведение на спестяванията с очаквания пазарен лихвен процент. От своя страна страна при постоянни други условия спестяванията зависят от интертемпоралните предпочитания на *икономическите единици* (на икономическите агенти).

ПАЗАРНА КРИВА НА КАПИТАЛОВТО ТЪРСЕНЕ (*capital-market demand curve*) (в микр.) – извежда се чрез хоризонтално сумиране на *отделните криви на капиталовото търсене (в микр.)* (в т.ч. фирмените и индивидуалните криви на капиталовото търсене) при положение че *търсенето (в микр.)* на останалите *производствени икономически фактори* е постоянно. Ако тяхното търсене е променливо, тогава пазарната крива на капиталовото търсене се модифицира в дългосрочния си вариант.

ПАЗАРНА КРИВА НА ПРЕДЛАГАНЕТО (*market supply curve*) (в микр.) – множество (геометрично място от точки) (вж. *икономическо множество*), които изразяват съответствията (зависимостите) между различните равнища (обем) на *пазарното предлагане (в микр.)* на даден вид *икономически ингредиент (производствен икономически фактор или икономически продукт)* (изразени в специфични за него единици), от една страна, и различните равнища на неговата *пазарна цена*, от друга, при постоянни други условия. Изразява функционалната зависимост на обема на пазарното предлагане на даден ингредиент от пазарната цена на този ингредиент, която изпълнява ролята на аргумент. Пазарната крива на ингредиентното предлагане обикновено има положителен наклон, което показва, че с нарастването на цената на ингредиента неговото

пазарно предлагане също нараства и, обратно, със спадането на цената неговото пазарно предлагане спада [тази зависимост се нарича *закон за предлагането (в микр.)*]. Пазарната крива на предлагането е сумата от *отделните криви на предлагането (в микр.)* [в т.ч. на *индивидуалните криви на предлагането (в микр.)* и *фирмените криви на предлагането (в микр.)*]. Нейна разновидност е *пазарната крива на продуктовото предлагане (в микр.)*. Ако не е посочено друго, под пазарна крива на предлагането се подразбира пазарната крива на продуктовото предлагане.

ПАЗАРНА КРИВА НА ПРЕДЛАГАНЕТО (market supply curve) (**ки**) – във:

пазарна крива на предлагането (в микр.);

пазарна крива на продуктовото предлагане (в микр.).

ПАЗАРНА КРИВА НА ПРОДУКТОВОТО ПРЕДЛАГАНЕ (market product supply curve) (в микр.) – множество (геометрично място от точки) (вж. *икономическо множество*), които изразяват съответствията (зависимостите) между различните равнища (обеми) на *пазарното продуктово предлагане (в микр.)* на даден вид *икономически продукт* (изразени в специфични единици), от една страна, и различните равнища на неговата *пазарна цена*, от друга, при постоянни други условия, в т.ч. при постоянни *продуктови пределни производствени разходи*. Изразява функционалната зависимост на обема на пазарното предлагане на даден продукт от пазарната цена на този продукт, която изпълнява ролята на аргумент. Пазарната крива на продуктовото предлагане обикновено има положителен наклон, което показва, че с нарастването на цената на продукта неговото пазарно предлагане също нараства и, обратно, със спадането на цената неговото пазарно предлагане спада [тази зависимост се нарича *закон за продуктовото предлагане (в микр.)*]. Посочената зависимост в областта на предлагането се отнася до определен вид продукт или до група близки по своите потребителски свойства продукти, които могат да бъдат представени като еднороден продукт чрез коефициенти, редуциращи потребителските им свойства в обща специфична мерна единица. Пазарната крива на продуктовото предлагане е сумата от *отделните криви на продуктовото предлагане (в микр.)* [в т.ч. на *индивидуалните криви на продуктовото предлагане (в микр.)* и *фирмените криви на продуктовото предлагане (в микр.)*]. Тя е разновидност на *пазарната крива на предлагането (в микр.)*.

ПАЗАРНА КРИВА НА ПРОДУКТОВОТО ПРЕДЛАГАНЕ (market product supply curve) (**ки**) – във:

.....

възходяща дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

ефекти от преместването на пазарната крива на продуктовото предлагане (в микр.);

забавено-възходяща дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

забавено-низходяща дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

низходяща дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

пазарна крива на продуктовото предлагане (в микр.);

ускорено-възходяща дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

ускорено-низходяща дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.).

ПАЗАРНА КРИВА НА ПРОДУКТОВОТО ПРЕДЛАГАНЕ ПРИ СЪВЪРШЕНА КОНКУРЕНЦИЯ (market product supply curve in perfect competition) **(ки)** – във:

възходяща дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

забавено-възходяща дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

забавено-низходяща дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

низходяща дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

ускорено-възходяща дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

ускорено-низходяща дългосрочна пазарна крива на продуктовото предлагане при съвършена конкуренция (в микр.).

ПАЗАРНА КРИВА НА ПРОДУКТОВОТО ТЪРСЕНЕ (market product demand curve) (в микр.) – множество (геометрично място) от *икономически точки* (вж. *икономическо множество*), които изразяват съответствията (респ. зависимостите) между различните равнища (обеми) на *пазарното търсене* (в микр.) на даден вид *икономически продукт* (изразени в специфични единици) (следователно на *пазарното продуктово търсене*), от една страна, и различните равнища на неговата *пазарна продуктова цена*, от друга, при постоянни други условия, в т.ч. при постоянен съвкупен доход на потребителите (респ. на икономическите агенти, на *икономическите единици*), купуващи дадения вид продукт, и при постоянни цени на останалите видове продукти. Пазарната крива на продуктово търсене има отрицателен наклон към координатните оси, което показва, че при постоянни други условия повишаването на пазарната цена обуславя намаляване на пазарното продуктово търсене, а понижаването на пазарната цена обуславя неговото увеличаване. Тази обратна зависимост е съдържанието на *закона за продуктово търсене* (в микр.) и тя се описва от *функцията на пазарното продуктово търсене* (в микр.) $Q_d = D(P)$, където Q_d е обемът на пазарното продуктово търсене (в специфични единици) на даден вид икономически продукт, а P е неговата пазарна продуктова цена. Пазарната крива на продуктово търсене изразява зависимостта между равнището на пазарната цена и общия обем на търсенето на даден продукт на определен пазар, независимо кой или кои са неговите потребители (като под определен пазар се разбира пазарът на дадения вид продукт). За разлика от пазарната крива *индивидуалната крива на продуктово търсене* (в микр.) изразява зависимостта между равнището на същата тази пазарна цена и обема на търсенето на дадения продукт на определения пазар от страна на точно определен потребител (респ. икономически агент), купувач на продукта. Колкото са купувачите на този продукт на разглеждания пазар, толкова са и индивидуалните криви на неговото продуктово търсене. Затова пазарната крива на продуктово търсене може да се разглежда като сума от индивидуалните криви на продуктово търсене. Тя е разновидност на *кривата на продуктово търсене* (в микр.). Неин частен случай е *линейната пазарна крива на продуктово търсене* (lineal market product demand curve) (в микр.).

Кривата, респективно функцията на [пазарното] продуктово търсене $Q_d = D(P)$ е въведена за първи път в икономическата наука от ранния представител на *математическата школа в субективната политическа икономия* Антуан Курно. В книгата си "Изследвания върху математическите принципи на теорията на богатството" (*Cournot, A. A. Recherches sur les principes mathematiques*

de la theorie des richesses. Paris, 1838) той посочва, че законът на търсенето се заключава в това, че търсенето се увеличава, когато цената спада. А. Курно представя търсенето като непрекъсната функция от цената: за обществото като цяло функцията на търсенето от цената [следователно той има предвид функцията на пазарното търсене] може да се разглежда като непрекъсната, макар за отделните индивиди тя да се проявява като прекъсната. С това по същество за първи път са били отворени вратите на икономическата наука за приложението на математическия анализ и изобщо на математиката в нея. А. Курно пише: “Колкото и малко да е изменението на P , ще се намерят потребители, поставени при такива условия, че даже лекото поскъпване или поевтиняване на една или на друга стока ще повлияе на тяхното потребление, ще ги застави да се подложат на някакво лишение или да ограничат своята промишлена дейност, или да заменят по-скъпата стока с друга стока, например обикновените въглища с дърва или антрацита с въглища. Точно така, както борсовият термометър с помощта на твърде малки изменения на курса извява съвсем мимолетните изменения на условията, в които се намират ценностите, съвсем непредставляващи за владелците на тези ценности достатъчно основание за това, щото да ги продават или купуват”¹.

¹ **Cournot, A. A.** Recherches sur les principes mathematiques de la theorie des richesses. Paris, 1838, p. 48. Вж също: **Блюмин, И. Г.** Критика буржуазной политической экономии. Избранные произведения. Том I. Издательство АН СССР, М., 1962, с. 491-532; **Миркович, К.** Моделиране на икономическите процеси. Издателство “Наука и изкуство”, С., 1984, с. 268.

Към даден момент във времето отделните точки на кривата на пазарното продуктово търсене не са различни варианти на действително търсене, съответстващи на различни варианти на действителни пазарни цени. В крайна сметка към дадения момент във времето могат да се реализират само една *пазарна продуктова цена (в микр.)* (която обичайно е *равновесната продуктова пазарна цена (в микр.)*) и един обем на пазарното продуктово търсене. Отделните точки на кривата на пазарното продуктово търсене в случая изразяват алтернативни варианти на потребителските решения (на *потребителския икономически избор*) (в тяхната общност) в зависимост от възможните алтернативни варианти на цената на продукта. С други думи, пазарното продуктово търсене е многовариантен процес, а съответната пазарна крива на търсенето изразява това негово свойство. Всяка нейна точка е отговор на въпрос, зададен към потребителите: ако цената на продукта (в парично изражение) има определено равнище, какъв обем от продукта (в специфично изражение) те биха закупили.

(Такава интерпретация може да се направи и такъв въпрос може да се зададе, разбира се, и по отношение на индивидуалното продуктово търсене и на индивидуалната крива на продуктово търсене.)

Многовариантността на процеса на пазарното продуктово търсене към дадения момент във времето обаче може да се разглежда и като изразено в смет вид негово историческо развитие в икономиката в предходни моменти, т.е. като последователност от статистически наблюдавани и отчетени съответствия между действителни пазарни цени и действителни обеми на покупките на продуктовия пазар. Те са се осъществили в различните предходни моменти от времето и могат да се съпоставят при положение, че са останали непроменени другите условия и фактори на пазара или пък са били приравнени към такива условия. Независимо от това по какъв път ще бъде разкрито множеството от посочените съответствия – дали като описание на алтернативните варианти на потребителските избори към дадения момент във времето, или като действително осъществени от потребителите варианти към различни моменти във времето, разглежданото множество от варианти на пазарно продуктово търсене се състои от краен брой точки, т.е. функцията на пазарното продуктово търсене на практика е прекъсната (дискретна). С помощта на статистически методи, подбрани в зависимост от характера и формата на пазарната крива на продуктово търсене, неговата прекъсната функция може да се изглади и преобразува в непрекъсната функция на търсенето, поддаваща се на специална математическа обработка.

При непроменен доход законът за продуктово търсене се проявява, защото намаляването на цената на продукта привлича нови нейни купувачи и потребители и обемът на пазарното продуктово търсене нараства, както и, обратно, увеличаването на цената ограничава броя на потребителите и неговият обем спада. Наред с това намалението на цената стимулира отделните потребители да закупят допълнителни количества от продукта, както и обратно, увеличаването на цената ги дестимулира. Има и други основания за проявяване на закона за пазарното продуктово търсене. Например при повишаване на цената, но при същия доход, с който разполагат, потребителите могат да заменят този продукт с друг, който е по-евтин, като по този начин компенсират загубата на полезността поради намаляване на потреблението на първия вид продукт.

Формата на *кривата на продуктово търсене (в микр.)*, в т.ч. и на пазарната крива на продуктово търсене се определя от формата на кривата на намаляващата се пределна полезност на продукта. *Пределната полезност на*

икономическия продукт [при оптимално пазарно равновесие в условията на свършена икономическа конкуренция (в микр.)] е произведението на неговата цена с *пределната полезност на парите*. Когато пределната полезност на парите нараства над единица (а това означава, че при постоянни други условия нараства и тяхната покупателна способност), пазарната крива на продуктово търсене се формира в резултат на вертикално свиване на кривите на намаляващата се пределна полезност на продукта на отделните потребители, т.е. тогава пазарната крива на продуктово търсене е по-малко стръмна от тези на пределните полезности. При такива условия малки изменения в пазарната цена предизвикват по-големи изменения в равнището на пазарното продуктово търсене. Обратна е ситуацията, когато пределната полезност на парите спада под единица, т.е. когато се намалява тяхната покупателна способност. Тогава пазарната крива на продуктово търсене се формира в резултат на вертикално разтягане на кривите на пределната полезност на отделните потребители, т.е. кривата на пазарното продуктово търсене е по-стръмна от тези на пределните полезности. При такива условия дори и по-значителни абсолютни изменения в равнището на пазарната цена ще доведат до сравнително по-незначителни изменения в пазарното продуктово търсене. Това показва, че пазарната крива на продуктово търсене в най-голяма степен се влияе, както от фактори, отнасящи се до самите потребители (пределната полезност се определя от техните индивидуални предпочитания и вкусове и с тяхната промяна се променя и полезността на продукта), така и от пазарни фактори, които са външни по отношение на потребителите: в случая пределната полезност на парите и тяхната покупателна способност. В този смисъл пазарната крива на продуктово търсене (а това се отнася и за индивидуалната крива на продуктово търсене) е комплексно явление, в което се пресичат микроикономически отношения, формирани се както и на индивидуално, така и на обществено (пазарно) равнище.

Построяване и преместване на пазарната крива на продуктово търсене

Пазарната крива на продуктово търсене (на определен вид продукт) е сумата от индивидуалните криви на неговото търсене. Ето защо, ако броят на домакинствата нарасне или изобщо ако се разширят мащабите на пазара, това ще се отрази върху пазарната крива на продуктово търсене. Тя се построява чрез хоризонтално сумиране на индивидуалните криви на продуктово търсене. Това означава, че за всяко отделно равнище на пазарната цена се су-

мират съответстващите ѝ индивидуални равнища на продуктовото търсенето при отделните потребители:

Пазарните криви на продуктовото търсене се преместват под въздействието на изменението на доходите, с които разполагат потребителите (респ. купувателните възможности, с които разполагат икономическите агенти). Като общ резултат пазарната крива на продуктовото търсене се измества под въздействието на изменението на съвкупния доход на всички участници (купувачи) в пазарния процес (на дадения пазар). При нарастване на дохода пазарната крива на продуктовото търсене се измества надясно и нагоре, а при неговото намаляване тя се измества в обратната посока.

При един и същ отделен потребител изместването на индивидуалната му крива на продуктовото търсене поради нарастване на неговия доход ще бъде различно за различните видове продукти. Обикновено стоките (продуктите) от първа необходимост са по-малко зависими от дохода в сравнение с луксозните стоки (продукти), тъй като жизненоважните потребности при условия на нормален жизнен стандарт обезателно биват задоволявани. Нещо повече, с по-нататъшното нарастване на дохода, част от продуктите, макар и от първа жизнена необходимост, които обаче се смятат за низши, биват замествани с по-скъпи стоки, задоволяващи същите потребности. Така при значително повишаване на потребителския доход индивидуалните криви на търсенето на низшите (малоценните) стоки (продукти) могат да се изместят наляво. Очевидно е, че става преразпределение на общия доход на потребителя към различните видове стоки (продукти) от неговата потребителска кошница. Може да се направи изводът, че е налице разнопосочно въздействие на изменението на дохода върху индивидуалните криви на търсенето на отделните видове продукти от отделния потребител.

Преразпределение на дохода на потребителя ще настъпи и когато се изменят цените на различните продукти. Ако цената на даден продукт нарасне, тя може и при неизменен доход на потребителя да привлече по-голяма част от него, ако посоченият продукт задоволява важни потребности. Това означава, че доходът, заделян за други продукти, ще се намали, което от своя страна ще измести индивидуалната кривата на тяхното търсене наляво и надолу. В крайна сметка обаче въздействието на различните видове фактори се опосредствува от формата на кривата на пределната полезност на интересуващия ни продукт и от величината на дохода, заделян от потребителя за този продукт. Трудно е обаче да се прецени точно как всички тези разнопосочни промени в

индивидуалните криви на продуктовото търсене ще се отразят върху пазарната крива на продуктовото търсене.

ПАЗАРНА КРИВА НА ПРОДУКТОВОТО ТЪРСЕНЕ (market product demand curve) (**ки**) – във:

ефекти от преместването на пазарната крива на продуктовото търсене (в микр.);

неопределена част от пазарната крива на продуктовото търсене (в микр.);

определена част от пазарната крива на продуктовото търсене (в микр.);
пазарна крива на продуктовото търсене (в микр.);

пазарна крива на продуктовото търсене в продуктовата група при олигополистична конкуренция (в микр.);

пазарна крива на продуктовото търсене в продуктовата група при монополистична конкуренция (в микр.).

ПАЗАРНА КРИВА НА ПРОДУКТОВОТО ТЪРСЕНЕ В ПРОДУКТОВАТА ГРУПА ПРИ ОЛИГОПОЛИСТИЧНА КОНКУРЕНЦИЯ (market product demand curve in product group and in oligopolistic competition) (в микр.) – изразява зависимостта между равнището (обема) на търсенето на *диференцирания продукт (в микр.)* към *представителната олигополна фирма (в микр.)* от *продуктовата група (в микр.)* [на *представителния продукт (в микр.)*] и неговата *цена*, при положение че цените на диференцираните продукти на всички останали *олигополни фирми (в микр.)* от продуктовата група се променят заедно с цената на диференцирания продукт на представителната фирма и остават равни на нея. Представлява още крива на действителните продажби.

ПАЗАРНА КРИВА НА ПРОДУКТОВОТО ТЪРСЕНЕ В ПРОДУКТОВАТА ГРУПА ПРИ МОНОПОЛИСТИЧНА КОНКУРЕНЦИЯ (market product demand curve in product group and in monopolistic competition) (в микр.) – изразява зависимостта между агрегатното (съвкупното) *продуктово търсене (в микр.)* към всички *монополистични фирми* от *продуктовата група* на *Е. Чембърлин (в микр.)* [съвкупното търсене на всички *симетрично-диференцирани продукти (в микр.)* в *продуктовата група (в микр.)*], т.е. на целия пазар от дадения вид] и *общата цена* на диференцираните продукти. В литературајd с това понятие неправилно се означава общото продуктово търсене в продуктовата група.

ПАЗАРНА КРИВА НА ТРУДОВОТО ПРЕДЛАГАНЕ (market labour supply curve) (в микр.) – изразява при постоянни други условия положителната зависимост между *пазарното трудово предлагане (в микр.)* на определен *трудов пазар (в микр.)* (на определен вид професия) от страна на всички индивиди, упражняващи тази професия, и на фирмите, опосредстващи трудовото предлагане, и равнището на заплащането на трудовия фактор [и *работната заплата (в микр.)*]. Положителната зависимост се определя от това, че увеличаването на заплащането привлича нови работници и стимулира вече работещите да увеличат своето *пазарно работно време (в микр.)*. Графично пазарната крива на трудовото предлагане може да се построи чрез хоризонтално сумиране на съответните *индивидуални криви на трудовото предлагане (в микр.)* на дадения трудов пазар. Разновидност е на *кривата на трудовото предлагане (в микр.)*.

ПАЗАРНА КРИВА НА ТРУДОВОТО ТЪРСЕНЕ (market labour demand curve) (в микр.) – крива, съставена от *икономически точки*, които изразяват съответствията между различните равнища (обеми) на *пазарното трудово търсене (в микр.)* на даден *трудов производствен икономически фактор* (представен в работно време) от страна на всички отделни *икономическа единици* производителки на *икономически продукт* (в т.ч. фирми и индивиди), взети заедно на определен *трудов пазар (в микр.)*, и равнищата на *цената на трудовия фактор (в микр.)* [на *ставката на работната заплата (в микр.)*]. Пазарната крива на търсенето на труд се извежда чрез хоризонтално сумиране на съответните *отделни криви на трудовото търсене (в микр.)*, след като се отчете влиянието на промените в цената на трудовия фактор върху обемите на производството и вторичното им въздействие върху неговото търсене.

ПАЗАРНА КРИВА НА ТЪРСЕНЕТО (market demand curve) (в микр.) – множество (геометрично място) от *икономически точки* (вж. *икономическо множество*), които изразяват съответствията (респ. зависимостите) между различните равнища (обеми) на *пазарното търсене (в микр.)* на даден вид *икономически ингредиент* (изразени в специфични единици), от една страна, и различните равнища на неговата *пазарна цена*, от друга, при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянен съвкупен доход на потребителите (респ. на икономическите агенти, на *икономическите единици*), купуващи дадения вид икономически ингредиент, и при постоянни цени на останалите видове и типове икономически ingrediente. Пазарната крива на търсенето има отрицателен

наклон към координатните оси, което показва, че при постоянни други условия повишаването на пазарната цена обуславя намаляване на пазарното търсене на икономическия ингредиент, а понижаването на пазарната цена обуславя неговото увеличаване. Ако не е посочено друго, под пазарна крива на търсенето (в микр.) се подразбира *пазарната крива на продуктовото търсене (в микр.)*, която е нейна разновидност.

ПАЗАРНА КРИВА НА ТЪРСЕНЕТО (market demand curve) (**ки**) – във:

пазарна крива на продуктовото търсене (в микр.);

пазарна крива на продуктовото търсене в продуктовата група при олигополистична конкуренция (в микр.);

пазарна крива на трудовото търсене (в микр.);

пазарна крива на търсенето (в микр.);

пазарна крива на факторното търсене (в микр.).

ПАЗАРНА КРИВА НА ФАКТОРНОТО ТЪРСЕНЕ (market factor demand curve) (в микр.) – крива, съставена от *икономически точки*, които изразяват съответствията между различните равнища (обеми) на *пазарното факторно търсене (в микр.)* на даден *производствен икономически фактор* (представен в специфични за него мерни единици) от страна на всички отделни *икономически единици* (индивиди и фирми) производителка на *икономически продукт*, взети заедно, и равнищата на *факторната цена (в микр.)*. Разновидност е на *кривата на факторното търсене (в микр.)*. Пазарната крива на факторното търсене се извежда чрез хоризонтално сумиране на съответните *отделни криви на факторното търсене (в микр.)*, след като се отчете влиянието на промените във *факторовите цени (в микр.)* върху обемите на производството и вторичното им въздействие върху *факторното търсене (в микр.)*.

ПАЗАРНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (market macroeconomic system) – системно отражение на *макроикономическия пазар* (macroeconomic market) [на *макроикономическия пазарен обект* (macroeconomic market object)] в човешкото съзнание; *макроикономическа система*, съставена от пазарни *икономически елементи* и пазарни *икономически връзки*; една от *икономическите подсистеми* на *системната икономика* на макроикономическо равнище. Според *принципа на компонентната обратимост на икономическата система* се разграничават (1) **компонентно-изходната пазарна макроикономическа система*** (componently-initial market macroeconomic system) (при нея пазарните *икономически отношения* изпълняват ролята на пазарни иконо-

мически връзки, а пазарните *икономически институции* – ролята на пазарни икономически елементи) и (2) **компонентно-обратна пазарна макроикономическа система*** (componently-inverse market macroeconomic system) (при нея пазарните икономически отношения изпълняват ролята на пазарни икономически елементи, а пазарните икономически институции – ролята на пазарни икономически връзки). Вж. *макроикономическо пазарно равновесие*.

ПАЗАРНА МИКРОИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (market microeconomic system) – системно отражение на *микроикономическия пазар* (microeconomic market) [на *микроикономическия пазарен обект* (microeconomic market object)] в човешкото съзнание; *микроикономическа система*, съставена от пазарни икономически елементи и пазарни икономически връзки; една от икономическите подсистеми на системната икономика на микроикономическо равнище. Според принципа на компонентната обратимост на икономическата система се разграничават (1) **компонентно-изходната пазарна микроикономическа система*** (componently-initial market microeconomic system) (при нея пазарните икономически отношения изпълняват ролята на пазарни икономически връзки, а пазарните икономически институции – ролята на пазарни икономически елементи) и (2) **компонентно-обратна пазарна микроикономическа система*** (componently-inverse market microeconomic system) (при нея пазарните икономически отношения изпълняват ролята на пазарни икономически елементи, а пазарните икономически институции – ролята на пазарни икономически връзки). Вж. *микроикономическо пазарно равновесие*.

ПАЗАРНА НЕЕФЕКТИВНОСТ НА МОНОПСОНА (monopsony market inefficiency) (**ки**) – във:

трудовапазарна неефективност на монопсона (в микр.);

физическопазарна неефективност на монопсона (в микр.).

ПАЗАРНА ПОТРЕБИТЕЛСКА КРИВА НА ЕНГЕЛ, Е. (Engel's market consumer's curve) (в микр.) – съпоставя обема на *пазарното търсене* (респ. на *пазарното продуктово търсене*) (в специфични единици) и общото равнище на номиналните доходи на потребителите (на съвкупния потребител). Вж. *индивидуална потребителска крива на Е. Енгел (в микр.)*.

ПАЗАРНА ПРОДУКТОВА ЦЕНА (market product price) (в микр.) – *продуктова цена (в микр.)*, която действително се установява на пазара на дадения вид икономически продукт и по която се извършва нейната покупко-продажба

(търгуване) в качеството ѝ на стока на продуктивния пазар (в микр.). Разно-
видност е на *пазарната цена (в микр.)*.

ПАЗАРНА ПРОДУКТОВА ЦЕНА (product market price) (**ки**) – във:

пазарна продуктова цена (в микр.);

равновесна пазарна продуктова цена (в микр.).

ПАЗАРНА СТОЙНОСТ (market value) (в микр.) (стойност = значение, вели-
чина) – разходът (в парични единици), който потребителят би направил, за да
закупи определено количество *икономически продукт* (който е приел формата
на стока). Тъй като при *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* цената
не зависи от продуктивното (стоковото) количество, пазарната стойност е равна
произведението на количеството с *цената (с продуктивната цена)*. *Общата*
икономическа ползност на продуктивното (стоковото) количество е по-голяма
от *общата пазарна стойност* на това количество, от което купувачът извлича
потребителски излишък (в микр.) [същото като *потребителска рента (в*
микр.)]. Ако не е посочено друго, под пазарна стойност (в микр.) се подразбира
общата пазарна стойност. Пазарната стойност не трябва да се смесва с класи-
ческото понятие за *икономическа стойност*.

ПАЗАРНА СТОЙНОСТ (market value) (**ки**) – във:

високоеластична пазарна стойност на външния дълг към номиналната
стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

еластичност на пазарната стойност на външния дълг към номиналната
стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

крива на пазарната стойност на външния дълг (в межд.);

нискоеластична пазарна стойност на външния дълг към номиналната
стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

нормална еластичност на пазарната стойност на външния дълг към но-
миналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

нулева еластичност на пазарната стойност на външния дълг към номи-
налната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

обща пазарна стойност (в микр.);

отрицателна еластичност на пазарната стойност на външния дълг към
номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

пазарна стойност (в микр.);

пазарна стойност на външния дълг (в межд.);

положителна еластичност на пазарната стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

средна пазарна стойност на външния дълг (в межд.) (същото като равновесна цена на външния дълг (в межд.));

функция на пазарната стойност на външния дълг (в межд.).

ПАЗАРНА СТОЙНОСТ НА ВЪНШНИЯ ДЪЛГ (market value of external debt) (в межд.) (стойност = значение, величина), **пазарна стойност на сделката по външния дълг** (в межд.), – сума от пазарната стойност на *външния дълг (в межд.)*, подлежащ на реструктуриране (това е базата за реструктуриране на външния дълг, оценена по офертната цена за обратното му изкупуване) [вж. *реструктуриране на външния дълг (в межд.)*] и пазарната стойност на *новите външни заеми (в межд.)*, равна на тяхната номинална стойност [вж. *номинална стойност на новите външни заеми (в межд.)*].

ПАЗАРНА СТОЙНОСТ НА ВЪНШНИЯ ДЪЛГ (external-debt market value) **(ки)** – във:

високоеластична пазарна стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

еластичност на пазарната стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

крива на пазарната стойност на външния дълг (в межд.);

нискоеластична пазарна стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

нормална еластичност на пазарната стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

нулева еластичност на пазарната стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

отрицателна еластичност на пазарната стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

пазарна стойност на външния дълг (в межд.);

положителна еластичност на пазарната стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

средна пазарна стойност на външния дълг (в межд.) (същото като равновесна цена на външния дълг (в межд.));

функция на пазарната стойност на външния дълг (в межд.).

ПАЗАРНА СТОЙНОСТ НА ВЪНШНИЯ ДЪЛГ КЪМ НОМИНАЛНАТА СТОЙНОСТ НА СДЕЛКАТА ПО ВЪНШНИЯ ДЪЛГ (market value of external debt to nominal value of external debt swap) (**ки**) – във:

високоеластична пазарна стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

нискоеластична пазарна стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.).

ПАЗАРНА СТОЙНОСТ НА ВЪНШНИЯ ДЪЛГ, ПОДЛЕЖАЩ НА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ (market value of reducible external debt) (в межд.) (стойност = значение, величина) – произведение на базата за реструктуриране на външния дълг (в межд.) [същото като *пазарната стойност на външния дълг (в межд.)*, подлежащ на реструктуриране] [вж. *реструктуриране на външния дълг (в межд.)*] с офертната му цена за неговото обратно изкупуване от *развиващите се страни (в межд.)* длъжници [вж. *обратно изкупуване на външния дълг (в межд.)*].

ПАЗАРНА СТОЙНОСТ НА НОВИТЕ ВЪНШНИ ЗАЕМИ (market value of new external loans) (в межд.) (стойност = значение, величина) – равна е на *номинална стойност на новите външни заеми (в межд.)*.

ПАЗАРНА СТОЙНОСТ НА СДЕЛКАТА ПО ВЪНШНИЯ ДЪЛГ (market value of external debt swap) (в межд.) (стойност = значение, величина) – същото като *пазарна стойност на външния дълг (в межд.)*.

ПАЗАРНА СТРУКТУРА (market structure) (в микр.) – съчетание на дадена *пазарна форма (в микр.)* [на дадена форма на *пазарната конкуренция (в микр.)*] с участващите в нея фирми и присъщите им пазарни зависимости между тях, които ги правят принадлежащи към дадената пазарна форма. Според степента на съвършеност на пазара се различават **съвършеноконкурентна пазарна структура** (perfectly-competitive market structure) (в микр.) и **несъвършеноконкурентна пазарна структура** (imperfectly-competitive market structure) (в микр.), а според ингредиентния характер на стоката – **продуктовопазарна структура** (product-market structure) (в микр.) и **факторовопазарна структура** (factor-market structure) (в микр.) [в т.ч. и **трудовапазарна структура** (labour-market structure) (в микр.)]. От своя страна продуктовопазарната структура се подразделя на **съвършеноконкурентна продуктовопазарна структура** (perfectly-competitive product-market structure) (в микр.) и **несъвър-**

.....

несъвършенноконкурентна продуктовопазарна структура (imperfectly-competitive product-market structure) (в микр.), а факторовопазарната структура се подразделя на **съвършенноконкурентна факторовопазарна структура** (perfectly-competitive factor-market structure) (в микр.) и **несъвършенноконкурентна факторовопазарна структура** (imperfectly-competitive factor-market structure) (в микр.) [в т.ч. и трудовопазарната структура, която се подразделя на **съвършенноконкурентна трудовопазарна структура** (perfectly-competitive labour-market structure) (в микр.) и **несъвършенноконкурентна трудовопазарна структура** (imperfectly-competitive labour-market structure) (в микр.)]. Към несъвършенноконкурентните продуктовопазарни структури се числят **монополистичната пазарна структура** (monopolistic market structure) (в микр.), **олигополистичната пазарна структура** (oligopolistic market structure) (в микр.) и **монополната пазарна структура** (monopoly market structure) (в микр.), а към несъвършенноконкурентните факторовопазарни структури се числят **монопсонистичната пазарна структура** (monopsonistic market structure) (в микр.), **олигопсонистичната пазарна структура** (oligopsonistic market structure) (в микр.) и **монопсонната пазарна структура** (monopsony market structure) (в микр.).

ПАЗАРНА СТРУКТУРА (market structure) (**ки**) – във:

екзогенна пазарна структура (в микр.);
ендогенна пазарна структура (в микр.);
критерий за ефективност на трудовопазарната структура (в микр.);
критерий за ефективност на факторовопазарната структура (в микр.);
критерий за ефективност на физическопазарната структура (в микр.);
пазарна структура (в микр.);
теория за ендегенните пазарни структури (в микр.).

ПАЗАРНА ФАКТОРОВА ЦЕНА (market factor price) (в микр.) – *факторова цена (в микр.)*, която действително се установява на пазара на даден вид *производствен икономически фактор* [на *факторовия пазар (в микр.)*] и по която се извършва неговата покупко-продажба (търгуване) в качеството му на стока. Разновидност е на *пазарната цена (в микр.)*. Нейни разновидности са *пазарната цена на трудовия фактор (в микр.)* и *пазарната цена на физическия фактор (в микр.)*.

ПАЗАРНА ФАКТОРОВА ЦЕНА (factor market price) (**ки**) – във:

равновесна пазарна факторова цена (в микр.);

равновесна факторова цена (в микр.).

ПАЗАРНА ФОРМА (market forme) (в микр.) – същото като *форма на пазарна конкуренция (в микр.).*

ПАЗАРНА ФОРМА (market form) (**ки**) – във:

критерий за ефективност на пазарната форма (в микр.);

пазарна форма (същото като форма на пазарна конкуренция (в микр.)).

ПАЗАРНА ЦЕНА (market price) (в микр.) – *цената, която действително се установява на пазара на дадения икономически ингредиент (икономически продукт или производствен икономически фактор) и по която се извършва неговата покупко-продажба (търгуване) в качеството му на стока. Нейна разновидности са равновесната пазарна цена (в микр.), пазарната продуктова цена (в микр.) и пазарната факторова цена (в микр.). Ако не е посочено друго, под пазарна цена (в микр.) обикновено се подразбира пазарната продуктова цена (в микр.).*

ПАЗАРНА ЦЕНА (market price) (**ки**) – във:

дискриминационна пазарна цена на трудовия фактор (в микр.);

дискриминационна факторова пазарна цена (в микр.);

линия на пазарната цена на продукта (в микр.);

пазарна продуктова цена (в микр.);

пазарна факторова цена (в микр.);

пазарна цена (в микр.);

равновесна пазарна продуктова цена (в микр.);

равновесна пазарна факторова цена (в микр.);

равновесна пазарна цена (в микр.);

равновесна пазарна цена на производствения фактор (в микр.) (същото като равновесна пазарна факторова цена (в микр.));

равновесна пазарна цена на трудовия фактор (в микр.);

равновесна пазарна цена на физическия фактор (в микр.);

равновесна продуктова цена (в микр.);

трансфер по договорна пазарна цена (в межд.).

ПАЗАРНА ЦЕНА НА ПРОДУКТА (market product price) (**ки**) – във:

линия на пазарната цена на продукта (в микр.).

ПАЗАРНА ЦЕНА НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ФАКТОР (market price of production factor) (**ки**) – във:

равновесна пазарна цена на производствения фактор (същото като равновесна пазарна факторова цена (в микр.)).

ПАЗАРНА ЦЕНА НА ТРУДОВИЯ ФАКТОР (market price of the labour factor) (в микр.) – *цена на трудовия фактор (в микр.), която действително се установява на пазара на даден вид трудов производствен икономически фактор [на трудовия пазар (в микр.)] и по която се извършва неговата покупко-продажба (търгуване) в качеството му на стока.*

ПАЗАРНА ЦЕНА НА ТРУДОВИЯ ФАКТОР (market price of the labour factor) (**ки**) – във:

дискриминационна факторова пазарна цена (в микр.);

пазарна цена на трудовия фактор (в микр.);

равновесна пазарна цена на трудовия фактор (в микр.).

ПАЗАРНА ЦЕНА НА ФИЗИЧЕСКИЯ ФАКТОР (market price of the physical factor) (**ки**) – във:

равновесна пазарна цена на физическия фактор (в микр.).

ПАЗАРНА ЦЕННА КНИГА НА ФЕДЕРАЛНОТО ПРАВИТЕЛСТВО (marketable US government security) (в макр.) (на САЩ) – *правителствена ценна книга (в макр.) на САЩ, която могат да бъдат обект на покупко-продажба. Нейни разновидности са съкровищната полица (в макр.), средносрочната съкровищна полица (в макр.) и съкровищната облигация (в макр.) (бонът).*

ПАЗАРНО БЛАГО (market good) – *вж. зависимости между благото и продукта.*

ПАЗАРНО ВЪЗПРОИЗВОДСТВО* (market reproduction) – *същото като пазарно-икономическо възпроизводство.*

ПАЗАРНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (market economic good) (*) – *работно икономическо благо (артипрефикасно икономическо благо), което се създава в икономическата размяна (в пазарния обмен) като фаза на икономическото възпроизводство; една от разновидностите на работното икономическо благо и на поддържащото икономическо благо (последното същото като префикасно икономическо благо или просто като икономическо благо). То е*

резултат от **пазарна икономическа дейност*** (market economic activity /work/), означаваща като размяна, и оказва **пазарно икономическо въздействие** (market economic impact) върху околната среда. Пазарното благо удовлетворява **пазарни икономически потребности** (market economic needs /necessities/) на социума (потребности на социума от блага, създадени в икономическата размяна) (в т.ч. пазарни икономически потребности на поддържащата сфера и на супериялната сфера). В областта на пазарната икономическа дейност, където се създава пазарното икономическо благо, се конституира понятието за **пазарна икономическа ефикасност** (същото като **пазарна икономическа артипрефикасност**) [в т.ч. **средна пазарна икономическа ефикасност*** (average market economic effectuality) и **пределна пазарна икономическа ефикасност*** (marginal market economic effectuality)].

Съвкупност от пазарни икономически блага в даден обхват формира **пазарно икономическо богатство*** (market economic wealth). Пазарното икономическо благо може да бъде само **нематериално пазарно икономическо благо*** (immaterial market economic good) [на което отговаря понятието за **нематериално пазарно икономическо богатство*** (immaterial market economic wealth)]. Съответно на това се конституира понятието за **нематериална пазарна икономическа ефикасност*** (immaterial market economic effectuality) [в т.ч. **средна нематериална пазарна икономическа ефикасност*** (average immaterial market economic effectuality) и **пределна нематериална пазарна икономическа ефикасност*** (marginal immaterial market economic effectuality)].

В зависимост от природата на предметната му предметеност и характера на предметяващата способност на **икономическата дейност**, която го сътворява, разновидност на пазарното икономическо благо е само **вторичното пазарно икономическо благо*** (secondary market economic good) [тъй като то няма относително-самостоятелна предметеност, като създаването му или се осъществява едновременно с потреблението, или пък прераства непосредствено в потребление, и тогава на него отговаря понятието за **пазарна икономическа сефикасност*** (market economic seffectuality), същото като **вторична пазарна артипрефикасност*** (secondary market economic artipreffectuality)].

В зависимост от вътрешносистемната си принадлежност разновидности на пазарното икономическо благо са (1) **ефективното пазарно икономическо благо*** (effective market economic good) [същото като **пряко пазарно икономическо благо*** (direct market economic good), **дификасно пазарно икономическо благо*** (diffectual market economic good)] [когато то се интерпретира като ре-

зултат от функционирането на *правата икономическа връзка* в разглежданата система и тогава на него отговаря понятието за **пазарна икономическа ефективност*** (market economic effectivity), същото като **пазарна икономическа дификасност*** (market economic diffectuality) и като **пряка пазарна икономическа артипрефикасност*** (direct market economic artipreffectuality)] и (2) **квазиефективното пазарно икономическо благо*** (quasi-effective market economic good) [същото като **непряко пазарно икономическо благо*** (indirect market economic good), **индификасно пазарно икономическо благо*** (indiffectual market economic good)] [когато то се интерпретира като резултат от функционирането на *обратната икономическа връзка* в системата и тогава на него отговаря понятието за **пазарна икономическа квазиефективност*** (market economic quasi-effectivity), същото като **пазарна икономическа индификасност*** (market economic indiffectuality) и като **непряка пазарна икономическа артипрефикасност*** (indirect market economic artipreffectuality)].

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен пазарно икономическо благо се конституират още и съответстващите на последното понятия за **пазарно консуматорско благо*** (market consumptionary good), **пазарно стопанско благо*** (market protoeconomic good), **пазарно пазарно-икономическо благо*** (market marketly-economic good) и **пазарно финансово-пазарно-икономическо благо*** (market financially-marketly-economic good). Общо за всички тях е понятието за **пазарно поддържащо благо*** (market sustenance /sustaining/ good) (за пазарно благо при *поддържането*).

ПАЗАРНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (market economic wealth) – вж. *пазарно икономическо благо*.

ПАЗАРНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОСРЕДНИЧЕСТВО* (market economic intermediation) – същото като *икономическа размяна*.

ПАЗАРНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДИПОТРЕБЛЕНИЕ* (market economic before-consumption) – същото като *икономическа размяна*.

ПАЗАРНО ИКОНОМИЧЕСКО СЛЕДПРОИЗВОДСТВО* (market economic post-production) – същото като *икономическа размяна*.

ПАЗАРНО ИКОНОМИЧЕСКО СТОПАНСТВО* (market economic pro-economy) – същото като *пазарна икономика*.

ПАЗАРНО ИКОНОМИЧЕСКО СТОПАНСТВО (market economic pro-
gnoсonomy) (**ки**) – във:

*нефинансово пазарно икономическо стопанство (същото като нефинансо-
ва пазарна икономика);*

пазарно икономическо стопанство (същото като пазарна икономика);

*финансово пазарно икономическо стопанство (същото като финансова
пазарна икономика).*

ПАЗАРНО КОЛИЧЕСТВО (market quantity) (**ки**) – във:

равновесно пазарно количество (в микр.);

равновесно пазарно количество на продукта (в микр.);

равновесно пазарно количество на производствения фактор (в микр.);

равновесно пазарно количество на трудовия фактор (в микр.);

равновесно пазарно количество на физическия фактор (в макр.).

ПАЗАРНО КОЛИЧЕСТВО НА ПРОДУКТА (product market quantity) (**ки**) –
във:

равновесно пазарно количество на продукта (в микр.).

ПАЗАРНО КОЛИЧЕСТВО НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ФАКТОР (market
quantity of production factor) (**ки**) – във:

равновесно пазарно количество на производствения фактор (в микр.).

ПАЗАРНО КОЛИЧЕСТВО НА ТРУДОВИЯ ФАКТОР (market quantity of
labour factor) (**ки**) – във:

равновесно пазарно количество на трудовия фактор (в микр.).

ПАЗАРНО КОЛИЧЕСТВО НА ФИЗИЧЕСКИЯ ФАКТОР (market quantity
of physical factor) (**ки**) – във:

равновесно пазарно количество на физическия фактор (в микр.).

ПАЗАРНО ОТКУПУВАНЕ НА ВЪНШНИЯ ДЪЛГ (market buy back external
debt) (в межд.), **директно обратно изкупуване на външния дълг** (в межд.),
обратно изкупуване на външния дълг (в межд.), **пазарен подход към ре-
дукцията на външния дълг** (в межд.), – един от начините за редукция на
външния дълг (в межд.), при който страната длъжник обратно изкупува на па-
зара с отстъпка ценните книги (в межд.) по външния дълг.

ПАЗАРНО НЕРАВНОВЕСИЕ (market disequilibrium) (**ки**) – във:

валутнопазарно неравновесие (в межд.);

макроикономическо продуктовопазарно неравновесие (в макр.);

макроикономическото трудовопазарно неравновесие (в макр.);

микроикономическо продуктовопазарно неравновесие (в микр.);

област на паричнопазарно неравновесие при превишение на предлагането над търсенето (в макр.);

област на паричнопазарно неравновесие при превишение на търсенето над предлагането (в межд.);

област на продуктовопазарно неравновесие при превишение на предлагането над търсенето (в межд.);

област на продуктовопазарно неравновесие при превишение на търсенето над предлагането (в межд.).

ПАЗАРНО НЕРАВНОВЕСИЕ ПРИ ПРЕВИШЕНИЕ НА ПРЕДЛАГАНЕТО НАД ТЪРСЕНЕТО (market disequilibrium in supply surplus over demand) (**ки**) – във:

област на паричнопазарно неравновесие при превишение на предлагането над търсенето (в макр.);

област на продуктовопазарно неравновесие при превишение на предлагането над търсенето (в межд.).

ПАЗАРНО НЕРАВНОВЕСИЕ ПРИ ПРЕВИШЕНИЕ НА ТЪРСЕНЕТО НАД ПРЕДЛАГАНЕТО (market disequilibrium in demand surplus over supply) (**ки**) – във:

област на паричнопазарно неравновесие при превишение на търсенето над предлагането (в межд.);

област на продуктовопазарно неравновесие при превишение на търсенето над предлагането (в межд.).

ПАЗАРНО ПОСРЕДНИЧЕСТВО* (market intermediation) – същото като *размяна*.**ПАЗАРНО ПОСРЕДНИЧЕСТВО** (market intermediation) (**ки**) – във:

пазарно икономическо посредничество (същото като икономическа размяна);

пазарно посредничество (същото като размяна).

ПАЗАРНО ПРЕДИПОТРЕБЛЕНИЕ* (market before-consumption) – същото като *размяна*.

ПАЗАРНО ПРЕДИПОТРЕБЛЕНИЕ (market before-consumption) (**ки**) – във:
пазарно икономическо предипотребление (същото като *икономическа размяна*);
пазарно предипотребление (същото като *размяна*).

ПАЗАРНО ПРЕДЛАГАНЕ (market supply) (в микр.) – обем (количество) на даден вид *икономически ингредиент* (*производствен икономически фактор* или *икономически продукт*) (измерено в специфични единици), което всички негови производители (индивиди и фирми), взети заедно, желаят да продадат на пазара на този ингредиент при постоянна негова *пазарна цена* и при постоянни други условия; същото като *пазарно икономическо предлагане* (market economic supply) (в микр.). Пазарното предлагане е цялото предлагане на даден вид ингредиентен пазар. Разновидност е на *предлагането*. Негова разновидност е *пазарното продуктово предлагане* (в микр.). Ако не е посочено друго, под пазарно предлагане (в микр.) се подразбира пазарното продуктово предлагане (в микр.). Вж. *отделно предлагане* и *крива на пазарното предлагане* (в микр.).

ПАЗАРНО ПРЕДЛАГАНЕ (market supply) (**ки**) – във:
еластичност на пазарното продуктово предлагане към цената (в микр.);
инверсна крива на пазарното предлагане (в микр.);
инверсна крива на пазарното продуктово предлагане (в микр.);
инверсна функция на пазарното предлагане (в микр.);
инверсна функция на пазарното продуктово предлагане (в микр.);
напълно-нееластична крива на пазарното продуктово предлагане (в микр.);
продуктово предлагане (в микр.);
пазарно продуктово предлагане (в микр.);
пазарно трудово предлагане (в микр.);
равновесно пазарно предлагане (в микр.);
равновесно пазарно продуктово предлагане (в микр.);
равновесно пазарно трудово предлагане (в микр.);
равновесно пазарно факторно предлагане (в микр.);
равновесно пазарно физическо предлагане (в микр.);
силноеластична крива на пазарното продуктово предлагане (в микр.);

слабоеластична крива на пазарното продуктово предлагане (в микр.);
функция на пазарното предлагане (в микр.);
функция на пазарното продуктово предлагане (в микр.).

ПАЗАРНО ПРИСПОСОБЯВАНЕ (marketing arrangements) (**ки**) – във:

методично пазарно приспособяване (в межд.) (същото като доброволно експортно ограничение (в межд.)).

ПАЗАРНО ПРОДУКТОВО ПРЕДЛАГАНЕ (market product supply) (в микр.)

– обем (количество) на даден вид *икономически продукт*, което всички негови производители (индивиди и фирми), взети заедно, желаят да продадат на пазара на този продукт при постоянна негова *пазарна продуктова цена* и при постоянни други условия [в т.ч. и при постоянен *продуктов пределен производствен разход (в микр.)*]; същото като **пазарно продуктово икономическо предлагане** (market product economic supply) (в микр.). Пазарното продуктово предлагане е цялото предлагане на даден вид продуктово пазар. Разновидност е на *пазарното предлагане (в микр.)*. Вж. *отделно продуктово предлагане (в микр.)* и *пазарна крива на продуктово предлагане (в микр.)*.

ПАЗАРНО ПРОДУКТОВО ПРЕДЛАГАНЕ (market product supply) (**ки**) – във:

еластичност на пазарното продуктово предлагане към цената (в микр.);
инверсна крива на пазарното продуктово предлагане (в микр.);
инверсна функция на пазарното продуктово предлагане (в микр.);
напълно-нееластична крива на пазарното продуктово предлагане (в микр.);
пазарно продуктово предлагане (в микр.);
равновесно пазарно продуктово предлагане (в микр.);
силноеластична крива на пазарното продуктово предлагане (в микр.);
слабоеластична крива на пазарното продуктово предлагане (в микр.);
функция на пазарното продуктово предлагане (в микр.).

ПАЗАРНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ (market product demand) (в микр.) –

обем (количество) на определен вид *икономически продукт* (измерен в специфични единици), което всички *икономически единици*, взети заедно, търсят на пазара на този вид продукт при определено равнище на неговата *продуктова цена* и при постоянни други условия; същото като **пазарно продуктово икономическо търсене** (market product economic demand) (в микр.). Пазарното

продуктово търсене е цялото търсене на пазара на дадения вид икономически продукт. Разновидност е на *пазарното търсене*. Вж. *отделно продуктово търсене (в микр.)* и *крива на отделното продуктово търсене (в микр.)*.

ПАЗАРНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ (market product demand) (**ки**) – във:

еластичност на пазарното продуктово търсене към цената (в микр.);

инверсна крива на пазарното продуктово търсене (в микр.);

инверсна функция на пазарното продуктово търсене (в микр.);

пазарно продуктово търсене (в микр.);

равновесно пазарно продуктово търсене (в микр.);

функция на пазарното продуктово търсене (в микр.).

ПАЗАРНО РАБОТНО ВРЕМЕ (market-labour time) (в микр.) – частта от разполагаемото време на индивида, което той предлага на *трудовия пазар (в микр.)*; разлика между разполагаемото време на индивида и неговото *свободно време (в микр.)*. Същото като *индивидуално трудово предлагане (в микр.)*.

ПАЗАРНО РАБОТНО ВРЕМЕ (market-labour time) (**ки**) – във:

пазарно работно време (в микр.);

пределна полезност на пазарното работно време (в микр.).

ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (market equilibrium) (в икон.) – *икономическо равновесие*, което се установява на **пазара** (market), респ. при *пазарната икономическа система* или при пазарни сектори на *икономическите системи* (в частност на *динамичните икономически системи*), които са присъщи на *пазарната икономика*; състояние на дадена пазарна икономическа система, при което съвместно се формират **равновесна цена** (equiaxial price) и **равновесно количество** (equiaxial quantity) на стоката. При равновесната цена има равенство между количеството на стоката, което продавачите желаят да продадат на тази цена, и количеството на стоката, което купувачите желаят да купят за същата тази цена. Така че равновесната цена изравнява търсенето с предлагането, а изравненото количество на стоката е именно равновесното количество. Равновесната цена и равновесното количество са решение на система от уравнения, съставена от **функцията на пазарното предлагане** (market supply function) и **функцията на пазарното търсене** (market demand function) по отношение на цената на стоката. Смята се че (при постоянни други условия) равновесната цена и равновесното количество се формират и установяват спонтанно, но при пазарното равновесие не съществува спонтанна (самопроизволно възникваща)

тенденция към промяна на установилите се равновесна цена и на равновесното количество. В условията на пазарно равновесие при **съвършена конкуренция** (perfect competition) икономическите интереси на продавачите и купувачите напълно съвпадат и са напълно съгласувани, тъй като и двете страни на покупко-продажбата извличат максимална изгода от стоковата размяна. Тогава е постигната **разпределителна ефективност** (вж. по-долу). За даден пазар и за определен период установената равновесна цена е единствена (решението на посочената по-горе система от уравнения е единствено), което означава, че съществува само едно равнище на цената, при което интересите на пазарните субекти съвпадат. Същото се отнася и за равновесното количество на стоката.

Пазарното равновесие е стабилно тогава, когато **кривата на пазарното предлагане** (market supply curve) има положителен наклон, а **кривата на пазарното търсене** (market supply demand) – отрицателен наклон (икономическата природа на търсенето и предлагането обуславя монотонност на двете криви в абстрактния им вид). Когато поради някакви нарушаващи въздействия (пазарни смущения) пазарът излезе от равновесното си състояние, тогава спонтанно и итеративно силите на търсенето и предлагането го връщат към равновесната точка (вж. *точка на икономическото равновесие*), т.е. пазарното равновесие при съвършена конкуренция е **саморегулиращо се пазарно равновесие** (self-regulative market equilibrium). **Пазарното равновесие е нестабилно** тогава, когато кривата на предлагането е с отрицателен наклон и е по-полегата от кривата на търсенето. При нарушаване на нестабилното пазарно равновесие отклоненията от равновесните параметри автоматично нарастват и само външна (извънпазарна) намеса може да възстанови първоначалното или някакво друго равновесие. Промяната на търсенето и предлагането предизвиква преместване на точката на пазарното равновесие и то се установява при други равновесни параметри.

При **краткосрочното пазарно равновесие** (short-run market equilibrium) (но при съвършена конкуренция) равновесната конкурентна пазарна цена се изравнява с **пределните производствени разходи** (marginal production costs). Това означава, че пазарната оценка на полезността на благото (приело ролята на стока) е равна на същите тези пределни производствени разходи. При **дългосрочното пазарно равновесие** (long-run market equilibrium) (също при съвършена конкуренция) конкурентната пазарна цена се изравнява с минималните **краткосрочни средни производствени разходи** (short-run average production costs). По такъв начин потребителите плащат възможно най-ниската

цена, а производителите функционират при оптимално използване на *производствените икономически фактори*.

Разпределителната /алокативната/ ефективност (allocative efficiency) е такова състояние на равновесния пазар при съвършена конкуренция (т.е. на равновесния конкурентен пазар), при което са използвани всички възможности за постигане чрез размяната на взаимна изгода на участниците в него, тъй като равновесната пазарна цена е изравнена с пределните производствени разходи. При тези условия равновесната цена и равновесното количество на стоката осигуряват максимално удовлетворяване на потребностите на потребителите и максимална печалба на производителите. Смята се, че щом конкурентното равновесие изчерпва всички възможности за взаимна изгода чрез размяна, то няма друг начин за постигането на съгласие за размяна между произволен продавач и произволен купувач освен чрез прилагането на равновесната цена. При посочените условия производителите няма да се съгласят да произведат допълнителна единица от продукта при цена, по-ниска от пределните производствени разходи (макар това да е изгодно за потребителите), а потребителите няма да се съгласят да купят допълнителна единица от продукта при цена, по-висока от пределните производствени разходи, които са равни на неговата пределна полезност (макар това да е изгодно за производителите). Така че участниците в пазарния процес нямат взаимен интерес да разменят стоките при цена, различна от равновесната. Следователно съвършената конкуренция осигурява постигането на пазарно равновесие, при което пък е налице разпределителна ефективност.¹

¹ Вж.: **Миркович, К.** Макроикономика. Издателство “Тракия-М”, С., 2001; **Миркович, К.** Микроикономика. Издателство “Тракия-М”, С., 2003; Икономическа енциклопедия. Издателство “Наука и изкуство”, С., 2005, с. 567-568 и с. 677.

Класификации на пазарното равновесие

Пазарното равновесие е преобладаваща в своите мащаби разновидност на икономическото равновесие. Ето защо в основни линии неговите класификации повтарят тези на икономическото равновесие изобщо. В отделни школи на икономическата теория (и особено в тези на класическата икономическа теория) изследваният от тях тип равновесие, който си е чиста проба пазарно равновесие, обикновено се означава като икономическо равновесие. Тук обаче ще се използва точното му наименование за пазарно равновесие. Един от важните проблеми на икономическата теория е този за *общото пазарно равновесие*, в частност – за *общото микроикономическо пазарно равновесие*. На него са пос-

ветени много научни изследвания през последните два века. Анализът на общото пазарно равновесие в микроикономиката е един от опитите да бъде обяснено функционирането на икономическата система в нейната цялост на микроикономическо равнище. Наред с това общото пазарно равновесие като обобщаващо понятие е категория, която стои на границата между микроикономиката и макроикономиката и прехвърля мост от микроикономическата към макроикономическата теория. За да бъде по-добре разбрана същността на общото пазарно равновесие, е необходимо да бъдат използвани двете основни класификации на понятията за икономическо равновесие.

Едната класификация (интерпретирана още като **първа основна класификация**) се основава върху делението, което се прокарва между микроикономиката и макроикономиката (според *ингредиентната икономическа равнищност*). В този смисъл се говори за *микроикономическо пазарно равновесие* (за пазарно равновесие в микроикономиката) и за *макроикономическо пазарно равновесие* (за пазарно равновесие в макроикономиката). **Втората основна класификация** на пазарното равновесие се основава върху съществуването на различни обхвати (на различен мащаб) в обективно присъщата на икономическата система йерархия. Тук се посочват случаите, отнасящи се до следните три обхвата: единичен, частичен и общ. В този смисъл може да се говори за *единично пазарно равновесие* (като индивидуално, фирмено, секторно, диференциално, сегментно и т.н.), *частично пазарно равновесие* (обхващащо съвкупността на част от единичните пазарни равновесия) и *общо пазарно равновесие* (обхващащо съвкупността на всички видове единично пазарно равновесие). Отъждествяването на двете основни класификации на пазарното равновесие (а и на други икономически явления с аналогични йерархични структури) е заблуждение и води до досадно смесване на икономическите понятия, до ограничаване на обхвата на икономическия анализ и до затруднения в разкриването на взаимозависимостите между икономическите явления и процеси в пазарната икономика.

От посочените две основни класификации (аналогично на класификациите на икономическото равновесие изобщо) се конституират **шест разновидности на пазарното равновесие**, а именно: *единично микроикономическо пазарно равновесие* (единично пазарно равновесие в микроикономиката); *частично микроикономическо пазарно равновесие* (частично пазарно равновесие в микроикономиката); *общо микроикономическо пазарно равновесие* (общо пазарно равновесие в микроикономиката); *единично макроикономическо пазарно равновесие* (единично пазарно равновесие в макроикономиката); *частично макро-*

икономическо пазарно равновесие (частично пазарно равновесие в макроикономиката); *общо макроикономическо пазарно равновесие* (единично пазарно равновесие в макроикономиката). Това показва, че както микроикономическото пазарно равновесие се подразделя на единично, частично и общо, така и макроикономическото пазарно равновесие също се подразделя на единично, частично и общо. По аналогичен начин единичното пазарно равновесие се подразделя на микроикономическо и макроикономическо, частичното пазарно равновесие се подразделя на микроикономическо и макроикономическо и общото пазарно равновесие се подразделя на микроикономическо и макроикономическо. Между различните разновидности на пазарното равновесие има най-тясна взаимна връзка и обусловеност.

Като се има предвид, че основните видове пазари са продуктивият и факторите, а последните се подразделят на трудов, капиталов и т.н. според видовете производствени фактори, могат да се направят следните твърдения. Единичното микроикономическо пазарно равновесие се подразделя на *единично микроикономическо продуктовопазарно равновесие* (single microeconomic product-market equilibrium) и *единично микроикономическо факторовопазарно равновесие* (single microeconomic factor-market equilibrium), в т.ч. на *единично микроикономическо трудовопазарно равновесие* (single microeconomic labour-market equilibrium), *единично микроикономическо капиталовопазарно равновесие* (single microeconomic capital-market equilibrium) и т.н. От своя страна единичното макроикономическото пазарно равновесие се подразделя на *единично макроикономическо продуктовопазарно равновесие* (single macroeconomic product-market equilibrium) (означаващо само като *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*) и *единично макроикономическо факторовопазарно равновесие* (single macroeconomic factor-market equilibrium), в т.ч. на *единично макроикономическо трудовопазарно равновесие* (single macroeconomic labour-market equilibrium), *единично макроикономическо капиталовопазарно равновесие* (single macroeconomic capital-market equilibrium) и т.н.

Единично, частично и общо пазарно равновесие

Делението и класифицирането на пазарното равновесие на единично, частично и общо са свързани с мащабността (обхвата) в икономиката. Мащабността (обхватът) е един от признаците за структуриране на икономическата система, която има кибернетична природа. Мащабността произтича от множествеността на връзките, елементите и подсистемите, от които се изгражда

дадената икономическа система, както и от необходимостта да се разграничат различните обхвати от количествени натрупвания от такива връзки, елементи и подсистеми. Посоченият изходен признак има три определения – единичен мащаб, частичен мащаб и общ мащаб. Това са например: отделната стока (единичен мащаб), съвкупността на част от стоките (частичен мащаб) и съвкупността от всички стоки (общ мащаб); отделното благо (единичен мащаб), част от благата (частичен мащаб) и съвкупността от всички блага от този вид (общ мащаб); отделната фирма (единичен мащаб), част от фирмите (частичен мащаб), и съвкупността от всички фирми (общ мащаб); отделната цена (частичен мащаб), част от цените (частичен мащаб) и съвкупността от всички цени (общ мащаб) и т.н.

От гледна точка на пазарното равновесие тук се включват: пазарното равновесие на отделната стока (на отделния продукт или на отделния производствен фактор [които могат да се означат с обобщаващото понятие за *пазарен ингредиент** (market ingredient)] (единично пазарно равновесие), съвкупността от пазарните равновесия на част от стоките (частично пазарно равновесие) и съвкупността от пазарните равновесия на всички стоки (на всички пазарни ингредиенти) (общо пазарно равновесие); пазарното равновесие в даден сектор на икономиката (отрасъл, вид производствен фактор като работна сила, капитал или труд, продуктовия сектор, паричния сектор, финансовия сектор и т.н.) (единично пазарно равновесие), съвкупността от пазарните равновесия на част от секторите на икономиката (частично пазарно равновесие) и съвкупността от пазарните равновесия на всички сектори на икономиката (общо пазарно равновесие) и т.н.

В общия мащаб (на общото равнище) се формира множество или система от качествено относително еднородни и изотропни (по определен белег или белези) връзки, елементи и подсистеми (вж. *икономическо множество*). Мощността на даденото множество (броят на неговите елементи) дефинира количеството на съответното икономическо явление в рамките на разглежданата система, метрифицирано съобразно с качествената определеност на възприетия белег или белези. В единичния мащаб (на единичното равнище) се разглеждат функционирането и възпроизводството в рамките на отделната единица (например единичното пазарно равновесие на отделния ингредиент, единичното пазарно равновесие на отделната фирма) и взаимоотношеността им с възпроизводството в обхвата на общото, на цялото множество от такива единици (например на цялото множество от единични пазарни равновесия на отделните ingredienti, на цялото множество от единични пазарни равновесия

на отделните фирми). В общия мащаб (на общото равнище) се разглежда цялото множество от такива единици (например цялото множество от единични равновесия на отделните пазарни ингредиенти) и тяхната взаимообусловеност с възпроизводството в обхвата на отделните единици (например на отделните единични пазарни равновесия).

Важен момент е да се разкрият закономерностите на функционирането на общото равновесие, които не само отразяват закономерностите на функционирането на единичното равновесие, но включват и нови черти и закономерности, нови качествени характеристики (които не се съдържат в единичното), индуцирани от количествените натрупвания. Това е свързано, от една страна, с взаимозависимостите между самите отделни единици (например между единичните равновесия на отделните пазарни ингредиенти) и, от друга страна, с взаимозависимостите между отделните единици (единичните пазарни равновесия) и системата като цяло (цялото множество от единични пазарни равновесия).

Между единичното и общото микроикономическо пазарно равновесие съществува причинно-следствена (детерминираща) зависимост и тя трябва да се разкрива и анализира. Микроикономическото общо пазарно равновесие е каузално обобщение на отделните микроикономически единични пазарни равновесия. Това обаче не означава, че общото пазарно равновесие в микроикономиката може да се разглежда само като обикновено множество от микроикономическите единични пазарни равновесия. Напротив, появяват се нови общосистемни, емерджентни свойства, неприсъщи за отделното микроикономическо пазарно равновесие. Това се отнася предимно до извеждането на условията на равновесието между различните видове пазари и особено между пазара на продуктите и пазарите на производствените фактори, както и до параметрите на тяхната устойчивост и чувствителност. Важно в това отношение е равновесието между приходите и разходите, както и отражението, което разпределението на доходите оказва върху него.

Микроикономическо и макроикономическо пазарно равновесие

В сравнение с отношението между единично и общо икономическо равновесие отношението “микроикономика – макроикономика” (респ. отношението “микроикономическа система – макроикономическа система”) има качествено друга природа. Макроикономиката е обобщение на микроикономиката, но не в смисъл на множество от микроикономическите единици, изграждащи макросистемата. Макроикономическото пазарно равновесие е обобщение на микро-

икономическото пазарно равновесие, но не в смисъл на множество от единични макроикономически равновесия каквото представлява общото пазарно равновесие. Макроикономическото пазарно равновесие е равновесието между агребричните суми на участващите в микроикономическото общо пазарно равновесие пазарни ингредиенти, т.е. е неговото *интегрално обобщение*. Макроикономическо пазарно равновесие е например равновесието между съвкупното (агрегатното) търсене и съвкупното (агрегатното) предлагане на стоките (в т.ч. и на продуктите), равновесието между съвкупното търсене и съвкупното предлагане на парите, между съвкупното търсене и съвкупното предлагане на труда и т.н. в народностопански мащаб.

В този порядък изпъква разграничението между единичното и общото макроикономическо пазарно равновесие. Единичното макроикономическо пазарно равновесие е равновесието между съвкупните (агрегатните) величини на пазарните ингредиенти в отделните сектори на икономиката. Такива са например посочените по-горе равновесия между съвкупното търсене и съвкупното предлагане на продуктите, между съвкупното търсене и съвкупното предлагане на парите, между съвкупното търсене и съвкупното предлагане на капиталите, между съвкупното търсене и съвкупното предлагане на труда и т.н. Макроикономическото общо пазарно равновесие е множеството от макроикономическите единични пазарни равновесия при отделните сектори. Между тези сектори се установяват и функционират най-сложни взаимозависимости, които са предмет на макроикономиката.

Аналогично на случая с единичното и общото микроикономическо пазарно равновесие, така и тук между единичното и общото макроикономическо пазарно равновесие съществува причинно-следствена (детерминираща) зависимост, която също трябва да се разкрива и анализира. Макроикономическото общо пазарно равновесие е каузално обобщение на отделните макроикономически единични пазарни равновесия. Това обаче не означава, че общото пазарно равновесие в макроикономиката може да се разглежда само като обикновено множество от макроикономическите единични пазарни равновесия. Напротив, както при случая с микроикономиката, така и тук се появяват нови общосистемни, емерджентни свойства, неприсъщи за отделното макроикономическо пазарно равновесие. Това се отнася предимно до извеждането на условията на равновесието между продуктивния и паричния пазар, между паричния и инвестиционния пазар, между продуктивния и трудовия пазар, между капиталовия и трудовия пазар и т.н. Задачи на теорията за макроикономическото пазарно равновесие е изясняването на ролята на посочените зависимости при форми-

рането на агрегатните пазарни равновесия, разкриването на насоките на тяхното държавно регулиране чрез въздействие върху параметрите на отделните пазарни сектори.

При анализа на пазарното равновесие в макроикономиката обикновено не се разглежда и изследва непосредствено причинно-следствената връзка между икономическото поведение на отделните фирми (на отделните микроикономически единици) и поведението на националната икономика в нейната цялост, а последното се интерпретира като статистическо проявление на микрозакономерностите. Непосредствено се изследват и моделират зависимостите само между макровеличините, характеризиращи народното стопанство като цяло, или неговите пазарни сектори като агрегатни единици. Ето защо изводите, до които се достига в макроикономическите (включително и макропазарните) изследвания, могат да бъдат научно достоверни и основаващата се на тях регулираща икономическа политика на държавата в условията на пазарна икономика може да доведе до очакваните позитивни практически резултати само тогава, когато са налице достатъчно голям брой микростопански единици, позволяващи чрез обобщеното им поведение да се проявяват необходимите макроикономически закономерности. Обратно, когато едно национално стопанство не е изградено от достатъчен брой микроединици, тогава няма научни основания да се очаква, че тяхното поведение ще се прояви в мащаба на това стопанство по начин, описван в макроикономическата теория и че провежданата върху тази основа регулираща политика ще окаже необходимото оздравително въздействие върху пазарната икономика. При такива обстоятелства е необходимо разработването на друга, изградена върху нови принципи теория за взаимодействието между макро- и микроикономическото пазарно равновесие.

В литературата общото пазарно равновесие обикновено се отъждествява с понятието за общо икономическо равновесие. В действителност общото икономическо равновесие (в микроикономиката) е по-широко понятие и обхваща равновесното функциониране на икономическата система на микроравнище в цялата ѝ сложност от взаимнообвързани подсистеми и области, една от които е пазарната област. Наред с нея обаче в общото микроикономическо пазарно равновесие се включва и равновесното функциониране на производството, разпределението и потреблението, както и на възпроизводствения процес на индивидуално равнище в неговата цялост – както в отделните фирми, така в тяхната съвкупност като множество от взаимодействащи си стопански единици. Към проблемите на общото икономическо равновесие (в микроикономиката) се причисляват и тези на *икономиката на благосъстоянието*.¹

¹ Проблемите на различните разновидности на пазарното равновесие (единично, частично, общо, микроикономическо, макроикономическо, факторово, продуктово и т.н.) подробно са разгледани в: **Миркович, К.** Международна икономика. Издателство “Тракия-М”, С., 2000; **Миркович, К.** Макроикономика. Издателство “Тракия-М”, С., 2001; **Миркович, К.** Микроикономика. Издателство “Тракия-М”, С., 2003.

Вж. класическо пазарно равновесие, класически модел на Л. Валрас на общото микроикономическо пазарно равновесие, класически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие, неокласически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие.

ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (market equilibrium) (**ки**) – във:

валутно-паришно пазарно равновесие (в межд.);

валутно-продуктово пазарно равновесие (в межд.);

валутно-продуктово-паришно пазарно равновесие (в межд.);

второ условие за ефективност на общото пазарно равновесие (в микр.) (същото като условие за ефективност в потреблението (в микр.));

възходящо динамично ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо динамично макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо нестационарно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо нестационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

глобално-устойчиво общо микроикономическо пазарно равновесие (вж. *неокласически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие*);

динамично ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

динамично макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

дългосрочно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

дългосрочно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

дългосрочно микроикономическо продуктовопазарно равновесие при кръгов модел на пространствената монополистична конкуренция (в микр.);

дългосрочно микроикономическо продуктовопазарно равновесие при монополистична конкуренция в условията на симетрично диференцирани продукти (в микр.);

дългосрочно монополно микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

дългосрочно продуктовопазарно равновесие (в микр.);

евровалутно пазарно равновесие (в межд.);

единично макроикономическо пазарно равновесие;

единично микроикономическо пазарно равновесие;

единично пазарно равновесие;

ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие);

застойно динамично ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие);

застойно динамично макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие);

инвестиционен модел на единичното макроикономическо продуктовопазарно равновесие (в макр.);

инвестиционен модел на макроикономическото продуктовопазарно равновесие (в макр.);

инвестиционен модел на общото макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

инвестиционни модели на единичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

инвестиционни модели на макроикономическото пазарно равновесие (в макр.);

инвестиционни модели на частичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

инвестиционно-бюджетен модел на единичното макроикономическо продуктовопазарно равновесие (в макр.);

инвестиционно-бюджетен модел на макроикономическото продуктовопазарно равновесие (в макр.);

инвестиционно-бюджетен модел на общото макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

инвестиционно-бюджетни модели на единичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

инвестиционно-бюджетни модели на макроикономическото пазарно равновесие (в макр.);

инвестиционно-бюджетни модели на частичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен модел на единичното макроикономическо продуктовопазарно равновесие (в макр.) (същото като пълен модел на единичното макроикономическо продуктовопазарно равновесие (в макр.));

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен модел на макроикономическото продуктовопазарно равновесие (в макр.);

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортен модел на общото макроикономическо пазарно равновесие (същото като пълен модел на общото макроикономическо пазарно равновесие (в макр.));

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортни модели на единичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.) (същото като пълни модели на единичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.));

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортни модели на макроикономическото пазарно равновесие (в макр.);

инвестиционно-бюджетно-нетноекспортни модели на частичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.) (същото като пълни модели на частичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.));

индивидуално микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

индивидуално микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

индивидуално потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

индивидуално потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

индивидуално производителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

индивидуално производителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

квазиоптимум на общото пазарно равновесие (в микр.);

квазистатично ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие);

квазистатично макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие);

квазистационарно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

квазистационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

кейнсиански модел на макроикономическото продуктовопазарно равновесие (в макр.);

класически модел на Валрас, Л., на общото микроикономическо пазарно равновесие;

класически модел на макроикономическото продуктовопазарно равновесие (в макр.);

класически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие

класически модели на общото макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

класическо общо макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

класическо пазарно равновесие;

комплексно макроикономическо продуктово-парично пазарно равновесие (в макр.);

краткосрочно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

краткосрочно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

краткосрочно микроикономическо продуктовопазарно равновесие при монополистична конкуренция в условията на симетрично диференцирани продукти (в микр.);

краткосрочно монополно микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

краткосрочно продуктовопазарно равновесие (в микр.);

крива на динамичното ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

крива на динамичното макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

крива на макроикономическото паричнопазарно равновесие (в макр.);

крива на макроикономическото паричнопазарното равновесие (в макр.);

крива на макроикономическото продуктовопазарно равновесие (в макр.);

крива на продуктовопазарното равновесие (в макр.);

локално-устойчиво общо микроикономическо пазарно равновесие (вж. *неокласически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие*);

-
- макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);*
макроикономическо пазарно равновесие;
макроикономическо паричнопазарно равновесие (в макр.);
макроикономическо продуктовопазарно равновесие;
макроикономическо продуктово-парично пазарно равновесие в отворена икономика (в межд.);
макроикономическо равновесие (в макр.);
макроикономическо трудовопазарно равновесие (в макр.);
макроикономическо факторовопазарно равновесие (в макр.);
макроикономическо физическопазарно равновесие (в макр.);
микроикономическо капиталовопазарно равновесие (в микр.);
микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);
микроикономическо пазарно равновесие при монополистична конкуренция в условията на симетрично диференцирани продукти (в микр.);
микроикономическо пазарно равновесие;
микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);
микроикономическо продуктовопазарно равновесие на изцяло-симетрична олигополна фирма при изрично неформално споразумение (в микр.);
микроикономическо продуктовопазарно равновесие на фирмата при свършена конкуренция (в микр.);
микроикономическо продуктовопазарно равновесие при монополистична конкуренция в условията на симетрично диференцирани продукти (в микр.);
микроикономическо трудовопазарно равновесие (в микр.);
микроикономическо факторовопазарно равновесие (в микр.);
модел на Чембърлин, Е., на микроикономическото продуктовопазарно равновесие при монополистична конкуренция в условията на симетрично диференцирани продукти при влизане на нови фирми в продуктовата група (в микр.);
модел на Чембърлин, Е., на микроикономическото продуктовопазарно равновесие при монополистична конкуренция в условията на симетрично диференцирани продукти едновременно при влизане на нови фирми в продуктовата група и при ценова конкуренция (в микр.);
модел на Чембърлин, Е., на микроикономическото продуктовопазарно равновесие при монополистична конкуренция в условията на симетрично диференцирани продукти при ценова конкуренция (в микр.);
модели на единичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

модели на единичното макроикономическо продуктовопазарно равновесие (в макр.);

модели на макроикономическото пазарно равновесие (в макр.);

модели на общото макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

модели на частичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

моментно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **статично ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие**; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

моментно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **статично макроикономическо продуктовопазарно равновесие**; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

моментно продуктовопазарно равновесие (в микр.);

монополно микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

монотонно възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **нециклично възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие**; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

монотонно застойно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **нециклично застойно макроикономическо продуктовопазарно равновесие**; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

монотонно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **нециклично макроикономическо продуктовопазарно равновесие**; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

монотонно нестационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **нециклично нестационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие**; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

монотонно низходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **нециклично низходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие**; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

монотонно стационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **нециклично стационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие**; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

немоментно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **динамично ефективно макроикономическо продук-**

товопазарно равновесие; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

немоментно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **динамично макроикономическо продуктовопазарно равновесие**; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

неокласически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие;

непълни модели на единичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

непълни модели на единичното макроикономическо продуктовопазарно равновесие (в макр.);

непълни модели на макроикономическото пазарно равновесие (в макр.);

непълни модели на общото макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

непълни модели на частичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

непълни модели по Кейнс, Дж., на макроикономическото продуктовопазарно равновесие (в макр.);

непълно пазарно равновесие;

нестационарно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

нестационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

неустойчиво общо микроикономическо пазарно равновесие (вж. *неокласически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие*);

нециклично възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

нециклично застойно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

нециклично макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

нециклично нестационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

нециклично низходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

нециклично стационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

низходящо динамично ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

низходящо динамично макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

низходящо нестационарно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

низходящо нестационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

област на микроикономическото продуктовопазарно равновесие (в микр.);

общо макроикономическо пазарно равновесие;

общо микроикономическо пазарно равновесие;

общо пазарно равновесие;

отделно микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

отделно микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

отделно потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

отделно потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

отделно производителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

отделно производителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

пазарно равновесие (в икон.);

паричнопазарно равновесие (в макр.);

продуктовопазарно равновесие (в макр.);

продуктовопазарно равновесие в дълъг срок (същото като дългосрочно продуктовопазарно равновесие (в микр.));

продуктовопазарно равновесие в кратък срок (в микр.) (същото като краткосрочно продуктовопазарно равновесие (в микр.));

просто макроикономическо пазарно равновесие (същото като единично макроикономическо пазарно равновесие);

пълнен модел на единичното макроикономическо продуктовопазарно равновесие (в макр.);

пълнен модел на общото макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

пълен модел по Кейнс, Дж., на макроикономическото продуктовопазарно равновесие (в макр.);

пълни модели на единичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

пълни модели на макроикономическото пазарно равновесие (в макр.);

пълни модели на частичното макроикономическо пазарно равновесие (в макр.);

пълно пазарно равновесие;

първо условие за ефективност на общото пазарно равновесие (в микр.) (същото като условие за ефективност в производството (в микр.));

статично ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие);

статично макроикономическо продуктовопазарно равновесие вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие;

стационарно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие);

стационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие);

текущо продуктовопазарно равновесие (същото като моментно продуктовопазарно равновесие (в микр.));

точка на валутнопазарното равновесие според финансовия пазар (в межд.);

точка на валутно-продуктово-парично пазарно равновесие от аспекта точка на абсолютното равнище на цените (в межд.);

точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от аспекта на номиналния валутния курс (в межд.);

точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от аспекта на номиналния лихвен процент (в межд.);

точка на дългосрочното микроикономическо продуктовопазарно равновесие на фирмата при монополистичната конкуренция в условията на симетрично-диференцирани продукти (в микр.);

точка на евровалутното пазарно равновесие (в межд.);

точка на комплексното макроикономическо пазарно равновесие в отворена икономика от аспекта на абсолютното равнище на цените (в межд.) (същото като точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от аспекта на абсолютното равнище на цените (в межд.));

точка на комплексното макроикономическо пазарно равновесие в отворена икономика от аспекта на номиналния валутния курс (в межд.) (същото като същото като точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от аспекта на номиналния валутен курс (в межд.));

точка на комплексното макроикономическо пазарно равновесие в отворена икономика от аспекта на номиналния лихвен процент (в межд.) (същото като точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от аспекта на номиналния лихвен процент (в межд.));

точка на комплексното макроикономическо продуктово-парично пазарно равновесие (в межд.);

точка на комплексното продуктово-парично пазарно равновесие по Дорнбуш, Р. (в межд.);

точка на краткосрочното микроикономическо продуктовопазарно равновесие при монополистичната конкуренция в условията на симетрично-диференцирани продукти (в микр.);

точка на макроикономическото капиталовопазарно равновесие (в макр.);

точка на макроикономическото пазарно равновесие (в макр.);

точка на макроикономическото паричнопазарно равновесие (в макр.);

точка на макроикономическото продуктовопазарно равновесие (в микр.);

точка на макроикономическото продуктовопазарно равновесие (вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие);

точка на макроикономическото продуктово-парично пазарно равновесие (в макр.);

точка на макроикономическото трудовопазарно равновесие (в макр.);

точка на макроикономическото трудовопазарно равновесие (в микр.);

точка на макроикономическото факторовопазарно равновесие (в микр.);

точка на макроикономическото физическопазарно равновесие (в микр.);

точка на микроикономическото пазарно равновесие (в микр.);

точка на микроикономическото продуктовопазарно равновесие (в микр.);

точка на микроикономическото продуктовопазарно равновесие на фирмата (в микр.);

точка на микроикономическото продуктовопазарно равновесие на фирмата при свършена конкуренция (в микр.);

точка на микроикономическото продуктовопазарно съглашенско равновесие при монополистична конкуренция (в микр.);

точка на микроикономическото трудовопазарно равновесие (в микр.);

точка на микроикономическото трудовопазарно равновесие на фирмата (в микр.);

точка на микроикономическото факторовопазарно равновесие (в микр.);

точка на микроикономическото физическопазарно равновесие на фирмата (в микр.);

точка на монополното микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

точка на общото микроикономическо пазарно равновесие (вж. неокласически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие);

точка на трудовопазарното равновесие (в икон.);

траектория на макроикономическото пазарно равновесие (в макр.);

траектория на макроикономическото пазарно равновесие “номинален пазарен лихвен процент - средно абсолютно равнище на цените” (в макр.);

траектория на макроикономическото пазарно равновесие “номинален пазарен лихвен процент - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);

траектория на макроикономическото пазарно равновесие “средно абсолютно равнище на цените - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);

трето условие за ефективност на общото пазарно равновесие (в микр.) (същото като условие за ефективност в продуктовия микс (в микр.));

трудовапазарно равновесие (в икон.);

устойчиво общо микроикономическо пазарно равновесие (вж. неокласически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие);

устойчивост на валутнопазарното равновесие (в межд.);

устойчивост на микроикономическото продуктовопазарно равновесие (в микр.);

устойчивост на общото микроикономическо пазарно равновесие (вж. неокласически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие);

фирмено микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

фирмено микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

фирмено потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

фирмено потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

фирмено производителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

фирмено производителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

циклично възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

циклично застойно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

циклично макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

циклично нестационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

циклично низходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

циклично стационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

частично макроикономическо пазарно равновесие;

частично микроикономическо пазарно равновесие;

частично пазарно равновесие.

ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ В ДЪЛЪГ СРОК (long-run market equilibrium) **(ки)** – във:

продуктовопазарно равновесие в дълъг срок (същото като дългосрочно продуктовопазарно равновесие (в микр.)).

ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ В КРАТЪК СРОК (short-run market equilibrium) **(ки)** – във:

продуктовопазарно равновесие в кратък срок (в микр.) (същото като краткосрочно продуктовопазарно равновесие (в микр.)).

ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА (market equilibrium in open economy) **(ки)** – във:

макроикономическо продуктово-парично пазарно равновесие в отворена икономика (в межд.).

ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ НА ФИРМАТА (firm market equilibrium) **(ки)** – във:

микроикономическо продуктовопазарно равновесие на фирмата при съвършена конкуренция (в микр.);

точка на микроикономическото продуктовопазарно равновесие на фирмата (в микр.);

точка на микроикономическото продуктовопазарно равновесие на фирмата при съвършена конкуренция (в микр.);

точка на микроикономическото трудовопазарно равновесие на фирмата (в микр.);

точка на микроикономическото факторовопазарно равновесие на фирмата (в микр.);

точка на микроикономическото физическопазарно равновесие на фирмата (в микр.).

ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ НА ФИРМАТА ПРИ СЪВЪРШЕНА КОНКУРЕНЦИЯ (firm market equilibrium in perfect competition) (**ки**) – във:

микроикономическо продуктовопазарно равновесие на фирмата при съвършена конкуренция (в микр.);

точка на микроикономическото продуктовопазарно равновесие на фирмата при съвършена конкуренция (в микр.).

ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ ОТ АСПЕКТА НА НОМИНАЛНИЯ ВАЛУТЕН КУРС (market equilibrium with nominal exchange rate) (**ки**) – във:

точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от аспекта на номиналния валутния курс (в межд.).

ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ ПРИ МОНОПОЛИСТИЧНА КОНКУРЕНЦИЯ В УСЛОВИЯТА НА СИМЕТРИЧНО ДИФЕРЕНЦИРАНИ ПРОДУКТИ (market equilibrium in monopolistic competition and in symmetrize differenced products) (**ки**) – във:

краткосрочно микроикономическо продуктовопазарно равновесие при монополистична конкуренция в условията на симетрично диференцирани продукти (в микр.);

микроикономическо продуктовопазарно равновесие при монополистична конкуренция в условията на симетрично диференцирани продукти (в микр.);

точка на краткосрочното микроикономическо продуктовопазарно равновесие при монополистичната конкуренция в условията на симетрично-диференцирани продукти (в микр.).

ПАЗАРНО СВРЪХПРЕДЛАГАНЕ (market oversupply) (в микр.), **пазарен суфицит (в микр.)**, – положителна разлика между пазарното предлагане (в микр.) на даден икономически ингредиент (икономически продукт или производствен икономически фактор) и неговото пазарното търсене (в микр.).

Формира се, когато *пазарната цена* на ингредиента е по-висока от неговата *равновесна цена (в микр.)*. При тези условия производителите (изобщо икономическите агенти, *икономическите единици*) са готови срещу пазарната цена да предложат определен обем (количество) ингредиент, но купувачите (също като икономически агенти, като икономически единици) в съответствие със своите *икономически предпочитания* и доходи не желаят при разглежданата цена да купят този обем, тъй като за тях тя е относително висока. От своя страна купувачите са готови да купят срещу пазарната цена определен обем ингредиент, но за предприемачите той е относително нисък, тъй като е под техните желания и възможности. Тъй като при свръхпредлагане пазарното предлагане на ингредиента надхвърля неговото пазарно търсене, както купувачите, така и продавачите имат интерес от снижаване на цената. Затова пазарният процес оказва натиск върху цената на ингредиента надолу, докато тя се изравни с равновесното си значение. Разновидност на пазарното свръхпредлагане е *пазарното свръхпредлагане на продукта (в микр.)*. Ако не е посочено друго, под пазарно свръхпредлагане обикновено се подразбира пазарното свръхпредлагане на продукта.

ПАЗАРНО СВРЪХПРЕДЛАГАНЕ (market oversupply) (**ки**) – във:

пазарно свръхпредлагане (в микр.);

пазарно свръхпредлагане на продукта (в микр.).

ПАЗАРНО СВРЪХПРЕДЛАГАНЕ НА ПРОДУКТА (product market oversupply) (в микр.), **продуктов пазарен суфицит (в микр.)**, – положителна разлика между *пазарното продуктово предлагане (в микр.)* и *пазарното продуктово търсене (в микр.)*. Формира се, когато *пазарната продуктова цена (в микр.)* е по-висока от *равновесната продуктова цена (в микр.)*. При тези условия производителите (изобщо икономическите агенти, *икономическите единици*) са готови срещу пазарната цена да предложат определен обем (количество) *икономически продукт*, но потребителите (също като икономически агенти, като икономически единици) в съответствие със своите *икономически предпочитания* и доходи не желаят при разглежданата цена да купят този обем, тъй като за него тях тя е относително висока. От своя страна потребителите са готови да купят срещу пазарната цена определен обем продукт, но за предприемачите той е относително нисък, тъй като е под техните желания и възможности. Тъй като при свръхпредлагане пазарното продуктово предлагане надхвърля пазарното продуктово търсене, както потребителите, така и предприемачите

имат интерес от снижаване на цената. Затова продуктовопазарният процес оказва натиск върху цената надолу, докато тя се изравни с равновесното си значение.

ПАЗАРНО СВРЪХТЪРСЕНЕ (market overdemand) (в микр.), **пазарен дефицит (в микр.)**, – положителна разлика между *пазарното търсене (в микр.)* на даден *икономически ингредиент* и неговото *пазарното предлагане (в микр.)*. Формира се, когато *пазарната цена* на ингредиента е по-ниска от *равновесната цена (в микр.)*. При тези условия купувачите (изобщо икономическите агенти, *икономическите единици*) са готови срещу цената да закупят определен обем (количество) от ингредиента, но производителите (също като икономически агенти, като икономически единици) в съответствие със своите възможности и *производствен разход* не желаят при разглежданата цена да предложат този обем, тъй като за тях тя е относително ниска. От своя страна производителите са готови срещу разглежданата цена да предложат определен обем от този ингредиент, но за купувачите той е относително нисък, тъй като е под техните желания и възможности, произтичащи от *икономически предпочитания* и доходите им. Тъй като при свръхтърсене пазарното търсене на ингредиента надхвърля неговото пазарно предлагане, както купувачите, така и продавачите имат интерес от повишаване на цената. Затова пазарният процес оказва натиск върху цената на ингредиента нагоре, докато тя се изравни с равновесното си значение. Разновидност на пазарното свръхтърсене е *пазарното свръхтърсене на продукта (в микр.)*. Ако не е посочено друго, под пазарно свръхтърсене се подразбира пазарното свръхтърсене на продукта.

ПАЗАРНО СВРЪХТЪРСЕНЕ (market overdemand) (**ки**) – във:

пазарно свръхтърсене (в микр.);

пазарно свръхтърсене на продукта (в микр.).

ПАЗАРНО СВРЪХТЪРСЕНЕ НА ПРОДУКТА (product market overdemand) (в микр.), **продуктов пазарен дефицит (в микр.)**, – положителна разлика между *пазарното продуктово търсене (в микр.)* и *пазарното продуктово предлагане (в микр.)*. Формира се, когато *пазарната продуктова цена (в микр.)* е по-ниска от *равновесната продуктова цена (в микр.)*. При тези условия потребителите (изобщо икономическите агенти, *икономическите единици*) са готови срещу цената да закупят определен обем (количество) *икономически продукт*, но производителите (също като икономически агенти, като икономически единици) в съответствие със своите възможности и *производствени разходи*

не желаят при разглежданата цена да предложат този обем, тъй като за тях тя е относително ниска. От своя страна производителите са готови срещу разглежданата цена да предложат определен обем продукт, но за потребителите той е относително нисък, тъй като той е под техните желания и възможности, произтичащи от *икономическите предпочитания* и доходите им. Тъй като при свръхтърсене пазарното продуктово търсене надхвърля пазарното продуктово предлагане, както потребителите, така и предприемачите имат интерес от повишаване на цената. Затова продуктовопазарният процес оказва натиск върху цената нагоре, докато тя се изравни с равновесното си значение.

ПАЗАРНА СЕГМЕНТИРАНЕ (market segmentation) (в микр.) – разделяне на монополния пазар на сектори (сегменти), при които един и същи вид *икономически продукт* се продава на различни (на диференцирани) *продуктови цени*. Представлява основна стратегия за осъществяването на *монополната ценова дискриминация (в микр.)*. Според характера на пазарната сегментиране се разграничават три основни типа ценова дискриминация – *съвършена ценова дискриминация (в микр.)* [същото като *ценова дискриминация от първа степен (в микр.)*], *блокова ценова дискриминация (в микр.)* [същото като *ценова дискриминация от втора степен (в микр.)*] и *обикновена ценова дискриминация (в микр.)* [същото като *ценова дискриминация от трета степен (в микр.)*].

ПАЗАРНО СЕГМЕНТИРАНЕ (market segmentation) (**ки**) – във:

пазарно сегментиране (в микр.);

трудовапазарно сегментиране (в микр.);

факторово-пазарно сегментиране (в микр.).

ПАЗАРНО СЛЕДПРОИЗВОДСТВО* (market post-production) – същото като *размяна*.

ПАЗАРНО СЛЕДПРОИЗВОДСТВО (market post-production) (**ки**) – във:

пазарно икономическо следпроизводство (същото като икономическа размяна);

пазарно следпроизводство (същото като размяна).

ПАЗАРНО ТРУДОВО ПРЕДЛАГАНЕ (market labour supply) (в микр.) – обем (количество) на даден вид *трудов производствен икономически фактор* (измерен в работно време), което всички отделни *икономически единици* (в т.ч. индивиди и фирми), взети заедно, желаят да продадат на *трудовия пазар (в*

микр.) на този вид труд при определено равнище на *цената на трудовия фактор* (в микр.) и при постоянни други условия; същото като **пазарно трудово икономическо предлагане** (market labour economic supply) (в микр.). Пазарното трудово предлагане е цялото предлагане на даден вид трудов пазар. Разновидност е на *пазарното предлагане* (в микр.) и на *трудовете предлагане* (в микр.). Вж. *отделно продуктово предлагане* (в микр.) и *пазарна крива на продуктово предлагане* (в микр.).

ПАЗАРНО ТРУДОВО ПРЕДЛАГАНЕ (market labour supply) (**ки**) – във:

пазарно трудово предлагане (в микр.);

равновесно пазарно трудово предлагане (в микр.).

ПАЗАРНО ТРУДОВО ТЪРСЕНЕ (market labour demand) (в микр.) – обем (количество) на определен вид *трудоу производствен икономически фактор* (измерен в работно време), което всички *икономически единици*, взети заедно, търсят на *трудоу пазар* (в микр.) на този вид труд при определено равнище на *цената на трудовия фактор* (в микр.) [на *работната заплата* (в микр.)] и при постоянни други условия; същото като **пазарно трудово икономическо търсене** (market labour economic demand) (в микр.). Пазарното трудово търсене е цялото търсене на пазара на дадения вид трудов фактор (на дадения вид квалификация). Разновидност е на *пазарното търсене* (в микр.) и на *трудовете търсене* (в микр.). Вж. *отделно трудово* (в микр.) и *крива на отделното продуктово търсене* (в микр.).

ПАЗАРНО ТРУДОВО ТЪРСЕНЕ (market labour demand) (**ки**) – във:

пазарно трудово търсене (в микр.);

равновесно пазарно трудово търсене (в микр.);

ценова еластичност на пазарното трудово търсене (в микр.).

ПАЗАРНО ТЪРСЕНЕ (market demand) (в микр.) – обем (количество) на определен вид *икономически ингредиент* [във вид на *икономическо благо* (вкл. *производствен икономически фактор* и *икономически продукт*), измерено в специфични единици], което всички *икономически единици*, взети заедно, търсят на пазара на този вид ингредиент при определено равнище на неговата *цена* при постоянни други условия; същото като **пазарно икономическо търсене** (market economic demand) (в микр.). Пазарното търсене е цялото (общото) търсене на пазара на дадения вид ингредиент. Една от неговите разновидности е *пазарното продуктово търсене* (в микр.). Ако не е посочено друго, под пазар-

но търсене обикновено се подразбира пазарното продуктово търсене. Вж. *отделно търсене (в микр.)* и *крива на пазарното търсене (в микр.)*.

ПАЗАРНО ТЪРСЕНЕ (market demand) (**ки**) – във:

еластичност на пазарното продуктово търсене към цената (в микр.);
инверсна крива на пазарното търсене (в микр.);
инверсна функция на пазарното продуктово търсене (в микр.);
инверсна функция на пазарното търсене (в микр.);
пазарно продуктово търсене (в микр.);
пазарно трудово търсене (в микр.);
пазарно търсене (в микр.);
пазарно факторно търсене (в микр.);
пазарно физическо търсене (в микр.);
равновесно пазарно продуктово търсене (в микр.);
равновесно пазарно трудово търсене (в микр.);
равновесно пазарно факторно търсене (в микр.);
равновесно пазарно физическо търсене (в микр.);
равновесно пазарно търсене (в микр.);
функция на пазарното продуктово търсене (в микр.);
функция на пазарното търсене (в микр.);
ценова еластичност на пазарното продуктово търсене (в микр.) (същото
като еластичност на пазарното продуктово търсене към цената (в
микр.));
ценова еластичност на пазарното трудово търсене (в микр.).

ПАЗАРНО ФАКТОРНО ПРЕДЛАГАНЕ (market factor supply) (**ки**) – във:

равновесно пазарно факторно предлагане (в микр.).

ПАЗАРНО ФАКТОРНО ТЪРСЕНЕ (market factor demand) (в микр.) – *факторно търсене (в микр.)* на даден производствен икономически фактор от страна на всички отделни икономически единици (индивиди и фирми) производители, взети заедно, на определен факторов пазар (в микр.). То е сумата от *отделното факторно търсене (в микр.)* [в т.ч. от индивидуалното факторно търсене (в микр.) и от отделното факторно търсене (в микр.)] на всички тези единици. Негови разновидности са *пазарното трудово търсене (в микр.)* и *пазарното физическо търсене (в микр.)*. Разграничават се още **пазарно факторно търсене при свършена конкуренция** (market factor demand in perfect

competition) и *пазарно факторно търсене при несъвършена конкуренция* (market factor demand in imperfect competition) (в микр.).

ПАЗАРНО ФАКТОРНО ТЪРСЕНЕ (market factor demand) (**ки**) – във:

пазарно факторно търсене (в микр.);

равновесно пазарно факторно търсене (в микр.).

ПАЗАРНО ФИЗИЧЕСКО ПРЕДЛАГАНЕ (market physical supply) (**ки**) – във:

равновесно пазарно физическо предлагане (в микр.).

ПАЗАРНО ФИЗИЧЕСКО ТЪРСЕНЕ (market physical demand) (в микр.) – агрегатно (съвкупно) *търсене (в микр.)* от всички отделни икономически единици (в т.ч. и фирми), взети заедно, на даден вид *физически производствен икономически фактор* на определен *физически пазар (в микр.)*.

ПАЗАРНО ФИЗИЧЕСКО ТЪРСЕНЕ (market physical demand) (**ки**) – във:

пазарно физическо търсене (в микр.);

равновесно пазарно физическо търсене (в микр.);

ценова еластичност на пазарното физическо търсене (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ (market-asymmetric duopoly) (в микр.) – частен случай на *пазарно-асиметричен олигопол (в микр.)*, който се съставен само от две *олигополни фирми (в микр.)*, наречени *дуополни*. Разновидност е на *асиметричния дуопол (в микр.)*.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ (market-asymmetric duopoly) (**ки**) – във:

пазарно-асиметричен дуопол (в микр.);

пазарно-асиметричен дуопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен дуопол (в микр.) (същото като *изцяло-асиметричен дуопол (в микр.)*);

пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен дуопол при разходно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен и разходно-симетричен дуопол (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-asymmetric duopoly in market-price leadership) (в микр.) – частен случай на *пазарно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.)*, който е съставен само от две фирми.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (market-asymmetric duopoly in market-price leadership) (**ки**) – във:

пазарно-асиметричен дуопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен дуопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен и разходно-симетричен дуопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (market-asymmetric duopoly in cost-price leadership) (**ки**) – във:

пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен дуопол при разходно-ценово лидерство (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ* (market-asymmetric and cost-asymmetric duopoly) (в микр.) – същото като *изцяло-асиметричен дуопол (в микр.)*.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-asymmetric and cost-asymmetric duopoly in market-price leadership) (в микр.) – случай *координиран изцяло-асиметричен дуопол* (co-ordinated entirely-asymmetric duopoly) (в микр.) [вж. *координиран дуопол (в микр.)* и *изцяло-асиметричен дуопол (в микр.)*], при който *ценовото лидерство (в микр.)* принадлежи на олигополната фирма (в микр.) с най-голям пазарен дял, като двете фирми, включително и *ценовата лидерка*, имат различен *продуктов пределен производствен разход (в микр.)*. Преди възникването на *мълчаливото неформално споразумение (в микр.)* е възможно този дуопол да е бил или *разходно-симетричен дуопол (в микр.)* или *разходно-несиметричен дуопол (в микр.)*, но споразумението го е превърнало окончателно в разходно-асиметрична структура.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-asymmetric and cost-asymmetric duopoly in cost-price leadership) (в микр.) – случай на *координиран изцяло-асиметричен дуопол* (co-ordinated entirely-asymmetric duopoly) (в микр.) [вж. *координиран дуопол (в микр.)* и *изцяло-асиметричен дуопол (в микр.)*], при който *ценовото лидерство (в микр.)* принадлежи на *дуополната фирма (в микр.)* с най-нисък *продуктов пределен производствен разход (в микр.)*, като двете фирми, включително и *ценовата лидерка (в микр.)*, имат

различен пазарен дял. Преди възникването на *мълчаливото неформално споразумение (в микр.)* е възможно този *дуопол (в микр.)* да е бил или *пазарно-симетричен дуопол (в микр.)* или *пазарно-асиметричен дуопол (в микр.)*, но споразумението го е превърнало окончателно в *пазарно-асиметрична структура*. Условие, за да може *дуополът* да бъде едновременно *разходно-асиметричен* и *пазарно-асиметричен* при *разходно-ценово лидерство (в микр.)*, е минималният *продуктов среден производствен разход (в микр.)* на *разходно-ценовата последователка (в микр.)* и *точката на микроикономическото продуктово-пазарно равновесие (в микр.)* на *разходно-ценовата лидерка (в микр.)* на *дуопола* да не съвпадат.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ* (market-asymmetric and cost-asymmetric oligopoly) (в микр.) – същото като *изцяло-асиметричен олигопол (в микр.)*.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-asymmetric and cost-asymmetric oligopoly in market-price leadership) (в микр.) – случай на *координиран изцяло-асиметричен олигопол* (co-ordinated entirely-asymmetric oligopoly) (в микр.) [вж. *координиран олигопол (в микр.)* и *изцяло-асиметричен олигопол (в микр.)*], при който *ценовото лидерство* принадлежи на *олигополната фирма (в микр.)* с най-голям пазарен дял, като всички фирми, включително и *ценовата лидерка*, имат различен *продуктов пределен производствен разход (в микр.)*. Преди възникването на *мълчаливото неформално споразумение* е възможно този *олигопол (в микр.)* да е бил или *разходно-симетричен олигопол (в микр.)* или *разходно-асиметричен олигопол (в микр.)*, но споразумението го е превърнало окончателно в *разходно-асиметрична структура*.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-asymmetric and cost-asymmetric oligopoly in cost-price leadership) (в микр.) – случай на *координиран изцяло-асиметричен олигопол* (co-ordinated entirely-asymmetric oligopoly) (в микр.) [вж. *координиран олигопол (в микр.)* и *изцяло-асиметричен олигопол (в микр.)*], при който *ценовото лидерство (в микр.)* принадлежи на *олигополната фирма (в микр.)* с най-нисък *продуктов пределен производствен разход (в микр.)*, като всички фирми, включително и *ценовата лидерка (в микр.)*, имат различен пазарен дял. Преди възникването на *мълчаливото неформално споразумение* е възможно този *олигопол (в микр.)* да е бил или *па-*

зарно-симетричен олигопол (в микр.) или пазарно-асиметричен олигопол (в микр.), но споразумението го е превърнало окончателно в пазарно-асиметрична структура.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-СИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ* (market-asymmetric and cost-symmetric duopoly) (в микр.) – частен случай на *пазарно-асиметричния и разходно-симетричен олигопол (в микр.)*, който е съставен само от две олигополни фирми (в микр.), наречени дуополни.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-СИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-asymmetric and cost-symmetric duopoly in market-price leadership) (в микр.) – случай на *координиран частично-асиметричен дуопол* (co-ordinated partially-asymmetric duopoly) (в микр.) [вж. *координиран дуопол (в микр.)* и *частично-асиметричен дуопол (в микр.)*], при който *ценовото лидерство (в микр.)* принадлежи на *дуополната фирма (в микр.)* с най-голям пазарен дял, като двете фирми, включително и *ценовата лидерка (в микр.)*, имат еднакъв *продуктов пределен производствен разход (в микр.)*. Преди възникването на *мълчаливото неформално споразумение (в микр.)* е възможно този дуопол да е бил или *разходно-симетричен дуопол (в микр.)* или *разходно-асиметричен дуопол (в микр.)*, но споразумението го е превърнало окончателно в разходно-симетрична структура.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-СИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ* (market-asymmetric and cost-symmetric oligopoly) (в микр.) – една от разновидностите на *частично-асиметричния олигопол (в микр.)*, респ. на *частично-симетричния олигопол (в микр.)*.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-СИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-asymmetric and cost-symmetric oligopoly in market-price leadership) (в микр.) – случай на *координиран частично-асиметричен олигопол* (co-ordinated partially-asymmetric oligopoly) (в микр.) [вж. *координиран олигопол (в микр.)* и *частично-асиметричен олигопол (в микр.)*], при който *ценовото лидерство (в микр.)* принадлежи на *олигополната фирма (в микр.)* с най-голям пазарен дял, като всички фирми, включително и *ценовата лидерка (в микр.)*, имат еднакъв *продуктов пределен производствен разход (в микр.)*. Преди възникването на *мълчаливото неформално споразумение (в микр.)* е възможно този олигопол (в микр.) да е бил или *разходно-симетричен олигопол (в микр.)* или *разходно-*

асиметричен олигопол (в микр.), но споразумението го е превърнало окончателно в разходно-симетрична структура.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ (market-asymmetric oligopoly) (в микр.) – олигопол (в микр.), състоящ се от олигополни фирми (в микр.), които имат различни пазарни дялове на *продуктовия пазар* (в микр.), т.е. ако покриват различни части от *пазарното продуктово търсене* (в микр.) на произвеждания от тях *икономически продукт*. Разновидност е на *асиметричния олигопол* (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ (market-asymmetric oligopoly) (**ки**) – ВЪВ:

пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен олигопол (в микр.) (същото като *изцяло-асиметричен олигопол (в микр.)*);

пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен олигопол при разходно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен и разходно-симетричен олигопол (в микр.);

пазарно-асиметричен олигопол (в микр.);

пазарно-асиметричен и разходно-симетричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-asymmetric oligopoly in market-price leadership) (в микр.) – *координиран асиметричен олигопол* (co-ordinated asymmetric oligopoly) (в микр.) [вж. *координиран олигопол (в микр.)* и *асиметричен олигопол (в микр.)*], при който е установено *пазарно-ценово лидерство (в микр.)*. Негови разновидности са, **първо**, *пазарно-асиметричен и разходно-симетричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.)*, и **второ**, *пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.)*.

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (market-asymmetric oligopoly in market-price leadership) (**ки**) – ВЪВ:

пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен и разходно-симетричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (market-asymmetric oligopoly in cost-price leadership) (**ки**) – във:

пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен олигопол при разходно-ценово лидерство (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧНА И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧНА ОЛИГОПОЛНА ФИРМА ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-asymmetric and cost-asymmetric oligopoly firm in market-price leadership) (в микр.) – фирма, влизаща в състава на координиран *пазарно асиметричен и разходно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.)*. Неин частен случай е *пазарно-асиметричната и разходно-асиметрична дуополна фирма при пазарно-ценово лидерство** (market-asymmetric and cost-asymmetric duopoly firm in market-price leadership) (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧНА И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧНА ОЛИГОПОЛНА ФИРМА ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-asymmetric and cost-asymmetric oligopoly firm in cost-price leadership) (в микр.) – фирма, влизаща в състава на координиран *пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен координиран олигопол при разходно-ценово лидерство (в микр.)*. Неин частен случай е *пазарно-асиметричната и разходно-асиметричната дуополна фирма при разходно-ценово лидерство** (market-asymmetric and cost-asymmetric duopoly firm in cost-price leadership) (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧНА И РАЗХОДНО-СИМЕТРИЧНА ОЛИГОПОЛНА ФИРМА ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-asymmetric and cost-symmetric oligopoly firm in market-price leadership) (в микр.) – фирма, влизаща в състава на координиран *пазарно асиметричен и разходно-симетричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.)*. Неин частен случай е *пазарно-асиметричната и разходно-симетрична дуополна фирма при пазарно-ценово лидерство** (market-asymmetric and cost-symmetric duopoly firm in market-price leadership) (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧНА ОЛИГОПОЛНА ФИРМА ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-asymmetric oligopoly firm in market-price

leadership) (в микр.) – фирма, влизаща в състава на координиран *пазарно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.)*. Неин частен случай е *пазарно-асиметричната дуополна фирма при пазарно-ценово лидерство** (market-asymmetric duopoly firm in market-price leadership) (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧНА ОЛИГОПОЛНА ФИРМА ПРИ ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (market-asymmetric oligopoly firm in market-price leadership) (**ки**) – във:

пазарно-асиметрична и разходно-асиметрична олигополна фирма при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметрична и разходно-симетрична олигополна фирма при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметрична олигополна фирма при пазарно-ценово лидерство (в микр.).

ПАЗАРНО-АСИМЕТРИЧНА ОЛИГОПОЛНА ФИРМА ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (market-asymmetric oligopoly firm in cost-price leadership) (**ки**) – във:

пазарно-асиметрична и разходно-асиметрична олигополна фирма при разходно-ценово лидерство (в микр.).

ПАЗАРНО-ДОМИНИРАЩА ФИРМА (market-dominant firm) (**ки**) – във:

ценово лидерство на пазарно-доминиращата фирма (в микр.).

ПАЗАРНО-ИЗЧИСТВАЩО РАВНИЩЕ НА ЗАПЛАЩАНЕ (marketly-clearing wage level) (в макр.) – равновесно равнище на *реалната работна заплата (в макр.)*, при чието достигане (чрез намаляването на фактически високите работни заплати) според неокласическата теория *безработицата (в макр.)* изчезва. Вж. *неокласическа теория за безработицата (в макр.)*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА (marketly-economic connection /linkage/), **връзка на пазарно-икономическата система**, – отношение (съотношение, зависимост, взаимодействие) между *елементи на пазарно-икономическата система* (вж. *пазарна икономика*). Разглежда се още като *пазарно-икономическо въздействие* (marketly-economic impact) [респ. като *пазарно-икономически сигнал* (marketly-economic signal)], произлизащо от едни пазарно-икономически елементи, подсистеми или системи и насочено към други пазарно-икономически икономически елементи, подсистеми или систе-

ми. Една от разновидностите на поддържащата връзка. *Икономическата връзка* е по-широко понятие от пазарно-икономическата връзка (всяка пазарно-икономическа връзка е икономическа, но не всяка икономическа връзка е пазарно-икономическа).

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА ЕДИНИЦА (marketly-economic participant) (**ки**) – във:

пазарно-икономически единици;

пазарно-икономически стопански единици (същото като пазарно-икономически единици).

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА КОНФИГУРАЦИЯ (marketly-economic configuration) (**ки**) – във:

възпроизводствена пазарно-икономическа конфигурация.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА ПОДДЪРЖАЩА СФЕРА* (marketly-economic sustaining sphere) – същото като *пазарна икономика*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА ПОТРЕБНОСТ (marketly-economic need /necessity/) (**ки**) – във:

пазарно-икономически възпроизводствени потребности;

пазарно-икономически потребности;

пазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като пазарно-икономически възпроизводствени потребности);

пазарно-икономически стопански потребности (същото като пазарно-икономически потребности).

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (marketly-economic system) (*) – обобщаващо понятие за отразен в човешкото съзнание *пазарно-икономически обект* (пазарно-икономическо явление или процес), обикновено разглеждан (интерпретиран) като множество от *пазарно-икономически компоненти* (в т.ч. *пазарно-икономически елементи* и *пазарно-икономически връзки*), свързани помежду си в определено единство или цялостност (вж. *пазарна икономика*). Една от разновидностите на *поддържащата система*. Пазарно-икономическата система е израз на относителната обособеност на пазарно-икономическите явления или процеси (т.е. на дискретността на пазарно-икономическата стопанската реалност, на *пазарно-икономическото пространство*, на пазарно-икономическия континуум). *Икономическата система* е по-

широко понятие от пазарно-икономическата система (всяка пазарно-икономическа система е икономическа, но не всяка икономическа система е пазарно-икономическа). Основните определения на пазарно-икономическата система са аналогични на тези на *икономическата система*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (marketly-economic system) (**ки**)

– ВЪВ:

връзка на пазарно-икономическата система (същото като пазарно-икономическа връзка);

елемент на пазарно-икономическата система (същото като пазарно-икономически елемент);

компонент на пазарно-икономическата система (същото като пазарно-икономически компонент);

пазарно-икономическа система.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА СТОПАНСКА ПОТРЕБНОСТ* (marketly-economic protoeconomic need /necessity/) (**ки**) – ВЪВ:

пазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като пазарно-икономически възпроизводствени потребности);

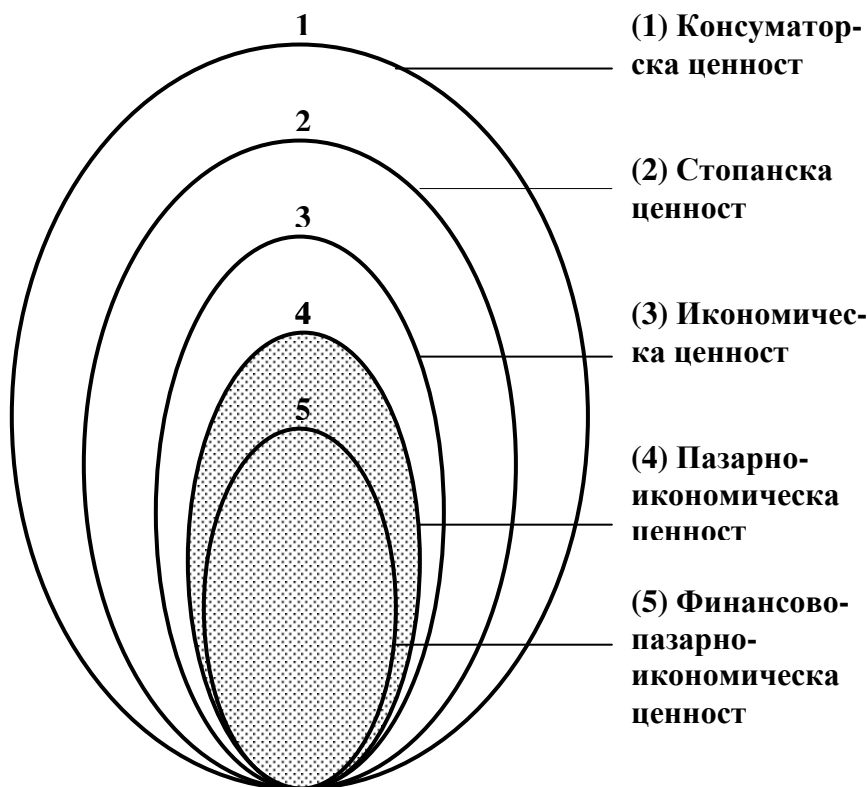
пазарно-икономически стопански потребности (същото като пазарно-икономически потребности).

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА СТОПАНСКА ЦЕННОСТ* (marketly-economic protoeconomic worth) – същото като *пазарно-икономическа ценност*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА СФЕРА (marketly-economic sphere) – същото като *пазарна икономика*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (marketly-economic worth), **пазарно-икономическа стопанска ценност**, (*) – същностна определеност на *пазарно-икономическото богатство*; опосредствувано-измерима и опосредствувано-оценявана от *социума* (от хората и от обществото като цяло) **способност** на *пазарно-икономическите блага* да осигуряват неговото съществуване и *пазарно-икономическо възпроизводство*. Тя е един от основните видове *ценност* и една от основните категории на *пазарната икономика* (вж. *поддържа-не*). Установява се едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост на *възпроизводствените ресурси*, на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* и на обществено разделе-

ние на труда. Пазарно-икономическата ценност е икономическа, но не всяка икономическа ценност е пазарно-икономическа [следователно *икономическата ценност* има основно на две разновидности – (а) пазарно-икономическа ценност и (б) *непазарно-икономическа ценност*] (фиг. 1).

Фиг. 1. Пазарно-икономическа ценност (маркираните части) и нейното място в структурата на социо-ценността

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (marketly-economic worth) (ки)

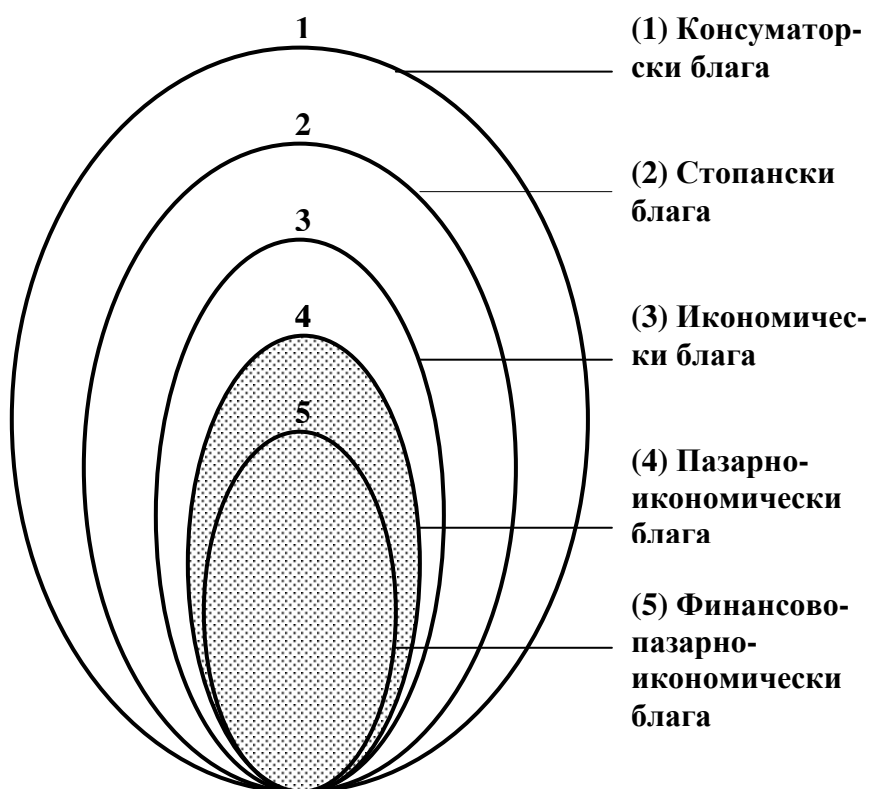
– ВЪВ:

пазарно-икономическа стопанска ценност (същото като *пазарно-икономическа ценност*);

пазарно-икономическа ценност.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ БЛАГА (marketly-economic goods), **пазарно-икономически стопански блага**, (*) – дадености (части от обективната реалност), които осигуряват *пазарно-икономическото възпроизводство* на *социума* (на хората и на обществото като цяло); чрез употребата им служат за удовлетворяване на неговите *пазарно-икономически потребности* (респ. на неговите *пазарно-икономически възпроизводствени потребности*). Те са един от основните видове *блага* (*поддържащи блага*) и една от основните категории на *па-*

зарната икономика (вж. *поддържане*). Функционират едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост на *възпроизводствените ресурси*, на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* и на обществено разделение на труда. Съвкупността от пазарно-икономическите блага представлява *пазарно-икономическото богатство*. Пазарно-икономическите блага са икономически, но не всяко икономическо благо е пазарно-икономическо [следователно *икономическите блага* се подразделят основно на две разновидности – (а) пазарно-икономически блага и (б) *непазарно-икономически блага*] (фиг. 1).

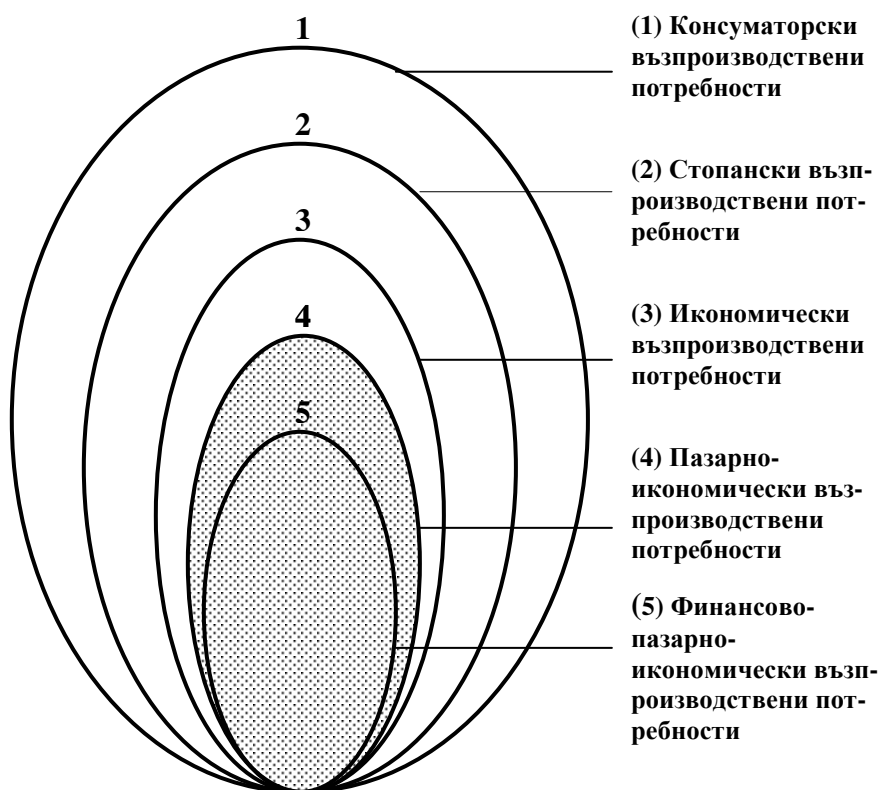

Фиг. 1. Пазарно-икономически блага (маркираните части) и тяхното място в структурата на поддържащите блага

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТНОШЕНИЯ (marketly-economic reproductional relations) – вж. *пазарно-икономическо възпроизводство*.

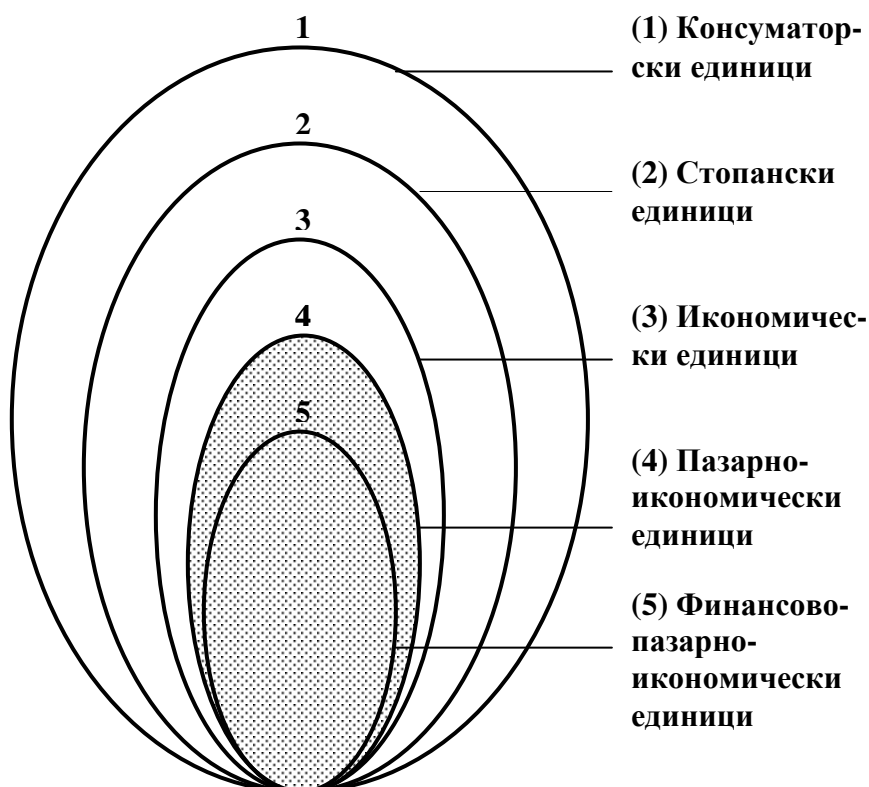
ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ПОТРЕБНОСТИ (marketly-economic reproductional needs /necessities/), **пазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности**, (*) – *пазарно-*

икономически потребности, разбирани в тяхното състояние на постоянно взаимообусловено възникване и удовлетворяване (възникването на потребности изисква тяхното удовлетворяване, а удовлетворяването на потребностите води до възникването на потребности); потребности на *пазарно-икономическото възпроизводство*, разглеждано като единство на своите фази и най-вече на производството и потреблението на продукта. Те са един от основните видове *възпроизводствени потребности* и една от основните категории на *пазарната икономика* (вж. *поддържане*). Формират се едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост на *възпроизводствените ресурси*, на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* и на обществено разделение на труда. Пазарно-икономическите възпроизводствени потребности са икономически, но не всяка икономическа възпроизводствена потребность е пазарно-икономическа [следователно *икономическите възпроизводствени потребности* се подразделят основно на две разновидности – (а) пазарно-икономически възпроизводствени потребности и (б) *непазарно-икономически възпроизводствени потребности*] (фиг. 1).

Фиг. 1. Пазарно-икономически възпроизводствени потребности (маркираните части) и тяхното място в структурата на възпроизводствените потребности

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ЕДИНИЦИ (marketly-economic participants), **пазарно-икономически стопански единици**, (*) – обобщаващо понятие за участници (субекти, агенти, институционални единици) в *пазарно-икономическото възпроизводство на богатството* (на *пазарно-икономическото богатство*) с цел удовлетворяване на *потребностите* на *социума* (на индивидите и на обществото като цяло), в случая – на *пазарно-икономическите потребности*; един от основните видове *поддържащи единици*. Те са **субектите** (subjects) на *пазарно-икономическите отношения* и обикновено (по подразбиране) изпълняват ролята на *елементи* във *пазарната икономика* (вж. *поддържане*). Функционират едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост на *възпроизводствените ресурси*, на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* и на обществено разделение на труда. На микроскопично равнище пазарно-икономическите единици не са икономически изолирани (произвеждат стоки за други) и затова *пазарната икономика* е микроскопично несамозадоволяваща се *икономика* (вж. *микроскопично равнище на икономическата система*). Те извършват *пазарно възпроизводство* [същото като *пазарно-икономическо стопанско възпроизводство*, **стоково икономическо възпроизводство** (commodity economic reproduction), **стоково възпроизводство** (commodity reproduction)] с цел удовлетворяване на *пазарно-икономическите възпроизводствени потребности* (на *пазарно-икономическите стопански възпроизводствени потребности*). Пазарно-икономическите единици са икономически, но не всяка икономическа единица е пазарно-икономическа [следователно *икономическите единици* се подразделят основно на две разновидности – (а) пазарно-икономически единици и (б) *непазарно-икономически единици*] (фиг. 1).

Фиг. 1. Пазарно-икономически единици (маркираните части) и тяхното място в структурата на поддържащите единици

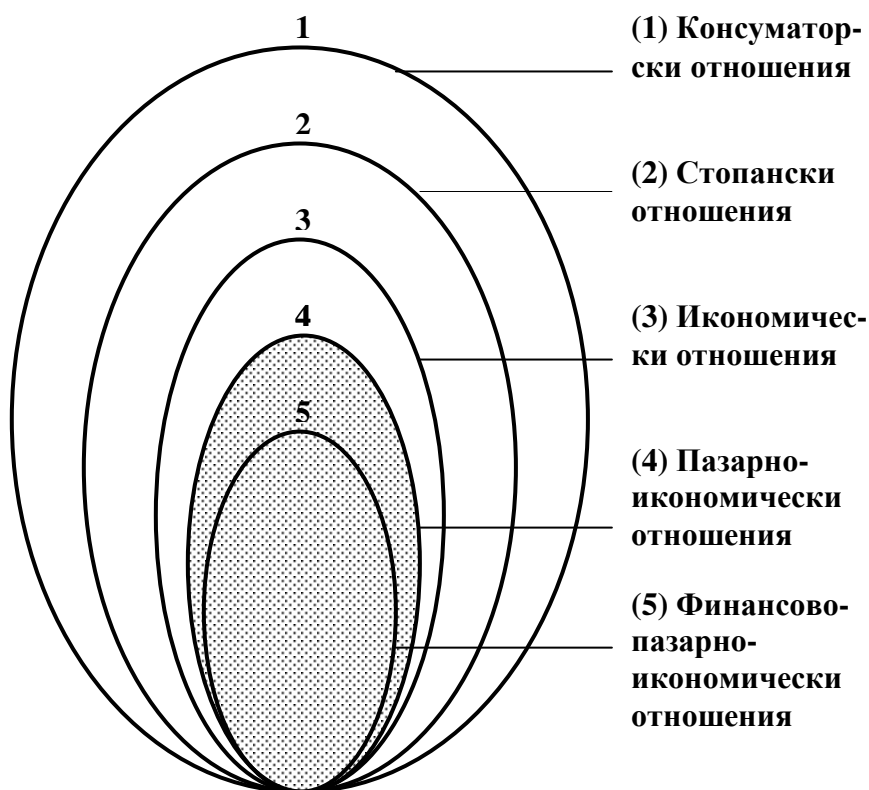
ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТ (marketly-economic element), **елемент на пазарно-икономическата система**, (*) – граница на *пазарно-икономическата система* в дълбочина (вж. *пазарна икономика*). Това е такава нейна част, която в съответствие с целите на изследването или с целите на управлението на пазарно-икономическата система не подлежи на по-нататъшен вътрешен анализ, макар че според други цели, от своя страна, пазарно-икономическият елемент може да се разглежда като *система* (респ. като *подсистема*), т.е. като множество от *компоненти* (*елементи* и *връзки*) [в т.ч. и като пазарно-икономическа система (респ. като пазарно-икономическа подсистема), т.е. като множество от *пазарно-икономически компоненти* (пазарно-икономически елементи и *пазарно-икономически връзки*)]. Една от разновидностите на поддържащия елемент. *Икономическият елемент* е по-широко понятие от пазарно-икономическият елемент (всеки пазарно-икономически елемент е икономически, но не всеки икономически елемент е пазарно-икономически).

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ КОМПОНЕНТ (marketly-economic component), **компонент на пазарно-икономическата система**, (*) – градивна съставка на *пазарно-икономическата система*, която с оглед на целите, които се поставят пред нейното изследване или нейното управление, не се подлага на вътрешен анализ (вж. *компонент*). В този смисъл пазарно-икономическите компоненти са първични градивни съставки на пазарно-икономическата система (вж. *пазарна икономика*). Те не подлежат на дефиниране с помощта на други понятия (въвеждат се аксиоматично) и се задават екзогенно (като предварително определени). Една от разновидностите на *поддържащия компонент*. *Икономическият компонент* е по-широко понятие от *пазарно-икономическият компонент* (всеки пазарно-икономически компонент е икономически, но не всеки икономически компонент е пазарно-икономически). Пазарно-икономическите компоненти се подразделят на два вида – *пазарно-икономически елементи* и *пазарно-икономически връзки*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ОБЕКТ (marketly-economic object) (*) – пазарно-икономическа реалност, която съществува извън човешкото съзнание и представлява някакъв интерес за изследване, опериране с нея, експлоатиране, управление и т.н.; една от разновидностите на *поддържащия обект*. Относително обособена част от пазарно-икономическото битие (от *пазарната икономика*, характерното за която е общественото разделение на труда) и затова се интерпретира като онтологично понятие. За разлика от него *пазарно-икономическата система* (според и К. Миркович) е **проективно пазарно-икономическо отражение** (projective marketly-economic reverberation /reflection/) на пазарно-икономическия обект в човешкото съзнание (индивидуално, групово или обществено), не съществува обективно, служи като инструмент на човешкото познание и е гносеологично понятие. Даден пазарно-икономически обект е единствен, но той може да има различни отражения в съзнанието в зависимост от обхвата и характера на отразяването и затова на него да съответствува съвкупност от нееднакви пазарно-икономически системи. *Икономическият обект* е по-широко понятие от пазарно-икономическия обект (всеки пазарно-икономически обект е икономически, но не всеки икономически обект е пазарно-икономически). Вж. *пазарна икономика*, *системен подход в икономиката* и *модел на икономическата система*.

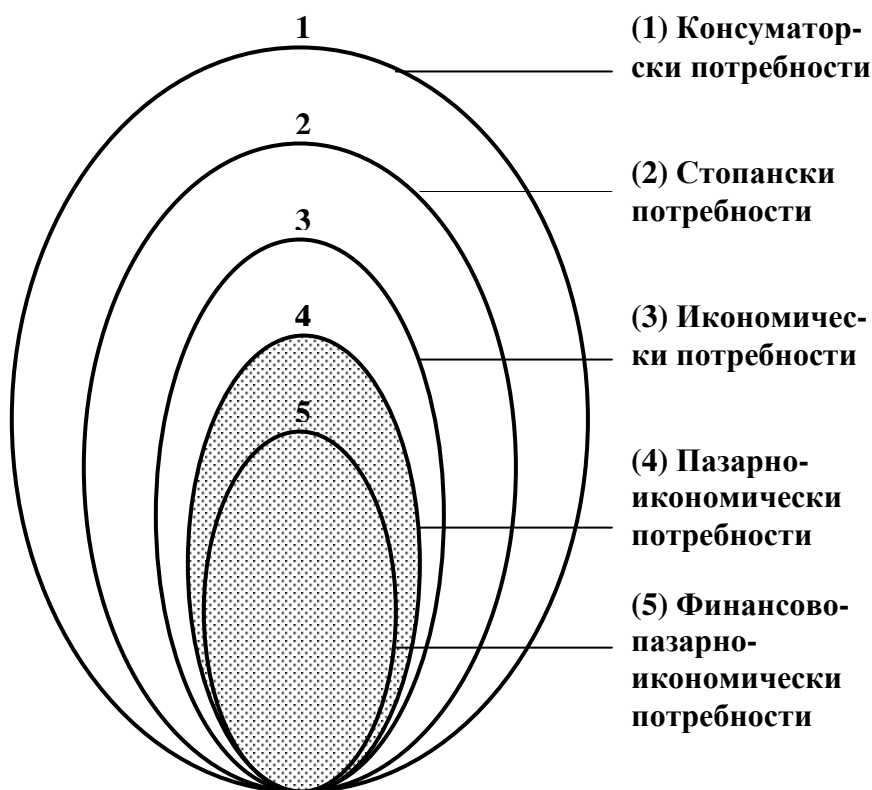
ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ (marketly-economic relations), **пазарно-икономически стопански отношения**, (*) – обобщаващо

понятие за **отношения** (relations) между хората, възникващи и осъществяващи се (протичащи) при *пазарно-икономическото възпроизводство* на *богатството* (на *пазарно-икономическото богатство*) с цел удовлетворяване на *потребностите* на *социума* (на индивидите и на обществото като цяло), в случая – на *пазарно-икономическите потребности*; един от основните видове *поддържащи отношения*. Протичат едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост на *възпроизводствените ресурси*, на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* и на обществено разделение на труда. **Субектите** (subjects) на пазарно-икономическите отношения са *пазарно-икономическите единици* (същото като *пазарно-икономически стопански единици*), а самите отношения обикновено (по подразбиране) изпълняват ролята на *връзки* в *пазарната икономика* (вж. *поддържане*). Пазарно-икономическите единици са разновидност на *икономическите единици* (на *институционалните икономически единици*, т.е. на участниците в *икономическото възпроизводство*). Пазарните икономически отношения са същото като **стокови икономически отношения** (commodity economic relations), **стокови отношения** (commodity relations), **пазарни отношения** (market relations). Пазарно-икономическите отношения са икономически, но не всяко икономическо отношение е пазарно-икономическо [следователно *икономическите отношения* се подразделят основно на две разновидности – (а) пазарно-икономически отношения и (б) *непазарно-икономически отношения*] (фиг. 1). Вж. *стопански отношения*.

Фиг. 1. Пазарно-икономически отношения (маркираните части) и тяхното място в структурата на поддържащите отношения

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ (marketly-economic needs /necessities/), **пазарно-икономически стопански потребности**, (*) – потребностите във *пазарно-икономическата сфера*); един от основните видове *възпроизводствени потребности* (последното същото като *поддържащи потребности*), разглеждани като осъзнати нужди на *социума* (на хората и на обществото като цяло), чието удовлетворяване е необходимо за неговото (за тяхното) съществуване и една от основните категории на *пазарната икономика* (вж. *поддържане*). Формират се едновременно и най-малко в условията: на ограниченост на *възпроизводителните ресурси*, на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* и на обществено разделение на труда. Пазарно-икономическите потребности са икономически, но не всяка икономическа потребност е пазарно-икономическа [следователно *икономическите потребности* се подразделят основно на две разновидности – (а) пазарно-икономически потребности и (б) *непазарно-икономически потребности*] (фиг. 1).

Фиг. 1. Пазарно-икономически потребности (маркираните части) и тяхното място в структурата на потребностите

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ СТОПАНСКИ БЛАГА* (marketly-economic protoeconomic goods) – същото като *пазарно-икономически блага*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ СТОПАНСКИ ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ПОТРЕБНОСТИ* (marketly-economic protoeconomic reproductional needs /necessities/) – същото като *пазарно-икономически възпроизводствени потребности*.

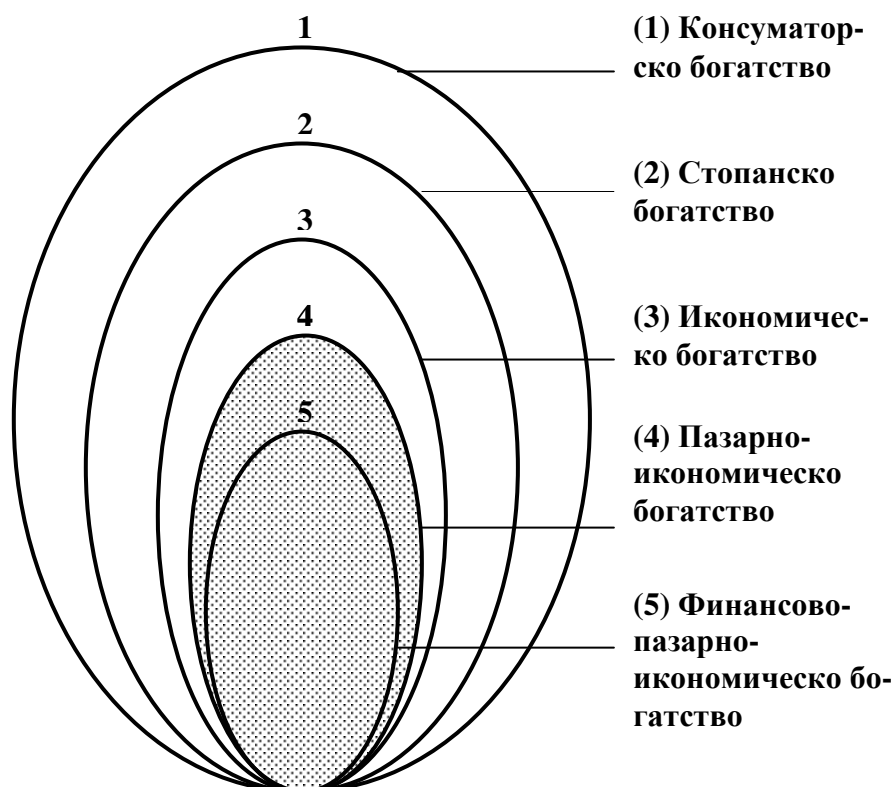
ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ СТОПАНСКИ ЕДИНИЦИ* (marketly-economic protoeconomic participants) – същото като *пазарно-икономически единици*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ СТОПАНСКИ ОТНОШЕНИЯ* (marketly-economic protoeconomic relations) – същото като *пазарно-икономически отношения*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКИ СТОПАНСКИ ПОТРЕБНОСТИ* (marketly-economic protoeconomic needs /necessities/) – същото като *пазарно-икономически потребности*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО (marketly-economic good) (**ки**) – във:
пазарно-икономически блага;
пазарно-икономически стопански блага (същото като *пазарно-икономически блага*).

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО (marketly-economic wealth), **пазарно-икономическо стопанско богатство**, (*) – съвкупност от *пазарно-икономически блага* (като част от обективната реалност), които осигуряват съществуването и възпроизводството на *социума* (на хората и на обществото като цяло); крайното му предназначение е да се използва за удовлетворяване на неговите *пазарно-икономически потребности* (респ. на неговите *пазарно-икономически възпроизводствени потребности*). То е един от основните видове *богатство* (*поддържащо богатство*) и една от основните категории на *пазарната икономика* (вж. *поддържане*). Обуславя се едновременно и най-малко от условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост на *възпроизводствените ресурси*, на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* и на обществено разделение на труда. Пазарно-икономическото богатство е икономическо, но не всяко икономическо богатство е пазарно-икономическо [следователно *икономическото богатство* има основно две разновидности – (а) пазарно-икономическо богатство и (б) *непазарно-икономическо богатство*] (фиг. 1).

Фиг. 1. Пазарно-икономическо богатство (маркираните части) и неговото място в структурата на поддържащото богатство

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО (marketly-economic wealth) (ки) – във:

пазарно-икономическо богатство;

пазарно-икономическо стопанско богатство (същото като пазарно-икономическо богатство).

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗПРОИЗВОДСТВО (marketly-economic reproduction), **пазарно възпроизводство**, **пазарно-икономическо стопанско възпроизводство**, **пазарно възпроизводство**, (*) – постоянно повтаряне на процеса на изразходване на *ресурси* и създаване на *резултати* с цел удовлетворяване на *пазарно-икономическите възпроизводствени потребности* на *социума* (на хората и на обществото като цяло); един от основните видове *възпроизводство*, интерпретирано като *поддържащо възпроизводство* и една от основните категории на *пазарната икономика* (на *пазарно-икономическата поддържаща сфера*) (вж. *поддържане*). То е една от разновидностите на *ресурсно-субстанциалната система** (resource-substantial system) на трансформиране на ресурси [на *възпроизводствени ресурси* (reproduction resources)] в

резултати [във **възпроизводствени резултати** (reproduction results)] и, обратно, на резултати в ресурси (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*); постоянно повтаряне на процеса на създаването и изразходването на *пазарно-икономическото богатство*. Осъществява се едновременно и най-малко в условията: на наличие на *потребности*, на ограниченост на *възпроизводствените ресурси*, на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* и на обществено разделение на труда. Пазарно-икономическото възпроизводство се изгражда **като постоянно повтаряща се последователност от най-малко от следните четири възпроизводствени фази**: (1) *производство* [под формата на **пазарно-икономическо производство** (marketly-economic production)]; (2) *размяна* [под формата на **пазарно-икономическа размяна** (marketly-economic exchange)]; (3) *разпределение* [под формата на **пазарно-икономическо разпределение** (marketly-economic distribution)]; (4) *потребление* [под формата на **пазарно-икономическо потребление** (marketly-economic consumption)]. Пазарно-икономическото възпроизводство е икономическо, но не всяко икономическо възпроизводство е пазарно-икономическо [следователно *икономическото възпроизводство* има основно две разновидности – (а) пазарно-икономическо възпроизводство и (б) *непазарно-икономическо възпроизводство*] (фиг. 1).

Фиг. 1. Пазарно-икономическо възпроизводство (маркираните части) и неговото място в структурата на поддържащото възпроизводство

Пазарно-икономическото възпроизводство е *икономическо възпроизводство*, при което *икономическите единици* (институционалните икономически единици) на микроскопично равнище са икономически несамозадоволяващи се, тъй като са се специализирали в създаването на отделни видове ресурси и влизат в *пазарно-икономически отношения* (в *пазарни отношения*, в *стокови отношения*) с други институционални икономически единици. Същото като *стоково икономическо възпроизводство** (commodity economic reproduction) и като *стоково възпроизводство** (commodity reproduction). *Поддържащите отношения* между хората във пазарно-икономическото възпроизводство се определят като **пазарно-икономически възпроизводствени отношения** (marketly-economic reproductional relations). Пазарно-икономическите възпроизводствени отношения включват: *пазарно-обусловени отношения на производство** (marketly-conditioned relations of a production), *отношения на размяна* (exchange relations), *пазарно-обусловени отношения на разпределение* (marketly-conditioned distribution relations) и *пазарно-обусловени отношения на потребление** (marketly-conditioned relations of a consumption).

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО (marketly-economic set) (*) – *множество (съвкупност) от пазарно-икономически елементи, свързани в някакво единство или цялост. Пазарно-икономическите елементи са елементи на пазарната икономика (респ. на пазарно-икономическата система). Характерно за пазарната икономика е наличието на обществено разделение на труда. Пазарно-икономическото множество е една от разновидностите на поддържащото множество. Икономическото множество е по-широко понятие от пазарно-икономическото множество (всяко пазарно-икономическо множество е икономическо, но не всяко икономическо множество е пазарно-икономическо).*

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ (marketly-economic relation) (**ки**) – *във:*

пазарно-икономически възпроизводствени отношения (вж. пазарно-икономическо възпроизводство).

пазарно-икономически отношения;

пазарно-икономически стопански отношения (същото като пазарно-икономически отношения).

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО ПОДДЪРЖАНЕ* (marketly-economic sustenance) – *същото като пазарна икономика.*

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО* (marketly-economic space) *във функционалния анализ (*) – пространство изградено от пазарно-икономическо множество; пазарно-икономическо множество (множество от пазарно-икономически елементи, множество от елементи на пазарно-икономическата система, наричани пазарно-икономически точки; вж. пазарно стопанство), в което по някакъв начин е определена границата на тяхната последователност (на елементите на пазарно-икономическото множество, които са и елементи на пазарно-икономическото пространство); пазарно-икономическо множество, на което е присвоена определена структура (т.е. е структурирано пазарно-икономическо множество), респ. множество, на което е присвоена определена пазапарно-икономическа структура (marketly-economic structure). Това означава, че то е пазарно-икономическо множество със зададени съотношения между неговите елементи. Представлява една от разновидностите на поддържащото пространство. Икономическото пространство е по-широко понятие от пазарно-икономическото пространство (всяко*

пазарно-икономическо пространство е икономическо, но не всяко икономическо пространство е пазарно-икономическо).

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО СТОПАНСКО БОГАТСТВО* (marketly-economic protoeconomic wealth) – същото като *пазарно-икономическо богатство*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО СТОПАНСКО ВЪЗПРОИЗВОДСТВО* (marketly-economic protoeconomic reproduction) – същото като *пазарно-икономическо възпроизводство*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО СТОПАНСТВО* (market-economic protoeconomy) – същото като *пазарна икономика*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО СТОПАНСТВО (market-economic protoeconomy) (**ки**) – във:

пазарно икономическо стопанство (същото като *пазарна икономика*);

финансово пазарно икономическо стопанство (същото като *финансова пазарна икономика*).

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО-ОБУСЛОВЕНА СФЕРА (market-economically-conditioned sphere) (**ки**) – във:

пазарно-икономическо-обусловена формационна сфера (същото като *ексфорномика*).

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО-ОБУСЛОВЕНА ФОРМАЦИОННА СФЕРА* (market-economically-conditioned formational sphere) – същото като *ексфорномика*.

ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКО-ОГРАНИЧЕНА СЪЩНОСТНО-СТРАТИФИЦИРАНА ИКОНОМИКА* (marketly-economically-limited essentially-stratified economy) (*) – *същностно-стратифицирана икономика*, изградена от *ценностната икономика*, *началната икономика*, *специфичната икономика*, *трудова икономика* и *паричната икономика* (последната обусловена от *нефинансовата пазарна икономика*), които са нейни *същностно-феноменни икономически страти*.

ПАЗАРНООРИЕНТИРАНА ТРАНСФЕРНА ЦЕНА (market-based transfer price) (в межд.) – метод на *международно трансферно ценообразуване* (в

межд.), прилаган при висока степен на вътрешнокорпоративна децентрализация в *транснационалните корпорации* (в межд.), при която най-добрата база на ценообразуването е **конкурентната пазарна цена** (competitive market price) (в межд.).

ПАЗАРНООРИЕНТИРАНА ЦЕНА (market-based price) (**ки**) – във:

пазарноориентирана трансферна цена (в межд.).

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ (market-symmetric duopoly) (в микр.) – частен случай на *пазарно-симетричен олигопол* (в микр.), който е съставен само от две *олигополни фирми* (в микр.), наречени дуополни. Разновидност е на *симетричния дуопол* (в микр.).

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ (market-symmetric duopoly) (**ки**) – във:

пазарно-симетричен дуопол (в микр.);

пазарно-симетричен и разходно-асиметричен дуопол (в микр.);

пазарно-симетричен и разходно-асиметричен дуопол при разходно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-симетричен и разходно-симетричен дуопол (в микр.) (същото като *изцяло-симетричен дуопол* (в микр.)).

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (market-symmetric duopoly in cost-price leadership) (**ки**) – във:

пазарно-симетричен и разходно-асиметричен дуопол при разходно-ценово лидерство (в микр.).

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ*

(market-symmetric and cost-asymmetric duopoly) (в микр.) – частен случай на *пазарно-симетричния и разходно-асиметричен олигопол* (в микр.), който е съставен само от две *олигополни фирми* (в микр.), наречени дуополни.

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-symmetric and cost-

asymmetric duopoly in cost-price leadership) (в микр.) – това е случай на **координиран частично-асиметричен дуопол** (co-ordinated partially-asymmetric duopoly) (в микр.) [вж. *координиран дуопол* (в микр.) и *частично-асиметричен дуопол* (в микр.)], при който *ценовото лидерство* принадлежи на *дуополната фирма* (в микр.) с най-нисък *продуктов пределен производствен разход* (в микр.), като двете фирми, включително и *ценовата лидерка* (в микр.), имат

еднакъв пазарен дял. Преди възникването на *мълчаливото неформално споразумение (в микр.)* е възможно този *дуопол (в микр.)* да е бил или *пазарно-симетричен дуопол* или *пазарно-асиметричен дуопол (в микр.)*, но споразумението го е превърнало окончателно в пазарно-симетрична структура. Условие, за да може дуополът да бъде едновременно пазарно-симетричен и разходно-асиметричен при *разходно-ценово лидерство (в микр.)*, е минималният *продуктов среден производствен разход (в микр.)* на *разходно-ценовата последователка* и *точката на микроикономическото продуктовопазарно равновесие на разходно-ценовата лидерка (в микр.)* на дуопола да съвпадат.

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ* (market-symmetric and cost-asymmetric oligopoly) (в микр.) – една от разновидностите на *частично-симетричния олигопол (в микр.)*, респ. на *частично-асиметричния олигопол (в микр.)*.

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-symmetric and cost-asymmetric oligopoly in cost-price leadership) (в микр.) – случай на *координиран частично-асиметричен олигопол* (co-ordinated partially-asymmetric oligopoly) (в микр.) [вж. *координиран олигопол (в микр.)* и *частично-асиметричен олигопол (в микр.)*], при който *ценовото лидерство (в микр.)* принадлежи на *олигополната фирма (в микр.)* с най-нисък *продуктов пределен производствен разход (в микр.)*, като всички фирми, включително и *ценовата лидерка (в микр.)*, имат еднакъв пазарен дял. Преди възникването на *мълчаливото неформално споразумение (в микр.)* е възможно този *олигопол (в микр.)* да е бил или *пазарно-симетричен олигопол*, или *пазарно-асиметричен олигопол (в микр.)*, но споразумението го е превърнало окончателно в пазарно-симетрична структура.

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-СИМЕТРИЧЕН ДУОПОЛ* (market-symmetric and cost-symmetric duopoly) (в микр.) – същото като *изцяло-симетричен дуопол (в микр.)*.

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧЕН И РАЗХОДНО-СИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ* (market-symmetric and cost-symmetric oligopoly) (в микр.) – същото като *изцяло-симетричен олигопол (в микр.)*.

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ (market-symmetric oligopoly) (в микр.) – *олигопол (в микр.), чиито олигополни фирми (в микр.) имат еднакви (или приблизително еднакви) пазарни дялове, т.е. покриват еднакви (или приблизително еднакви) части от пазарното търсене (в микр.) на икономически продукт, който те произвеждат. Разновидност е на симетричния олигопол (в микр.).*

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ (market-symmetric oligopoly) (**ки**) – **ВЪВ:**

пазарно-симетричен и разходно-асиметричен олигопол (в микр.);

пазарно-симетричен и разходно-асиметричен олигопол при разходно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-симетричен и разходно-симетричен олигопол (в микр.) (същото като изцяло-симетричен олигопол (в микр.));

пазарно-симетричен олигопол (в микр.).

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧЕН ОЛИГОПОЛ ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (market-symmetric oligopoly in cost-price leadership) (**ки**) – **ВЪВ:**

пазарно-симетричен и разходно-асиметричен олигопол при разходно-ценово лидерство (в микр.).

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧНА И РАЗХОДНО-АСИМЕТРИЧНА ОЛИГОПОЛНА ФИРМА ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО* (market-symmetric and cost-asymmetric oligopoly firm in cost-price leadership) (в микр.) – фирма, влизаща в състава на координиран *пазарно-симетричен и разходно-асиметричен олигопол при разходно-ценово лидерство (в микр.)*. Неин частен случай е *пазарно-симетричната и разходно-асиметрична дуополна фирма при разходно-ценово лидерство** (market-symmetric and cost-asymmetric duopoly firm in cost-price leadership) (в микр.).

ПАЗАРНО-СИМЕТРИЧНА ОЛИГОПОЛНА ФИРМА ПРИ РАЗХОДНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (market-symmetric oligopoly firm in cost-price leadership) (**ки**) – **ВЪВ:**

пазарно-симетрична и разходно-асиметрична олигополна фирма при разходно-ценово лидерство (в микр.).

ПАЗАРНО ФАКТОРНО ТЪРСЕНЕ (market factor demand) (**ки**) – **ВЪВ:**

ценова еластичност на пазарното факторно търсене (в микр.).

ПАЗАРНО-ЦЕНОВА ЛИДЕРКА (market-price leader) (в микр.) – същото като *доминираща олигополна фирма (в микр.)*.

ПАЗАРНО-ЦЕНОВА ПОСЛЕДОВАТЕЛКА (market-price follower) (в микр.) – същото като *фирма, пазарно приемаща цената (в микр.)*.

ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (market-price leadership) (в микр.) – тип *ценово лидерство (в микр.)*, принадлежащо на *олигополната фирма (в микр.)*, която измежду всички фирми на *координиран асиметричен олигопол* (co-ordinated asymmetric oligopoly) (в микр.) [вж. *координиран олигопол (в микр.)* и *асиметричен олигопол (в микр.)*] има (при постоянни други условия) най-голям пазарен дял; същото като *ценово лидерство на пазарно-доминиращата фирма (в микр.)*. При него специфични характеристики имат: *индивидуалната крива на продуктовото търсене на доминиращата фирма при пазарно-ценово лидерство* (individual product demand curve of dominant firm in market-price leadership) (в микр.), *кривата на продуктовия среден приход на доминиращата фирма при пазарно-ценово лидерство* (product average revenue curve of dominant firm in market-price leadership), *кривата на продуктовия пределен приход на доминиращата фирма при пазарно-ценово лидерство* (product marginal revenue curve of dominant firm in market-price leadership) (в микр.), *точката на микроикономическо продуктовопазарно равновесие на доминиращата фирма при пазарно-ценово лидерство* (microeconomic product-market equilibrium point of dominant firm in market-price leadership) (в микр.), *кривата на продуктовия пределен производствен разход на доминиращата фирма при пазарно-ценово лидерство* (product marginal production costs curve of dominant firm in market-price leadership) (в микр.), *микроикономическото продуктовопазарно равновесие на доминиращата фирма при пазарно-ценово лидерство* (microeconomic product-market equilibrium of dominant firm in market-price leadership) (в микр.), *кривата на продуктовия пределен производствен разход на доминиращата олигополна фирма при пазарно-ценовото лидерство* (product marginal production costs curve of dominant oligopoly firm in market-price leadership) (в микр.), *пазарната крива на продуктовото търсене на олигопола при пазарно-ценовото лидерство* (market product demand curve of oligopoly in market-price leadership) (в микр.), *кривата на продуктовия среден приход на олигопола при пазарно-ценовото лидерство* (product average revenue curve of oligopoly in market-price leadership) (в микр.), *кривата на продуктовия пределен приходи на олигопола при пазар-*

но-ценово лидерство (product marginal revenue curve of oligopoly in market-price leadership) (в микр.), **олигополното микроикономическо продуктовопазарно равновесие при пазарно-ценово лидерство** (oligopoly microeconomic product-market equilibrium in market-price leadership) (в микр.), **точката на олигополното микроикономическо продуктовопазарно равновесие при пазарно-ценово лидерство** (point of oligopoly microeconomic product-market equilibrium in market-price leadership).

ПАЗАРНО-ЦЕНОВО ЛИДЕРСТВО (market-price leadership) (**ки**) – ВЪВ:

пазарно-асиметричен дуопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен дуопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен и разходно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен и разходно-симетричен дуопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен и разходно-симетричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметричен олигопол при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметрична и разходно-асиметрична олигополна фирма при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметрична и разходно-симетрична олигополна фирма при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-асиметрична олигополна фирма при пазарно-ценово лидерство (в микр.);

пазарно-ценово лидерство (в микр.).

ПАМЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (economic system memory) – вж. *импулсната преходна функция на непрекъсната линейна стационарна икономическа система със съсредоточени параметри.*

ПАМЕТ (memory) (**кд**) – ВЪВ:

икономическа система с крайна памет (вж. *синтезиране на линейна оптимална стохастична икономическа система*);

памет на икономическата система (вж. *импулсната преходна функция на непрекъсната линейна стационарна икономическа система със съсредоточени параметри*).

ПАРАБОЛИЧЕН ДИНАМИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ МОДЕЛ (parabolic dynamic economic model) – вж: *параболично прогнозиране на икономическата динамика*.

ПАРАБОЛИЧЕН ДИФЕРЕНЦИАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (parabolic differential economic operator) – вж. *икономическа функция на Дж. Грин*.

ПАРАБОЛИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (parabolic economic operator) (**ки**) – във:

параболичен диференциален икономически оператор (вж. *икономическа функция на Дж. Грин*).

ПАРАБОЛИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕРПОЛАЦИЯ* (parabolic economic interpolation) – метод на интерполационно приближение, който почива върху предположението, че при неголеми отрязъци на изменение на x *икономическата функция* $f(x)$ може достатъчно много да се приближи с помощта на парабола от някакъв порядък, аналитичният израз на която е алгебричният многочлен. Вж. *интерполация на икономически функции*.

ПАРАБОЛИЧНА СИСТЕМА ОТ ДИФЕРЕНЦИАЛНИ УРАВНЕНИЯ В ДАДЕНА ТОЧКА (parabolic system of differential equation in given point) – вж. *диференциални уравнения*.

ПАРАБОЛИЧНО ДИФЕРЕНЦИАЛНО УРАВНЕНИЕ (parabolic differential equation) – вж. *диференциални уравнения*.

ПАРАБОЛИЧНО ДИФЕРЕНЦИАЛНО УРАВНЕНИЕ (parabolic differential equation) (**ки**) – във:

параболично диференциално уравнение (вж. *диференциални уравнения*);

параболично диференциално уравнение в тесен смисъл (вж. *диференциални уравнения*);

параболично диференциално уравнение в широк смисъл (вж. *диференциални уравнения*).

ПАРАБОЛИЧНО ДИФЕРЕНЦИАЛНО УРАВНЕНИЕ В ТЕСЕН СМИСЪЛ (parabolic differential equation in restrict implication /meaning/) – вж. *диференциални уравнения*.

ПАРАБОЛИЧНО ДИФЕРЕНЦИАЛНО УРАВНЕНИЕ В ШИРОК СМИСЪЛ (parabolic differential equation in broad /wide/ implication /meaning/) – вж. *диференциални уравнения*.

ПАРАБОЛИЧНО ПРОГНОЗИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ДИНАМИКА (parabolic prognostication of the economic dynamics), **прогнозиране на икономическата динамика на един фактор по парабола**, – *прогнозиране на икономическата динамика на един фактор по парабола. Метод на икономическо прогнозиране*, при който икономическата динамика се моделира с параболичната функция

$$y(t) = a + bt + ct^2,$$

където a , b и c са параметрите на параболата. Тази функция представлява **параболичен динамичен икономически модел** (parabolic dynamic economic model). Например икономическите изследвания показват, че до момента на прогнозирането производството на месо нараства ежегодно с по 2000 т. Тъй като този растеж не е в състояние да задоволи проявилото се междувременно ускорено нарастване на търсенето на месо (причинено от нарастване на доходите на домакинствата и промени в техните предпочитания), фирмите от този отрасъл пренастроят своето производство, като предвиждат ежегодно увеличение на нарастването на производството на месо с по 500 т. Изчислените коефициенти на еластичност на търсенето на месо в зависимост от дохода са в съответствие с намеренията на фирмите. Тогава математическият модел на прогнозата за месото се извежда чрез решаване на неопределения интеграл:

$$y(t) = \int (2000 + 500t) dt,$$

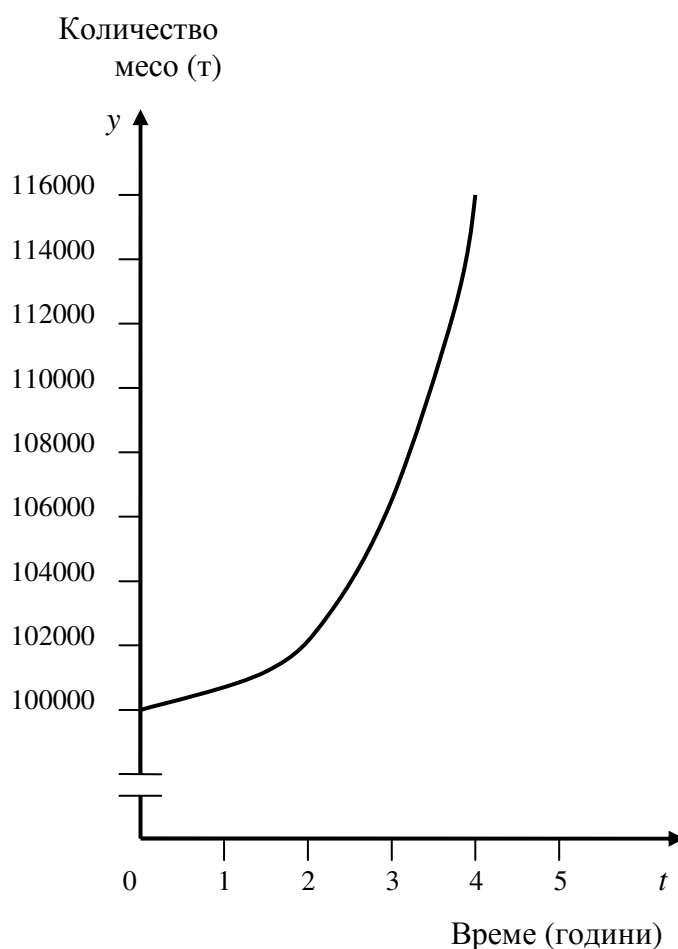
$$y(t) = a + 2000t + 250t^2.$$

При частно решение $a = 100000$, развитието на производството на месо (с ускорение, дефинирано към средата на съответната година) се моделира от уравнението

$$y(t) = 100000 + 2000t + 250t^2.$$

Графично то приема формата на парабола, показана на фиг. 1. Прогнозата след 10 години показва значението:

$$y(10) = 100000 + 2000 \cdot 10 + 250 \cdot 10^2 = 145000 \text{ т.}$$

Фиг. 1. Икономическа динамика на един фактор по парабола

ПАРАБОЛИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ВЕРОЯТНОСТИТЕ НА НЕПРЕКЪСНАТАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (probabilities parabolic distribution on the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) (ки) – въвв: **функция на параболичното разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (вж. *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*).

ПАРАБОЛИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛЪТНОСТТА НА ВЕРОЯТНОСТИТЕ НА НЕПРЕКЪСНАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (probabilities density parabolic distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) – *плътност на разпределението*

на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина, която има вида

$$p_{B_1}(x | v = 2, w = 2) = 6x(1 - x), \quad 0 < x < 1.$$

Съответстващата му **функция на параболичното разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities parabolic distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) е

$$F_{B_1}(x | v = 2, w = 2) = x^2(3 - 2x), \quad 0 < x < 1.$$

ПАРАДИГМА (paradigm) (**кд**) – във:

икономическа парадигма.

ПАРАДОКС (paradox) (**кд**) – във:

парадокс на Леонтиев, В. (в межд.);

парадокс на стойността (вж. *трудова теория за стойността*);

парадокс на многоравнищността на икономическата система;

парадокс на спестяването (в макр.).

ПАРАДОКС НА ЛЕОНТИЕВ, В. (Leontief paradox) (в межд.) – парадокс, който става виден от измерванията на американската икономика, направени от американския икономист Василий Леонтиев с цел да се провери емпирично *теоремата на Е. Хекшер и Б. Олин (в межд.)* [*теоремата за изравняване на цените на производствените фактори (в межд.)*]. Противно на очакванията се оказва, че САЩ внасят капиталоемки продукти и изнасят трудоемки.

ПАРАДОКС НА МНОГОРАВНИЩНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (multilevel /multilevelity/ paradox of the economic system) – парадокс, според който всяка дадена *икономическа система* може да се опише като такава, ако бъде описана като *икономическа подсистема* на по-широка (намираща се на по-високо равнище) икономическа система (икономическа метасистема), но описанието на тази по-широка икономическа система е възможно само при условие, че дадената икономическа система е вече описана като система (тъй като тя е подсистема на по-широката икономическа система). (Обикновено е наричан неточно парадокс на йерархичността: многоравнищността е необходим момент на йерархичността, но не е достатъчен за нейното наличие; при йерархичността има и отношения на съподчиненост между различните

равнища на системата, докато в общия случай съподчиненост при многоравнищността може и да няма.) От този парадокс може да се излезе чрез използването на последователен ред от итерации на приближаване на описанието на икономическата система и на нейната метасистема до действителното им състояние. Това показва, че теорията на икономическите системи и на тяхното моделиране трябва да използва специални математически методи, чиято специфика се намира в зависимост от характера и условията на проявление на съответните системни принципи, прилагани към описанието и оперирането с икономическите системи и техните математически модели. Вж. *икономическа система*.

ПАРАДОКС НА СПЕСТЯВАНЕТО (paradox of thrift) (в макр.) – намаляване на равновесния обем на дохода [респ. на *брутният вътрешен продукт (в макр.)*] при увеличаване на *спестяванията (в макр.)*, обусловено от необходимостта да има равенство между *независимите инвестиции (в макр.)* и *спестяванията (в макр.)*.

ПАРАДОКС НА СТОЙНОСТТА (paradox of value) (в межд.) – вж. *трудова теория за стойността*.

ПАРАЗИТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ НЕЛИНЕЙНОСТИ* (parasitic economic non-linearities) – вж. *нелинейна система на икономическо управление*.

ПАРАЛЕЛЕН ВАЛУТЕН ПАЗАР (parallel foreign exchange market) (в межд.) – появява се при валутни ограничения в условията на *административни валутнокурсови режими (в межд.)*. На паралелния валутен пазар се установява *валутен курс (в межд.)*, който отразява действителното съотношение между пазарните сили и по който *чуждестранната валута (в межд.)* (за разлика от официалния валутен курс) се купува и продава в нарушение на нормативните актове на държавата.

ПАРАЛЕЛЕН ПАЗАР (parallel market) (**ки**) – във:

паралелен валутен пазар (в межд.);

паралелни парични пазари (в макр.).

ПАРАЛЕЛНА ВАЛУТА (parallel currency) (в межд.) – направено през 1975 г. предложение да се въведе за страните от **Европейската общност (в межд.)** [вж. *Европейска икономическа общност – ЕИО (в межд.)*] единна валута под наименованието *“Европа” (в межд.)*, която да се използва като разплащател-

но средство наред с националните валути [с *местните валути (в межд.)*]. Предложението не е реализирано.

ПАРАЛЕЛНА КОРЕКЦИЯ НА СИСТЕМИТЕ НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (parallel correction on economic management /control/ systems) – вж. *корекция на системите на икономическо управление*.

ПАРАЛЕЛНИ ПАРИЧНИ ПАЗАРИ (parallel money markets) (в макр.) – към тях се числят *валутният пазар (в макр.)* и *пазарът на златото* (gold market) (в макр.).

ПАРАЛОГИЗЪМ (paralogism) (кд) – във:

икономически паралогизъм (вж. *неправилно икономическо умозаключение*).

ПАРАМЕТРИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СИНТЕЗ (parametrical economic synthesis) – вж. *непрекъсната система на икономическо управление*.

ПАРАМЕТРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА* (parametric economic connection /linkage/) – *икономическа връзка*, която променя параметрите на *управляващата икономическа подсистема* на *системата на икономическо управление* в зависимост от промените на някои от *управляемите икономически въздействия* (икономическите координати) или пряко от параметричните смущаващи въздействия (вж. *нарушаващи въздействия върху икономическата система*). Чрез въвеждането на допълнителна параметричната икономическа връзка *параметричната самонастройваща се икономическа система* стабилизира или оптимизира динамичните свойства на системата на икономическото управление в процеса на нейното функциониране.

ПАРАМЕТРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ИНВАРИАНТНОСТ* (parametrical economic invariance) – състояние на пълна нечувствителност на *динамична икономическа система* към варирането на нейните параметри (към *икономическите вариации*). Вж. *чувствителност на динамичната икономическа система* и *система на икономическо управление с променлива структура*.

ПАРАМЕТРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА (parametric economic response) (ки) – във:

параметрична честотна икономическа характеристика (вж. *честотни характеристики на системите на икономическо управление*).

ПАРАМЕТРИЧНА ОПТИМИЗАЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА (parametric optimizational economic problem) – същото като задача на *параметричното програмиране* в икономиката.

ПАРАМЕТРИЧНА ОПТИМИЗАЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА (parametric optimizational economic problem) (**ки**) – във:

изпъкнала параметрична оптимизационна икономическа задача (вж. *параметрично програмиране*);

линейна параметрична оптимизационна икономическа задача (вж. *параметрично програмиране*);

нелинейна параметрична оптимизационна икономическа задача (вж. *параметрично програмиране*);

параметрична оптимизационна икономическа задача (същото като задача на *параметричното програмиране* в икономиката).

ПАРАМЕТРИЧНА САМОНАСТРОЙВАЩА СЕ ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (parametric self-adjusting economic system), **параметрична самонастройваща се система на икономическо управление**, – *система на икономическо управление*, която е способна да компенсира *параметричните смущения /нарушения/* (parametric disturbances), които въздействуват върху *управляемата икономическа подсистема* (върху *обекта на икономическото управление*); една от разновидностите на *самонастройващата се икономическа система*. *Параметрични смущаващи /нарушаващи/ въздействия* са такива смущаващи въздействия (вж. и *нарушаващи въздействия върху икономическата система*), които променят параметрите (коефициентите на предаване, коефициентите на усилване, постоянните на времето и т.н.) на някакво звено на *икономическата система*. Най-важната особеност на параметричната самонастройваща се икономическа система се състои в целта на икономическото самонастройване – тя е стабилизирането или оптимизирането на динамичните свойства на системата на икономическото управление в процеса на нейното функциониране. Тази цел се постига чрез допълнителна *параметрична икономическа връзка*, която променя параметрите на управляващата икономическа подсистема в зависимост от промените на някои от управляемите икономически въздействия (икономическите координати) или пряко от параметричните смущаващи въздействия.

Сред класификациите на разновидностите на параметричните самонастройващи се икономически системи се откроява класификацията, построена

върху прилагания принцип на икономическото управление. Според този принцип се разграничават (1) **затворена параметрична самонастройваща се икономическа система*** (closed parametric self-adjusting economic system) [или още – **затворена параметричната самонастройваща се система на икономическо управление*** (closed parametric self-adjusting system of economic management)], която е аналог на обикновените *затворени системи на икономическо управление*, където се използва принципът на управление по отклонение, и (2) **разтворена параметрична самонастройваща се икономическа система*** (open parametric self-adjusting economic system) [или още – **разтворена параметричната самонастройваща се система на икономическо управление*** (open parametric self-adjusting system of economic management)], която е аналог на обикновените *разтворени системи на икономическо управление*, където се използва принципът на управление по смущение. По-съвършени са затворените параметрични самонастройващи се икономически системи, тъй като те са способни да контролират резултатите от самонастройването и изискват по-малко априорна *икономическа информация* при проектирането им в сравнение със системите от разтворен тип и позволяват да се конструират икономически системи с по-високи показатели за качество. Достойнство на разтворените параметрични самонастройващи се икономически системи обаче е високото бързодействие (тъй като самонастройването на параметрите на управляващата икономическа подсистема се извършва в зависимост от параметричното нарушение) и простотата на тяхната реализация.

ПАРАМЕТРИЧНА САМОНАСТРОЙВАЩА СЕ СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (parametric self-adjusting system of economic management) – същото като *параметрична самонастройваща се икономическа система*.

ПАРАМЕТРИЧНА СИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (parametric system of economic management) (**ки**) – във:

параметрична самонастройваща се система на икономическо управление (същото като *параметрична самонастройваща се икономическа система*).

ПАРАМЕТРИЧНА ЧЕСТОТНА ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА* (parametric frequency economic response) – вж. *честотни характеристики на системите на икономическо управление*.

ПАРАМЕТРИЧНИ ОТКЛОНЯВАЩИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (parametric diverting impacts /disturbance/ to economic system) – същото като *вътрешни отклоняващи въздействия върху икономическата система*.

ПАРАМЕТРИЧНИ СМУЩАВАЩИ /НАРУШАВАЩИ/ ВЪЗДЕЙСТВИЯ (parametric disturbant impacts) – смущаващи въздействия (вж. *нарушаващи въздействия върху икономическата система*), които променят параметрите (коефициентите на предаване, коефициентите на усилване, постоянните на времето и т.н.) на някакво звено на *икономическата система*. Вж. *параметрична самонастройваща се икономическа система*.

ПАРАМЕТРИЧНО ПРОГРАМИРАНЕ (parametric programming) в икономиката – приложение на методите на параметричното програмиране при изследването и решаването на *оптимизационни икономически задачи*. То е раздел на *математическото програмиране* в икономиката, който се занимава с оптимизационни задачи, при които условията за икономическа допустимост или *целевата икономическа функция* зависят от някакви детерминирани параметри. *Параметрични оптимизационни икономически задачи*, при които параметрите са случайни величини, са предмет на прилагането на *стохастичното програмиране* в икономиката. В общия си вид икономическата задача на параметричното програмиране е: да се максимизира целевата икономическа функция $f(x, \lambda)$ по всички *инструментални икономически променливи*

$$x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in \mathbb{R}^n,$$

които удовлетворяват икономическите ограничения

$$g_i(x, \lambda) \leq b_i(\lambda), \quad i = 1, 2, \dots, m,$$

където λ е векторът на параметрите, принадлежащ към някакво зададено множество от параметри $\Lambda \subset \mathbb{R}^p$. При всяко фиксирано λ тази *параметрична оптимизационна икономическа задача* представлява обикновена икономическа задача на математическото програмиране. Да приемем, че $\Lambda' \subset \Lambda$ е множеството от тези значения на λ , при които параметричната оптимизационна икономическа задача е разрешима [т.е. Λ' е **множество на икономическата разрешимост*** (economic solvability set)]. Тогава оптималното икономическо решение $x^* = x_\lambda^*$ на тази задача е функция от λ . Решение на параметричната оптимизационна икономическа задача е семейството $\{x_\lambda^*\}$ при всички $\lambda \in \Lambda'$. Необ-

ходимост от прилагането на параметричното програмиране при икономическото оптимизиране възниква в случаите: когато трябва да се обхванат в единна формулировка няколко свързани помежду си икономически оптимизационни задачи; когато трябва да се поставя и решава проблемът за устойчивостта на икономическите решения при вариране на изходните данни; когато трябва да се намери множество от *икономически оптимуми* на В. Парето в *многокритериални оптимизационни икономически задачи* на математическото програмиране.

Ако при фиксирани параметри λ задачата на параметричното програмиране в икономиката е задача на *линейното програмиране*, тогава е налице **линейно параметрично програмиране** (linear parametric programming) в икономиката [на което съответствува **линейна параметрична оптимизационна икономическа задача** (linear parametric optimizational economic problem)], при задача на *изпъкналото програмиране* – **изпъкнало параметрично програмиране** (convex parametric programming) в икономиката [на което съответствува **изпъкнала параметрична оптимизационна икономическа задача** (convex parametric optimizational economic problem)], при задача на *нелинейното програмиране* – **нелинейно параметрично програмиране** (non-linear parametric programming) в икономиката [на което съответствува **нелинейна параметрична оптимизационна икономическа задача** (non-linear parametric optimizational economic problem)] и т.н.

В най-общия им вид проблемите на параметричното програмиране в икономиката са: (1) намиране и изясняване на свойствата на множеството на икономическата разрешимост Λ' ; (2) намиране на областите на устойчивост на *оптималните икономически решения*, характеризиране на тяхното построяване и анализиране на поведението на неустойчивите икономически задачи; (3) характеризиране на зависимостта на оптималното значение на целевата икономическа функция (на икономическия оптимум) от вектора на параметрите. В своя пълен обем (т.е. при произволни целеви икономически функции, икономически ограничения и икономически области на изменения на параметрите) параметричните оптимизационни икономически задачи са много трудни за разрешаване. Разработени са само някои техни класове, което се отнася предимно до икономическите задачи на линейното параметрично програмиране. Тук се отнасят случаи, когато: или (а) целевата икономическа функция зависи от един скаларен параметър, или (б) десните части на икономическите ограничения линейно зависят от един параметър, или (в) целевата икономическа функция и десните части на икономическите ограничения зависят линейно от

два независими параметъра или от един и същ параметър; или (г) целевата икономическа функция зависи от няколко параметъра; или (д) десните части на икономическите ограничения линейно зависят от векторен параметър. Числените методи за решаването на еднопараметрични линейни оптимизационни икономически задачи са модификации на *симплекс-метода*. В многопараметричните случаи обаче се налага използването на много по-сложни подходи.

ПАРАМЕТРИЧНО ПРОГРАМИРАНЕ (parametric programming) (**ки**) – във:

параметрично програмиране;

изпъкнало параметрично програмиране (вж. *параметрично програмиране*);

линейно параметрично програмиране (вж. *параметрично програмиране*);

нелинейно параметрично програмиране (вж. *параметрично програмиране*).

ПАРАМЕТЪР (parameter) (**кд**) – във:

входен икономически параметър;

изходен икономически параметър;

косвени управляващи икономически параметри;

критичен икономически параметър (същото като критичен параметър на икономическата система);

критичен параметър на икономическата система;

метод на сечението на пространството на икономическите параметри;

наблюдаван икономически параметър;

обобщен икономически параметър (вж. *холономна икономическа система*);

оптимални параметри на икономическата система;

оптимални управляващи икономически параметри (същото като оптимални управляващи икономически въздействия);

параметър на Оукън, А.;

преки управляващи икономически параметри;

регулиращ икономически параметър (същото като изход на регулиращата икономическа подсистема);

регулиращи управляващи икономически параметри;

регулируем икономически параметър;

стимулиращи управляващи икономически параметри;

управляван икономически параметър;
управляващ икономически параметър (същото като изход на управляващата икономическа подсистема);
управляващи икономически параметри (същото като управляващи икономически въздействия);
характеристични параметри на икономическата система.

ПАРАМЕТЪР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (parameters of the economic system) (**ки**) – във:

критичен параметър на икономическата система;
оптимални параметри на икономическата система;
характеристични параметри на икономическата система.

ПАРАМЕТЪР НА ОУКЪН, А. (Okun's parameter) (в макр.) – основен компонент в закона на А Оукън (в макр.), който показва с колко пункта нараства цикличният разрыв (в макр.), ако с един пункт се увеличи цикличната безработица (в макр.).

ПАРЕТО, В. (Pareto, V.) (**кд**) – във:

дуополна оптимална права на Парето, В. (в микр.) (вж: *дуополна оптимална права (в микр.)*);
закон на Парето, В.;
икономическа ефективност по Парето, В.;
икономическа оптималност по Парето, В.;
олигополна оптимална равнина на Парето, В. (в микр.) (вж: *олигополна оптимална равнина (в микр.)*);
олигополна оптимална хиперравнина на Парето, В. (в микр.) (вж: *олигополна оптимална хиперравнина (в микр.)*);
оптималност на Парето, В.;
оптимум на Парето, В. (в микр.);
Парето, Вилфредо;
потребителен оптимум на Парето, В. (в микр.);
принцип на Парето, В. (същото като икономическа оптималност по В. Парето);
производствен оптимум на Парето, В. (в микр.);
разпределение на Парето, В. на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

функция на разпределение на Парето, В., на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*).

ПАРЕТО, ВИЛФРЕДО (Pareto, Vilfredo) (1848–1923) – виден италиански икономист и социолог. Той е един от най-изтъкнатите представители на *математическата школа в субективната политическа икономия*. Завършил е математическо и инженерно образование в Торианския университет. От 1893 до 1906 г. е професор по политическа икономия в Лозанския университет. Като основна задача на *политическата икономия* В. Парето поставя изучаването на механизма за постигане на равновесие между потребностите на хората. Тя може да се реши само чрез широко прилагане на метода на математическия анализ. Привърженик е на **теорията за взаимодействието в икономиката** (economic interaction theory) (според която в *икономиката* съществени са не причинните, т.е. каузалните зависимости, а функционалните зависимости) и се опитва да построи модел, обхващащ всички взаимозависимости в нея. Усъвършенствува теорията за *общото икономическо равновесие* на Леон Валрас. За изследване на икономическото поведение В. Парето въвежда **кривите на безразличието**, които взимат от Френсис Еджуърт. Поддържа принципа, според който “всяко изменение, което не причинява загуби на никого и което принася на някого някаква полза (по негова собствена оценка), е подобряване”. Затова максимално задоволяване (максимална *ползност*) (като процес на движение към икономическия максимум) може да се постигне, при положение че повишаването на благосъстоянието на отделното лице не води до снижаване на жизненото равнище на останалите лица. Тази постановка става известна като *принцип на В. Парето* или още *оптималност по В. Парето*, който може да се осъществи само в условията на свободна [съвършена] конкуренция [вж. *съвършена конкуренция (в микр.)*] и който заляга в теорията за *икономиката на благосъстоянието (в микр.)*. От този принцип следва, че *икономическата система* като цяло се намира в оптимално състояние тогава, когато която и да е нейна подсистема може да подобрява своето положение, само ако с това влошава положението на друга нейна подсистема. В. Парето въвежда зависимостта, която изразява съотношението величината на дохода и броя на лицата, които го получават. Като закон за разпределението на доходите тази зависимост получава наименованието *закон на В. Парето*. По-важни трудове на В. Парето са: “Курс по политическа икономия”, т. I и т. II (*Pareto, V. Cours*

d'economic politique. Lausanne, vol. I, 1896, vol. II, 1897); “Системите на социалистите”. т. 1 – 2 (*Pareto, V. Les systemes socialistes. Vol. 1 – 2. Paris, 1902 – 1903*); Наръчник по политическа икономия” (*Pareto, V. Manuale di economia politica. Milano, 1906*); “Трактат по социология”. Т. 1 –2 (*Pareto, V. Traite de sociologie. Vol. 1 – 2. Paris, 1917*).

ПАРЕТО-ЕФЕКТИВНОСТ В ИКОНОМИКАТА (Pareto-efficiency in economy) – същото като *икономическа ефективност по В. Парето*.

ПАРИ (money) – всеобщ еквивалент, чрез който *стоките*, подлежащи на размяна на *пазара*, се съизмерват и стават количествено сравними и качествено разменими. Същността на парите се проявява чрез *функциите на парите* – парите като *средство за обръщение*, като *мярка на стойността* и като *средство за натрупване* (всичките наречени *функции на парите*).

ПАРИ (money) (кд) – във:

- агрегатен нетен прираст на пари (в межд.);*
- агрегатно предлагане на пари (в макр.);*
- агрегатно търсене на пари (в макр.);*
- алтернативен на парите актив (в макр.);*
- банкови пари (в макр.) (същото като кредитни пари (в макр.));*
- високоэффективни пари (в макр.);*
- въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималната пределна полезност на парите (в микр.);*
- въздействие на производственото компенсиращо изменение на цените върху оптималната пределна стойност на парите (в микр.);*
- външни пари (в макр.);*
- вътрешни пари (в макр.);*
- декретирани пари (в макр.);*
- добри пари (в межд.);*
- дълги пари (в макр.) (същото като паричен агрегат L (в макр.));*
- дългосрочни пари (в макр.);*
- емисия на пари (в макр.);*
- излишък в агрегатното търсене на пари (в макр.);*
- книжни пари (в макр.);*
- коэффициент на наличните пари (в макр.);*
- коэффициент на пределната полезност на парите (в микр.);*
- коэффициент на пределната стойност на парите (в микр.);*

количество на парите (в макр.) (същото като парична маса (в макр.));
краткосрочни пари (в макр.);
кредитни пари (в макр.);
крива “ликвидност на парите” (в макр.) (същото като крива LM (в макр.));
крива на агрегатното търсене на пари (в макр.);
крива на агрегатното търсене на пари по номинален лихвен процент (в макр.);
крива на агрегатното търсене на пари по реален лихвен процент (в макр.);
крива на спекулативното търсене на пари (в макр.);
лоши пари (в межд.);
Марксова теория за функциите на парите;
модел на Баумол, А., и Тобин, Дж., за транзакционното търсене на пари (в макр.);
налични пари (в макр.);
не само парите работят (в макр.);
неразменими пари (в макр.);
неутралност на парите (в макр.);
нови пари (в межд.) (същото като опция нови пари (в межд.));
обща функция на търсенето на пари (в межд.);
оптимална пределна полезност на парите (в микр.);
оптимална пределна стойност на парите (в микр.);
оптимална пределна ценност на парите (в микр.);
опция нови пари (в межд.);
пари, предлагани на паричния пазар с уговорка за изкупуване на следващия ден (в макр.);
пари;
повърхнина на спекулативното търсене на пари (в макр.);
постоянна пределна полезност на парите (в микр.);
пределен продукт на парите (в микр.) (същото като продуктова пределна производителност на парите (в микр.));
пределна полезност на парите;
пределна производителност на парите (в микр.);
пределна склонност към спекулативно търсене на пари (в макр.);
пределна стойност на парите;
пределна ценност на парите;

предпазно търсене на пари (в макр.);
предпочитание към налични пари (в межд.);
продуктова пределна производителност на парите (в микр.);
продуктови пари (ки);
променлива пределна полезност на парите (в микр.);
пълно автономно търсене на пари (в межд.);
равновесно количество на парите (в макр.);
само парите работят (в макр.);
силни пари (в макр.) (същото като парична база (в макр.));
спекулативно търсене на пари (в макр.);
стокови пари (в макр.);
супернеутралност на парите (в макр.);
теория за супернеутралността на парите (в макр.) (вж. *супернеутралност на парите (в макр.)*);
теория на Маркс, К., за количеството на парите (в маркс.);
тесни пари (в макр.);
трансакционно търсене на пари (в макр.);
търсене на пари (в макр.);
фиатни пари (в макр.);
финансови пари (ки);
финансово търсене на пари (в макр.);
функции на парите (в макр.);
функция на агрегатното търсене на пари (в макр.) (същото като функция на предпочитанието към ликвидност (в макр.));
функция на пределната полезност на парите (в микр.);
функция на пределната стойност на парите (в микр.);
функция на спекулативното търсене на пари (в макр.);
функция на транзакционното търсене на пари (в макр.);
цена на парите (в макр.);
чисти пари (в макр.) (същото като високоефективни пари (в макр.));
чувствителност на оптималната пределна полезност на парите към дохода (в микр.);
чувствителност на оптималната пределна полезност на парите към цените (в микр.);
чувствителност на оптималната пределна стойност на парите към дохода (в микр.);

чувствителност на оптималната пределна стойност на парите към цените (в микр.);
широки пари (в макр.).

ПАРИ, ПРЕДЛАГАНИ НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР С УГОВОРКА ЗА ИЗКУПУВАНЕ НА СЛЕДВАЩИЯ ДЕН (overnight repurchase agreements или още overnight repo - RPs) (в макр.) – договори (като форма на краткосрочни ликвидни активи) за съгласие на определен икономически агент (фирма или частно лице) да купи от финансовия посредник *ценни книги (в макр.)* с цел да им ги препродаде на следващия ден по предварително определена цена.

ПАРИЖКИ КЛУБ (Paris Club) (в межд.), **Група на десетте** (в межд.), – международна организация за решаване на дълговите проблеми на *развиващите се страни (в межд.)*, която държавите кредиторки учредяват неофициално още през 1956 г. т.нар. Официално Парижкият клуб (наричан още Група на десетте) е обявен през 1982 г. Негови членове са САЩ, Великобритания, Германия, Франция, Белгия, Холандия, Италия, Швеция, Канада и Япония. Всяка една от страните кредиторки има право да кандидатствува за Парижкият клуб, чрез който на правителствено равнище да се водят преговори със страните-длъжници. Форумите на Парижкият клуб се председателствуват от висш представител на френското министерство на финансите. Обикновено Парижкият клуб разработва конкретни предложения и схеми за реструктуриране на плащанията по дълговете на развиващите се страни към страните кредиторки [вж. *реструктуриране на външния дълг (в межд.)*]. За да се започнат преговори с Парижкият клуб, е необходимо държавите с дългови проблеми да имат преди това одобрението от Международния валутен фонд на техните програми за икономическа стабилизация и структурно преустройство. Принципни изисквания в тези програми са провеждането на строга *макроикономическа политика (в макр.)* [*бюджетна политика (в макр.)* и *парична политика (в макр.)*] и *девалвация (в межд.)* на националната, т.е. на *местната валута (в межд.)*, чрез което да се стимулира *износът (в макр.)* и да се подобри *платежният баланс (в межд.)* като предпоставка за нормално обслужване на *външния дълг (в межд.)*¹. Вж. *Генерално съглашение за кредитиране (в межд.)*.

¹ Вж.: *Пилбийм, К.* Международни финанси. Издателство FTP, София, 1995, с. 455.

ПАРИТЕТ (parity) (ки) – във:

абсолютен инфлационен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

абсолютен лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.);

абсолютен паритет на покупателните сили (в межд.);

абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.);

закачен паритет (в межд.);

златен паритет (в межд.) (същото като система на златния стандарт (в межд.);

инфлационен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

комплексноравновесен валутен курс при абсолютен паритет (в межд.);

комплексноравновесен валутен курс при относителен паритет (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – номинален валутен курс при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – номинален валутен курс при постоянна реална парична маса и при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – реален валутен курс според продуктовия пазар при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените на ценните книги – номинален валутен курс при относителен финансов паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените на ценните книги – реален валутен курс според финансовия пазар при относителен финансов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – брутен вътрешен продукт при равновесие на продуктовия пазар и относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – брутен вътрешен продукт при равновесие на паричния пазар и относителен финансов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – износ при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – реален валутен курс според продуктовия пазар при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – реален валутен курс според финансовия пазар при относителен финансов паритет” (в межд.);

крива на относителния продуктов паритет (в межд.) (същото като крива “номинален валутен курс – темп на инфлацията” (в межд.));

крива на относителния финансов паритет (в межд.) (същото като крива “номинален валутен курс – номинален лихвен процент” (в межд.));

линия на относителния паритет на покупателните сили (в межд.);

линия на относителния продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

линия на относителния финансов паритет на покупателните сили (в межд.);

лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като финансов паритет на покупателните сили (в межд.));

модел на Беласа, Б., и Самуелсън, П., на абсолютния паритет на покупателните сили (в межд.);

обобщен модел на Пилбийм, К., на абсолютния паритет на покупателните сили (в межд.);

опростен модел на абсолютния продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

относителен инфлационен паритет на покупателните сили (същото като относителен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен инфлационно-лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.);

относителен лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като относителен финансов паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен паритет на покупателните сили (в межд.);

относителен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

относителен продуктово-финансов паритет на покупателните сили (същото като относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен реалнолихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен финансов паритет на покупателните сили (в межд.);

паритет на покупателните сили (в межд.);

права на абсолютния продуктов паритет (в межд.);
продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);
продуктоворавновесен валутен курс при абсолютен паритет (в межд.);
продуктоворавновесен валутен курс при относителен паритет (в межд.);
пълзящ паритет (в межд.);
теория за паритета на покупателните сили (в межд.);
финансов паритет на покупателните сили (в межд.);
финансоворавновесен валутен курс при абсолютен паритет (в межд.);
финансоворавновесен валутен курс при относителен паритет (в межд.);
финансоворавновесен номинален валутен курс при относителен финансов паритет (в межд.) (същото като финансоворавновесен номинален валутен курс (в межд.)).

ПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ (purchasing power parity) (в межд.), **паритет на покупателните способности (в межд.)**, – проявление на закона за единната цена (в межд.), според което *разменният курс (в межд.)* между две валути (в межд.) [същото като *валутен курс (в межд.)*] се намира в равновесие тогава, когато вътрешните (в отделните страни) покупателни възможности на двете валути по посочения курс са изравнени [вж. *покупателна способност на парите (в макр.)*]. Реализира се като *абсолютен паритет на покупателните сили (в межд.)* и *относителен паритет на покупателните сили (в межд.)*, както и като *продуктов паритет на покупателните сили (в межд.)* и *финансов паритет на покупателните сили (в межд.)*.

ПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ (purchasing power parity) (**ки**) – **ВЪВ:**

абсолютен инфлационен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като *абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.)*);
абсолютен лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като *абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.)*);
абсолютен паритет на покупателните сили (в межд.);
абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);
абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.);
инфлационен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като *продуктов паритет на покупателните сили (в межд.)*);
линия на относителния паритет на покупателните сили (в межд.);

линия на относителния продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

линия на относителния финансов паритет на покупателните сили (в межд.);

лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като финансов паритет на покупателните сили (в межд.));

модел на Беласа, Б., и Самуелсън, П., на абсолютния паритет на покупателните сили (в межд.);

обобщен модел на Пилбийм, К., на абсолютния паритет на покупателните сили (в межд.);

опростен модел на абсолютния продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

относителен инфлационен паритет на покупателните сили (същото като относителен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен инфлационно-лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.);

относителен лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като относителен финансов паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен паритет на покупателните сили (в межд.);

относителен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

относителен продуктово-финансов паритет на покупателните сили (същото като относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен реалнолихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен финансов паритет на покупателните сили (в межд.);

паритет на покупателните сили (в межд.);

продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

теория за паритета на покупателните сили (в межд.);

финансов паритет на покупателните сили (в межд.).

ПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СПОСОБНОСТИ (purchasing ability parity) (в межд.) – същото като *паритет на покупателните сили (в межд.)*.

ПАРИТЕТ ПРИ ФОРУЪРДНИЯ ВАЛУТЕН ПАЗАР (parity in forward exchange market) (**ки**) – във:

непокрит лихвен паритет при форуърдния валутен пазар (в межд.);

покрит лихвен паритет при форуърдния валутен пазар (в межд.).

ПАРИТЕТЕН ВАЛУТЕН КУРС (parity exchange rate) (в межд.) – същото като *закачен валутен курс (в межд.)*.

ПАРИТЕТЕН КУРС (parity rate) (**ки**) – във:

паритетен валутен курс (в межд.) (същото като закачен валутен курс (в межд.)).

ПАРИТЕТНА ЛИНИЯ (parity line) (в межд.) – същото като *линия на относителния паритет на покупателните сили (в межд.)*.

ПАРИТЕТНА ЛИНИЯ (inflationary-interest-rate parity line) (**ки**) – във:

инфлационно-лихвена паритетна линия (в межд.);

паритетна линия (в межд.).

ПАРИЧЕН АГРЕГАТ (monetary aggregate) (в макр.) – група от ликвидни активи или още парични форми (със специфична за тази група степен на ликвидност), които могат да послужат като алтернативни измерители на *паричната маса (в макр.)*. Паричните агрегати [наричани още **определители на паричното предлагане** (money-supply definitions) (в макр.)] се обозначават със символите M0, M1, M2, M3 и т.н., както и с параметъра L (като невинаги имат напълно покриващи се значения в различните страни). Всеки паричен агрегат включва обхвата на предходния агрегат плюс нови парични форми (с по-ниска степен на ликвидност от предходните), които му придават съответната специфика. Вж. *паричен агрегат M0 (в макр.)*, *паричен агрегат M1 (в макр.)*, *паричен агрегат M2 (в макр.)*, *паричен агрегат M3 (в макр.)*, *паричен агрегат L (в макр.)*.

ПАРИЧЕН АГРЕГАТ L (monetary aggregate L) (в макр.), **дълги пари (в макр.)**, – сумата от формите, включени в *паричния агрегат M3 (в макр.)*, и краткосрочните държавни *ценни книги (в макр.)*, краткосрочните корпоративни облигации, спестовните облигации, банковите менителници и други.

ПАРИЧЕН АГРЕГАТ M0 (monetary aggregate M0) (в макр.) – същото като *налични пари (в макр.)*.

ПАРИЧЕН АГРЕГАТ M1 (monetary aggregate M1) (в макр.), **тесни пари (в макр.)**, – сума от формите, включени в паричния *агрегат M0 (в макр.)*, и *транзакционните депозити (в макр.)* [**чековите депозити** (other checkable deposits) (в макр.)], **пътническите чекове (транспортно-туристическите чекове)** (traveler's checks) (в макр.), **безсрочните влогове** (demand deposits) (в макр.) и **другите чекови депозити** (other checkable deposits) (в макр.). Само парите в агрегат M1 изпълняват функцията на *средство за обръщение (в макр.)*.

ПАРИЧЕН АГРЕГАТ M1 (money aggregate M1) (**ки**) – във:

мултипликатор на паричния агрегат M1 (в макр.);

паричен агрегат M1 (в макр.).

ПАРИЧЕН АГРЕГАТ M2 (monetary aggregate M2) (в макр.), **широки пари (в макр.)**, – сумата от формите, включени в *паричния агрегат M1 (в макр.)*, и **свършено краткосрочните депозити** (small-denomination time deposits) (в макр.), *спестовните сметки (в макр.)*, *срочните депозити на паричния пазар (в макр.)*, *неинституционалните участия във взаимни фондове на паричния пазар (в макр.)*, *парите, предлагани на паричния пазар с уговорка за изкупуване на следващия ден (в макр.)*, *предлаганите на паричния пазар евродолари за изплащане на следващия ден (в макр.)* и други.

ПАРИЧЕН АГРЕГАТ M3 (monetary aggregate M3) (в макр.) – сума от формите, включени в *паричния агрегат M2 (в макр.)*, и *депозитните сертификати (в макр.)*, **дългосрочните депозити за повече от едно денонощие** (large-denomination time deposits) (в макр.), **институционалните участия във взаимни фондове на паричния пазар** (money market mutual funds shares – institutional) (в макр.), **парите, предлагани на паричния пазар с уговорка за дългосрочно изкупуване** (long-term repurchase agreements) (в макр.), **евродоларовите депозити** (term urodollars) (в макр.), **краткосрочните държавни ценни книжи** (short-term treasury securities) (в макр.), **спестовните облигации** (savings bonds), **банковите менителници** (bankers acceptances) (в макр.) и други.

ПАРИЧЕН БАЛАНС (monetary balance) (**ки**) – във:

затворен своден паричен баланс (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);

отворен своден паричен баланс (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);

своден паричен баланс (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*).

ПАРИЧЕН БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (monetary gross domestic product) (в макр.) – същото като *номинален брутен вътрешен продукт (в макр.)*.

ПАРИЧЕН БРУТЕН НАЦИОНАЛЕН ПРОДУКТ (monetary gross national product) (в макр.) – същото като *номинален брутен национален продукт (в макр.)*.

ПАРИЧЕН БРУТЕН ПРОДУКТ (monetary gross product) (**ки**) – във:

паричен брутен вътрешен продукт (в макр.) (същото като *номинален брутен вътрешен продукт (в макр.)*);

паричен брутен национален продукт (в макр.) (същото като *номинален брутен национален продукт (в макр.)*).

ПАРИЧЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (monetary domestic product) (**ки**) – във:

паричен брутен вътрешен продукт (в макр.) (същото като *номинален брутен вътрешен продукт (в макр.)*).

ПАРИЧЕН ЗАПАС (monetary stock) (**ки**) – във:

същностно-стратифицирана икономика на паричните запаси.

ПАРИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТ (money economic elements) (*) – *субстанциален икономически елемент, който представлява (се състои от) парично богатство. Паричното икономическо множество и паричното икономическо пространство са изградени от парични икономически елементи. Паричните икономически елементи се подразделят на парични разходи, наречени **разходни икономически елементи** (cost economic elements), и парични приходи, наречени **приходни икономически елементи** (revenue economic elements). На тях отговарят съответно понятията за (1) **разходно икономическо множество** и **разходно икономическо пространство** и (2) **приходно икономическо множество** и **приходно икономическо пространство** (вж. *парично икономическо множество и парично икономическо пространство*).*

ПАРИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (monetary economic product) (**ки**) – във:

единична полезност на паричния икономически продукт (същото като **производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

единична стойност на паричния икономически продукт (същото като **производствено-продуктова стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас*);

единична ценност на паричния икономически продукт (същото като **производствено-продуктова ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*);

пределна полезност на паричния икономически продукт (същото като **пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна стойност на паричния икономически продукт (същото като **пределна производствено-продуктова стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *пределна производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-продуктова ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас; вж. *пределна производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*);

средна полезност на паричния икономически продукт (същото като **средна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна стойност на паричния икономически продукт (същото като **средна производствено-продуктова стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас*);

средна ценност на паричния икономически продукт (същото като **средна производствено-продуктова ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*).

ПАРИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (monetary economic factor) (**ки**) –
ВЪВ:

единична полезност на паричния икономически фактор (същото като **производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

единична стойност на паричния икономически фактор (същото като **производствено-факторна стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-факторна стойностна интензивност на икономическия запас*);

единична ценност на паричния икономически фактор (същото като **производствено-факторна ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-факторна ценностна интензивност на икономическия запас*);

пределна полезност на паричния икономически фактор (същото като **пределна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *пределна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна стойност на паричния икономически фактор (същото като **пределна производствено-факторна стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *пределна производствено-факторна стойностна интензивност на икономическия запас*);

пределна ценност на паричния икономически фактор (същото като **пределна производствено-факторна ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *пределна производствено-факторна ценностна интензивност на икономическия запас*);

средна полезност на паричния икономически фактор (същото като **средна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна стойност на паричния икономически фактор (същото като **средна производствено-факторна стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-факторна стойностна интензивност на икономическия запас*);

средна ценност на паричния икономически фактор (същото като **средна производствено-факторна ценностна интензивност на парично-**

изразения икономически запас; вж. *средна производствено-факторна ценностна интензивност на икономическия запас*).

ПАРИЧЕН КАПИТАЛ (monetary capital) (**ки**) – във:

Марксова теория за кръгооборота на паричния капитал (в маркс.);

ПАРИЧЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ (money interest rate) (в макр.) – икономическо понятие, използвано от шведския икономист Кнут Виксел; същото като *номинален лихвен процент (в макр.)*.

ПАРИЧЕН МЕХАНИЗЪМ (monetary mechanism) (**ки**) – във:

кейнсиански паричен предавателен механизъм (в макр.);

монетаристки паричен предавателен механизъм (в макр.);

непряко функциониране на паричния предавателен механизъм (в макр.);

паричен механизъм за уравнивяване на платежния баланс (в межд.)

(вж. уравнивяване на платежния баланс чрез паричния механизъм (в межд.));

паричен предавателен механизъм (в макр.);

паричен предавателен механизъм за международно пренасяне на икономическа нестабилност (в межд.);

пряко функциониране на паричния предавателен механизъм (в макр.);

уравнивяване на платежния баланс чрез паричния механизъм (в межд.).

ПАРИЧЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА МЕЖДУНАРОДНО ПРЕНАСЯНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКА НЕСТАБИЛНОСТ (monetary mechanism of international transfer on the economic instability) (**ки**) – във:

паричен предавателен механизъм за международно пренасяне на икономическа нестабилност (в межд.).

ПАРИЧЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА УРАВНОВЕСЯВАНЕ НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (monetary balance-of-payments equilibration /adjustment/ mechanism) (в межд.) – вж. *уравнивяване на платежния баланс чрез паричния механизъм (в межд.).*

ПАРИЧЕН МОДЕЛ НА ВАЛУТНИЯ КУРС С ПРОМЕНЛИВИ ЦЕНИ (flexible prices monetary model of exchange rate) (в межд.) – разработен от Дж. Френкел (J. Frenkel), М. Мюса (M. Mussa) и Дж. Байлсън (J. Bilson) модел за формирането на *валутния курс (в межд.)*. Характерно за него е, че всички це-

ни са напълно подвижни както в кратък, така и в дълъг срок, като под внимание се взема и влиянието на инфлационните очаквания.

ПАРИЧЕН МОДЕЛ НА ДОРНБУШ, Р., НА ВАЛУТНИЯ КУРС С ПОСТОЯННИ ЦЕНИ (Dornbusch sticky prices monetary model of exchange rate) (в межд.) – разработен от **Рудригер Дорнбуш** (Rudriger Dornbusch) модел за формирането на *валутния курс (в межд.)*, при който в кратък срок всички цени са постоянни, но в дълъг срок те стават подвижни, като се приспособяват към икономическите промени (вкл. към последиците от *икономическата политика* и към икономическите шокове).

ПАРИЧЕН МОДЕЛ НА ФРАНКЕЛ, ДЖ., НА ВАЛУТНИЯ КУРС С РЕАЛЕН ЛИХВЕН ДИФЕРЕНЦИАЛ (Frankel real interest rate differential monetary model of exchange rate) (в межд.) – разработен от **Дж. Френкел** (J. Frenkel) модел за формирането на *валутния курс (в межд.)*, който обединява постановката за постоянните цени от *паричния модел на Р. Дорнбуш на валутния курс с постоянни цени (в межд.)* с отчитането на инфлационните очаквания от *паричния модел на валутния курс с променливи цени (в межд.)*.

ПАРИЧЕН МУЛТИПЛИКАТОР (money multiplier) (**ки**) – във:

евровалутни базови парични мултипликатори (в межд.) (същото като *евровалутни пълни парични мултипликатори (в межд.)*);

евровалутни депозитно-парични мултипликатори (в межд.);

евровалутни парични мултипликатори (в межд.);

евровалутни пълни парични мултипликатори (в межд.);

общ евровалутен депозитно-паричен мултипликатор (в межд.);

общ евровалутен пълен паричен мултипликатор (в межд.);

общ затворен пълен паричен мултипликатор (в межд.);

общи евровалутни парични мултипликатори (в межд.);

общи евровалутни парични мултипликатори (в межд.);

опростен евровалутен базов паричен мултипликатор (в межд.) (същото като *опростен евровалутен пълен паричен мултипликатор (в межд.)*);

опростен евровалутен депозитно-паричен мултипликатор (в межд.);

опростен евровалутен пълен паричен мултипликатор (в межд.);

опростен затворен пълен паричен мултипликатор (в межд.);

опростени евровалутни парични мултипликатори (в межд.).

ПАРИЧЕН МУЛТИПЛИКАЦИОНЕН ПРОЦЕС (money-multiplier process)**(ки)** – във:*общ затворен пълен паричен мултипликационен процес (в межд.);**опростен евравалутен пълен паричен мултипликационен процес (в межд.);**опростен затворен пълен паричен мултипликационен процес (в межд.).***ПАРИЧЕН НАЦИОНАЛЕН ПРОДУКТ** (monetary national product) **(ки)** –

във:

паричен брутен национален продукт (в макр.) (същото като номинален брутен национален продукт (в макр.)).

ПАРИЧЕН ПАЗАР (money market) (в макр.), **кредитен пазар (в макр.)**, – пазар на краткосрочните задължения (със срок по-малък от една година), т.е. на краткосрочните дългови инструменти. Той е вид *финансов пазар (в макр.)*. Негов обект са т.нар. *краткосрочни пари (в макр.)*, имащи сравнително висока степен на ликвидност (поради което търсенето на паричния пазар е често наричано **тясно търсене на силно ликвидни пари**). Към паричния пазар се причисляват още *сконтовият пазар (в макр.)*, както и *паралелните парични пазари (в макр.)*, към които спадат *валутният пазар (в макр.)* и пазарът на златото. От институционална гледна точка паричният пазар може се разглежда като система от финансови институции, които търгуват с краткосрочни *ценни книги (в макр.)* и заеми, както и с чуждестранна *валута (в межд.)* и злато.

ПАРИЧЕН ПАЗАР (money market) **(ки)** – във:*депозитна сметка на паричния пазар (в макр.);**инструменти на паричния пазар (в макр.);**крива “равновесие на продуктовия пазар - равновесие на паричния пазар” (в макр.);**неинституционално участие във взаимни фондове на паричния пазар (в макр.);**паралелни парични пазари (в макр.);**пари, предлагани на паричния пазар с уговорка за изкупуване на следващия ден (в макр.);**паричен пазар (в макр.);**предлагани на паричния пазар евродолари за изплащане на следващия ден (в макр.);*

стерилизация на вътрешния паричен пазар (в межд.) (същото като стерилизираща валутна интервенция (в межд.));

стерилизация на паричния пазар (в межд.) (същото като стерилизираща интервенция (в межд.));

функция на равновесието на паричния пазар (в межд.) (същото като функция на постоянната равновесна парична маса (в межд.)).

ПАРИЧЕН ПОДХОД КЪМ ОПРЕДЕЛИТЕЛИТЕ НА ВАЛУТНИЯ КУРС (monetary approach to exchange-rate determination) (в межд.) – икономическа интерпретация, според която измененията във *валутния курс (в межд.)* се дължат на промените в търсенето и предлагането на *паричните пазари (в макр.)* на отделните страни, като *местните ценни книги (в межд.)* и *чуждестранните ценни книги (в межд.)* се приемат за еднакво рискови и затова за напълно заменяеми помежду си.

ПАРИЧЕН ПОДХОД КЪМ ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (monetary approach to the balance of payments) (в межд.) – икономически подход, според който търсенето и предлагането на *валутата (в межд.)* са само друга форма на търсенето и предлагането на местните *пари (в межд.)*. Разглежда равновесието (респ. неравновесието) на *платежния баланс по основни операции (в межд.)* като форма на проявление на равновесието (респ. на неравновесието) на местния *паричен пазар (в межд.)* [вж. *равновесен платежен баланс (в межд.)*]. Обосновава се от **паричната теория за платежния баланс** (monetary theory of the balance of payments) (в межд.).

ПАРИЧЕН ПРЕДАВАТЕЛЕН МЕХАНИЗЪМ (monetary transmission mechanism) (в макр.) – множество от зависимости, трансформиращи и пренасящи въздействието на промените в *агрегатното парично предлагане (в макр.)* върху равнището на *брутния вътрешен продукт (в макр.)*. Различават се **непосредствено**, т.е. *пряко функциониране на паричния предавателен механизъм (в макр.)*, и **опосредствувано**, т.е. *непряко функциониране на паричния предавателен механизъм (в макр.)*.

ПАРИЧЕН ПРЕДАВАТЕЛЕН МЕХАНИЗЪМ (monetary transmission mechanism) (**ки**) – във:

кейнсиански паричен предавателен механизъм (в макр.);

монетаристки паричен предавателен механизъм (в макр.);

непряко функциониране на паричния предавателен механизъм (в макр.);

паричен предавателен механизъм (в макр.);

паричен предавателен механизъм за международно пренасяне на икономическа нестабилност (в межд.);

пряко функциониране на паричния предавателен механизъм (в макр.).

ПАРИЧЕН ПРЕДАВАТЕЛЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА МЕЖДУНАРОДНО ПРЕНАСЯНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКА НЕСТАБИЛНОСТ (monetary transmission mechanism of international transfer on the economic instability) (в межд.) – *предавателен механизъм за международно пренасяне на икономическата нестабилност (в межд.),* чиито разновидности според вида на пренасянето са *паричният предавателен механизъм за международно пренасяне на цикличност на производството* (monetary transmission mechanism of international transfer of the production cycle) (в межд.), *паричният предавателен механизъм за международно пренасяне на безработица* (monetary transmission mechanism of international transfer of the unemployment) (в межд.) и *паричният предавателен механизъм за международно пренасяне на инфлация* (monetary transmission mechanism of international transfer of the inflation) (в межд.). Според вида на *валутния курс (в межд.)* разновидности на паричния предавателен механизъм за международно пренасяне на инфлация са *паричният предавателен механизъм за международно пренасяне на инфлация при фиксиран валутен курс* (monetary transmission mechanism of international transfer of the inflation in fixed exchange rate), *паричният предавателен механизъм за международно пренасяне на инфлация при свободноколебаещ се валутен курс* (monetary transmission mechanism of international transfer of the inflation in free-fluctuating exchange rate) (в межд.) и *паричният предавателен механизъм за международно пренасяне на инфлация при управляваноплаващ валутен курс* (monetary transmission mechanism of international transfer of the inflation in managed-floating exchange rate) (в межд.).

ПАРИЧЕН ПРОДУКТ (monetary product) (**ки**) – във:

паричен брутен вътрешен продукт (в макр.) (същото като *номинален брутен вътрешен продукт (в макр.)*);

паричен брутен национален продукт (в макр.) (същото като *номинален брутен национален продукт (в макр.)*).

ПАРИЧЕН ПРОДУКТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛЕЗНОСТ (monetary product of the economic utility) (**ки**) – във:

единичен паричен продукт на икономическата полезност (същото като **производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

пределен паричен продукт на икономическата полезност (същото като **пределена производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *пределена производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

среден паричен продукт на икономическата полезност (същото като **средна производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*).

ПАРИЧЕН ПРОДУКТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СТОЙНОСТ (monetary product of the economic value) (**ки**) – във:

единичен паричен продукт на икономическата стойност (същото като **производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас**; вж. *производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас*);

пределен паричен продукт на икономическата стойност (същото като **пределена производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас**; вж. *пределена производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас*);

среден паричен продукт на икономическата стойност (същото като **средна производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас*).

ПАРИЧЕН ПРОДУКТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ЦЕННОСТ (monetary product of the economic worth) (**ки**) – във:

единичен паричен продукт на икономическата ценност (същото като **производствено-продуктова парична предметеност на ценностния икономически запас**; вж. *производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

пределен паричен продукт на икономическата ценност (същото като **пределена производствено-продуктова парична предметеност на ценнос-**

тния икономически запас; вж. *пределена производствено-продуктова опредметеност на ценностния икономически запас*);

среден паричен продукт на икономическата ценност (същото като **средна производствено-продуктова парична опредметеност на ценностния икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова опредметеност на ценностния икономически запас*).

ПАРИЧЕН ПРОДУКТОВ БАЛАНС (monetary product balance) (**ки**) – във:

затворен своден паричен продуктов баланс (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

отворен своден паричен продуктов баланс (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

своден паричен продуктов баланс (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*).

ПАРИЧЕН СЪЮЗ (monetary union) (в межд.) – етап в развитието на икономическата интеграция (в межд.) [вж. *етап на икономическата интеграция (в межд.)*], чиято *интеграционна характеристика (в межд.)* [включвайки интеграционната характеристика на *общия пазар (в межд.)*] е трайното фиксиране на взаимните *валутни курсове (в межд.)*, напълно свободното движение на финансовия капитал в рамките на съюза, хармонизирането на *бюджетната политика (в макр.)*, *паричната политика (в макр.)* и *валутнокурсва политика (в межд.)* на страните членки. Паричният съюз е *парична интеграция (в межд.)* между няколко страни, включваща като основни изисквания постигането на *валутнокурсва съюз (в межд.)* и на *пълна интеграция на капиталовия пазар (в межд.)*, както и изискванията са *хармонизирането на паричната политика (в межд.)* на страните и създаването на *съюзна централна банка (в межд.)*.

ПАРИЧЕН ФАКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛЕЗНОСТ (monetary factor of the economic utility) (**ки**) – във:

единичен паричен фактор на икономическата полезност (същото като **производствено-факторна парична опредметеност на полезностния икономически запас**; вж. *производствено-факторна опредметеност на полезностния икономически запас*);

пределен паричен фактор на икономическата полезност (същото като **пределена производствено-факторна парична опредметеност на полезнос-**

тния икономически запас; вж. *пределена производствено-факторна опредметеност на полезностния икономически запас*);

среден паричен фактор на икономическата полезност (същото като **средна производствено-факторна парична опредметеност на стойностния икономически запас**; вж. *средна производствено-факторна опредметеност на полезностния икономически запас*).

ПАРИЧЕН ФАКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СТОЙНОСТ (monetary factor of the economic value) (**ки**) – ВЪВ:

единичен паричен фактор на икономическата стойност (същото като **производствено-факторна парична опредметеност на стойностния икономически запас**; вж. *производствено-факторна опредметеност на стойностния икономически запас*);

пределен паричен фактор на икономическата стойност (същото като **пределена производствено-факторна парична опредметеност на стойностния икономически запас**; вж. *пределена производствено-факторна опредметеност на стойностния икономически запас*);

среден паричен фактор на икономическата стойност (същото като **средна производствено-факторна парична опредметеност на стойностния икономически запас**; вж. *средна производствено-факторна опредметеност на стойностния икономически запас*).

ПАРИЧЕН ФАКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ЦЕННОСТ (monetary factor of the economic worth) (**ки**) – ВЪВ:

единичен паричен фактор на икономическата ценност (същото като **производствено-факторна парична опредметеност на ценностния икономически запас**; вж. *производствено-факторна опредметеност на ценностния икономически запас*);

пределен паричен фактор на икономическата ценност (същото като **пределена производствено-факторна парична опредметеност на ценностния икономически запас**; вж. *пределена производствено-факторна опредметеност на ценностния икономически запас*);

среден паричен фактор на икономическата ценност (същото като **средна производствено-факторна парична опредметеност на ценностния икономически запас**; вж. *средна производствено-факторна опредметеност на ценностния икономически запас*).

ПАРИЧЕН ФИНАНСОВ БАЛАНС (monetary financial balance) (**ки**) – във:

затворен своден паричен финансов баланс (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);

отворен своден паричен финансов баланс (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);

своден паричен финансов баланс (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*).

ПАРИЧНА АВТОНОМИЯ (monetary autonomy) (в межд.) – извършване на независима *парична политика (в макр.)* от отделната страна.

ПАРИЧНА БАЗА (monetary base) (макр.), **силни пари (в макр.)**, – сума на *банковите резерви (в макр.)* на *търговските банки (в макр.)* и *наличните пари (в макр.)*, включена в пасива на *централната банка (в макр.)*. Разделя се също на *заемна парична база (в макр.)* и *незаемна парична база (в макр.)*.

ПАРИЧНА БАЗА (monetary base) (**ки**) – във:

вътрешен компонент на паричната база (в межд.) (същото като *вътрешен кредит (в межд.)*);

експанзия на паричната база (в межд.);

заемна парична база (в макр.);

коригирана парична база (в макр.);

международен компонент на паричната база (същото като *официални валутни резерви (в межд.)*);

незаемна парична база (в макр.);

некоригирана парична база (в макр.) (същото като *парична база (в макр.)*);

парична база (в макр.);

рестрикция на паричната база (в межд.).

ПАРИЧНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИКА* (monetary reproductional economy) – същото като *парично-изразена възпроизводствена икономика*.

ПАРИЧНА ЕДИНИЦА (currency) (**ки**) – във:

единна европейска парична единица (в межд.).

ПАРИЧНА ЕКСПАНЗИЯ (monetary expansion) (в макр.) – същото като *експанзионистична парична политика (в макр.)*.

ПАРИЧНА ЕКСПАНЗИЯ (monetary expansion) (**ки**) – във:

външнорезервово-едностранна парична експанзия (в межд.);
външнорезервово-преобладаваща двустранна парична експанзия (в межд.);
вътрешнокредитна парична експанзия (в межд.);
вътрешнокредитно-едностранна парична експанзия (в межд.);
вътрешнокредитно-преобладаваща двустранна парична експанзия (в межд.);
двупосочно-двустранна парична експанзия (в межд.);
двустранна парична експанзия (в межд.);
еднопосочно-двустранна парична експанзия (в межд.);
едностранна парична експанзия (в межд.);
ефекти на паричната експанзия (в макр.);
парична експанзия (същото като експанзионистична парична политика (в макр.)).

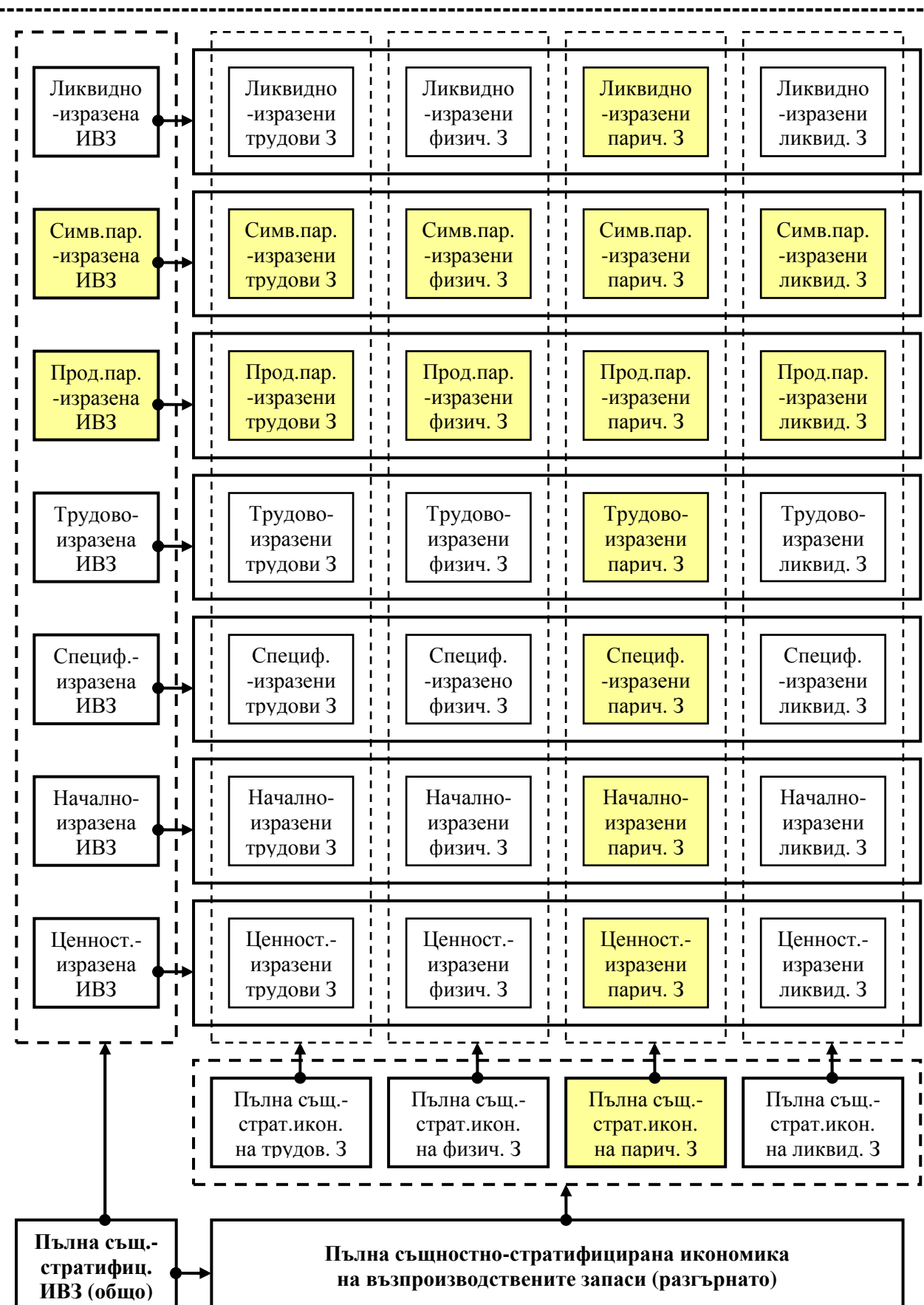
ПАРИЧНА ИКОНОМИКА (monetary economy) (*) – съвкупност, образувана от *парично-изразената икономика* и *същностно-стратифицираната икономика на паричните запаси* (респ. съвкупност от *парично-изразената възпроизводствена икономика*, *парично-изразената икономика на възпроизводствените запаси* и *същностно-стратифицираната икономика на паричните запаси*). Ако не е посочено друго, под парична икономика обикновено се подразбира *парично-изразената икономика*. Може да се разглежда още като съвкупност от *продуктово-паричната икономика* и *символно-паричната икономика*, които са нейни частни случаи. В *опростената същностно-стратифицирана икономика* паричната икономика се свежда само до *символно-паричната икономика*. Теминът **парична икономика** се използва и като синоним на *теория за парите* (в макр.).

ПАРИЧНА ИКОНОМИКА (monetary economy) (**ки**) – във:

парична икономика;
парична възпроизводствена икономика (същото като парично-изразена възпроизводствена икономика);
парична икономика на възпроизводствените запаси.

ПАРИЧНА ИКОНОМИКА НА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ЗАПАСИ* (monetary economy of the reproductional stocks) (*) – съвкупност, образувана от *парично-изразената икономика на възпроизводствените запаси* и *същностно-*

стратифицирината икономика на паричните запаси; обхваща зависимостите по паричното измерване и оценяване (изразяване) на различните видове *възпроизводствени икономически запаси* и зависимостите по различните същностно-стратификационни начини на измерване и оценяване на *паричните запаси* (monetary stocks) (фиг. 1).

Фиг. 1. Парична икономика на възпроизводствените запаси (маркираните части)

ПАРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА МЕТРИКА* (money economic metrics) (*) – *субстанциална икономическа метрика*, при която *субстанциалното метрично икономическо пространство** (substantial metric economic space) е парично, т.е. когато е *парично метрично икономическо пространство** (money metric economic space) (последното едновременно е разновидност на *паричното икономическо пространство* и на *метричното икономическо пространство*); разстояние $\rho(x, y)$ между двойката *парични икономически елементи* (респ. точки) x и y на паричното метрично икономическо пространство. Паричните икономически метрики се подразделят на: (а) **разходни икономически метрики*** (cost economic metrics), когато паричното метрично икономическо пространство е разходно, т.е. когато е *разходно метрично икономическо пространство** (cost metric economic space) (последното едновременно е разновидност на *разходното икономическо пространство* и на *метричното икономическо пространство*); (б) **приходни икономически метрики*** (revenue economic metrics), когато паричното метрично икономическо пространство е приходно, т.е. когато е *приходно метрично икономическо пространство** (revenue metric economic space) (последното едновременно е разновидност на *приходното икономическо пространство* и на *метричното икономическо пространство*).

ПАРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (monetary economic system), **парично-изразена икономическа система, (*)** – *икономическа система, икономическите ingredienti* на която са интерпретирани, изразявани и измервани в парични единици; икономическа система, на която е присъща парична *икономическа метрика* и *икономическите преобразования* в които са парични; системно отражение в човешкото съзнание на обектната *парично-изразена икономика*. Едно от същностно-стратификационните равнища и една от разновидностите на *предметната икономическа система*. Може да се разглежда още като съвкупност от *продуктово-паричната икономическа система* и *символно-паричната икономическа система*, които са нейни частни случаи. В *опростената същностно-стратифицирана икономика* паричната икономическа система се свежда само до символно-паричната икономическа система. (Определенията в литературата за валутните /паричните/ икономически системи са извън настоящия контекст.)

ПАРИЧНА ИЛЮЗИЯ (money illusion) (в макр.) – макроикономическа ситуация, при която при каквото и да е повишаване на *абсолютното равнище на*

цените (в макр.) (в частност, средното абсолютно средно равнище на продуктовете цени) работниците са съгласни да запазят същото количество предлагания от тях трудов фактор [на *агрегатното трудово предлагане (в макр.)*], но при положение че *номиналната работна заплата (в макр.)* [номиналната средна цена на труда (в макр.), средната ставка на номиналната работна заплата] остане същата. Тоест, те не намаляват агрегатното предлагане на труд при спадане на *реалната работна заплата (в макр.)*, стига да не се намалява номиналното им заплащане.

ПАРИЧНА ИНТЕГРАЦИЯ (monetary integration) (в межд.) – форма (или аспект) на *икономическата интеграция (в межд.)*, при която страните преминават от хармонизирана към обща *парична политика (в макр.)*.

ПАРИЧНА ИНТЕГРАЦИЯ (monetary integration) (**ки**) – във:

парична интеграция (в межд.);

регионална парична интеграция (в межд.).

ПАРИЧНА МАСА (money quantity; money stock) (в макр.), **количество на парите (в макр.)**, – масата на *парите* в обръщение (когато изпълняват функцията си на *средство за обръщение*). Обикновено се възприема като *паричен агрегат (в макр.)*, който е основният обект на *паричната политика (в макр.)*. Ако не посочено друго, под парична маса обикновено се подразбира *паричният агрегат M1 (в макр.)*.

ПАРИЧНА МАСА (money quantity; money stock) (**ки**) – във:

неутрална реална парична маса (в межд.);

номинална парична маса (в макр.);

номинална равновесна парична маса (в макр.);

парична маса (в макр.);

правило за постоянния прираст на паричната маса (в макр.);

равновесна парична маса (в макр.);

реална парична маса (в макр.);

реална равновесна парична маса (в макр.);

функция на постоянната равновесна парична маса (в межд.).

ПАРИЧНА МЕЖДУЕЛЕМЕНТНА ВРЪЗКА (monetary interelement connection) (**ки**) – във:

затворен стойностен баланс на паричните междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

отворен стойностен баланс на паричните междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

стойностен баланс на паричните междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*).

ПАРИЧНА ОБЛИГАЦИЯ (money bond) (**ки**) – във:

нова парична облигация (в межд.).

ПАРИЧНА ОПРЕДМЕТЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СЪЩНОСТ* (monetary objectificativity of the economic essence) (**ки**) – във:

парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност (вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност (вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

средна парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

средна парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност (вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*).

ПАРИЧНА ОПРЕДМЕТЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЗАПАС (monetary objectificativity of the economic stock) (**ки**) – във:

пределена производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *пределена производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

пределена производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *пределена производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас*);

пределена производствено-продуктова парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *пределена производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

пределена производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *пределена производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас*);

пределена производствено-факторна парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *пределена производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас*);

пределена производствено-факторна парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *пределена производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

производствено-продуктова парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас*);

производствено-факторна парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас*);

производствено-факторна парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

средна производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

средна производствено-продуктова парична опредметеност на стойностния икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова опредметеност на стойностния икономически запас*);

средна производствено-продуктова парична опредметеност на ценностния икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова опредметеност на ценностния икономически запас*);

средна производствено-факторна парична опредметеност на полезностния икономически запас (вж. *средна производствено-факторна опредметеност на полезностния икономически запас*);

средна производствено-факторна парична опредметеност на стойностния икономически запас (вж. *средна производствено-факторна опредметеност на стойностния икономически запас*);

средна производствено-факторна парична опредметеност на ценностния икономически запас (вж. *средна производствено-факторна опредметеност на ценностния икономически запас*).

ПАРИЧНА ОПРЕДМЕТЕНОСТ НА НАТУРАЛНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СЪЩНОСТ (monetary objectificativity of the natural economic essence) (**ки**) – ВЪВ:

парична феноменна опредметеност на натуралната икономическа същност (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*).

ПАРИЧНА ОПРЕДМЕТЕНОСТ НА ПОЛЕЗНОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (monetary objectificativity of the utility economic stock) (**ки**) – ВЪВ:

пределена производствено-продуктова парична опредметеност на полезностния икономически запас (вж. *пределена производствено-продуктова опредметеност на полезностния икономически запас*);

пределена производствено-факторна парична опредметеност на полезностния икономически запас (вж. *пределена производствено-факторна опредметеност на полезностния икономически запас*);

производствено-продуктова парична опредметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова опредметеност на полезностния икономически запас*);

производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас*);

средна производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

средна производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *средна производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас*).

ПАРИЧНА ОПРЕДМЕТЕНОСТ НА СТОЙНОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (monetary objectificativity of the value economic stock) (**ки**) – ВЪВ:

пределена производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *пределена производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас*);

пределена производствено-факторна парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *пределена производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас*);

производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

производствено-факторна парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас*);

средна производствено-продуктова парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова предметеност на стойностния икономически запас*);

средна производствено-факторна парична предметеност на стойностния икономически запас (вж. *средна производствено-факторна предметеност на стойностния икономически запас*).

ПАРИЧНА ОПРЕДМЕТЕНОСТ НА ЦЕННОСТНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СЪЩНОСТ (monetary objectificativity of the worth economic essence) (**ки**) – ВЪВ:

парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност (вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*).

ПАРИЧНА ОПРЕДМЕТЕНОСТ НА ЦЕННОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (monetary objectificativity of the worth economic stock) (**ки**) – във:

пределена производствено-продуктова парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *пределена производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

пределена производствено-факторна парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *пределена производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

производствено-продуктова парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

производствено-факторна парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

средна производствено-продуктова парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова предметеност на ценностния икономически запас*);

средна производствено-факторна парична предметеност на ценностния икономически запас (вж. *средна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*).

ПАРИЧНА ПОДКРЕПА (monetary support) (**ки**) – във:

краткосрочна парична подкрепа (в межд.).

ПАРИЧНА ПОЛИТИКА (monetary policy) (в макр.), **макроикономическа парична политика (в макр.)**, – *макроикономическа политика (в макр.)*, която се провежда в областта на *количеството на парите (в макр.)* [на *паричната маса (в макр.)*] в обръщение, *лихвения процент (в макр.)* и *валутния курс (в межд.)* [вж. *паричен агрегат (в макр.)* и *средство за обръщение (в макр.)*]; една от *формите на макроикономическата политика (в макр.)*. Представлява избор и осъществяване с определена интензивност и мащаби на парични мерки [като *парична експанзия (в макр.)*, *парична рестрикция (в макр.)*, реализиране на *промеждутъчните цели на паричната политика (в макр.)* и *валутна интервенция (в межд.)*], насочени към постигането на *крайните цели на макроикономическата политика (в макр.)*, които са и *крайни цели на паричната политика (в макр.)* в отделната страна. Реализирането на тези крайни цели по същество означава да се провежда антикризисна политика, *антициклична по-*

литика (в макр.) и антиинфлационна политика (в макр.) [като цяло – на стабилизационна политика (в макр.)], т.е. с помощта на парични мерки и лостове да се смекчават разностранните проявления на бизнес цикъла (в макр.) [респ. на икономическия цикъл (в макр.)] и на другите проявления на икономическата нестабилност (в макр.). Нейни типове са (1) *антинеутралната парична политика (в макр.)*, в т.ч. *експанзионистичната парична политика (в макр.)* и *рестриктивната парична политика (в макр.)* и (2) *неутралната парична политика (в макр.)*.

ПАРИЧНА ПОЛИТИКА (monetary policy) (**ки**) – във:

- абсолютногъвкава парична политика (в макр.);*
- алотропност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- алотропност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- анизотропност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- анизотропност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- антинеутралноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.);*
- антинеутралноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);*
- антинеутралноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);*
- антинеутралноориентирана однотипна бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като антинеутралноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.));*
- антинеутралноориентирана однотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеутралноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.));*
- антинеутралноориентирана однотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеутралноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.));*
- антинеутралноориентирана разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.);*
- антинеутралноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);*
- антинеутралноориентирана разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);*
- антинеутрална бюджетно-парична политика (в макр.);*
- антинеутрална бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);*
- антинеутрална парична политика (в макр.);*

антинеутрална парично-валутноурсова политика (в межд.);
антинеутралност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
антинеутралност на парично-валутноурсовата политика (в межд.);
бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като бюджетно-парично-комбиниране (в макр.));
бюджетно-парична политика (в макр.);
бюджетно-парична политика (в макр.);
бюджетно-парично-валутноурсова политика (в межд.);
бюджетно-парично-валутноурсова политика (в межд.);
бюджетно-парично-валутноурсова политика (в межд.);
бюджетно-парично-валутноурсова политика (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “валутен пазар” (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “валутноурсова политика” (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху капиталовия пазар в отворена икономика на равнище “валутноурсова политика” (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху капиталовия пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху капиталовия пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “валутен пазар” (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “валутноурсова политика” (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “международна търговия” (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “валутен пазар” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “валутнокурсва политика” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “международна търговия” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “валутен пазар” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “валутнокурсва политика” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “международна търговия” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);

глобална цел на паричната политика на Маккинън, Р. (в межд.);

гъвкава парична политика (в макр.);

двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

двустранност на парично-валутнокурсва политика (в межд.);

динамична неориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

динамична неориентираност на парично-валутнокурсва политика (в межд.);

динамична ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

динамична ориентираност на парично-валутнокурсва политика (в межд.);

единичност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

единичност на парично-валутнокурсва политика (в межд.);

едностранност на бюджетно-паричната политика (в межд.) (същото като единичност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като единичност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.);
еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);
еднотипна двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
еднотипна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
еднотипна едностранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
еднотипна едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
еднотипна комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
еднотипна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
еднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);
еднотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
експанзивна парична политика (в макр.) (същото като експанзионистична парична политика (в макр.));
експанзионистична бюджетно-парична политика (в макр.);
експанзионистична бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);
експанзионистична парична политика (в макр.);
експанзионистична парично-валутнокурсната политика (в межд.);
експанзионистичнодинамична ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
експанзионистичнодинамична ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
експанзионистичноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.);
експанзионистичноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);
експанзионистичноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);
експанзионистичномоментна ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
експанзионистичномоментна ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

експанзионистично ориентирана еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като експанзионистично еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.));

експанзионистично ориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутно курсова политика (в межд.) (същото като експанзионистично еднотипна бюджетно-парично-валутно курсова политика (в межд.));

експанзионистично ориентирана еднотипна парично-валутно курсова политика (в межд.) (същото като експанзионистично еднотипна парично-валутно курсова политика (в межд.));

експанзионистично ориентирана разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.);

експанзионистично ориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутно курсова политика (в межд.);

експанзионистично ориентирана разнотипна парично-валутно курсова политика (в межд.);

експанзионистичност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

експанзионистичност на парично-валутно курсовата политика (в межд.);

ефекти на паричната политика (в макр.);

изотропност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

изотропност на парично-валутно курсовата политика (в межд.);

колебателна бюджетно-парична политика (в межд.);

колебателна двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

колебателна двустранност на парично-валутно курсовата политика (в межд.);

колебателна едностранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

колебателна едностранност на парично-валутно курсовата политика (в межд.);

колебателна еднотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

колебателна еднотипност на парично-валутно курсовата политика (в межд.);

колебателна комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

колебателна комбинираност на парично-валутно курсовата политика (в межд.);

-
- колебателна разнотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- колебателна разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна разходимост на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- колебателна разходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна сходимост на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- колебателна сходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателно-разходяща бюджетно-парична политика (в межд.);*
- колебателност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- колебателност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателно-сходяща бюджетно-парична политика (в межд.);*
- комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- конкретни цели на паричната политика (в макр.);*
- крайни цели на паричната политика (в макр.);*
- макроикономическа парична политика (в макр.) (същото като парична политика (в макр.));*
- междинна цел на паричната политика (в макр.) (същото като промеждутъчна цел на паричната политика (в макр.));*
- мишена на паричната политика (в макр.) (същото като промеждутъчна цел на паричната политика (в макр.));*
- моментна ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- моментна ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна бюджетно-парична политика (в межд.);*
- монотонна двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- монотонна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна едностранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- монотонна едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна еднотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*

монотонна еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

монотонна комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

монотонна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

монотонна разнотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

монотонна разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

монотонна разходимост на бюджетно-паричната политика (в межд.);

монотонна разходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

монотонна сходимост на бюджетно-паричната политика (в межд.);

монотонна сходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

монотонно-разходяща бюджетно-парична политика (в межд.);

монотонност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

монотонност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

монотонно-сходяща бюджетно-парична политика (в межд.);

насоченост на бюджетно-паричната политика (в межд.) (същото като ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.));

насоченост на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.));

негъвкава парична политика (в макр.);

неекспанзионистична парична политика (в макр.);

нерестриктивна парична политика (в макр.);

неуталноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.);

неуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);

неуталноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);

неуталноориентирана еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като неуталноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.));

неуталноориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като неуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.));

неуталноориентирана еднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като неуталноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.));

неутрална бюджетно-парична политика (в макр.);

неутрална бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

неутрална парична политика (в макр.);

неутрална парично-валутнокурсва политика (в межд.);

неутралнодинамична ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

неутралнодинамична ориентираност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

неутралномоментна ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

неутралномоментна ориентираност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

неутралноориентирана разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.);

неутралноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

неутралноориентирана разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);

неутралност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

неутралност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

ограничителна парична политика (в макр.) (същото като рестриктивна парична политика (в макр.));

оперативна цел на паричната политика (в макр.) (същото като тактическа цел на паричната политика (в макр.));

ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

ориентираност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

парична политика (в макр.);

парично-валутнокурсва политика (в межд.);

парично-валутнокурсва политика (в межд.);

промеждутъчна цел на паричната политика (в макр.);

разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.);

разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

разнотипна двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

-
- разнотипна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разнотипна комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- разнотипна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разнотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разнотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходимост на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- разходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща /дивергентна/ бюджетно-парична политика (в межд.);*
- разходяща двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- разходяща двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща едностранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- разходяща едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща еднотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- разходяща еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- разходяща комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща разнотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- разходяща разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разширителна парична политика (в макр.) (същото като експанзионистична парична политика (в макр.));*
- рестриктивна бюджетно-парична политика (в макр.);*
- рестриктивна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивна парична политика (в макр.);*
- рестриктивна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивнотинамична ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- рестриктивнотинамична ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*

-
- рестриктивноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.);*
рестриктивноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсова политика (в межд.);
рестриктивноеднотипна парично-валутнокурсова политика (в межд.);
рестриктивномоментна ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
рестриктивномоментна ориентираност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);
рестриктивноориентирана еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като рестриктивноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.));
рестриктивноориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсова политика (в межд.) (същото като рестриктивноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсова политика (в межд.));
рестриктивноориентирана еднотипна парично-валутнокурсова политика (в межд.) (същото като рестриктивноеднотипна парично-валутнокурсова политика (в межд.));
рестриктивноориентирана разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.);
рестриктивноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсова политика (в межд.);
рестриктивноориентирана разнотипна парично-валутнокурсова политика (в межд.);
рестриктивност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
рестриктивност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);
система от цели на паричната политика (в макр.);
степен на гъвкавост на паричната политика (в макр.);
сходимост на бюджетно-паричната политика (в межд.);
сходимост на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);
сходяща /конвергентна/ бюджетно-парична политика (в межд.);
сходяща двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
сходяща двустранност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);
сходяща едностранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
сходяща едностранност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);
сходяща еднотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

сходяща еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
сходяща комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
сходяща комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
сходяща разнотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
сходяща разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
тактическа цел на паричната политика (в макр.);
тактическа цел на паричната политика по вертикална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);
тактическа цел на паричната политика по наклонена крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);
тактическа цел на паричната политика по хоризонтална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);
точка на неутралната комплексна бюджетно-парична политика (в межд.) (същото като точка на комплексното вътрешно и външно макроикономическо равновесие (в межд.));
хармонизиране на паричната политика (в межд.);
хетерогенност на бюджетно-паричната политика (в межд.) (същото като колебателност на бюджетно-паричната политика (в межд.));
хетерогенност на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като колебателност на парично-валутнокурсната политика (в межд.));
хомогенност на бюджетно-паричната политика (в межд.) (същото като монотонност на бюджетно-паричната политика (в межд.));
хомогенност на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като монотонност на парично-валутнокурсната политика (в межд.));
цели на паричната политика (в макр.).

ПАРИЧНА ПОЛИТИКА ПО ВЕРТИКАЛНА КРИВА НА АГРЕГАТНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАРИ (monetary policy in vertical curve of aggregate money supply) (**ки**) – във:

тактическа цел на паричната политика по вертикална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.).

ПАРИЧНА ПОЛИТИКА ПО НАКЛОНЕНА КРИВА НА АГРЕГАТНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАРИ (monetary policy in inclined curve of aggregate money supply) (**ки**) – във:

тактическа цел на паричната политика по наклонена крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.).

ПАРИЧНА ПОЛИТИКА ПО ХОРИЗОНТАЛНА КРИВА НА АГРЕГАТНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАРИ (monetary policy in horizontal curve of aggregate money supply) (**ки**) – във:

тактическа цел на паричната политика по хоризонтална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.).

ПАРИЧНА ПРОДУКТОВА МЕЖДУЕЛЕМЕНТНА ВРЪЗКА (monetary product interelement connection) (**ки**) – във:

затворен стойностен баланс на паричните продуктови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

отворен стойностен баланс на паричните продуктови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

стойностен баланс на паричните продуктови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*).

ПАРИЧНА ПРОДУКТОВО-ФИНАНСОВА МЕЖДУЕЛЕМЕНТНА ВРЪЗКА (monetary product-financial interelement connection) (**ки**) – във:

затворен стойностен баланс на паричните продуктово-финансови междуелементни връзки (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

отворен стойностен баланс на паричните продуктово-финансови междуелементни връзки (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

стойностен баланс на паричните продуктово-финансови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*).

ПАРИЧНА РАБОТНА ЗАПЛАТА (money wage) (в макр.) – същото като *номинална работна заплата (в макр.)*.

ПАРИЧНА РЕСТРИКЦИЯ (monetary restriction) (в макр.) (съкратено от *политика на парична рестрикция*) – същото като *рестриктивна парична политика (в макр.)*.

ПАРИЧНА РЕСТРИКЦИЯ (monetary restriction) (**ки**) – във:

външнорезервово-едностранна парична рестрикция (в межд.);
външнорезервово-преобладаваща двустранна парична рестрикция (в межд.);
вътрешнокредитна парична рестрикция (в межд.);
вътрешнокредитно-едностранна парична рестрикция (в межд.);
вътрешнокредитно-преобладаваща двустранна парична рестрикция (в межд.);
двупосочно-двустранна парична рестрикция (в межд.);
двустранна парична рестрикция (в межд.);
еднопосочно-двустранна парична рестрикция (в межд.);
едностранна парична рестрикция (в межд.);
ефекти на паричната рестрикция (в макр.);
парична рестрикция (в макр.) (същото като рестриктивна парична политика (в макр.)).

ПАРИЧНА РЕФОРМА (monetary reform) (в макр.) – санкциониран от държавата преход от един *мащаб на цените (в макр.)* към друг [вж. *девалвация (в макр.)* и *ревалоризация (в макр.)*].

ПАРИЧНА СИСТЕМА (monetary system) (**ки**) – във:

международна парична система (в межд.) (същото като *международна валутна система (в межд.)*).

ПАРИЧНА ТЕОРИЯ ЗА ОПРЕДЕЛИТЕЛИТЕ НА ВАЛУТНИЯ КУРС (monetary theory of the exchange-rate determination) (в межд.) – *икономическа теория*, която обосновава необходимостта и разработва моделите за прилагане на *паричния подход към определителите на валутния курс (в межд.)*.

ПАРИЧНА ТЕОРИЯ ЗА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (monetary theory of the balance of payments) (в межд.) – вж. *паричен подход към платежния баланс (в межд.)*.

ПАРИЧНА ФЕНОМЕННА ОПРЕДЕМЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СЪЩНОСТ* (monetary phenomenal objectificativity of the economic essence) (**ки**) – във:

парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност (вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност (вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

средна парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

средна парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност (вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*).

ПАРИЧНА ФЕНОМЕННА ПРЕДМЕТЕНОСТ НА НАТУРАЛНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СЪЩНОСТ* (monetary phenomenal objectificativity of the natural economic essence) – вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*.

ПАРИЧНА ФЕНОМЕННА ПРЕДМЕТЕНОСТ НА ЦЕННОСТНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СЪЩНОСТ* (monetary phenomenal objectificativity of the worth economic essence) – вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*.

ПАРИЧНА ФИНАНСОВА МЕЖДУЕЛЕМЕНТНА ВРЪЗКА (monetary financial interelement connection) (**ки**) – във:

затворен стойностен баланс на паричните финансови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

отворен стойностен баланс на паричните финансови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

стойностен баланс на паричните финансови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*).

ПАРИЧНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИ* (monetary economic ingredients) (*) – *икономически ингреденти*, които са форми на *парично икономическо богатство*. Разграничават се **входни парични икономически ингреденти*** (monetary economic ingredients), които са форми на **входното парично икономическо богатство*** (input monetary economic wealth) и **изходни парични икономически ингреденти*** (output monetary economic ingredients), които са форми на **изходното парично икономическо богатство*** (output monetary economic wealth).

ПАРИЧНИ МОДЕЛИ НА ВАЛУТНИЯ КУРС (monetary models of the exchange rate) (в межд.) – основен инструмент на *паричната теория за определителите на валутния курс (в межд.)*. Три са най-важните обосновавани в литературата парични модели на *валутния курс (в межд.)*: *паричният модел на валутния курс с променливи цени (в межд.)*, *паричният модел на Р. Дорнбуш на валутния курс с постоянни цени (в межд.)* и *паричният модел на Дж. Франкел на валутния курс с реален лихвен диференциал (в межд.)*.

ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (monetary economic indifference) – такъв вид *икономическо отношение* на *възпроизводствената икономическа единица*, отнасящо се до две и повече комбинации от *икономически блага* (в т.ч. и от *икономически продукти*), при което за нея е безразлично (индиферентно) коя от тях желае да възпроизвежда (да произвежда, да разменя, да разпределя и да консумира), тъй като тези комбинации имат еднакъв (равен) общ паричен израз (по определени постоянни цени) (или еднакъв общ паричен приход от продажбата им, или еднакъв общ паричен разход за покупката им). То е същото като **парично равноценно икономическо предпочитание*** (monetary equiworth economic preference) (вж. *равноценно икономическо предпочитание*), но обобщено за неопределен брой комбинации. Това ѝ позволява да прави *икономически избор* между имащи еднакъв паричен израз комбинации от икономически блага, които обаче се различават по други (различни от общия паричен израз) параметри, заради които, от своя страна, тя може да прояви *икономическо предпочитание* към някоя от тези комбинации. Стои в основата на формирането на различните типове *конфигурации на паричното икономическо безразличие* (в т.ч. *правите на паричното икономическо безраз-*

личие). Представлява частен случай на по-общото понятие за **парично-еквивалентно безразличие*** (monetary indifference).

Негова разновидност е *продуктовото парично икономическо безразличие*. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуално парично икономическо безразличие* (парично икономическо безразличие на индивида като възпроизводствена единица), **фирмно парично икономическо безразличие*** (firm monetary economic indifference) (парично икономическо безразличие на фирмата като възпроизводствена единица), **обществено парично икономическо безразличие*** (social monetary economic indifference) (парично икономическо безразличие на обществото като възпроизводствена единица) и т.н. Ако не е посочено друго, под парично производителско икономическо безразличие обикновено се подразбира индивидуалното парично производителско икономическо безразличие.

ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (monetary economic indifference) (**ки**) – във:

- индивидуално парично икономическо безразличие;*
- индивидуално продуктово парично икономическо безразличие;*
- множество на индивидуалното парично икономическо безразличие;*
- множество на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие;*
- множество на паричното икономическо безразличие;*
- множество на продуктовото парично икономическо безразличие;*
- парично икономическо безразличие;*
- права конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие;*
- права конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие;*
- права конфигурация на паричното икономическо безразличие;*
- права конфигурация на продуктовото парично икономическо безразличие;*
- права на индивидуалното парично икономическо безразличие;*
- права на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие;*
- права на паричното икономическо безразличие;*
- права на продуктовото парично икономическо безразличие;*
- продуктово парично икономическо безразличие;*
- равнина на индивидуалното парично икономическо безразличие;*

равнина на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие;

равнина на паричното икономическо безразличие;

равнина на продуктово парично икономическо безразличие;

хиперравнина на индивидуалното парично икономическо безразличие;

хиперравнина на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие;

хиперравнина на паричното икономическо безразличие;

хиперравнина на продуктово парично икономическо безразличие.

ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО (monetary economic wealth), **парично-изразено икономическо богатство**, (*) – *икономическо богатство* в парична (не-натурална, не-естествена, не-природна) форма на съществуване; една от стратификационните разновидности на *предметното икономическо богатство*; икономическо богатство, изразено (измерено, представено) в парични измерители. Може да бъде както мисловно-представляемо парично икономическо богатство, така и действително съществуващо парично икономическо богатство. То е **парично-определителна икономическа ценност*** (monetarily-objectified economic worth) [в т.ч. **парично-определителна икономическа полезност*** (monetarily-objectified economic utility) и **парично-определителна икономическа стойност*** (monetarily-objectified economic value)], които са **парично-определителните ценностни икономически ингриденти*** (monetarily-objectified worth economic ingredients)]. Може да се разглежда още като **парично-опосредствувана икономическа ценност*** (monetarily-indirect economic worth) или като **парично-опосредствувано ценностно икономическо богатство*** (monetarily-indirect worthy economic wealth). С парично-определителната ценност (с паричното богатство) са съпоставими понятията за *парична икономика*, *парична икономическа система*, **парично икономическо множество*** (monetary economic set) и **парично икономическо пространство*** (monetary economic space). В *опростената същностно-стратифицирана икономика* паричното икономическо богатство включва само богатството, измервано чрез книжно-парични измерители и съответстващо на *символно-паричната икономика*.

ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО* (money economic set) (*) – *субстанциално икономическо множество*, което е съставено от *парични икономически елементи*. Паричните икономически множества се подразделят на

разходни икономически множества* (cost economic sets), когато са съставени от **разходни икономически елементи** (вж. *паричен икономически елемент*), и **приходни икономически множества*** (revenue economic sets), когато са съставени от **приходни икономически елементи** (*също*). На тях отговарят съответно понятията за **разходно икономическо пространство** и **приходно икономическо пространство** (вж. *парично икономическо пространство*).

ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО* (money economic space) (*) – *субстанциално икономическо пространство*, изградено от *парични икономически елементи*, които съставят *парично икономическо множество*; структурирано *парично икономическо множество*. Паричните икономически пространства се подразделят на (а) **разходни икономически пространства*** (cost economic spaces), когато са структурирани **разходни икономически множества**, т.е. когато са изградени от **разходни икономически елементи**, и (б) **приходни икономически пространства*** (revenue economic spaces), когато са структурирани **приходни икономически множества**, т.е. когато са изградени от **приходни икономически елементи** (вж. *парично икономическо множество* и *паричен икономически елемент*).

ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО ЯВЛЕНИЕ (monetary economic phenomenon) (**ки**) – **ВЪВ:**

еластичност на паричното икономическо явление към натуралната икономическа същност (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

еластичност на паричното икономическо явление към ценностната икономическа същност (вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна ценностна същностна интензивност на паричното икономическо явление (вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

средна натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление (вж. *парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*);

средна ценностна същностна интензивност на паричното икономическо явление (вж. *парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*).

ПАРИЧНО КОМБИНИРАНЕ (monetary combination) (**ки**) – във:

бюджетно-парично комбинирание (в макр.).

ПАРИЧНО ОБРЪЩЕНИЕ (ware circulation) (в макр.) (немного точно – *обращение*) – множество от движения на *парите* (като паричен еквивалент на *стоките*) в посока от купувачите към продавачите на стоките в процеса на икономическата размяна; една от двете градивни съставки на *стоково-паричното обръщение (в макр.)* [наред със *стоковото обръщение (в макр.)*, което е опосредствано от паричното обръщение]. Вж. *парична маса (в макр.)* и *скорост на паричното обръщение (в макр.)*.

ПАРИЧНО ОБРЪЩЕНИЕ (money circulation) (**ки**) – във:

капиталово-парично обръщение (в макр.);

контрольор на паричното обръщение (в макр.);

парично обръщение (в макр.);

продуктово-парично обръщение (в макр.);

скорост на паричното обръщение (в макр.);

скорост на паричното обръщение към дохода (вж. вж. Артър Сесил Пигу);

стоково-парично обръщение (в макр.);

факторово-парично обръщение (в макр.).

ПАРИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ (money supply) (в макр.) – подразбира се като *агрегатно предлагане на пари (в макр.)*.

ПАРИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ (money supply) (**ки**) – във:

външно парично предлагане (в межд.);

вътрешно парично предлагане (в межд.);

глобално парично предлагане (в межд.);

затворено парично предлагане (в межд.);

нетен ефект на евравалутните пазари върху глобалното парично предлагане (в межд.);

нетен ефект на евравалутните пазари върху външното парично предлагане (в межд.);

нетен ефект на евравалутните пазари върху вътрешното парично предлагане (в межд.);

номинално парично предлагане (в макр.);

парично предлагане (в макр.);

пълен модел на паричното предлагане (в макр.);

реално парично предлагане (в макр.).

ПАРИЧНО ТЪРСЕНЕ (money demand) (в макр.) – подразбира се като *агрегатно търсене на пари (в макр.)*.

ПАРИЧНО ТЪРСЕНЕ (money demand) (**ки**) – **ВЪВ:**

парично търсене (в макр.);

реално парично търсене (в макр.).

ПАРИЧНО ФИНАНСИРАНЕ НА ПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ РАЗХОДИ (monetary financing on government expenditures) (в межд.) – финансиране на *бюджетния дефицит (в макр.)* чрез *емисия на пари (в макр.)*.

ПАРИЧНО ФИНАНСИРАНЕ НА ПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ РАЗХОДИ ПРИ НЕПЪЛНА ЗАМЕНЯЕМОСТ НА ЦЕННИТЕ КНИГИ И ПРИ НУЛЕВИ ОТНОСИТЕЛНИ СТАТИЧНИ ВАЛУТНОКУРСОВИ ОЧАКВАНИЯ (monetary financing on government expenditures in imperfect substitutability of the securities and in zero-relative static exchange-rate expectations) (в межд.) – вид *парично финансиране на правителствените разходи (в межд.)*, при което *местните ценни книги (в межд.)* и *чуждестранните ценни книги (в межд.)* са с различен *риск (в макр.)* и очакваният темп на прираста на *номиналния валутен курс (в межд.)* е равен на нула.

ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ЕКСПАНЗИЯ* (monetary-exchange-rate expansion) (в межд.) – същото като *експанзионистична парично-валутнокурсова политика (в межд.)*.

ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА* (monetary-exchange-rate policy) (в межд.), **парично-валутнокурсово комбиниране (в межд.)**, (*) – едновременно (комбинирано) и съгласувано осъществяване на *паричната по-*

литика (в межд.) и валутнокурсната политика (в межд.) (като се отчитат и взаимозависимостите помежду им) за постигането на крайните цели на макроикономическата политика (в макр.) на държавата [в т.ч. на крайните цели на паричната политика (в макр.) и крайните цели на валутнокурсната политика (в межд.)]. Представлява една от формите на двустранната макроикономическа политика (в межд.) и е разновидност на макроикономическата политика (в макр.) изобщо [в частност на комбинираната макроикономическа политика (в межд.)]. Нейни типове са (1) антинеутралната парично-валутнокурсната политика (в межд.), в т.ч. експанзионистичната парично-валутнокурсната политика (в межд.) и рестриктивната парично-валутнокурсната политика (в межд.), и (2) неутралната парично-валутнокурсната политика (в межд.). Проявява се в два основни вида: като еднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.) и като разнотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.).

ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА (monetary-exchange-rate policy) (**ки**) – във:

- алотропност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- анизотропност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- антинеутралноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- антинеутралноориентирана еднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като антинеутралноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- антинеутралноориентирана разнотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- антинеутрална парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- антинеутралност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- динамична неориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- динамична ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- единичност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като единичност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*

-
- еднотипна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- експанзионистична парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- експанзионистичнодинамична ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- експанзионистичноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- експанзионистичномоментна ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- експанзионистичноориентирана еднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като експанзионистичноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.));*
- експанзионистичноориентирана разнотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- експанзионистичност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- изотропност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна разходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна сходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*

комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
моментна ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
монотонна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
монотонна едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
монотонна еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
монотонна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
монотонна разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
монотонна разходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
монотонна сходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
монотонност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
насоченост на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.));
неуталноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);
неуталноориентирана еднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като неуталноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.));
неутрална парично-валутнокурсната политика (в межд.);
неутралнодинамична ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
неутралномоментна ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
неутралноориентирана разнотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);
неутралност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
парично-валутнокурсната политика (в межд.);
разнотипна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

-
- разнотипна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разнотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивнодинамична ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивномоментна ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивноориентирана еднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като рестриктивноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.));*
- рестриктивноориентирана разнотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходяща двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходяща едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходяща еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходяща комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходяща разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*

хетерогенност на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като колебателност на парично-валутнокурсната политика (в межд.));

хомогенност на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като монотонност на парично-валутнокурсната политика (в межд.)).

ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВА РЕСТРИКЦИЯ* (monetary-exchange-rate restriction) (в межд.) – същото като *рестриктивна парично-валутнокурсва политика (в межд.)*.

ПАРИЧНО-ВАЛУТНОКУРСОВО КОМБИНИРАНЕ* (monetary-exchange-rate combination) (в межд.) – същото като *парично-валутнокурсва политика (в межд.)*.

ПАРИЧНОЕДНОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (monetary-one-sided macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *парична политика (в макр.)*, която се осъществява при отсъствие на други макроикономически политики (в макр.) [при отсъствие на *бюджетна политика (в макр.)* и на *валутнокурсва политика (в межд.)*]. Тя е една от формите на *едностранната макроикономическа политика (в межд.)*. Нейни типове са (1) *антинеутралната паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.)*, в т.ч. *експанзионистичната паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.)* и *рестриктивната паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.)*, и (2) *неутралната паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.)*.

ПАРИЧНОЕДНОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (monetary-one-sided macroeconomic policy) (**ки**) – **ВЪВ:**

антинеутрална паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

експанзионистична паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

неутрална паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

рестриктивна паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.).

ПАРИЧНОЕДНОСТРАННА ПОЛИТИКА (monetary-one-sided policy) (**ки**) – **ВЪВ:**

антинеутрална паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

експанзионистична паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

неутрална паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

рестриктивна паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.).

ПАРИЧНО-ЕКВИВАЛЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР* (monetarily-equivalent economic choice) (в теорията за *икономическото възпроизводство*) – определяне от *възпроизводствената икономическа единица* на комбинация от *икономически блага* (в т.ч. и от *икономически продукти*) (фиксиране на точка от *пространството на икономическите блага*, в т.ч. и от *пространството на икономическите продукти*), предназначени за *икономическо възпроизводство* (в т.ч. за *икономическо производство*, *икономическа размяна*, *икономическо разпределение* и *икономическо потребление*, където в своята общност икономическото производство и икономическото потребление образуват *икономическото стопанисване*), като изборът се прави измежду множество от комбинации от блага, всяка една от които (комбинации) има еднакъв общ паричен израз (по определени постоянни цени) (или еднакъв общ паричен приход от продажбата им, или еднакъв общ паричен разход за покупката им); равнопарично определяне на набора от икономически блага (в т.ч. и от икономически продукти), които трябва да бъдат възпроизведени според желанието на *икономическата единица*. Равният (еднаквият, постоянният) общ паричен израз на различните комбинации от икономически блага (измежду които комбинации се прави изборът) се дължи на обстоятелството, че с преминаването от една към друга комбинация количествата на едни видове блага се увеличават за сметка на намаляването на количествата на други видове блага, като нарастването (положителният прираст) на общия паричен израз на дадената комбинация, предизвикано от увеличаването на едните блага, се компенсира с понижаването (с отрицателния прираст) на общия паричен израз на същата комбинация, предизвикано от намаляването на другите блага. Парично-еквивалентният икономически избор е вид предметно-еквивалентен икономически избор, тъй като паричното изразяване на *икономическото богатство* е един от видовете определяне на *икономическата ценност* (в т.ч. на *икономическата стойност* и на *икономическата полезност*).

Парично-еквивалентният икономически избор представлява частен случай на **парично-еквивалентния избор*** (monetarily-equivalent choice). Намира се в зависимост от *парично-еквивалентното икономическо предпочитание*. Негова разновидност е *продуктовият парично-еквивалентен икономически избор*. Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* негови разновидности са още *приходно-еквивалентният производителски икономически избор* и *разходно-еквивалентният потребителски икономически избор*. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуален парично-еквивалентен икономически избор* (парично-еквивалентен икономически избор на индивида като възпроизводствена единица), **фирмен парично-еквивалентен икономически избор*** (firm monetarily-equivalent economic choice) (парично-еквивалентен икономически избор на фирмата като възпроизводствена единица), **обществен парично-еквивалентен икономически избор*** (social monetarily-equivalent economic choice) (парично-еквивалентен икономически избор на обществото като възпроизводствена единица) и т.н. Ако не е посочено друго, под парично-еквивалентен икономически избор обикновено се подразбира индивидуалният парично-еквивалентен икономически избор.

ПАРИЧНО-ЕКВИВАЛЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР (individual monetarily-equivalent economic choice) (**ки**) – във:

индивидуален парично-еквивалентен икономически избор;
индивидуален продуктов парично-еквивалентен икономически избор;
парично-еквивалентен икономически избор;
продуктов парично-еквивалентен икономически избор.

ПАРИЧНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДПОЧИТАНИЕ* (monetarily-equivalent economic preference) (в теорията за *икономическия избор* при *икономическото възпроизводство*) – желание на *възпроизводствената икономическа единица* да осъществява *икономическо възпроизводство* на определена комбинация от *икономически блага* (в т.ч. и от *икономически продукти*) (фиксиране на точка от *пространството на икономическите блага*, в т.ч. и от *пространството на икономическите продукти*) вместо друга комбинация от икономически блага, като двете комбинации от блага имат еднакъв общ паричен израз (по определени постоянни цени) (или еднакъв общ паричен приход от продажбата им, или еднакъв общ паричен разход за покупката им). Частен случай е на понятието за **парично-еквивалентно предпочитание***

(monetarily-equivalent preference). От него зависи *парично-еквивалентният икономически избор* на икономическата единица. Негова разновидност е *продуктовото парично-еквивалентно икономическо предпочитание*. Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* негови разновидности са *приходно-еквивалентното производителско икономическо предпочитание* и *разходно-еквивалентното потребителско икономическо предпочитание*. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуално парично-еквивалентно икономическо предпочитание* (*парично-еквивалентно икономическо предпочитание на индивида като възпроизводствена икономическа единица*), ***фирмено парично-еквивалентно икономическо предпочитание**** (firm monetarily-equivalent economic preference) (*парично-еквивалентно икономическо предпочитание на фирмата като възпроизводствена икономическа единица*), ***обществено парично-еквивалентно икономическо предпочитание**** (social monetarily-equivalent economic preference) (*парично-еквивалентно икономическо предпочитание на обществото като възпроизводствена икономическа единица*) и т.н. Ако не е посочено друго, под парично-еквивалентно икономическо предпочитание обикновено се подразбира индивидуалното парично-еквивалентно икономическо предпочитание.

ПАРИЧНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДПОЧИТАНИЕ

(monetarily-equivalent economic preference) (**ки**) – във:

индивидуално парично-еквивалентно икономическо предпочитание;
парично-еквивалентно икономическо предпочитание;
продуктово парично-еквивалентно икономическо предпочитание.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (monetarily-expressed economic stock) (**ки**) – във:

пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-продуктова стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-продуктова ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-факторна стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-факторна стойностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-факторна ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-факторна ценностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-продуктова стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-продуктова ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-факторна стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-факторна стойностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-факторна ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-факторна ценностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-продуктова стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова стойностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-продуктова ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова ценностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-факторна стойностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-факторна стойностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-факторна ценностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-факторна ценностна интензивност на икономическия запас*).

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИКА* (monetarily-expressed reproductional economy), **парична възпроизводствена икономика**, (*) – *същностно-феноменен икономически страт* (равнище, съставен елемент) на *същностно-стратифицираната възпроизводствена икономика*, при който икономическите ингредиенты на производството, размяната, разпределението и потреблението (като фази на *икономическото възпроизводство*) са измерени (изразени) чрез парични измерители. Затова тя се изгражда от следната последователност: (1) **парично-изразено производство*** (monetarily-expressed production), (2) **парично-изразена размяна*** (monetarily-expressed exchange), (3) **парично-изразено разпределение*** (monetarily-expressed distribution), (4) **парично-изразено потребление*** (monetarily-expressed consumption). Разглежда се като обединение на *продуктово-парично-изразената възпроизводствена икономика* и *символно-парично-изразената възпроизводствена икономика*.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (monetarily-expressed reproductional economic system) (*) – *възпроизводствена икономическа система*, входът и изходът на която (*възпроизводственият икономически ресурс* и *възпроизводственият икономическият резултат* в качеството им на нейни ингредиенты) имат парично изражение (те са парични форми с парични измерители) (в *опростената същностно-стратифицирана икономика* паричният измерител включва само символно-паричния измерител); икономическа система, в която протича **парично-изразено икономическо възпроизводство*** (monetarily-expressed economic reproduction); една от разновидностите на *парично-изразената икономическа система*. Нейният икономически оператор също има парично изражение. Това показва, че и самата парично-изразена възпроизводствена икономическа сис-

тема в нейната цялост има паричен характер. Тя е *икономическа система* (на-
речена *ингредиентна икономическа система*), в която се извършва **парично-
изразено възпроизводствено икономическо преобразование*** (monetarily-
expressed reproductional economic transformation); система, в която се осъщест-
вява **парично-изразено икономическото възпроизводство*** (monetarily-
expressed economic reproduction). Представлява **ингредиентна икономическа
система от нулев ранг** (вж. *ранжиране на ингредиентните икономически
системи*).

Входният икономически ингредиент и изходният икономически Ingredi-
ент на парично-изразената възпроизводствена икономическа система са **па-
рично-изразени възпроизводствени икономически ингредиенти*** (monetarily-
expressed reproductional economic ingredients) [в т.ч. **входен парично-изразен
възпроизводствен икономически ингредиент*** (input monetarily-expressed
reproductional economic ingredient) и **изходен парично-изразен възпроизводст-
вен икономически ингредиент*** (output monetarily-expressed reproductional
economic ingredient)]. Те са начин на съществуване и обективизиране на **парично-
изразеното възпроизводствено икономическо богатство*** (monetarily-
expressed reproductional economic wealth) [в т.ч. **входно парично-изразено въз-
производствено икономическо богатство*** (input monetarily-expressed repro-
ductional economic wealth) и **изходно парично-изразено възпроизводствено
икономическо богатство*** (output monetarily-expressed reproductional economic
wealth)] и приемат формата на (и се разглеждат като) **парично-изразени възп-
роизводствени икономически запаси*** (monetarily-expressed reproductional
economic stocks), които са разновидност на *възпроизводствените икономичес-
ките запаси* [в т.ч. **входен парично-изразен възпроизводствен икономически
запас*** (input monetarily-expressed reproductional economic stock), който е разно-
видност на **входния възпроизводствен икономически запас**, и **изходен па-
рично-изразен възпроизводствен икономически запас*** (output monetarily-
expressed reproductional economic stock), който е разновидност на **изходния
възпроизводствен икономически запас** (вж. *възпроизводствена икономичес-
ка система*)]. Входният парично-изразен възпроизводствен икономически за-
пас (входният парично-изразен възпроизводствен икономически ингредиент)
се определя като **парично-изразен възпроизводствен икономически ресурс***
(monetarily-expressed reproductional economic resource), който е разновидност на
възпроизводствения икономически ресурс, а изходният парично-изразен възп-
роизводствен икономически запас (изходният парично-изразен възпроизводст-
вен икономически ингредиент) – като **парично-изразен възпроизводствен**

икономически резултат* (monetarily-expressed reproductional economic result), който е разновидност на **възпроизводствения икономически резултат**. Парично-изразеният възпроизводствен икономически ресурс и парично-изразеният възпроизводствен икономически резултат са разновидности на по-общото понятие за парично-изразени възпроизводствени икономически запаси. Парично-изразено-изразената възпроизводствена икономическа система е **система, която преобразува (трансформира) парично-изразени възпроизводствени икономически ресурси в парично-изразени възпроизводствени икономически резултати**. Това е същността на парично-изразеното възпроизводствено икономическо преобразование.

Способността на парично-изразената възпроизводствена икономическа система да извършва възпроизводствено ресурсно-субстанционално преобразование се разглежда като **парично-изразена възпроизводствена субстанционалност на икономическата система*** (monetarily-expressed reproductional substantiality of the economic system) [като **парично-изразена възпроизводственост на икономическата система*** (monetarily-expressed reproductionality of the economic system) или още като **парично-изразена икономическа възпроизводственост*** (monetarily-expressed economic reproductionality)]. Парично-изразеният възпроизводствен икономически ресурс е **ресурсно парично-изразено възпроизводствено икономическо богатство** (resource monetarily-expressed reproductional economic wealth), а парично-изразеният възпроизводствен икономически резултат е **резултатно парично-изразено възпроизводствено икономическо богатство** (resultive monetarily-expressed reproductional economic wealth). Разглежданата система преобразува (трансформира, превръща) ресурсното парично-изразено възпроизводствено икономическо богатство (парично-изразения възпроизводствен икономически ресурс) в резултатно парично-изразено възпроизводствено икономическо богатство (в парично-изразен възпроизводствен икономически резултат), което е цел на нейното поведение. Парично-изразеното възпроизводствено икономическо преобразование е една от разновидностите на по-общото понятие за **възпроизводствено икономическо преобразование**. На парично-изразеното възпроизводствено икономическо преобразование отговарят (съответствуват) понятията за **парично-изразено възпроизводствено икономическо изображение*** (monetarily-expressed reproductional economic mapping), което е разновидност на **възпроизводственото икономическо изображение**, **парично-изразено възпроизводствено икономическо съответствие*** (monetarily-expressed reproductional economic correspondence), което е разновидност на **възпроизводственото ико-**

номическо съответствие, **парично-изразен възпроизводствен икономически оператор*** (monetarily-expressed reproductional economic operator), който е разновидност на *възпроизводствения икономически оператор*, и **парично-изразен възпроизводствен икономически процес*** (monetarily-expressed reproductional economic process), който е разновидност на **възпроизводствения икономически процес** (вж. *икономическо изображение, икономическо съответствие, икономически оператор, икономически процес, икономическо богатство*).

Парично-изразената възпроизводствена икономическа система се представя като последователност от преминаващи една в друга **парично-изразени икономически фази** (monetarily-expressed economic phases) на преобразуване на парично-изразените икономическите ingrediente от една възпроизводствена ресурсно-субстанциална форма в друга ресурсно-субстанциална форма. Затова те са **парично-изразени възпроизводствени икономически фази*** (monetarily-expressed reproductional economic phases), а преобразуваните в тях парично-изразени икономически ingrediente – парично-изразени възпроизводствени икономически ingrediente (парично-изразени възпроизводствени ресурсно-субстанциални икономически ingrediente). Парично-изразената възпроизводствена икономическа система при *непазарната икономика* е последователност, състояща се от три преминаващи една в друга парично-изразени възпроизводствени икономически фази: (1) **парично-изразено непазарно-икономическо производство*** (monetarily-expressed non-marketly-economic production) (парично-изразено непазарно-икономическо-обусловено *производство*), (2) **парично-изразено непазарно-икономическо разпределение*** (monetarily-expressed non-marketly-economic distribution) (на дохода) (парично-изразено непазарно-икономическо-обусловено *разпределение*) и (3) **парично-изразено непазарно-икономическо потребление*** (monetarily-expressed non-marketly-economic consumption) (парично-изразено непазарно-икономическо-обусловено *потребление*). Парично-изразената възпроизводствена икономическа система при *пазарната икономика* е последователност, състояща се най-малко от четири преминаващи една в друга парични възпроизводствени икономически фази: (1) **парично-изразено пазарно-икономическо производство*** (monetarily-expressed marketly-economic production) (парично-изразено пазарно-икономическо-обусловено *производство*), (2) **парично-изразена пазарно-икономическа размяна*** (monetarily-expressed marketly-economic exchange) (парично-изразена пазарно-икономическо-обусловена *размяна*), (3) **парично-изразено пазарно-икономическо разпределение*** (monetarily-expressed marketly-economic distribution) (на дохода) (парично-изразено пазарно-

икономическо-обусловено разпределение) и (4) **парично-изразено пазарно-икономическо потребление*** (monetarily-expressed marketly-economic consumption) (парично-изразено пазарно-икономическо-обусловено потребление). По-специално, ако пазарната икономика е и *финансова пазарна икономика*, тогава парично-изразената възпроизводствена икономическа система включва и пета фаза – **парично-изразена финансова размяна*** (monetarily-expressed financial exchange) (парично-изразена размяна на парични агрегати).

При *икономиката* като по-общо понятие (чиито разновидности са непазарната икономика и пазарната икономика, в т.ч. и финансовата пазарна икономика) парично-изразената възпроизводствена икономическа система е последователност, състояща се най-малко от три преминаващи една в друга парично-изразени възпроизводствени икономически фази: (1) **парично-изразено икономическо производство*** (monetarily-expressed economic production) (парично-изразено икономическо-обусловено производство) като общо понятие за парично-изразеното непазарно-икономическото и парично-изразеното пазарно-икономическото производство, (2) **парично-изразено икономическо разпределение*** (monetarily-expressed economic distribution) (на дохода) (парично-изразено икономическо-обусловено разпределение) като общо понятие за парично-изразено непазарно-икономическото и парично-изразено пазарно-икономическото разпределение и (3) **парично-изразено икономическо потребление*** (monetarily-expressed economic consumption) (парично-изразено икономическо-обусловено потребление) като общо понятие за парично-изразено непазарно-икономическото и парично-изразено пазарно-икономическото потребление. (Вж. *възпроизводителен обхват на поддържането, възпроизводителна икономика, възпроизводствени фази, възпроизводство, икономическо възпроизводство.*)

Всяка парично-изразена възпроизводствена икономическа фаза поотделно представлява относително-обособена *парично-изразена икономическа система* (респ. парично-изразена *икономическа подсистема*), наречена **парично-изразена възпроизводствена фазова икономическа система*** (monetarily-expressed reproductional phasic economic system), на трансформиране на парично-изразени възпроизводствени икономически ресурси във парично-изразени възпроизводствени икономически резултати, което е парично-изразеният възпроизводителен икономически процес. Всяка фаза на функционирането на парично-изразената възпроизводствена икономическа система (парично-изразеното икономическо производство, парично-изразената икономическа размяна, парично-изразеното икономическо разпределение и парично-

изразеното икономическо потребление) се интерпретира като *елементарна парично-изразена възпроизводствена икономическа система** (elementary monetarily-expressed reproductional economic system). В този смисъл която и да е парично-изразена възпроизводствена икономическа система е изградена от елементарни парично-изразени възпроизводствени икономически системи (подсистеми) (парично-изразени възпроизводствени фазови икономически системи). Те са *парично-изразената производствена икономическа система** (monetarily-expressed production economic system), *парично-изразената разменна икономическа система** (monetarily-expressed exchange economic system), *парично-изразената разпределителна икономическа система** (monetarily-expressed distribution economic system) и *парично-изразената потребителна икономическа система** (monetarily-expressed consumptionary economic system).

Когато към парично-изразената възпроизводствена икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*, тогава се конституират следните две нейни системни разновидности: *парично-изразена феноменна възпроизводствена икономическа система* и *парично-изразена същностна възпроизводствена икономическа система*.

Когато към парично-изразената възпроизводствена икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната икономическа акумулативност*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *текуща парично-изразена възпроизводствена икономическа система* (flowing monetarily-expressed reproductional economic system) [в нея протича *текущо парично-изразено икономическо възпроизводство* (flowing monetarily-expressed economic reproduction)] и *интегрална парично-изразена възпроизводствена икономическа система* (integral monetarily-expressed reproductional economic system) [същото като *капиталова парично-изразена възпроизводствена икономическа система* (capital monetarily-expressed reproductional economic system)] [в нея протича *интегрално парично-изразено икономическо възпроизводство* (integral monetarily-expressed economic reproduction), същото като *капиталово парично-изразено икономическо възпроизводство* (capital monetarily-expressed economic reproduction), натурално икономическо възпроизводство на капитала].

Когато към парично-изразената възпроизводствена икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *инди-*

*ви*дуална *пари*чно-изразена *въз*производствена *ико*номическа *сис*тема (individual monetarily-expressed reproductional economic system) [в нея протича *ин*дивидуално *пари*чно-изразено *ико*номическо *въз*производство (individual monetarily-expressed economic reproduction)]; *фир*мена *пари*чно-изразена *въз*производствена *ико*номическа *сис*тема (firm monetarily-expressed reproductional economic system) [в нея протича *фир*мено *пари*чно-изразено *ико*номическо *въз*производство (firm monetarily-expressed economic reproduction)]; *об*щественa *пари*чно-изразена *въз*производствена *ико*номическа *сис*тема (social monetarily-expressed reproductional economic system) [в нея протича *об*щественo *пари*чно-изразено *ико*номическо *въз*производство (social monetarily-expressed economic reproduction)] и други.

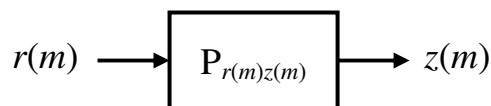
Когато към *пари*чно-изразената *въз*производствена *ико*номическа *сис*тема се приложи критерият на *ин*гредиентната *ико*номическа *рав*нищност, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *пари*чно-изразена *въз*производствена *микро*икономическа *сис*тема (monetarily-expressed reproductional microeconomic system) [в нея протича *пари*чно-изразено *микро*-икономическо *въз*производство (monetarily-expressed microeconomic reproduction)]; *пари*чно-изразена *въз*производствена *мезо*икономическа *сис*тема (monetarily-expressed reproductional mesoeconomic system) [в нея протича *пари*чно-изразено *мезо*икономическо *въз*производство (monetarily-expressed mesoeconomic reproduction)]; *пари*чно-изразена *въз*производствена *макро*икономическа *сис*тема (monetarily-expressed reproductional macroeconomic system) [в нея протича *пари*чно-изразено *макро*икономическо *въз*производство (monetarily-expressed macroeconomic reproduction)].

В *пари*чно-изразената *въз*производствена *ико*номическа *сис*тема $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$ (фиг. 1), която е от типа “ресурсно-резултатна система”, с $r(m)$ е означен нейният входен икономически ингредиент (*пари*чно-изразеният икономически ресурс, входното *пари*чно-изразено икономическо богатство), а с $z(m)$ – нейният изходен икономически ингредиент (*пари*чно-изразеният икономически резултат, изходното *пари*чно-изразено икономическо богатство). Тя се представя от операторното уравнение

$$S_{rs(m)}^{r(m)z(m)} \equiv \{z(m) = P_{r(m)z(m)}(r(m))\},$$

респ. от *пари*чно-изразеното ресурсно-субстанциално икономическо изображение $P_{r(m)z(m)} : r(m) \rightarrow z(m)$, където $r(m) \rightarrow z(m)$ е *пари*чно-изразеното ресурсно-субстанциално икономическо съответствие, а $P_{r(m)z(m)}$ е нейният оператор,

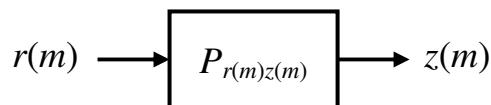
т.е. е *парично-изразеният възпроизводствен икономически оператор** (monetarily-expressed reproductional economic operator) (последният е разновидност на по-общото понятие за *възпроизводствен икономически оператор*).

Фиг. 1. Парично-изразена ресурсно-резултатна възпроизводствена икономическа система

Парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс при парично-изразената възпроизводствена икономическа система в условията на линейно икономическо преобразование

*Линейният парично-изразен възпроизводствен икономически оператор** (linear monetarily-expressed reproductional economic operator) $P_{r(m)z(m)}$ линейно прилага (линейно оперира с) икономическата величина $P_{r(m)z(m)}$, която е *парично-изразената резултатна производителност на икономическия ресурс* (или просто – *парично-изразената производителност на икономическия ресурс*) (подразбира се – на възпроизводствения икономически ресурс) при парично-изразената възпроизводствена икономическа система. Тя е разновидност на *икономическата производителност*, следователно – и на по-общото понятие за *изходна креативност на входния икономически ингредиент*. Величината $P_{r(m)z(m)}$ показва какъв парично-изразен възпроизводствен икономически резултат [чиято обща величина е $z(m)$] се индуцира (се създава) от (респ. съответствува на) единица парично-изразен възпроизводствен икономически ресурс [чиято обща величина е $r(m)$] в разглежданата парично-изразена възпроизводствена икономическа система $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$. Парично-изразената резултатна производителност $P_{r(m)z(m)}$ в системата $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$ е реализация на парично-изразения възпроизводствен икономически оператор $P_{r(m)z(m)}$ и тя е показана на фиг. 2. От своя страна линейният парично-изразен възпроизводствен икономически оператор $P_{r(m)z(m)}$ *се реализира най-вече в две разновидности* – като пропорционален и като интегрален оператор.

Фиг. 2. Парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс при парично-изразената възпроизводствена икономическа система

Пропорционалният парично-изразен възпроизводствен икономически оператор* (proportional monetarily-expressed reproductional economic operator) линейно прилага икономическата величина $AP_{r(m)z(m)}$, която се определя като *средна парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс* (подразбира се – на възпроизводствения икономически ресурс) при парично-изразената възпроизводствена икономическа система $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$. Величината $AP_{r(m)z(m)}$ показва *средно* какъв размер от парично-изразения възпроизводствен икономически резултат [чиято обща величина е $z(m)$] се индуцира (създава) от (респ. съответствува на) единица парично-изразен възпроизводствен икономически ресурс [чиято обща величина е $r(m)$] в системата $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$, т.е.

$$z(m) = AP_{r(m)z(m)} r(m), \text{ респ. } AP_{r(m)z(m)} = \frac{z(m)}{r(m)}.$$

От своя страна **интегралният парично-изразен възпроизводствен икономически оператор*** (integral monetarily-expressed reproductional economic operator) линейно прилага икономическата величина $MP_{r(m)z(m)}$, която се определя като *пределна парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс* (подразбира се – на възпроизводствения икономически ресурс) при парично-изразената възпроизводствена икономическа система $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$. Величината $MP_{r(m)z(m)}$ показва *нарастването* (прираства) на парично-изразения възпроизводствен икономически резултат $z(m)$, породено при постоянни други условия от единица нарастване на парично-изразения възпроизводствен икономически ресурс $r(m)$, т.е.

$$z(m) = \int_{r(m)=0}^{r(m)_0} MP_{r(m)z(m)} dr(m), \text{ респ. } MP_{r(m)z(m)} = \frac{dz(m)}{dr(m)}.$$

Пределната парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс $MP_{r(m)z(m)}$ е съотношението между диференциалното нарастване на парично-изразения възпроизводствен икономически резултат $z(m)$ и диференци-

алното нарастване на парично-изразения възпроизводствен икономически ресурс $r(m)$ и е функция на $r(m)$. Средната и пределната парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс $AP_{r(m)z(m)}$ и $MP_{r(m)z(m)}$ при парично-изразената възпроизводствена икономическа система $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$ **са разновидности на посоченото по-горе по-общо понятие** за парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс $P_{r(m)z(m)}$ при същата тази система.

Съотношението между пределната и средната парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс е *парично-изразената еластичност на икономическия резултат към икономическия ресурс* $EL_{r(m)z(m)}$ при парично-изразената възпроизводствена икономическа система $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$. Тя се определя по формулата

$$EL_{r(m)z(m)} = MP_{r(m)z(m)} : AP_{r(m)z(m)} = \frac{dz(m)}{dr(m)} : \frac{z(m)}{r(m)} = \frac{dz(m)}{z(m)} : \frac{dr(m)}{r(m)}.$$

При постоянни други условия еластичността от вида $EL_{r(m)z(m)}$ показва с колко процента се променя парично-изразеният възпроизводствен икономически резултат $z(m)$ при един процент промяна на парично-изразения възпроизводствен икономически ресурс $r(m)$ при системата $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$.

Парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат при парично-изразената възпроизводствена икономическа система в условията на линейно икономическо преобразование

На понятието за средна резултатна производителност на икономическия ресурс $AP_{r(m)z(m)}$ при парично-изразената възпроизводствена икономическа система може да се съпостави реципрочното на него понятие за *средна парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат* (подразбира се – на възпроизводствения икономически резултат) $AB_{z(m)r(m)}$ при същата тази парично-изразена възпроизводствена икономическа система $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$. Величината $AB_{z(m)r(m)}$ показва **средно** какъв размер парично-изразен възпроизводствен икономически ресурс [чиято обща величина е $r(m)$] се поглъща (се абсорбира) от (респ. съответствува на) единица парично-изразен възпроизводствен икономически резултат [чиято обща величина е $z(m)$] в системата $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$, т.е.

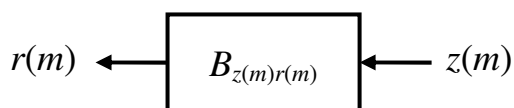
$$r(m) = AB_{z(m)r(m)} z(m), \text{ респ. } AB_{z(m)r(m)} = \frac{r(m)}{z(m)}.$$

Тъй като средната парично-изразена резултатна производителност на икономически ресурс и средната парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат при системата $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$ са взаимно реципрочни икономически величини, тяхното произведение е равно на единица, т.е. $AP_{r(m)z(m)} \cdot AB_{z(m)r(m)} = 1$.

От своя страна на понятието за пределна парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс $MP_{r(m)z(m)}$ при парично-изразената възпроизводствена икономическа система $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$ може да се съпостави реципрочното на него понятие за *пределна парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат* $MB_{z(m)r(m)}$ при същата тази система $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$. Величината $MB_{z(m)r(m)}$ показва **нарастването** (прираста) на парично-изразения възпроизводствен икономически ресурс $r(m)$, породено при постоянни други условия от единица нарастване на парично-изразения възпроизводствен икономически резултат $z(m)$ при системата $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$, т.е.

$$r(m) = \int_{z(m)=0}^{z(m)_0} MB_{z(m)r(m)} dz(m), \text{ респ. } MB_{z(m)r(m)} = \frac{dr(m)}{dz(m)}.$$

Пределната парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат $MB_{z(m)r(m)}$ е съотношението между диференциалното нарастване на парично-изразения възпроизводствен икономически ресурс $r(m)$ и диференциалното нарастване на парично-изразения възпроизводствен икономически резултат $z(m)$ и е функция на $z(m)$. Тъй като пределната парично-изразена резултатна производителност на икономически ресурс и пределната парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат при системата $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$ са взаимно реципрочни икономически величини, тяхното произведение е равно на единица, т.е. $MP_{r(m)z(m)} \cdot MB_{z(m)r(m)} = 1$. Средната и пределната парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат $AB_{z(m)r(m)}$ и $MB_{z(m)r(m)}$ при системата $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$ са **разновидности на по-общото понятие** за *парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат* при същата тази система $B_{z(m)r(m)}$. Тя е демонстрирана на фиг. 3. От своя страна парично-изразената ресурсна разходност на икономическия резултат е разновидност на по-общото понятие за *ресурсна разходност на икономическия резултат*.

Фиг. 3. Парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат при парично-изразената възпроизводствена икономическа система

Съотношението между пределната и средната парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат е *парично-изразената еластичност на икономическия ресурс към икономическия резултат* $EL_{z(m)r(m)}$ (подразбира се – към възпроизводствения икономически резултат) при парично-изразената възпроизводствена икономическа система $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$. Тя се определя по формулата

$$EL_{z(m)r(m)} = MB_{z(m)r(m)} : AB_{z(m)r(m)} = \frac{dr(m)}{dz(m)} : \frac{r(m)}{z(m)} = \frac{dr(m)}{r(m)} : \frac{dz(m)}{z(m)}.$$

При постоянни други условия парично-изразената еластичност от вида $EL_{z(m)r(m)}$ показва с колко процента се променя парично-изразеният възпроизводствен икономически ресурс $r(m)$ при един процент промяна на парично-изразения възпроизводствения икономически резултат $z(m)$ при системата $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен парично-изразена възпроизводствена икономическа система се конституират още и съответстващите на последната понятия за *парично-изразена възпроизводствена консуматорска система** (monetarily-expressed reproductional consumptionary system), *парично-изразена възпроизводствена стопанска система** (monetarily-expressed reproductional protoeconomic system), *парично-изразена възпроизводствена пазарно-икономическа система** (monetarily-expressed reproductional marketly-economic system) и *парично-изразена възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа система** (monetarily-expressed reproductional financially-marketly-economic system). Общо за всички тях е понятието за *парично-изразена възпроизводствена поддържаща система** (monetarily-expressed reproductional sustenance /sustaining/ system) (за парично-изразена възпроизводствена система при поддържането).

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (monetarily-expressed reproductional economic system) (**ки**) – във:

парично-изразена възпроизводствена икономическа система;
 парично-изразена същностна възпроизводствена икономическа система;
 парично-изразена феноменна възпроизводствена икономическа система.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (monetarily-expressed elasticity of economic result to the economic resource) (подразбира се – към възпроизводствения икономически ресурс) (*) – съотношение $EL_{r(m)z(m)}$ между *пределната парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс* $MP_{r(m)z(m)}$ и *средната парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс* $AP_{r(m)z(m)}$ при *парично-изразената възпроизводствена икономическа система* $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$. Една от разновидностите на еластичността на икономическия резултат към икономическия ресурс. Определя по формулата

$$EL_{r(m)z(m)} = MP_{r(m)z(m)} : AP_{r(m)z(m)} = \frac{dz(m)}{dr(m)} \cdot \frac{z(m)}{r(m)} = \frac{dz(m)}{z(m)} \cdot \frac{dr(m)}{r(m)}.$$

При постоянни други условия еластичността от вида $EL_{r(m)z(m)}$ показва с колко процента се променя **парично-изразеният възпроизводствен икономически резултат*** (monetarily-expressed reproductional economic result) (*изходът* на системата $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$) $z(m)$ при един процент промяна на **парично-изразения възпроизводствен икономически ресурс*** (monetarily-expressed reproductional economic resource) (на *входа* на същата система) $r(m)$.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ (monetarily-expressed elasticity of economic resource to the economic result) (подразбира се – към възпроизводствения икономически резултат) (*) – съотношение $EL_{z(m)r(m)}$ между *пределната парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат* $MB_{z(m)r(m)}$ и *средната парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат* $AB_{z(m)r(m)}$ при *парично-изразената възпроизводствена икономическа система* $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$. Една от разновидностите на еластичността на икономическия ресурс към икономическия резултат. Определя по формулата

$$EL_{z(m)r(m)} = MB_{z(m)r(m)} : AB_{z(m)r(m)} = \frac{dr(m)}{dz(m)} \cdot \frac{r(m)}{z(m)} = \frac{dr(m)}{r(m)} \cdot \frac{dz(m)}{z(m)}.$$

При постоянни други условия парично-изразената еластичност от вида $EL_{z(m)r(m)}$ показва с колко процента се променя **парично-изразения възпроиз-**

*водствен икономически ресурс** (monetarily-expressed reproductional economic resource) $r(m)$ при един процент промяна на *парично-изразения възпроизводствен икономически резултат** (monetarily-expressed reproductional economic result) $z(m)$ при системата $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ИКОНОМИКА* (monetarily-expressed economy) (*) – същностно-феноменен икономически *страт* (равнище, съставен елемент) на *същностно-стратифицираната икономика* (респ. на *пълната същностно-стратифицираната икономика*), икономическите ингредиенти на който са измерени (изразени) чрез парични измерители; *икономика*, която е интерпретирана и изразявана в парични единици; икономика, на която е присъща парична *икономическа метрика* и чиито елементи образуват *парично икономическо множество** (monetary economic set) и изграждат *парично икономическо пространство** (natural economic space). Едно от същностно-стратификационните равнища и една от разновидностите на *предметно-изразената икономика* (на *предметната икономика*). Представлява съвкупност от *продуктово-парично-изразената икономика* и *символно-парично-изразената икономика*, които са нейни частни случаи. [В обхвата на *опростената същностно-стратифицирана икономика* парично-изразената икономика се състои само от символно-парично-изразената икономика.] Нейни основни разновидности са: (1) *парично-изразената възпроизводствена икономика*, (2) *парично-изразената икономика на възпроизводствените запаси* и (3) съвкупността от парично-изразената възпроизводствена икономика и парично-изразената икономика на възпроизводствените запаси. Парично-изразената икономика отговаря на собствения обхват на *пазарната икономика* (вж. *възпроизводствен обхват на поддържането*). Парично-изразената икономика и *същностно-стратифицираната икономика на паричните запаси* като *обектни икономики* в своята общност представляват обект на *паричния икономикс* (monetary economics), а като *системни икономики* са предмет на паричния икономикс. Ако не е посочено друго, под *парична икономика* обикновено се разбира парично-изразената икономика.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ИКОНОМИКА (monetarily-expressed economy) (**ки**)

– ВЪВ:

парично-изразена възпроизводствена икономика;

парично-изразена икономика;

парично-изразена икономика на възпроизводствените запаси;

продуктово-парично-изразена икономика;

символно-парично-изразена икономика.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ИКОНОМИКА НА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ЗАПАСИ* (monetarily-expressed economy of the reproductional stocks) (*) – *същностно-феноменен икономически страт* (равнище, съставен елемент) на *същностно-стратифицираната икономика на възпроизводствените запаси*, който включва съвкупност от изразени (измерени, представени) чрез парични измерители *възпроизводствени икономически запаси*; общност от *продуктово-парично-изразената икономика на възпроизводствените запаси* и *символно-парично-изразената икономика на възпроизводствените запаси*. Основните сред тези запаси са: (1) *парично-изразените трудови запаси** (monetarily-expressed labour stocks), (2) *парично-изразените физически запаси** (monetarily-expressed phisical stocks), (3) *парично-изразените парични запаси** (monetarily-expressed monetary stocks), (4) *парично-изразените ликвидни запаси** (monetarily-expressed liquid stocks).

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (monetarily-expressed economic system) – същото като *парична икономическа система*.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (monetarily-expressed economic system) (**ки**) – във:

парично-изразена възпроизводствена икономическа система;

парично-изразена икономическа система (същото като *парична икономическа система*);

парично-изразена потребителна икономическа система;

парично-изразена производствена икономическа система;

парично-изразена същностна възпроизводствена икономическа система;

парично-изразена феноменна възпроизводствена икономическа система.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (monetarily-expressed consumption economic system) (*) – означена с $S_{rs(mc)}^{r(mc)z(mc)}$ *потребителна икономическа система*, чиито икономически *ингредиенти* [*потребителните икономически ingrediente* (consumption economic ingredients), в т.ч. *потребителният икономически ресурс* (consumption economic resource) и *потребителният икономически резултат* (consumption economic result)] са парични, т.е. имат парично изразение (те са парични форми с парични измерители); *икономическа система*, в която протича изразено в

парична форма *икономическо потребление*, условно наречено **парично-изразено икономическо потребление*** (monetarily-expressed economic consumption); една от разновидностите на *паричната икономическа система*. Участващите в нея **парично-изразени потребителни икономически ingrediente*** (monetarily-expressed consumption economic ingredients) [**парично-изразеното потребително икономическо богатство** (monetarily-expressed consumption economic wealth)] са **парично-изразеният потребителен икономически ресурс** (monetarily-expressed consumption economic resource) [**парично-изразеното потребително ресурсно икономическо богатство** (monetarily-expressed consumption resource economic wealth)] и **парично-изразеният потребителен икономически резултат** (monetarily-expressed consumption economic result) [**парично-изразеното потребително резултатно икономическо богатство** (monetarily-expressed consumption resultive economic wealth)]. Едни от разновидностите на полезностната потребителна икономическа система са **парично-изразената феноменна потребителна икономическа система*** (monetarily-expressed phenomenal consumption economic system) и **парично-изразената същностна потребителна икономическа система*** (monetarily-expressed essential consumption economic system).

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (monetarily-expressed productivity of the economic resource) (ки)

– ВЪВ:

парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс;

пределна парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс;

средна парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (monetarily-expressed production economic system) (*) – означена с

$S_{rs(mp)}^{r(mp)z(mp)}$ *производствена икономическа система*, чиито *икономически ingrediente** [**производствените икономически ingrediente*** (production economic ingredients), в т.ч. **производственият икономически ресурс** (production economic resource) и **производственият икономически резултат** (production economic result)] са парични, т.е. имат парично изражение (те са парични форми с парични измерители); *икономическа система*, в която проти-

ча изразено в парична форма *икономическо производство*, условно наречено **парично-изразено икономическо производство*** (monetarily-expressed economic production); една от разновидностите на *паричната икономическа система*. Участващите в нея **парично-изразени производствени икономически ингридиенти*** (monetarily-expressed production economic ingredients) [**парично-изразеното производствено икономическо богатство** (monetarily-expressed production economic wealth)] са **парично-изразеният производствен икономически ресурс** (monetarily-expressed production economic resource) [**парично-изразеното производствено ресурсно икономическо богатство** (monetarily-expressed production resource economic wealth)] и **парично-изразеният производствен икономически резултат** (monetarily-expressed production economic result) [**парично-изразеното производствено резултатно икономическо богатство** (monetarily-expressed production resultive economic wealth)]. Едни от разновидностите на полезностната производствена икономическа система са **парично-изразената феноменна производствена икономическа система*** (monetarily-expressed phenomenal production economic system) и **парично-изразената същностна производствена икономическа система*** (monetarily-expressed essential production economic system).

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ (monetarily-expressed costness of the economic result) (**ки**) – във:

парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат;
пределна парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат;
средна парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА РЕЗУЛТАТНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (monetarily-expressed resultive productivity of the economic resource) (подразбира се – на възпроизводствения икономически ресурс) (*) – *икономическа величина* $P_{r(m)z(m)}$, която показва какъв **парично-изразен възпроизводствен икономически резултат*** (monetarily-expressed reproductional economic result) [чиято обща величина е $z(m)$] при *парично-изразената възпроизводствена икономическа система* $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$ се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **парично-изразен възпроизводствен икономически ресурс*** (monetarily-expressed reproductional economic resource) [чиято обща величина е $r(m)$] при същата тази възпроиз-

водствена икономическа система $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$. Може да се разглежда още като свойство на икономическия ресурс на парично-изразената възпроизводствена икономическа система с някаква интензивност да създава (или да изисква наличието на) определен неин икономически резултат. Едно от проявленията на *икономическата производителност* изобщо. Парично-изразената резултатна производителност $P_{r(m)z(m)}$ на икономическия ресурс е реализация на **парично-изразения възпроизводствен икономически оператор*** (monetarily-expressed reproductional economic operator) $P_{r(m)z(m)}$ и е разновидност на по-общото понятие за *изходна креативност на входния икономически ингредиент*. Резултатната производителност $P_{r(m)z(m)}$ има две разновидности с по-голяма приложимост – *средна парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс* $AP_{r(m)z(m)}$ и *пределна парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс* $MP_{r(m)z(m)}$.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА РЕЗУЛТАТНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (monetarily-expressed resultive productivity of the economic resource) (**ки**) – във:

парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс;

пределна парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс;

средна парично-изразена резултатна производителност на икономическия ресурс.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА РЕСУРСНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ* (monetarily-expressed resource costness of the economic result) (подразбира се – на възпроизводствения икономически резултат) (*) – *икономическа величина* $B_{z(m)r(m)}$, която показва какъв **парично-изразен възпроизводствен икономически ресурс*** (monetarily-expressed reproductional economic resource) [чиято обща величина е $r(m)$] при *парично-изразената възпроизводствена икономическа система* $S_{rs(m)}^{r(m)z(m)}$ се поглъща (се абсорбира) от (респ. съответствува на) единица **парично-изразен възпроизводствен икономически резултат*** (monetarily-expressed reproductional economic result) [чиято обща величина е $z(m)$] при същата тази система. Може да се разглежда още като свойство на парично-изразения икономически резултат на парично-изразената възпроизводствена икономическа система с някаква интензивност да поглъща (или да изисква наличието на) определен парично-изразен иконо-

мически ресурс. Едно от проявленията на *икономическата разходност* изобщо. Парично-изразената ресурсна разходност $B_{z(m)r(m)}$ на икономическия резултат е разновидност на по-общото понятие за *входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент* и от своя страна има две разновидности с по-голяма приложимост – *средна парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат* $AB_{z(m)r(m)}$ и *пределна парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат* $MB_{z(m)r(m)}$.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА РЕСУРСНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ (monetarily-expressed resource costness of the economic result) (**ки**) – във:

парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат;
пределна парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат;

средна парично-изразена ресурсна разходност на икономическия резултат.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА СЪЩНОСТНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (monetarily-expressed essential reproductional economic system) (*) – такава *парично-изразена възпроизводствена икономическа система* $S_{rs(me)}^{r(me)z(me)}$, чиито парично-изразени *икономически ингредиенти* (парично-изразеният икономически ресурс $r(me)$ и парично-изразеният икономически резултат $z(me)$) са едновременно с това и *икономически същности*, т.е. ако от своя страна те участвуват и като *същностни икономически ингредиенти* (essential economic ingredients) в някакви *същностно-стратифицирани икономически системи* и в това си качество съответно са *парично-изразен същностен възпроизводствен икономически ресурс** (monetarily-expressed essential reproductional economic resource) [*парично-изразено същностно ресурсно възпроизводствено икономическо богатство** (monetarily-expressed essential resource reproductional economic wealth)] и *парично-изразен същностен възпроизводствен икономически резултат** (monetarily-expressed essential reproductional economic result) [*парично-изразено същностно резултатно възпроизводствено икономическо богатство** (monetarily-expressed essential resultive reproductional economic wealth)]. Разновидност е на *същностната икономическа система* и на *възпроизводствената икономическа система*.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА СЪЩНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА

(monetarily-expressed essential economic system) (**ки**) – във:

парично-изразена същностна възпроизводствена икономическа система.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ФЕНОМЕННА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА*

(monetarily-expressed phenomenal reproductional economic system) (*) – такава *парично-изразена възпроизводствена икономическа система* $S_{rs(mf)}^{r(mf)z(mf)}$, чиито парично-изразени икономически ингредиенти

(парично-изразеният икономически ресурс $r(mf)$ и парично-изразеният икономически резултат $z(mf)$) са едновременно с това и *икономически явления*, т.е. ако от своя страна те участвуват и като **феноменни икономически ингредиенти** (phenomenal economic ingredients) в някакви *същностно-стратифицирани икономически системи* и в това си качество съответно са **парично-изразен феноменен възпроизводствен икономически ресурс*** (monetarily-expressed phenomenal reproductional economic resource) [**парично-изразено феноменно ресурсно възпроизводствено икономическо богатство*** (monetarily-expressed phenomenal resource reproductional economic wealth)] и **парично-изразен феноменен възпроизводствен икономически резултат*** (monetarily-expressed phenomenal reproductional economic result) [**парично-изразено феноменно резултатно възпроизводствено икономическо богатство*** (monetarily-expressed phenomenal resultive reproductional economic wealth)]. Разновидност е на *феноменната икономическа система* и на *възпроизводствената икономическа система*.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ФЕНОМЕННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА

(monetarily-expressed phenomenal economic system) (**ки**) – във:

парично-изразена феноменна възпроизводствена икономическа система.

ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО (monetarily-expressed economic wealth) – същото като *парично икономическо богатство*.

ПАРИЧНО-КРЕДИТЕН МУЛТИПЛИКАТОР (money-credit multiplier) (в макр.) – същото като *банков мултипликатор (в макр.)*.

ПАРИЧНО-НАТУРАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (monetary-natural economic system) (**ки**) – във:

парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система.

ПАРИЧНО-НАТУРАЛНА СЪЩНОСТНО-СТРАТИФИЦИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (monetary-natural essentially-stratified economic system) (*) – *елементарна същностно-стратифицирана икономическа система* (от тип “феноменно-същностна”), входът на която (*икономическото явление*) е *паричен икономически ингредиент** (monetary economic ingredient), а изходът (*икономическата същност*) е *натурален икономически ингредиент** (natural economic ingredient). Важна нейна разновидност е *парично-специфичната същностно-стратифицирана икономическа система** (monetary-specific essentially-stratified economic system). В парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система се извършва *парично-натурално същностно-стратификационно икономическо преобразование** (monetary-natural essentially-stratificational economic transformation) [в т.ч. *парично-специфично същностно-стратификационно икономическо преобразование** (monetary-specific essentially-stratificational economic transformation)]. Нейната способност на такова преобразование е *парично-натурална същностна стратификационност на икономическата система** (monetary-natural essential stratificationality of economic system) [същото като *парично-натурална същностна икономическа стратификационност** (monetary-natural essential economic stratificationality)]. *Входен икономически ингредиент* на тази система е някакво *парично икономическо явление* (monetary economic phenomenon) [*парично феноменно икономическо богатство** (monetary phenomenal economic wealth)], а неин *изходен изходен ингредиент* е определена *натурална икономическа същност* (natural economic essence) [*натурално същностно икономическо богатство** (natural essential economic wealth)] [в т.ч. *специфична икономическа същност* (specific economic essence), *специфично същностно икономическо богатство** (specific essential economic wealth)]. Тя преобразува (трансформира, превръща, разпредметява) паричното икономическо явление в натурална икономическа същност, което е цел на поведението на разглежданата парично-натурална икономическа система. При обратната трансформация натуралната икономическа същност се опредметява в парично икономическо явление. Вж. *същностно-стратифицирана икономическа система*.

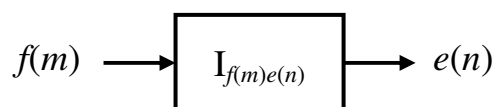
Парично-натуралното същностно-стратификационно икономическо преобразование е една от разновидностите на по-общото понятие за *същностно-стратификационно икономическо преобразование*. На него отговарят понятията за *парично-натурално същностно-стратификационно икономическо изображение** (monetary-natural essentially-stratificational economic mapping),

което е разновидност на същностно-стратификационното икономическо изображение (вж. *икономическо изображение*), **парично-натурално същностно-стратификационно икономическо съответствие*** (monetary-natural essentially-stratificational economic correspondence), което е разновидност на същностно-стратификационното икономическо съответствие (вж. *икономическо съответствие*), **парично-натурален същностно-стратификационен икономически оператор*** (monetary-natural essentially-stratificational economic operator), който е разновидност на същностно-стратификационния икономически оператор (вж. *икономически оператор*), и **парично-натурален същностно-стратификационен икономически процес*** (monetary-natural essentially-stratificational economic process), който е разновидност на същностно-стратификационен икономически процес (вж. *икономически процес*).

В парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система (както в зададената, така и по подразбиране – в началната) $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$ (фиг. 1) с $f(m)$ е означен нейният паричен входен икономически ингредиент (паричното икономическо явление), а с $e(n)$ – нейният натурален изходен икономически ингредиент (натуралната икономическа същност) (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*, *начална ингредиентна икономическа система* и *инверсна ингредиентна икономическа система*). Системата $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$ се представя от операторното уравнение

$$S_{es(mn)}^{f(m)e(n)} \equiv \{e(n) = I_{f(m)e(n)}(f(m))\},$$

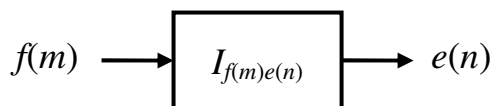
респ. от парично-натуралното същностно-стратификационно икономическо изображение $I_{f(m)e(n)} : f(m) \rightarrow e(n)$, където $f(m) \rightarrow e(n)$ е парично-натуралното същностно-стратификационно икономическото съответствие, а $I_{f(m)e(n)}$ е операторът на парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система (парично-натуралният същностно-стратификационен икономически оператор).

Фиг. 1. Парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система

а. Натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление в условията на линейно икономическо преобразование при парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система

Линейният парично-натурален същностно-стратификационен икономически оператор $I_{f(m)e(n)}$ линейно прилага (линейно оперира с) икономическата величина $I_{f(m)e(n)}$, която е **натуралната същностна интензивност на паричното икономическо явление*** (natural essential intensity of the monetary economic phenomenon) (още – натуралната същностна интензивност на паричния феноменен икономически ингредиент) при парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$. Натуралната същностна интензивност на паричното икономическо явление $I_{f(m)e(n)}$ е разновидност на по-общото понятие за *същностна интензивност на икономическото явление*. Тя е показана на фиг. 2. От своя страна линейният парично-натурален същностно-стратификационен икономически оператор $I_{f(m)e(n)}$ се реализира в две разновидности – като пропорционален и като интегрален оператор.

Фиг. 2. Натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление при парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система

Пропорционалният парично-натурален същностно-стратификационен икономически оператор* (proportional monetary-natural essentially-stratificational economic operator) линейно прилага икономическата величина $AI_{f(m)e(n)}$, която е **средната натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление*** (average natural essential intensity of the monetary economic phenomenon) при парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$. Тя отговаря на формулата

$$e(n) = AI_{f(m)e(n)} f(m), \text{ респ. } AI_{f(m)e(n)} = \frac{e(n)}{f(m)}.$$

От своя страна **интегралният парично-натурален същностно-стратификационен икономически оператор*** (integral monetary-natural

essentially-stratificational economic operator) линейно прилага икономическата величина $MI_{f(m)e(n)}$, която е **пределната натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление*** (marginal natural essential intensity of the monetary economic phenomenon) при парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$. Тя отговаря на формулата

$$e(n) = \int_{f(m)=0}^{f(m)_0} MI_{f(m)e(n)} df(m), \text{ респ. } MI_{f(m)e(n)} = \frac{de(n)}{df(m)}.$$

Средната и пределната натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление $AI_{f(m)e(n)}$ и $MI_{f(m)e(n)}$ при системата $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$ **са разновидностите на посоченото по-горе по-общо понятие** за натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление $I_{f(m)e(n)}$.

Съотношението между пределната и средната натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление е **еластичността на натуралната икономическа същност към паричното икономическо явление*** (elasticity of natural economic essence to monetary economic phenomenon) $EL_{f(m)e(n)}$ при парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$. Тя се определя по формулата

$$EL_{f(m)e(n)} = MI_{f(m)e(n)} : AI_{f(m)e(n)} = \frac{de(n)}{df(m)} : \frac{e(n)}{f(m)} = \frac{de(n)}{e(n)} : \frac{df(m)}{f(m)}.$$

б. Парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност в условията на линейно икономическо преобразование при парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система

На понятието за средна натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление $AI_{f(m)e(n)}$ при парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$ се съпоставя съответстващото на него понятие за **средна парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност*** (average monetary phenomenal objectificativity of the natural economic essence) (на натуралния същностен икономически ингредиент) $AK_{e(n)f(m)}$ при същата тази система $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$. Тя отговаря на формулата

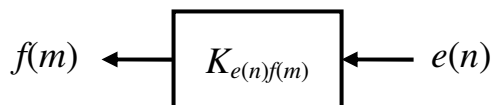
$$f(m) = AK_{e(n)f(m)}e(n), \text{ респ. } AK_{e(n)f(m)} = \frac{f(m)}{e(n)}.$$

Тъй като средната натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление и средната парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност при икономическата система $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$ са взаимно реципрочни икономически величини, тяхното произведение е равно на единица, т.е. $AI_{f(m)e(n)} \cdot AK_{e(n)f(m)} = 1$. От своя страна на понятието за пределна натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление $MI_{f(m)e(n)}$ при системата $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$ се съпоставя съответстващото на него понятие за **пределна парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност*** (marginal monetary phenomenal objectificativity of the natural economic essence) (на натуралния същностен икономически ингредиент) $MK_{e(n)f(m)}$ при същата тази система $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$. Тя отговаря на формулата

$$f(m) = \int_{e(n)=0}^{e(n)_0} MK_{e(n)f(m)} de(n), \text{ респ. } MK_{e(n)f(m)} = \frac{df(m)}{de(n)}.$$

Тъй като при постоянни други условия пределната натурална същностна интензивност на паричното икономическо явление и пределната парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност при системата $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$ са взаимно реципрочни икономически величини, тяхното произведение е равно на единица, т.е. $MI_{f(m)e(n)} \cdot MK_{e(n)f(m)} = 1$.

Средната и пределната парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност $AK_{e(n)f(m)}$ и $MK_{e(n)f(m)}$ при парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$ **са разновидности на по-общото понятие за парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност*** (monetary phenomenal objectificativity of the natural economic essence) $K_{e(n)f(m)}$ при системата $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$. Тя е показана на фиг. 3. От своя страна паричната феноменна предметеност на натуралната икономическа същност е разновидност на по-общото понятие за *феноменна предметеност на икономическата същност*.

Фиг. 3. Парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност при парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система

Съотношението между пределната и средната парична феноменна предметеност на натуралната икономическа същност е **еластичността на паричното икономическо явление към натуралната икономическа същност*** (elasticity of monetary economic phenomenon to natural economic phenomenon essence) (или още – на паричния феноменен към натуралния същностен икономически ингредиент) $EL_{e(n)f(m)}$ при парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mn)}^{f(m)e(n)}$. Тя се определя по формулата

$$EL_{e(n)f(m)} = MK_{e(n)f(m)} : AK_{e(n)f(m)} = \frac{df(m)}{de(n)} : \frac{f(m)}{e(n)} = \frac{df(m)}{f(m)} : \frac{de(n)}{e(n)}.$$

в. Ресурсно-субстанциални разновидности на парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система

Парично-натуралната същностно-стратифицирана икономическа система има две ресурсно-субстанциални разновидности – ресурсна и резултатна. **Първо**, тя е **ресурсна парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система*** (resource monetary-natural essentially-stratified economic system) $S_{es(rmn)}^{f(rm)e(rn)}$, ако нейните ingrediente (паричното икономическо явление и натуралната икономическа същност) са едновременно с това и *икономически ресурси* (в т.ч. и *възпроизводствени икономически ресурси*), т.е. ако от своя страна те участвуват и като **ресурсни икономически ingrediente** в някакви *ресурсно-субстанциални икономически системи* (в т.ч. и *във възпроизводствени икономически системи*) и в това си качество съответно са **ресурсно парично икономическо явление*** (resource monetary economic phenomenon) [**ресурсно парично феноменно икономическо богатство*** (resource monetary phenomenal economic wealth)] и **ресурсна натурална икономическа същност*** (resource natural economic essence) [**ресурсно натурално същностно икономическо богатство*** (resource natural essential economic wealth)]. **Второ**, разглежданата парично-натурална икономическа система е **резултатна парично-**

натурална същностно-стратифицирана икономическа система* (resultive monetary-natural essentially-stratified economic system) $S_{es(zmn)}^{f(zm)e(zn)}$, ако нейните ингредиенти (паричното икономическо явление и натуралната икономическа същност) са едновременно с това и *икономически резултати* (в т.ч. и *възпроизводствени икономически резултати*), т.е. ако от своя страна те участвуват и като **резултатни икономически ингредиенти** в някакви ресурсно-субстанциални икономически системи (в т.ч. и във възпроизводствени икономически системи) и в това си качество съответно са **резултатно парично икономическо явление*** (resultive monetary economic phenomenon) [**резултатно парично феноменно икономическо богатство*** (resultive monetary phenomenal economic wealth)] и **резултатна натурална икономическа същност*** (resultive natural economic essence) [**резултатно натурално същностно икономическо богатство*** (resultive natural essential economic wealth)].

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен парично-натурална същностно-стратифицирана икономическа система се конституират още и съответстващите на последната понятия за **парично-натурална същностно-стратифицирана консуматорска система*** (monetary-natural essentially-stratified consumptionary system), **парично-натурална същностно-стратифицирана стопанска система*** (monetary-natural essentially-stratified protoeconomic system), **парично-натурална същностно-стратифицирана пазарно-икономическа система*** (monetary-natural essentially-stratified marketly-economic system) и **парично-натурална същностно-стратифицирана финансово-пазарно-икономическа система*** (monetary-natural essentially-stratified financially-marketly-economic system). Общо за всички тях е понятието за **парично-натурална същностно-стратифицирана поддържаща система*** (monetary-natural essentially-stratified sustenance /sustaining/ system) (за парично-натурална същностно-стратифицирана система при поддържането).

ПАРИЧНО-ОПРЕДМЕТЕНИ ЦЕННОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИ* (monetary-objectified worthy economic ingredients) – вж. *парично икономическо богатство*.

ПАРИЧНОПАЗАРНО НЕРАВНОВЕСИЕ ПРИ ПРЕВИШЕНИЕ НА ПРЕДЛАГАНЕТО НАД ТЪРСЕНЕТО (money-market disequilibrium in supply surplus over demand) (**ки**) – във:

област на паричнопазарно неравновесие при превишение на предлагането над търсенето (в макр.);

макроикономическо паричнопазарно равновесие (в макр.);

паричнопазарно равновесие (в макр.);

точка на макроикономическото паричнопазарно равновесие (в макр.).

ПАРИЧНОПАЗАРНО НЕРАВНОВЕСИЕ ПРИ ПРЕВИШЕНИЕ НА ТЪРСЕНЕТО НАД ПРЕДЛАГАНЕТО (money-market disequilibrium in demand surplus over supply) (**ки**) – във:

област на паричнопазарно неравновесие при превишение на търсенето над предлагането (в межд.).

ПАРИЧНОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (money-market equilibrium) (в макр.) – ако не е посочено друго, под този израз се подразбира *макроикономическото паричнопазарно равновесие (в макр.).*

ПАРИЧНОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (money-market equilibrium) (**ки**) – във:

валутно-парично пазарно равновесие (в межд.);

валутно-продуктово-парично пазарно равновесие (в межд.);

крива на макроикономическото паричнопазарното равновесие (в макр.);

макроикономическо продуктово-парично пазарно равновесие в отворена икономика (в межд.);

парично пазарно равновесие (в макр.);

точка на комплексното продуктово-парично пазарно равновесие по Дорнбуш, Р. (в межд.);

точка на макроикономическото продуктово-парично пазарно равновесие (в макр.).

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АНГАЖИРАНОСТ* (monetary-utility dispositional production economic engageness) – вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност.*

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ* (monetary-utility dispositional production economic returns) – вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост.*

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪПЛЪТЕНОСТ* (monetary-utility dispositional production economic incarnateness) – вж. *предметно-полезна диспозиционна производствена икономическа въплътеност*.

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ* (monetary-utility dispositional production economic effectiveness) – вж. *предметно-полезна диспозиционна производствена икономическа ефективност*.

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗПОЛЗВАЕМОСТ* (monetary-utility dispositional production economic usability) – вж. *предметно-полезна диспозиционна производствена икономическа използваемост*.

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАПРЕГНАТОСТ* (monetary-utility dispositional production economic strenuousness) – вж. *предметно-полезна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост*.

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАСИТЕНОСТ* (monetary-utility dispositional production economic saturation) – вж. *предметно-полезна диспозиционна производствена икономическа наситеност*.

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАТОВАРЕНОСТ* (monetary-utility dispositional production economic loading) – вж. *предметно-полезна диспозиционна производствена икономическа натовареност*.

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА АНГАЖИРАНОСТ (monetary-utility economic engageness) (**ки**) – във:

парично-полезна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *предметно-полезна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*).

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ (monetary-utility economic returns) (**ки**) – във:

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*).

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪПЛЪТЕНОСТ (monetary-utility economic incarnateness) (**ки**) – във:

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност*).

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ (monetary-utility economic effectiveness) (**ки**) – във:

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа ефективност*).

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗПОЛЗВАЕМОСТ (monetary-utility economic usability) (**ки**) – във:

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*).

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА НАПРЕГНАТОСТ (monetary-utility economic strenuousness) (**ки**) – във:

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост*).

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА НАСИТЕНОСТ (monetary-utility economic saturation) (**ки**) – във:

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*).

ПАРИЧНО-ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА НАТОВАРЕНОСТ (monetary-utility economic loading) (**ки**) – във:

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*).

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АНГАЖИРАНОСТ* (monetary-value dispositional production economic engageness) – вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*.

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ* (monetary-value dispositional production economic returns) – вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*.

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪПЛЪТЕНОСТ* (monetary-value dispositional production economic incarnateness) – вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност*.

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ* (monetary-value dispositional production economic effectiveness) – вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност*.

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗПОЛЗВАЕМОСТ* (monetary-value dispositional production economic usableness) – вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*.

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАПРЕГНАТОСТ* (monetary-value dispositional production economic strenuousness) – вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост*.

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАСИТЕНОСТ* (monetary-value dispositional production economic saturation) – вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*.

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАТОВАРЕНОСТ* (monetary-value dispositional production economic loading) – вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*.

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА АНГАЖИРАНОСТ (monetary-value economic engageness) (**ки**) – във:

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*).

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ (monetary-value economic returns) (**ки**) – във:

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*).

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪПЛЪТЕНОСТ (monetary-value economic incarnateness) (**ки**) – във:

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност*).

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ (monetary-value economic effectiveness) (**ки**) – във:

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа ефективност*).

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗПОЛЗВАЕМОСТ (monetary-value economic usableness) (**ки**) – във:

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*).

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА НАПРЕГНАТОСТ (monetary-value economic strenuousness) (**ки**) – във:

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост*).

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА НАСИТЕНОСТ (monetary-value economic saturation) (**ки**) – във:

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*).

ПАРИЧНО-СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА НАТОВАРЕНОСТ (monetary-value economic loading) (**ки**) – във:

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*).

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АНГАЖИРАНОСТ* (monetary-worth dispositional production economic engageness) – вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*.

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ* (monetary-worth dispositional production economic returns) – вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*.

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪПЛЪТЕНОСТ* (monetary-worth dispositional production economic incarnateness) – вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност*.

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ* (monetary-worth dispositional production economic effectiveness) – вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност*.

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗПОЛЗВАЕМОСТ* (monetary-worth dispositional production economic usableness) – вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*.

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАПРЕГНАТОСТ* (monetary-worth dispositional production economic strenuousness) – вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост*.

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАСИТЕНОСТ* (monetary-worth dispositional production economic saturation) – вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*.

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАТОВАРЕНОСТ* (monetary-worth dispositional production economic loading) – вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*.

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА АНГАЖИРАНОСТ (monetary-worth economic engageness) (**ки**) – във:

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност*).

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ (monetary-worth economic returns) (**ки**) – във:

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост*).

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪПЛЪТЕНОСТ (monetary-worth economic incarnateness) (**ки**) – във:

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност*).

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ (monetary-worth economic effectiveness) (**ки**) – във:

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа ефективност*).

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗПОЛЗВАЕМОСТ (monetary-worth economic usability) (**ки**) – във:

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа използваемост*).

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА НАПРЕГНАТОСТ (monetary-worth economic strenuousness) (**ки**) – ВЪВ:

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост*).

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА НАСИТЕНОСТ (monetary-worth economic saturation) (**ки**) – ВЪВ:

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа наситеност*).

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА НАТОВАРЕНОСТ (monetary-worth economic loading) (**ки**) – ВЪВ:

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа натовареност*).

ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (monetary-worth economic system) (**ки**) – ВЪВ:

парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система.

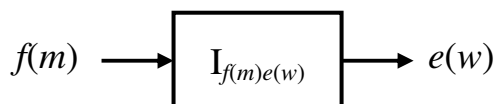
ПАРИЧНО-ЦЕННОСТНА СЪЩНОСТНО-СТРАТИФИЦИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (monetary-worth essentially-stratified economic system) (*) – елементарна същностно-стратифицирана икономическа система (от тип “феноменно-същностна”), входът на която (*икономическото явление*) е **паричен икономически ингредиент*** (monetary economic ingredient), а изходът (*икономическата същност*) е **ценностен икономически ингредиент*** (worth economic ingredient). Важни нейни разновидности са **парично-стойностната същностно-стратифицирана икономическа система*** (monetary-value essentially-stratified economic system) и **парично-полезностната същностно-стратифицирана икономическа система*** (monetary-utility essentially-stratified economic system). В парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система се извършва **парично-ценностно същностно-стратификационно икономическо преобразование*** (monetary-worth essentially-stratificational economic transformation) [в т.ч. **парично-стойностно същностно-стратификационно икономическо преобразование*** (monetary-value essentially-stratificational economic transformation) и

парично-полезностно същностно-стратификационно икономическо преобразование* (monetary-utility essentially-stratificational economic transformation)]. Нейната способност на такова преобразование е **парично-ценностна същностна стратификационност на икономическата система*** (monetary-worth essential stratificationality of economic system) [същото като **парично-ценностна същностна икономическа стратификационност*** (monetary-worth essential economic stratificationality)]. **Входен икономически ингредиент** на тази система е някакво **парично икономическо явление** (monetary economic phenomenon) [**парично феноменно икономическо богатство*** (monetary phenomenal economic wealth)], а неин **изходен ингредиент** е определена **ценностна икономическа същност** (worth economic essence) [**ценностно същностно икономическо богатство*** (worth essential economic wealth)] [в т.ч. **стойностна икономическа същност** (value economic essence) и **полезностна икономическа същност** (utility economic essence), респ. **стойностно същностно икономическо богатство*** (value essential economic wealth) и **полезностно същностно икономическо богатство*** (utility essential economic wealth)]. Тя преобразува (трансформира, превръща, разпредметява) паричното икономическо явление в ценностна икономическа същност, което е цел на поведението на разглежданата парично-ценностна **икономическа система**. При обратната трансформация ценностната икономическа същност се предметява в парично икономическо явление. Вж. **същностно-стратифицирана икономическа система**.

Парично-ценностното същностно-стратификационно икономическо преобразование е една от разновидностите на по-общото понятие за **същностно-стратификационно икономическо преобразование**. На него отговарят понятията за **парично-ценностно същностно-стратификационно икономическо изображение*** (monetary-worth essentially-stratificational economic mapping), което е разновидност на същностно-стратификационното икономическо изображение (вж. **икономическо изображение**), **парично-ценностно същностно-стратификационно икономическо съответствие*** (monetary-worth essentially-stratificational economic correspondence), което е разновидност на същностно-стратификационното икономическо съответствие (вж. **икономическо съответствие**), **парично-ценностен същностно-стратификационен икономически оператор*** (monetary-worth essentially-stratificational economic operator), който е разновидност на същностно-стратификационния икономически оператор (вж. **икономически оператор**), и **парично-ценностен същностно-стратификационен икономически процес*** (monetary-worth essentially-

stratificational economic process), който е разновидност на същностно-стратификационен икономически процес (вж. *икономически процес*).

В парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система (както в зададената, така и по подразбиране – в началната) $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$ (фиг. 1) с $f(m)$ е означен нейният паричен входен икономически ингредиент (паричното икономическо явление), а с $e(w)$ – нейният ценностен изходен икономически ингредиент (ценностната икономическа същност) (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*, *начална ингредиентна икономическа система* и *инверсна ингредиентна икономическа система*). Системата $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$ се представя от операторното уравнение $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)} \equiv \{e(w) = I_{f(m)e(w)}(f(m))\}$, респ. от парично-ценностното същностно-стратификационно икономическо изображение $I_{f(m)e(w)} : f(m) \rightarrow e(w)$, където $f(m) \rightarrow e(w)$ е парично-ценностното същностно-стратификационно икономическото съответствие, а $I_{f(m)e(w)}$ е операторът на парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система (парично-ценностният същностно-стратификационен икономически оператор).

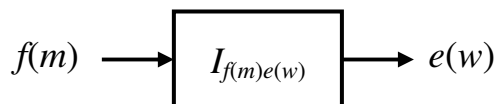

Фиг. 1. Парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система

а. Ценностна същностна интензивност на паричното икономическо явление в условията на линейно икономическо преобразование при парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система

Линейният парично-ценностен същностно-стратификационен икономически оператор $I_{f(m)e(w)}$ линейно прилага (линейно оперира с) икономическата величина $I_{f(m)e(w)}$, която е **ценностната същностна интензивност на паричното икономическо явление*** (worth essential intensity of the monetary economic phenomenon) (още – ценностната същностна интензивност на паричния феноменен икономически ингредиент) при парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$. Ценностната същностна интензивност на паричното икономическо явление $I_{f(m)e(w)}$ е разновидност на по-общото понятие за *същностна интензивност на икономическото явление*. Тя е

показана на фиг. 2. От своя страна линейният парично-ценностен същностно-стратификационен икономически оператор $I_{f(m)e(w)}$ се реализира в две разновидности – като пропорционален и като интегрален оператор.

Фиг. 2. Ценностна същностна интензивност на паричното икономическо явление при парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система

Пропорционалният парично-ценностен същностно-стратификационен икономически оператор* (proportional monetary-worth essentially-stratificational economic operator) линейно прилага икономическата величина $AI_{f(m)e(w)}$, която е **средната ценностна същностна интензивност на паричното икономическо явление*** (average worth essential intensity of the monetary economic phenomenon) при парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$. Тя отговаря на формулата

$$e(w) = AI_{f(m)e(w)} f(m), \text{ респ. } AI_{f(m)e(w)} = \frac{e(w)}{f(m)}.$$

От своя страна **интегралният парично-ценностен същностно-стратификационен икономически оператор*** (integral monetary-worth essentially-stratificational economic operator) линейно прилага икономическата величина $MI_{f(m)e(w)}$, която е **пределната ценностна същностна интензивност на паричното икономическо явление*** (marginal worth essential intensity of the monetary economic phenomenon) при парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$. Тя отговаря на формулата

$$e(w) = \int_{f(m)=0}^{f(m)_0} MI_{f(m)e(w)} df(m), \text{ респ. } MI_{f(m)e(w)} = \frac{de(w)}{df(m)}.$$

Средната и пределната ценностна същностна интензивност на паричното икономическо явление $AI_{f(m)e(w)}$ и $MI_{f(m)e(w)}$ при системата $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$ **са разновидности на посоченото по-горе по-общо понятие** за ценностна същностна интензивност на паричното икономическо явление $I_{f(m)e(w)}$.

Съотношението между пределната и средната ценностна същностна интензивност на паричното икономическо явление е **еластичността на ценностната икономическа същност към паричното икономическо явление*** (elasticity of worth economic essence to monetary economic phenomenon) $EL_{f(m)e(w)}$ при парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$. Тя се определя по формулата

$$EL_{f(m)e(w)} = MI_{f(m)e(w)} : AI_{f(m)e(w)} = \frac{de(w)}{df(m)} : \frac{e(w)}{f(m)} = \frac{de(w)}{e(w)} : \frac{df(m)}{f(m)}.$$

б. Парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност в условията на линейно икономическо преобразование при парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система

На понятието за средна ценностна същностна интензивност на паричното икономическо явление $AI_{f(m)e(w)}$ при парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$ се съпоставя съответстващото на него понятие за **средна парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност*** (average monetary phenomenal objectificativity of the worth economic essence) (на ценностния същностен икономически ингредиент) $AK_{e(w)f(m)}$ при същата тази система $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$. Тя отговаря на формулата

$$f(m) = AK_{e(w)f(m)} e(w), \text{ респ. } AK_{e(w)f(m)} = \frac{f(m)}{e(w)}.$$

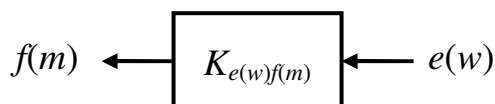
Тъй като средната ценностна същностна интензивност на паричното икономическо явление и средната парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност при икономическата система $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$ са взаимно реципрочни икономически величини, тяхното произведение е равно на единица, т.е. $AI_{f(m)e(w)} \cdot AK_{e(w)f(m)} = 1$. От своя страна на понятието за пределна ценностна същностна интензивност на паричното икономическото явление $MI_{f(m)e(w)}$ при системата $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$ се съпоставя съответстващото на него понятие за **пределна парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност*** (marginal monetary phenomenal objectificativity of the worth economic

essence) (на натуралния същностен икономически ингредиент) $MK_{e(w)f(m)}$ при същата тази система $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$. Тя отговаря на формулата

$$f(m) = \int_{e(w)=0}^{e(w)_0} MK_{e(w)f(m)} de(w), \text{ респ. } MK_{e(w)f(m)} = \frac{df(m)}{de(w)}.$$

Тъй като при постоянни други условия пределната ценностна същностна интензивност на паричното икономическо явление и пределната парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност при системата $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$ са взаимно реципрочни икономически величини, тяхното произведение е равно на единица, т.е. $MI_{f(m)e(w)} \cdot MK_{e(w)f(m)} = 1$.

Средната и пределната парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност $AK_{e(w)f(m)}$ и $MK_{e(w)f(m)}$ при парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$ **са разновидности на по-общото понятие за парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност*** (monetary phenomenal objectificativity of the worth economic essence) $K_{e(w)f(m)}$ при системата $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$. Тя е показана на фиг. 3. От своя страна паричната феноменна предметеност на ценностната икономическа същност е разновидност на по-общото понятие за *феноменна предметеност на икономическата същност*.

Фиг. 3. Парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност при парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система

Съотношението между пределната и средната парична феноменна предметеност на ценностната икономическа същност е **еластичността на паричното икономическо явление към ценностната икономическа същност*** (elasticity of monetary economic phenomenon to worth economic phenomenon essence) (или още – на паричния феноменен към ценностния същностен икономически ингредиент) $EL_{e(w)f(m)}$ при парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система $S_{es(mw)}^{f(m)e(w)}$. Тя се определя по формулата

$$EL_{e(w)f(m)} = MK_{e(w)f(m)} : AK_{e(w)f(m)} = \frac{df(m)}{de(w)} \cdot \frac{f(m)}{e(w)} = \frac{df(m)}{f(m)} \cdot \frac{de(w)}{e(w)}.$$

в. Ресурсно-субстанциални разновидности на парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система

Парично-ценностната същностно-стратифицирана икономическа система има две ресурсно-субстанциални разновидности – ресурсна и резултатна. **Първо**, тя е **ресурсна парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*** (resource monetary-worth essentially-stratified economic system) $S_{es(rmw)}^{f(rm)e(rw)}$, ако нейните ingredienti (паричното икономическо явление и ценностната икономическа същност) са едновременно с това и *икономически ресурси* (в т.ч. и *възпроизводствени икономически ресурси*), т.е. ако от своя страна те участвуват и като **ресурсни икономически ingredienti** в някакви ресурсно-субстанциални икономически системи (в т.ч. и във *възпроизводствени икономически системи*) и в това си качество съответно са **ресурсно парично икономическо явление*** (resource monetary economic phenomenon) [**ресурсно парично феноменно икономическо богатство*** (resource monetary phenomenal economic wealth)] и **ресурсна ценностна икономическа същност*** (resource worth economic essence) [**ресурсно ценностно същностно икономическо богатство*** (resource worth essential economic wealth)]. **Второ**, разглежданата парично-ценностна икономическа система е **резултатна парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*** (resultive monetary-worth essentially-stratified economic system) $S_{es(zmw)}^{f(zm)e(zw)}$, ако нейните ingredienti (паричното икономическо явление и ценностната икономическа същност) са едновременно с това и *икономически резултати* (в т.ч. и *възпроизводствени икономически резултати*), т.е. ако от своя страна те участвуват и като **резултатни икономически ingredienti** в някакви ресурсно-субстанциални икономически системи (в т.ч. и във *възпроизводствени икономически системи*) и в това си качество съответно са **резултатно парично икономическо явление*** (resultive monetary economic phenomenon) [**резултатно парично феноменно икономическо богатство*** (resultive monetary phenomenal economic wealth)] и **резултатна ценностна икономическа същност*** (resultive worth economic essence) [**резултатно ценностно същностно икономическо богатство*** (resultive worth essential economic wealth)].

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен парично-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система се кон-

ституйрат още и съответстващите на последната понятия за **парично-ценностна същностно-стратифицирана консуматорска система*** (monetary-worth essentially-stratified consumptionary system), **парично-ценностна същностно-стратифицирана стопанска система*** (monetary-worth essentially-stratified protoeconomic system), **парично-ценностна същностно-стратифицирана пазарно-икономическа система*** (monetary-worth essentially-stratified marketly-economic system) и **парично-ценностна същностно-стратифицирана финансово-пазарно-икономическа система*** (monetary-worth essentially-stratified financially-marketly-economic system). Общо за всички тях е понятието за **парично-ценностна същностно-стратифицирана поддържаща система*** (monetary-worth essentially-stratified sustenance /sustaining/ system) (за парично-ценностна същностно-стратифицирана система при поддържането).

ПАСИВ (liabilities) (**кд**) – във:

управлявани банкови пасиви (в макр.).

ПАСИВЕН БЮДЖЕТЕН ДЕФИЦИТ (passive budget deficit) (в макр.) – другото наименование на *цикличния бюджетен дефицит (в макр.)*, с което се акцентира върху положението, че последният е пасивно отражение на обективни циклични фактори и не изразява активното отношение на *бюджетната политика (в макр.)* към *макроикономическата активност (в макр.)*.

ПАСИВЕН ДЕФИЦИТ (passive deficit) (**ки**) – във:

пасивен бюджетен дефицит (в макр.).

ПАСИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СМИСЪЛ* (passive economic sense /meaning/) – вж. *икономически смисъл*.

ПАСИВЕН ОБЩ ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС (general balance-of-payments deficit) (**ки**) – във:

област на външното неравновесие при пасивен общ платежен баланс (в межд.).

ПАСИВЕН ТЕКУЩ БАЛАНС (negative current balance) (**ки**) – във:

област на външното неравновесие при пасивен текущ баланс (в межд.).

ПАСИВЕН ШУМ В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (passive noise in economic system) – шум в икономическата система, чието възникване е свър-

зано с условията на движението и преработването на икономическата информация и на икономическите въздействия.

ПАСИВИ НА ТЪРГОВСКАТА БАНКА (liabilities of commercial bank) (в макр.) – в тях се включват позициите: депозити до поискване; т.нар. *наусметки (в макр.)*; депозити на държавната (федералната) съкровищница; депозити на щатски и политически учреждения; спестовни депозити и парични средства на спестовни книжки; *депозитни сметки на паричния пазар (в макр.)*; малки срочни влогове; ценни книги, продадени при условие за задължително обратно изкупуване; големи краткосрочни влогове; други пасиви.

ПАСИВНА БЮДЖЕТНА ПОЛИТИКА (passive fiscal policy) (в макр.) – същото като *автоматична бюджетна политика (в макр.)*.

ПАСИВНА ИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА (passive economic prognosis /forecaste, prediction/), **безусловна икономическа прогноза**, – *икономическа прогноза*, която се основава върху изучаването на статистическите данни за изминал период на икономическото развитие и пренасяне (респ. екстраполиране) на сложилите се в миналото тенденции и закономерности в бъдещето. Външните (екзогенните) фактори се приемат за постоянни и се смята, че развитието се обуславя само от вътрешните (собствените) тенденции на прогнозирувания *икономически обект*. Пасивните прогнози са достоверни, ако предимно се отнасят за кратки срокове и ако икономическите характеристики са устойчиви (инерционни). Вж. *активна икономическа прогноза*.

ПАСИВНА ОПЕРАЦИЯ ПО БАЛАНСА НА ДЪЛГОСРОЧНИТЕ КАПИТАЛОВИ ОПЕРАЦИИ* (balance-of-payments long-run capital liabilities transaction; long-run capital liabilities transactions balance) (в межд.) – записване по сметките на *баланса на дългосрочните капиталови операции* [като подсистема на *баланса на капиталовите операции (в межд.)*], а оттам и на *платежния баланс (в межд.)*], отразяваща сделка, при която икономически агенти (респ. *икономически единици*) от местната страна купуват *ценни книги (в макр.)* от икономически агенти (респ. от икономически единици) от чужди страни (за сметка на местни авоари в чужбина).

ПАСИВНА ОПЕРАЦИЯ ПО БАЛАНСА НА КРАТКОСРОЧНИТЕ КАПИТАЛОВИ ОПЕРАЦИИ* (balance-of-payments short-run capital liabilities transaction; short-run capital liabilities transactions balance) (в межд.) – записване

по сметките на баланса на *краткосрочните капиталови операции* [като подсистема на *баланса на капиталовите операции (в межд.)*, а оттам и на *платежния баланс (в межд.)*] [като подсистема на *платежния баланс (в межд.)*], отразяваща сделка, при която икономически агенти (респ. *икономически единици*) от местната страна купуват *ценни книги (в макр.)* или продукцията и услуги от икономически агенти (респ. *икономически единици*) от чужди страни (за сметка на местни авоари в чужбина).

ПАСИВНА ПОЛИТИКА (passive policy) (**ки**) – във:

пасивна бюджетна политика (в макр.) (същото като *автоматична бюджетна политика (в макр.)*).

ПАСИВНИ ОПЕРАЦИИ ПО ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС* (balance-of-payments liabilities transactions) (в межд.) (*) – *операции по платежния баланс (в межд.)* на дадена местна страна, които **предизвикват увеличаване** на *външната задлъжнялост* (external exposure) (в межд.) на местната страна към чуждите страни или намаляване на задлъжнялостта на чуждите страни към местната В зависимост от статута на съответния раздел (подсистеми или отделни баланси) на платежния баланс, за който те се отнасят, пасивните операции се намират в различно отношение към активите и пасивите на платежния баланс и към дебитните и кредитните записвания по неговите сметки. (1) Пасивните операции **чрез дебитиране на сметките** предизвикват увеличаване на пасивите (респ. намаляване на активите) на онези раздели (подсистеми или отделни баланси) на платежния баланс, които непосредствено изразяват промените във взаимната задлъжнялост между местната и чуждите страни; това са *балансът на текущите операции (в межд.)* и *балансът на дългосрочните капиталови операции (в межд.)*. (2) Пасивните операции **чрез кредитиране на сметките** предизвикват увеличаване на активите (респ. намаляване на пасивите) на останалите раздели (подсистеми или отделни баланси) на платежния баланс; това са *балансът на краткосрочните капиталови операции (в межд.)* и *балансът на операциите по официалните резерви (в межд.)*.

ПАСИВНО САЛДО НА БАЛАНСА НА БАЛАНСИРАЩИТЕ ОПЕРАЦИИ ОПЕРАЦИИ* (counterweight transactions balance deficit) (в межд.) – същото като *отрицателно салдо на баланса на балансиращите операции (в межд.)*.

ПАСИВНО САЛДО НА БАЛАНСА НА КАПИТАЛОВИТЕ ОПЕРАЦИИ (balance of payments on capital transactions deficit) (в межд.) – същото като *отрицателно салдо на баланса на капиталовите операции (в межд.)*.

ПАСИВНО САЛДО НА БАЛАНСА НА ТЕКУЩИТЕ ОПЕРАЦИИ (balance-of-payments deficit on current transactions; current transactions balance deficit) (в межд.) – същото като *отрицателно салдо на баланса на текущите операции (в межд.)*.

ПАСИВНО САЛДО НА БАЛАНСА ПО ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ (deficit of the balance in basic transactions) (**ки**) – във:

пасивно салдо на платежния баланс по основни операции (в межд.).

ПАСИВНО САЛДО НА БАЛАНСА ПО ТЕКУЩИ ОПЕРАЦИИ (deficit of the balance in current transactions) (**ки**) – във:

пасивно салдо на платежния баланс по текущи операции (в межд.).

ПАСИВНО САЛДО НА БАЛАНСА ПО ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ (deficit of the balance in trade transactions) (**ки**) – във:

пасивно салдо на платежния баланс по търговски операции (в межд.).

ПАСИВНО САЛДО НА ОБЩИЯ БАЛАНС (general balance deficit) (**ки**) – във:

пасивно салдо на общия платежен баланс (в межд.) (същото като *отрицателно салдо на общия платежен баланс (в межд.)*).

ПАСИВНО САЛДО НА ОБЩИЯ ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС* (general balance-of-payments deficit) (в межд.) – същото като *отрицателно салдо на общия платежен баланс (в межд.)*.

ПАСИВНО САЛДО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (balance-of-payments deficit) (в межд.) – същото като *отрицателно салдо на платежния баланс (в межд.)*.

ПАСИВНО САЛДО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (balance-of-payments deficit) (**ки**) – във: *пасивно салдо на общия платежен баланс (в межд.)* (същото като *отрицателно салдо на общия платежен баланс (в межд.)*);

ПАСИВНО САЛДО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС ПО ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ* (deficit of the balance of payments in basic transactions) (в межд.), де-

фицит на платежния баланс по основни операции (в межд.), – наличие на *отрицателно салдо на общия платежен баланс (в межд.),* разглеждано (при постоянни други условия) като критерий за оценка на състоянието на *платежния баланс (в межд.)* като цяло.

ПАСИВНО САЛДО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС ПО ТЕКУЩИ ОПЕРАЦИИ* (deficit of the balance of payments in current transactions) (в межд.), **дефицит на платежния баланс по текущи операции (в межд.),** – наличие на *отрицателно салдо на баланса на текущите операции (в межд.),* разглеждано (при постоянни други условия) като критерий за оценка на състоянието на *платежния баланс (в межд.)* като цяло.

ПАСИВНО САЛДО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС ПО ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ* (deficit of the balance of payments in trade transactions) (в межд.), **дефицит на платежния баланс по търговски операции (в межд.),** – наличие на *отрицателно салдо на търговския баланс (в межд.),* разглеждано (при постоянни други условия) като критерий за оценка на състоянието на *платежния баланс (в межд.)* като цяло.

ПАСИВНО САЛДО НА ТЪРГОВСКИЯ БАЛАНС (merchandise balance of trade deficit) (в межд.) – същото като *отрицателно салдо на търговския баланс (в межд.).*

ПАСИВНООРИЕНТИРАНА ИНТЕРВЕНЦИЯ (liabilities-side intervention) **(ки)** – във:

пасивноориентирана нестерилизираща интервенция (в межд.) (същото като *пасивноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.).*)).

ПАСИВНООРИЕНТИРАНА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ВАЛУТНИЯ ПАЗАР (liabilities-side intervention in the foreign exchange market) **(ки)** – във:

пасивноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.);

пасивноориентирана стерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.).

ПАСИВНООРИЕНТИРАНА НЕСТЕРИЛИЗИРАЩА ИНТЕРВЕНЦИЯ* (liabilities-side non-sterilised intervention) (в межд.) – същото като *пасивноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.).*

ПАСИВНООРИЕНТИРАНА НЕСТЕРИЛИЗИРАЩА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ВАЛУТНИЯ ПАЗАР* (liabilities-side non-sterilised intervention in the foreign exchange market) (в межд.), **пасивноориентирана нестерилизираща интервенция (в межд.)**, – извършвана от *централната банка (в макр.) нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в макр.)*, която при постоянни други условия предизвиква намаляване на актива (респ. нарастване на пасива) на *общия платежен баланс (в межд.)* като подсистема на *платежния баланс (в межд.)* изобщо.

ПАСИВНООРИЕНТИРАНА СТЕРИЛИЗАЦИЯ* (liabilities-oriented sterilization) (в межд.) – *стерилизация (в межд.)* [същото като *стерилизираща интервенция (в межд.)*], при която *официалните валутни резерви (в межд.)* намаляват (при противоположно покачване на вътрешния кредит) и с това се съдействува за увеличаване на пасива (респ. за намаляване на актива) на *платежния баланс по основни операции (в межд.)*.

ПАСИВНООРИЕНТИРАНА СТЕРИЛИЗАЦИЯ* (liabilities-side sterilisation) (в межд.) – същото като *пасивноориентирана стерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.)*.

ПАСИВНООРИЕНТИРАНА СТЕРИЛИЗИРАЩА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ВАЛУТНИЯ ПАЗАР* (liabilities-side sterilised intervention in the foreign exchange market) (в межд.), **пасивноориентирана стерилизация (в межд.)**, – извършвана от *централната банка (в макр.) стерилизираща интервенция на валутния пазар (в макр.)*, която при постоянни други условия предизвиква намаляване на актива (респ. нарастване на пасива) на *общия платежен баланс (в межд.)* като подсистема на *платежния баланс (в межд.)* изобщо.

ПАТИНКИН, ДОН (Patinkin, Don) (1922–1995) – американски икономист, роден в Чикаго. В Чикагския университет получава бакалавърска степен през 1943 г., магистърска степен през 1947 г. и докторска степен през 1947 г. Преподава в Чикагския университет, след което емигрира в Израел, където е професор по икономика в Еврейския университет в Йерусалим. Има приноси в развитието на икономическата теория в Израел. Той написва история на израелската икономика, публикувана в “Израелската икономика: първото десетилетие” (*Patinkin, D. The Israel Economy: The First Decade. Maurice Falk Institute, 1959*). Д. Патинкин е президент на Израелското икономическо общество. Избран е за почетен член на Американската икономическа асоциация през 1975 г.

Най-важна теоретична заслуга на Д. Патинкин е че обединява уравненията на паричните и на капиталовите пазари в една обща система. Той има приноси в доразвитието на кейнсианската теория.

В книгата си “Пари, лихва и цени: интеграция на паричната теория и теорията за стойността” (*Patinkin, D. Money, Interest and Prices: An Integration of Monetary and Value Theory. Row Peterson, 1956*) Д. Патинкин прави анализ на развитието на *теорията за парите (в макр.)* и на *макроикономиката (в макр.)* през периода на 60-те и 70-те години на ХХ-я век и разработва теорията на ефекта на *реалните касови остатъци (в макр.)* (на реалните касови баланси), като интегрира теориите за парите, цените и стойността. Той смята, че функциите на търсенето на отделните пазари са мотивирани от реалната величина на паричните спестявания на икономическите агенти. Затова разграничава относителните цени на стоките от тяхното абсолютно равнище. Във връзка с това той се връща назад, като твърди, че в моделите на Леон Валрас *икономическото равновесие* се установява най-вече на *продуктовия пазар (в макр.)* и едва след това на *паричния пазар (в макр.)* и то по друг начин, като паричното равновесие не засяга продуктовото равновесие (за разлика от твърденията на самия Л. Валрас за наличието на равнопоставеност на двата пазара в неговите модели). Д. Патинкин смята, че и на Алфред Маршал не се отдало да разработи задоволителна парична теория, тъй като не е могъл успешно да включи в нея паричния анализ на стабилността на стойността.

Д. Патинкин доуточнява кейнсианската теория за продуктовото равновесие при наличието на *безработица (в макр.)* (т.е. при наличието на неравновесие на трудовия пазар). Интерпретацията на *равновесието при безработица (в макр.)* трябва да бъде разбирано като неравновесна теория, изразена чрез терминологията на равновесието. Този подход трябва да се заложи в основата на съвременната интерпретация на кейнсианския икономикс, при която равновесието се постига чрез вариране на количествата, а не чрез вариране на цените. От тази гледна точка Д. Патинкин преразглежда и преоценява историята и същността на кейнсианската икономическа теория. Той отхвърля официалното становище, според което централен момент в *кейнсианската икономическа теория* са *функцията на потреблението (в макр.)*, *инвестиционният мултипликатор (в макр.)* и *функцията на предпочитанието към ликвидност (в макр.)*. За него централният момент в кейнсианския икономикс е това, че основните макроикономически величини се уравниават взаимно не чрез промени в цените, а чрез промени в количествата на стоките.

Други по-важни трудове на Д. Патинкин са: “Изследвания по паричен икономикс” (*Patinkin, D.* Studies in Monetary Economics. Harper & Row, 1972); “Паричната концепция на Кейнс: изследване на развитието ѝ” (*Patinkin, D.* Keynes' Monetary Thought: A Study of Its Development. Duke University Press, 1976); “Предвестници на “Общата теория” ” (*Patinkin, D.* Anticipations of the "General Theory". University of Chicago Press, 1982).

ПАЯЖИНООБРАЗЕН МОДЕЛ НА КОМПЛЕКСНОТО ВЪТРЕШНО И ВЪНШНО РАВНОВЕСИЕ (cobweb model of complex internal and external equilibrium) (**ки**) – във:

колебателно-разходящ паяжинообразен модел на комплексното вътрешно и външно равновесие (в межд.);

колебателно-сходящ паяжинообразен модел на комплексното вътрешно и външно равновесие (в межд.).

ПАЯЖИНООБРАЗЕН IS-LM-МОДЕЛ НА КОМПЛЕКСНОТО МАКРО-ИКОНОМИЧЕСКО ПРОДУКТОВО-ПАРИЧНО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (cobweb IS-LM-model of the complex product-money macroeconomic market equilibrium) (**ки**) – във: *динамичен паяжинообразен is-lm-модел на комплексното макроикономическо продуктово-парично пазарно равновесие (в макр.);*

ПЕНСИОННА СМЕТКА (retirement account) (**ки**) – във:

индивидуална пенсионна сметка (в макр.).

ПЕРИОД (period) (**кд**) – във:

икономически период (същото като период на колебателен икономически процес);

икономически почти период (същото като **период на почти периодичен колебателен икономически процес**; вж. *почти периодична икономическа функция и почти периодично икономическо колебание*);

период на икономическия цикъл;

период на икономическото квантуване;

период на колебателния икономически процес;

период на повтаряне на икономическите импулси (същото като интервал на икономическо регулиране);

период на почти-периодичния колебателен икономически процес (вж. *почти периодична икономическа функция и почти периодично икономическо колебание*).

ПЕРИОД НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЦИКЪЛ (economic cycle period) – продължителност във времето на един *икономически цикъл*. Простира се между две максимални или между две минимални значения на изходната, респ. на вътрешна (за *икономическата система*) *икономическа величина* (значението на определен изходен, респ. вътрешен, *икономически ингредиент*).

ПЕРИОД НА ИКОНОМИЧЕСКОТО КВАНТУВАНЕ (economic quantization period) – сумата T_i от продължителността на съединяването и продължителността на прекъсването в дадена *икономическа система* на нейния входен сигнал $x(t)$ в условия на *икономическо квантуване по време*. При такова допускане изходът на *икономическия импулсен елемент* е функцията $x(iT_i)$. Вж. *квантуване в икономическата система по време*.

ПЕРИОД НА КОЛЕБАТЕЛЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (period of the oscillating economic process), **икономически период**, – период от време, след изтичането на който значението на дадена *икономическа функция*, която е изход (респ. *вътрешно икономическо въздействие*) на *периодично-колебателна икономическа система*, се повтаря. Вж. *периодичен колебателен икономически процес* и *периодично икономическо колебание*.

ПЕРИОД НА ПОВТАРЯНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ИМПУЛСИ* (iteration period of the economic impulses) – същото като *интервал на икономическо регулиране*.

ПЕРИОД НА ПОЧТИ-ПЕРИОДИЧНИЯ КОЛЕБАТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (period of the almost-periodic oscillating economic process), **икономически почти период**, – вж. *почти периодична икономическа функция* и *почти периодично икономическо колебание*.

ПЕРИОД НА ТРУДОВИЯ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЦИКЪЛ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (period of the individual labour consumer's economic cycle) – вж. *трудов потребителски икономически цикъл [индивидуален]*.

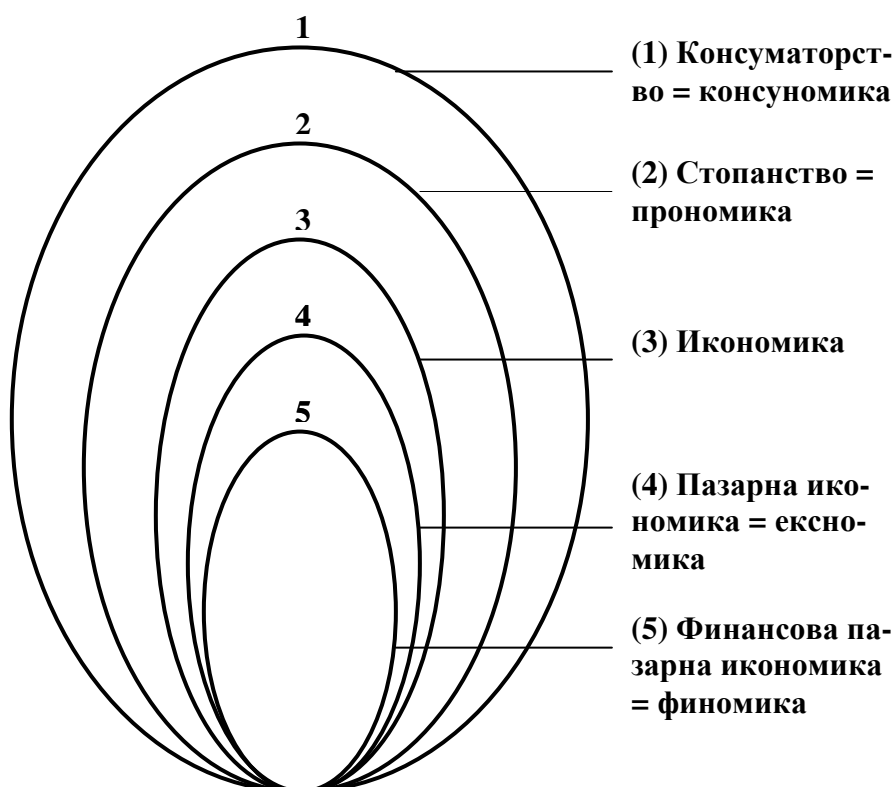
ПЕРИОД НА ТРУДОВИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЦИКЪЛ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (period of the labour individual producer's economic cycle) – вж. *трудов производителски икономически цикъл [индивидуален]*.

ПЕРИОД НА ФИЗИЧЕСКИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЦИКЪЛ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (period of the physical individual producer's economic cycle) – вж. *физически производителски икономически цикъл [индивидуален]*.

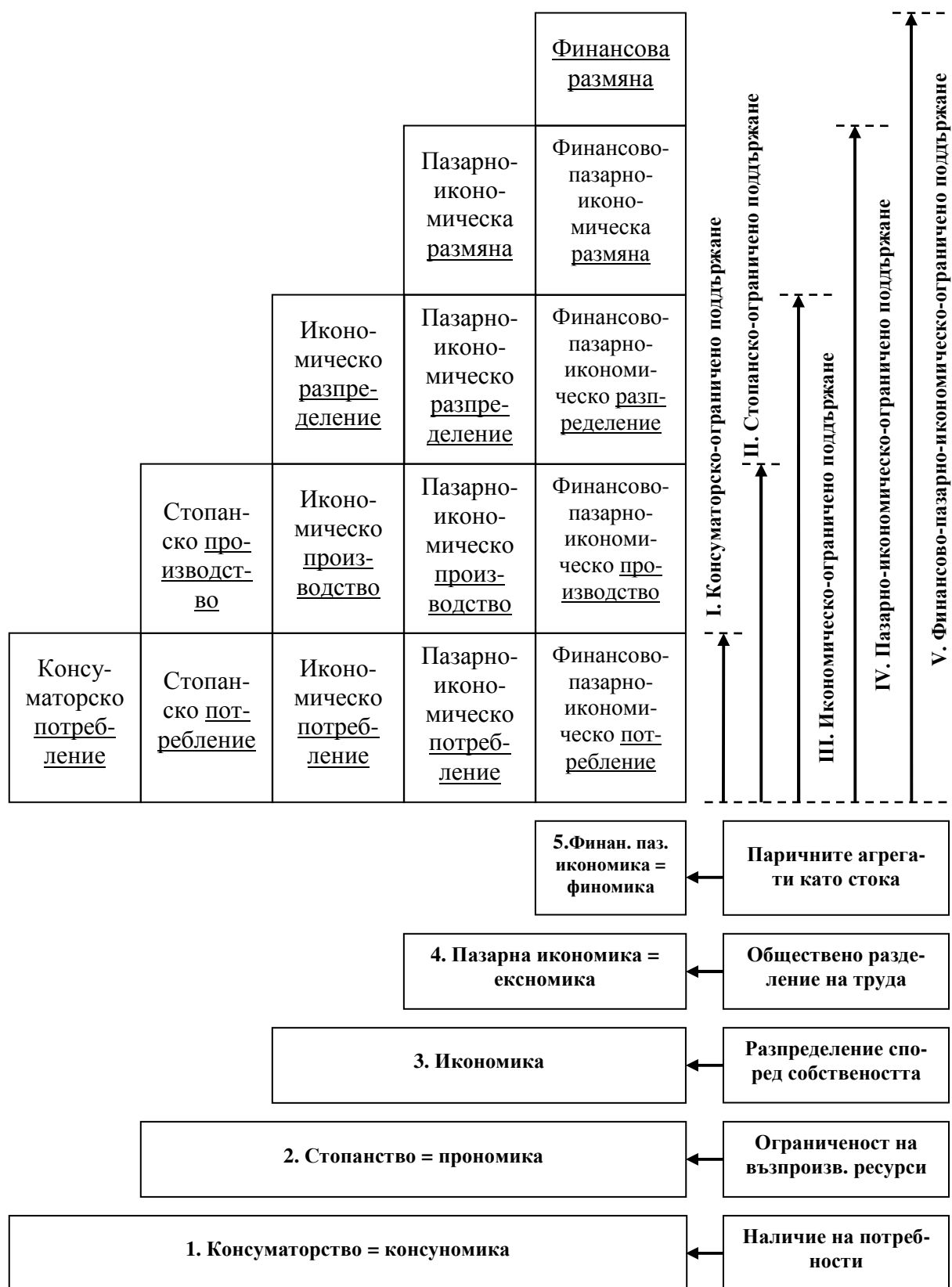
ПЕРИОДИ И ЕТАПИ НА СУБНОМИКАТА (periods and stages of the subnomy) (*) – исторически отрязъци от развитието на *субномиката* (на *поддържането* или още на *социо-базата*), различаващи се според *възпроизводствения обхват на поддържането* (което означава според видовете *възпроизводствени фази*, които са действащи през даден период или етап). *Периодите* са включени един в друг и частично се покриват. За разлика от тях *етапите* са части от периодите, следват непосредствено един след друг и не се покриват. Възпроизводственият обхват на поддържането изпълнява ролята на критерий за периодизацията и етапизацията на развитието на субномиката. Основанието е, че това отговаря на действителната периодичност в обществото и че възпроизводствените фази последователно са възниквали в историческото развитие и са адекватен критерий за идентификация на основни (фундаментални) зависимости в обществото. Възпроизводствените фази са *производство, размяна, разпределение* (на дохода), *потребление*, както и *финансова размяна*. Тъй като субномиката играе решаваща роля по отношение на останалите обществени области и на обществото като цяло, този критерий е валиден и за периодизацията и етапизацията на *форномиката, техномиката и суперномиката*. (По-широко тази постановка е обоснована и разгледана в: **Миркович, К.** Стопанство и икономика. Университетско издателство “Стопанство”, София, 2009, 327 с.).

Първият период на субномиката обхваща цялата продължителност на развитието на субномиката (и на общественото развитие изобщо). Това е *консуматорството* (наричано още *консуномика*) и се характеризира със задължителното наличие (най-малко) на *потребление* (оттам и *консуномика*, чието название акцентира върху потреблението). **Вторият период** (той е включен в консуматорството) е *стопанството* (наричано още *прономика*) и се характеризира със задължителното наличие (най-малко) на *производство и потребление* (оттам и *прономика*, чието название акцентира върху производството, задължително предполагащо и потреблението). **Третият период** (той е включен в стопанството) е *икономиката* и се характеризира със задължителното наличие (най-малко) на *производство, разпределение и потребление*. **Четвъртият период** (той е включен в икономиката) е *пазарната икономика* (на-

ричана още *ексномика*) и се характеризира със задължителното наличие (най-малко) на **производство, размяна, разпределение и потребление** (оттам и ексномика, чието название акцентира върху размяната, задължително предполагаща и производството, разпределението и потреблението). **Петият период** (той е включен в пазарната икономика) е *финансовата пазарна икономика* (наричана още *финомика*) и се характеризира със задължителното наличие (най-малко) на **производство, размяна, разпределение, финансова размяна и потребление** (оттам и финомика, чието название акцентира върху финансовата размяна, задължително предполагаща и производството, размяната, разпределението и потреблението). Преминаването от даден период към следващия период е исторически преход, предизвикан от появата на нова (несъществуваща преди това) възпроизводствена фаза. И така, петте периода на развитието на субномиката (накратко – периодите на субномиката) са: **консуномика, прономика, икономика, ексномика и финомика** (които се определят като стилизирани наименования). Зависимостите между тях са онагледени във фиг. 1 и фиг. 2.

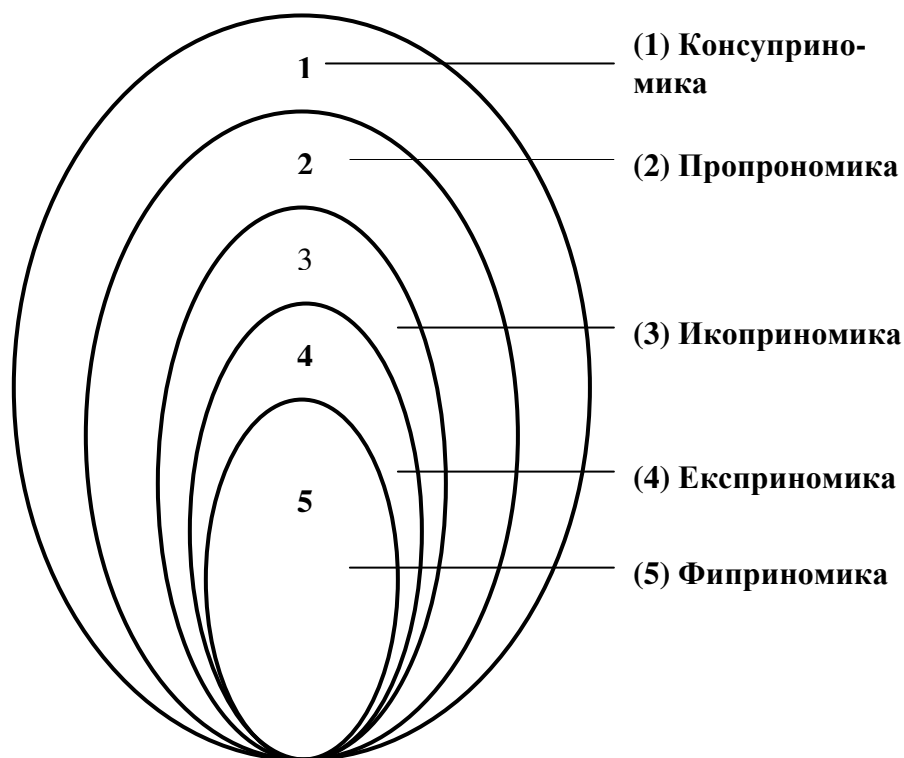

Фиг. 1. Поддържаща сфера (субномика) и нейните основни форми (периоди на развитие на субномиката) по възпроизводствен обхват и по равнище на ограниченост, представени чрез покриващи се сегменти

Фиг. 2. Поддържаща сфера (субномика) и нейните основни форми (периоди на развитие на субномиката) по възпроизводствен обхват и по равнище на ограниченост, представени чрез стъпаловидни сегменти

Първият етап на развитието на субномиката се разполага от началото на консуматорството (на консумомиката) до началото на стопанството (на прономиката). Той е **нестопанско консуматорство** (или още **непрономическа консумомика**), както и **примитивна консумомика*** (primitive consunomy) [примитивно консуматорство или още **консуприномика*** (consuprinomy)]. При него съществува само една възпроизводствена фаза – потреблението. **Вторият етап** се разполага от началото на стопанството (на прономиката) до началото на икономиката. Той е **неикономическо стопанство** (или още **неикономическа прономика**), както и **примитивна прономика*** (primitive pronomy) [примитивно стопанство или още **проприномика*** (proprionomy)]. При него съществуват две възпроизводствени фази – производството и потреблението. **Третият етап** се разполага от началото на икономиката до началото на пазарната икономика (на ексномиката). Той е **непазарноикономическа икономика** (или още **неексномическа икономика**), както и **примитивна икономика*** (primitive economy) [или още **икоприномика*** (econpinomy)]. При него съществуват три възпроизводствени фази – производството, разпределението и потреблението. **Четвъртият етап** се разполага от началото на пазарната икономика (на ексномиката) до началото на финансовата пазарна икономика (на финомиката). Той е **нефинансово-пазарно-икономическа пазарна икономика** (или още **нефиномическа ексномика**), както и **примитивна ексномика*** (primitive exnomy) [примитивна пазарна икономика или още **експриномика*** (expinomy)]. При него съществуват четири възпроизводствени фази – производството, размяната, разпределението и потреблението. **Петият етап** започва от началото на финансовата пазарна икономика (на финомиката) и продължава до сега. Той е **финансовата пазарна икономика** (или още **финомиката**), т.е. е идентичен с петия период на субномиката и може да се интерпретира като **фиприномика*** (fiprinomy). При него съществуват всичките пет възпроизводствени фази – производството, размяната, разпределението, финансова размяната и потреблението. И тук преминаването от даден етап към следващия етап (на субномиката) е **исторически преход**, предизвикан от появата нова (несъществуваща преди това) възпроизводствена фаза. И така, петте етапа на развитието на субномиката (накратко – етапите на субномиката) са: **консуприномика, проприномика, икоприномика, експриномика и фиприномика** (също като стилизирани наименования). Зависимостите между тях са онагледени във фиг. 3. Виждаме, че **периодите** на развитието на субномиката са включени един в друг и частично се покриват. За разлика от тях **етапите** на субномиката следват един след друг и не се покриват.

Фиг. 3. Поддържаща сфера (субномика) и етапи на нейното развитие (структура на субприномиката) по възпроизводствен обхват и по равнище на ограниченост, представени чрез покриващи се сегменти

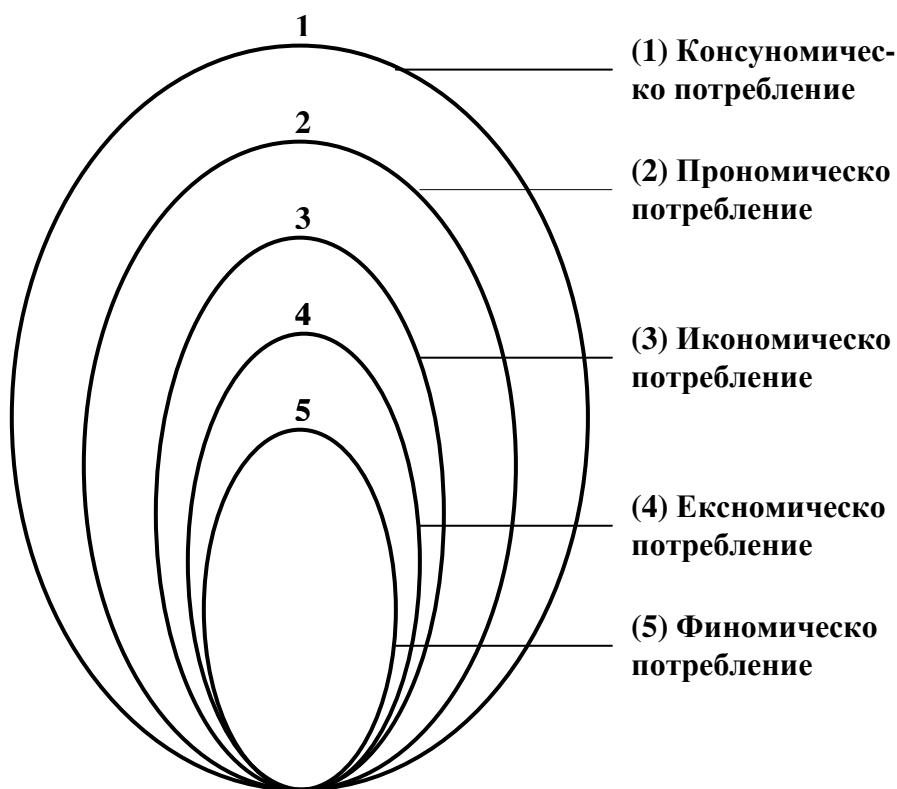
Всеки период на субномиката се разделя на две части (сфери): първична (неразвита) част (първична сфера) и развита част (развита сфера). Първичната (неразвитата) част няма надградени следващи исторически форми, а развитата част има надградени следващи исторически форми. Затова: (1) консуномиката се състои от **консуприномика** (примитивната консуномика) и **консудевеномика*** (consudevenomy) (развитата консуномика); (2) прономиката се състои от **проприномика** (примитивната прономика) и **продевеномика*** (prodevenomy) (развитата прономика); (3) икономиката се състои от **икопреномика** (примитивната икономика) и **икодевеномика*** (ecodevenomy) (развитата икономика); (4) ексномиката се състои от **експриномика** (примитивната ексномика) и **ексдевеномика*** (exdevenomy) (развитата ексномика); (5) финомиката се състои само от **фиприномика** (примитивната финомика), като се предполага възможността в бъдеще да се появят следващи периоди на субномиката. При това: консудевеномиката е съставена от проприномеката, икоприномиката, експриномката и фиприномиката; продевеномиката е съставена от икоприномиката, експриномката и фиприномиката; икодевеномиката е съставена от експриномката и фиприномиката; ексдевеномиката е съставена от фиприномиката. Забе-

лязваме, че примитивните части на субномическите периоди представляват етапите на субномиката. В своята съвкупност примитивните части формират понятието за *субприномика*, а развитите части – понятието за *субдевениномика* (вж. *форномика*). Фиг. 3 показва структурата на субприномиката. От своя страна разграничението между субприномика и субдевениномика е свързано с вертикалното деление на части на фиг. 2.

Важно обстоятелство е, че всеки период на субномиката (с изключение на първия) е част от предходния период, като в това си качество е по-тясно понятие от предходния период и наред с това е по-сложната негова част (тъй като е изграден от повече възпроизводствени фази в сравнение с останалата негова част). И по-конкретно. (1) Прономиката (стопанството) е част от консумиката (от консуматорството), като в това си качество е по-тясно понятие от консумиката и наред с това е неговата по-сложна част: всяка прономика е консумномика, но не всяка консумномика е прономика (по-простата част на консумиката е консуприномиката, а по-сложната нейна част е консудевениномиката). (2) Икономиката е част от прономиката (от стопанството), като в това си качество е по-тясно понятие от прономиката и наред с това е нейната по-сложна част: всяка икономика е прономика, но не всяка прономика е икономика (по-простата част на прономиката е проприномиката, а по-сложната нейна част е продевениномиката). (3) Ексномиката (пазарната икономика) е част от икономиката, като в това си качество е по-тясно понятие от икономиката и наред с това е нейната по-сложна част: всяка ексномика е икономика, но не всяка икономика е ексномика (по-простата част на икономиката е икоприномиката, а по-сложната част е икодевениномиката). (4) Финомиката (финансовата пазарна икономика) е част от ексномиката (от пазарната икономика), като в това си качество е по-тясно понятие от ексномиката и наред с това е нейната по-сложна част: всяка финомика е ексномика, но не всяка ексномика е финомика (по-простата част на ексномиката е експриномиката, а по-сложната нейна част е ексдевениномиката).

Друго важно обстоятелство е, че не само субномиката има периоди и етапи на развитие, но и всички възпроизводствени фази (както и принадлежащите им *икономически ингридиенти*) също имат периоди и етапи на развитие (както това си личи от фиг. 2). В контекста на настоящото изложение възпроизводствените фази са понятия на субномиката: производството е субномическо производство, размяната е субномическа размяна, разпределението е субномическо разпределение, потреблението е субномическо потребление, Затова, например, откриваме, че периоди на развитието (и обществени форми) на

потреблението (на субномическото потребление) са **консуматорското потребление** [същото като **консуномическо потребление*** (consunomic consumption)], **стопанското потребление** [същото като **прономическо потребление*** (pronomic consumption)], **икономическо потребление*** (economic consumption), **пазарно-икономическо потребление** [същото като **ексномическо потребление*** (exnomic consumption)], **финансово-пазарно-икономическо потребление** [същото като **финомическо потребление*** (finomic consumption)]. Те също са включени едно в друго и като периоди частично се покриват, както това е показано във фиг. 4.

Фиг. 4. Потребление и неговите основни форми (периоди на развитие на потреблението) по възпроизводствен обхват и по равнище на ограниченост, представени чрез покриващи се сегменти

Затова (1) стопанското потребление е вид консуматорско потребление, но притежава допълнително и други характеристики, типични само за периода на прономиката; (2) икономическото потребление е вид стопанско потребление, но притежава допълнително и други характеристики, типични само за периода на икономиката; (3) пазарно-икономическото потребление е вид икономическо потребление, но притежава допълнително и други характеристики, типични само за периода на ексномиката; (4) финансово-пазарно-икономическото пот-

ребление е вид пазарно-икономическо потребление, но притежава допълнително и други характеристики, типични само за периода на финомиката. Аналогични (но не напълно същите) периоди на развитие се откриват и при производството, размяната и разпределението.

Според степента на развитост субномическото потребление бива **субприномическо потребление** (примитивно потребление) и **субдевенормическо потребление*** (subdevenomic consumption) (развито потребление), в т.ч. **консуприномическо потребление** и **консудевенормическо потребление*** (cnsudevenomic consumption), **проприномическо потребление** и **продевенормическо потребление*** (prodevenomic consumption), **икоприномическо потребление** и **икодевенормическо потребление**, **експриномическо потребление** и **ексдевенормическо потребление*** (exdevenomic consumption), **фиприномическо потребление** и **фидевенормическо потребление*** (exdevenomic consumption). Тези класификации са приложими и към производството, размяната и разпределението.

ПЕРИОДИ НА СУБНОМИКАТА (periods of the subnomy) (**ки**) – във:

периоди и етапи на субномиката.

ПЕРИОДИЧЕН КОЛЕБАТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (periodic oscillating economic process) – *колебателен икономически процес* (в частност – *времеви колебателен икономически процес*), който се отличава с повторяемост, отчитана по отношение на времето, и се състои от *периодични икономически колебания*; процес, извършван от *периодично-колебателна икономическа система*. Неговият резултат $f(t)$ (изходът, респ. *вътрешно икономическо въздействие*, на периодично-колебателната икономическа система) има едно и също значение през всеки T единици от време, определени като *икономически период*. Описва се от *периодичната икономическа функция* $f(t) = f(t + T)$. Най-често третираната разновидност на периодичния колебателен икономически процес е *хармоничният колебателен икономически процес*, състоящ се от *хармонични икономически колебания*.

ПЕРИОДИЧЕН КОЛЕБАТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (periodic oscillating economic process) (**ки**) – във:

период на почти-периодичния колебателен икономически процес (вж. *почти-периодична икономическа функция* и *почти-периодично икономическо колебание*);

почти-периодичен колебателен икономически процес.

ПЕРИОДИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ТОЧКА (periodic economic point) (**ки**)

– ВЪВ:

почти-периодична икономическа точка (същото като *рекурентна икономическа точка*).

ПЕРИОДИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (periodical economic function) – *икономическа функция*, моделираща *циклически икономически процес* $y(t)$ (т.е. редица от *икономически цикли*), която отговаря на *условието за периодичност* (periodicity condition)

$$y(t + T) = y(t).$$

С T е означен периодът на периодичната функция (респ. *периодът на икономическия цикъл*). Периодичната икономическа функция е **циклическа икономическа крива** (cyclical economic curve). По силата на условието за периодичност тя е вълнова линия с повтарящи се (на всеки T единици време) части, които имат еднакви свойства. Елементарен случай на периодична икономическа функция е *синусоидалната икономическа функция* от вида

$$y(t) = A \cdot \sin(\omega t + \varphi),$$

наричана също *хармонична икономическа функция* (тя се състои от *хармонични икономически цикли* или още – от *хармонично икономически трептения*), където с A е означена *икономическата амплитуда* (*амплитудата на икономическия цикъл*), в случая – тази на синусоидалната функция. Образно, това означава разтегляне от A пъти по ординатата на изходната синусоидална икономическа функция $y(t) = \sin(\omega t + \varphi)$, където при радианна мяра е налице релацията $-\pi \leq \omega t \leq \pi$, а при градусова мяра този интервал е $(-180^\circ, 180^\circ)$. С $\omega t + \varphi$ е означена **фазата на хармоничното икономическото трептене*** (harmonic economic twinkle phase) [**фазата на хармоничния икономически цикъл** (harmonic economic cycle phase)], в т.ч. с φ – **началната фаза на икономическото трептене** (economic twinkle initial phase) [(на **началната фаза на икономическия цикъл** (economic cycle initial phase))], която изразява първоначалното отместване на функцията от координатното начало по протежение на абсцисната ос. Последователността от хармонични икономически цикли, които следват един след друг във времето, образува *хармоничен икономически процес*. Той се разглежда като непрекъснато хармонично колебателно икономическо движение на изходни (респ. на вътрешни) *икономически ingredienti* на икономическата система.

За период от 2π единици периодичната (в случая хармоничната) икономическа функция извършва ω *икономически трептения*, т.е. ω икономически цикли. Следователно ω е *кръговата икономическа честота* (*ъгловата икономическа честота*), а *периодът на икономическия цикъл* (на един цикъл) има продължителност T единици време, където

$$T = \frac{2\pi}{\omega}.$$

При кръгова икономическа честота, равна на единица, икономическият период T (продължителността на икономическия цикъл) е равен на 2π . Прибавянето към времевия аргумент на величина, кратна на период T , по силата на условието за периодичност не променя значението на периодичната икономическа функция:

$$\sin\left[\omega\left(t + \frac{2\pi}{\omega}\right) + \varphi\right] = \sin(\omega t + 2\pi + \varphi) = \sin(\omega t + \varphi) \quad (\sin 2\pi = 0).$$

Тук се разграничават две понятия за икономическа честота: (1) посочената по-горе кръгова икономическа честота ω , показваща броя на икономическите цикли (трептения) за период от 2π единици, и следователно $\omega = \frac{2\pi}{T}$, и, (2) *периодната икономическа честота* (*цикличната икономическа честота*), която е броят икономически цикли (трептения) за единица време – тази честота е обратнопропорционална на периода на икономическата функция $y(t)$ (на икономическия цикъл): тя е равна на

$$\frac{1}{T} = \frac{\omega}{2\pi}.$$

Икономическите цикли, извършвани според уравнението

$$y(t) = a \cdot \cos \omega t + b \cdot \sin \omega t,$$

са *прости хармонични икономически цикли* (*прости хармонични икономически трептения*), т.е. движението на точка по силата на това уравнение е *просто хармонично икономическо движение*. Затова пък под *сложен хармоничен икономически цикъл* (под *сложно хармонично икономическо трептене*) или още под *сложно хармонично икономическо движение*, наричано също *резултативно хармонично икономическо движение*, се разбира *икономическия процес*, моделиран с равенството

$$y(t) = A_1 \cdot \sin(\omega_1 t + \varphi_1) + A_2 \cdot \sin(\omega_2 t + \varphi_2).$$

То е сума от два (в общия случай – повече от два) прости хармонични икономически цикли (прости хармонични икономически трептения), за които $T_1 = 2\pi/\omega_1$ и $T_2 = 2\pi/\omega_2$. Да положим $\omega t = x$. Затова функцията $y(t) = A \cdot \sin(x + \varphi)$ има период $T = 2\pi$. Тогава всички съставни (прости) хармонични икономически цикли (трептения) имат еднакви периоди, равни на 2π , и честоти ω_1 и ω_2 , кратни на ω . В случая величината 2π може да се разглежда като период на *икономическия тригонометричен полином* от n -ти ред

$$P_n(y) = \sum_{k=0}^n [A_k \cdot \sin(kx + \varphi_k)],$$

където всяка негова съставка $A_k \cdot \sin(kx + \varphi_k)$ има еднакъв с другите съставки период 2π . При обратна постановка една произволна периодична икономическа функция $y(x)$ с период 2π може да се представи (да се разложи) във вид на икономически тригонометричен полином (във вид на *икономически ред на Ж. Фурие*):

$$y(x) = \sum_{k=0}^n [A_k \cdot \sin(kx + \varphi_k)].$$

Съставката $A_k \cdot \sin(kx + \varphi_k)$ се нарича k -та хармонична на периодичната икономическа функция $y(x)$. Тя може да се представи във вида $A_k \cdot \sin(kx + \varphi_k) = a_k \cdot \cos kx + b_k \cdot \sin kx$, където $a_k = A_k \cdot \sin \varphi_k$ и $b_k = A_k \cdot \cos \varphi_k$ при $k = 0, 1, 2, \dots$ За нулевата хармонична на периодичната функция $y(x)$ (при $k = 0$) е валидно значението $A_0 \cdot \sin \varphi_0 = a_0/2$. Вж. *хармоничен икономически анализ*.

ПЕРИОДИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (periodical economic function) (**ки**) – във:

- нечетна периодична икономическа функция;*
- периодична икономическа функция;*
- почти-периодична икономическа функция;*
- разложение на периодичната икономическа функция в интеграл на Фурие, Ж.;*
- четна периодична икономическа функция.*

ПЕРИОДИЧНА МАРКОВСКА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРИГА* (periodical Markovian economic chain) – вж. *марковска икономическа верига*.

ПЕРИОДИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО КОЛЕБАНИЕ (periodic economic oscillation) – разновидност на *временното икономическо колебание*; сменящо своята посока движение на изходната (респ. на вътрешна) координата на *периодично-колебателна икономическа система* (на нейното *изходно икономическо въздействие*, респ. на *вътрешно икономическо въздействие*, изобщо на дадено нейно *състоятелно икономическо въздействие*) около някакво средно нейно значение, което е определено за даден интервал на времето, по отношение на което се съпоставя изходната координата на системата $f(t)$. Средното значение на изходното (респ. на вътрешно) икономическо въздействие е постоянно във времето за възприетия интервал при *стационарни икономически системи* и променливо във времето за този интервал при *нестационарни икономически системи*. Неговото формиране се подчинява на *периодичната икономическа функция* $f(t) = f(t + T)$, където T е *икономическият период* (последният е времето за повтаряне на едно и също значение на $f(t)$). *Икономическият период* е времето, през което протича едно периодично икономическо колебание, т.е. е неговата продължителност. То е една от разновидностите на *икономическото колебание* и е съставка на *периодичния колебателен икономически процес*. Най-често третираната разновидност на периодичното икономическо колебание е *хармоничното икономическо колебание*.

ПЕРИОДИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО КОЛЕБАНИЕ (periodic economic oscillation) (**ки**) – във:

периодично икономическо колебание;
почти-периодично икономическо колебание.

ПЕРИОДИЧНО-КОЛЕБАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (periodically-oscillating economic system) – *колебателна икономическа система*, която извършва *периодични икономически колебания* на своя изход (респ. на свое *вътрешно икономическо въздействие*). Осъществява *периодичен колебателен икономически процес*, притежаващ повторяемост по отношение на времето. Нейната изходна (респ. вътрешна) координата е *периодичната икономическа функция* на времето $f(t) = f(t + T)$. Тя има едно и също значение през всеки T единици от време, определени като *икономически период*. Най-често третирана разновидност на периодично-колебателната икономическа система е *хармонично-колебателната икономическа система*.

ПЕРИОДИЧНО-КОЛЕБАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (periodically-oscillating economic system) (**ки**) – във:

периодично-колебателна икономическа система

почти-периодично-колебателна икономическа система.

ПЕРИОДИЧНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ПРОГНОЗА (periodicity of the economic prognosis) – във:

интервал на периодичност на икономическата прогноза.

ПЕРИОДНА ИКОНОМИЧЕСКА ЧЕСТОТА (periodic economic frequency) – брой на икономическите колебания (на икономическите трептения), които *периодично-колебателна икономическа система* (респ. *хармонично-колебателна икономическа система*) извършват за единица време. Изчислява се с формулата $1/T$, където T е *икономическият период*, т.е. времето, през което системата извършва едно колебание (времето, което разделя две еднакви значения на изхода на *икономическата система*, която се характеризира с *периодично повтаряем икономически процес*). Вж. също: *периодичен колебателен икономически процес, хармоничен колебателен икономически процес, кръгова икономическа честота.*

ПЕРМАНЕНТНО ИЗМЕНЕНИЕ НА РАБОТНАТА ЗАПЛАТА (permanent variation on wage) (в микр.) – такава промяна на пазарната ставка на *работната заплата (в микр.)* [т.е. такава промяна на *цената на трудовия фактор (в микр.)*], която посредством противоположно на нея изменение на постоянния за целия жизнен цикъл на индивида оптимален *икономически множител на Лагранж, Ж.*, т.е. посредством противоположно на нея изменение на постоянното равнище на *пределната икономическа полезност на първоначалното богатство на индивида (в микр.)*, и оттам – посредством еднопосочна на изменението на работната заплата промяна на желаното (на претендираното) заплащане на трудовия фактор, предизвиква противоположно на изменението на работната заплата изменение на *трудовето предлагане (в микр.)*, респ. еднопосочна на изменението на работната заплата промяна в *свободното време (в микр.)*. Перманентното изменение на работната заплата може да се прояви в две разновидности: като *перманентно повишаване на работната заплата (в микр.)* и като *перманентно понижаване на работната заплата (в микр.)*.

ПЕРМАНЕНТНО ИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ* (permanent economic equilibrium) – вж. *динамично икономическо равновесие.*

ПЕРМАНЕНТНО ПОВИШАВАНЕ НА РАБОТНАТА ЗАПЛАТА* (permanent increase on wage) (в микр.) – такова нарастване на пазарната ставка на *работната заплата (в микр.)* [т.е. такова нарастване на *цената на трудовия фактор (в микр.)*], което посредством намаляване на постоянния за целия жизнен цикъл оптимален *икономически множител на Лагранж, Ж.*, т.е. посредством намаляване на постоянното равнище на *пределната икономическа полезност на първоначалното богатство на индивида (в микр.)*, и оттам – посредством повишаването на желаното (претендираното) заплащане на трудовия фактор, предизвиква спадане в *трудовото предлагане (в микр.)*, респ. увеличаване на *свободното време (в микр.)*.

ПЕРМАНЕНТНО ПОНИЖАВАНЕ НА РАБОТНАТА ЗАПЛАТА* (permanent decrease on wage) (в микр.) – такова намаляване на пазарната ставка на *работната заплата (в микр.)* [т.е. такова намаляване на *цената на трудовия фактор (в микр.)*], което посредством увеличаване на постоянния за целия жизнен цикъл оптимален *икономически множител на Лагранж, Ж.*, т.е. посредством увеличаване на постоянното равнище на *пределната икономическа полезност на първоначалното богатство на индивида*, и оттам – посредством понижаването на желаното (претендираното) заплащане на трудовия фактор, предизвиква покачване в *трудовото предлагане (в микр.)*, респ. намаляване на *свободното време (в микр.)*.

ПЕРМУТАЦИЯ (permutation) (кд) – във:
матрица на пермутациите (вж. *матрица*).

ПЕРСЕПТРОН (perceptron) (кд) – във:
икономически персептрон.

ПЕРСПЕКТИВА (prospect) (кд) – във:
теория на перспективите (в макр.).

ПЕРФЕКТНА ЗАМЕНЯЕМОСТ НА ЦЕННИТЕ КНИГИ (perfect substitutability of the securities) (в межд.) – същото като *пълна заменяемост на ценните книги (в межд.)*.

ПЕРФЕКТНА КОНКУРЕНЦИЯ (exact competition) (в микр.) – *пазарна конкуренция* (market competition), при която едновременно са изпълнени изискванията за прозрачност (наричана още перфектна прозрачност) на пазара и за мобилност (наричана още перфектна мобилност) на *производствените иконо-*

мически фактори. Наличието на перфектна конкуренция е едно от необходимите условия (без то да е достатъчно) за съществуването на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)*. Вж. *неперфектна конкуренция (в микр.)*.

ПЕРФЕКТНА МЕЖДУНАРОДНА ПОДВИЖНОСТ НА КАПИТАЛА (perfect international capital mobility) (в межд.) – същото като *пълна международна подвижност на капитала (в межд.)*.

ПЕРФЕКТНА ПОДВИЖНОСТ НА КАПИТАЛА (perfect capital mobility) (**ки**) – във:

перфектна международна подвижност на капитала (в межд.) (същото като *пълна международна подвижност на капитала (в межд.)*).

ПЕРФЕКТНИ ВАЛУТНОКУРСОВИ ОЧАКВАНИЯ (perfect exchange-rate expectations) (в межд.) – вид *нестатични валутнокурсони очаквания (в межд.)*, при които очакваният бъдещ *валутен курс (в межд.)* е равен на действителното му бъдещо значение, положение, което показва, че икономическите агенти (респ. *икономическите единици*) предварително познават с пълна сигурност това значение.

ПЕРФЕКТНО ОЧАКВАНЕ (perfect expectations) (**ки**) – във:

перфектни валутнокурсони очаквания (в межд.).

ПЕСТЕЛ, Е. (Pestel, E.) (**кд**) – във:

глобален модел на Месарович, М., и Пестел, Е., на развитата пазарна икономика (в межд.);

глобален модел на Месарович, М., и Пестел, Е., на централизираната пазарна икономика (в межд.);

глобален модел на Месарович, М., и Пестел, Е., на слабо развитата пазарна икономика (в межд.);

многогравитационен модел на Месарович, М., и Пестел, Е., на системата на световното развитие (в межд.);

Проект “Човечеството пред избор” на Месарович, М., и Пестел, Е. (в межд.).

ПЕТИ КРЪГ НА ТЪРГОВСКИТЕ ПРЕГОВОРИ (Fifth Round of Trade Negotiations) (в межд.) – същото като *Кръг Дилън на търговските преговори (в макр.)*.

ПЕТИ, УЙЛЯМ (Petty, William) – вж. *трудова теория за стойността*.

ПЕТНАДЕСЕТТЕ ДЪРЖАВИ НА БЕЙКЪР (Baker 15 countries) (в межд.) – включените по *Плана Бейкър* (в межд.) държави. Това са Аржентина, Боливия, Бразилия, Чили, Колумбия, Еквадор, Кот д'Ивоар, Мексико, Нигерия, Перу, Филипините, Уругвай, Венецуела и Югославия.

ПЕЧАЛБА (profit) (в микр.) – *икономическа изгода* (economic interest) на *икономическата единица* (в т.ч. и на фирмата), получена от нея за определено време (обикновено за една година) от нейната дейност (от реализация на произведени и продадени *икономически блага*). Представлява разликата между *прихода* (в микр.) [в т.ч. и *продуктовия приход* (в микр.)] и *производствения разход* (в микр.) [в т.ч. и *продуктовия производствен разход* (в микр.)]. Равна е на сумата на *икономическата печалба* (в микр.) и *неикономическа печалба* (в микр.) и в този смисъл печалбата е *счетоводната печалба* (firm accounting profit) (в микр.) на икономическата единица. Когато неикономическата печалба е включена в производствения разход и е изключена от счетоводната печалба, тогава останалата част от печалба е икономическата печалба. Ако не е посочено друго, в *икономикс* под печалба обикновено се подразбира икономическата печалба, която е нейна разновидност.

Разновидности на печалбата са *общата печалба* (в микр.) [в т.ч. *икономическата обща печалба** (economic total profit) (в микр.) и *неикономическата обща печалба** (non-economic total profit) (в микр.)], *средната печалба* (в микр.) [в т.ч. *икономическата средна печалба** (economic average profit) (в микр.) и *неикономическата средна печалба** (non-economic average profit) (в микр.)] и *пределната печалба на фирмата* (в микр.) [в т.ч. *икономическата пределна печалба** (economic marginal profit) (в микр.) и *неикономическата пределна печалба** (non-economic marginal profit) (в микр.)]. Ако не е посочено друго, под печалба обикновено се подразбира *продуктовата печалба* (в микр.), която е нейна разновидност.

ПЕЧАЛБА (profit) (кд) – във:

- агрегатна обща печалба* (в микр.);
- агрегатна фирмена обща печалба* (в микр.);
- действащо ограничение на печалбата* (в микр.);
- диференциална обща печалба* (в микр.) (същото като *икономическа обща печалба* (в микр.));

диференциална печалба (в микр.) (същото като икономическа печалба (в микр.));

диференциална продуктова обща печалба (в микр.) (същото като икономическа продуктова обща печалба (в микр.));

диференциална продуктова печалба (в микр.) (същото като икономическа продуктова печалба (в микр.));

диференциална фирмена обща печалба (в микр.) (същото като икономическа фирмена обща печалба (в микр.));

диференциална фирмена печалба (в микр.) (същото като икономическа фирмена печалба (в микр.));

диференциална фирмена продуктова обща печалба (в микр.) (същото като икономическа фирмена продуктова обща печалба (в микр.));

диференциална фирмена продуктова печалба (в микр.) (същото като икономическа фирмена продуктова печалба (в микр.));

дуополна симетрична максимизация на агрегатната обща печалба (в микр.);

дуополна точка на симетрична максимизация на агрегатната обща печалба (в микр.);

икономическа обща печалба (в микр.);

икономическа печалба (в микр.);

икономическа продуктова обща печалба (в микр.);

икономическа продуктова печалба (в микр.);

икономическа фирмена обща печалба (в микр.);

икономическа фирмена печалба (в микр.);

икономическа фирмена продуктова обща печалба (в микр.);

икономическа фирмена продуктова печалба (в микр.);

индивидуална пределна печалба от трудовия фактор (в микр.);

индивидуална пределна печалба от физическия фактор (в микр.);

индивидуална факторова обща печалба (в микр.);

индивидуална факторова печалба (в микр.);

индивидуална факторова пределна печалба (в микр.);

картел, максимизиращ агрегатната обща печалба (в микр.);

квота-печалба (в межд.);

крива на общата печалба (в микр.);

крива на постоянната агрегатна обща печалба на фирмата (в микр.);

крива на постоянната обща печалба (в микр.) (същото като изопрофита (в микр.) и като изопрофитна линия (в микр.));

крива на продуктовата обща печалба (в микр.);
крива на свободната печалба (в микр.);
монополна средна печалба (в микр.);
мръсно плаване (в межд.);
недействащо ограничение на печалбата (в микр.);
неикономическа печалба (в микр.);
неикономическа продуктова печалба (в микр.);
неикономическа фирмена печалба (в микр.);
неикономическа фирмена печалба (в микр.);
неикономическа фирмена продуктова печалба (в микр.);
неоперационно ограничение на печалбата (в микр.) (същото като не-
действащо ограничение на печалбата (в микр.));
норма на неразпределената печалба (в микр.);
нулева диференциална печалба (в микр.);
нулева диференциална продуктова печалба (в микр.);
нулева диференциална фирмена печалба (в микр.);
нулева диференциална фирмена продуктова печалба (в микр.);
нулева икономическа печалба (в микр.);
нулева икономическа продуктова печалба (в микр.);
нулева икономическа фирмена печалба (в микр.);
нулева икономическа фирмена продуктова печалба (в микр.);
обща печалба (в микр.);
операционно ограничение на печалбата (в микр.) (същото като действу-
ващо ограничение на печалбата (в микр.));
оптимална монополна средна печалба (в микр.);
отделна пределна печалба от трудовия фактор (в микр.);
отделна пределна печалба от физическия фактор (в микр.);
отделна факторова обща печалба (в микр.);
отделна факторова печалба (в микр.);
отделна факторова пределна печалба (в микр.);
печалба (в микр.);
печалба от трудовия фактор (в микр.);
пределна печалба (в микр.);
пределна печалба от капитала (в микр.);
пределна печалба от трудовия фактор (в микр.);
пределна печалба от физическия фактор (в микр.);
пределна полезност на свободната печалба (в микр.);

принцип на нулевата печалба (в микр.);
принцип на нулевата фирмена печалба (в микр.);
продуктова обща печалба (в микр.);
продуктова печалба (в микр.);
продуктова пределна печалба (в микр.);
продуктова средна печалба (в микр.);
свободна печалба (в микр.);
средна печалба (в микр.);
трансфер на печалба (в межд.);
управлявано плаване (в межд.);
факторова обща печалба (в микр.);
факторова печалба (в микр.);
факторова пределна печалба (в микр.);
фирмена крива на общата печалба (в микр.);
фирмена крива на продуктовата обща печалба (в микр.);
фирмена обща печалба (в микр.);
фирмена печалба (в микр.);
фирмена пределна печалба (в микр.);
фирмена пределна печалба от трудовия фактор (в микр.);
фирмена пределна печалба от физическия фактор (в микр.);
фирмена продуктова обща печалба (в микр.);
фирмена продуктова печалба (в микр.);
фирмена продуктова пределна печалба (в микр.);
фирмена продуктова средна печалба (в микр.);
фирмена продуктова средна печалба (в микр.);
фирмена средна печалба (в микр.);
фирмена средна печалба (в микр.);
фирмена факторова обща печалба (в микр.);
фирмена факторова печалба (в микр.);
фирмена факторова пределна печалба (в микр.);
функция на печалбата.
функция на фирмената факторова обща печалба (в микр.);
чисто плаване (в межд.).

ПЕЧАЛБА ОТ КАПИТАЛА (capital profit) (**ки**) – във:

пределна печалба от капитала (в микр.).

ПЕЧАЛБА ОТ ТРУДОВИЯ ФАКТОР (labour factor profit) (**ки**) – във:

индивидуална пределна печалба от трудовия фактор (в микр.);
отделна пределна печалба от трудовия фактор (в микр.);
печалба от трудовия фактор (в микр.);
пределна печалба от трудовия фактор (в микр.);
фирмена пределна печалба от трудовия фактор (в микр.).

ПЕЧАЛБА ОТ ФИЗИЧЕСКИЯ ФАКТОР (physical factor profit) (**ки**) – във:

индивидуална пределна печалба от физическия фактор (в микр.);
отделна пределна печалба от физическия фактор (в микр.);
пределна печалба от физическия фактор (в микр.);
фирмена пределна печалба от физическия фактор (в микр.).

ПИГУ, А. (Pigou, A.) (**кд**) – във:

ефект на Пигу, А. (в макр.) (вж. и класически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие);

Пигу, Артър Сесил.

ПИГУ, АРТЪР СЕСИЛ (Pigou, Arthur Cecil) (1877–1969) – английски икономист, ученик на Алфред *Маршал* и наследник и продължител на неговите идеи. Завършва Кеймбриджския университет, където от 1908 до 1943 г. ръководи катедрата по политическа икономия. В университета е изучавал задълбочено математика и история, като по този начин изгражда в себе си трайна методологическа основа за задълбочени изследвания в областта на икономиката. През 1918–1919 г. е член на Валутния комитет, а през 1919–1920 г. е член на Кралската комисия по подходното облагане на Великобритания. През 1924–1925 г. А. Пигу е член на комитета на Н. Чембърлейн по въпросите на паричното обръщение. Основните му изследвания са в различни икономически области: цикличните колебания, митническата политика, производството, заетостта и безработицата, държавните финанси, паричното обръщение, националният доход.

В излязлата през 1912 г. книга на А. Пигу “Богатство и благосъстояние” (*Pigou, A. Wealth and Welfare. London, 1912*) [по-късно преиздадена под заглавието “Икономика на благосъстоянието” (*Pigou, A. Economics of welfare. London, 1920*)] се съдържат началните идеи на бъдещата **теория за държава-та на всеобщото благоденствие**. Според него степента на благосъстоянието се определя от съотношението между **удовлетворението** (satisfaction) и **неудовлетворението** (dissatisfaction) на желанията на индивида. В областта на

благосъстоянието продължава идеите, заложи в книгата “Принципи на икономикса” на А. Маршал. Смята, че реалният доход се намира в зависимост от производствените ресурси, капитала, знанията, особеностите на отделния народ и характера на неговото правителство. По-равномерното разпределение на дохода съдейства за повишаване на благосъстоянието. А. Пигу твърди, че благосъстоянието е определено състояние на човешките чувства, което може да бъде количествено измерено. Но политическата икономия изучава само онези елементи от него, които могат да бъдат парично измерени. Това е именно икономическото благосъстояние.

А. Пигу в действителност не възприема съвременните постановки на *теорията за икономиката на благосъстоянието (в микр.)*, защото смята, че личните (субективните) функции на полезността са несравними и следователно не може да се построи една обща *функция на общественото благосъстояние (в микр.)*. Но макар това да не може да се прави за отделните индивиди, намира, че то може да се осъществи по групи индивиди, което би било полезно от практическа гледна точка.

А. Пигу разграничава понятията частен и пределен чист продукт и обществен пределен чист продукт. Те се раздалечават едно от друго под въздействието на различни фактори като колебанията на търсенето, промяната във вкусовете, цикличните колебания, появата на нови отрасли, както и заради това, че ресурсите и продуктите могат да се движат в различни посоки. Необходимо е производството да достигне своето идеално състояние, което означава изравняване между частния и обществения пределен чист продукт.

А. Пигу обяснява *цикличността на производството (в макр.)* с комплекс от фактори, значителна част от които са от психологическо естество. Цикличността до голяма степен се дължи на изместването на графиката на реалното търсене на труд, което от своя страна е обусловено от промените в настроението на индивидите и във флукуациите на доходните потоци. Разделя предпоставките и причините за цикличните колебания на две групи: импулси и условия. **Импулсите** формират първоначалния тласък на цикличното движение. Към тях спадат изобретенията, реколтата, промишлените конфликти, промените във вкуса на хората, задграничното търсене, психологически явления. **Условията** определят начина, по който икономиката реагира на първоначалните импулси, в основата на което стои *принципът на акселерацията (в макр.)* (на производното търсене).

А. Пигу продължава традициите на класическата школа, поради което е на различни позиции от тези на кейнсианството. Той първи формулира идеята за

ефекта на реалните касови остатъци (ефекта на реалните баланси), наречен още *ефект на А. Пигу (в макр.)* (вж. и *класически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие*). Същността на ефекта на А. Пигу е следната: спадането на продуктовите цени предизвиква повишаване на реалната величина на паричните остатъци в икономическите агенти и стимулира увеличаването на заетостта. С други думи, нарасналата по този начин реална величина на богатството индуцира нарастване на потреблението, доходите и заетостта. Така А. Пигу дообосновава класическата теза, според която пазарното равновесие при пълна заетост може да се постигне при понижаване на реалните работни заплати. Главният проблем за А. Пигу обаче е в това, че трябва да се достигне до достатъчно продължително равновесие, което да поддържа постоянни дохода, спестяванията, инвестициите и заетостта. Той се опитва да покаже, че това е възможно да се постигне чрез автоматично приспособяване на цените, работната заплата и паричната маса към състоянието на равновесието. За целта създава модел от зависимости между величината на работната сила, заета в производството на потребителски блага, тази, заета в производството на производителни блага, лихвения процент, паричната (номиналната) работна заплата, паричната маса и т.нар. от него **скорост на паричното обръщение към дохода** (*income velocity of money*). Той разработва модел на *заетостта (в макр.)*, който е по-общ вариант на модела на А. Маршал за пазара, и който съдържа елементи от теорията на Леон Валрас за *общото икономическо равновесие*.

Други по-важни трудове на А. Пигу са: “Принципи и методи на индустриалния мир” (1905); “Безработицата” (1914); “Есета по приложен икономикс” (1933); “Индустриални колебания” (*Pigou, A. Industrial Fluctuations. London, 1929*); “Теория на безработицата” (1933); “Заетост и равновесие” (*Pigou, A. Employment and equilibrium. London, 1941*); “Изследване по публични финанси” (*Pigou, A. A Study in Public Finance. London, 1947*).

ПИЛБИЙМ, К. (Pilbeam, K.) (кд) – във:

обобщен модел на Пилбийм, К., на абсолютния паритет на покупателните сили (в межд.).

ПИК (trough) (в макр.) – същото като *връх (в макр.)*.

ПЛАВАНЕ (floating) (в межд.) – *икономически термин* за означаване на специфичното движение на *плаващия валутен курс (в межд.)* на *валутния пазар*

(в межд.). Разграничават се *чисто плаване (в межд.)*, *групово плаване (в межд.)*, и *мръсно плаване (в межд.)*.

ПЛАВАНЕ (floating) (**кд**) – във:

групово плаване (в межд.);

мръсно плаване (в межд.);

плаване (в межд.);

чисто плаване (в межд.);

система на управлявано плаване на валутните курсове (в межд.).

ПЛАВАНЕ НА ВАЛУТНИТЕ КУРСОВЕ (floating of the exchange rates) (**ки**)

– във:

система на управлявано плаване на валутните курсове (в межд.).

ПЛАВАЩ ВАЛУТЕН КУРС (floating exchange rate) (в межд.), **подвижен валутен курс (в межд.)**, **гъвкав валутен курс (в межд.)**, **колебаещ се валутен курс (в межд.)**, – *валутен курс (в межд.)*, който не е *фиксиран валутен курс (в межд.)*; *валутен курс (в межд.)*, при който държавата не обявява предварително и не гарантира определено равнище на пазарния курс на чуждестранната парична единица [*на чуждестранната валута (в межд.)*], но текущо и без предизвестие може да се намесва във *валутния пазар (в межд.)*. Според степента на опосредствяност на държавната намеса се разграничават *чистоплаващ валутен курс (в межд.)* [същото като *свободноколебаещ се валутен курс (в межд.)*] и като *свободноплаващ се валутен курс (в межд.)*] и *мръсноплаващ валутен курс (в межд.)*. Ако не е посочено друго, под плаващ валутен курс обикновено се подразбира мръсноплаващият валутен курс.

ПЛАВАЩ ВАЛУТЕН КУРС (floating exchange rate) (**ки**) – във:

мръсноплаващ валутен курс (в межд.);

плаващ валутен курс (в межд.);

регулиран плаващ валутен курс (в межд.) (същото като *мръсноплаващ валутен курс (в межд.)*);

режим плаващия валутен курс (в межд.);

свободноплаващ валутен курс (в межд.);

стерилизация при плаващ валутен курс (в межд.);

управляваноплаващ валутен курс (в межд.);

чистоплаващ валутен курс (в межд.).

ПЛАВАЩ ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ (floating national debt) (в макр.) – *държавен дълг (в макр.)* на дадена страна във вид на краткосрочни заеми (например под формата на правителствени бонове).

ПЛАВАЩ КУРС (floating rate) (**ки**) – във:

мръсноплаващ валутен курс (в межд.);
плаващ валутен курс (в межд.);
регулиран плаващ валутен курс (в межд.) (същото като мръсноплаващ валутен курс (в межд.));
режим плаващия валутен курс (в межд.);
свободноплаващ валутен курс (в межд.);
стерилизация при плаващ валутен курс (в межд.);
управляваноплаващ валутен курс (в межд.);
чистоплаващ валутен курс (в межд.).

ПЛАВАЩА ЛИХВА (floating interest rate) (в межд.) – *лихва (в макр.)*, при която олихвяването на подлежащите на връщане суми се привежда в съответствие с движението на *пазарните лихвените проценти (в макр.)*, в основата на които стои ЛИБОР.

ПЛАН (plan) (**кд**) – във:

допустим производствен план (вж. *обективно-обусловени оценки*);
евристичен икономически план;
икономически план;
коэффициент на плъзгането на икономическия план;
метод на последователното подобряване на плана (същото като симплекс-метод);
неизроден опорен икономически план;
опорен икономически план;
оптимален икономически план;
оптимален производствен план (вж. *обективно-обусловени оценки*);
План Бейкър (в межд.);
План Брейди (в межд.);
План Кейнс (в межд.);
План Маршал (в межд.);
производствен план (вж. *обективно-обусловени оценки*);
уравнения на вариациите на производствения план (вж. *обективно-обусловени оценки*);

хоризонт на икономическия план.

ПЛАН БЕЙКЪР (Baker Plan) (в межд.) – план, предложен през октомври 1985 г. от американския министър на финансите **Джеймс Бейкър** (James Baker). Представява тригодишен план за управление на *международната криза на дълговете (в межд.)*, предизвикан от все по-силно очертаващата се неефективност на програмите за приспособяване на *развиващите се страни (в межд.)* длъжници и от намаляването на *принудителното банково кредитиране (в межд.)*.

ПЛАН БРЕЙДИ (Brady Plan) (в межд.) – предложен през март 1989 г. от американския министър на финансите **Никълъс Брейди** (Nicholas Brady) план за обновяване на *управлението на международната криза на дълговете (в межд.)*. Типичното при него е използването на комплекс от дългови *брейди инструменти (в межд.)* (прилагане на **брейди меню-подход**) за разрешаването на *дълговия проблем на развиващите се страни (в межд.)*.

ПЛАН БРЕЙДИ (Brady Plan) (**ки**) – във:

меню-подход на плана Брейди (в межд.) (същото като *брейди меню-подход (в межд.)*);

План Брейди (в межд.).

ПЛАН КЕЙНС (Keynes Plan) (в межд.) – същото като *Международен клирингов съюз - МКС (в межд.)*.

ПЛАН МАРШАЛ (Marshall plan, Marshall aid) (в межд.) – същото като *Европейска програма за възстановяване (в межд.)*.

ПЛАНИРАН КАПАЦИТЕТ НА ФИРМАТА (firm planned capacity) (**ки**) – във:

планиран резервен капацитет на фирмата (в микр.).

ПЛАНИРАН РЕЗЕРВЕН КАПАЦИТЕТ НА ФИРМАТА (firm planned reserve capacity) (в микр.) – разлика между *максимално оптималния оптималния капацитет на фирмата (в микр.)* [същото като *широк капацитет на фирмата (в микр.)*] и *минимално оптималния капацитет на фирмата (в микр.)* [същото като *малък капацитет на фирмата (в микр.)*]. Същото като *резервен капацитет на фирмата (в микр.)*.

ПЛАНИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (planned economic quantity) (ки) – във:

планирана интегрална икономическа величина;

планирана моментна икономическа величина.

ПЛАНИРАНА ИНТЕГРАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (planned integral economic quantity /value/) – акумулирана (натрупана) за определен период планирана *икономическа величина*, която е функция на времето. Например дадена *икономическа система* е продуктивно адитивна, т.е. натрупва във времето своето изходно въздействие. Тогава за T единици време ($t_0 \leq t \leq t_T$) тя създава планирана интегрална икономическа величина Y_{plT} , която е нейният планиран интегрален изход (t_0 и t_T са началният и крайният момент на времевия интервал, през който се извършва акумулацията). При тази предпоставка планираната интегрална величина се измерва с определения интеграл (по отношение на който функцията на планираната траектория на икономическата система изпълнява ролята на подинтегрална функция)

$$Y_{plT} = \int_{t_0}^{t_T} y_{pl}(t) dt.$$

Вж. *планирана траектория на икономическата система.*

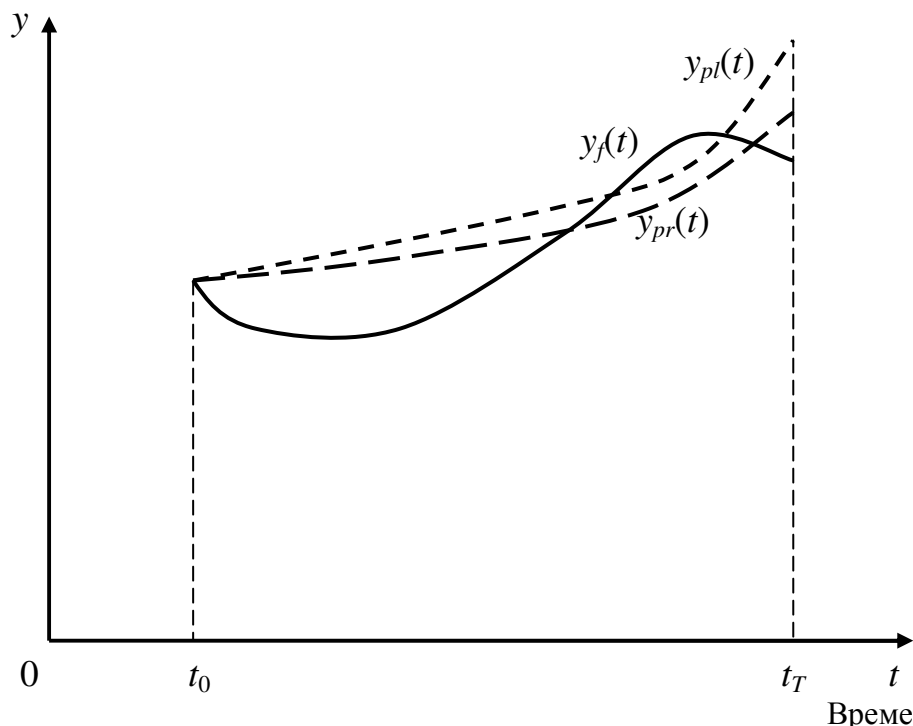
ПЛАНИРАНА МОМЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (planned momentary economic quantity /value/) – планирано значение $y_{pl}(t)$ на дадена *икономическа величина* (в т.ч. на параметър на *поведението на икономическа система*) към определен момент във времето t ($t_0 \leq t \leq t_T$), където t_0 и t_T са началният и крайният момент на времевия интервал T , за който се дефинира изменението на планираната икономическа величина. Функцията $y_{pl}(t)$ показва планираното моментно *състояние на икономическата система*, разглеждано като елемент (съставка) на *икономическо събитие*. Вж. *планирана траектория на икономическата система.*

ПЛАНИРАНА ТРАЕКТОРИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (planned trajectory of the economic system) – множество от точки, представлящи планираните *състояния на поведение на икономическата система* (респ. на *икономическите събития* в нея) към различните моменти във времето t за определен негов период от T единици ($t_0 \leq t \leq t_T$), където t_0 е началният момент на разглеждания период (за който се планира *динамиката на икономическата*

система), а t_T – неговият краен момент. Математическа форма на планираното поведение на икономическата система. Обикновено крива линия, която се разполага във фазовото пространство на събитията в икономическата система. На фиг. 1 е демонстриран елементарен случай на планирана траектория $y_{pl}(t)$ на икономическа система без вътрешни икономически връзки и с един изход y , който е функция на времето t . Към всеки даден момент във времето t ($t_0 \leq t \leq t_T$) функцията $y_{pl}(t)$ показва планираната моментна икономическа величина, т.е. планираното моментно състояние на поведение на икономическата система. Ако системата е продуктивно адитивна, т.е. ако натрупва във времето своето изходно въздействие, тогава за T единици ($t_0 \leq t \leq t_T$) време тя създава планираната интегрална икономическа величина Y_{plT} , която е нейният планиран интегрален изход. При тази предпоставка планираната интегрална икономическа величина се измерва с определения интеграл (по отношение на който функцията на планираната икономическа траектория изпълнява ролята на подинтегрална функция)

$$Y_{plT} = \int_{t_0}^{t_T} y_{pl}(t) dt.$$

Изход на икономическата система

Фиг. 1. Фактическа, прогнозирана и планирана траектория на икономическата система, разположени във фазовото пространство на икономическите събития

Планираната траектория може да се съпостави с *фактическата траектория на икономическата система* $y_f(t)$, която към всеки даден момент във времето t ($t_0 \leq t \leq t_T$) показва *фактическата моментна икономическа величина*, а за T единици време създава *фактическа интегрална икономическа величина* Y_{fT} , която се измерва с определения интеграл:

$$Y_{fT} = \int_{t_0}^{t_T} y_f(t) dt.$$

Разликата $y_f(t) - y_{pl}(t)$ между фактическата и планираната моментна икономическа величина определя към всеки даден момент във времето t ($t_0 \leq t \leq t_T$) *моментното отклонение на фактическата от планираната траектория на икономическата система* (т.е. моментното несбъждане на икономическия план по отношение на фактическото му изпълнение), а разликата $Y_{fT} - Y_{plT}$ между фактическата и планираната интегрална икономическа величина определя за даден период T от времето t ($t_0 \leq t \leq t_T$) *интегралното отклонение на факти-*

ческата от планираната траектория на икономическата система (т.е. интегралното несбъждане на икономическия план по отношение на фактическото му изпълнение). Последното се дефинира чрез формулата

$$Y_{fT} - Y_{plT} = \int_{t_0}^{t_T} [y_f(t) - y_{pl}(t)] dt.$$

Моментното и интегралното отклонение между фактическата и планираната траектория са индикатори за отклонението на фактическото от планираното поведение на икономическата система. Планираната траектория може да се съпостави и с прогнозираната траектория на икономическата система $y_{pr}(t)$, която към всеки даден момент във времето t ($t_0 \leq t \leq t_T$) показва *прогнозираната моментна икономическа величина*, а за T единици време създава *прогнозирана интегрална икономическа величина* Y_{prT} , която се измерва с определения интеграл

$$Y_{prT} = \int_{t_0}^{t_T} y_{pr}(t) dt.$$

Разликата $y_{pl}(t) - y_{pr}(t)$ между планираната и прогнозираната моментна икономическа величина определя към всеки даден момент във времето t ($t_0 \leq t \leq t_T$) *моментното отклонение на планираната от прогнозираната траектория на икономическата система* (т.е. моментното несбъждане на икономическия план по отношение на икономическата прогноза), а разликата $Y_{plT} - Y_{prT}$ между планираната и прогнозираната интегрална икономическа величина определя към даден период T от времето t ($t_0 \leq t \leq t_T$) *интегралното отклонение на планираната от прогнозираната траектория на икономическата система* (т.е. интегралното несбъждане на икономическия план по отношение на икономическата прогноза). Последното се дефинира чрез формулата:

$$Y_{plT} - Y_{prT} = \int_{t_0}^{t_T} [y_{pl}(t) - y_{pr}(t)] dt.$$

Моментното и интегралното отклонение между планираната и прогнозираната траектория са индикатори за отклонението на планираното от прогнозираното поведение на икономическата система. Очевидно е, че към всеки даден момент във времето t ($t_0 \leq t \leq t_T$) *моментното отклонение на фактическата от прогнозираната траектория на икономическата система* е равно на сумата на

моментното отклонение на фактическата от планираната и моментното отклонение на планираната от прогнозираната траектория на икономическата система и че *интегралното отклонение на фактическата от прогнозираната траектория на икономическата система* е равно на сумата на интегралното отклонение на фактическата от планираната и интегралното отклонение на планираната от прогнозираната траектория на икономическата система.

ПЛАНИРАНА ТРАЕКТОРИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (planned trajectory of the economic system) (**ки**) – във:

интегрално отклонение на фактическата от планираната траектория на икономическата система;

моментно отклонение на фактическата от планираната траектория на икономическата система;

планирана траектория на икономическата система.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС (balance of payments) (в межд.) – статистически отчет за икономическите трансакции (потоци) между местните и чуждестранните икономически агенти (респ. *икономически единици*) за определен период (обикновено за една година) в дадена страна. Състои се от *баланс на текущите операции (в межд.)*, *баланс на капиталовите операции (в межд.)* и *баланс на операциите по официалните резерви (в межд.)*. Обединява *баланса на основните операции (в межд.)* и *баланса на балансиращите операции (в межд.)*.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС (balance of payments) (**ки**) – във:

автоматично уравнивяване на платежния баланс (в межд.);

активни операции по платежния баланс (в межд.);

активно салдо на общия платежен баланс (в межд.) (същото като *положително салдо на общия платежен баланс (в межд.)*);

активно салдо на платежния баланс (същото като положително салдо на платежния баланс (в межд.);

активно салдо на платежния баланс по основни операции (в межд.);

активно салдо на платежния баланс по текущи операции (в межд.);

активно салдо на платежния баланс по търговски операции (в межд.);

антинеутрален общ платежен баланс (в межд.);

базов платежен баланс (в межд.) (същото като *общ платежен баланс (в межд.)*);

балансиран платежен баланс (в межд.);

балансиращи операции по платежния баланс (в межд.);

-
- временно неравновесие на платежния баланс (в межд.);*
- вторични операции по платежния баланс (в межд.) (същото като балансиращи операции по платежния баланс (в межд.));*
- дефицит на платежния баланс по основни операции (в межд.) (същото като пасивно салдо на платежния баланс по основни операции (в межд.));*
- дефицит на платежния баланс по текущи операции (в межд.) (същото като пасивно салдо на платежния баланс по текущи операции);*
- дефицит на платежния баланс по търговски операции (в межд.) (същото като пасивно салдо на платежния баланс по търговски операции (в межд.));*
- дефицит по общия платежен баланс (в межд.) (същото като отрицателно салдо на общия платежен баланс (в межд.));*
- дефицитно салдо на общия платежен баланс (в межд.) (същото като отрицателно салдо на общия платежен баланс (в межд.));*
- зависимо-мотивирани операции по платежния баланс (в межд.) (същото като балансиращи операции по платежния баланс (в межд.));*
- изравнен платежен баланс (в межд.) (същото като балансиран платежен баланс (в межд.));*
- индуцирано уравновесяване на платежния баланс (в межд.);*
- индуцирано уравновесяване на платежния баланс по текущи операции чрез политика на пренасочване на разходите (в межд.);*
- индуцирано уравновесяване на платежния баланс по текущи операции чрез политика на редукция на разходите (в межд.);*
- контролирано от държавата уравновесяване на платежния баланс (в межд.) (същото като индуцирано уравновесяване на платежния баланс (в межд.));*
- крива на платежния баланс (в межд.) (същото като крива ВР (в макр.));*
- негативно уравновесяване на платежния баланс (в межд.);*
- негативно уравновесяване на платежния баланс по основни операции (в межд.);*
- негативно уравновесяване на платежния баланс по текущи операции (в межд.);*
- негативно уравновесяване на платежния баланс по търговски операции (в межд.);*
- независимо-мотивирани операции по платежния баланс (в межд.);*
- ненулево салдо на общия платежен баланс (в межд.);*
- неравновесен платежен баланс (в межд.);*
- неравновесен платежен баланс по основни операции (в межд.);*

-
- неравновесен платежен баланс по текущи и по основни операции (в межд.);*
- неравновесен платежен баланс по текущи операции (в межд.);*
- неравновесен платежен баланс по търговски и по основни операции (в межд.);*
- неравновесен платежен баланс по търговски и по текущи операции (в межд.);*
- неравновесен платежен баланс по търговски операции (в межд.);*
- неутрален общ платежен баланс (в межд.);*
- неутрален платежен баланс (в межд.);*
- неутрални операции по платежния баланс (в межд.);*
- нулево салдо на общия платежен баланс (в межд.);*
- нулево салдо на платежния баланс (в межд.);*
- област на външното неравновесие при активен общ платежен баланс (в межд.);*
- област на външното неравновесие при пасивен общ платежен баланс (в межд.);*
- общ платежен баланс (в межд.);*
- общ платежен баланс (в межд.);*
- операции по платежния баланс (в межд.);*
- основни операции по платежния баланс (в межд.);*
- основно уравнение на теорията за платежния баланс (в межд.);*
- отрицателен общ платежен баланс (в межд.);*
- отрицателен платежен баланс (в межд.);*
- отрицателно салдо на общия платежен баланс (в межд.);*
- отрицателно салдо на платежния баланс (в межд.);*
- отрицателно-неравновесен платежен баланс (в межд.);*
- отрицателно-неравновесен платежен баланс по основни операции (в межд.);*
- отрицателно-неравновесен платежен баланс по текущи операции (в межд.);*
- отрицателно-неравновесен платежен баланс по търговски операции (в межд.);*
- паричен механизъм за уравнивяване на платежния баланс (в межд.)**
(вж. *уравнивяване на платежния баланс чрез паричния механизъм (в межд.)*);
- паричен подход към платежния баланс (в межд.);*

парична теория за платежния баланс (в межд.) (вж. *паричен подход към платежния баланс (в межд.)*);

пасивни операции по платежния баланс (в межд.);

пасивно салдо на общия платежен баланс (в межд.) (същото като *отрицателно салдо на общия платежен баланс (в межд.)*);

пасивно салдо на платежния баланс (в межд.) (същото като *отрицателно салдо на платежния баланс (в межд.)*);

пасивно салдо на платежния баланс по основни операции (в межд.);

пасивно салдо на платежния баланс по текущи операции (в межд.);

пасивно салдо на платежния баланс по търговски операции (в межд.);

платежен баланс (в межд.);

платежен баланс по основни операции (в межд.);

платежен баланс по текущи операции (в межд.);

платежен баланс по търговски операции (в межд.);

подход на еластичността за уравновесяване на платежния баланс по текущи операции (в межд.);

позитивно уравновесяване на платежния баланс (в межд.);

позитивно уравновесяване на платежния баланс по основни операции (в межд.);

позитивно уравновесяване на платежния баланс по текущи операции (в межд.);

позитивно уравновесяване на платежния баланс по търговски операции (в межд.);

положителен общ платежен баланс (в межд.);

положителен платежен баланс (в межд.);

положително салдо на общия платежен баланс (в межд.);

положително салдо на платежния баланс (в межд.);

положително-неравновесен платежен баланс (в межд.);

положително-неравновесен платежен баланс по основни операции (в межд.);

положително-неравновесен платежен баланс по текущи операции (в межд.);

положително-неравновесен платежен баланс по търговски операции (в межд.);

права на равновесието на общия платежен баланс (в межд.);

права на равновесието на платежния баланс в пространството на зависимостите между номиналния валутен курс и brutния вътрешен продукт (в межд.);

приспособяване на платежния баланс (в межд.) (същото като уравнивяване на платежния баланс (в межд.);

първични операции по платежния баланс (в межд.) (същото като основни операции по платежния баланс (в межд.);

равновесен платежен баланс (в межд.);

равновесен платежен баланс по основни операции (в межд.);

равновесен платежен баланс по текущи и по основни операции (в межд.);

равновесен платежен баланс по текущи операции (в межд.);

равновесен платежен баланс по търговски и по основни операции (в межд.);

равновесен платежен баланс по търговски и по текущи операции (в межд.);

равновесен платежен баланс по търговски операции (в межд.);

салдо на общия платежен баланс (в межд.);

сметка на платежния баланс (в межд.);

статистическа грешка в платежния баланс (в межд.) (същото като статистическо отклонение в платежния баланс (в межд.);

статистическо отклонение в платежния баланс (в межд.);

суфицит на платежния баланс по основни операции (в межд.) (същото като активно салдо на платежния баланс по основни операции (в межд.);

суфицит на платежния баланс по текущи операции (в межд.) (същото като активно салдо на платежния баланс по текущи операции (в межд.);

суфицит на платежния баланс по търговски операции (в межд.) (същото като активно салдо на платежния баланс по търговски операции (в межд.);

суфицит по общия платежен баланс (в межд.) (същото като положително салдо на общия платежен баланс (в межд.);

суфицитно салдо на общия платежен баланс (в межд.) (същото като положително салдо на общия платежен баланс (в межд.);

текущ платежен баланс (в межд.);

текущо уравнивяване на платежния баланс (в межд.) (същото като уравнивяване на текущия платежен баланс (в межд.);

управлявано уравнивяване на платежния баланс (в межд.) (същото като индуцирано уравнивяване на платежния баланс (в межд.);

уравнивяване на платежния баланс (в межд.);

уравновесяване на платежния баланс по основни операции (в межд.);
уравновесяване на платежния баланс по текущи операции (в межд.);
уравновесяване на платежния баланс по търговски операции (в межд.);
уравновесяване на платежния баланс чрез паричния механизъм (в межд.);
уравновесяване на текущия платежен баланс (в межд.);
фундаментално неравновесие на платежния баланс (в межд.);
характеризираща подсистема на платежния баланс (в межд.).

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ПО ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ* (balance of payments in basic transactions) (в межд.) (*) – термин за означаване на *платежния баланс (в межд.)* като цяло, когато като критерий за оценяване на неговото равновесие се използва състоянието на *баланса на основните операции (в межд.)*.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ПО ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ (balance of payments in basic transactions) (**ки**) – във:

дефицит на платежния баланс по основни операции (в межд.) (същото като *пасивно салдо на платежния баланс по основни операции (в межд.)*);
негативно уравновесяване на платежния баланс по основни операции (в межд.);
неравновесен платежен баланс по основни операции (в межд.);
отрицателно-неравновесен платежен баланс по основни операции (в межд.);
пасивно салдо на платежния баланс по основни операции (в межд.);
платежен баланс по основни операции (в межд.);
позитивно уравновесяване на платежния баланс по основни операции (в межд.);
положително-неравновесен платежен баланс по основни операции (в межд.);
равновесен платежен баланс по основни операции (в межд.);
суфицит на платежния баланс по основни операции (в межд.) (същото като *активно салдо на платежния баланс по основни операции (в межд.)*);
уравновесяване на платежния баланс по основни операции (в межд.).

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ПО ТЕКУЩИ И ПО ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ (balance of payments in current and basic transactions) (**ки**) – във:

неравновесен платежен баланс по текущи и по основни операции (в межд.);
равновесен платежен баланс по текущи и по основни операции (в межд.).

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ПО ТЕКУЩИ ОПЕРАЦИИ* (balance of payments in current transactions) (в межд.) (*) – термин за означаване на *платежния баланс (в межд.)* като цяло, когато като критерий за оценяване на неговото равновесие се използва състоянието на *баланса на текущите операции (в межд.)*.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ПО ТЕКУЩИ ОПЕРАЦИИ (balance of payments in current transactions) (**ки**) – във:

- активно салдо на платежния баланс по текущи операции (в межд.);*
- дефицит на платежния баланс по текущи операции (в межд.) (същото като пасивно салдо на платежния баланс по текущи операции);*
- индуцирано уравновесяване на платежния баланс по текущи операции чрез политика на пренасочване на разходите (в межд.);*
- индуцирано уравновесяване на платежния баланс по текущи операции чрез политика на редукция на разходите (в межд.);*
- негативно уравновесяване на платежния баланс по текущи операции (в межд.);*
- неравновесен платежен баланс по текущи операции (в межд.);*
- отрицателно-неравновесен платежен баланс по текущи операции (в межд.);*
- пасивно салдо на платежния баланс по текущи операции (в межд.);*
- платежен баланс по текущи операции (в межд.);*
- подход на еластичността за уравновесяване на платежния баланс по текущи операции (в межд.);*
- позитивно уравновесяване на платежния баланс по текущи операции (в межд.);*
- положително-неравновесен платежен баланс по текущи операции (в межд.);*
- равновесен платежен баланс по текущи операции (в межд.);*
- суфицит на платежния баланс по текущи операции (в межд.) (същото като активно салдо на платежния баланс по текущи операции (в межд.));*
- уравновесяване на платежния баланс по текущи операции (в межд.).*

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ПО ТЪРГОВСКИ И ПО ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ (balance of payments in trade and basic transactions) (**ки**) – във:

- неравновесен платежен баланс по търговски и по основни операции (в межд.);*

равновесен платежен баланс по търговски и по основни операции (в межд.).

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ПО ТЪРГОВСКИ И ПО ТЕКУЩИ ОПЕРАЦИИ (balance of payments in trade and current transactions) (**ки**) – във:

неравновесен платежен баланс по търговски и по текущи операции (в межд.);

равновесен платежен баланс по търговски и по текущи операции (в межд.).

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ПО ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ* (balance of payments in trade transactions) (в межд.) (*) – термин за означаване на *платежния баланс (в межд.)* като цяло, когато като критерий за оценяване на неговото равновесие се използва състоянието на *баланса на търговските операции (в межд.)*.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ПО ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ (balance of payments in trade transactions) (**ки**) – във:

активно салдо на платежния баланс по търговски операции (в межд.);

дефицит на платежния баланс по търговски операции (в межд.) (същото като пасивно салдо на платежния баланс по търговски операции (в межд.));

негативно уравнивяване на платежния баланс по търговски операции (в межд.);

неравновесен платежен баланс по търговски операции (в межд.);

отрицателно-неравновесен платежен баланс по търговски операции (в межд.);

пасивно салдо на платежния баланс по търговски операции (в межд.);

платежен баланс по търговски операции (в межд.);

позитивно уравнивяване на платежния баланс по търговски операции (в межд.);

положително-неравновесен платежен баланс по търговски операции (в межд.);

равновесен платежен баланс по търговски операции (в межд.);

суфицит на платежния баланс по търговски операции (в межд.) (същото като активно салдо на платежния баланс по търговски операции (в межд.));

уравнивяване на платежния баланс по търговски операции (в межд.).

ПЛАТЕЖЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФУНКЦИОНАЛ (payment economic functional) – вж. *диференциална икономическа игра с двама участника с нулева сума*.

ПЛАТЕЖНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (payment economic function) в *теорията на игрите в икономиката* – *целева икономическа функция при конфликтна икономическа ситуация* (при икономически конфликт); *целева функция в теорията на игрите в икономиката*; едно от нейните основни понятия. **Печалбата на икономическия играч** (economic player payoff) се определя от платежната икономическа функция. Вж. *теория на игрите в икономиката*.

ПЛАТЕЖНА МАТРИЦА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ИГРА (payment matrice of the economic game) – вж. *теория на игрите в икономиката*.

ПЛАТЕЖНИ СРЕДСТВА НА ДЪРЖАВНАТА СЪКРОВИЩНИЦА (treasury currency) (в макр.) (в САЩ) – включват пуснатите от държавната съкровищница на САЩ монети, банкнотите на САЩ и неоглямо количество от други ценни книги, които са в процес на изземване от обръщение.

ПЛАТЕЖНОБАЛАНСОВО РАВНОВЕСИЕ (balance-of-payments equilibrium) (в межд.) – положение в *международната икономика (в межд.)*, при което има равновесие на *платежния баланс по основни операции (в межд.)* [на *общия платежен баланс (в межд.)*]. Вж. *равновесен платежен баланс по основни операции (в межд.)*.

ПЛАТЕЖНОБАЛАНСОВО РАВНОВЕСИЕ (equilibrium curve) (**ки**) – във:
крива на платежнобалансовото равновесие (в межд.) (същото като *крива ВР (в межд.)*);
платежнобалансово равновесие (в межд.).

ПЛАТЕЖОСПОСОБНА ТЪРГОВСКА БАНКА (solvent commercial bank) (в макр.) – *търговска банка (в макр.)*, общата сума на чиито активи превишава общата сума на нейните пасиви (в макр.).

ПЛАЩАНИЯ НА БИЗНЕСА (payments of business) (**ки**) – във:
преразпределителни плащания на бизнеса (в макр.).

ПЛОСЪК ИКОНОМИЧЕСКИ ГРАФ (planar economic graph) – *икономически граф*, който допуска такова топологично изражение (вж. *топологично ико-*

номическо пространство), всички върхове и дъги на което са разположени в една плоскост (или в една сфера, което е равносилно на предходното, тъй като стереографичното проектиране винаги може да приведе плоското изражение в сферично и обратно).

ПЛУРОПОЛ* (pluropoly) (в микр.) (*) – множеството от фирми на *съвършения продуктов пазар (в микр.)*. Отговаря на *съвършената продуктовопазарна конкуренция (в микр.)*.

ПЛУРОПОЛ (pluropoly) (**ки**) – във:

двустранен плуropol (в микр.);

дуопсонно-ограничен плуropol (в микр.) (същото като дуопсон (в микр.));

монопсонно-ограничен плуropol (в микр.) (същото като монопсон (в микр.));

напълно-неограничен плуropol (в микр.) (същото като двустранен плуropol (в микр.));

напълно-ограничен плуropol (в микр.) (същото като монопсон (в микр.));

олигопсонно-ограничен плуropol (в микр.) (същото като олигопсон (в микр.));

плуropol (в микр.);

плуropolсонно ограничен плуropol (в микр.) (същото като двустранен плуropol (в микр.));

силно-неограничен плуropol (в микр.) (същото като олигопсон (в микр.));

слабо-неограничен плуropol (в микр.) (същото като дуопсон (в микр.)).

ПЛУРОПОЛНО-МОНОПОЛИСТИЧЕН ПАЗАР* (pluropoly-monopolistic market) (в микр.) – *продуктов пазар (в микр.)*, на който функционират неограничен брой монополистични фирми (в микр.).

ПЛУРОПОЛНО-МОНОПОЛИСТИЧНА КОНКУРЕНЦИЯ* (pluropoly-monopolistic competition) (в микр.) – *монополистична конкуренция (в микр.)*, при която броят на видонете *диференцирани продукти (в микр.)*, респ. броят на *монополистичните фирми (в микр.)*, е неограничен. Тя се осъществява на *плуropolно-монополистичния пазар (в микр.)*.

ПЛУРОПОЛНО-МОНОПОЛИСТИЧНА КОНКУРЕНЦИЯ (pluropoly-monopolistic competition) (**ки**) – във:

ценово равновесие на Неш, Дж., при плуropolно-монополистична конкуренция (в микр.);

плуropolно-монополистична конкуренция (в микр.).

ПЛУРОПОЛНО-ОГРАНИЧЕН ДУОПСОН* (pluropoly-limited duopsony) (в микр.) – същото като *дуопсон (в микр.)*.

ПЛУРОПОЛНО-ОГРАНИЧЕН МОНОПСОН* (pluropoly-limited monopsony) (в микр.) – същото като *монопсон (в микр.)*.

ПЛУРОПОЛНО-ОГРАНИЧЕН ОЛИГОПСОН* (pluropoly-limited oligopsony) (в микр.) – същото като *олигопсон (в микр.)*.

ПЛУРОПОЛНО-ОГРАНИЧЕН ПЛУРОПСОН* (pluropoly-limited pluropsony) (в микр.) – същото като *двустранен плуropol (в микр.)*.

ПЛУРОПСОН* (pluropsony) (в микр.) (*) – множеството от фирми на *съвършения факторов пазар (в микр.)*. Отговаря на *съвършената факторовопазарна конкуренция (в микр.)*.

ПЛУРОПСОН (pluropsony) (**ки**) – във:

двустранен плуropolсон (в микр.) (същото като *двустранен плуropol (в микр.)*);

дуополно-ограничен плуropolсон (в микр.) (същото като *дуопол (в микр.)*);

монополно-ограничен плуropolсон (в микр.) (същото като *монопол (в микр.)*);

напълно-неограничен плуropolсон (в микр.) (същото като *двустранен плуropolпол (в микр.)*);

напълно-ограничен плуropolсон (в микр.) (същото като *монопол (в микр.)*);

олигополно-ограничен плуropolсон (в микр.) (същото като *олигопол (в микр.)*);

плуropolно-ограничен плуropolсон (в микр.) (същото като *двустранен плуropolпол (в микр.)*);

плуropolсон (в микр.);

силно-неограничен плуropolсон (в микр.) (същото като *олигопол (в микр.)*);

слабо-неограничен плуropolсон (в микр.) (същото като *дуопол (в микр.)*).

ПЛУРОПСОННО-ОГРАНИЧЕН ДУОПОЛ* (pluropsony-limited duopoly) (в микр.) – същото като *дуопол (в микр.)*.

ПЛУРОПСОННО-ОГРАНИЧЕН МОНОПОЛ* (pluropsony-limited monopoly) (в микр.) – същото като *монопол (в микр.)*.

ПЛУРОПСОННО-ОГРАНИЧЕН ОЛИГОПОЛ* (pluropsony-limited oligopoly) (в микр.) – същото като *олигопол (в микр.)*.

ПЛУРОПСОННО ОГРАНИЧЕН ПЛУРОПОЛ* (pluropsony-limited pluropoly) (в микр.) – същото като *двустранен плуropol (в микр.)*.

ПЛЪЗГАЩ СЕ ИКОНОМИЧЕСКИ РЕЖИМ* (moving /sliding/ economic regime) – вид движение на *динамичната икономическа система* (вж. *икономическо движение*), което се описва (моделира) с *диференциално уравнение с разрыв* (с нарушена непрекъснатост) на дясната си част. Може да се нарече **плъзгаща се икономическа система*** (moving economic system). Характерно за плъзгащия се икономически режим е това, че икономическото движение се извършва по повърхнината на **икономическия разрыв*** (economic discontinuity) (вж. и *разрывна икономическа функция*). За да съществува плъзгащ се икономически режим в системата

$$\frac{dx}{dt} = f(x, t), \quad x = (x_1, x_2, \dots, x_n),$$

където (1) $f(x, t)$ е *икономическа вектор-функция*, имаща разрыви на хиперповърхнината $g(x) = 0$, (2)

$$f(x, t) = \begin{cases} f^+(x, t) & \text{при } g(x) > 0, \\ f^-(x, t) & \text{при } g(x) < 0, \end{cases}$$

и (3) $f^+(x, t)$ [resp. $f^-(x, t)$] е *икономическа вектор-функция*, по променливите на *икономическите състояния* x и по времевата променлива t в областта $g(x) \geq 0$ [resp. в областта $g(x) \leq 0$], е достатъчно да се изпълняват условията

$$\lim_{g \rightarrow +0} \frac{dg}{dt} < 0 \quad \text{и} \quad \lim_{g \rightarrow -0} \frac{dg}{dt} > 0,$$

които гарантират срещането на *фазовите траектории на икономическата система* с плъзгащ се режим в околностите на *пространството на икономическите състояния*, които са гранични на хиперповърхнината на разрыва в дясната част на $g(x) = 0$ (вж. фиг. 1). Уравненията на движението по повърхнината на икономическия разрыв обаче трябва да бъдат доопределени, защото в

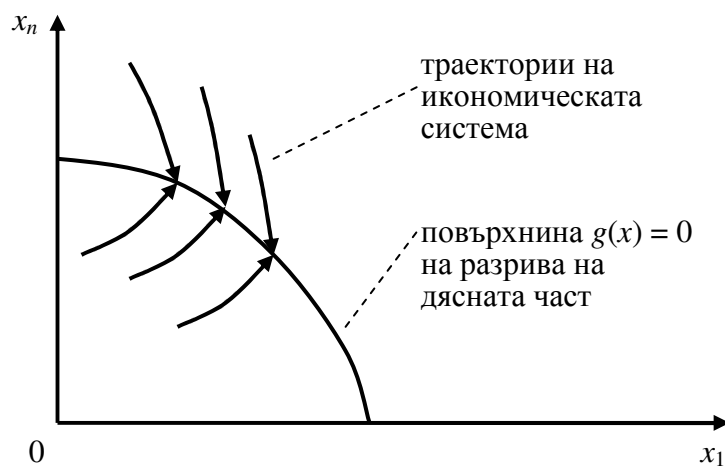
разглеждания случай не се изпълняват условията на класическата теорема за съществуване на решение на *диференциалното уравнение*. Доопределението на неговото решение трябва да съвпада с решението, което се получава при въвеждането в икономическия механизъм, реализиращ разрива в дясната част, на различен род малки неидеалности, които премахват неопределеността на продължаването на решението по повърхността на разрива и при последващ граничен преход към идеалния случай. Прилагането на този подход обикновено довежда до следното доопределение на диференциалното уравнение на икономическото плъзгане:

$$\frac{dx}{dt} = f^0(x, t), \quad x \in \{x : x(t) = 0\},$$

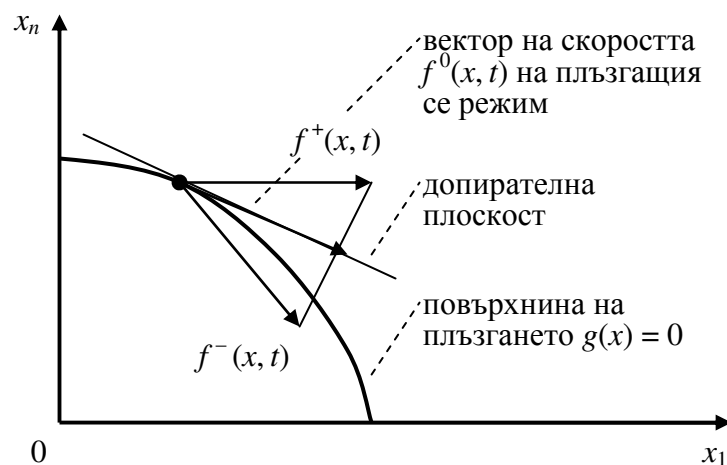
където векторът на скоростта $f_0(x, t)$ на икономическото движение трябва да се представя във формата

$$f^0(x, t) = \mu f^+(x, t) + (1 - \mu) f^-(x, t), \quad 0 \leq \mu \leq 1.$$

Този вектор принадлежи на допирателната равнина към повърхнината $g(x) = 0$ (вж. фиг. 2). Плъзящият икономически режим може да се прилага при синтезирането на *релейни системи на икономическо управление* и на *системи на икономическо управление с променлива структура*.

Фиг. 1. Фазови траектории на плъзгащата се икономическа система

Фиг. 2. Геометрична интерпретация на доопределението на диференциалните уравнения на плъзгащата се икономическа система

ПЛЪЗГАЩА СЕ ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (moving /sliding/ economic system) – вж. *плъзгащ се икономически режим*).

ПЛЪЗГАЩО СЕ ИКОНОМИЧЕСКО ПРОГНОЗИРАНЕ* (sliding economic prognostication) – вид *икономическо прогнозиране*, при което то се извършва на периоди, по-малки от *хоризонта на икономическата прогноза*. Същото като плъзящо икономическо прогнозиране. Съотношението между *интервала на периодичност на икономическата прогноза* и нейния хоризонт представлява *коэффициентът на плъзгане на икономическата прогноза*. Теоретично той приема значения от 0 до 1. Когато коэффициентът на плъзгане е равен на единица, липсва плъзящо прогнозиране, а колкото той е по-малък от единица, толкова повече *икономическата прогноза* е научно издържана и практически използваема.

ПЛЪТНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО* (dense economic set), **навсякъде плътно икономическо множество**, A на *топологичното икономическо пространство* X – икономическо множество, определено от свойството, според което $[A] = X$, където $[A]$ е *заклученото икономическо множество* на множеството A . Това означава, че във всяко *отворено икономическо множество* (във всяко *открито икономическо множество*) в пространството X съществува макар и една точка от множеството A .

ПЛЪТНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО (dense economic set) (**ки**) – **ВЪВ**:

плътно икономическо множество;
навсякъде плътно икономическо множество (същото като плътно икономическо множество).

ПЛЪТНОСТ (density) (кд) – във:

амплитудна честотна спектрална плътност на икономическия процес (вж. *честотен спектър на икономическата система*);

взаимна спектрална плътност на икономическите процеси (вж. *статистическа икономическа линеаризация*);

икономическа крос-спектрална плътност (същото като крос-спектрална функция на плътността в икономиката);

икономическа спектрална плътност;

крос-спектрална функция на плътността в икономиката;

оценка на икономическата спектрална плътност (същото като икономическа спектрална плътност);

матрица на плътностите на преходните икономически вероятности (вж. *марковска икономическа верига*);

плътност на вероятностите на икономическия преход (вж. *преходни икономически вероятности и марковска икономическа верига*);

плътност на вероятността на икономическия преход (същото като **плътност на преходната икономическа функция**; вж. *преходна икономическа функция и уравнения на А. Н. Колмогоров*);

плътност на икономическия граф (вж. *теория на графите*);

плътност на икономическо въздействие (вж. *обобщена икономическа функция*);

плътност на преходната икономическа функция (вж. *преходна икономическа функция и уравнения на А. Н. Колмогоров*);

преходна икономическа плътност (същото като **плътност на преходната икономическа функция**; вж. *преходна икономическа функция и уравнения на А. Н. Колмогоров*);

спектрална плътност;

спектрална плътност в икономиката (същото като **функция на икономическата спектрална плътност**; вж. *стационарен случаен икономически процес*);

спектрална плътност на икономическия процес (същото като икономическа спектрална плътност);

точка на икономическата плътност;

точка на външната икономическа плътност (вж. *точка на икономическата плътност*);

функция на икономическата спектрална плътност (вж. *стационарен случаен икономически процес*);

функция на икономическата спектрална плътност (същото като *икономическа спектрална плътност*);

честотна спектрална плътност на мощността на икономическия процес (вж. *честотен спектър на икономическата система*).

Вж. термините, започващи с “**плътност**”.

ПЛЪТНОСТ НА ВЕРОЯТНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРЕХОД* (probability density of the economic transition) – същото като **плътност на преходната икономическа функция** (вж. *преходни икономически вероятности, преходна икономическа функция, марковска икономическа верига и уравнения на А. Н. Колмогоров*).

ПЛЪТНОСТ НА ВЕРОЯТНОСТИТЕ НА НЕПРЕКЪСНАТАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (probabilities density of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) (**ки**) – във:

аркусинус-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

безусловна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

бета-разпределение от втори род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

бета-разпределение от първи род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

гама-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

експоненциално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

логаритмично нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

параболично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

показателно-степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на Ерланг, А. на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на Парето, В. на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

χ^2 -разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на правоъгълния триъгълник на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно /нормирано/ нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно /нормирано/ равномерно (правоъгълно) разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

частна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*).

ПЛЪТНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ГРАФ (density of the economic graph)

– вж. *теория на графите*.

ПЛЪТНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОЦЕС (density of the economic process) (**ки**) – вжв:

амплитудна честотна спектрална плътност на икономическия процес (вж. *честотен спектър на икономическата система*);

честотна спектрална плътност на мощността на икономическия процес (вж. *честотен спектър на икономическата система*).

ПЛЪТНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ* (economic impact density) – вж. *обобщена икономическа функция*.

ПЛЪТНОСТ НА ПРЕХОДНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (transitional economic function density), **плътност на вероятността на икономическия преход**, **преходна икономическа плътност**, – вж. *преходна икономическа функция* и *уравнения на А. Н. Колмогоров*.

ПЛЪТНОСТ НА ПРЕХОДНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ВЕРОЯТНОСТИ (transitional economic possibilities density) (**ки**) – вж.:

матрица на плътностите на преходните икономически вероятности (вж. *марковска икономическа верига*).

ПЛЪТНОСТ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ВЕРОЯТНОСТИТЕ НА НЕПРЕКЪСНАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (probabilities distribution density of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/), **плътност на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина**, **плътност на разпределението на икономическите вероятности**, **диференциален закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина**, **диференциален закон на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина**, **безусловна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** – една от двете от изчерпателните характеристики на *непрекъснатата случайна икономическа величина*. (Другата нейна изчерпателна характеристика е *функцията на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*.) Нейната плътност на разпределението е непрекъснатата функция

$$p_{\eta}\{\eta = x\} \equiv p_{\eta}(x),$$

където η е непрекъснатата случайна икономическа величина, а x е променливата на възможните значения на η . Показва към точката x какво е нарастването на вероятността величината η да реализира значение, намиращо се в интервала между $-\infty$ и x , (което нарастване е) причинено от единица нарастване на x (представлява граница на съотношението между безкрайно малко нарастване на *икономическата вероятност* p_{η} и съответстващото му безкрайно малко нарастване на значението x). Нейни характеристични свойства са неотрицателността и нормираността. Затова всяка функция, която е определена върху непрекъснатото пространство R^1 и притежава тези две свойства, може да се разг-

лежда като плътност на разпределението на вероятностите на някаква непрекъсната случайна икономическа величина.

Съвместна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина

Плътността на разпределението на вероятностите на непрекъснатите случайни икономически величини η и ξ [взети заедно, т.е. на двумерния вектор (η, ξ)] е непрекъснатата функция

$$p_{\eta\xi}\{\eta = x, \xi = y\} \equiv p_{\eta\xi}(x, y).$$

Тя се нарича още *съвместна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатите случайни икономически величини* (или *съвместна плътност на разпределението на непрекъснатите случайните икономически величини*, както и *съвместна плътност на разпределението на икономическите вероятности*). Нека A е област от непрекъснатото пространство, върху което е дефинирана плътността на разпределението на икономическите вероятности. Тогава вероятността случайната икономическа величина η да получи значение, което попада в областта A , се определя с формулата

$$p\{\eta \in A\} = \int_{x \in A} p_{\eta}(x) dx,$$

а вероятността случайните икономически величини η и ξ едновременно да получат значения, които попадат областта A , се определя с формулата

$$p\{(\eta, \xi) \in A\} = \iint_{(x, y) \in A} p_{\eta\xi}(x, y) dx dy.$$

От съвместната плътност на разпределението на вероятностите $p_{\eta\xi}(x, y)$ на двумерния вектор на непрекъснатите случайни икономически величини (η, ξ) могат да се изведат неговите *частни плътности на разпределението на икономическите вероятности*. По-специално, **частната плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities partial distribution density of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) η , означена с $p_{\eta}(x)$, се определя по формулата

$$p_{\eta}(x) = \int_{-\infty}^{\infty} p_{\eta\xi}(x, y) dy,$$

а частната плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина ξ , означена с $p_{\xi}(y)$ – по формулата

$$p_{\xi}(x) = \int_{-\infty}^{\infty} p_{\eta\xi}(x, y) dx.$$

Видове плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина

Тук се посочват някои от видовете плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина.

Първо, плътност на нормалното разпределение или още **нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density normal distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметри m и σ^2 . То има вида

$$p_N(x | m, \sigma^2) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-m)^2}{2\sigma^2}}, \quad -\infty < x < \infty, \quad -\infty < m < \infty, \quad \sigma > 0,$$

където m е *математическото икономическо очакване*, а σ^2 – *икономическата дисперсия* (на непрекъснатата случайна икономическа величина). При голям брой стохастични икономически изпитания разпределението на реализираните *елементарни икономически събития* се приближава до нормалния закон на разпределението. На него съответствува **функция на нормалното разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities normal distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметри m и σ^2 . Тя има вида

$$\begin{aligned} F_N(x | m, \sigma^2) &= \Phi(x) = \int_{-\infty}^x p_N(s | m, \sigma^2) ds = \\ &= \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^x e^{-\frac{(s-m)^2}{2\sigma^2}} ds, \quad -\infty < x < \infty \end{aligned}$$

и е равна на **функцията на П. Лаплас** (Laplace function) $\Phi(x)$. В случай че се използват параметри на разпределението $m = 0$ и $\sigma^2 = 1$, тогава нормалният закон се трансформира в **стандартно нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина**

(probabilities density standard normal distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) [или още **нормирано нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density standardised normal distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/)] с параметри 0 и 1. То има вида

$$p_{N_H}(x|0,1) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}, \quad -\infty < x < \infty.$$

На него съответствува **функция на стандартното нормално разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities standard normal distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) [или още **функция на нормираното нормално разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities standardized normal distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/)] с параметри 0 и 1. Тя има вида

$$F_{N_H}(x|0,1) = \Phi_0(x) = \int_{-\infty}^x p_{N_H}(s|0,1) ds = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^x e^{-\frac{s^2}{2}} ds, \quad -\infty < x < \infty,$$

и е равна на **нормираната функция на П. Лаплас** (Laplace standardized function) $\Phi_0(x)$.

Второ, плътност на гама-разпределението или още **гама-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density gamma-distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /variable/) с параметри λ и c . То има вида

$$p_{\Gamma}(x|\lambda, c) = \frac{\lambda^c}{\Gamma(c)} x^{c-1} e^{-\lambda x}, \quad x > 0, \quad \Gamma(c) = \int_0^{\infty} x^{c-1} e^{-x} dx,$$

където $\Gamma(x)$ е **гама-функцията на Л. Ойлер** (Euler gamma-function). По-важни частни случаи на гама-разпределението са следните.

(1) Когато $c = n$ (което е натурално число), тогава се получава плътност на разпределението на А. Ерланг или още **разпределение на А. Ерланг на плът-**

ността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (probabilities density Erlang distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) от n -ти порядък. То има вида

$$p_{\Gamma}(x|\lambda, c=n) = p_{\text{Ерл}}(x|\lambda, n) = \frac{\lambda^n}{(n-1)!} x^{n-1} e^{-\lambda x}, \quad x > 0, \lambda > 0, n \geq 1.$$

Съответстващата му **функция на разпределението на А. Ерланг на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities Erlang distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) от n -ти порядък е

$$F_{\text{Ерл}}(x|\lambda, n) = 1 - e^{-\lambda x} \sum_{i=0}^{n-1} \frac{(\lambda x)^i}{i!}, \quad x > 0.$$

(2) Когато $c = n = 1$, тогава се получава плътност на експоненциалното разпределение или още **експоненциално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density exponential distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметър λ . То има вида

$$p_{\Gamma}(x|\lambda, c=n=1) = p_{\text{екс}}(x|\lambda) = \lambda e^{-\lambda x}, \quad x > 0, \lambda > 0.$$

Съответстващата му **функция на експоненциалното разпределение на А. Ерланг на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities exponential distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) от n -ти порядък е

$$F_{\text{екс}}(x|\lambda) = \int_0^x \lambda e^{-\lambda s} ds, \quad x > 0, \lambda > 0.$$

(3) Когато $\lambda = 1/2$ и $c = n/2$, тогава се получава плътност на разпределението на К. Пирсън или още **χ^2 -разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density χ^2 -distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметър n . То има вида

$$p_{\Gamma}\left(x|\lambda = \frac{1}{2}, c = \frac{n}{2}\right) = p_{\chi^2}(x|n) = \frac{1}{2^{\frac{n}{2}} \Gamma\left(\frac{n}{2}\right)} x^{\frac{n-2}{2}} e^{-\frac{x}{2}}, \quad x > 0.$$

Съответстващата му **функция на χ^2 -разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities χ^2 -distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметър n е

$$F_{\chi^2}(x|n) = \int_0^x \frac{1}{2^{\frac{n}{2}} \Gamma\left(\frac{n}{2}\right)} s^{\frac{n-2}{2}} e^{-\frac{s}{2}} ds, \quad x > 0.$$

(4) Когато $\lambda = 1$ и $c = n + 1$, тогава се получава плътност на показателно-степенното разпределение или още **показателно-степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density exponential-degree distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметър n . То има вида

$$p_{\text{nc}}(x|n) = \frac{x^n}{n!} e^{-x}, \quad x > 0.$$

Съответстващата му **функция на показателно-степенното разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities exponential-degree distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметър n е

$$F_{\text{nc}}(x|n) = 1 - e^{-x} \sum_{i=0}^n \frac{x^i}{i!}, \quad x > 0.$$

Трето, плътност на бета-разпределението от първи род или още **бета-разпределение от първи род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density beta-distribution on first type of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметри v и w . То има вида

$$p_{B_1}(x|v, w) = \frac{x^{v-1} (1-x)^{w-1}}{B(v, w)}, \quad 0 < x < 1, \quad v > 0, \quad w > 0,$$

$$B(v, w) = \int_0^1 x^{v-1} (1-x)^{w-1} dx = \frac{\Gamma(v)\Gamma(w)}{\Gamma(v+w)},$$

където $B(v, x)$ е **бета-функцията на Л. Ойлер** (Euler beta-function). Съответстващата му **функция на бета-разпределението от първи род на вероятнос-**

тите на непрекъснатата случайна икономическа величина (function probabilities beta-distribution on first type of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметри v и w е

$$F_{B_1}(x|v, w) = \frac{\int_0^x s^{v-1} (1-s)^{w-1} ds}{B(v, w)}, \quad 0 < x < 1, \quad v > 0, \quad w > 0.$$

По-важни частни случаи на бета-разпределението от първи род са следните.

(1) Когато $w = 1$, тогава се получава плътност на степенното разпределение или още **степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density degree distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметър v . То има вида

$$p_{ct}(x|v) = p_{B_1}(x|v, 1) = vx^{v-1}, \quad 0 < x < 1.$$

Съответстващата му **функция на степенното разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities degree distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметър v е

$$F_{ct}(x|v) = \int_0^x vs^{v-1} ds = x^v, \quad 0 < x < 1.$$

(2) Когато $v = w = 1$, тогава се получава плътност на стандартното равномерно (правоъгълно) разпределение или още **стандартно равномерно (правоъгълно) разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density standart /rectangular/ distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/). То има вида

$$p_R(x|0,1) = p_{ct}(x|1) = 1, \quad 0 < x < 1.$$

Съответстващата му **функция на стандартното равномерно (правоъгълно) разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities standart rectangular distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) е

$$F_R(x|0, 1) = \int_0^x ds = x, \quad 0 < x < 1.$$

(3) Когато $v = 2$ и $w = 1$ или $v = 1$ и $w = 2$, тогава се получава плътност на разпределението на правоъгълния триъгълник или още **разпределение на правоъгълния триъгълник на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density rectangular triangle distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/). То има вида

$$p_{B_1}(x|v=2, w=1) = 2x, \quad 0 < x < 1.$$

Съответстващата му **функция на разпределението на правоъгълния триъгълник на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities rectangular triangle distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) е

$$F_{B_1}(x|v=2, w=1) = x^2, \quad 0 < x < 1.$$

(4) Когато $v = w = \frac{1}{2}$, тогава се получава плътност на разпределението на аркуссинуса или още **аркуссинус-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density arc-sine distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/). То има вида

$$p_{B_1}\left(x|v=\frac{1}{2}, w=\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{\pi\sqrt{x(1-x)}}.$$

Съответстващата му **функция на аркуссинус-разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities arc-sine distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) е

$$\begin{aligned} F_{B_1}\left(x|v=\frac{1}{2}, w=\frac{1}{2}\right) &= \int_0^x \frac{1}{\pi\sqrt{s(1-s)}} ds = \\ &= \frac{2}{\pi} \int_0^x \frac{d\sqrt{s}}{\sqrt{1-(\sqrt{s})^2}} ds = \frac{2}{\pi} \arcsin \sqrt{x}. \end{aligned}$$

(5) Когато $v = w = 2$, тогава се получава плътност на параболичното разпределение или още **параболично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density parabolic distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/). То има вида

$$p_{B_1}(x | v = 2, w = 2) = 6x(1 - x), \quad 0 < x < 1.$$

Съответстващата му **функция на параболичното разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities parabolic distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) е

$$F_{B_1}(x | v = 2, w = 2) = x^2(3 - 2x), \quad 0 < x < 1.$$

Четвърто, плътност на бета-разпределението от втори род или още **бета-разпределение от втори род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density beta-distribution on second type of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметри v и w . То има вида

$$p_{B_2}(x | v, w) = \frac{(x-1)^{w-1}}{x^{v+w} B(v, w)}, \quad 0 < x < 1, \quad v > 0, \quad w > 0,$$

$$B(v, w) = \int_0^1 x^{v-1} (1-x)^{w-1} dx = \frac{\Gamma(v)\Gamma(w)}{\Gamma(v+w)}.$$

Когато $w = 1$, тогава се получава частният случай на плътност на разпределението на Парето или още **разпределение на В. Парето на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density Pareto distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/). То има вида

$$p_{B_2}(x | v, 1) = p_{Пар}(x | v) = vx^{-v-1}.$$

Съответстващата му **функция на разпределение на В. Парето на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities Pareto distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) е

$$F_{B_2}(x|v,1) = F_{\text{Пар}}(x|v) = \int_0^x v s^{-v-1} ds = 1 - x^{-v}.$$

Пето, плътност на логистичното разпределение или още **логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density logistic distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметри m и h . То има вида

$$p_{\text{лог}}(x|m,h) = \frac{e^{\frac{x-m}{h}}}{h \left(1 + e^{\frac{x-m}{h}} \right)^2}, \quad -\infty < x < \infty.$$

Съответстващата му **функция на логистичното разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities logistic distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) е

$$\begin{aligned} F_{\text{лог}}(x|m,h) &= \int_{-\infty}^x \frac{e^{\frac{s-m}{h}}}{h \left(1 + e^{\frac{s-m}{h}} \right)^2} ds = \left\langle \begin{array}{l} \text{замяна} \\ u = \frac{s-m}{h} \end{array} \right\rangle = \\ &= \int_{-\infty}^{\frac{x-m}{h}} \frac{e^u}{h(1+e^u)} h du = F_{\text{лог}}\left(\frac{x-m}{h} | 0,1\right) = \frac{1}{1 + e^{-\frac{x-m}{h}}}, \quad -\infty < x < \infty. \end{aligned}$$

В случай че се използват параметри на разпределението $m = 0$ и $h = 1$, се получава **стандартно логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density standart logistic distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/). То има вида

$$p_{\text{лог}}(x|0,1) = \frac{e^x}{(1+ex)^2}, \quad -\infty < x < \infty.$$

Съответстващата му **функция на стандартното логистично разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина**

на (probabilities standart logistic distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) е

$$F_{\text{лог}}(x|0,1) = \int_{-\infty}^x \frac{e^s}{(1+e^s)^2} ds = \left\langle \begin{array}{l} \text{замяна} \\ y = e^s \end{array} \right\rangle = 2 \int_0^{e^x} \frac{dy}{(1+y)^2} =$$

$$= -\frac{1}{1+y} \Big|_0^{e^x} = 1 - \frac{1}{1+e^x} = \frac{e^x}{1+e^x} = \frac{1}{1+e^{-x}}, \quad -\infty < x < \infty.$$

Шесто, плътност на логаритмичното нормално (логнормалното) разпределение или още **логаритмично нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities density logarithmic normal distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметри m и σ^2 . То има вида

$$p_{LN}(x|m, \sigma^2) = \frac{1}{x\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(\ln x - m)^2}{2\sigma^2}}, \quad x > 0, \quad -\infty < m < \infty, \quad \sigma^2 > 0.$$

От своя страна **функцията на логаритмичното нормално разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities logarithmic normal distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметри m и σ^2 има вида

$$F_{LN}(x|m, \sigma^2) = \int_0^x \frac{1}{s\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(\ln s - m)^2}{2\sigma^2}} ds = \left\langle \begin{array}{l} \text{замяна } u = \ln s \\ \Rightarrow s = e^u, ds = e^u du \end{array} \right\rangle =$$

$$= \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\ln x} e^{-\frac{(u-m)^2}{2\sigma^2}} du = F_N(\ln x|m, \sigma^2) = \Phi\left(\frac{\ln x - m}{\sigma}\right), \quad x > 0,$$

където F_N е нормалната функция на разпределението, а Φ – функцията на П. Лаплас.

ПЛЪТНОСТ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ВЕРОЯТНОСТИТЕ НА НЕПРЕКЪСНАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (probabilities distribution density of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) (**ки**) – във:

плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

частна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*).

ПЛЪТНОСТ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ВЕРОЯТНОСТИ (economic probabilities distribution density) (**ки**) – във:

плътност на разпределението на икономическите вероятности (същото като *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*);

условна плътност на разпределението на икономическите вероятности (същото като *условна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*);

функция на плътността на разпределението на икономическите вероятности (същото като *функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*);

частна плътност на разпределението на икономическите вероятности.

ПЛЪТНОСТ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА НЕПРЕКЪСНАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (distribution density of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) – същото като *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*.

ПЛЪТНОСТ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА НЕПРЕКЪСНАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (distribution density of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) (**ки**) – във:

плътност на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*);

формула на пълната вероятност за плътността на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина.

ПОВЕДЕНИЕ (behaviour) (**кд**) – във:

абсолютно-общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

абсолютно-общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

абсолютно-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

абсолютно-полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

абсолютно-предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

абсолютно-предельностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

абсолютно-предельноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

абсолютно-стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

абсолютно-ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

вектор на икономическото поведение;

времево икономическо поведение;

вътрешно времево икономическо поведение;

вътрешно икономическо поведение;

вътрешно невремево икономическо поведение;

вътрешно поведение на икономическата система (същото като вътрешно икономическо поведение);

гранични /краеви/ състояния на поведение на оптималната икономическа система (вж. обща икономическа задача на оптималното управление и гранични /краеви/ икономически условия);

динамична нестабилност на икономическото поведение (същото като динамична неустойчивост на икономическото поведение);

динамична нестабилност на поведението на икономическата система (същото като динамична неустойчивост на икономическото поведение);

динамична неустойчивост на икономическото поведение;

динамична неустойчивост на поведението на икономическата система (същото като динамична неустойчивост на икономическото поведение);

динамична стабилност на икономическото поведение (същото като динамична устойчивост на икономическото поведение);

динамична стабилност на поведението на икономическата система (същото като динамична устойчивост на икономическото поведение);

динамична устойчивост /стабилност/ на икономическото поведение;

динамична устойчивост /стабилност/ на поведението на икономическата система (същото като динамична устойчивост на икономическото поведение);

динамично икономическо поведение (същото като динамично поведение на икономическата система);

динамично-нестабилно икономическо поведение (същото като динамично-неустойчиво поведение на икономическата система);

динамично-нестабилно поведение на икономическата система (същото като динамично-неустойчиво поведение на икономическата система);

динамично-неустойчиво /динамично-нестабилно/ икономическо поведение (същото като динамично-неустойчиво /динамично-нестабилно/ поведение на икономическата система).;

динамично-неустойчиво /динамично-нестабилно/ поведение на икономическата система;

динамично-стабилно икономическо поведение (същото като динамично-устойчиво икономическо поведение и като динамично-устойчиво /динамично-стабилно/ поведение на икономическата система);

динамично-стабилно поведение на икономическата система (същото като динамично-устойчиво поведение на икономическата система);

динамично-устойчиво /динамично-стабилно/ икономическо поведение (същото като динамично-устойчиво /динамично-стабилно/ поведение на икономическата система);

динамично-устойчиво /динамично-стабилно/ поведение на икономическата система;

докритично поведение на икономическата система;

еластичност на вътрешното поведение на икономическата система;

еластичност на изходното поведение на икономическата система;

еластичност на поведението на икономическата система;

ефективно интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

изходно времево икономическо поведение;

изходно икономическо поведение;

изходно невремево икономическо поведение;

икономическо поведение;

комбинирано икономическо поведение;

кохерентно икономическо поведение;

кохерентно поведение на икономическата система (същото като кохерентно икономическо поведение);

критично поведение на икономическата система;

многообразие на поведението на икономическата система;

невремево икономическо поведение;

неефективно интровертно дуално стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

неефективно интровертно сингуларно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

неефективно интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

некохерентно икономическо поведение;

некохерентно поведение на икономическата система (същото като некохерентно икономическо поведение);

ненормално интровертно дуално стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

ненормално интровертно сингуларно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

ненормално интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

неоптимално икономическо поведение на фирмата (в микр.);

неразумно интровертно дуално стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж.

интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]);

неразумно интровертно сингуларно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж. интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]);

неразумно интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж. интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]);

нестабилно икономическо поведение (същото като *неустойчиво поведение на икономическата система*);

нестабилно поведение на икономическата система (същото като *неустойчиво поведение на икономическата система*);

нестабилност на икономическото поведение (същото като *неустойчивост на икономическото поведение*);

нестабилност на поведението на икономическата система (същото като *неустойчивост на икономическото поведение*);

неустойчиво /нестабилно/ икономическо поведение (същото като *неустойчиво /нестабилно/ поведение на икономическата система*);

неустойчиво /нестабилно/ поведение на икономическата система;

неустойчивост /нестабилност/ на икономическото поведение;

неустойчивост /нестабилност/ на поведението на икономическата система (същото като *неустойчивост /нестабилност/ на икономическото поведение*);

област на неефективното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

област на ненормалното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

област на неразумното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

област на полезното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

област на приемливото ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

област на свръھےфективното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
оптимално икономическо поведение на фирмата (в микр.);
относително-общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
относително-общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
относително-полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
относително-пределнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
относително-пределностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
относително-пределноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
относително-стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
относително-ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
поведение на икономическата система (същото като икономическо поведение);
полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
пределнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
пределностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
пределноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
програмирано икономическо поведение (същото като програмирано поведение на икономическата система);
програмирано поведение на икономическата система;
пространство на интровертното стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово];
пространство на ценностното икономическо поведение на индивида [продуктово];
рационално поведение на потребителите;

стабилно икономическо поведение (същото като устойчиво /стабилно/ поведение на икономическата система);

стабилно поведение на икономическата система (същото като устойчиво поведение на икономическата система);

стабилност на икономическото поведение (същото като устойчивост на икономическото поведение);

стабилност на поведението на икономическата система (същото като устойчивост /стабилност/ на икономическото поведение);

статична нестабилност на икономическото поведение (същото като статична неустойчивост на икономическото поведение);

статична нестабилност на поведението на икономическата система (същото като статична неустойчивост на икономическото поведение);

статична неустойчивост на икономическото поведение;

статична неустойчивост на поведението на икономическата система (същото като статична неустойчивост на икономическото поведение);

статична стабилност на икономическото поведение (същото като статична устойчивост на икономическото поведение);

статична стабилност на поведението на икономическата система (същото като статична устойчивост на икономическото поведение);

статична устойчивост на икономическото поведение;

статична устойчивост на поведението на икономическата система (същото като статична устойчивост на икономическото поведение);

статично-нестабилно икономическо поведение (същото като статично-неустойчиво /статично-нестабилно/ поведение на икономическата система);

статично-нестабилно поведение на икономическата система (същото като статично-неустойчиво поведение на икономическата система);

статично-неустойчиво /статично-нестабилно/ икономическо поведение (същото като статично-неустойчиво /статично-нестабилно/ поведение на икономическата система);

статично-неустойчиво /статично-нестабилно/ поведение на икономическата система;

статично-стабилно икономическо поведение (същото като статично-устойчиво /статично-стабилно/ поведение на икономическата система);

статично-стабилно поведение на икономическата система (същото като статично-устойчиво поведение на икономическата система);

статично-устойчиво /статично-стабилно/ икономическо поведение (същото като статично-устойчиво /статично-стабилно/ поведение на икономическата система);

статично-устойчиво /статично-стабилно/ поведение на икономическата система;

статично-устойчиво /статично-стабилно/ поведение на икономическата система;

стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

стратегия на икономическото поведение в теорията на игрите в икономиката;

схема на интровертното стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

състояние на вътрешно икономическо поведение (същото като вътрешно икономическо събитие);

състояние на вътрешно поведение на икономическата система (същото като вътрешно икономическо събитие);

състояние на изходно икономическо поведение (същото като вътрешно икономическо събитие);

състояние на изходно поведение на икономическата система (същото като изходно икономическо събитие);

състояние на икономическо поведение (същото като икономическо събитие);

състояние на поведение на икономическата система (същото като икономическо събитие);

траектория на икономическото поведение (същото като фазова траектория на събитията в икономическата система);

траектория на оптималното потребителско поведение при постоянен доход и при променлива цена само на един продукт (в микр.) (същото като крива “цена – икономическо потребление” (в микр.));

устойчиво /стабилно/ икономическо поведение (същото като устойчиво /стабилно/ поведение на икономическата система);

устойчиво /стабилно/ поведение на икономическата система;

устойчивост /стабилност/ на икономическото поведение;

устойчивост /стабилност/ на поведението на икономическата система (същото като устойчивост /стабилност/ на икономическото поведение);

фазов вектор на икономическото поведение;
фазов вектор на поведението на икономическата система (същото като фазов вектор на икономическото поведение);
фазова точка на икономическото поведение (същото като фазов вектор на икономическото поведение);
фазова точка на поведението на икономическата система (същото като фазов вектор на икономическото поведение);
фазова траектория на икономическото поведение;
фазова траектория на поведението на икономическата система (същото като фазова траектория на икономическото поведение);
фактическо поведение на икономическата система (вж. *програмирано поведение на икономическата система*);
функции на икономическото поведение;
функция на оптималното икономическо поведение (същото като функция на Р. Белман).
характеристична теория за потребителското поведение (в микр.);
ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово].

ПОВЕДЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (behaviour of the economic system) – същото като *икономическо поведение*.

ПОВЕДЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (behaviour of the economic system) (**ки**) – във:

вътрешно поведение на икономическата система (същото като вътрешно икономическо поведение);
еластичност на вътрешното поведение на икономическата система;
еластичност на изходното поведение на икономическата система;
еластичност на поведението на икономическата система;
динамично поведение на икономическата система;
поведение на икономическата система (същото като икономическо поведение);
състояние на вътрешно поведение на икономическата система (същото като вътрешно икономическо събитие);
състояние на изходно поведение на икономическата система (същото като изходно икономическо събитие);
точка на състояние на поведение на икономическата система (същото като фазова точка на събитие в икономическата система).

ПОВЕДЕНИЕ НА ОПТИМАЛНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (behavioural of the optimal economic system) (**ки**) – във:

гранични /краеви/ състояния на поведение на оптималната икономическа система (вж. *обща икономическа задача на оптималното управление и гранични /краеви/ икономически условия*).

ПОВЕДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ (consumer's behaviour) (**ки**) – във:

рационално поведение на потребителите.

ПОВЕДЕНИЕ НА ФИРМАТА (firm behaviour) (**ки**) – във:

неоптимално икономическо поведение на фирмата (в микр.);

оптимално икономическо поведение на фирмата (в микр.).

ПОВЕДЕНЧЕСКА ИКОНОМИЧЕСКА ДИНАМИКА (behavioural economic dynamics) (*) – промяна в поведението на *динамичната икономическа система* (последната разбира се като *астатично-ситуирана икономическа система*), която се намира под въздействието на приложени към нея вътрешни и външни сили, предизвикващи или видоизменящи тази промяна. Такава система се означава като **функционално-астатична поведенческо-променлива икономическа система*** (functionally-astatic behaviourally-variable economic system). Понятието се обобщава и за множество от функционално-астатични поведенческо-променливи икономически системи. Поведенческата икономическа динамика не е присъща на функционално-статичните поведенческо-променливи икономически системи.

ПОВЕДЕНЧЕСКО ИКОНОМИЧЕСКО МНОГООБРАЗИЕ* (behavioural economic manifold /variety/) – същото като *многообразие на поведението на икономическата система*. Вж. и *многообразие на икономическата система*.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ВРЕМЕВО-ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-temporally-constant economic system) – същото като *времево-нефункционираща икономическа система*.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ВРЕМЕВО-ПРОМЕНЛИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-temporally-variable economic system) – същото като *времево-функционираща икономическа система*.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-dynamic economic system), **поведенческо-променлива дина-**

мична икономическа система, (*) – динамичната икономическа система, чието икономическо поведение е променливо. В зависимост от независимата реална променлива, по отношение на която е ситуирана икономическата система, могат да се разграничат **поведенческо-времево-динамична икономическа система*** (behaviourally-temporally-dynamic economic system), **поведенческо-невремево-динамична икономическа система*** (behaviourally-temporally-dynamic economic system) и **поведенческо-комбинирано-динамична икономическа система*** (behaviourally-combinedly-constant dynamic economic system). Ако не посочено друго, под поведенческо-динамична икономическа система обикновено се подразбира поведенческо-времево-динамичната икономическата система.

Специфични за регулирането на тази разновидност икономически системи са понятията: **регулиране на поведенческо-динамичната икономическа система*** (regulation on the behaviourally-dynamic economic system), **регулируемост на поведенческо-динамичната икономическа система*** (regulability on the behaviourally-dynamic economic system), **поведенческо-динамична регулираща икономическа подсистема*** (behaviourally-dynamic regulative economic subsystem), **поведенческо-динамична регулируема икономическа подсистема*** (behaviourally-dynamic regulable economic subsystem), **монотонно регулиране на поведенческо-динамичната икономическа система*** (monotonous /monotone/ regulation on the behaviourally-dynamic economic system), **колебателно регулиране на поведенческо-динамичната икономическа система*** (oscillating regulation on the behaviourally-dynamic economic system), **сходящо /конвергентно/ регулиране на динамичната икономическа система*** (convergent regulation on the behaviourally-dynamic economic system), което е още и **стабилизиращо регулиране на поведенческо-динамична икономическа система*** (stabilizing regulation on the behaviourally-dynamic economic system), **разходящо /дивергентно/ регулиране на поведенческо-динамичната икономическа система*** (divergent regulation on the behaviourally-dynamic economic system), което е още и **дестабилизиращо регулиране на поведенческо-динамична икономическа система*** (destabilizing regulation on the behaviourally-dynamic economic system).

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (behaviourally-dynamic economic system) (**ки**) – във:

поведенческо-динамична икономическа система;

поведенческо-променлива динамична икономическа система;

статично регулиране на поведенческо-динамичната икономическа система.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ДИНАМИЧНА СИСТЕМА (behaviourally-dynamic system) (**ки**) – във:

поведенческо-динамична икономическа система;

поведенческо-динамична система на разходящо колебателно статично икономическо регулиране;

поведенческо-динамична система на разходящо нарастващо-монотонно статично икономическо регулиране;

поведенческо-динамична система на сходящо колебателно статично икономическо регулиране;

поведенческо-динамична система на сходящо нарастващо-монотонно статично икономическо регулиране;

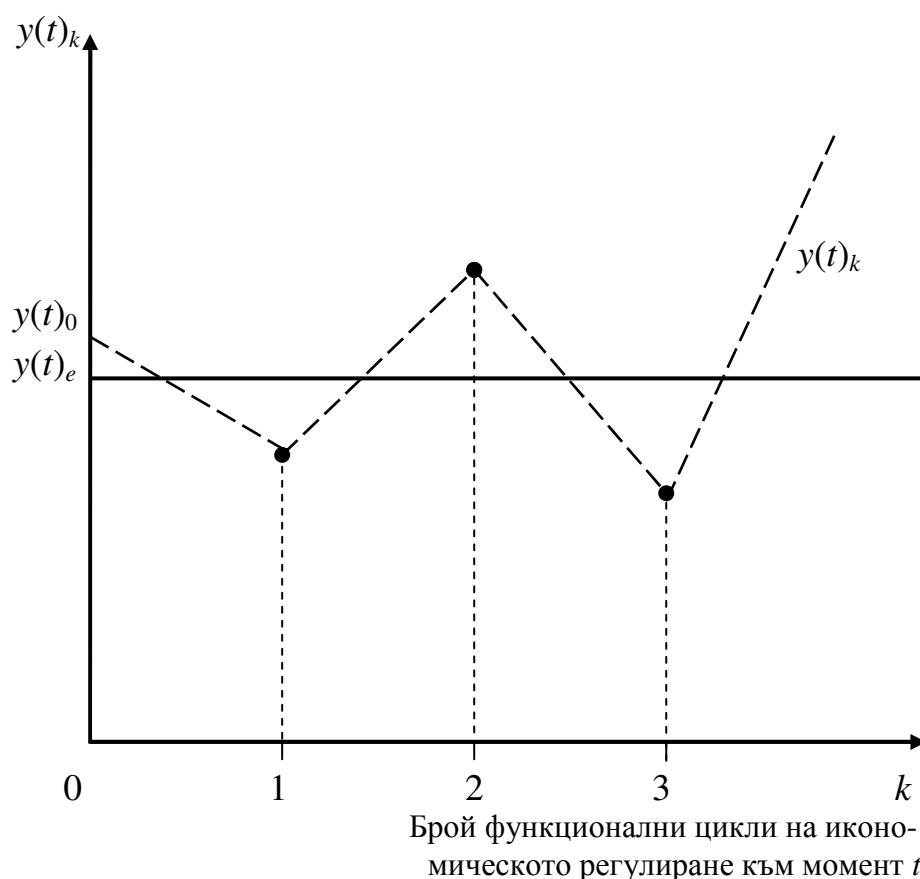
поведенческо-променлива динамична икономическа система;

статично регулиране на поведенческо-динамичната икономическа система.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА РАЗХОДЯЩО КОЛЕБАТЕЛНО СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (behaviourally-dynamic system on divergent oscillating static economic regulation) (*) – *поведенческо-динамична икономическа система, в която се извършва процес на разходящо колебателно статично икономическо регулиране, при което поведението на икономическата система нарастващо и разходящо се приближава до безкрайна граница и следователно не се постига целта на системата (фиг.1). На фигурата $y(t)_k$ е дискретната функция на поведението (изхода) на системата към момент t ($0 \leq t \leq t^0$) в зависимост от броя k на осъществяваните функционални цикли на статичното икономическо регулиране, t^0 – срокът на функциониране на поведенческо-динамичната икономическа система, k – номерът на поредния функционален цикъл на статичното икономическо регулиране ($k = 1, 2, \dots, \infty$) към момент t , $y(t)_0$ – изходът на икономическата система към момент t преди осъществяването на първия функционален цикъл на статичното икономическото регулиране [обикновено при постоянни други условия той е равен на производението на динамичния вход на системата на икономическото регулиране $x(t)$ със статичния оператор за права икономическа връзка (вж. статичен икономически оператор) на регулируемата икономическа подсистема, т.е. $y(t)_0 = Tx(t)$], $y(t)_e$ – изходното състояние на икономическа-*

та система, от което я отдалечава разходящото понижавачо-монотонно регулиране.

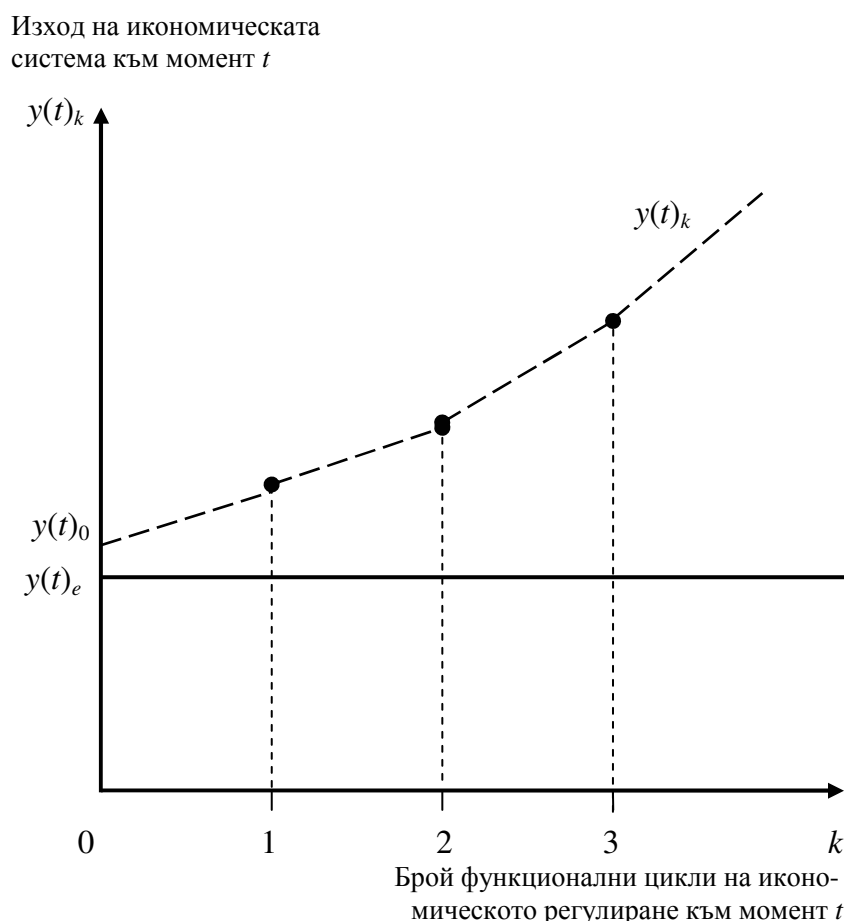
Изход на икономическата
система към момент t

Фиг. 1. Поведенческо-динамична система на разходящо колебателно статично икономическо регулиране към момент t

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА РАЗХОДЯЩО НАРАСТВАЩО-МОНОТОННО СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (behaviourally-dynamic static system on divergent increasingly-monotonous static economic regulation) (*) – *поведенческо-динамична икономическа система*, в която се извършва процес на разходящо монотонно статично икономическо регулиране, при което поведението на икономическата система нарастващо и разходящо се приближава до безкрайна граница и следователно не се постига целта на системата (фиг.1). На фигурата $y(t)_k$ е дискретната функция на поведението (изхода) на системата към момент t ($0 \leq t \leq t^0$) в зависимост от броя k на осъществените функционални цикли на статичното ико-

номическо регулиране, t^o – срокът на функциониране на поведенческо-динамичната икономическа система, k – номерът на поредния функционален цикъл на статичното икономическо регулиране ($k = 1, 2, \dots, \infty$) към момент t , $y(t)_0$ – изходът на икономическата система към момент t преди осъществяването на първия функционален цикъл на статичното икономическото регулиране [обикновено при постоянни други условия той е равен на производението на динамичния вход на системата на икономическото регулиране $x(t)$ със статичния оператор за права икономическа връзка (вж. статичен икономически оператор) на регулируемата икономическа подсистема, т.е. $y(t)_0 = Tx(t)$], $y(t)_e$ – изходното състояние на икономическата система, от което я отдалечава разходящото нарастващо-монотонно регулиране.

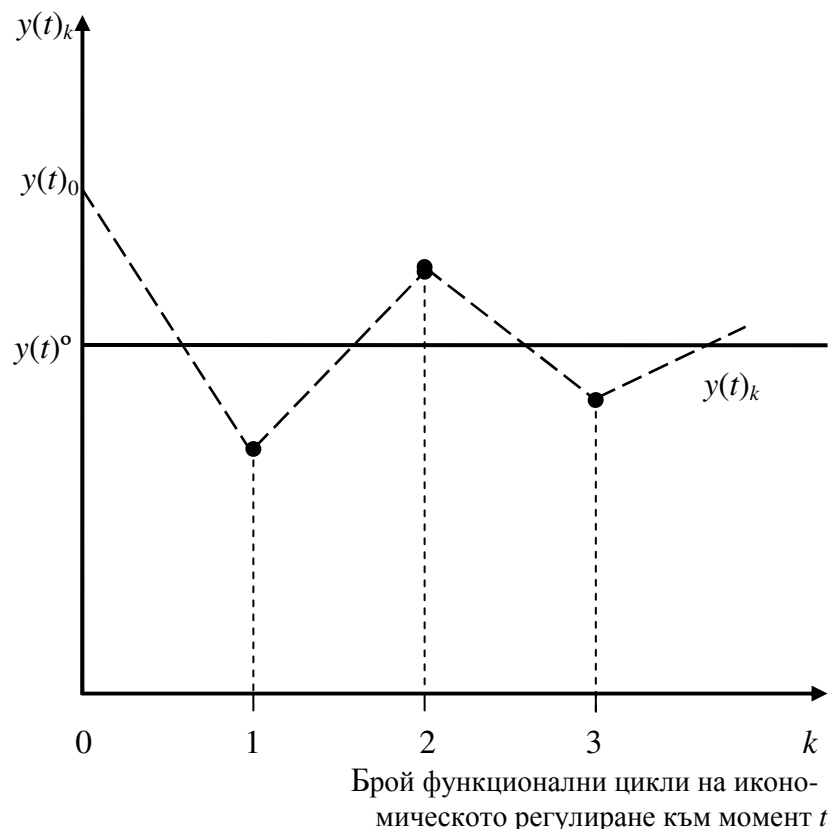

Фиг. 1. Поведенческо-динамична система на разходящо нарастващо-монотонно статично икономическо регулиране към момент t

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СХОДЯЩО КОЛЕБАТЕЛНО СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (behaviour-

(behaviourally-dynamic system on convergent oscillating static economic regulation) (*) – *поведенческо-динамична икономическа система*, в която се извършва процес на сходящо колебателно *статично икономическо регулиране*, при което *поведението на икономическата система* сходящо се приближава до крайна устойчива граница, определена с целта на системата (фиг.1). На фигурата $y(t)_k$ е дискретната функция на поведението (изхода) на системата към момент t ($0 \leq t \leq t^o$) в зависимост от броя k на осъществените *функционални цикли на статичното икономическо регулиране*, t^o – срокът на функциониране на поведенческо-динамичната икономическа система, k – номерът на поредния функционален цикъл на *статичното икономическо регулиране* ($k = 1, 2, \dots, \infty$) към момент t , $y(t)_0$ – *изходът на икономическата система* към момент t преди осъществяването на първия функционален цикъл на статичното икономическото регулиране [обикновено при постоянни други условия той е равен на производението на динамичния *вход на системата на икономическото регулиране* $x(t)$ със статичния оператор за *права икономическа връзка* (вж. *статичен икономически оператор*) на *регулируемата икономическа подсистема*, т.е. $y(t)_0 = Tx(t)$], $y(t)^o$ – крайната граница на статичното икономическото регулиране, към която итеративно се стреми поведението на икономическата система към момент t . Окончателната функция на динамичното поведение на системата е $y(t)^o$ ($0 \leq t \leq t^o$).

Изход на икономическата
система към момент t

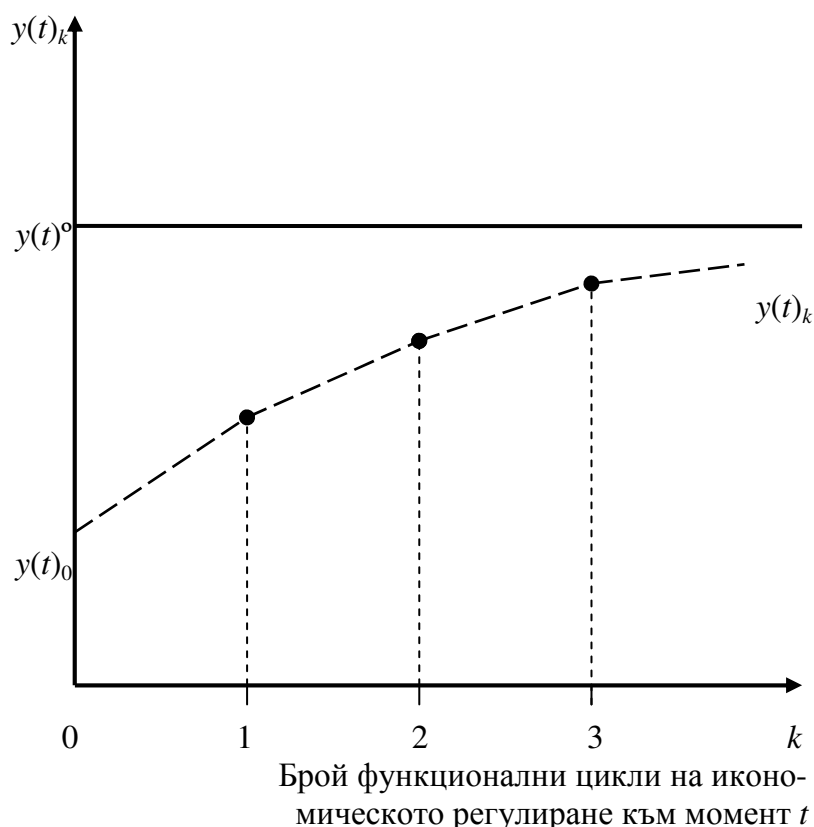

Фиг. 1. Поведенческо-динамична система на сходящо колебателно статично икономическо регулиране към момент t

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ДИНАМИЧНА СИСТЕМА НА СХОДЯЩО НАРАСТВАЩО-МОНОТОННО СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (behaviourally-dynamic system on convergent increasingly-monotonous static economic regulation) (*) – *поведенческо-динамична икономическа система*, в която се извършва процес на сходящо монотонно *статично икономическо регулиране*, при което значението на *поведението на икономическата система* нарастващо и сходящо се приближава до крайна устойчива граница $y(t)_0$, определена с целта на *икономическата система* (фиг. 1). На фигурата $y(t)_k$ е дискретната функция на поведението (изхода) на системата към момент t ($0 \leq t \leq t^o$) в зависимост от броя k на осъществените *функционални цикли на статичното икономическо регулиране*, t^o – срокът на функциониране на поведенческо-динамичната икономическа система, k – номерът на поредния функционален цикъл на *статичното икономическо регулиране* ($k = 1, 2, \dots, \infty$) към момент t , $y(t)_0$ – *изходът на икономическата система* към момент t преди осъществява-

нето на първия функционален цикъл на статичното икономическото регулиране [обикновено при постоянни други условия той е равен на производението на динамичния вход на системата на икономическото регулиране $x(t)$ със статичния оператор за права икономическа връзка (вж. статичен икономически оператор) на регулируемата икономическа подсистема, т.е. $y(t)_0 = Tx(t)$], $y(t)^\circ$ – крайната граница на статичното икономическото регулиране, към която итеративно се стреми поведението на икономическата система към момент t . Окончателната функция на динамичното поведение на системата е $y(t)^\circ$ ($0 \leq t \leq t^\circ$).

Изход на икономическата
система към момент t

Фиг. 1. Поведенческо-динамична система на сходящо нарастващо-монотонно статично икономическо регулиране към момент t

ПОВЕДЕНЧЕСКО-КОМБИНИРАНО-ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-combinedly-constant economic system) – същото като комбинирано-нефункционалираща икономическа система.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-КОМБИНИРАНО-ПРОМЕНЛИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-combinedly-variable economic system) – същото като *комбинирано-функционираща икономическа система*.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-НЕВРЕМЕВО-ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-non-temporally-constant economic system) – същото като *невремево-нефункционираща икономическа система*.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-НЕВРЕМЕВО-ПРОМЕНЛИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-non-temporally-variable economic system) – същото като *невремево-функционираща икономическа система*.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-constant economic system) (*) – същото като *нефункционираща икономическа система*; *постоянна икономическа система* (в частност – *ненапълно-постоянна икономическа система*) с постоянно по отношение на някаква независима реална променлива (времето или друга независима реална променлива) *икономическо поведение*, т.е. с постоянни икономически координати (времеви или невремеви). Представлява частен случай на реализация на *икономическата бихевиористичност*. Същото като *статична икономическа система* според традиционното схващане (според поведенческия признак). Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирано от времева и невремева), към която се извършва *икономическият процес* в системата, се разграничават три разновидности на поведенческо-постоянната икономическа система: (1) *поведенческо-времево-постоянна икономическа система* (същото като *времево-нефункционираща икономическа система*) – тя е система с постоянно по отношение на времето поведение, т.е. с постоянни времеви икономически координати); (2) *поведенческо-невремево-постоянна икономическа система* (същото като *невремево-нефункционираща икономическа система*) – тя е система с постоянно по отношение на невремева независима реална променлива поведение, т.е. с постоянни невремеви икономически координати); (3) *поведенческо-комбинирано-постоянна икономическа система* (същото като *комбинирано-нефункционираща икономическа система*) – тя е система с постоянно съвместно по отношение на времевата и невремевите независими реални променливи поведение, т.е. с постоянни времеви и невремеви икономически координати. Когато икономическата система е ситуирана към цялата съвкупност от независими реални променливи (времената и всички невремеви), по отношение на които тя може да не функционира, е на-

лице *поведенческо-цялостно-постоянна икономическа система* (същото като *цялостно-нефункционираща икономическа система*), а когато тя е ситуирана към част от цялата съвкупност от независими реални променливи, по отношение на които тя може да не функционира (само времевата, само невремевиите или само времевата и част от невремевиите), е налице *поведенческо-частично-постоянна икономическа система* (същото като *частично-нефункционираща икономическа система*). Ако не е посочено друго под поведенческо-постоянна икономическа система обикновено се подразбира поведенческо-времево-постоянната икономическа система.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (behaviourally-constant economic system) (**ки**) – във:

поведенческо-времево-постоянна икономическа система (същото като *времево-нефункционираща икономическа система*);

поведенческо-комбинирано-постоянна икономическа система (същото като *комбинирано-нефункционираща икономическа система*);

поведенческо-невремево-постоянна икономическа система (същото като *невремево-нефункционираща икономическа система*);

поведенческо-постоянна икономическа система;

поведенческо-цялостно-постоянна икономическа система (същото като *цялостно-нефункционираща икономическа система*);

поведенческо-частично-постоянна икономическа система (същото като *частично-нефункционираща икономическа система*).

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ПРОМЕНЛИВА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-constant dynamic economic system) – същото като *поведенческо-динамична икономическа система*.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ПРОМЕНЛИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (bahaviourally-variable economic system) (*) – същото като *функционираща икономическа система*; *променлива икономическа система* (в частност – *ненапълно-променлива икономическа система*) с променливо по отношение на някаква независима реална променлива (времето или друга реална променлива) *икономическо поведение*, т.е. с променливи икономически координати (времеви или невремеви). Представлява частен случай на реализация на *икономическата бихевиористичност*. Същото като *динамична икономическа система* според традиционното схващане (според поведенческия принцип). Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирано от

времева и невремева), към която се извършва *икономическият процес* в системата, се разграничават три разновидности на поведенческо-променливата икономическа система: (1) *поведенческо-времево-променлива икономическа система* (същото като *времево-нефункционираща икономическа система*) – тя е система с променливо по отношение на времето поведение, т.е. с променливи времеви икономически координати); (2) *поведенческо-невремево-променлива икономическа система* (същото като *невремево-функционираща икономическа система*) – тя е система с променливо по отношение на невремева независима реална променлива поведение, т.е. с променливи невремеви икономически координати); (3) *поведенческо-комбинирано-променлива икономическа система* (същото като *комбинирано-функционираща икономическа система*) – тя е система с променливо съвместно по отношение на времевата и невремевите независими реални променливи поведение, т.е. с променливи времеви и невремеви икономически координати. Когато икономическата система е ситуирана към цялата съвкупност от независими реални променливи (времевата и всички невремеви), по отношение на които тя може да функционира, е налице *поведенческо-цялостно-променлива икономическа система* (същото като *цялостно-функционираща икономическа система*), а когато тя е ситуирана към част от цялата съвкупност от независими реални променливи, по отношение на които тя може да функционира (само времевата, само невремевите или само времевата и част от невремевите), е налице *поведенческо-частично-променлива икономическа система* (същото като *частично-функционираща икономическа система*). Ако не е посочено друго под поведенческо-променлива икономическа система обикновено се подразбира поведенческо-времево-променливата икономическа система.

Според способността на системата да не отстранява или да отстранява в определена степен грешката в своето функциониране, получена в резултат на нарушаващо въздействие (външно или вътрешно) върху нея, т.е. според *икономическата реактивност*, се разграничават *статично-реагираща икономическа система* [същото като ***статично-реагираща поведенческо-променлива икономическа система**** (statically-reacting behaviourally-variable economic system)] (в т.ч. *статично-реагираща статична икономическа система* и *статично-реагираща динамична икономическа система*) и *астатично-реагираща икономическа система* [същото като ***астатично-реагираща поведенческо-променлива икономическа система**** (astatically-reacting behaviourally-variable economic system)] (последната може да бъде само *динамична икономическа система*). Разграничават се още (1) ***структурно-постоянна поведенческо-***

динамична икономическа система* (structurally-constant behaviourally-variable economic system) и *структурно-променлива поведенческо-променлива икономическа система** (structurally-variable behaviourally-variable economic system) и (2) *функционално-статична поведенческо-променлива икономическа система** (functionally-static behaviourally-variable economic system) и *функционално-астатична поведенческо-променлива икономическа система** (functionally-astatic behaviourally-variable economic system). Свойствено за функционално-астатичната поведенческо-променлива икономическа система е че тя се намира в състояние на *поведенческа икономическа динамика*. Вж. *икономическа бихевиористичност*.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ПРОМЕНЛИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (behaviourally-variable economic system) (**ки**) – във:

поведенческо-времево-променлива икономическа система (същото като *времево-функционираща икономическа система*);

поведенческо-комбинирано-променлива икономическа система (същото като *комбинирано-функционираща икономическа система*);

поведенческо-невремево-променлива икономическа система (същото като *невремево-функционираща икономическа система*);

поведенческо-променлива икономическа система;

поведенческо-променлива динамична икономическа система (същото като *поведенческо-динамична икономическа система*);

поведенческо-цялостно-променлива икономическа система (същото като *цялостно-функционираща икономическа система*);

поведенческо-частично-променлива икономическа система (същото като *частично-функционираща икономическа система*).

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ЦЯЛОСТНО-ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-completely-constant economic system) – същото като *цялостно-нефункционираща икономическа система*.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ЦЯЛОСТНО-ПРОМЕНЛИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-completely-variable economic system) – същото като *цялостно-функционираща икономическа система*.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ЧАСТИЧНО-ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-partially-constant economic system) – същото като *частично-нефункционираща икономическа система*.

ПОВЕДЕНЧЕСКО-ЧАСТИЧНО-ПРОМЕНЛИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (behaviourally-partially-variable economic system) – същото като *частично-функционираща икономическа система*.

ПОВЕЧЕ СВОБОДНОКОЛЕБАЕЩ СЕ ВАЛУТЕН КУРС (more free-fluctuating exchange rate) (в межд.) – *икономически термин*, с който обичайно се означава разновидност на *валутен курс (в межд.)*, при чието формиране има сравнително силна държавна намеса.

ПОВЕЧЕ СВОБОДНОКОЛЕБАЕЩ СЕ ВАЛУТЕН КУРС (more free-fluctuating exchange rate) (в межд.) – *икономически термин*, с който обичайно се означава разновидност на *валутен курс (в межд.)*, при чието формиране има сравнително силна държавна намеса.

ПОВРЕМЕНЕН ПРОЗОРЕЦ (time window) (**ки**) – във:

икономически повремени прозорец (същото като *повременен прозорец в икономиката*);

повременен прозорец в икономиката;

стойност на икономическия повремени прозорец (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

правоъгълен икономически повремени прозорец (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

икономически повремени прозорец на М. Бартлет (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

икономически повремени прозорец на Парзен (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

икономически повремени прозорец на Тюки (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

повременен прозорец в икономиката;

правоъгълен икономически повремени прозорец (вж. *повременен прозорец в икономиката*);

разширяване на икономическия повремени прозорец;

стесняване на икономическия повремени прозорец;

стойност /значение/ на икономическия повремени прозорец (вж. *повременен прозорец в икономиката*).

ПОВРЕМЕНЕН ПРОЗОРЕЦ В ИКОНОМИКАТА* (time window in economy), **икономически повремени прозорец**, **икономически корелационен прозорец**, – средство за допълнително филтриране на **икономическото преобразуване на Ж. Фурие*** (Fourier economic transformation) с *икономически филтър* $W(s, u)$ при *изчислителната процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл*. Задачата на използването на икономически повремени прозорец е в практически допустима степен да се елиминират отклоненията между изчислените и теоретичните стойности на *икономическия спектър*, породени от частичното обхващане на безкрайния повремени ред. С $W(u, s)$ е означена **стойността на икономическия повремени прозорец*** (value of economic time window) при u -ти лаг на s -ти лагов ранг. Някои от основните типове повремени прозорци, наричани са: (1) **правоъгълен икономически повремени прозорец** (ortogonal economic time window)

$$W_R(u, c) = \begin{cases} 1, & \text{ако } u \leq L_c, \\ 0, & \text{ако } u > L_c; \end{cases}$$

(2) **икономически повременин прозорец на М. Бартлет** (Bartlett economic time window)

$$W_{RB}(u, c) = \begin{cases} 1 - \frac{|u|}{L_c}, & \text{ако } u \leq L_c, \\ 0, & \text{ако } u > L_c; \end{cases}$$

(3) **икономически повременин прозорец на Тюки** (Tukey economic time window)

$$W_T(u, c) = \begin{cases} \frac{1}{2} \left(1 + \cos \frac{\pi k \omega}{L_c} \right), & \text{ако } (u \leq L_c), \\ 0, & \text{ако } (u > L_c); \end{cases}$$

(4) **икономически повременин прозорец на Парзен** (Parsen economic time window)

$$W_P(u, c) = \begin{cases} 1 - 6 \left| \left(\frac{u}{L_c} \right)^2 - \left(\frac{|u|}{L_c} \right)^3 \right|, & \text{ако } \left(|u| \leq \frac{L_c}{2} \right), \\ 2 \left(1 - \frac{|u|}{L_c} \right)^3, & \text{ако } \left(\frac{L_c}{2} < |u| \leq L_c \right), \\ 0, & \text{ако } (|u| > L_c). \end{cases}$$

Вж. *изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл.*

ПОВРЕМЕНЕН ПРОЗОРЕЦ НА БАРТЛЕТ, М. (Bartlett time window) (**ки**) –
ВЪВ:

икономически повременин прозорец на Бартлет, М. (вж. *повременин прозорец в икономиката*).

ПОВРЕМЕНЕН ПРОЗОРЕЦ НА ПАРЗЕН (Parsen time window) (**ки**) – във:

икономически повременен прозорец на Парзен (вж. *повременен прозорец в икономиката*).

ПОВРЕМЕНЕН ПРОЗОРЕЦ НА ТЮКИ (Tuky time window) (**ки**) – във:

икономически повременен прозорец на тюки (вж. *повременен прозорец в икономиката*).

ПОВРЕМЕННИ ПРЕДПОЧИТАНИЯ (temporal preferences) (в макр.) – положение, при което, ако индивидите очакват намаляване на *цените (в макр.)* през следващия период, те предвиждат за него увеличаване на *потреблението* и на свободното време за сметка на определени изменения през настоящия период.

ПОВЪРХНИНА (surface) (**кд**) – във:

бифуркационна икономическа повърхнина;

гладка икономическа повърхнина (вж. *икономическа повърхнина*);

голяма повърхнина на ползностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като голяма повърхнина на потребителните възможности (в микр.));

голяма повърхнина на потребителните възможности (в микр.);

гранични /краеви / икономически повърхнини;

изоингредиентна икономическа повърхнина (същото като изоквантна икономическа повърхнина);

изоквантна икономическа повърхнина;

изопрофитна повърхнина на Бертран, Й. (в микр.) (същото като ценова изопрофитна повърхнина на олигопола (в микр.));

изопрофитна повърхнина на Щакелберг, Х. (в микр.) (същото като продуктова изопрофитна повърхнина на олигопола (в микр.));

икономическа повърхнина;

крайна гранична икономическа повърхнина (вж. *гранични /краеви / икономически повърхнини*);

крива повърхнина на индивидуалното ползностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ползностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ценностно икономическото безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното ценностно икономическо безразличие;

крива повърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово ценностно икономическо безразличие.

крива повърхнина на стойностното производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на ценностното икономическо безразличие.

начална гранична икономическа повърхнина (вж. гранични /краеви/ икономически повърхнини);

неособена точка на икономическата повърхнина (вж. икономическа повърхнина);

особена точка на икономическата повърхнина (вж. икономическа повърхнина);

повърхнина на икономическото безразличие;

повърхнина на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.);

повърхнина на индивидуалното икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното потребителско икономическо безразличие

повърхнина на индивидуалното продуктово икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие

повърхнина на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово търсене (в микр.);

повърхнина на индивидуалното производителско икономическо безразличие;

повърхнина на интровертната обща ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата стойност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата стойност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата ценност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общественото безразличие (в микр.);

повърхнина на общественото безразличие;

повърхнина на полезностните интензионални възможности (вж. *хълм на двупродуктовата материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция*);

повърхнина на полезностно-потребителните възможности (в икон.);

повърхнина на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на полезността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на потребителните възможности (в икон.).

повърхнина на потребителското икономическо безразличие

повърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната стойност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *предельностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната стойност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *предельностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната стойност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *предельностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната ценност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *предельноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната ценност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *предельноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *предельноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

-
- повърхнина на продуктово-производствените възможности (в микр.);*
повърхнина на продуктово-производствените възможности (в микр.);
повърхнина на продуктово икономическо безразличие;
повърхнина на продуктово потребителско икономическо безразличие;
повърхнина на продуктово производителско икономическо безразличие;
повърхнина на производителското икономическо безразличие;
повърхнина на производствените възможности (в микр.); (вж. и хълм на производствената икономическа функция);
повърхнина на реакциите на Курно, А. (в микр.);
повърхнина на спекулативното търсене на пари;
повърхнина на стойностните интензионални възможности (вж. *хълм на двупродуктовата материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция*);
повърхнина на стойността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);
повърхнина на стойността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);
повърхнина на стойността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);
повърхнина на съзидателните възможности (в микр.);
повърхнина на творческите възможности (в микр.);
повърхнина на факторово-творческите възможности (в микр.);
повърхнина на ценността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);
повърхнина на ценността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);
повърхнина на ценността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);
полезностна изофакторна икономическа крива повърхнина (в микр.);
продуктова изопрофитна повърхнина на олигопола (в микр.);
продуктова изоценностна икономическа крива повърхнина (в микр.);
производствена повърхнина на икономическото безразличие (същото като същото като факторна изоквантна икономическа повърхнина);

разделяща икономическа повърхнина;
стойностна изофакторна икономическа крива повърхнина (в микр.);
факторна изоквантна икономическа повърхнина;
факторна изопродуктова икономическа крива повърхнина (в микр.);
феноменна изоквантна икономическа повърхнина.
ценностна изофакторна икономическа крива повърхнина (в микр.);
ценова изопрофитна повърхнина на олигопола (в микр.).

ПОВЪРХНИНА НА БЕРТРАН, Й. (Bertrand surface) (ки) – във:

изопрофитна повърхнина на Бертран, Й. (в микр.) (същото като ценова изопрофитна повърхнина на олигопола (в микр.)).

ПОВЪРХНИНА НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ (possibility surface) (ки) – във:

голяма повърхнина на полезностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като голяма повърхнина на потребителните възможности (в микр.));

голяма повърхнина на потребителните възможности (в микр.);
повърхнина на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.);
повърхнина на полезностно-потребителните възможности (в икон.);
повърхнина на потребителните възможности (в икон.);
повърхнина на продуктово-производствените възможности (в микр.);
повърхнина на производствените възможности (в микр.);
повърхнина на съзидателните възможности (в микр.);
повърхнина на творческите възможности (в микр.);
повърхнина на факторно-творческите възможности (в микр.).

ПОВЪРХНИНА НА ИКОНОМИЧЕСКОТО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (economic indifference surface) – множество от икономически точки в тримерното пространство на икономическите блага (в т.ч. и в тримерното пространство на икономическите продукти) под формата на геометрична икономическа повърхнина (крива или права), всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици три вида икономически блага (в т.ч. и три вида икономически продукти), като всички комбинации (точки) от тази повърхнина са взаимно безразлични за дадена възпроизводствена икономическа единица, в т.ч. и за производителя и за потребителя (вж. *икономическо безразличие*) по отношение на някакъв критерий (стойност, полезност, приход, разход и други). Повърхнината на икономическото безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на икономичес-*

кото безразличие при три вида блага. Тя е частен случай на **повърхнината на безразличието*** (indifference surface) и е разновидност на конфигурацията на икономическото безразличие. Нейна разновидност е *повърхнината на продуктовото икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на конфигурацията на продуктовото икономическо безразличие).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* разновидности на повърхнината на икономическото безразличие са още:

(1) *повърхнината на производителското икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на конфигурацията на производителското икономическо безразличие), в т.ч. (а) *кривата повърхнина на стойностното производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на кривата конфигурация на стойностното производителско икономическо безразличие) и (б) *равнината на приходното производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на правата конфигурация на приходното производителско икономическо безразличие);

(2) *повърхнината на потребителското икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на конфигурацията на потребителското икономическо безразличие), в т.ч. (а) *кривата повърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на кривата конфигурация на полезностното потребителско икономическо безразличие) и (б) *равнината на разходното потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на правата конфигурация на разходното потребителско икономическо безразличие).

Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание разновидности на повърхнината на икономическото безразличие са също (1) *кривата повърхнина на ценностното икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на кривата конфигурация на ценностното икономическо безразличие), в т.ч. (а) *кривата повърхнина на стойностното производителско икономическо безразличие* и (б) *кривата повърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие*, и (2) *равнината на паричното икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на правата конфигурация на паричното икономическо безразличие), в т.ч. (а) *равнината на приходното производителско икономическо безразличие* и (б) *равнината на разходното потребителско икономическо безразличие*.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават:

(1) *повърхнина на индивидуалното икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на индивидуалното икономическо безразличие*), в т.ч. и (а) *повърхнина на индивидуалното производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на индивидуалното производителско икономическо безразличие*) и (б) *повърхнина на индивидуалното потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на индивидуалното потребителско безразличие*);

(2) *повърхнина на фирменото икономическо безразличие** (firm economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията фирменото икономическо безразличие** (firm economic indifference configuration)], в т.ч. и (а) *повърхнина на фирменото производителско икономическо безразличие** (firm producer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на фирменото производителско икономическо безразличие** (firm producer's economic indifference configuration)] и (б) *повърхнина на фирменото потребителско безразличие** (firm consumer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията фирменото потребителско икономическо безразличие** (firm consumer's economic indifference configuration)];

(3) *повърхнина на общественото икономическо безразличие** (social economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията общественото икономическо безразличие** (social economic indifference configuration)], в т.ч. и (а) *повърхнина на общественото производителско икономическо безразличие** (social producer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на общественото производителско икономическо безразличие** (social producer's economic indifference configuration)] и (б) *повърхнина на общественото потребителско безразличие** (social consumer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията общественото потребителско икономическо безразличие** (social consumer's economic indifference configuration)].

Ако не е посочено друго, под повърхнина на икономическото безразличие обикновено се подразбира повърхнината на индивидуалното икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИКОНОМИЧЕСКОТО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (economic indifference surface) (**ки**) – ВЪВ:

крива повърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ценностно икономическото безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното ценностно икономическо безразличие;

крива повърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово ценностно икономическото безразличие;

крива повърхнина на стойностното производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на ценностното икономическо безразличие;

повърхнина на икономическото безразличие;

повърхнина на индивидуалното икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното потребителско икономическо безразличие

повърхнина на индивидуалното продуктово икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие

повърхнина на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното производителско икономическо безразличие;

повърхнина на потребителското икономическо безразличие

повърхнина на продуктово икономическо безразличие;

повърхнина на продуктовото потребителско икономическо безразличие
повърхнина на продуктовото производителско икономическо безразличие;
повърхнина на производителското икономическо безразличие;
производствена повърхнина на икономическото безразличие (същото като
същото като факторна изоквантна икономическа повърхнина).

ПОВЪРХНИНА НА ИНГРЕДИЕНТНО-СЪЗИДАТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (ingredient-constructive possibility surface) (в микр.) (*) – по-пълно наименование на *повърхнината на съзидателните възможности (в микр.)*. Акцентираща върху обстоятелството, че по повърхнината на съзидателните възможности се разполагат различните варианти на комбинирането на три вида *икономически ингредиенти* (на **ингредиент-микса**) при оптималното и ефективно използване на ресурсите.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual economic indifference surface) – множество от *икономически точки* в *тримерното пространство на икономическите блага* (в т.ч. и в *тримерното пространство на икономическите продукти*) под формата на геометрична *икономическа повърхнина* (крива или права), всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици три вида *икономически блага* (в т.ч. и три вида *икономически продукти*), като всички комбинации (точки) от тази повърхнина са взаимно безразлични за даден индивид като *икономическа единица*, в т.ч. и за производителя и за потребителя (вж. *индивидуално икономическо безразличие*) по отношение на някакъв критерий (стойност, полезност, приход, разход и други). Повърхнината на индивидуалното икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на индивидуалното икономическо безразличие* при три вида блага. Тя е частен случай на **повърхнината на индивидуалното безразличие*** (individual indifference surface) и е разновидност на *конфигурацията на индивидуалното икономическо безразличие*. Нейна разновидност е *повърхнината на индивидуалното продуктово икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на индивидуалното продуктово икономическо безразличие*).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* разновидности на повърхнината на индивидуалното икономическо безразличие са още:

(1) *повърхнината на индивидуалното производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на индивидуалното производителско икономическо безразличие*), в т.ч. (а) *кривата повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *кривата конфигурация на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие*) и (б) *равнината на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*);

(2) *повърхнината на индивидуалното потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на индивидуалното потребителско икономическо безразличие*), в т.ч. (а) *кривата повърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *кривата конфигурация на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие*) и (б) *равнината на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*).

Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание разновидности на повърхнината на индивидуалното икономическо безразличие са също (1) *кривата повърхнина на индивидуалното ценностно икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *кривата конфигурация на индивидуалното ценностно икономическо безразличие*), в т.ч. (а) *кривата повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие* и (б) *кривата повърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие*, и (2) *равнината на индивидуалното парично икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие*), в т.ч. (а) *равнината на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* и (б) *равнината на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual economic indifference surface (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ценностно икономическото безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното ценностно икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното потребителско икономическо безразличие

повърхнина на индивидуалното продуктово икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие

повърхнина на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual utility economic indifference surface) **(ки)** – във:

крива повърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПОЛЕЗНОСТНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual utility consumer's economic indifference surface) **(ки)** – във:

крива повърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual consumer's economic indifference

surface) – множество от икономически точки в тримерното пространство на потребителните икономически блага (в т.ч. и в тримерното пространство на потребителните икономически продукти) под формата на геометрична икономическа повърхнина (крива или права), всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици три вида икономически блага (в т.ч. и три вида икономически продукти), като всички комбинации (точки) от тази повърхнина са взаимно безразлични за даден индивид потребител като икономическа единица (вж. *индивидуално потребителско икономическо безразличие*) по отношение на някакъв критерий (ползност, разход и други). Повърхнината на индивидуалното потребителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира множеството на индивидуалното потребителско икономическо безразличие при три вида блага. Тя е частен случай на **повърхнината на индивидуалното потребителско безразличие*** (individual consumer's indifference surface) и е разновидност на конфигурацията на индивидуалното потребителско икономическо безразличие. Нейна разновидност е повърхнината на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие (която от своя страна е разновидност и на конфигурацията на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие).

Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание разновидности на повърхнината на индивидуалното потребителско икономическо безразличие са също (1) *кривата повърхнина на индивидуалното ползностно потребителско икономическо безразличие* (която е разновидност на *кривата конфигурация на индивидуалното ползностно потребителско икономическо безразличие*) и (2) *равнината на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие* (която е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*).

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual consumer's economic indifference surface) (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното ползностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ползностно потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual product economic indifference surface) – множество от икономически точки в тримерното пространство на икономическите продукти под формата на геометрична икономическа повърхнина (крива или права), всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици три вида икономически продукти, като всички комбинации (точки) от тази повърхнина са взаимно безразлични за даден индивид като икономическа единица, в т.ч. и за производителя и за потребителя (вж. *продуктово икономическо безразличие*) по отношение на някакъв критерий (стойност, полезност, приход, разход и други). Повърхнината на индивидуалното продуктово икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира множеството на индивидуалното продуктово икономическо безразличие при три вида продукти. Тя е частен случай на **повърхнината на индивидуалното продуктово безразличие*** (individual product indifference surface) и едновременно е разновидност на конфигурацията на индивидуалното икономическо безразличие и на повърхнината на икономическото безразличие.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* разновидности на повърхнината на индивидуалното продуктово икономическо безразличие са още:

(1) *повърхнината на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на конфигурацията на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие), в т.ч. (а) *кривата повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на кривата конфигурация на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие) и (б) *равнината на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на правата конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие);

(2) *повърхнината на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие*), в т.ч. (а) *кривата повърхнина на индивидуалното продуктово полезно потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *кривата конфигурация на индивидуалното продуктово полезно потребителско икономическо безразличие*) и (б) *равнината на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*).

Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание разновидности на повърхнината на индивидуалното продуктово икономическо безразличие са също (1) *кривата повърхнина на индивидуалното продуктово ценностно икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *кривата конфигурация на индивидуалното продуктово ценностно икономическо безразличие*), в т.ч. (а) *кривата повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие* и (б) *кривата повърхнина на индивидуалното продуктово полезно потребителско икономическо безразличие*, и (2) *равнината на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие*), в т.ч. (а) *равнината на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие* и (б) *равнината на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual product economic indifference surface) (**ки**)

— ВЪВ:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ценностно икономическото безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ПОЛЕЗНОСТНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual product utility consumer's economic indifference surface) (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual product consumer's economic indifference surface) – множество от *икономически точки* в тримерното пространство на потребителните икономически продукти под формата на геометрична *икономическа повърхнина* (крива или права), всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици три вида *икономически продукти*, като всички комбинации (точки) от тази повърхнина са взаимно безразлични за даден индивид потребител като *икономическа единица* (вж. *индивидуално продуктово потребителско икономическо безразличие*) по отношение на някакъв критерий (полезност, разход и други). Повърхнината на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие* при три вида блага. Тя е частен случай на **повърхнината на индивидуалното продуктово потребителско безразличие*** (individual product consumer's indifference surface) и едновременно е разновидност на *конфигурацията на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие* и на *повърхнината на индивидуалното потребителско икономическо безразличие*.

Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание разновидности на повърхнината на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие са също (1) *кривата повърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие* (която е разновидност на *кривата конфигурация на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие*) и (2) *равнината на индивидуалното продуктово раз-*

.....

ходно потребителско икономическо безразличие (която е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*).

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual product consumer's economic indifference surface) (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ползностно потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual product producer's economic indifference surface) – множество от *икономически точки* в *тримерното пространство на икономическите продукти* под формата на *геометрична икономическа повърхнина* (крива или права), всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици *три вида икономически продукти*, като всички комбинации (точки) от тази повърхнина са взаимно безразлични за даден индивид производител като *икономическа единица* (вж. *индивидуално продуктово производителско икономическо безразличие*) по отношение на някакъв критерий (стойност, приход и други). Повърхнината на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие* при *три вида продукти*. Тя е частен случай на ***повърхнината на индивидуалното продуктово производителско безразличие**** (individual product producer's indifference surface) и едновременно е разновидност на *конфигурацията на индивидуалното производителско икономическо безразличие* и на *повърхнината на индивидуалното производителско икономическо безразличие*.

Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание разновидности на повърхнината на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие са също (1) *кривата повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие* (която е разновидност на *кривата конфигурация на индивидуалното продуктово стойностно производителско*

икономическо безразличие) и (2) равнината на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие (която е разновидност на правата конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие).

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual product producer's economic indifference surface) (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО СТОЙНОСТНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual product value producer's economic indifference surface) (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ* (individual product demand surface) (в микр.) (*) – крива триизмерна икономическа повърхнина, която представлява графичен израз на *функцията на индивидуалното продуктово търсене (в микр.)* при *оптимален потребителски икономически избор [индивидуален]*. Изразява нелинейните зависимости между обема на индивидуалното продуктово търсене, продуктоната цена и номиналния доход на индивида потребител.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual product worth economic indifference surface) (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ценностно икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual producer's economic indifference surface) – множество от *икономически точки* в *тримерното пространство на икономическите блага* (в т.ч. и в *тримерното пространство на икономическите продукти*) под формата на *геометрична икономическа повърхнина* (крива

или права), всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици три вида *икономически блага* (в т.ч. и три вида *икономически продукти*), като всички комбинации (точки) от тази повърхнина са взаимно безразлични за даден индивид производител като *икономическа единица* (вж. *индивидуално производителско икономическо безразличие*) по отношение на някакъв критерий (стойност, приход и други). Повърхнината на индивидуалното производителското икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на индивидуалното производителско икономическо безразличие* при три вида блага. Тя е частен случай на *повърхнината на индивидуалното производителско безразличие** (individual producer's indifference surface) и е разновидност на *конфигурацията на индивидуалното производителско икономическо безразличие*. Нейна разновидност е *повърхнината на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие*).

Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание разновидности на повърхнината на индивидуалното производителско икономическо безразличие са също (1) *кривата повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие* (която е разновидност на *кривата конфигурация на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие*) и (2) *равнината на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* (която е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*).

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual economic producer's indifference surface) (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО СТОЙНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual value economic indifference surface) (**ки**)

– ВЪВ:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО СТОЙНОСТНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual value producer's economic indifference surface) (**ки**) – ВЪВ:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual worth economic indifference surface) (**ки**) – ВЪВ:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ценностно икономическото безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното ценностно икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ИНТЕНЗИОНАЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ (intensional possibility surface) (**ки**) – ВЪВ:

повърхнина на полезностните интензионални възможности (вж. *хълм на двупродуктовата материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция*);

повърхнина на стойностните интензионални възможности (вж. *хълм на двупродуктовата материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция*).

ПОВЪРХНИНА НА ИНТРОВЕРТНАТА ОБЩА ЦЕННОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the relative individual individual introverted total worth of the economic product) – вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово].*

ПОВЪРХНИНА НА ОБЩАТА ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the absolute individual total utility of economic product) – вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ОБЩАТА ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the individual economic product total utility) – вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ОБЩАТА СТОЙНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the absolute individual total value of economic product) – вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ОБЩАТА ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the relative individual total utility of economic product) – вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ОБЩАТА СТОЙНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the individual economic product total value) – вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ОБЩАТА СТОЙНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the relative individual total value of economic product) – вж. *общостойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ОБЩАТА ЦЕННОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the absolute individual total worth of economic product) – вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ОБЩАТА ЦЕННОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the individual economic product total worth) – вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ОБЩАТА ЦЕННОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the relative individual total worth of economic product) – вж. *общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ОБЩЕСТВЕННОТО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (social indifference surfaces) (в микр.) – разположена в тримерното пространство на *икономическите полезности* крива *икономическа повърхнина* с отрицателен наклон, изпъкнала в посока противоположна на координатното начено, при всяка *икономическа точка* от която равнището на *общественото благосъстояние* (в микр.) остава постоянно. Всяка точка от повърхнината на общественото благосъстояние представлява комбинация от *общите икономически полезности* на трима потребители, която осигурява едно и също обществено благосъстояние. Затова за обществото като цяло е безразлично на коя от тези точки ще се намира, макар това да не е безразлично за отделния индивид. Вж. *критерий за общественото благосъстояние на А. Бергсон* (в микр.).

ПОВЪРХНИНА НА ПОЛЕЗНОСТНИТЕ ИНТЕНЗИОНАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ* (utility intensional possibility surface) – вж. *хълм на двупродуктовата материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция*.

ПОВЪРХНИНА НА ПОЛЕЗНОСТНО-ПОТРЕБИТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (utility-consumption possibility surface) (в микр.) (*) – по-пълно наименование на *повърхнината на потребителните възможности* (в микр.). Акцентираща върху обстоятелството, че по повърхнината на потребителните възможности се разполагат различните варианти на комбинирането на три вида *обща икономически полезности* (на трима потребители) (на *полезност-микса*) при оптималното и ефективно разпределение и потребление (използване) на *икономическите продукти*.

ПОВЪРХНИНА НА ПОЛЕЗНОСТНО-ПОТРЕБИТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ (utility-consumption possibility surface) (**ки**) – във:

голяма повърхнина на полезностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като *голяма повърхнина на потребителните възможности* (в микр.));

повърхнина на полезностно-потребителните възможности (в микр.).

ПОВЪРХНИНА НА ПОЛЕЗНОСТНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (utility economic indifference surface) (**ки**) – ВЪВ:

крива повърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПОЛЕЗНОСТНОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (utility consumer's economic indifference surface) (**ки**) – ВЪВ:

крива повърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПОЛЕЗНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the absolute individual economic product utility) – вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.**ПОВЪРХНИНА НА ПОЛЕЗНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]*** (surface of the individual economic product utility) – вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.**ПОВЪРХНИНА НА ПОЛЕЗНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]*** (surface of the relative individual economic product utility) – вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ПОТРЕБИТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (consumption possibility surface) (в микр.) (*) – частен случай на *границата на потребителните възможности (в микр.)* [на *границата на ползностно-потребителните възможности (в микр.)*] при получаването на *обща икономическа ползност* от трима потребители в определена *икономическа система в микроикономиката* (обикновено в целия обхват на обществото). Тя е геометрично място от *икономически точки* (във вид на *тримерна икономическа конфигурация*), всяка една от които показва максималните количества от *общата ползност* на тримата потребители (в *ползностно изражение*), които могат да бъдат получени при пълното и ефективното разпределение (използване) на зададени обеми от *ограничените икономически продукти*.

ПОВЪРХНИНА НА ПОТРЕБИТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ (consumption possibility surface) (**ки**) – във:

голяма повърхнина на ползностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като *голяма повърхнина на потребителните възможности (в микр.)*);

голяма повърхнина на потребителните възможности (в микр.);

повърхнина на ползностно-потребителните възможности (в икон.);

повърхнина на потребителните възможности (в икон.).

ПОВЪРХНИНА НА ПОТРЕБИТЕЛСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (consumer's economic indifference surface) – множество от *икономически точки* в *тримерното пространство на потребителните икономически блага* (в т.ч. и в *тримерното пространство на потребителните икономически продукти*) под формата на *геометрична икономическа повърхнина* (крива или права), всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици *три вида икономически блага* (в т.ч. и *три вида икономически продукти*), като всички комбинации (точки) от тази повърхнина са взаимно безразлични за даден потребител като *икономическа единица* (вж. *потребителско икономическо безразличие*) по отношение на някакъв критерий (ползност, разход и други). Повърхнината на потребителското икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на потребителското икономическо безразличие* при *три вида блага*. Тя е частен случай на **повърхнината на потребителското безразличие*** (consumer's indifference surface) и е разновидност на *конфигурацията на потребителското икономическо безразличие*. Нейна разновидност е

повърхнината на продуктовото потребителско икономическо безразличие (която от своя страна е разновидност и на конфигурацията на продуктовото потребителско икономическо безразличие).

Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание разновидности на повърхнината на потребителското икономическо безразличие са също (1) *кривата повърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие* (която е разновидност на *кривата конфигурация на полезностното потребителско икономическо безразличие*) и (2) *равнината на разходното потребителско икономическо безразличие* (която е разновидност на *правата конфигурация на разходното потребителско икономическо безразличие*).

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават:

(1) *повърхнина на индивидуалното потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на индивидуалното потребителско икономическо безразличие*), в т.ч. (а) *крива повърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност на *кривата конфигурация на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие*) и (б) *равнината на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*);

(2) *повърхнина на фирменото потребителско икономическо безразличие** (firm consumer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на фирменото потребителско икономическо безразличие** (firm consumer's economic indifference configuration)], в т.ч. (а) *крива повърхнина на фирменото полезностно потребителско икономическо безразличие** (firm utility consumer's economic indifference curved surface) [която от своя страна е разновидност и на *кривата конфигурация на фирменото полезностно потребителско икономическо безразличие** (firm utility consumer's economic indifference curved configuration)] и (б) *равнина на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие** (firm expense consumer's economic indifference plane) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие** (firm expense consumer's economic indifference straight configuration)];

(3) *повърхнина на общественото потребителско икономическо безразличие** (social consumer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на общественото потребителско икономическо безразличие** (social consumer's economic indifference configuration)], в т.ч. (а) *крива повърхнина на общественото ползностно потребителско икономическо безразличие** (social utility consumer's economic indifference curved surface) [която от своя страна е разновидност и на *кривата конфигурация на общественото ползностно потребителско икономическо безразличие** (social utility consumer's economic indifference curved configuration)] и (б) *равнина на общественото разходно потребителско икономическо безразличие** (social expense consumer's economic indifference plane) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на общественото разходно потребителско икономическо безразличие** (social expense consumer's economic indifference straight configuration)].

Ако не е посочено друго, под повърхнина на потребителското икономическо безразличие обикновено се подразбира повърхнината на индивидуалното потребителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПОТРЕБИТЕЛСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (consumer's economic indifference surface) (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното ползностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ползностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на ползностното потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово ползностно потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на потребителското икономическо безразличие;

повърхнина на продуктово потребителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПРЕДЕЛНАТА ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the abso-

lute individual marginal utility of economic product) – вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ПРЕДЕЛНАТА ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the individual economic product marginal utility) – вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ПРЕДЕЛНАТА ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the relative individual marginal utility of economic product) – вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ПРЕДЕЛНАТА СТОЙНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the absolute individual marginal value of economic product) – вж. *предельностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ПРЕДЕЛНАТА СТОЙНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the individual economic product marginal value) – вж. *предельностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ПРЕДЕЛНАТА СТОЙНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the relative individual marginal value of economic product) – вж. *предельностойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ПРЕДЕЛНАТА ЦЕННОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the absolute individual marginal worth of economic product) – вж. *предельноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ПРЕДЕЛНАТА ЦЕННОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the individual economic product marginal worth) – вж. *предельноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ПРЕДЕЛНАТА ЦЕННОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the relative individual marginal worth of economic product) – вж. *предельноценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОДУКТОВО-ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (product-production possibility surface) (в микр.) (*) – по-пълно наименование на *повърхнината на производствените възможности (в микр.)*. Акцентираща върху обстоятелството, че по повърхнината на производствените възможности се разполагат различните варианти на комбинирането на три вида *икономически продукти* (на **продукт-микса**) при оптималното и ефективно използване на *производствените икономически фактори*.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОДУКТОВОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (product economic indifference surface) – множество от *икономически точки* в тримерното *пространство на икономическите продукти* под формата на геометрична *икономическа повърхнина* (крива или права), всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици три вида *икономически продукти*, като всички комбинации (точки) от тази повърхнина са взаимно безразлични за дадена *възпроизводствена икономическа единица*, в т.ч. и за производителя и за потребителя (вж. *продуктово икономическо безразличие*) по отношение на някакъв критерий (стойност, полезност, приход, разход и други). Повърхнината на продуктово икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на продуктово икономическо безразличие* при три вида продукти. Тя е частен случай на **повърхнината на продуктово безразличие*** (product indifference surface) и едновременно е разновидност на *конфигурацията на икономическото безразличие* и на *повърхнината на икономическото безразличие*.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* разновидности на повърхнината на продуктово икономическо безразличие са още:

(1) *повърхнината на продуктово производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на продуктово производителско икономическо безразличие*), в т.ч. (а) *кривата повърхнина на продуктово стойностно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *кривата конфигурация на продуктово стойностно производителско икономическо безразличие*) и (б)

равнината на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие (която от своя страна е разновидност и на правата конфигурация на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие);

(2) повърхнината на продуктовото потребителско икономическо безразличие (която от своя страна е разновидност и на конфигурацията на продуктовото потребителско икономическо безразличие), в т.ч. (а) кривата повърхнина на продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие (която от своя страна е разновидност и на кривата конфигурация на продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие) и (б) равнината на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие (която от своя страна е разновидност и на правата конфигурация на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие).

Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание разновидности на повърхнината на продуктовото икономическо безразличие са също (1) *кривата повърхнина на продуктовото ценностно икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на кривата конфигурация на продуктовото ценностно икономическо безразличие), в т.ч. (а) *кривата повърхнина на продуктовото стойностно производителско икономическо безразличие* и (б) *кривата повърхнина на продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие*, и (2) *равнината на продуктовото парично икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на правата конфигурация на продуктовото парично икономическо безразличие), в т.ч. (а) *равнината на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие* и (б) *равнината на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие*.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават:

(1) повърхнина на индивидуалното продуктово икономическо безразличие (която от своя страна е разновидност и на конфигурацията на индивидуалното продуктово икономическо безразличие), в т.ч. и (а) *повърхнина на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на конфигурацията на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие) и (б) *повърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на конфигурацията на индивидуалното продуктово потребителско безразличие);

(2) *повърхнина на фирменото продуктово икономическо безразличие** (firm product economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията фирменото продуктово икономическо безразличие** (firm product economic indifference configuration)], в т.ч. и (а) *повърхнина на фирменото продуктово производителско икономическо безразличие** (firm product producer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на фирменото продуктово производителско икономическо безразличие** (firm product producer's economic indifference configuration)] и (б) *повърхнина на фирменото продуктово потребителско безразличие** (firm product consumer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията фирменото продуктово потребителско икономическо безразличие** (firm product consumer's economic indifference configuration)];

(3) *повърхнина на общественото продуктово икономическо безразличие** (social product economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията общественото продуктово икономическо безразличие** (social product economic indifference configuration)], в т.ч. и (а) *повърхнина на общественото продуктово производителско икономическо безразличие** (social product producer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на общественото продуктово производителско икономическо безразличие** (social product producer's economic indifference configuration)] и (б) *повърхнина на общественото продуктово потребителско безразличие** (social product consumer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията общественото продуктово потребителско икономическо безразличие** (social product consumer's economic indifference configuration)].

Ако не е посочено друго, под повърхнина на продуктово икономическо безразличие обикновено се подразбира повърхнината на индивидуалното продуктово икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОДУКТОВОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product economic indifference surface) (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ползностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ценностно икономическото безразличие;

крива повърхнина на продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово ценностно икономическото безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие;

повърхнина на продуктово икономическо безразличие;

повърхнина на продуктово потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на продуктово производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОДУКТОВОТО ПОЛЕЗНОСТНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product utility consumer's economic indifference surface) (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОДУКТОВОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (product consumer's economic indifference surface) – множество от икономически точки в тримерното пространство на потребителните икономически продукти под формата на геометрична икономическа повърхнина (крива или права), всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици три вида икономически продукти, като всички комбинации (точки) от тази повърхнина са взаимно безразлични за даден потребител като икономическа единица (вж. *продуктово потребителско икономическо безразличие*) по отношение на някакъв критерий (полезност, разход и други). Повърхнината на продуктово потребителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на продуктово потребителско ико-*

номическо безразличие при три вида блага. Тя е частен случай на **повърхнината на продуктово потребителско безразличие*** (product consumer's indifference surface) и едновременно е разновидност на **конфигурацията на продуктово потребителско икономическо безразличие** и на **повърхнината на потребителското икономическо безразличие**.

Според **ингредиентната икономическа изразимост** и в зависимост от възприетото икономическо основание разновидности на повърхнината на продуктово потребителско икономическо безразличие са също (1) **кривата повърхнина на продуктово полезно потребителско икономическо безразличие** (която е разновидност на **кривата конфигурация на продуктово полезно потребителско икономическо безразличие**) и (2) **равнината на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (която е разновидност на **правата конфигурация на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие**).

Според **ингредиентната общностна икономическа обхватност** се разграничават:

(1) **повърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие** (която от своя страна е разновидност и на **конфигурацията на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие**), в т.ч. (а) **крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезно потребителско икономическо безразличие** (която от своя страна е разновидност на **кривата конфигурация на индивидуалното продуктово полезно потребителско икономическо безразличие**) и (б) **равнината на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (която от своя страна е разновидност на **правата конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие**);

(2) **повърхнина на фирменото продуктово потребителско икономическо безразличие*** (firm product consumer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на **конфигурацията на фирменото продуктово потребителско икономическо безразличие*** (firm product consumer's economic indifference configuration)], в т.ч. (а) **крива повърхнина на фирменото продуктово полезно потребителско икономическо безразличие*** (firm product utility consumer's economic indifference curved surface) [която от своя страна е разновидност и на **кривата конфигурация на фирменото продуктово полезно потребителско икономическо безразличие*** (firm product utility consumer's economic indifference curved configuration)] и (б) **равнина на фирменото продуктово разходно потребителско икономическо безраз-**

личие* (firm product expense consumer's economic indifference plane) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на фирменото производство разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm product expense consumer's economic indifference straight configuration)];

(3) **повърхнина на общественото производство потребителско икономическо безразличие*** (social product consumer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на **конфигурацията на общественото производство потребителско икономическо безразличие*** (social product consumer's economic indifference configuration)], в т.ч. (а) **крива повърхнина на общественото производство полезно потребителско икономическо безразличие*** (social product utility consumer's economic indifference curved surface) [която от своя страна е разновидност и на **кривата конфигурация на общественото производство полезно потребителско икономическо безразличие*** (social product utility consumer's economic indifference curved configuration)] и (б) **равнина на общественото производство разходно потребителско икономическо безразличие*** (social product expense consumer's economic indifference plane) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на общественото производство разходно потребителско икономическо безразличие*** (social product expense consumer's economic indifference straight configuration)].

Ако не е посочено друго, под повърхнина на продуктово потребителско икономическо безразличие обикновено се подразбира повърхнината на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОДУКТОВОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product consumer's economic indifference surface) (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово полезно потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на продуктово потребителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОДУКТОВОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (product producer's economic indifference sur-

face) – множество от икономически точки в тримерното пространство на икономическите продукти под формата на геометрична икономическа повърхнина (крива или права), всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици три вида икономически продукти, като всички комбинации (точки) от тази повърхнина са взаимно безразлични за даден производител като икономическа единица (вж. *продуктово производителско икономическо безразличие*) по отношение на някакъв критерий (стойност, приход и други). Повърхнината на продуктово производителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира множеството на продуктово производителско икономическо безразличие при три вида продукти. Тя е частен случай на **повърхнината на продуктово-производителско безразличие*** (product producer's indifference surface) и едновременно е разновидност на конфигурацията на производителското икономическо безразличие и на повърхнината на производителското икономическо безразличие.

Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание разновидности на повърхнината на продуктово производителско икономическо безразличие са също (1) *кривата повърхнина на продуктово стойностно производителско икономическо безразличие* (която е разновидност на *кривата конфигурация на продуктово стойностно производителско икономическо безразличие*) и (2) *равнината на продуктово приходно производителско икономическо безразличие* (която е разновидност на *правата конфигурация на продуктово приходно производителско икономическо безразличие*).

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават:

(1) *повърхнината на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие*), в т.ч. (а) *крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност на *кривата конфигурация на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие*) и (б) *равнина на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие*);

(2) *повърхнина на фирменото продуктово производителско икономическо безразличие** (firm product producer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на фирменото продуктово производителско икономическо безразличие** (firm product producer's economic indifference configuration)], в т.ч. (а) *крива повърхнина на фирменото продуктово стойностно производителско икономическо безразличие** (firm product value producer's economic indifference curved surface) [която от своя страна е разновидност и на *кривата конфигурация на фирменото продуктово стойностно производителско икономическо безразличие** (firm product value producer's economic indifference curved configuration)] и (б) *равнина на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (firm product revenue producer's economic indifference straight plane) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (firm product revenue producer's economic indifference straight configuration)]];]

(3) *повърхнина на общественото продуктово производителско икономическо безразличие** (social product producer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на общественото продуктово производителско икономическо безразличие** (social product producer's economic indifference configuration)], в т.ч. (а) *крива повърхнина на общественото продуктово стойностно производителско икономическо безразличие** (social product value producer's economic indifference curved surface) [която от своя страна е разновидност и на *кривата конфигурация на общественото продуктово стойностно производителско икономическо безразличие** (social product value producer's economic indifference curved configuration)] и (б) *равнина на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (social product revenue producer's economic indifference plane) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (social product revenue producer's economic indifference straight configuration)]]].

Ако не е посочено друго, под повърхнина на продуктово производителско икономическо безразличие обикновено се подразбира повърхнината на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОДУКТОВОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product producer's economic indifference surface)**(ки)** – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктовото стойностно производителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие;

повърхнина на продуктовото производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОДУКТОВОТО СТОЙНОСТНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product value producer's economic indifference surface) **(ки)** – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктовото стойностно производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОДУКТОВОТО ТЪРСЕНЕ (product demand surface)**(ки)** – във:

повърхнина на индивидуалното продуктово търсене (в микр.).

ПОВЪРХНИНА НА ПРОДУКТОВОТО ЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product worth economic indifference surface) **(ки)** – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ценностно икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктовото ценностно икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОИЗВОДИТЕЛСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (producer's economic indifference surface) – множество от икономически точки в тримерното пространство на икономическите блага (в т.ч. и в тримерното пространство на икономическите продукти) под формата на

геометрична икономическа повърхнина (крива или права), всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици три вида икономически блага (в т.ч. и три вида икономически продукти), като всички комбинации (точки) от тази повърхнина са взаимно безразлични за даден производител като икономическа единица (вж. *производителско икономи-*

ческо безразличие) по отношение на някакъв критерий (стойност, приход и други). Повърхнината на производителското икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на производителското икономическо безразличие* при три вида блага. Тя е частен случай на **повърхнината на производителското безразличие*** (producer's indifference surface) и е разновидност на *конфигурацията на производителското икономическо безразличие*. Нейна разновидност е *повърхнината на продуктовото производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на продуктовото производителско икономическо безразличие*).

Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание разновидности на повърхнината на производителското икономическо безразличие са също (1) *кривата повърхнина на стойностното производителско икономическо безразличие* (която е разновидност на *кривата конфигурация на стойностното производителско икономическо безразличие*) и (2) *равнината на приходното производителско икономическо безразличие* (която е разновидност на *правата конфигурация на приходното производителско икономическо безразличие*).

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават:

(1) *повърхнината на индивидуалното производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на индивидуалното производителско икономическо безразличие*), в т.ч. (а) *крива повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност на *кривата конфигурация на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие*) и (б) *равнина на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*);

(2) **повърхнина на фирменото производителско икономическо безразличие*** (firm producer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на фирменото производителско икономическо безразличие** (firm producer's economic indifference configuration)], в т.ч. (а) **крива повърхнина на фирменото стойностно производителско икономическо безразличие*** (firm value producer's economic indifference curved surface) [която от своя страна е разновидност и на *кривата конфигурация на фирменото стойностно производителско икономическо безразличие** (firm value producer's economic indifference curved configuration)]

value producer's economic indifference curved configuration)] и (б) *равнина на фирменото приходно производителско икономическо безразличие** (firm revenue producer's economic indifference straight plane) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на фирменото приходно производителско икономическо безразличие** (firm revenue producer's economic indifference straight configuration)];

(3) *повърхнина на общественото производителско икономическо безразличие** (social producer's economic indifference surface) [която от своя страна е разновидност и на *конфигурацията на общественото производителско икономическо безразличие** (social producer's economic indifference configuration)], в т.ч. (а) *крива повърхнина на общественото стойностно производителско икономическо безразличие** (social value producer's economic indifference curved surface) [която от своя страна е разновидност и на *кривата конфигурация на общественото стойностно производителско икономическо безразличие** (social value producer's economic indifference curved configuration)] и (б) *равнина на общественото приходно производителско икономическо безразличие** (social revenue producer's economic indifference plane) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на общественото приходно производителско икономическо безразличие** (social revenue producer's economic indifference straight configuration)].

Ако не е посочено друго, под повърхнина на производителското икономическо безразличие обикновено се подразбира повърхнината на индивидуалното производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОИЗВОДИТЕЛСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (economic producer's indifference surface) (**ки**) – ВЪВ:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на стойностното производителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното производителско икономическо безразличие;

повърхнина на продуктовото производителско икономическо безразличие;
повърхнина на производителското икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (production possibility surface) (в микр.) (*) – частен случай на *границата на производствените възможности (в микр.)* [на *границата на продуктово-производствените възможности (в микр.)*] при производството на три вида икономически продукти в определена икономическа система в микроикономиката (обикновено в целия обхват на обществото). Тя е геометрично място от икономически точки (във вид на тримерна икономическа конфигурация), всяка една от които показва максималните количества от трите вида продукти (в специфични единици), които могат да бъдат произведени при пълното и ефективното разпределение (използване) на зададени обеми от ограничените *производствени икономически фактори* и при зададена икономическа среда и технология на производството.

ПОВЪРХНИНА НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ (production possibility surface) (**ки**) – във:

повърхнина на продуктово-производствените възможности (в микр.);
повърхнина на производствените възможности (в микр.).

ПОВЪРХНИНА НА РЕАКЦИИТЕ НА КУРНО, А.* (Cournot's reactions surface) (в микр.) – разположена в триизмерното пространство *икономическа повърхнина* на оптималното продуктово поведение на дадена *олигополна фирма* в *олигополен модел по А. Курно* (Cournot's oligopoly model) (в микр.) с три фирми, обусловено от продуктовото поведение на другите две олигополни фирми. Всяка точка от повърхнината на реакции на А. Курно показва какъв е обемът на *икономическия продукт*, който решава да произведе дадена фирма с цел да максимизира своята *обща печалба*, при определен обем на продукта на друга фирма и постоянен обем на производството на третата фирма.

ПОВЪРХНИНА НА СПЕКУЛАТИВНОТО ТЪРСЕНЕ НА ПАРИ* (surface до speculative demand for money) (в макр.) (*) – *икономическа повърхнина*, разположена е в триизмерно *икономическо пространство*, чиито три координатни оси са заделени съответно за *спекулативното търсене на пари (в макр.)* и

за неговите фактори – *номиналния лихвен процент (в макр.) и темпа на инфлацията (в макр.)*.

ПОВЪРХНИНА НА СТОЙНОСТНИТЕ ИНТЕНЗИОНАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ* (value intensional possibility surface) – *вж. хълм на двупродуктовата материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция*.

ПОВЪРХНИНА НА СТОЙНОСТНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (value economic indifference surface) (**ки**) – *вжв:*

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктовото стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на стойностното производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА СТОЙНОСТНОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (value producer's economic indifference surface) (**ки**) – *вжв:*

крива повърхнина на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктовото стойностно производителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на стойностното производителско икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА СТОЙНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the absolute individual economic product value) – *вж. стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА СТОЙНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the individual economic product value) – вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА СТОЙНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the relative individual economic product value) – вж. *стойностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА СЪЗИДАТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (constructive possibility surface) (в микр.) (*) – частен случай на *границата на съзидателните възможности (в микр.)* [на *границата на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.)*] при създаването на три вида икономически ингредиенти (на три вида *производствени икономически фактори*, на три вида *икономически продукти*, на три вида *икономическа ползност* и т.н.) в определена *икономическа система в микроикономиката* (обикновено в целия обхват на обществото). Тя е геометрично място от *икономически точки* (във вид на *тримерна икономическа конфигурация*), всяка една от които показва максималните количества от трите вида ингредиенти (изразени в специфични единици), които могат да бъдат създадени при пълното и ефективното разпределение (използване) на зададени (налични) обеми от ограничените *икономически ресурси*. В зависимост от типа на възпроизвежданите *икономически запаси* (икономически ресурси и *икономически резултати*), които са обхванати от повърхнината на съзидателните възможности, разновидности на последната са *повърхнината на производствените възможности (в микр.)*, *повърхнината на потребителните възможности (в микр.)*, *повърхнината на творческите възможности (в микр.)* и т.н.

ПОВЪРХНИНА НА СЪЗИДАТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ (constructive possibility surface) (**ки**) – във:

повърхнина на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.);

повърхнина на съзидателните възможности (в микр.).

ПОВЪРХНИНА НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ (production possibility surface) – вж. *хълм на производствената икономическа функция*.

ПОВЪРХНИНА НА ТВОРЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (creative possibility surface) (в микр.) (*) – частен случай на *граница на творческите възмож-*

ности (в микр.) [на границата на факторно-творческите възможности (в микр.)] при създаването на три вида производствени икономически фактори в определена икономическа система в микроикономиката (обикновено в целия обхват на обществото). Тя е геометрично място от икономически точки (във вид на тримерна икономическа конфигурация), всяка една от които показва максималните количества на производствените фактори от трите вида (в специфично изражение), които могат да бъдат получени при пълното и ефективното разпределение на зададени обеми от ограничените общи икономически полезности на потребителите.

ПОВЪРХНИНА НА ТВОРЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ (creative possibility surface) (**ки**) – във:

повърхнина на творческите възможности (в микр.);

повърхнина на факторно-творческите възможности (в микр.).

ПОВЪРХНИНА НА ФАКТОРОВО-ТВОРЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (factor-creative possibility surface) (в микр.) (*) – по-пълно наименование на *повърхнината на творческите възможности (в микр.)*. Акцентира върху обстоятелството, че по повърхнината на творческите възможности се разполагат различните варианти на комбинирането на три вида *производствени икономически фактори* (на **фактор-микса**) при оптималното и ефективно разпределение и потребление на *общите икономически полезности* на потребителите.

ПОВЪРХНИНА НА ЦЕННОСТНОТО ИКОНОМИЧЕСКОТО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (worth economic indifference surface) (**ки**) – във:

крива повърхнина на индивидуалното продуктово ценностно икономическото безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното ценностно икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово ценностно икономическото безразличие;

крива повърхнина на ценностното икономическо безразличие.

ПОВЪРХНИНА НА ЦЕННОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the absolute individual economic product worth) – вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ЦЕННОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the relative individual economic product worth) – вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ЦЕННОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (surface of the individual economic product worth) – вж. *ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОВЪРХНИНА НА ЩАКЕЛБЕРГ, Х. (Stackelberg surface) (**ки**) – във:

изопрофитна повърхнина на Щакелберг, Х. (в микр.) (същото като продуктова изопрофитна повърхнина на олигопола (в микр.)).

ПОГАСИТЕЛЕН ДОХОД ОТ ЦЕННИ КНИГИ (maturity yield) (в макр.) – характерен за ценните книги с твърда *лихва (в макр.)*. Равен е на сумата на лихвата (респ. дивидента), получена при падежа, и алгебричната разлика между продажната (към момента на падежа) и покупната (към момента на покупката) цена на *ценната книга (в макр.)*.

ПОГАСЯВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ КОЛЕБАНИЯ (economic oscillation damper /cushion/) (**ки**) – във:

относителен коефициент на погасяване на икономическите колебания.

ПОГАШЕНИЕ (payment) (**кд**) – във:

постоянно годишно погашение (в микр.).

ПОГЛЪЩАНЕ /ПОТОПЯВАНЕ/ (immersion) (**кд**) – във:

изометрично икономическо поглъщане /потопяване/;

закони на поглъщането в икономиката;

момент на икономическото поглъщане (вж. *задача за икономическото преследване*).

ПОГЛЪЩАНЕ В ИКОНОМИКАТА (absorption in economy) (**ки**) – във:

закони на поглъщането в икономиката.

ПОГЛЪЩАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (absorbing economic growth) (**ки**) – във:

материално-поглъщащ ползностен икономически растеж;

материално-поглъщащ стойностен икономически растеж;

нематериално-поглъщащ ползностен икономически растеж;
нематериално-поглъщащ стойностен икономически растеж;
поглъщащ продуктов икономически растеж по Солоу, Р. (същото като
трудова-поглъщащ продуктов икономически растеж).
поглъщащ продуктов икономически растеж по Харод, Р. (същото като
физическо-поглъщащ продуктов икономически растеж).
продуктово-поглъщащ ползностен икономически растеж;
продуктово-поглъщащ стойностен икономически растеж.

ПОГЛЪЩАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО СОЛОУ, Р. (absorbing economic growth according to Solow) (**ки**) – във:

поглъщащ продуктов икономически растеж по Солоу, Р. (същото като
трудова-поглъщащ продуктов икономически растеж).

ПОГЛЪЩАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ХАРОД, Р. (absorbing economic growth according to Harrod) – във:

поглъщащ продуктов икономически растеж по Харод, Р. (същото като
физическо-поглъщащ продуктов икономически растеж).

ПОГЛЪЩАЩ ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (absorbing utility economic growth) (**ки**) – във:

материално-поглъщащ ползностен икономически растеж;
нематериално-поглъщащ ползностен икономически растеж;
продуктово-поглъщащ ползностен икономически растеж.

ПОГЛЪЩАЩ ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС (absorbing utility progress) (**ки**) – във:

материално-поглъщащ ползностен прогрес;
нематериално-поглъщащ ползностен прогрес;
продуктово-поглъщащ ползностен прогрес.

ПОГЛЪЩАЩ ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО СОЛОУ, Р. (absorbing product economic growth according to Solow) – същото като *трудова-поглъщащ продуктов икономически растеж.*

ПОГЛЪЩАЩ ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПО ХАРОД, Р. (absorbing product economic growth according to Harrod) – същото като *физическо-поглъщащ продуктов икономически растеж.*

ПОГЛЪЩАЩ СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (absorbing value economic growth) (**ки**) – ВЪВ:

материално-поглъщащ стойностен икономически растеж;
нематериално-поглъщащ стойностен икономически растеж;
продуктово-поглъщащ стойностен икономически растеж.

ПОГЛЪЩАЩ СТОЙНОСТЕН ПРОГРЕС (absorbing value progress) (**ки**) – ВЪВ:

материално-поглъщащ стойностен прогрес;
нематериално-поглъщащ стойностен прогрес;
продуктово-поглъщащ стойностен прогрес.

ПОГЛЪЩАЩ ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО СОЛОУ, Р. (absorbing technical progress according to Solow) – същото като *трудова-поглъщащ технически прогрес*.

ПОГЛЪЩАЩ ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕС ПО ХАРОД, Р. (absorbing technical progress according to Harrod) – същото като *физическо-поглъщащ технически прогрес*.

ПОГЛЪЩАЩО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО* (absorbing economic space) – вж. *барелно икономическо пространство*.

ПОГЛЪЩАЩО ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ* (absorbing /immersing/ economic condition) – *поглъщащо състояние* (absorbing /immersing/ condition) при *динамичен икономически процес*; такова състояние i на *марковска икономическа верига* $\xi(t)$, щото

$$P\{\xi(t) = i \mid \xi(s) = i\} = 1$$

при всички $t \geq s$.

Затова пък пример за марковска икономическа верига с нулево поглъщащо състояние е *разклоняващият се икономически процес*. Въвеждането на допълнителни поглъщащи състояния към даден *икономически процес* е метод за изследване на свойствата и поведението на марковските икономически вериги, които са насочени към достигането на някакво *икономическо множество* (вж. *ергодично икономическо състояние*).

Като пример за анализ на поглъщащо икономическо състояние да приемем, че в множеството S от състояния на *еднородна марковска икономическа верига* $\xi(t)$ с дискретно време и с *преходни икономически вероятности*

$$p_{ij}(t) = P\{\xi(t+1) = j \mid \xi(t) = i\}$$

е отделено *икономическо подмножество* H . Поставя се задачата да се намерят *икономическите вероятности*

$$q_{ih} = P\{\xi(\tau(H)) = h \mid \xi(0) = i\}, \quad i \in S, \quad h \in H,$$

където

$$\tau(H) = \min\{t > 0 : \xi(t) \in H\}$$

е моментът на първото достигане до икономическото множество H . Въвежда се спомагателна марковска икономическа верига на $\xi^*(t)$, която се отличава от $\xi(t)$ само по това, че в $\xi^*(t)$ всички икономически състояния $h \in H$ са поглъщащи. Тогава при $h \in H$ икономическите вероятности

$$p_{ih}^*(t) = P\{\xi^*(t) = h \mid \xi^*(0) = i\} = P\{\tau(H) \leq t, \xi(\tau(H)) = h \mid \xi(0) = i\}$$

не се намаляват монотонно при $t \uparrow \infty$, като

$$q_{ih} = \lim_{t \rightarrow \infty} p_{ih}^*, \quad i \in S, \quad h \in H.$$

Ето защо от основното определение на марковската икономическа верига следва

$$p_{ih}^*(t+1) = \sum_{j \in S} p_{ij} p_{jh}^*(t), \quad t \geq 0, \quad i \in S \setminus H, \quad h \in H,$$

$$p_{hh}^*(t) = 1, \quad h \in H, \quad p_{ih}^*(t) = 0, \quad i, h \in H, \quad i \neq h.$$

От своя страна, като се вземе под внимание по-горе посочената граница

$$q_{ih} = \lim_{t \rightarrow \infty} p_{ih}^*, \quad i \in S, \quad h \in H,$$

тогава *икономическият преход* към тази граница при $t \rightarrow \infty$ индуцира за q_{ih} следната система от линейни уравнения:

$$q_{ih} = \sum_{j \in S} p_{ij} q_{jh}, \quad i \in S \setminus H, \quad h \in H,$$

$$q_{hh} = 1, \quad h \in H, \quad q_{ih} = 0, \quad i, h \in H, \quad i \neq h.$$

“ПОД ЧЕРТАТА” (below-the-line) (**ки**) – във:

приходи и разходи “под чертата” (в макр.).

ПОДАВТОМАТ (subautomaton) (**кд**) – във:

икономически подавтомат.

ПОДВИЖНА БЕЗРАБОТИЦА (frictional unemployment) (в макр.), **фрикционна безработица (в макр.)**, **текуща безработица (в макр.)**, – *безработица (в макр.)*, причинена от постоянното движение в икономиката и в *трудовете пазари (в икон.)*. Представлява част от *естествената безработица (в макр.)*. По-конкретно, обусловена е от такива причини като: промени в местожителството; изменения в семейното положение, промени в образователния ценз; осигуряване на по-добри икономически и социални условия в други населени места; излизането в отпуск по майчинство или прекратяването на такъв отпуск; изчакване за намиране и постъпване на работа; недобра информираност за предпочитаните свободни работни места; сезонен характер на определени дейности; желание на предприемачите да открият кандидати с по-подходяща квалификация, отговарящи на допълнителни изисквания; аналогичното желание на търсещите работа да намерят подходяща професия с адекватно за тях заплащане; неизбежни премествания от един на друг вид работа поради технологични, здравословни, социални и т.н. съображения и ред други причини. Като елемент на подвижната безработица се откроява т.нар. **изчакваща безработица** (awaiting unemployment) (в макр.) или още **предпазлива безработица** (cautious unemployment) (в макр.). Тя се състои в това, че работникът, който търси работа, не желае да се ангажира с всеки предложен му трудов договор, тъй като не го удовлетворява предвиденото в него трудово възнаграждение. Той изчаква да намери работа при по-добри за него условия на заплащане и труд и с това увеличава средното време на пребиваването си в групата на безработните.

Независимо от разнообразието на причините, обуславящи подвижната безработица, те могат да бъдат класифицирани в няколко групи: смяна на работата поради лични причини; **сезонна безработица** (seasonal unemployment) (в макр.); преквалификация, когато икономическият растеж поражда несъответствие между местните свободни работни места и подходящите за тях кандидати; несвършена информация за търсенето и предлагането на трудовия пазар (в този случай подвижната безработица възниква и при покритие на предлагащите и търсещите работа по квалификационни групи, тъй като е не-

обходимо време за идентифициране на взаимните потребности между търсещите работа и работодателите); стопанската и социалната политика на държавата, която при повишаване на обезщетенията за безработицата води до намаляване на разходите и до удължаване на времето за търсене на работа и по такъв начин увеличава подвижната безработица. Изобщо, ако разходите за търсене на работа, които безработният извършва, намаляват, това удължава времето, което той отделя за намиране на по-изгодна работа. Но с по-нататъшното удължаване на посоченото време потенциалните изгоди на търсещия по-добра работа намаляват и се изравняват с разходите за търсене на работа. В момента на това изравняване той дава съгласие за постъпване на работа, като вече подбира измежду наличните към този момент алтернативни свободни работни места. Обратно на въздействието на повишаването на обезщетенията за безработица върху продължителността на търсене на работа действа подобряването на информационното обслужване и изобщо това на функционирането на институциите на трудовия пазар. Когато информираността нараства, намалява изгодата от удълженото време за търсене на работа и тогава търсещият работа го съкращава, а с това се понижава подвижната безработица.

ПОДВИЖНА ЦЕНОВА КОНЦЕПЦИЯ (mobile price conception) (в макр.) – класическа концепция (вж. *класическа икономическа теория*), за която е характерен перманентно изчистващ се *трудов пазар (в макр.)* поради наличието на гъвкавост на работните заплати и цените.

ПОДВИЖНО МНОГООБРАЗИЕ (variable /mobile/ manifold) (**ки**) – във:

икономическа задача на оптималното управление с подвижно многообразие (същото като **икономическа задача на оптимално управление с подвижни краища и с нефиксирано време**; вж. *икономическа задача на оптимално управление с подвижни краища*).

ПОДВИЖНОСТ (movability) (**кд**) – във:

икономическа подвижност.

международна подвижност на капитала (в межд.);

международна подвижност на продуктите (в межд.);

международна подвижност на производствените фактори (в межд.);

перфектна международна подвижност на капитала (в межд.) (същото като *пълна международна подвижност на капитала (в межд.)*);

пълна международна подвижност на капитала (в межд.);

степен на международна подвижност на производствените фактори (в межд.);

теория за международната подвижност на производствените фактори (в межд.).

ПОДВИЖНОСТ НА КАПИТАЛА (capital mobility) (**ки**) – във:

международна подвижност на капитала (в межд.);

перфектна международна подвижност на капитала (в межд.) (същото като пълна международна подвижност на капитала (в межд.));

пълна международна подвижност на капитала (в межд.).

ПОДВИЖНОСТ НА ПРОДУКТИТЕ (mobility of products) (**ки**) – във:

международна подвижност на продуктите (в межд.).

ПОДВИЖНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ФАКТОРИ (mobility of production factors) (**ки**) – във:

международна подвижност на производствените фактори (в межд.);

степен на международна подвижност на производствените фактори (в межд.);

теория за международната подвижност на производствените фактори (в межд.).

ПОДГРАФ (subgraph) (**кд**) – във:

икономически подграф (вж. *икономически граф*);

подграф на икономически граф (същото като **икономически подграф**; вж. *икономически граф*).

ПОДГРАФ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ГРАФ (subgraph of economic graph) – същото като **икономически подграф** (вж. *икономически граф*).

ПОДГРУПА (subgroup) (**кд**) – във:

топологична икономическа подгрупа (вж. *топологична икономическа група*).

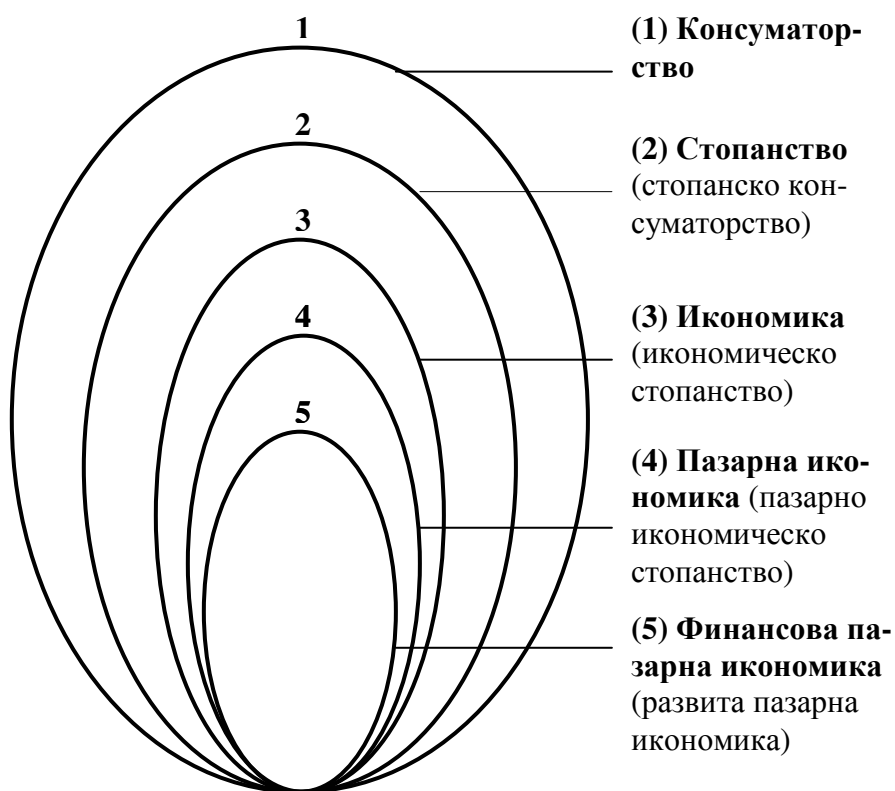
ПОДДЪРЖАНА РЕГУЛИРУЕМА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (retained /homeostatic-sustained/ regulable economic subsystem) (**ки**) – във:

хомеостатично-поддържана регулируема икономическа подсистема (същото като стабилизиращо-регулируема икономическа подсистема).

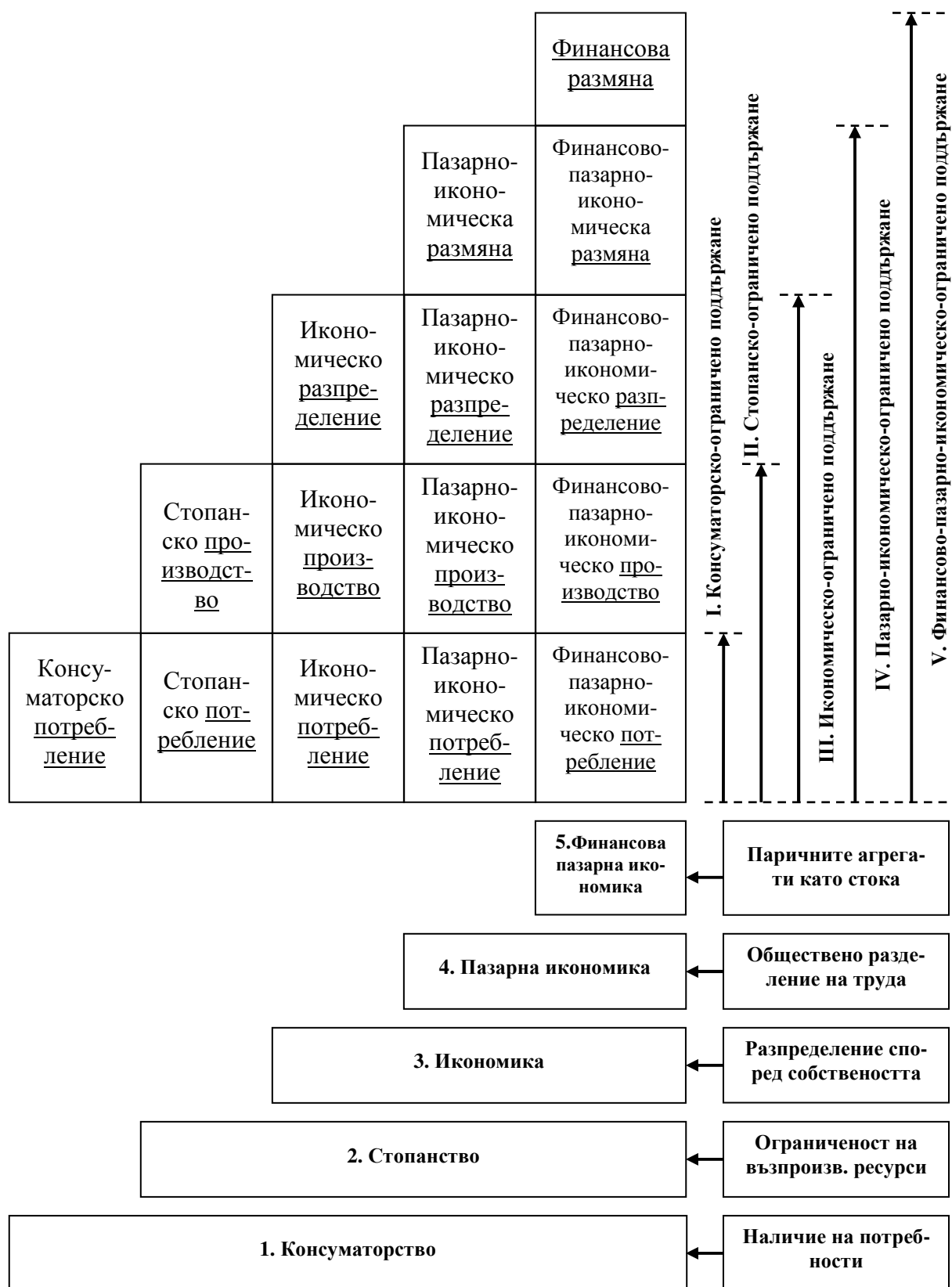
ПОДДЪРЖАНЕ (sustenance), **социо-поддържане**, **поддържаща сфера**, **базова сфера**, **социо-база**, **субномика**, (*) – основна област от човешката дейност, в която се създава и употребява *поддържащото богатство* (*социо-поддържащото богатство*) като съвкупност от *поддържащи блага* (същото като *префикасни блага*) с цел поддържане на съществуването и развитието на *социума* (на хората и на обществото като цяло) (не в смисъл на спомагателна дейност или на спомагателна сфера); поддържащ, хранещ блок на социума, който осигурява удовлетворяването на неговите *възпроизводствени потребности* (същото като *базови потребности* и като *поддържащи потребности*), които включват поддържащи потребности на *поддържащата сфера* (на поддържането) и поддържащи потребности на *супериалната сфера* (на *надстройката*). Чрез функционирането на поддържащия блок се осъществява *възпроизводството* (*поддържащото възпроизводство*, *социо-поддържащото възпроизводство*). Опосредствувано-измеримата и опосредствувано-оценяваната от социума способност на поддържащите блага да осигуряват тяхното съществуване и възпроизводство се определя като *ценност* (като *социо-ценност*). Поддържането може да се разглежда като фиксирана във времето и в пространството съвкупност от взаимодействащи си *поддържащи отношения* (*социо-поддържащи отношения*) и *поддържащи единици* (*социо-поддържащи единици*), протичащи и участващи (функциониращи) във възпроизводството на богатството. При него поддържащите единици осъществяват възпроизводство с цел удовлетворяване на *възпроизводствените потребности*. Поддържа-нето е по-широко от стопанството, икономиката, пазарната икономика и финансово-пазарната икономика и е едно от фундаменталните понятия на социума.

Според *възпроизводствения обхват на поддържането* се различават следните **основни форми** на поддържането (на поддържащата сфера, на базово-иномиката): (1) *консуматорство* (същото като *консуномика*), (2) *стопанство* (същото като *прономика*), (3) *икономика*, (4) *пазарна икономика* (същото като *ексномика*), (5) *финансова пазарна икономика* (развита пазарна икономика) (същото като *финомика*) (вж. *допълващи форми на поддържането*). Всяка от тези основни форми (степени на обхват) е част от предходната форма (на предходната степен на обхват) и **затова е по-тясно понятие от нея и едновременно с това е по-сложно понятие в сравнение с нея** (обичайно по-тясното понятие е по-сложно от по-широкото, защото освен всички характеристики на по-широкото понятие съдържа и нови допълнителни характеристики, които го усложняват в сравнение с по-широкото). Това е причината всяка

основна форма според възпроизводствения обхват на поддържането от своя страна да съдържа различни аналогични форми на поддържащата сфера също според възпроизводствения обхват. Затова множеството от разновидности (частни случаи), които принадлежат на дадена основна форма (обхват) на поддържащата сфера на социума, са подмножество на множеството от разновидности (частни случаи), които принадлежат на предходната основна форма (обхват) при посочената поредност (фиг. 1 и фиг. 2). [Когато не е посочено друго, обикновено под поддържане (под поддържаща сфера) се подразбира икономиката.]

Фиг. 1. Поддържаща сфера и нейните основни форми по възпроизводствен обхват и по равнище на ограниченост, представени чрез покриващи се сегменти

Фиг. 2. Поддържаща сфера и нейните основни форми по възпроизводствен обхват и по равнище на ограниченост, представени чрез стъпаловидни сегменти

Характерно за тази подредба е обективно-съдържащото се в нея съответствие между историческото и логическото в развитието на поддържащата сфера, като логическото е проектираното в смет вид историческо. Случаите на различен възпроизводствен обхват на поддържащата сфера възникват исторически един след друг, но към определен даден момент, до който е достигнало социалното развитие (социо-развитието), в логическата структура на последното (под формата на подредени в дълбочина различни пластове) се съдържат изцяло или частично предходните възпроизводствени обхвати. Затова се оформя следната историческа последователност от обхвати на възпроизводството (възпроизводствено-субстанциални обхвати): (1) потребление; (2) производство – потребление; (3) производство – разпределение – потребление; (4) производство – размяна – разпределение – потребление; (5) производство – размяна – разпределение – финансова размяна – потребление (финансовата размяна, т.е. размяната на парични агрегати, е частен случай на размяната изобщо) (вж. *производство, размяна, разпределение, финансова размяна, потребление*). На тази последователност от обхвати на възпроизводството еднозначно и взаимно-обратимо съответства по-горе посочената последователност от основни форми (основни частни случаи) на поддържащата сфера според възпроизводствения обхват: (1) консуматорство, (2) стопанство, (3) икономика, (4) пазарна икономика, (5) финансова пазарна икономика. Според достигнатия етап на историческото развитие в отделните държави и региони и в света като цяло **към даден момент от времето** могат едновременно да съществуват различни *основни форми* на поддържането според неговия възпроизводствен обхват.

При идентифицирането на основните форми на поддържането според възпроизводствения им обхват (консуматорството, стопанството, икономиката, пазарната икономика и финансовата пазарна икономика) **под внимание се взема тяхната микроскопична (вътрешносистемна определеност)** (вж. *микроскопично равнище на икономическата система*). Например дадено домашно стопанство е реализация на неикономическо стопанство, защото стопанските единици вътре в него не извършват разпределение на дохода според собствеността върху богатството. Но неговата макроскопична (общосистемна определеност) като цяло (вж. *макроскопично равнище на икономическата система*) може да го характеризира като икономическа единица (т.е. като домашна икономика) в рамките на общност от много домашни стопанства, които взаимно са икономически обособени и доходът на всяко едно от които като цяло е в зависимост от собствеността върху неговото богатство. Тогава общ-

ността като цяло е икономика, изградена от нейните икономически единици, чиято роля се изпълнява от домашните стопанства. По същия начин, пазарната икономика е изградена от пазарно-икономически единици, които разменят стоки помежду си, макар че всяка едно от тях от гледна точка на нейната вътрешносистемна определеност от своя страна може да е съставена от непазарно-икономически единици. Затова преминаването към по-висока степен на общност от поддържащи единици обикновено се съпътствува с преминаването и към по-висока степен на възпроизводствен обхват на основните форми на поддържащата сфера (на поддържането).

Според *възпроизводственото равнище на ограниченост на поддържането* (на поддържащата сфера) се разграничават следните **основни форми** на поддържането (на поддържащата сфера): (I) консуматорско-ограничено поддържане, (II) стопанско-ограничено поддържане, (III) икономическо-ограничено поддържане, (IV) пазарно-икономическо-ограничено поддържане, (V) финансово-пазарно-икономическо-ограничено поддържане (фиг. 1 и фиг. 2). При едновременното прилагане на двата класификационни критерия (възпроизводствения обхват и равнището на ограниченост) възникват различни **разновидности (частни случаи)** на поддържането (те са посочени в термините за неговите основни форми).

Консуматорството (консуматорската сфера, консуматорското поддържане, консуматорската поддържаща сфера, консуматорската сфера) е пълният обхват на поддържащата сфера. Представлява такава дейност на социума, при която хората и обществото удовлетворяват своите потребности чрез потребление на *блага*. Наличието на **потребностите** е **достатъчният белег** за идентифицирането на консуматорството. При него потребностите са *консуматорски потребности* (консуматорско-обусловени потребности), богатата – *консуматорски блага* (консуматорско-обусловени блага), богатството – *консуматорско богатство* (консуматорско-обусловено богатство), възпроизводството – *консуматорско възпроизводство* (консуматорско-обусловено възпроизводство), *ценността* – *консуматорска ценност* (консуматорско-обусловена ценност). Консуматорството (консуматорското поддържане) има пет равнища на ограниченост, следователно според възпроизводственото равнище на неговата ограниченост то има пет основни форми: (1) **собствено-ограничено консуматорство*** (properly-limited consumptionarity) [**собствено-ограничено консуматорско поддържане*** (properly-limited consumptionary sustenance)]; (2) **стопанско-ограничено консуматорство*** (protoeconomically-limited consumptionarity) [**стопанско-ограничено консуматорско поддържане*** (protoeconomy-

cally-limited consumptionary sustenance)]; (3) **икономическо-ограничено консуматорство*** (economically-limited consumptionary sustenance) [**икономическо-ограничено консуматорско поддържане*** (economically-limited consumptionary sustenance)]; (4) **пазарно-икономическо-ограничено консуматорство*** (marketly-economically-limited consumptionary sustenance) [(**пазарно-икономическо-ограничено консуматорско поддържане*** (marketly-economically-limited consumptionary sustenance)]; (5) **финансово-пазарно-икономическо-ограничено консуматорство*** (financially-marketly-economically-limited consumptionary sustenance) [(**финансово-пазарно-икономическо-ограничено консуматорско поддържане*** (financially-marketly-economically-limited consumptionary sustenance)]. В дадени национални граници може да съществува само едно от тези пет равнища на ограниченост. На съответни равнища на ограниченост стопанството, икономиката, пазарната икономика и финансово-пазарната икономика са подсистеми на консуматорството.

Стопанството (*стопанската сфера, стопанското поддържане, стопанската поддържаща сфера, протоикономиката, прономиката*) е вторият по поредност обхват на поддържащата сфера. Представлява такава дейност на социума, при която хората и обществото удовлетворяват своите потребности чрез производство и потребление на *блага*. Появата на производството се налага поради оскъдност (недостатъчност) на *възпроизводствените ресурси*, чрез които се осигурява удовлетворяването на потребностите. Наличието на **оскъдност на възпроизводствените ресурси** е **достатъчният белег** за идентифицирането на стопанството. За стопанството е характерно както (1) оскъдност на възпроизводствените ресурси, така и наличието (2) на потребности (оскъдността винаги предполага наличието на потребности, тъй като се конституира по отношение на тях). Затова стопанството е винаги и консуматорство, но не всяко консуматорство е стопанство. При стопанството потребностите са *стопански потребности* (стопанско-обусловени потребности), благата – *стопански блага* (стопанско-обусловени блага), богатството – *стопанско богатство* (стопанско-обусловено богатство), възпроизводството – *стопанско възпроизводство* (стопанско-обусловено възпроизводство), ценността – *стопанска ценност* (стопанско-обусловена ценност). Стопанството (стопанското поддържане) има четири равнища на ограниченост, следователно според възпроизводственото равнище на неговата ограниченост то има четири основни форми: (1) **собствено-ограничено стопанство*** (properly-limited protoeconomy) [**собствено-ограничено стопанско поддържане*** (properly-limited protoeconomic sustenance)]; (2) **икономическо-ограничено стопанст-**

во* (economically-limited protoeconomy) [*икономическо-ограничено стопанско поддържане** (economically-limited protoeconomic sustenance)]; (3) *пазарно-икономическо-ограничено стопанство** (marketly-economically-limited protoeconomy) [(*пазарно-икономическо-ограничено стопанско поддържане** (marketly-economically-limited protoeconomic sustenance))] (4) *финансово-пазарно-икономическо-ограничено стопанство** (financially-marketly-economically-limited protoeconomy) [(*финансово-пазарно-икономическо-ограничено стопанско поддържане** (financially-marketly-economically-limited protoeconomic sustenance))].

Икономиката (икономическата сфера, икономическото поддържане, икономическата поддържаща сфера) е третият по поредност обхват на поддържащата сфера. Представлява такава дейност на социума, при която хората и обществото удовлетворяват своите потребности чрез производство и потребление на *блага*, но мотивирани от разпределението на дохода (натурален или паричен) според собствеността върху тяхното *богатство*. Появата на икономиката се налага поради собственическите отношения между хората, които са нейната качествена определеност. Наличието на *разпределение на дохода според собствеността върху богатството* е *достатъчният белег* за идентифицирането на икономиката. За икономиката е характерно както (1) разпределение според собствеността върху богатството, така и наличието (2) на оскъдност на възпроизводствените ресурси (собствеността винаги предполага наличието на оскъдност, тъй като при неограничени ресурси собствеността като социо-отношение се обезпредметява) и (3) на потребности (оскъдността винаги предполага наличието на потребности). Затова икономиката е винаги и стопанство, и консуматорство, но не всяко стопанство и не всяко консуматорство е икономика. При икономиката потребностите са *икономически потребности* (икономическо-обусловени потребности), богатата – *икономически блага* (икономическо-обусловени блага), богатството – *икономическо богатство* (икономическо-обусловено богатство), възпроизводството – *икономическо възпроизводство* (икономическо-обусловено възпроизводство), ценността – *икономическа ценност* (икономическо-обусловена ценност). Икономиката (икономическото поддържане) има три равнища на ограниченост, следователно според възпроизводственото равнище на нейната ограниченост тя има три основни форми: (1) *собствено-ограничена икономика** (properly-limited economy) [*собствено-ограничено икономическо поддържане** (properly-limited economic sustenance)]; (2) *пазарно-икономическо-ограничена икономика** (marketly-economically-limited economy) [(*пазарно-икономическо-*

*ограничено икономическо поддържане** (marketly-economically-limited economic sustenance)] (3) *финансово-пазарно-икономическо-ограничена икономика** (financially-marketly-economically-limited economy) [(*финансово-пазарно-икономическо-ограничено икономическо поддържане** (financially-marketly-economically-limited economic sustenance)]. На съответни равнища на ограниченост пазарната икономика и финансово-пазарната икономика са подсистеми на консуматорството, на стопанството и на икономиката.

Пазарната икономика (пазарно-обусловената икономика, *пазарно-икономическата сфера*, *пазарно-икономическото поддържане*, *пазарно-икономическата поддържаща сфера*, *екснмиката*) е четвъртият по поредност обхват на поддържащата сфера. Представлява такава дейност на социума, при която хората и обществото удовлетворяват своите потребности чрез производство и потребление на *блага*, но мотивирани от разпределението на дохода (натурален или паричен) според собствеността върху тяхното богатство в условията на обществено разделение на труда. Появата на пазарната икономика се налага от възникването на общественото разделение на труда, което е нейната качествена определеност. Наличието на *общественото разделение на труда* е *достатъчният белег* за идентифицирането на пазарната икономика. За пазарната икономика е характерно както (1) обществено разделение на труда, така и наличието (2) на разпределение според собствеността върху богатството (собствеността винаги предполага икономическо обособеност и обществено разделение на труда), (3) на оскъдност на възпроизводствените ресурси (собствеността винаги предполага наличието на оскъдност, тъй като при неограничени ресурси собствеността като социо-отношение се обезпредметява) и (4) на потребности (оскъдността винаги предполага наличието на потребности). Затова пазарната икономика е винаги и икономика, и стопанство, и консуматорство, но не всяка икономика, не всяко стопанство и не всяко консуматорство е пазарна икономика. При пазарната икономика потребностите са *пазарно-икономически потребности* (пазарно-икономическо-обусловени потребности), *благата* – *пазарно-икономически блага* (пазарно-икономическо-обусловени блага), *богатството* – *пазарно-икономическо богатство* (пазарно-икономическо-обусловено богатство), *възпроизводството* – *пазарно-икономическо възпроизводство* (пазарно-икономическо-обусловено възпроизводство), *ценността* – *пазарно-икономическа ценност* (пазарно-икономическо-обусловена ценност). Пазарната икономика (пазарно-икономическото поддържане) има две равнища на ограниченост, следователно според възпроизводственото равнище на нейната ограниченост тя има две основни форми: (1) *собс-*

твено-ограничена пазарна икономика* (properly-limited market economy) [*собствено-ограничено пазарно-икономическо поддържане** (properly-limited marketly-economic sustenance)]; (2) *финансово-пазарно-икономическо-ограничена пазарна икономика** (financially-marketly-economically-limited market economy) [(*финансово-пазарно-икономическо-ограничено пазарно-икономическо поддържане** (financially-marketly-economically-limited marketly-economic sustenance))]. На съответни равнища на ограниченост финансово-пазарната икономика е подсистема на консуматорството, на стопанството, на икономиката и на пазарната икономика.

Финансовата пазарна икономика (финансово-обусловената пазарна икономика, финансово-пазарно-обусловената икономика, *развитата пазарна икономика*, *финансово-пазарно-икономическата сфера*, *финансово-пазарно-икономическото поддържане*, *финансово-пазарно-икономическата поддържаща сфера*, *финансовата сфера*) е петият по поредност и последен обхват на поддържащата сфера. Представлява такава дейност на социума, при която хората и обществото удовлетворяват своите потребности чрез производство и потребление на *блага*, но мотивирани от разпределението на дохода (натурален или паричен) според собствеността върху тяхното богатство в условията на обществено разделение на труда и на размяната на парични агрегати. Появата на финансовата пазарна икономика и свързано с възникването на размяната на паричните агрегати, което е нейната качествена определеност. Наличието на *размяна на паричните агрегати* е *достатъчният белег* за идентифицирането на финансовата пазарна икономика. За финансовата-пазарна икономика е характерна както (1) размяна на парични агрегати, така и наличието (2) на обществено разделение на труда (финансовата размяна винаги предполага обществено разделение на труда), (3) на разпределение според собствеността върху богатството (собствеността винаги предполага икономическо обособеност и обществено разделение на труда), (4) на оскъдност на възпроизводствените ресурси (собствеността винаги предполага наличието на оскъдност, тъй като при неограничени ресурси собствеността като социо-отношение се обезпредметява) и (5) на потребности (оскъдността винаги предполага наличието на потребности). Затова финансовата пазарна икономика е винаги и пазарна икономика, и икономика, и стопанство, и консуматорство, но не всяка пазарна икономика, не всяка икономика, не всяко стопанство и не всяко консуматорство е финансова пазарна икономика. При финансовата пазарна икономика потребностите са *финансово-пазарно-икономически потребности* (финансово-пазарно-икономическо-обусловени потребности), *благата* – *финансово-*

пазарно-икономически блага (финансово-пазарно-икономическо-обусловени блага), богатството – *финансово-пазарно-икономическо богатство* (финансово-пазарно-икономическо-обусловено богатство), възпроизводството – *финансово-пазарно-икономическо възпроизводство* (финансово-пазарно-икономическо-обусловено възпроизводство), ценността – *финансово-пазарно-икономическа ценност* (финансово-пазарно-икономическо-обусловена ценност). Финансовата пазарна икономика (финансово-пазарно-икономическото поддържане) има само едно равнище на ограниченост, следователно според възпроизводственото равнище на нейната ограниченост тя има една основна форма: *собствено-ограничена финансова пазарна икономика** (properly-limited financial market economy) [*собствено-ограничено финансово-пазарно-икономическо поддържане** (properly-limited financially-marketly-economic sustenance)].

От своя страна *консуматорско-ограниченото поддържане** (consumptionally-limited sustenance) [*консуматорско-ограничената поддържаща сфера** (consumptionally-limited sustaining sphere)] може да се реализира най-много до едно равнище – това на самото консуматорство (на консуматорското поддържане). *Стопанско-ограниченото поддържане** (protoeconomically-limited sustenance) [*stopанско-ограничената поддържаща сфера** (protoeconomically-limited sustaining sphere)] може да се реализира най-много до две равнища – тези на консуматорството и стопанството. *Икономическо-ограниченото поддържане** (economically-limited sustenance) [*икономическо-ограничената поддържаща сфера** (economically-limited sustaining sphere)] може да се реализира най-много до три равнища – тези на консуматорството, стопанството и икономиката. *Пазарно-икономическо-ограниченото поддържане** (marketly-economically-limited sustenance) [*пазарно-икономическо-ограничената поддържаща сфера** (marketly-economically-limited sustaining sphere)] може да се реализира най-много до четири равнища – тези на консуматорството, стопанството, икономиката и пазарната икономика. *Финансово-пазарно-икономическо-ограниченото поддържане** (financially-marketly-economically-limited sustenance) [*финансово-пазарно-икономическо-ограничената поддържаща сфера** (financially-marketly-economically-limited sustaining sphere)] може да се реализира най-много до пет равнища – тези на консуматорството, стопанството, икономиката, пазарната икономика и финансовата пазарна икономика.

Исторически, развитието на *пазарната икономика* преминава през етапи, които се разграничават според обхвата на *икономическите ingredienti*, които

изпълняват ролята на стоки. (1) **Първоначално** пазарната икономика е **физическо-пазарна икономика*** (physically-market economy) [същото като **продуктово-пазарна икономика*** (product-market economy)] – когато само продуктите (те са физически ингредиенти) са стоки. (2) **Впоследствие** към тях се прибавя и трудът. Това е **трудова-пазарна икономика*** (labourly-market economy) – когато наред с продуктите, и работната сила (респ. и трудът като нейно функциониране) са стоки. Трудова-пазарната икономика е винаги и физическо-пазарна, но не и обратното. Когато пазарната икономика е само физическо-пазарна, тя се определя като **просто стоково производство** (simple commodity production). Разновидност на трудова-пазарната икономика е **капиталистическо стоково производство** (capitalist commodity production). В основните си характеристики **социалистическото стоково производство** (socialist commodity production) е предимно трудова-пазарна икономика. (3) Когато към стоките (освен продуктите и труда) се прибавят и паричните агрегати, тогава трудова-пазарната икономика (а значи и пазарната икономика изобщо) прераства във *финансова пазарна икономика* (в развита пазарна икономика). Финансовата пазарна икономика е винаги трудова-пазарна икономика, но не и обратното. Така че в рамките на *нефинансовата пазарна икономика* се вмести възникването на физическо-пазарната и на трудова-пазарната икономика.

ПОДДЪРЖАНЕ (sustenance) (кд) – във:

възпроизводствен обхват на поддържането;
възпроизводствено равнище на ограниченост на поддържането;
допълващи форми на поддържането;
ефективен механизъм на поддържане на дохода (в микр.);
икономическо поддържане (същото като икономика);
консуматорско поддържане (същото като консуматарство);
механизъм за поддържане на полезността (в микр.) (същото като ефективен механизъм за поддържане на дохода (в микр.));
пазарно-икономическо поддържане (същото като пазарна икономика);
поддържане;
преразпределителен механизъм за поддържане на дохода (в микр.);
стопанско поддържане (същото като стопанство);
финансово-пазарно-икономическо поддържане (същото като финансова пазарна икономика).

ПОДДЪРЖАНЕ НА ДОХОДА (income supporting) (**ки**) – във:

*ефективен механизъм на поддържане на дохода (в микр.);
преразпределителен механизъм за поддържане на дохода (в микр.).*

ПОДДЪРЖАНЕ НА ПОЛЕЗНОСТТА (utility supporting) (**ки**) – във:

механизъм за поддържане на полезността (в микр.) (същото като ефективен механизъм за поддържане на дохода (в микр.)).

ПОДДЪРЖАЩ ЕЛЕМЕНТ (sustenance /sustaining/ element), **социо-поддържащ елемент**, **елемент на поддържащата система**, **елемент на поддържането**, (*) – граница на *поддържащата система* в дълбочина (вж. *поддържане*). Това е такава нейна част, която в съответствие с целите на изследването или с целите на управлението на поддържащата система не подлежи на по-нататъшен вътрешен анализ, макар че според други цели, от своя страна, поддържащият елемент може да се разглежда като *система* (респ. като *подсистема*), т.е. като множество от *компоненти* (*елементи* и *връзки*) [в т.ч. и като *поддържаща система* (респ. като *поддържаща икономическа подсистема*), т.е. като множество от *поддържащи компоненти* (*поддържащи елементи* и *поддържащи връзки*)]. Разновидности на поддържащия елемент са **консуматорският елемент** (consumptionary component), **стопанският елемент**, **икономическият елемент**, **пазарно-икономическият елемент**, **финансово-пазарно-икономическият елемент** (financially-marketly-economic component).

ПОДДЪРЖАЩ ЗАПАС (sustaining stocks) (**ки**) – във:

възпроизводствени поддържащи запаси.

ПОДДЪРЖАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РЕГУЛАТОР (retaining /homeostatic-sustaining/ economic regulator /controller/) (**ки**) – във:

хомеостатично-поддържащ икономически регулатор (същото като стабилизиращ икономически регулатор).

ПОДДЪРЖАЩ КОМПОНЕНТ (sustenance /sustaining/ component), **социо-поддържащ компонент**, **компонент на поддържащата система**, **компонент на поддържането**, (*) – градивна съставка на *поддържащата система*, която с оглед на целите, които се поставят пред нейното изследване или нейното управление, не се подлага на вътрешен анализ (вж. *компонент*). В този смисъл поддържащите компоненти са първични градивни съставки на поддържащата система (вж. *поддържане*). Те не подлежат на дефиниране с помощта на други

понятия (въвеждат се аксиоматично) и се задават екзогенно (като предварително определени). Поддържащите компоненти се подразделят на два вида – *поддържащи елементи* и *поддържащи връзки*. Разновидности на поддържащите компоненти са **консуматорският компонент** (consumptionary component), *стопанският компонент*, *икономическият компонент*, *пазарно-икономическият компонент*, **финансово-пазарно-икономическият компонент** (financially-marketly-economic component).

ПОДДЪРЖАЩ ОБЕКТ (sustenance /sustaining/ object), **социо-поддържащ обект**, **обект на поддържането**, (*) – поддържаща социума реалност, която съществува извън човешкото съзнание и представлява някакъв интерес за изследване, опериране с нея, експлоатиране, управление и т.н. Относително обособена част от поддържащото битие (от поддържащия, хранещия блок на социума, който осигурява удовлетворяването на неговите *потребности*; вж. *поддържане*) и затова се интерпретира като онтологично понятие. За разлика от него *поддържащата система* (според К. Миркович) е **проективно поддържащо отражение** (projective sustaining reverberation /reflection/) на поддържащия обект в човешкото съзнание (индивидуално, групово или обществено), не съществува обективно, служи като инструмент на човешкото познание и е гносеологично понятие. Даден поддържащ обект е единствен, но той може да има различни отражения в съзнанието в зависимост от обхвата и характера на отразяването и затова на него да съответствува съвкупност от нееднакви поддържащи системи. Разновидности на поддържащия обект са **консуматорският обект** (consumptionary object), *стопанският обект*, *икономическият обект*, *пазарно-икономическият обект*, **финансово-пазарно-икономическият обект** (financially-marketly-economic object). Вж.: *обект*, *поддържане*, *системен подход в икономиката*, *модел на икономическата система*.

ПОДДЪРЖАЩ КАПИТАЛ* (sustaining capital) – същото като *капитал*.

ПОДДЪРЖАЩА ВРЪЗКА (sustenance /sustaining/ connection /linkage/), **социо-поддържаща връзка**, **връзка на поддържащата система**, **връзка на поддържането**, (*) – отношение (съотношение, зависимост, взаимодействие) между елементи на *поддържащата система* (вж. *поддържане*). Разглежда се още като **поддържащо въздействие** (sustenance impact) [респ. като **поддържащ сигнал** (sustenance signal)], произлизащо от едни поддържащи елементи, подсистеми или системи и насочено към други поддържащи икономически елементи, подсистеми или системи. Разновидности на поддържащата връзка са

консуматорската връзка елемент (consumptionary linkage /connection/), *стопанската връзка*, *икономическата връзка*, *пазарно-икономическата връзка*, *финансово-пазарно-икономическата връзка* (financially-marketly-economic linkage /connection/).

ПОДДЪРЖАЩА ЕДИНИЦА (sustenance /sustaining/ participant) – вж. *поддържащи единици*.

ПОДДЪРЖАЩА ИКОНОМИЧЕСКА СФЕРА* (sustenance economic sphere) – вж. *зависимости между благото и продукта*.

ПОДДЪРЖАЩА ОБРАТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА (retaining /homeostatic-sustaining/ economic feed-back) (**ки**) – във:

оператор на хомеостатично-поддържаща обратна икономическа връзка;

хомеостатично-поддържаща обратна икономическа връзка.

ПОДДЪРЖАЩА ПОТРЕБНОСТ (sustenance /sustaining/ needs /necessity/) (**ки**) – във:

поддържащи потребности (същото като *възпроизводствени потребности*);

поддържащи икономически потребности (същото като *икономически потребности*).

ПОДДЪРЖАЩА РЕГУЛИРИАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (retaining /homeostatic-sustaining/ regulative economic subsystem) (**ки**) – във:

хомеостатично-поддържаща регулираща икономическа подсистема (същото като *стабилизиращо-регулируваща икономическа подсистема*).

ПОДДЪРЖАЩА СИСТЕМА (sustenance /sustaining/ system), **социо-поддържаща система**, **система на поддържането**, (*) – обобщаващо понятие за отразен в човешкото съзнание *поддържащ обект* (*поддържаща сфера*, *поддържащо явление* или *процес*), обикновено разглеждан (интерпретиран) като множество от *поддържащи компоненти* (в т.ч. *поддържащи елементи* и *поддържащи връзки*), свързани помежду си в определено единство или цялостност (вж. *система* и *поддържане*). Поддържащата сфера е основна област от човешката дейност, в която се създава и употребява *богатството* (*социо-богатството*) с цел поддържане на съществуването и развитието на социума (на хората и на обществото като цяло); тя е поддържащият, хранещият блок на

социума, който осигурява удовлетворяването на неговите *потребности* (*социо-потребности*). Поддържащата система е израз на относителната обособеност на поддържащите явления или процеси (т.е. на дискретността на поддържащата реалност, на *поддържащото пространство*, на поддържащия континуум). Разновидности на поддържащата система са **консуматорската система** (consumptionary system), *стопанската система*, *икономическата система*, *пазарно-икономическата система*, **финансово-пазарно-икономическата система** (financially-marketly-economic system). Основните определения на поддържащата система са аналогични на тези на икономическата система.

ПОДДЪРЖАЩА СИСТЕМА* (sustenance /sustaining/ system) (**ки**) – във:

връзка на поддържащата система (същото като *поддържаща връзка*);
елемент на поддържащата система (същото като *поддържащ елемент*);
компонент на поддържащата система (същото като *поддържащ компонент*);
поддържаща система.

ПОДДЪРЖАЩА СФЕРА* (socio-sustaining sphere) – същото като *поддържане*.

ПОДДЪРЖАЩА СФЕРА (socio-sustaining sphere) (**ки**) – във:

допълващи форми на поддържащата сфера (същото като *допълващи форми на поддържането*);
икономическа поддържаща сфера (същото като *икономика*);
консуматорска поддържаща сфера (същото като *консумотарство*);
пазарно-икономическа поддържаща сфера (същото като *пазарна икономика*);
поддържаща сфера (същото като *поддържане*);
стопанска поддържаща сфера (същото като *стопанство*);
финансово-пазарно-икономическа поддържаща сфера (същото като *финансова пазарна икономика*).

ПОДДЪРЖАЩИ БЛАГА (sustenance /sustaining/ goods), **социо-поддържащи блага**, **базови блага**, **префикасни блага**, (*) – *блага* (*социо-блага*) (вж. *благо*), разкрити или създадени от *поддържането* (от *поддържащата сфера*, от *базовата сфера*); дадености (части от обективната реалност), които поддържат съществуването и възпроизводството на *социума* (на хората и на обществото като цяло); чрез употребата им служат за удовлетворяване на неговите *под-*

държащи потребности или още базови потребности (същото като префикасни потребности и като възпроизводствени потребности) (вж. *поддържање*). Употребяват се както в *поддържањето*, така и в *супериалната сфера* (т.е. поддържащите потребности включват поддържащи потребности на поддържащата сфера и поддържащи потребности на *супериалната сфера*). Поддържащите блага са една от основните разновидности на благата изобщо (другата разновидност на благата са *супериалните блага* (вж. *супериално благо*, същото като *надстроечно благо* или като *суфикасно благо*). Поддържащите блага се състоят от (1) *природни поддържащи блага* (същото като *природни блага* и като *природни префикасни блага*) (вж. *природно благо*) – това са блага, които са възникнали или създадени от природата и се разкриват от (конституират в) поддържащата сфера, и (2) *работни поддържащи блага* (същото като *работни префикасни блага*) (вж. *работно благо*) – това са блага, които са създадени от човека в поддържащата сфера. И в двата случая (на природни и работни поддържащи блага) отношенията между хората (*поддържащите отношения*) по тяхното разкриване, създаване и използване изпълват със съдържание поддържащата (базовата) сфера. Ефикасността на поддържащото благо е поддържаща, предпоставъчна (“префикасна” или още “премизна”) ефикасност (от premise – предпоставка), т.е. накратко е **префикасност** (вж. *ефикасност*), в т.ч. **средна префикасност*** (average preffectuality) и **пределна префикасност*** (marginal preffectuality). Така че поддържащото благо е **префикасно благо**. Съвкупност от поддържащи блага в определен обхват образува *поддържащо богатство* [същото като **префикасно богатство*** (preffectual good)] на социума.

Поддържащите блага могат да бъдат както (1) **материални поддържащи блага** (material sustenance /sustaining/ goods) [на което отговаря понятието за **материалното поддържащо богатство*** (material sustenance /sustaining/ wealth), същото като **материално префикасно богатство*** (material preffectual good)], така и (2) **нематериални поддържащи блага** (immaterial sustenance /sustaining/ goods) [на което отговаря понятието за **нематериалното поддържащо богатство*** (immaterial sustenance /sustaining/ wealth), същото като **нематериално префикасно богатство*** (immaterial preffectual good)]. На тях съответстват понятията за (1) **материална префикасност*** (material preffectuality), в т.ч. **средна материална префикасност*** (average material preffectuality) и **пределна материална префикасност*** (marginal material preffectuality), и (2) **нематериална префикасност*** (immaterial preffectuality), в т.ч. **средна нематериална префикасност*** (average immaterial preffectuality) и **пределна нематериална префикасност*** (marginal immaterial preffectuality).

Ефикасността на природното поддържащо благо е **природна префикасност*** (natural preffectuality), т.е. накратко – **елепрефикасност** (вж. *ефикасност*), в т.ч. **средна елепрефикасност*** (average elepreffectuality) и **пределна елепрефикасност*** (marginal elepreffectuality). Така че природното поддържащо благо, което като природно благо е *елефикасно благо*, е **елефикасно поддържащо благо** (eleffectual sustaining good), т.е. още е *елепрефикасно благо*. Съвкупност от природни поддържащи блага в определен обхват образува **елепрефикасно богатство*** (elepreffectual wealth). Тъй като природното благо по определение е само материално, т.е. е **материално природно поддържащо благо*** (material working sustaining good), то елепрефикасността е само **материална елепрефикасност*** (material elepreffectuality), в т.ч. **средна материална елепрефикасност*** (average material elepreffectuality) и **пределна материална елепрефикасност*** (marginal material elepreffectuality). Ефикасността на работното поддържащо благо е **работна префикасност*** (working preffectuality), т.е. е **артипрефикасност** (вж. *ефикасност*), в т.ч. **средна артипрефикасност*** (average artipreffectuality) и **пределна артипрефикасност*** (marginal artipreffectuality). Така че работното поддържащо благо е *артипрефикасно благо* и на него отговаря понятието за **артипрефикасно богатство*** (artipreffectual wealth).

Според субстанциалната класификация работното поддържащо благо може да бъде както **материално работно поддържащо благо*** (material working sustaining good) [на което отговаря понятието за **материално артипрефикасно богатство*** (material artipreffectual wealth)], така и **нематериално работно поддържащо благо*** (immaterial working sustaining good) [на което отговаря понятието за **нематериално артипрефикасно богатство*** (immaterial artipreffectual wealth)]. Ето защо, съответно на това артипрефикасността може да бъде както (1) **материална артипрефикасност*** (material artipreffectuality), в т.ч. **средна материална артипрефикасност*** (average material artipreffectuality) и **пределна материална артипрефикасност*** (marginal material artipreffectuality), така и (2) **нематериална артипрефикасност*** (immaterial artipreffectuality), в т.ч. **средна нематериална артипрефикасност*** (average immaterial artipreffectuality) и **пределна нематериална артипрефикасност*** (marginal immaterial artipreffectuality).

Според възпроизводствения обхват на поддържането:

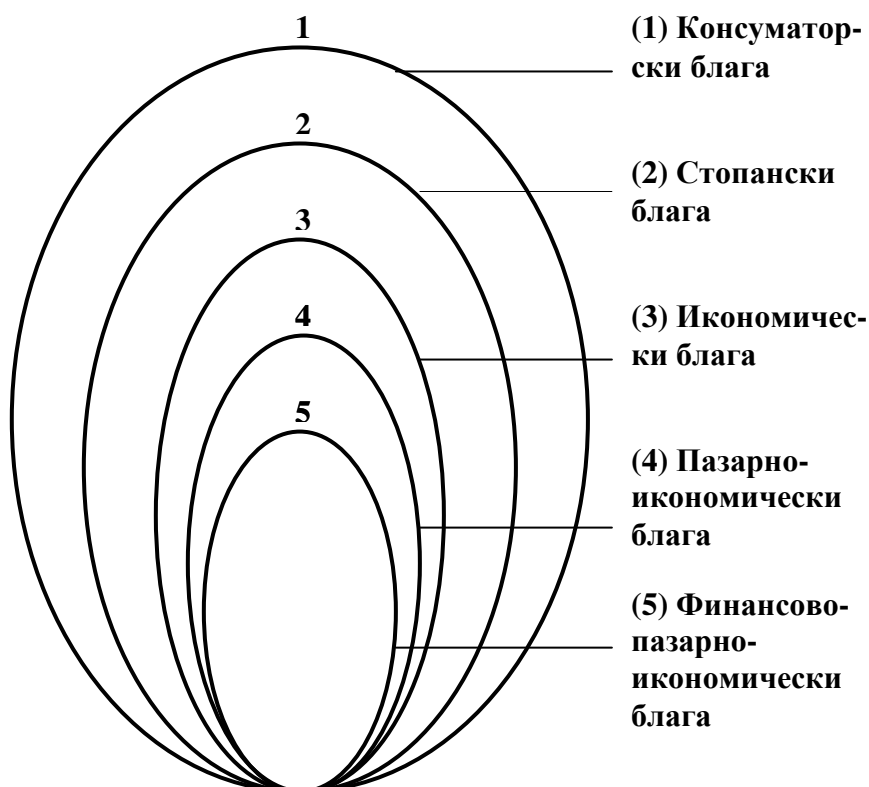
(1) разновидности на природното благо (същото като природното поддържащо благо, *елефикасно поддържащо благо*) са **природното консуматорско благо*** (natural consumptionary good) [същото като *природно поддържащо*

*консуматорско благо** (natural sustenance /sustaining/ consumptionary good)], *природното стопанско благо** (natural protoeconomic good) [същото като *природно поддържащо стопанско благо** (natural sustenance /sustaining/ protoeconomic good)], *природното икономическо благо* (същото като *природно поддържащо икономическо благо*), *природното пазарно-икономическо благо** (natural marketly-economic good) [същото като *природно поддържащо пазарно-икономическо благо** (natural sustenance /sustaining/ marketly-economic good)] и *природното финансово-пазарно-икономическо благо** (natural financially-marketly-economic good) [същото като *природно поддържащо финансово-пазарно-икономическо благо** (natural sustenance /sustaining/ financially-marketly-economic good)];

(2) разновидности на работното поддържащо благо (същото като *работно префикасно благо*) са *работното поддържащо консуматорско благо** (working sustenance /sustaining/ consumptionary good), *работното поддържащо стопанско благо** (working sustenance /sustaining/ protoeconomic good), *работното поддържащо икономическо благо*, *работното поддържащо пазарно-икономическо благо** (working sustenance /sustaining/ marketly-economic good) и *работното поддържащо финансово-пазарно-икономическо благо** (working sustenance /sustaining/ financially-marketly-economic good);

(3) разновидности на поддържащото благо (същото като префикасно благо, което включва природното и работното поддържащо благо) са *консуматорското благо* [същото като *поддържащо консуматорско благо** (sustenance /sustaining/ consumptionary good)], включва природното и работното поддържащо консуматорско благо] (вж. *консуматорски блага*), *стопанското благо* [същото като *поддържащо стопанско благо** (sustenance /sustaining/ protoeconomic good)], включва природното и работното поддържащо стопанско благо] (вж. *стопански блага*), *икономическото благо* (същото като *поддържащо икономическо благо*, включва природното и работното поддържащо икономическо благо) (вж. *икономически блага*), *пазарно-икономическото благо* [същото като *поддържащо пазарно-икономическо благо** (sustenance /sustaining/ marketly-economic good)], включва природното и работното поддържащо пазарно-икономическо благо] (вж. *пазарно-икономически блага*) и *финансово-пазарно-икономическото благо* [същото като *поддържащо финансово-пазарно-икономическо благо** (sustenance /sustaining/ financially-marketly-economic good)], включва природното и работното поддържащо финансово-пазарно-икономическо благо] (вж. *финансово-пазарно-икономически блага*).

Според възпроизводствения обхват на поддържането: (1) необходимо условие за съществуването на консуматорските блага (на консуматорско-обусловените поддържащи блага) е наличието на потребности (респ. на възпроизводствени потребности); (2) необходимо условие за съществуването на стопанските блага (на стопанско-обусловените поддържащи блага) е наличието на недостатъчност (на оскъдност) на *възпроизводствените ресурси*; (3) необходимо условие за съществуването на икономическите блага (на икономическо-обусловените поддържащи блага) е наличието на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* (определящото при което е собствеността върху средствата за производство); (4) необходимо условие за съществуването на пазарно-икономическите блага (на пазарно-икономическо-обусловените поддържащи блага) е наличието на обществено разделение на труда; (5) необходимо условие за съществуването на финансово-пазарно-икономическите блага (на финансово-пазарно-икономическо-обусловените поддържащи блага) е паричните агрегати да бъдат стоки. Всеки един от тези видове (степени на възпроизводствен обхват) на поддържащите социо-блага е част от предходния вид (от предходната степен на обхват) на тези блага (фиг. 1). Така че: (1) стопанските блага са консуматорски, но не всяко консуматорско благо е стопанско [следователно консуматорските блага се подразделят основно на две разновидности – (а) *стопански консуматорски блага* (същото като стопански блага) и (б) *нестопански консуматорски блага*]; (2) икономическите блага са стопански, но не всяко стопанско благо е икономическо [следователно стопанските блага се подразделят основно на две разновидности – (а) *икономически стопански блага* (същото като икономически блага) и (б) *неикономически стопанско блага*]; (3) пазарно-икономическите блага са икономически, но не всяко икономическо благо е пазарно-икономическо [следователно икономическите блага се подразделят основно на две разновидности – (а) *пазарно-икономически блага* и (б) *непазарно-икономически блага*]; (4) финансово-пазарно-икономическите блага са пазарно-икономически, но не всяко пазарно-икономическо благо е финансово-пазарно-икономическо [следователно пазарно-икономическите блага се подразделят основно на две разновидности – (а) *финансово-пазарно-икономически блага* и (б) *нефинансово-пазарно-икономически блага*]. Когато не е посочено друго, обикновено под блага се подразбират икономическите блага.

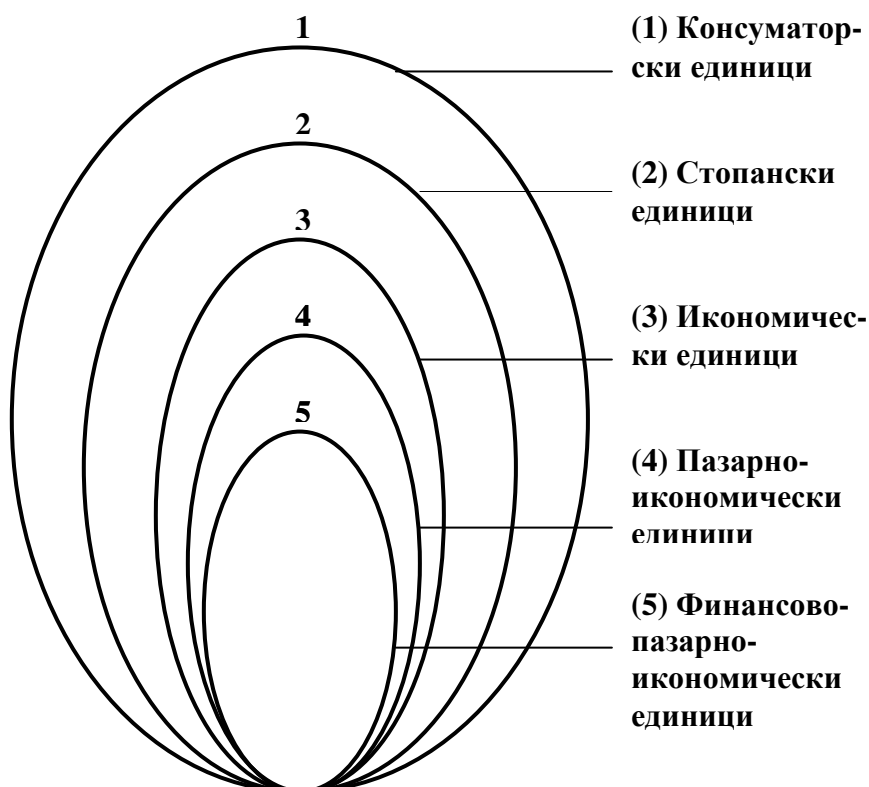
Фиг. 1. Поддържащи блага и техните основни видове според възпроизводствения обхват на поддържащата сфера

ПОДДЪРЖАЩИ ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТНОШЕНИЯ* (sustenance /sustaining/ reproductional relations) – същото като **възпроизводствени отношения** (вж. *възпроизводство*).

ПОДДЪРЖАЩИ ЕДИНИЦИ (sustenance /sustaining/ participants), **социо-поддържащи единици**, **единици на поддържането**, (*) – обобщаващо понятие за участници (субекти, агенти, институционални единици) във *възпроизводството* (в *поддържащото възпроизводство*) на *поддържащото богатство* с цел удовлетворяване на *възпроизводствените потребности* (същото като *поддържащите потребности*) на *социума* (на индивидите и на обществото като цяло), т.е. на поддържащите социо-потребности. Те са **субектите** (subjects) на *поддържащите отношения* (на отношенията в *поддържащата сфера*) и обикновено (по подразбиране) изпълняват ролята на *елементи* в *поддържащата система*.

Според *възпроизводствения обхват на поддържането* се различават следните **основни видове** поддържащи единици: (1) *консуматорски единици* – необходимо условие за тяхното съществуване е наличието на потребности

(респ. на *възпроизводствени потребности*); (2) *стопански единици* – необходимо условие за тяхното съществуване е наличието на недостатъчност (на оскъдност) на *възпроизводствените ресурси*; (3) *икономически единици* – необходимо условие за тяхното съществуване е наличието на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* (определящото при което е собствеността върху средствата за производство); (4) *пазарно-икономически единици* – необходимо условие за тяхното съществуване е наличието на обществено разделение на труда; (5) *финансово-пазарно-икономически единици* – необходимо условие за тяхното съществуване е паричните агрегати да бъдат стоки. Всеки един от тези видове (степени на възпроизводствен обхват) на социо-поддържащите единици е част от предходния вид (от предходната степен на обхват) на тези единици (фиг. 1). Така че: (1) стопанските единици са консуматорски, но не всяка консуматорска единица е стопанска [следователно консуматорските единици се подразделят основно на две разновидности – (а) *стопански консуматорски единици* (същото като стопански единици) и (б) *нестопански консуматорски единици*]; (2) икономическите единици са стопански, но не всяка стопанска единица е икономическа [следователно стопанските единици се подразделят основно на две разновидности – (а) *икономически стопански единици* (същото като икономически единици) и (б) *неикономически стопански единици*]; (3) пазарно-икономическите единици са икономически, но не всяка икономическа единица е пазарно-икономическа [следователно икономическите единици се подразделят основно на две разновидности – (а) *пазарно-икономически единици* и (б) *непазарно-икономически единици*]; (4) финансово-пазарно-икономическите единици са пазарно-икономически, но не всяка пазарно-икономическа единица е финансово-пазарно-икономическа [следователно пазарно-икономическите единици се подразделят основно на две разновидности – (а) *финансово-пазарно-икономически единици* и (б) *нефинансово-пазарно-икономически единици*]. Когато не е посочено друго, обикновено под поддържащи единици се подразбират икономическите единици (*институционалните икономически единици*).

Фиг. 1. Поддържащи единици и техните основни видове според възпроизводствения обхват на поддържащата сфера

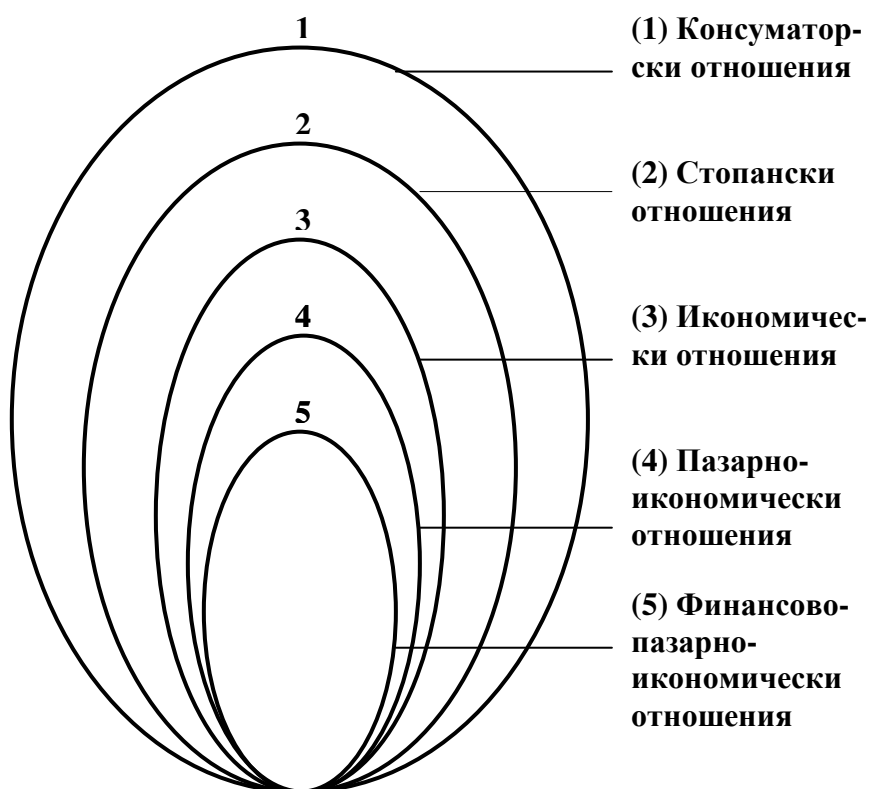
ПОДДЪРЖАЩИ ЗАПАСИ (sustenance /sustaining/ stocks) (**ки**) – същото като *възпроизводствени поддържащи запаси*.

ПОДДЪРЖАЩИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ (sustenance /sustaining/ economic needs /necessities/) – същото като *икономически потребности*.

ПОДДЪРЖАЩИ ОТНОШЕНИЯ (sustenance /sustaining/ relations), **социо-поддържащи отношения, отношения на поддържането**, (*) – обобщаващо понятие за *отношения* (relations) между хората, възникващи и осъществяващи се (протичащи) при *възпроизводството* (при *поддържащото възпроизводство*) на *поддържащото богатство* с цел удовлетворяване на *възпроизводствените потребности* (същото като *поддържащи потребности*) на *социума* (на индивидите и на обществото като цяло), т.е. на поддържащите социо-потребности. **Субектите** (subjects) на поддържащите отношения са *поддържащите единици* (*социо-поддържащите единици*) и обикновено (по подразбиране) изпълняват ролята на *връзки* в *поддържащата система*.

В зависимост от равнището на организация на поддържащата сфера поддържащите отношения се проявяват се най-вече като: (1) отношения на *производството* [т.е. като **производствени отношения** (production relations)]; (2) отношения на *размяната* [т.е. като **разменни отношения** (exchange relations)]; (3) отношения на *разпределението* [т.е. като **разпределителни отношения** (distribution relations)]; (4) отношения на *финансовата размяна* (която е частен случай на размяната) [т.е. като **финансово-разменни отношения** (financially-exchange relations)]; отношения на *потреблението* [т.е. като **потребителни отношения** (consumption relations)]. Според възпроизводствения обхват на поддържането се различават следните **основни видове** поддържащи отношения: (1) **консуматорски отношения** – необходимо условие за тяхното съществуване е наличието на потребности (респ. на *възпроизводствени потребности*); (2) **стопански отношения** – необходимо условие за тяхното съществуване е наличието на недостатъчност (на оскъдност) на *възпроизводствените ресурси*; (3) **икономически отношения** – необходимо условие за тяхното съществуване е наличието на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* (определящото при което е собствеността върху средствата за производство); (4) **пазарно-икономически отношения** – необходимо условие за тяхното съществуване е наличието на обществено разделение на труда; (5) **финансово-пазарно-икономически отношения** – необходимо условие за тяхното съществуване е паричните агрегати да бъдат стоки. Всеки един от тези видове (степени на възпроизводствен обхват) на социоподдържащите отношения е част от предходния вид (от предходната степен на обхват) на тези отношения (фиг. 1). Така че: (1) стопанските отношения са консуматорски, но не всяко консуматорско отношение е стопанско [следователно консуматорските отношения се подразделят основно на две разновидности – (а) *стопански консуматорски отношения* (същото като стопански отношения) и (б) *нестопански консуматорски отношения*]; (2) икономическите отношения са стопански, но не всяко стопанско отношение е икономическо [следователно стопанските отношения се подразделят основно на две разновидности – (а) *икономически стопански отношения* (същото като икономически отношения) и (б) *неикономически стопански отношения*]; (3) пазарно-икономическите отношения са икономически, но не всяко икономическо отношение е пазарно-икономическо [следователно икономическите отношения се подразделят основно на две разновидности – (а) *пазарно-икономически отношения* и (б) *непазарно-икономически отношения*]; (4) финансово-пазарно-икономическите отношения са пазарно-икономически, но не всяка пазарно-

икономическо отношение е финансово-пазарно-икономическо [следователно пазарно-икономическите отношения се подразделят основно на две разновидности – (а) финансово-пазарно-икономически отношения и (б) *нефинансово-пазарно-икономически отношения*]. Когато не е посочено друго, обикновено под поддържащи отношения се подразбират икономическите отношения.

Фиг. 1. Поддържащи отношения и техните основни видове според възпроизводствения обхват на поддържащата сфера

ПОДДЪРЖАЩИ ПОТРЕБНОСТИ (sustenance /sustaining/ needs /necessities/) – същото като *възпроизводствени потребности*.

ПОДДЪРЖАЩО БЛАГО (sustenance /sustaining/ good) (**ки**) – във:

артификасно поддържащо благо (същото като *работно поддържащо благо*);

поддържащи блага;

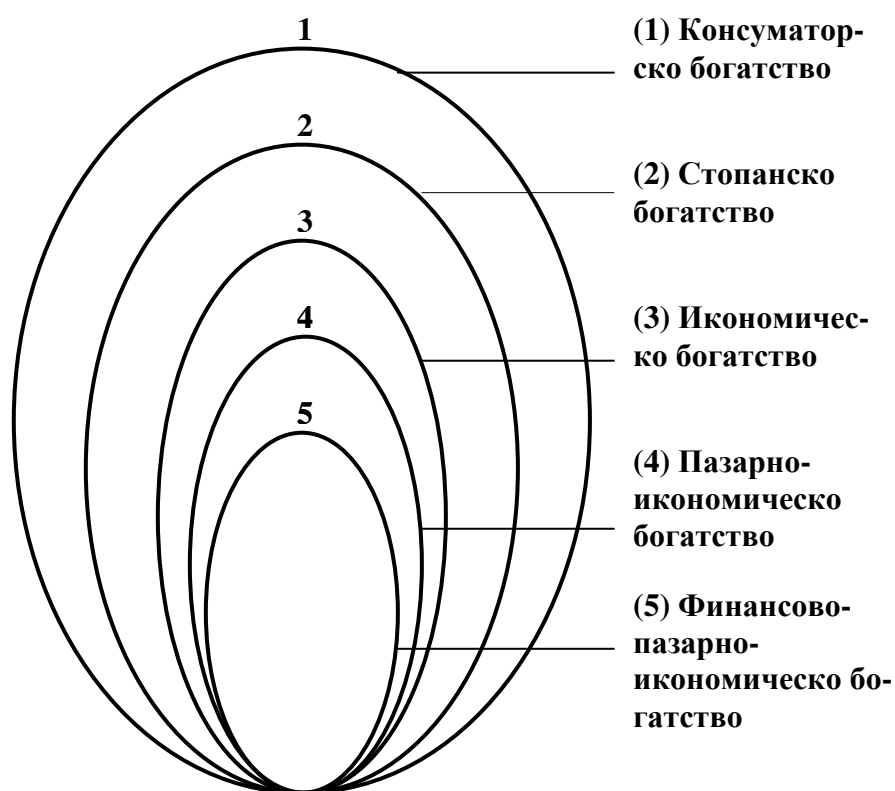
природно поддържащо благо (същото като *природно благо*);

работно поддържащо благо.

ПОДДЪРЖАЩО БОГАТСТВО (reproductional wealth), **възпроизводствено богатство**, **префикасно богатство**, (*) – съвкупност от *поддържащи блага*, които осигуряват съществуването и възпроизводството на *социума* (на хората и на обществото като цяло) [в т.ч. на *поддържането* (на *поддържащата сфера*) и на *супериалната сфера* (на *надстройката*)], като удовлетворява техните *възпроизводствени потребности* (*поддържащите потребности*) (в т.ч. поддържащите потребности на поддържащата сфера и поддържащите потребности на супериялната сфера). Негови разновидности са **материалното поддържащо богатство*** (material sustenance /sustaining/ wealth) [същото като **материално префикасно богатство*** (material preffectual good)] и **нематериалното поддържащо богатство*** (immaterial sustenance /sustaining/ wealth) [същото като **нематериално префикасно богатство*** (immaterial preffectual good)].

Според *възпроизводствения обхват на поддържането* се различават следните **основни видове** поддържащо богатство: (1) *консуматорско богатство* (консуматорско-обусловено богатство) – необходимо условие за неговото съществуване е наличието на потребности (респ. на *възпроизводствени потребности*); (2) *стопанско богатство* (стопанско-обусловено богатство) – необходимо условие за неговото съществуване е наличието на недостатъчност (на оскъдност) на *възпроизводствените ресурси*; (3) *икономическо богатство* (икономическо-обусловено богатство) – необходимо условие за неговото съществуване е наличието на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* (определящото при което е собствеността върху средствата за производство); (4) *пазарно-икономическо богатство* (пазарно-икономическо-обусловено богатство) – необходимо условие за неговото съществуване е наличието на обществено разделение на труда; (5) *финансово-пазарно-икономическо богатство* (финансово-пазарно-икономическо-обусловено богатство) – необходимо условие за неговото съществуване е паричните агрегати да бъдат стоки. Всеки един от тези видове (степени на възпроизводствен обхват) на социо-богатството е част от предходния вид (от предходната степен на обхват) на това богатство (фиг. 1). Така че: (1) стопанското богатство е консуматорско, но не всяко консуматорско богатство е стопанско [следователно консуматорското богатство има основно две разновидности – (а) *стопанско консуматорско богатство* (същото като стопанското богатство) и (б) *нестопанско консуматорско богатство*]; (2) икономическото богатство е стопанско, но не всяко стопанско богатство е икономическо [следователно стопанското богатство има основно две разновидности – (а) *икономическо стопанско богатство* (същото като икономическо богатство) и (б) *неикономи-*

ческо стопанско богатство]; (3) пазарно-икономическото богатство е икономическо, но не всяко икономическо богатство е пазарно-икономическо [следователно икономическото богатство има основно две разновидности – (а) пазарно-икономическо богатство и (б) *непазарно-икономическо богатство*]; (4) финансово-пазарно-икономическото богатство е пазарно-икономическо, но не всяка пазарно-икономическо богатство е финансово-пазарно-икономическо [следователно пазарно-икономическото богатство има основно две разновидности – (а) финансово-пазарно-икономическо богатство и (б) *нефинансово-пазарно-икономическо богатство*]. Когато не е посочено друго, обикновено под богатство се подразбира икономическото богатство.

Фиг. 1. Богатство и неговите основни видове според възпроизводствения обхват на поддържащата сфера

Когато богатството се намира на входа на дадена фаза на *възпроизводството* (фазите на възпроизводството са *производството, размяната, разпределението, финансовата размяна и потреблението*) (респ. на входа на възпроизводството в неговата цялост) и предстои да бъде трансформирано във фазовия процес (респ. във възпроизводствения процес като цяло), то е **ресурсно богатство** (resource wealth), а когато се намира на изхода като резултат от съот-

ветното преобразование, то е *резултатно богатство* (resultive wealth). По-специално във фазата на производството ресурсното богатство (тогава то е производствено ресурсно богатство) приема формата на *факторно богатство* (factor wealth) (каквито са средствата за производство и работната сила като фактори на производството), а резултатното богатство (тогава то е производствено резултатно богатство) приема формата на *продуктово богатство* (product wealth). В своята общност ресурсното богатство и резултатното богатство образуват понятието за *възпроизводствено богатство* (reproduction wealth) (възпроизводствени запаси). В частност производственото ресурсно богатство и производственото резултатно богатство образуват понятието за *производствено богатство* (production wealth) [респ. в своята общност производствените фактори и продуктите образуват понятието за производствени активи, за производствени запаси (като разновидност на активни запаси)].

ПОДДЪРЖАЩО БОГАТСТВО (sustenance /sustaining/ wealth) (**ки**) – във:

артификасно поддържащо богатство (същото като **работно поддържащо богатство**; вж. *работно поддържащо благо*);

поддържащо богатство;

работно поддържащо богатство (вж. *работно поддържащо благо*).

ПОДДЪРЖАЩО ВЪЗПРОИЗВОДСТВО* (sustenance /sustaining/ reproduction) – същото като *възпроизводство*.

ПОДДЪРЖАЩО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (sustenance /sustaining/ economic good) – същото като *икономическо благо*.

ПОДДЪРЖАЩО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (sustenance /sustaining/ economic good) (**ки**) – във:

поддържащо икономическо благо (същото като *икономическо благо*);

работно поддържащо икономическо благо (същото като *работно икономическо благо*).

ПОДДЪРЖАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (retaining /homeostatic-sustaining/ economic regulation) (**ки**) – във:

хомеостатично-поддържащо икономическо регулиране;

система на хомеостатично-поддържащо икономическо регулиране (същото като *система на стабилизиращо икономическо регулиране*);

функция на хомеостатично-поддържащото икономическо регулиране (същото като сходяща функция на икономическото регулиране).

ПОДДЪРЖАЩО МНОЖЕСТВО* (sustenance /sustaining/ set), **множество на поддържането**, (*) – *множество (съвкупност) от поддържащи елементи, свързани в някакво единство или цялост (вж. поддържане).* Множество от елементи на *поддържащата сфера* (респ. на *поддържащата система*). Поддържащата сфера е основна област от човешката дейност, в която се създава *поддържащото богатство* (поддържащото социо-богатство) с цел поддържане на съществуването и развитието на социума (на хората и на обществото като цяло); тя е поддържащият, хранещият блок на социума, който осигурява удовлетворяването на неговите *възпроизводствени потребности* (същото като *поддържащите потребности*). Разновидности на поддържащото множество са *консуматорското множество* (consumptionary set), *стопанското множество*, *икономическото множество*, *пазарно-икономическото множество*, *финансово-пазарно-икономическото множество* (financially-marketly-economic set).

ПОДДЪРЖАЩО ОТНОШЕНИЕ (sustenance /sustaining/ relation) (**ки**) – **във:**
поддържащи възпроизводствени отношения (същото като **възпроизводствени отношения**; вж. *възпроизводство*);
поддържащи отношения.

ПОДДЪРЖАЩО ПРОСТРАНСТВО* (sustenance /sustaining/ space) във функционалния анализ, **пространство на поддържането**, (*) – *пространство изградено от поддържащо множество; поддържащо множество (множество от поддържащи елементи, множество от елементи на поддържащата система, наричани поддържащи точки; вж. поддържане), в което по някакъв начин е определена границата на тяхната последователност (на елементите на поддържащото множество, които са и елементи на поддържащото пространство); поддържащо множество, на което е присвоена определена структура (т.е. е структурирано поддържащо множество), респ. множество, на което е присвоена определена поддържаща структура** (sustenance structure). Това означава, че то е поддържащо множество със зададени съотношения между неговите елементи. Разновидности на поддържащото пространство са *консуматорското пространство** (consumptionary space), *стопанското пространство*, *икономическото пространство*, *пазарно-икономическото пространство* и *финан-*

сово-пазарно-икономическото пространство* (financially-marketly-economic space).

ПОДЕМ (upsurge) (в макр.) – според *марксистката теория за фазите на бизнес цикъла (в макр.)* представлява самостоятелна фаза на *икономическия цикъл* на значително нарастване на производството [на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*], която следва след *оживлението (в макр.)* и приключва с достигането на максимума на макроикономическата активност, след което следва фазата на *кризата (в макр.)*. Според *съвременната теория за фазите на бизнес цикъла (в макр.)* подемот (бумът) е крайна подфаза на *експанзията (в макр.)* [последното същото като *разширяване*], която (крайна подфаза) започва след *оживлението (в макр.)*, която е началната подфаза на експанзията, и приключва в цикличната точкова фаза на *върха (в макр.)* [същото като *пик (в макр.)*].

ПОДЕМ (upsurge) (**ки**) – във:

*ликвиден капан на Кейнс, Дж., при цикличен подем (в макр.);
подем (в макр.).*

ПОДКРИТИЧЕН РАЗКЛОНЯВАЩ СЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (subcritical multiplicative /branching/ economic process) – вж. *разклоняващ се икономически процес*.

ПОДМНОГООБРАЗИЕ (submanifold /subdiversity/) (**ки**) – във:

линейно икономическо подмногООБРАЗИЕ (вж. непрекъснат икономически оператор).

ПОДМНОЖЕСТВО (subset) – *множество* A , всеки елемент a_i ($i \in N$) на което принадлежи на множеството B , т.е. ако $a_i \in A$, то $a_i \in B$, където N е подреденото множество от номера на множеството A . Подмножеството се означава с израз $A \subset B$. Същото като *включено множество*. Вж. и *теория на множествата*.

ПОДМНОЖЕСТВО (subset) (**кд**) – във:

декомпозиция от икономически подмножества (същото като разложение от икономически подмножества);

изброимо икономическо подмножество;

икономическо подмножество;

непразно икономическо подмножество;

околност на икономическото подмножество;
подмножество;
пълна група от икономически подмножества (същото като разложение от икономически подмножества);
разложение от икономически подмножества;
собствено икономическо подмножество;
собствено подмножество.

ПОДОБИЕ (similarity /homothety/) (**кд**) – във:

веществено-енергетично икономическо подобие;
идеално икономическо подобие;
изокибернетично икономическо подобие (същото като изофункционално икономическо подобие);
изоморфно икономическо подобие;
изофункционално икономическо подобие;
икономическо подобие;
икономическо подотношение на подобие в размит предпорядък;
информационно икономическо подобие;
кибернетично икономическо подобие (същото като функционално икономическо подобие);
кибернетично-структурно икономическо подобие (същото като функционално-структурно икономическо подобие);
коефициенти на икономическо подобие (вж. икономическо подобие);
критерии за икономическо подобие (същото като **сходствени икономически критерии** ; вж. икономическо подобие);
математико-логическо икономическо подобие;
материално икономическо подобие;
мисловно икономическо подобие;
нематериално икономическо подобие (същото като идеално икономическо подобие);
предпорядков клас на икономическо подобие (вж. икономическо подотношение на подобие в размит предпорядък);
размито икономическо отношение на подобие /хомотетия/;
размито икономическо подобие /хомотетия/ (същото като размито икономическо отношение на подобие);
символно икономическо подобие;
структурно икономическо подобие;

теоретико-множествено икономическо подобие;
 функционално икономическо подобие;
 функционално-структурно икономическо подобие;
 хомокибернетично икономическо подобие (същото като хомофункционално икономическо подобие);
 хомоморфно икономическо подобие;
 хомофункционално икономическо подобие.

ПОДОБИЕ В РАЗМИТ ПРЕДПОРЯДЪК (similarity in fuzzy preorder) (**ки**) – във:

икономическо подотношение на подобие в размит предпорядък.

ПОДОБНИ МАТРИЦИ (similar matrices) – вж. *матрица*.

ПОДОБНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (similaritive economic fuzziness), **еквивалентностна икономическа размитост**, – *икономическа размитост на размитото икономическо отношение на подобие (на размитото икономическо подобие); състояние на размитост на икономическото отношение на подобие. Представлява икономическо сечение на транзитивната икономическа размитост, рефлексивната икономическа размитост и симетричната икономическа размитост. Според нея подобностното размито бинарно икономическо отношение) е такова размито икономическо отношение \tilde{R} (същото като $x\tilde{R}y$) във вид на размито икономическо множество от подредени двойки от икономически елементи $(x, x), (x, y), (y, z), (x, z)$, последното в качеството му на подмножество на прякото произведение от икономически множества $E \times E$, щото*

(1) транзитивност

$$\forall (x, y), (y, z), (x, z) \in E \times E : \\ \mu_{\tilde{R}}(x, z) \geq \max_y [\min(\mu_{\tilde{R}}(x, y), \mu_{\tilde{R}}(y, z))], \\ \mu_{\tilde{R}}(x, y), \mu_{\tilde{R}}(y, z), \mu_{\tilde{R}}(x, z) \in M,$$

(2) симетрия

$$\forall (x, y) \in E \times E : (\mu_{\tilde{R}}(x, y) = \mu) \Rightarrow (\mu_{\tilde{R}}(y, x) = \mu), \\ \mu_{\tilde{R}}(x, y), \mu_{\tilde{R}}(y, x) \in M,$$

(3) рефлексия

$$\forall (x, x) \in E \times E : \mu_{\mathfrak{R}}(x, x) = 1, \quad \mu_{\mathfrak{R}}(x, x) \in M,$$

където $x \in E, y \in E, z \in E$, така че $\mathfrak{R} \in E \times E$ и то приема своите значения в M .
С M е означено **множеството на икономическите принадлежности** (т.е. е множеството на **характеристичните функции на икономическите принадлежности**) (вж. *размит икономическо множество*) $\mu_{\mathfrak{R}}(x, x)$, $\mu_{\mathfrak{R}}(x, y)$, $\mu_{\mathfrak{R}}(y, z)$ и $\mu_{\mathfrak{R}}(x, z)$ на подредените двойки от елементи към $E \times E$.

ПОДОБРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА НА ТЪРГОВИЯТА (terms of trade improvement) (в межд.) – промяна в условията на търговията, при която *коэффициентът на изменение на условията на търговията (в межд.)* под въздействие на въвеждането на *митническият съюз (в межд.)* е по-голям от единица.

ПОДОТНОШЕНИЕ (subrelation) (**кд**) – във:

икономическо подотношение на подобие в размит предпорядък.

ПОДОТНОШЕНИЕ НА ПОДОБИЕ В РАЗМИТ ПРЕДПОРЯДЪК (similarity subrelation in fuzzy preorder) (**ки**) – във:

икономическо подотношение на подобие в размит предпорядък.

ПОДПОКРИТИЕ (subcover) (**кд**) – във:

икономическо подпокритие;

подпокритие на икономическото множество (същото като икономическо подпокритие).

ПОДПОКРИТИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО МНОЖЕСТВО* (economic set subcover) – същото като *икономическо подпокритие*.

ПОДПОЛЕ (subfield) (**кд**) – във:

икономическо подполе.

ПОДПРОСТРАНСТВО (subspace) (**кд**) – във:

афинно икономическо подпространство (същото като линейно икономическо многообразие);

допустимо икономическо подпространство (същото като инвариантно икономическо подпространство);

инвариантно икономическо подпространство;

линейно икономическо подпространство;

линейно икономическо подпространство, обхващащо икономическо множество;

пряка сума от икономическите подпространства;

трансверсални линейни икономически подпространства (вж. *икономическа трансверсалност*).

ПОДПРЪСТЕН (subring) (кд) – във:

икономически подпръстен.

ПОДРЕДЕНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО* (ordered economic set) – *икономическо множество, на което е зададено (присвоено) отношение на икономически порядък. Вж. непрекъсната икономическа величина.*

ПОДРЕДЕНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО (ordered economic set) (ки) – във:

линейно подредено икономическо множество;

подредено икономическо множество.

ПОДРЕДЕНОСТ (arrangement) (кд) – във:

размито икономическо отношение на подреденост (същото като *размито икономическо отношение на предпорядък*).

ПОДСИСТЕМА (subsystem) (кд) – във:

адаптираща управляваща икономическа подсистема (вж. *самоприспособяваща се икономическа система и система на адаптивно икономическо управление*);

астатично-реагираща регулираща икономическа подсистема;

астатично-реагираща регулируема икономическа подсистема;

астатично-реагираща управляваща икономическа подсистема;

астатично-ситуирана регулираща икономическа подсистема;

астатично-ситуирана регулируема икономическа подсистема;

вход на регулиращата икономическа подсистема;

вход на регулируемата икономическа подсистема;

движение на управляемата икономическа подсистема (същото като **управляемо икономическо движение**; вж. *управленски икономически процес*);

дестабилизиращо-регулируваща икономическа подсистема;

дестабилизиращо-регулируема икономическа подсистема;

детерминираща икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

детерминируема икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

динамична регулираща икономическа подсистема;

динамична регулируема икономическа подсистема;

диференцираща икономическа подсистема (вж. *последователна икономическа стабилизация*);

едномерна регулируема икономическа подсистема;

екзогенен вход на регулируемата икономическа подсистема;

ендогенен вход на регулируемата икономическа подсистема;

изход на регулиращата икономическа подсистема;

изход на регулируемата икономическа подсистема;

изход на управляваната икономическа подсистема;

изход на управляващата икономическа подсистема;

икономическа квантуваща подсистема (същото като квантуваща подсистема на икономическата система);

икономическа подсистема;

импулсна икономическа подсистема;

импулсна регулираща икономическа подсистема;

импулсна управляваща икономическа подсистема;

интегрираща икономическа подсистема (вж. *гъвкава обратна икономическа връзка и последователна икономическа стабилизация*);

квазизатворена икономическа подсистема (вж. *икономически фрейм*);

квантуваща подсистема на икономическата система;

координирана управляваща икономическа подсистема (вж. *икономическа координация*);

координираща управляваща икономическа подсистема (вж. *икономическа координация*);

координираща управляваща икономическа подсистема (вж. *икономическа координация*);

локална икономическа подсистема (същото като **координирана управляваща икономическа подсистема**; вж. *икономическа координация*);

макроскопична подсистема на икономическата система;

марковска управляема икономическа подсистема (вж. *дуално управление в икономическата система*);

марковска управляема икономическа подсистема (вж. *дуално управление в икономическата система*);

метаадаптираща управляваща икономическа подсистема (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

метаадаптираща управляваща икономическа подсистема (вж. *самоприспособяваща се икономическа система*);

метарегулираща регулируема икономическа подсистема;

метарегулируема регулираща икономическа подсистема;

метауправляваща икономическа подсистема (същото като метасистема за икономическо управление);

метауправляваща подсистема на икономическата система (същото като метасистема за икономическо управление);

многомерна регулируема икономическа подсистема;

многообразие на регулиращата икономическа подсистема;

многообразие на регулируемата икономическа подсистема;

многообразие на управляваната икономическа подсистема;

многообразие на управляващата икономическа подсистема;

натоварване на икономическата подсистема (вж. *статично-реагиращ икономически регулатор*);

неметарегулираща регулируема икономическа подсистема от втори ред;

неметарегулираща регулируема икономическа подсистема;

неметарегулируема регулираща икономическа подсистема от втори ред;

неметарегулируема регулираща икономическа подсистема;

непрекъсната икономическа подсистема;

непрекъсната регулируема икономическа подсистема;

непрекъсната управлявана икономическа подсистема;

непрекъсната управляваща икономическа подсистема;

непрекъсната управляема икономическа подсистема;

нереагираща регулираща икономическа подсистема (същото като нереагиращ икономически регулатор);

нереагираща регулируема икономическа подсистема;

обратен модел на управляемата икономическа подсистема (вж. *метод на обратните икономически оператори*);

оператор на дестабилизиращо-регулиращата икономическа подсистема;

оператор на неметарегулируемата регулираща икономическа подсистема (вж. *двуравнищна система на икономическо регулиране без метарегулиране*);

-
- оператор на регулиращата икономическа подсистема;*
оператор на стабилизиращо-регулируща икономическа подсистема;
операторно уравнение на регулиращата икономическа подсистема;
операторно уравнение на регулируемата икономическа подсистема;
определима икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);
определяща икономическа подсистема (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);
оптимална управляваща икономическа подсистема;
оптимално-управлявана икономическа подсистема с разпределени параметри (вж. *синтезиране на система на оптимално /екстремално/ икономическо управление*);
оптимално-управлявана икономическа подсистема със съсредоточени параметри (вж. *синтезиране на система на оптимално /екстремално/ икономическо управление*);
оптимално-управляваща икономическа подсистема;
оптимално-управляема икономическа подсистема;
оптимизираща икономическа подсистема (същото като *оптимално-управляваща икономическа подсистема*);
относително натоварване на икономическата подсистема (вж. *статично-реагиращ икономически регулатор*);
подсистема за икономическо възпроизвеждане (вж. *система на програмно икономическо управление*);
подсистема за икономическо управление (същото като *система за икономическо управление*);
подсистема за регулиране на икономическата система (същото като *регулируща икономическа подсистема*);
подсистема за управление на икономическата система (същото като *система за икономическо управление*);
подсистема на икономическата система (същото като *икономическа подсистема*);
предавателна функция на регулиращата икономическа подсистема (вж. *предавателна функция на двуравнищен последователен икономически синтез с обратна връзка*);
предавателна функция на регулируемата икономическа подсистема (вж. *предавателна функция на двуравнищен последователен икономически синтез с обратна връзка*);

примитивна икономическа подсистема (*определящо и решаващо в икономиката*);

производна икономическа подсистема (*вж. определящо и решаващо в икономиката*);

пропорционална регулираща икономическа подсистема (*вж. пропорционален икономически регулатор*);

пропорционална управляваща икономическа подсистема (*вж. пропорционален икономически регулатор*);

разтворена икономическа подсистема;

реагираща регулираща икономическа подсистема (същото като реагиращ икономически регулатор);

реагираща регулируема икономическа подсистема;

регулирана икономическа подсистема (същото като регулируема икономическа подсистема);

регулираща икономическа подсистема с гъвкава обратна икономическа връзка (същото като икономически регулатор с гъвкава обратна икономическа връзка);

регулираща икономическа подсистема;

регулируема икономическа подсистема;

решаваща икономическа подсистема (*вж. определящо и решаващо в икономиката*);

решима икономическа подсистема (*вж. определящо и решаващо в икономиката*);

собствено-статична регулираща икономическа подсистема;

собствено-статична регулируема икономическа подсистема;

стабилизиращо-регулираща икономическа подсистема;

стабилизиращо-регулируема икономическа подсистема;

статична регулираща икономическа подсистема;

статична регулируема икономическа подсистема;

статично-реагираща динамична регулираща икономическа подсистема;

статично-реагираща динамична регулируема икономическа подсистема;

статично-реагираща регулираща икономическа подсистема;

статично-реагираща регулируема икономическа подсистема;

статично-реагираща статична регулираща икономическа подсистема;

статично-реагираща статична регулируема икономическа подсистема;

статично-реагираща управляваща икономическа подсистема;

статично-ситуирана регулираща икономическа подсистема;

-
- статично-ситуирана регулируема икономическа подсистема;*
- терминираща икономическа подсистема** (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);
- терминирuема икономическа подсистема** (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);
- тъждествено-преобразователна регулируема икономическа подсистема;*
- управленски икономически подсистеми;*
- управлявана икономическа подсистема (същото управляема икономическа подсистема);*
- управляваща икономическа подсистема (същото като система за икономическо управление);*
- управляваща икономическа подсистема с гъвкава обратна икономическа връзка;*
- управляваща макроикономическа подсистема** (вж. *система на икономическо управление*);
- управляваща микроикономическа подсистема** (вж. *система на икономическо управление*);
- управляваща управленска икономическа подсистема (същото като метасистема за икономическо управление);*
- управляема икономическа подсистема;*
- управляема макроикономическа подсистема** (вж. *система на икономическо управление*);
- управляема подсистема на системата за икономическо управление (същото като управляема управленска икономическа подсистема);*
- управляема управленска икономическа подсистема** (вж. *метасистема за икономическо управление*);
- функционално-астатична регулираща икономическа подсистема;*
- функционално-астатична регулируема икономическа подсистема;*
- функционално-статична регулираща икономическа подсистема;*
- функционално-статична регулируема икономическа подсистема;*
- характеризираща подсистема на платежния баланс (в межд.);*
- хомеостатично-неподдържана регулируема икономическа подсистема (същото като дестабилизиращо-регулируема икономическа подсистема);*
- хомеостатично-неподдържаща регулираща икономическа подсистема (същото като дестабилизиращо-регулираща икономическа подсистема);*
- хомеостатично-поддържана регулируема икономическа подсистема (същото като стабилизиращо-регулируема икономическа подсистема);*

хомеостатично-поддържаща регулираща икономическа подсистема (същото като стабилизиращо-регулируваща икономическа подсистема).

ПОДСИСТЕМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗПРОИЗВЕЖДАНЕ (economic reproduction subsystem) – вж. *система на програмно икономическо управление.*

ПОДСИСТЕМА ЗА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (subsystem for economic management /control/) – същото като *система за икономическо управление.* Вж. *система на икономическо управление.*

ПОДСИСТЕМА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (subsystem for economic system regulation, regulation-subsystem of the economic system) – същото като *регулируваща икономическа подсистема.*

ПОДСИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (subsystem for economic system management /control/, management-subsystem of the economic system) – същото като *система за икономическо управление.* Едната от двете основни подсистеми на *системата на икономическо управление.*

ПОДСИСТЕМА НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (subsystem of the balance of payments) (**ки**) – във:

характеризираща подсистема на платежния баланс (в межд.).

ПОДСИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (subsystem of the economic system) – същото като *икономическа подсистема.*

ПОДСИСТЕМА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (subsystem of the economic system) (**ки**) – във:

макроскопична подсистема на икономическата система;

метауправляваща подсистема на икономическата система (същото като метасистема за икономическо управление);

подсистема на икономическата система (същото като икономическа подсистема).

ПОДСИСТЕМА НА СИСТЕМАТА ЗА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (subsystem of the system for economic management /control/) (**ки**) – във:

управляема подсистема на системата за икономическо управление (същото като управляема управленска икономическа подсистема).

ПОДСИСТЕМА С ГЪВКАВА ОБРАТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА
(variable /elastic/ feed-back subsystem) (**ки**) – във:

регулираща икономическа подсистема с гъвкава обратна икономическа връзка (същото като икономически регулатор с гъвкава обратна икономическа връзка);

управляваща икономическа подсистема с гъвкава обратна икономическа връзка.

ПОДХОД (approach) (**кд**) – във:

бейесовски подход;

дедуктивен икономически подход;

доходен подход (в макр.);

ингредиентен икономически подход;

ингредиентен икофномически подход;

ингредиентен субномически подход;

ингредиентен фномически подход;

индуктивен икономически подход;

междоотраслов подход на Леонтиев, В.;

паричен подход към определителите на валутния курс (в межд.);

паричен подход към платежния баланс (в межд.);

подход на абсорбцията (в межд.);

подход на еластичността за уравнивяване на платежния баланс по текущи операции (в межд.);

подход на еластичността към разлагането на пълния ефект върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.);

подход на претегления бюджетен баланс (в макр.);

подход на Слуцки, Е., към разлагането на пълния ефект върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.);

подход на Хикс, Дж., към разлагането на пълния ефект върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.);

портфейлен подход към определителите на валутния курс (в межд.);

разходен подход (в макр.);

системен подход в икономиката.

ПОДХОД КЪМ ОПРЕДЕЛИТЕЛИТЕ НА ВАЛУТНИЯ КУРС (approach to exchange-rate determination) (**ки**) – във:

паричен подход към определителите на валутния курс (в межд.);

портфейлен подход към определителите на валутния курс (в межд.).

ПОДХОД КЪМ ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (approach to the balance of payments) (**ки**) – във:

паричен подход към платежния баланс (в межд.).

ПОДХОД НА АБСОРБЦИЯТА (absorption approach) (в межд.) – метод за анализ на ефекта на извършването чрез девалвацията (в межд.) на местната валута (в межд.) [чрез обезценяването на местната валута (в межд.)] уравнивяване на пасивния платежен баланс по текущи операции (в межд.) [вж. уравнивяване на платежния баланс (в межд.)] при режим на фиксиран валутен курс (в межд.) от гледна точка на възможностите за увеличаване на реалния брутен вътрешен продукт (в макр.).

ПОДХОД НА ЕЛАСТИЧНОСТТА ЗА УРАВНОВЕСЯВАНЕ НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС ПО ТЕКУЩИ ОПЕРАЦИИ (equilibration /adjustment/ elasticity approach to balance of payments in current transactions) (в межд.) – икономически подход, акцентиращ върху въздействието, което промените в цените на внасяните и изнасяните *продукти* оказват върху баланса на текущите операции (в межд.) [в частност – върху търговския баланс (в межд.)] като средство за уравнивяване на платежния баланс (в межд.). Тези промени са свързани с девалвацията (в межд.) и ревалоризацията (в межд.) на местната валута (в межд.).

ПОДХОД НА ЕЛАСТИЧНОСТТА КЪМ РАЗЛАГАНЕТО НА ПЪЛНИЯ ЕФЕКТ ВЪРХУ ТРУДОВОТО ПРЕДЛАГАНЕ ОТ НАРАСТВАНЕТО НА РЕАЛНАТА РАБОТНА ЗАПЛАТА (elasticity approach to decomposition of total effect on labour supply by real wage increasing) (в микр.) – друг израз на подхода на, Дж. Хикс към разлагането на пълния ефект върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.), при което пълният ефект върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.), ефектът на заместването върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.) и ефектът на дохода върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.) се представят под формата на еластичности.

ПОДХОД НА ЛЕОНТИЕВ, В. (Leontief approach) (**ки**) – във:

междуетраслов подход на Леонтиев, В.

ПОДХОД НА ПРЕТЕГЛЕНИЯ БЮДЖЕТЕН БАЛАНС (weighted budget balance approach) (в макр.), **компонентен модел на претеглен бюджетен баланс** (в макр.), – при него се задават се тегла за отделните категории бюджетни приходи и разходи на *държавния бюджет (в макр.)*, установени по емпиричен път върху основата на анализ на прякото въздействие на дадена категория (елемент от бюджета) върху *брутния вътрешен продукт (в макр.)*. Балансът се получава чрез сумиране на произведенията на всяка бюджетна категория с нейното тегло.

ПОДХОД НА СЛУЦКИ, Е., КЪМ РАЗЛАГАНЕТО НА ПЪЛНИЯ ЕФЕКТ ВЪРХУ ТРУДОВОТО ПРЕДЛАГАНЕ ОТ НАРАСТВАНЕТО НА РЕАЛНАТА РАБОТНА ЗАПЛАТА (Slutsky approach to decomposition on total effect on labour supply by real wage increasing) (в микр.) – използване на *уравнението на Е. Слуцки (в микр.)* за разлагането на *пълния ефект върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.)* на *ефект на заместването върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.)* и *ефект на дохода върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.)*. При подхода на Е. Слуцки се използва мисленото намаляване на дохода и в резултат на това – постъпателното преместване надолу на *бюджетната линия на индивида (в микр.)*, които достигат до положение, когато индивидът потребява същото количество *свободно време (в микр.)* и същото количество потребителски *блага* (макар и при променени реални цени, т.е. при променено ценово съотношение, но при същите номинални абсолютни цени), без обаче да максимизира *общата икономическа ползност* (т.е. без поведението на индивида да е оптималното, тъй като бюджетната линия на е допирна на *кривата на безразличието на индивида (в микр.)*).

ПОДХОД НА ХИКС, ДЖ., КЪМ РАЗЛАГАНЕТО НА ПЪЛНИЯ ЕФЕКТ ВЪРХУ ТРУДОВОТО ПРЕДЛАГАНЕ ОТ НАРАСТВАНЕТО НА РЕАЛНАТА РАБОТНА ЗАПЛАТА* (Hicks approach to decomposition of total effect on labour supply by real wage increasing) (в микр.) – използва такова мислено намаляване на дохода за целите на пълното разлагане на *пълния ефект върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.)* на *ефект на заместването върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.)* и *ефект на дохода върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.)* и в

резултат на това – такова постъпателно преместване надолу на *бюджетната линия на индивида (в микр.)*, при което тя [за разлика от *подход на Е. Слуцки към разлагането на пълния ефект върху трудовото предлагане от нарастването на реалната работна заплата (в микр.)*] става допирателна на изходната крива на безразличието на индивида (в микр.). Тоест, достига се до същото равнище на *общата икономическа полезност* на индивида [от неговото *свободно време (в микр.)* и неговите потребителски блага, взети заедно], но при положение че неговото поведение е оптимално, т.е. че при тези условия *общата икономическа полезност* е максималната [макар че вече той не консумира същото количество *свободно време (в микр.)* и същото количество потребителски блага както са били при изходното положение]. Недостатък на подхода на Дж. Хикс за разлагането на пълния ефект е, че при него е необходимо да бъдат познавани *кривите на безразличието на индивида (в микр.)*, което се оказва практически невъзможно. Затова пък при подхода на Е. Слуцки е необходимо само статистическо наблюдение на заплатите и на количеството на *трудовия производствен икономически фактор* преди и след нарастването на неговото заплащане.

ПОДЦЕНЕНА ВАЛУТА (undervalued currency) (в межд.). Местната *валута (в межд.)* е подценена, когато пазарният *валутен курс (в межд.)* на *чуждестранната валута (в межд.)* [при *пряко валутно котиране (в межд.)* към *местната валута (в межд.)*] е по-висок от нейния *равновесен валутен курс (в межд.)*. Чуждестранната *валута (в межд.)* е подценена, когато пазарният *валутен курс (в межд.)* на *местната валута (в межд.)* [при *пряко валутно котиране (в межд.)* към *чуждестранната валута*] е по-нисък от нейния *равновесен валутен курс (в межд.)*. Проява се като *продуктовоподценена валута (в межд.)* и *финансовоподценена валута (в межд.)*.

ПОДЦЕНЕНА ВАЛУТА (udervalued currency) (**ки**) – във:

- подценена валута в дълъг срок (в межд.);*
- продуктовоподценена валута (в межд.);*
- финансовоподценена валута (в межд.);*
- финансовоподценена валута в дълъг срок (в межд.);*
- финансовоподценена валута в кратък срок (в межд.).*

ПОДЦЕНЕНА ВАЛУТА В ДЪЛЪГ СРОК (long-run undervalued currency) (**ки**)

– във:

- продуктовоподценена валута в дълъг срок (в межд.);*

финансовоподценена валута в дълъг срок (в межд.).

ПОДЦЕНЕНА ВАЛУТА В КРАТЪК СРОК (short-run product-undervalued currency) (**ки**) – във:

продуктовоподценена валута в кратък срок (в межд.);

финансовоподценена валута в кратък срок (в межд.).

ПОДЦЕНЕНОИЗМЕСТЕН ВАЛУТЕН КУРС (undervaluated-misaligned exchange rate) (**ки**) – във:

подцененоизместен неправилен валутен курс (в межд.);

подцененоизместен правилен валутен курс (в межд.).

ПОДЦЕНЕНОИЗМЕСТЕН НЕПРАВИЛЕН ВАЛУТЕН КУРС (undervaluated-misaligned wrong exchange rate) (в межд.) – *изместен неправилен валутен курс (в межд.), който се образува при парична експанзия (в макр.).*

ПОДЦЕНЕНОИЗМЕСТЕН ПРАВИЛЕН ВАЛУТЕН КУРС (undervaluated-misaligned correct exchange rate) (в межд.) – *изместен правилен валутен курс (в межд.), който се образува при парична експанзия (в макр.).*

ПОДЧИНЕНОСТ (subordination) (**ки**) – във:

детерминираща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

запазваща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

конективна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

конективна регулаторна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

конективна репродуктивна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

определяща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

предпазваща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

процедурна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

процедурна регулаторна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

процедурна репродуктивна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

регулаторна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

репродуктивна икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

решаваща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

създаваща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

терминираща икономическа подчиненост (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

ПОДЧИНЯВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПОНЯТИЯ* (economic concepts subordination) – отношение между *икономически понятия*, при което обемът на едно понятие [наричано **подчинено икономическо понятие** (subordinated economic concept)] е включен в обема на друго [наричано **подчиняващо икономическо понятие** (subordinating economic concept)] (вж. *обем на икономическото понятие*).

ПОЗИДЪЛБОЧИНА (posideepness) (кд) – във:

ингредиентна икономическа позидълбочина;
ингредиентна икореномическа позидълбочина;
ингредиентна икотехномическа позидълбочина;
ингредиентна икофорномическа позидълбочина;
ингредиентна субномическа позидълбочина;
ингредиентна форномическа позидълбочина.

ПОЗИИНГРЕДИЕНТНОСТ (posiingredientality) (кд) – във:

икономическа позиингредиентност;
икореномическа позиингредиентност;
икотехномическа позиингредиентност;
икофорномическа позиингредиентност;
субномическа позиингредиентност;
форномическа позиингредиентност.

ПОЗИПРИОРИТЕТНОСТ (posipriority) (**кд**) – във:

ингредиентна икономическа позиприоритетност;
ингредиентна икореномическа позиприоритетност;
ингредиентна икотехномическа позиприоритетност;
ингредиентна икофорномическа позиприоритетност;
ингредиентна субномическа позиприоритетност;
ингредиентна форномическа позиприоритетност.

ПОЗИРАЗРЕШИТЕЛНОСТ (posiresolventness) (**кд**) – във:

ингредиентна икономическа позиразрешителност;
ингредиентна икореномическа позиразрешителност;
ингредиентна икотехномическа позиразрешителност;
ингредиентна икофорномическа позиразрешителност;
ингредиентна субномическа позиразрешителност;
ингредиентна форномическа позиразрешителност.

ПОЗИТИВЕН ИКОНОМИКС (positive economics) (в икон.) – задача на *икономикс* да описва теоретично *икономическата действителност* такава, каквато е, да изследва, систематизира и обобщава икономическите факти, което е предпоставка за обосноваване и вземане на рационални и оптимални стопански решения. Изводите на позитивния икономикс са основа за изработването на препоръки от *нормативния икономикс*. Вж. *икономикс*.

ПОЗИТИВНА АСИМЕТРИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ЕФЕКТИ (positive asymmetry of economic effects) (**ки**) – във:

позитивна международна асиметрия на икономическите ефекти (в межд.).

ПОЗИТИВНА ЗОНА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА МИТНИЧЕСКИЯ СЪЮЗ* (positive impact area of customs union) (в межд.) (*) – зона в пространството на зависимостите между *благата*, която се намира надясно и нагоре от *граничната крива на безразличието (в межд.)*. При нея *митническият съюз (в межд.)* въздейства позитивно върху *икономическото благосъстояние (в микр.)* на потребителите.

ПОЗИТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА АНАЛОГИЯ* (positive economic analogy) – вж. *икономическа аналогия по свойства*.

ПОЗИТИВНА ИНТЕГРАЦИЯ (positive integration) (в межд.) – характеристика на част от развитието на Европейския съюз, означаваща това, че в интеграционния процес страните членки на съюза загубват националната си самостоятелност в областта на икономическата и социалната политика.

ПОЗИТИВНА ЛИНИЯ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛНИТЕ УСЛОВИЯ НА ТЪРГОВИЯТА* (positive line of international terms of trade) (в межд.) – *права икономическа линия на интернационалните условия на търговията (в межд.) с положителен наклон (започваща от координатното начало), който показва постоянното съотношение (при постоянни международни цени) между абсолютния размер на увеличаването на продуктовия запас от вноса (в макр.) и абсолютния размер на намаляването на продуктовия запас от износа (в макр.). Като аналитичен инструмент се използва при построяването на офертните криви (в межд.).*

ПОЗИТИВНА ЛИНИЯ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛНИТЕ УСЛОВИЯ НА ТЪРГОВИЯТА (positive line of international terms of trade) (**ки**) – във:

експортноопределена позитивна линия на интернационалните условия на търговията (в межд.);

импортноопределена позитивна линия на интернационалните условия на търговията (в межд.);

позитивна линия на интернационалните условия на търговията (в межд.).

ПОЗИТИВНА ЛИНИЯ НА НАЦИОНАЛНИТЕ УСЛОВИЯ НА ТЪРГОВИЯТА* (positive line of national terms of trade) (в межд.) – *права икономическа линия на националните условия на търговията (в межд.) с положителен наклон (започваща от координатното начало), който показва постоянното съотношение (при постоянни международни цени) между абсолютния размер на увеличаването на продуктовия запас от вноса (в макр.) и абсолютния размер на намаляването на продуктовия запас от износа (в макр.) на дадена страна.*

ПОЗИТИВНА ЛИНИЯ НА НАЦИОНАЛНИТЕ УСЛОВИЯ НА ТЪРГОВИЯТА (positive line of national terms of trade) (**ки**) – във:

експортноопределена позитивна линия на националните условия на търговията (в межд.);

позитивна линия на националните условия на търговията (в межд.);

импортноопределена позитивна линия на националните условия на търговията (в межд.).

ПОЗИТИВНА МЕЖДУНАРОДНА АСИМЕТРИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ЕФЕКТИ* (positive international asymmetry of economic effects) (в межд.) – положение, при което международното разпространение (пренасяне) на позитивните икономически ефекти от *икономическата глобализация (в межд.)* на света се извършва по-бързо от това на нейните негативни ефекти.

ПОЗИТИВНА НЕТНА СТОЙНОСТ НА ОБЯВЯВАНЕТО В НЕПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ ПО ВЪНШНИЯ ДЪЛГ (positive net value of declaring external-debt default) (в межд.) – положение, при което *нетната изгода от обявяването на неплатежоспособност по външния дълг (в межд.)* е по-голяма от *разхода от обявяването на неплатежоспособност по външния дълг (в межд.)* за дадена страна длъжник.

ПОЗИТИВНА СТОЙНОСТ НА ОБЯВЯВАНЕТО В НЕПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ ПО ВЪНШНИЯ ДЪЛГ (positive value of declaring external-debt default) (**ки**) – във: *позитивна нетна стойност на обявяването в неплатежоспособност по външния дълг (в межд.);*

ПОЗИТИВНО НЕТНО СЪЗДАВАНЕ НА ТЪРГОВИЯ (positive net trade creation) (в межд.) – положение на *нетно създаване на търговия (в межд.)*, при което *създаването на търговия (в межд.)* е по-голямо от *отклоняването на търговия (в межд.)*.

ПОЗИТИВНО СЪЗДАВАНЕ НА ТЪРГОВИЯ (positive trade creation) (**ки**) – във:

позитивно нетно създаване на търговия (в межд.).

ПОЗИТИВНО УРАВНОВЕСЯВАНЕ НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС ПО ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ* (positive equilibration on the balance of payments in basic transactions) (в межд.) (*) – процес на превръщане (при постоянни други условия) на *негативно-неравновесния платежен баланс по основни операции (в межд.)* в *равновесен платежен баланс по основни операции (в межд.)*, т.е. на негативно-неуравновесения в уравновесен платежен баланс по основни операции. Означава, че включеният в него *баланс по основни операции (в межд.)*, който е имал *отрицателно салдо (в межд.)*, е бил приведен към *нулево салдо (в межд.)*.

ПОЗИТИВНО УРАВНОВЕСЯВАНЕ НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС ПО ТЕКУЩИ ОПЕРАЦИИ* (positive equilibration on the balance of payments in current transactions) (в межд.) (*) – процес на превръщане (при постоянни други условия) на *негативно-неравновесния платежен баланс по текущи операции (в межд.)* в *равновесен платежен баланс по текущи операции (в межд.)*, т.е. на негативно-неуравновесения в уравновесен платежен баланс по текущи операции. Означава, че включеният в него *баланс по текущи операции (в межд.)*, който е имал *отрицателно салдо (в межд.)*, е бил приведен към *нулево салдо (в межд.)*.

ПОЗИТИВНО УРАВНОВЕСЯВАНЕ НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС ПО ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ* (positive equilibration on the balance of payments in trade transactions) (в межд.) (*) – процес на превръщане (при постоянни други условия) на *негативно-неравновесния платежен баланс по търговски операции (в межд.)* в *равновесен платежен баланс по търговски операции (в межд.)*, т.е. на негативно-неуравновесения в уравновесен платежен баланс по търговски операции. Означава, че включеният в него *баланс по търговски операции (в межд.)*, който е имал *отрицателно салдо (в межд.)*, е бил приведен към *нулево салдо (в межд.)*.

ПОЗИТИВНО УРАВНОВЕСЯВАНЕ НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС* (balance on payments negative equilibration) (в межд.) (*) – процес на превръщане на *негативно-неравновесния платежен баланс (в межд.)* в *равновесен платежен баланс (в межд.)*, т.е. на негативно-неуравновесения в уравновесен платежен баланс. Означава, че някоя от *характеризиращите подсистеми на платежния баланс (в межд.)*, която е имала *отрицателно салдо (в межд.)*, е била приведена към *нулево салдо (в межд.)*. Според вида на характеризиращата подсистема се разграничават *позитивно-уравновесяване на платежния баланс по търговски операции (в межд.)*, *позитивно-уравновесяване на платежния баланс по текущи операции (в межд.)* и *позитивно-уравновесяване на платежния баланс по основни операции (в межд.)*, както и комбинации от тези разновидности.

ПОЗИЦИОННА АСТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (positional astatic /integrally-active/ economic system) – такава *астатична икономическа система*, която е *динамична икономическа система* (в частност – *астатично-реагираща динамична система на икономическо регулиране*, т.е. *аста-*

тично-реагираща система на икономическо регулиране), притежаваща свойството на икономически астатизъм от n -ти порядък при $n = 1$.

ПОЗИЦИОННА СТРАТЕГИЯ НА ФИРМАТА (firm stationary strategy) (в микр.) – извършване от *олигополната фирма (в микр.)* на високи първоначални разходи, изграждане на специализирани инвестиционни съоръжения, натрупването на открития и изобретения, осигуряването на патентна защита, разработването на нови продукти, рекламата дейност, създаването на големи запаси от важни и ценни суровини с цел да се възпре навлизането на нови фирми (на нови конкурентни) в *олигопола (в микр.)*. Колкото е по-голяма нетърпимостта на *установените олигополни фирми (в микр.)* към навлизането на нови фирми, толкова по-голяма е необходимостта първите да извършват високи първоначални разходи. Ето защо решението на една фирма да направи високи първоначални разходи се разглежда като стратегическо с цел тя да си извоюва позиции на *установена фирма (в микр.)*. С това тя намалява *печалбата (в микр.)*, която следващите новонавлизащи фирми могат да реализират при вече формираната се *пазарна структура (в микр.)*.

ПОЗИЦИОННО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (positional economic management /control/) (**ки**) – във:

позиционно оптимално икономическо управление.

ПОЗИЦИОННО ОПТИМАЛНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (positional optimal economic management /control/) – *оптимално икономическо управление в динамична икономическа система* (респ. оптимално управление на *динамичен икономически процес*), основано на принципа на *обратната икономическа връзка* и решението на което се разглежда като функция на текущото състояние (на позицията към момента) на *икономическия процес в системата на икономическото управление*. Текущото състояние се определя към текущия момент t с помощта на достъпни за определяне значения на текущите икономически параметри. По такъв начин въведената **позиционна икономическа стратегия** (positional economic strategy) позволява априорно да се формулира реализация на *икономическото управление и*, като последното се коригира върху основата на допълнителна информация (в т.ч. и на допълнителна *икономическа информация*), която се получава от протичането на икономическия процес. Смята се, че най-простата задача за синтезирането на позиционно оптимално икономическо управление, която например се отнася до *системата на оптимално икономическо управление* от вида

$$\dot{x} = f(t, x, u), \quad t_0 \leq t \leq t_1, \quad x \in \mathbb{R}^n, \quad u \in \mathbb{R}^p,$$

с ограничения

$$u \in U \subseteq \mathbb{R}^p \quad \text{или} \quad \psi(u) \leq 0, \quad \psi: \mathbb{R}^p \rightarrow \mathbb{R}^k,$$

и зададени терминални (на крайни звена) икономически показатели

$$I(x(\cdot), u(\cdot)) = \varphi(t_1, x(t_1)), \quad \varphi: \mathbb{R}^{n+1} \rightarrow \mathbb{R}^1,$$

се свежда до търсенето на решението u^0 , което минимизира *икономическия функционал* $I(x(\cdot), u(\cdot))$ измежду *икономическите функции* от вида $u(t, x)$ за произволна изходна позиция $\{\tau, x\}$. Разрешаването на проблема се състои в решаването за всяка позиция $\{\tau, x\}$ на съответстващата задача за построяването на *програмно оптимално икономическо управление* от вида

$$u^0[t | \tau, x], \quad x = x(t), \quad \tau \leq t \leq t_1,$$

с цел постигането на минимум на същия икономически функционал $I(x(\cdot), u(\cdot))$ и при същите ограничения. По-нататък се предполага, че ако

$$u^0(\tau, x) = u^0[t | \tau, x]$$

и че ако икономическата функция $u^0(\tau, x)$ е коректно определена, а уравнението

$$\dot{x} = f(t, x, u^0(t, x)), \quad x(\tau) = x, \quad \tau \leq t \leq t_1,$$

има единствено решение, то тогава задачата за синтеза на позиционното оптимално икономическо управление е правилно решена, като при това оптималните значения на показателя I , които са намерени в класовете на програмните и позиционните управления, съвпадат. Синтезираната функция $u^0(\tau, x)$, която е оптималното позиционно икономическо управление, позволява да се построи оптимално (достигащо минимума на икономическия функционал I) решение на задачата за всяка изходна позиция $\{\tau, x\}$ за разлика от програмното оптимално икономическо управление, и изобщо от фиксираното начално състояние $\{t_0, x^0\}$ на икономическия процес. Решението на задачата за оптималното икономическо управление под формата на синтез на позиционно оптимално икономическо управление може да намери големи икономически приложения, тъй като процедурите по построяването на управлението по правило се извършват в условията на информационни смущения или на нарушения в изчисленията.

При такива условия позиционното икономическо управление е за предпочитане пред програмното икономическо управление.

ПОЗИЦИЯ (position) (**кд**) – във:

дълга валутна позиция (в межд.);
заемане на позиции от фирмата (в микр.);
закриване на откритите валутни позиции (в межд.);
ингредиентна икономическа позиция;
ингредиентна икореномическа позиция;
ингредиентна икотехномическа позиция;
ингредиентна икофорномическа позиция;
ингредиентна субномическа позиция;
ингредиентна форномическа позиция;
къса валутна позиция (в межд.);
открита валутна позиция (в межд.).

ПОЗИЦИЯ ОТ ФИРМАТА (firm position) (**ки**) – във:

заемане на позиции от фирмата (в микр.).

ПОЗИЧУВСТВИТЕЛНОСТ (posisensitivity) (**кд**) – във:

ингредиентна икономическа позичувствителност;
ингредиентна икореномическа позичувствителност;
ингредиентна икотехномическа позичувствителност;
ингредиентна икофорномическа позичувствителност;
ингредиентна субномическа позичувствителност;
ингредиентна форномическа позичувствителност.

ПОЗНАНИЕ (cognition) (**кд**) – във:

икономическо познание.

ПОКАЗАТЕЛ (index /exponent/) (**кд**) – във:

особен икономически показател.

ПОКАЗАТЕЛНО-СТЕПЕННО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ВЕРОЯТНОСТИТЕ НА НЕПРЕКЪСНАТАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (probabilities exponential-degree distribution on the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) (**ки**) – във:

функция на показателно-степенното разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. плътност на

разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина).

ПОКАЗАТЕЛНО-СТЕПЕННО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛЪТНОСТТА НА ВЕРОЯТНОСТИТЕ НА НЕПРЕКЪСНАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (probabilities density exponential-degree distribution of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) – *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина с параметър n , която има вида*

$$p_{\text{nc}}(x|n) = \frac{x^n}{n!} e^{-x}, \quad x > 0.$$

Съответстващата му **функция на показателно-степенното разпределение на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина** (probabilities exponential-degree distribution function of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) с параметър n е

$$F_{\text{nc}}(x|n) = 1 - e^{-x} \sum_{i=0}^n \frac{x^i}{i!}, \quad x > 0.$$

ПОКОЙ (quiescence) (кд) – *във:*

точка на икономически покой.

ПОКРИВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (enveloping economic functions) – същото като *сюрективна икономическа функция* и като **обвиваща икономическа функция**. Вж. *решетъчна икономическа функция*.

ПОКРИВАЩО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗОБРАЖЕНИЕ* (covering economic mapping) – същото като *сюрективна икономическа функция*.

ПОКРИВАЩО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО* (covering economic space) – вж. *икономически сноп*.

ПОКРИТ ЛИХВЕН ПАРИТЕТ ПРИ ФОРУЪРДНИЯ ВАЛУТЕН ПАЗАР (covered interest parity in forward exchange market) (в межд.) – положение на равенство между *форуърдната премия (в межд.)* [респ. *форуърдния дисконт (в межд.)*] и *лихвения диференциал (в межд.)* [и разликата между местния и чуждестранния лихвен процент (в макр.)].

ПОКРИТИЕ (cover; reserve) (**кд**) – във:

затворено икономическо покритие (същото като *затворено покритие на икономическото множество*);

затворено покритие на икономическото множество;

икономическо покритие (същото като **икономическа обвивка**; вж. и *решетъчна икономическа функция*);

отворено икономическо покритие;

покритие на икономическото множество (същото като *икономическо покритие*);

покритие на икономическото пространство.

пълно резервно банково покритие (в макр.);

равномерно икономическо покритие;

резервно банково покритие (в макр.);

стопроцентово резервно банково покритие (в макр.) (същото като *пълно резервно банково покритие* (в макр.));

частично резервно банково покритие (в макр.).

ПОКРИТИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО МНОЖЕСТВО* (economic set cover) – същото като *икономическо покритие*.

ПОКРИТИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО МНОЖЕСТВО (economic set cover) (**ки**) – във:

затворено покритие на икономическото множество;

отворено покритие на икономическо множество (същото като *отворено икономическо покритие*);

покритие на икономическото множество (същото като *икономическо покритие*).

ПОКРИТИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ПРОСТРАНСТВО* (economic space cover) – всяко произволно *покритие на икономическото множество*, от което множество чрез присвояване (придаване) на определена *икономическа структура* е построено това пространство [напр. **покритие на топологично икономическо пространство*** (topologic economic space cover), **покритие на равномерно икономическо пространство*** (uniform economic space cover) и т.н.]. Вж. *икономическо покритие*.

ПОКУПАТЕЛНА СИЛА (purchasing power) (**ки**) – във:

абсолютен инфлационен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.));

абсолютен лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.));

абсолютен паритет на покупателните сили (в межд.);

абсолютен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

абсолютен финансов паритет на покупателните сили (в межд.);

диспаритет на покупателните сили (в межд.);

инфлационен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като продуктов паритет на покупателните сили (в межд.));

линия на относителния паритет на покупателните сили (в межд.);

линия на относителния продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

линия на относителния финансов паритет на покупателните сили (в межд.);

лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като финансов паритет на покупателните сили (в межд.));

модел на Беласа, Б., и Самуелсън, П., на абсолютния паритет на покупателните сили (в межд.);

обобщен модел на Пилбийм, К., на абсолютния паритет на покупателните сили (в межд.);

опростен модел на абсолютния продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

относителен инфлационен паритет на покупателните сили (същото като относителен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен инфлационно-лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.);

относителен лихвен паритет на покупателните сили (в межд.) (същото като относителен финансов паритет на покупателните сили (в межд.));

относителен паритет на покупателните сили (в межд.);

относителен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);

относителен продуктово-финансов паритет на покупателните сили (същото като относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.));

.....

относителен реалнолихвен паритет на покупателните сили (в межд.)
(същото като *относителен комплексен паритет на покупателните сили (в межд.)*);

относителен финансов паритет на покупателните сили (в межд.);
отрицателен диспаритет на покупателните сили (в межд.);
отрицателен продуктов диспаритет на покупателните сили (в межд.);
отрицателен финансов диспаритет на покупателните сили (в межд.);
паритет на покупателните сили (в межд.);
положителен диспаритет на покупателните сили (в межд.);
положителен продуктов диспаритет на покупателните сили (в межд.);
положителен финансов диспаритет на покупателните сили (в межд.);
права на абсолютния продуктов паритет (в межд.);
продуктов диспаритет на покупателните сили (в межд.);
продуктов паритет на покупателните сили (в межд.);
теория за паритета на покупателните сили (в межд.);
финансов диспаритет на покупателните сили (в межд.);
финансов паритет на покупателните сили (в межд.).

ПОКУПАТЕЛНА СПОСОБНОСТ (purchasing ability) (**ки**) – във:

паритет на покупателните способности (в межд.) (същото като *паритет на покупателните сили (в межд.)*);

покупателна способност на парите (в макр.).

ПОКУПАТЕЛНА СПОСОБНОСТ НА ПАРИТЕ (purchasing power of money) (в макр.) – количеството реален икономически продукт, което може да се закупи с една парична единица. Величина, която е обратнопропорционална на дефлатора (в макр.).

ПОКУПЕН РАЗХОД (purchase cost) (**ки**) – във:

агрегатен монопсонен пределен попуен разход за трудов фактор (в микр.);

агрегатен факторов пределен попуен разход (в микр.);

единичен попуен разход (в микр.) (същото като *факторов единичен попуен разход (в микр.)*);

единичен попуен разход за трудов фактор (в микр.);

единичен попуен разход за физически фактор (в микр.);

индивидуален пределен попуен разход за трудов фактор (в микр.);

индивидуален пределен попуен разход за физически фактор (в микр.);

индивидуален среден покупен разход за трудов фактор (в микр.);
индивидуален среден покупен разход за физически фактор (в микр.);
индивидуален факторов общ покупен разход (в микр.);
индивидуален факторов покупен разход (в микр.);
индивидуален факторов пределен покупен разход (в микр.);
индивидуален факторов среден покупен разход (в микр.);
оптимален монопсонен пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.);
оптимален монопсонен пределен покупен разход за физически фактор (в микр.);
оптимален монопсонен факторов пределен покупен разход (в микр.);
оптимален пределен покупен разход за капиталова услуга (в микр.);
отделен пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.);
отделен пределен покупен разход за физически фактор (в микр.);
отделен среден покупен разход за трудов фактор (в микр.);
отделен среден покупен разход за физически фактор (в микр.);
отделен факторов общ покупен разход (в микр.);
отделен факторов покупен разход (в микр.);
отделен факторов пределен покупен разход (в микр.);
отделен факторов среден покупен разход (в микр.);
пределен покупен разход (в микр.) (същото като факторов пределен покупен разход (в микр.));
пределен покупен разход за капитал (в микр.);
пределен покупен разход за капиталова услуга (в микр.);
пределен покупен разход за наличен капитал (в микр.);
пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.);
пределен покупен разход за физически фактор (в микр.);
среден покупен разход (в микр.) (същото като факторов среден покупен разход (в микр.));
среден покупен разход за трудов фактор (в микр.);
среден покупен разход за физически фактор (в микр.);
факторов единичен покупен разход (в микр.);
факторов общ покупен разход (в микр.);
факторов покупен разход (в микр.);
факторов пределен покупен разход (в микр.);
факторов среден покупен разход (в микр.);
фирмен пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.);

фирмен пределен покупен разход за физически фактор (в микр.);
фирмен среден покупен разход за трудов фактор (в микр.);
фирмен среден покупен разход за физически фактор (в микр.);
фирмен факторов общ покупен разход (в микр.);
фирмен факторов покупен разход (в микр.);
фирмен факторов пределен покупен разход (в микр.);
фирмен факторов среден покупен разход (в микр.).

ПОКУПЕН РАЗХОД ЗА КАПИТАЛ (capital purchase cost) (**ки**) – във:
пределен покупен разход за капитал (в микр.).

ПОКУПЕН РАЗХОД ЗА КАПИТАЛОВА УСЛУГА (purchase cost for capital service) (**ки**) – във:
оптимален пределен покупен разход за капиталова услуга (в микр.);
пределен покупен разход за капиталова услуга (в микр.).

ПОКУПЕН РАЗХОД ЗА НАЛИЧЕН КАПИТАЛ (purchase cost for capital stock) (**ки**) – във:
пределен покупен разход за наличен капитал (в микр.).

ПОКУПЕН РАЗХОД ЗА ТРУДОВ ФАКТОР (labour factor purchase cost) (**ки**) – във:
агрегатен монопсонен пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.);
единичен покупен разход за трудов фактор (в микр.);
индивидуален среден покупен разход за трудов фактор (в микр.);
индивидуален пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.);
оптимален монопсонен пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.);
отделен пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.);
отделен среден покупен разход за трудов фактор (в микр.);
пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.);
среден покупен разход за трудов фактор (в микр.);
фирмен пределен покупен разход за трудов фактор (в микр.);
фирмен среден покупен разход за трудов фактор (в микр.).

ПОКУПЕН РАЗХОД ЗА ФИЗИЧЕСКИ ФАКТОР (physical factor purchase cost) (**ки**) – във:

единичен покупен разход за физически фактор (в микр.);
индивидуален пределен покупен разход за физически фактор (в микр.);
индивидуален среден покупен разход за физически фактор (в микр.);
оптимален монопсонен пределен покупен разход за физически фактор (в микр.);
отделен пределен покупен разход за физически фактор (в микр.);
отделен среден покупен разход за физически фактор (в микр.);
пределен покупен разход за физически фактор (в микр.);
среден покупен разход за физически фактор (в микр.);
фирмен пределен покупен разход за физически фактор (в микр.);
фирмен среден покупен разход за физически фактор (в микр.).

ПОКУПНА ЦЕНА НА КАПИТАЛОВТО БЛАГО (capital good purchase price) (в микр.) – цената, по която капиталовото благо (в микр.) се купува и продава на пазара на капиталовите блага (в микр.).

ПОКУПКА (purchasse) (кд) – ВЪВ:

брутни вътрешни покупки (в макр.);
брутни вътрешни покупки на вътрешен продукт (в макр.);
брутни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.);
брутни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);
брутни вътрешни покупки на национален продукт (в макр.);
нетни вътрешни покупки (в макр.);
нетни вътрешни покупки на вътрешен продукт (в макр.);
нетни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.);
нетни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);
нетни вътрешни покупки на национален продукт (в макр.);
правителствени покупки (в макр.);
правителствени покупки на блага и услуги (в макр.).

ПОКУПКА “ДВОЙНА ИГРА” (long straddle) (в макр. , в межд.) – комбинирана опционна стратегия [на пазара на ценните книги (в макр.)], при която има едновременно покупка на една опция (в макр.) за покупка и на една опция за продажба, като и двете са с еднаква базисна цена и с еднакъв доставен срок.

ПОКУПКА НА ОПЦИЯ ЗА ПОКУПКА (long call option) (в макр., в межд.) – основна опционна стратегия [на *пазара на ценните книги (в макр.)*], когато се очаква силно покачване на курса на *ценните книги (в макр.)* на кешовия пазар.

ПОКУПКА НА ОПЦИЯ ЗА ПРОДАЖБА (long put option) (в макр., в межд.) – основна опционна стратегия [на *пазара на ценните книги (в макр.)*], когато се очаква силно спадане на курса на базисния актив на кешовия пазар.

ПОКУПКА “ПОТАПЯНЕ” (long strangle) (в макр., в межд.) – комбинирана опционна стратегия [на *пазара на ценните книги (в макр.)*], при която има едновременно покупка на една *опция (в макр.)* за покупка и на една опция за продажба, като двете са с различни базисни цени, но с еднакъв доставен срок.

ПОКУПКИ НА ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (purchases of the domestic product) (**ки**) – във:

брутни вътрешни покупки на вътрешен продукт (в макр.);

брутни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.);

брутни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.).

ПОКУПКИ НА ИЗВЪННАЦИОНАЛЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (purchases of the extranational domestic product) (**ки**) – във:

брутни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.).

ПОКУПКИ НА НАЦИОНАЛЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (purchases of the national domestic product) (**ки**) – във:

брутни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.).

ПОКУПКИ НА НАЦИОНАЛЕН ПРОДУКТ (purchases of the national-product) (**ки**) – във:

брутни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);

*брутни вътрешни покупки на национален продукт (в макр.);
нетни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);
нетни вътрешни покупки на национален продукт (в макр.).*

ПОКУПКО-ПРОДАЖБА “БИЧИ СПРЕД НА ОПЦИИ ЗА ПОКУПКА”
(bull call spread) (в макр., в межд.) – комбинирана опционна стратегия [на *пазара на ценните книги (в макр.)*], когато има едновременно покупка на една опция (в макр.) за покупка и продажба на една опция за покупка, като втората опция е с по-висока базисна цена, но и двете имат еднакъв доставен срок.

ПОКУПКО-ПРОДАЖБА “МЕЧИ СПРЕД НА ОПЦИИ ЗА ПРОДАЖБА”
(bear put spread) (в макр., в межд.) – комбинирана опционна стратегия [на *пазара на ценните книги (в макр.)*], при която има едновременно покупка на една опция (в макр.) за продажба и продажба на една опция за продажба, като втората опция е с по-ниска базисна цена, но и двете имат еднакъв доставен срок.

ПОЛЕ (field) (кд) – във:

векторно икономическо поле;

векторно случайно икономическо поле (вж. *случайно икономическо поле*);

детерминирано икономическо поле;

динамично векторно икономическо поле;

динамично дискретно икономическо поле;

динамично икономическо поле;

динамично матрично икономическо поле;

динамично непрекъснато икономическо поле;

динамично скаларно икономическо поле;

динамично тензорно икономическо поле;

дискретно векторно икономическо поле;

дискретно икономическо поле;

дискретно матрично икономическо поле;

дискретно скаларно икономическо поле;

дискретно тензорно икономическо поле;

икономическо поле;

корелационна функция на случайното икономическо поле (вж. *случайно икономическо поле*);

математическо очакване на случайното икономическо поле (вж. *случайно икономическо поле*);

матрично икономическо поле;
непрекъснато векторно икономическо поле;
непрекъснато икономическо поле;
непрекъснато матрично икономическо поле;
непрекъснато скаларно икономическо поле;
непрекъснато тензорно икономическо поле;
поле на макроикономическата политика (в макр.);
поле на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);
поле на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - средно абсолютно равнище на цените” (в макр.);
поле на макроикономическата политика “средно абсолютно равнище на цените (в макр.) - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);
реално икономическо поле;
скаларно икономическо поле;
скаларно случайно икономическо поле (вж. *случайно икономическо поле*);
случайно икономическо поле;
статично векторно икономическо поле;
статично икономическо поле;
статично матрично икономическо поле;
статично скаларно икономическо поле;
статично тензорно икономическо поле;
тензорно икономическо поле;
топологично икономическо поле;
хомогенно и изотропно случайно икономическо поле (вж. *случайно икономическо поле*);
хомогенно случайно икономическо поле в тесен смисъл;
хомогенно случайно икономическо поле в широк смисъл;
хомогенно случайно икономическо поле;
числово икономическо поле.

ПОЛЕ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА* (macroeconomic policy field) (в макр.) (*) – икономическо подпространство (вж. *икономическо пространство*) от пространството на зависимостите между основните макроикономически променливи, което очертава областта на допустимите решения на макроикономическата политика (в макр.). Вътре в това поле се образуват и

варира *траекториите на макроикономическото пазарно равновесие (в макр.)*. Негови разновидности са *полето на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - средно абсолютно равнище на цените”*, *полето на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - реален брутен вътрешен продукт”* и *полето на макроикономическата политика “средно абсолютно равнище на цените (в макр.) - реален брутен вътрешен продукт”*.

ПОЛЕ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА “НОМИНАЛЕН ПАЗАРЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ - РЕАЛЕН БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ”* (macroeconomic policy field in a relation between market nominal interest rate and real gross domestic product) (в макр.) (*) – икономическо подпространство (вж. *икономическо пространство*) от пространството на зависимостите между *номиналния пазарен лихвен процент (в макр.)* и *обема на реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, което очертава областта на допустимите решения на *макроикономическата политика (в макр.)*.

ПОЛЕ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА “НОМИНАЛЕН ПАЗАРЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ - СРЕДНО АБСОЛЮТНО РАВНИЩЕ НА ЦЕНИТЕ”* (macroeconomic policy field in a relation between market nominal interest rate and average absolute price level) (в макр.) (*) – икономическо подпространство (вж. *икономическо пространство*) от пространството на зависимостите между *номиналния пазарен лихвен процент (в макр.)* и *средното абсолютно равнище на цените (в макр.)*, което очертава областта на допустимите решения на *макроикономическата политика (в макр.)*.

ПОЛЕ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА “СРЕДНО АБСОЛЮТНО РАВНИЩЕ НА ЦЕНИТЕ - РЕАЛЕН БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ”* (macroeconomic policy field in a relation between average absolute price level and real gross domestic product) (в макр.) (*) – икономическо подпространство (вж. *икономическо пространство*) от пространството на зависимостите между *средното абсолютно равнище на цените (в макр.)* и *обема на реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, което очертава областта на допустимите решения на *макроикономическата политика (в макр.)*.

ПОЛЕ НА ПОЛИТИКАТА (policy field) (**ки**) – във:

абсолютногъвкава парична политика (в макр.);

антинеутрална парична политика (в макр.);

бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като бюджетно-парично-комбиниране (в макр.));
гъвкава парична политика (в макр.);
експанзивна парична политика (в макр.) (същото като експанзионистична парична политика (в макр.));
експанзионистична парична политика (в макр.);
ефекти на паричната политика (в макр.);
конкретни цели на паричната политика (в макр.);
крайни цели на паричната политика (в макр.);
макроикономическа парична политика (в макр.) (същото като парична политика (в макр.));
междинна цел на паричната политика (в макр.) (същото като промеждутъчна цел на паричната политика (в макр.));
мишена на паричната политика (в макр.) (същото като промеждутъчна цел на паричната политика (в макр.));
негъвкава парична политика (в макр.);
неекспанзионистична парична политика (в макр.);
нерестриктивна парична политика (в макр.);
неутрална парична политика (в макр.);
ограничителна парична политика (в макр.) (същото като рестриктивна парична политика (в макр.));
оперативна цел на паричната политика (в макр.) (същото като тактическа цел на паричната политика (в макр.));
парична политика (в макр.);
поле на макроикономическата политика (в макр.);
поле на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);
поле на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - средно абсолютно равнище на цените” (в макр.);
поле на макроикономическата политика “средно абсолютно равнище на цените (в макр.) - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);
промеждутъчна цел на паричната политика (в макр.);
разширителна парична политика (в макр.) (същото като експанзионистична парична политика (в макр.));
рестриктивна парична политика (в макр.);
система от цели на паричната политика (в макр.);
степен на гъвкавост на паричната политика (в макр.);

тактическа цел на паричната политика (в макр.);
тактическа цел на паричната политика по вертикална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);
тактическа цел на паричната политика по наклонена крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);
тактическа цел на паричната политика по хоризонтална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);
цели на паричната политика (в макр.);
поле на макроикономическата политика (в макр.);
поле на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);
поле на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - средно абсолютно равнище на цените” (в макр.);
поле на макроикономическата политика “средно абсолютно равнище на цените (в макр.) - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.).

ПОЛЕЗЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (useful individual economic product) (подразбира се като полезен индивидуален стопаниствен икономически продукт) (*) – такава величина $q'' = q''(I)$ на индивидуалния икономически продукт $q = q(I)$ [в т.ч. на производствения икономически продукт [индивидуален] $q_p = q_p(I)$ и на потребителния икономически продукт [индивидуален] $q_c = q_c(I)$], чието индивидуално икономическо възпроизводство (в т.ч. индивидуално икономическо производство и индивидуално икономическо потребление) в рамките на един трудов възпроизводителски икономически цикъл [индивидуален] (в т.ч. на един трудов производителски икономически цикъл [индивидуален] и на един трудов потребителски икономически цикъл [индивидуален]) е полезно за индивида като възпроизводствена икономическа единица (в т.ч. като производител и като потребител), тъй като тогава производството и потреблението не надхвърлят разумното си равнище, т.е. това му носи някаква полза, имаща принос за неговото съществуване или за неговото възпроизводство като личност (тук се има предвид случай с еднoproдуктова индивидуална потенциалност или с многопродуктова индивидуална потенциалност, условно приведена към еднoproдуктова). Възпроизводството на полезния продукт е използване на *полезната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. прилагане на *прилагане производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и удовлетворяване на *полезните потребителски икономически потребности [инди-*

видуални продукти]). Според ингредиентната икономическа възпроизводителност разновидности на полезния индивидуален икономически продукт (чрез които той се проявява и съществува и за които той е общо понятие) са (1) *полезният производствен икономически продукт [индивидуален]* и (2) *полезният потребителен икономически продукт [индивидуален]*.

Полезният индивидуален продукт qr^u приема значения от *екзистенциалния икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *минимален ненормален икономически продукт [индивидуален]* q^e включително [в т.ч. от *екзистенциалния производствен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *минимален ненормален производствен икономически продукт [индивидуален]* qr^e и от *екзистенциалния потребителен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *минимален ненормален потребителен икономически продукт [индивидуален]* qc^e включително] до *разумния икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *максимален равновесен ефективен икономически продукт [индивидуален]*) q^1 включително [в т.ч. до *разумния производствен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *максимален равновесен ефективен производствен икономически продукт [индивидуален]*) qr^1 и до *разумния потребителен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *максимален равновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*) qc^1 включително]. Така че $q^e \leq q^u \leq q^1$.

Полезният индивидуален продукт включва (1) *ненормалния икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *недостатъчен икономически продукт [индивидуален]*) q^a [в т.ч. *ненормалния производствен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *неприемлив производствен икономически продукт [индивидуален]*) qr^a и *ненормалния потребителен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *неприемлив потребителен икономически продукт [индивидуален]*) qc^a] и (2) *ефективния икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *възпроизводим икономически продукт [индивидуален]*) q^x [в т.ч. *ефективния производствен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *възпроизводим производствен икономически продукт [индивидуален]*) qr^x и *ефективния потребителен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *възпроизводим потребителен икономически продукт [индивидуален]*) qc^x].

Полезният индивидуален икономически продукт е разновидност на общото понятие за **полезен икономически продукт*** (useful economic product)

[в т.ч. за *полезен производствен икономически продукт** (useful production economic product) и за *полезен потребителен икономически продукт** (useful consumption economic product)]. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други негови разновидности са *полезният фирмен икономически продукт** (useful firm economic product) [в т.ч. *полезният фирмен производствен икономически продукт** (useful firm production economic product) и *полезният фирмен потребителен икономически продукт** (useful firm consumption economic product)], *полезният обществен икономически продукт** (useful social economic product) [в т.ч. *полезният обществен производствен икономически продукт** (useful social production economic product) и *полезният обществен потребителен икономически продукт** (useful social consumption product)] и т.н. Когато не е посочено друго, под полезен икономически продукт обикновено се подразбира полезният индивидуален икономически продукт. Вж. *полезна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, *полезна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, *полезна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и *полезна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*.

ПОЛЕЗЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН] (useful individual economic product) (**ки**) – във:

- полезен икономически продукт [индивидуален];*
- полезен потребителен икономически продукт [индивидуален];*
- полезен производствен икономически продукт [индивидуален].*

ПОЛЕЗЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (useful individual consumption economic product) (*) – такава величина $qc'' = qc''(I)$ на *потребителния икономически продукт [индивидуален]* $qc = qc(I)$, чието индивидуално икономическо потребление (като фаза на индивидуалното икономическо възпроизводство) в рамките на един *трудов потребителски икономически цикъл [индивидуален]* е полезно за индивида потребител като *възпроизводствена икономическа единица*, тъй като му носи някаква полза, която има принос за неговото съществуване или за неговото възпроизводство като личност (тук се има предвид случай с еднопродуктови индивидуални потребности или с многопродуктови индивидуални потребности, условно приведени към еднопродуктови). Той е разновидност на *полезния икономически продукт [индивидуален]*. Потреблението на полезния потребителски про-

дукт е удовлетворяване на *полезни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*. Полезният индивидуален продукт qc^u приема значения от *екзистенциалния потребителен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *минимален ненормален потребителен икономически продукт [индивидуален]* qc^e включително до *разумния потребителен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *максимален равновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*) qc^1 включително, т.е. $qc^e \leq qc^u \leq qc^1$. Полезният индивидуален продукт включва *ненормалния потребителен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *неприемлив потребителен икономически продукт [индивидуален]*) qc^a и *ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *възпроизводим потребителен икономически продукт [индивидуален]*) qc^x .

Полезният индивидуален потребителен икономически продукт е разновидност на по-общото понятие за **полезен потребителен икономически продукт*** (useful consumption economic product). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други негови разновидности са **полезният фирмен потребителен икономически продукт*** (useful firm consumption economic product), **полезният обществен потребителен икономически продукт*** (useful social consumption economic product) и т.н. Когато не е посочено друго, под *полезен потребителен икономически продукт* обикновено се разбира *полезният индивидуален потребителен икономически продукт*. Вж. *полезни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, *полезни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*, *полезни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* и *полезни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*.

ПОЛЕЗЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (useful individual production economic product) (*) – такава величина $qr^u = qr^u(I)$ на *производствен икономически продукт [индивидуален]* $qr = qr(I)$, чието *индивидуално икономическо възпроизводство* (като фаза на *индивидуалното икономическо възпроизводство*) в рамките на един *трудов производителски икономически цикъл [индивидуален]* е полезно за индивида *производител* като *възпроизводствена икономическа единица*, и тъй като *потреблението* на този продукт му носи някаква полза, която има принос за неговото съществуване или за неговото възпроизводство като *личност* (тук се има предвид случай с *еднопродуктови индивидуални способности* или с *многопродук-*

този индивидуални способности, условно приведени към еднопродуктови). Той е разновидност на *полезния икономически продукт [индивидуален]*. Производството на полезния продукт е удовлетворяване на *полезни производствени икономически способности [индивидуални продукти]*. Полезният индивидуален продукт qr'' приема значения от *екзистенциалния производствен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *минимален ненормален производствен икономически продукт [индивидуален]* qr^e включително до *разумния производствен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *максимален равновесен ефективен производствен икономически продукт [индивидуален]*) qr^1 включително, т.е. $qr^e \leq qr'' \leq qr^1$. Полезният индивидуален продукт включва *ненормалния производствен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *неприемлив производствен икономически продукт [индивидуален]*) qr^a и *ефективен производствен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *възпроизводим производствен икономически продукт [индивидуален]*) qr^x .

Полезният индивидуален производствен икономически продукт е разновидност на по-общото понятие за *полезен производствен икономически продукт** (useful production economic product). Според *ингредиентната общност на икономическа обхватност* други негови разновидности са *полезният фирмен производствен икономически продукт** (useful firm production economic product), *полезният обществен производствен икономически продукт** (useful social production economic product) и т.н. Когато не е посочено друго, под *полезен производствен икономически продукт* обикновено се разбира *полезният индивидуален производствен икономически продукт*. Вж. *полезни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, *полезни ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, *полезни стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* и *полезни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*.

ПОЛЕЗНА ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ (desired /useful/ economic information) – *количеството на икономическата информация, съдържащо се в отделно съобщение, което намалява неопределеността в сведенията за дадена икономическа система. Вж. икономическа информация.*

ПОЛЕЗНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (useful absolute individual product economic potentiality) (**ки**) – във:

полезна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

полезна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

полезна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова].

ПОЛЕЗНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (useful individual product economic potentiality) (подразбира се като полезна индивидуална продуктова обща потенциалност при *икономическото стопанисване*) (*) – дефинирана в рамките на един *трудов възпроизводителски икономически цикъл [индивидуален]* (в т.ч. на един *трудов производителски икономически цикъл [индивидуален]* и на един *трудов потребителски икономически цикъл [индивидуален]*) такава по размер (по равнище) $q'' = q''(I)$ *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* $q = q(I)$ на даден индивид като *възпроизводствена икономическа единица*, при използването на която в неговото индивидуално *икономическото възпроизводство* (в т.ч. в индивидуалното *икономическо производство* и индивидуалното *икономическо потребление*, в своята общност образуващи *икономическото стопанисване* като вид възпроизводствена *икономическа конфигурация*) се създават и консумират *индивидуални икономически продукти*, което е полезно за него, тъй като не надхвърлят разумното си равнище, т.е. му носи някаква полза, имаща принос за неговото съществуване или за неговото възпроизводство като личност. Тя е уплътнена (компресирана) потенциална възпроизводствена **полезна индивидуална икономическа активност** (useful individual economic activity), насочена към стопанисването на продукти [в т.ч. уплътнено (компресирано) потенциално производствено **полезна индивидуално икономическо усърдие** (useful individual economic diligence) на факторите, насочено към създаването на продукти, и уплътнено (компресирано) потенциално потребително **полезна индивидуално икономическо усвояване** (useful individual economic assimilation), насочено към усвояването на продукти]. Нейното равнище се идентифицира чрез обема на *полезния икономически продукт [индивидуален]* от $q'' = q''(I)$ специфични единици и има същото като него означение. Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на полезната индивидуална

индивидуална потенциалност (чрез които тя се проявява и съществува и за които тя е общо понятие) са (1) *полезните производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, които се идентифицират чрез обема на *полезния производствен икономически продукт [индивидуален]* $qr'' = qr''(I)$ и имат същото като него означение, и (2) *полезните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*, които се идентифицират чрез обема на *полезния потребителен икономически продукт [индивидуален]* $qs'' = qs''(I)$ и имат същото като него означение.

Полезната индивидуална потенциалност q'' приема значения от *екзистенциалната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (последната същото като *минимална ненормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*) q^e включително [в т.ч. от *екзистенциалните производителски икономически способности [индивидуални продукти]* (последните същото като *минимални ненормални производителски икономически способности [индивидуални продукти]*) qr^e и от *екзистенциалните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* (последните същото като *минимални ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*) qs^e включително] до *разумната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (същото като *максимална равновесна ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*) q^1 включително [в т.ч. до *разумните производителски икономически способности [индивидуални продукти]* (същото като *максимални равновесни ефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*) qr^1 и до *разумните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* (същото като *максимални равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*) qs^1 включително]. Така че $q^e \leq q'' \leq q^1$.

Полезната индивидуална потенциалност включва (1) *ненормалната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (последната същото като *неприемлива икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*) q^a [в т.ч. *ненормалните производителски икономически способности [индивидуални продукти]* (последните същото като *неприемливи производителски икономически способности [индивидуални продукти]*) qr^a и *ненормалните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* (последните същото като *неприемливи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*) qs^a] и (2) *ефективната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (последната същото като *възпроизводима*

икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]) q^x [в т.ч. ефективните производителски икономически способности [индивидуални продуктови] (последните същото като възпроизводими производителски икономически способности [индивидуални продуктови]) qr^x и ефективните потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (същото като възпроизводими потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]) qc^x].

Според факторната икономическа определеност се разграничават (1) **полезна индивидуална трудово-определена продуктова икономическа потенциалност*** (useful individual labourly-determinate product economic potentiality) [в т.ч. **полезни индивидуални трудово-определени продуктови производителски икономически способности*** (useful individual labourly-determinate product producer's economic abilities) и **полезни индивидуални трудово-определени продуктови потребителски икономически потребности*** (useful individual labourly-determinate product consumer's economic needs /necessities/)] и (2) **полезна индивидуална физическо-определена продуктова икономическа потенциалност*** (useful individual physically-determinate product economic potentiality) [в т.ч. **полезни индивидуални физическо-определени продуктови производителски икономически способности*** (useful individual physically-determinate product producer's economic abilities) и **полезни индивидуални физическо-определени продуктови потребителски икономически потребности*** (useful individual physically-determinate product consumer's economic needs /necessities/)]. Ако не е посочено друго, под полезна индивидуална продуктова икономическа потенциалност обикновено се разбира полезната индивидуална трудово-определена продуктова икономическа потенциалност.

Според ценностната икономическа ингредиентност се разграничават (1) **полезна индивидуална продуктова работна икономическа потенциалност*** (useful individual product working economic potentiality) (вж. **работна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]**) [в т.ч. **полезни индивидуални продуктови работни производителски икономически способности*** (useful individual product working producer's economic abilities) (вж. **работни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]**) и **полезни индивидуални продуктови работни потребителски икономически потребности*** (useful individual product working consumer's economic needs /necessities/) (вж. **работни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]**)] и (2) **полезна индивидуална продуктова творческа**

икономическа потенциалност* (useful individual product creative economic potentiality) (вж. *творческа икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*) [в т.ч. **полезни индивидуални продуктови творчески производителски икономически способности*** (useful individual product creative producer's economic abilities) (вж. *творчески производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*) и **полезни индивидуални продуктови творчески потребителски икономически потребности*** (useful effective individual product creative consumer's economic needs /necessities/) (вж. *творчески потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*)].

Полезната индивидуална продуктова икономическа потенциалност е разновидност на по-общото понятие за **полезна продуктова икономическа потенциалност*** (useful product economic potentiality) [в т.ч. **полезни продуктови производителски икономически способности*** (useful product producer's economic abilities) и **полезни продуктови потребителски икономически потребности*** (useful product consumer's economic needs /necessities/)]. Според ингредиентната общностна икономическа обхватност други разновидности на полезната потенциалност са (1) **полезната фирмена продуктова икономическа потенциалност*** (useful firm product economic potentiality) [в т.ч. **полезните фирмени продуктови производителски икономически способности*** (useful firm product producer's economic abilities) и **полезните фирмени продуктови потребителски икономически потребности*** (useful firm product consumer's economic needs /necessities/)] и (2) **полезната обществена продуктова икономическа потенциалност*** (useful social product economic potentiality) [в т.ч. **полезните обществени продуктови производителски икономически способности*** (useful social product producer's economic abilities) и **полезните обществени продуктови потребителски икономически потребности*** (useful firm product consumer's economic needs /necessities/)]. Ако не е посочено друго, под полезна продуктова икономическа потенциалност обикновено се подразбира полезната индивидуална продуктова икономическа потенциалност.

Вж. *полезни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, *полезни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*, *полезна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, *полезна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и *полезна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*.

ПОЛЕЗНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (useful individual product economic potentiality) (**ки**) – във:

полезна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

полезна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

полезна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

полезна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова].

ПОЛЕЗНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (useful relative individual product economic potentiality) (**ки**) – във:

полезна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

полезна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

полезна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова].

ПОЛЕЗНА ОБЩА ПРЕДАВАНА СТОЙНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]*

(useful absolute individual total given value of the production economic product) (*) – обща предавана стойност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална] $TGV(AI)(qr^u)$, когато той е полезният производствен икономически продукт [индивидуален] $qr^u = qr^u$ (I) (вж. предавана икономическа стойност). Приема значения в интервала от екзистенциалната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална] $TGV(AI)(qr^e)$ до разумната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална] $TGV(AI)(qr^1)$ включително, т.е.

$$TGV(AI)(qr^e) \leq TGV(AI)(qr^u) \leq TGV(AI)(qr^1).$$

Тя еквивалентно съответства на *полезните стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]*. Тяхното прилагане осигурява на индивида производител като възпроизводствена икономическа единица е някаква полза, която има принос за неговото съществуване или за неговото възпроизводство като личност. По определение $TGV(AI)(qr^u)$

е разновидност на *стопанствената икономическа стойност*, тъй като полезното равнище на *ценностните икономически ингредиенти* (на *икономическите фоценности*) се формира според взаимозависимостите между *икономическото производство* и *икономическото потребление* в границите на *икономическото стопанисване* (вж. и релативистична теория на ценността).

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават ***полезна абсолютна индивидуална обща трудова предавана стойност на производствения икономически продукт**** (useful absolute individual total labour gived value of the production economic product) и ***полезна абсолютна индивидуална обща физическа предавана стойност на производствения икономически продукт**** (useful absolute individual total physical gived value of the production economic product). Ако не е посочено друго, под полезна абсолютна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт обикновено се подразбира полезната абсолютна индивидуална обща трудова предавана стойност на производствения икономически продукт. Полезната абсолютна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт е разновидност на по-общото понятие за ***полезна абсолютна обща предавана стойност на производствения икономически продукт**** (useful absolute total gived value of the production economic product). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разновидности на последната са ***полезната абсолютна фирмена обща предавана стойност на производствения икономически продукт**** (useful absolute firm total gived value of the production economic product), ***полезната абсолютна обществена обща предавана стойност на производствения икономически продукт**** (useful absolute social total gived value of the production economic product) и т.н. Ако не е посочено друго, под полезна абсолютна обща предавана стойност на производствения икономически продукт обикновено се подразбира полезната абсолютна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт.

ПОЛЕЗНА ОБЩА ПРЕДАВАНА СТОЙНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (useful relative individual total gived value of the production economic product) (*) – *обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] $TGV(RI)(qr^u)$, когато той е полезният производствен икономически продукт [индивидуален] $qr^u = qr^u$ (I) (вж. предавана икономическа стойност)*. Приема значения в интервала от *екзистенциалната обща*

предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] $TGV(RI)(qp^e)$ до разумната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] $TGV(RI)(qp^1)$ включително, т.е.

$$TGV(RI)(qp^e) \leq TGV(RI)(qp^u) \leq TGV(RI)(qp^1).$$

Тя еквиалентно съответства на *полезните стойностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]*. Тяхното прилагане осигурява на индивида производител като *възпроизводствена икономическа единица* е някаква полза, която има принос за неговото съществуване или за неговото възпроизводство като личност. По определение $TGV(RI)(qp^u)$ е разновидност на *стопанствената икономическа стойност*, тъй като полезното равнище на *ценностните икономически ингредienti* (на икономическите *фоценности*) се формира според взаимозависимостите между икономическото производство и икономическото потребление в границите на икономическото стопанисване (вж. и релативистична теория на ценността).

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават ***полезна относителна индивидуална обща трудова предавана стойност на производствения икономически продукт**** (useful relative individual total labour given value of the production economic product) и ***полезна относителна индивидуална обща физическа предавана стойност на производствения икономически продукт**** (useful relative individual total physical given value of the production economic product). Ако не е посочено друго, под полезна относителна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт обикновено се подразбира полезната относителна индивидуална обща трудова предавана стойност на производствения икономически продукт. Полезната относителна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт е разновидност на по-общото понятие за ***полезна относителна обща предавана стойност на производствения икономически продукт**** (useful relative total given value of the production economic product). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разновидности на последната са ***полезната относителна фирмена обща предавана стойност на производствения икономически продукт**** (useful relative firm total given value of the production economic product), ***полезната относителна обществена обща предавана стойност на производствения икономически продукт**** (useful relative social total given value of the production economic product) и т.н. Ако не е посочено друго, под полезна относителна

обща предавана стойност на производствения икономически продукт обикновено се подразбира полезната относителна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт.

ПОЛЕЗНА ОБЩА ПРИЕМАНА ПОЛЕЗНОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]*

(useful absolute individual total accepted utility of the consumption economic product) (*) – *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] $TDU(AI)(qc'')$, когато той е полезният потребителен икономически продукт [индивидуален] $qc'' = qc''(I)$ (вж. приемана икономическа полезност). Приема значения в интервала от екзистенциалната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] $TDU(AI)(qc^e)$ до разумната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] $TDU(AI)(qc^1)$ включително, т.е.*

$$TDU(AI)(qc^e) \leq TDU(AI)(qc'') \leq TDU(AI)(qc^1).$$

Тя еквиалентно съответства на *полезните полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*. Тяхното удовлетворяване носи на индивида потребител като възпроизводствена икономическа единица е носи някаква полза, която има принос за неговото съществуване или за неговото възпроизводство като личност. По определение $TDU(AI)(qc'')$ е разновидност на *стопанствената икономическа полезност*, тъй като полезното равнище на *ценностните икономически ингредиенти* (на *икономическите фоценности*) се формира според взаимозависимостите между *икономическото производство и икономическото потребление* в границите на *икономическото стопанисване* (вж. и *релятивистична теория на ценността*).

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават ***полезна абсолютна индивидуална обща трудова приемана полезност на потребителния икономически продукт**** (useful absolute individual total labour accepted utility of the consumption economic product) и ***полезна абсолютна индивидуална обща физическа приемана полезност на потребителния икономически продукт**** (useful absolute individual total physical accepted utility of the consumption economic product). Ако не е посочено друго, под *полезна абсолютна индивидуална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт* обикновено се подразбира *полезната абсолютна индивидуална обща трудова приемана полезност на потребителния икономически продукт*. Полез-

ната абсолютна индивидуална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт е разновидност на по-общото понятие за **полезна абсолютна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт*** (useful absolute total accepted utility of the consumption economic product). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разновидности на последната са **полезната абсолютна фирмена обща приемана полезност на потребителния икономически продукт*** (useful absolute firm total accepted utility of the consumption economic product), **полезната абсолютна обществена обща приемана полезност на потребителния икономически продукт*** (useful absolute social total accepted utility of the consumption economic product) и т.н. Ако не е посочено друго, под **полезна абсолютна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт** обикновено се подразбира **полезната абсолютна индивидуална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт**.

ПОЛЕЗНА ОБЩА ПРИЕМАНА ПОЛЕЗНОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]*

(useful relative individual total accepted utility of the consumption economic product) (*) – **обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]** $TDU(RI)(qc'')$, когато той е **полезният потребителен икономически продукт [индивидуален]** $qc'' = qc''$ (I) (вж. *приемана икономическа полезност*). Приема значения в интервала от *екзистенциалната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]* $TDU(RI)(qc^e)$ до *разумната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]* $TDU(RI)(qc^1)$ включително, т.е.

$$TDU(RI)(qc^e) \leq TDU(RI)(qc'') \leq TDU(RI)(qc^1).$$

Тя еквиалентно съответства на *полезните полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*. Тяхното удовлетворяване носи на индивида потребител като *възпроизводствена икономическа единица* е носи някаква полза, която има принос за неговото съществуване или за неговото възпроизводство като личност. По определение $TDU(RI)(qc'')$ е разновидност на *стопанствената икономическа полезност*, тъй като полезното равнище на *ценностните икономически ingrediente* (на *икономическите фоценности*) се формира според взаимозависимостите между

икономическото производство и икономическото потребление в границите на икономическото стопанисване (вж. и релативистична теория на ценността).

Според факторната икономическа определеност се разграничават **полезна относителна индивидуална обща трудова приемана полезност на потребителния икономически продукт*** (useful relative individual total labour accepted utility of the consumption economic product) и **полезна относителна индивидуална обща физическа приемана полезност на потребителния икономически продукт*** (useful relative individual total physical accepted utility of the consumption economic product). Ако не е посочено друго, под полезна относителна индивидуална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт обикновено се подразбира полезната относителна индивидуална обща трудова приемана полезност на потребителния икономически продукт. Полезната относителна индивидуална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт е разновидност на по-общото понятие за **полезна относителна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт*** (useful relative total accepted utility of the consumption economic product). Според ингредиентната общностна икономическа обхватност други разновидности на последната са **полезната относителна фирмена обща приемана полезност на потребителния икономически продукт*** (useful relative firm total accepted utility of the consumption economic product), **полезната относителна обществена обща приемана полезност на потребителния икономически продукт*** (useful relative social total accepted utility of the consumption economic product) и т.н. Ако не е посочено друго, под полезна относителна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт обикновено се подразбира полезната относителна индивидуална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт.

ПОЛЕЗНА ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (useful absolute individual product utility economic potentiality) (*) – *полезна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена и измерена в абсолютна полезностна икономическа мярка на даден индивид като възпроизводствена икономическа единица. Представлява абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща икономическа полезност*** (potential useful individual total economic utility) (вж. *икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща икономическа полезност на набора от *полезна*

ни икономически продукти [индивидуални], които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на полезната икономическа потенциалност на индивида. Затова полезната абсолютна индивидуална обща икономическа полезност на икономическите продукти изразява и съответства на полезната абсолютна индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност. Според възпроизводствената икономическа субектност разновидности на полезната абсолютна индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност са *полезните полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *полезните полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*.

ПОЛЕЗНА ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (useful individual product utility economic potentiality) (*) – *полезна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена и измерена в полезностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност е на *полезната ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Представлява уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща икономическа полезност*** (potential useful individual total economic utility) (вж. *икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща икономическа стойност на набора от *полезни икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на полезната икономическа потенциалност на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова полезната индивидуална обща икономическа полезност на икономическите продукти изразява и съответства на полезната индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност.

Според възпроизводствената икономическа субектност разновидности на полезната индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност са *полезните полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *полезните полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*. Според икономическата съотносителност се разграничават *полезна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални про-*

дуктови] и полезни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]) и полезна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. полезни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови] и полезни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]).

ПОЛЕЗНА ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (useful relative individual product utility economic potentiality) (*) – *полезна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена в коефициент и измерена в относителна полезностна икономическа мярка на даден индивид като възпроизводствена икономическа единица. Представлява относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща икономическа полезност*** (potential useful individual total economic utility) (вж. *икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща икономическа полезност на набора от *полезни икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на полезната икономическа потенциалност на индивида. Затова полезната относителна индивидуална обща икономическа полезност на икономическите продукти изразява и съответства на полезната относителна индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност. Равна е на съотношението между *полезната полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* и *разумната полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на полезната относителна индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност са *полезните полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]* и *полезните полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*.

ПОЛЕЗНА СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (useful absolute individual product value economic potentiality) (*) – *полезна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена и измерена в

абсолютна стойностна *икономическа мярка* на даден индивид като *възпроизводствена икономическа единица*. Представлява абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща икономическа стойност*** (potential useful individual total economic value) (вж. *икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща икономическа стойност на набора от *полезна икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното *икономическо възпроизводство* ще се произвеждат и потребяват при използването на полезната *икономическа потенциалност* на индивида. Затова полезната абсолютна индивидуална обща икономическа стойност на икономическите продукти изразява и съответства на полезната абсолютна индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциалност. Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на полезната абсолютна индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциалност са *полезна стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *полезна стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*.

ПОЛЕЗНА СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (useful individual product value economic potentiality) (*) – *полезна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена и измерена в стойностна *икономическа мярка* (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност е на *полезна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Представлява уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща икономическа стойност*** (potential useful individual total economic value) (вж. *икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща икономическа стойност на набора от *полезна икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното *икономическо възпроизводство* ще се произвеждат и потребяват при използването на полезната *икономическа потенциалност* на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова полезната индивидуална обща икономическа стойност на икономическите продукти изразява и съответства на полезната индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциалност.

Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на полезната индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциал-

ност са *полезните стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* и *полезните стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*. Според икономическата съотносителност се разграничават *полезна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезни стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *полезни стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*) и *полезна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезни стойностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]* и *полезни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*).

ПОЛЕЗНА СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (useful relative individual product value economic potentiality) (*) – *полезна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена в коефициент и измерена в относителна стойностна икономическа мярка на даден индивид като *възпроизводствена икономическа единица*. Представлява относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща икономическа стойност*** (potential useful individual total economic value) (вж. *икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща икономическа стойност на набора от *полезни икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на *полезната икономическа потенциалност* на индивида. Затова *полезната относителна индивидуална обща икономическа стойност* на икономическите продукти изразява и съответства на *полезната относителна индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциалност*. Равна е на съотношението между *полезната стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* и *разумната стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на *полезната относителна индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциалност* са *полезните стойностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]* и *полезните стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*.

ПОЛЕЗНА ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (useful absolute individual product worth economic potentiality) (*) – *полезна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова], представена и измерена в абсолютна ценностна икономическа мярка на даден индивид като възпроизводствена икономическа единица. Представлява абсолютно измерена уплътнена (компресирана) потенциална полезна индивидуална обща икономическа ценност** (potential useful individual total economic worth) (вж. *икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща икономическа ценност на набора от *полезни икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на полезната икономическа потенциалност на индивида. Затова полезната абсолютна индивидуална обща икономическа ценност на икономическите продукти изразява и съответства на полезната абсолютна индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност. Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на полезната абсолютна индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност са *полезните ценностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *полезните ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*. Според *ценностната икономическа ингредиентност* нейни разновидности са (1) *полезната стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезните стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *полезните стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*) и (2) *полезната полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезните полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *полезните полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*).

ПОЛЕЗНА ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (useful individual product worth economic potentiality) (*) – *полезна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова], представена и измерена в ценностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Представлява уплътнена (компресирана) потенциална полезна индивидуална обща икономическа ценност**

(potential useful individual total economic worth) (вж. *икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща икономическа ценност на набора от *полезни икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на полезната икономическа потенциалност на индивида като възпроизводствена икономическа единица. Затова полезната индивидуална обща икономическа ценност на икономическите продукти изразява и съответства на полезната индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност.

Според възпроизводствената икономическа субектност разновидности на полезната индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност са *полезните ценностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *полезните ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*. Според ценностната икономическа ингредиентност нейни разновидности са (1) *полезната стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезните стойностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *полезните стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*) и (2) *полезната полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезните полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *полезните полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*). Според икономическата съотносителност се разграничават *полезна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезни ценностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *полезни ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*) и *полезна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезни ценностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]* и *полезни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*).

ПОЛЕЗНА ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (useful relative individual product worth economic potentiality) (*) – *полезна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена в коефициент и из-

мерена в относителна ценностна *икономическа мярка* на даден индивид като *възпроизводствена икономическа единица*. Представлява относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща икономическа ценност*** (potential useful individual total economic worth) (вж. *икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща икономическа ценност на набора от *полezni икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното *икономическо възпроизводство* ще се произвеждат и потребяват при използването на *полезната икономическа потенциалност* на индивида. Затова *полезната относителна индивидуална обща икономическа ценност* на икономическите продукти изразява и съответства на *полезната относителна индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност*. Равна е на съотношението между *полезната ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* и *разумната ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на *полезната относителна индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност* са *полезните ценностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]* и *полезните ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*. Според *ценностната икономическа ингредиентност* нейни разновидности са (1) *полезната стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезните стойностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]* и *полезните стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*) и (2) *полезната полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезните полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]* и *полезните полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*).

ПОЛЕЗНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (useful individual product economic needs /necessities/) (**ки**) – **ВЪВ:**

полezni полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

полezni потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полezni стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полezni ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ПОЛЕЗНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (useful individual product economic abilities) (**ки**) – във:

полezni полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

полezni производителски икономически способности [индивидуални продукти];

полezni стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

полezni ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ПОЛЕЗНИ ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (useful individual product utility economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

полezni полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ПОЛЕЗНИ ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (useful individual product utility economic abilities) (**ки**) – във:

полezni полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ПОЛЕЗНИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful absolute individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (*) – *полezni полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* на даден индивид потребител като възпроизводствена икономическа единица, измерени чрез абсолютна полезностна икономическа мярка (в абсолютни полезностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); полезни индивидуални продукти полезностни потребителски

икономически потребности, представени като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *полезната полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща приемана икономическа полезност*** (potential useful individual total accepted economic utility) (вж. *приемана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща приемана икономическа полезност на набора от *полezni потребителни икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление се консумират при удовлетворяването на потребителските икономически потребности на индивида.

ПОЛЕЗНИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (*) – *полezni потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*, представени и измерени в *полезностна икономическа мярка* (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност са едновременно на *полезната полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на *полезните ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща приемана икономическа полезност*** (potential useful individual total accepted economic utility) (вж. *приемана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща приемана икономическа стойност на набора от *полezni потребителни икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление ще се консумират при удовлетворяването на полезните икономически потребности на индивида потребител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова полезната индивидуална обща приемана икономическа полезност на потребителните икономически продукти изразява и съответства на полезните индивидуални продуктови полезностни потребителски икономически потребности. Според *икономическата съотносителност* се разграничават *полezni полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *полezni полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*.

ПОЛЕЗНИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful relative individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (*) – *полезни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* на даден индивид потребител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез относителна полезностна икономическа мярка (в относителни полезностни икономически единици); полезни индивидуални продукти полезностни потребителски икономически потребности, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *полезната полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща приемана икономическа полезност*** (potential useful individual total accepted economic utility) (вж. *приемана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща приемана икономическа полезност на набора от *полезни потребителски икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление се консумират при удовлетворяването на потребителските икономически потребности на индивида. Равни са на съотношението между *полезните полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]* и *разумните полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*.

ПОЛЕЗНИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful absolute individual product utility producer's economic abilities) (*) – *полезни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез абсолютна полезностна икономическа мярка (в абсолютни полезностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); полезни индивидуални продукти полезностни производителски икономически способности, представени като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *полезната полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща предавана икономическа полезност*** (potential useful individual total gived economic utility) (вж. *предавана икономическа полезност* и *обща икономическа полез-*

ност), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща предавана икономическа полезност на набора от *полезни производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство се създават при прилагането на производителските икономически способности на индивида.

ПОЛЕЗНИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful individual product utility producer's economic abilities) (*) – *полезни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, представени и измерени в полезностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност са едновременно на *полезната полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на *полезните ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща предавана икономическа полезност*** (potential useful individual total given economic utility) (вж. *предавана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща предавана икономическа стойност на набора от *полезни производствени икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство ще се създават при прилагането на полезните икономически способности на индивида производител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова полезната индивидуална обща предавана икономическа полезност на производствените икономически продукти изразява и съответства на полезните индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности. Според икономическата съотносителност се разграничават *полезни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *полезни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]*.

ПОЛЕЗНИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful relative individual product utility producer's economic abilities) (*) – *полезни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез относителна полезностна икономическа

мярка (в относителни полезностни икономически единици); полезни индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *полезната полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща предавана икономическа полезност*** (potential useful individual total gived economic utility) (вж. *предавана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща предавана икономическа полезност на набора от *полezni производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство се създават при прилагането на производителските икономически способности на индивида. Равни са на съотношението между *полезните полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *разумните полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]*.

ПОЛЕЗНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful individual product consumer's economic needs /necessities/) (от индивидуален консумативен продукт) (*) – дефинирани в рамките на един *трудов потребителски икономически цикъл [индивидуален]* такива по размер (по равнище) непроизводствени *потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]* $qc'' = qc''(I)$ на даден индивид потребител като *възпроизводствена икономическа единица*, чието удовлетворяване в неговото индивидуално икономическото потребление (като фаза на индивидуалното икономическото възпроизводство) чрез консумиране на *индивидуални икономически продукти* (в частност на *потребителни икономически продукти*) му носи някаква полза, която има принос за неговото съществуване или за неговото възпроизводство като личност. Тяхното равнище се идентифицира чрез обема на *полезния потребителен икономически продукт [индивидуален]* от $qc'' = qc''(I)$ (в специфични единици) и затова имат същото като него означение. Разновидност са на *полезната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Полезните индивидуални потребности qc'' приемат значения от *екзистенциалните потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]* (същото като *минимални ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*) qc^e включително до *разумните потребителски икономически потребности [ин-*

дивидуални продуктови] (същото като максимални равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]) qc^1 включително, т.е. $qc^e \leq qc^u \leq qc^1$. Полезните индивидуални потребности включват ненормалните потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (същото като неприемливи потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]) qc^a и ефективните потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (същото като възпроизводими потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]) qc^x .

Според факторната икономическа определеност се разграничават **полезни индивидуални трудово-определени продуктови потребителски икономически потребности*** (useful individual labourly-determinate product consumer's economic needs /necessities/) и **полезни индивидуални физическо-определени продуктови потребителски икономически потребности*** (useful individual physically-determinate product consumer's economic needs /necessities/). Ако не е посочено друго, под полезни индивидуални продуктови потребителски икономически потребности обикновено се подразбират полезните индивидуални трудово-определени продуктови потребителски икономически потребности. Според ценностната икономическа ингредиентност се разграничават **полезни индивидуални продуктови работни потребителски икономически потребности*** (useful individual product working consumer's economic needs /necessities/) (вж. работни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]) и **полезни индивидуални продуктови творчески потребителски икономически потребности*** (useful individual product creative consumer's economic needs /necessities/) (вж. творчески потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]). Полезните индивидуални продуктови потребителски икономически потребности са разновидност на по-общото понятие за **полезни продуктови потребителски икономически потребности*** (useful useful product consumer's economic needs /necessities/). Според ингредиентната общностна икономическа обхватност други разновидности на последните са **полезни фирмени продуктови потребителски икономически потребности*** (useful firm product consumer's economic needs /necessities/), **полезни обществени продуктови потребителски икономически потребности*** (useful social product consumer's economic needs /necessities/) и т.н. Когато не е посочено друго, под полезни продуктови потребителски икономически потребности обикновено се подразбират полезните индивидуални продуктови потребителски икономически потребности.

Вж. *полезни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, *полезни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*, *полезни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* и *полезни полезностни икономически потребности [индивидуални продукти]*.

ПОЛЕЗНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (useful individual product consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – ВЪВ:

полезни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ПОЛЕЗНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful individual product producer's economic abilities) (от индивидуален консумативен продукт) (*) – дефинирани в рамките на един *трудов производителски икономически цикъл [индивидуален]* такива по размер (по равнище) *производителски икономически способности [индивидуални продукти]* $qr'' = qr''(I)$ на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, чието прилагане в неговото индивидуално икономическото производство (като фаза на индивидуалното икономическото възпроизводство) чрез създаване на *индивидуални икономически продукти* му носи някаква полза, която има принос за неговото съществуване или за неговото възпроизводство като личност. Тяхното равнище се идентифицира чрез обема на *полезния производствен икономически продукт [индивидуален]* от $qr'' = qr''(I)$ (в специфични единици) и затова имат същото като него означение. Разновидност са на *полезната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Полезните индивидуални способности qr'' приемат значения от *екзистенциалните производителски икономически способности [индивидуални продукти]* (същото като *минимални ненормални производителски икономически способности [индивидуални продукти]*) qr^e включително до *разумните производителски икономически способности [ин-*

дивидуални продукти] (същото като максимални равновесни ефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти]) qr^1 включително , т.е. $qr^e \leq qr^u \leq qr^1$. Полезните индивидуални способности включват ненормалните производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като неприемливи производителски икономически способности [индивидуални продукти]) qr^a и ефективните производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като възпроизводими производителски икономически способности [индивидуални продукти]) qr^x .

Според факторната икономическа определеност се разграничават **полезни индивидуални трудово-определени продукти производителски икономически способности*** (useful individual labourly-determinate product producer's economic abilities) и **полезни индивидуални физическо-определени продукти производителски икономически способности*** (useful individual physically-determinate product producer's economic abilities). Ако не е посочено друго, под полезни индивидуални продукти производителски икономически способности обикновено се подразбират полезните индивидуални трудово-определени продукти производителски икономически способности. Според ценностната икономическа ингредиентност се разграничават **полезни индивидуални продукти работни производителски икономически способности*** (useful individual product working producer's economic abilities) (вж. работни производителски икономически способности [индивидуални продукти]) и **полезни индивидуални продукти творчески производителски икономически способности*** (useful individual product creative producer's economic abilities) (вж. творчески производителски икономически способности [индивидуални продукти]). Полезните индивидуални продукти производителски икономически способности са разновидност на по-общото понятие за **полезни продукти производителски икономически способности*** (useful product producer's economic abilities). Според ингредиентната общностна икономическа обхватност други разновидности на последните са **полезни фирмени продукти производителски икономически способности*** (useful firm product producer's economic abilities), **полезни обществени продукти производителски икономически способности*** (useful social product producer's economic abilities) и т.н. Когато не е посочено друго, под полезни продукти производителски икономически способности обикновено се подразбират полезните индивидуални продукти производителски икономически способности. Вж. **полезни производителски икономически способности [индивидуални**

.....

продуктови], полезни ценностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови], полезни стойностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови] и полезни полезностни икономически способности [индивидуални продуктови].

ПОЛЕЗНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (useful individual product producer's economic abilities) (**ки**) – във:

полезни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови];

полезни производителски икономически способности [индивидуални продуктови];

полезни стойностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови];

полезни ценностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови].

ПОЛЕЗНИ СТОЙНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (useful individual product value economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

полезни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови].

ПОЛЕЗНИ СТОЙНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (useful individual product value economic abilities) (**ки**) – във:

полезни стойностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови].

ПОЛЕЗНИ СТОЙНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful absolute individual product value consumer's economic needs /necessities/) (*) – *полезни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]* на даден индивид потребител като възпроизводствена икономическа единица, измерени чрез абсолютна стойностна икономическа мярка (в абсолютни стойностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); полезни индивидуални продуктови стойностни потребителски икономически потребности, представени като *относителна икономическа ве-*

личина. Разновидност са на *полезната стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща приемана икономическа стойност*** (potential useful individual total accepted economic value) (вж. *приемана икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща приемана икономическа стойност на набора от *полезни потребителни икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление се консумират при удовлетворяването на потребителските икономически потребности на индивида.

ПОЛЕЗНИ СТОЙНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful individual product value consumer's economic needs /necessities/) (*) – *полезни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*, представени и измерени в стойностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност са едновременно на *полезната стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на *полезните ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща приемана икономическа стойност*** (potential useful individual total accepted economic value) (вж. *приемана икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща приемана икономическа стойност на набора от *полезни потребителни икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление ще се консумират при удовлетворяването на *полезните икономически потребности* на индивида потребител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова *полезната индивидуална обща приемана икономическа стойност* на потребителните икономически продукти изразява и съответства на *полезните индивидуални продуктови стойностни потребителски икономически потребности*. Според *икономическата съотносителност* се разграничават *полезни стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *полезни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*.

ПОЛЕЗНИ СТОЙНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТАВИ]*

(useful relative individual product value consumer's economic needs /necessities/) (*) – *полезни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* на даден индивид потребител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез относителна стойностна *икономическа мярка* (в относителни стойностни икономически единици); полезни индивидуални продуктови стойностни потребителски икономически потребности, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *полезната стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща приемана икономическа стойност*** (potential useful individual total accepted economic value) (вж. *приемана икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща приемана икономическа стойност на набора от *полезни потребителски икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното *икономическо потребление* се консумират при удовлетворяването на потребителските икономически потребности на индивида. Равни са на съотношението между *полезните стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]* и *разумните стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*.

ПОЛЕЗНИ СТОЙНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]*

(useful absolute individual product value producer's economic abilities) (*) – *полезни стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез абсолютна стойностна *икономическа мярка* (в абсолютни стойностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); полезни индивидуални продуктови стойностни производителски икономически способности, представени като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *полезната стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща предавана икономическа стойност*** (potential useful individual total gived economic value) (вж. *предавана икономическа стойност* и *обща икономическа*

стойност), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща предавана икономическа стойност на набора от *полезни производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното *икономическо производство* се създават при прилагането на производителските икономически способности на индивида.

ПОЛЕЗНИ СТОЙНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful individual product value producer's economic abilities) (*) – *полезни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, представени и измерени в стойностна *икономическа мярка* (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност са едновременно на *полезната стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на *полезните ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща предавана икономическа стойност*** (potential useful individual total gived economic value) (вж. *предавана икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща предавана икономическа стойност на набора от *полезни производствени икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното *икономическо производство* ще се създават при прилагането на полезните *икономически способности* на индивида производител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова полезната индивидуална обща предавана икономическа стойност на производствените икономически продукти изразява и съответства на полезните индивидуални продуктови стойностни производителски икономически способности. Според *икономическата съотносителност* се разграничават *полезни стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *полезни стойностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]*.

ПОЛЕЗНИ СТОЙНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful relative individual product value producer's economic abilities) (*) – *полезни стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез относителна стойностна *икономическа мярка* (в относителни стойностни икономически единици); полезни индивиду-

ални продуктови стойностни производителски икономически способности, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *полезната стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща предавана икономическа стойност*** (potential useful individual total gived economic value) (вж. *предавана икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща предавана икономическа стойност на набора от *полезни производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство се създават при прилагането на производителските икономически способности на индивида. Равни са на съотношението между *полезните стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *разумните стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]*.

ПОЛЕЗНИ ЦЕННОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (useful individual product worth economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

полезни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови].

ПОЛЕЗНИ ЦЕННОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (useful individual product worth economic abilities) (**ки**) – във:

полезни ценностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови].

ПОЛЕЗНИ ЦЕННОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful absolute individual product worth consumer's economic needs /necessities/) (*) – *полезни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]* на даден индивид потребител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез абсолютна ценностна *икономическа мярка* (в абсолютни ценностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); *полезни индивидуални продуктови ценностни потребителски икономически потребности*, представени като *абсолютна икономическа величина*. Разновидност са на *полезната ценностна икономическа потенциалност*

[абсолютна индивидуална продуктова]. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща приемана икономическа ценност*** (potential useful individual total accepted economic worth) (вж. *приемана икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща приемана икономическа ценност на набора от *полezni потребителни икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление се консумират при удовлетворяването на потребителските икономически потребности на индивида. Според *ценностната икономическа ингредиентност* техни разновидности са (1) *полезните стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]* и (2) *полезните полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*.

ПОЛЕЗНИ ЦЕННОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful individual product worth consumer's economic needs /necessities/) (*) – *полezni потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*, представени и измерени в ценностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност са на *полезната ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща приемана икономическа ценност*** (potential useful individual total accepted economic worth) (вж. *приемана икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща приемана икономическа ценност на набора от *полezni потребителни икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление ще се консумират при удовлетворяването на полезните икономически потребности на индивида потребител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова полезната индивидуална обща приемана икономическа ценност на потребителните икономически продукти изразява и съответства на полезните индивидуални продуктови ценностни потребителски икономически потребности. Според *ценностната икономическа ингредиентност* техни разновидности са (1) *полезните стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]* и (2) *полезните полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*. Според икономическата съотносителност се разграничават *полezni ценностни потребителски икономически*

потребности [абсолютни индивидуални продукти] и полезни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти].

ПОЛЕЗНИ ЦЕННОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТО-ВИ]* (useful relative individual product worth consumer's economic needs /necessities/) (*) – *полезни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] на даден индивид потребител като възпроизводствена икономическа единица, измерени чрез относителна ценностна икономическа мярка (в относителни ценностни икономически единици); полезни индивидуални продукти ценностни потребителски икономически потребности, представени в коефициент като относителна икономическа величина. Разновидност са на полезната ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща приемана икономическа ценност*** (potential useful individual total accepted economic worth) (вж. *приемана икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща приемана икономическа ценност на набора от *полезни потребителски икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление се консумират при удовлетворяването на потребителските икономически потребности на индивида. Според *ценностната икономическа ингредиентност* техни разновидности са (1) *полезните стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]* и (2) *полезните полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*. Равни са на съотношението между *полезните ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]* и *разумните ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*.*

ПОЛЕЗНИ ЦЕННОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful absolute individual product worth producer's economic abilities) (*) – *полезни ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти] на даден индивид производител като възпроизводствена икономическа единица, измерени чрез абсолютна ценностна икономическа мярка (в*

абсолютни ценностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); полезни индивидуални продуктови ценностни производителски икономически способности, представени като *абсолютна икономическа величина*. Разновидност са на *полезната ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща предавана икономическа ценност*** (potential useful individual total gived economic worth) (вж. *предавана икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща предавана икономическа ценност на набора от *полezni производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство се създават при прилагането на производителските икономически способности на индивида. Според *ценностната икономическа ингредиентност* техни разновидности са (1) *полезните стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и (2) *полезните полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]*.

ПОЛЕЗНИ ЦЕННОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (useful individual product worth producer's economic abilities) (*) – *полезни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, представени и измерени в *ценностна икономическа мярка* (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност са на *полезната ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща предавана икономическа ценност*** (potential useful individual total gived economic worth) (вж. *предавана икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща предавана икономическа ценност на набора от *полezni производствени икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство ще се създават при прилагането на полезните икономически способности на индивида производител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова полезната индивидуална обща предавана икономическа ценност на производствените икономически продукти изразява и съответства на полезните индивидуални продуктови ценностни производителски икономически способности. Според *ценностната икономическа ингредиентност* техни разновидности са (1) *полезните стойностни производителски икономически способности [индивидуални про-*

дуктови] и (2) *полезните полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*. Според икономическата съотносителност се разграничават *полезни ценностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *полезни ценностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]*.

ПОЛЕЗНИ ЦЕННОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТО-ВИ]* (useful relative individual product worth producer's economic abilities) (*) – *полезни ценностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез относителна ценностна икономическа мярка (в относителни ценностни икономически единици); *полезни индивидуални продуктови ценностни производителски икономически способности*, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *полезната ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална полезна индивидуална обща предавана икономическа ценност*** (potential useful individual total gived economic worth) (вж. *предавана икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща предавана икономическа ценност на набора от *полезни производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство се създават при прилагането на производителските икономически способности на индивида. Според *ценностната икономическа ингредиентност* техни разновидности са (1) *полезните стойностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]* и (2) *полезните полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]*. Равни са на съотношението между *полезните ценностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *разумните ценностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]*.

ПОЛЕЗНО ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ* (desired economic action /impact/) – вж. *получаване от икономическата система на въздействие при шумов фон*.

ПОЛЕЗНО ЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО] (useful individual product worth economic behaviour) (**ки**) – във:

област на полезното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово].

ПОЛЕЗНОСТ (utility) (*) – *оценка* (estimation), която поддържащата единица (вж. *поддържащи единици*) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **творческата активност** (creative activity) (дейност) [творческа активност на участниците във възпроизводството, същото като **творческа възпроизводителска активност*** (creative reproductional activity)], приложена (и изразходвана) в създаването и усвояването на потенциалната способност на даден възпроизводителен поддържащ запас (вж. *възпроизводствени поддържащи запаси*) да удовлетворява нейни и на други единици *възпроизводствени потребности*, чрез което те съществуват и се възпроизвеждат в определени граници и при условията на оскъдност на **възпроизводствените ресурси** (вж. *възпроизводствени икономически ресурси* и *възпроизводство*). В производството се конституира **производствена полезност*** (production utility) (в т.ч. полезност на производствения фактор и полезност на производствения продукт), която е оценка на **творческата производителска активност*** (creative producer's activity), съществуваща тук във формата на **умения** (skills /knacks/) на производствените фактори (трудови и физически). В потреблението се конституира **потребителна полезност*** (consumption utility) (в т.ч. полезност на потребителния фактор и полезност на потребителния продукт), която е оценка на **творческата потребителска активност*** (creative consumer's activity). В рамките на *поддържащата сфера* (на *поддържането*) се разграничават **стопанска полезност** (protoeconomic utility), **икономическа полезност**, **пазарно-икономическа полезност** (marketly-economic utility) и **финансово-пазарно-икономическа полезност** (financially-marketly-economic utility).

ПОЛЕЗНОСТ (utility) (**кд**) – във:

абсолютна икономическа полезност;

актуална обща икономическа полезност;

висока непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

висока непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималната пределна полезност на парите (в микр.);

възприета икономическа полезност (вж. икономическа полезност);

възпроизводима икономическа полезност (вж. икономическа полезност);

външни въздействия върху икономическата полезност (в микр.);

двупродуктов анализ на индивидуалната икономическа полезност и стойност;

динамична функция на полезността на индивида (в микр.);

дискретна интегрална интертемпорална функция на полезността на индивида (в микр.);

дуалностна икономическа полезност;

дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

единичен запас на икономическата полезност (същото като производствена предметеност на полезностния икономически запас);

единичен паричен продукт на икономическата полезност (същото като производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас; вж. производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас);

единичен паричен фактор на икономическата полезност (същото като производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас; вж. производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас);

единичен продукт на икономическата полезност (същото като производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас);

единичен специфичен запас на икономическата полезност (същото като производствена специфична предметеност на полезностния икономически запас);

единичен специфичен продукт на икономическата полезност (същото като производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас);

единичен специфичен фактор на икономическата полезност (същото като производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас);

единичен фактор на икономическата полезност (същото като производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас);

единична излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична икономическа полезност [абсолютна];

единична икономическа полезност [относителна];

единична икономическа полезност;

единична недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима икономическа полезност;

единична необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на икономическия запас (същото като производствена полезностна интензивност на икономическия запас);

единична полезност на икономическия продукт (същото като производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас);

единична полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична полезност на икономическия фактор (същото като производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас);

единична полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на паричния икономически продукт (същото като **производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

единична полезност на паричния икономически продукт (същото като **производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

единична полезност на паричния икономически фактор (същото като **производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

единична полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на специфичния икономически запас (същото като *производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

единична полезност на специфичния икономически продукт (същото като *производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

единична полезност на специфичния икономически фактор (същото като *производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

единична полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична принадлежна икономическа полезност;

единична принадлежна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична цялостна икономическа полезност;

единична цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] (същото като единична необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална]);

единична цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] (същото като единична необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]);

единична цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] (същото като единична необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]);

единична цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] (същото като единична необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]);

еднокомпонентна икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

екзистенциална дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

екзистенциална дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

екзистенциална обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

екзистенциална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

екзистенциална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

експроприирана икономическа полезност;

експроприирана необходима икономическа полезност (вж. *експроприирана икономическа полезност*);

експроприирана принадлежна икономическа полезност (вж. *експроприирана икономическа полезност*);

екстровеертна дуалностна икономическа полезност;

екстровеертна сингуларностна икономическа полезност;

еластичност на пределната полезност към продуктовото търсене (в микр.);

ефективна дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

ефективна дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

ефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ефекторно-реализирана икономическа полезност (вж. *продуктово-двуполезна икономически растеж*);

желана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

желана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

желана сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

желана сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

зададена полезност на икономическия продукт;

закон за намаляващата пределна полезност на икономическия запас;

закон за намаляващата пределна полезност на икономическия продукт;

закон за намаляващата пределна полезност на икономическия фактор;

закон за намаляващата пределна полезност на трудовия икономически фактор;

закон за намаляващата пределна полезност на физическия икономически фактор;

закон за нарастващата пределна стойност на икономическата полезност в потреблението;

закон за нарастващата пределна стойност на икономическата полезност в производството;

законали за нарастващата пределна стойност на икономическата полезност;

запас на икономическата полезност;

изисквана обща икономическа полезност;

изискваща обща икономическа полезност;

излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

икономическа полезност (на производствения икономически фактор) (същото като полезност на производствения икономически фактор);

икономическа полезност [абсолютна];

икономическа полезност [относителна];

икономическа полезност;

индуцирана обща икономическа полезност;

индуцираща обща икономическа полезност;

интегрална интертемпорална функция на полезността на индивида (в микр.);

интертемпорална обща икономическа полезност (в микр.);

интертемпорална функция на общата икономическа полезност (в микр.);

интровертна дуалностна икономическа полезност;

интровертна икономическа полезност;

интровертна обща полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]);

интровертна обща полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]);

интровертна пределна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]);

интровертна пределна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]);

интровертна сингуларностна икономическа полезност;

интровертна средна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]);

интровертна средна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като *средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

кардиналистична теория за икономическата полезност;

кардинална обща икономическа полезност;

кардинална обща полезност на икономическите продукти;

коефициент на пределната полезност на парите (в микр.);

косвена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

косвена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

косвена трудово-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

косвена трудово-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

косвена трудово-физическо-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

косвена трудово-физическо-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

косвена трудово-физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

косвена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

косвена физическо-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа ценност*);

косвена физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

крива на общата и пределната приемана полезност на равния потребителен икономически продукт [абсолютни индивидуални] (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

крива на общата и пределната приемана полезност на равния потребителен икономически продукт [относителни индивидуални] (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

крива на общата полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща икономическа полезност [абсолютна]*);

крива на общата полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа полезност [относителна]*);

крива на общата потребителна полезност на трудовия икономически фактор [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа ценност*);

крива на общата приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

крива на общата приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

крива на общата производствена полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа ценност*);

крива на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на полезността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна икономическа полезност [абсолютна]*);

крива на пределната полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна икономическа полезност [относителна]*);

крива на пределната приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

крива на пределната приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

макроикономическа целева функция на полезността (в макр.);

материално-интензивна икономическа полезност (в микр.);

материално-неинтензивна икономическа полезност (в микр.);

материално-реализирана икономическа полезност (вж. *продуктово-двуполезностен икономически растеж*);

междупродуктова относителна пределна полезност на икономическия продукт;

механизъм за поддържане на полезността (в микр.) (същото като ефективен механизъм за поддържане на дохода (в микр.));

многокомпонентна икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

монотонна трансформация на функцията на общата икономическа полезност;

мярка на полезността на потребителния икономически продукт;

мярка на полезността на потребителния икономически продукт;

недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

неефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

неефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

неефекторно-реализирана икономическа полезност (вж. *продуктово-двуполезностен икономически растеж*);

нежелана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

нежелана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

нежелана сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

нежелана сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

нематериално-интензивна икономическа полезност (в микр.);

нематериално-неинтензивна икономическа полезност (в микр.);

нематериално-реализирана икономическа полезност (вж. *продуктово-двуполезностен икономически растеж*);

ненормална дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

ненормална дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ненормална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

ненормална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

необходима зададена полезност на икономическия продукт (вж. *зададена полезност на икономическия продукт*);

необходима икономическа полезност [абсолютна];

необходима икономическа полезност [относителна];

необходима икономическа полезност;

-
- необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
необходима полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];
необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
необходимо-цялостна полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];
необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
неокласическа двуфакторна макроикономическа функция на полезността (в макр.);
неокласическа крива на макроикономическата полезност (в макр.);
непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];
непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];
непрекъсната интегрална интертемпорална функция на полезността на индивида (в микр.);
неравновесна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];
неравновесна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

-
- неразумна дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];*
- неразумна дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];*
- неразумна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];*
- неразумна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];*
- ниска непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];*
- ниска непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];*
- нормална единична полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- нормална зададена полезност на икономическия продукт** (вж. *зададена полезност на икономическия продукт*);
- нормална обща полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- нормална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];*
- нормална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];*
- нормална полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- нормална пределна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- нормална средна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- обща излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- обща икономическа полезност [абсолютна];*
- обща икономическа полезност [относителна];*
- обща икономическа полезност;*
- обща недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- обща недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- обща недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- обща недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- обща недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];*

обща недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходима икономическа полезност [абсолютна];

обща необходима икономическа полезност [относителна];

обща необходима икономическа полезност;

обща необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща необходима икономическа полезност [абсолютна]*);

обща необходима полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща необходима икономическа полезност [относителна]*);

обща необходима полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на икономическия продукт [индивидуална];
обща полезност на икономическия продукт;
обща полезност на икономическия фактор;
обща полезност на консумативния икономически продукт;
обща полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща икономическа полезност [абсолютна]*);
обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа полезност [относителна]*);
обща полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на производителния икономически продукт;
обща полезност на производствения икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на трудовия икономически фактор;
обща полезност на физическия икономически фактор;
обща полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща потребителна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

обща потребителна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

обща превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

обща принадлежна икономическа полезност [абсолютна];

обща принадлежна икономическа полезност [относителна];

обща принадлежна икономическа полезност;

обща принадлежна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща принадлежна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща принадлежна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща принадлежна икономическа полезност [абсолютна]*);

обща принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща принадлежна икономическа полезност [относителна]*);

обща принадлежна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща принадлежна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща цялостна икономическа полезност [абсолютна];

обща цялостна икономическа полезност [относителна];

обща цялостна икономическа полезност;

обща цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] (същото като *обща необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална]*);

обща цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] (същото като *обща необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]*);

обща цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] (същото като *обща необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]*);

обща цялостна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща цялостна икономическа полезност [абсолютна]*);

обща цялостна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща цялостна икономическа полезност [относителна]*);

обща цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] (същото като *обща необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]*);

оптимална пределна полезност на парите (в микр.);

ординалистична теория за икономическата полезност;

ординална обща икономическа полезност;

ординална обща полезност на икономическите продукти;

оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

относителна икономическа полезност;

пазарен анализ на индивидуалната икономическа полезност и стойност;

повърхнина на общата полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на общата полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на полезността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

полезна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

полезна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

полезност на зададения икономически продукт (същото като зададена полезност на икономическия продукт);

полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];

полезност на икономическата стойност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

полезност на икономическия запас;

полезност на икономическия продукт [индивидуална];

полезност на икономическия продукт;

полезност на икономическия фактор;

полезност на консумативния икономически продукт;

полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];

полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

-
- полезност на производителния икономически продукт;*
полезност на производствения икономически фактор;
полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];
полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
полезност на специфичния икономически запас;
полезност на специфичния икономически продукт;
полезност на специфичния икономически фактор;
полезност на стойността (в микр.) (вж. *цена на полезността (в микр.)*);
полезност на стойността на икономическия продукт (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);
полезност на стойността на икономическия фактор (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);
полезност на трудовия икономически фактор;
полезност на трудовия производствен икономически фактор;
полезност на физическия икономически фактор;
полезност на физическия производствен икономически фактор;
полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
полезност;
постоянна пределна полезност на дохода (в микр.);
постоянна пределна полезност на парите (в микр.);
потенциална обща икономическа полезност;
потребителна икономическа полезност;
потребителска полезност на потребителния икономически запас;
превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
предавана икономическа полезност;
пределен запас на икономическата полезност (същото като пределна производствена предметеност на полезностния икономически запас);
пределен паричен продукт на икономическата полезност (същото като **пределна производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *пределна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);
пределен паричен фактор на икономическата полезност (същото като **пределна производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *пределна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

пределен продукт на икономическата полезност (същото като пределна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас);

пределен специфичен запас на икономическата полезност (същото като пределна производствена специфична предметеност на полезностния икономически запас);

пределен специфичен продукт на икономическата полезност (същото като пределна производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас);

пределен специфичен фактор на икономическата полезност (същото като пределна производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас);

пределен фактор на икономическата полезност (същото като пределна производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас);

пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността;

пределна излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна икономическа полезност [абсолютна];

пределна икономическа полезност [относителна];

пределна икономическа полезност на бъдещия доход (в микр.);

пределна икономическа полезност на настоящия доход (в микр.);

пределна икономическа полезност;

пределна недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима икономическа полезност [абсолютна];

пределна необходима икономическа полезност [относителна];

-
- пределна необходима икономическа полезност;*
- пределна необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- пределна необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- пределна необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- пределна необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна необходима полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]** (вж. *пределна необходима икономическа полезност [абсолютна]*);
- пределна необходима полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]** (вж. *пределна необходима икономическа полезност [относителна]*);
- пределна необходима полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];*
- пределна необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- пределна необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- пределна необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- пределна необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна необходимо-цялостна полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];*
- пределна необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна норма на еквивалентното заместване на полезностите (в микр.);*
- пределна норма на факторно-еквивалентното заместване на полезностите (в микр.);*
- пределна нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*

пределна оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността;

пределна полезност на дохода (в микр.);

пределна полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на икономическия запас (същото като пределна производствена полезностна интензивност на икономическия запас);

пределна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна полезност на икономическия продукт;

пределна полезност на икономическия фактор (същото като пределна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас);

пределна полезност на материалния икономически продукт (същото като пределна полезностна интензивност на материалния икономически продукт);

пределна полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на нематериалния икономически продукт (същото като пределна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт);

пределна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на пазарното работно време (в микр.);

пределна полезност на парите (в микр.);

пределна полезност на парите;

пределна полезност на паричния икономически продукт (същото като пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на па-

рично-изразения икономически запас; вж. *пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна полезност на паричния икономически фактор (същото като **пределна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *пределна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна икономическа полезност [абсолютна]*);

пределна полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна икономическа полезност [относителна]*);

пределна полезност на потребителния икономически продукт;

пределна полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на производствения икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на производствения икономически продукт;

пределна полезност на първоначалното богатство на индивида (в микр.);

пределна полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на разходите за щата (в микр.);

пределна полезност на свободната печалба (в микр.);

пределна полезност на свободното време (в микр.);

пределна полезност на свободното време на съпруга (в микр.);

пределна полезност на свободното време на съпругата (в микр.);

*пределна полезност на специфичния икономически запас (същото като **пределна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас**);*

*пределна полезност на специфичния икономически продукт (същото като **пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас**);*

пределна полезност на специфичния икономически фактор (същото като пределна производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

пределна полезност на трудовия икономически фактор;

пределна полезност на трудовото предлагане (в микр.) (същото като пределна полезност на пазарното работно време (в микр.));

пределна полезност на физическия икономически фактор;

пределна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност;

пределна потребителна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]);

пределна потребителна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]);

пределна превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

пределна принадлежна икономическа полезност [относителна];

пределна принадлежна икономическа полезност;

пределна принадлежна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна принадлежна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна принадлежна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. пределна принадлежна икономическа полезност [абсолютна]);

пределна принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. пределна принадлежна икономическа полезност [относителна]);

пределна принадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна стойност на икономическата полезност в потреблението;

пределна стойност на икономическата полезност в производството;

пределна стойност на икономическата полезност;

пределна трудова полезност на физическата икономическа полезност;

пределна физическа полезност на трудовата икономическа полезност;

пределна ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността;

пределна цялостна икономическа полезност [относителна];

пределна цялостна икономическа полезност.

пределна цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] (същото като пределна необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална]);

пределна цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] (същото като пределна необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]);

пределна цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] (същото като пределна необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]);

пределна цялостна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна цялостна икономическа полезност [абсолютна]*);

пределна цялостна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна цялостна икономическа полезност [относителна]*);

пределна цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

придадена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

приемана икономическа полезност;

приемлива обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

приемлива обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

принадена икономическа полезност [абсолютна];

принадена икономическа полезност [относителна];

принадена икономическа полезност;

принадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];

принадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

принадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

принадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

принадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

принадлежаща обща икономическа полезност;

присвоена икономическа полезност (вж. икономическа полезност);

продукт на икономическата полезност;

производителска полезност на производствения икономически запас;

производствена икономическа полезност;

производствена продуктова стойностна ценностност на икономическата полезност (вж. специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

производствена стойностна ценностност на икономическата полезност (вж. специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

производствена факторна стойностна ценностност на икономическата полезност (вж. специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

променлива пределна полезност на дохода (в микр.);

променлива пределна полезност на парите (в микр.);

пряка икономическа полезност (вж. икономическа полезност);

пряка трудова икономическа полезност (вж. трудова икономическа полезност);

пряка трудово-обусловена икономическа полезност (вж. икономическа полезност);

пряка трудово-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

пряка трудово-физическо-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

пряка трудово-физическо-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

пряка трудово-физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

пряка физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

пряка физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

пълна икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

пълна трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

пълна трудово-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

пълна трудово-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

пълна трудово-физическо-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);

пълна трудово-физическо-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *трудова икономическа полезност*);

пълна трудово-физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

пълна физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

пълна физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);

равновесна ефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

равновесна ефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

разумна единична полезност на икономическия продукт [индивидуална];

разумна зададена полезност на икономическия продукт (вж. *зададена полезност на икономическия продукт*);

разумна обща полезност на икономическия продукт [индивидуална];

разумна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

разумна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

разумна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

разумна пределна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

разумна средна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

релативистична теория на полезността;

сегмент на ефективната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неефективната дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неефективната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на ненормалната дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на ненормалната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неразумната дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неразумната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неразумната сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на свръхэффективната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сингуларностна икономическа полезност;

сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

собствена обща икономическа полезност;

специфичен запас на икономическата полезност;

специфичен продукт на икономическата полезност;

специфичен фактор на икономическата полезност;

среден запас на икономическата полезност (същото като средна производствена предметеност на полезностния икономически запас);

среден паричен продукт на икономическата полезност (същото като **средна производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

среден паричен фактор на икономическата полезност (същото като **средна производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас**; вж. *средна производствено-факторна предметеност на ценностния икономически запас*);

среден продукт на икономическата полезност (същото като средна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас);

среден специфичен запас на икономическата полезност (същото като средна производствена специфична предметеност на полезностния икономически запас);

среден специфичен продукт на икономическата полезност (същото като средна производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас);

среден специфичен фактор на икономическата полезност (същото като средна производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас);

среден фактор на икономическата полезност (същото като средна производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас);

средна излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна икономическа полезност [абсолютна];

средна икономическа полезност [относителна];

средна икономическа полезност;

средна недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна необходима икономическа полезност [абсолютна];

средна необходима икономическа полезност [относителна];

средна необходима икономическа полезност;

средна необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. средна необходима икономическа полезност [абсолютна]);

средна необходима полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *средна необходима икономическа полезност [относителна]*);

средна необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на икономическия запас (същото като средна производствена полезностна интензивност на икономическия запас);

средна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна полезност на икономическия продукт;

средна полезност на икономическия фактор (същото като средна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас);

средна полезност на материалния икономически продукт (същото като средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт);

средна полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на нематериалния икономически продукт (същото като средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт);

средна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на паричния икономически продукт (същото като **средна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна полезност на паричния икономически фактор (същото като **средна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на специфичния икономически запас (същото като *средна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

средна полезност на специфичния икономически продукт (същото като *средна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

средна полезност на специфичния икономически фактор (същото като *средна производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

средна полезност на трудовия икономически фактор;

средна полезност на физическия икономически фактор;

средна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност;

средна потребителна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като *средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

средна потребителна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като *средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

средна превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

средна принадлежна икономическа полезност [абсолютна];

средна принадлежна икономическа полезност [относителна];

средна принадлежна икономическа полезност;

средна принадлежна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна принадлежна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

средна принадлежна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *средна принадлежна икономическа полезност [абсолютна]*);

средна принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *средна принадлежна икономическа полезност [относителна]*);

средна принадлежна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна принадлежна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна трудова полезност на физическата икономическа полезност;

средна физическа полезност на трудовата икономическа полезност;

средна цялостна икономическа полезност;

средна цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] (същото като *средна необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална]*);

средна цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] (същото като *средна необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]*);

средна цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] (същото като *средна необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]*);

средна цялостна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *средна цялостна икономическа полезност [абсолютна]*);

средна цялостна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *средна цялостна икономическа полезност [относителна]*);

средна цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] (същото като *средна необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]*);

сръхефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

сръхефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

стойност на икономическата полезност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

стойност на полезността (в микр.) (вж. *цена на полезността (в микр.)*);

стойност на полезността на икономическия продукт (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*).

стойност на полезността на икономическия фактор (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

стойностна цена на полезността (в микр.) (вж. *цена на полезността (в микр.)*);

стойностно-желана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

стойностно-желана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

стопанствена икономическа полезност;

теория за пределната полезност;

-
- теория на очакваната полезност (в макр.);*
трудова икономическа полезност (на трудовия производствен икономически фактор) (същото като полезност на трудовия производствен икономически фактор);
трудова икономическа полезност;
трудова полезност на икономическия продукт;
трудова теория за икономическата полезност;
трудова цена на полезността (в микр.);
трудова-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);
трудова-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);
трудова-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*) (вж. *икономическа полезност*);
трудова-реализирана икономическа полезност (вж. *продуктово-двуупотребителна икономически растеж*);
трудова-физическо-обусловена икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);
трудова-физическо-обусловена трудова икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);
трудова-физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);
фактическа икономическа полезност (вж. *икономическа полезност*);
фактор на икономическата полезност;
факторна теория за икономическата полезност;
физическа икономическа полезност (на физическия производствен икономически фактор) (същото като полезност на физическия производствен икономически фактор);
физическа икономическа полезност;
физическа полезност на икономическия продукт;
физическа теория за икономическата полезност;
физическа цена на полезността (в микр.);
физическо-обусловена физическа икономическа полезност (вж. *физическа икономическа полезност*);
физическо-реализирана икономическа полезност (вж. *продуктово-двуупотребителна икономически растеж*).
функция на кардиналната обща икономическа полезност;

-
- функция на кардиналната обща полезност на икономическите продукти;*
функция на общата икономическа полезност;
функция на общата полезност на икономическите продукти [индивидуална];
функция на общата полезност на икономическите продукти;
функция на общата полезност на индивида (в микр.);
функция на общата полезност на потребителните икономически продукти;
функция на общата полезност на потребителните икономически продукти [индивидуална];
функция на общата полезност на потребителните икономически продукти [индивидуална];
функция на общата полезност на производствените икономически продукти;
функция на общата полезност на производствените икономически продукти [индивидуална];
функция на ординалната обща икономическа полезност;
функция на ординалната обща полезност на икономическите продукти;
функция на пределната полезност на икономическия продукт [индивидуална];
функция на пределната полезност на икономическия продукт;
функция на пределната полезност на парите (в микр.).
функция на пределната полезност на потребителния икономически продукт;
функция на пределната полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];
функция на пределната полезност на производствения икономически продукт;
функция на пределната полезност на производствения икономически продукт [индивидуална];
функция на управленската полезност (в микр.);
хиперповърхнина на общата полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);
хиперповърхнина на общата полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на общата полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на полезността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хълм на полезността на икономическите продукти (вж. *крива на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие*);

цена на полезността (в микр.);

цялостна икономическа полезност [абсолютна];

цялостна икономическа полезност [относителна];

цялостна икономическа полезност;

цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] (същото като *необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална]*);

цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] (същото като *необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]*);

цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] (същото като необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]);

цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] (същото като необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]);

чувствителност на оптималната пределна полезност на парите към дохода (в микр.);

чувствителност на оптималната пределна полезност на парите към цените (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТ [АБСОЛЮТНА] (absolute utility) (ки) – във:

единична икономическа полезност [абсолютна];

икономическа полезност [абсолютна];

необходима икономическа полезност [абсолютна];

обща икономическа полезност [абсолютна];

обща необходима икономическа полезност [абсолютна];

обща принадлежна икономическа полезност [абсолютна];

обща цялостна икономическа полезност [абсолютна];

принаджена икономическа полезност [абсолютна];

средна икономическа полезност [абсолютна];

средна необходима икономическа полезност [абсолютна];

средна принадлежна икономическа полезност [абсолютна];

пределна икономическа полезност [абсолютна];

пределна необходима икономическа полезност [абсолютна];

цялостна икономическа полезност [абсолютна].

ПОЛЕЗНОСТ НА БЪДЕЩИЯ ДОХОД (utility of the future income) (ки) – във:

пределна икономическа полезност на бъдещия доход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТ НА ДОХОДА (utility of income) (ки) – във:

пределна полезност на дохода (в микр.);

постоянна пределна полезност на дохода (в микр.);

пределна икономическа полезност на бъдещия доход (в микр.);

променлива пределна полезност на дохода (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТ НА ЗАДАДЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (utility of the assignatory economic product) – същото като *зададена полезност на икономическия продукт*.

ПОЛЕЗНОСТ НА ИЗЛИШНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (individual utility of the surplusage economic product) (*) – *полезност на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(mq)$* , когато последният е *излишният икономически продукт [индивидуален] $mq(I)$* в качеството му на част от *разумно-цялостния икономически продукт [индивидуален] $e^1q(I)$* (индивидуалният излишен продукт е разликата между индивидуалния разумно-цялостен и *разумния икономически продукт [индивидуален] $q^1(I)$* , като разумният индивидуален продукт $q^1(I)$ е по-малък от индивидуалния разумно-цялостен продукт $e^1q(I)$) (вж. *разумна продуктова икономическа аберация*). Разновидност е на *полезността на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(q)$* и е част от *полезността на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(e^1q)$* . Формира се в областта на *неразумното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]* като *възпроизводствена икономическа единица* и е положителната разлика между индивидуалната полезност на разумно-цялостния и *полезността на разумния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(q^1)$* [тук индивидуалната полезност на разумния продукт $U(I)(q^1)$ е по-малка от индивидуалната полезност на разумно-цялостния продукт $U(I)(e^1q)$]. При постоянни други условия е равна на *излишната полезност на икономическия продукт [индивидуална] $MU(I)(q)$* . Индивидуалната полезност на излишния продукт е *полезностна икономическа фоценност на ценността на излишния икономически продукт [индивидуална] $W(I)(mq)$* .

Според икономическата съотносителност се разграничават **абсолютна индивидуална полезност на излишния икономически продукт*** (absolute individual utility of the surplusage economic product) $U(AI)(mq)$ и **относителна индивидуална полезност на излишния икономически продукт*** (relative individual utility of the surplusage economic product) $U(RI)(mq)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на излишния икономически продукт обикновено се подразбира абсолютната индивидуална полезност на излишния икономически продукт. Според *ингредиентната икономическа възпроизводителност* се разграничават **индивидуална полезност на производствения излишен икономически продукт*** (individual utility of the production surplusage economic product) $U(I)(mqr)$ [същото като *индивидуална производствена полезност на излишния икономически продукт** (individual production utility of

the surplusage economic product) $U^P(I)(mq)$] и **индивидуална полезност на потребителния излишен икономически продукт*** (individual utility of the consumption surplusage economic product) $U(I)(mqc)$ [същото като **индивидуална потребителна полезност на излишния икономически продукт*** (individual consumption utility of the surplusage economic product) $U^C(I)(mq)$].

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща полезност на излишния икономически продукт [индивидуална]* $TU(I)(mq)$, *единична полезност на излишния икономически продукт [индивидуална]* $UU(I)(mq)$, *средна полезност на излишния икономически продукт [индивидуална]* $AU(I)(mq)$ и *пределна полезност на излишния икономически продукт [индивидуална]* $MU(I)(mq)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на излишния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на излишния икономически продукт.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на излишния икономически продукт*** (individual gived utility of the surplusage economic product) $GU(I)(mq)$ и **индивидуална приемана полезност на излишния икономически продукт*** (individual accepted utility of the surplusage economic product) $DU(I)(mq)$. Според *ценностната икономическа пълнота* се индуцира само **индивидуална дуалностна полезност на излишния икономически продукт*** (individual dualitical utility of the surplusage economic product) $U^D(I)(mq)$ [същото като **индивидуална полезност на дуалностния излишен икономически продукт*** (individual utility of the dualitical surplusage economic product) $U(I)(mq^D)$]. Според *ценностната икономическа насоченост* се разграничават **индивидуална интровертна полезност на излишния икономически продукт*** (individual introverted utility of the surplusage economic product) $U^I(I)(mq)$ и **индивидуална екстровертна полезност на излишния икономически продукт*** (individual extroverted utility of the surplusage economic product) $U^E(I)(mq)$.

ПОЛЕЗНОСТ НА ИЗЛИШНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the surplusage economic product) (**ки**) – във:

единична полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];
полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];
пределна полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на излишния икономически продукт [индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СТОЙНОСТ* (utility of the economic value) – вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система.*

ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЗАПАС* (utility of the economic stock) (поразбира се на предметно-изразения *възпроизводствен икономически запас*) (*) – означено с $U(y)$ общо понятие за *обща полезност на икономическия запас** (total utility of the economic stock) $TU(y)$ и *единична полезност на икономическия запас* $UU(y)$ [разновидности на последната са *средната полезност на икономическия запас* $AU(y)$ и *пределната полезност на икономическия запас* $MU(y)$]. Представлява частен случай (*икономическа фоценност*) на *ценността на икономическия запас* $W(y)$. Разновидности на полезността на икономическия запас $U(y)$ са *полезността на икономическия фактор* $U(x)$ и *полезността на икономическия продукт* $U(q)$. Вж. и *икономическа полезност.*

ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЗАПАС (utility of the economic stock) (**ки**) – във:

единична полезност на икономическия запас (същото като *производствена полезностна интензивност на икономическия запас*);

единична полезност на специфичния икономически запас (същото като *производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

полезност на икономическия запас;

полезност на специфичния икономически запас;

пределна полезност на икономическия запас (същото като *пределна производствена полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна полезност на специфичния икономически запас (същото като *пределна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

производителска полезност на производствения икономически запас;

средна полезност на икономическия запас (същото като *средна производствена полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна полезност на специфичния икономически запас (същото като *средна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас*).

ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ (utility of the economic product) (*) – *икономическа оценка* (economic estimation) $U(q)$, която икономи-

ческата единица (в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **продуктовата творческа икономическа активност** (product creative economic activity) (дейност) [продуктова творческа активност на участниците във икономическото възпроизводство, същото като **продуктова творческа възпроизводителска икономическа активност*** (product creative reproductional economic activity)], приложена (и изразходвана) в създаването и усвояването на потенциалната способност на даден на някакъв **икономически продукт q** (който е форма на **възпроизводителен икономически запас** в качеството му на **икономически ингредиент** и представляващ определено продуктово **икономическо богатство**) да удовлетворява нейните и на други икономически единици **икономически възпроизводствени потребности** и по този начин да осигурява тяхното съществуване и **икономическо възпроизводство** (в т.ч. в **икономическото производство** и в **икономическото потребление**) в определени граници и при условията на оскъдност на **икономическите ресурси**; една от разновидностите на **икономическата ползност** и на **ценността на икономическия продукт**.

В икономическото производство се конституира **ползност на производствения икономически продукт** (utility of the production economic product), която е оценка на **продуктовата творческа производителска икономическа активност*** (product creative producer's economic activity) [която е същото като **творческа създаваща производителска икономическа активност*** (creative making producer's economic activity)], съществуваща тук във формата на **създаващи икономически умения*** (making economic skills /knacks/) на производствените фактори, т.е. на **факторови създаващи икономически умения*** (factor's making economic skills /knacks/) [в т.ч. на **трудовете създаващи икономически умения** (labour making economic skills /knacks/) (на уменията на трудовия фактор) и на **физическите създаващи икономически умения*** (physical making economic skills /knacks/) (на уменията на физическия фактор)]. В икономическото потребление се конституира **ползност на потребителния икономически продукт** (utility of the consumption economic product), която е оценка на **продуктовата творческа потребителска икономическа активност*** (product creative consumer's economic activity) [която е същото като **творческа усвояваща потребителска икономическа активност*** (creative assimilative consumer's economic activity)].

Полезността е **възприеманата от икономическата единица** в полезностна мярка възпроизвеждаща способност на икономическия продукт, която се реализира в нейните и на други икономически единици рамки, в т.ч. при **инди-**

видауалното икономическо възпроизводство (individual economic reproduction), при *фирменото икономическо възпроизводство* (firm economic reproduction), при *общественото икономическо възпроизводство* (social economic reproduction) и т.н. Затова според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* на *обекта* на полезностната икономическа оценка полезността на икономическия продукт може да бъде *полезност на индивидуалния икономически продукт** (utility of the individual economic stock) $U(q(I))$, *полезност на фирмения икономически продукт** (utility of the firm economic stock) $U(q(F))$, *полезност на обществения икономически продукт** (utility of the social economic stock) $U(q(S))$ и т.н. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* на *субекта* на полезностната икономическа оценка се разграничават *индивидуална полезност на икономическия продукт* (individual utility of the economic product) $U(I)(q)$, *фирмена полезност на икономическия продукт* (firm utility of the economic product) $U(F)(q)$, *обществена полезност на икономическия продукт* (social utility of the economic product) $U(S)(q)$ и т.н. Всяка една от тях притежава свои уникални измерителни единици, адитивно несъпоставими с тези на останалите видове полезност на икономическия продукт (икономическите полезности на различните единици *са различни именувани величини* и те отразяват спецификата на съответните *общностни полезностни предпочитания*). В този смисъл тя е общностна (т.е. индивидуална, фирмена, обществена и т.н.) полезност на икономическия продукт. Когато не е посочено друго, под полезност на икономическия продукт обикновено се подразбира индивидуалната полезност на икономическия продукт.

Ако под внимание се вземе *ингредиентната общностна икономическа обхватност* *едновременно на обекта и субекта* на полезностната икономическа оценка, тогава: (1) за индивидуалната полезност на икономическия продукт се различават *индивидуална полезност на индивидуалния икономически продукт** (individual utility of the individual economic product) $U(I)(q(I))$, *индивидуална полезност на фирмения икономически продукт** (individual utility of the firm economic product) $U(I)(q(F))$, *индивидуална полезност на обществения икономически продукт** (individual utility of the social economic product) $U(I)(q(S))$ и т.н.; (2) за фирмената полезност на икономическия продукт се различават *фирмена полезност на индивидуалния икономически продукт** (firm utility of the individual economic product) $U(F)(q(I))$, *фирмена полезност на фирмения икономически продукт** (firm utility of the firm economic product) $U(F)(q(F))$, *фирмена полезност на обществения икономически про-*

дукт* (firm utility of the social economic product) $U(F)(q(S))$ и т.н.; (3) за обществената полезност на икономическия продукт се различават **обществена полезност на индивидуалния икономически продукт*** (social utility of the individual economic product) $U(S)(q(I))$, **обществена полезност на фирмения икономически продукт*** (social utility of the firm economic product) $U(S)(q(F))$, **обществена полезност на обществения икономически продукт*** (social utility of the social economic product) $U(S)(q(S))$ и т.н.; и т.н. Ако не е посочено друго, (1) под индивидуална полезност на икономическия продукт обикновено се подразбира индивидуалната полезност на индивидуалния икономически продукт, т.е. подразбира се, че $q = q(I)$ и $U(I)(q) = U(I)(q(I))$; (2) под фирмена полезност на икономическия продукт – фирмената полезност на фирмения икономически продукт, т.е. подразбира се, че $q = q(F)$ и $U(F)(q) = U(F)(q(F))$; (3) под обществената полезност на икономическия продукт – обществената полезност на обществения икономически продукт, т.е. подразбира се, че $q = q(S)$ и $U(S)(q) = U(S)(q(S))$ и т.н.

Според релативистичната теория на полезността се разграничават **абсолютна полезност на икономическия продукт*** (absolute utility of the economic product) (абсолютно-изразена полезност на икономическия продукт) $U(A)(q)$ и **относителна полезност на икономическия продукт*** (relative utility of the economic product) (относително-изразена полезност на икономическия продукт) $U(R)(q)$. Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща полезност на икономическия продукт* $TU(q)$, *единична полезност на икономическия продукт* $UU(q)$, (същото като *производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*), *средна полезност на икономическия продукт* $AU(q)$ и *пределна полезност на икономическия продукт* $MU(q)$ (когато не е посочено друго под полезност на икономическия продукт обикновено се подразбира общата полезност на икономическия продукт).

Според *ингредиентната икономическа изразимост* се конституират **полезност на натурално-изразения икономически продукт** (utility of the naturally-expressed economic product) $U(qn)$ [в т.ч. **полезност на специфично-изразения икономически продукт** (utility of the specifically-expressed economic product) $U(qs)$, същото като **полезност на специфичния икономически продукт**], **полезност на трудово-изразения икономически продукт** (utility of the labourly-expressed economic product) $U(ql)$, **полезност на парично-изразения икономически продукт** (utility of the monetarily-expressed economic product) $U(qm)$ и т.н.

Според факторната икономическа определеност се разграничават **трудова полезност на икономическия продукт*** (labour utility of the economic product) $LU(q)$ и **физическа полезност на икономическия продукт*** (physical utility of the economic product) $HU(q)$. Според кумулативната икономическа пълнота се разграничават **пряка полезност на икономическия продукт*** (direct utility of the economic product) $U(q)(d)$, **косвена полезност на икономическия продукт*** (indirect utility of the economic product) $U(q)(i)$ и **пълна полезност на икономическия продукт*** (full utility of the economic product) $U(q)(f)$.

Според ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност се разграничават **предавана полезност на икономическия продукт*** (gived utility of the economic product) $GV(q)$ и **приемана полезност на икономическия продукт*** (accepted utility of the economic product) $DV(q)$. Според ценностната икономическа пълнота се разграничават **сингуларностна полезност на икономическия продукт*** (singularitcal utility of the economic product) $V^S(q)$ и **дуалностна полезност на икономическия продукт*** (dualitcal utility of the economic product) $V^D(q)$. Според ценностната икономическа насоченост се разграничават **интровертна полезност на икономическия продукт*** (introverted utility of the economic product) $V^I(q)$ и **екстровертна полезност на икономическия продукт*** (extroverted utility of the economic product) $V^E(q)$.

Според възпроизводствената икономическа пълнота се разграничават:

(1) (а) **цялостна полезност на икономическия продукт** $EU(q)$ [в т.ч. **цялостна полезност на цялостния икономически продукт** $EU(eq)$, **цялостна полезност на необходимия икономически продукт** $EU(iq)$ и **цялостна полезност на принадлежния икономически продукт** $EU(sq)$ (ако не е посочено друго, под цялостна полезност на икономическия продукт обикновено се подразбира цялостната полезност на цялостния икономически продукт)], (б) **необходима полезност на икономическия продукт** $IU(q)$ [в т.ч. **необходима полезност на цялостния икономически продукт** $IU(eq)$, **необходима полезност на необходимия икономически продукт** $IU(iq)$ и **необходима полезност на принадлежния икономически продукт** $IU(sq)$ (ако не е посочено друго, под необходима полезност на икономическия продукт се обикновено подразбира необходимата полезност на цялостния икономически продукт)] и (в) **принадена полезност на икономическия продукт** $SU(q)$ [в т.ч. **принадена полезност на цялостния икономически продукт** $SU(eq)$, **принадена полезност на необходимия икономически продукт** $SU(iq)$ и **принадена полезност на принадлежния икономически продукт** $SU(sq)$ (ако не е посочено друго, под принадлежна полезност на икономическия продукт

се обикновено подразбира принадлежната полезност на цялостния икономически продукт)];

(2) (а) *полезност на цялостния икономически продукт $U(eq)$* [в т.ч. *цялостна полезност на цялостния икономически продукт $EU(eq)$* , *необходима полезност на цялостния икономически продукт $IU(eq)$* и *принадена полезност на цялостния икономически продукт $SU(eq)$* (ако не е посочено друго, под полезност на цялостния икономически продукт обикновено се подразбира цялостната полезност на цялостния икономически продукт)], (б) *полезност на необходимия икономически продукт $U(iq)$* [в т.ч. *цялостна полезност на необходимия икономически продукт $EU(iq)$* , *необходима полезност на необходимия икономически продукт $IU(iq)$* и *принадена полезност на необходимия икономически продукт $SU(iq)$* (ако не е посочено друго, под полезност на необходимия икономически продукт обикновено се подразбира цялостната полезност на необходимия икономически продукт)] и (в) *полезност на принадлежния икономически продукт $U(sq)$* [в т.ч. *цялостна полезност на принадлежния икономически продукт $EU(sq)$* , *необходима полезност на принадлежния икономически продукт $IU(sq)$* и *принадена полезност на принадлежния икономически продукт $SU(sq)$* (ако не е посочено друго, под полезност на принадлежния икономически продукт обикновено се подразбира цялостната полезност на принадлежния икономически продукт)].

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен полезност на икономическия продукт $U(q) = U(q)(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за ***полезност на консуматорския продукт**** (utility of the consumptionary product) $U(q)(C)$, ***полезност на стопанския продукт**** (utility of the protoeconomic product) $U(q)(P)$, ***полезност на пазарно-икономическия продукт**** (utility of the marketly-economic product) $U(q)(M)$ и ***полезност на финансово-пазарно-икономическия продукт**** (utility of the financially-marketly-economic product) $U(q)(N)$. Общо за всички тях е понятието за ***полезност на поддържащия продукт**** (utility of the sustenance /sustaining/ product) $U(q)(Z)$ (за полезност на продукта при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ (utility of the economic product) (**ки**) – във:

единична полезност на икономическия продукт (същото като *производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

единична полезност на паричния икономически продукт (същото като **производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-**

изразения икономически запас; вж. *производствено-продуктова полезност-на интензивност на икономическия запас*);

единична полезност на специфичния икономически продукт (същото като производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

зададена полезност на икономическия продукт;

кардинална обща полезност на икономическите продукти;

междупродуктова относителна пределна полезност на икономическия продукт;

марка на полезността на потребителния икономически продукт;

необходима зададена полезност на икономическия продукт (вж. *зададена полезност на икономическия продукт*);

нормална зададена полезност на икономическия продукт (вж. *зададена полезност на икономическия продукт*);

обща полезност на икономическия продукт;

обща полезност на консумативния икономически продукт;

обща полезност на производителния икономически продукт;

ординална обща полезност на икономическите продукти;

полезност на зададения икономически продукт (същото като зададена полезност на икономическия продукт);

полезност на икономическия продукт;

полезност на консумативния икономически продукт;

полезност на производителния икономически продукт;

полезност на специфичния икономически продукт;

пределна полезност на икономическия продукт;

пределна полезност на паричния икономически продукт (същото като **пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна полезност на потребителния икономически продукт;

пределна полезност на производствения икономически продукт;

пределна полезност на специфичния икономически продукт (същото като пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

разумна зададена полезност на икономическия продукт (вж. *зададена полезност на икономическия продукт*);

средна полезност на икономическия продукт;

средна полезност на паричния икономически продукт (същото като **средна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна полезност на специфичния икономически продукт (същото като *средна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

стойност на полезността на икономическия продукт (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*).

трудова полезност на икономическия продукт;

физическа полезност на икономическия продукт;

функция на кардиналната обща полезност на икономическите продукти;

функция на общата полезност на икономическите продукти;

функция на общата полезност на потребителните икономически продукти;

функция на общата полезност на производствените икономически продукти;

функция на ординалната обща полезност на икономическите продукти;

функция на пределната полезност на икономическия продукт;

функция на пределната полезност на потребителния икономически продукт;

функция на пределната полезност на производствения икономически продукт;

хълм на полезността на икономическите продукти (вж. *крива на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие*).

ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА] (absolute individual utility of the economic product) (**ки**) – във:

висока непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

екзистенциална дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

екзистенциална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

ефективна дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

ефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

желана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

желана сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

интровертна обща полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]);

интровертна пределна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]);

интровертна средна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]);

крива на общата и пределната приемана полезност на равния потребителен икономически продукт [абсолютни индивидуални] (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

крива на общата полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща икономическа полезност [абсолютна]*);

крива на общата приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

крива на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна икономическа полезност [абсолютна]*);

крива на пределната приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

неефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

нежелана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

нежелана сингулярностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

ненормална дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

ненормална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

неразумна дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

неравновесна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

неразумна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

ниска непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

нормална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

обща необходима полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща необходима икономическа полезност [абсолютна]*);

обща полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща икономическа полезност [абсолютна]*);

обща потребителна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

обща принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща принадлежна икономическа полезност [абсолютна]*);

обща цялостна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща цялостна икономическа полезност [абсолютна]*);

повърхнина на общата полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

полезна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

пределна необходима полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна необходима икономическа полезност [абсолютна]*);

пределна потребителна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

пределна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна икономическа полезност [абсолютна]*);

пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

пределна принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна принадлежна икономическа полезност [абсолютна]*);

пределна цялостна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна цялостна икономическа полезност [абсолютна]*);

приемлива обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

равновесна ефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

разумна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

сръхефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

средна необходима полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *средна необходима икономическа полезност [абсолютна]*);

средна потребителна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като *средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

средна принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *средна принадлежна икономическа полезност [абсолютна]*);

средна цялостна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *средна цялостна икономическа полезност [абсолютна]*);

стойностно-желана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

хиперповърхнина на общата полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*).

ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the economic product) (*) – **икономическа оценка** (economic estimation) $U(I) (q)$, която индивидът като възпроизводствена икономическата

единица според своите предпочитания дава на **индивидуалната продуктова творческа икономическа активност** (individual product creative economic activity) (дейност), приложена (и изразходвана) в създаването и усвояването на потенциалната способност на някакъв **индивидуален икономически продукт** $q(I)$ да удовлетворява нейните и на други икономически единици **икономически възпроизводствени потребности** и по този начин да осигурява тяхното съществуване и **икономическо възпроизводство** (в т.ч. в **икономическото производство** и в **икономическото потребление**) в определени граници и при условията на оскъдност на **икономическите ресурси**; една от разновидностите **икономическата полезност** и на **полезността на икономическия продукт**. Индивидуалната полезност на продукта е **полезностна икономическа фоценност** на **ценността на икономическия продукт** [индивидуална] $W(I)(q)$.

В **икономическото производство** се конституира **индивидуална полезност на производствения икономически продукт** (individual utility of the production economic product) $U(I)(qp)$, която е оценка на **индивидуалната продуктова творческа производителска икономическа активност*** (individual product creative producer's economic activity) [същото като **индивидуална творческа създаваща производителска икономическа активност*** (individual creative making producer's economic activity)], съществуваща тук във формата на **индивидуални създаващи икономически умения*** (individual making economic skills /knacks/) на производствените фактори, т.е. на **индивидуални факторови създаващи икономически умения*** (individual factor's making economic skills /knacks/) [в т.ч. на **индивидуалните трудови създаващи икономически умения** (individual labour making economic skills /knacks/) (на усилията на индивидуалния трудов фактор) и на **индивидуалните физически създаващи икономически умения*** (individual physical making economic skills /knacks/) (на усилията на индивидуалния физически фактор)]. В **икономическото потребление** се конституира **индивидуална полезност на потребителния икономически продукт** (individual utility of the consumption economic product) $U(I)(qc)$, която е оценка на **индивидуалната продуктова творческа потребителска икономическа активност*** (individual product creative consumer's economic activity) [същото като **индивидуална творческа усвояваща потребителска икономическа активност*** (individual creative assimilative consumer's economic activity)].

Според **икономическата съотносителност** (според **релативистичната теория на полезността**) се разграничават **абсолютна индивидуална полезност на икономическия продукт*** (absolute individual utility of the economic

product) (абсолютно-изразена индивидуална полезност на икономическия продукт) $U(AI)(q)$ и **относителна индивидуална полезност на икономическия продукт*** (relative individual utility of the economic product) (относително-изразена индивидуална полезност на икономическия продукт) $U(RI)(q)$. Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $TU(I)(q)$, *единична полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $UU(I)(q)$, *средна полезност на икономическия продукт* $AU(q)$ и *пределна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $MU(I)(q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на икономическия продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на икономическия продукт.

Според *ингредиентната икономическа изразимост* се конституират **индивидуална полезност на натурално-изразения икономически продукт** (individual utility of the naturally-expressed economic product) $U(I)(qn)$ [в т.ч. **индивидуална полезност на специфично-изразения икономически продукт** (individual utility of the specifically-expressed economic product) $U(I)(qs)$, същото като **индивидуална полезност на специфичния икономически продукт**], **индивидуална полезност на трудово-изразения икономически продукт** (individual utility of the labourly-expressed economic product) $U(I)(ql)$, **индивидуална полезност на парично-изразения икономически продукт** (individual utility of the monetarily-expressed economic product) $U(I)(qm)$ и т.н.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **индивидуална трудова полезност на икономическия продукт*** (individual labour utility of the economic product) $LU(I)(q)$ и **индивидуална физическа полезност на икономическия продукт*** (individual physical utility of the economic product) $HU(I)(q)$. Според *кумулятивната икономическа пълнота* се разграничават **индивидуална пряка полезност на икономическия продукт*** (individual direct utility of the economic product) $U(q)(I)(d)$, **индивидуална косвена полезност на икономическия продукт*** (individual indirect utility of the economic product) $U(q)(I)(i)$ и **индивидуална пълна полезност на икономическия продукт*** (individual full utility of the economic product) $U(q)(I)(f)$.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на икономическия продукт*** (individual given utility of the economic product) $GU(I)(q)$ и **индивидуална приемана полезност на икономическия продукт*** (individual accepted utility of the economic product) $DU(I)(q)$. Според *ценностната икономическа пълнота* се разграничават **индивидуална сингулярна полезност на икономичес-**

.....

кия продукт* (individual singularitcal utility of the economic product) $U^S(I)(q)$ и **индивидуална дуалностна полезност на икономическия продукт*** (individual dualitcal utility of the economic product) $U^D(I)(q)$. Според *ценностната икономическа насоченост* се разграничават **индивидуална интровертна полезност на икономическия продукт*** (individual introverted utility of the economic product) $U^I(I)(q)$ и **индивидуална екстрровертна полезност на икономическия продукт*** (individual extroverted utility of the economic product) $U^E(I)(q)$.

Според различните типове *продуктова икономическа аберация* [индивидуална] се разграничават и различни разновидности на индивидуалната полезност на икономическия продукт.

А. Според *продуктовата необходима икономическа аберация* [индивидуална] (според *възпроизводствената икономическа пълнота*) се разграничават:

(1) за разновидностите на икономическата полезност:

(а) *необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт* [индивидуална] $E^2U(I)(q)$ [в т.ч. *необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт* $E^2U(I)(e^2q)$ [индивидуална], *необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт* [индивидуална] $E^2U(I)(iq)$, *необходимо-цялостна полезност на принадлежащия икономически продукт* [индивидуална] $E^2U(I)(sq)$ и *необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт* [индивидуална] $E^2U(I)(s^-q)$ (ако не е посочено друго, под индивидуална необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт обикновено се подразбира индивидуалната необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт)];

(б) *необходима полезност на икономическия продукт* [индивидуална] $IU(I)(q)$ [в т.ч. *необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт* [индивидуална] $IU(I)(e^2q)$, *необходима полезност на необходимия икономически продукт* [индивидуална] $IU(I)(iq)$, *необходима полезност на принадлежащия икономически продукт* [индивидуална] $IU(I)(sq)$ и *необходима полезност на недонадения икономически продукт* [индивидуална] $IU(I)(s^-q)$ (ако не е посочено друго, под индивидуална необходима полезност на икономическия продукт се обикновено подразбира индивидуалната необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт)];

(в) *принадена полезност на икономическия продукт* [индивидуална] $SU(I)(q)$ [в т.ч. *принадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт* [индивидуална] $SU(I)(e^2q)$, *принадена полезност на необходимия икономически продукт* [индивидуална] $SU(I)(iq)$, *принадена полезност на принадлежащия икономически продукт* [индивидуална] $SU(I)(sq)$ и *принадена полезност*

на недонадения икономически продукт [индивидуална] $SU(I)(s^-q)$ (ако не е посочено друго, под индивидуална принадлежна полезност на икономическия продукт се обикновено подразбира индивидуалната принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт)];

(г) *недонадена полезност на икономическия продукт [индивидуална] $SU^-(I)(q)$* [в т.ч. *недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] $SU^-(I)(e^2q)$, недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] $SU^-(I)(iq)$, недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] $SU^-(I)(sq)$ и недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] $SU^-(I)(s^-q)$* (ако не е посочено друго, под индивидуална недонадена полезност на икономическия продукт се обикновено подразбира индивидуалната недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт)];

(2) за разновидностите на икономическия продукт:

(а) *полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(e^2q)$* [в т.ч. *необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] $E^2U(I)(e^2q)$, необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] $IU(I)(e^2q)$, принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] $SU(I)(e^2q)$ и недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] $SU^-(I)(e^2q)$* (ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на необходимо-цялостния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт)];

(б) *полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] $U(I)(iq)$* [в т.ч. *необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] $E^2U(I)(iq)$, необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] $IU(I)(iq)$, принадлежна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] $SU(I)(iq)$ и недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] $SU^-(I)(iq)$* (ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на необходимия икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт)];

(в) *полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(sq)$* [в т.ч. *необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] $E^2U(I)(sq)$, необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] $IU(I)(sq)$, принадлежна полезност на прина-*

дения икономически продукт [индивидуална] $SU(I)(sq)$ и недонадена полезност на принадлежа икономически продукт [индивидуална] $SU^-(I)(sq)$ (ако не е посочено друго, под полезност на индивидуалния принадлеен икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната необходимо-цялостна полезност на принадлежа икономически продукт)];

(г) *полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(s^-q)$ [в т.ч. необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] $E^2U(I)(s^-q)$, необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] $IU(I)(s^-q)$, принадлежна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] $SU(I)(s^-q)$ и недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] $SU^-(I)(s^-q)$ (ако не е посочено друго, под полезност на индивидуалния недонаден икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт)].

Б. Според нормалната продуктова икономическа аберация [индивидуална] се разграничават:

(1) за разновидностите на икономическата полезност: (а) *нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $E^0U(I)(q)$, (б) *нормална полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $U^0(I)(q)$, (в) *превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $NU(I)(q)$, (г) *недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $NU^-(I)(q)$;

(2) за разновидностите на икономическия продукт: (а) *полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(e^0q)$, (б) *полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(q^0)$, (в) *полезност на продуктивния икономически превес [индивидуална]* $U(I)(nq)$, (г) *полезност на продуктивния икономически недоимък [индивидуална]* $U(I)(n^-q)$;

В. Според разумната продуктова икономическа аберация [индивидуална] се разграничават:

(1) за разновидностите на икономическата полезност: (а) *разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $E^1U(I)(q)$, (б) *разумна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $U^1(I)(q)$, (в) *излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $MU(I)(q)$, (г) *оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $MU^-(I)(q)$;

(2) за разновидностите на икономическия продукт: (а) *полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(e^1q)$, (б) *полезност на разумния икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(q^1)$, (в) *полез-*

ност на продуктовия икономически излишък [индивидуална] $U(I)(mq)$, (г) полезност на продуктовата икономическа оскъдност [индивидуална] $U(I)(m\bar{q})$.

ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]
(individual utility of the economic product) (**ки**) – във:

единична излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
единична недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична принадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична принадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична принадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична принадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

единична цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

екзистенциална обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

крива на общата полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на полезността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *пределнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

недонадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];

недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

-
- недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];*
- недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];*
- необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
- необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];*
- необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];*
- необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];*
- нормална единична полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- нормална обща полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- нормална полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- нормална пределна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- нормална средна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- обща излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
- обща недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];*

-
- обща недонадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];*
обща недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
обща недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
обща недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща недонадена полезност на принадлежия икономически продукт [индивидуална];
обща недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];
обща необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
обща необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
обща необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща необходима полезност на принадлежия икономически продукт [индивидуална];
обща необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
обща необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
обща необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
обща необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща необходимо-цялостна полезност на принадлежия икономически продукт [индивидуална];
обща необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
обща оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

-
- обща полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];*
обща полезност на икономическия продукт [индивидуална];
обща полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на производствения икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
обща принадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];
обща принадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
обща принадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
обща принадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща принадена полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];
обща принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
обща цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

обща цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща цялостна полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];

оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

повърхнина на общата полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на полезността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

полезност на зададения икономически продукт (същото като зададена полезност на икономическия продукт);

полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];

полезност на икономическия продукт [индивидуална];

полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];

полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];

полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];

полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на принадения икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на производствения икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна принадлежна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна принадлежна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна принадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна принадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна принадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

пределна цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

пределна цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

принадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];

принадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

принадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

принадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

принадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

разумна единична полезност на икономическия продукт [индивидуална];

разумна обща полезност на икономическия продукт [индивидуална];

разумна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

разумна пределна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

разумна средна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна недоимъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна недонадена полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
средна недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];
средна недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна необходима полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
средна необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];
средна необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна нормално-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

средна оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна полезност на излишния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна превесна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна принадлежна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна принадлежна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна принадлежна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];
средна принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна принадлежна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];
средна принадлежна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна разумно-цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];
средна цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

функция на общата полезност на икономическите продукти [индивидуална];

функция на общата полезност на потребителните икономически продукти [индивидуална];

функция на общата полезност на производствените икономически продукти [индивидуална];

функция на пределната полезност на икономическия продукт [индивидуална];

функция на пределната полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

функция на пределната полезност на производствения икономически продукт [индивидуална];

хиперповърхнина на общата полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на полезността на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална];

цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА] (relative individual utility of the economic product) (**ки**) –

ВЪВ:

висока непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

екзистенциална дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

екзистенциална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ефективна дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

желана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

желана сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

интровертна обща полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]);

интровертна пределна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]);

интровертна средна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]);

крива на общата и пределната приемана полезност на равния потребителен икономически продукт [относителни индивидуални] (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

крива на общата полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа полезност [относителна]*);

крива на общата приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

крива на общата приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на общата производствена полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа ценност*);

крива на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна икономическа полезност [относителна]*);

крива на пределната приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

неефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

нежелана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

нежелана сингулярностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ненормална дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ненормална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

неравновесна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

неразумна дуалостна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

неразумна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ниска непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

нормална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

обща необходима полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща необходима икономическа полезност [относителна]*);

обща полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа полезност [относителна]*);

обща потребителна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

обща принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща принадлежна икономическа полезност [относителна]*);

обща цялостна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща цялостна икономическа полезност [относителна]*);

повърхнина на общата полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

повърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

полезна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

пределна необходима полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна необходима икономическа полезност [относителна]*);

пределна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна икономическа полезност [относителна]*);

пределна потребителна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

пределна принадена полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна принадена икономическа полезност [относителна]*);

пределна цялостна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна цялостна икономическа полезност [относителна]*);

приемлива обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

равновесна ефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

разумна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

сегмент на ефективната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неефективната дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неефективната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на ненормалната дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж.

интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]);

сегмент на ненормалната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неразумната дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неразумната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неразумната сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на свръхэффективната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сръхэффективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

средна необходима полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *средна необходима икономическа полезност [относителна]*);

средна потребителна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като *средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

средна принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *средна принадлежна икономическа полезност [относителна]*);

средна цялостна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *средна цялостна икономическа полезност [относителна]*);

стойностно-желана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

хиперповърхнина на общата полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *общополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

хиперповърхнина на пределната полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (вж. *предельнополезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*).

ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (utility of the economic factor) (*) (подразбирана като **полезност на производствения икономически фактор**) – целенасочено възприеман от общностната икономическа единица (в т.ч. и от индивида) и производствено използван (отдаван или опредметяван) от производствените икономически фактори **създаващ творчески икономически интерес** (последният като форма на съществуване на **икономическа енергия**); **икономическа оценка** (economic estimation) $U(x)$, която икономическата единица (в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **факторната творческа икономическа активност** (factor creative economic activity) (дейност) [факторна творческа активност на участниците във икономическото възпроизводство, същото като **факторна творческа възпроизводителска икономическа активност*** (factor creative reproductional economic activity)], приложена (и изразходвана) в създаването и усвояването на потенциалната способност на даден на някакъв **икономически фактор x** (който е форма на **възпроизводствен икономически запас** в качеството му на **икономически ингредиент** и представляващ определено факторно **икономическо богатство**) да удовлетворява нейните и на други икономически единици **икономически възпроизводствени потребности** и по този начин да осигурява тяхното съществуване и **икономическо възпроизводство** (в т.ч. в **икономическото производство** и в **икономическото потребление**) в определени граници и при условията на оскъдност на

икономическите ресурси; една от разновидностите на икономическата полезност и на ценността на икономическия фактор.

В икономическото производство се конституира **полезност на производствения икономически фактор** (в т.ч. на трудовия производствен икономически фактор и на физическия производствен икономически фактор), която е оценка на **факторната творческа производителска икономическа активност*** (factor creative producer's economic activity) [която е същото като **творческа усвояваща производителска икономическа активност*** (creative assimilative producer's economic activity)]. В икономическото потребление се конституира **полезност на потребителния икономически фактор** (на трудовия потребителен икономически фактор), която е оценка на **факторната творческа потребителска икономическа активност*** (factor creative consumer's economic activity) [която е същото като **творческа създаваща потребителска икономическа активност*** (creative making consumer's economic activity)].

Полезността на икономическия фактор може да се формира в рамките на **индивидуалното икономическо възпроизводство** (individual economic reproduction), на **фирменото икономическо възпроизводство** (firm economic reproduction), на **общественото икономическо възпроизводство** (social economic reproduction) и т.н. Ето защо според **ингредиентната общностна икономическа обхватност** се разграничават **индивидуална полезност на икономическия фактор** (individual utility of the economic factor) $U(I)(x)$, **фирмена полезност на икономическия фактор** (firm utility of the economic factor) $U(F)(x)$, **обществена полезност на икономическия фактор** (social utility of the economic factor) $U(S)(x)$ и т.н. Когато не е посочено друго, под полезност на икономическия фактор обикновено се подразбира индивидуалната полезност на икономическия фактор.

Според **релативистичната теория на полезността** се разграничават **абсолютна полезност на икономическия фактор*** (absolute utility of the economic factor) (абсолютно-изразена полезност на икономическия фактор) $U(A)(x)$ и **относителна полезност на икономическия фактор*** (relative utility of the economic factor) (относително-изразена полезност на икономическия фактор) $U(R)(x)$. Според критерия на **ингредиентната икономическа мащабност** се разграничават **обща полезност на икономическия фактор** $TU(x)$, **единична полезност на икономическия фактор** (същото като **производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас**) $UU(x)$, **средна полезност на икономическия фактор** $AU(x)$ и **пределна полезност на икономи-**

.....

ческия фактор $MU(x)$ (когато не посочено друго под полезност на икономическия фактор обикновено се подразбира общата полезност на икономическия фактор). Относно движението (измененията) на пределната полезност на икономическия фактор вж. *законали на пределната икономическа ценност*.

Според качествената определеност на производствените икономически фактори се разграничават *полезност на физическия икономически фактор* $U(h)$ [означавана в производството и потреблението съответно с $U(hp)$ и $U(hc)$] и *полезност на трудовия икономически фактор* $U(l)$ [съответно с $U(lp)$ и $U(lc)$]. Посочените форми имат свои разновидности според критерия за ингредиентната икономическа мащабност и според *критерия за възпроизводствената икономическа пълнота*, както и според тяхното едновременно прилагане. Например, според ингредиентната икономическа мащабност в производството и потреблението съответно се разграничават: (1) *обща полезност на трудовия икономически фактор* $TU(lp)$ и $TU(lc)$, и *обща полезност на физическия икономически фактор* $TU(hp)$ и $TU(hc)$; (2) *единична полезност на трудовия икономически фактор** (unitary utility of labour economic factor) $UU(lp)$ и $UU(lc)$, и *единична полезност на физическия икономически фактор** (unitary utility of physical economic factor) $UU(hp)$ и $UU(hc)$; (3) *средна полезност на трудовия икономически фактор* $AU(lp)$ и $AU(lc)$, и *средна полезност на физическия икономически фактор* $AU(hp)$ и $AU(hc)$; (4) *пределна полезност на трудовия икономически фактор* $MU(lp)$ и $MU(lc)$, и *пределна полезност на физическия икономически фактор* $MU(hp)$ и $MU(hc)$.

Според ингредиентната икономическа изразимост се конституират *полезност на натурално-изразения икономически фактор* (utility of the naturally-expressed economic factor) $V(xn)$ [в т.ч. *полезност на специфично-изразения икономически фактор* (utility of the specifically-expressed economic factor) $V(xs)$, същото като *полезност на специфичния икономически фактор*], *полезност на трудово-изразения икономически фактор* (utility of the labourly-expressed economic factor) $V(xl)$, *полезност на парично-изразения икономически фактор* (utility of the monetarily-expressed economic factor) $V(xm)$ и т.н.

Според факторната икономическа определеност се разграничават *трудова полезност на икономическия фактор** (labour utility of the economic factor) $LU(x)$ и *физическа полезност на икономическия фактор** (physical utility of the economic factor) $HU(x)$. Според кумулативната икономическа пълнота се разграничават *пряка полезност на икономическия фактор** (direct utility of the economic factor) $U(x)(d)$, *косвена полезност на икономическия*

фактор* (indirect utility of the economic factor) $U(x)(i)$ и **пълна полезност на икономическия фактор*** (full utility of the economic factor) $U(x)(f)$.

Под полезност на икономическия фактор обикновено се подразбира полезността на производствения икономически фактор (на предметно-изразения производствен икономически фактор). Тогава тя е означеното с $U(xsp)$ общо понятие за обща полезност на икономическия фактор $TU(xp)$ и единична полезност на икономическия фактор $UU(xp)$ [разновидности на последната са средната полезност на икономическия фактор $AU(xp)$ и пределната полезност на икономическия фактор $MU(xp)$].

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен полезност на икономическия фактор $U(x) = U(x)(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за **полезност на консуматорския фактор*** (utility of the consumptionary factor) $U(x)(C)$, **полезност на стопанския фактор*** (utility of the protoeconomic factor) $U(x)(P)$, **полезност на пазарно-икономическия фактор*** (utility of the marketly-economic factor) $U(x)(M)$ и **полезност на финансово-пазарно-икономическия фактор*** (utility of the financially-marketly-economic factor) $U(x)(N)$. Общо за всички тях е понятието за **полезност на поддържащия фактор*** (utility of the sustenance /sustaining/ factor) $U(x)(Z)$ (за полезност на фактора при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (utility of the economic factor) (**ки**) – във:

единична полезност на икономическия фактор (същото като *производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

единична полезност на паричния икономически фактор (същото като *производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас*; вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

единична полезност на специфичния икономически фактор (същото като *производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

крива на общата потребителна полезност на трудовия икономически фактор [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа ценност*);

обща полезност на икономическия фактор;

обща полезност на трудовия икономически фактор;

обща полезност на физическия икономически фактор;

полезност на икономическия фактор;

полезност на производствения икономически фактор;
полезност на специфичния икономически фактор;
полезност на трудовия икономически фактор;
полезност на трудовия производствен икономически фактор;
полезност на физическия икономически фактор;
полезност на физическия производствен икономически фактор;
пределна полезност на икономическия фактор (същото като пределна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас);

пределна полезност на паричния икономически фактор (същото като **пределна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *пределна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна полезност на специфичния икономически фактор (същото като пределна производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

пределна полезност на трудовия икономически фактор;
пределна полезност на физическия икономически фактор;
средна полезност на икономическия фактор (същото като средна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас);

средна полезност на паричния икономически фактор (същото като **средна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна полезност на специфичния икономически фактор (същото като средна производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

средна полезност на трудовия икономически фактор;
средна полезност на физическия икономически фактор;

стойност на полезността на икономическия фактор (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*).

ПОЛЕЗНОСТ НА ИНДИВИДА (total utility) (**ки**) – във:

динамична функция на полезността на индивида (в микр.);
дискретна интегрална интертемпорална функция на полезността на индивида (в микр.);

интегрална интертемпорална функция на полезността на индивида (в микр.);

непрекъсната интегрална интертемпорална функция на полезността на индивида (в микр.);

функция на общата полезност на индивида (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТ НА КОНСУМАТИВНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (utility of the consumer's economic product) (*) – **икономическа оценка** (economic estimation) $U(q_c)$, която икономическата единица (в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) (вж. *икономически единици*) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **факторовите икономически умения** (factor's economic skills /knacks/) (на уменията на производствените фактори) [в т.ч. на **трудовете икономически умения** (labour economic skills /knacks/) на хората (на уменията на трудовия фактор) и на **физическите икономически умения** (physical economic skills /knacks/) (на уменията на физическия фактор)], вложени в създаването на потенциалната способност на някакъв консумативен икономически продукт q_c (който е форма на възпроизводствен икономически запас в качеството му на икономически ингредиент и представляващ определено продуктово икономическо богатство) да удовлетворява нейните и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности (по-специално в икономическото потребление) и по този начин да осигурява тяхното съществуване и икономическо възпроизводство в определени граници и при условията на оскъдност на икономическите ресурси; една от разновидностите на икономическата полезност. Полезността на консумативния икономически продукт може да се реализира в рамките на **индивидуалното икономическо възпроизводство** (individual economic reproduction), на **фирменото икономическо възпроизводство** (firm economic reproduction), на **общественото икономическо възпроизводство** (social economic reproduction) и т.н. В този смисъл и според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуална полезност на консумативния икономически продукт** (individual utility of the consumer's economic product) $U(I)(q_c)$, **фирмена полезност на консумативния икономически продукт** (firm utility of the consumer's economic product) $U(F)(q_c)$, **обществена полезност на консумативния икономически продукт** (social utility of the consumer's economic product) $U(S)(q_c)$ и т.н. Когато не е посочено друго, под полезност на консумативния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната полезност на консумативния икономически продукт.

Според *релативистичната теория на полезността* се разграничават **абсолютна полезност на консумативния икономически продукт*** (absolute utility of the consumer's economic product) (абсолютно-изразена полезност на консумативния икономически продукт) $U(A)(q_c)$ и (2) **относителна полез-**

ност на консумативния икономически продукт* (relative utility of the consumer's economic product) (относително-изразена полезност на консумативния икономически продукт) $U(R)(q_c)$. Според критерия *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща полезност на консумативния икономически продукт* $TU(q_c)$, *единична полезност на консумативния икономически продукт* (unitary utility of the consumer's economic product) $UU(q_c)$, *средна полезност на консумативния икономически продукт* (average utility of the consumer's economic product) $AU(q_c)$ и *пределна полезност на консумативния икономически продукт* (marginal utility of the consumer's economic product) $MU(q_c)$ (когато не посочено друго под полезност на консумативния икономически продукт обикновено се подразбира общата полезност на консумативния икономически продукт).

Според факторната икономическа обусловеност се разграничават **полезност на трудово-обусловения консумативен икономически продукт*** (utility of the labourly-conditional consumer's economic product) $U(q_c(L))$ [същото като *трудова обусловена полезност на консумативния икономически продукт** (labourly-conditional utility of the consumer's economic product) $U(L)(q_c)$], **полезност на физическо-обусловения консумативен икономически продукт*** (utility of the physically-conditional consumer's economic product) $U(q_c(H))$ [същото като *физическо-обусловена полезност на консумативния икономически продукт** (physically-conditional utility of the consumer's economic product) $U(H)(q_c)$] и **полезност на трудово-физическо-обусловения консумативен икономически продукт*** (utility of the labourly-physically-conditional consumer's economic product) $U(q_c(LH))$ [същото като *трудова-физическо-обусловена полезност на консумативния икономически продукт** (labourly-physically-conditional utility of the consumer's economic product) $U(LH)(q_c)$]. Според факторната икономическа определеност се разграничават **трудова полезност на консумативния икономически продукт*** (labour utility of the consumer's economic product) $LU(q_c)$ и **физическа полезност на консумативния икономически продукт*** (physical utility of the consumer's economic product) $HU(q_c)$. Според кумулативната икономическа пълнота се разграничават **пряка полезност на консумативния икономически продукт*** (direct utility of the consumer's economic product) $U(q_c)(d)$, **косвена полезност на консумативния икономически продукт*** (indirect utility of the consumer's economic product) $U(q_c)(i)$ и **пълна полезност на консумативния икономически продукт*** (full utility of the consumer's economic product) $U(q_c)(f)$.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен полезност на консумативния икономически продукт $U(q_c) = U(q_c)(E)$ се конститутират още и съответстващите на последната понятия за **полезност на консумативния консуматорски продукт*** (utility of the consumer's consumptionary product) $U(q_c)(C)$, **полезност на консумативния стопански продукт*** (utility of the consumer's protoeconomic product) $U(q_c)(P)$, **полезност на консумативния пазарно-икономически продукт*** (utility of the consumer's marketly-economic product) $U(q_c)(M)$ и **полезност на консумативния финансово-пазарно-икономически продукт*** (utility of the consumer's financially-marketly-economic product) $U(q_c)(N)$. Общо за всички тях е понятието за **полезност на консумативния поддържащ продукт*** (utility of the consumer's sustenance /sustaining/ product) $U(q_c)(Z)$ (за полезност на консумативния продукт при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТ НА КОНСУМАТИВНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (utility of the consumer's economic product) (**ки**) – във:

обща полезност на консумативния икономически продукт;
полезност на консумативния икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТ НА МАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (utility of the material economic products) (**ки**) – във:

пределна полезност на материалния икономически продукт (същото като пределна полезностна интензивност на материалния икономически продукт);
средна полезност на материалния икономически продукт (същото като средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт).

ПОЛЕЗНОСТ НА НАСТОЯЩИЯ ДОХОД (utility of the present income) (**ки**) – във:

пределна икономическа полезност на настоящия доход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТ НА НЕДОИМЪЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (individual utility of the penury economic product) (*) – *полезност на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(n^-q) < 0$, когато последният е недоимъчният икономически продукт [индивидуален] $n^-q(I) < 0$ в качеството му на отрицателна част от нормално-цялостния икономически продукт [индивидуален] $e^0q(I)$ [индивидуалният недоимъчен продукт $n^-q(I)$ е разликата между индивидуалния нормално-цялостен и нормалния икономически продукт [индивидуален] $q^0(I)$, като нормалният индивидуален продукт $q^0(I)$ е*

по-голям от индивидуалния нормално-цялостен икономически продукт $e^0 q(I)$ (вж. *нормална продуктова икономическа аберация*). Разновидност е на *полезността на икономическия продукт [индивидуална]* $U(I)(q)$ и е отрицателна част от *полезността на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(e^0 q)$. Формира се в областта на *ненормалното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]* като *възпроизводствена икономическа единица* и е отрицателната разлика между индивидуалната полезност на нормално-цялостния и *полезността на нормалния икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(q^0)$ [тук индивидуалната полезност на нормалния продукт $U(I)(q^0)$ е по-голяма от индивидуалната полезност на нормално-цялостния продукт $U(I)(e^0 q)$]. При постоянни други условия е равна на *недоимъчната полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $U(I)(q) < 0$. Индивидуалната полезност на недоимъчния икономически продукт е *полезностна икономическа фоценност на ценността на недоимъчния икономически продукт [индивидуална]* $W(I)(n^-q)$.

Според *икономическата съотносителност* се разграничават ***абсолютна индивидуална полезност на недоимъчния икономически продукт**** (absolute individual utility of the penury economic product) $U(AI)(n^-q)$ и ***относителна индивидуална полезност на недоимъчния икономически продукт**** (relative individual utility of the penury economic product) $U(RI)(n^-q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на недоимъчния икономически продукт обикновено се подразбира абсолютната индивидуална полезност на недоимъчния икономически продукт. Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават ***индивидуална полезност на производствения недоимъчен икономически продукт**** (individual utility of the production penury economic product) $U(I)(n^-qp)$ [същото като ***индивидуална производствена полезност на недоимъчния икономически продукт**** (individual production utility of the penury economic product) $U^P(I)(n^-q)$] и ***индивидуална полезност на потребителния недоимъчен икономически продукт**** (individual utility of the consumption penury economic product) $U(I)(n^-qc)$ [същото като ***индивидуална потребителна полезност на недоимъчния икономически продукт**** (individual consumption utility of the penury economic product) $U^C(I)(n^-q)$].

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална]* $TU(I)(n^-q)$, *единична полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална]* $UU(I)(n^-q)$, *средна полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална]* $AU(I)(n^-q)$ и *пределна полезност на недоимъчния ико-*

номически продукт [индивидуална] $MU(I)(n^-q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на недоимъчния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на недоимъчния икономически продукт.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингрдиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на недоимъчния икономически продукт*** (individual gived utility of the penury economic product) $GU(I)(n^-q)$ и **индивидуална приемана полезност на недоимъчния икономически продукт*** (individual accepted utility of the penury economic product) $DU(I)(n^-q)$. Според *ценностната икономическа пълнота* се разграничават **индивидуална сингуларностна полезност на недоимъчния икономически продукт*** (individual singularitical utility of the penury economic product) $U^S(I)(n^-q)$ [същото като **индивидуална полезност на сингуларностния недоимъчен икономически продукт*** (individual utility of the singularitical penury economic product) $U(I)(n^-q^S)$] и **индивидуална дуалностна полезност на недоимъчния икономически продукт*** (individual dualitical utility of the penury economic product) $U^D(I)(n^-q)$ [същото като **индивидуална полезност на дуалностния недоимъчен икономически продукт*** (individual utility of the dualitical penury economic product) $U(I)(n^-q^D)$]. Според *ценностната икономическа насоченост* се разграничават **индивидуална интровертна полезност на недоимъчния икономически продукт*** (individual introverted utility of the penury economic product) $U^I(I)(n^-q)$ и **индивидуална екстрровертна полезност на недоимъчния икономически продукт*** (individual extroverted utility of the penury economic product) $U^E(I)(n^-q)$.

ПОЛЕЗНОСТ НА НЕДОИМЪЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the penury economic product) (**ки**) – **ВЪВ:**

единична полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на недоимъчния икономически продукт [индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТ НА НЕДОНАДЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (individual utility of the antisurplus economic product) (*) – *полезност на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(s^-q) < 0$, когато последният е недонаденият икономически продукт [индивидуален] $s^-q(I) < 0$ в качеството му на отрицателна част от необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуален] $e^2q(I)$ [индивидуалният недонаден продукт $s^-q(I)$ е разликата между индивидуалния необходимо-цялостен и необходимия икономически продукт [индивидуален] $iq(I)$, като индивидуалният необходим продукт $iq(I)$ е по-голям от индивидуалния необходимо-цялостен икономически продукт $e^2q(I)$]. Разновидност е на *полезността на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(q)$ и е отрицателна част от полезността на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(e^2q)$. Формира се в областта на неефективното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] като възпроизводствена икономическа единица и е разликата между индивидуалната полезност на необходимо-цялостния и *полезността на необходимия икономически продукт [индивидуална] $U(I)(iq)$ [тук индивидуалната полезност на необходимия продукт $U(I)(iq)$ е по-голяма от индивидуалната полезност на необходимо-цялостния продукт $U(I)(e^2q)$]. При постоянни други условия е равна на недонадената полезност на икономическия продукт [индивидуална] $SU^-(I)(q) < 0$. Индивидуалната полезност на недонадения икономически продукт е *полезностна икономическа фоценност на ценността на недонадения икономически продукт [индивидуална] $W(I)(s^-q)$.****

Според икономическата съотносителност се разграничават **абсолютна индивидуална полезност на недонадения икономически продукт*** (absolute individual utility of the antisurplus economic product) $U(AI)(s^-q)$ и **относителна индивидуална полезност на недонадения икономически продукт*** (relative individual utility of the antisurplus economic product) $U(RI)(s^-q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на недонадения икономически продукт обикновено се подразбира абсолютната индивидуална полезност на недонадения икономически продукт. Според *ингредиентната икономическа възпроизводителност* се разграничават **индивидуална полезност на производствения недонаден икономически продукт*** (individual utility of the production antisurplus economic product) $U(I)(s^-qp)$ [същото като **индивидуална производствена полезност на недонадения икономически продукт*** (individual production utility of the antisurplus economic product) $U^P(I)(s^-q)$] и **индивидуална полезност на потребителния недонаден икономически продукт*** (individual utility of the consumption antisurplus economic product) $U(I)(s^-qc)$ [същото като

индивидуална потребителна полезност на недонадения икономически продукт* (individual consumption utility of the antisurplus economic product) $U^C(I)(s^-q)$.

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща полезност на недонадения икономически продукт* [индивидуална] $TU(I)(s^-q)$, *единична полезност на недонадения икономически продукт* [индивидуална] $UU(I)(s^-q)$, *средна полезност на недонадения икономически продукт* [индивидуална] $AU(I)(s^-q)$ и *пределна полезност на недонадения икономически продукт* [индивидуална] $MU(I)(s^-q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на недонадения икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на недонадения икономически продукт.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на недонадения икономически продукт*** (individual gived utility of the antisurplus economic product) $GU(I)(s^-q)$ и **индивидуална приемана полезност на недонадения икономически продукт*** (individual accepted utility of the antisurplus economic product) $DU(I)(s^-q)$. Според *ценностната икономическа пълнота* се разграничават **индивидуална сингуларностна полезност на недонадения икономически продукт*** (individual singularitcal utility of the antisurplus economic product) $U^S(I)(s^-q)$ [същото като **индивидуална полезност на сингуларностния недонаден икономически продукт*** (individual utility of the singularitcal antisurplus economic product) $U(I)(s^-q^S)$] и **индивидуална дуалностна полезност на недонадения икономически продукт*** (individual dualitcal utility of the antisurplus economic product) $U^D(I)(s^-q)$ [същото като **индивидуална полезност на дуалностния недонаден икономически продукт*** (individual utility of the dualitcal antisurplus economic product) $U(I)(s^-q^D)$]. Според *ценностната икономическа насоченост* се разграничават **индивидуална интровертна полезност на недонадения икономически продукт*** (individual introverted utility of the antisurplus economic product) $U^I(I)(s^-q)$ и **индивидуална екстровертна полезност на недонадения икономически продукт*** (individual extroverted utility of the antisurplus economic product) $U^E(I)(s^-q)$.

Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават *необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт* [индивидуална] $E^2U(I)(s^-q)$ [равна на *недонадената полезност на необходимо-цялостния икономически продукт* [индивидуална] $SU^-(I)(e^2q)$], *необходима полезност на недонадения икономически продукт* [индивидуална] $IU(I)(s^-q)$ [рав-

на на недонадената полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] $SU(I)(iq)$, принадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] $SU(I)(s^-q)$ [равна на недонадената полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] $SU(I)(sq)$] и недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] $SU(I)(s^-q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на недонадения икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТ НА НЕДОНАДЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the antisurplus economic product) (**ки**) – **ВЪВ:**

единична недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична принадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

единична цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] (същото като единична необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална]);

недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];

-
- обща полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];*
обща принадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
обща цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] (същото като обща необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална]);
полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
пределна необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
пределна необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
пределна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
пределна принадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
пределна цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] (същото като пределна необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална]);
принадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна недонадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна необходима полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна принадена полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална];
средна цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] (същото като средна необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална]);
цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] (същото като необходимо-цялостна полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална]).

ПОЛЕЗНОСТ НА НЕМАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (utility of the immaterial economic products) (**ки**) – във:

пределна полезност на нематериалния икономически продукт (същото като пределна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт);

средна полезност на нематериалния икономически продукт (същото като средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт).

ПОЛЕЗНОСТ НА НЕОБХОДИМИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (individual utility of the indispensable economic product)

(*) – *полезност на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(iq)$, когато последният е необходимият икономически продукт [индивидуален] $iq(I)$ в качеството му на част от необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуален] $e^2q(I)$. Разновидност е на полезността на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(q)$ и е част от полезността на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(e^2q)$. При постоянни други условия е равна на необходимата полезност на икономическия продукт [индивидуална] $IU(I)(q)$. Индивидуалната полезност на необходимия продукт е *полезностна икономическа фоценност на ценността на необходимия икономически продукт [индивидуална] $W(I)(iq)$.**

Според икономическата съотносителност се разграничават **абсолютна индивидуална полезност на необходимия икономически продукт*** (absolute individual utility of the indispensable economic product) $U(AI)(iq)$ и **относителна индивидуална полезност на необходимия икономически продукт*** (relative individual utility of the indispensable economic product) $U(RI)(iq)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на необходимия икономически продукт обикновено се подразбира абсолютната индивидуална полезност на необходимия икономически продукт. Според *ингредиентната икономическа възпроизводителност* се разграничават **индивидуална полезност на производствения необходим икономически продукт*** (individual utility of the production indispensable economic product) $U(I)(iqp)$ [същото като **индивидуална производствена полезност на необходимия икономически продукт*** (individual production utility of the indispensable economic product) $U^P(I)(iq)$] и **индивидуална полезност на потребителния необходим икономически продукт*** (individual utility of the consumption indispensable economic product) $U(I)(iqc)$ [същото като **индивидуална потребителна полезност на необходимия икономи-**

чески продукт* (individual consumption utility of the indispensable economic product) $U^c(I)(iq)$].

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]* $TU(I)(iq)$, *единична полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]* $UU(I)(iq)$, *средна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]* $AU(I)(iq)$ и *пределна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]* $MU(I)(iq)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на необходимия икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на необходимия икономически продукт.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на необходимия икономически продукт*** (individual gived utility of the indispensable economic product) $GU(I)(iq)$ и **индивидуална приемана полезност на необходимия икономически продукт*** (individual accepted utility of the indispensable economic product) $DU(I)(iq)$. Според *ценностната икономическа пълнота* се разграничават **индивидуална сингуларностна полезност на необходимия икономически продукт*** (individual singularitcal utility of the indispensable economic product) $U^s(I)(iq)$ [същото като **индивидуална полезност на сингуларностния необходим икономически продукт*** (individual utility of the singularitcal indispensable economic product) $U(I)(iq^s)$] и **индивидуална дуалностна полезност на необходимия икономически продукт*** (individual dualitcal utility of the indispensable economic product) $U^D(I)(iq)$ [същото като **индивидуална полезност на дуалностния необходим икономически продукт*** (individual utility of the dualitcal indispensable economic product) $U(I)(iq^D)$]. Според *ценностната икономическа насоченост* се разграничават **индивидуална интровертна полезност на необходимия икономически продукт*** (individual introverted utility of the indispensable economic product) $U^I(I)(iq)$ и **индивидуална екстровертна полезност на необходимия икономически продукт*** (individual extroverted utility of the indispensable economic product) $U^E(I)(iq)$.

Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават *необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]* $E^2U(I)(iq)$ [равна на *необходимата полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]* $IU(I)(e^2q)$], *необходима полезност на необходимия икономически продукт* $IU(I)(iq)$, *принадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]* $SU(I)(iq)$ [равна на не-

обходимата полезност на принадлежа икономически продукт [индивидуална] $IU(I)(sq)$ и недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] $SU^-(I)(iq)$ [равна на необходимата полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална] $IU(I)(s^-q)$]. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на необходимия икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТ НА НЕОБХОДИМИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the indispensable economic product) **(ки)** – ВЪВ:

единична недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

единична цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] (същото като единична необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]);

недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща принадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

обща цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] (същото като обща необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]);;

полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна принадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

пределна цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] (същото като пределна необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]);;

принадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна принадена полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална];

средна цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] (същото като средна необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]);;

цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална] (същото като необходимо-цялостна полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]).

ПОЛЕЗНОСТ НА НЕОБХОДИМО-ЦЯЛОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]*

(individual utility of the indispensably-entire economic product) (*) – *полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $U(I)(e^2q)$, когато последният е *необходимо-цялостният икономически продукт [индивидуален]* $e^2q(I)$ и същият (1) е сумата на *необходимия икономически продукт [индивидуален]* $iq(I)$ и *принадения икономически продукт [индивидуален]* $sq(I)$ [ако е в областта на *свърхоефективното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]* като *възпроизводствена икономическа единица* и тогава той е по-голям от индивидуалния необходим продукт, т.е. $e^2q(I) = iq(I) + sq(I)$], респ. (2) е сумата на индивидуалния необходим продукт $iq(I)$ и *недонадения икономически продукт [индивидуален]* $s^-q(I) < 0$ [ако е в областта на *неефективното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]* и тогава той е по-малък от индивидуалния необходим продукт, т.е. $e^2q(I) = iq(I) + s^-q(I)$]. Разновидност е на *полезността на икономическия продукт [индивидуална]* $U(I)(q)$. При постоянни други условия е равна на *необходимо-цялостната полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $E^2U(I)(q)$. Индивидуалната полезност на необходимо-цялостния икономически продукт (1) е сумата на *полезността на необходимия икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(iq)$ и *полезността на принадлежния икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(sq)$ [в *свърхоефективната област* и тогава тя е по-голяма от индивидуалната полезност на необходимия продукт, т.е. $U(I)(e^2q) = U(I)(iq) + U(I)(sq)$], респ. (2) е сумата на индивидуалната полезност на необходимия продукт $U(I)(iq)$ и *полезността на недонадения икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(s^-q) < 0$ [в *неефективната област* и тогава тя е по-малка от индивидуалната полезност на необходимия продукт, т.е. $U(I)(e^2q) = U(I)(iq) + U(I)(s^-q)$]. Ако не е посочено друго, под *полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална]* обикновено се подразбира индивидуалната полезност на необходимо-цялостния продукт. Индивидуалната полезност на необходимо-цялостния продукт е *полезностна икономическа фоценност на ценността на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]* $W(I)(e^2q)$.

Според икономическата съотносителност се разграничават **абсолютна индивидуална полезност на необходимо-цялостния икономически продукт*** (absolute individual utility of the indispensably-entire economic product) $U(AI)(e^2q)$ и **относителна индивидуална полезност на необходимо-цялостния икономически продукт*** (relative individual utility of the indispensably-entire economic product) $U(RI)(e^2q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на необходимо-цялостния икономически продукт обикнове-

но се подразбира абсолютната индивидуална полезност на необходимо-цялостния икономически продукт. Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават **индивидуална полезност на производствения необходимо-цялостен икономически продукт*** (individual utility of the production indispensably-entire economic product) $U(I)(e^2qr)$ [същото като **индивидуална производствена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт*** (individual production utility of the indispensably-entire economic product) $U^P(I)(e^2q)$] и **индивидуална полезност на потребителния необходимо-цялостен икономически продукт*** (individual utility of the consumption indispensably-entire economic product) $U(I)(e^2qc)$ [същото като **индивидуална потребителна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт*** (individual consumption utility of the indispensably-entire economic product) $U^C(I)(e^2q)$].

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **обща полезност на необходимо-цялостния икономически продукт** [индивидуална] $TU(I)(e^2q)$, **единична полезност на необходимо-цялостния икономически продукт** [индивидуална] $UU(I)(e^2q)$, **средна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт** [индивидуална] $AU(I)(e^2q)$ и **пределна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт** [индивидуална] $MU(I)(e^2q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на необходимо-цялостния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на необходимо-цялостния икономически продукт.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на необходимо-цялостния икономически продукт*** (individual given utility of the indispensably-entire economic product) $GU(I)(e^2q)$ и **индивидуална приемана полезност на необходимо-цялостния икономически продукт*** (individual accepted utility of the indispensably-entire economic product) $DU(I)(e^2q)$. Според *ценностната икономическа пълнота* се разграничават **индивидуална сингуларностна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт*** (individual singularitcal utility of the indispensably-entire economic product) $U^S(I)(e^2q)$ [същото като **индивидуална полезност на сингуларностния необходимо-цялостен икономически продукт*** (individual utility of the singularitcal indispensably-entire economic product) $U(I)(e^2q^S)$] и **индивидуална дуалностна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт*** (individual dualitcal utility of the indispensably-entire economic product) $U^D(I)(e^2q)$ [същото като **индивидуална полезност на дуалностния необходимо-цялостен иконо-**

мически продукт* (individual utility of the dualitically indispensable-economic product) $U(I)(e^2 q^D)$. Според ценностната икономическа насоченост се разграничават **индивидуална интровертна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт*** (individual introverted utility of the indispensably-entire economic product) $U^I(I)(e^2 q)$ и **индивидуална екстровертна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт*** (individual extroverted utility of the indispensably-entire economic product) $U^E(I)(e^2 q)$.

Според възпроизводствената икономическа пълнота се разграничават **необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]** $E^2 U(I)(e^2 q)$, **необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт** $I U(I)(e^2 q)$ [равна на **необходимо-цялостната полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]** $E^2 U(I)(iq)$], **принадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]** $S U(I)(e^2 q)$ [равна на **необходимо-цялостната полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]** $E^2 U(I)(sq)$] и **недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]** $S U(I)(e^2 q)$ [равна на **необходимо-цялостната полезност на недонадения икономически продукт [индивидуална]** $E^2 U(I)(s^- q)$]. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на необходимо-цялостния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТ НА НЕОБХОДИМО-ЦЯЛОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the indispensably-entire economic product) (**ки**) – във:

единична недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] (същото като единична необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]);

недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] (същото като обща необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]);

полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна принадлежна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] (същото като пределна необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]);

принадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна принадена полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] (същото като средна необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]);

цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] (същото като необходимо-цялостна полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]).

ПОЛЕЗНОСТ НА НОРМАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (individual utility of the normal economic product) (*) – *полезност на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(q^0)$, когато последният е нормалният икономически продукт [индивидуален] $q^0(I)$ в качеството му на част от нормално-цялостния икономически продукт [индивидуален] $e^0 q(I)$ (вж. нормална продуктова икономическа аберация). Разновидност е на полезността на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(q)$ и е част от полезността на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(e^0 q)$. При постоянни други условия е равна на нормалната полезност на икономическия продукт [индивидуална] $U^0(I)(q)$. Индивидуалната полезност на нормалния продукт е полезностна икономическа фоценност на ценността на нормалния икономически продукт [индивидуална] $W(I)(q^0)$.*

Според икономическата съотносителност се разграничават **абсолютна индивидуална полезност на нормалния икономически продукт*** (absolute individual utility of the normal economic product) $U(AI)(q^0)$ и **относителна индивидуална полезност на нормалния икономически продукт*** (relative individual utility of the normal economic product) $U(RI)(q^0)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на нормалния икономически продукт

обикновено се подразбира абсолютната индивидуална полезност на нормалния икономически продукт. Според *ингредиентната икономическа възпроизводителност* се разграничават **индивидуална полезност на производствения нормален икономически продукт*** (individual utility of the production normal economic product) $U(I)(qr^0)$ [същото като **индивидуална производствена полезност на нормалния икономически продукт*** (individual production utility of the normal economic product) $U^P(I)(q^0)$] и **индивидуална полезност на потребителния нормален икономически продукт*** (individual utility of the consumption normal economic product) $U(I)(qc^0)$ [същото като **индивидуална потребителна полезност на нормалния икономически продукт*** (individual consumption utility of the normal economic product) $U^C(I)(q^0)$].

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **обща полезност на нормалния икономически продукт** [индивидуална] $TU(I)(q^0)$, **единична полезност на нормалния икономически продукт** [индивидуална] $UU(I)(q^0)$, **средна полезност на нормалния икономически продукт** [индивидуална] $AU(I)(q^0)$ и **пределна полезност на нормалния икономически продукт** [индивидуална] $MU(I)(q^0)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на нормалния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на нормалния икономически продукт.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на нормалния икономически продукт*** (individual given utility of the normal economic product) $GU(I)(q^0)$ и **индивидуална приемана полезност на нормалния икономически продукт*** (individual accepted utility of the normal economic product) $DU(I)(q^0)$. По определение според *ценностната икономическа пълнота* се формира само **индивидуална дуалностна полезност на нормалния икономически продукт*** (individual dualitical utility of the normal economic product) $U^D(I)(q^0)$ [същото като **индивидуална полезност на дуалностния нормален икономически продукт*** (individual utility of the dualitical normal economic product) $U(I)(q^{0D})$]. Според *ценностната икономическа насоченост* се разграничават **индивидуална интровертна полезност на нормалния икономически продукт*** (individual introverted utility of the normal economic product) $U^I(I)(q^0)$ и **индивидуална екстрровертна полезност на нормалния икономически продукт*** (individual extroverted utility of the normal economic product) $U^E(I)(q^0)$.

ПОЛЕЗНОСТ НА НОРМАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the normal economic product) (**ки**) – във:

*единична полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];
 обща полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];
 полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];
 пределна полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална];
 средна полезност на нормалния икономически продукт [индивидуална].*

ПОЛЕЗНОСТ НА НОРМАЛНО-ЦЯЛОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (individual utility of the normally-entire economic product) (*) – *полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $U(I)(e^0 q)$, когато последният е нормално-цялостният икономически продукт [индивидуален] $e^0 q(I)$ и същият (1) е сумата на нормалния икономически продукт [индивидуален] $q^0(I)$ и превесния икономически продукт [индивидуален] $nq(I)$ [ако е в областта на приемливото ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] като възпроизводствена икономическа единица и тогава той е по-голям от нормалния индивидуален продукт, т.е. $e^0 q(I) = q^0(I) + nq(I)$], респ. (2) е сумата на нормалния индивидуален продукт $q^0(I)$ и недоимъчния икономически продукт [индивидуален] $n^-q(I) < 0$ [ако е в областта на ненормалното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] и тогава той е по-малък от нормалния индивидуален продукт, т.е. $e^2 q(I) = q^0(I) + n^-q(I)$] (вж. нормална продуктова икономическа аберация). Разновидност е на *полезността на икономическия продукт [индивидуална]* $U(I)(q)$. При постоянни други условия е равна на нормално-цялостната полезност на икономическия продукт [индивидуална] $E^0 U(I)(q)$. Индивидуалната полезност на нормално-цялостния икономически продукт (1) е сумата на *полезността на нормалния икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(q^0)$ и *полезността на превесния икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(nq)$ [в приемливата област и тогава тя е по-голяма от индивидуалната полезност на нормалния продукт, т.е. $U(I)(e^0 q) = U(I)(q^0) + U(I)(nq)$], респ. (2) е сумата на индивидуалната полезност на нормалния продукт $U(I)(q^0)$ и *полезността на недоимъчния икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(n^-q) < 0$ [в ненормалната област и тогава тя е по-малка от индивидуалната полезност на нормалния продукт, т.е. $U(I)(e^0 q) = U(I)(q^0) + U(I)(n^-q)$]. Ако не е посочено друго, при нормалната продуктова икономическа аберация под *полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална]* обикновено се подразбира индивидуалната полезност на нормално-цялостния продукт. Индивидуалната полезност на нормално-цялостния продукт е *полезностна икономическа фоценност на ценността на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална]* $W(I)(e^0 q)$.

Според *икономическата съотносителност* се разграничават **абсолютна индивидуална полезност на нормално-цялостния икономически продукт*** (absolute individual utility of the normally-entire economic product) $U(AI)(e^0q)$ и **относителна индивидуална полезност на нормално-цялостния икономически продукт*** (relative individual utility of the normally-entire economic product) $U(RI)(e^0q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на нормално-цялостния икономически продукт обикновено се подразбира абсолютната индивидуална полезност на нормално-цялостния икономически продукт. Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават **индивидуална полезност на производствения нормално-цялостен икономически продукт*** (individual utility of the production normally-entire economic product) $U(I)(e^0qp)$ [същото като **индивидуална производствена полезност на нормално-цялостния икономически продукт*** (individual production utility of the normally-entire economic product) $U^P(I)(e^0q)$] и **индивидуална полезност на потребителния нормално-цялостен икономически продукт*** (individual utility of the consumption normally-entire economic product) $U(I)(e^0qc)$ [същото като **индивидуална потребителна полезност на нормално-цялостния икономически продукт*** (individual consumption utility of the normally-entire economic product) $U^C(I)(e^0q)$].

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **обща полезност на нормално-цялостния икономически продукт** [индивидуална] $TU(I)(e^0q)$, **единична полезност на нормално-цялостния икономически продукт** [индивидуална] $UU(I)(e^0q)$, **средна полезност на нормално-цялостния икономически продукт** [индивидуална] $AU(I)(e^0q)$ и **пределна полезност на нормално-цялостния икономически продукт** [индивидуална] $MU(I)(e^0q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на нормално-цялостния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на нормално-цялостния икономически продукт.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на нормално-цялостния икономически продукт*** (individual gived utility of the normally-entire economic product) $GU(I)(e^0q)$ и **индивидуална приемана полезност на нормално-цялостния икономически продукт*** (individual accepted utility of the normally-entire economic product) $DU(I)(e^0q)$. Според *ценностната икономическа пълнота* се разграничават **индивидуална сингуларностна полезност на нормално-цялостния икономически продукт*** (individual singularitcal utility of the normally-entire economic product) $U^S(I)(e^0q)$ [същото като **индиви-**

дуална полезност на сингуларностния нормално-цялостен икономически продукт* (individual utility of the singularitically normally-entire economic product) $U(I)(e^0 q^S)$] и **индивидуална дуалностна полезност на нормално-цялостния икономически продукт*** (individual dualitically utility of the normally-entire economic product) $U^D(I)(e^0 q)$ [същото като **индивидуална полезност на дуалностния нормално-цялостен икономически продукт*** (individual utility of the dualitically normally-entire economic product) $U(I)(e^0 q^D)$]. Според ценностната икономическа насоченост се разграничават **индивидуална интровертна полезност на нормално-цялостния икономически продукт*** (individual introverted utility of the normally-entire economic product) $U^I(I)(e^0 q)$ и **индивидуална екстровертна полезност на нормално-цялостния икономически продукт*** (individual extroverted utility of the normally-entire economic product) $U^E(I)(e^0 q)$.

ПОЛЕЗНОСТ НА НОРМАЛНО-ЦЯЛОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the normally-entire economic product) (**ки**) – във:

единична полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТ НА ОСКЪДЪЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (individual utility of the scarcity economic product) (*) – *полезност на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(m^- q) < 0$, когато последният е оскъдъчният икономически продукт [индивидуален] $m^- q(I) < 0$ в качеството му на отрицателна част от разумно-цялостния икономически продукт [индивидуален] $e^1 q(I)$ [индивидуалният оскъдъчен продукт $m^- q(I)$ е разликата между индивидуалния разумно-цялостен и разумния икономически продукт [индивидуален] $q^1(I)$, като разумният индивидуален продукт $q^1(I)$ е по-голям от индивидуалния разумно-цялостен икономически продукт $e^1 q(I)$] (вж. *разумна продуктова икономическа аберация*). Разновидност е на *полезността на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(q)$ и е отрицателна част от полез-**

ността на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(e^1q)$. Формира се в областта на полезното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] като възпроизводствена икономическа единица и е отрицателната разлика между индивидуалната полезност на разумно-цялостния и полезността на разумния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(q^1)$ [тук индивидуалната полезност на разумния продукт $U(I)(q^1)$ е по-голяма от индивидуалната полезност на разумно-цялостния продукт $U(I)(e^1q)$]. При постоянни други условия е равна на *оскъдъчната полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $MU(I)(q) < 0$. Индивидуалната полезност на оскъдъчния икономически продукт е *полезностна икономическа фоценност на ценността на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална]* $W(I)(m^-q)$.

Според икономическата съотносителност се разграничават **абсолютна индивидуална полезност на оскъдъчния икономически продукт*** (absolute individual utility of the scarcity economic product) $U(AI)(m^-q)$ и **относителна индивидуална полезност на оскъдъчния икономически продукт*** (relative individual utility of the scarcity economic product) $U(RI)(m^-q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на оскъдъчния икономически продукт обикновено се подразбира абсолютната индивидуална полезност на оскъдъчния икономически продукт. Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават **индивидуална полезност на производствения оскъдъчен икономически продукт*** (individual utility of the production scarcity economic product) $U(I)(m^-qr)$ [същото като **индивидуална производствена полезност на оскъдъчния икономически продукт*** (individual production utility of the scarcity economic product) $U^P(I)(m^-q)$] и **индивидуална полезност на потребителния оскъдъчен икономически продукт*** (individual utility of the consumption scarcity economic product) $U(I)(m^-qc)$ [същото като **индивидуална потребителна полезност на оскъдъчния икономически продукт*** (individual consumption utility of the scarcity economic product) $U^C(I)(m^-q)$].

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална]* $TU(I)(m^-q)$, *единична полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална]* $UU(I)(m^-q)$, *средна полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална]* $AU(I)(m^-q)$ и *пределна полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална]* $MU(I)(m^-q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на оскъдъчния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на оскъдъчния икономически продукт.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на оскъдъчния икономически продукт*** (individual gived utility of the scarcity economic product) $GU(I)(m^-q)$ и **индивидуална приемана полезност на оскъдъчния икономически продукт*** (individual accepted utility of the scarcity economic product) $DU(I)(m^-q)$. Според *ценностната икономическа пълнота* се разграничават **индивидуална сингуларностна полезност на оскъдъчния икономически продукт*** (individual singularitital utility of the scarcity economic product) $U^S(I)(m^-q)$ [същото като **индивидуална полезност на сингуларностния оскъдъчен икономически продукт*** (individual utility of the singularitital scarcity economic product) $U(I)(m^-q^S)$] и **индивидуална дуалностна полезност на оскъдъчния икономически продукт*** (individual dualitital utility of the scarcity economic product) $U^D(I)(m^-q)$ [същото като **индивидуална полезност на дуалностния оскъдъчен икономически продукт*** (individual utility of the dualitital scarcity economic product) $U(I)(m^-q^D)$]. Според *ценностната икономическа насоченост* се разграничават **индивидуална интровертна полезност на оскъдъчния икономически продукт*** (individual introverted utility of the scarcity economic product) $U^I(I)(m^-q)$ и **индивидуална екстрровертна полезност на оскъдъчния икономически продукт*** (individual extroverted utility of the scarcity economic product) $U^E(I)(m^-q)$.

ПОЛЕЗНОСТ НА ОСКЪДЪЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the scarcity economic product) (**ки**) – във:

единична полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТ НА ПАЗАРНОТО РАБОТНО ВРЕМЕ (utility of market-labour time) (**ки**) – във:

пределна полезност на пазарното работно време (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТ НА ПАРИТЕ (utility of money) (**ки**) – във:

оптимална пределна полезност на парите (в микр.);

пределна полезност на парите;

постоянна пределна полезност на парите (в микр.);
променлива пределна полезност на парите (в микр.);
функция на пределната полезност на парите (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТ НА ПАРИЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (utility of the monetary economic product) (**ки**) – във:

единична полезност на паричния икономически продукт (същото като **производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна полезност на паричния икономически продукт (същото като **пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна полезност на паричния икономически продукт (същото като **средна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*).

ПОЛЕЗНОСТ НА ПАРИЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (utility of the monetary economic factor) (**ки**) – във:

единична полезност на паричния икономически фактор (същото като **производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна полезност на паричния икономически фактор (същото като **пределна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *пределна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна полезност на паричния икономически фактор (същото като **средна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас**; вж. *средна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*).

ПОЛЕЗНОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (utility of the consumption economic stock) (**ки**) – във:

потребителска полезност на потребителния икономически запас.

ПОЛЕЗНОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ

(consumption economic product utility) (**ки**) – във:

- мярка на полезността на потребителния икономически продукт;*
- пределна полезност на потребителния икономически продукт;*
- функция на общата полезност на потребителните икономически продукти;*
- функция на пределната полезност на потребителния икономически продукт.*

ПОЛЕЗНОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ

[АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА] (absolute individual utility of the consumption economic product) (**ки**) – във:

- висока непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];*
- дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];*
- екзистенциална дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];*
- екзистенциална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];*
- ефективна дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];*
- ефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];*
- желана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];*
- желана сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];*
- крива на общата и пределната приемана полезност на равния потребителен икономически продукт [абсолютни индивидуални]** (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);
- крива на общата полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]** (вж. *обща икономическа полезност [абсолютна]*);

крива на общата приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

крива на пределната полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна икономическа полезност [абсолютна]*);

крива на пределната приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

неефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

нежелана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

нежелана сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

ненормална дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

ненормална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

неразумна дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

неравновесна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

неразумна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

ниска непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

нормална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

обща необходима полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща необходима икономическа полезност [абсолютна]*);

обща полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща икономическа полезност [абсолютна]*);

обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

обща принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща принадлежна икономическа полезност [абсолютна]*);

обща цялостна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *обща цялостна икономическа полезност [абсолютна]*);

полезна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

пределна необходима полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна необходима икономическа полезност [абсолютна]*);

пределна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна икономическа полезност [абсолютна]*);

пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

пределна принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна принадлежна икономическа полезност [абсолютна]*);

пределна цялостна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *пределна цялостна икономическа полезност [абсолютна]*);

приемлива обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

равновесна ефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

разумна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

сръхефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

средна необходима полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *средна необходима икономическа полезност [абсолютна]*);

средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

средна принадена полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *средна принадена икономическа полезност [абсолютна]*);

средна цялостна полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална] (вж. *средна цялостна икономическа полезност [абсолютна]*);

сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална];

стойностно-желана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the consumption economic product) (**ки**) – във:

екзистенциална обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

функция на общата полезност на потребителните икономически продукти [индивидуална];

функция на пределната полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА] (relative individual utility of the consumption economic product) (**ки**) – във:

висока непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

екзистенциална дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

екзистенциална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ефективна дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

желана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

желана сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

крива на общата и пределната приемана полезност на равния потребителен икономически продукт [относителни индивидуални] (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

крива на общата полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа полезност [относителна]*);

крива на общата приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]* и *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

крива на пределната полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна икономическа полезност [относителна]*);

крива на пределната приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

неефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

нежелана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

нежелана сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ненормална дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ненормална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

неравновесна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

неразумна дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

неразумна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

ниска непревишаваща обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

нормална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

обща необходима полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща необходима икономическа полезност [относителна]*);

обща полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа полезност [относителна]*);

обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

обща принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща принадлежна икономическа полезност [относителна]*);

обща цялостна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *обща цялостна икономическа полезност [относителна]*);

полезна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

пределна необходима полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна необходима икономическа полезност [относителна]*);

пределна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна икономическа полезност [относителна]*);

пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

пределна принадена полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна принадена икономическа полезност [относителна]*);

пределна цялостна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *пределна цялостна икономическа полезност [относителна]*);

приемлива обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

равновесна ефективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

разумна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

сегмент на ефективната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неефективната дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неефективната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на ненормалната дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на ненормалната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неразумната дуалностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неразумната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на неразумната сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

сегмент на свръхэффективната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*);

свръхэффективна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

сингуларностна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

средна необходима полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *средна необходима икономическа полезност [относителна]*);

средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

средна принадлежна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *средна принадлежна икономическа полезност [относителна]*);

средна цялостна полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] (вж. *средна цялостна икономическа полезност [относителна]*);

стойностно-желана обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТ НА ПРЕВЕСНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (individual utility of the remainder economic product) (*) – *полезност на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(nq)$, когато последният е превесният икономически продукт [индивидуален] $nq(I)$ в качеството му на част от нормално-цялостния икономически продукт [индивидуален] $e^0q(I)$ (индивидуалният превесен продукт е разликата между индивидуалния нормално-цялостен и нормалния икономически продукт [индивидуален] $q^0(I)$, като нор-*

малният индивидуален продукт $q^0(I)$ е по-малък от индивидуалния нормално-цялостен продукт $e^0 q(I)$ (вж. *нормална продуктова икономическа аберация*). Разновидност е на *полезността на икономическия продукт [индивидуална]* $U(I)(q)$ и е част от *полезността на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(e^0 q)$. Формира се в областта на приемливото ценностно икономическо поведение на индивида [*продуктово*] като възпроизводствена икономическа единица и е положителната разлика между индивидуалната полезност на нормално-цялостния и *полезността на нормалния икономически продукт [индивидуална]* $U(I)(q^0)$ [тук индивидуалната полезност на нормалния продукт $U(I)(q^0)$ е по-малка от индивидуалната полезност на нормално-цялостния продукт $U(I)(e^0 q)$]. При постоянни други условия е равна на *превесната полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $NU(I)(q)$. Индивидуалната полезност на превесния продукт е *полезностна икономическа фоценност на ценността на превесния икономически продукт [индивидуална]* $W(I)(nq)$.

Според икономическата съотносителност се разграничават ***абсолютна индивидуална полезност на превесния икономически продукт**** (absolute individual utility of the remainder economic product) $U(AI)(nq)$ и ***относителна индивидуална полезност на превесния икономически продукт**** (relative individual utility of the remainder economic product) $U(RI)(nq)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на превесния икономически продукт обикновено се подразбира абсолютната индивидуална полезност на превесния икономически продукт. Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават ***индивидуална полезност на производствения превесен икономически продукт**** (individual utility of the production remainder economic product) $U(I)(nqr)$ [същото като ***индивидуална производствена полезност на превесния икономически продукт**** (individual production utility of the remainder economic product) $U^P(I)(nq)$] и ***индивидуална полезност на потребителния превесен икономически продукт**** (individual utility of the consumption remainder economic product) $U(I)(nqc)$ [същото като ***индивидуална потребителна полезност на превесния икономически продукт**** (individual consumption utility of the remainder economic product) $U^C(I)(nq)$].

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща полезност на превесния икономически продукт [индивидуална]* $TU(I)(nq)$, *единична полезност на превесния икономически продукт [индивидуална]* $UU(I)(nq)$, *средна полезност на превесния икономически продукт [индивидуална]* $AU(I)(nq)$ и *пределна полезност на превесния икономически*

продукт [индивидуална] $MU(I)(nq)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на превесния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на превесния икономически продукт.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на превесния икономически продукт*** (individual gived utility of the remainder economic product) $GU(I)(nq)$ и **индивидуална приемана полезност на превесния икономически продукт*** (individual accepted utility of the remainder economic product) $DU(I)(nq)$. Според *ценностната икономическа пълнота* се индуцира само **индивидуална дуалностна полезност на превесния икономически продукт*** (individual dualitical utility of the remainder economic product) $U^D(I)(nq)$ [същото като **индивидуална полезност на дуалностния превесен икономически продукт*** (individual utility of the dualitical remainder economic product) $U(I)(nq^D)$]. Според *ценностната икономическа насоченост* се разграничават **индивидуална интровертна полезност на превесния икономически продукт*** (individual introverted utility of the remainder economic product) $U^I(I)(nq)$ и **индивидуална екстровертна полезност на превесния икономически продукт*** (individual extroverted utility of the remainder economic product) $U^E(I)(nq)$.

ПОЛЕЗНОСТ НА ПРЕВЕСНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the remainder economic product) (**ки**) – във:

единична полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];
полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];
пределна полезност на превесния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на превесния икономически продукт [индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТ НА ПРИНАДЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (individual utility of the surplus economic product) (*) – *полезност на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(sq)$, когато последният е принадлежият икономически продукт [индивидуален] $sq(I)$ в качеството му на част от необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуален] $e^2q(I)$ (индивидуалният принадлежен продукт е разликата между индивидуалния необходимо-цялостния и необходимия икономически продукт [индивидуален] $iq(I)$, като индивидуалният необходим продукт $iq(I)$ е по-малък от индивидуалния необходимо-цялостен продукт $e^2q(I)$). Разновидност е на *полезността на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(q)$ и е част от *полезността на необ-***

ходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(e^2q)$. Формира се в областта на свръхэффективното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] като възпроизводствена икономическа единица и е разликата между индивидуалната полезност на необходимо-цялостния и полезността на необходимия икономически продукт [индивидуална] $U(I)(iq)$ [тук индивидуалната полезност на необходимия продукт $U(I)(iq)$ е по-малка от индивидуалната полезност на необходимо-цялостния продукт $U(I)(e^2q)$]. При постоянни други условия е равна на *принадената полезност на икономическия продукт [индивидуална] $SU(I)(q)$* . Индивидуалната полезност на принадлежния продукт е *полезностна икономическа фоценност на ценността на принадлежния икономически продукт [индивидуална] $W(I)(sq)$* .

Според икономическата съотносителност се разграничават **абсолютна индивидуална полезност на принадлежния икономически продукт*** (absolute individual utility of the surplus economic product) $U(AI)(sq)$ и **относителна индивидуална полезност на принадлежния икономически продукт*** (relative individual utility of the surplus economic product) $U(RI)(sq)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на принадлежния икономически продукт обикновено се подразбира абсолютната индивидуална полезност на принадлежния икономически продукт. Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават **индивидуална полезност на производствения принадлежен икономически продукт*** (individual utility of the production surplus economic product) $U(I)(sqp)$ [същото като **индивидуална производствена полезност на принадлежния икономически продукт*** (individual production utility of the surplus economic product) $U^P(I)(sq)$] и **индивидуална полезност на потребителния принадлежен икономически продукт*** (individual utility of the consumption surplus economic product) $U(I)(sqc)$ [същото като **индивидуална потребителна полезност на принадлежния икономически продукт*** (individual consumption utility of the surplus economic product) $U^C(I)(sq)$].

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **обща полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] $TU(I)(sq)$** , **единична полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] $UU(I)(sq)$** , **средна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] $AU(I)(sq)$** и **пределна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] $MU(I)(sq)$** . Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на принадлежния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на принадлежния икономически продукт.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на принадлежния икономически продукт*** (individual gived utility of the surplus economic product) $GU(I)(sq)$ и **индивидуална приемана полезност на принадлежния икономически продукт*** (individual accepted utility of the surplus economic product) $DU(I)(sq)$. Според *ценностната икономическа пълнота* се индуцира само **индивидуална дуалностна полезност на принадлежния икономически продукт*** (individual dualitical utility of the surplus economic product) $U^D(I)(sq)$ [същото като **индивидуална полезност на дуалностния принадлежния икономически продукт*** (individual utility of the dualitical surplus economic product) $U(I)(sq^D)$]. Според *ценностната икономическа насоченост* се разграничават **индивидуална интровертна полезност на принадлежния икономически продукт*** (individual introverted utility of the surplus economic product) $U^I(I)(sq)$ и **индивидуална екстровертна полезност на принадлежния икономически продукт*** (individual extroverted utility of the surplus economic product) $U^E(I)(sq)$.

Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават *необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]* $E^2U(I)(sq)$ [равна на *принадената полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]* $SU(I)(e^2q)$], *необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]* $IU(I)(sq)$ [равна на *принадената полезност на необходимия икономически продукт [индивидуална]* $SU(I)(iq)$], *принадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]* $SU(I)(sq)$ и *недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]* $SU^-(I)(sq)$ [равна на *принадената полезност на недонаденния икономически продукт [индивидуална]* $SU(I)(s^-q)$]. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на принадлежния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТ НА ПРИНАДЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the surplus economic product) (**ки**) – във:

единична недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична принадлежна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

единична цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] (същото като единична необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]);

недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща принадлежна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

обща цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] (същото като обща необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]);

полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна принадлежна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

пределна цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] (същото като пределна необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]);

принадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна недонадена полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна необходима полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна принадлежна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална];

средна цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] (същото като средна необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]);

цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална] (същото като необходимо-цялостна полезност на принадлежния икономически продукт [индивидуална]).

ПОЛЕЗНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ

(utility of the productive economic product) (*) – **икономическа оценка** (economic estimation) $U(q_p)$, която икономическата единица (в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) (вж. **икономически единици**) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **факторовите икономически умения** (factor's economic skills /knacks/) (на уменията на производствените фактори) [в т.ч. на **трудовете икономически умения** (labour economic skills /knacks/) на хората (на уменията на трудовия фактор) и на **физическите икономически умения** (physical economic skills /knacks/) (на уменията на физическия фактор)], вложени в създаването на потенциалната способност на някакъв **производителен икономически продукт** q_p (който е форма на **възпроизводствен икономически запас** в качеството му на **икономически ингредиент** и представляващ определено продуктово **икономическо богатство**) да удовлетворява нейните и на други икономически единици **икономически възпроизводствени потребности** (по-специално в **икономическото производство**) и по този начин да осигурява тяхното съществуване и **икономическо възпроизводство** в опре-

делени граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси*; една от разновидностите на *икономическата полезност*. Полезността на производителния икономически продукт може да се реализира в рамките на **индивидуалното икономическо възпроизводство** (individual economic reproduction), на **фирменото икономическо възпроизводство** (firm economic reproduction), на **общественото икономическо възпроизводство** (social economic reproduction) и т.н. В този смисъл и според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуална полезност на производителния икономически продукт** (individual utility of the productive economic product) $U(I)(q_p)$, **фирмена полезност на производителния икономически продукт** (firm utility of the productive economic product) $U(F)(q_p)$, **обществена полезност на производителния икономически продукт** (social utility of the productive economic product) $U(S)(q_p)$ и т.н. Когато не е посочено друго, под полезност на производителния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната полезност на производителния икономически продукт.

Според *релативистичната теория на полезността* се разграничават **абсолютна полезност на производителния икономически продукт*** (absolute utility of the productive economic product) (абсолютно-изразена полезност на производителния икономически продукт) $U(A)(q_p)$ и (2) **относителна полезност на производителния икономически продукт*** (relative utility of the productive economic product) (относително-изразена полезност на производителния икономически продукт) $U(R)(q_p)$. Според критерия *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **обща полезност на производителния икономически продукт** $TU(q_p)$, **единична полезност на производителния икономически продукт** (unitary utility of the productive economic product) $UU(q_p)$, **средна полезност на производителния икономически продукт** (average utility of the productive economic product) $AU(q_p)$ и **пределна полезност на производителния икономически продукт** (marginal utility of the productive economic product) $MU(q_p)$ (когато не посочено друго под полезност на производителния икономически продукт обикновено се подразбира общата полезност на производителния икономически продукт).

Според *факторната икономическа обусловеност* се разграничават **полезност на трудово-обусловения производителен икономически продукт*** (utility of the labourly-conditional productive economic product) $U(q_p(L))$ [същото като **трудова-обусловена полезност на производителния икономически продукт*** (labourly-conditional utility of the productive economic product)]

$U(L)(q_p)$], **полезност на физическо-обусловения производителен икономически продукт*** (utility of the physically-conditional productive economic product) $U(q_p)(H)$ [същото като **физическо-обусловена полезност на производителния икономически продукт*** (physically-conditional utility of the productive economic product) $U(H)(q_p)$] и **полезност на трудово-физическо обусловения производителен икономически продукт*** (utility of the labourly-physically-conditional productive economic product) $U(q_p)(LH)$ [същото като **трудова-физическо-обусловена полезност на производителния икономически продукт*** (labourly-physically-conditional utility of the productive economic product) $U(LH)(q_p)$]. Според факторната икономическа определителност се разграничават **трудова полезност на производителния икономически продукт*** (labour utility of the productive economic product) $LU(q_p)$ и **физическа полезност на производителния икономически продукт*** (physical utility of the productive economic product) $HU(q_p)$. Според кумулативната икономическа пълнота се разграничават **пряка полезност на производителния икономически продукт*** (direct utility of the productive economic product) $U(q_p)(d)$, **косвена полезност на производителния икономически продукт*** (indirect utility of the productive economic product) $U(q_p)(i)$ и **пълна полезност на производителния икономически продукт*** (full utility of the productive economic product) $U(q_p)(f)$.

В рамките на **поддържащата система** (респ. на **поддържането**) освен полезност на производителния икономически продукт $U(q_p) = U(q_p)(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за **полезност на производителния консуматорски продукт*** (utility of the productive consumptionary product) $U(q_p)(C)$, **полезност на производителния стопански продукт*** (utility of the productive protoeconomic product) $U(q_p)(P)$, **полезност на производителния пазарно-икономически продукт*** (utility of the productive marketly-economic product) $U(q_p)(M)$ и **полезност на производителния финансово-пазарно-икономически продукт*** (utility of the productive financially-marketly-economic product) $U(q_p)(N)$. Общо за всички тях е понятието за **полезност на производителния поддържащ продукт*** (utility of the productive sustenance /sustaining/ product) $U(q_p)(Z)$ (за полезност на производителния продукт при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (utility of the productive economic product) (**ки**) – във:

обща полезност на производителния икономически продукт;

полезност на производителния икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС

(utility of the production economic stock) (**ки**) – във:

производителска полезност на производствения икономически запас.

ПОЛЕЗНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ

(production economic product utility) (**ки**) – във:

пределна полезност на производствения икономически продукт;

функция на общата полезност на производствените икономически продукти;

функция на пределната полезност на производствения икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ

[ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the production economic product) (**ки**)

– във:

обща полезност на производствения икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на производствения икономически продукт [индивидуална];

функция на общата полезност на производствените икономически продукти [индивидуална];

функция на пределната полезност на производствения икономически продукт [индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР

(utility of the production economic factor) [подразбирана като **собствена полезност на производствения икономически фактор** (вж. **собствена обща икономическа полезност**), същото като **полезностен производствен икономически фактор**], **икономическа полезност** (на производствения икономически фактор), (*) – **икономическа оценка** (economic estimation) $U(xp)$, която икономическата единица (в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **факторната творческа производителска икономическа активност** (factor creative producer's economic activity) (факторна творческа активност на участниците във икономическото производство), приложена (и изразходвана) в създаването на потенциалната способност на някакъв **производствен икономически**

фактор x_p (който е форма на производствен икономически ресурс в качеството му на икономически ингредиент и представляващ определено факторно икономическо богатство) да удовлетворява нейните и на други икономически единици икономически възпроизводствени потребности и по този начин да осигурява тяхното съществуване и икономическо възпроизводство в определени граници и при условията на оскъдност на икономическите ресурси; една от разновидностите на икономическата полезност и на ценността на икономическия фактор. **Полезността на производствения икономически фактор** е еквивалентна на икономическата оценка, която общностната единица дава на икономическото умение.

Полезността на производствения икономически фактор може да се формира в рамките на **индивидуалното икономическо производство** (individual economic production), на **фирменото икономическо производство** (firm economic production), на **общественото икономическо производство** (social economic production) и т.н. В този смисъл и според **ингредиентната общностна икономическа обхватност** се разграничават **индивидуална полезност на производствения икономически фактор** (individual utility of the production economic factor) $U(I)(x_p)$, **фирмена полезност на производствения икономически фактор** (firm utility of the production economic factor) $U(F)(x_p)$, **обществена полезност на производствения икономически фактор** (social utility of the production economic factor) $U(S)(x_p)$ и т.н. Когато не е посочено друго, под полезност на производствения икономически фактор обикновено се подразбира индивидуалната полезност на производствения икономически фактор.

Според **релативистичната теория на полезността** се разграничават (1) **абсолютна полезност на производствения икономически фактор*** (absolute utility of the production economic factor) (абсолютно-изразена полезност на производствения икономически фактор) $U(A)(x_p)$ и (2) **относителна полезност на производствения икономически фактор*** (relative utility of the production economic factor) (относително-изразена полезност на производствения икономически фактор) $U(R)(x_p)$. Според критерия на **ингредиентната икономическа мащабност** се разграничават: **обща полезност на производствения икономически фактор** (total utility of the production economic factor) $TU(x_p)$; **единична полезност на производствения икономически фактор** (unitary utility of the production economic factor) $UU(x_p)$; **средна полезност на производствения икономически фактор** (average utility of the production economic factor) $AU(x_p)$; **пределна полезност на производствения икономически фактор** (marginal utility of the production economic factor) $MU(x_p)$] (когато не посочено

друго под ценност на прозводствения икономически фактор обикновено се подразбира общата ценност на производствения икономически фактор). Според *производствената икономическа факторност* се разграничават *полезност на физическия производствен икономически фактор* $U(hp)$ и *полезност на трудовия производствен икономически фактор* $U(lp)$.

Посочените форми имат свои разновидности според критерия за *ингредиентната икономическа мащабност* и според критерия за *възпроизводствената икономическа пълнота*, както и според тяхното едновременно прилагане. Например, според ингредиентната икономическа мащабност в производството разграничават: (1) *обща полезност на трудовия производствен икономически фактор** (total utility of labour production economic factor) $TU(lp)$ и *обща полезност на физическия производствен икономически фактор** (total utility of physical production economic factor) $TU(hp)$; (2) *единична полезност на трудовия производствен икономически фактор** (unitary utility of labour production economic factor) $UU(lp)$ и *единична полезност на физическия производствен икономически фактор** (unitary utility of physical production economic factor) $UU(hp)$; (3) *средна полезност на трудовия производствен икономически фактор** (avtrage utility of labour production economic factor) $AU(lp)$ и *средна полезност на физическия производствен икономически фактор** (avtrage utility of physical production economic factor) $AU(hp)$; (4) *пределна полезност на трудовия производствен икономически фактор** (marginal utility of labour production economic factor) $MU(lp)$ и *пределна полезност на физическия производствен икономически фактор* (marginal utility of physical production economic factor) $MU(hp)$.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават (1) *трудова полезност на производствения икономически фактор** (labour utility of the production economic factor) $LU(xp)$ и (2) *физическа полезност на производствения икономически фактор** (physical utility of the production economic factor) $HU(xp)$. Според *кумулятивната икономическа пълнота* се разграничават (1) *пряка полезност на производствения икономически фактор** (direct utility of the economic factor) $U(xp)(d)$, (2) *косвена полезност на производствения икономически фактор** (indirect utility of the production economic factor) $U(xp)(i)$ и (3) *пълна полезност на производствения икономически фактор** (full utility of the production economic factor) $U(xp)(f)$.

При фазата на икономическото производство полезността на производствения икономически фактор е полезност на предметно-изразения *производствен икономически фактор*. Тогава тя е означеното с $U(xp)$ общо понятие за

обща полезност на производствения икономически фактор* (total utility of the production economic factor) $TU(xp)$ и **единична полезност на производствения икономически фактор*** (unitary utility of the production economic factor) $UU(xp)$ [разновидности на последната са **средната полезност на производствения икономически фактор*** (average utility of the production economic factor) $AU(xp)$ и **пределната полезност на производствения икономически фактор*** (marginal utility of the production economic factor) $MU(xp)$]. Тук разновидности на полезността на производствения икономически фактор $U(xp)$ са (1) **полезността на трудовия производствен икономически фактор** $U(lp)$ и **полезността на физическия производствен икономически фактор** $U(hp)$. Вж. и икономическа ценност.

Полезността на производствения икономически фактор, на трудовия производствен икономически фактор и на физическия производствен икономически фактор като творческо-факторно-трансцендентален икономически специфат

Според *производствената икономическа факторност* полезността на производствения икономически фактор има статута на *икономическо съдържание*, а полезността на трудовия производствен икономически фактор и полезността на физическия производствен икономически фактор – на негови взаимодействия си *икономически форми*, които са факторни начини на съществуване на полезността на производствения икономически фактор и си взаимодействат помежду си в *икономическото производство*. В това им качество полезността на производствения икономически фактор, полезността на трудовия производствен икономически фактор и полезността на физическия производствен икономически фактор образуват **творческо-факторно-трансцендентален икономически специфат*** (creatively-factorly-transcendental economic specifate) (вж. *икономически специфат*). С прехода от съдържанието към формите една и съща по величина (невидима и намираща се в дълбочина) полезност на производствения икономически фактор се трансформира в двойка от по-близки до видими на повърхността (но все още далеч от нея) полезност на трудовия производствен икономически фактор и полезност на физическия производствен икономически фактор, които имат обща икономическа полезност, означавана като обща факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор (обща полезност на трудовия и на физическия производствен икономически фактор в границите на творческо-факторно-трансценденталния икономически специфат). Една и съща полезност на произ-

водствения икономически фактор може да се прояви в различни комбинации от полезност на трудовия и на физическия производствен икономически фактор. Затова при непроменена величина на общата факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор съществува заместване между полезност на трудовия и полезност на физическия производствен икономически фактор, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез *трансценденталната крива на безразличието на факторно-специфатната полезност на производствения икономически фактор** (transcendental indifference curve of the factorly-specific utility of the production economic factor) $IC_{Uf(xp)}$ (фиг. 1). За целта се въвеждат следните означения:

$$U(xp)_f = U(xp)(U(lp), U(hp))$$

– *факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор** (factorly-specific utility of the production economic factor),

$$TU(xp)_f = TU(xp)(U(lp), U(hp))$$

– *обща факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор** (total factorly-specific utility of the production economic factor) като функция на полезността на трудовия производствен икономически фактор $U(lp)$, и полезността на физическия производствен икономически фактор $U(hp)$,

$$MU(xp)_l(U(lp), U(hp)) = \frac{\partial TU(xp)(U(lp), U(hp))}{\partial U(lp)}$$

– *пределна факторно-специфатна полезност на полезността на трудовия икономически фактор** (marginal factorly-specific utility of the labour production economic factor),

$$MU(xp)_h(U(lp), U(hp)) = \frac{\partial TU(xp)(U(lp), U(hp))}{\partial U(hp)}$$

– *пределна факторно-специфатна полезност на полезността на физическия икономически фактор** (marginal factorly-specific utility of the physical production economic factor). Пределната факторно-специфатна полезност на полезността на трудовия икономически фактор

$$MU(xp)_l(U(lp), U(hp))$$

и пределната факторно-специфатна полезност на полезността на физическия икономически фактор

$$MU(xp)_h(U(lp), U(hp))$$

са разновидности на по-общото понятие за **пределна факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор*** (marginal factorly-specific utility of the production economic factor)

$$MU(xp)_f = MU(xp)(U(lp), U(hp)),$$

а общата факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор

$$TU(xp)_f = TU(xp)(U(lp), U(hp))$$

и пределната факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор

$$MU(xp)_f = MU(xp)(U(lp), U(hp))$$

са разновидности на по-общото понятие за факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор

$$U(xp)_f = U(xp)(U(lp), U(hp)).$$

Фиг. 1. Трансцентитална крива на безразличието на факторно-специфатната полезност на производствения икономически фактор

Трансформирането на общата факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор в полезност на трудовия и в полезност на физическия производствения икономически фактор се определя като **трансцентитално специфичностно определяване на факторно-специфатната полезност на производствения икономически фактор*** (transcentital specificitical objectification of the factorly-specifatic utility of the production economic factor) [то е разновидност на **специфичностното икономическо определяване*** (specificitical economic objectification), както и на **икономическото определяване** изобщо]. Обратният процес на трансформиране на полезността на трудовия и полезността на физическия производствения икономически фактор в обща факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор, представен от функцията

$$TU(xp)_f = TU(xp)(U(lp), U(hp)),$$

е **трансцентитално специфичностно интензиониране на полезността на трудовия и физическия икономически фактор*** (transcentital specificitical intensiioning of utility of the labour and phisical production economic factor) [то е разновидност на **специфичностното икономическо интензиониране***

(specificitical economic intensification), както и на *икономическото интензиониране* изобщо].

Функцията на общата факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор

$$TU(xp)_f = TU(xp)(U(lp), U(hp))$$

не се променя с движението на точка по трансцентиталната крива на безразличието на факторно-специфатната полезност на производствения икономически фактор $IC_{Uf(xp)}$. Затова уравнението на кривата $IC_{Uf(xp)}$ при дадено равнище на общата факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор е

$$TU(xp)(U(lp), U(hp)) = \text{const.}$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на производителския икономически избор, имащи посочената еднаква (постоянна) обща факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор

$$TU(xp)(U(lp), U(hp)) = \text{const.}$$

С движението на точка по трансцентиталната крива на безразличието на факторно-специфатната полезност на производствения икономически фактор $IC_{Uf(xp)}$, която е низходяща (и изпъкнала в посока, обратна на координатното начало), количествата на полезността на трудовия и полезността на физическия производствен икономически фактор се променят в противоположна посока като увеличаването на едното замества намаляването на другото. Положението, че една и съща факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор може да се отдаде при различни комбинации на полезността на трудовия и полезността на физическия производствен икономически фактор обаче не означава, че при тях се постига един и същ резултат (като *икономически продукт*).

При произволна промяна на количествата на полезността на трудовия и полезността на физическия производствен икономически фактор

$$(dU(lp), dU(hp))$$

(т.е. при движение на точка по трансцентиталната крива на безразличието на факторно-специфатната полезност на производствения икономически фактор

 $IC_{Uf(xp)}$) прирастът на функцията на общата факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTU(xp)(U(lp), U(hp)) &= \\ &= MU(xp)_l(U(lp), U(hp))dU(lp) + \\ &+ MU(xp)_h(U(lp), U(hp))dU(hp) \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTU(xp)(U(lp), U(hp)) &= \\ &= \frac{\partial TU(xp)(U(lp), U(hp))}{\partial U(lp)} dU(lp) + \\ &+ \frac{\partial TU(xp)(U(lp), U(hp))}{\partial U(hp)} dU(hp). \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на полезността на трудовия и полезността на физическия производствен икономически фактор се извършват в рамките на дадена трансцентитална крива на безразличието на факторно-специфатната полезност на производствения икономически фактор, диференциалният прираст на функцията на общата факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в полезността на трудовия и полезността на физическия производствен икономически фактор запазва непроменено тяхната обща факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор:

$$\begin{aligned} dTU(xp)(U(lp), U(hp)) &= \\ &= MU(xp)_l(U(lp), U(hp))dU(lp) + \\ &+ MU(xp)_h(U(lp), U(hp))dU(hp) = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като като **полезностно-еквивалентно заместване на полезността на трудовия и полезността на физическия производствен икономически фактор*** (utility-equivalent substitution of utility of the labour and utility of the physical production economic factor). То е полезностно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на общата факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор

$$MU(xp)_l(U(lp), U(hp))dU(lp) \text{ и } MU(xp)_h(U(lp), U(hp))dU(hp),$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на общата факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор, по отношение на което се конституира трансцентиталната крива на нейното безразличие, се извежда **пределната норма на полезностно-еквивалентното заместване на полезността на трудовия и полезността на физическия производствен икономически фактор*** (marginal rate of the utility-equivalent substitution of utility of the labour and utility of the phisical production economic factor)

$$\text{MRUS}(xp)_{U(l)U(h)} = \frac{dU(hp)}{dU(lp)} = - \frac{\text{MU}(xp)_l(U(lp), U(hp))}{\text{MU}(xp)_h(U(lp), U(hp))} =$$

$$- \frac{\partial \text{TU}(xp)(U(lp), U(hp))}{\partial U(lp)} : \frac{\partial \text{TU}(xp)(U(lp), U(hp))}{\partial U(hp)}.$$

Тя е отрицателна величина

$$[\text{MRUS}(xp)_{U(l)U(h)} < 0]$$

и е равна на отношението $\frac{dU(hp)}{dU(lp)}$ между двата диференциални прираста на полезността на трудовия и на полезността на физическия производствен икономически фактор (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$- \frac{\text{MU}(xp)_l(U(lp), U(hp))}{\text{MU}(xp)_h(U(lp), U(hp))}$$

между пределните факторно-специфатни полезности на полезността на трудовия и на полезността на физическия икономически фактор. Пределната норма на полезностно-еквивалентното заместване на трудовия и полезността на физическия производствен икономически фактор

$$\text{MRUS}(xp)_{U(l)U(h)} < 0$$

показва към определена точка от трансцентиталната крива на безразличието на факторно-специфатната полезност на производствения икономически фактор $\text{IC}_{Uf(xp)}$ с колко характерни единици трябва да се намали полезността на физическия производствен икономически фактор, което да позволи да се увеличи полезността на трудовия производствен икономически фактор с една характерна единица, така че тяхната обща факторно-специфатна полезност на про-

изводствения икономически фактор да остане постоянна величина. Това заместване е положение, при което общностната икономическа единица (например индивидът) намалява прилаганата от нея полезност на физическия производствен икономически фактор, като икономисаната от това обща факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор използва да разшири прилаганата от нея полезност на трудовия производствен икономически фактор.

Функцията на общата факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор е

$$TU(xp)_f = TU(xp)(U(lp), U(hp)).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе **трансцендентална матрица на факторно-специфатната полезност на производствения икономически фактор на О. Хесе*** (Hesse transcental matrix of the factorly-specific utility of the production economic factor) $H(U(xp))_{lh}$, която се състои от тези втори производни и е изцяло **положително определена** (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*):

$$H(U(xp))_{lh} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TU(xp)(U(lp), U(hp))}{\partial U(lp)^2}, & \frac{\partial^2 TU(xp)(U(lp), U(hp))}{\partial U(lp) \partial U(hp)} \\ \frac{\partial^2 TU(xp)(U(lp), U(hp))}{\partial U(hp) \partial U(lp)}, & \frac{\partial^2 TU(xp)(U(lp), U(hp))}{\partial U(hp)^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в главния диагонал на факторната матрица на О. Хесе $H(U(xp))_{lh}$ елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TU(xp)(U(lp), U(hp))}{\partial U(lp)^2} > 0,$$

$$\frac{\partial^2 TU(xp)(U(lp), U(hp))}{\partial U(hp)^2} > 0$$

показват, че пределната факторно-специфатна полезност на полезността на трудовия производствен икономически фактор и пределната факторно-специфатна полезност на полезността на физическия производствен икономически фактор се увеличават с нарастването на полезностите на трудовия и

на физическия производствен икономически фактор. Това е **законът за нарастващата пределна факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор на полезността трудовия и на полезността физическия производствен икономически фактор*** (law of the marginally-specific factorly-specific utility of the production economic factor increasing of utility of the labour and utility of the physical production economic factor). Законът за нарастващата пределна факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор е израз на **насищането при изчерпването на дадената факторно-специфатна полезност** при нарастване на равнището на полезностите на трудовия и физическия фактор. Според този закон при постоянни други условия с нарастването на полезността на трудовия производствен икономически фактор или с нарастването на полезността на физическия производствен икономически фактор тяхната обща факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор се увеличава, но с ускоряващи се темпове, т.е. пределните им полезности нарастват, което се дължи на посоченото насищане. Това означава, че при постоянно равнище на полезността на физическия производствен икономически фактор, всяка следваща единица прираст на полезността на трудовия производствен икономически фактор изисква отдаването на все по-големи порции от общата факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор, както и при постоянно равнище на при постоянно равнище на полезността на трудовия производствен икономически фактор, всяка следваща единица прираст на полезността на физическия производствен икономически фактор също изисква отдаването на все по-големи порции от общата факторно-специфатна полезност на производствения икономически фактор.

Полезността на производствения икономически фактор като полезностна оценка на икотехномическото умение. Специфатната полезност на производствения икономически фактор, трудовото и физическото икотехномическо умение като творческо-факторно-трансцендентален икореномически специдиспозат

Полезността на производствения икономически фактор (която е икономически ингредиент) е **полезностна икономическа оценка*** (utility economic estimation) на *икотехномическото умение* (което е икотехномически ингредиент). В това си качество тя е функция $U(xp)(\bar{U})$ на икотехномическото умение \bar{U} (подразбирано като факторно икотехномическо умение) и тогава се определя като **полезност на икотехномическото умение*** (utility of the

ecotechnomic skill /knack/) или още като **полезностна оценка на икономическото умение*** (utility estimation of the economic skill /knack/). Тя е **оценено икотехномическо умение*** (estimated ecotechnomic skill /knack/) (което е общностно-оценено) или накратко **икотехномическо естиумение*** (ecotechnomic estiskill /knack/). Полезността на производствения икономически фактор като полезностна икономическа оценка е **икономическото значение** (economic significance), което оценяващата **общностна икономическа единица** придава на качеството на икотехномическото умение да бъде полезно по определен начин за нея и за други общностни икономически единици. Когато полезността на производствения икономически фактор се интерпретира като специфатна полезност на производствения икономически фактор (която също е икономически ингредиент), тя е **специфатно-полезностна икономическа оценка*** (specifatic-utility economic estimation) на специфатното икотехномическото умение (което също е икотехномически ингредиент). Тогава тя се определя като **специфатна полезност на специфатното икотехномическо умение*** (specifatic utility of the specifatic ecotechnomic skill /knack/) или още като **специфатна полезностна оценка на специфатното икотехномическо умение*** (specifatic utility estimation of the specifatic ecotechnomic skill /knack/).

Като икономически ингредиент полезността (респ. специфатната полезност) на производствения икономически фактор принадлежи на **икономиката**, а като икотехномически ингредиент икотехномическото умение (респ. специфатното икономическо умение) принадлежи на **икотехномиката**. В своята общност икотехномиката и икономиката **образуват икореномиката**. В икореномиката икотехномиката е **икотехномическа същност** на икономиката и е определяща за нея, а икономиката е **икономическо явление** на икотехномиката и е решаваща за нея. В този контекст икотехномическото умение е икотехномическа същност на полезността на производствения икономически фактор, а полезността на производствения икономически фактор е икономическо явление на икотехномическото умение. Затова двете взети заедно образуват вид **трансцентитален икореномически диспозат*** (transcendental economic disporate) (вж. **икономически диспозат**).

Според **факторната икономическа определеност** се конституират два типа полезностна оценка на икотехномическото умение – (1) **трудова полезностна оценка на икотехномическото умение*** (labour utility estimation of the ecotechnomic skill /knack/) [**трудова полезност на икотехномическото умение*** (labour utility of the ecotechnomic skill /knack/)] $LU(xp)(\bar{U})$ и (2) **физическа полезностна оценка на икотехномическото умение*** (physical utility esti-

mation of the ecotechnomic skill /knack/) [*физическа полезност на икотехномическото умение** (physical utility of the ecotechnomic skill /knack/)] $HU(xp)(\bar{U})$. Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават (1) *обща полезностна оценка на икотехномическото умение** (total utility estimation of the ecotechnomic skill /knack/) [*обща полезност на икотехномическото умение** (total utility of the ecotechnomic skill /knack/)] $TU(xp)(\bar{U})$, (2) *средна полезностна оценка на икотехномическото умение** (average utility estimation of the ecotechnomic skill /knack/) [*средна полезностна на икотехномическото умение** (average utility estimation of the ecotechnomic skill /knack/)]

$$AU(xp)(\bar{U}) = \frac{TU(xp)(\bar{U})}{\bar{U}}$$

и (3) *пределна полезностна оценка на икотехномическото умение** (marginal utility estimation of the ecotechnomic skill /knack/) [*пределна полезност на икотехномическото умение** (marginal utility of the ecotechnomic skill /knack/)]

$$MU(xp)(\bar{U}) = \frac{dTU(xp)(\bar{U})}{d\bar{U}}$$

(последната показва чувствителността на икономическата полезност към измененията в икотехномическото умение) (когато не е посочено друго под полезностна оценка на икотехномическото умение обикновено се подразбира общата полезностна оценка на икотехномическото умение). Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават (1) *необходимо-полезностна оценка на икотехномическото умение** (indispensable-utility estimation of the ecotechnomic skill /knack/) [*необходима полезност на икотехномическото умение** (indispensable utility of the ecotechnomic skill /knack/)] $IU(xp)(\bar{U})$, (2) *принадено-полезностна оценка на икотехномическото умение** (surplus-utility estimation of the ecotechnomic skill /knack/) [*принадена полезност на икотехномическото умение** (surplus utility of the ecotechnomic skill /knack/)] $SU(xp)(\bar{U})$ и (3) *цялостно-полезностна оценка на икотехномическото умение** (entire-utility estimation of the ecotechnomic skill /knack/) [*цялостна полезност на икотехномическото умение** (entire utility of the ecotechnomic skill /knack/)] $EU(xp)(\bar{U})$ (когато не е посочено друго, под

полезностна оценка на икотехномическото умение обикновено се подразбира цялостно-полезностната оценка на икотехномическото умение).

Факторно-специфатното икотехномическо умение \overline{U}_f може да се представи като функция

$$\overline{U}_f = \overline{U}(\overline{U}(l), \overline{U}(h))$$

на трудовото икотехномическо умение $\overline{U}(l)$ и физическото икотехномическо умение $\overline{U}(h)$. Тъй като факторно-специфатната полезност на производствения икономически фактор е функция $U(xp)(\overline{U}_f)$ на факторно-специфатното икотехномическо умение, при този негов формат тя също може да се представи като функция

$$U(xp)_f = U(xp)(\overline{U}_f) = U(xp)(\overline{U}(\overline{U}(l), \overline{U}(h)))$$

на трудовото икотехномическо умение и физическото икотехномическо умение. Именно в това си качество тя е **факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение*** (factorly-specific utility of the factorly-specific ecotechnomic skill /knack/), т.е. е **факторно-специфатна полезностна оценка на факторно-специфатното икотехномическо умение*** (factorly-specific utility estimation of the factorly-specific ecotechnomic skill /knack/). Тогава факторно-специфатната полезност на производствения икономически фактор $U(xp)(\overline{U}_f)$ като полезностна оценка на факторно-специфатното икотехномическото умение, трудовото икономическо умение $\overline{U}(l)$ и физическото икотехномическо умение $\overline{U}(h)$ образуват **творческо-факторно-трансценитален икореномически спедиспозат*** (creatively-factorly-transcendental ecorenomic specifate) [творческо-факторно-трансцениталният икореномически специдиспозат е **икореномически диспозат** на трансценитално (същностно) усърдно-полезностно равнище, при който **поне единият** елементите му (факторно-специфатното умение като същност на същността или факторно-специфатната полезност като явление на същността) е представен от неговите форми (форми на същността или форми на явлението)]. Той също е икореномически, защото обединява ингредиенти от *икономиката* и *икотехномиката* (чието обединение е *икореномиката*).

С прехода от икономическото явление към икотехномическата същност една и съща по величина **факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение**, т.е. **факторно-специфатна по-**

лезностна оценка на факторно-специфатното икотехномическо умение, се трансформира (вж. *икотехномическо преобразование*) в двойка от трудово икотехномическо умение и физическо икотехномическо умение, които имат обща специфатна полезност, означавана като **обща факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение*** (total factorly-specific utility of the factorly-specific ecotechnomic skill /knack/) (обща специфатна полезност на трудовото икотехномическо умение и физическото икотехномическо умение в границите на творческо-факторно-трансценденталния икотехномически специдиспозат), която е **обща факторно-специфатна полезностна оценка на факторно-специфатното икотехномическо умение*** (total factorly-specific utility estimation of the factorly-specific ecotechnomic skill /knack/).

Една и съща икономическа полезност може да се прояви в различни комбинации от трудово и физическо икотехномическо умение. Затова при непроменена величина на общата факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение съществува заместване между трудово и физическо икотехномическо умение, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **трансценденталната крива на безразличието на факторно-специфатната полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение*** (transcendental indifference curve of the factorly-specific utility of the specific factorly-ecotechnomic skill /knack/) $IC_{U(xp)(\overline{Uf})}$ (фиг. 2). За целта се въвеждат следните означения:

$$U(xp)_f = U(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})$$

– **факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение*** (factorly-specific utility of the factorly-specific ecotechnomic skill /knack/),

$$TU(xp)_f = TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})$$

– **обща факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение*** (total factorly-specific utility of the factorly-specific ecotechnomic skill /knack/) като функция на трудовото икономическо умение $\overline{U(l)}$ и физическото икотехномическо умение $\overline{U(h)}$,

$$MU(xp)_l(\overline{U(l)}, \overline{U(h)}) = \frac{\partial TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{\partial \overline{U(l)}}$$

– **пределна факторно-специфатна полезност на трудовото икотехномическо умение*** (marginal factorly-specific utility of the labour ecotechnomic skill /knack/) [същото като **пределна специфатна полезностна оценка на трудовото икотехномическо умение*** (marginal specific utility estimation of the labour ecotechnomic skill /knack/),

$$MU(xp)_h(\overline{U(l)}, \overline{U(h)}) = \frac{\partial TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{\partial \overline{U(h)}}$$

– **пределна факторно-специфатна полезност на физическото икотехномическо умение*** (marginal factorly-specific utility of the physical ecotechnomic skill /knack/) [същото като **пределна специфатна полезностна оценка на физическото икотехномическо умение*** (marginal specific utility estimation of the physical ecotechnomic skill /knack/)]. Пределната факторно-специфатна полезност на трудовото икотехномическо умение

$$MU(xp)_l(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})$$

и пределната факторно-специфатна полезност на физическото икотехномическо умение

$$MU(xp)_h(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})$$

са разновидности на по-общото понятие за **пределна факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение*** (marginal factorly-specific utility of the factorly-specific ecotechnomic skill /knack/)

$$MU(xp)_f = MU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})$$

[същото като **пределна факторно-специфатна полезностна оценка на факторно-специфатното икотехномическо умение*** (marginal factorly-specific utility estimation of the factorly-specific ecotechnomic skill /knack/)], а общата факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение

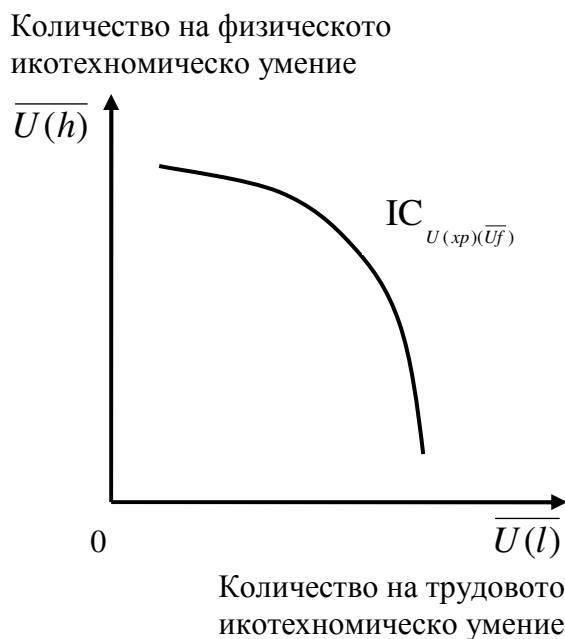
$$TU(xp)_f = TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})$$

и пределната факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение

$$MU(xp)_f = MU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})(xp)$$

са разновидности на по-общото понятие за факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение

$$U(xp)_f = U(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)}).$$

Фиг. 2. Трансцентитална крива на безразличието на факторно-специфатната полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение

Трансформирането на общата факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение в трудово и във физическо икотехномическо умение (което е преобразуване на икотехномическо явление във форми на икотехномическа същност, и двете на трансцентитално равнище) се определя като *трансцентитално диспозиционно умелостно интензиониране на факторно-специфатната полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение** (transcentital dispositional skill /knack/ intensioning of the factorly-specifatic utility of the factorly-specifatic ecotechnomic skill /knack/) [то е разновидност на *диспозиционното икотехномическо интензиониране** (skill /knack/ness ecotechnomic intensioning), както и на *икотехномическото интинзиониране* изобщо]. Обратният процес на трансформиране на трудовото и физическото икотехномическо умение в обща факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение (което е преобра-

зуване на форми на икотехномическа същност в икономическо явление, и двете на транцентитално равнище), представен от функцията

$$TU(xp)_f = TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)}),$$

е *трансцентитално диспозиционно полезностно определяване на трудовото икотехномическо умение и физическото икотехномическо умение** (transcendental dispositional utilityly objectification of the labour ecotechnomic skill /knack/ and physical ecotechnomic skill /knack/) [то е разновидност на *диспозиционното икотехномическо определяване** (skill /knack/ness ecotechnomic objectification), както и на *икотехномическото определяване* изобщо].

Функцията на общата факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение

$$TU(xp)_f = TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)}),$$

не се променя с движението на точка по трансцентиталната крива на безразличието на факторно-специфатната полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение $IC_{U(xp)(\overline{Uf})}$. Затова уравнението на кривата $IC_{U(xp)(\overline{Uf})}$ при дадено равнище на факторно-специфатната полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение е

$$TU(xp)_f = TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)}) = \text{const.},$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на производителския икономически избор, имащи посочената еднаква (постоянна) обща факторно-специфатната полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение

$$TU(xp)_f = TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)}) = \text{const.},$$

С движението на точка по трансцентиталната крива на безразличието на факторно-специфатната полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение $IC_{U(xp)(\overline{Uf})}$, която е низходяща (и изпъкнала в посока, обратна на координатното начало), количествата на трудовото икотехномическо умение и физическото икотехномическо умение се променят в противоположна посока като увеличаването на едното замества намаляването на другото. Положението, че една и съща обща факторно-специфатна полезност може да се отдаде при различни комбинации на трудово и физическо умение обаче не означава, че

при тях се постига един и същ резултат (като *икономически продукт*, *икономическа ползност* и *икономическа стойност*).

При произволна промяна на количествата на трудовото и физическото умение ($d\overline{U(l)}, d\overline{U(h)}$) (т.е. при движение на точка по трансцентиталната крива на безразличието на факторно-специфатната ползност на факторно-специфатното икотехномическо умение $IC_{U(xp)(\overline{Uf})}$) прирастът на функцията на общата факторно-специфатна ползност на факторно-специфатното икотехномическо умение е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)}) &= \\ &= MU(xp)_l(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})d\overline{U(l)} + MU(xp)_h(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})d\overline{U(h)} \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)}) &= \\ \frac{\partial TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{\partial \overline{U(l)}} d\overline{U(l)} + \frac{\partial TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{\partial \overline{U(h)}} d\overline{U(h)}. \end{aligned}$$

Когато измененията в количествата на трудовото и физическото умение се извършват в рамките на дадена трансцентитална крива на безразличието на факторно-специфатната ползност на факторно-специфатното икотехномическо умение, диференциалният прираст на функцията на общата факторно-специфатна ползност на факторно-специфатното икотехномическо умение е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в трудовото и физическото умение запазва непроменена тяхната обща факторно-специфатна ползност:

$$\begin{aligned} dTU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)}) &= \\ &= MU(xp)_l(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})d\overline{U(l)} + \\ &+ MU(xp)_h(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})d\overline{U(h)} = 0. \end{aligned}$$

Посочената зависимост се определя като **полезностно-еквивалентно заместване на трудовото и физическото икотехномическо умение*** (utilityly-equivalent substitution of the labour and physical ecotechnomic skill /knack/). То е полезностно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални при-

раста на приравнената към нула функция на общата факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение

$$MU(xp)_l(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})d\overline{U(l)} \text{ и } MU(xp)_h(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})d\overline{U(h)},$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен.

От горното уравнение за нулевия прираст на общото съзидател-специфатно икотехномическо умение, по отношение на което се конституира трансцентиталната крива на неговото безразличие, се извежда **пределната норма на полезностно-еквивалентното заместване на трудовото и физическото икотехномическо умение*** (marginal rate of the utilityly-equivalent substitution of labour and physical ecotechnomic skill /knack/)

$$\begin{aligned} MRUS_{\overline{U(l)\overline{U(h)}}} &= \frac{d\overline{U(h)}}{d\overline{U(l)}} = - \frac{MU(xp)_l(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{MU(xp)_h(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})} = \\ &= - \frac{\partial TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{\partial \overline{U(l)}} : \frac{\partial TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{\partial \overline{U(h)}}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина

$$[MRUS_{\overline{U(l)\overline{U(h)}}} < 0]$$

и е равна на отношението $\frac{d\overline{U(h)}}{d\overline{U(l)}}$ между двата диференциални прираста на количествата на трудовото и физическото умение (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$- \frac{MU(xp)_l(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{MU(xp)_h(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}$$

между пределните факторно-специфатни полезности на трудовото и физическото умение. Пределната норма на полезностно-еквивалентното заместване на трудовото и физическото умение $MRUS_{\overline{U(l)\overline{U(h)}}}$ показва към определена точка от трансцентиталната крива на безразличието на факторно-специфатната полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение $IC_{U(xp)(\overline{Uf})}$ с колко характерни единици трябва да се намали обемът на физическото икотехномическо умение, което да позволи да се увеличи трудовото икотехномическо умение с една характерна единица, така че тяхната обща факторно-специфатна

полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение да остане постоянна величина. Това заместване е положение, при което общностната икономическа единица (например индивидът) намалява прилаганото от нея физическо икотехномическо умение, като икономисаното от това умение използва да разшири прилаганото от нея трудово икотехномическо умение.

Функцията на общата факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение е

$$TU(xp)_f = TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)}).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе **трансцендентална матрица на факторно-специфатната полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение на О. Хесе*** (Hesse transcental matrix of factorly-specific utility of the factorly-specific ecotechnomic skill /knack/) $H(U(xp))_{lh}$, която се състои от тези втори производни и е изцяло **положително определена** (вж. матрица и икономическа матрица на О. Хесе):

$$H(U(xp))_{lh} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{\partial \overline{U(l)}^2}, & \frac{\partial^2 TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{\partial \overline{U(l)} \partial \overline{U(h)}} \\ \frac{\partial^2 TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{\partial \overline{U(h)} \partial \overline{U(l)}}, & \frac{\partial^2 TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{\partial \overline{U(h)}^2} \end{pmatrix} > 0.$$

Включените в главния диагонал на трансценденталната матрица на О. Хесе $H(U(xp))_{lh}$ елементи с положителни значения

$$\frac{\partial^2 TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{\partial \overline{U(l)}^2} > 0, \quad \frac{\partial^2 TU(xp)(\overline{U(l)}, \overline{U(h)})}{\partial \overline{U(h)}^2} > 0$$

показват, че пределната факторно-специфатна полезност на трудовото икотехномическо умение и пределната факторно-специфатна полезност на физическото икотехномическо умение се увеличават с нарастването на трудовото и на физическото икономическо умение. Това е **законът за нарастващата пределна факторно-специфатна полезност на трудовото и физическото икотехномическо умение*** (law of the marginal factorly-specific utility

increasing of labour and physical ecotechnomic skill /knack/). Законът за нарастващата пределна факторно-специфатна полезност е друг израз на **насищането при изчерпването на дадената факторно-специфатна полезност** при нарастване на равнищата на умениято и на усилието. Според този закон при постоянни други условия с нарастването на количеството на трудовото икотехномическо умение или с нарастването на количеството на физическото икотехномическо умение тяхната обща факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение се увеличава, но с ускоряващи се темпове, т.е. пределните им факторно-специфатни полезности нарастват, което се дължи на посоченото насищане. Това означава, че при постоянно равнище на физическото умение, всяка следваща единица прираст на трудовото умение изисква отдаването на все по-големи порции от общата факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение, както и при постоянно равнище на трудовото умение, всяка следваща единица прираст на физическото умение също изисква отдаването на все по-големи порции от общата факторно-специфатна полезност на факторно-специфатното икотехномическо умение.

ПОЛЕЗНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР
(utility of the production economic factor) (**ки**) – във:

полезност на производствения икономически фактор;
полезност на трудовия производствен икономически фактор;
полезност на физическия производствен икономически фактор.

ПОЛЕЗНОСТ НА ПЪРВОНАЧАЛНОТО БОГАТСТВО НА ИНДИВИДА
(utility of individual primary wealth) (**ки**) – във:

пределна полезност на първоначалното богатство на индивида (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТ НА РАЗУМНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (individual utility of the rational economic product) (*) – *полезност на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(q^1)$* , когато последният е *разумният икономически продукт [индивидуален] $q^1(I)$* в качеството му на част от *разумно-цялостния икономически продукт [индивидуален] $e^1 q(I)$* (вж. *разумна продуктова икономическа аберация*). Разновидност е на *полезността на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(q)$* и е част от *полезността на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(e^1 q)$* . При постоянни други условия е равна на *разумната полезност на икономическия продукт [индивидуална] $U^1(I)(q)$* . Индивидуалната полезност на разумния продукт

е *полезностна икономическа фоценност* на ценността на разумния икономически продукт [индивидуална] $W(I)(q^1)$.

Според икономическата съотносителност се разграничават **абсолютна индивидуална полезност на разумния икономически продукт*** (absolute individual utility of the rational economic product) $U(AI)(q^1)$ и **относителна индивидуална полезност на разумния икономически продукт*** (relative individual utility of the rational economic product) $U(RI)(q^1)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на разумния икономически продукт обикновено се подразбира абсолютната индивидуална полезност на разумния икономически продукт. Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават **индивидуална полезност на производствения разумен икономически продукт*** (individual utility of the production rational economic product) $U(I)(qp^1)$ [същото като **индивидуална производствена полезност на разумния икономически продукт*** (individual production utility of the rational economic product) $U^P(I)(q^1)$] и **индивидуална полезност на потребителния разумен икономически продукт*** (individual utility of the consumption rational economic product) $U(I)(qc^1)$ [същото като **индивидуална потребителна полезност на разумния икономически продукт*** (individual consumption utility of the rational economic product) $U^C(I)(q^1)$].

Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **обща полезност на разумния икономически продукт [индивидуална]** $TU(I)(q^1)$, **единична полезност на разумния икономически продукт [индивидуална]** $UU(I)(q^1)$, **средна полезност на разумния икономически продукт [индивидуална]** $AU(I)(q^1)$ и **пределна полезност на разумния икономически продукт [индивидуална]** $MU(I)(q^1)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на разумния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на разумния икономически продукт.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на разумния икономически продукт*** (individual given utility of the rational economic product) $GU(I)(q^1)$ и **индивидуална приемана полезност на разумния икономически продукт*** (individual accepted utility of the rational economic product) $DU(I)(q^1)$. По определение според *ценностната икономическа пълнота* се формира само **индивидуална дуалностна полезност на разумния икономически продукт*** (individual dualitl utility of the rational economic product) $U^D(I)(q^1)$ [същото като **индивидуална полезност на дуалностния разумен икономически продукт*** (individual utility of the dualitl rational economic product) $U(I)(q^{1D})$].

Според *ценностната икономическа насоченост* се разграничават **индивидуална интровертна полезност на разумния икономически продукт*** (individual introverted utility of the rational economic product) $U^I(I)(q^1)$ и **индивидуална екстровертна полезност на разумния икономически продукт*** (individual extroverted utility of the rational economic product) $U^E(I)(q^1)$.

ПОЛЕЗНОСТ НА РАЗУМНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the rational economic product) (**ки**) – във:

единична полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];
полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];
пределна полезност на разумния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на разумния икономически продукт [индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТ НА РАЗУМНО-ЦЯЛОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (individual utility of the rationally-entire economic product) (*) – *полезност на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(e^1q)$, когато последният е разумно-цялостният икономически продукт [индивидуален] $e^1q(I)$ и същият (1) е сумата на разумния икономически продукт [индивидуален] $q^1(I)$ и излишния икономически продукт [индивидуален] $mq(I)$ [ако е в областта на неразумното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] като възпроизводствена икономическа единица и тогава той е по-голям от разумния индивидуален продукт, т.е. $e^1q(I) = q^1(I) + mq(I)$], респ. (2) е сумата на разумния индивидуален продукт $q^1(I)$ и оскъдъчния икономически продукт [индивидуален] $m^-q(I) < 0$ [ако е в областта на полезното ценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] и тогава той е по-малък от разумния индивидуален продукт, т.е. $e^1q(I) = q^1(I) + m^-q(I)$] (вж. *разумна продуктова икономическа аберация*). Разновидност е на *полезността на икономическия продукт [индивидуална] $U(I)(q)$* . При постоянни други условия е равна на *разумно-цялостната полезност на икономическия продукт [индивидуална] $E^1U(I)(q)$* . Индивидуалната полезност на разумно-цялостния икономически продукт (1) е сумата на *полезността на разумния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(q^1)$* и *полезността на излишния икономически продукт [индивидуална] $U(I)(mq)$* [в неразумната област и тогава тя е по-голяма от индивидуалната полезност на разумния продукт, т.е. $U(I)(e^1q) = U(I)(q^1) + U(I)(mq)$], респ. (2) е сумата на индивидуалната полезност на разумния продукт $V(I)(q^1)$ и *полезността на оскъдъчния икономически продукт [индивидуална]**

$V(I)(m^1q) < 0$ [в полезната област и тогава тя е по-малка от индивидуалната полезност на разумния продукт, т.е. $U(I)(e^1q) = U(I)(q^1) + U(I)(m^1q)$]. Ако не е посочено друго, при разумната продуктова икономическа аберация под *полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална]* обикновено се подразбира индивидуалната полезност на разумно-цялостния продукт. Индивидуалната полезност на разумно-цялостния продукт е *полезностна икономическа фоценност на ценността на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална]* $W(I)(e^1q)$.

Според икономическата съотносителност се разграничават **абсолютна индивидуална полезност на разумно-цялостния икономически продукт*** (absolute individual utility of the rationally-entire economic product) $U(AI)(e^1q)$ и **относителна индивидуална полезност на разумно-цялостния икономически продукт*** (relative individual utility of the rationally-entire economic product) $U(RI)(e^1q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на разумно-цялостния икономически продукт обикновено се подразбира абсолютната индивидуална полезност на разумно-цялостния икономически продукт. Според ингредиентната икономическа възпроизводственост се разграничават **индивидуална полезност на производствения разумно-цялостен икономически продукт*** (individual utility of the production rationally-entire economic product) $U(I)(e^1qp)$ [същото като **индивидуална производствена полезност на разумно-цялостния икономически продукт*** (individual production utility of the rationally-entire economic product) $U^P(I)(e^1q)$] и **индивидуална полезност на потребителния разумно-цялостен икономически продукт*** (individual utility of the consumption rationally-entire economic product) $U(I)(e^1qc)$ [същото като **индивидуална потребителна полезност на разумно-цялостния икономически продукт*** (individual consumption utility of the rationally-entire economic product) $U^C(I)(e^1q)$].

Според критерия на ингредиентната икономическа мащабност се разграничават **обща полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална]** $TU(I)(e^1q)$, **единична полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална]** $UU(I)(e^1q)$, **средна полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална]** $AU(I)(e^1q)$ и **пределна полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална]** $MU(I)(e^1q)$. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на разумно-цялостния икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалната обща полезност на разумно-цялостния икономически продукт.

Според *ценностната възпроизводствена икономическа ингредиентност* се разграничават **индивидуална предавана полезност на разумно-цялостния икономически продукт*** (individual gived utility of the rationally-entire economic product) $GU(I)(e^1q)$ и **индивидуална приемана полезност на разумно-цялостния икономически продукт*** (individual accepted utility of the rationally-entire economic product) $DU(I)(e^1q)$. Според *ценностната икономическа пълнота* се разграничават **индивидуална сингуларностна полезност на разумно-цялостния икономически продукт*** (individual singularitcal utility of the rationally-entire economic product) $U^S(I)(e^1q)$ [същото като **индивидуална полезност на сингуларностния разумно-цялостен икономически продукт*** (individual utility of the singularitcal rationally-entire economic product) $U(I)(e^1q^S)$] и **индивидуална дуалностна полезност на разумно-цялостния икономически продукт*** (individual dualitcal utility of the rationally-entire economic product) $U^D(I)(e^1q)$ [същото като **индивидуална полезност на дуалностния разумно-цялостен икономически продукт*** (individual utility of the dualitcal rationally-entire economic product) $U(I)(e^1q^D)$]. Според *ценностната икономическа насоченост* се разграничават **индивидуална интровертна полезност на разумно-цялостния икономически продукт*** (individual introverted utility of the rationally-entire economic product) $U^I(I)(e^1q)$ и **индивидуална екстровертна полезност на разумно-цялостния икономически продукт*** (individual extroverted utility of the rationally-entire economic product) $U^E(I)(e^1q)$.

ПОЛЕЗНОСТ НА РАЗУМНО-ЦЯЛОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the rationally-entire economic product) (**ки**) – във:

единична полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

обща полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

средна полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТ НА СВОБОДНОТО ВРЕМЕ (utility of leisure) (**ки**) – във:

пределна полезност на свободното време (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТ НА СВОБОДНОТО ВРЕМЕ НА СЪПРУГА (utility of husband leisure) (**ки**) – във:

пределна полезност на свободното време на съпруга (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТ НА СВОБОДНОТО ВРЕМЕ НА СЪПРУГАТА (utility of wife leisure) (**ки**) – във:

пределна полезност на свободното време на съпругата (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТ НА СПЕЦИФИЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС* (utility of the specific economic stock) (*) – означено с $U(ysp)$ общо понятие за **обща полезност на специфичния икономически запас*** (total utility of the specific economic stock) $TU(ysp)$ и **единична полезност на специфичния икономически запас** $UU(ysp)$ [разновидности на последната са *средната полезност на специфичния икономически запас* $AU(ysp)$ и *пределната полезност на специфичния икономически запас* $MU(ysp)$]. Представлява частен случай на *ценността на специфичния икономически запас*. Разновидности на полезността на специфичния икономически запас $U(ysp)$ са *полезността на специфичния икономически фактор* $U(xsp)$ и *полезността на специфичния икономически продукт* $U(qsp)$.

ПОЛЕЗНОСТ НА СПЕЦИФИЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (utility of the specific economic stock) (**ки**) – във:

единична полезност на специфичния икономически запас (същото като производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

полезност на специфичния икономически запас;

пределна полезност на специфичния икономически запас (същото като пределна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

средна полезност на специфичния икономически запас (същото като средна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас).

ПОЛЕЗНОСТ НА СПЕЦИФИЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (utility of the specific economic product) (*) – означено с $U(qsp)$ общо понятие за **обща полезност на специфичния икономически продукт*** (total utility of the specific economic product) $TU(qsp)$ и **единична полезност на специфичния икономически продукт** $UU(qsp)$ [разновидности на последната са *средната полез-*

ност на специфичния икономически продукт $AU(qsp)$ и пределната полезност на специфичния икономически продукт $MU(qsp)$]. Представлява частен случай на ценността на специфичния икономически продукт и на полезността на специфичния икономически запас.

ПОЛЕЗНОСТ НА СПЕЦИФИЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (utility of the specific economic product) (**ки**) – във:

единична полезност на специфичния икономически продукт (същото като *производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

полезност на специфичния икономически продукт;

пределна полезност на специфичния икономически продукт (същото като *пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

средна полезност на специфичния икономически продукт (същото като *средна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас*).

ПОЛЕЗНОСТ НА СПЕЦИФИЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (utility of the specific economic factor) (*) – означено с $U(xsp)$ общо понятие за **обща полезност на специфичния икономически фактор*** (total utility of the specific economic factor) $TU(xsp)$ и **единична полезност на специфичния икономически фактор** $UU(xsp)$ [разновидности на последната са *средната полезност на специфичния икономически фактор* $AU(xsp)$ и *пределната полезност на специфичния икономически фактор* $MU(xsp)$]. Представлява частен случай на ценността на специфичния икономически фактор и на полезността на специфичния икономически запас. Разновидности на полезността на специфичния икономически фактор $U(xsp)$ са **полезността на специфичния трудов икономически фактор*** (utility of the specific labour economic factor) $U(lsp)$ и **полезността на специфичния физически икономически фактор*** (utility of the specific physical economic factor) $U(hsp)$.

ПОЛЕЗНОСТ НА СПЕЦИФИЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (utility of the specific economic factor) (**ки**) – във:

единична полезност на специфичния икономически фактор (същото като *производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

полезност на специфичния икономически фактор;

пределна полезност на специфичния икономически фактор (същото като пределна производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас);

средна полезност на специфичния икономически фактор (същото като средна производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас).

ПОЛЕЗНОСТ НА СТОЙНОСТТА* (utility of value) (в микр.) – вж. *цена на полезността (в микр.).*

ПОЛЕЗНОСТ НА СТОЙНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ* (utility of the economic product value) – вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система.*

ПОЛЕЗНОСТ НА СТОЙНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР* (utility of the economic factor value) – вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система.*

ПОЛЕЗНОСТ НА ТРУДОВИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (utility of the labour economic factor) (*) – *икономическа оценка* (economic estimation) $U(l)$, която икономическата единица (в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) (вж. *икономически единици*) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на опосредстваните чрез *икономическото потребление факторови икономически умения* (factor's economic skills /knacks/) (умения на производствените фактори) [в т.ч. *трудови икономически умения* (labour economic skills /knacks/) на хората (умения на трудовия фактор) и *физически икономически умения* (physical economic skills /knacks/) (умения на физическия фактор)], вложени в създаването на потенциалната способност на някакъв *трудов производствен икономически фактор l* (който е форма на *възпроизводствен икономически запас* в качеството му на *икономически ингредиент* и представляващ определено факторно *икономическо богатство*) да удовлетвори нейните и на други икономически единици *икономически възпроизводствени потребности* и по този начин да осигурява тяхното съществуване и *икономическо възпроизводство* (в т.ч. в *икономическото производство* и в *икономическото потребление*) в определени граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси*; една от разновидностите на *икономическата полезност*, на *полезността на икономическия фактор* и на *ценността на икономическия фактор*. Полезността на трудовия икономически фактор може да

се формира в рамките на *индивидуалното икономическо възпроизводство* (individual economic reproduction), на *фирменото икономическо възпроизводство* (firm economic reproduction), на *общественото икономическо възпроизводство* (social economic reproduction) и т.н. Ето защо според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуална полезност на трудовия икономически фактор* (individual utility of the labour economic factor) $U(I)(l)$, *фирмена полезност на трудовия икономически фактор* (firm utility of the labour economic factor) $U(F)(l)$, *обществена полезност на трудовия икономически фактор* (social utility of the labour economic factor) $U(S)(l)$ и т.н. Когато не е посочено друго, под полезност на трудовия икономически фактор обикновено се подразбира индивидуалната полезност на трудовия икономически фактор.

Според *релативистичната теория на полезността* се разграничават *абсолютна полезност на трудовия икономически фактор** (absolute utility of the labour economic factor) (абсолютно-изразена полезност на трудовия икономически фактор) $U(A)(l)$ и *относителна полезност на трудовия икономически фактор** (relative utility of the labour economic factor) (относително-изразена полезност на трудовия икономически фактор) $U(R)(l)$. Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща полезност на трудовия икономически фактор* $TU(l)$, *единична полезност на трудовия икономически фактор* (unitary utility of the labour economic factor) $UU(l)$, *средна полезност на трудовия икономически фактор* $AU(l)$ и *пределна полезност на трудовия икономически фактор* $MU(l)$ (когато не е посочено друго под полезност на трудовия икономически фактор обикновено се подразбира общата полезност на трудовия икономически фактор). Относно движението (измененията) на пределната полезност на трудовия икономически фактор вж. *закони на пределната икономическа ценност*.

Според *ингредиентната икономическа изразимост* се конституират *полезност на натурално-изразения трудов икономически фактор* (utility of the naturally-expressed labour economic factor) $U(ln)$ [в т.ч. *полезност на специфично-изразения трудов икономически фактор* (utility of the specifically-expressed labour economic factor) $U(ls)$, същото като *полезност на специфичния трудов икономически фактор*], *полезност на трудово-изразения трудов икономически фактор* (utility of the labourly-expressed labour economic factor) $U(ll)$, *полезност на парично-изразения трудов икономически фактор* (utility of the monetarily-expressed labour economic factor) $U(lm)$ и т.н.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **трудова полезност на трудовия икономически фактор*** (labour utility of the labour economic factor) $LU(l)$ и **физическа полезност на трудовия икономически фактор*** (physical utility of the labour economic factor) $HU(l)$. Според *кумулативната икономическа пълнота* се разграничават **пряка полезност на трудовия икономически фактор*** (direct utility of the labour economic factor) $U(l)(d)$, **косвена полезност на трудовия икономически фактор*** (indirect utility of the labour economic factor) $U(l)(i)$ и **пълна полезност на трудовия икономически фактор*** (full utility of the labour economic factor) $U(l)(f)$.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен полезност на трудовия икономически фактор $U(l) = U(l)(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за **полезност на трудовия консуматорски фактор*** (utility of the labour consumptionary factor) $U(l)(C)$, **полезност на трудовия стопански фактор*** (utility of the labour protoeconomic factor) $U(l)(P)$, **полезност на трудовия пазарно-икономически фактор*** (utility of the labour marketly-economic factor) $U(l)(M)$ и **полезност на трудовия финансово-пазарно-икономически фактор*** (utility of the labour financially-marketly-economic factor) $U(l)(N)$. Общо за всички тях е понятието за **полезност на трудовия поддържащ фактор*** (utility of the labour sustenance /sustaining/ factor) $U(l)(Z)$ (за полезност на трудовия фактор при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТ НА ТРУДОВИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (utility of the labour economic factor) (**ки**) – във:

крива на общата потребителна полезност на трудовия икономически фактор [относителна индивидуална] (вж. *обща икономическа ценност*);

обща полезност на трудовия икономически фактор;

полезност на трудовия икономически фактор;

пределна полезност на трудовия икономически фактор;

средна полезност на трудовия икономически фактор.

ПОЛЕЗНОСТ НА ТРУДОВИЯ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (utility of the labour production economic factor) [подразбирана като **собствена полезност на трудовия производствен икономически фактор** (вж. *собствена обща икономическа полезност*)], **трудова икономическа полезност** (на **трудова производствения икономически фактор**), (*) – **икономическа оценка** (economic estimation) $U(lp)$, която *икономическата единица*

(в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **факторната творческа производителска икономическа активност** (factor creative producer's economic activity) (факторна творческа активност на участниците във *икономическото производство*), приложена (и изразходвана) в създаването на потенциалната способност на някакъв *трудов производствен икономически фактор* lp (който е форма на *производствен икономически ресурс* в качеството му на *икономически ингрдиент* и представляващ определено факторно *икономическо богатство*) да удовлетворява нейните и на други икономически единици *икономически възпроизводствени потребности* и по този начин да осигурява тяхното съществуване и *икономическо възпроизводство* в определени граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси*; една от разновидностите на *икономическата полезност* и на *ценността на икономическия фактор*. **Полезността на трудовия производствен икономически фактор** е еквивалентна на икономическата оценка, която общностната единица дава на *трудовете икотехномическо умение*.

Полезността на трудовия производствен икономически фактор може да се формира в рамките на **индивидуалното икономическо производство** (individual economic production), на **фирменото икономическо производство** (firm economic production), на **общественото икономическо производство** (social economic production) и т.н. В този смисъл и според *ингрдиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуална полезност на трудовия производствен икономически фактор** (individual utility of the labour production economic factor) $U(I)(lp)$, **фирмена полезност на трудовия производствен икономически фактор** (firm utility of the labour production economic factor) $U(F)(lp)$, **обществена полезност на трудовия производствен икономически фактор** (social utility of the labour production economic factor) $U(S)(lp)$ и т.н. Когато не е посочено друго, под полезност на трудовия производствен икономически фактор обикновено се подразбира индивидуалната полезност на трудовия производствен икономически фактор.

Според *релативистичната теория на полезността* се разграничават (1) **абсолютна полезност на трудовия производствен икономически фактор*** (absolute utility of the labour production economic factor) (абсолютно-изразена полезност на трудовия производствен икономически фактор) $U(A)(lp)$ и (2) **относителна полезност на трудовия производствен икономически фактор*** (relative utility of the labour production economic factor) (относително-изразена полезност на трудовия производствен икономически фактор)

 $U(R)(lp)$. Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават: **обща полезност на трудовия производствен икономически фактор** (total utility of the labour production economic factor) $TU(lp)$; **единична полезност на трудовия производствен икономически фактор** (unitary utility of the labour production economic factor) $UU(lp)$; **средна полезност на трудовия производствен икономически фактор** (average utility of the labour production economic factor) $AU(lp)$; **пределна полезност на трудовия производствен икономически фактор** (marginal utility of the labour production economic factor) $MU(lp)$] (когато не посочено друго под полезност на трудовия производствен икономически фактор обикновено се подразбира общата полезност на трудовия производствен икономическия фактор).

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават (1) **трудова полезност на трудовия производствен икономически фактор*** (labour utility of the labour production economic factor) $LU(lp)$ и (2) **физическа полезност на трудовия производствен икономически фактор*** (physical utility of the labour production economic factor) $HU(lp)$]. Според *кумулятивната икономическа пълнота* се разграничават (1) **пряка полезност на трудовия производствен икономически фактор*** (direct utility of the labour production economic factor) $U(lp)(d)$, (2) **косвена полезност на трудовия производствен икономически фактор*** (indirect utility of the labour production economic factor) $U(lp)(i)$] и (3) **пълна полезност на трудовия производствен икономически фактор*** (full utility of the labour production economic factor) $U(lp)(f)$].

При фазата на икономическото производство полезността на трудовия производствен икономически фактор е полезност на предметно-изразения *трудова производствен икономически фактор*. Тогава тя е означеното с $U(lp)$ общо понятие за **обща полезност на трудовия производствен икономически фактор*** (total utility of the labour production economic factor) $TU(lp)$ и **единична полезност на трудовия производствен икономически фактор*** (unitary utility of the labour production economic factor) $UU(lp)$ [разновидности на последната са **средната полезност на трудовия производствен икономически фактор*** (average utility of the labour production economic factor) $AU(lp)$ и **пределната полезност на трудовия производствен икономически фактор*** (marginal utility of the labour production economic factor) $MU(lp)$]. Вж. и *икономическа ценност*.

Полезността на трудовия производствен икономически фактор (която е икономически ингредиент) е **полезностна икономическа оценка*** (utility

economic estimation) на **трудоовото икотехномическо умение** (което е икотехномически ингредиент). В това си качество тя е функция

$$U(lp) = U(lp)(\overline{U(l)})$$

на трудовото икотехномическо умение $\overline{U(l)}$ и тогава се определя като **полезност на трудовото икотехномическо умение*** (utility of the labour ecotechnomic skill /knack/) или още като **полезностна оценка на трудовото икотехномическо умение*** (utility estimation of the labour ecotechnomic skill /knack/). Полезността на трудовия производствен икономически фактор като полезностна икономическа оценка е **икономическото значение** (economic significance), което оценяващата **общностна икономическа единица** придава на качеството на трудовото икотехномическо умение да бъде полезно по определен начин за нея и за други общностни икономически единици.

Като икономически ингредиент полезността на трудовия производствен икономически фактор принадлежи на **икономиката**, а като икотехномически ингредиент трудовото икотехномическо умение принадлежи на **икотехномиката**. В този контекст трудовото икотехномическо умение е икотехномическа същност на полезността на трудовия производствен икономически фактор, а полезността на трудовия производствен икономически фактор е икономическо явление на трудовото икономическо умение. Затова двете взети заедно образуват вид **трудоово-творческо-трансценитален икореномически диспозат*** (labourly-creatively-transcentital ecorenomic disposate) (вж. **икономически диспозат**).

Според **факторната икономическа определеност** се конституират два типа полезностна оценка на трудовото икотехномическо умение – (1) **трудова полезностна оценка на трудовото икотехномическо умение*** (labour utility estimation of the labour ecotechnomic skill /knack/) [**трудова полезност на трудовото икотехномическо умение*** (labour utility of the labour ecotechnomic skill /knack/)]

$$LU(lp)(\overline{U(l)})$$

и (2) **физическа полезностна оценка на трудовото икотехномическо умение*** (physical utility estimation of the labour ecotechnomic skill /knack/) [**физическа полезност на трудовото икотехномическо умение*** (physical utility of the labour ecotechnomic skill /knack/)]

$$HU(lp)(\overline{U(l)}).$$

Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават (1) **обща полезностна оценка на трудовото икотехномическо умение*** (total utility estimation of the labour ecotechnomic skill /knack/) [**обща полезност на трудовото икотехномическо умение*** (total utility of the labour ecotechnomic skill /knack/)]

$$TU(lp)(\overline{U(l)}),$$

(2) **средна полезностна оценка на трудовото икотехномическо умение*** (average utility estimation of the labour ecotechnomic skill /knack/) [**средна полезност на трудовото икотехномическо умение*** (average utility of the labour ecotechnomic skill /knack/)]

$$AU(lp)(\overline{U(l)}) = \frac{TU(lp)(\overline{U(l)})}{\overline{U(l)}}$$

и (3) **пределна полезностна оценка на трудовото икотехномическо умение*** (marginal utility estimation of the labour ecotechnomic skill /knack/) [**пределна полезност на трудовото икотехномическо умение*** (marginal utility of the labour ecotechnomic skill /knack/)]

$$MU(lp)(\overline{U(l)}) = \frac{dTU(lp)(\overline{U(l)})}{d\overline{U(l)}}$$

(последната показва чувствителността на икономическата полезност към измененията в трудовото икотехномическо умение) (когато не е посочено друго под полезностна оценка на трудовото икотехномическото умение обикновено се подразбира общата полезностна оценка на трудовото икотехномическо умение).

Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават (1) **необходимо-полезностна оценка на трудовото икотехномическо умение*** (indispensable-utility estimation of the labour ecotechnomic skill /knack/) [**необходима полезност на трудовото икотехномическо умение*** (indispensable utility of the labour ecotechnomic skill /knack/)]

$$IU(lp)(\overline{U(l)}),$$

(2) *принадено-ползностна оценка на трудовото икотехномическо умение** (surplus-utility estimation of the labour ecotechnomic skill /knack/) [*принадена ползност на трудовото икотехномическо умение** (surplus utility of the labour ecotechnomic skill /knack/)]

$$SU(l_p)(\overline{U(l)})$$

и (3) *съзидателно-специфатна оценка на трудовото икотехномическо умение** (entire-utility estimation of the labour ecotechnomic skill /knack/) [*цялостна ползност на трудово икотехномическо умение** (entire utility of the labour ecotechnomic skill /knack/)]

$$EU(l_p)(\overline{U(l)})$$

(когато не е посочено друго, под ползностна оценка на трудовото икотехномическо умение обикновено се подразбира цялостно-ползностната оценка на трудовото икотехномическо умение).

ПОЛЕЗНОСТ НА ТРУДОВОТО ПРЕДЛАГАНЕ (utility of labour supply) (**ки**) – във:

пределна ползност на трудовото предлагане (в микр.) (същото като *пределна ползност на пазарното работно време (в микр.)*).

ПОЛЕЗНОСТ НА ФИЗИЧЕСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (utility of the physical economic factor) (*) – *икономическа оценка* (economic estimation) $U(h)$, която икономическата единица (в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) (вж. *икономически единици*) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на *факторите икономически умения* (factor's economic skills /knacks/) (на уменията на производствените фактори) [в т.ч. на *трудовете икономически умения* (labour economic skills /knacks/) на хората (на уменията на трудовия фактор) и на *физическите икономически умения* (physical economic skills /knacks/) (на уменията на физическия фактор)], вложени в създаването на потенциалната способност на някакъв *физически производствен икономически фактор* h (който е форма на *възпроизводствен икономически запас* в качеството му на *икономически ингредиент* и представляващ определено факторно *икономическо богатство*) да удовлетворява нейните и на други икономически единици *икономически възпроизводствени потребности* и по този начин да осигурява тяхното съществуване и *икономическо възпроизводство* (в т.ч. в *икономическото производство* и в *икономическото*

потребление) в определени граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси*; една от разновидностите на *икономическата полезност*, на *полезността на икономическия фактор* и на *ценността на икономическия фактор*. Полезността на физическия икономически фактор може да се формира в рамките на *индивидуалното икономическо възпроизводство* (individual economic reproduction), на *фирменото икономическо възпроизводство* (firm economic reproduction), на *общественото икономическо възпроизводство* (social economic reproduction) и т.н. Ето защо според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуална полезност на физическия икономически фактор* (individual utility of the physical economic factor) $U(I)(h)$, *фирмена полезност на физическия икономически фактор* (firm utility of the physical economic factor) $U(F)(h)$, *обществена полезност на физическия икономически фактор* (social utility of the physical economic factor) $U(S)(h)$ и т.н. Когато не е посочено друго, под полезност на физическия икономически фактор обикновено се подразбира индивидуалната полезност на физическия икономически фактор.

Според *релативистичната теория на полезността* се разграничават *абсолютна полезност на физическия икономически фактор** (absolute utility of the physical economic factor) (абсолютно-изразена полезност на физическия икономически фактор) $U(A)(h)$ и *относителна полезност на физическия икономически фактор** (relative utility of the physical economic factor) (относително-изразена полезност на физическия икономически фактор) $U(R)(h)$. Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща полезност на физическия икономически фактор* $TU(h)$, *единична полезност на физическия икономически фактор* (unitary utility of the physical economic factor) $UU(h)$, *средна полезност на физическия икономически фактор* $AU(h)$ и *пределна полезност на физическия икономически фактор* $MU(h)$ (когато не е посочено друго под полезност на физическия икономически фактор обикновено се подразбира общата полезност на физическия икономически фактор). Относно движението (измененията) на пределната полезност на физическия икономически фактор вж. *закони на пределната икономическа ценност*.

Според *ингредиентната икономическа изразимост* се конституират *полезност на натурално-изразения физически икономически фактор* (utility of the naturally-expressed physical economic factor) $U(hn)$ [в т.ч. *полезност на специфично-изразения физически икономически фактор* (utility of the specifically-expressed physical economic factor) $U(hs)$, същото като *полезност*

на специфичния физически икономически фактор], *полезност на трудово-изразения физически икономически фактор* (utility of the labourly-expressed physical economic factor) $U(hl)$, *полезност на парично-изразения физически икономически фактор* (utility of the monetarily-expressed physical economic factor) $U(hm)$ и т.н.

Според факторната икономическа определеност се разграничават *трудова полезност на физическия икономически фактор** (labour utility of the physical economic factor) $LU(h)$ и *физическа полезност на физическия икономически фактор** (physical utility of the physical economic factor) $HU(h)$. Според кумулативната икономическа пълнота се разграничават *пряка полезност на физическия икономически фактор** (direct utility of the physical economic factor) $U(h)(d)$, *косвена полезност на физическия икономически фактор** (indirect utility of the physical economic factor) $U(h)(i)$ и *пълна полезност на физическия икономически фактор** (full utility of the physical economic factor) $U(h)(f)$.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен полезност на физическия икономически фактор $U(h) = U(h)(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за *полезност на физическия консуматорски фактор** (utility of the physical consumptionary factor) $U(h)(C)$, *полезност на физическия стопански фактор** (utility of the physical protoeconomic factor) $U(h)(P)$, *полезност на физическия пазарно-икономически фактор** (utility of the physical marketly-economic factor) $U(h)(M)$ и *полезност на физическия финансово-пазарно-икономически фактор** (utility of the physical financially-marketly-economic factor) $U(h)(N)$. Общо за всички тях е понятието за *полезност на физическия поддържащ фактор** (utility of the physical sustenance /sustaining/ factor) $U(h)(Z)$ (за полезност на физическия фактор при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТ НА ФИЗИЧЕСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (utility of the physical economic factor) (**ки**) – във:

- обща полезност на физическия икономически фактор;*
- полезност на физическия икономически фактор;*
- пределна полезност на физическия икономически фактор;*
- средна полезност на физическия икономически фактор.*

ПОЛЕЗНОСТ НА ФИЗИЧЕСКИЯ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (utility of the physical production economic factor) [подразбирана

като *собствена полезност на физическия производствен икономически фактор* (вж. *собствена обща икономическа полезност*)], *физическа икономическа полезност (на физическия производствения икономически фактор)*, (*) – *икономическа оценка* (economic estimation) $U(hp)$, която *икономическата единица* (в т.ч. индивидът, фирмата, обществото и т.н.) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на *факторната творческа производителска икономическа активност* (factor creative producer's economic activity) (дейност) (факторна творческа активност на участниците във *икономическото производство*), приложена (и изразходвана) в създаването на потенциалната способност на някакъв *физически производствен икономически фактор* hp (който е форма на *производствен икономически ресурс* в качеството му на *икономически ингредиент* и представляващ определено факторно *икономическо богатство*) да удовлетворява нейните и на други икономически единици *икономически възпроизводствени потребности* и по този начин да осигурява тяхното съществуване и *икономическо възпроизводство* в определени граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси*; една от разновидностите на *икономическата полезност* и на *ценността на икономическия фактор*. *Полезността на физическия производствен икономически фактор* е еквивалентна на икономическата оценка, която общностната единица дава на *физическото икотехномическо усилие*.

Полезността на физическия производствен икономически фактор може да се формира в рамките на *индивидуалното икономическо производство* (individual economic production), на *фирменото икономическо производство* (firm economic production), на *общественото икономическо производство* (social economic production) и т.н. В този смисъл и според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуална полезност на физическия производствен икономически фактор* (individual utility of the physical production economic factor) $U(I)(hp)$, *фирмена полезност на физическия производствен икономически фактор* (firm utility of the physical production economic factor) $U(F)(hp)$, *обществена полезност на физическия производствен икономически фактор* (social utility of the physical production economic factor) $U(S)(hp)$ и т.н. Когато не е посочено друго, под *полезност на физическия производствен икономически фактор* обикновено се подразбира индивидуалната полезност на физическия производствен икономически фактор.

Според *релативистичната теория на полезността* се разграничават (1) *абсолютна полезност на физическия производствен икономически фак-*

тор* (absolute utility of the physical production economic factor) (абсолютно-изразена полезност на физическия производствен икономически фактор) $U(A)(hp)$ и (2) **относителна полезност на физическия производствен икономически фактор*** (relative utility of the physical production economic factor) (относително-изразена полезност на физическия производствен икономически фактор) $U(R)(hp)$. Според критерия на *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават: **обща полезност на физическия производствен икономически фактор** (total utility of the physical production economic factor) $TU(hp)$; **единична полезност на физическия производствен икономически фактор** (unitary utility of the physical production economic factor) $UU(hp)$; **средна полезност на физическия производствен икономически фактор** (average utility of the physical production economic factor) $AU(hp)$; **пределна полезност на физическия производствен икономически фактор** (marginal utility of the physical production economic factor) $MU(hp)$] (когато не посочено друго под полезност на физическия производствен икономически фактор обикновено се подразбира общата полезност на физическия производствен икономически фактор).

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават (1) **трудова полезност на физическия производствен икономически фактор*** (labour utility of the physical production economic factor) $LU(hp)$ и (2) **физическа полезност на физическия производствен икономически фактор*** (physical utility of the physical production economic factor) $HU(hp)$]. Според *кумулятивната икономическа пълнота* се разграничават (1) **пряка полезност на физическия производствен икономически фактор*** (direct utility of the physical production economic factor) $U(hp)(d)$, (2) **косвена полезност на физическия производствен икономически фактор*** (indirect utility of the physical production economic factor) $U(hp)(i)$] и (3) **пълна полезност на физическия производствен икономически фактор*** (full utility of the physical production economic factor) $U(hp)(f)$].

При фазата на икономическото производство полезността на физическия производствен икономически фактор е полезност на предметно-изразения *физически производствен икономически фактор*. Тогава тя е означеното с $U(hp)$ общо понятие за **обща полезност на физическия производствен икономически фактор*** (total utility of the physical production economic factor) $TU(hp)$ и **единична полезност на физическия производствен икономически фактор*** (unitary utility of the physical production economic factor) $UU(hp)$ [разновидности на последната са **средната полезност на физическия производствен иконо-**

мически фактор* (average utility of the physical production economic factor) $AU(hp)$ и *пределната полезност на физическия производствен икономически фактор** (marginal utility of the physical production economic factor) $MU(hp)$]. Вж. и *икономическа ценност*.

Полезността на физическия производствен икономически фактор (която е икономически ингредиент) е *полезностна икономическа оценка** (utility economic estimation) на *физическото икотехномическо умение* (което е икотехномически ингредиент). В това си качество тя е функция

$$U(hp) = U(hp)(\overline{U(h)})$$

на физическото икотехномическо умение $\overline{U(h)}$ и тогава се определя като *полезност на физическото икотехномическо умение** (utility of the physical ecotechnomic skill /knack/) или още като *полезностна оценка на физическото икотехномическо умение** (utility estimation of the physical ecotechnomic skill /knack/). Полезността на физическия производствен икономически фактор като полезностна икономическа оценка е *икономическото значение* (economic significance), което оценяващата *общностна икономическа единица* придава на качеството на физическото икотехномическо умение да бъде полезно по определен начин за нея и за други общностни икономически единици.

Като икономически ингредиент полезността на физическия производствен икономически фактор принадлежи на *икономиката*, а като икотехномически ингредиент физическото икотехномическо умение принадлежи на *икотехномиката*. В този контекст физическото икотехномическо умение е икотехномическа същност на полезността на физическия производствен икономически фактор, а полезността на физическия производствен икономически фактор е икономическо явление на физическото икотехномическо умение. Затова двете взети заедно образуват вид *физическо-творческо-трансцендентален икореномически диспозат** (physically-creatively-transcendental ecorenomic dispoate) (вж. *икономически диспозат*).

Според *факторната икономическа определеност* се конституират два типа полезностна оценка на физическото икотехномическо умение – (1) *трудова полезностна оценка на физическото икотехномическо умение** (labour utility estimation of the physical ecotechnomic skill /knack/) [*трудова полезност на физическото икотехномическо умение** (labour utility of the physical ecotechnomic skill /knack/)]

$$LU(hp)(\overline{U(h)})$$

и (2) **физическа полезностна оценка на физическото икотехномическо умение*** (physical utility estimation of the physical ecotechnomic skill /knack/) [**физическа полезност на физическото икотехномическо умение*** (physical utility of the physical ecotechnomic skill /knack/)]

$$HU(hp)(\overline{U(h)}).$$

Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават (1) **обща полезностна оценка на физическото иконофомическото умение*** (total utility estimation of the physical ecotechnomic skill /knack/) [**обща полезност на физическото икотехномическо умение*** (total utility of the physical ecotechnomic skill /knack/)]

$$TU(hp)(\overline{U(h)}),$$

(2) **средна полезностна оценка на физическото икотехномическо умение*** (average utility estimation of the physical ecotechnomic skill /knack/) [**средна полезност на физическото икотехномическо умение*** (average utility of the physical ecotechnomic skill /knack/)]

$$AU(hp)(\overline{U(h)}) = \frac{TU(hp)(\overline{U(h)})}{\overline{U(h)}}$$

и (3) **пределна полезностна оценка на физическото икотехномическо умение*** (marginal utility estimation of the physical ecotechnomic skill /knack/) [**пределна полезност на физическото икотехномическо умение*** (marginal utility of the physical ecotechnomic skill /knack/)]

$$MU(hp)(\overline{U(h)}) = \frac{dTU(hp)(\overline{U(h)})}{d\overline{U(h)}}$$

(последната показва чувствителността на икономическата полезност към измененията в физическото икотехномическо умение) (когато не е посочено друго под полезностна оценка на физическото икотехномическо умение обикновено се подразбира общата полезностна оценка на физическото икотехномическо умение).

Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават (1) **необходимо-полезностна оценка на физическото икотехномическо умение*** (indispensable-utility estimation of the physical ecotechnomic skill /knack/)

 [необходима полезност на физическото икотехномическо умение*
 (indispensable utility of the physical ecotechnomic skill /knack/)]

$$IU(hp)(\overline{U(h)}),$$

(2) *принадено-полезностна оценка на физическото икотехномическо умение** (surplus-utility estimation of the physical ecotechnomic skill /knack/) [*принадена полезност на физическото икотехномическо умение** (surplus utility of the physical ecotechnomic skill /knack/)]

$$SU(hp)(\overline{U(h)})$$

и (3) *съзидателно-специфатна оценка на физическото икотехномическо умение** (entire-utility estimation of the physical ecotechnomic skill /knack/) [*цялостна полезност на физическото икотехномическо умение** (entire utility of the physical ecotechnomic skill /knack/)]

$$EU(hp)(\overline{U(h)})$$

(когато не е посочено друго, под полезностна оценка на физическото икотехномическо умение обикновено се подразбира цялостно-полезностната оценка на физическото икотехномическо умение).

ПОЛЕЗНОСТ НА ЦЯЛОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (individual utility of the entire economic product) (*) – общо понятие за *полезност на необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуална]*, *полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална]* и *полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална]*. Ако не е посочено друго, под индивидуална полезност на цялостния икономически продукт се подразбира индивидуалната полезност на необходимо-цялостния икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТ НА ЦЯЛОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual utility of the entire economic product) (**ки**) – във:

единична недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];

единична полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
единична необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
обща необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];

пределна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
пределна необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна недонадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна необходима полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на нормално-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на разумно-цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна принадена полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
средна необходимо-цялостна полезност на цялостния икономически продукт [индивидуална];
цялостна полезност на икономическия продукт [индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТЕН ЕДИНИЧЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility unitary consumption cost) (в микр.) (*) – *полезностен потребителен разход (в микр.) (в парични единици), извършен от икономическата единица за индуцирането в икономическото потребление на единица икономическа полезност (последната измерена в полезностни единици). Негови разновидности са полезностеният среден потребителен разход (в микр.) и полезностеният пределен потребителен разход (в микр.), за които той е общо понятие. Негова разновидност е и индивидуалният полезностен единичен потребителен разход (в микр.).*

ПОЛЕЗНОСТЕН ЕДИНИЧЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility unitary consumption cost) (**ки**) – **ВЪВ:**

индивидуален полезностен единичен потребителен разход (в микр.);
полезностен единичен потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (utility economic stock) (**ки**) – **ВЪВ:**

интегрална производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас*);

интегрална производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас*);

пределна производствена предметеност на полезностния икономически запас;

пределна производствена специфична предметеност на полезностния икономически запас;

пределна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас;

пределена производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *пределена производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

пределна производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас;

пределна производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас;

пределена производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *пределена производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас*);

пределна производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас;

производствена предметеност на полезностния икономически запас;

производствена специфична предметеност на полезностния икономически запас;

производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас;

производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас;

производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас;

производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас*);

производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас;

средна производствена предметеност на полезностния икономически запас;

средна производствена специфична предметеност на полезностния икономически запас;

средна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас;

средна производствено-продуктова парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова предметеност на полезностния икономически запас*);

средна производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас;

средна производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас;

средна производствено-факторна парична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *средна производствено-факторна предметеност на полезностния икономически запас*);

средна производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас;

текуща производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-продуктова специфична предметеност на полезностния икономически запас*);

текуща производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас (вж. *производствено-факторна специфична предметеност на полезностния икономически запас*).

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАТ (utility economic disposite) (**ки**) – ВЪВ:

полезностен центитален икономически диспозат.

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТ (utility economic element)
– вж. *ценностен икономически елемент.*

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНЦЕНТИТ* (utility economic incentive) (*) – *икономическа форма на икономическия инцентив*, който като феномен е предметен *полезностен икономически трансцентив* в **полезностна центитална икономическа система*** (utility centital economic system) (която от своя страна е особен частен случай на диспозиционна икономическа система) и който е **полезностна икономическа предметност**. Докато в диспозиционната икономическа система (същото като *същностно-стратифицирана икономическа система*) в зависимост от мястото, което заема като *икономически страт*, даден *икономически предмет* може да бъде както *икономическа същност*, така и *икономическо явление*, то в полезностната центиталната икономическа система полезностният икономически инцентив може да изпълнява само функцията на икономическо явление (на полезностно центитално икономическо явление). Ролята на полезностен икономически инцентив обикновено се изпълнява от някакъв полезностен предметен *икономически запас* [тук е същото като **полезностна икономическа предметност** (вж. *полезностен центитален икономически диспозит*)] (която полезностна предметност е определена *икономическа полезност*, като от своя страна последната изпълнява ролята на *полезностен икономически трансцентив*). Вж. *полезностен икономически центит* и *полезностни икономически центити*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (utility economic product) (*) – изразен (измерен) в полезностни единици *икономически продукт* (последният същото като *производствен икономически продукт*) (вж. *полезностна икономическа система* и *икономическа полезност*); форма, в която **полезностният производствен икономически резултат*** (utility production economic results) възниква в процеса на *икономическото производство*; полезностни (полезностно-изразени) *икономически блага*, които са получени в производството като резултат от използването на *полезностните производствени икономически фактори*; същото като полезностни продуктови икономически блага, полезностни продуктови икономически запаси, полезностни продуктови икономически ресурси (вж. *възпроизводствени икономически запаси*, *възпроизводствени икономически ресурси*); същото като полезностен производствен икономически продукт; същото като *обща полезност на икономическия продукт*. Основното му деление е на **полезностен материален икономически продукт** (utility material economic product) [представлява съвкупност от **полезностни материални продуктови физически икономически блага** (utility material product physical economic goods)] и **полезностен нематериален ико-**

номически продукт (utility non-material economic product) [представлява съвкупност от **полезностни нематериални продуктови физически икономически блага** (utility non-material physical economic goods)] (в т.ч. хуманитарни и интелектуални).

Според критерия на *ингредиентната икономическа акумулативност* полезностният икономически продукт се подразделя на текущ и интегрален. **Текущият полезностен икономически продукт** (flowing utility economic product) е съставен от полезностни (полезностно-изразени) *текущи икономически блага*. **Интегралният полезностен икономически продукт** (integral utility economic product) [**капиталовият полезностни икономически продукт** (capital utility economic product)] е съставен от полезностни (полезностно-изразени) *интегрални икономически блага* (вж. *акумулативно-стратифицирана икономика*). Съвкупността от интегралните полезностни икономически продукти е същото като **полезностен продуктов икономически капитал** (utility product economic capital).

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* полезностният икономически продукт се подразделя на **индивидуален полезностен икономически продукт** (individual utility economic product), **фирмен полезностен икономически продукт** (firm utility economic product), **обществен полезностен икономически продукт** (social utility economic product) и други. Според *ингредиентната икономическа мащабност* той се подразделя на **полезностен микроикономически продукт** (utility microeconomic product), **полезностен мезоикономически продукт** (utility mesoeconomic product) и **полезностен макроикономически продукт** (utility macroeconomic product).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен полезностен икономически продукт се конституират още и съответстващите на последния понятия за **полезностен консуматорски продукт*** (utility consumptionary product), **полезностен стопански продукт*** (utility protoeconomic product), **полезностен пазарно-икономически продукт*** (utility marketly-economic product) и **полезностен финансово-пазарно-икономически продукт*** (utility financially-marketly-economic product). Общо за всички тях е понятието за **полезностен поддържащ продукт*** (utility sustenance /sustaining/ product) (за полезностен продукт при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (utility economic product) (ки) – във:

единичен факторен разход на полезностния икономически продукт (същото като полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

полезностен икономически продукт;

пределен факторен разход на полезностния икономически продукт (същото като пределна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

среден факторен разход на полезностния икономически продукт (същото като средна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт).

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (utility economic growth)

(*) – *икономически растеж*, протичащ в условията на *полезностен прогрес*; нарастване на обема на *икономическата полезност* (на полезностното икономическо богатство) (по-специално на *общата икономическа полезност*) в някакъв *икономически обект*, респ. в отразяващата го *икономическа система*. Отчита се по отношение на определена независима променлива, към която се идентифицира *икономическият процес*, реализиращ полезностния икономически растеж. В случай че независимата променлива е времето, е налице **времени полезностен икономически растеж*** (temporal utility economic growth). Ако тя не е времето, тогава е налице **невремени полезностен икономически растеж*** (non-temporal utility economic growth). Когато не е посочено друго, под полезностен икономически растеж обикновено се подразбира **времевият полезностен икономически растеж**. В по-широк аспект под полезностен икономически растеж се схваща всяка промяна на обема на *икономическата полезност* (на полезностното икономическо богатство). Тогава се разграничават **положителен полезностен икономически растеж*** (positive utility economic growth) – когато има нарастване на полезността, **отрицателен полезностен икономически растеж*** (negative utility economic growth) – когато има намаляване на полезността, и **нулев полезностен икономически растеж*** (zero utility economic growth) – когато няма промяна в обема на полезността. Ако не е посочено друго, под полезностния икономически растеж обикновено се подразбира **положителният полезностен икономически растеж**.

Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **полезностен микроикономически растеж*** (utility microeconomic growth), **полезностен мезоикономически растеж*** (utility mesoeconomic growth) и **полезностен макроикономически растеж*** (utility macroeconomic growth). Спо-

ред *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуален полезен икономически растеж** (individual utility economic growth), *фирмен полезен икономически растеж** (firm utility economic growth), *обществен полезен икономически растеж** (social utility economic growth) и т.н. Според *ингредиентната икономическа реализируемост* се разграничават *фактически полезен икономически растеж** (factual utility economic growth), *прогнозен полезен икономически растеж** (prognostic utility economic growth), *планиран полезен икономически растеж** (planned utility economic growth).

Според *ингредиентната икономическа изразимост* (както и според *ценностната икономическа ингредиентност*) се разграничават *стойностно-полезен икономически растеж** (value-utility economic growth), *натурално-полезен икономически растеж** (naturally-utility economic growth), *специфичено-полезен икономически растеж** (specificly-utility economic growth), *трудова-изразен полезен икономически растеж** (labourly-expressed utility economic growth), *парично-изразен полезен икономически растеж** (monetarily-expressed utility economic growth), *ликвидно-изразен полезен икономически растеж** (liquidly-expressed utility economic growth), *реално-изразен полезен икономически растеж** (really-expressed utility economic growth), *номинално-изразен полезен икономически растеж** (nominally-expressed utility economic growth) и т.н.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават *възпроизводствен полезен икономически растеж** (reproductional utility economic growth), *производствен полезен икономически растеж** (production utility economic growth), *разменен полезен икономически растеж** (exchange utility economic growth), *разпределителен (distributional)*, *потребителен полезен икономически растеж** (consumption utility economic growth), *стопанствен полезен икономически растеж** (protoeconomizing utility economic growth), *следпроизводствен полезен икономически растеж** (post-production utility economic growth), *предипотребителен полезен икономически растеж** (before-consumption utility economic growth), *посреднически полезен икономически растеж** (intermediationary utility economic growth), *бизнес полезен икономически растеж** (business utility economic growth), *алокативен полезен икономически растеж** (allocative utility economic growth) и други. Ако не е посочено друго, под *полезен икономически растеж* обикновено се подразбира *потребителният полезен икономически растеж*.

Според *икономическото отношение* се разграничават **продуктово-полезностен икономически растеж*** (productly-utility economic growth) и **факторово-полезностен икономически растеж*** (factorly-utility economic growth). Ако не е посочено друго, под полезностен икономически растеж обикновено се подразбира продуктово-полезностният икономически растеж.

Според броя на *икономическите единици* (всичките на едно равнище и от един тип общностна обхватност), при които се индуцира икономическата полезност (т.е. според броя на видовете икономическа полезност, всяка една от които се отличава със собствена полезностна измерителна единица), се разграничават **еднополезностен икономически растеж*** (one-utility economic growth), **двуполезностен икономически растеж*** (two-utility economic growth), **многополезностен икономически растеж*** (multiutility economic growth). Ако не е посочено друго, под полезностен икономически растеж обикновено се подразбира еднополезностният икономически растеж.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен полезностен икономически растеж се конституират още и съответстващите на последния понятия за **полезностен консуматорски растеж*** (utility consumptionary growth), **полезностен стопански растеж** (utility protoeconomic growth), **полезностен пазарно-икономически растеж*** (utility marketly-economic growth) и **полезностен финансово-пазарно-икономически растеж*** (utility financially-marketly-economic growth). Общо за всички тях е понятието за **полезностен поддържащ растеж*** (utility sustenance /sustaining/ growth) (за полезностен растеж при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (utility economic growth) (ки) – във:

автономен полезностен икономически растеж;

антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като *интензивностно-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж*);

антинеутрален полезностен икономически растеж;

екзогенен полезностен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален ефективностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален ефективностно-неутрален полезностен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален интензивностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален материално-интензивен полезностен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален материално-увеличаван полезностен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален нематериално-интензивен полезностен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален нематериално-увеличаван полезностен икономически растеж;

екстензивностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален автономен полезностен икономически растеж;

екстензивностно-неутрален ефективностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

екстензивностно-неутрален ефективностно-неутрален полезностен икономически растеж;

екстензивностно-неутрален интензивностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж;

екстензивностно-неутрален материално-интензивен полезностен икономически растеж;

екстензивностно-неутрален материално-увеличаван полезностен икономически растеж;

екстензивностно-неутрален нематериално-интензивен полезностен икономически растеж;

екстензивностно-неутрален нематериално-увеличаван полезностен икономически растеж;

екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален ефективностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален ефективностно-неутрален полезностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален материално-увеличаван полезностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален нематериално-увеличаван полезностен икономически растеж;

интензивностно-неутрален ефективностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

интензивностно-неутрален ефективностно-неутрален полезностен икономически растеж;

интензивностно-неутрален материално-увеличаван полезностен икономически растеж;

интензивностно-неутрален нематериално-увеличаван полезностен икономически растеж;

еластичностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

еластичностно-неутрален полезностен икономически растеж;

ендогенен полезностен икономически растеж;

ефективностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

ефективностно-неутрален полезностен икономически растеж;

индуциран полезностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

интензивностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж;

интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж;

материално-ангажиращ полезностен икономически растеж (същото като нематериално-спестяващ полезностен икономически растеж);

материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж (същото като интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен икономически растеж);

материално-антинеутрален полезностен икономически растеж;

материално-екстензивен полезностен икономически растеж (същото като материално-изразходващ полезностен икономически растеж);

материално-еластичностно-антинеутрален полезностен икономически растеж;

материално-еластичностно-неутрален ползностен икономически растеж;

материално-ефективен ползностен икономически растеж (същото като материално-увеличаван ползностен икономически растеж);

материално-изразходващ ефективностно-антинеутрален ползностен икономически растеж;

материално-изразходващ ефективностно-неутрален ползностен икономически растеж;

материално-изразходващ интензивностно-антинеутрален ползностен икономически растеж;

материално-изразходващ интензивностно-неутрален ползностен икономически растеж;

материално-изразходващ материално-интензивен ползностен икономически растеж;

материално-изразходващ материално-увеличаван ползностен икономически растеж;

материално-изразходващ нематериално-интензивен ползностен икономически растеж;

материално-изразходващ нематериално-увеличаван ползностен икономически растеж;

материално-изразходващ ползностен икономически растеж;

материално-индуциращ ползностен икономически растеж;

материално-интензивен ефективностно-антинеутрален ползностен икономически растеж;

материално-интензивен ефективностно-неутрален ползностен икономически растеж;

материално-интензивен материално-увеличаван ползностен икономически растеж;

материално-интензивен нематериално-увеличаван ползностен икономически растеж;

материално-интензивен ползностен икономически растеж;

материално-неефективен ползностен икономически растеж (същото като нематериално-увеличаван ползностен икономически растеж);

материално-неизразходващ ползностен икономически растеж (същото като нематериално-изразходващ ползностен икономически растеж);

материално-неинтензивен ползностен икономически растеж (същото като нематериално-интензивен ползностен икономически растеж);

материално-неускоряван ползностен икономически растеж (същото като нематериално-ускоряван ползностен икономически растеж);

материално-освобождаващ ползностен икономически растеж (същото като нематериално-поглъщащ ползностен икономически растеж);

материално-поглъщащ ползностен икономически растеж;

материално-спестяващ ползностен икономически растеж;

материално-увеличаван ползностен икономически растеж;

материално-ускоряван ползностен икономически растеж;

неавтономен ползностен икономически растеж (същото като предметен ползностен икономически растеж);

нематериално-ангажиращ ползностен икономически растеж (същото като материално-спестяващ ползностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален автономен ползностен икономически растеж (същото като интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен ползностен икономически растеж);

нематериално-антинеутрален ползностен икономически растеж;

нематериално-екстензивен ползностен икономически растеж (същото като нематериално-изразходващ ползностен икономически растеж);

нематериално-еластичностно-антинеутрален ползностен икономически растеж;

нематериално-еластичностно-неутрален ползностен икономически растеж;

нематериално-ефективен ползностен икономически растеж (същото като нематериално-увеличаван ползностен икономически растеж);

нематериално-изразходващ ефективностно-антинеутрален ползностен икономически растеж;

нематериално-изразходващ ефективностно-неутрален ползностен икономически растеж;

нематериално-изразходващ интензивностно-антинеутрален ползностен икономически растеж;

нематериално-изразходващ интензивностно-неутрален ползностен икономически растеж;

нематериално-изразходващ материално-интензивен ползностен икономически растеж;

нематериално-изразходващ материално-увеличаван ползностен икономически растеж;

нематериално-изразходващ нематериално-интензивен полезен икономически растеж;

нематериално-изразходващ нематериално-увеличаван полезен икономически растеж;

нематериално-изразходващ полезен икономически растеж;

нематериално-индуциращ полезен икономически растеж;

нематериално-интензивен ефективно-антинеутрален полезен икономически растеж;

нематериално-интензивен ефективно-неутрален полезен икономически растеж;

нематериално-интензивен материално-увеличаван полезен икономически растеж;

нематериално-интензивен нематериално-увеличаван полезен икономически растеж;

нематериално-интензивен полезен икономически растеж;

нематериално-неефективен полезен икономически растеж (същото като материално-увеличаван полезен икономически растеж);

нематериално-неизразходващ полезен икономически растеж (същото като материално-изразходващ полезен икономически растеж);

нематериално-неинтензивен полезен икономически растеж (същото като материално-интензивен полезен икономически растеж);

нематериално-неускоряван полезен икономически растеж (същото като материално-ускоряван полезен икономически растеж);

нематериално-освобождаващ полезен икономически растеж (същото като материално-поглъщащ полезен икономически растеж);

нематериално-поглъщащ полезен икономически растеж;

нематериално-спестяващ полезен икономически растеж;

нематериално-увеличаван полезен икономически растеж;

нематериално-ускоряван полезен икономически растеж;

неутрален полезен икономически растеж;

нулев екстензивностно-неутрален полезен икономически растеж;

нулев интензивностно-неутрален полезен икономически растеж;

нулев материално-изразходващ полезен икономически растеж;

нулев материално-интензивен полезен икономически растеж;

нулев нематериално-изразходващ полезен икономически растеж;

нулев нематериално-интензивен полезен икономически растеж;

опредметен полезен икономически растеж;

отрицателен екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж;

отрицателен интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж;

отрицателен материално-изразходващ полезностен икономически растеж;

отрицателен материално-интензивен полезностен икономически растеж;

отрицателен нематериално-изразходващ полезностен икономически растеж;

отрицателен нематериално-интензивен полезностен икономически растеж;

полезностен икономически растеж;

положителен екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж;

положителен интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж;

положителен материално-изразходващ полезностен икономически растеж;

положителен материално-интензивен полезностен икономически растеж;

положителен нематериално-изразходващ полезностен икономически растеж;

положителен нематериално-интензивен полезностен икономически растеж;

продуктово-ангажиращ полезностен икономически растеж;

продуктово-освобождаващ полезностен икономически растеж;

продуктово-полезностен икономически растеж;

продуктово-спестяващ полезностен икономически растеж;

продуктово-поглъщащ полезностен икономически растеж;

субституционално-антинеутрален полезностен икономически растеж;

субституционално-неутрален полезностен икономически растеж;

факторово-полезностен икономически растеж.

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ТРАНСЦЕНТИТ* (utility economic transcendentite) (*) – икономическа форма на икономически трансцентит, която е непосредствено неизмерима, непосредствено неуловима и стояща извън обик-

новеното разбиране и която е **икономическа полезност**. Определя се в **полезностния икономически инцентит**, чрез който тя може да бъде измерена, обхваната и разбрана, т.е. в **полезностната икономическа предметност** [вж. **полезностен центитален икономически диспозит**] (икономическата полезност се определя в полезностната икономическа предметност). Това е процес на **полезностно центитално икономическо определяване*** (utility centital economic objectification) [т.е. на **полезностно трансцентитално икономическо определяване*** (utility transcetital economic objectification)], който е частен случай на **цендентално икономическо определяване** (вж. **икономически трансцентент**), както и на **икономическото определяване** изобщо. Обратният на полезностното центитално определяване процес е процес на разпределяване на полезностния икономически инцентит в полезностен икономически трансцентит, т.е. е **полезностно центитално икономическо интензиране*** (utility centital economic intensing) [или още е **полезностно предметностно икономическо интензиране*** (utility objectness economic intensing)], което е частен случай на **цендентално икономическо интензиране** (вж. **икономически трансцентент**), както и на **икономическото интензиране** изобщо. Полезностният икономически трансцентит е вид **икономически страт** в **полезностна центитална икономическа система*** (utility centital economic system) (която е особен частен случай на диспозиционна икономическа система). Докато в **диспозиционната икономическа система** (същото като **същностно-стратифицирана икономическа система**) в зависимост от мястото, което заема като **икономически страт**, даден **икономически предмет** може да бъде както **икономическа същност**, така и **икономическо явление**, то в полезностната центитална икономическа система полезностният икономическият трансцентит може да изпълнява само функцията на икономическа същност (на полезностна центитална икономическа същност). Ролята на полезностния икономически трансцентит се изпълнява **само** от някаква **икономическа полезност** (която е разпредметена полезностна икономическа предметност, т.е. е разпредметен полезностен предметен **икономически запас**, който от своя страна е **полезностен икономически инцентит**). Вж. **полезностен икономически центит** и **полезностни икономически центити**.

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (utility economic factor) (ки) – ВЪВ:

единичен продукт на полезностния икономически фактор (същото като полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор);

полезностен производствен икономически фактор;

полезностен трудов производствен икономически фактор;

полезностен физически производствен икономически фактор;

пределен продукт на полезностния икономически фактор (същото като пределна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор);

среден продукт на полезностния икономически фактор (същото като средна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор).

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЦЕНТИТ* (utility economic centite)

(*) – икономическа форма на икономически центит; общо понятие за полезностен икономически инцентит и полезностен икономически трансцентит, които са негови разновидности и които като двойка образуват полезностен центитален икономически диспозат (последният в качеството му на **полезностна центитална двустепенна икономическа монада** и същото като **полезностен центитален икономически диспозификат**) в **полезностна центитална икономическа система*** (utility centital economic system) (която е особен частен случай на диспозиционна икономическа система). Полезностният икономически центит е една от разновидностите на **икономическия диспозификат** и на **икономическия дисустант**. В границите на полезностния икономически центит ролята на полезностен икономически инцентит обикновено се изпълнява от някакъв полезностен предметен икономически запас (който е определена **икономическа полезност**), който тук е **полезностна икономическа предметност** (вж. **полезностен центитален икономически диспозат**), а ролята на полезностен икономически трансцентит – **само** от някаква **икономическа полезност** (която е разпредметена полезностна икономическа предметност и затова полезностната икономическа предметност е определена икономическа полезност). Вж. **полезностни икономически центити**.

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЦЕНТИТАТ* (utility economic centitate) – същото като **полезностен центитален икономически диспозат**.

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАНТ (utility econonomic disposant) (**ки**) – ВЪВ:

полезностен центитален икореномически диспозант (вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*);

полезностен центитен икореномически диспозант (вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*);

полезностен центитификатен икореномически диспозант (вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*);

полезностен центитификатен икореномически диспозант (вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*);

полезностни центитални икореномически диспозанти (вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*);

полезностни центитни икореномически диспозанти (вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*).

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАТ (utility ecorenomic disposat) (**ки**) – ВЪВ:

полезностен инцентитен икореномически диспозат (вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*);

полезностен трансцентитен икореномически диспозат (вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*);

полезностен центитален икореномически диспозат;

полезностен центитен икореномически диспозант;

полезностен центитен икореномически диспозат (вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*);

полезностен центитификатен икореномически диспозат;

полезностни центитални икореномически диспозанти (вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*);

полезностни центитни икореномически диспозанти.

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЦЕНТИТ* (utility ecorenomic centite) (подразбиран като *полезностностен икореномически центит*) (*) – полезностностна икореномическа форма на икореномически центит; общо понятие за *полезностен икореномически инцентит* (подразбиран като *полезностностен икореномически инцентит*) и *полезностен икореномически трансцентит* (подразбиран като *полезностностен икореномически трансцентит*), които са негови разновидности (то е или икономически центит, или икотехномически центит, но не и двата заедно в тяхното цялостно единство) и които като двойка образуват *полезносттен центитален икореномически диспозат*.

позат (последният в качеството му на *полезностна центитална двустепенна икореномическа монада* и същото като *полезностен центитален икореномически диспозификат*) в *полезностна центитална икореномическа система** (utility centital econometric system) (която е особен частен случай на *диспозиционна икореномическа система*). Полезностният икореномически центит е една от разновидностите на *икореномическия диспезификант* и на *икореномическия дисустант*. В границите на полезностния икореномически центит ролята на полезностен икореномически инцентит обикновено се изпълнява от някакъв полезностен предметен *икореномически запас* (който е определена *икореномическа полезностност*), който тук е *полезностна икореномическа предметност* (подразбира се като *полезностностна икореномическа предметност*) (вж. *полезностен центитален икореномически диспозат*), а ролята на полезностен икореномически трансцентит – *само* от някаква *икореномическа полезностност* (което е разпредметена полезностностна икореномическа предметност и затова полезностностната икореномическа предметност е определена икореномическа полезностност). Вж. *полезностни икореномически центити*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЦЕНТИТАТ* (utility econometric centitate) – същото като *полезностен центитален икореномически диспозат*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНЦЕНТИТ* (utility econometric incentite) (подразбиран като *полезностностен икореномически инцентит*) (*) – общо понятие за *полезностен икономически инцентит* и *умелостен икотехномически инцентит*, които са негови разновидности (то е или икономически инцентит, или икотехномически инцентит, но не и двата заедно в тяхното цялостно единство) и които като двойка образуват **полезностен инцентитен икореномически диспозат** (вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*) [в *ингредиентен икореномически формат** (ingrediental econometric formate) (вж. *икономически ingredienti*)]; полезностностна *икореномическа форма* на *икореномическия инцентит*, който като феномен е предметен *полезностен икореномически трансцентит* (последният подразбиран като *полезностностен икореномически трансцентит*) в *полезностна центитална икореномическа система** (utility centital econometric system) (която от своя страна е особен частен случай на *диспозиционна икореномическа система*) и който е *полезностна икореномическа предметност* (подразбира се като *полезностностна икореномическа предметност*) (вж. *полез-*

ностен центитален икореномически диспозат). Докато в диспозиционната икореномическа система (същото като **същностно-стратифицирана икореномическа система**) в зависимост от мястото, което заема като **икореномически страт**, даден икореномически предмет може да бъде както икореномическа същност, така и икореномическо явление, то в полезностната центитална икореномическа система полезностният икореномически инцентит може да изпълнява само функцията на икореномическо явление (на полезностно центитално икореномическо явление). Ролята на полезностен икореномически инцентит обикновено се изпълнява от някакъв полезностен предметен **икореномически запас** [тук е същото като **полезностна икореномическа предметност** (вж. *полезностен центитален икореномически диспозат*)] (която полезностна предметност е определено икореномическа полезностност, като от своя страна последното изпълнява ролята на *полезностен икореномически трансцентит*). Вж. *полезностен икореномически центит* и *полезностни икореномически центити*.

Специфично за определеността на полезностния икореномически инцентит $\overline{\overline{ITU}}$ е, че двете му разновидности в лицето на *полезностния икономически инцентит* ITU и *умелостния икотехномически инцентит* $\overline{\overline{ITU}}$ се намират във взаимозависимост помежду си. В границите на полезностния инцентитен икореномически диспозат полезностният икономически инцентит (изпълняващ ролята на *икореномическо явление*) е **предметна полезностна икореномическа оценка*** (objective utility economic estimate) на умелостния икотехномически инцентит (изпълняващ ролята на *икореномическа същност*). Тя се представя от **оценяващата икономическа функция*** (estimating /estimation/ economic function)

$$ITU = E_{ITU}(\overline{\overline{ITU}})$$

(вж. *икореномическа оценка*), където E_{ITU} е **оценъчният икономически оператор*** (estimating economic operator) (вж. *икореномическа функция*), $ITU = TITU$ е **общата икономическа оценка на умелостния икотехномически инцентит** (total economic estimate of the skill /knack/ ecotechnomic incentive),

$$AITU = \frac{ITU}{\overline{\overline{ITU}}}$$

е **средната икономическа оценка на умелостния икотехномически инцентит** (average economic estimate of the production skill /knack/ ecotechnomic incentive) и

$$MITU = \frac{dITU}{dITU}$$

е **пределната икономическа оценка на умелостния икотехномически инцентит** (marginal economic estimate of the production skill /knack/ ecotechnomic incentive). Взаимните въздействия и взаимообусловеността между полезностния икономически и умелостния икотехномически инцентит образуват вид **икореномическа област** (вж. *икореномика*), която едновременно принадлежи на **граничната икономика**, в частност на **икотехномическата гранична икономика** (вж. *икономика*), и на **граничната икотехномика**, в частност на **икотехномическата гранична икотехномика** (вж. *икономика* и *икотехномика*).

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ТРАНСЦЕНТИТ* (utility econonomic transcenbite) (подразбиран като **полезностностен икореномически трансцентит**) (*) – общо понятие за **полезностен икономически трнасцен-тинт** и **умелостен икотехномически трансцентинт**, които са негови разновидности (то е или икономически трансцентит, или икотехномически трансцентит, но не и двата заедно в тяхното цялостно единство) и които като двойка образуват **полезностен трансцентитен икореномически диспозат** (вж. **полезностен центитификатен икореномически диспозат**) [в **ингредиентен икореномически формат*** (ingrediental economic formate) (вж. *икономически ингредиенти*)]; **полезностността икореномическа форма** на **икореномически трансцентит**, която е непосредствено неизмерима, непосредствено неуловима и стояща извън обикновеното разбиране и която е **икореномическа полезностност**. Определява се в **полезностния икореномически инцентит**, чрез който тя може да бъде измерена, обхваната и разбрана, т.е. в **полезностната икореномическа предметност** (подразбирана като **полезностността икореномическа прдметност**) [вж. **полезностен центиталнен икореномически диспозат**] (икореномическата полезностност се определява в полезностността икореномическа прдметност). Това е процес на **полезностностно центитално икореномическо определяване*** (utilitiness centital econonomic objectification) [т.е. на **полезностностно трансцентитално икореномическо определяване*** (utilitiness tranccentital econonomic objectification)], който е частен случай на **цендентално икореномическо определяване** (вж. *икореномически трансцендент*), както и на **икореномическото определяване** изобщо. Обратният на полезностностното центитално определяване процес е процес на разпределяване на полезностния икореномически инцентит в полезностен икореномически трансцентит, т.е. е **полезностностно центитално икорено-**

мическо интензиониране* (utilitiness centital econonomic intensioning) [или още е **полезностностно предметностно икореномическо интензиониране*** (utilitiness objectness econonomic intensioning)], което е частен случай на **цендентално икореномическо интензиониране** (вж. **икореномически трансцендент**), както и на **икореномическото интензиониране** изобщо. Полезностният икореномически трансцентит е вид **икореномически страт** в **полезностна центитална икореномическа система*** (utility centital econonomic system) (която е особен частен случай на диспозиционна икореномическа система). Докато в **диспозиционната икореномическа система** (същото като **същностно-стратифицирана икореномическа система**) в зависимост от мястото, което заема като **икореномически страт**, даден **икореномически предмет** може да бъде както **икореномическа същност**, така и **икореномическо явление**, то в полезностната центитална икореномическа система полезностният икореномически трансцентит може да изпълнява само функцията на икореномическа същност (на полезностна центитална икореномическа същност). Ролята на полезностния икореномически трансцентит се изпълнява **само** от някаква **икореномическа полезностност** (която е разпредметена полезностна икореномическа предметност, т.е. е разпредметен полезен предметен **икореномически запас**, който от своя страна е **полезностен икореномически инцентит**). Вж. **полезностен икореномически центит** и **полезностни икореномически центити**.

Специфично за определеността на полезностния икореномически трансцентит \overline{TTU} е, че двете му разновидности в лицето на **полезностния икономическия трансцентит** TTU и **умелостния икотехномическия трансцентит** \overline{TTU} се намират във взаимозависимост помежду си. В границите на полезностния трансцентитален икореномически диспозат полезностният икономически трансцентит (изпълняващ ролята на **икореномическо явление**) е **полезностно-трансцентитална икономическа оценка*** (utility-transcentital economic estimate) на умелостния икотехномически инцентит (изпълняващ ролята на **икореномическа същност**). Тя се представя от **оценяващата икономическа функция*** (estimating /estimation/ economic function)

$$TTU = E_{TTU}(\overline{TTU})$$

(вж. **икономическа оценка**), където E_{TTU} е **оценъчният икономически оператор*** (estimating economic operator) (вж. **икономическа функция**), $TTU = \overline{TTU}$ е **общата икономическа оценка на умелостния икотехномически трансцентит** (total economic estimate of the skill /knack/ ecotechnomic transcenite),

$$ATTU = \frac{TTU}{TTU}$$

е *средната икономическа оценка на умелостния икотехномически трансцентит* (average economic estimate of the production skill /knack/ ecotechnomic transcenite) и

$$MTTU = \frac{dTTU}{dTTU}$$

е *пределната икономическа оценка на умелостния икотехномически трансцентит* (marginal economic estimate of the production skill /knack/ ecotechnomic transcenite). Взаимните въздействия и взаимообусловеността между полезностния икономически и умелостния икотехномически трансцентит образуват вид *икореномическа област* (вж. *икореномика*), която едновременно принадлежи на *граничната икономика*, в частност на *икотехномическата гранична икономика* (вж. *икономика*), и на *граничната икотехномика*, в частност на *икономическата гранична икотехномика* (вж. *икономика* и *икотехномика*).

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЦЕНТИТИФИКАТ* (utility economic centificate) – същото като *полезностен центитификатен икореномически диспозат*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОРЕНОМИЧНОСТЕН ДИСПОЗАТ (utility economic disposite) (**ки**) – във:

полезностен центитален икореномичностен диспозат (вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*).

ПОЛЕЗНОСТЕН ИНЦЕНТИТЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАТ* (utility incentitionary economic disposite) – вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*.

ПОЛЕЗНОСТЕН МАЩАБ НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО* (consumption utility scale) – размернаст на обема на *общата икономическа полезност*, индуцирана от даден потребител (като *икономическа единица*) при *икономическото потребление* на определено количество *потребителни икономически продукти*, с които той разполага, и изразявана чрез коефициент, който зависи от мерните единици на потребителните продукти. Включва се като параметър в *полезностно-потребителната икономическа функция* [обикновено означаван с *V* или с

и и наричан още **коэффициент на полезностния мащаб на потреблението*** (consumption utility scale coefficient)]. В случаите, когато в консумирането на всички потребителни продукти нараства едновременно в една и съща пропорция (вж. *хомогенна производствена икономическа функция*, същото като *еднородна производствена икономическа функция*), се реализира обща полезност от разширението на полезностния мащаб на потреблението (вж. *продуктивност от полезностния мащаб на потреблението*). При даден тип начин на потребление това са *икономически точки*, лежащи върху лъч в *пространството на икономическите продукти*, започващ от координатното начало.

ПОЛЕЗНОСТЕН МАЩАБ НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО (consumption utility scale) (**ки**) – във:

коэффициент на полезностния мащаб на потреблението (вж. *полезностен мащаб на потреблението*);

намаляваща продуктивност от полезностния мащаб на потреблението (вж. *продуктивност от полезностния мащаб на потреблението*);
полезностен мащаб на потреблението;

постоянна продуктивност от полезностния мащаб на потреблението (вж. *продуктивност от полезностния мащаб на потреблението*);
продуктивност от полезностния мащаб на потреблението;

увеличаваща се продуктивност от полезностния мащаб на потреблението (вж. *продуктивност от полезностния мащаб на потреблението*).

ПОЛЕЗНОСТЕН ОБЩ ПОСТОЯНЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility total fixed consumption cost) (в микр.) (*) – постоянна съставна част на *полезностния общ пълен потребителен разход (в микр.)* на *икономическата единица* (в т.ч. и на индивида). С него икономическата единица купува съвкупност (набор) от икономически продукти, чието потребление индуцира за нея нулева *обща икономическа полезност* (сравни с *екзистенциална обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална]*). Той не се променя с промяната на общата икономическа полезност над нулата. Негова разновидност е *индивидуалният полезностен общ постоянен потребителен разход (в микр.)*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ОБЩ ПОСТОЯНЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility total fixed consumption cost) (**ки**) – във:

индивидуален полезностен общ постоянен потребителен разход (в микр.);
полезностен общ постоянен потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН ОБЩ ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility total consumption cost) (в микр.) (*) – изразен в парични единици разход на дадена *икономическа единица* за индуцирането в *икономическото потребление* на целия обем *икономическа полезност* (последната измерена в полезностни единици), т.е. на *общата икономическа полезност*, която е конституирана като полезностна оценка на същата тази икономическа единица. Състои се най-вече от разходи за покупката на *икономически продукти*, притежаващи за икономическата единица разглежданата обща икономическа полезност. Разграничават се *полезностен общ пълен потребителен разход (в микр.)*, *полезностен общ постоянен потребителен разход (в микр.)* и *полезностен общ променлив потребителен разход (в микр.)*. Негова разновидност е и *индивидуалният полезностен общ потребителен разход (в микр.)*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ОБЩ ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility total consumption cost) (**ки**) – във:

единична еластичност на полезностния общ потребителен разход (в микр.);

еластичност на полезностния общ потребителен разход (в микр.);

индивидуален полезностен общ постоянен потребителен разход (в микр.);

индивидуален полезностен общ потребителен разход (в микр.);

индивидуален полезностен общ променлив потребителен разход (в микр.);

индивидуален полезностен общ пълен потребителен разход (в микр.);

индивидуална крива на полезностния общ потребителен разход (в микр.);

индивидуална функция на полезностния общ потребителен разход (в микр.);

коефициент на еластичността на полезностния общ потребителен разход (в микр.);

крива на полезностния общ потребителен разход (в микр.);

полезностен общ постоянен потребителен разход (в микр.);

полезностен общ променлив потребителен разход (в микр.);

полезностен общ пълен потребителен разход (в микр.);

силна еластичност на полезностния общ потребителен разход (в микр.);

слаба еластичност на полезностния общ потребителен разход (в микр.);

полезностен общ потребителен разход (в микр.);

функция на полезностния общ потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН ОБЩ ПРОМЕНЛИВ ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility total variable consumption cost) (в микр.) (*) – променлива съставна част на *полезностения общ пълен потребителен разход (в микр.)* на икономическата единица. Той се променя с промяната на *общата икономическа полезност* на икономическата единица. Негова разновидност е *индивидуалният полезностен общ променлив потребителен разход*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ОБЩ ПРОМЕНЛИВ ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility total variable consumption cost) (**ки**) – във:

индивидуална функция на полезностния общ променлив потребителен разход (в микр.);

полезностен общ променлив потребителен разход (в микр.);

функция на полезностния общ променлив потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН ОБЩ ПЪЛЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility total full consumption cost) (в микр.) (*) – пълен размер на *полезностения общ потребителен разход* на икономическата единица за индуцирането при нея на определен обем *обща икономическа полезност*. Представлява сума от *полезностения общ постоянен потребителен разход (в микр.)* и *полезностения общ променлив потребителен разход (в микр.)*. Негова разновидност е *индивидуалният полезностен общ пълен потребителен разход*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ОБЩ ПЪЛЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility total full consumption cost) (**ки**) – във:

индивидуален полезностен общ пълен потребителен разход (в микр.);

полезностен общ пълен потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН ПОСТОЯНЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility fixed consumption cost) (в микр.) (*) – постоянна съставна част на *полезностения пълен потребителен разход (в микр.)* на икономическата единица (в т.ч. и на индивида). С него икономическата единица купува съвкупност (набор) от икономически продукти, чието потребление индуцира за нея нулева *обща икономическа полезност* (сравни с *екзистенциална обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална]*). Той не се променя с промяната на *общата икономическа полезност* над нулата. Проявява се само като *полезностен общ постоянен потребителен разход (в микр.)*. Негова разновидност е *индивидуалният полезностен постоянен потребителен разход (в микр.)*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ПОСТОЯНЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility fixed consumption cost) (**ки**) – във:

индивидуален полезен общ постоянен потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезен постоянен потребителен разход (в микр.);
полезностен общ постоянен потребителен разход (в микр.);
полезностен постоянен потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility consumption cost) (в микр.) (*) – изразен в парични единици разход на дадена *икономическа единица* за индуцирането в *икономическото потребление* на *икономическа полезност* (последната измерена в полезностни единици), която е конституирана като полезностна оценка на същата тази икономическа единица. Състои се най-вече от разходи за покупката на *икономически продукти*, притежаващи за икономическата единица разглеждата икономическа полезност. Разграничават се *полезностен общ потребителен разход (в микр.)*, *полезностен среден потребителен разход (в микр.)* и *полезностен пределен потребителен разход (в микр.)*, както и *полезностен пълен потребителен разход (в микр.)*, *полезностен постоянен потребителен разход (в микр.)* и *полезностен променлив потребителен разход (в микр.)*. Негова разновидност е и *индивидуалният полезен потребителен разход (в микр.)*. Полезностеният среден и полезностеният пределен потребителен разход се обединяват под общото наименование *полезностен единичен потребителен разход (в микр.)*. Ако не е посочено друго, под полезен потребителен разход (в микр.) обикновено се подразбира такъв при потреблението на продукти от дадена икономическа единица (вкл. и от отделен индивид потребител).

ПОЛЕЗНОСТЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility consumption cost) (**ки**) – във:

индивидуален полезен единичен потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезен общ постоянен потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезен общ потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезен общ променлив потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезен общ пълен потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезен постоянен потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезен потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезен пределен потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезен променлив потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен пълен потребителен разход (в микр.);
индивидуален ползностен среден потребителен разход (в микр.);
индивидуален ползностен среден променлив потребителен разход (в микр.);
индивидуален ползностен среден пълен потребителен разход (в микр.);
ползностен единичен потребителен разход (в микр.);
ползностен общ постоянен потребителен разход (в микр.);
ползностен общ потребителен разход (в микр.);
ползностен общ променлив потребителен разход (в микр.);
ползностен общ пълен потребителен разход (в микр.);
ползностен постоянен потребителен разход (в микр.);
ползностен потребителен разход (в микр.);
ползностен пределен потребителен разход (в микр.);
ползностен променлив потребителен разход (в микр.);
ползностен пълен потребителен разход (в микр.);
ползностен среден потребителен разход (в микр.);
ползностен среден променлив потребителен разход (в микр.);
ползностен среден пълен потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН ПРЕДЕЛЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility marginal consumption cost) (в микр.) (*) – прираст на *ползностения общ потребителен разход (в микр.)* (изразен в парични единици) на *икономическата единица*, породен от нарастването с единица на обема на нейната *обща икономическа ползност* (последната измерена в ползностни единици). Той е съотношението между диференциалното нарастване на обема на ползностения общ потребителен разход и диференциалното нарастване на обема на общата ползност на икономическата единица. Може да се разглежда като допълнителния ползностен потребителен разход, направени за индуциравето на една допълнителна единица *икономическа ползност*, т.е. е разликата между ползностения общ потребителен разход, направен за целия обем на общата икономическа ползност, включваща посочената допълнителна единица от нея, и ползностения общ потребителен разход за създаването на обем на общата икономическа ползност без тази допълнителна единица. Представлява първа производна от *функцията на ползностения общ потребителен разход (в микр.)*. Негова разновидност е *индивидуалният ползностен пределен потребителен разход (в микр.)*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ПРЕДЕЛЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility marginal consumption cost) (**ки**) – във:

закон за нарастващия полезен пределен потребителен разход (в микр.);

индивидуален полезен пределен потребителен разход (в микр.);

индивидуалена крива на полезностния пределен потребителен разход (в микр.);

индивидуална функция на полезностния пределен потребителен разход (в микр.);

крива на полезностния пределен потребителен разход (в микр.);

полезностен пределен потребителен разход (в микр.);

функция на полезностния пределен потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС* (utility progress) в икономиката (*) – такова развитие на икономическото интензиониране на икономическите *ингредиенти* (в качеството им на икономически явления), което при постоянни техни равнища (обеми) е предпоставка или причина за увеличаване на обема на индуцираната *обща икономическа полезност* TU (съдържаща се в тези *ингредиенти* в качеството ѝ на тяхна *икономическа същност*) при някаква *същностно-стратифицирана икономическа система* (вж. и *елементарна същностно-стратифицирана икономическа система*), която е **имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система*** (implicitly-defined dispositional economic system) [същото като **имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана икономическа система*** (implicitly-defined essentially-stratified economic system)] (вж. *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*). То е резултат от подобряване на качеството на феноменните икономически *ингредиенти* и на начините на тяхното използване. Изучава се с помощта на някои разновидности на динамичната *диспозиционна икономическа функция*. Разграничават се *продуктово-полезностен прогрес* (когато феноменният икономически *ингредиент* е *икономическият продукт*) и *факторово-полезностен прогрес* (когато феноменният икономически *ингредиент* е *икономическият фактор*). Ако не е посочено друго, под полезен прогрес обикновено се подразбира *продуктово-полезностният прогрес*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС (utility progress) (**ки**) – във:

автономен полезен прогрес;

антинеутрален полезен прогрес;

екзогенен полезен прогрес;
екстензивностна класификация на полезността прогрес;
екстензивностно-антинеутрален ефективно-антинеутрален полезен прогрес;
екстензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален полезен прогрес;
екстензивностно-антинеутрален интензивностно-антинеутрален полезен прогрес;
екстензивностно-антинеутрален интензивностно-неутрален полезен прогрес;
екстензивностно-антинеутрален материално-интензивен полезен прогрес;
екстензивностно-антинеутрален материално-увеличаван полезен прогрес;
екстензивностно-антинеутрален нематериално-интензивен полезен прогрес;
екстензивностно-антинеутрален нематериално-увеличаван полезен прогрес;
екстензивностно-антинеутрален полезен прогрес;
екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален автономен полезен прогрес;
екстензивностно-неутрален полезен прогрес;
екстензивностно-неутрален ефективно-антинеутрален полезен прогрес;
екстензивностно-неутрален ефективно-неутрален полезен прогрес;
екстензивностно-неутрален интензивностно-антинеутрален полезен прогрес;
екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален полезен прогрес;
екстензивностно-неутрален материално-интензивен полезен прогрес;
екстензивностно-неутрален материално-увеличаван полезен прогрес;
екстензивностно-неутрален нематериално-интензивен полезен прогрес;

екстензивностно-неутрален нематериално-увеличаван полезностен прогрес;

еластичностна класификация на полезностния прогрес;

еластичностно-антинеутрален полезностен прогрес;

еластичностно-неутрален полезностен прогрес;

ендогенен полезностен прогрес;

ефективностна класификация на полезностния прогрес;

ефективностно-антинеутрален полезностен прогрес;

ефективностно-неутрален полезностен прогрес;

индуциран полезностен прогрес;

интензивностна класификация на автономния полезностния прогрес;

интензивностна класификация на полезностния прогрес;

интензивностно-антинеутрален автономен полезностен прогрес;

интензивностно-антинеутрален полезностен прогрес;

интензивностно-антинеутрален ефективно-антинеутрален полезностен прогрес;

интензивностно-антинеутрален ефективно-неутрален полезностен прогрес;

интензивностно-антинеутрален материално-увеличаван полезностен прогрес;

интензивностно-антинеутрален нематериално-увеличаван полезностен прогрес;

интензивностно-материално-антинеутрален автономен полезностен прогрес;

интензивностно-нематериално-антинеутрален автономен полезностен прогрес;

интензивностно-неутрален ефективно-антинеутрален полезностен прогрес;

интензивностно-неутрален ефективно-неутрален полезностен прогрес;

интензивностно-неутрален материално-увеличаван полезностен прогрес;

интензивностно-неутрален нематериално-увеличаван полезностен прогрес;

интензивностно-неутрален полезностен прогрес;

материално-антинеутрален полезностен прогрес;

материално-екстензивен полезностен прогрес (същото като материално-изразходващ полезностен прогрес);

материално-еластичностна класификация на полезностния прогрес;
материално-еластичностно-антинеутрален полезностен прогрес;
материално-еластичностно-неутрален полезностен прогрес;
материално-изразходващ ефективно-антинеутрален полезностен прогрес;
материално-изразходващ ефективно-неутрален полезностен прогрес;
материално-изразходващ интензивностно-антинеутрален полезностен прогрес;
материално-изразходващ интензивностно-неутрален полезностен прогрес;
материално-изразходващ материално-интензивен полезностен прогрес;
материално-изразходващ материално-увеличаван полезностен прогрес;
материално-изразходващ нематериално-интензивен полезностен прогрес;
материално-изразходващ нематериално-увеличаван полезностен прогрес;
материално-изразходващ полезностен прогрес;
материално-индуциращ полезностен прогрес;
материално-интензивен ефективно-антинеутрален полезностен прогрес;
материално-интензивен ефективно-неутрален полезностен прогрес;
материално-интензивен материално-увеличаван полезностен прогрес;
материално-интензивен нематериално-увеличаван полезностен прогрес;
материално-интензивен полезностен прогрес;
материално-неизразходващ полезностен прогрес (същото като нематериално-изразходващ полезностен прогрес);
материално-неинтензивен полезностен прогрес (същото като нематериално-интензивен полезностен прогрес);
материално-освобождаващ полезностен прогрес (същото като нематериално-поглъщащ полезностен прогрес);
материално-поглъщащ полезностен прогрес;
материално-спестяващ полезностен прогрес;
материално-увеличаван полезностен прогрес;
материално-ускоряван полезностен прогрес;
неавтономен полезностен прогрес (същото като опредметен полезностен прогрес);

нематериално-ангажиращ полезен прогрес (същото като материално-спестяващ полезен прогрес);

нематериално-антинеутрален полезен прогрес;

нематериално-екстензивен полезен прогрес (същото като нематериално-изразходващ полезен прогрес);

нематериално-еластичностно-антинеутрален полезен прогрес;

нематериално-еластичностна класификация на полезностния прогрес;

нематериално-еластичностно-неутрален полезен прогрес;

нематериално-изразходващ ефективно-антинеутрален полезен прогрес;

нематериално-изразходващ ефективно-неутрален полезен прогрес;

нематериално-изразходващ интензивностно-антинеутрален полезен прогрес;

нематериално-изразходващ интензивностно-неутрален полезен прогрес;

нематериално-изразходващ материално-интензивен полезен прогрес;

нематериално-изразходващ материално-увеличаван полезен прогрес;

нематериално-изразходващ нематериално-интензивен полезен прогрес;

нематериално-изразходващ нематериално-увеличаван полезен прогрес;

нематериално-изразходващ полезен прогрес;

нематериално-индуциращ полезен прогрес;

нематериално-неизразходващ полезен прогрес (същото като материално-изразходващ полезен прогрес);

нематериално-неускоряван полезен прогрес (същото като материално-ускоряван полезен прогрес);

нематериално-интензивен ефективно-антинеутрален полезен прогрес;

нематериално-интензивен ефективно-неутрален полезен прогрес;

нематериално-интензивен материално-увеличаван полезен прогрес;

нематериално-интензивен нематериално-увеличаван полезен прогрес;

нематериално-интензивен полезен прогрес;

*нематериално-неинтензивен полезностен прогрес (същото като матери-
ално-интензивен полезностен прогрес);*

*нематериално-освобождаващ полезностен прогрес (същото като матери-
ално-поглъщащ полезностен прогрес);*

нематериално-поглъщащ полезностен прогрес;

нематериално-спестяващ полезностен прогрес;

нематериално-увеличаван полезностен прогрес;

нематериално-ускоряван полезностен прогрес;

неутрален полезностен прогрес;

*неутрален полезностен прогрес по отношение на еластичността на за-
местването на икономическите продукти (същото като субституционално-
неутрален полезностен прогрес);*

*неутрален полезностен прогрес по отношение на пределната норма на
полезностно-еквивалентното продуктово заместване (същото като интен-
зивностно-неутрален полезностен прогрес);*

опредметен полезностен прогрес;

полезностен прогрес;

продуктово-освобождаващ полезностен прогрес;

продуктово-ангажиращ полезностен прогрес;

продуктово-поглъщащ полезностен прогрес;

продуктово-полезностен прогрес;

продуктово-спестяващ полезностен прогрес;

субституционално-антинеутрален полезностен прогрес;

субституционално-неутрален полезностен прогрес;

субституционностна класификация на полезностния прогрес;

факторово-полезностен прогрес.

**ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА
НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ** (utility
progress to economic product substitution elasticity) (**ки**) – във:

*неутрален полезностен прогрес по отношение на еластичността на за-
местването на икономическите продукти (същото като субституционално-
неутрален полезностен прогрес).*

**ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОГРЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДЕЛНАТА
НОРМА НА ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНОТО ПРОДУКТОВО**

ЗАМЕСТВАНЕ (utility progress to utility-equivalent product substitution marginal rate) (**ки**) – във:

неутрален полезен прогрес по отношение на пределната норма на полезно-еквивалентното продуктово заместване (същото като интензивностно-неутрален полезен прогрес).

ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (utility production economic factor) (*) – изразен (измерен) в полезен единици *производствен икономически фактор* (вж. *полезностна икономическа система* и *икономическа полезност*); форма, в която **полезностният производствен икономически ресурс*** (utility production economic resource) функционира в процеса на *икономическото производство*; полезностни (полезностно-изразени) *икономически блага*, които се използват в производството за създаване на *икономическия продукт*; същото като полезен (полезностно-изразен) производителен икономически запас (вж. *възпроизводствени икономически запаси*, *възпроизводствени икономически ресурси*); една от същностно-стратификационните разновидности на производствените икономически фактори; същото като *обща полезност на икономическия фактор*. Основни разновидности на полезностният производствен икономически фактор са (1) **полезностният физически производствен икономически фактор** [в т.ч. **полезностен материален физически производствен икономически фактор** (utility material physical production economic factor) и **полезностен нематериален специфичен физически производствен икономически фактор** (utility non-material physical production production economic factors)], последният само когато е **полезностен интелектуален производствен икономически фактор** (utility intellectual production economic factor)] и (2) **полезностният трудов производствен икономически фактор**. На полезностният производствен икономически фактор отговаря понятието за **полезностно факторно производствено икономическо богатство** (utility specific factorial production economic wealth).

Според критерия на *ингредиентната икономическа акумулативност* полезностните производствени икономически фактори се подразделят на текущи и интегрални. **Текущите полезностни производствени икономически фактори** (flowing utility production economic factors) са вид производителни икономически блага (респ. производителни икономически запаси или производствени икономически ресурси), спадащи към категорията на полезностните (на полезно-изразените) *текущи икономически блага*. **Интегралните полезностни производствени икономически фактори** (integral utility production

economic factors) [**капиталовите полезностни производствени икономически фактори** (capital utility production economic factors)] са вид производителни икономически блага (респ. производителни икономически запаси или производствени икономически ресурси), спадащи към категорията на полезностните (на полезно-изразените) *интегрални икономически блага* (вж. *акумулативно-стратифицирана икономика*). Съвкупността от интегралните полезностни производствени икономически фактори е същото като **полезностен производителен икономически капитал** (utility productive economic capital) (вж. *икономически капитал*). Разграничението между текущите полезностни интегрални стойностни производствени икономически фактори е в зависимост от това, дали в процеса на икономическото производство те текущо се трансформират (без да се задържат в съответната си субстанциална форма, а преминават към друга) – тогава те са текущи полезностни фактори във вид на полезно-изразени *икономически потоци*, или се задържат в съответната си субстанциална форма и се натрупват във вид на полезно-изразен икономически капитал (който се захранва от икономическите потоци от текущи фактори и който след това при необходимост поддържа икономическите потоци) – тогава те са интегрални полезностни фактори.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* полезностните производствени икономически фактори се подразделят на **индивидуални полезностни производствени икономически фактори** (individual utility production economic factors), **фирмени полезностни производствени икономически фактори** (firm utility production economic factors) и **обществени полезностни производствени икономически фактори** (social utility production economic factors) и други. Според *ингредиентната икономическа мащабност* те се подразделят на **полезностни производствени микроикономически фактори** (utility production microeconomic factors), **полезностни производствени мезоикономически фактори** (utility production mesoeconomic factors) и **полезностни производствени макроикономически фактори** (utility production macroeconomic factors).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен стойностен производствен икономически фактор се конституират още и съответстващите на последния понятия за **полезностен ценностен производствен консуматорски фактор*** (utility production consumptionary factor), **полезностен производствен стопански фактор*** (utility production protoeconomic factor), **полезностен производствен пазарно-икономически фактор*** (utility production marketly-economic factor) и **полезностен производствен финансо-**

во-пазарно-икономически фактор* (utility production financially-marketly-economic factor). Общо за всички тях е понятието за **полезностен производствен поддържащ фактор*** (utility production sustenance /sustaining/ factor) (за полезностен производствен фактор при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (utility production economic factor) (**ки**) – във:

полезностен производствен икономически фактор;
полезностен трудов производствен икономически фактор;
полезностен физически производствен икономически фактор.

ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОМЕНЛИВ ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility variable consumption cost) (в микр.) (*) – променлива съставна част на *полезностен пълнен потребителен разход (в микр.)* на икономическата единица (в т.ч. и на индивида). Той се променя с промяната на общата икономическа полезност. Разграничават се *полезностен общ променлив потребителен разход (в микр.)* и *полезностен среден променлив потребителен разход (в микр.)*. Негова разновидност е *индивидуалният полезностен променлив потребителен разход*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ПРОМЕНЛИВ ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility variable consumption cost) (**ки**) – във:

индивидуален полезностен общ променлив потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезностен променлив потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезностен среден променлив потребителен разход (в микр.);
полезностен общ променлив потребителен разход (в микр.);
полезностен променлив потребителен разход (в микр.);
полезностен среден променлив потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН ПЪЛЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility full consumption cost) (в микр.) (*) – сума от *полезностен пълнен постоянен потребителен разход (в микр.)* и *полезностен пълнен променлив потребителен разход (в микр.)*. Разграничават се *полезностен общ пълнен потребителен разход (в микр.)* и *полезностен среден пълнен потребителен разход (в микр.)*. Негова разновидност е *индивидуалният полезностен пълнен потребителен разход*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ПЪЛЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility full consumption cost) (**ки**) – във:

индивидуален ползностен общ пълен потребителен разход (в микр.);
индивидуален ползностен пълен потребителен разход (в микр.);
индивидуален ползностен среден пълен потребителен разход (в микр.);
ползностен общ пълен потребителен разход (в микр.);
ползностен пълен потребителен разход (в микр.);
ползностен среден пълен потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН СРЕДЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility average consumption cost) (в микр.) (*) – частно между *ползностенния общ потребителен разход (в микр.)* на икономическата единица и обема на нейната *обща икономическа ползност*. Показва (в парични единици) величината на *ползностенния потребителен разход (в микр.)*, който **средно** е направен за единица *икономическа ползност* (последната измерена в ползностни единици). Разновидност е на *ползностенния единичен потребителен разход (в микр.)*. Разграничават се *ползностен среден пълен потребителен разход (в микр.)*, *ползностен среден постоянен потребителен разход (в микр.)* и *ползностен среден променлив потребителен разход (в микр.)*. Негова разновидност е и *индивидуалния ползностен среден потребителен разход (в микр.)*.

ПОЛЕЗНОСТЕН СРЕДЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility average consumption cost) (**ки**) – във:

индивидуален ползностен среден променлив потребителен разход (в микр.);
индивидуален ползностен среден пълен потребителен разход (в микр.);
индивидуалена крива на ползностния среден потребителен разход (в микр.);
индивидуална функция на ползностния среден потребителен разход (в микр.);
крива на ползностния среден потребителен разход (в микр.);
ползностен среден потребителен разход (в микр.);
ползностен среден променлив потребителен разход (в микр.);
ползностен среден пълен потребителен разход (в микр.);
функция на ползностния среден потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН СРЕДЕН ПРОМЕНЛИВ ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility average variable consumption cost) (в микр.) (*) – частно между *ползностния общ променлив потребителен разход (в микр.)* на икономическата единица (изразен в парични единици) и обема на нейната *обща икономическа*

полезност (в полезностни единици). Показват какъв полезен променлив потребителен разход на икономическата единица се прави за индуцирането на единица *икономическа полезност* при икономическата единица. Представлява съставна част на *полезностния среден пълен потребителен разход (в микр.)*. Негова разновидност е *индивидуалният полезен среден променлив потребителен разход (в микр.)*.

ПОЛЕЗНОСТЕН СРЕДЕН ПРОМЕНЛИВ ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility average variable consumption cost) (**ки**) – във:

индивидуален полезен среден променлив потребителен разход (в микр.);

полезностен среден променлив потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН СРЕДЕН ПЪЛЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД* (utility average full consumption cost) (в микр.) (*) – пълен размер на *полезностния среден потребителен разход (в микр.)* (изразен в парични единици) на *икономическата единица* за индуцирането на единица *икономическа полезност*; частно между *полезностния общ пълен потребителен разход (в микр.)* на *икономическата единица* и обема на нейната *обща икономическа полезност*. Негова разновидност е *индивидуалният полезен среден пълен потребителен разход (в микр.)*.

ПОЛЕЗНОСТЕН СРЕДЕН ПЪЛЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (utility average full consumption cost) (**ки**) – във:

индивидуален полезен среден пълен потребителен разход (в микр.);

полезностен среден пълен потребителен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТЕН ТРАНСЦЕНТИТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАТ* (utility transcentionary econonomic disposite) – вж. *полезностен центификатен икономически диспозат*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ТРУДОВ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (utility labour production economic factor) (*) — изразен (измерен) в полезностни единици *трудов производствен икономически фактор* (вж. *стойностна икономическа система* и *икономическа полезност*); форма, в която *полезностният трудов производствен икономически ресурс** (utility labour production economic resourc) функционират в процеса на *икономическото производство*; *полезностни трудови икономически блага* (utility labour

economic goods), които се използват в производството за създаване на *икономическия продукт*; същото като полезностни (полезностно-изразени) трудови производителни икономически блага или като полезностни (полезностно-изразени) трудови производителни икономически запаси (вж. *икономически блага, възпроизводствени икономически запаси, възпроизводствени икономически ресурси*); една от основните разновидности на *полезностния производствен икономически фактор* и една от същностно-стратификационните разновидности на *трудовия производствен икономически фактор*; същото като *обща полезност на трудовия икономически фактор*.

Според критерия на *ингредиентната икономическа акумулативност* полезностните трудови производствени икономически фактори се подразделят на текущи и интегрални. ***Текущите полезностни трудови производствени икономически фактори*** (flowing utility labour production economic factors)] са вид полезностни (полезностно-изразени) трудови производителни икономически блага (респ. полезностни трудови производителни икономически запаси или полезностни трудови производствени икономически ресурси), спадащи към категорията на полезностните (полезностно-изразените) *текущи трудови икономически блага*, т.е. са полезностно-изразеният текущ труд. ***Интегралните полезностни трудови производствени икономически фактори*** (integral utility labour production economic factors) [***капиталовите полезностни трудови производствени икономически фактори*** (capital utility labour production economic factors)] са вид полезностни (полезностно-изразени) трудови производителни икономически блага (респ. полезностни трудови производителни икономически запаси или полезностни трудови производствени икономически ресурси), спадащи към категорията на полезностните (полезностно-изразените) *интегрални трудови икономически блага*, т.е. са полезностно-изразената работна сила (вж. *акумулативно-стратифицирана икономика*). Съвкупността от интегралните полезностни трудови производствени икономически фактори е същото като ***полезностен трудов производителен икономически капитал*** (utility labour productive economic capital) и същото като ***полезностен човешки икономически капитал*** (utility human economic capital). Разграничението между текущите полезностни и интегралните полезностни трудови производствени икономически фактори е в зависимост от това, дали в процеса на икономическото производство те текущо се трансформират (без да се задържат в съответната си субстанциална форма, а преминават към друга) – тогава те са текущи полезностни трудови фактори във вид на полезностни трудови *икономически потоци*, или се задържат в съответната си субстанциал-

на форма и се натрупват във вид на полезен трудов икономически капитал (който се захранва от икономическите потоци от текущи трудови фактори и който след това при необходимост поддържа трудовите икономическите потоци) – тогава те са полезностни трудови интегрални фактори.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* полезностните трудови производствени икономически фактори се подразделят на *индивидуални полезностни трудови производствени икономически фактори* (individual utility labour production economic factors), *фирмени полезностни трудови производствени икономически фактори* (firm utility labour production economic factors), *обществени полезностни трудови производствени икономически фактори* (social utility labour production economic factors) и други. Според *ингредиентната икономическа мащабност* те се подразделят на *полезностни трудови производствени микроикономически фактори* (utility labour production microeconomic factors), *полезностни трудови производствени мезоикономически фактори* (utility labour production mesoeconomic factors) и *полезностни трудови производствени макроикономически фактори* (utility labour production macroeconomic factors).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен полезен трудов производствени икономически фактор се конституират още и съответстващите на последния понятия за *полезностен трудов производствен консуматорски фактор** (utility labour production consumptionary factors), *полезностен трудов производствен стопански фактор** (utility labour production protoeconomic factors), *полезностен трудов производствен пазарно-икономически фактор** (utility labour production marketly-economic factors) и *полезностен трудов производствен финансово-пазарно-икономически фактор** (utility labour production financially-marketly-economic factors). Общо за всички тях е понятието за *полезностен трудов производствен поддържащ фактор** (utility labour production sustenance /sustaining/ factors) (за полезен трудов производствен фактор при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТЕН ФИЗИЧЕСКИ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (utility physical production economic factor) (*) – изразен (измерен) в полезностни единици *физически производствен икономически фактор* (вж. *полезностна икономическа система* и *икономическа полезност*); форма, в която *полезностният физически производствен икономически ресурс** (utility physical production economic resource) функционира в процеса на *икономическото производство*; *полезностни физически икономически блага* (utility

physical economic goods, които се използват в производството за създаване на *икономическия продукт*; същото като полезностни (полезностно-изразени) физически производителни икономически блага и като полезностни (полезностно-изразени) физически производителни икономически запаси (вж. *икономически блага, възпроизводствени икономически запаси, възпроизводствени икономически ресурси*); представлява една от основните разновидности на *полезностния производствен икономически фактор* и една от същностно-стратификационните разновидности на *физическия производствен икономически фактор*; същото като *обща полезност на физическия икономически фактор*. Негови основни разновидности са *полезностният ценностният материален физически производствен икономически фактор* (utility material physical production economic factors) и *полезностният нематериален физически производствен икономически фактор* (utility non-material physical production economic factor), последните само когато е *полезностен интелектуален производствен икономически фактор* (utility intellectual production economic factor). На полезностния физически производствен икономически фактор отговаря понятието за *полезностно физическо факторно производствено икономическо богатство* (utility physical factor production factorial economic wealth)].

Според критерия на *ингредиентната икономическа акумулативност* полезностните физически производствени икономически фактори се подразделят на текущи и интегрални. *Текущите полезностни физически производствени икономически фактори* (flowing utility physical production economic factors) са вид полезностни физически производителни икономически блага (респ. полезностни физически производителни икономически запаси или полезностни физически производствени икономически ресурси), спадащи към категорията на полезностните (на полезностно-изразените) *текущите физически икономически блага*. *Интегралните полезностни физически производствени икономически фактори* (integral utility physical production economic factors) [*капиталовите полезностни физически производствени икономически фактори* (capital utility physical production economic factors)] са вид полезностни физически производителни икономически блага (респ. полезностни физически производителни икономически запаси или полезностни физически производствени икономически ресурси), спадащи към категорията на полезностните (на полезностно-изразените) *интегрални физически икономически блага* (вж. *акумулативно-стратифицирана икономика*). Съвкупността от интегралните полезностни физически производствени икономически фактори е същото като *по-*

полезностен физически производителен икономически капитал (utility physical productive economic capital). Разграничението между текущите полезностни и интегралните полезностни физически производствени икономически фактори е в зависимост от това, дали в процеса на икономическото производство те текущо се трансформират (без да се задържат в съответната си субстанциална форма, а преминават към друга) – тогава те са текущи полезностни физически фактори във вид на полезностни физически *икономически потоци*, или се задържат в съответната си субстанциална форма и се натрупват във вид на полезностен физически икономически капитал (който се захранва от икономическите потоци от текущи физически фактори и който след това при необходимост поддържа физическите икономически потоци) – тогава те са полезностните интегрални физически фактори.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* полезностните физически производствени икономически фактори се подразделят на **индивидуални полезностни физически производствени икономически фактори** (individual utility physical production economic factors), **фирмени полезностни физически производствени икономически фактори** (firm utility physical production economic factors), **обществени полезностни физически производствени икономически фактори** (social utility physical production economic factors) и други. Според *ингредиентната икономическа мащабност* те се подразделят на **полезностни физически производствени микроикономически фактори** (utility physical production microeconomic factors), **полезностни физически производствени мезоикономически фактори** (utility physical production mesoeconomic factors) и **полезностни физически производствени макроикономически фактори** (utility physical production macroeconomic factors).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен полезностен физически производствен икономически фактор се конституират още и съответстващите на последните понятия за **полезностен физически производствен консуматорски фактор*** (utility physical production consumption factor), **полезностен физически производствен стопански фактор*** (utility physical production protoeconomic factors), **полезностен физически производствен пазарно-икономически фактор*** (utility physical production marketly-economic factor) и **полезностен физически производствен финансово-пазарно-икономически фактор*** (utility physical production financially-marketly-economic factors). Общо за всички тях е понятието за **полезностен физически производствен поддържащ фактор*** (utility physical production

sustenance /sustaining/ factor) (за полезен физически производствен фактор при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТЕН ЦЕНТИТАЛЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАНТ* (utility centital econenomic disposat) – вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ЦЕНТИТАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАТ* (utility centital economic disposite), **полезностен икономически центитат**, (*) – *икономическа форма на центиталния икономически диспозат*, при който икономическият трансцентит е икономическа полезност, а икономическият инцентит е **полезностна икономическа предметност*** (utility economic objectness) [последното същото като полезен предметен икономически запас (като определена икономическа полезност)], като полезностната икономическа предметност е и **полезностна предметна икономическа оценка**, която общностната икономическа единица дава на икономическата полезност; вид **полезностна центитална двустепенна икономическа монада** (двустепенен едноравнищен диалектически формат, имащ вида на икономически диспозификат и на икономически дисустатификант, така че е вид диспозатна двустепенна икономическа монада) (вж. *двустепенна икономическа монада*), състояща се от взаимодействащи си *полезностен икономически трансцентит* и *полезностен икономически инцентит*, общо понятие за които е *полезностния икономически центит* и между които има отношения на *определящо и решаващо в икономиката*. Всеки полезен икономически центит може да се интерпретира като полезен центитален икономически диспозат, който е диалектически противоречиво единство на икономическа полезност (която е негова диспозитивна вътрешна определеност) и полезностна икономическа предметност (която е негова диспозитивна външна определеност). Икономическата полезност е първична и определяща по отношение на полезностната икономическа предметност (тя е полезност на полезностната икономическа предметност), а полезностната икономическа предметност е вторична и решаваща по отношение на икономическата полезност (тя е полезностна икономическа предметност на икономическата полезност). Полезностната икономическа предметност е начинът на изразяване на икономическата полезност. Полезностният центитален икономически диспозат е същото като **полезностно-центитален икономически диспозат*** (utility-centital economic disposite). Вж. *икономически битериорат* и *полезностни икономически ценденти*.

Даден полезен икономически трансцентит (икономическа полезност) може да се определи (това е *полезностно центитално икономическо опредметяване* или още *полезностно икономическо опредметяване*, което е разновидност на *ценденталното икономическо опредметяване*, както и на *икономическото опредметяване* изобщо) в един или в повече от един взаимодействащи си типове полезностни икономически инцентити (полезностни икономически предметности), като се предполага, че полезностният трансцентит (полезността) се опредметява (се експлицира) с целия си обем във всеки един от полезностните инцентити (от полезностните предметности) поотделно. С този преход невидимият и намиращ се в дълбочина икономически полезен трансцентит (икономическата полезност) се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в един или повече от един по-близки до видимостта полезностни икономически инцентити (полезностни икономически предметности). Това е инцентитално опредметяване на полезностния икономически трансцентит (на икономическата полезност), което показва, че полезностният инцентит непосредствено е *полезностен трансцентитален инцентит* (че предметността тук непосредствено е полезностна предметност), че той е непосредствен полезен инцентит на своя полезен трансцентит (че той е непосредствена полезностна предметност на своята полезност). Обратната на полезностното центитално диспозиционно опредметяване трансформация (както полезностно центитално диспозиционно разпредметяване на полезностни икономически инцентити в полезен икономически трансцентит) е *полезностното центитално икономическо интензиониране* или още *полезностното предметностно икономическо интензиониране* (което е разновидност на *ценденталното икономическо интензиониране* и на *икономическото интензиониране* изобщо). То е полезностно трансцентитално интензиониране на полезностния икономически инцентит (респ. полезностни инцентити) (полезностно интензиониране на икономическата предметност), което показва, че полезностният трансцентит непосредствено е *полезностен инцентитален трансцентит* (че полезността непосредствено е предметностна полезност), че той е непосредствен полезен трансцентит на своя полезен инцентит (че той е непосредствена полезност на своята полезностна предметност). Тук се разглежда случай на опредметяване на полезностният трансцентит в само един даден полезен инцентит (полезностен инцентит от даден тип), само на една полезностна предметност от даден тип.

Количеството на полезностния трансцентит TTU като трансцентит на дадения полезен инцентит (респ. на полезността U на полезностната иконо-

мическата предметност) в границите на полезностния центитален икономически диспозат (на полезностния центитален диспозификат) се означава като **центитално-общ полезностен икономически трансцентит*** (centitally-total economic transcenite) TTTU [респ. като **центитално-обща икономическа полезност*** (centitally-total economic utility) TU]. Функцията, която моделира полезностното центитално икономическо интензиониране, е

$$TTTU = TTTU(ITU),$$

където ITU е количеството на полезностния икономически инцентит [респ. е $TU = TU(OU)$], а OU е количеството на полезностната икономическа предметност]. Тя е функция на центиталното, значи и на трансцентиталното интензиониране на полезностния икономически инцентит (респ. на полезностното интензиониране на икономическата предметност), и наред с това е функция на центитално-общия полезностен трансцентит. От нея се извежда **пределният трансцентит на полезностния икономически инцентит*** (marginal transcenite of the utility economic incentite), която е първата производна

$$MTTU_{it}(ITU) = \frac{\partial TTTU(ITU)}{\partial ITU}$$

на функцията на центитално-общия полезностен трансцентит, респ. **пределната полезност на икономическата предметност*** (marginal utility of the economic objectness), която е първата производна

$$MU_o(OU) = \frac{\partial TU(OU)}{\partial OU}$$

на функцията на центитално-общата полезност.

Даденият полезностен икономически инцентит (респ. полезностна икономическа предметност) (например производствен фактор като съставно понятие), в което се определя полезностният икономически трансцентит (например полезността на производствения фактор), може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности) на производствения фактор (например трудов и физически производствен фактор), като даденият полезностен инцентит (полезностна предметност) е разпределил своя обем между тях. Тогава при определяването му полезностният икономически трансцентит (икономическата полезност) разпределя обема си между различните видове на полезностния инцентит (на полезностната предметност). Ако даденият полезностен инцентит (респ. полезностна предметност) е представен от един вид,

тогава е налице *едновидово полезностно центитално икономическо определяване** (one-species utility centital economic objectification), при два вида на инцентита – *двувидово полезностно центитално икономическо определяване** (two-species utility centital economic objectification), при три вида – *тривидово полезностно центитално икономическо определяване** (three-species utility centital economic objectification), при повече от три вида – *многовидово полезностно центитално икономическо определяване** (multispecies utility centital economic objectification). Съответстващите на тях разновидности на полезностното центитално икономическо интензиониране са: *едновидово полезностно центитално икономическо интензиониране** (one-species utility centital economic intensification), *двувидово полезностно центитално икономическо интензиониране** (two-species utility centital economic intensification), *тривидово полезностно центитално икономическо интензиониране** (three-species utility centital economic intensification), *многовидово полезностно центитално икономическо интензиониране** (multispecies utility centital economic intensification).

Функцията, която моделира *едновидовото полезностно центитално икономическо интензиониране* (тя е функцията на центитално-общия полезен икономически трансцентит, респ. е функцията на центитално-общата икономическа полезност при едновидовото интензиониране), е посоченият по-горе израз

$$TTTU = TTTU(ITU),$$

респ. $TU = TU(OU)$, от който се извежда съответстващият му пределен трансцентит на полезностния икономически инцентит

$$MTTU_{it}(ITU) = \frac{\partial TTTU(ITU)}{\partial ITU},$$

респ. пределна полезност на икономическата предметност

$$MU_o(OU) = \frac{\partial TU(OU)}{\partial OU}.$$

Полезностният икономически трансцентит и полезностните икономически инцентити като полезен центитален икономически диспозат

Функцията, която моделира *двувидовото полезно центитално икономическо интензиониране* (функцията на центитално-общия полезен икономически трансцентит при двувидовото интензиониране), е

$$TTTU = TTTU(ITU_1, ITU_2),$$

където ITU_1 е първият вид на полезностния икономически инцентит, а ITU_2 е вторият негов вид (тук $TTTU$ е общ полезен трансцентит на първия и втория вид на полезностния инцентит), респ. функцията на центитално-общата икономическа полезност при двувидовото интензиониране е

$$TU = TU(OU_1, OU_2),$$

където OU_1 е първият вид на полезностната икономическата предметност, а OU_2 е вторият нейн вид (тук TU е обща полезност на първия и втория вид на полезностната предметност]. Тя е функция на центиталното интензиониране на полезностните икономическите инцентити (полезностни предметности), в т.ч. на центиталното интензиониране на първия и това на втория вид на полезностния инцентит (на полезностната предметност).

Полезностният икономически трансцентит (икономическата полезност) има статута на *икономическа същност*, а двата вида икономически инцентити (двата вида икономически предметности) – на нейни взаимодействащи си *икономически явления*, които са начини на изразяване на полезностния трансцентит (на полезността). В това им качество полезностния трансцентит (полезността) и двата вида полезностни инцентити (двата вида полезностни предметности) образуват вид *полезностен центитален икономически диспозат** (utility cendental economic disposate) [респ. *полезностно-центитален икономически диспозат** (utility-cendental economic disposate)] (вж. *икономически диспозат*). С прехода от съдържанието към формите един и същ по величина (невидим и намиращ се в дълбочина) полезен трансцентит (една и съща полезност) се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в двойка от по-близки до видимостта (но все още далеч от нея) полезностни инцентити (полезностни предметности), които имат общ полезен трансцентит (обща полезност), означаван (както беше посочено по-горе) като *центитално-общ полезен икономически трансцентит** (centitally-total utility economic transcentite) $TTTU$ [респ. като *центитално-обща икономическа полезност**

(centitally-total economic utility) TU] [в случая общ полезностен трансцентит (обща полезност) на двата вида полезностни инцентити (полезностни предметности) в границите на полезностния центитален икономически диспозат (респ. на полезностно-центиталния икономически диспозат) (вж. *икономически диспозат*). Един и същ полезностен трансцентит (една и съща полезност) може да се прояви в различни комбинации от негови полезностни инцентити (полезностни предметности). Затова **при непроменена (постоянна) величина** на центитално-общия полезностен икономически трансцентит (на центитално-общата икономическа полезност) съществува заместване между първия и втория полезностен инцентит (между първата и втората полезностна предметност) от дадения тип, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **центиталната крива на безразличието на полезностния икономически трансцентит*** (centital indifference curve of the utility economic transcenite) $IC_{TTU-CET}$ (фиг. 1) [респ. чрез **центиталната крива на безразличието на икономическата полезност*** (centital indifference curve of the economic utility) IC_{U-CET} (фиг. 2)]. За целта се използват следните означения:

$$TTU = TTU(ITU_1, ITU_2)$$

– **центитален полезностен икономически трансцентит*** (utility cendental utility economic transcenite), респ.

$$U = U(OU_1, OU_2),$$

– **центитална икономическа полезност*** (cendental economic utility)] (вж. *икономически диспозат*),

$$TTTU = TTTU(ITU_1, ITU_2)$$

– **центитално-общ полезностен икономически трансцентит*** (centitally-total utility economic transcenite), респ.

$$TU = TU(OU_1, OU_2)$$

– **центитално-обща икономическа полезност*** (centitally-total economic utility),

$$MTTU_{itl}(ITU_1, ITU_2) = \frac{\partial TTTU(ITU_1, ITU_2)}{\partial ITU_1}$$

– *пределен трансцентит на първия вид на полезностния икономически инцентит** (marginal transcentite of the first-species utility economic incentive), респ.

$$MU_{o1}(OU_1, OU_2) = \frac{\partial TU(OU_1, OU_2)}{\partial OU_1}$$

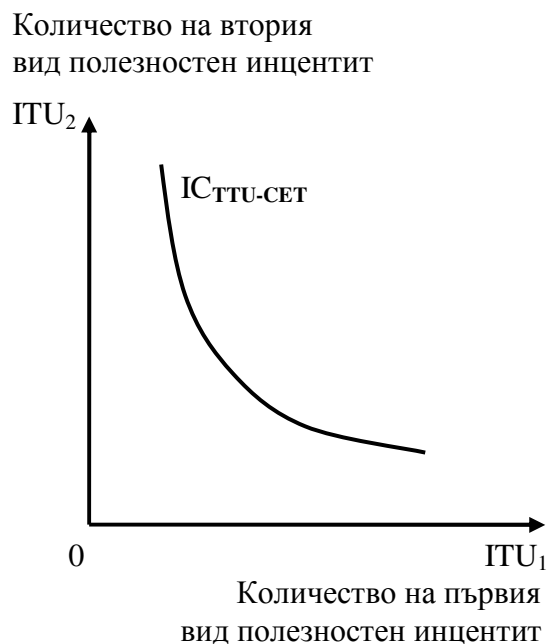
– *пределна полезност на първия вид на икономическата предметност** (marginal utility of the first-species utility economic objectness),

$$MTTU_{it2}(ITU_1, ITU_2) = \frac{\partial TTTU(ITU_1, ITU_2)}{\partial ITU_2}$$

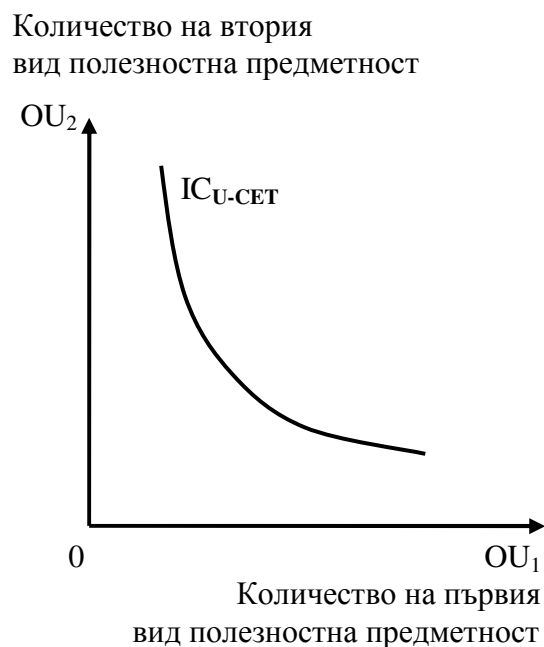
– *пределен трансцентит на втория вид на полезностния икономически инцентит** (marginal transcentite of the second-species utility economic incentive), респ.

$$MU_{o2}(OU_1, OU_2) = \frac{\partial TU(OU_1, OU_2)}{\partial OU_2}$$

– *пределна полезност на втория вид на икономическата предметност** (marginal utility of the second-species utility economic objectness). Те са първи частни производни на функцията на центитално-общия полезностен трансцентит (респ. на функцията на центитално-общата полезност).

Фиг. 1. Центитална крива на безразличието на полезностния икономически трансцентит

Фиг. 2. Центитална крива на безразличието на икономическата полезност

Трансформирането на центитално-общия полезностен икономически трансцентит в негови полезностни икономически инцентити се определя като **центитално определяване на полезностния икономически трансцентит*** (centital objectification of utility economic transcen-tit*) (което е разновидност на **цендениталното икономическо определяване**, както и на **икономическото определяване** изобщо), респ. трансформирането на центитално-общата икономическа полезност в нейни полезностни икономически предметности се определя като **центитално определяване на икономическата полезност*** (centital objectification of economic utility). Обратният процес на трансформиране на полезностните икономически инцентити в техен центитално-общ полезностен икономически трансцентит, представен от функцията

$$TTTU = TTTU(ITU_1, ITU_2),$$

се определя като **забавено центитално интензиониране на полезностните икономическите инцентити*** (cendental intensiioning of economic utility incen-tits) (което е разновидност на **цендениталното икономическо интензиониране**, както и на **икономическото интензиониране** изобщо), респ. обратният процес на трансформиране на полезностните икономически предметности в тяхна центитално-обща икономическа полезност, представен от функцията

$$TU = TU(OU_1, OU_2),$$

се определя като **забавено центитално интензиониране на икономическата полезност*** (cendental intensiioning of economic utility).

Функцията на центитално-общия полезностен икономически трансцентит

$$TTTU = TTTU(ITU_1, ITU_2)$$

не се променя с движението на точка по центиталната крива на безразличието на полезностния икономически трансцентит $IC_{TTU-CET}$ (респ. функцията на центитално-общата икономическа полезност

$$TU = TU(OU_1, OU_2)$$

не се променя с движението на точка по центиталната крива на безразличието на икономическата полезност IC_{U-CET}). Затова уравнението на кривата $IC_{TTU-CET}$ при дадено постоянно равнище на центитално-общия полезностен икономически трансцентит е

$$TTTU = TTTU(ITU_1, ITU_2) = \text{const},$$

респ. уравнението на кривата IC_{U-CET} при дадено постоянно равнище на центитално-общата икономическа полезност е

$$TU = TU(OU_1, OU_2) = \text{const}.$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на полезностния икономически инцентит (на полезностната икономическа предметност), имащи посочения еднакъв (постоянен) центитално-общ полезностен икономически трансцентит, респ. на центитално-общата икономическа полезност. С движението на точка по центиталната крива на безразличието на полезностния икономически трансцентит $IC_{TTU-CET}$ (респ. по центиталната крива на безразличието на икономическата полезност IC_{U-CET}), която е низходяща (и изпъкнала в посока към координатното начало), количествата на първия и втория вид на дадения полезностен икономически инцентит (на дадената икономическа предметност) се променят в противоположна посока като увеличаването на едното замества намаляването на другото. Положението, че един и същ полезностен трансцентит може да съответства на различни комбинации на видовете на полезностния инцентит (на полезностната предметност) обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат.

При произволна промяна на количествата на двата вида на полезностния инцентит ($dITU_1, dITU_2$) [респ. на двата вида на полезностната предметност (dOU_1, dOU_2)] (т.е. при движение на точка по центиталната крива на безразличието на полезностния икономически трансцентит $IC_{TTU-CET}$, респ. по центиталната крива на безразличието на икономическата полезност IC_{U-CET}) прирастът на функцията на центитално-общия полезностен икономически трансцентит е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} dTTTU(ITU_1, ITU_2) &= \\ &= MTTU_{it1}(ITU_1, ITU_2)dITU_1 + MTTU_{it2}(ITU_1, ITU_2)dITU_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} dTTTU(ITU_1, ITU_2) &= \\ &= \frac{\partial TTTU(ITU_1, ITU_2)}{\partial ITU_1} dITU_1 + \frac{\partial TTTU(ITU_1, ITU_2)}{\partial ITU_2} dITU_2, \end{aligned}$$

респ. на функцията на центитално-общата икономическа полезност е нейният пълен диференциал

$$dTU(OU_1, OU_2) = \\ = MU_{o1}(OU_1, OU_2)dOU_1 + MU_{o2}(OU_1, OU_2)dOU_2$$

или, което е същото,

$$dTU(OU_1, OU_2) = \\ = \frac{\partial TU(OU_1, OU_2)}{\partial OU_1} dOU_1 + \frac{\partial TU(OU_1, OU_2)}{\partial OU_2} dOU_2.$$

Когато измененията в количествата на двата вида на полезностния икономически инцентит (на полезностната икономическа предметност) се извършва в рамките на дадена центитална крива на безразличието на полезностния икономически трансцентит (на икономическата полезност), диференциалният прираст на функцията на центитално-общия полезностен трансцентит (на центитално-общата полезност) е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата вида на полезностния инцентит запазва непроменен техния специфатно-общ полезностен трансцентит

$$dTTU(ITU_1, ITU_2) = \\ = MTU_{it1}(ITU_1, ITU_2)dITU_1 + MTU_{it2}(ITU_1, ITU_2)dITU_2 = 0,$$

респ. противоположното изменение в количествата на двата вида на полезностната предметност запазва непроменен тяхната специфатно-обща полезност

$$dTU(OU_1, OU_2) = \\ = MU_{o1}(OU_1, OU_2)dOU_1 + MU_{o2}(OU_1, OU_2)dOU_2 = 0.$$

Посочената зависимост се определя като **полезностно-трансцентитално-еквивалентно заместване на видовете на икономическия инцентит*** (utility-transcentitally-equivalent substitution of the species economic incentive). То е полезностно-трансцентитно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на центитално-общия полезностен икономически трансцентит

$$MTU_{it1}(ITU_1, ITU_2)dITU_1 \text{ и } MTU_{it2}(ITU_1, ITU_2)dITU_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен. Респективно, тази зависимост се определя като **полезностно-еквивалентно заместване на видовете на икономическата предметност*** (utility-equivalent substitution of

the species economic objectness). То е полезно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на центитално-общата икономическа полезност

$$MU_{o1}(OU_1, OU_2)dOU_1 \text{ и } MU_{o2}(OU_1, OU_2)dOU_2,$$

От горното уравнение за нулевия прираст на центитално-общия полезен трансцентит (на центитално-общата полезност), по отношение на което се конституира центиталната крива на неговото (на нейното) безразличие, се извежда **пределната норма на полезно-трансцентитално-еквивалентното заместване на видовете на икономическия инцентит*** (marginal rate of the utility-transcentitally-equivalent substitution of the species economic incentive)

$$\begin{aligned} MRTTUS_{it12} &= \frac{dITU_2}{dITU_1} = - \frac{MTTU_{it1}(ITU_1, ITU_2)}{MTTU_{it2}(ITU_1, ITU_2)} = \\ &= - \frac{\partial TTTU(ITU_1, ITU_2)}{\partial ITU_1} : \frac{\partial TTTU(ITU_1, ITU_2)}{\partial ITU_2}. \end{aligned}$$

респ. се извежда **пределната норма на полезно-еквивалентното заместване на видовете на икономическата предметност*** (marginal rate of the utility-equivalent substitution of the species economic objectness)

$$\begin{aligned} MRUS_{o12} &= \frac{dOU_2}{dOU_1} = - \frac{MU_{o1}(OU_1, OU_2)}{MU_{o2}(OU_1, OU_2)} = \\ &= - \frac{\partial TTTU(OU_1, OU_2)}{\partial OU_1} : \frac{\partial TTTU(OU_1, OU_2)}{\partial OU_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина [$MRTTUS_{it12} < 0$] (респ. [$MRUS_{o12} < 0$]) и е равна на отношението $\frac{dITU_2}{dITU_1}$ между двата диференциални прираста на количествата

на видовете на полезностния инцентит [респ. отношението $\frac{dOU_2}{dOU_1}$ между двата

диференциални прираста на количествата на видовете на полезностната предметност] (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{MTTU_{it1}(ITU_1, ITU_2)}{MTTU_{it2}(ITU_1, ITU_2)}$$

между пределните трансцентити на двата вида на полезностния инцентита, респ. на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{MU_{o1}(OU_1, OU_2)}{MU_{o2}(OU_1, OU_2)}$$

между пределните полезности на двата вида на полезностната предметност. Пределната норма $MRTTU_{it12} < 0$ (респ. $[MRUS_{o12} < 0]$) показва към определена точка от центиталната крива на безразличието на полезностния икономически трансцентит $IC_{TTU-CET}$ (респ. на икономическата полезност IC_{U-CET}) с колко единици трябва да се намали обемът на втория вид на полезностния инцентит (на полезностната предметност), което да позволи да се увеличи обемът на неговия (на нейния) първи вид с една единица, така че тяхният центитално-общ полезностен трансцентит (центитално-обща полезност) да остане постоянна величина.

Функцията на центитално-общия полезностен икономически трансцентит е

$$TTTU = TTTU(ITU_1, ITU_2),$$

респ. на центитално-общата икономическа полезност е

$$TU = TU(OU_1, OU_2).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе двуразмерна **матрица на полезностния икономически трансцентит на О. Хесе*** (Hesse matrix of the utility economic transcentite)

$$H(TTU)_{it12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TTTU(ITU_1, ITU_2)}{\partial ITU_1^2}, & \frac{\partial^2 TTTU(ITU_1, ITU_2)}{\partial ITU_1 \partial ITU_2} \\ \frac{\partial^2 TTTU(ITU_1, ITU_2)}{\partial ITU_2 \partial ITU_1}, & \frac{\partial^2 TTTU(ITU_1, ITU_2)}{\partial ITU_2^2} \end{pmatrix} < 0,$$

респ. двуразмерна **матрица на икономическата полезност на О. Хесе*** (Hesse matrix of the economic utility)

$$H(U)_{o12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 TU(OU_1, OU_2)}{\partial OU_1^2}, & \frac{\partial^2 TU(OU_1, OU_2)}{\partial OU_1 \partial OU_2} \\ \frac{\partial^2 TU(OU_1, OU_2)}{\partial OU_2 \partial OU_1}, & \frac{\partial^2 TU(OU_1, OU_2)}{\partial OU_2^2} \end{pmatrix} < 0,$$

която се състои от тези втори производни (вж. *матрица* и *икономическа матрица на О. Хесе*) и е изцяло **отрицателно определена**. Включените в нейния главен диагонал елементи с отрицателни значения

$$\frac{\partial^2 TTTU(ITU_1, ITU_2)}{\partial ITU_1^2} < 0, \quad \frac{\partial^2 TTTU(ITU_1, ITU_2)}{\partial ITU_2^2} < 0$$

$$\frac{\partial^2 TU(OU_1, OU_2)}{\partial OU_1^2} < 0, \quad \frac{\partial^2 TU(OU_1, OU_2)}{\partial OU_2^2} < 0$$

показват, че пределния трансцентит на даден вид на полезностния икономически инцентит (респ. пределната полезност на даден вид на икономическата предметност) намалява с неговото (на полезностния инцентит), респ. на нейното (на полезността) нарастване.

При забавеното интензиониране се конституира **вдлъбната центитална крива на безразличието на полезностния икономическия трансцентит*** (concave centital indifference curve of the utility economic transcenitite) $IC_{TTU-SET}$ (фиг. 1), респ. **вдлъбната центитална крива на безразличието на икономическата полезност*** (concave centital indifference curve of the economic utility) IC_{U-SET} (фиг. 2). Това се дължи на действието на **закона за намаляващия пределен трансцентит на полезностния икономически инцентит*** (law of the marginal transcenitite decreasing of the utility economic incentite), респ. на **закона за намаляващата пределна полезност на икономическата предметност*** (law of the marginal utility decreasing of the economic objectness). Законът за намаляващия пределен трансцентит е друг израз на забавеното **насищане при изчерпането на дадения полезностен трансцентит** при нарастване на равнището на полезностния инцентит, респ. законът за намаляващата пределна полезност е друг израз на забавеното **насищане при изчерпането на дадената полезност** при нарастване на равнището на полезностната предметност. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на полезностния икономически инцентит (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на инцентита) [респ. с нарастването на количеството

на даден вид на полезностната икономическа предметност (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на предметността)] неговият центитално-общ полезностен икономически трансцентит (неговата центитално-обща икономическа полезност) се увеличава със забавени темпове, т.е. неговият пределен полезностен трансцентит (пределна полезност) намалява, което се дължи на посоченото забавено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на полезностния инцентит (на полезностната предметност), всяка следваща единица прираст на първия вид на инцентита (на предметността) изисква изчерпването на все по-малки порции от полезностния трансцентит (на полезността), както и при постоянно равнище на първия вид на полезностния инцентит (на полезностната предметност), всяка следваща единица прираст на втория вид на инцентита (на предметността) също изисква изчерпването на все по-малки порции от полезностния трансцентит (от полезността). При този вариант на полезностното интензиониране законът за намаляващия пределен трансцентит на полезностен икономически инцентит е валиден за всеки произволен брой на видовете на инцентита, в т.ч. и при единствен вид (това се отнася и за закона за намаляващата пределна полезност на икономическата предметност). При забавеното интензиониране с разширяването на полезностния икономически инцентит (на полезностната икономическа предметност) то става все по-неефективно в представляването на полезностния си икономически трансцентит (на икономическата си полезност).

Разновидности на полезностният центитален икономически диспозат са **стопанственият полезностен центитален икономически диспозат*** (promomizing utility centital economic disposate), **производственият полезностен центитален икономически диспозат*** (production utility centital economic disposate), **потребителният полезностен центитален икономически диспозат*** (consumption utility centital economic disposate), **факторният полезностен центитален икономически диспозат*** (factor utility centital economic disposate) [в т.ч. **факторен производствен полезностен центитален икономически диспозат*** (factor production utility centital economic disposate) и **факторен потребителен полезностен центитален икономически специдиспозат*** (factor consumption utility centital economic disposate)], **продуктовият полезностен центитален икономически диспозат*** (product utility centital economic disposate) [в т.ч. **продуктов производствен полезностен центитален икономически диспозат*** (product production utility centital economic disposate) и **продуктов потребителен полезностен центитален икономически диспозат*** (product consumption utility centital economic disposate)]].

ПОЛЕЗНОСТЕН ЦЕНТИТАЛЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАТ* (utility centital econonomic dispoate) (подразбиран като *полезностностен центитален икореномически диспозат*), **полезностен икореномически центитат**, (*) – общо понятие за *полезностен центитален икономически диспозат* и *полезностен центитален икотехномически диспозат* [в *ингредиентен икореномически формат** (ingrediental economic formate) (вж. *икономически ингредиенти*)], които са негови разновидности (то е или икономически диспозат, или икотехномически диспозат, но не и двата заедно в тяхното цялостно единство) и които от своя страна образуват *полезностен центитифициратен икореномически диспозат*; *полезностността икореномическа форма на центиталния икореномически диспозат*, при който *икореномическият трансцентит* е *икореномическа полезностност* (последната е общо понятие за икономическа полезност и икотехномическа умелост и приема формата на *полезностен икореномически трансцентит*), а *икореномическият инцентит* е **полезностна икореномическа предметност*** (utility econonomic objectness) (подразбирана като **полезностността икореномическа предметност*** (utilitiness econonomic objectness)) [последното същото като *полезностностен предметен икореномически запас* (като *опредметено икореномическо усилие*)], като *полезностността икореномическа предметност* е и **полезностността предметна икореномическа оценка**, която *общността икономическа единица* дава на *икореномическата полезностност*; вид **полезностността центитална двустепенна икореномическа монада** (двустепенен едноравнищен диалектически формат, имащ вида на *икореномически диспозификат* и на *икореномически дисустатификант*, така че е вид **диспозатна двустепенна икореномическа монада**) (вж. *двустепенна икономическа монада*), състояща се от взаимодействащи си *полезностностен икореномически трансцентит* и *полезностностен икореномически инцентит*, общо понятие за които е *полезностността икореномически центит* и между които има отношения на **определящо и решаващо в икореномиката**. Всеки *полезностностен икореномически центит* може да се интерпретира като *полезностностен центитален икореномически диспозат*, който е диалектически противоречиво единство на *икореномическа полезностност* (която е негова диспозитивна вътрешна определеност) и *полезностността икореномическа предметност* (която е негова диспозитивна външна определеност). *Икореномическата полезностност* е първична и определяща по отношение на *полезностността икореномическа предметност* (тя е *полезностност* на *полезностността икореномическа предметност*), а *полезностността икореномическа предметност* е вторична и решаваща по отно-

шение на икореномическата полезностност (тя е полезностностна икореномическа предметност на икореномическата полезностност). Полезностностната икореномическа предметност е начинът на изразяване на икореномическата полезностност. Полезностностният центитален икореномически диспозат е същото като **полезностностно-центитален икореномически диспозат*** (utilitiness-centital ecorenomic disposate). Вж. *икономически битериорат* и *полезностностни икореномически ценденти*.

Специфично за определеността на полезностния центитален икореномически диспозат $\overline{\text{CTUDIS}}$ е, че двете му разновидности в лицето на *полезностния центитален икономически диспозат* $\overline{\text{CTUDIS}}$ и *полезностния центитален икотехномически диспозат* $\overline{\text{CTUDIS}}$ се намират във взаимозависимост помежду си. В границите на полезностния центитификатен икореномически диспозат полезностният центитален икономически диспозат (изпълняващ ролята на *икореномическо явление*) е **полезностно-центитална икономическа оценка*** (utility-centital economic estimate) на полезностния центитален икотехномически диспозат (изпълняващ ролята на *икореномическа същност*). Тя се представя от **оценяващата икономическа функция*** (estimating /estimation/ economic function)

$$\text{CTUDIS} = E_{\text{CTUDIS}}(\overline{\text{CTUDIS}})$$

(вж. *икономическа оценка*), където E_{CTUDIS} е **оценъчният икономически оператор*** (estimating economic operator) (вж. *икономическа функция*), $\text{CTUDIS} = \text{TCTUDIS}$ е **общата икономическа оценка на полезностния центитален икотехномически диспозант** (total economic estimate of the utility cendental ecotechnomic disposat),

$$\text{ACTUDIS} = \frac{\text{CTUDIS}}{\overline{\text{CTUDIS}}}$$

е **средната икономическа оценка на полезностния центитален икотехномически диспозант** (average economic estimate of the utility cendental ecotechnomic disposat) и

$$\text{MCTUDIS} = \frac{d\text{CTUDIS}}{d\overline{\text{CTUDIS}}}$$

е **пределната икономическа оценка на полезностния центитален икотехномически диспозант** (marginal economic estimate of the utility cendental ecotechnomic disposat). Взаимните въздействия и взаимообусловеността между

полезностния центитален икономически и полезностния центитален икотехномическия диспозат образуват вид **икореномическа област** (вж. *икореномика*), която едновременно принадлежи на **граничната икономика**, в частност на **икотехномическата гранична икономика** (вж. *икономика*), и на **граничната икотехномика**, в частност на **икореномическата гранична икотехномика** (вж. *икономика* и *икотехномика*).

Даден полезностностен икореномически трансцентит (икореномическо умение) може да се определи (това е **полезностностно центитално икореномическо определяване** или още **полезностностно икореномическо определяване**, което е разновидност на **цендениталното икореномическо определяване**, както и на **икореномическото определяване** изобщо) в един или в повече от един взаимодействащи си типове полезностностни икореномически инцентити (полезностностни икореномически предметности), като се предполага, че полезностностният трансцентит (икореномическата полезностност) се определява (се експлицира) с целия си обем във всеки един от полезностностните инцентити (от полезностностните предметности) поотделно. С този преход невидимият и намиращ се в дълбочина икореномически полезностностен трансцентит (икореномическата полезностност) се трансформира (вж. *икореномическо преобразование*) в един или повече от един по-близки до видимостта полезностностни икореномически инцентити (полезностностни икореномически предметности). Това е инцентитално определяване на полезностностния икореномически трансцентит (на икореномическата полезностност), което показва, че полезностностният икореномически инцентит непосредствено е **полезностностен трансцентитален икореномически инцентит** (че икореномическата предметност тук непосредствено е полезностностна икореномическа предметност), че той е непосредствен полезностностен инцентит на своя полезностностен трансцентит (че той е непосредствена полезностностна предметност на своята ценностност). Обратната на полезностностното центитално диспозиционно икореномическо определяване трансформация (като полезностностно центитално диспозиционно разпределяване на полезностностни икореномически икореномически инцентити в полезностностен икореномически трансцентит) е **полезностностното центитално икореномическо интензиониране** или още **полезностностното предметностно икореномическо интензиониране** (което е разновидност на **цендениталното икореномическо интензиониране** и на **икореномическото интензиониране** изобщо). То е полезностностно трансцентитално интензиониране на полезностностния икореномически инцентит (респ. полезностностни икореномически ин-

центити) (полезностностно интензиониране на икореномическата предметност), което показва, че полезностностният икореномически трансцентит непосредствено е **полезностностен инцентитален икореномически трансцентит** (че икореномическата полезностност непосредствено е предметностна икореномическа полезностност), че той е непосредствен полезностностен икореномически трансцентит на своя полезностностен икореномически инцентит (че той е непосредствена икореномическа полезностност на своята полезностностна икореномическа предметност). Тук се разглежда случай на определяване на полезностностния икореномически трансцентит в само един даден полезностностен икореномически инцентит (полезностностен инцентит от даден тип), само на една полезностностна предметност от даден тип.

Количеството на полезностностния икореномически трансцентит $\overline{\overline{\overline{TTU}}}$ като трансцентит на дадения полезностностен икореномически инцентит (респ. на икореномическата полезностност $\overline{\overline{U}}$ на полезностностната икореномическа предметност) в границите на полезностния центитален икореномическия диспозит (на полезностния центитален диспозификат) се означава като **центитално-общ полезностностен икореномически трансцентит*** (centitally-total utilitiness ecorenomic transcenite) $\overline{\overline{\overline{TTTU}}}$ [респ. като **центитално-обща икореномическа полезностност*** (centitally-total ecorenomic utilitiness) $\overline{\overline{\overline{TTU}}}$]. Функцията, която моделира полезностностното центитално икореномическо интензиониране, е

$$\overline{\overline{\overline{TTTU}}} = \overline{\overline{\overline{TTTU}}}(\overline{\overline{\overline{ITU}}}),$$

където $\overline{\overline{\overline{ITU}}}$ е количеството на полезностностния икореномически инцентит [респ. е $\overline{\overline{\overline{TU}}} = \overline{\overline{\overline{TU}}}(\overline{\overline{\overline{OU}}})$, а $\overline{\overline{\overline{OU}}}$ е количеството на полезностностната икореномическа предметност]. Тя е функция на центиталното, значи и на трансцентиталното интензиониране на полезностностния икореномическия инцентит (респ. на полезностностното интензиониране на икореномическата предметност), и наред с това е функция на центитално-общия полезностностен трансцентит. От нея се извежда **пределният трансцентит на полезностностния икореномически инцентит*** (marginal transcenite of the utilitiness ecorenomic incentive), която е първата производна

$$\overline{\overline{\overline{MTTU}}}_{it}(\overline{\overline{\overline{ITU}}}) = \frac{\partial \overline{\overline{\overline{TTTU}}}(\overline{\overline{\overline{ITU}}})}{\partial \overline{\overline{\overline{ITU}}}}$$

на функцията на центитално-общия полезностностен трансцентит, респ. **пределната полезностност на икореномическата предметност*** (marginal utilitiness of the ecorenomic objectness), която е първата производна

$$\overline{\overline{\overline{MU}}}_o(\overline{\overline{OU}}) = \frac{\partial \overline{\overline{\overline{TU}}}(\overline{\overline{OU}})}{\partial \overline{\overline{OU}}}$$

на функцията на центитално-общата икореномическа полезностност.

Даденият полезностностен икореномически инцентит (респ. полезностностна икореномическа предметност), в което се определява полезностностният икореномически трансцентит, може да съществува в семейство от различни видове (респ. разновидности), като даденият полезностностен икореномически инцентит (полезностностна икореномическа предметност) е разпределил своя обем между тях. Тогава при определяването му полезностностният икореномически трансцентит (икореномическата полезностност) разпределя обема си между различните видове на полезностностния икореномически инцентит (на полезностностната икореномическа предметност). Ако даденият полезностностен икореномически инцентит (респ. полезностностна икореномическа предметност) е представен от един вид, тогава е налице **едновидово полезностностно центитално икореномическо определяване*** (one-species utility centital ecorenomic objectification), при два вида на инцентита – **двувидово полезностностно центитално икореномическо определяване*** (two-species utility centital ecorenomic objectification), при три вида – **тривидово полезностностно центитално икореномическо определяване*** (three-species utility centital ecorenomic objectification), при повече от три вида – **многовидово полезностностно центитално икореномическо определяване*** (muitispecies utility centital ecorenomic objectification). Съответстващите на тях разновидности на полезностностното центитално икореномическо интензиониране са: **едновидово полезностностно центитално икореномическо интензиониране*** (one-species utility centital ecorenomic intensioing), **двувидово полезностностно центитално икореномическо интензиониране*** (two-species utility centital ecorenomic intensioing), **тривидово полезностностно центитално икореномическо интензиониране*** (three-species utility centital ecorenomic intensioing), **многовидово полезностностно центитално икореномическо интензиониране*** (muitispecies utility centital ecorenomic intensioing).

Функцията, която моделира *едновидовото полезностностно центитално икореномическо интензиониране* (тя е функцията на центитално-общия полезностностен икореномически трансцентит, респ. е функцията на центитално-общата икореномическа полезностност при едновидовото интензиониране), е посоченият по-горе израз

$$\overline{\overline{\overline{\text{TTTU}}}} = \overline{\overline{\overline{\text{TTTU}}}}(\overline{\overline{\text{ITU}}}),$$

респ. $\overline{\overline{\text{TU}}} = \overline{\overline{\text{TU}}}(\overline{\overline{\text{OU}}})$, от който се извежда съответстващият му пределен трансцентит на полезностностния икореномически инцентит

$$\overline{\overline{\overline{\text{MTTU}}}}_{\text{it}}(\overline{\overline{\text{ITU}}}) = \frac{\partial \overline{\overline{\overline{\text{TTTU}}}}(\overline{\overline{\text{ITU}}})}{\partial \overline{\overline{\text{ITU}}}},$$

респ. пределна полезностност на икореномическата предметност

$$\overline{\overline{\overline{\text{MU}}}}_{\text{o}}(\overline{\overline{\text{OU}}}) = \frac{\partial \overline{\overline{\overline{\text{TU}}}}(\overline{\overline{\text{OU}}})}{\partial \overline{\overline{\text{OU}}}}.$$

Полезностностният икореномически трансцентит и полезностностните икореномически инцентити като полезносттен центитален икореномически диспозат

Функцията, която моделира *двувидовото полезностностно центитално икореномическо интензиониране* (функцията на центитално-общия полезностностен икореномически трансцентит при двувидовото интензиониране), е

$$\overline{\overline{\overline{\text{TTTU}}}} = \overline{\overline{\overline{\text{TTTU}}}}(\overline{\overline{\text{ITU}}}_1, \overline{\overline{\text{ITU}}}_2),$$

където $\overline{\overline{\text{ITU}}}_1$ е първият вид на полезностностния икореномически инцентит, а $\overline{\overline{\text{ITU}}}_2$ е вторият негов вид (тук $\overline{\overline{\overline{\text{TTTU}}}}$ е общ полезностностен трансцентит на първия и втория вид на полезностностния инцентит), респ. функцията на центитално-общото икореномическа полезностност при двувидовото интензиониране е

$$\overline{\overline{\overline{\text{TU}}}} = \overline{\overline{\overline{\text{TU}}}}(\overline{\overline{\text{OU}}}_1, \overline{\overline{\text{OU}}}_2),$$

където $\overline{\overline{\text{OU}}}_1$ е първият вид на полезностностната икореномическата предметност, а $\overline{\overline{\text{OU}}}_2$ е вторият нейн вид (тук $\overline{\overline{\overline{\text{TU}}}}$ е обща икореномическа полезност-

ност на първия и втория вид на полезностността предметност). Тя е функция на центиталното интензиониране на полезностностните икореномически инцентити (полезностностни предметности), в т.ч. на центиталното интензиониране на първия и това на втория вид на полезностностния инцентит (на полезностността предметност).

Полезностностният икореномически трансцентит (икореномическото полезностност) има статута на *икореномическа същност*, а двата вида полезностностни икореномически инцентити (двата вида полезностностни икореномически предметности) – на нейни взаимодействащи си *икореномически явления*, които са начини на изразяване на полезностностния икореномически трансцентит (на икореномическата полезностност). В това им качество полезностностният трансцентит (полезностността) и двата вида полезностностни инцентити (двата вида полезностностни предметности) образуват вид **полезностен центитален икореномически диспозат*** (utility centental ecorenomic disposte) [подразбиран като **полезностен центитален икореномически диспозат*** (utilitiness centental ecorenomic disposte)] [респ. вид **полезностностно-центитален икореномически диспозат*** (utilitiness-centental ecorenomic disposate)] (вж. *икономически диспозат*). С прехода от съдържанието към формите един и същ по величина (невидим и намиращ се в дълбочина) полезностностен икореномически трансцентит (една и съща икореномическа полезностност) се трансформира (вж. *икономическо преобразование*) в двойка от близки до видимостта (но все още далеч от нея) полезностностни икореномически инцентити (полезностностни икореномически предметности), които имат общ полезностностен икореномически трансцентит (обща икореномическа полезностност), означавана (както беше посочено по-горе) като **центитално-общ полезностностен икореномически трансцентит*** (centitally-total utilitiness ecorenomic transcentite) $\overline{\overline{\text{TTTU}}}$ [респ. като **центитално-обща икореномическа полезностност*** (centitally-total ecorenomic nessutility) $\overline{\overline{\text{TU}}}$] [в случая общ полезностностен икореномически трансцентит (обща икореномическа полезностност) на двата вида полезностностни икореномически инцентити (полезностностни икореномически предметности) в границите на полезностностния центитален икореномически диспозат (респ. на полезностностно-центиталния икореномически диспозат) (вж. *икономически диспозат*). Един и същ полезностностен икореномически трансцентит (едно и също умение) може да се прояви в различни комбинации от негови полезностностни икореномически инцентити (полезностностни предметности). Затова **при непроменена (постоянна) величина** на центитално-общия полезностностен икореномичес-

ки трансцентит (на центитално-общата икореномическа полезностност) съществува заместване между първия и втория полезностностен икореномически инцентит (между първата и втората полезностностна икореномическа предметност) от дадения тип, като техните изменения са противоположни. Тези зависимости се експлицират чрез **центиталната крива на безразличието на полезностностния икореномически трансцентит*** (centital indifference curve of the utilitiness ecorenomic transcenite) $IC_{\overline{\overline{TTU-CET}}}$ (фиг. 1) [респ. чрез **центиталната крива на безразличието на икореномическата полезностност*** (centital indifference curve of the ecorenomic utilitiness) $IC_{\overline{\overline{U-CET}}}$ (фиг. 2)].

За целта се използват следните означения:

$$\overline{\overline{TTU}} = \overline{\overline{TTU}}(\overline{\overline{ITU_1}}, \overline{\overline{ITU_2}})$$

– **центитален полезностностен икореномически трансцентит*** (utilitiness centital utility ecorenomic transcenite), респ.

$$\overline{\overline{U}} = \overline{\overline{U}}(\overline{\overline{OU_1}}, \overline{\overline{OU_2}}),$$

– **центитална икореномическа полезностност*** (centital ecorenomic utilitiness)] (вж. *икореномически диспозат*),

$$\overline{\overline{\overline{TTU}}} = \overline{\overline{\overline{TTU}}}(\overline{\overline{\overline{ITU_1}}}, \overline{\overline{\overline{ITU_2}}})$$

– **центитално-общ полезностностен икореномически трансцентит*** (centitally-total utilitiness ecorenomic transcenite), респ.

$$\overline{\overline{\overline{TU}}} = \overline{\overline{\overline{TU}}}(\overline{\overline{\overline{OU_1}}}, \overline{\overline{\overline{OU_2}}})$$

– **центитално-обща икореномическа полезностност*** (centitally-total ecorenomic nessutility),

$$\overline{\overline{\overline{MTTU}}}_{itl}(\overline{\overline{\overline{ITU_1}}}, \overline{\overline{\overline{ITU_2}}}) = \frac{\partial \overline{\overline{\overline{TTU}}}(\overline{\overline{\overline{ITU_1}}}, \overline{\overline{\overline{ITU_2}}})}{\partial \overline{\overline{\overline{ITU_1}}}}$$

– **пределен трансцентит на първия вид на полезностностния икореномически инцентит*** (marginal transcenite of the first-species utilitiness ecorenomic incentite), респ.

$$\overline{\overline{\overline{MU}}}_{ol}(\overline{\overline{\overline{OU_1}}}, \overline{\overline{\overline{OU_2}}}) = \frac{\partial \overline{\overline{\overline{TU}}}(\overline{\overline{\overline{OU_1}}}, \overline{\overline{\overline{OU_2}}})}{\partial \overline{\overline{\overline{OU_1}}}}$$

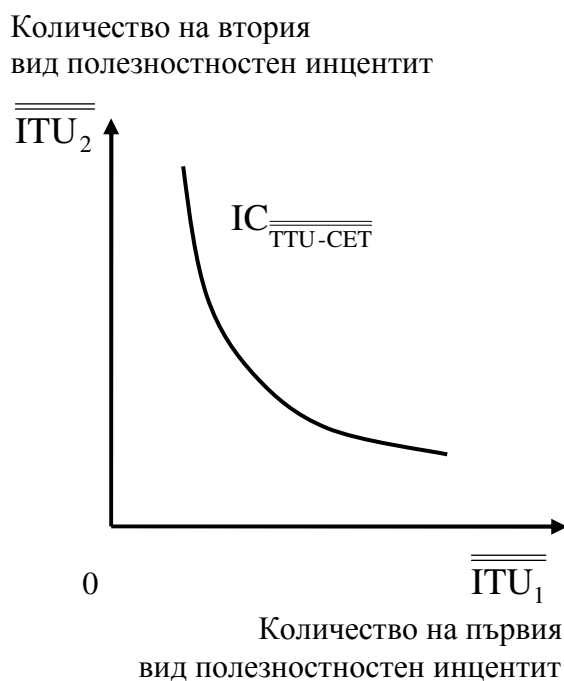
– **пределна полезностност на първия вид на икореномическата предметност*** (marginal utilitiness of the first-species ecorenomic objectness),

$$\overline{\overline{\overline{\text{MTTU}}}}_{\text{it2}}(\overline{\overline{\overline{\text{ITU}}}}_1, \overline{\overline{\overline{\text{ITU}}}}_2) = \frac{\partial \overline{\overline{\overline{\text{TTU}}}}(\overline{\overline{\overline{\text{ITU}}}}_1, \overline{\overline{\overline{\text{ITU}}}}_2)}{\partial \overline{\overline{\overline{\text{ITU}}}}_2}$$

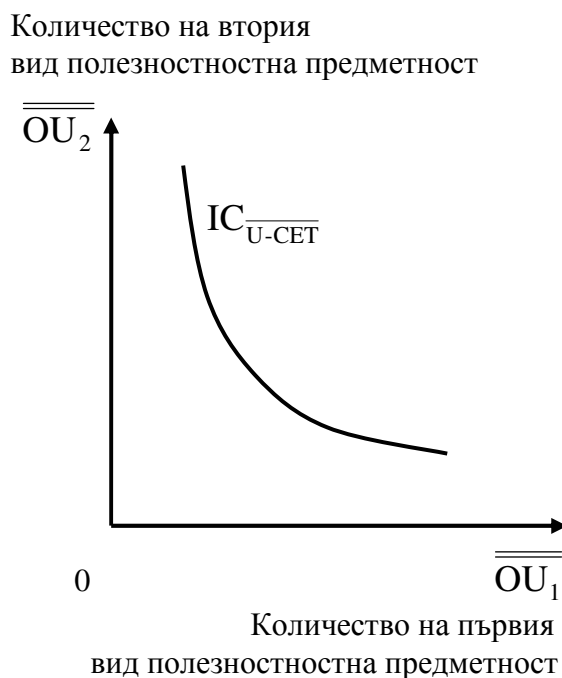
– **пределен трансцентит на втория вид на полезностността икономически инцентит*** (marginal transcenitite of the second-species utilitiness ecorenomic inscentite), респ.

$$\overline{\overline{\overline{\text{MU}}}}_{o2}(\overline{\overline{\overline{\text{OU}}}}_1, \overline{\overline{\overline{\text{OU}}}}_2) = \frac{\partial \overline{\overline{\overline{\text{TU}}}}(\overline{\overline{\overline{\text{OU}}}}_1, \overline{\overline{\overline{\text{OU}}}}_2)}{\partial \overline{\overline{\overline{\text{OU}}}}_2}$$

– **пределна полезностност на втория вид на икореномическата предметност*** (marginal utilitiness of the second-species ecorenomic objectness). Те са първи частни производни на функцията на центитално-общия полезностностен икореномически трансцентит (респ. на функцията на центитално-общатата икореномическа полезностност).

Фиг. 1. Вдлъбната центитална крива на безразличието на полезностността икореномически трансцентит

Фиг. 2. Вдлъбната центитална крива на безразличието на икономическата полезностност

Трансформирането на центитално-общия полезностностен икономически трансцентит в негови полезностности икономически инцентити се определя като **центитално определяване на полезностността икономическия трансцентит*** (centital objectification of utility econometric transcendent) (което е разновидност на **ценденталното икономическо определяване**, както и на **икономическото определяване** изобщо), респ. трансформирането на центитално-общата икономическа полезностност в негови полезностности икономически предметности се определя като **центитално определяване на икономическата полезностност*** (centital objectification of econometric utilitiness). Обратният процес на трансформиране на полезностностните икономически инцентити в техен центитално-общ полезностностен икономически трансцентит, представен от функцията

$$\overline{\overline{\text{TTTU}}} = \overline{\overline{\text{TTTU}}}(\overline{\overline{\text{ITU}}}_1, \overline{\overline{\text{ITU}}}_2),$$

се определя като **забавено центитално интензиониране на полезностностните икономически инцентити*** (cendental intensioing of econometric utility incentits) (което е разновидност на **ценденталното икономическо интензиониране**, както и на **икономическото интензиониране** изобщо),

респ. обратният процес на трансформиране на полезностностните икореномически предметности в тяхна центитално-обща икореномическа полезностност, представен от функцията

$$\overline{\overline{TU}} = \overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU_1}}, \overline{\overline{OU_2}}),$$

се определя като забавено центитално интензиониране на икореномическата полезностност* (cendental intensioing of ecorenomic utilitiness).

Функцията на центитално-общия полезностностен икореномически трансцентит

$$\overline{\overline{\overline{TTU}}} = \overline{\overline{\overline{TTU}}}(\overline{\overline{\overline{ITU_1}}}, \overline{\overline{\overline{ITU_2}}})$$

не се променя с движението на точка по центиталната крива на безразличието на полезностностния икореномически трансцентит $IC_{\overline{\overline{\overline{TTU-CET}}}}$ (респ. функцията на центитално-общата икореномическа полезностност

$$\overline{\overline{TU}} = \overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU_1}}, \overline{\overline{OU_2}})$$

не се променя с движението на точка по центиталната крива на безразличието на икореномическата полезностност $IC_{\overline{\overline{U-CET}}}$). Затова уравнението на кривата $IC_{\overline{\overline{\overline{TTU-CET}}}}$ при дадено постоянно равнище на центитално-общия полезностностен икореномически трансцентит е

$$\overline{\overline{\overline{TTU}}} = \overline{\overline{\overline{TTU}}}(\overline{\overline{\overline{ITU_1}}}, \overline{\overline{\overline{ITU_2}}}) = \text{const},$$

респ. уравнението на кривата $IC_{\overline{\overline{U-CET}}}$ при дадено постоянно равнище на центитално-общата икореномическа полезностност е

$$\overline{\overline{TU}} = \overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU_1}}, \overline{\overline{OU_2}}) = \text{const}.$$

Решенията на това уравнение са координатите на различните комбинации на видовете на полезностностния икореномически инцентит (на полезностностната икореномическа предметност), имащи посочения еднакъв (постоянен) центитално-общ полезностностен икореномически трансцентит, респ. еднаква центитално-обща икореномическа полезностност. С движението на точка по центиталната крива на безразличието на полезностностния икореномически трансцентит $IC_{\overline{\overline{\overline{TTU-CET}}}}$ (респ. по центиталната крива на безразличието на икореномическата полезностност $IC_{\overline{\overline{U-CET}}}$), която е низходяща (и изпъкнала в посока към координатното начало), количествата на първия и втория вид на да-

дения полезностностен икореномически инцентит (на дадената икореномическа предметност) се променят в противоположна посока като увеличаването на едното замества намаляването на другото. Положението, че един и същ полезностностен икореномически трансцентит може да съответства на различни комбинации на видовете на полезностностния икореномически инцентит (на полезностностната икореномическа предметност) обаче не означава, че при използване на тези видове се постига един и същ резултат.

При произволна промяна на количествата на двата вида на полезностностния икореномически инцентит ($d\overline{ITU}_1, d\overline{ITU}_2$) [респ. на двата вида на полезностностната икореномическа предметност ($d\overline{OU}_1, d\overline{OU}_2$)] (т.е. при движение на точка по центиталната крива на безразличието на полезностностния икореномически трансцентит $IC_{\overline{TTU-CET}}$, респ. по центиталната крива на безразличието на икореномическата полезностност $IC_{\overline{U-CET}}$) прирастът на функцията на центитално-общия полезностностен икореномически трансцентит е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} d\overline{TTTU}(\overline{ITU}_1, \overline{ITU}_2) &= \\ &= \overline{MTTU}_{it1}(\overline{ITU}_1, \overline{ITU}_2) d\overline{ITU}_1 + \\ &+ \overline{MTTU}_{it2}(\overline{ITU}_1, \overline{ITU}_2) d\overline{ITU}_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$\begin{aligned} d\overline{TTTU}(\overline{ITU}_1, \overline{ITU}_2) &= \\ &= \frac{\partial \overline{TTTU}(\overline{ITU}_1, \overline{ITU}_2)}{\partial \overline{ITU}_1} d\overline{ITU}_1 + \frac{\partial \overline{TTTU}(\overline{ITU}_1, \overline{ITU}_2)}{\partial \overline{ITU}_2} d\overline{ITU}_2, \end{aligned}$$

респ. на функцията на центитално-общата икореномическа полезностност е нейният пълен диференциал

$$\begin{aligned} d\overline{TU}(\overline{OU}_1, \overline{OU}_2) &= \\ &= \overline{MU}_{o1}(\overline{OU}_1, \overline{OU}_2) d\overline{OU}_1 + \overline{MU}_{o2}(\overline{OU}_1, \overline{OU}_2) d\overline{OU}_2 \end{aligned}$$

или, което е същото,

$$d\overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU}}_1, \overline{\overline{OU}}_2) = \\ = \frac{\partial \overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU}}_1, \overline{\overline{OU}}_2)}{\partial \overline{\overline{OU}}_1} d\overline{\overline{OU}}_1 + \frac{\partial \overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU}}_1, \overline{\overline{OU}}_2)}{\partial \overline{\overline{OU}}_2} d\overline{\overline{OU}}_2.$$

Когато измененията в количествата на двата вида на полезностността икореномически инцентит (на полезностността икореномическа предметност) се извършва в рамките на дадена центитална крива на безразличието на полезностността икореномически трансцентит (на икореномическата ценностност), диференциалният прираст на функцията на центитално-общия полезностностен трансцентит (на центитално-общата полезностност) е нулев. Това е така, защото противоположното изменение в количествата на двата вида на полезностността икореномически инцентит запазва непроменен техния центитално-общ икореномически полезностностен трансцентит

$$d\overline{\overline{TTTU}}(\overline{\overline{ITU}}_1, \overline{\overline{ITU}}_2) = \\ = \overline{\overline{MTTU}}_{it1}(\overline{\overline{ITU}}_1, \overline{\overline{ITU}}_2) d\overline{\overline{ITU}}_1 + \\ + \overline{\overline{MTTU}}_{it2}(\overline{\overline{ITU}}_1, \overline{\overline{ITU}}_2) d\overline{\overline{ITU}}_2 = 0.$$

респ. противоположното изменение в количествата на двата вида на полезностността предметност запазва непроменен тяхната центитално-обща полезностност

$$d\overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU}}_1, \overline{\overline{OU}}_2) = \\ = \overline{\overline{MU}}_{o1}(\overline{\overline{OU}}_1, \overline{\overline{OU}}_2) d\overline{\overline{OU}}_1 + \overline{\overline{MU}}_{o2}(\overline{\overline{OU}}_1, \overline{\overline{OU}}_2) d\overline{\overline{OU}}_2 = 0.$$

Посочената зависимост се определя като като **полезностностно-трансцентитално-еквивалентно заместване на видовете на икореномическия инцентит*** (utilitiness-transcentitally-equivalent substitution of the species ecorenomic incentite). То е полезностностно-трансцентитно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираства на приравнената към нула функция на центитално-общия полезностностен икореномически трансцентит

$$\overline{\overline{MTTU}}_{it1}(\overline{\overline{ITU}}_1, \overline{\overline{ITU}}_2) d\overline{\overline{ITU}}_1 \text{ и } \overline{\overline{MTTU}}_{it2}(\overline{\overline{ITU}}_1, \overline{\overline{ITU}}_2) d\overline{\overline{ITU}}_2,$$

единият от които е положителен, а другият – отрицателен. Респективно, тази зависимост се определя като **полезностностно-еквивалентно заместване на видовете на икономическата предметност*** (utilitiness-equivalent substitution of the species economic objectness). То е полезностностно-еквивалентно, тъй като еквивалентността на заместването тук означава равенство между абсолютните значения на двата диференциални прираста на приравнената към нула функция на центитално-общата икономическа полезност

$$\overline{\overline{\overline{MU}}}_{o1}(\overline{\overline{\overline{OU}}}_1, \overline{\overline{\overline{OU}}}_2) d\overline{\overline{\overline{OU}}}_1 \text{ и } \overline{\overline{\overline{MU}}}_{o2}(\overline{\overline{\overline{OU}}}_1, \overline{\overline{\overline{OU}}}_2) d\overline{\overline{\overline{OU}}}_2,$$

От горното уравнение за нулевия прираст на центитално-общия полезностностен икономически трансцентит (на центитално-общата икономическа полезностност), по отношение на което се конституира центиталната крива на неговото (на нейното) безразличие, се извежда **пределната норма на полезностностно-трансцентитално-еквивалентното заместване на видовете на икономическия инцентит*** (marginal rate of the utilitiness-transcentitally-equivalent substitution of the species economic incentive)

$$\begin{aligned} \overline{\overline{\overline{MRTTUS}}}_{it12} &= \frac{d\overline{\overline{\overline{ITU}}}_2}{d\overline{\overline{\overline{ITU}}}_1} = - \frac{\overline{\overline{\overline{MTTU}}}_{it1}(\overline{\overline{\overline{ITU}}}_1, \overline{\overline{\overline{ITU}}}_2)}{\overline{\overline{\overline{MTTU}}}_{it2}(\overline{\overline{\overline{ITU}}}_1, \overline{\overline{\overline{ITU}}}_2)} = \\ &= - \frac{\partial \overline{\overline{\overline{TTTU}}}(\overline{\overline{\overline{ITU}}}_1, \overline{\overline{\overline{ITU}}}_2)}{\partial \overline{\overline{\overline{ITU}}}_1} : \frac{\partial \overline{\overline{\overline{TTTU}}}(\overline{\overline{\overline{ITU}}}_1, \overline{\overline{\overline{ITU}}}_2)}{\partial \overline{\overline{\overline{ITU}}}_2}. \end{aligned}$$

респ. се извежда **пределната норма на полезностностно-еквивалентното заместване на видовете на икономическата предметност*** (marginal rate of the utilitiness-equivalent substitution of the species economic objectness)

$$\begin{aligned} \overline{\overline{\overline{MRUS}}}_{o12} &= \frac{d\overline{\overline{\overline{OU}}}_2}{d\overline{\overline{\overline{OU}}}_1} = - \frac{\overline{\overline{\overline{MU}}}_{o1}(\overline{\overline{\overline{OU}}}_1, \overline{\overline{\overline{OU}}}_2)}{\overline{\overline{\overline{MU}}}_{o2}(\overline{\overline{\overline{OU}}}_1, \overline{\overline{\overline{OU}}}_2)} = \\ &= - \frac{\partial \overline{\overline{\overline{TTTU}}}(\overline{\overline{\overline{OU}}}_1, \overline{\overline{\overline{OU}}}_2)}{\partial \overline{\overline{\overline{OU}}}_1} : \frac{\partial \overline{\overline{\overline{TTTU}}}(\overline{\overline{\overline{OU}}}_1, \overline{\overline{\overline{OU}}}_2)}{\partial \overline{\overline{\overline{OU}}}_2}. \end{aligned}$$

Тя е отрицателна величина $\left[\overline{\overline{\overline{MRTTUS}}}_{it12} < 0 \right]$ (респ. $\left[\overline{\overline{\overline{MRUS}}}_{o12} < 0 \right]$) и е равна на отношението $\frac{d\overline{\overline{\overline{ITU}}}_2}{d\overline{\overline{\overline{ITU}}}_1}$ между двата диференциални прираста на количествата

на видовете на полезностността икореномически инцентит [респ. отношение-то $\frac{\overline{\overline{dOU_2}}}{\overline{\overline{dOU_1}}}$ между двата диференциални прираста на количествата на видовете на полезностността икореномическа предметност] (единият от които е положителен, а другият – отрицателен), или още, е равна на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{\overline{\overline{MTTU_{it1}}}(\overline{\overline{ITU_1}}, \overline{\overline{ITU_2}})}{\overline{\overline{MTTU_{it2}}}(\overline{\overline{ITU_1}}, \overline{\overline{ITU_2}})}$$

между пределните трансцентити на двата вида на полезностността икореномически инцентит, респ. на отрицателното значение на обратното съотношение

$$-\frac{\overline{\overline{MU_{o1}}}(\overline{\overline{OU_1}}, \overline{\overline{OU_2}})}{\overline{\overline{MU_{o2}}}(\overline{\overline{OU_1}}, \overline{\overline{OU_2}})}$$

между пределните полезности на двата вида на полезностността предметност. Пределната норма $\overline{\overline{MRTTUS_{it12}}} < 0$ (респ. $\overline{\overline{MRUS_{o12}}} < 0$) показва към определена точка от центиталната крива на безразличието на полезностността икореномически трансцентит $\overline{\overline{IC_{TTU-CET}}}$ (респ. на икореномическата полезност $\overline{\overline{IC_{U-CET}}}$) с колко единици трябва да се намали обемът на втория вид на полезностността икореномически инцентит (на полезностността икореномическа предметност), което да позволи да се увеличи обемът на неговия (на нейния) първи вид с една единица, така че тяхният центитално-общ полезностен икореномически трансцентит (центитално-обща икореномическа полезност) да остане постоянна величина.

Функцията на центитално-общия полезностен икореномически трансцентит е

$$\overline{\overline{TTTU}} = \overline{\overline{TTTU}}(\overline{\overline{ITU_1}}, \overline{\overline{ITU_2}}),$$

респ. на центитално-общата икореномическа полезност е

$$\overline{\overline{TU}} = \overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU_1}}, \overline{\overline{OU_2}}).$$

Предполага се, че тя е два пъти диференцируема, т.е. че има непрекъснати втори производни (следователно е гладка). Това позволява да се въведе дву-

размерна **матрица на полезностността икономически трансцентит на О. Хесе*** (Hesse matrix of the utility econometric transcendentite)

$$\overline{\overline{H(TTU)}}_{it12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 \overline{\overline{TTU}}(\overline{\overline{ITU}}_1, \overline{\overline{ITU}}_2)}{\partial \overline{\overline{ITU}}_1^2}, & \frac{\partial^2 \overline{\overline{TTU}}(\overline{\overline{ITU}}_1, \overline{\overline{ITU}}_2)}{\partial \overline{\overline{ITU}}_1 \partial \overline{\overline{ITU}}_2} \\ \frac{\partial^2 \overline{\overline{TTU}}(\overline{\overline{ITU}}_1, \overline{\overline{ITU}}_2)}{\partial \overline{\overline{ITU}}_2 \partial \overline{\overline{ITU}}_1}, & \frac{\partial^2 \overline{\overline{TTU}}(\overline{\overline{ITU}}_1, \overline{\overline{ITU}}_2)}{\partial \overline{\overline{ITU}}_2^2} \end{pmatrix} < 0,$$

респ. двумерна **матрица на икономическата полезност на О. Хесе*** (Hesse matrix of the econometric utilitiness)

$$\overline{\overline{H(U)}}_{o12} = \begin{pmatrix} \frac{\partial^2 \overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU}}_1, \overline{\overline{OU}}_2)}{\partial \overline{\overline{OU}}_1^2}, & \frac{\partial^2 \overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU}}_1, \overline{\overline{OU}}_2)}{\partial \overline{\overline{OU}}_1 \partial \overline{\overline{OU}}_2} \\ \frac{\partial^2 \overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU}}_1, \overline{\overline{OU}}_2)}{\partial \overline{\overline{OU}}_2 \partial \overline{\overline{OU}}_1}, & \frac{\partial^2 \overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU}}_1, \overline{\overline{OU}}_2)}{\partial \overline{\overline{OU}}_2^2} \end{pmatrix} < 0,$$

която се състои от тези втори производни (вж. **матрица** и **икомическа матрица на О. Хесе**) и е изцяло **отрицателно определена**. Включените в нейния главен диагонал елементи с отрицателни значения

$$\frac{\partial^2 \overline{\overline{TTU}}(\overline{\overline{ITU}}_1, \overline{\overline{ITU}}_2)}{\partial \overline{\overline{ITU}}_1^2} < 0, \quad \frac{\partial^2 \overline{\overline{TTU}}(\overline{\overline{ITU}}_1, \overline{\overline{ITU}}_2)}{\partial \overline{\overline{ITU}}_2^2} < 0$$

$$\frac{\partial^2 \overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU}}_1, \overline{\overline{OU}}_2)}{\partial \overline{\overline{OU}}_1^2} < 0, \quad \frac{\partial^2 \overline{\overline{TU}}(\overline{\overline{OU}}_1, \overline{\overline{OU}}_2)}{\partial \overline{\overline{OU}}_2^2} < 0$$

показват, че пределния трансцентит на даден вид на полезностността икономически инцентит (респ. пределното умение на даден вид на икономическата предметност) намалява с неговото (на полезностността инцентит), респ. на нейното (на полезността) нарастване.

При забавеното интензиониране се конституира **вдлъбната центитална крива на безразличието на полезностността икономически трансцентит*** (concave centital indifference curve of the utilitiness econometric transcendentite) $IC_{\overline{\overline{TTU-CET}}}$ (фиг. 1), респ. **вдлъбната центитална крива на безразличието на икономическата полезност*** (concave centital indifference curve of the

economic utilitiness) IC_{U-CET} (фиг. 2). Това се дължи на действието на **закона за намаляващия пределен трансцентит на полезностността икореномически инцентит*** (law of the marginal transcentite decreasing of the utilitiness economic incentite), респ. на **закона за намаляващата пределна полезностност на икореномическата предметност*** (law of the marginal utilitiness decreasing of the economic objectness). Законът за намаляващия пределен икореномически трансцентит е друг израз на забавеното **насищане при изчерпването на дадения полезностностен икореномически трансцентит** при нарастване на равнището на полезностността икореномически инцентит, респ. законът за намаляващото пределно умение е друг израз на забавеното **насищане при изчерпването на дадената икореномическа полезностност** при нарастване на равнището на полезностността икореномически предметност. Според този закон с нарастването на количеството на даден вид на полезностността икореномически инцентит (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на инцентита) [респ. с нарастването на количеството на даден вид на полезностността икореномическа предметност (при постоянни други условия, в т.ч. и при постоянни останалите видове на предметността)] неговият центитално-общ полезностностен икореномически трансцентит (неговата центитално-обща икореномическа полезностност) се увеличава със забавени темпове, т.е. неговият пределен полезностностен икореномически трансцентит (пределната икореномическа полезностност) намалява, което се дължи на посоченото забавено насищане. Това означава, че при постоянно равнище на втория вид на полезностността икореномически инцентит (на полезностността икореномическа предметност), всяка следваща единица прираст на първия вид на инцентита (на предметността) изисква изчерпването на все по-малки порции от полезностността трансцентит (на полезностността), както и при постоянно равнище на първия вид на полезностността икореномически инцентит (на полезностността икореномическа предметност), всяка следваща единица прираст на втория вид на инцентита (на предметността) също изисква изчерпването на все по-малки порции от полезностността трансцентит (от полезностността). При този вариант на полезностността интензиониране законът за намаляващия пределен трансцентит на полезностността икореномически инцентит е валиден за всеки произволен брой на видовете на инцентита, в т.ч. и при единствен вид (това се отнася и за закона за намаляващото пределно умение на икореномическата предметност). При забавеното интензиониране с разширяването на полезностността икореномически инцентит (на полезностността икореномическа предметност) то става все по-

неефективно в представяването на полезностността си икономически трансцензит (на икономическата си полезност).

Разновидности на полезностният центитален икономически диспозит са *стопанственият полезностен центитален икономически диспозит** (pronomizing utility centital econonomic disposite), *производственият полезностен центитален икономически диспозит** (production utility centital econonomic disposite), *потребителният полезностен центитален икономически диспозит** (consumption utility centital econonomic disposite), *факторният полезностен центитален икономически диспозит** (factor utility centital econonomic disposite) [в т.ч. *факторен производствен полезностен центитален икономически диспозит** (factor production utility centital econonomic disposite) и *факторен потребителен полезностен центитален икономически специдиспозит** (factor consumption utility centital econonomic disposite)], *продуктовият полезностен центитален икономически диспозит** (product utility centital econonomic disposite) [в т.ч. *продуктов производствен полезностен центитален икономически диспозит** (product production utility centital econonomic disposite) и *продуктов потребителен полезностен центитален икономически диспозит** (product consumption utility centital econonomic disposite)].

ПОЛЕЗНОСТЕН ЦЕНТИТАЛЕН ИКОНОМИЧНОСТЕН ДИСПОЗАТ* (utility centital econonomic disposite) – вж. *полезностен центитификатен икономически диспозит*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ЦЕНТИТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАНТ* (utility centitionary econonomic disposant) (подразбиран като *полезностността центитен икономически диспозант*) (*) – общо понятие за *полезностността центитален икономически диспозант* (представляващ *полезностността икономически центит*) и *полезностността центитален икотехномически диспозант* (представляващ *полезностността икотехномически центит*), които са негови разновидности (то е или икономически диспозант, или икотехномически диспозант, но не и двата заедно в тяхното цялостно единство) и които като двойка образуват *полезностността центитен икономически диспозит* (вж. *полезностността центитификатен икономически диспозит*) [в *ингредиентен икономически формат** (ingrediental economic formate) (вж. *икономически ингредиенти*)]. Специфично за определеността на полезностността центитен икономически диспозант studis е, че двете му разновидности в лицето на *полезностността*

центитален икономически диспозант $ctudis$ и ползностния центитален икотехномически диспозант $ctudis$ се намират във взаимозависимост помежду си. В границите на ползностния центитален икономически диспозат ползностният центитален икономическият диспозант (изпълняващ ролята на *икореномическо явление*) е **ползностно-центитална икономическа оценка*** (utility-centital economic estimate) на ползностния центитален икотехномическия диспозант (изпълняващ ролята на *икореномическа същност*). Тя се представя от **оценяващата икономическа функция*** (estimating /estimation/ economic function)

$$ctudis = E_{ctudis}(\overline{ctudis})$$

(вж. *икономическа оценка*), където E_{ctudis} е **оценъчният икономически оператор*** (estimating economic operator) (вж. *икономическа функция*), $ctudis = tctudis$ е **общата икономическа оценка на ползностния центитален икотехномически диспозант** (total economic estimate of the utility centital ecotechnomic dispossant),

$$actudis = \frac{ctudis}{ctudis}$$

е **средната икономическа оценка на ползностния центитален икотехномически диспозант** (average economic estimate of the utility centital ecotechnomic dispossant) и

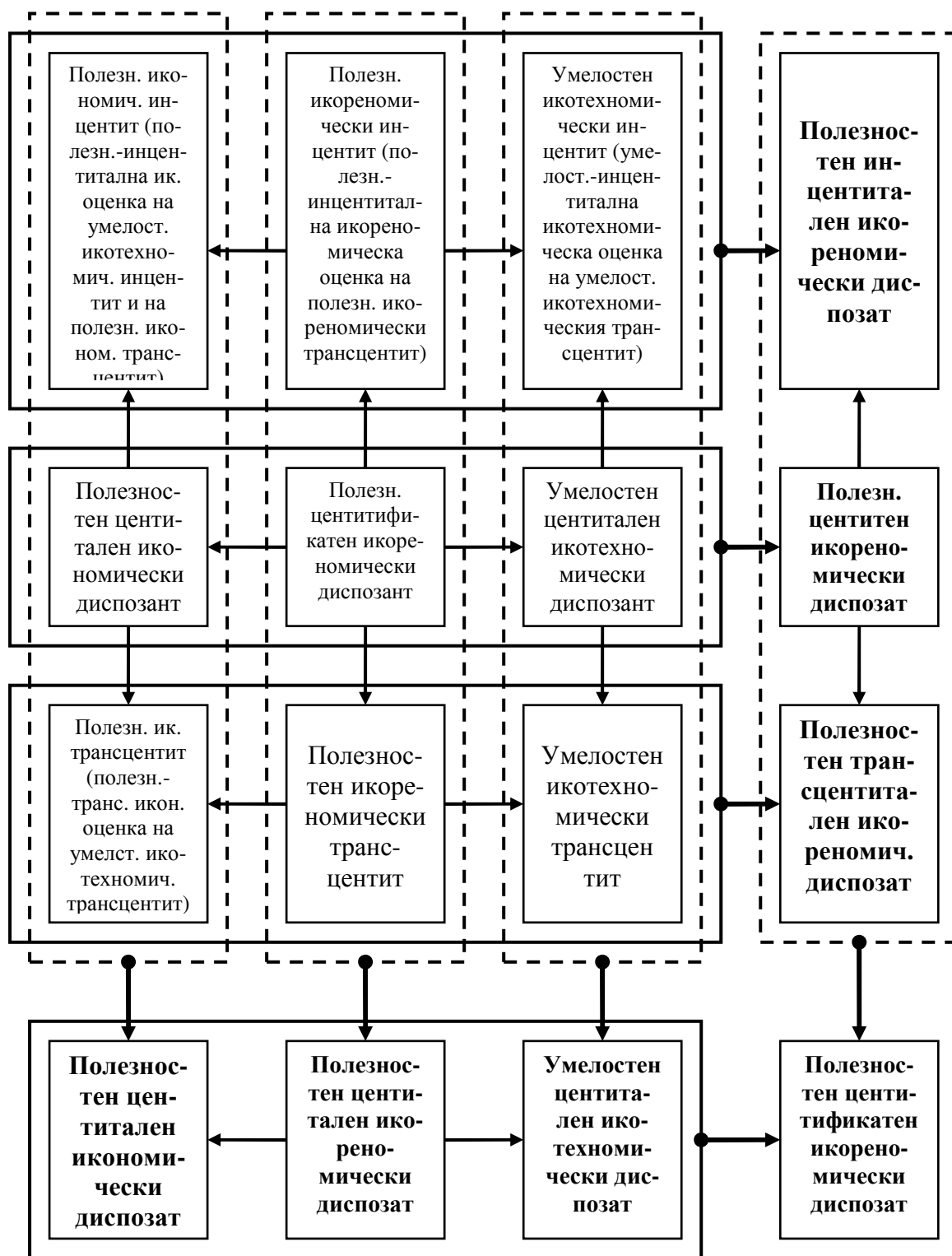
$$mctudis = \frac{dctudis}{dctudis}$$

е **пределната икономическа оценка на ползностния центитален икотехномическия диспозант** (marginal economic estimate of the utility centital ecotechnomic dispossant). Взаимните въздействия и взаимообусловеността между ползностния центитален икономически и ползностния центитален икотехномически диспозант образуват вид **икореномическа област** (вж. *икореномика*), която едновременно принадлежи на **границната икономика**, в частност на **икотехномическата гранична икономика** (вж. *икономика*), и на **границната икотехномика**, в частност на **икономическата гранична икотехномика** (вж. *икономика* и *икотехномика*). Вж. *ползностен центитификатен икореномически диспозат* и *цендентни икореномически диспозанти*.

ПОЛЕЗНОСТЕН ЦЕНТИТЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАТ* (utility centitionary ecorenomic disposite) – вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*.

**ПОЛЕЗНОСТЕН ЦЕНТИТИФИКАТЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ДИСПО-
ЗАНТ*** (utility centitificatic ecorenomic disposant) – вж. *полезностен центити-
фикатен икореномически диспозат*.

**ПОЛЕЗНОСТЕН ЦЕНТИТИФИКАТЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ДИСПО-
ЗАТ*** (utility centitificatic ecorenomic disposite) (подразбиран като *полезност-
ностен центитификатен икореномически диспозат*), *полезностен икорено-
мически центитификат*, (*) – *полезностна икономическа форма на центи-
тификатния икореномически диспозат*; центитификатен икореномически
диспозат, който се реализира чрез икономическата полезност и икотехноми-
ческото умение и общо понятие за които е *икореномическата полезност-
ност** (ecorenomic utilityness); вид *икореномически синтез* (вж. *икономически
синтез* и *икореномика*), в който едновременно и пресичащо се са включени
полезностен центитален икономически диспозат, *полезностен центитален
икотехномически диспозат*, *полезностен инцентитен икореномически диспо-
зат* и *полезностен трансцентитен икореномически диспозат* (фиг. 1). Определя
се по два алтепнативни начина.

Фиг.1. Полезностен центитификатен икореномически диспозат

Първо, полезностният центитификатен икореномически диспозат е синтез на полезностния центитален икономически диспозат и умелостния центитален икотехномически диспозат, общо понятие за които е **полезностният центита-**

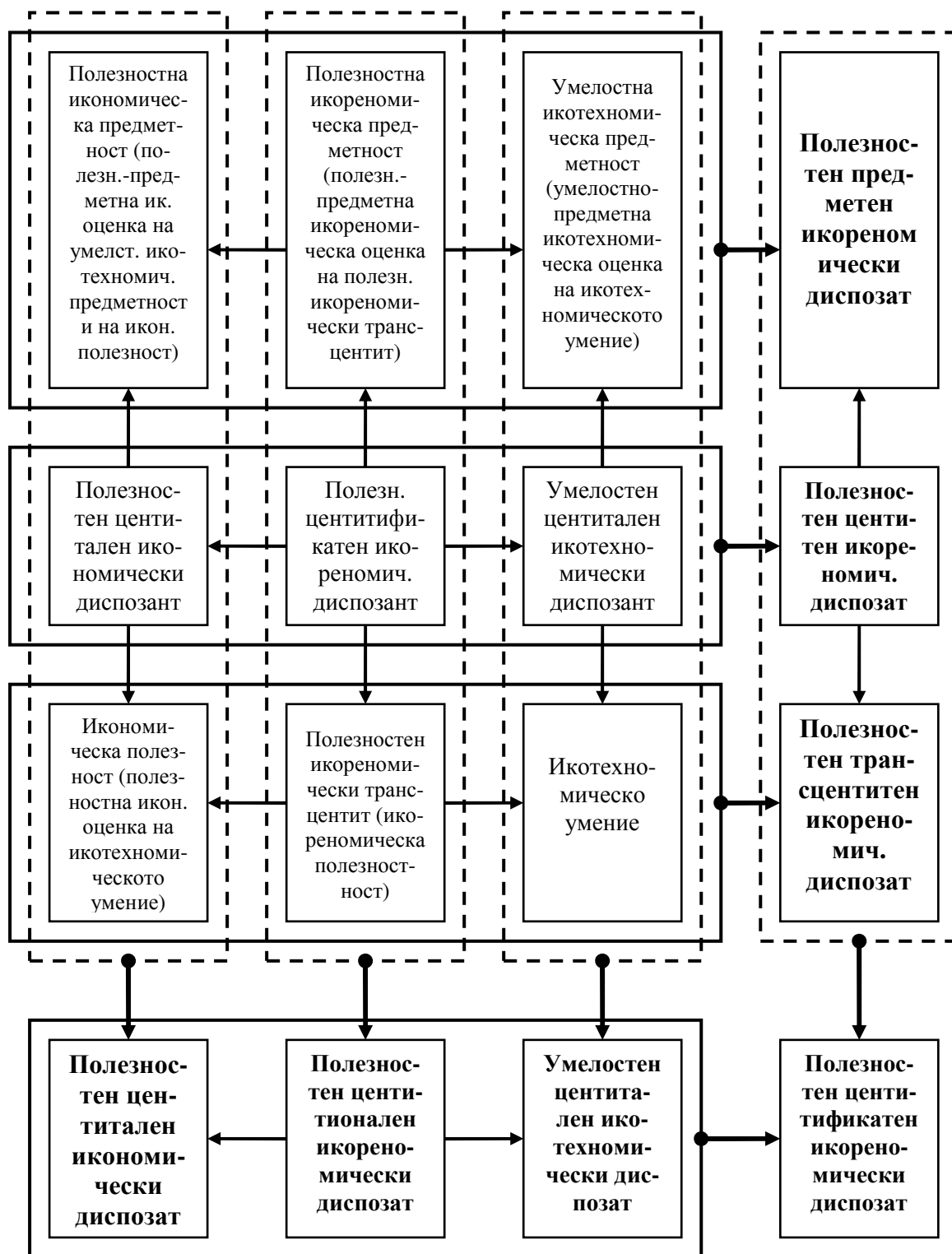
лен икореномичностен диспозат* (utility centital ecorenomic disposate) (икореномическият диспозат е или икономически диспозат, или икотехномически диспозат, но не и двата заедно в тяхното цялостно единство). Полезностният центитален икореномически диспозат е съставен от полезностния икореномически инцентит (общо понятие за *полезностен икономически инцентит* и *умелостен икотехномически инцентит*) и полезностния икореномически трансцентит (общо понятие за *полезностен икономически трансцентит* и *умелостен икотехномически трансцентит*), които са **полезностни центитални икореномически диспозанти*** (utility centital ecorenomic disposats) [последните са разновидности на **полезностния центитален икореномически диспозант*** (utility centital ecorenomic disposat)].

Полезностният центитален икономически диспозат е съставен от *полезностен икономически инцентит* и *полезностен икономически трансцентит*, които са полезностни *центитални икономически диспозанти* (разновидности на полезностния *центитален икономически диспозант*). В това се качество полезностният икономически инцентит е направена от *общностна икономическа единица* полезностно-инцентитална **икономическа оценка** едновременно на *умелостния икотехномически инцентит* и на *полезностния икономически трансцентит*. Умелостният центитален икотехномически диспозат е съставен от *умелостен икотехномически инцентит* и *умелостен икотехномически трансцентит*, които са умелостни центитални икотехномически диспозанти (разновидности на умелостния центитален икотехномически диспозант). В това си качество умелостният икотехномически инцентит е направена от общностна икономическа единица умелостно-инцентитална **икотехномическа оценка** на *умелостния икотехномически трансцентит*. От своя страна полезностният центитален икономически диспозант и умелостният центитален икотехномически диспозант са разновидности на **полезностния центитен икореномически диспозант*** (utility centitionary ecorenomic disposant) [които разновидности са **полезностни центити икореномически диспозанти*** (utility centitionary ecorenomic disposants)]. Обединението (вж. икономическо обединение) на *полезностния центитален икореномически диспозант* и *полезностния центитен икореномически диспозант* образува **полезностния центитификатен икореномически диспозант*** (utility centitificatic ecorenomic disposant), в който като негови разновидности са включени **полезностните центитификатни икореномически диспозанти*** (utility centitificatic ecorenomic disposants) (към тях се числят полезностният икономически инцен-

тит, полезностният икономически трансцентит, умелостният икотехномически инцентит и умелостният икотехномически транцентит).

Второ, полезностният центитификатент икореномически диспозат е синтез на **полезностния инцентитен икореномически диспозат*** (utility incentive economic dispositive) и **полезностния трансцентитен икореномически диспозат*** (utility transcitive economic dispositive), общо понятие за които е **полезностния центитен икореномически диспозат*** (utility incentive economic dispositive). Полезностният центитен икореномически диспозат е съставен от полезностния центитален икономически диспозант и умелостния центитален икотехномически диспозант. По-специално, полезностният инцентитен икореномически диспозат е съставен от съответстващи си полезностен икономически инцентит и умелостен икотехномически инцентит, при което полезностният икономически инцентит е предметен умелостен икотехномически инцентит и е негова полезностно-инцентитална икономическа оценка, а полезностният трансцентитен икореномически диспозат е съставен от съответстващи си полезностен икономически трансцентит и умелостен икотехномически трансцентит, при което полезностният икономически трансцентит е предметен умелостен икотехномически трансцентит и е негова полезностно-трансцентитална икономическа оценка. В границите на полезностния инцентитан икореномически диспозат общо понятие за полезностния икономически и умелостния икотехномически инцентит е полезностният *икореномически инцентит* (той е полезностно-инцентитална икореномическа оценка на полезностния икореномически трансцентит), а в границите на полезностния трансцентитен икореномически диспозат общо понятие за полезностния икономически и умелостния икотехномически трансцентит е полезностният *икореномически трансцентит*.

В полезностния центитификатент икореномически диспозат (в качеството му на конкретна реализация) функцията на полезностния икономически инцентит се изпълнява от **полезностната икономическа предметност** (вж. *полезностен центитален икономически диспозат*), на умелостния икотехномически инцентит – от **умелостната икотехномическата предметност** (вж. *умелостен центитален икотехномически диспозат*), на полезностния икономически трансцентит – от *икономическата полезност*, и на умелостния икотехномически трансцентит – от икотехномическото умение. Това положение е илюстрирано във фиг. 2.

Фиг.2. Конкретна реализация на полезностния центитификатен икореномически диспозат

Разновидости на полезностния центитификатен икореномически диспозат са *стопанственият полезностен центитификатен икореномически диспозат*

позат* (pronomizing utility centitificatic econonomic disposate), **производственият ползностен центитификатен икореномически диспозат*** (production utility centitificatic econonomic disposate), **потребителният ползностен центитификатен икореномически диспозат*** (consumption utility centitificatic econonomic disposate), **факторният ползностен центитификатен икореномически диспозат*** (factor utility centitificatic econonomic disposate) [в т.ч. **факторен производствен ползностен центитификатен икореномически диспозат*** (factor production utility centitificatic econonomic disposate) и **факторен потребителен ползностен центитификатен икореномически диспозат*** (factor consumption utility centitificatic econonomic disposate)], **продуктивият ползностен центитификатен икореномически диспозат*** (product utility centitificatic econonomic disposate) [в т.ч. **продуктов производствен ползностен центитификатен икореномически диспозат*** (product production utility centitificatic econonomic disposate) и **продуктов потребителен ползностен центитификатен икореномически диспозат*** (product consumption utility centitificatic econonomic disposate)]].

ПОЛЕЗНОСТНА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА МАЩАБА НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО (utility returns to consumption scale) (**ки**) – във:

намаляваща ползностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.);

нарастваща ползностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.);

постоянна ползностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (utility reproductional economic system) (*) – *възпроизводствена икономическа система, входът и изходът на която (възпроизводственият икономически ресурс и възпроизводственият икономическият резултат в качеството им на нейни ингредиенти) имат ползностно изражение (те са ползностни форми с ползностни измерители); икономическа система, в която протича **ползностно икономическо възпроизводство*** (utility economic reproduction); една от разновидностите на **ползностната икономическа система**. Нейният икономически оператор също има ползностно изражение. Това показва, че и самата ползностна възпроизводствена икономическа система в нейната цялост има ползностен характер. По своята вътрешна определеност тя е **полз-***

ностна същностна възпроизводствена икономическа система* (utility essential reproductional economic system). Представлява частен случай на ценностната възпроизводствена икономическа система. Неин частен случай е *полезностно-сингуларната ценностна възпроизводствена икономическа система*. Полезностната възпроизводствена икономическа система е *икономическа система* (наречена *ингредиентна икономическа система*), в която се извършва *полезностно възпроизводствено икономическо преобразование** (utility reproductional economic transformation); система, в която се осъществява *полезностно икономическото възпроизводство** (utility economic reproduction). Представлява *ингредиентна икономическа система от нулев ранг* (вж. *ранжиране на ингредиентните икономически системи*).

Входният икономически ингредиент и изходният икономически ингредиент на полезностната възпроизводствена икономическа система са *полезностни възпроизводствени икономически ингредиенти** (utility reproductional economic ingredients) [в т.ч. *входен полезностен възпроизводствен икономически ингредиент** (input utility reproductional economic ingredient) и *изходен полезностен възпроизводствен икономически ингредиент** (output utility reproductional economic ingredient)]. Те са начин на съществуване и обективизиране на *полезностното възпроизводствено икономическо богатство** (utility reproductional economic wealth) [в т.ч. на *входното полезностно възпроизводствено икономическо богатство** (input utility reproductional economic wealth) и на *изходното полезностно възпроизводствено икономическо богатство** (output utility reproductional economic wealth)] и приемат формата на (и се разглеждат като) *полезностни възпроизводствени икономически запаси** (utility reproductional economic stocks), които са разновидност на *възпроизводствените икономическите запаси* [в т.ч. *входен полезностен възпроизводствен икономически запас** (input utility reproductional economic stock), който е разновидност на *входния възпроизводствен икономически запас*, и *изходен полезностен възпроизводствен икономически запас** (output utility reproductional economic stock)], който е разновидност на *изходния възпроизводствен икономически запас*. Входният полезностен възпроизводствен икономически запас (входният полезностен възпроизводствен икономически ингредиент) се определя като *полезностен възпроизводствен икономически ресурс** (utility reproductional economic resource), който е разновидност на *възпроизводствения икономически ресурс*, а изходният полезностен възпроизводствен икономически запас (изходният полезностен възпроизводствен икономически ингредиент) – като *полезностен възпроизводствен икономически ре-*

зултат* (utility reproductional economic result), който е разновидност на *възпроизводствения икономически резултат*. Полезностният възпроизводствен икономическият ресурс и полезностният възпроизводствен икономическият резултат са разновидности на по-общото понятие за полезностни възпроизводствени икономически запаси. Полезностната възпроизводствена икономическа система е *система, която преобразува (трансформира) полезностни възпроизводствени икономически ресурси във полезностни възпроизводствени икономически резултати*. Това е същността на полезностното възпроизводствено икономическо преобразование.

Способността на полезностната възпроизводствена икономическа система да извършва възпроизводствено ресурсно-субстанционално преобразование се разглежда като *полезностна възпроизводствена субстанционалност на икономическата система** (utility reproductional substantiality of the economic system) [като *полезностна възпроизводственост на икономическата система** (utility reproductionality of the economic system) или още като *полезностна икономическа възпроизводственост** (utility economic reproductionality)]. Полезностният възпроизводствен икономически ресурс е *ресурсно полезно възпроизводствено икономическо богатство* (resource utility reproductional economic wealth), а полезностният възпроизводствен икономически резултат е *резултатно полезно възпроизводствено икономическо богатство* (resultive utility reproductional economic wealth). Разглежданата система преобразува (трансформира, превръща) ресурсното полезно възпроизводствено икономическо богатство (полезностния възпроизводствен икономическия ресурс) в резултатно полезно възпроизводствено икономическо богатство (във полезен възпроизводствен икономически резултат), което е цел на нейното поведение. Полезностното възпроизводствено икономическо преобразование е една от разновидностите на по-общото понятие за *възпроизводствено икономическо преобразование*. На полезностното възпроизводствено икономическо преобразование отговарят (съответствуват) понятията за *полезностно възпроизводствено икономическо изображение** (utility reproductional economic mapping), което е разновидност на *възпроизводственото икономическо изображение*, *полезностно възпроизводствено икономическо съответствие** (utility reproductional economic correspondence), което е разновидност на *възпроизводственото икономическо съответствие*, *полезностен възпроизводствен икономически оператор** (utility reproductional economic operator), който е разновидност на *възпроизводствения икономически оператор*, и *полезностен възпроизводствен икономически процес** (utility repro-

ductional economic process), който е разновидност на **възпроизводствения икономически процес** (вж. *икономическо изображение, икономическо съответствие, икономически оператор, икономически процес, икономическо богатство*).

Полезностната възпроизводствена икономическа система се представя като последователност от преминаващи една в друга **полезностни икономически фази** (utility economic phases) на преобразуване на полезностните икономическите ingredienti от една възпроизводствена ресурсно-субстанциална форма в друга ресурсно-субстанциална форма. Затова те са **полезностни възпроизводствени икономически фази*** (utility reproductional economic phases), а преобразуваните в тях полезностни икономически ingredienti – полезностни възпроизводствени икономически ingredienti (полезностни възпроизводствени ресурсно-субстанциални икономически ingredienti). Полезностната възпроизводствена икономическа система при *непазарната икономика* е последователност, състояща се от три преминаващи една в друга полезностни възпроизводствени икономически фази (изразени в полезностна форма): (1) **полезностно непазарно-икономическо производство*** (utility non-marketly-economic production) (полезностно непазарно-икономическо-обусловено *производство*), (2) **полезностно непазарно-икономическо разпределение*** (utility non-marketly-economic distribution) (на дохода) (полезностно непазарно-икономическо-обусловено *разпределение*) и (3) **полезностно непазарно-икономическо потребление*** (utility non-marketly-economic consumption) (полезностно непазарно-икономическо-обусловено *потребление*). Полезностната възпроизводствена икономическа система при *пазарната икономика* е последователност, състояща се най-малко от четири преминаващи една в друга полезностни възпроизводствени икономически фази: (1) **полезностно пазарно-икономическо производство*** (utility marketly-economic production) (полезностно пазарно-икономическо-обусловено *производство*), (2) **полезностна пазарно-икономическа размяна*** (utility marketly-economic exchange) (полезностна пазарно-икономическо-обусловена *размяна*), (3) **полезностно пазарно-икономическо разпределение*** (utility marketly-economic distribution) (на дохода) (полезностно пазарно-икономическо-обусловено *разпределение*) и (4) **полезностно пазарно-икономическо потребление*** (utility marketly-economic consumption) (полезностно пазарно-икономическо-обусловено *потребление*). По-специално, ако пазарната икономика е и *финансова пазарна икономика*, тогава полезностната възпроизводствена икономическа система включва и пе-

та фаза – **полезностна финансова размяна*** (utility financial exchange) (полезностна размяна на парични агрегати).

При *икономиката* като по-общо понятие (чиито разновидности са непазарната икономика и пазарната икономика, в т.ч. и финансовата пазарна икономика) полезностната възпроизводствената икономическа система е последователност, състояща се най-малко от три преминаващи една в друга полезностни възпроизводствени икономически фази: (1) **полезностно икономическо производство*** (utility economic production) (полезностно икономическо-обусловено производство) като общо понятие за полезностното непазарно-икономическото и полезностното пазарно-икономическото производство, (2) **полезностно икономическо разпределение*** (utility economic distribution) (на дохода) (полезностно икономическо-обусловено разпределение) като общо понятие за полезностно непазарно-икономическото и полезностно пазарно-икономическото разпределение и (3) **полезностно икономическо потребление*** (utility economic consumption) (полезностно икономическо-обусловено потребление) като общо понятие за полезностно непазарно-икономическото и полезностно пазарно-икономическото потребление. (Вж. *възпроизводствен обхват на поддържането, възпроизводствена икономика, възпроизводствени фази, възпроизводство, икономическо възпроизводство.*)

Всяка полезностна възпроизводствена икономическа фаза поотделно представлява относително-обособена *полезностна икономическа система* (респ. *полезностна икономическа подсистема*), наречена **полезностна възпроизводствена фазова икономическа система*** (utility reproductional phasic economic system), на трансформиране на полезностни възпроизводствени икономически ресурси във полезностни възпроизводствени икономически резултати, което е полезностният възпроизводствен икономически процес. Всяка фаза на функционирането на полезностната възпроизводствена икономическа система (полезностното икономическо производство, полезностната икономическа размяна, полезностното икономическо разпределение и полезностното икономическо потребление) се интерпретира като **елементарна полезностна възпроизводствена икономическа система*** (elementary utility reproductional economic system). В този смисъл която и да е полезностна възпроизводствена икономическа система е изградена от елементарни полезностни възпроизводствени икономически системи (подсистеми) (полезностни възпроизводствени фазови икономически системи). Те са **полезностната производствена икономическа система*** (utility production economic system), **полезностната разменна икономическа система*** (utility exchange economic system), **полез-**

ностната *разпределителна икономическа система** (utility distribution economic system) и *ползностната потребителна икономическа система** (utility consumptionary economic system).

Когато към ползностната възпроизводствена икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната икономическа акумулативност*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *текуща ползностна възпроизводствена икономическа система* (flowing utility reproductional economic system) [в нея протича *текущо ползностно икономическо възпроизводство* (flowing utility economic reproduction)] и *интегрална ползностна възпроизводствена икономическа система* (integral utility reproductional economic system) [същото като *капиталова ползностна възпроизводствена икономическа система* (capital utility reproductional economic system)] [в нея протича *интегрално ползностно икономическо възпроизводство* (integral utility economic reproduction), същото като *капиталово ползностно икономическо възпроизводство* (capital utility economic reproduction), натурално икономическо възпроизводство на капитала].

Когато към ползностната възпроизводствена икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *индивидуална ползностна възпроизводствена икономическа система* (individual utility reproductional economic system) [в нея протича *индивидуално ползностно икономическо възпроизводство* (individual utility economic reproduction)]; *фирмена ползностна възпроизводствена икономическа система* (firm utility reproductional economic system) [в нея протича *фирмено ползностно икономическо възпроизводство* (firm utility economic reproduction)]; *обществена ползностна възпроизводствена икономическа система* (social utility reproductional economic system) [в нея протича *обществено ползностно икономическо възпроизводство* (social utility economic reproduction)] и други.

Когато към ползностната възпроизводствена икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната икономическа равнищност*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *ползностна възпроизводствена микроикономическа система* (utility reproductional microeconomic system) [в нея протича *ползностно микроикономическо възпроизводство* (utility microeconomic reproduction)]; *ползностна възпроизводствена мезоикономическа система* (utility reproductional mesoeconomic system) [в нея протича *ползностно мезоикономическо възпроизводство* (utility mesoeconomic reproduction)]; *ползностна възпроизводствена макроиконо-*

мическа система (utility reproductional macroeconomic system) [в нея протича **полезностно макроикономическо възпроизводство** (utility macroeconomic reproduction)].

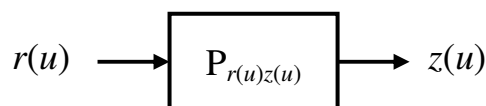
В полезностната възпроизводствена икономическа система $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$ (фиг. 1), която е от типа “ресурсно-резултатна система”, с $r(u)$ е означен нейният входен икономически ингредиент (полезностният икономически ресурс, входното полезностно икономическо богатство), а с $z(u)$ – нейният изходен икономически ингредиент (полезностният икономически резултат, изходното полезностно икономическо богатство). Тя се представя от операторното уравнение

$$S_{rs(u)}^{r(u)z(u)} \equiv \{z(u) = P_{r(u)z(u)}(r(u))\},$$

респ. от полезностното ресурсно-субстанциално икономическо изображение

$$P_{r(u)z(u)}: r(u) \rightarrow z(u),$$

където $r(u) \rightarrow z(u)$ е полезностното ресурсно-субстанциално икономическо съответствие, а $P_{r(u)z(u)}$ е нейният оператор, т.е. е **полезностният възпроизводителен икономически оператор*** (utility reproductional economic operator) (последният е разновидност на по-общото понятие за **възпроизводителен икономически оператор**).

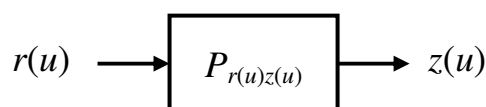

Фиг. 1. Полезностна ресурсно-резултатна възпроизводствена икономическа система

Полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс при полезностната възпроизводствена икономическа система в условията на линейно икономическо преобразование

Линейният полезностен възпроизводителен икономически оператор* (linear utility reproductional economic operator) $P_{r(u)z(u)}$ линейно прилага (линейно оперира с) икономическата величина $P_{r(u)z(u)}$, която е **полезностната резултатна производителност на икономическия ресурс** (или просто – **полезностната производителност на икономическия ресурс**) (подразбира се – на възпроизводствения икономически ресурс) при полезностната възпроизводствена икономическа система. Тя е разновидност на **икономическата производител-**

ност, следователно – и на по-общото понятие за *изходна креативност на входния икономически ингредиент*. Величината $P_{r(u)z(u)}$ показва какъв полезен възпроизводствен икономически резултат [чиято обща величина е $z(u)$] се индуцира (се създава) от (респ. съответствува на) единица полезен възпроизводствен икономически ресурс [чиято обща величина е $r(u)$] в разглежданата полезностна възпроизводствена икономическа система $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$. Полезностната резултатна производителност $P_{r(u)z(u)}$ в системата $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$ е реализация на полезностния възпроизводствен икономически оператор $P_{r(u)z(u)}$ и тя е показана на фиг. 2. От своя страна линейният полезностен възпроизводствен икономически оператор $P_{r(u)z(u)}$ **се реализира най-вече в две разновидности** – като пропорционален и като интегрален оператор.

Фиг. 2. Полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс при полезностната възпроизводствена икономическа система

Пропорционалният полезностен възпроизводствен икономически оператор* (proportioal utility reproductional economic operator) линейно прилага икономическата величина $AP_{r(u)z(u)}$, която се определя като *средна полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс* (подразбира се – на възпроизводствения икономически ресурс) при полезностната възпроизводствена икономическа система $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$. Величината $AP_{r(u)z(u)}$ показва **средно** какъв размер от полезностния възпроизводствен икономически резултат [чиято обща величина е $z(u)$] се индуцира (създава) от (респ. съответствува на) единица полезен възпроизводствен икономически ресурс [чиято обща величина е $r(u)$] в системата $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$, т.е.

$$z(u) = AP_{r(u)z(u)} r(u), \text{ респ. } AP_{r(u)z(u)} = \frac{z(u)}{r(u)}.$$

От своя страна **интегралният полезностен възпроизводствен икономически оператор*** (integral utility reproductional economic operator) линейно прилага икономическата величина $MP_{r(u)z(u)}$, която се определя като *пределна*

полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс (подразбира се – на възпроизводствения икономически ресурс) при полезностната възпроизводствена икономическа система $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$. Величината $MP_{r(u)z(u)}$ показва **нарастването** (прираста) на полезностния възпроизводствен икономически резултат $z(u)$, породено при постоянни други условия от единица нарастване на полезностния възпроизводствен икономически ресурс $r(u)$, т.е.

$$z(u) = \int_{r(u)=0}^{r(u)_0} MP_{r(u)z(u)} dr(u), \text{ респ. } MP_{r(u)z(u)} = \frac{dz(u)}{dr(u)}.$$

Пределната полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс $MP_{r(u)z(u)}$ е съотношението между диференциалното нарастване на полезностния възпроизводствен икономически резултат $z(u)$ и диференциалното нарастване на полезностния възпроизводствен икономически ресурс $r(u)$ и е функция на $r(u)$. Средната и пределната полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс $AP_{r(u)z(u)}$ и $MP_{r(u)z(u)}$ при полезностната възпроизводствена икономическа система $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$ **са разновидности на посоченото по-горе по-общо понятие** за полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс $P_{r(u)z(u)}$ при същата тази система.

Съотношението между пределната и средната полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс е *полезностната еластичност на икономическия резултат към икономическия ресурс* $EL_{r(u)z(u)}$ при полезностната възпроизводствена икономическа система $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$. Тя се определя по формулата

$$EL_{r(u)z(u)} = MP_{r(u)z(u)} : AP_{r(u)z(u)} = \frac{dz(u)}{dr(u)} : \frac{z(u)}{r(u)} = \frac{dz(u)}{z(u)} : \frac{dr(u)}{r(u)}.$$

При постоянни други условия еластичността от вида $EL_{r(u)z(u)}$ показва с колко процента се променя полезностният възпроизводствен икономически резултат $z(u)$ при един процент промяна на полезностния възпроизводствен икономически ресурс $r(u)$ при системата $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$.

Полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат при полезностната възпроизводствена икономическа система в условията на линейно икономическо преобразование

На понятието за средна резултатна производителност на икономическия ресурс $AP_{r(u)z(u)}$ при полезностната възпроизводствена икономическа система може да се съпостави реципрочното на него понятие за *средна полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат* (позразбира се – на възпроизводствения икономически резултат) $AB_{z(u)r(u)}$ при същата тази полезностна възпроизводствена икономическа система $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$. Величината $AB_{z(u)r(u)}$ показва *средно* какъв размер полезен възпроизводствен икономически ресурс [чиято обща величина е $r(u)$] се поглъща (се абсорбира) от (респ. съответствува на) единица полезен възпроизводствен икономически резултат [чиято обща величина е $z(u)$] в системата $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$, т.е.

$$r(v) = AB_{z(u)r(u)}z(u), \text{ респ. } AB_{z(u)r(u)} = \frac{r(u)}{z(u)}.$$

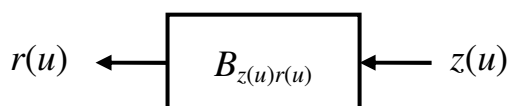
Тъй като средната полезностна резултатна производителност на икономически ресурс и средната полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат при системата $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$ са взаимно реципрочни икономически величини, тяхното произведение е равно на единица, т.е. $AP_{r(u)z(u)} \cdot AB_{z(u)r(u)} = 1$.

От своя страна на понятието за пределна полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс $MP_{r(u)z(u)}$ при полезностната възпроизводствена икономическа система $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$ може да се съпостави реципрочното на него понятие за *пределна полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат* $MB_{z(u)r(u)}$ при същата тази система $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$. Величината $MB_{z(u)r(u)}$ показва *нарастването* (прираста) на полезностния възпроизводствен икономически ресурс $r(u)$, породено при постоянни други условия от единица нарастване на полезностния възпроизводствен икономически резултат $z(u)$ при системата $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$, т.е.

$$r(u) = \int_{z(u)=0}^{z(u)_0} MB_{z(u)r(u)} dz(u), \text{ респ. } MB_{z(u)r(u)} = \frac{dr(u)}{dz(u)}.$$

Пределната полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат $MB_{z(u)r(u)}$ е съотношението между диференциалното нарастване на полезност-

ния възпроизводствен икономически ресурс $r(u)$ и диференциалното нарастване на полезностния възпроизводствен икономически резултат $z(u)$ и е функция на $z(u)$. Тъй като пределната полезностна резултатна производителност на икономически ресурс и пределната полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат при системата $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$ са взаимно реципрочни икономически величини, тяхното произведение е равно на единица, т.е. $MP_{r(u)z(u)} \cdot MB_{z(u)r(u)} = 1$. Средната и пределната полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат $AB_{z(u)r(u)}$ и $MB_{z(u)r(u)}$ при системата $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$ са **разновидности на по-общото понятие** за полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат при същата тази система $B_{z(u)r(u)}$. Тя е демонстрирана на фиг. 3. От своя страна полезностната ресурсна разходност на икономическия резултат е разновидност на по-общото понятие за **ресурсна разходност на икономическия резултат**.

Фиг. 3. Полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат при полезностната възпроизводствена икономическа система

Съотношението между пределната и средната полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат е *полезностната еластичност на икономическия ресурс към икономическия резултат* $EL_{z(u)r(u)}$ (подразбира се – към възпроизводствения икономически резултат) при полезностната възпроизводствена икономическа система $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$. Тя се определя по формулата

$$EL_{z(u)r(u)} = MB_{z(u)r(u)} : AB_{z(u)r(u)} = \frac{dr(u)}{dz(u)} \cdot \frac{r(u)}{z(u)} = \frac{dr(u)}{r(u)} \cdot \frac{dz(u)}{z(u)}.$$

При постоянни други условия полезностната еластичност от вида $EL_{z(u)r(u)}$ показва с колко процента се променя полезностният възпроизводствен икономически ресурс $r(u)$ при един процент промяна на полезностния възпроизводствения икономически резултат $z(u)$ при системата $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен полезностна възпроизводствена икономическа система се конституират още и съответстващите на последната понятия за **полезностна възпроизводствена**

консуматорска система* (utility reproductional consumptionary system), **полезностна възпроизводствена стопанска система*** (utility reproductional protoeconomic system), **полезностна възпроизводствена пазарно-икономическа система*** (utility reproductional marketly-economic system) и **полезностна възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа система*** (utility reproductional financially-marketly-economic system). Общо за всички тях е понятието за **полезностна възпроизводствена поддържаща система*** (utility reproductional sustenance /sustaining/ system) (за полезностна възпроизводствена система при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТНА ДВУСТРАННА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility bilateral economic worth) (*) – **двустранна икономическа ценност** $W^{LLU}(y) = \{OW^U(y)\}^{LL}$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси*), която се състои от **полезностни двустранни икономически фоценности** $\{OW^U(y)\}^{LL}$, т.е. само от **икономически полезности**. Разновидност е едновременно на двустранната и на **полезностната икономическа ценност** $W^{LU}(y)$. Според **икономическото отношение** разновидности на $W^{LLU}(y)$ са **полезностната двустранна ценност на икономическия продукт*** (utility bilateral worth of the economic product) $W^{LLU}(q)$ и **полезностната двустранна ценност на икономическия фактор*** (utility bilateral worth of the economic factor) $W^{LLU}(x)$. Ето защо

$$W^{LLU}(y) = W^{LLU}(q), W^{LLU}(x).$$

ПОЛЕЗНОСТНА ДВУСЪСТАВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility two-composite economic worth), **полезностна еднотипова двусъставна икономическа ценност**, (*) – **еднотипова двусъставна икономическа ценност**

$$W^{TU}(y) = \{OW^U(y)\}^T = \{U(y)\}^T,$$

която се състои от две **полезностни икономически фоценности**

$$\{OW^U(y)\}^T = \{OW^U_1(y), OW^U_2(y)\},$$

респ. от две **икономически полезности** $\{U(y)\}^2 = \{U_1(y), U_2(y)\}$. Тя е същото като **полезностна еднотипова двусъставна икономическа ценност**

$$W^{TXU}(y) = \{OW^U(y)\}^{TX} = \{U(y)\}^T,$$

която се състои от две **полезностни еднотипови икономически фоценности**

$$\{OW^U(y)\}^{TX} = \{OW^U_1(y), OW^U_2(y)\}^X.$$

Според *икономическото отношение* разновидности на $W^{TU}(y)$ са още **полезностната двусъставна ценност на икономическия продукт*** (utility two-composite worth of the economic product) $W^{TU}(q)$ и **полезностната двусъставна ценност на икономическия фактор*** (utility two-composite worth of the economic factor) $W^{TU}(x)$. Ето защо

$$W^{TU}(y) = W^{TU}(q), W^{TU}(x).$$

ПОЛЕЗНОСТНА ДВУСЪСТАВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (utility two-composite economic worth) (**ки**) – във:

полезностна еднотипова двусъставна икономическа ценност (същото както *полезностна двусъставна икономическа ценност*);

полезностна двусъставна икономическа ценност.

ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ИЗОКВАНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЛИНИЯ (utility dispositional isoquant economic function) (**ки**) – във:

материално-нематериална полезностна диспозиционна изоквантна икономическа линия.

ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (utility dispositional economic function) (**ки**) – във:

двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;

двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция с взаимозаместващи се продукти;

двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция с постоянна еластичност на заместването на продуктите;

динамична двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;

динамична продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция;

линейна двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;

мултипликативна двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;

продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция;

степенна двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;

хомогенна двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция;

хълм на двупродуктовата материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция.

ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ВЗАИМОЗАМЕЩАЩИ СЕ ПРОДУКТИ (utility dispositional economic function with products-substitution) (**ки**) – във:

двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция с взаимозаместващи се продукти.

ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ С ПОСТОЯННА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА ПРОДУКТИТЕ (utility dispositional economic function with constant elasticity of input-productss substitution) (**ки**) – във:

двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция с постоянна еластичност на заместването на продуктите.

ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АНГАЖИРАНОСТ (utility dispositional production economic engageness) (**ки**) – във:

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа ангажираност.

ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ (utility dispositional production economic returns) (**ки**) – във:

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост.

ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪПЛЪТЕНОСТ (utility dispositional production economic incarnateness) (**ки**) – във:

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност.

ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ (utility dispositional production economic effectiveness /effectivity/) (**ки**) – във:

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа ефективност.

ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗПОЛЗВАЕМОСТ (utility dispositional production economic usableness) (**ки**) – във:

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа използваемост.

ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАПРЕГНАТОСТ (utility dispositional production economic strenuousness /tenseness/) (**ки**) – във:

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа напрегнатост.

ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАСИТЕНОСТ (utility dispositional production economic saturation) (**ки**) – във:

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа наситеност.

ПОЛЕЗНОСТНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАТОВАРЕНОСТ (utility dispositional production economic loading) (**ки**) – във:

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа натовареност.

ПОЛЕЗНОСТНА ЕДНОСТРАННА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility unilateral economic worth) (*) – *едностранна икономическа ценност* $W^{LU}(y) = \{OW^U(y)\}^L$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси*), която се състои от *полезностни едностранни икономически фоценности* $\{OW^U(y)\}^L$, т.е. само от *икономически полезности*. Разновидност е едновременно на едностранната и на *полезностната икономическа ценност* $W^{LU}(y)$. Според *икономическото отношение* разновидности на $W^{LV}(y)$ са *полезностната едностранна ценност на икономическия продукт** (utility unilateral worth of the economic product) $W^{LU}(q)$ и *полезностната едностранна ценност на икономическия фактор** (utility unilateral worth of the economic factor) $W^{LU}(x)$. Ето защо $W^{LU}(y) = W^{LU}(q), W^{LU}(x)$.

ПОЛЕЗНОСТНА ЕДНОСТРАННА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ (utility unilateral economic fo-worth) (**ки**) – във:

полезностни едностранни икономически фоценности.

ПОЛЕЗНОСТНА ЕДНОСЪСТАВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility one-composite economic worth), *полезностна еднотипова едносъставна икономическа ценност*, (*) – *икономическа ценност* $W^{OU}(y) = \{OW^U(y)\}^O = \{U(y)\}^O = U(y)$ на някакъв икономически запас y (вж. *икономически запаси*),

която се състои само от една *полезностна икономическа фоценност* $\{OW^U(y)\}^O = \{U(y)\}^O$, т.е. само от една *икономическа полезност* $\{U(y)\}^O = U(y)$. Тя е същото като *проста полезностно-сингуларна икономическа ценност* и като *полезностната еднотипова едносъставна икономическа ценност* $W^{OXU}(y) = \{OW^U(y)\}^{XO} = \{U(y)\}$ [където $\{OW^U(y)\}^{XO}$ е една *полезностна еднотипова икономическа фоценност*] и следователно е разновидност на *еднотиповата икономическа ценност* $W^X(y) = \{OW(y)\}^X = [\{OW^V(y)\}, \{OW^U(y)\}] = [\{V(y)\}, \{U(y)\}]$. Разновидност е и на *полезностната икономическа ценност* $W^U(y) = \{\{OW^U(y)\}\} = \{U(y)\}$. Според *икономическото отношение* разновидности на $W^{OU}(y)$ са *полезностната едносъставна ценност на икономическия продукт** (utility one-composite worth of the economic product) $W^{OU}(q)$ и *полезностната едносъставна ценност на икономическия фактор** (utility one-composite worth of the economic factor) $W^{OU}(x)$. Ето защо $W^{OU}(y) = W^{OU}(q)$, $W^{OU}(x)$.

ПОЛЕЗНОСТНА ЕДНОСЪСТАВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (utility one-composite economic worth) (**ки**) – във:

полезностна еднотипова едносъставна икономическа ценност (същото като *полезностна едносъставна икономическа ценност* и като *проста полезностно-сингуларна икономическа ценност*);

полезностна едносъставна икономическа ценност.

ПОЛЕЗНОСТНА ЕДНОТИПОВА ДВУСЪСТАВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility one-typical two-composite economic worth) – същото като *полезностна двусъставна икономическа ценност.*

ПОЛЕЗНОСТНА ЕДНОТИПОВА ЕДНОСЪСТАВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility one-typical one-composite economic worth) – същото като *проста полезностно-сингуларна икономическа ценност* и като *полезностна едносъставна икономическа ценност.*

ПОЛЕЗНОСТНА ЕДНОТИПОВА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ (value one-typical economic fo-worth) (**ки**) – във:

полезностни еднотипови икономически фоценности.

ПОЛЕЗНОСТНА ЕДНОТИПОВА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility one-typical economic worth) – същото като *полезностна икономическа ценност.*

ПОЛЕЗНОСТНА ЕДНОТИПОВА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (utility one-typical economic worth) (**ки**) – във:

полезностна еднотипова двусъставна икономическа ценност (същото като полезностна двусъставна икономическа ценност);

полезностна еднотипова едносъставна икономическа ценност (същото като полезностна икономическа ценност, като полезностна едносъставна икономическа ценност и като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност).

ПОЛЕЗНОСТНА ЕКВИВАЛЕНТНОСТ* (utility equivalence) – състояние на балансираност на устойчивото състояние на *икономическата система*, постигано чрез равни (изравнени) количества полезност (изразени ценово или по друг начин) на *икономическите ingredienti*. Стои в основата на *полезностната равновесност*.

ПОЛЕЗНОСТНА ЕКСТРОВЕРТНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ* (utility extroverted economic fo-worth) (*) – *екстровертна икономическа фоценност* $OW^{EU}(y) = U^E(y)$, която представлява екстровертната икономическа полезност. Полезностните екстровертни фоценности $\{OW^{EU}(y)\}$ са елементарни (първични) съставки, които формират *полезностната екстровертна икономическа ценност* $W^{EU}(y)$.

ПОЛЕЗНОСТНА ЕКСТРОВЕРТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility extroverted economic worth) (*) – *еднотипова екстровертна икономическа ценност* $W^{EU}(y) = \{OW^{EU}(y)\} = \{U^E(y)\}^X$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси*), която се състои само от *екстровертни икономически полезности* $\{U^E(y)\}$, представляващи **полезностни екстровертни икономически оценки*** (utility extroverted economic estimations), където $OW^{EU}(y) = U^E(y)$ е *полезностната интровертна икономическа фоценност*, Според *икономическото отношение* разновидности на $W^{EU}(y)$ са **полезностната екстровертна ценност на икономическия продукт*** (utility extroverted worth of the economic product) $W^{EU}(q)$ и **полезностната екстровертна ценност на икономическия фактор*** (utility extroverted worth of the economic factor) $W^{EU}(x)$. Ето защо $W^{EU}(y) = W^{EU}(q), W^{EU}(x)$.

ПОЛЕЗНОСТНА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (utility elasticity of economic result to the economic resource) (подразбира се – към възпроизводствения икономически

ресурс) (*) – съотношение $EL_{r(u)z(u)}$ между *пределната полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс* $MP_{r(u)z(u)}$ и *средната полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс* $AP_{r(u)z(u)}$ при *полезностната възпроизводствена икономическа система* $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$. Една от разновидности на *еластичността на икономическия резултат към икономическия ресурс*. Определя по формулата

$$EL_{r(u)z(u)} = MP_{r(u)z(u)} : AP_{r(u)z(u)} = \frac{dz(u)}{dr(u)} : \frac{z(u)}{r(u)} = \frac{dz(u)}{z(u)} : \frac{dr(u)}{r(u)}.$$

При постоянни други условия еластичността от вида $EL_{r(u)z(u)}$ показва с колко процента се променя **полезностният възпроизводствен икономически резултат*** (utility reproductional economic result) (*изходът* на системата $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$) $z(u)$ при един процент промяна на **полезностния възпроизводствен икономически ресурс*** (utility reproductional economic resource) (на *входа* на същата система) $r(u)$.

ПОЛЕЗНОСТНА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ (utility elasticity of economic resource to the economic result) (подразбира се – към възпроизводствения икономически резултат) (*) – съотношение $EL_{z(u)r(u)}$ между *пределната полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат* $MB_{z(u)r(u)}$ и *средната полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат* $AB_{z(u)r(u)}$ при *полезностната възпроизводствена икономическа система* $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$. Една от разновидностите на *еластичността на икономическия ресурс към икономическия резултат*. Определя по формулата

$$EL_{z(u)r(u)} = MB_{z(u)r(u)} : AB_{z(u)r(u)} = \frac{dr(u)}{dz(u)} : \frac{r(u)}{z(u)} = \frac{dr(u)}{r(u)} : \frac{dz(u)}{z(u)}.$$

При постоянни други условия полезностната еластичност от вида $EL_{z(u)r(u)}$ показва с колко процента се променя **полезностния възпроизводствен икономически ресурс*** (utility reproductional economic resource) $r(u)$ при един процент промяна на **полезностния възпроизводствен икономически резултат*** (utility reproductional economic result) $z(u)$ при системата $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$.

ПОЛЕЗНОСТНА ИЗОКВАНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЛИНИЯ (utility isoquant economic function) (**ки**) – във:

материално-нематериална полезностна диспозиционна изоквантна икономическа линия.

ПОЛЕЗНОСТНА ИЗОКВАНТНА КАРТА (material-immaterial utility isoquant map) (**ки**) – ВЪВ:

материално-нематериална полезностна изоквантна карта (вж. *материално-нематериална полезностна диспозиционна изоквантна икономическа линия*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИЗОФАКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНФИГУРАЦИЯ* (utility isofactor economic configuration) (в микр.) – същото като *полезностна икономическа изофактора (в микр.)*.

ПОЛЕЗНОСТНА ИЗОФАКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА КРИВА* (utility isofactor economic curve) (в микр.) (*) – *икономическа конфигурация* с отрицателен наклон към координатните оси (геометрично място от *икономически точки*), разположена в двумерното **пространство на икономическите полезности*** (economic utility space), всяка точка от която представя комбинация от *обеи на общите икономически полезности* на двама индивиди (т.е. комбинация от два вида общи икономически полезности) в *микроикономиката*, при наличието на които (полезности) и при постоянни други условия тези двама индивиди имат възможността съвместно да сътворяват и да прилагат даден вид *производствен икономически фактор* в постоянно количество. Движението на точка по полезностната изофакторна крива (т.е. преминаването от една към друга комбинация от *обеи на двата вида общи полезности*) не променя количеството на сътворявания и прилагания от тях *производствен фактор* от дадения вид. Полезностната изофакторна крива е разновидност на *полезностната икономическа изофактора* (на *полезностната изофакторна икономическа конфигурация*), на *феноменната икономическа изокванта* (на *феноменната икономическа изоингредиента*), както и на *икономическата изокванта* (на *икономическата изоингредиента*, на *изоквантната икономическа конфигурация*) изобщо. Частен случай е на *изоквантната икономическа линия* (на *изоингредиентната икономическа линия*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИЗОФАКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА КРИВА ПОВЪРХНИНА* (utility isofactor economic curved surface) (в микр.) (*) – *икономическа конфигурация* с отрицателен наклон към координатните оси (геометрично място от *икономически точки*), разположена в *тримерното пространство на ико-*

.....

номическите полезности* (economic utility space), всяка точка от която представя комбинация от обеми на *общите икономически полезности* на трима индивиди (т.е. комбинация от три вида общи икономически полезности) в *микроикономиката*, при наличието на които (полезности) и при постоянни други условия тези трима индивиди имат възможността съвместно да сътворяват и да прилагат даден вид *производствен икономически фактор* в постоянно количество. Движението на точка по полезностната изофакторна крива повърхнина (т.е. преминаването от една към друга комбинация от обеми на трите вида общи полезности) не променя количеството на сътворявания и прилагания от тях производствен фактор от дадения вид. Полезностната изофакторна крива повърхнина е разновидност на *полезностната икономическа изофактора* (на *полезностната изофакторна икономическа конфигурация*), на *феноменната икономическа изокванта* (на *феноменната икономическа изоингредиента*), както и на *икономическата изокванта* (на *икономическата изоингредиента*, на *изоквантната икономическа конфигурация*) изобщо. Частен случай е на *изоквантната икономическа повърхнина* (на *изоингредиентната икономическа повърхнина*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИЗОФАКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА КРИВА ХИПЕР-ПОВЪРХНИНА* (utility isofactor economic curved hypersurface) (в микр.) (*) – *икономическа конфигурация* с отрицателен наклон към координатните оси (геометрично място от *икономически точки*), разположена в многомерното **пространство на икономическите полезности*** (economic utility space), всяка точка от която представя комбинация от обеми на *общите икономически полезности* на повече от трима индивиди (т.е. комбинация от повече от три вида общи икономически полезности) в *микроикономиката*, при наличието на които (полезности) и при постоянни други условия тези повече от трима индивиди имат възможността съвместно да сътворяват и да прилагат даден вид *производствен икономически фактор* в постоянно количество. Движението на точка по полезностната изофакторна крива хиперповърхнина (т.е. преминаването от една към друга комбинация от обеми на повечето от три вида общи полезности) не променя количеството на сътворявания и прилагания от тях производствен фактор от дадения вид. Полезностната изофакторна крива хиперповърхнина е разновидност на *полезностната икономическа изофактора* (на *полезностната изофакторна икономическа конфигурация*), на *феноменната икономическа изокванта* (на *феноменната икономическа изоингредиента*), както и на *икономическата изокванта* (на *икономическата изоингредиента*).

ента, на изоквантната икономическа конфигурация) изобщо. Частен случай е на изоквантната икономическа хиперповърхнина (на изоингредиентната икономическа хиперповърхнина).

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИКА* (utility economy) (*) – икономика, която е интерпретирана и изразявана (икономическите ингредиенти на която са измервани) в полезностни икономически единици; икономика, на която е присъща полезностна икономическа метрика и чиито елементи изграждат **полезностно икономическо пространство*** (utility economic space). Разновидност е на ценностната икономика (на трансценденталната икономика), както и на ингредиентната икономика и на проективната икономика. Нейни частни случаи са трудовата полезностна икономика и физическата полезностна икономика. Вж. икономическа полезност и факторна теория за икономическата полезност.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИКА (utility economy) (**ки**) – във:

полезностна икономика;

трудова полезностна икономика;

физическа полезностна икономика.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОФАКТОРА* (utility economic isofactor) (в микр.), **полезностна изофакторна икономическа конфигурация (в микр.)**, (*) – икономическа конфигурация с отрицателен наклон към координатните оси (геометрично място от икономически точки), разположена в **пространството на икономическите полезности*** (economic utility space), всяка точка от която представя комбинация от обеми на *общите икономически полезности* на няколко индивиди (т.е. комбинация от няколко вида общи икономически полезности) в *микроикономиката*, при наличието на които (полезности) и при постоянни други условия тези няколко индивиди имат възможността да съвместно сътворяват и да прилагат даден вид *производствен икономически фактор* в постоянно количество. Движението на точка по полезностната изофактора (т.е. преминаването от една към друга комбинация от обеми на няколкото вида общи полезности) не променя количеството на сътворявания и прилагания от тях производствен фактор от дадения вид. Полезностната изофактора е разновидност на *феноменната икономическа изокванта* (на *феноменната икономическа изоингредиента*), както и на *икономическата изокванта* (на *икономическата изоингредиента*, на *изоквантната икономическа конфигурация*) изобщо. В зависимост от броя на видовете общи по-

лезности (от броя на индивидите, които я притежават) нейни разновидности са (1) *полезностната изофакторна икономическа крива (в микр.)* – когато броят на видовете полезности е два, (2) *полезностната изофакторна икономическа крива повърхнина (в микр.)* – когато броят на видовете полезности е три, и (3) *полезностната изофакторна крива хиперповърхнина (в микр.)* – когато броят на видовете продукти е повече от три.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНФИГУРАЦИЯ (utility economic configuration) (**ки**) – във:

полезностна изофакторна икономическа конфигурация (в микр.) (същото като *полезностна икономическа изофактора (в микр.)*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА КРИВА (utility economic curve) (**ки**) – във:

полезностна изофакторна икономическа крива (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА КРИВА ПОВЪРХНИНА (utility economic curved surface) (**ки**) – във:

полезностна изофакторна икономическа крива повърхнина (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА КРИВА ХИПЕРПОВЪРХНИНА (utility economic curved hypersurface) (**ки**) – във:

полезностна изофакторна икономическа крива хиперповърхнина (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА МАТРИЦА НА ХЕСЕ, О. [ИНДИВИДУАЛНА] (Hesse individual utility economic matrix) (**ки**) – във:

продуктово-полезностна икономическа матрица на Хесе, О. [индивидуална].

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА МЕТРИКА* (utility economic metrics) – вж. *ценностна икономическа метрика*.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (absolute individual product utility economic potentiality) (*) – *полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена и измерена в абсолютна полезностна икономическа мярка на даден индивид като *възпроизводствена икономическа единица*. Представлява абсолютно измерена уплътнена (компресирана) *потенциална индивидуална обща икономическа полезност** (potential individ-

ual total economic utility) (вж. *икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща икономическа полезност на набора от *икономически продукти* [индивидуални], които в процеса на индивидуалното *икономическо възпроизводство* се произвеждат и потребяват при използването на икономическата потенциалност на индивида. Затова абсолютната индивидуална обща икономическа полезност на икономическите продукти изразява и съответства на абсолютната индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност.

Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на абсолютната индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност са *полезностните производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови] и *полезностните потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови].

Според характера на икономическото поведение на индивида като възпроизводствена икономическа единица се различават следните разновидности на неговата абсолютна индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност:

(1) *желана полезностна икономическа потенциалност* [абсолютна индивидуална продуктова] (в т.ч. *желани полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови]) и *желани полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови]);

(2) *ефективна полезностна икономическа потенциалност* [абсолютна индивидуална продуктова] (в т.ч. *ефективни полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови] и *ефективни полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови]);

(3) *нормална полезностна икономическа потенциалност* [абсолютна индивидуална продуктова] (в т.ч. *нормални полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови] и *нормални полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови]);

(4) *разумна полезностна икономическа потенциалност* [абсолютна индивидуална продуктова] (в т.ч. *разумни полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови] и *разумни полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови]);

(5) *равновесна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *равновесни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *равновесни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

(6) *свръхэффективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *свръхэффективни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *свръхэффективни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

(7) *екзистенциална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *екзистенциални полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

(8) *ненормална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *ненормални полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *ненормални полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

(9) *приемлива полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *приемливи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *приемливи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

(10) *неразумна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *неразумни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *неразумни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

(11) *полезна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *полезни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

(12) *неэффективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *неэффективни полезностни производителски*

икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови] и неефективни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]);

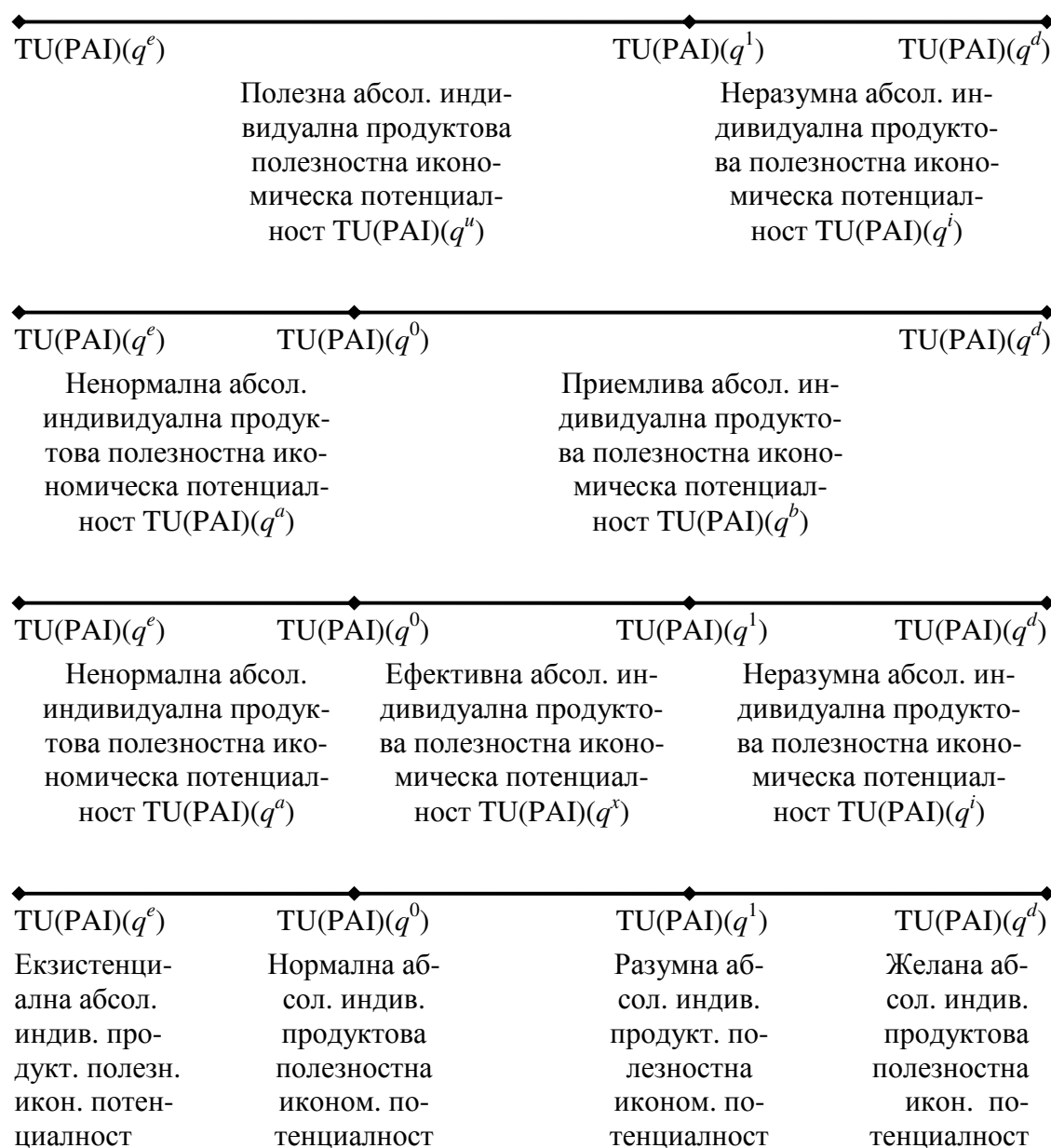
(13) *ниска непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (в т.ч. ниски непревишаващи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови] и ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]);*

(14) *висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (в т.ч. високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови] и високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]);*

(15) *непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (в т.ч. непревишаващи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови] и непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]);*

(16) *неравновесна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (в т.ч. неравновесни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови] и неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]).*

Зависимостите между тях са показани във фиг. 1 като **скала на полезностната икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*** (scale of absolute individual product utility economic potentiality).

Фиг. 1. Скала на поведенческите разновидности на абсолютната индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (scale of absolute individual product utility economic potentiality) (**ки**) – във:

висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

екзистенциална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ефективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

желана полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неекзистенциална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неефективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нежелана полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ненормална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неравновесна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неразумна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нормална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

полезна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

приемлива полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

разумна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

свърхеефективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

скала на полезностната икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (вж. *полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (individual product utility economic potentiality) (*)

– *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена и измерена в *полезностна икономическа мярка* (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност е на *ценностната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Представлява уплътнена (компресирана) **потенциална индивидуална обща икономическа полезност*** (potential individual total economic utility) (вж. *икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща икономическа полезност на набора от *икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното *икономическо възпроизводство* ще се произвеждат и потребяват при използването на икономическата потенциалност на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова индивидуалната обща икономическа полезност на икономическите продукти изразява и съответства на индивидуалната продуктова полезностна икономическа потенциалност.

Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност са *полезностните производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *полезностните потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*. Според *икономическата съотносителност* се разграничават *полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*) и *полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]* и *полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*).

Според характера на *икономическото поведение* на индивида като възпроизводствена икономическа единица се различават следните разновидности на неговата индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност:

(1) *желана полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *желани полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*) и *желани полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*];

(2) *ефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. ефективни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти] и ефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

(3) *нормална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. нормални полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти] и нормални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

(4) *разумна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. разумни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти] и разумни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

(5) *равновесна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. равновесни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти] и равновесни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

(6) *свърхеефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. свърхеефективни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти] и свърхеефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

(7) *екзистенциална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. екзистенциални полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти] и екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

(8) *ненормална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. ненормални полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти] и ненормални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

(9) *приемлива полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. приемливи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти] и приемливи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

(10) *неразумна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. неразумни полезностни производителски икономически

способности [индивидуални продукти] и неразумни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

(11) *полезна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *полezni полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* и *полezni полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

(12) *неефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *неефективни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* и *неефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

(13) *ниска непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *ниски непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* и *ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

(14) *висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* и *високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

(15) *непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* и *непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

(16) *неравновесна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *неравновесни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* и *неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*).

Зависимостите между тях са показани във фиг. 1 като **скала на полезността икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*** (scale of individual product utility economic potentiality).

Фиг. 1. Скала на поведенческите разновидности на индивидуалната продуктова полезностна икономическа потенциалност

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (individual product utility economic potentiality) (**ки**) – във:

висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

екзистенциална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

желана полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неекзистенциална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нежелана полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ненормална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неравновесна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неразумна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нормална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

полезна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

приемлива полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

равновесна ефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

разумна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

свърхеефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова].

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (relative individual product utility economic potentiality) (*) – *полезностна икономическа потенциалност*

[индивидуална продуктова], представена и измерена в относителна полезност на икономическа мярка на даден индивид като възпроизводствена икономическа единица. Представлява относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална индивидуална обща икономическа полезност*** (potential individual total economic utility) (вж. *икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща икономическа полезност на набора от икономически продукти [индивидуални], които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство се произвеждат и потребяват при използването на икономическата потенциалност на индивида. Затова относителната индивидуална обща икономическа полезност на икономическите продукти изразява и съответства на относителната индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност. Последната е равна на съотношението между съответната *полезностна икономическа потенциалност* [абсолютна индивидуална продуктова] и *разумната полезностна икономическа потенциалност* [абсолютна индивидуална продуктова].

Според възпроизводствената икономическа субектност разновидности на относителната индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност са *полезностните производителски икономически способности* [относителни индивидуални продуктови] и *полезностните потребителски икономически потребности* [относителни индивидуални продуктови].

Според характера на икономическото поведение на индивида като възпроизводствена икономическа единица се различават следните разновидности на неговата относителна индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност:

(1) *желана полезностна икономическа потенциалност* [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. *желани полезностни производителски икономически способности* [относителни индивидуални продуктови]) и *желани полезностни потребителски икономически потребности* [относителни индивидуални продуктови]);

(2) *ефективна полезностна икономическа потенциалност* [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. *ефективни полезностни производителски икономически способности* [относителни индивидуални продуктови] и *ефективни полезностни потребителски икономически потребности* [относителни индивидуални продуктови]);

(3) *нормална полезностна икономическа потенциалност* [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. *нормални полезностни производителски*

икономически способности [относителни индивидуални продукти] и нормални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(4) разумна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. разумни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и разумни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(5) равновесна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. равновесни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и равновесни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(6) свръхэффективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. свръхэффективни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и свръхэффективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(7) екзистенциална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. екзистенциални полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(8) ненормална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. ненормални полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и ненормални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(9) приемлива полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. приемливи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и приемливи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(10) неразумна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. неразумни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и нера-

зумни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(11) *полезна полезностна икономическа потенциалност* [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. полезни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и полезни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(12) *неефективна полезностна икономическа потенциалност* [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. неефективни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и неефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(13) *ниска непревишаваща полезностна икономическа потенциалност* [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. ниски непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(14) *висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност* [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(15) *непревишаваща полезностна икономическа потенциалност* [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]);

(16) *неравновесна полезностна икономическа потенциалност* [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. неравновесни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] и неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]).

Зависимостите между тях са показани във фиг. 1 като **скала на полезността икономическа потенциалност** [относителна индивидуална продуктова]* (scale of relative individual product utility economic potentiality).

Фиг. 1. Скала на поведенческите разновидности на относителната индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (relative individual product utility economic potentiality) (**ки**) – във:

висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

екзистенциална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ефективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

желана полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неекзистенциална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неефективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нежелана полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ненормална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неравновесна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неразумна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нормална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

полезна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

приемлива полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

разумна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

свърхеефективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

скала на полезностната икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (вж. *полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПРЕДМЕТНОСТ* (utility economic objectness) – вж. *полезностен центитален икономически диспозит*.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПРИНАДЕНОСТ* (utility economic surplusness) – вж. *икономическа принадлежност*.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИНГУЛАРНОСТ НА ИНДИВИДА* (individual utility economic singularity) – вж. *пространство на интровертното стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (utility economic system) (*) – *икономическа система, икономическите ингредиенти на която са интерпретирани, изразявани и измервани в полезностни икономически единици; икономическа система, на която е присъща полезностна икономическа метрика и икономическите преобразования в която са полезностни; системно отражение в човешкото съзнание на обектната полезностна икономика. Разновидност е на ценностната икономическа система (на трансценденталната икономическа система) и се включва като компонент на ингредиентната икономика и на проективната икономика*.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (utility economic system) **(ки)** – **ВЪВ:**

полезностна възпроизводствена икономическа система;
полезностна икономическа система;
полезностна потребителна икономическа система;
полезностна производствена икономическа система.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА СЪЩНОСТ (utility economic essence) **(ки)** – **ВЪВ:**

еластичност на натуралното икономическо явление към полезностната икономическа същност (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

еластичност на натуралното икономическо явление към стойностната икономическа същност (вж. *натурално-стойностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

еластичност на натуралното икономическо явление към ценностната икономическа същност (вж. *натурално-ценностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

натурална феноменна предметеност на полезностната икономическа същност (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна натурална феноменна предметеност на полезностната икономическа същност (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

средна натурална феноменна предметеност на полезностната икономическа същност (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ* (utility economic worth) (*) – полезностна разновидност на *икономическата фоценност*; същото като *икономическа полезност*.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ (value economic worth) (**ки**) – във:

полезностна екстровеертна икономическа фоценност;
полезностна икономическа фоценност;
полезностна интровоертна икономическа фоценност;
полезностна потребителна икономическа фоценност;
полезностна производствена икономическа фоценност;
полезностна стопанствена икономическа фоценност;
полезностни двустранни икономически фоценности;
полезностни едностранни икономически фоценности;
полезностни еднотипови икономически фоценности;
полезностни хетеровеертни икономически фоценности;
полезностни хомовеертни икономически фоценности.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (utility economic function) (**ки**) – във:

*биматимна полезностна икономическа функция (същото като *двупродуктова материално-нематериална диспозиционна полезностна икономическа функция*);*

динамична двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility economic worth), **полезностна еднотипова икономическа ценност**, (*) – *икономическа ценност* $W^U(y) = \{\{OW^U(y)\} = \{U(y)\}$ на някакъв икономически запас y (вж. *икономически запаси*), която се състои само от *полезностни икономически фоценности* $\{OW^U(y)\}$, т.е. само от *икономически полезности* $\{V(y)\}$, от *полезностни икономически ингредиенти*. Тя е същото като *полезностна еднотипова икономическа ценност* $W^{XU}(y) = \{OW^U(y)\}^X = \{U(y)\}$ [където $\{OW^U(y)\}^X$ са *полезностните еднотипови икономически фоценности*] и следователно е разновидност на еднотиповата икономическа ценност $W^X(y) = \{OW(y)\}^X = [\{OW^V(y)\}, \{OW^U(y)\}] = [\{V(y)\}, \{U(y)\}]$. Според икономическото отношение разновидности на $W^U(y)$ са **полезностната ценност на икономическия продукт*** (utility worth of the economic product) $W^U(q)$ и **полезностната ценност на икономическия фактор*** (utility worth of the economic factor) $W^U(x)$. Ето защо $W^U(y) = W^U(q), W^U(x)$.

ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (utility economic worth) **(ки)** – **ВЪВ:**

- полезностна двусъставна икономическа ценност;*
- полезностна едностранна икономическа ценност;*
- полезностна едносъставна икономическа ценност (същото като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);*
- полезностна еднотипова икономическа ценност (същото като полезностна икономическа ценност);*
- полезностна екстровеертна икономическа ценност;*
- полезностна икономическа ценност;*
- полезностна интровертна икономическа ценност;*
- полезностна многосъставна икономическа ценност;*
- полезностна потребителна икономическа ценност;*
- полезностна производствена икономическа ценност;*
- полезностна стопанствена икономическа ценност;*
- полезностна хетеровеертна икономическа ценност;*
- полезностна хомовеертна икономическа ценност.*

ПОЛЕЗНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЗАПАС (utility intensity of the economic stock) **(ки)** – **ВЪВ:**

интегрална производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

интегрална производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

пределна производствена полезностна интензивност на икономическия запас;

пределна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас;

пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас;

пределна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствена полезностна интензивност на икономически запас;

производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас;

производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас;

производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствена полезностна интензивност на икономическия запас;

средна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас;

средна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас;

средна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

текуща производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

текуща производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ (utility intensity of the economic product) (**ки**) – във:

пределна полезностна интензивност на икономическия продукт;

средна полезностна интензивност на икономическия продукт.

ПОЛЕЗНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ЯВЛЕНИЕ (utility natural intensity of the economic phenomenon) (**ки**) – във:

полезностна същностна интензивност на натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна полезностна същностна интензивност на натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

средна полезностна същностна интензивност на натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА МАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (marginal utility intensity of the material economic product) (ки) – във:

пределна полезностна интензивност на материалния икономически продукт;

средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА НАТУРАЛНОТО ИКОНОМИЧЕСКО ЯВЛЕНИЕ (utility natural intensity of the natural economic phenomenon) (ки) – във:

полезностна същностна интензивност на натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна полезностна същностна интензивност на натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

средна полезностна същностна интензивност на натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА НЕМАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (utility intensity of the immaterial economic product) (ки) – във:

пределна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт;

средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА ПАРИЧНО-ИЗРАЗЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (utility intensity of the monetarily-expressed economic stock) (**ки**) – във:

пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

пределна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *пределна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-продуктова полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-продуктова полезностна интензивност на икономическия запас*);

средна производствено-факторна полезностна интензивност на парично-изразения икономически запас (вж. *средна производствено-факторна полезностна интензивност на икономическия запас*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА ПОЛЕЗНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНАТА МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВА ОСИГУРЕНOST НА НЕМАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (utility intensity of the utility-intensional material-product provideness of the immaterial economic product) (**ки**) – във:

пределна полезностна интензивност на полезностно-интензионалната материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт (вж. *полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА ПОЛЕЗНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНАТА НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВА ОСИГУРЕНOST НА МАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (utility intensity of the utility-intensional immaterial-product provideness of the material economic product) (**ки**) – във:

пределна полезностна интензивност на полезно-интензивната нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт (вж. *полезно-интензивна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА СПЕЦИФИЧНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (utility intensity of the specific economic stock) (**ки**) – във:

интегрална производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

интегрална производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

пределна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

пределна производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствена полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

средна производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас;

текуща производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-продуктова полезностна интензивност на специфичния икономически запас*);

текуща производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас (вж. *производствено-факторна полезностна интензивност на специфичния икономически запас*).

ПОЛЕЗНОСТНА ИНТРОВЕРТНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ*

(utility introverted economic fo-worth) (*) – *интroversтна икономическа фоценност* $OW^{IU}(y) = U^I(y)$, която представлява интroversтната икономическа полезност. Полезностните интroversтни фоценности $\{OW^{IU}(y)\}$ са елементарни (първични) съставки, които формират *полезностната интroversтна икономическа ценност* $W^{IU}(y)$.

ПОЛЕЗНОСТНА ИНТРОВЕРТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ*

(utility introverted economic worth) (*) – *еднотипова интroversтна икономическа ценност* $W^{IU}(y) = \{OW^{IU}(y)\} = \{U^I(y)\}$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси*), която се състои само от *интroversтни икономически полезности* $\{U^I(y)\}$, представляващи **полезностни интroversтни икономически оценки*** (utility introverted economic estimations), където $OW^{IU}(y) = U^I(y)$ е *полезностната интroversтна икономическа фоценност*, Според икономическото отношение разновидности на $W^{IU}(y)$ са **полезностната интroversтна ценност на икономическия продукт*** (utility introverted worth of the economic product) $W^{IU}(q)$ и **полезностната интroversтна ценност на икономическия фактор*** (utility introverted worth of the economic factor) $W^{IU}(x)$. Ето защо $W^{IU}(y) = W^{IU}(q)$, $W^{IU}(x)$.

ПОЛЕЗНОСТНА МНОГОСЪСТАВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ*

(utility multicomposite economic worth) (*) – *многосъставна икономическа ценност* $W^{MU}(y) = \{OW^U(y)\}^M = \{U(y)\}^M$ на някакъв икономически запас y (вж. *икономически запаси*), която се състои от повече от две *полезностни икономически фоценности* $\{OW^U(y)\}^M = \{OW^U_1(y), OW^U_2(y), \dots, OW^U_n(y)\}$, респ. от повече от две *икономически полезности* $\{U(y)\}^M = \{U_1(y), U_2(y), \dots, U_n(y)\}$. Според икономическото отношение нейни разновидности са **полезностната многосъставна ценност на икономическия продукт*** (utility multicomposite worth of the economic product) $W^{MU}(q)$ и **полезностната многосъставна ценност на икономическия фактор*** (utility multicomposite worth of the economic factor) $W^{MU}(x)$. Ето защо $W^{MU}(y) = W^{MU}(q)$, $W^{MU}(x)$.

ПОЛЕЗНОСТНА МНОГОСЪСТАВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ

(utility multicomposite economic worth) (**ки**) – във:

полезностна многосъставна икономическа ценност;

полезностна многосъставна сложна икономическа ценност.

ПОЛЕЗНОСТНА МНОГОСЪСТАВНА СЛОЖНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility multicomposite complex economic worth) (*) – *еднотипова многосъставна сложна икономическа ценност* (същото като *еднотипова многосъставна икономическа ценност*) $W^{HMU}(y) = \{OW^U(y)\}^{HM} = \{U(y)\}^M$, която се състои от повече от две *полезностни сложни икономически фоценности* $\{OW^U(y)\}^{HM} = \{OW^U_1(y), OW^U_2(y), \dots, OW^U_n(y)\}^H$ (същото като повече от две *полезностни икономически фоценности*), респ. от повече от две *икономически полезности* $\{U(y)\}^M = \{U_1(y), U_2(y), \dots, U_n(y)\}$. Същото е като *полезностна многосъставна икономическа ценност*. Според икономическото отношение нейни разновидности са *полезностната многосъставна сложна ценност на икономическия продукт** (utility multicomposite complex worth of the economic product) $W^{HMU}(q)$ и *полезностната многосъставна сложна ценност на икономическия фактор** (utility multicomposite complex worth of the economic factor) $W^{HMU}(x)$. Ето защо $W^{HMU}(y) = W^{HMU}(q), W^{HMU}(x)$.

ПОЛЕЗНОСТНА ОБЩА ФОЦЕННОСТ НА СТОПАНСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (relative individual utility total foworth of the protoeconomizing economic product) – същото като *полезностна обща стопанствена фоценност на икономическия продукт [относителна индивидуална]*.

ПОЛЕЗНОСТНА ОБЩА СТОПАНСТВЕНА ФОЦЕННОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (relative individual utility total protoeconomizing foworth of the economic product), *полезностна обща фоценност на стопанствения икономически продукт [относителна индивидуална]*, (*) – общо понятие $TWO^{ZU}(RI)(q) = [TGU(RI)(qp), TDU(RI)(qc)]$ за (1) *общата предавана полезност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална]* $TGU(RI)(qp)$ [тя е същото като *обща производствена полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална]* $TU^P(RI)(q)$ и като *екстрoвертна обща полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална]* $TU^E(RI)(q)$] и (2) *общата приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]* $TDU(RI)(qc)$ [тя е същото като *обща потребителна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална]* $TU^C(RI)(q)$ и като *интpовертна обща полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална]* $TU^I(RI)(q)$]; първична съставка, от чиито ингpедиентни разновидности се формира *полезностната обща стопанствена*

ценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] $TW^{ZU}(RI)(q) = \{TWO^{ZU}(RI)(q)\} = \{TGU(RI)(qp), TDU(RI)(qc)\}$ [пооследната същото като **полезностна обща ценност на стопанствения икономически продукт** [относителна индивидуална] $TW^U(RI)(qpc) = \{TWO^U(RI)(qpc)\} = \{TU^P(RI)(q), TU^C(RI)(q)\} = \{TU^E(RI)(q), TU^I(RI)(q)\}$]; една от разновидностите на **общата стопанствена ценност**.

ПОЛЕЗНОСТНА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (utility consumption economic system) (*) – означена с $S_{rs(uc)}^{r(uc)z(uc)}$ **потребителна икономическа система**, чиито икономически ingredienti [**потребителните икономически ingredienti*** (consumption economic ingredients), в т.ч. **потребителният икономически ресурс** (consumption economic resource) и **потребителният икономически резултат** (consumption economic result)] са полезностни, т.е. имат полезностно изражение (те са полезностни форми с полезностни измерители); **икономическа система**, в която протича изразено в полезностна форма **икономическо потребление**, условно наречено **полезностно икономическо потребление*** (utility economic consumption); една от разновидностите на **полезностната икономическа система**. Участващите в нея **полезностни потребителни икономически ingredienti*** (utility consumption economic ingredients) [**ценностното потребително икономическо богатство** (utility consumption economic wealth)] са **полезностният потребителен икономически ресурс** (utility consumption economic resource) [**полезностното потребително ресурсно икономическо богатство** (utility consumption resource economic wealth)] и **полезностният потребителен икономически резултат** (utility consumption economic result) [**полезностното потребително резултатно икономическо богатство** (utility consumption resultive economic wealth)]. Едни от разновидностите на полезностната потребителна икономическа система са **полезностната феноменна потребителна икономическа система*** (utility phenomenal consumption economic system) и **полезностната същностна потребителна икономическа система*** (utility essential consumption economic system).

ПОЛЕЗНОСТНА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ* (utility consumption economic fo-worth) (*) – **потребителна икономическа фоценност** $OW^{CU}(y)$, която е **потребителна икономическа полезност**; **полезностна икономическа фоценност**, която е ситуирана в **икономическото потребление**. Полезностните потребителни икономически фоценности $\{OW^{CU}(y)\}$ са

елементарни (първични) съставки, от които се формира *полезностната потребителна икономическа ценност* $W^{CU}(y)$.

ПОЛЕЗНОСТНА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ*

(utility consumption economic worth) (*) – *потребителна икономическа ценност* $W^{CU}(y) = \{OW^{CU}(y)\}$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси*), която се състои от *полезностни потребителни икономически фоценности* $\{OW^{CU}(y)\}$ [същото като *полезностна ценност на потребителния икономически запас** (utility worth of the consumption economic stock) $\{OW^U(y_c)\} = \{U(y_c)\}$, където $\{OW^U(y_c)\}$ са *полезностни фоценности на потребителния икономически запас** (utility foworths of the consumption economic stock)]; производствена икономическа ценност $W^U(y)$, която е съставена от *икономически полезности* $U(y)$; *полезностна икономическа ценност* $W^U(y)$, която е ситуирана в *икономическото потребление*. Тя е *икономическа ценност* $W(y)$, която е съставена от *потребителни икономически полезности* $U^C(y)$. Според *икономическото отношение* нейни разновидности са (1) *полезностната потребителна ценност на икономическия продукт** (utility consumption worth of the economic product) $W^{CU}(q)$ [същото като *полезностна ценност на потребителния икономически продукт** (utility worth of the consumption economic product) $W^V(q_c)$] и (2) *полезностната потребителна ценност на икономическия фактор** (utility consumption worth of the economic factor) $W^{CU}(x)$ [същото като *полезностна ценност на потребителния икономически фактор** (utility worth of the consumption economic factor) $W^U(x_c)$]. Ето защо $W^{CU}(y) = W^{CU}(q)$, $W^{CU}(x)$ [същото като $W^U(y_c) = W^U(q_c)$, $W^U(x_c)$].

ПОЛЕЗНОСТНА ПРИНАДЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР

(utility surplusness of the economic factor) (**ки**) – във:

полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор (същото като *полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*);

полезностна производствена продуктова принадлежност на стойностния икономически фактор (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

пределна полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор (същото като *пределна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*);

средна полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор (същото като средна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРИСВОЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ (utility appropriativity of the economic product) (**ки**) – във:

полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

полезностна производствена факторна присвоеност на стойностния икономически продукт (вж. специфично-ценностна експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

пределна полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като пределна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

средна полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като средна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОДУКТОВА ПРИНАДЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (utility product surplusness of the economic factor) (**ки** – във:

полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор (същото като полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор);

полезностна производствена продуктова принадлежност на стойностния икономически фактор (вж. специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

пределна полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор (същото като пределна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор);

средна полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор (същото като средна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОДУКТОВА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (utility product productivity of the economic factor) (**ки**)

– във:

интегрална полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор (вж.. *полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*);

полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор;

пределна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор;

средна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор;

текуща полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор (вж.. *полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (utility productivity of the economic resource) (**ки**) – във:

полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс;

пределна полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс;

средна полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс.

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (utility productivity of the economic factor) (**ки**) – във:

интегрална полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор (вж.. *полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*);

полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор;

пределна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор;

средна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор;

текуща полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор (вж.. *полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА

(utility production economic system) (*) – означена с $S_{rs(up)}^{r(up)z(up)}$ *производствена икономическа система*, чиито икономически *ингредиенти* [**производствените икономически ingrediente**]* (production economic ingredients), в т.ч. **производственият икономически ресурс** (production economic resource) и **производственият икономически резултат** (production economic result)] са полезностни, т.е. имат полезностно изражение (те са полезностни форми с полезностни измерители); *икономическа система*, в която протича изразено в полезностна форма *икономическо производство*, условно наречено **полезностно икономическо производство*** (utility economic production); една от разновидностите на *полезностната икономическа система*. Участващите в нея **полезностни производствени икономически ingrediente*** (utility production economic ingredients) [**полезностното производствено икономическо богатство** (utility production economic wealth)] са **полезностният производствен икономически ресурс** (utility production economic resource) [**полезностното производствено ресурсно икономическо богатство** (utility production resource economic wealth)] и **полезностният производствен икономически резултат** (utility production economic result) [**полезностното производствено резултатно икономическо богатство** (utility production resultive economic wealth)]. Едни от разновидностите на полезностната производствена икономическа система са **полезностната феноменна производствена икономическа система*** (utility phenomenal production economic system) и **полезностната същностна производствена икономическа система*** (utility essential production economic system).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ*

(utility production economic fo-worth) (*) – *производствена икономическа фоценност* $OW^{PU}(y)$, която е *производствена икономическа полезност*; *полезностна икономическа фоценност*, която е ситуирана в *икономическото производство*. Полезностните производствени икономически фоценности $\{OW^{PU}(y)\}$ са елементарни (първични) съставки, от които се формира *полезностната производствена икономическа ценност* $W^{PU}(y)$.

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ*

(utility production economic worth) (*) – *производствена икономическа ценност* $W^{PU}(y) = \{OW^{PU}(y)\}$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запас*), която се състои от *полезностни производствени икономически фоценности*.

ти $\{OW^{PU}(y)\}$ [същото като **полезностна ценност на производствения икономически запас*** (utility worth of the production economic stock) $\{OW^U(y_p)\} = \{U(y_p)\}$, където $\{OW^U(y_p)\}$ са **полезностни фоценности на производствения икономически запас*** (utility foworths of the production economic stock)]; производствена икономическа ценност $W^U(y)$, която е съставена от икономически полезности $U(y)$; **полезностна икономическа ценност** $W^U(y)$, която е ситуирана в икономическото производство. Тя е икономическа ценност $W(y)$, която е съставена от производствени икономически полезности $U^P(y)$. Според икономическото отношение нейни разновидности са (1) **полезностната производствена ценност на икономическия продукт*** (utility production worth of the economic product) $W^{PU}(q)$ [същото като **полезностна ценност на производствения икономически продукт*** (utility worth of the production economic product) $W^U(qp)$] и (2) **полезностната производствена ценност на икономическия фактор*** (utility production worth of the economic factor) $W^{PU}(x)$ [същото като **полезностна ценност на производствения икономически фактор*** (utility worth of the production economic factor) $W^U(xp)$]. Ето защо $W^{PU}(y) = W^{PU}(q)$, $W^{PU}(x)$ [същото като $W^U(y_p) = W^U(qp)$, $W^U(xp)$].

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРИНАДЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (utility production surplusness of the economic factor) (**ки**) – във:

полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор (същото като *полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*);

полезностна производствена продуктова принадлежност на стойностния икономически фактор (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

пределна полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор (същото като *пределна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*);

средна полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор (същото като *средна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРИСВОЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ (utility production appropriativity of the economic product) (**ки**) – във:

полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

полезностна производствена факторна присвоеност на стойностния икономически продукт (вж. специфично-ценностна експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

пределна полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като пределна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

средна полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като средна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРОДУКТОВА ПРИНАДЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР* (utility production product surplusness of the economic factor) – същото като *полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*.

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРОДУКТОВА ПРИНАДЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (utility production product surplusness of the economic factor) (**ки**) – ВЪВ:

полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор (същото като полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор);

полезностна производствена продуктова принадлежност на стойностния икономически фактор (вж. специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

пределна полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор (същото като пределна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор);

средна полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор (същото като средна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРОДУКТОВА ПРИНАДЕНОСТ НА СТОЙНОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (utility production product surplusness of the value economic factor) – вж. *специфично-ценностна*

имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система.

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРОДУКТОВА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР* (utility production product productivity of the economic factor) (подразбира се – на полезностния производствен икономически фактор), **полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор, единичен продукт на полезностния икономически фактор** $UQ(x_{ip}) = UQ^u(x_{ip})$, (*) – икономическа величина $P_{xq.(ip)} = P_{x(u)q(u).(p)}$, която показва какъв размер полезен производствен икономически продукт (същото като *полезностен икономически продукт*) [чиято обща величина е $q(vp)$] [същото като *обща полезност на икономическия продукт* $TV(qp)$] {който е проявление на **същностния производствен икономически резултат*** (essential production economic result) [чиято обща величина е $z(e)(p)$]} при *специфично-полезностната имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система* $S_{rs.es.p}^{xq.su.(p)}$ (тя е подсистема на *специфично-ценностната имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система* $S_{rs.es.p}^{xq.sw.(p)}$) и при *специфично-полезностната експлицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система* $S_{rs.es.p}^{xq.us.(p)}$ (тя е подсистема на *специфично-ценностната експлицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система* $S_{rs.es.p}^{xq.ws.(p)}$) [и двете разновидности на **специфично-полезностната насочено-дефинирана диспозиционната производствена икономическа система*** (specific-utility purposely-defined dispositional production economic system)] се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица *полезностен производствен икономически фактор* (полезностно-изразен производствен икономически фактор) [чиято обща величина е $x(ip)$, респ. чиято обща величина е *общата полезност на икономическия фактор* $TU(xp)$] [в т.ч. (а) от единица *полезностен трудов производствен икономически фактор*, чиято обща величина е $l(ip)$, респ. чиято обща величина е *общата полезност на трудовия икономически фактор* $TU(lp)$ и (б) от единица *полезностен физически производствен икономически фактор*, чиято обща величина е $h(ip)$, респ. чиято обща величина е *общата полезност на физическия икономически фактор* $TU(hp)$] {който е проявление на **същностния производствен икономически ресурс*** (essential production economic resource)} [чия-

то обща величина е $r(e)(p)]\}$ при същите тази системи $S_{rs.es.p}^{xq.su.(p)}$ и $S_{rs.es.p}^{xq.us.(p)}$. Може да се разглежда още като свойство на полезностния производствен икономически фактор на **полезностната насочено-дефинирана производствена икономическа система*** (utility purposely-defined production economic system) $S_{rs(s).p}^{xq.(up)}$ (последната е подсистема на системите $S_{rs.es.p}^{xq.su.(p)}$ и $S_{rs.es.p}^{xq.us.(p)}$) с някаква интензивност да създава (или да изисква наличието на) определен неин полезен производствен икономически продукт. Същото е като **полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор*** (utility production product surplusness of the economic factor) $M_{xq.(up)}$, тъй като в производството икономическите фактори, като се трансформират в продукти, имат способността на увеличават своята *икономическа полезност* (прирастът е *принадената икономическа полезност*). Полезностната производствена продуктова производителност на икономическия фактор е едно от проявленията на *икономическата производителност* изобщо и е разновидност на по-общите понятия за **същностна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс** и *изходна креативност на входния икономически ингридиент*.

В процеса на производството полезностната производствена продуктова производителност на икономическия фактор $P_{xq.(up)}$ се проявява (а) като **полезностна производствена продуктова производителност на трудовия икономически фактор*** (utility production product productivity of the labour economic factor) $P_{lq.(up)}$ [същото като **полезностна производствена продуктова принадлежност на трудовия икономически фактор*** (utility production product surplusness of the labour economic factor) $M_{lq.(up)}$ и като **единичен продукт на полезностния трудов икономически фактор*** (unitary product of the utility labour economic factor) $UQ(lup) = UQ''(lup)$] и (б) като **полезностна производствена продуктова производителност на физическия икономически фактор*** (utility production product productivity of the physical economic factor) $P_{hq.(up)}$ [същото като **полезностна производствена продуктова принадлежност на физическия икономически фактор*** (utility production product surplusness of the physical economic factor) $M_{hq.(up)}$ и като **единичен продукт на полезностния физически икономически фактор*** (unitary product of the utility physical economic factor) $UQ(hup) = UQ''(hup)$]. Тя има две разновидности с по-голяма приложимост:

(1) *средната полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор* $AP_{xq.(up)}$ [същото като *средна полезностна произ-*

водствена продуктова принадлежност на икономическия фактор $AM_{xq.(up)}$ и като *среден продукт на полезността на икономическия фактор* $AQ(xup) = AQ''(xup)$] (същата като проявление на средната същностна производствена резултатна производителност на икономическия ресурс) {в т.ч. (а) **средната полезностна производствена продуктова производителност на трудовия икономически фактор*** (average utility production product productivity of the labour economic factor) $AP_{lq.(up)}$ [същото като **средна полезностна производствена продуктова принадлежност на трудовия икономически фактор*** (average utility production product surplusness of the labour economic factor) $AM_{lq.(up)}$ и като **среден продукт на полезността на трудов икономически фактор*** (average product of the utility labour economic factor) $AQ(lup) = AQ''(lup)$] и (б) **средната полезностна производствена продуктова производителност на физическия икономически фактор*** (average utility production product productivity of the physical economic factor) $AP_{hq.(up)}$ [същото като **средна полезностна производствена продуктова принадлежност на физическия икономически фактор*** (average utility production product surplusness of the physical economic factor) $AM_{hq.(up)}$ и като **среден продукт на полезността на физически икономически фактор*** (average product of the utility physical economic factor) $AQ(hup) = AQ''(hup)$]} (вж. още *средна възпроизводствена икономическа производителност и средна резултатна производителност на икономическия ресурс*, на които тя е разновидност);

(2) *пределната полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор* $MP_{xq.(up)}$ (същото като *пределна полезностна производствена продуктова принадлежност на икономическия фактор* $MM_{xq.(up)}$ и като *пределен продукт на полезността на икономическия фактор* $MQ(xup) = MQ''(xup)$) (същата като проявление на *пределната същностна производствена резултатна производителност на икономическия ресурс*) {в т.ч. (а) **пределната полезностна производствена продуктова производителност на трудовия икономически фактор*** (marginal utility production product productivity of the labour economic factor) $MP_{lq.(up)}$ [същото като **пределна полезностна производствена продуктова принадлежност на трудовия икономически фактор*** (marginal utility production product surplusness of the labour economic factor) $MM_{lq.(up)}$ и като **пределен продукт на полезността на трудов икономически фактор*** (marginal product of the utility labour economic factor) $MQ(lup) = MQ''(lup)$] и (б) **пределната полезностна производствена продуктова производителност на физическия икономически фактор*** (marginal utility production product productivity of the physical economic factor) $MP_{hq.(up)}$ [същото

като **пределна полезностна производствена продуктова принадлежност на физическия икономически фактор*** (marginal utility production product surplusness of the physical economic factor) $MM_{hq.(up)}$] и като **пределен продукт на полезностния физически икономически фактор*** (marginal product of the utility physical economic factor) $MQ(hup) = MQ''(hup)$ (вж. още **пределна възпроизводствена икономическа производителност** и **пределна резултатна производителност на икономическия ресурс**, на които тя е разновидност).

Когато се приложи критерият на **ингредиентната икономическа акумулативност**, се конституират (1) **текуща полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*** (flowing utility production product productivity of the economic factor) $P(X)_{xq.(up)}$ – тя показва какъв **текущ полезен производствен икономически продукт*** (flowing utility production economic product) в специфично-полезностната насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **текущ полезен производствен икономически фактор*** (flowing utility production economic factor), и (2) **интегрална полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*** (integral utility production product productivity of the economic factor) [същото като **капиталова полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*** (capital utility production product productivity of the economic factor)] $P(Y)_{xq.(up)}$ – тя показва какъв текущ полезен производствен икономически продукт в същата система се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **интегрален полезен производствен икономически фактор*** (integral utility production economic factor) (вж. **текущи икономически блага** и **интегрални икономически блага**).

Според критерия на **ингредиентната общностна икономическа обхватност** се разграничават **индивидуална полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*** (individual utility production product productivity of the economic factor) $P(I)_{xq.(up)}$, **фирмена полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*** (firm utility production product productivity of the economic factor) $P(F)_{xq.(up)}$, **обществена полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*** (social utility production product productivity of the economic factor) $P(S)_{xq.(up)}$ и други.

В рамките на **поддържащата система** (респ. на **поддържането**) освен полезностна производствена продуктова производителност на икономическия

фактор $P_{xq.(up)} = P_{xq.(up)}(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за **полезностна производствена продуктова производителност на консуматорския фактор*** (utility production product productivity of the consumptionary factor) $P_{xq.(up)}(C)$, **полезностна производствена продуктова производителност на стопанския фактор*** (utility production product productivity of the protoeconomic factor) $P_{xq.(up)}(P)$, **полезностна производствена продуктова производителност на пазарно-икономическия фактор*** (utility production product productivity of the marketly-economic factor) $P_{xq.(up)}(M)$ и **полезностна производствена продуктова производителност на финансово-пазарно-икономическия фактор*** (utility production product productivity of the financially-marketly-economic factor) $P_{xq.(up)}(N)$. Общо за всички тях е понятието за **полезностна производствена продуктова производителност на поддържащия фактор*** (utility production product productivity of the sustenance /sustaining/ factor) $P_{xq.(up)}(Z)$ (за полезностна производствена продуктова производителност на фактора при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРОДУКТОВА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (utility production product productivity of the economic factor) (**ки**) – във:

интегрална полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор (вж.. *полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*);

полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор;

пределна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор;

средна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор;

текуща полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор (вж.. *полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (utility production productivity of the economic factor) (**ки**) – във:

интегрална полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор (вж. *полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*);

полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор;

пределна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор;

средна полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор;

текуща полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор (вж. *полезностна производствена продуктова производителност на икономическия фактор*).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ (utility production costness of the economic product) (**ки**) – ВЪВ:

интегрална полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;

пределна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;

средна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;

текуща полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ФАКТОРНА ПРИСВОЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ* (utility production factor appropriativity of the economic product) – същото като *полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*.

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ФАКТОРНА ПРИСВОЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ (utility production factor appropriativity of the economic product) (**ки**) – ВЪВ:

полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

полезностна производствена факторна присвоеност на стойностния икономически продукт (вж. *специфично-ценностна експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

пределна полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като пределна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

средна полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като средна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ФАКТОРНА ПРИСВОЕНОСТ НА СТОЙНОСТНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (utility production factor appropriativity of the value economic product) – вж. *специфично-ценностна експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*.

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ФАКТОРНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ* (utility production factor costness of the economic product) (подразбира се – на полезностния производствен икономически продукт), **полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт** $N_{qx.(ip)}$, **единичен факторен разход на полезностния икономически продукт** $UX(qip) = UX^u(qip)$, (*) – *икономическа величина* $B_{qx.(vp)} = B_{q(v)x(v).(p)}$, която показва какъв размер *полезностен производствен икономически фактор* (полезностно-изразен производствен икономически фактор) [чиято обща величина е $x(ip)$] [в т.ч. *полезностен трудов производствен икономически фактор* $l(ip)$ и *полезностен физически производствен икономически фактор* $h(ip)$] или, което е същото, какъв размер от *общата полезност на икономическия фактор* $TU(xp)$ [тук тя е *приемана производителска полезност на производствения икономически фактор** (accepted producer utility of the production economic factor) $DPU(xp)$] {в т.ч. от *общата полезност на трудовия икономически фактор* $TU(lp)$ [тук тя е *приеманата производителска полезност на трудовия икономически фактор** (accepted producer utility of the labour economic factor) $DPU(lp)$] и от *общата полезност на физи-*

ческия икономически фактор $TU(hp)$ [тук тя е **приеманата производителска полезност на физическия икономически фактор*** (accepted producer utility of the physical economic factor) $DPU(hp)$]] при специфично-полезностната имплицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система $S_{rs.es.p}^{qx.su.(p)}$ и при специфично-полезностната експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система $S_{rs.es.p}^{qx.us.(p)}$ [и двете разновидности на **специфично-полезностната противонасочено-дефинирана диспозиционната производствена икономическа система*** (specific-utility counterposely-defined dispositional production economic system)] се изисква от (респ. съответствува на) единица **полезностен икономически продукт** (полезностно-изразен икономически продукт) [чиято обща величина е $q(up)$] или, което е същото, от единица от **общата полезност на икономическия продукт** $TU(qp)$ [тук тя е **предаваната производителска полезност на икономическия продукт*** (gived producer utility of the economic product) $GPU(qp)$ при същите тези системи $S_{rs.es.p}^{qx.su.(p)}$ и $S_{rs.es.p}^{qx.us.(p)}$ [вж. **приемана икономическа полезност** и **предавана икономическа полезност**]]. Може да се разглежда още като **свойство** на полезностния производствен икономически продукт на **полезностната противонасочено-дефинирана производствена икономическа система*** (utility couterposely-defined production economic system) $S_{rs(s).p}^{qx.(up)}$ (последната е подсистема на системите $S_{rs.es.p}^{qx.su.(p)}$ и $S_{rs.es.p}^{qx.us.(p)}$) с някаква интензивност да изисква наличието на определен полезностен производствен икономически фактор. Разновидности е на **ценностната производствена факторна разходност на икономическия продукт**. Тя е едно от проявленията на **икономическата разходност** изобщо и е разновидност на по-общите понятия за **феноменна възпроизводствена ресурсна разходност на икономическия резултат** и **входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент**.

В процеса на производството полезностната производствена факторна разходност на икономическия продукт $B_{qx.(up)}$ се проявява (а) като **полезностна производствена трудово-факторна разходност на икономическия продукт*** (utility production labour-factor costness of the economic product) $B_{ql.(up)}$ [наричана още **полезностна производствена трудово-факторна присвоеност на икономическия продукт*** (utility production labour-factor appropriativity of the economic product) $N_{ql.(up)}$], както и **единичен трудов разход на полезностния икономически продукт*** (unitary labour cost of the utility economic

product) $UL(qip) = UL^u(qip)$] и (б) като **полезностна производствена физическо-факторна разходност на икономическия продукт*** (utility production physical-factor costness of the economic product) $B_{qh.(up)}$ [наричана още **полезностна производствена физическо-факторна присвоеност на икономическия продукт*** (utility production physical-factor appropriativity of the economic product) $N_{qh.(up)}$, както и **единичен физически разход на полезностния икономически продукт*** (unitary physical cost of the utility economic product) $UH(qip) = UH^u(qip)$] (вж. **същностна производствена ресурсна разходност на икономическия резултат**, **възпроизводствена икономическа разходност** и **ресурсна разходност на икономическия резултат**, на които тя е разновидност). Величината $B_{qx.(up)}$ има две разновидности с по-голяма приложимост:

(1) **средната полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт** $AB_{qx.(up)}$ [наричана още **средна полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт** $AN_{qx.(up)}$, както и **среден факторен разход на полезностния икономически продукт** $AX(qip) = AX^v(qip)$] (същата като проявление на **средната същностна производствена ресурсна разходност на икономическия резултат**) {в т.ч. (а) **средната полезностна производствена трудово-факторна разходност на икономическия продукт*** (average utility production labour-factor costness of the economic product) $AB_{ql.(up)}$ [наричана още **средна полезностна производствена трудово-факторна присвоеност на икономическия продукт*** (average utility production labour-factor appropriativity of the economic product) $AN_{ql.(up)}$, както и **среден трудов разход на полезностния икономически продукт*** (average labour cost of the utility economic product) $AL(qip) = AL^u(qip)$] и (б) **средната полезностна производствена физическо-факторна разходност на икономическия продукт*** (average utility production physical-factor costness of the economic product) $AB_{qh.(up)}$ [наричана още **средна полезностна производствена физическо-факторна присвоеност на икономическия продукт*** (average utility production physical-factor appropriativity of the economic product) $AN_{qh.(up)}$, както и **среден физически разход на полезностния икономически продукт*** (average physical cost of the utility economic product) $AH(qip) = AH^u(qip)$] (вж. **средна същностна производствена ресурсна разходност на икономическия резултат**, **средна възпроизводствена икономическа разходност** и **средна ресурсна разходност на икономическия резултат**, на които тя е разновидност);

(2) **пределната полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт** $MB_{qx.(up)}$ [наричана още **пределна полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт** $MN_{qx.(up)}$, както и

пределен факторен разход на полезностния икономически продукт $MX(qip) = MX''(qip)$] (същата като проявление на пределната същностна производствена ресурсна разходност на икономическия резултат) {в т.ч. (а) **пределната полезностна производствена трудово-факторна разходност на икономическия продукт*** (marginal utility production labour-factor costness of the economic product) $MB_{ql.(up)}$ [наричана още **пределна полезностна производствена трудово-факторна присвоеност на икономическия продукт*** (marginal utility production labour-factor appropriativity of the economic product) $N_{ql.(up)}$, както и **пределен трудов разход на полезностния икономически продукт*** (marginal labour cost of the utility economic product) $ML(qip) = ML''(qip)$] и (б) **пределната полезностна производствена физическо-факторна разходност на икономическия продукт*** (marginal utility production physical-factor costness of the economic product) $MB_{qh.(up)}$ [наричана още **пределна полезностна производствена физическо-факторна присвоеност на икономическия продукт*** (marginal utility production physical-factor appropriativity of the economic product) $MN_{qh.(up)}$, както и **пределен физически разход на полезностния икономически продукт*** (marginal physical cost of the utility economic product) $MH(qip) = MH''(qip)$] (вж. **пределна същностна производствена ресурсна разходност на икономическия резултат, пределна възпроизводствена икономическа разходност и пределна ресурсна разходност на икономическия резултат**, на които тя е разновидност).

Когато се приложи критерият на **ингредиентната икономическа акумулативност**, се конституират (1) **текуща полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*** (flowing utility production factor costness of the economic product) $B(X)_{qx.(up)}$ – тя показва какъв текущ полезностен производствен икономически фактор при специфично-полезностната имплицитно-противонасочено-дефинирана и при специфично-полезностната експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система се изисква от (респ. съответствува на) единица текущ полезностен производствен икономически продукт, и (2) **интегрална полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*** (integral utility production factor costness of the economic product) [същото като **капиталова полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*** (capital utility production factor costness of the economic product)] $B(Y)_{qx.(up)}$ – тя показва какъв интегрален полезностен производствен икономически фактор при същите системи се изисква от (респ. съответствува на) еди-

нища текущ полезен производствен икономически продукт (вж. *текущи икономически блага* и *интегрални икономически блага*).

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуална полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*** (individual utility production factor costness of the economic product) $B(I)_{qx.(up)}$, **фирмена полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*** (firm utility production factor costness of the economic product) $B(F)_{qx.(up)}$, **обществена полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*** (social utility production factor costness of the economic product) $B(S)_{qx.(up)}$ и други.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт $B_{qx.(up)} = B_{qx.(up)}(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за **полезностна производствена факторна разходност на консуматорския продукт*** (utility production factor costness of the consumptionary product) $B_{qx.(up)}(C)$, **полезностна производствена факторна разходност на стопанския продукт*** (utility production factor costness of the protoeconomic product) $B_{qx.(up)}(P)$, **полезностна производствена факторна разходност на пазарно-икономическия продукт*** (utility production factor costness of the marketly-economic product) $B_{qx.(up)}(M)$ и **полезностна производствена факторна разходност на финансово-пазарно-икономическия продукт*** (utility production factor costness of the financially-marketly-economic product) $B_{qx.(up)}(N)$. Общо за всички тях е понятието за **полезностна производствена факторна разходност на поддържащия продукт*** (utility production factor costness of the sustenance /sustaining/ product) $B_{qx.(up)}(Z)$ (за полезностна производствена факторна разходност на продукта при поддържането).

ПОЛЕЗНОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ФАКТОРНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ (utlity production factor costness of the economic product) (**ки**) – във:

интегрална полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*);

полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;

пределна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;

средна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;

текуща полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*).

ПОЛЕЗНОСТНА РАВНОВЕСНОСТ* (utility equi-axiality) – вид *равновесност на икономическата система*, в чиято основа стои *полезностната еквивалентност* между ингредиентите на системата.

ПОЛЕЗНОСТНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ (utility costness of the economic result) (**ки**) – във:

полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат;

пределна полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат;

средна полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат.

ПОЛЕЗНОСТНА РЕЗУЛТАТНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (utility resultive productivity of the economic resource)

(подразбира се – на възпроизводствения икономически ресурс) (*) – *икономическа величина* $P_{r(u)z(u)}$, която показва какъв **полезностен възпроизводствен икономически резултат*** (utility reproductional economic result) [чиято обща величина е $z(u)$] при *полезностната възпроизводствена икономическа система* $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$ се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица

полезностен възпроизводствен икономически ресурс* (utility reproductional economic resource) [чиято обща величина е $r(u)$] при същата тази възпроизводствена икономическа система $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$. Може да се разглежда още

като свойство на икономическия ресурс на полезностната възпроизводствена икономическа система с някаква интензивност да създава (или да изисква наличието на) определен неин икономически резултат. Едно от проявленията на *икономическата производителност* изобщо. Полезностната резултатна производителност $P_{r(u)z(u)}$ на икономическия ресурс е реализация на **полезностен възпроизводствен икономически оператор*** (utility reproductional economic operator) $P_{r(u)z(v)}$ и е разновидност на по-общото понятие за *изходна креативност на входния икономически ингредиент*. Резултатната производителност $P_{r(v)z(v)}$ има две разновидности с по-голяма приложимост – *средна полезностна*

резултатна производителност на икономическия ресурс $AP_{r(u)z(u)}$ и пределна полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс $MP_{r(u)z(u)}$.

ПОЛЕЗНОСТНА РЕЗУЛТАТНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (utility resultive productivity of the economic resource) (**ки**) – във:

полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс;
пределна полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс;
средна полезностна резултатна производителност на икономическия ресурс.

ПОЛЕЗНОСТНА РЕСУРСНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ* (utility resource costness of the economic result) (подразбира се – на възпроизводствения икономически резултат) (*) – *икономическа величина $B_{z(u)r(u)}$, която показва какъв **полезностен възпроизводствен икономически ресурс*** (utility reproductional economic resource) [чиято обща величина е $r(u)$] при полезностната възпроизводствена икономическа система $S_{rs(u)}^{r(u)z(u)}$ се поглъща (се абсорбира) от (респ. съответствува на) единица **полезностен възпроизводствен икономически резултат*** (utility reproductional economic result) [чиято обща величина е $z(u)$] при същата тази система. Може да се разглежда още като свойство на полезностния икономически резултат на полезностната възпроизводствена икономическа система с някаква интензивност да поглъща (или да изисква наличието на) определен полезностен икономически ресурс. Едно от проявленията на *икономическата разходност* изобщо. Полезностната ресурсна разходност $B_{z(u)r(u)}$ на икономическия резултат е разновидност на общото понятие за *входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент* и от своя страна има две разновидности с по-голяма приложимост – *средна полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат* $AB_{z(u)r(u)}$ и *пределна полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат* $MB_{z(u)r(u)}$.*

ПОЛЕЗНОСТНА РЕСУРСНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ (utility resource costness of the economic result) (**ки**) – във:

полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат;
пределна полезностна ресурсна разходност на икономическия резултат;

средна ползностна ресурсна разходност на икономическия резултат.

ПОЛЕЗНОСТНА СЛОЖНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (utility complex economic worth) (**ки**) – във:

ползностна многосъставна сложна икономическа ценност.

ПОЛЕЗНОСТНА СТОПАНСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ* (utility protoeconomizing economic fo-worth) (*) – *стопанствена икономическа фоценност* $OW^{ZU}(y)$, която е *стопанствена икономическа ползност*; *ползностна икономическа фоценност*, която е ситуирана в икономическото стопанисване. Ползностните стопанствен икономически фоценности $\{OW^{ZU}(y)\}$ са елементарни (първични) съставки, от които се формира *ползностната стопанствена икономическа ценност* $W^{ZU}(y)$.

ПОЛЕЗНОСТНА СТОПАНСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility protoeconomizing economic worth) (*) – *стопанствена икономическа ценност* $W^{ZU}(y) = \{OW^{ZU}(y)\}$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси*), която се състои от *ползностни стопанствени икономически фоценности* $\{OW^{ZU}(y)\}$ [същото като **ползностна ценност на стопанствения икономически запас*** (utility worth of the protoeconomizing economic stock) $\{OW^U(yz)\} = \{U(yz)\}$, където $\{OW^U(yz)\}$ са **ползностни фоценности на стопанствения икономически запас*** (utility foworths of the protoeconomizing economic stock)]; *стопанствена икономическа ценност* $W^U(y)$, която е съставена от *икономически ползности* $U(y)$; *ползностна икономическа ценност* $W^U(y)$, която е ситуирана в икономическото стопансване. Тя е *икономическа ценност* $W(y)$, която е съставена от *стопанствен икономически ползности* $U^Z(y)$. Според *икономическото отношение* нейни разновидности са (1) **ползностната стопанствена ценност на икономическия продукт*** (utility protoeconomizing worth of the economic product) $W^{ZU}(q)$ [същото като **ползностна ценност на стопанствения икономически продукт*** (utility worth of the protoeconomizing economic product) $W^U(qz)$] и (2) **ползностната стопанствена ценност на икономическия фактор*** (utility protoeconomizing worth of the economic factor) $W^{ZU}(x)$ [същото като **ползностна ценност на стопанствения икономически фактор*** (utility worth of the protoeconomizing economic factor) $W^U(xz)$]. Ето защо $W^{ZU}(y) = W^{ZU}(q)$, $W^{ZU}(x)$ [същото като $W^U(yz) = W^U(qz)$, $W^U(xz)$].

ПОЛЕЗНОСТНА СЪЩНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ЯВЛЕНИЕ (utility essential intensity of the economic phenomenon)

(ки) – във:

полезностна същностна интензивност на натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна полезностна същностна интензивност на натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

средна полезностна същностна интензивност на натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*).

ПОЛЕЗНОСТНА СЪЩНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА НАТУРАЛНОТО ИКОНОМИЧЕСКО ЯВЛЕНИЕ* (utility essential intensity of the natural economic phenomenon) – вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*.

ПОЛЕЗНОСТНА СЪЩНОСТНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА НАТУРАЛНОТО ИКОНОМИЧЕСКО ЯВЛЕНИЕ (utility essential intensity of the natural economic phenomenon) (ки) – във:

полезностна същностна интензивност на натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

пределна полезностна същностна интензивност на натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*);

средна полезностна същностна интензивност на натуралното икономическо явление (вж. *натурално-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*).

ПОЛЕЗНОСТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ (equivalent utility transformation) (ки) – във:

голяма пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.);

намаляваща пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.);

нарастваща пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.);

постоянна пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.);

пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.);

пределна норма на продуктово-еквивалентната полезностна трансформация (в микр.);

променлива пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТНА ФАКТОРНА ПРИСВОЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ (utility factor appropriativity of the economic product) (**ки**) – ВЪВ:

полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

полезностна производствена факторна присвоеност на стойностния икономически продукт (вж. специфично-ценностна експлицитно-противонасочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

пределна полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като пределна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

средна полезностна производствена факторна присвоеност на икономическия продукт (същото като средна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт).

ПОЛЕЗНОСТНА ФАКТОРНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ (utility factor costness of the economic product) (**ки**) – ВЪВ:

интегрална полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт);

полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;

пределна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;

средна полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт;

текуща полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт (вж. *полезностна производствена факторна разходност на икономическия продукт*).

ПОЛЕЗНОСТНА ХЕТЕРОВЕРТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility heteroverted economic worth) (*) – *хетеровертна икономическа ценност* $W^{BU}(y) = \{OW^U(y)\}^B$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси*), която се състои само от *полезностни хетеровертни икономически фоценности* $\{OW^U(y)\}^B$, т.е. само от *икономически полезности*. Разновидност е на *еднотиповата хетеровертна икономическа ценност* (вж. *стойностна хетеровертна икономическа ценност*). Според *икономическото отношение* разновидности на $W^{BU}(y)$ са ***полезностната хетероверта ценност на икономическия продукт**** (utility heteroverted worth of the economic product) $W^{BU}(q)$ и ***полезностната хетеровертна ценност на икономическия фактор**** (utility heteroverted worth of the economic factor) $W^{BU}(x)$. Ето защо $W^{BU}(y) = W^{BU}(q)$, $W^{BU}(x)$.

ПОЛЕЗНОСТНА ХЕТЕРОВЕРТНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ (utility heteroverted economic fo-worth) (**ки**) – **ВЪВ:**

полезностни хетеровертни икономически фоценности.

ПОЛЕЗНОСТНА ХОМОВЕРТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility homoverted economic worth) (*) – *хомовертна икономическа ценност* $W^{AU}(y) = \{OW^U(y)\}^A$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси*), която се състои само от *полезностни хомовертни икономически фоценности* $\{OW^U(y)\}^A$, т.е. само от *икономически полезности*. Разновидност е на *еднотиповата хомовертна икономическа ценност* (вж. *стойностна хомовертна икономическа ценност*). Според *икономическото отношение* разновидности на $W^{AU}(y)$ са ***полезностната хомоверта ценност на икономическия продукт**** (utility homoverted worth of the economic product) $W^{AU}(q)$ и ***полезностната хомовертна ценност на икономическия фактор**** (utility homoverted worth of the economic factor) $W^{AU}(x)$. Ето защо $W^{AU}(y) = W^{AU}(q)$, $W^{AU}(x)$.

ПОЛЕЗНОСТНА ХОМОВЕРТНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ (utility homoverted economic fo-worth) (**ки**) – **ВЪВ:**

полезностни хомовертни икономически фоценности.

ПОЛЕЗНОСТНА ЦЕНА НА СТОЙНОСТТА* (utility price of value) (в микр.)

– вж. *цена на полезността (в микр.)*.

ПОЛЕЗНОСТНА ЦЕНА НА ТРУДА* (utility price of labour) (в микр.) (*) –

формиращо се в *икономическото потребление* при *съвършена икономическа (в микр.) конкуренция* съотношение между *пределната полезност на парите (в микр.)* и *пределния пълен трудов разход (пределния пълен разход на *трудова производствен икономически фактор*) на парите [или, което е същото, съотношението между цената на труда и *цената на полезността (в микр.)* (последната е обратнопропорционална на пределната полезност на парите)]*. Показва колко полезностни единици се представляват от трудова единица (от единица трудов производствен фактор). *Трудовата цена на полезността (в микр.)* и полезностната цена на труда са обратнопропорционални величини. Ако пределната полезност на парите е равна на единица (както предлага *кардиналистичната теория за икономическата полезност*), тогава трудовата цена на полезността е равна на пределния пълен трудов разход на парите, а полезностната цена на труда е равна на цената на труда.

ПОЛЕЗНОСТНА ЦЕНА НА ФИЗИЧЕСКИЯ ФАКТОР* (utility price of

physical factor) (в микр.) (*) – формиращо се в *икономическото потребление* при *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* съотношение между *пределната полезност на парите (в микр.)* и *пределния пълен физически разход (пределния пълен разход на *физическия производствен икономически фактор*) на парите [или, което е същото, съотношението между цената на физическия фактор и *цената на полезността (в микр.)* (последната е обратнопропорционална на пределната полезност на парите)]*. Показва колко полезностни единици се представляват от физическа единица (от единица физически производствен фактор). *Физическата цена на полезността (в микр.)* и полезностната цена на физическия фактор са обратнопропорционални величини. Ако пределната полезност на парите е равна на единица (както предлага *кардиналистичната теория за икономическата полезност*), тогава физическата цена на полезността е равна на пределния пълен физически разход на парите, а полезностната цена на физическия фактор е равна на цената на физическия фактор.

ПОЛЕЗНОСТНА ЦЕННОСТНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СТОЙНОСТ (utility worthness of the economic value) (ки) – във:

производствена полезностна ценностност на икономическата стойност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

производствена продуктова полезностна ценностност на икономическата стойност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*);

производствена факторна полезностна ценностност на икономическата стойност (вж. *специфично-ценностна имплицитно-насочено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система*).

ПОЛЕЗНОСТНИ ДВУСТРАННИ ИКОНОМИЧЕСКИ ФОЦЕННОСТИ*

(utility bilateral economic fo-worths) (*) – група от двустранни икономически фоценности $\{OW^U(y)\}^{LL}$, които са само икономически полезности; елементарни (първични) съставки, от които се формира *полезностната двустранна икономическа ценност* $\{OW^U(y)\}^{LL}$. Разновидност са на *еднотиповите двустранни икономически фоценности* $\{OW(y)\}^{LLX}$.

ПОЛЕЗНОСТНИ ЕДНОСТРАННИ ИКОНОМИЧЕСКИ ФОЦЕННОСТИ*

(utility unilateral economic fo-worths) (*) – група от едностранни икономически фоценности $\{OW^U(y)\}^L$, които са само икономически полезности; елементарни (първични) съставки, от които се формира *полезностната едностранна икономическа ценност* $\{OW^U(y)\}^L$. Разновидност са на *еднотиповите едностранни икономически фоценности* $\{OW(y)\}^{LX}$.

ПОЛЕЗНОСТНИ ЕДНОТИПОВИ ИКОНОМИЧЕСКИ ФОЦЕННОСТИ*

(value one-typical economic fo-worths) (*) – икономическо множество $\{OW^U(y)\}^X$, състоящо се само от *полезностни икономически фоценности* $\{OW^U(y)\}$ [само от *икономически полезности* $\{U(y)\}$]. Разновидност са на *еднотиповите икономически фоценности*. Те формират *полезностната икономическа ценност* $W^U(y)$ [последната същото като *полезностна еднотипова икономическа ценност* $W^{XU}(y)$].

ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ (utility economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

скала на полезностните потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*);

полезностни потребителски икономически потребности;

*полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални];
полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални
продуктови]*

полезностни потребителски икономически потребности [продуктови].

ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (absolute individual product utility economic needs /necessities/) (**ки**) – ВЪВ:

полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови];

скала на полезностните потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*).

ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (individual product utility economic needs /necessities/) (**ки**) – ВЪВ:

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

ефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

желани полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

неекзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

неефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

нежелани полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

ненормални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

неразумни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свръхэффективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (relative individual product utility economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

скала на полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*).

ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ (utility economic abilities) (**ки**) – във:

скала на полезностните производителски икономически способности [индивидуални продукти] (вж. *ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*);

полезностни производителски икономически способности;

полезностни производителски икономически способности [индивидуални];

полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]

полезностни производителски икономически способности [продуктови].

ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (absolute individual product utility economic abilities) (**ки**) – ВЪВ:

полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

скала на полезностните производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти] (вж. *полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]*).

ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (individual product utility economic abilities) (**ки**) – ВЪВ:

високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

екзистенциални полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

ефективни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

желани полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

неекзистенциални полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

неефективни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

нежелани полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

ненормални полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

неравновесни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

неразумни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

нормални полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

полезни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

приемливи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

разумни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

свръхэффективни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (relative individual product utility economic abilities) (**ки**) – във:

полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

скала на полезностните производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] (вж. *полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]*).

ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЦЕНТИТИ* (utility economic centits) (*) – икономическа форма на икономически центити; икономически ingredienti на полезностна центитална икономическа система (която е особен частен случай на диспозиционната икономическа система, последната същото като същностно-стратифицирана икономическа система); съставки на **полезностния центиталния икономически диспозификат** (вж. *икономически диспозификат*); същото като икономически страти на полезностната центитална икономическа система; една от разновидностите на икономическите консидерофиканти и на икономическите стратификанти. Различават се вхо-

ден и изходен полезностен икономически центит. **Входният полезностен икономически центит*** (input utility economic centite) [**входният полезностен центитален икономически ингредиент*** (input utility centital economic ingredient)] е **входният икономически ингредиент** на полезностната центитална икономическа система. **Изходният полезностен икономически центит*** (output utility economic centite) [**изходният полезностен центитален икономически ингредиент*** (output utility centital economic ingredient)] е **изходният икономически ингредиент** на полезностната центитална икономическа система. Когато полезностната центитална икономическа система е **експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система** нейният входен ингредиент се определя като **имплицитен полезностен центитален икономически ингредиент*** (implicit utility centital economic ingredient) [**имплицитен полезностен икономически центит*** (implicit economic centite)] или още като **полезностен центитален икономически имплицент*** (utility centital economic implicient) и това е полезностната центитална икономическа същност (**полезностният икономически трансцентит**), което е **икономическата полезност**, а изходният ингредиент – като **експлицитен полезностен центитален икономически ингредиент*** (explicit utility centital economic ingredient) [**експлицитен полезностен икономически центит*** (explicit utility economic centite)] или още като **центитален полезностен икономически експлицент*** (centital economic explicient) и това е полезностното центитално **икономическо явление** (**полезностният икономически инцентит**). Затова пък, когато полезностната центитална икономическа система е **имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система** нейният изходен ингредиент се определя като имплицитен полезностен центитален икономически ингредиент (имплицитен полезностен икономически центит, полезностен центитален икономически имплицент) (полезностната икономическа същност, т.е. полезностният икономически трансцентит), а входният ингредиент – като експлицитен полезностен центитален икономически ингредиент (експлицитен полезностен икономически центит, полезностен центитален икономически експлицент) (полезностното икономическо явление, т.е. полезностният икономически инцентит). Ролята на полезностен икономически инцентит тук се изпълнява **само** от някаква **полезностна икономическа предметност** (вж. **полезностен центитален икономически диспозат**) (която е вид полезностен предметен **икономически запас**) (полезностната икономическа предметност е опредеметена **икономическа полезност**), а ролята на полезностен икономически трансцентит – **само** от някак-

ва *икономическа полезност* (която е разпредметена полезностна икономическа предметност).

ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЦЕНТИТИ* (utility econonomic centites) (подразбирани като *полезностностни икореномически центити*) (*) – полезностностна *икореномическа форма* на *икореномически центити*; *икореномически ингредиенти* на *полезностна центитална икореномическа система* (която е особен частен случай на *диспозиционната икореномическа система*, последната същото като *същностно-стратифицирана икореномическа система*); съставки на *полезностния центитален икореномически диспозификат* (вж. *икономически диспозификат*); същото като *икореномически страти* на полезностната центитална икореномическа система; една от разновидностите на *икореномическите консидерофиканти* и на *икореномическите стратификанти*. Различават се *входен* и *изходен* полезностен икореномически центит. *Входният полезностен икореномически центит** (input utility econonomic centite) [*входният полезностен центитален икореномически ингредиент** (input utility centital econonomic ingredient)] е *входният икореномически ингредиент* на полезностната центитална икореномическа система. *Изходният полезностен икореномически центит** (output utility econonomic centite) [*изходният полезностен центитален икореномически ингредиент** (output utility centital econonomic ingredient)] е *изходният икореномически ингредиент* на полезностната центитална икореномическа система.

Когато полезностната центитална икореномическа система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икореномическа система* нейният входен ингредиент се определя като *имплицитен полезностен центитален икореномически ингредиент** (implicit utility centital econonomic ingredient) [*имплицитен полезностен икореномически центит** (implicit econonomic centite)] или още като *полезностен центитален икореномически имплицидент** (utility centital econonomic implicant) и това е полезностната центитална икореномическа същност (*полезностният икореномически трансцентит*), което е *икореномическата полезностност*, а изходният ингредиент – като *експлицитен полезностен центитален икореномически ингредиент** (explicit utility centital econonomic ingredient) [*експлицитен полезностен икореномически центит** (explicit utility econonomic centite)] или още като *центитален полезностен икореномически експлицидент** (centital econonomic explicant) и това е полезностното центитално икореномическо явление (*полезностният икорено-*

мически инцентит). Затова пък, когато полезностната центитална икореномическа система е **имплицитно-дефинирана ингредидентна икореномическа система** нейният изходен ингредидент се определя като имплицитен полезен центитален икореномически ингредидент (имплицитен полезен центитален икореномически центит, полезен центитален икореномически имплицент) (полезностната икореномическа същност, т.е. полезностният икореномически трансцентит), а входният ингредидент – като експлицитен полезен центитален икореномически ингредидент (експлицитен полезен центитален икореномически центит, полезен центитален икореномически експлицент) (полезностното икореномическо явление, т.е. полезностният икореномически инцентит). Ролята на полезен икореномически инцентит тук се изпълнява **само** от някаква **полезностна икореномическа предметност** (вж. *полезностен центитален икореномически диспозат*) (която е вид полезен предметен **икореномически запас**) (полезностната икореномическа предметност е определено икореномическа полезност, а ролята на полезен икореномически трансцентит – **само** от някакво *икореномическа полезност* (което е разпредметена полезностна икореномическа предметност).

ПОЛЕЗНОСТНИ ИНТЕНЗИОНАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ (utility intensional possibility) (**ки**) – във:

повърхнината на полезностните интензионални възможности (вж. *хълм на двупродуктовата материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция*).

ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ* (utility consumer's economic needs /necessities/) (*) – *потребителски икономически потребности*, представени и измерени в полезностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответната общностна икономическа единица (индивид, фирма, общество и т.н.). Те са полезен начин на определяне и измерване на *творческите потребителски икономически потребности*. Разновидност са на *ценностните потребителски икономически потребности*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална обща приемана икономическа полезност*** (potential total accepted economic utility) (вж. *приемана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на общата приемана икономическа полезност на набора от потребителски икономически блага (в т.ч. и от *потребителски икономически продукти*), които в процеса на икономическото потребление ще се консуми-

рат при удовлетворяването на *икономическите потребности* на потребителя като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова общата приемана икономическа полезност на потребителните икономически блага изразява и съответства на полезностните потребителски икономически потребности. При удовлетворяването на потребностите се възстановяват *производителските икономически способности* на съответната общностна икономическа единица. В потребителния процес потребностите се насищат и намаляват, а благата се изчерпват, при което техните полезностни образи (полезностните потребности и общата полезност на благата) се сливат в единен полезностен образ (вж. *икономически образ*), за да възникнат на негово място *полезностните производителски икономически способности*, последните представлящи и измерващи производителските икономически способности в полезностни икономически единици.

Разновидност на полезностните потребителски икономически потребности са *полезностните потребителски икономически потребности [продуктови]*. Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **трудо-дово-определени полезностни потребителски икономически потребности*** (labourly-determinate utility consumer's economic needs /necessities/) и **физическо-определени полезностни потребителски икономически потребности*** (physically-determinate utility consumer's economic needs /necessities/). Ако не е посочено друго, под полезностни потребителски икономически потребности обикновено се подразбират трудово-определените полезностни потребителски икономически потребности. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални]*, **фирмени полезностни потребителски икономически потребности*** (firm utility consumer's economic needs /necessities/), **обществени полезностни потребителски икономически потребности*** (social utility consumer's economic needs /necessities/) и т.н. Ако не е посочено друго, под полезностни потребителски икономически потребности обикновено се подразбират индивидуалните полезностни потребителски икономически потребности.

ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (absolute individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (*) – *полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]* на даден индивид потребител като *възпроизводствена икономическа единица*,

измерени чрез абсолютна полезностна *икономическа мярка* (в абсолютни полезностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); индивидуални продуктови полезностни потребителски икономически потребности, представени като *абсолютна икономическа величина*. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална индивидуална обща приемана икономическа полезност*** (potential individual total accepted economic utility) (вж. *приемана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща приемана икономическа полезност на набора от *потребителни икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното *икономическо потребление* се консумират при удовлетворяването на *икономическите потребности* на индивида.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **абсолютни индивидуални трудово-определени продуктови полезностни потребителски икономически потребности*** (absolute individual labourly-determinate product utility consumer's economic needs /necessities/) и **абсолютни индивидуални физическо-определени продуктови полезностни потребителски икономически потребности*** (absolute individual physically-determinate product utility consumer's economic needs /necessities/). Ако не е посочено друго, под абсолютни индивидуални продуктови полезностни потребителски икономически потребности обикновено се подразбират абсолютните индивидуални продуктови трудово-определени полезностни потребителски икономически потребности.

Според характера на *икономическото поведение* на индивида потребител като възпроизводствена икономическа единица се различават следните разновидности на неговите абсолютни индивидуални полезностни продуктови потребителски икономически потребности: (1) *желани полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови], (2) *ефективни полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови], (3) *нормални полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови], (4) *разумни полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови], (5) *равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови], (6) *свърхеефективни полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови], (7) *екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продукто-

ви], (8) ненормални полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти], (9) приемливи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти], (10) неразумни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти], (11) полезни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти], (12) неефективни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти], (13) ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти], (14) високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти], (15) непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти], (16) неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]. Зависимостите между тях са показани във фиг. 1 като **скала на полезностните потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*** (scale of absolute individual product utility consumer's economic needs /necessities/).

Фиг. 1. Скала на поведенческите разновидности на абсолютните индивидуални продуктови полезностни потребителски икономически потребности

ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (absolute individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

ефективни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

желани полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

неекзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

неефективни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

нежелани полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

ненормални полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

неразумни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

нормални полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

полezni полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

полezni потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

приемливи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

разумни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

свръхэффективни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

скала на полезностните потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*).

ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ]* (individual utility consumer's economic needs /necessities/) (*) – *потребителски икономически потребности [индивидуални]*, представени и измерени в полезностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Те са полезен начин на определяне и измерване на *творческите потребителски икономически потребности [индивидуални]*. Разновидност са едновременно на *ценностните потребителски икономически потребности [индивидуални]* и на *полезностни потребителски икономически потребности*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална индивидуална обща приемана икономическа полезност*** (potential individual total accepted economic utility) (вж. *приемана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща приемана икономическа полезност на набора от потребителни икономически блага (в т.ч. и от *потребителни икономически продукти*), които в процеса на индивидуалното икономическо потребление ще се консумират при удовлетворяването на *икономическите потребности* на индивида потребител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова индивидуалната обща приемана икономическа полезност на потребителните икономически блага изразява и съответства на индивидуалните полезностни потребителски икономически потребности. При удовлетворяването на индивидуалните потребности се възстановяват *производителските икономически способности [индивидуални]*. В потребителния процес индивидуалните потребности се насищат и намаляват, а благата се изчерпват, при което техните полезностни образи (индивидуалните полезностни потребности и индивидуалната обща полезност на благата) се сливат в единен полезен образ (вж. *икономически образ*), за да възникнат на негово място *полезностните производителски икономически способности [индивидуални]*, последните представящи и измерващи индивидуалните производителски икономически способности в полезностни икономически единици.

Разновидност на индивидуалните полезностни потребителски икономически потребности са *полезностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*. Според факторната икономическа определеност се разграничават **индивидуални трудово-определени полезностни**

*потребителски икономически потребности** (individual labourly-determinate utility consumer's economic needs /necessities/) и *индивидуални физическо-определени полезностни потребителски икономически потребности** (individual physically-determinate utility consumer's economic needs /necessities/). Ако не е посочено друго, под индивидуални полезностни потребителски икономически потребности обикновено се подразбират индивидуалните трудово-определени полезностни потребителски икономически потребности.

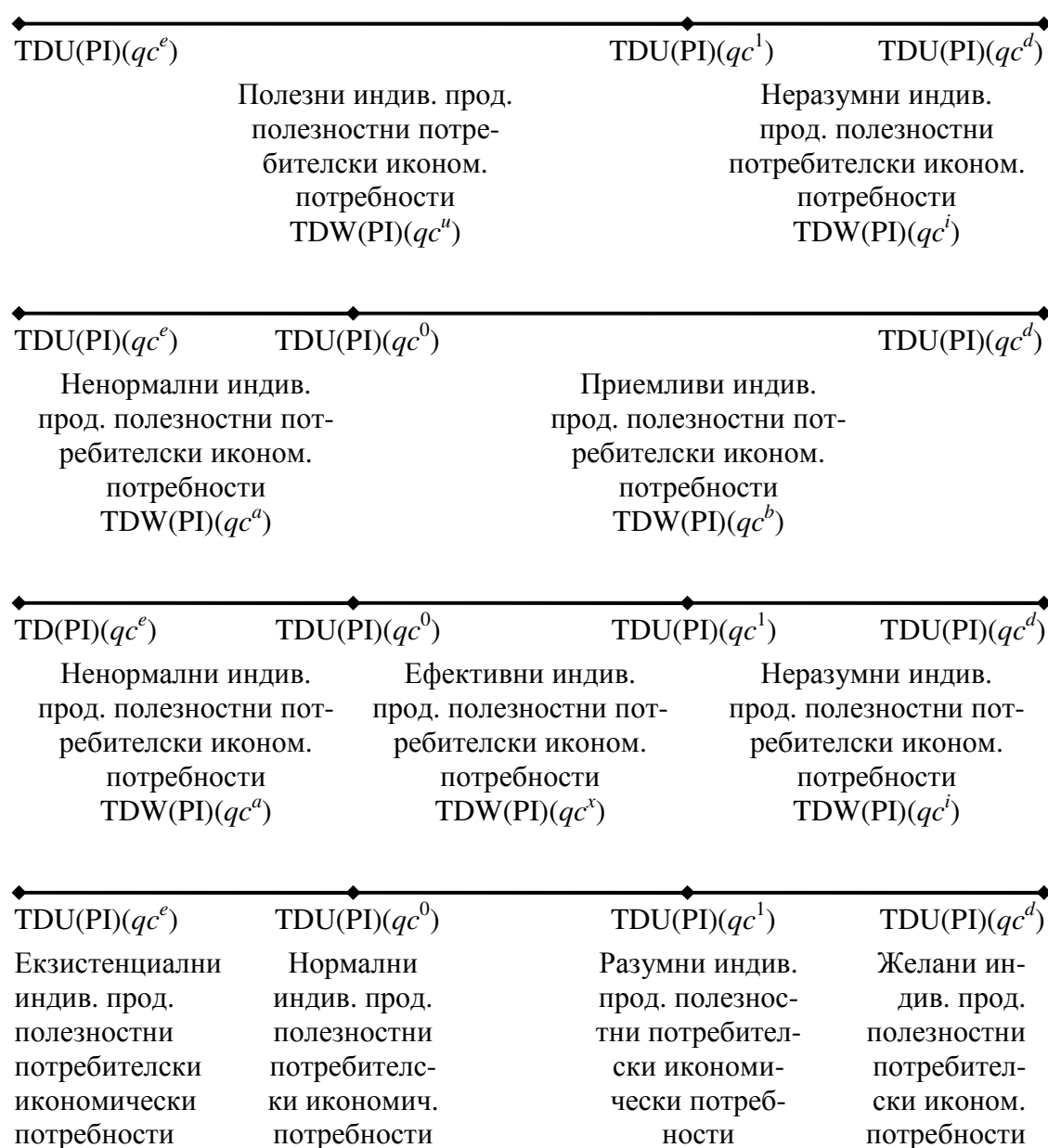
ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (*) – *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*, представени и измерени в полезностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Те са полезен начин на определяне и измерване на *творческите потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*. Разновидност са едновременно на *ценностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* и на *полезностните потребителски икономически потребности [продуктови]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална индивидуална обща приемана икономическа полезност*** (potential individual total accepted economic utility) (вж. *приемана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща приемана икономическа полезност на набора от *потребителни икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление ще се консумират при удовлетворяването на *икономическите потребности* на индивида потребител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова индивидуалната обща приемана икономическа полезност на потребителните икономически продукти изразява и съответства на индивидуалните продуктови полезностни потребителски икономически потребности. При удовлетворяването на индивидуалните потребности се възстановяват *производителските икономически способности [индивидуални продукти]*. В потребителния процес индивидуалните потребности се насищат и намаляват, а продуктите се изчерпват, при което техните полезностни образи (индивидуалните продуктови полезностни потребности и индивидуалната обща полезност на продуктите) се сливат в единен полезен образ (вж. *икономически образ*), за да възникнат на негово място *полезностните производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, последните

представящи и измерващи индивидуалните продуктови производителски икономически способности в полезностни икономически единици.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **индивидуални трудово-определени продуктови полезностни потребителски икономически потребности*** (individual labourly-determinate product utility consumer's economic needs /necessities/) и **индивидуални физическо-определени продуктови полезностни потребителски икономически потребности*** (individual physically-determinate product utility consumer's economic needs /necessities/). Ако не е посочено друго, под индивидуални продуктови полезностни потребителски икономически потребности обикновено се подразбират индивидуалните трудово-определени продуктови полезностни потребителски икономически потребности. Според *икономическата съотносителност* се разграничават *стойностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови] и *стойностни потребителски икономически потребности* [относителни индивидуални продуктови].

Според характера на *икономическото поведение* на индивида потребител като възпроизводствена икономическа единица се различават следните разновидности на неговите индивидуални продуктови полезностни потребителски икономически потребности: (1) *желани полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (2) *ефективни полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (3) *нормални полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (4) *разумни полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (5) *равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (6) *свърхоефективни полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (7) *екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (8) *ненормални полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (9) *приемливи полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (10) *неразумни полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (11) *полезни полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (12) *неефективни полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (13) *ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], (14) *високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности*

ности [индивидуални продуктови], (15) непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови], (16) неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]. Зависимостите между тях са показани във фиг. 1 като **скала на полезностните потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*** (scale of individual product utility consumer's economic needs /necessities/).

Фиг. 1. Скала на поведенческите разновидности на индивидуалните продуктови полезностни потребителски икономически потребности

ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неекзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свърхеефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

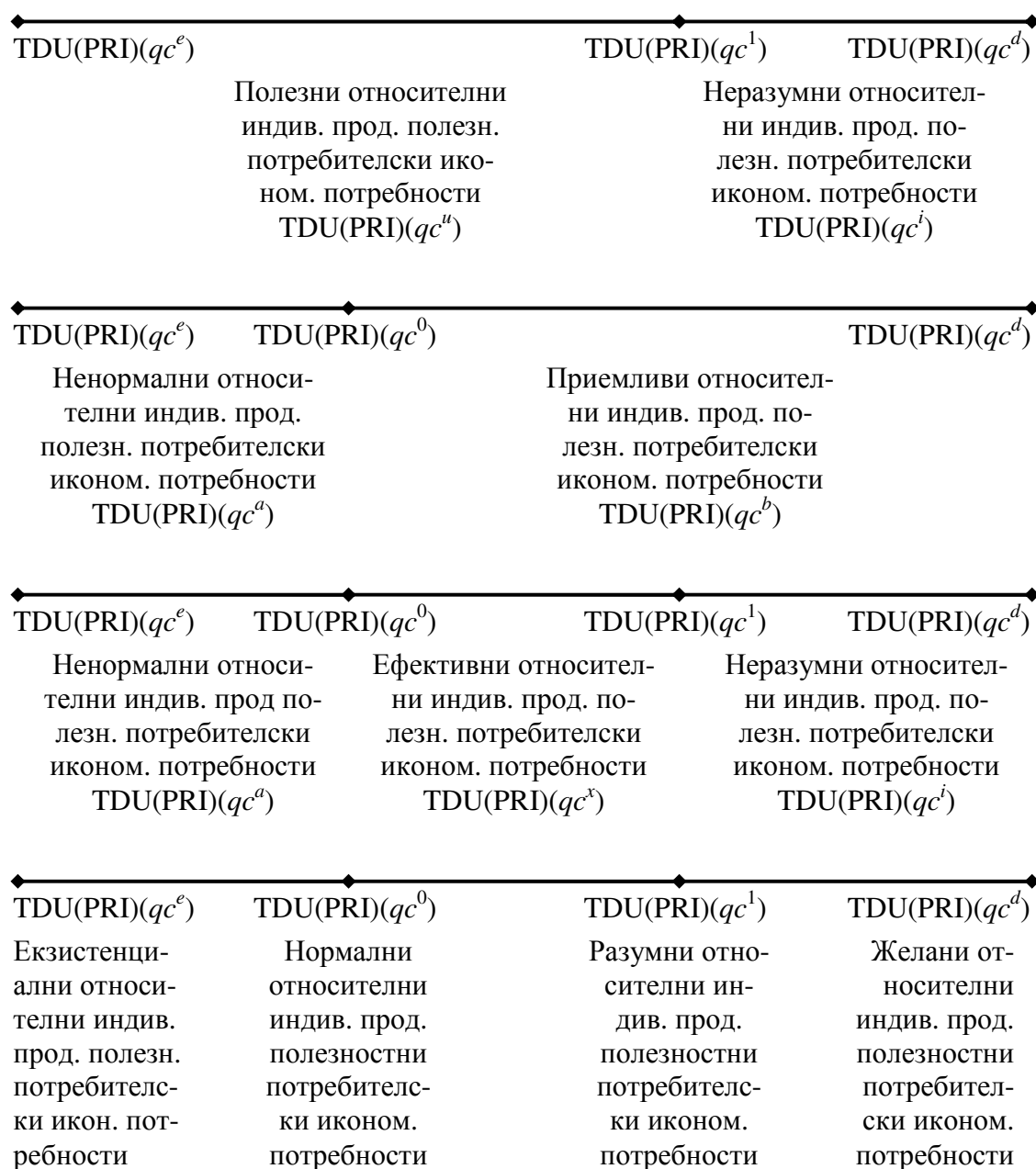
полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (relative individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (*) – *полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* на даден индивид потребител като възпроизводствена икономическа единица, измерени чрез относителна ценностна икономическа мярка (в относителни полезностни икономически единици); индивидуални продукти полезностни потребителски икономически потребности, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална индивидуална обща приемана икономическа полезност*** (potential individual total accepted economic utility) (вж. *приемана икономическа полезност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща приемана икономическа полезност на набора от *потребителни икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление се консумират при удовлетворяването на *икономическите потребности* на индивида. Равни са на съотношението между съответните им *полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]* и *разумните полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*. Затова *разумните полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]* винаги са равни на единица.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **относителни индивидуални трудово-определени продукти полезностни потребителски икономически потребности*** (relative individual labourly-determinate product utility consumer's economic needs /necessities/) и **относителни индивидуални физическо-определени продукти полезностни потребителски икономически потребности*** (relative individual physically-determinate product utility consumer's economic needs /necessities/). Ако не е посочено друго, под относителни индивидуални продукти полезностни потребителски икономически потребности обикновено се подразбират относителни-

те индивидуални продуктови трудово-определени полезностни потребителски икономически потребности.

Според характера на *икономическото поведение* на индивида потребител като възпроизводствена икономическа единица се различават следните разновидности на неговите относителни индивидуални полезностни продуктови потребителски икономически потребности: (1) *желани полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (2) *ефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (3) *нормални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (4) *разумни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (5) *равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (6) *свърхоефективни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*, (7) *екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (8) *ненормални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (9) *приемливи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (10) *неразумни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (11) *полезни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (12) *неефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (13) *ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (14) *високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (15) *непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*, (16) *неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*. Зависимостите между тях са показани във фиг. 1 като **скала на полезностните потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*** (scale of relative individual product utility consumer's economic needs /necessities/).

Фиг. 1. Скала на поведенческите разновидности на относителните индивидуални продуктови полезностни потребителски икономически потребности

ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (relative individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови];

екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови];

ефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

желани полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неекзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нежелани полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ненормални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нормални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

полезни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

приемливи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

разумни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

свръхэффективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

скала на полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*).

ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ПРОДУКТОВИ]* (product utility consumer's economic needs /necessities/) (*) – *потребителски икономически потребности [продуктови]*, представени и измерени в полезностна *икономическа мярка* на съответната общностна икономическа единица (абсолютна или относителна) (индивид, фирма, общество и т.н.). Разновидност са едновременно на *ценностните потребителски икономически потребности [продуктови]* и на *полезностните потребителски икономически потребности*. Те са полезен начин на определяне и измерване на *творческите потребителски икономически потребности [продуктови]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална обща приемана икономическа полезност*** (potential total accepted economic utility) (вж. *приемана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на общата приемана икономическа полезност на набора от *потребителни икономически продукти*, които в процеса на *икономическото потребление* ще се консумират при удовлетворяването на *икономическите потребности* на потребителя като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова общата приемана икономическа полезност на потребителните икономически продукти изразява и съответства на продуктовете полезностни потребителски икономически потребности. При удовлетворяването на продуктовете потребности се възстановяват *производителските икономически способности [продуктови]* на съответната общностна икономическа единица. В потребителния процес продуктовете потребности се насищат и намаляват, а продуктите се изчерпват, при което техните полезностни образи (полезностните продуктови потребности и общата полезност на продуктите) се сливат в единен полезен образ (вж. *икономически образ*), за да възникнат на негово място *полезностните производителски икономически способности [продуктови]*, последните представящи и измерващи продуктовете производителски икономически способности в полезностни икономически единици.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **трудо-дово-определени продуктови полезностни потребителски икономически потребности*** (labourly-determinate product utility consumer's economic needs /necessities/) и **физическо-определени продуктови полезностни потребителски икономически потребности*** (physically-determinate product utility consumer's economic needs /necessities/). Ако не е посочено друго, под продуктови полезностни потребителски икономически потребности обикновено се подразбират трудо-определените продуктови полезностни потребителски икономически потребности. Според *ингредиентната общностна икономичес-*

ка обхватност се разграничават *полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продукти], *фирмени продуктови полезностни потребителски икономически потребности** (firm product utility consumer's economic needs /necessities/), *обществени продуктови полезностни потребителски икономически потребности** (social product utility consumer's economic needs /necessities/) и т.н. Ако не е посочено друго, под продуктови полезностни потребителски икономически потребности обикновено се подразбират индивидуалните продуктови полезностни потребителски икономически потребности.

ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ* (utility producer's economic abilities) (*) – *производителски икономически способности*, представени и измерени в полезностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответната общностна икономическа единица (индивид, фирма, общество и т.н.). Те са полезен начин на определяне и измерване на *творческите производителски икономически способности*. Разновидност са на *ценностните производителски икономически способности*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална обща предавана икономическа полезност*** (potential total gived economic utility) (вж. *предавана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на общата предавана икономическа полезност на набора от производствени икономически блага (в т.ч. и от производствени икономически продукти), които в процеса на икономическото производство ще се създадат при прилагането на икономическите способности на производителя като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова общата предавана икономическа полезност на производствните икономически блага изразява и съответства на полезностните производителски икономически способности. При прилагането им в производството способностите се изчерпват и намаляват като на мястото им като тяхно раздвоено следствие едновременно възникват *потребителските икономически потребности* и производственото благо на съответната общностна икономическа единица, което впоследствие в потреблението приема формата на потребително благо. От своя страна, полезностният образ на способностите (полезностните производителски способности като обща предавана стойност) също се приобразува и раздвоява, за да възникне в потреблението като двоен полезен образ – едновременно в *полезностни потребителски икономически потребности* и в обща приемана полезност на потребителното благо (вж. *икономически образ*).

Разновидност на полезностните производителски икономически способности са *полезностните производителски икономически способности* [продуктови]. Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **трудова-определени полезностни производителски икономически способности*** (labourly-determinate utility producer's economic abilities) и **физическо-определени полезностни производителски икономически способности*** (physically-determinate utility producer's economic abilities). Ако не е посочено друго, под полезностни производителски икономически способности обикновено се подразбират трудова-определените полезностни производителски икономически способности. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *полезностни производителски икономически способности* [индивидуални], **фирмени полезностни производителски икономически способности*** (firm utility producer's economic abilities), **обществени полезностни производителски икономически способности*** (social utility producer's economic abilities) и т.н. Ако не е посочено друго, под полезностни производителски икономически способности обикновено се подразбират индивидуалните полезностни производителски икономически способности.

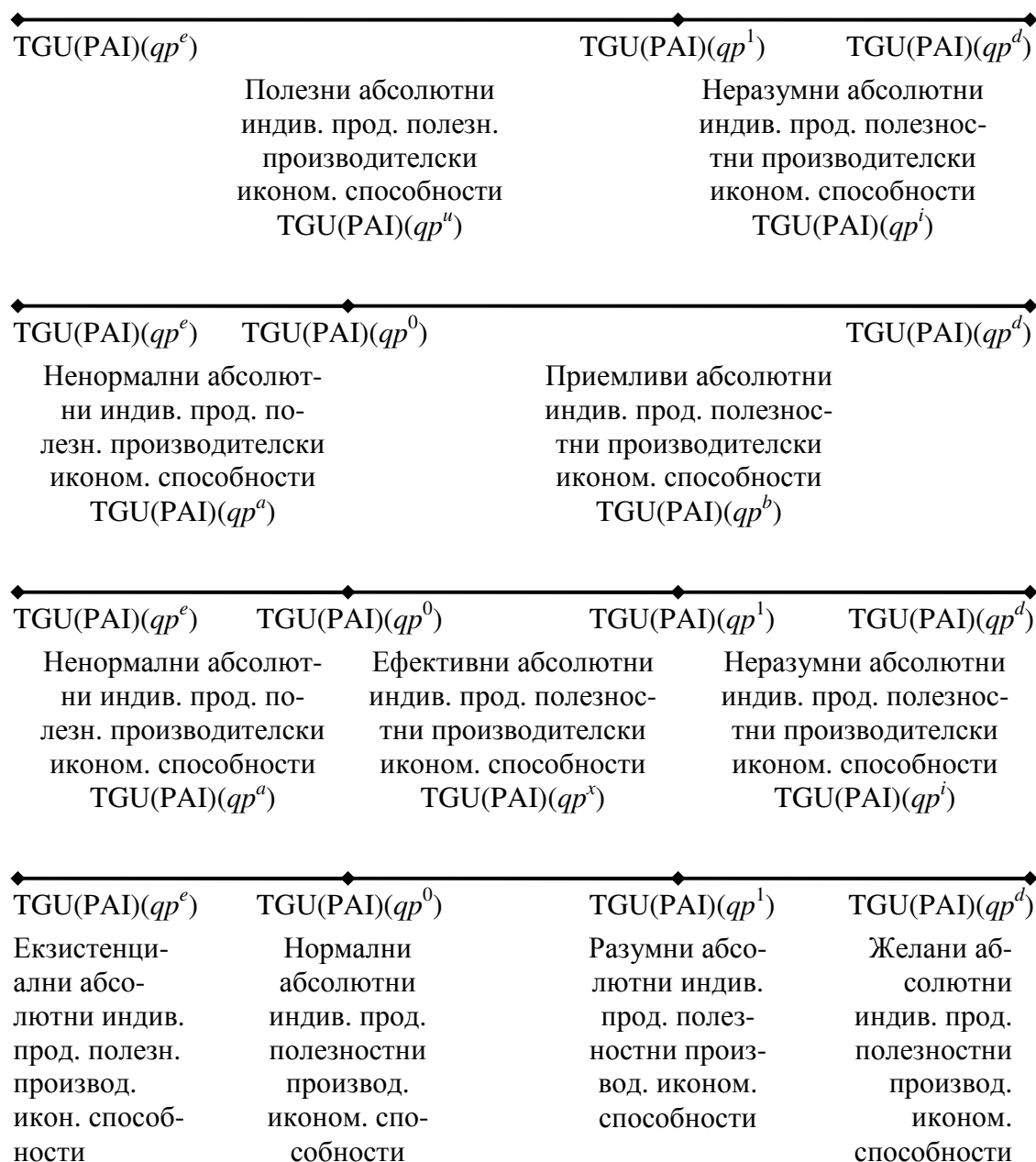
ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (absolute individual product utility producer's economic abilities) (*) – *полезностни производителски икономически способности* [индивидуални продуктови] на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез абсолютна полезностна *икономическа мярка* (в абсолютни полезностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности, представени като *абсолютна икономическа величина*. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална индивидуална обща предавана икономическа полезност*** (potential individual total gived economic utility) (вж. *предавана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща предавана икономическа полезност на набора от *производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното *икономическо производство* се създават при прилагането на *икономическите способности* на индивида.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **абсолютни индивидуални трудова-определени продуктови полезностни производителски икономически способности*** (absolute individual labourly-

determinate product utility producer's economic abilities) и **абсолютни индивидуални физическо-определени продуктови полезностни производителски икономически способности*** (absolute individual physically-determinate product utility producer's economic abilities). Ако не е посочено друго, под абсолютни индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности обикновено се подразбират абсолютните индивидуални продуктови трудово-определени полезностни производителски икономически способности.

Според характера на *икономическото поведение* на индивида производител като възпроизводствена икономическа единица се различават следните разновидности на неговите абсолютни индивидуални полезностни продуктови производителски икономически способности: (1) *желани полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (2) *ефективни полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (3) *нормални полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (4) *разумни полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (5) *равновесни ефективни полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (6) *свърхоефективни полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (7) *екзистенциални полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (8) *ненормални полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (9) *приемливи полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (10) *неразумни полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (11) *полезни полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (12) *неефективни полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (13) *ниски непревишаващи полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (14) *високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (15) *непревишаващи полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови], (16) *неравновесни полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови]. Зависимостите между тях са показани във фиг. 1 като **скала на полезнос-**

тните производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* (scale of absolute individual product utility producer's economic abilities).

Фиг. 1. Скала на поведенческите разновидности на абсолютните индивидуални продукти полезностни производителски икономически способности

ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (absolute individual product utility producer's economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

екзистенциални полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

ефективни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

желани полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

неекзистенциални полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

неефективни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

нежелани полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

ненормални полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

неразумни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

непревишаващи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

неравновесни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

ниски непревишаващи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

нормални полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

полезни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

приемливи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

разумни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

свърхеефективни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти];

скала на полезностните производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти] (вж. *полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]*).

ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ]* (individual utility producer's economic abilities)

(*) – *производителски икономически способности [индивидуални]*, представени и измерени в полезностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Те са полезностен начин на определяне и измерване на *творческите производителски икономически способности [индивидуални]*. Разновидност са едновременно на *ценностните производителски икономически способности [индивидуални]* и на *полезностни производителски икономически способности*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална индивидуална обща предавана икономическа полезност*** (potential individual total gived economic utility) (вж. *предавана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща предавана икономическа полезност на набора от производствени икономически блага (в т.ч. и от *производствени икономически продукти*), които в процеса на индивидуалното икономическо производство ще се създадат при прилагането на *икономическите потребности* на индивида производител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова индивидуалната обща предавана икономическа полезност на производствените икономически блага изразява и съответства на индивидуалните полезностни производителски икономически способности. При прилагането им в производството индивидуалните способности се изчерпват и намаляват като на мястото им като тяхно раздвоено следствие едновременно възникват *потребителските икономически потребности [индивидуални]* и производственото благо на съответния индивид, което впоследствие в потреблението приема формата на индивидуално потребително благо. От своя страна, полезностният образ на индивидуалните способности (индивидуалните полезностни производителски способности като индивидуална обща предавана полезност) също се приобразува и раздвоява, за да възникне в потреблението като двоен полезностен образ – едновременно в *полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални]* и в индивидуална обща приемана полезност на потребителното благо (вж. *икономически образ*).

Разновидност на индивидуалните полезностни производителски икономически способности са *полезностните производителски икономически способности* [индивидуални продукти]. Според факторната икономическа определена се разграничават **индивидуални трудово-определени полезностни производителски икономически способности*** (individual labourly-determinate utility producer's economic abilities) и **индивидуални физическо-определени полезностни производителски икономически способности*** (individual physically-determinate utility producer's economic abilities). Ако не е посочено друго, под индивидуални полезностни производителски икономически способности обикновено се подразбират индивидуалните трудово-определени полезностни производителски икономически способности.

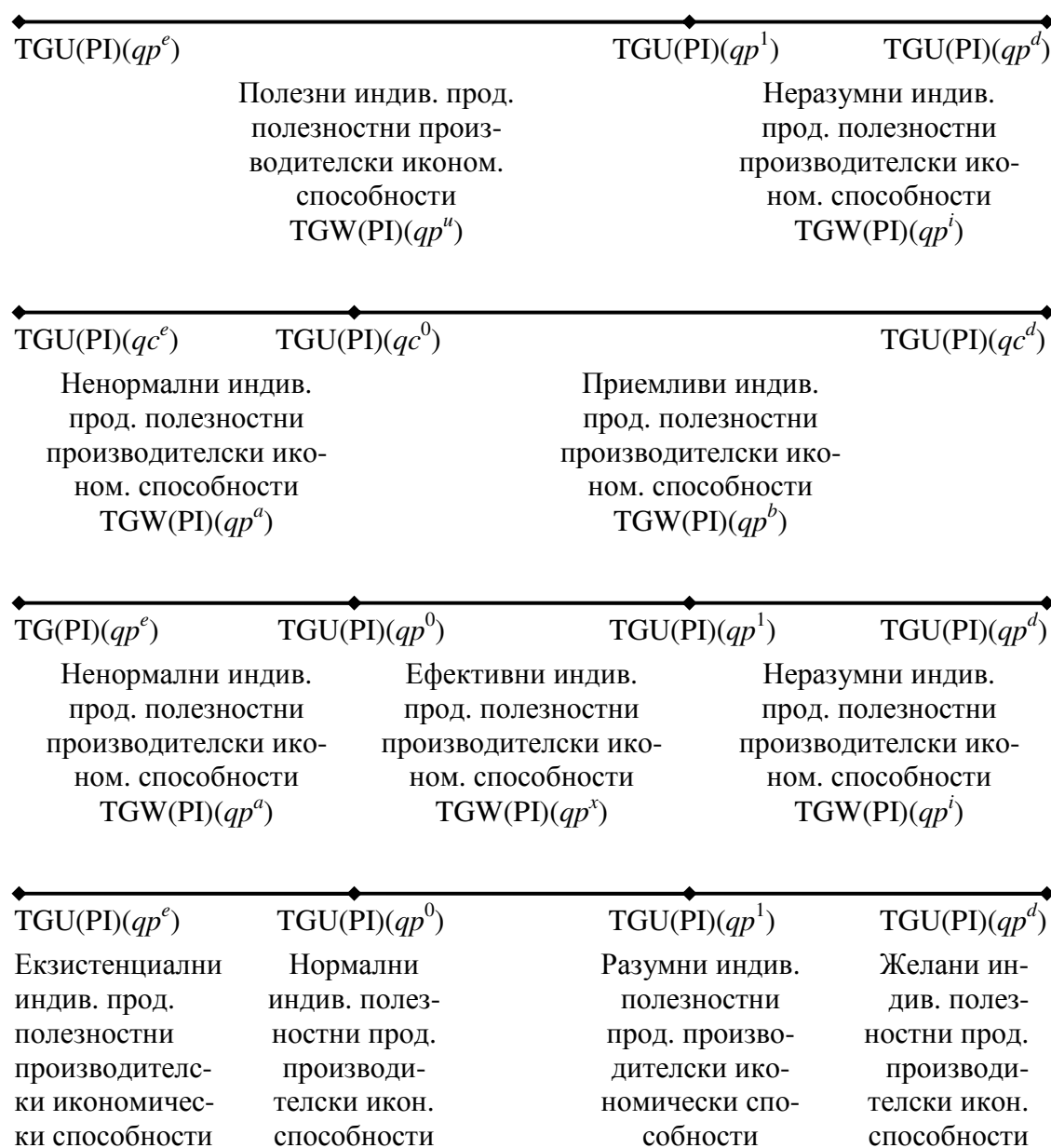
ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (individual product utility producer's economic abilities) (*) – *производителски икономически способности* [индивидуални продукти], представени и измерени в полезностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Те са полезен начин на определяне и измерване на *творческите производителски икономически способности* [индивидуални продукти]. Разновидност са едновременно на *ценностните производителски икономически способности* [индивидуални продукти] и на *полезностните производителски икономически способности* [продуктови]. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална индивидуална обща предавана икономическа полезност*** (potential individual total gived economic utility) (вж. *предавана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща предавана икономическа полезност на набора от *производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство се консумират при прилагането на *икономическите способности* на индивида производител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова индивидуалната обща приемана икономическа полезност на производствените икономически продукти изразява и съответства на индивидуалните продуктови полезностни производителски икономически способности. При прилагането им в производството индивидуалните способности се изчерпват и намаляват като на мястото им като тяхно раздвоено следствие едновременно възникват *потребителските икономически потребности* [индивидуални] и производственият продукт на съответния индивид, който впоследствие в потреблението приема формата на индивидуален потребителен

продукт. От своя страна, полезностният образ на индивидуалните способности (индивидуалните полезностни производителски способности като индивидуална обща предавана полезност) също се приобразува и раздвоява, за да възвикне в потреблението като двоен полезностен образ – едновременно в *полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални]* и в индивидуална обща приемана полезност на потребителния продукт (вж. *икономически образ*).

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **индивидуални трудово-определени продуктови полезностни производителски икономически способности*** (individual labourly-determinate product utility producer's economic abilities) и **индивидуални физическо-определени продуктови полезностни производителски икономически способности*** (individual physically-determinate product utility producer's economic abilities). Ако не е посочено друго, под индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности обикновено се подразбират индивидуалните трудово-определени продуктови полезностни производителски икономически способности. Според *икономическата съотносителност* се разграничават *стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *стойностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]*.

Според характера на *икономическото поведение* на индивида производител като възпроизводствена икономическа единица се различават следните разновидности на неговите индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности: (1) *желани полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, (2) *ефективни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, (3) *нормални полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, (4) *разумни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, (5) *равновесни ефективни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, (6) *свърхеефективни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, (7) *екзистенциални полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, (8) *ненормални полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, (9) *приемливи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, (10) *неразумни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, (11)

*полезни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти], (12) неефективни полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти], (13) ниски непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти], (14) високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти], (15) непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти], (16) неравновесни полезностни икономически потребности [индивидуални продукти]. Зависимостите между тях са показани във фиг. 1 като **скала на полезностните производителски икономически способности [индивидуални продукти]*** (scale of individual product utility producer's economic abilities).*

Фиг. 1. Скала на поведенческите разновидности на индивидуалните продуктови полезностни производителски икономически способности

ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (individual product utility producer's economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови];

екзистенциални полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови];

ефективни ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

желани ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

неекзистенциални ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

неефективни ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

нежелани ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

ненормални ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

непревишаващи ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

неравновесни ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

неразумни ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

нормални ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

ползни ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

приемливи ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

разумни ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

свърхеефективни ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

ползностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

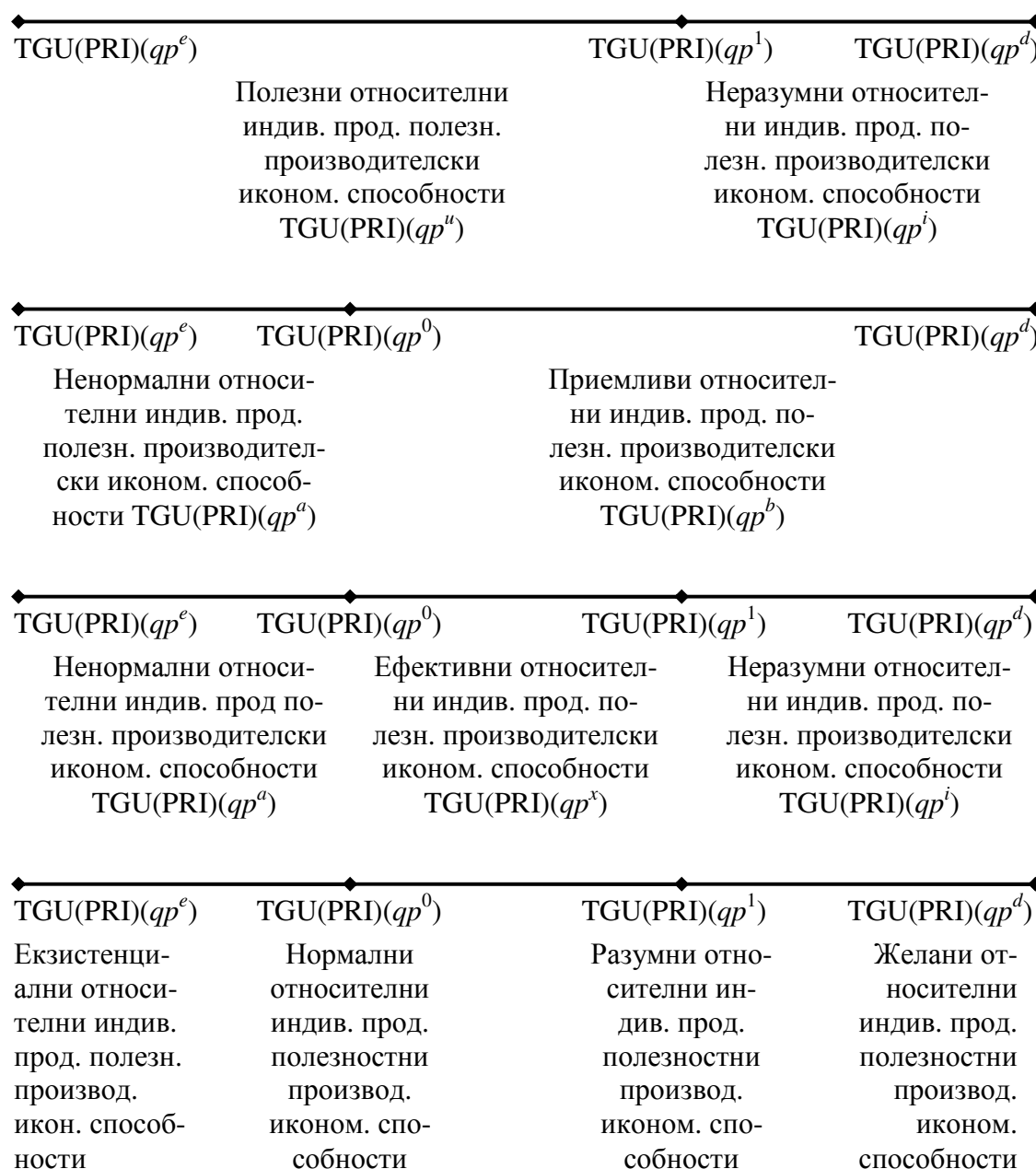
ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (relative

individual product utility producer's economic abilities) (*) – *полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез относителна ценностна икономическа мярка (в относителни полезностни икономически единици); индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална индивидуална обща предавана икономическа полезност*** (potential individual total gived economic utility) (вж. *предавана икономическа полезност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща предавана икономическа полезност на набора от *производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство се създават при прилагането на *икономическите способности* на индивида. Равни са на съотношението между съответните им *полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *разумните полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]*. Затова *разумните полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]* винаги са равни на единица.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **относителни индивидуални трудово-определени продуктови полезностни производителски икономически способности*** (relative individual labourly-determinate product utility producer's economic abilities) и **относителни индивидуални физическо-определени продуктови полезностни производителски икономически способности*** (relative individual physically-determinate product utility producer's economic abilities). Ако не е посочено друго, под относителни индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности обикновено се подразбират относителните индивидуални продуктови трудово-определени полезностни производителски икономически способности.

Според характера на *икономическото поведение* на индивида производител като *възпроизводствена икономическа единица* се различават следните разновидности на неговите относителни индивидуални полезностни продуктови производителски икономически способности: (1) *желани полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]*, (2) *ефективни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]*, (3) *нормални полезностни*

производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти], (4) разумни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти], (5) равновесни ефективни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти], (6) свръхэффективни полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти], (7) екзистенциални полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти], (8) ненормални полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти], (9) приемливи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти], (10) неразумни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти], (11) полезни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти], (12) неефективни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти], (13) ниски непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти], (14) високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти], (15) непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти], (16) неравновесни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]. Зависимостите между тях са показани във фиг. 1 като **скала на полезностните производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]*** (scale of relative individual product utility producer's economic abilities).

Фиг. 1. Скала на поведенческите разновидности на относителните индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности

ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (relative individual product utility producer's economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови];

екзистенциални полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови];

ефективни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

желани полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

неекзистенциални полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

неефективни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

нежелани полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

ненормални полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

неравновесни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

неразумни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

ниски непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

нормални полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

полезни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

приемливи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

разумни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

свърхеефективни полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти];

скала на полезностните производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти] (вж. *полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]*).

ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ПРОДУКТОВИ]* (product utility producer's economic abilities) (*) – *производителски икономически способности [продуктови]*, представени и измерени в полезностна икономическа мярка на съответната общностна икономическа единица (абсолютна или относителна) (индивид, фирма, общество и т.н.). Разновидност са едновременно на *ценностните производителски икономически способности [продуктови]* и на *полезностните производителски икономически способности*. Те са полезен начин на определяне и измерване на *творческите производителски икономически способности [продуктови]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална обща предавана икономическа полезност*** (potential total gived economic utility) (вж. *предавана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на общата предавана икономическа полезност на набора от *производствени икономически продукти*, които в процеса на *икономическото производство* ще се създадат при прилагането на *икономическите способности* на производителя като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова общата предавана икономическа полезност на производствените икономически продукти изразява и съответства на продуктовете полезностни производителски икономически способности. При прилагането им в производството способностите се изчерпват и намаляват като на мястото им като тяхно раздвоено следствие едновременно възникват *потребителските икономически потребности [продуктови]* и производствения продукт на съответната общностна икономическа единица, който впоследствие в потреблението приема формата на потребителен продукт. От своя страна, полезностният образ на способностите (полезностните производителски способности като обща предавана полезност) също се приобразува и раздвоява, за да възникне в потреблението като двоен полезен образ – едновременно в *полезностни потребителски икономически потребности [продуктови]* и в обща приемана полезност на потребителния продукт (вж. *икономически образ*).

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **трудо-дово-определени продуктови полезностни производителски икономически способности*** (labourly-determinate product utility producer's economic abilities) и **физическо-определени продуктови полезностни производителски икономически способности*** (physically-determinate product utility producer's economic abilities). Ако не е посочено друго, под продуктови полезностни производителски икономически способности обикновено се подразбират трудово-определените продуктови полезностни производителски икономически спо-

собрности. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продукти], *фирмени продуктови полезностни производителски икономически способности** (firm product utility producer's economic abilities), *обществени продуктови полезностни производителски икономически способности** (social product utility producer's economic abilities) и т.н. Ако не е посочено друго, под продуктови полезностни производителски икономически способности обикновено се подразбират индивидуалните продуктови полезностни производителски икономически способности.

ПОЛЕЗНОСТНИ ХЕТЕРОВЕРТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ФОЦЕННОСТИ* (utility heteroverted economic fo-worths) (*) – група от *хетеровертни икономически фоценности* $\{OW^U(y)\}^B$, които представляват само *икономически полезности*; елементарни (първични) съставки, от които се формира *полезностната хетеровертна икономическа ценност* $W^{BU}(y)$. Те са разновидност на *еднотиповите хетеровертни икономически фоценности*.

ПОЛЕЗНОСТНИ ХОМОВЕРТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ФОЦЕННОСТИ* (utility homoververted economic fo-worths) (*) – група от *хомовертни икономически фоценности* $\{OW^U(y)\}^A$, които представляват само *икономически полезности*; елементарни (първични) съставки, от които се формира *полезностната хомовертна икономическа ценност* $W^{AU}(y)$. Те са разновидност на *еднотиповите хомовертни икономически фоценности*.

ПОЛЕЗНОСТНИ ЦЕНТИТАЛНИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАНТИ* (utility centital ecorenomic disposats) – вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*.

ПОЛЕЗНОСТНИ ЦЕНТИТИФИКАТНИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАНТИ* (utility centitificatic ecorenomic disposants) – вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат*.

ПОЛЕЗНОСТНИ ЦЕНТИТНИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗАНТИ* (utility centitionary ecorenomic disposants) (подразбирани като *полезностностни центитни икореномически диспозанти*) (*) – съвкупност от *полезностен центитален икономически диспозант* (представляващ *полезностния икономически центит*) и *полезностен центитален икотехномически диспозант* (представляващ *полезностния икотехномически центит*), които като двойка обра-

зуват **полезностен центитен икореномически диспозат** (вж. *центитифика-тен икореномически диспозат*) [в **ингредиентен икореномически формат*** (ingrediental economic formate) (вж. *икономически ингредиенти*)]. В границите на полезностния центитен икореномически диспозат полезностният центитален икономически диспозант е **полезностно-центитална икономическа оценка*** (utility-centital economic estimate) на полезностния центитален икономически диспозат. Вж. *полезностен центитификатен икореномически диспозат* и *полезностен центитен икореномически диспозант*.

ПОЛЕЗНОСТНО ДВУСТРАННО ЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО СРАВНЕНИЕ* (utility bilateral worth economic comparison) – вж *ценностно икономическо сравнение*.

ПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (utility economic indifference) (**ки**) – във:

индивидуално полезностно потребителско икономическо безразличие;

индивидуално продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива конфигурация на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива конфигурация на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива конфигурация на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива конфигурация на продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива на продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива хиперповърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива хиперповърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива хиперповърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива хиперповърхнина на продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие;

множество на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

множество на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

множество на полезностното потребителско икономическо безразличие;

множество на продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие;

полезностно потребителско икономическо безразличие;

продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие.

ПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО (utility economic wealth) (*) – **икономическата полезност** в качеството ѝ на *ценностен икономически ингредиент* и наред с това – на *разновидност на проективните икономически инградиенти*; една от формите на съществуване на *ценностното икономическо богатство*.

ПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ИНТЕНЗИОНИРАНЕ (utility economic intensification) (**ки**) – във:

продуктова интензивност на полезностното икономическо интензиониране.

ПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО* (utility economic set) – *вж. ценностно икономическо множество.*

ПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО* (utility economic space) – вж. *полезностна икономика* и *ценностно икономическо пространство*.

ПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО]* (individual product utility economic behaviour) (*) – *икономическо поведение* $U(BI)(q)$ на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*, при което се формира някакво равнище на *полезността на икономическия продукт [индивидуална]* $U(I)(q)$ (и на нейните разновидности), който той произвежда (създава) и консумира (потребява) с цел в крайна сметка да удовлетворява своите и на други *икономически единици* определени *икономически потребности* (вж. и *икономическа стойност*). Неговите точки изграждат *пространството на полезностното икономическо поведение на индивида [продуктово]** (space of the individual product utility economic behaviour) $S(U(BI)(q))$. То е субективно полезностно икономическо поведение, което се мотивира и конституира от индивида в условията на определена заобикаляща го обществена и природна среда. Израз е на използваната *творческа икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на осъществената индивидуална продуктова творческа икономическа активност. При еднопродуктов анализ се описва от **кривата на полезността на икономическия продукт [индивидуална]*** (curve of the individual economic product utility), при двупродуктов анализ – от **повърхнината на полезността на икономическия продукт [индивидуална]*** (surface of the individual economic product value), при повече от два вида продукти – от **хиперповърхнината на полезността на икономическия продукт [индивидуална]*** (hypersurface of the individual economic product utility), както и от техните разновидности. Общото означение на всички тях е $U(I)(q)$.

Според *икономическата съотносителност* се разграничават (1) *абсолютно-полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]* $U(BAI)(q)$ [то формира някакви равнища на *полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]* (на измерена в абсолютна мярка полезност продукта) $U(AI)(q)$ (и на нейните разновидности) и се описва от **кривата на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (curve of the absolute individual economic product utility), **повърхнината на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (surface of the absolute individual economic product utility) или **хиперповърхнината на полезността на икономическия продукт [абсолютна индивидуална]*** (hy-

persurface of the absolute individual economic product utility), с общо означение $U(AI)(q)$, и от техните разновидности] и (2) *относително-полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово]* $U(BRI)(q)$ [то формира някакви равнище на *полезността на икономическия продукт относителна [индивидуална]* (на измерена в относителна мярка полезност на продукта) $U(RI)(q)$ (и на нейните разновидности) и се описва от **кривата на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална]*** (curve of the relative individual economic product utility), **повърхнината на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална]*** (surface of the relative individual economic product utility) или **хиперповърхнината на полезността на икономическия продукт [относителна индивидуална]*** (hypersurface of the relative individual economic product utility), с общо означение $U(RI)(q)$, и от техните разновидности].

ПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО] (individual product utility economic behaviour) (**ки**) – във:

абсолютно-полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

относително-полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово];

полезностно икономическо поведение на индивида [продуктово].

ПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДПОЧИТАНИЕ (utility economic preference) (**ки**) – във:

крива на полезностното икономическо предпочитание.

ПОЛЕЗНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО СРАВНЕНИЕ (utility economic comparison) (**ки**) – във:

полезностно двустранно ценностно икономическо сравнение (вж ценностно икономическо сравнение);

полезностно стопанствено ценностно икономическо сравнение (вж ценностно икономическо сравнение);

полезностно ценностно икономическо сравнение (вж ценностно икономическо сравнение).

ПОЛЕЗНОСТНО ИНТЕНЗИОНИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (utility intensification of the economic products) (*) – преобразуване (трансформиране) на *икономическите продукти* (в качеството им на *икономи-*

чески явления) в икономическа полезност (в качеството ѝ на икономическа същност); икономически процес на разпределяване на икономическите продукти в икономическа полезност; процедура, която дава отговор на въпроса каква икономическа полезност е предметна в дадени (зададени) икономически продукти. Представлява икономическо преобразование в някаква елементарна същностно-стратифицирана икономическа система (вж. и същностно-стратифицирана икономическа система), която е **имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система*** (implicitly-defined dispositional economic system) [същото като **имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана икономическа система*** (implicitly-defined essentially-stratified economic system)] (вж. **имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система**). При нея икономическите продукти изпълняват ролята на **входни икономически ингредиенти**, а икономическата полезност – ролята на **изходен икономически ингредиент**. Разновидност е на **икономическото интензиониране**. Изследва се чрез **продуктово-полезностната диспозиционна икономическа функция**. Вж. **линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти**.

ПОЛЕЗНОСТНО ИНТЕНЗИОНИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ (utility intensioning of economic products) (**ки**) – вжв:

линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти;
мащаб на полезностното интензиониране на икономическите продукти;
полезностно интензиониране на икономическите продукти.

ПОЛЕЗНОСТНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (utility consumer's economic indifference) – такъв вид **икономическо отношение** на потребителя като **икономическа единица**, отнасящо се до две и повече комбинации от **потребителни икономически блага** (в т.ч. и от **потребителни икономически продукти**), при което за него е безразлично (индиферентно) коя от тях желае да потрeбeява, тъй като тези комбинации имат равна (еднаква) **обща икономическа полезност**. То е същото като **полезностно равноценно потребителско икономическо предпочитание*** (utility equiworth consumer's economic preference) (вж. **равноценно потребителско икономическо предпочитание**), но обобщено за неопределен брой комбинации. Това му позволява да прави **икономически избор** между равнополезностни комбинации от потребителни икономически блага, които обаче се различават по други (различни от общата икономическа полезност) параметри, заради които, от своя

страна, той може да прояви *икономическо предпочитание* към някоя от тези комбинации. Стои в основата на формирането на различните типове *конфигурации на полезностното потребителско икономическо безразличие* (в т.ч. *кривата на полезностното потребителско производителско икономическо безразличие*). Представлява частен случай на по-общото понятие за ***полезностно потребителско безразличие**** (utility consumer's indifference).

Негова разновидност е *продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие*. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуално полезностно потребителско икономическо безразличие* (полезностно икономическо безразличие на индивида като потребител), ***фирмно полезностно потребителско икономическо безразличие**** (firm utility consumer's economic indifference) (полезностно икономическо безразличие на фирмата като потребител), ***обществено полезностно потребителско икономическо безразличие**** (social utility consumer's economic indifference) (полезностно икономическо безразличие на обществото като потребител) и т.н. Ако не е посочено друго, под полезностно потребителско икономическо безразличие обикновено се подразбира индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие.

ПОЛЕЗНОСТНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (utility consumer's economic indifference) (**ки**) – във:

индивидуално полезностно потребителско икономическо безразличие;

индивидуално продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива конфигурация на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива конфигурация на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива конфигурация на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива конфигурация на продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива на продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива хиперповърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива хиперповърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива хиперповърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива хиперповърхнина на продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие;

множество на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

множество на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

множество на полезностното потребителско икономическо безразличие;

множество на продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие;

полезностно потребителско икономическо безразличие;

продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие.

ПОЛЕЗНОСТНО СТОПАНСТВЕНО ОБЩОЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО СРАВНЕНИЕ [ИНДИВИДУАЛНО ПРОДУКТОВО]* (individual product utility protoeconomizing totally-worth economic comparison) – вж *ценностно икономическо сравнение*.

ПОЛЕЗНОСТНО СТОПАНСТВЕНО ЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО СРАВНЕНИЕ* (utility protoeconomizing worth economic comparison) – вж *ценностно икономическо сравнение*.

ПОЛЕЗНОСТНО ЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО СРАВНЕНИЕ* (utility worth economic comparison) – вж *ценностно икономическо сравнение*.

ПОЛЕЗНОСТНО ЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО СРАВНЕНИЕ (utility worth economic comparison) (**ки**) – във:

полезностно двустранно ценностно икономическо сравнение (вж *ценностно икономическо сравнение*);

полезностно стопанствено ценностно икономическо сравнение (вж *ценностно икономическо сравнение*);

полезностно ценностно икономическо сравнение (вж *ценностно икономическо сравнение*).

ПОЛЕЗНОСТНО-АЛТЕРНАТИВЕН РАЗХОД (utility-opportunity cost) (в микр.) (*), – *алтернативен разход (в микр.) [ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)]*, при който вариращият икономически ингредиент е общата икономическа полезност; норма на взаимозаменяемост UOC на индуцирането на една единица от някакъв вид обща икономическа полезност, например от вида “А” (при потребител “А”) (чиято обща величина е TU_A), срещу определено количество от друг вид обща икономическа полезност, например от вида “В” (при потребител “В”) (чиято обща величина е TU_B), при пълно и ефективно използване на ограничените икономически продукти в определена икономическа система в микроикономиката (обикновено в целия обхват на обществото). Полезностно-алтернативният разход има отрицателна алгебрична стойност и показва с колко полезностни единици ще се намали (респ. ще се увеличи) индуцирането на общата икономическа полезност на потребител “В” при увеличаване (респ. при намаляване) допълнително с една полезностна единица на индуцирането на общата икономическа полезност на потребител “А”. Това показва, че като икономическа величина полезностно-алтернативният разход се покрива с понятието за *пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.) [за пределна норма на продуктово-еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)]*. Полезностно-алтернативният разход се разкрива при анализа на *границата на потребителните възможности (в микр.) [на границата на полезностно-потребителните възможности (в микр.)]*.

Според *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничат най-вече два вида полезностно-алтернативен разход – *среден и пределен*. *Средният полезностно-алтернативен разход (в микр.)* $AUOC = \Delta TU_B / \Delta TU_A < 0$ е из-

веден като съотношение между два абсолютни прираста (отрицателен и положителен) на двата вида (при двамата потребители) индуцирана обща икономическа полезност от зададен сегмент (дъга, сектор) от границата на потребителните възможности, където ΔTU_A е положителният абсолютен прираст на общата полезност от вида "А" (при потребител "А"), а ΔTU_B е отрицателният абсолютен прираст на общата полезност от вида "В" (при потребител "В"). Затова се нарича още *дъгов полезностно-алтернативен разход (в микр.)*. *Предельният полезностно-алтернативен разход (в микр.)* $MUOC = dTU_B/dTU_A < 0$ е изведен като съотношение между два безкрайно малки прираста (два диференциални прираста) (отрицателен и положителен) на двете индуцирани общи икономически полезности в дадена точка от границата на потребителните възможности, където dTU_A е положителният диференциален прираст на общата полезност от вида "А" (при потребител "А"), а dTU_B е отрицателният диференциален прираст на общата полезност от вида "В" (при потребител "В"). Затова се нарича още *точков полезностно-алтернативен разход (в микр.)*.

Според формата на границата на потребителните възможности (т.е. според характера на взаимнозаместването на индуцираните полезности) се разграничават постоянен и променлив полезностно-алтернативен разход. *Постоянен полезностно-алтернативен разход (в микр.)* възниква при *линейна граница на потребителните възможности (в микр.)* [при *линейна граница на полезностно-потребителните възможности (в микр.)*]. Тогава с противоположната промяна на обемите на индуцираните полезности полезностно-алтернативният разход остава непроменен, т.е. налице е *постоянна пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)*. При нея средният и предельният полезностно-алтернативен разход са винаги равни помежду си. *Променлив полезностно-алтернативен разход (в микр.)* възниква при *нелинейна граница на потребителните възможности (в микр.)* [при *нелинейна граница на полезностно-потребителните възможности (в микр.)*]. Нелинейни са границите на потребителните възможности, които са вдлъбнати или в посока към координатното начало, или в противоположната посока. Тогава с противоположната промяна на обемите на индуцираните полезности полезностно-алтернативният разход се изменя, т.е. налице е *променлива пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)*. Върху тази основа се разграничават *променлив среден полезностно-алтернативен разход (в микр.)* и *променлив пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.)*. Според посоката на изменението си се разграничават *нарастващ пределен полезностно-*

алтернативен разход (в микр.) и намаляващ пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТНО-АЛТЕРНАТИВЕН РАЗХОД (utility-opportunity cost) (**ки**)

— ВЪВ:

дъгов полезностно-алтернативен разход (в микр.) (същото като среден полезностно-алтернативен разход (в микр.));

намаляващ пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.);

нарастващ пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.);

полезностно-алтернативен разход (в микр.);

постоянен полезностно-алтернативен разход (в микр.);

променлив полезностно-алтернативен разход (в микр.);

пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.);

променлив пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.);

променлив среден полезностно-алтернативен разход (в микр.);

среден полезностно-алтернативен разход (в микр.);

точков полезностно-алтернативен разход (в микр.) (същото като пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.)).

ПОЛЕЗНОСТНО-БИМАТИМЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (utility-bimattimary economic product) (*) – съставно понятие за *икономически продукт*, състоящ се от образуващи *икономическа съвкупност* и намиращи се в съществена икономическа зависимост помежду си *материален икономически продукт m* и *нематериален икономически продукт n* , съвместно участващи в *полезностно интензифициране на икономически продукти*, при което се индуцира тяхната *обща икономическа полезност $TU(m,n)$* в някаква **продуктово-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*** (product-utility essentially-stratified economic system) (вж. *елементарна същностно-стратифицирана икономическа система* и *същностно-стратифицирана икономическа система*), която е **имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система*** (implicitly-defined dispositional economic system) [същото като **имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана икономическа система*** (implicitly-defined essentially-stratified economic system)] (вж. *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*). Свойствата му се анализират чрез *двупродуктовата материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция*. Разновидност е на *биматимния икономически предмет*. Вж. *стойностно-биматимен икономически продукт*.

ПОЛЕЗНОСТНО-ВЗАИМОЗАМЕЩАЩИ СЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТИ (utility-substitution economic products) (ки) – във:

съвършено полезностно-взаимозаместващи се икономически продукти (вж. *линейна двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция*).

ПОЛЕЗНОСТНО-ДУАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility-dual economic worth) (*) – *дуална икономическа ценност* $W^{DV}(y) = \{OW^{DV}(y)\}$, която е съставена само от *полезностно-дуалностни икономически фоценности* $\{OW^{DV}(y)\}$, т.е. само от *дуалностни икономически полезности* $\{V^D(y)\}$; общо понятие за *проста полезностно-дуална икономическа ценност* $W^{DFU}(y)$ и *сложна полезностно-дуална икономическа ценност* $W^{DHU}(y)$. Според икономическото отношение нейни разновидности са **полезностно-дуалната ценност на икономическия продукт*** (utility-dual worth of the economic product) $W^{DU}(q)$ и **полезностно-дуалната ценност на икономическия фактор*** (utility-dual worth of the economic economic factor) $W^{DU}(x)$. Ето защо $W^{DU}(y) = W^{DU}(q)$, $W^{DU}(x)$.

ПОЛЕЗНОСТНО-ДУАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (utility-dual economic worth) (ки) – във:

еднотипова двусъставна проста полезностно-дуална икономическа ценност (същото като *проста полезностно-дуална икономическа ценност*);

еднотипова многосъставна сложна полезностно-дуална икономическа ценност (същото като *сложна полезностно-дуална икономическа ценност*);

многосъставна сложна полезностно-дуална икономическа ценност (същото като *многосъставна полезностно-дуална икономическа ценност*);

многосъставна полезностно-дуална икономическа ценност;

полезностно-дуална икономическа ценност;

проста полезностно-дуална икономическа ценност;

сложна полезностно-дуална икономическа ценност.

ПОЛЕЗНОСТНО-ДУАЛНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ* (utility-dualitical economic fo-worth) (*) – *дуалностна икономическа фоценност* $OW^{DU}(y) = U^D(y)$, която като елементарна (първична) съставка на някаква *икономическа ценност* съществува и се проявява като *икономическа полезност* $U(y)$ и може да се съчетава с *икономическа стойност*; в този контекст тя е същото като *дуалностна икономическа полезност* $U^D(y)$; първична съставка, от

която се формира *полезностно-дуалната икономическа ценност* $W^{DU}(y) = \{OW^{DU}(y)\}$.

ПОЛЕЗНОСТНО-ДУАЛНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ (utility-dualitcal economic fo-worth) (**ки**) – във:

екстровертна полезностно-дуалностна икономическа фоценност;
интровертна полезностно-дуалностна икономическа фоценност;
полезностно-дуалностна икономическа фоценност;
прости полезностно-дуалностни икономически фоценности;
сложни полезностно-дуалностни икономически фоценности.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР (utility-equivalent economic choice) (**ки**) – във:

индивидуален полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор;
индивидуален продуктов полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор;
полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор;
продуктов полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТЕН ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР* (utility-equivalent consumer's economic choice) (в теорията за икономическото потребление) – определяне от потребителя като икономическа единица на комбинация от потребителни икономически блага (в т.ч. и от потребителни икономически продукти) (фиксиране на точка от пространството на потребителните икономически блага, в т.ч. и от пространството на потребителните икономически продукти), предназначени за икономическо потребление, като изборът се прави измежду множество от комбинации от потребителни блага, всяка една от които (комбинации) има (носи) за потребителя една и съща (еднаква по величина) *обща икономическа полезност*; равно-полезностно определяне на набора от потребителни икономически блага (в т.ч. и от потребителни икономически продукти), които трябва да бъдат потребени според желанието на потребителя. Равната (еднаквата, постоянната) обща икономическа полезност на различните комбинации от потребителни икономически блага (измежду които комбинации се прави изборът) се дължи на обстоятелството, че с преминаването от една към друга комбинация количествата на едни видове потребителни блага се увеличават за сметка на намаляването на

количествата на други видове потребителни блага, като нарастването (положителният прираст) на общата икономическа полезност на дадената комбинация, предизвикано от увеличаването на едните блага, се компенсира с понижаването (с отрицателния прираст) на общата икономическа полезност на същата комбинация, предизвикано от намаляването на другите блага.

Полезностно-еквивалентният потребителски икономически избор представлява частен случай на **полезностно-еквивалентния производителския избор*** (utility-equivalent consumer's choice) и едновременно (съвместно) е разновидност на *потребителския икономически избор* и на *ценностно-еквивалентния икономически избор*. Намира се в зависимост от *полезностно-еквивалентното потребителско икономическо предпочитание*. Негова разновидност е *продуктовият полезностно-еквивалентен производителски икономически избор*. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуален полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор* (полезностно-еквивалентен икономически избор на индивида като потребител), **фирмен полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор*** (firm utility-equivalent consumer's economic choice) (полезностно-еквивалентен икономически избор на фирмата като потребител), **обществен полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор*** (social utility-equivalent consumer's economic choice) (полезностно-еквивалентен икономически избор на обществото като потребител) и т.н. Ако не е посочено друго, под полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор обикновено се подразбира индивидуалният полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТЕН ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР (utility-equivalent consumer's economic choice) (**ки**) – във:

индивидуален полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор;

индивидуален продуктов полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор;

полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор;

продуктов полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНА ФАКТОРНА ТРАНСФОРМАЦИЯ (utility-equivalent factor transformation) (**ки**) – във:

намаляваща пределна норма на полезностно-еквивалентната факторна трансформация (в микр.) (същото като намаляваща пределна норма на еквивалентната факторна трансформация (в микр.));

нарастваща пределна норма на полезностно-еквивалентната факторна трансформация (в микр.) (същото като нарастваща пределна норма на еквивалентната факторна трансформация (в микр.));

постоянна пределна норма на полезностно-еквивалентната факторна трансформация (в микр.) (същото като постоянна пределна норма на еквивалентната факторна трансформация (в микр.));

пределна норма на полезностно-еквивалентната факторова трансформация (в микр.);

променлива пределна норма на полезностно-еквивалентната факторна трансформация (в микр.) (същото като променлива пределна норма на еквивалентната факторна трансформация (в микр.)).

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ЗАМЕСТВАНЕ НА ДОХОДА (income utility-equivalent substitution) (**ки**) – във:

пределна норма на интертемпоралното полезностно-еквивалентно заместване на дохода (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ЗАМЕСТВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ БЛАГА (utility-equivalent substitution of the economic goods) (**ки**) – във:

пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите блага.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ЗАМЕСТВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ БЛАГА [ИНДИВИДУАЛНО] (individual utility-equivalent substitution of the economic goods) (**ки**) – във:

пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите блага [индивидуално].

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ЗАМЕСТВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (utility-equivalent substitution of the economic products) (подразбира се като *индивидуално полезностно-еквивалентно заместване на потребителните икономически продукти*) – заместване на един вид потребителен икономически продукт с друг вид в двумерното пространство на потребителните икономически продукти, което се извършва по кривата

на индивидуалното продуктово полезно потребителско икономическо безразличие, но така че индивидуалната обща полезност (вж. *обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална]*) на двата вида продукти за даден индивид потребител като *икономическа единица* остава постоянна икономическа величина. Дължи се на обстоятелството, че *общата икономическа полезност*, която в процеса на заместването се губи от намаляването на количеството на единия вид потребителен икономически продукт, е равна на общата икономическа полезност, която се получава допълнително от нарастването на количеството на другия вид потребителен икономически продукт. Вж. *стойностно-еквивалентно заместване на икономическите продукти*.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ЗАМЕСТВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ (utility-equivalent substitution of the economic products) (**ки**) – във:

полезностно-еквивалентно заместване на икономическите продукти;
пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ЗАМЕСТВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ [ИНДИВИДУАЛНО] (individual utility-equivalent substitution of the economic products) (**ки**) – във:

пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти [индивидуално].

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ЗАМЕСТВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ (economic products utility-equivalent substitution) (**ки**) – във:

еластичност на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти;
пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ЗАМЕСТВАНЕ НА МАТЕРИАЛНИЯ С НЕМАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (material by immaterial economic product utility-equivalent substitution) (**ки**) – във:

пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на материалния с нематериалния икономически продукт;

еластичност на полезностно-еквивалентното заместване на материалния с нематериалния икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНОТО ЗАМЕСТВАНЕ НА НЕМАТЕРИАЛНИЯ С МАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (immaterial by material economic product utility-equivalent substitution) (**ки**) – във:

еластичност на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт;

пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ЗАМЕСТВАНЕ НА ПРОДУКТИТЕ (products utility-equivalent substitution) (**ки**) – във:

пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на продуктите (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ЗАМЕСТВАНЕ НА СВОБОДНОТО ВРЕМЕ С БЛАГА (utility-equivalent substitution between leisure and goods) (**ки**) – във: *пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на свободното време с блага (в микр.) (вж. пределна норма на еквивалентното заместване на свободното време с блага (в микр.)).*

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДПОЧИТАНИЕ (utility-equivalent economic preference) (**ки**) – във:

индивидуално полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

индивидуално продуктово полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

продуктово полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДПОЧИТАНИЕ* (utility-equivalent consumer's economic preference) (в теорията за икономическия избор при икономическото потребление) – желание на потребителя като икономическа единица да осъществява икономическо потребление на определена комбинация от потребителни икономически блага (в т.ч. и от потребителни икономически продукти) (фиксира-

не на точка от *пространството на потребителните икономически блага*, в т.ч. и от *пространството на потребителните икономически продукти*) вместо друга комбинация от потребителни икономически блага, като двете комбинации от блага имат (носят) за потребителя една и съща (еднаква по величина) *обща икономическа полезност*. Частен случай е на понятието за **полезностно-еквивалентно потребителско предпочитание*** (utility-equivalent consumer's preference) и едновременно (съвместно) е разновидност на *потребителското икономическо предпочитание* и на *ценностно-еквивалентното икономическо предпочитание*. От него зависи *полезностно-еквивалентният потребителски икономически избор* на потребителя. Негова разновидност е *продуктовото полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание*. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуално полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание* (полезностно-еквивалентно икономическо предпочитание на индивида като потребител), **фирмено полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание*** (firm utility-equivalent consumer's economic preference) (полезностно-еквивалентно икономическо предпочитание на фирмата като потребител), **обществено полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание*** (social utility-equivalent consumer's economic preference) (полезностно-еквивалентно икономическо предпочитание на обществото като потребител) и т.н. Ако не е посочено друго, под *полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание* обикновено се подразбира *индивидуалното полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание*.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДПОЧИТАНИЕ (utility-equivalent consumer's economic preference) (**ки**) – във:

индивидуално полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

индивидуално продуктово полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКЗИСТЕНЦИАЛНА ОБЩА ПРЕДАВАНА СТОЙНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]* (utility-existential absolute individual

total gived value of the production economic product) (*) – *обща предавана стойност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална]* $TGV^{Ue}(AI)(qr)$ (вж. *предавана икономическа стойност*), когато той е равен на *екзистенциалния потребителен икономически продукт [индивидуален]* $qc = qc^e(I)$, т.е. когато $qr = qc^e$; същото като *полезностно-екзистенциална дуалностна обща предавана стойност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална]** (utility-existential dualitcal absolute individual total gived value of the production economic product). Тя е минималното значение на *ненормалнатаа дуалностна обща предавана стойност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална]* $TGV^D(AI)(qr^a)$ и на *дуалностната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална]* $TGV^D(AI)(qr)$ изобщо. Представлява частен случай на *неекзистенциалната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална]* $TGV(AI)(qr^{ue})$. По определение $TGV^{Ue}(AI)(qr)$ е разновидност на *стопанствената икономическа стойност*, тъй като полезностно-екзистенциалното дуалностно равнище на *ценностните икономически ингредиенти* (на *икономическите фоценности*) се формира според взаимозависимостите между *икономическото производство* и *икономическото потребление* в границите на *икономическото стопанисване* (вж. и *релятивистична теория на ценността*).

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават *полезностно-екзистенциална абсолютна индивидуална обща трудова предавана стойност на производствения икономически продукт** (utility-existential absolute individual total labour gived value of the production economic product) и *полезностно-екзистенциална абсолютна индивидуална обща физическа предавана стойност на производствения икономически продукт** (utility-existential absolute individual total physical gived value of the production economic product). Ако не е посочено друго, под *полезностно-екзистенциална абсолютна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт* обикновено се подразбира *полезностно-екзистенциалната абсолютна индивидуална обща трудова предавана стойност на производствения икономически продукт*. *полезностно-екзистенциалната абсолютна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт* е разновидност на по-общото понятие за *полезностно-екзистенциална абсолютна обща предавана стойност на производствения икономически продукт** (utility-existential absolute total gived value of the production economic product). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разно-

видности на последната са *полезностно-екзистенциалната абсолютна фирмена обща предавана стойност на производствения икономически продукт** (utility-existential absolute firm total given value of the production economic product), *полезностно-екзистенциалната абсолютна обществена обща предавана стойност на производствения икономически продукт** (utility-existential absolute social total given value of the production economic product) и т.н. Ако не е посочено друго, под полезностно-екзистенциална абсолютна обща предавана стойност на производствения икономически продукт обикновено се подразбира полезностно-екзистенциалната абсолютна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКЗИСТЕНЦИАЛНА ОБЩА ПРЕДАВАНА СТОЙНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (utility-existential relative individual total given value of the production economic product) (*) – *обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална]* $TGV^{Ue}(RI)(qr)$ (вж. *предавана икономическа стойност*), когато той е равен на *екзистенциалния потребителен икономически продукт [индивидуален]* $qc = qc^e(I)$, т.е. когато $qr = qc^e$; същото като *полезностно-екзистенциална дуалностна обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална]** (utility-existential dualitical relative individual total given value of the production economic product). Тя е минималното значение на *ненормалната дуалностна обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална]* $TGV^D(RI)(qr^a)$ и на *дуалностната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална]* $TGV^D(RI)(qr)$ изобщо. Представлява частен случай на *неекзистенциалната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална]* $TGV(RI)(qr^{ue})$. По определение $TGV^{Ue}(RI)(qr)$ е разновидност на *стопанствената икономическа стойност*, тъй като полезностно-екзистенциалното дуалностно равнище на *ценностните икономически ингредиенти* (на *икономическите фоценности*) се формира според взаимозависимостите между *икономическото производство* и *икономическото потребление* в границите на *икономическото стопанисване* (вж. и *релативистична теория на ценността*).

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават *полезностно-екзистенциална относителна индивидуална обща трудова преда-*

вана стойност на производствения икономически продукт* (utility-existential relative individual total labour given value of the production economic product) и **полезностно-екзистенциална относителна индивидуална обща физическа предавана стойност на производствения икономически продукт*** (utility-existential relative individual total physical given value of the production economic product). Ако не е посочено друго, под полезностно-екзистенциална относителна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт обикновено се подразбира полезностно-екзистенциалната относителна индивидуална обща трудова предавана стойност на производствения икономически продукт. полезностно-екзистенциалната относителна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт е разновидност на по-общото понятие за **полезностно-екзистенциална относителна обща предавана стойност на производствения икономически продукт*** (utility-existential relative total given value of the production economic product). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разновидности на последната са **полезностно-екзистенциалната относителна фирмена обща предавана стойност на производствения икономически продукт*** (utility-existential relative firm total given value of the production economic product), **полезностно-екзистенциалната относителна обществена обща предавана стойност на производствения икономически продукт*** (utility-existential relative social total given value of the production economic product) и т.н. Ако не е посочено друго, под полезностно-екзистенциална относителна обща предавана стойност на производствения икономически продукт обикновено се подразбира полезностно-екзистенциалната относителна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНДУЦИРАНА АБСОЛЮТНО-ЦЕННОСТНО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ* (utility-induced absolutely-worth-dynamic economic entropy) (*) – частта от пълния прираст $d_A H_W$ на *абсолютно-ценностнодинамичната икономическа ентропия*, която се дължи на нарастването на *абсолютната обща полезност* AU в *икономическата система* (в частност – в *ценностнодинамичната икономическа система*). Определя се по формулата

$$\frac{\partial H_W}{\partial AU} dAU = d_{AU} H_W,$$

където $d_{AU}H_W$ е полезно-индуцираната абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия, а пълният прираст d_AH_W (цялото изменение на абсолютно-ценностнодинамичната икономическа ентропия H_W) се дължи на общото действие на всички фактори върху нея.

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНДУЦИРАНА АБСОЛЮТНО-ЦЕННОСТНО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ (utility-induced absolutely-worth-dynamic economic entropy) (**ки**) – във:

полезностно-индуцирана абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия;

полезностно-индуцирана пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността).

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНДУЦИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ* (utility-induced economic entropy) (**ки**) – във:

полезностно-индуцирана абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия;

полезностно-индуцирана относително-ценностнодинамична икономическа ентропия;

полезностно-индуцирана пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността);

полезностно-индуцирана пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността);

полезностно-индуцирана пределна ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността);

полезностно-индуцирана ценностнодинамична икономическа ентропия.

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНДУЦИРАНА ОТНОСИТЕЛНО-ЦЕННОСТНО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ* (utility-induced relatively-worth-dynamic economic entropy) (*) – частта от пълния прираст d_RH_W на *относително-ценностнодинамичната икономическа ентропия*, която се дължи на нарастването на *относителната обща полезност RU* в икономическата система (в частност – в ценностнодинамичната икономическа система). Определя се по формулата

$$\frac{\partial H_W}{\partial AU} dAU = d_{AU} H_W,$$

където $d_{RU}H_W$ е полезностно-индуцираната относително-ценностнодинамична икономическа ентропия, а пълният прираст $d_R H_W$ (цялото изменение на относително-ценностнодинамичната икономическа ентропия H_W) се дължи на общото действие на всички фактори върху нея.

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНДУЦИРАНА ОТНОСИТЕЛНО-ЦЕННОСТНО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ (utility-induced relatively-worth-dynamic economic entropy) (**ки**) – във:

полезностно-индуцирана относително-ценностнодинамична икономическа ентропия;

полезностно-индуцирана пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността).

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНДУЦИРАНА ПРЕДЕЛНА АБСОЛЮТНО-ЦЕННОСТНО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ* (utility-induced marginal absolutely-worth-dynamic economic entropy) – същото като *пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността.*

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНДУЦИРАНА ПРЕДЕЛНА ОТНОСИТЕЛНО-ЦЕННОСТНО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ* (utility-induced marginal relatively-worth-dynamic economic entropy) – същото като *пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността.*

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНДУЦИРАНА ПРЕДЕЛНА ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ* (utility-induced marginal worth-dynamic economic entropy) – същото като *пределна ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността.*

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНДУЦИРАНА ПРЕДЕЛНА ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ (utility-induced marginal worth-dynamic economic entropy) (**ки**) – във:

полезностно-индуцирана пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността);

полезностно-индуцирана пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността);

полезностно-индуцирана пределна ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността).

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНДУЦИРАНА ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ* (utility-induced worth-dynamic economic entropy)

(*) – частта от пълния прираст dH_W на ценностнодинамичната икономическа ентропия, която се дължи на нарастването на общата полезност U в икономическата система (в частност – в ценностнодинамичната икономическа система). Определя се по формулата

$$\frac{\partial H_W}{\partial U} dU = d_U H_W,$$

където $d_U H_W$ е полезностно-индуцираната ценностнодинамична икономическа ентропия, а пълният прираст dH_W (цялото изменение на ценностнодинамичната икономическа ентропия H_W) се дължи на общото действие на всички фактори върху нея. Нейни разновидности са *полезностно-индуцираната абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия* и *полезностно-индуцираната относително-ценностнодинамична икономическа ентропия*. Вж. *икономическа ентропия*.

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНДУЦИРАНА ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ (utility-induced worth-dynamic economic entropy)

(ки) – във:

полезностно-индуцирана абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия;

полезностно-индуцирана относително-ценностнодинамична икономическа ентропия;

полезностно-индуцирана пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна абсолютно-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността);

полезностно-индуцирана пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна относително-ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността);

полезностно-индуцирана пределна ценностнодинамична икономическа ентропия (същото като пределна ценностнодинамична икономическа ентропия на полезността);

полезностно-индуцирана ценностнодинамична икономическа ентропия.

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЛЪЧ* (utility-intensional economic ray) – вж. *линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти.*

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКЛИНАЛА* (utility-intensional economic isocline) – вж. *линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти.*

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНА ОСИГУРЕНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ (utility-intensional provideness of the economic product) (**ки**) – вж.:

полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт;

полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт.

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА ОСИГУРЕНОСТ* (utility-intensional product economic provideness) (*) – *икономическо съотношение* (economic ratio) $A_{jk(iu)}$ между обемите на два вида икономически продукти q_j и q_k (или обратно $A_{kj(iu)}$) (изобщо $A_{q(iu)} = A_{jk(iu)}, A_{kj(iu)}$) в някаква *продуктово-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система** (product-utility essentially-stratified economic system) (вж. *елементарна същностно-стратифицирана икономическа система и същностно-стратифицирана икономическа система*), която е *имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система** (implicitly-defined dispositional economic system) [същото като *имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана икономическа система** (implicitly-defined essentially-stratified economic system)] (вж. *имплицитно-дефинирана ингрдиентна икономическа система*), което (съотношение) q_j/q_k показва какво количество от j -тия вид продукт отговаря на единица от k -тия вид продукт (или обратно) в процеса

на *полезностното интензиониране на икономическите продукти* [в т.ч. *полезностно-интензионална средна продуктова икономическа осигуреност** (utility-intensional average product economic provideness) $AA_{q.(iu)}$ и *полезностно-интензионална пределна продуктова икономическа осигуреност** (utility-intensional marginal product economic provideness) $MA_{q.(iu)}$]. Зависимостите, свързани с полезностно-интензионалната продуктова икономическа осигуреност от този тип се изследват с помощта на *продуктово-полезностната диспозиционна икономическа функция*

$$TU(q) = \psi(q).$$

Неин частен случай е, когато тя е икономическото съотношение $A_{nm(iu)}$ между обемите на *нематериалния икономически продукт n* и *материалния икономически продукт m* (или обратно $A_{mn(iu)}$) (изобщо $A_{q(iu)} = A_{nm(iu)}, A_{mn(iu)}$), което (съотношение) показва какво количество от нематериалния продукт отговаря на единица от материалния продукт (при n/m), респ. какво количество от материалния продукт отговаря на единица от нематериалния продукт (при m/n) в процеса на полезностното интензиониране на икономическите продукти. В този смисъл полезностно-интензионалната продуктова икономическа осигуреност има две разновидности, които при постоянни други условия са обратнопропорционални помежду си: (а) *полезностно-интензионалната нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* $A_{nm.(iu)} = n/m$, която показва какво количество нематериален икономически продукт отговаря на единица материален икономически продукт [в т.ч. *полезностно-интензионалната средна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт** (utility-intensional average immaterial-product provideness of the material economic product) $AA_{nm.(iu)}$ и *полезностно-интензионалната пределна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт** (utility-intensional marginal immaterial-product provideness of the material economic product) $MA_{nm.(iu)}$] и (б) *полезностно-интензионалната материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* $A_{mn.(iu)} = m/n$, която показва какво количество материален икономически продукт отговаря на единица нематериален икономически продукт [в т.ч. *полезностно-интензионалната средна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт** (utility-intensional average material-product provideness of the immaterial economic product) $AA_{mn.(iu)}$ и *полезностно-интензионалната пределна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт** (util-

ity-intensional marginal material-product provideness of the immaterial economic product) $MA_{mn.(iu)}$]. Зависимостите, свързани с полезностно-интензионалната продуктова икономическа осигуреност от този тип се изследват с помощта на *хомогенната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция*

$$TU(m, n) = \varphi(m, n)$$

(разновидност на *продуктово-полезностната диспозиционна икономическа функция*).

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНА МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВА ОСИГУРЕНОСТ НА НЕМАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (utility-intensional material-product provideness of the immaterial economic product) (*) – *икономическо съотношение* (economic ratio) $A_{mn.(iu)}$ между материалния икономически продукт m и нематериалния икономически продукт n в някаква *продуктово-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система** (product-utility essentially-stratified economic system) (вж. *елементарна същностно-стратифицирана икономическа система* и *същностно-стратифицирана икономическа система*), която е *имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система** (implicitly-defined dispositional economic system) [същото като *имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана икономическа система** (implicitly-defined essentially-stratified economic system)] (вж. *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*), което (съотношение) показва какво количество от материалния икономически продукт отговаря на единица от нематериалния икономически продукт (при m/n) в процеса на *полезностното интензиониране на икономическите продукти*; разновидност е на *полезностно-интензионалната продуктова икономическа осигуреност*. Нейни разновидности са *полезностно-интензионалната средна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт** (utility-intensional average material-product provideness of the immaterial economic product) $AA_{mn.(iu)} = m/n$ и *полезностно-интензионалната пределна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт** (utility-intensional marginal material-product provideness of the immaterial economic product) $MA_{mn.(iu)} = dm/dn$.

Зависимостите, свързани с полезностно-интензионалната материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт, се изс-

ледват с помощта на хомогенната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция

$$TU(m, n) = \varphi(m, n)$$

(разновидност на продуктово-полезностната диспозиционна икономическа функция). За целта в последната се въвежда модифицираното равенство

$$TU(m, n) = \varphi(m, n) = n \cdot \varphi\left(\frac{m}{n}, 1\right),$$

при което се предполага, че **еластичността на икономическата полезност към мащаба на икономическото интензиониране** (вж. *еластичност на икономическата същност към мащаба на икономическото интензиониране*) е равна на единица. Ако $AI_{nu} = TU/n$ е *средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт*, тогава

$$AI_{nu} = \varphi(1, AA_{mn.(iu)}) = \mu(AA_{mn.(iu)}).$$

По такъв начин с помощта на метода на *диспозиционните икономически функции* в уравнението $AI_{nu} = \mu(AA_{mn.(iu)})$ в непосредствен вид е изразена зависимостта между средната полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт AI_{nu} от неговата полезностно-интензионална средна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт $AA_{mn.(iu)}$. Тогава върху основата на общите свойства на *двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция с взаимозаместващи се продукти* се извеждат следните две свойства на хомогенната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция $TU(m, n) = \varphi(m, n)$:

$$\frac{d\mu(AA_{mn.(iu)})}{dAA_{mn.(iu)}} = \frac{d\varphi(1, AA_{mn.(iu)})}{dAA_{mn.(iu)}} > 0,$$

$$\frac{d^2\mu(AA_{mn.(iu)})}{dAA_{mn.(iu)}^2} = \frac{d}{dAA_{mn.(iu)}} \cdot \frac{d\varphi(1, AA_{mn.(iu)})}{dAA_{mn.(iu)}} < 0.$$

Според първото свойство (представено от първия израз) увеличаването на полезностно-интензионална средна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт $AA_{mn.(iu)}$ води до нарастване на индуцираната от единица нематериален продукт обща полезност (до нарастване на

средната полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт AI_{nu}). *Според второто свойство* (представено от втория израз) първото свойство се реализира при все по-намаляващи темпове, т.е. спада **пределната полезностна интензивност на полезностно-интензионалната материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт*** (marginal utility intensity of the utility-intensional material-product provideness of the immaterial economic product) (под пределна полезностна интензивност на полезностно-интензионалната материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт в случая се разбира нарастването на средната полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт AI_{nu} , което съответства на единица нарастване на полезностно-интензионална средна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт $AA_{mn.(iu)}$, или още – съотношението между диференциалното нарастване на средната полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт dAI_{nu} и диференциалното нарастване на полезностно-интензионална средна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт $dAA_{mn.(iu)}$).

ПОЛЕЗНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНА НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВА ОСИГУРЕНОСТ НА МАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (utility-intensional immaterial-product provideness of the material economic product) (*) – *икономическо съотношение* (economic ratio) $A_{nm.(iu)}$ между нематериалния икономически продукт n и материалния икономически продукт m в някаква **продуктово-полезностна същностно-стратифицирана икономическа система*** (product-utility essentially-stratified economic system) (вж. елементарна същностно-стратифицирана икономическа система и същностно-стратифицирана икономическа система), която е **имплицитно-дефинирана диспозиционна икономическа система*** (implicitly-defined dispositional economic system) [същото като **имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана икономическа система*** (implicitly-defined essentially-stratified economic system)] (вж. **имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система**), което (съотношение) показва какво количество от нематериалния икономически продукт отговаря на единица от материалния икономически продукт (при n/m) в процеса на *полезностното интензиониране на икономическите продукти*; разновидност е на *полезностно-интензионалната продуктова икономическа осигуреност*. Нейни разновидности са *полезностно-интензионалната средна нематериално-продуктова осигуреност на*

материалния икономически продукт* (utility-intensional average immaterial-product provideness of the material economic product) $AA_{nm.(iu)} = n/m$ и **полезностно-интензионалната пределна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт*** (utility-intensional marginal immaterial-product provideness of the material economic product) $MA_{nm.(iu)} = dn/dm$.

Зависимостите, свързани с полезностно-интензионалната нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт, се изследват с помощта на *хомогенната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция* $TU(m, n) = \varphi(m, n)$ (разновидност на *продуктово-полезностната диспозиционна икономическа функция*). За целта в последната се въвежда модифицираното равенство

$$TU(m, n) = \varphi(m, n) = m \cdot \varphi\left(1, \frac{n}{m}\right),$$

при което се предполага, че **еластичността на икономическата полезност към мащаба на икономическото интензиониране** (вж. *еластичност на икономическата същност към мащаба на икономическото интензиониране*) е равна на единица. Ако $AI_{mi} = TU/m$ е *средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт*, тогава

$$AI_{mi} = \varphi(1, AA_{nm.(iu)}) = \mu(AA_{nm.(iu)}).$$

По такъв начин с помощта на метода на *диспозиционните икономически функции* в уравнението $AI_{mi} = \mu(AA_{nm.(iu)})$ в непосредствен вид е изразена зависимостта между средната полезностна интензивност на материалния икономически продукт AI_{mi} от неговата полезностно-интензионална средна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт $AA_{nm.(iu)}$. Тогава върху основата на общите свойства на *двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция с взаимозаместващи се продукти* се извеждат следните две свойства на хомогенната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция $TU(m, n) = \varphi(m, n)$:

$$\frac{d\mu(AA_{nm.(iu)})}{dAA_{nm.(iu)}} = \frac{d\varphi(1, AA_{nm.(iu)})}{dAA_{nm.(iu)}} > 0,$$

$$\frac{d^2\mu(AA_{nm.(iu)})}{dAA_{nm.(iu)}^2} = \frac{d}{dAA_{nm.(iu)}} \cdot \frac{d\phi(1, AA_{nm.(iu)})}{dAA_{nm.(iu)}} < 0.$$

Според първото свойство (представено от първия израз) увеличаването на полезно-интензионална средна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт $AA_{nm.(iu)}$ води до нарастване на индуцираната от единица материален продукт обща полезност (до нарастване на средната полезно-интензивност на материалния икономически продукт AI_{mu}).
Според второто свойство (представено от втория израз) първото свойство се реализира при все по-намаляващи темпове, т.е. спада **пределната полезно-интензивност на полезно-интензионалната нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт*** (marginal utility intensity of the utility-intensional immaterial-product provideness of the material economic product) (под пределна полезно-интензивност на полезно-интензионалната нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт в случая се разбира нарастването на средната полезно-интензивност на материалния икономически продукт AI_{mu} , което съответства на единица нарастване на полезно-интензионална средна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт $AA_{nm.(iu)}$, или още – съотношението между диференциалното нарастване на средната полезно-интензивност на материалния икономически продукт dAI_{mu} и диференциалното нарастване на полезно-интензионална средна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт $dAA_{nm.(iu)}$).

ПОЛЕЗНОСТНО-МАКСИМАЛИСТИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (utility-maximalistic individual economic product) – вж. *максималистичен икономически продукт [индивидуален]*.

ПОЛЕЗНОСТНО-ПОТРЕБИТЕЛНА ВЪЗМОЖНОСТ (frontier of the utility-consumption possibility) (**ки**) – във:

вдлъбнат сегмент от границата на полезно-потребителните възможности (в микр.) (същото като *вдлъбнат сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.)*);

голяма граница на полезно-потребителните възможности (в микр.) (същото като *голяма граница на потребителните възможности (в микр.)*);

голяма крива на полезно-потребителните възможности (в микр.) (същото като *голяма крива на потребителните възможности (в микр.)*);

голяма повърхнина на полезностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като голяма повърхнина на потребителните възможности (в микр.));

голяма хиперповърхнина на полезностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като голяма хиперповърхнина на потребителните възможности (в микр.));

граница на полезностно-потребителните възможности (в микр.);

изпъкнал сегмент от границата на полезностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като изпъкнал сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.));

линеен сегмент от границата на полезностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като линеен сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.));

нелинеен сегмент от границата на полезностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като нелинеен сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.));

област на полезностно-потребителните възможности (в микр.);

крива на полезностно-потребителните възможности (в микр.);

повърхнина на полезностно-потребителните възможности (в икон.);

хиперповърхнина на полезностно-потребителните възможности (в микр.).

ПОЛЕЗНОСТНО-ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ*

(utility-consumption economic function) – разновидност на *производствената икономическа функция* (на ресурсно-субстанциална икономическа функция), в частност на ***възпроизводствената икономическа функция**** (reproduction economic function) в сферата на *икономическото потребление* като една от *възпроизводствени икономически фази*, в което качество – разновидност и на ***потребителната икономическа функция**** (consumption economic function); *икономическа функция*, която в математическа форма описва зависимостта между *общата икономическа полезност*, индуцирана от потребителя като *икономическа единица* при притежаването и консумирането на *потребителния икономически продукт* q_c (който в тази си роля е *консумативен потребителен икономически продукт* q_{c_c}).

В най-общ вид всяка полезностно-потребителна икономическа функция може да се опише във формата

$$F(q_1, q_2, \dots, q_n, TU) = 0,$$

където: $q_i, i = 1, \dots, n$, е величината на консумирания потребителен икономически продукт от i -тия вид (обикновено изразен в специфични единици) при даден потребител (икономическа единица), n – броят на видовете икономически продукти, TU – величината на общата икономическа полезност на тези продукти при дадения потребител (в полезностни единици). Полезностно-потребителната функция се представя още и като

$$TU = f(q_1, q_2, \dots, q_n)$$

или във векторно-матрична форма – като $TU = f(q)$, където q е векторът на потребителните икономически продукти, съставен от елементите $q_i, i = 1, 2, \dots, n$.

Според броя на видовете продукти (които тук са потребителни икономически ресурси) се разграничават следните разновидности на полезностно-потребителната функция: **еднопродуктова полезностно-потребителна икономическа функция*** (one-product utility-consumption economic function) [$TU = f(q_1)$, при $n = 1$], **двупродуктова полезностно-потребителна икономическа функция*** (two-product utility-consumption economic function) [$TU = f(q_1, q_2)$, при $n = 2$], **трипродуктова полезностно-потребителна икономическа функция*** (three-product utility-consumption economic function) [$TU = f(q_1, q_2, q_3)$, при $n = 3$] и т.н., както и **многопродуктова полезностно-потребителна икономическа функция*** (multi-product utility-consumption economic function) [$TU = f(q_1, q_2, \dots, q_n)$, при $n > 3$]. Една от разновидностите на двупродуктовата полезностно-потребителна икономическа функция е **двупродуктовата материално-нематериална полезностно-потребителна икономическа функция*** (two-product utility-consumption economic function) $TU = f(m, n)$, където двата потребителни продукти са **материалният икономически продукт** в количество m и **нематериалният икономически продукт** в количество n (измерени в специфични единици).

ПОЛЕЗНОСТНО-РАЗШИРЯВАЩО СВРЪХЕФЕКТИВНО ИНТРОВЕРТНО СТОПАНСТВЕНО ОТНОСИТЕЛНО-ОБЩОЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО] (utility-expansionary supereffective individual product introverted protoeconomizing relatively-totally-worth economic behaviour) (**ки**) – във:

област на полезно-разширяващото свръхэффективно интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж. максималистичен икономически продукт [индивидуален]).

ПОЛЕЗНОСТНО-СВИВАЩО СВРЪХЕФЕКТИВНО ИНТРОВЕРТНО СТОПАНСТВЕНО ОТНОСИТЕЛНО-ОБЩОЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА [ПРОДУКТОВО] (utility-contractinary supereffective individual product introverted protoeconomizing relatively-totally-worth economic behaviour) (**ки**) – във:

област на полезно-свиващото свръхэффективно интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово] (вж. максималистичен икономически продукт [индивидуален]).

ПОЛЕЗНОСТНО-СИНГУЛАРНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (utility-singular economic worth) (*) – сингуларна икономическа ценност

$$W^{SU}(y) = \{OW^{SU}(y)\} = \{U^S(y)\}$$

на някакъв икономически запас (вж. икономически запаси) y , която обезателно съществува и се проявява само като икономическа полезност $U(y)$ (не може да се съчетава с икономическа стойност) и която в този контекст се определя като сингуларностна икономическа полезност $U^S(y)$ [последната същото като полезностна икономическа фоценност $\{OW^U(y)\}$, която тук се определя като полезно-сингуларностна икономическа фоценност $\{OW^{SU}(y)\}$] (вж. стойностно-сингуларна икономическа ценност). Нейни разновидности са (1) простата полезно-сингуларна икономическа ценност

$$W^{SFU}(y) = \{OW^{SU}(y)\}^O = \{U^S(y)\}^O$$

и (2) сложната полезно-сингуларна икономическа ценност

$$W^{SFU}(y) = \{U^S(y)\}^{n>1} = \{U^S_1(y), V^S_2(y), \dots, V^S_{n>1}(y)\},$$

където с $OW^{SU}(y)\}^O$ е означена една полезно-сингуларностна икономическа фоценност, с $U^S(y)\}^O$ – една сингуларностна икономическа полезност, а n е броят на фоценностите. Ако не е посочено друго, под полезно-сингуларна икономическа ценност обикновено се подразбира простата полезно-стойностно-сингуларна икономическа ценност. Според факторната икономическа определеност се разграничават **полезностно-сингуларна трудова ико-**

номческа ценност* (utility-singular phisical economic worth) $LW^{SU}(y) = \{LU^S(y)\}$ и **полезностно-сингуларна физическа икономическа ценност*** (utility-singular phisical economic worth) $HW^{SU}(y) = \{HU^S(y)\}$. Ако не е посочено друго, под полезностно-сингуларна икономическа ценност обикновено се подразбира полезностно-сингуларната трудова икономическа ценност. Според икономическото отношение разновидности на $W^{SU}(y)$ са още **полезностно-сингуларната ценност на икономическия продукт*** (utility-singular worth of the economic product) $W^{SU}(q)$ и **полезностно-сингуларна ценност на икономическия фактор*** (utility-singular worth of the economic economic factor) $W^{SU}(x)$. Ето защо

$$W^{SU}(y) = W^{SU}(q), W^{SU}(x).$$

ПОЛЕЗНОСТНО-СИНГУЛАРНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (utility-singular economic worth) (**ки**) – във:

едносъставна полезностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);

едносъставна проста полезностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);

еднотипова едносъставна полезностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);

еднотипова едносъставна проста полезностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);

еднотипова многосъставна сложна полезностно-сингуларна икономическа ценност (същото като многосъставна полезностно-сингуларна икономическа ценност);

еднотипова проста полезностно-сингуларна икономическа ценност (същото като проста полезностно-сингуларна икономическа ценност);

еднотипова сложна полезностно-сингуларна икономическа ценност (същото като сложна полезностно-сингуларна икономическа ценност);

екстровертна полезностно-сингуларна икономическа ценност;

интровертна полезностно-сингуларна икономическа ценност;

многосъставна полезностно-сингуларна икономическа ценност;

полезностно-сингуларна икономическа ценност;

проста полезностно-сингуларна икономическа ценност;

сложна полезностно-сингуларна икономическа ценност.

ПОЛЕЗНОСТНО-СИНГУЛАРНА ЦЕННОСТНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (utility-singular worth reproductional economic system) (*) – *сингуларна ценностна възпроизводствена икономическа система*, която се състои само от *полезна възпроизводствена икономическа система*. Възниква, само когато обемът на продукта е по-голям от желаните *икономически потребности*. Може да се реализира най-вече в *индивидуалната икономика* (individual economy) [респ. в *индивидуалната икономическа система* (individual economic system)].

ПОЛЕЗНОСТНО-СИНГУЛАРНА ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (utility-singular worth economic system) (**ки**) – **ВЪВ:**

полезна-сингуларна ценностна възпроизводствена икономическа система;

полезна-сингуларна ценностна потребителна икономическа система;

полезна-сингуларна ценностна производствена икономическа система.

ПОЛЕЗНОСТНО-СИНГУЛАРНА ЦЕННОСТНА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (utility-singular worth consumption economic system) (*) – *сингуларна ценностна потребителна икономическа система*, която се състои само от *полезна потребителна икономическа система*. Възниква, само когато обемът на произвеждания продукт е по-голям от желаните *икономически потребности*. Може да се реализира най-вече в *индивидуалната икономика* (individual economy) [респ. в *индивидуалната икономическа система* (individual economic system)].

ПОЛЕЗНОСТНО-СИНГУЛАРНА ЦЕННОСТНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (utility-singular worth production economic system) (*) – *сингуларна ценностна производствена икономическа система*, която се състои само от *полезна производствена икономическа система*. Възниква, само когато обемът на произвеждания продукт е по-голям от желаните *икономически потребности*. Може да се реализира най-вече в *индивидуалната икономика* (individual economy) [респ. в *индивидуалната икономическа система* (individual economic system)].

ПОЛЕЗНОСТНО-СИНГУЛАРНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (utility-singularitcal economic product) (*) – *икономически продукт q^{SU}* , който

притежава *сингуларностна икономическа полезност*, т.е. може да има само *икономическа стойност*. Разновидност е на *сингуларностния икономически продукт*. Той е по-голям от *дуалностния икономически продукт*. Приема значения от *желания производствен икономически продукт** (desired production economic product) (без самия него) до *желания потребителен икономически продукт** (desired consumption economic product), т.е. $qp^d < q^{SU} \leq qc^d$. Установява се при наличието на *продуктова полезностна икономическа сингуларност** (product utility economic singularity) на *възпроизводителната икономическа единица*, т.е. когато последната има *продуктово полезностно-сингуларно икономическо поведение** (product utility-singular economic behaviour). Неговата полезност се означава като *сингуларностна полезност на икономическия продукт* $U^S(q)$ [същото като *полезност на сингуларностния икономически продукт* $U(q^S)$]. Някои от нейните разновидности са: (1) *абсолютната сингуларностна полезност на икономическия продукт* $U^S[A](q)$ [същото като *абсолютна полезност на сингуларностния икономически продукт* $U[R](q^S)$]; (2) *относителната сингуларностна полезност на икономическия продукт* $U^S[R](q)$ [същото като *относителната полезност на сингуларностния икономически продукт* $U[A](q^S)$]; (3) *общата сингуларностна полезност на икономическия продукт* $TU^S(q)$ [същото като *обща полезност на сингуларностния икономически продукт* $TU(q^S)$] {в т.ч. (а) *абсолютната обща сингуларностна полезност на икономическия продукт* $TU^S[A](q)$ [същото като *абсолютна обща полезност на сингуларностния икономически продукт* $TU[A](q^S)$] и (б) *относителната обща сингуларностна полезност на икономическия продукт* $TU^S[R](q)$ [същото като *относителна обща стойност на сингуларностния икономически продукт* $TU[R](q^S)$]}; (4) *пределната сингуларностна полезност на икономическия продукт* $MU^S(q)$ [същото като *пределна полезност на сингуларностния икономически продукт* $MU(q^S)$] {в т.ч. (а) *абсолютната пределна сингуларностна полезност на икономическия продукт* $MU^S[A](q)$ [същото като *абсолютна пределна полезност на сингуларностния икономически продукт* $MU[A](q^S)$] и (б) *относителната пределна сингуларностна полезност на икономическия продукт* $MU^S[R](q)$ [същото като *относителна пределна полезност на сингуларностния икономически продукт* $MU[R](q^S)$]}.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *полезностно-сингуларностен икономически продукт [индивидуален]* $q^{SU}[I]$, *фирмен полезностно-сингуларностен икономически продукт** (firm utility-singularitcal economic product) $q^{SU}[F]$, *обществен полезностно-*

*сингуларностен икономически продукт** (social utility-singularitical economic product) $q^{SU}[S]$ и т.н.

ПОЛЕЗНОСТНО-СИНГУЛАРНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (individual utility-singularitical economic product) (*) – индивидуален икономически продукт $q^{SU}[I]$, който притежава *сингуларностна икономическа полезност [индивидуална]*, т.е. може да има или само икономическа полезност [индивидуална]. Разновидност е на сингуларностния икономически продукт [индивидуален]. Той е по-голям от дуалностния икономически продукт [индивидуален]. Приема значения от *желания индивидуален производствен икономически продукт** (desired individual production economic product) (без самия него) до *желания индивидуален потребителен икономически продукт** (desired individual consumption economic product), т.е. $qr^d[I] < q^{SU}[I] \leq qc^d[I]$. Установява се при наличието на *индивидуална продуктова полезностна икономическа сингуларност** (individual product utility economic singularity) на индивида като възпроизводствена икономическа единица, т.е. когато последният има *индивидуално продуктово полезностно-сингуларно икономическо поведение** (individual product utility-singular economic behaviour). Неговата полезност се означава като *сингуларностна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $U^S[I](q)$ [същото като *полезност на сингуларностния икономически продукт [индивидуална]* $U[I](q^S)$]. Някои от нейните разновидности са: (1) *абсолютната сингуларностна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $U^S[AI](q)$ [същото като *абсолютна полезност на сингуларностния икономически продукт [индивидуална]* $U[AI](q^S)$]; (2) *относителната сингуларностна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $U^S[RI](q)$ [същото като *относителната полезност на сингуларностния икономически продукт [индивидуална]* $U[RI](q^S)$]; (3) *общата сингуларностна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $TU^S[I](q)$ [същото като *обща полезност на сингуларностния икономически продукт [индивидуална]* $TU[I](q^S)$] {в т.ч. (а) *абсолютната обща сингуларностна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $TU^S[AI](q)$ [същото като *абсолютна обща полезност на сингуларностния икономически продукт [индивидуална]* $TU[AI](q^S)$] и (б) *относителната обща сингуларностна полезност на икономическия продукт [индивидуална]* $TU^S[RI](q)$ [същото като *относителна обща полезност на сингуларностния икономически продукт [индивидуална]* $TU[RI](q^S)$]}; (4) *пределната сингуларностна полезност на икономическия продукт [индивиду-*

ална] $MU^S[I](q)$ [същото като *пределна полезност на сингулностния икономически продукт [индивидуална] $MU[I](q^S)$*] {в т.ч. (а) *абсолютната пределна сингуларностна полезност на икономическия продукт [индивидуална] $MU^S[AI](q)$* [същото като *абсолютна пределна полезност на сингулностния икономически продукт [индивидуална] $MU[AI](q^S)$*] и (б) *относителната пределна сингуларностна полезност на икономическия продукт [индивидуална] $MU^S[RI](q)$* [същото като *относителна пределна полезност на сингулностния икономически продукт [индивидуална] $MU[RI](q^S)$*]}.

ПОЛЕЗНОСТНО-СИНГУЛАРНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ* (utility-singularitcal economic fo-worth), **еднотипова проста полезностно-сингуларностна икономическа фоценност**, (*) – една *полезностна икономическа фоценност* $\{OW^{SU}(y)\}^O = \{U^S(y)\}^O$, която притежава свойството на сингуларност, т.е. като първична (елементарна) съставка на някаква *икономическа ценност* не може да се съчетава с *икономическа стойност*. Същото е като е една *сингуларностна икономическа полезност* $\{U^S(y)\}^O$. Представлява единствената съставка, от която се формира *простата полезностно-сингуларна икономическа ценност* $W^{SFU}(y)$, последната същото като *еднотипова едносъставна проста полезностно-сингуларна икономическа ценност* $W^{SFOXU}(y) = \{OW^{SU}(y)\}^{FOX}$. Затова полезностно-сингуларностната икономическа фоценност $\{OW^{SU}(y)\}^O$ е същото като е една *еднотипова проста полезностно-сингуларностна икономическа фоценност* $\{OW^{SU}(y)\}^{FOX}$.

Тя е *сингуларностна икономическа фоценност* $OW^{SU}(y) = U^S(y)$, която е елементарна (първична) съставка на някаква *икономическа ценност* обезателно съществува и се проявява само като *икономическа полезност* $U(y)$. В този контекст е същото като *сингуларностна икономическа полезност* $U^S(y)$ и е първична съставка, от която се формира *полезностно-сингуларната икономическа ценност* $W^{SU}(y) = \{OW^{SU}(y)\}$.

ПОЛЕЗНОСТНО-СИНГУЛАРНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ (utility-singularitcal economic fo-worth) (**ки**) – във:

еднотипова проста полезностно-сингуларностна икономическа фоценност (същото като *полезностно-сингуларностна икономическа фоценност*);

еднотипови сложни полезностно-сингуларностни икономически фоценности (същото като *сложни полезностно-сингуларностни икономически фоценности*);

екстровеертна полезностно-сингуларностна икономическа фоценност;

*интровертна полезностно-сингулярностна икономическа фоценност;
сложни полезностно-сингулярностни икономически фоценности.*

ПОЛЕЗНОСТНОСТ (utilitiness) (кд) – във:

икореномическа полезностност (на производствения икореномически фактор);

икореномическа полезностност;

полезностност на продуктовия икореномически запас (същото като продуктова икореномическа полезностност);

полезностност на производствения икореномически продукт (същото като продуктова икореномическа полезностност (на производствения икореномически продукт));

полезностност на производствения икореномически фактор (същото като икореномическа полезностност (на производствения икореномически фактор));

полезностност на стопанствения икореномически запас (същото като икореномическа полезностност);

полезностност на трудовия икореномически запас (същото като трудова икореномическа полезностност);

полезностност на трудовия производствен икореномически фактор (същото като трудова икореномическа ценностност (на трудовия производствен икореномически фактор));

полезностност на физическия икореномически запас (същото като физическа икореномическа полезностност);

полезностност на физическия производствен икореномически фактор (същото като физическа икореномическа полезностност (на физическия производствен икореномически фактор));

продуктова икореномическа полезностност (на производствения икореномически продукт);

продуктова икореномическа полезностност;

трудова икореномическа полезностност (на трудовия производствен икореномически фактор);

трудова икореномическа полезностност;

физическа икореномическа полезностност (на физическия производствен икореномически фактор);

физическа икореномическа полезностност.

ПОЛЕЗНОСТНОСТ НА ИКОРЕНОМИЧЕСКИЯ ЗАПАС (utilitiness of the ecorenomic stock) (**ки**) – във:

полезностност на продуктивния икореномически запас (същото като продуктова икореномическа полезностност);

полезностност на стопанствения икореномически запас (същото като икореномическа полезностност);

полезностност на трудовия икореномически запас (същото като трудова икореномическа полезностност);

полезностност на физическия икореномически запас (същото като физическа икореномическа полезностност).

ПОЛЕЗНОСТНОСТ НА ИКОРЕНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (utilitiness of the ecorenomic factor) (**ки**) – във:

полезностност на производствения икореномически фактор (същото като икореномическа ценностност (на трудовия производствен икореномически фактор));

полезностност на трудовия производствен икореномически фактор (същото като трудова икореномическа ценностност (на трудовия производствен икореномически фактор));

полезностност на физическия производствен икореномически фактор (същото като физическа икореномическа полезностност (на физическия производствен икореномически фактор)).

ПОЛЕЗНОСТНОСТ НА ПРОДУКТИВНИЯ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЗАПАС* (utilitiness of the product ecorenomic stock) – същото като *продуктова икореномическа полезностност*.

ПОЛЕЗНОСТНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (utilitiness of the production ecorenomic product) – същото като *продуктова икореномическа полезностност (на производствения икореномически продукт).*

ПОЛЕЗНОСТНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (utilitiness of the production ecorenomic factor) – същото като *икореномическа полезностност (на производствения икореномически фактор).*

ПОЛЕЗНОСТНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (utilitiness of the production ecorenomic factor) (**ки**) – във:

полезностност на производствения икономически фактор (същото като икономическа ценностност (на трудовия производствен икономически фактор));

полезностност на трудовия производствен икономически фактор (същото като трудова икономическа ценностност (на трудовия производствен икономически фактор));

полезностност на физическия производствен икономически фактор (същото като физическа икономическа полезностност (на физическия производствен икономически фактор)).

ПОЛЕЗНОСТНОСТ НА СТОПАНСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС* (utilitiness of the pronomizing econonomic stock) – същото като *икономическа полезностност*.

ПОЛЕЗНОСТНОСТ НА ТРУДОВИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС* (utilitiness of the labour econonomic stock) – същото като *трудова икономическа полезностност*.

ПОЛЕЗНОСТНОСТ НА ТРУДОВИЯ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (utilitiness of the labour production econonomic factor) – същото като *трудова икономическа ценностност (на трудовия производствен икономически фактор)*.

ПОЛЕЗНОСТНОСТ НА ФИЗИЧЕСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС* (utilitiness of the physical econonomic stock) – същото като *физическа икономическа полезностност*.

ПОЛЕЗНОСТНОСТ НА ФИЗИЧЕСКИЯ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (utilitiness of the physical production econonomic factor) – същото като *физическа икономическа полезностност (на физическия производствен икономически фактор)*.

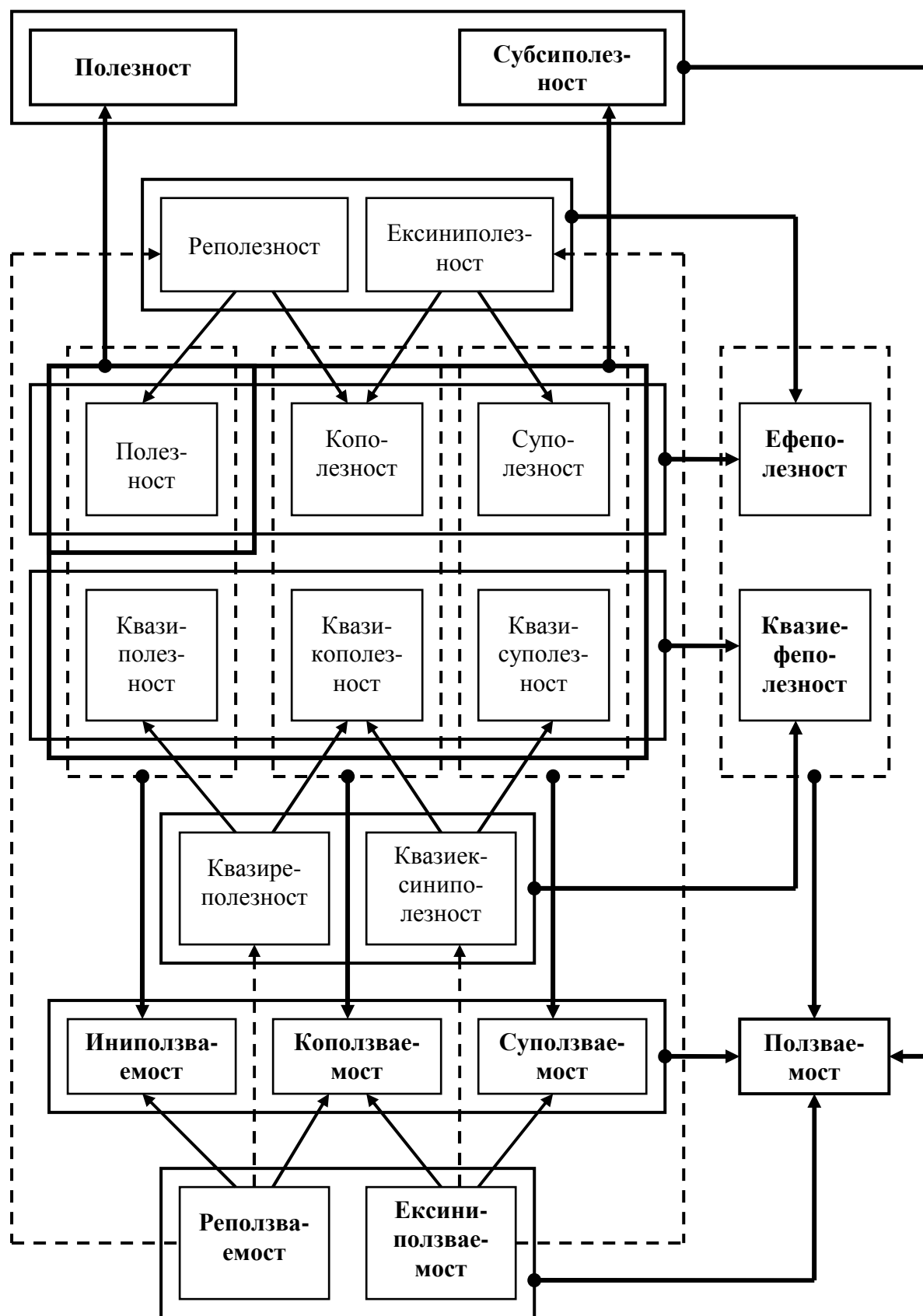
ПОЛЕЗНОСТНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПРЕДМЕТНОСТ* (utilitiness econonomic objectness) – вж. *полезностен центитален икономически диспозат*.

ПОЛЗА (benefit) (кд) – във:

икономическа полза (в микр.).

ПОЛЗВАЕМОСТ (useness), **социо-ползваемост**, (*) – същностна определе-ност на **ефикасното богатство** (вж. *зависимости между благото и продукта*) във вид на **оценка** (estimation), която социо-единицата (вж. *икономическа еди-ница*) според своите предпочитания и в рамките на своята общност дава на **творческата активност** (creative activity) (на творческата дейност), прило-жена (и изразходвана) в създаването и усвояването на потенциалната способ-ност на дадено благо да удовлетворява нейни и на други единици *потребнос-ти*, чрез което те съществуват и се възпроизвеждат в определени граници и при условията на оскъдност на **възпроизводствените ресурси** (вж. *възпроиз-водствени икономически ресурси и възпроизводство*). Същото е като **ползвае-мостно богатство*** (useness wealth). Тя е форма на съществуване и частен слу-чай на *изгодността*. Нейна разновидност е *икономичността ползваемост*.

Според **полезността класификация** по разширената ингредиентност (вж. *разширената икономическа ингредиентност*) [ще се означае като **разши-рителна полезностна класификация*** (extensionary utility classification)] раз-новидности на *ползваемостта* са *полезността* [същото като **ефекторна полз-ваемост*** (effectory useness)] и **субсиполезността*** (subsutility) [същото като **субсиефекторна ползваемост*** (subsieffectory useness)] (вж. фиг. 1). Така че според разширителната ценностна класификация се образува редицата {полез-ност, субсиполезност, ползваемост}, където ползваемостта е същото като **екс-тполезност*** (extutility) (разширена полезност). Полезността (която е полез-ностно благо) е създадена при пряката производствена дейност в *производст-вото*. При всяка друга обществена дейност (извън пряката производствена дейност) се създава **субсиполезността** (която е субсиполезностно благо). При обществената дейност в нейната цялост се създава **ползваемостта**, която е сумата от полезността и субсиполезността. Разновидности на горната класи-фикация са класификациите {(1) *средна полезност*, (2) *средна субсиполез-ност** (average subsutility), (3) *средна ползваемост** (average useness)}, {(1) *пределна полезност*, (2) *пределна субсиполезност** (marginal subsutility), (3) *пределна ползваемост** (marginal useness)} и {(1) *обща полезност*, (2) *обща субсиполезност** (total subsutility), (3) *обща ползваемост** (total useness)}. Вж. *зависимости между продукта и субсипродукта*.

Фиг. 1. Разновидности на полезността, субполезността и ползваемостта според разширителната полезностна класификация

ПОЛЗВАЕМОСТ (useness) (**кд**) – във:

икономичностна ползваемост;
ползваемост.

ПОЛЗВАЕМОСТ НА БЛАГОТО* (good useness) – вж. *зависимости между благо и продукта.*

ПОЛЗВАЕМОСТ НА БЛАГОТО (good useness) (**ки**) – във:

ползваемост на благо (вж. *зависимости между благо и продукта*);
ползваемост на икономичностното благо (вж. *зависимости между благо и продукта*);
ползваемост на материалното благо (вж. *зависимости между благо и продукта*);
ползваемост на материалното икономичностно благо (вж. *зависимости между благо и продукта*);
ползваемост на нематериалното благо (вж. *зависимости между благо и продукта*);
ползваемост на нематериалното икономичностно благо (вж. *зависимости между благо и продукта*).

ПОЛЗВАЕМОСТ НА ИКОНОМИЧНОСТНОТО БЛАГО* (useness of economicalitic good) – вж. *зависимости между благо и продукта.*

ПОЛЗВАЕМОСТ НА ИКОНОМИЧНОСТНОТО БЛАГО (useness of economicalitic good) (**ки**) – във:

ползваемост на икономичностното благо (вж. *зависимости между благо и продукта*);
ползваемост на материалното икономичностно благо (вж. *зависимости между благо и продукта*);
ползваемост на нематериалното икономичностно благо (вж. *зависимости между благо и продукта*).

ПОЛЗВАЕМОСТ НА МАТЕРИАЛНОТО БЛАГО* (useness of material good) – вж. *зависимости между благо и продукта.*

ПОЛЗВАЕМОСТ НА МАТЕРИАЛНОТО БЛАГО (useness of material good) (**ки**) – във:

ползваемост на материалното благо (вж. *зависимости между благо и продукта*);

ползваемост на материалното икономическо благо (вж. *зависимости между благо и продукта*).

ПОЛЗВАЕМОСТ НА МАТЕРИАЛНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (useness of material economical good) – вж. *зависимости между благо и продукта*.

ПОЛЗВАЕМОСТ НА НЕМАТЕРИАЛНОТО БЛАГО* (useness of immaterial good) – вж. *зависимости между благо и продукта*.

ПОЛЗВАЕМОСТ НА НЕМАТЕРИАЛНОТО БЛАГО (useness of immaterial good) (**ки**) – **ВЪВ**:

ползваемост на нематериалното благо (вж. *зависимости между благо и продукта*);

ползваемост на нематериалното икономическо благо (вж. *зависимости между благо и продукта*).

ПОЛЗВАЕМОСТ НА НЕМАТЕРИАЛНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (useness of immaterial economical good) – вж. *зависимости между благо и продукта*.

ПОЛЗВАЕМОСТНА ЕФИКАСНОСТ* (useness effectuality /efficacy/) – вж. *зависимости между благо и продукта*.

ПОЛЗВАЕМОСТНА ЕФИКАСНОСТ (useness effectuality /efficacy/) (**ки**) – **ВЪВ**:

ползваемостна ефикасност (вж. *зависимости между благо и продукта*);

ползваемостна икономическа ефикасност (вж. *зависимости между благо и продукта*).

ПОЛЗВАЕМОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФИКАСНОСТ* (useness economical effectuality /efficacy/) – вж. *зависимости между благо и продукта*.

ПОЛЗВАЕМОСТНО БОГАТСТВО* (useness wealth) – вж. *ползваемост*.

ПОЛЗВАЕМОСТНО БОГАТСТВО (useness wealth) (**ки**) – **ВЪВ**:

ползваемостно богатство (вж. *икономическа ползваемост*);

ПОЛЗВАЕМОСТНО ИКОНОМИЧНОСТНО БОГАТСТВО (вж. *икономичностна ползваемост*).

ПОЛЗВАЕМОСТНО ИКОНОМИЧНОСТНО БОГАТСТВО* (useness economicalitic wealth) – вж. *икономичностна ползваемост*.

ПОЛИНОМ (polynom) (кд) – във:

икономически тригонометричен полином;

полином на най-доброто икономическо приближение (вж. *икономическото условие на А. Хаар*).

ПОЛИНОМ НА НАЙ-ДОБРОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРИБЛИЖЕНИЕ* (polynomial of the best /optimal/ economic approximatelity) – вж. *икономическото условие на А. Хаар*.

ПОЛИНОМИАЛНА АПРОКСИМАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ФУНКЦИИ (economic functions polynomial approximation) – вж. *апроксимация на икономически функции*.

ПОЛИТИКА (policy) (кд) – във:

автоматична бюджетна политика (в макр.);

активна бюджетна политика (в макр.) (същото като дискреционна бюджетна политика (в макр.));

алотропна бюджетна политика (в макр.);

алотропна макроикономическа политика (в межд.);

алотропноеднотипна едностранна бюджетна политика (в макр.);

алотропноеднотипна едностранна макроикономическа политика (в межд.);

алотропноориентирана комбинирана бюджетна политика (в макр.);

алотропноориентирана разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);

алотропноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

алотропноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);

алотропност на бюджетната политика (в макр.);

алотропност на бюджетно-валутнокурсовата политика (в межд.);

алотропност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

-
- алотропност на макроикономическата политика (в межд.);*
алотропност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
анизотропна бюджетна политика (в макр.);
анизотропна макроикономическа политика (в межд.);
анизотропноразнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);
анизотропноразнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);
анизотропноразнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);
анизотропност на бюджетната политика (в макр.);
анизотропност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
анизотропност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
анизотропност на макроикономическата политика (в межд.);
анизотропност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
антидефицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като суфицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.));
антидъм핑гова политика (в межд.);
антиинфлационна бюджетна политика (в макр.);
антинеуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);
антинеуталноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.);
антинеуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);
антинеуталноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);
антинеуталноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);
антинеуталноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);
антинеуталноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);
антинеуталноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);
антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.));
антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.));

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутноурсова политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-парично-валутноурсова политика (в межд.));

антинеуталноориентирана еднотипна двустранна бюджетна политика (същото като антинеуталноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.));

антинеуталноориентирана еднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.));

антинеуталноориентирана еднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.));

антинеуталноориентирана еднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.));

антинеуталноориентирана еднотипна парично-валутноурсова политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна парично-валутноурсова политика (в межд.));

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-валутноурсова политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.);

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутноурсова политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);

антинеуталноориентирана разнотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна парично-валутноурсова политика (в межд.);

антинеутрална бюджетна политика (в макр.);

антинеутрална бюджетно-валутноурсова политика (в межд.);

антинеутрална бюджетноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална бюджетно-парична политика (в макр.);

антинеутрална бюджетно-парично-валутнокурсова политика (в межд.);

антинеутрална валутнокурсова политика (в межд.);

антинеутрална валутнокурсоедностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална данъчна политика (в макр.);

антинеутрална двустранна бюджетна политика (в макр.);

антинеутрална двустранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална едностранна бюджетна политика (в макр.);

антинеутрална едностранна данъчна политика (в макр.);

антинеутрална едностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

антинеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.);

антинеутрална комбинирана данъчна политика (в макр.);

антинеутрална комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);

антинеутрална макроикономическа политика (в макр.);

антинеутрална многостранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална парична политика (в макр.);

антинеутрална парично-валутнокурсова политика (в межд.);

антинеутрална паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

антинеутрална политика на правителствените разходи (в макр.);

антинеутралност на бюджетната политика (в макр.);

антинеутралност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

антинеутралност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

антинеутралност на макроикономическата политика (в межд.);

антинеутралност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

антисуфицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като дефицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.));

антициклична политика (в макр.);

аргументи на митническата политика (в межд.);

безразходна дефицитна политика (в макр.) (същото като безразходно дефицитно финансиране (в макр.);

бюджетна политика (в макр.);

бюджетна политика на дефицитни разходи (в макр.);

бюджетна политика на преразпределение на доходите (в макр.);

бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

бюджетноантинеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като бюджетнонеуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.);

бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

бюджетноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

бюджетнонеуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.);

бюджетнонеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като бюджетноуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.);

бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като бюджетно-парично-комбиниране (в макр.);

бюджетно-парична политика (в макр.);

бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

бюджетноуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.).

валутнокурсва политика (в межд.);

валутнокурсвоедностранна макроикономическа политика (в межд.);

влияние на чистата политика на предлагането (в макр.);

вторични международни ефекти на макроикономическата политика (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “валутен пазар” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “валутнокурсва политика” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху капиталовия пазар в отворена икономика на равнище “валутноурсова политика” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху капиталовия пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху капиталовия пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “валутен пазар” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “валутноурсова политика” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “международна търговия” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “валутен пазар” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “валутноурсова политика” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “международна търговия” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “валутен пазар” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “валутноурсова политика” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “международна търговия” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);
въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);
данъчна политика (в макр.);
данъчноедностранна бюджетна политика (в макр.);
двустранна бюджетна политика (в макр.);
двустранна макроикономическа политика (в межд.);
двустранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
двустранност на макроикономическата политика (в межд.);
двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
дефицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.);
дефлационна бюджетна политика (в макр.) (същото като антиинфлационна бюджетна политика (в макр.));
динамична неориентираност на бюджетната политика (в макр.);
динамична неориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
динамична неориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
динамична неориентираност на макроикономическата политика (в межд.);
динамична неориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
динамична ориентираност на бюджетната политика (в макр.);
динамична ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
динамична ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
динамична ориентираност на макроикономическата политика (в межд.);
динамична ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
дискреционна бюджетна политика (в макр.);
единичност на бюджетната политика (в макр.);
единичност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
единичност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
единичност на макроикономическата политика (в межд.);
единичност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

-
- еднопосочна бюджетна политика;*
еднопосочна едностранна бюджетна политика (в макр.);
еднопосочна едностранна макроикономическа политика (в межд.);
еднопосочна комбинирана бюджетна политика (в макр.);
еднопосочна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);
еднопосочна макроикономическа политика (в макр.);
еднопосочна многостранна макроикономическа политика (в межд.);
еднородна бюджетна политика (в макр.) (същото като монотонна бюджетна политика (в макр.));
еднородна макроикономическа политика (в межд.) (същото като монотонна макроикономическа политика (в межд.));
едностранна бюджетна политика (в макр.);
едностранна данъчна политика (в макр.);
едностранна макроикономическа политика (в межд.);
едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);
едностранност на бюджетната политика (в макр.) (същото като единичност на бюджетната политика (в макр.));
едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като единичност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.));
едностранност на бюджетно-паричната политика (в межд.) (същото като единичност на бюджетно-паричната политика (в межд.));
едностранност на макроикономическата политика (в межд.) (същото като единичност на макроикономическата политика (в межд.));
едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като единичност на парично-валутнокурсната политика (в межд.));
еднотипна бюджетна политика (в макр.);
еднотипна бюджетно-валутнокурсна политика (в межд.);
еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.);
еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсна политика (в межд.);
еднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);
еднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);
еднотипна двустранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
еднотипна двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
еднотипна двустранност на макроикономическата политика (в межд.);

-
- еднотипна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна едностранна бюджетна политика (в макр.);*
- еднотипна едностранна макроикономическа политика (в межд.);*
- еднотипна едностранност на бюджетната политика (в макр.);*
- еднотипна едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна едностранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- еднотипна едностранност на макроикономическата политика (в межд.);*
- еднотипна едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна колебателномногостранна макроикономическа политика (в межд.);*
- еднотипна комбинарана бюджетна политика (в макр.);*
- еднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);*
- еднотипна комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- еднотипна комбинираност на макроикономическата политика (в межд.);*
- еднотипна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна макроикономическа политика (в макр.);*
- еднотипна макроикономическа политика (в межд.);*
- еднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);*
- еднотипна многостранност на бюджетната политика (в макр.);*
- еднотипна многостранност на макроикономическата политика (в межд.);*
- еднотипна монотоннокомбинирана макроикономическа политика (в межд.);*
- еднотипна монотонномногостранна макроикономическа политика (в межд.);*
- еднотипна парично-валутнокурсна политика (в межд.);*
- еднотипна хетерогенномногостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като еднотипна колебателномногостранна макроикономическа политика (в межд.));*
- еднотипна хомогеннокомбинарана бюджетна политика (в макр.) (същото като еднотипна монотоннокомбинирана бюджетна политика (в макр.));*

еднотипна хомогеннокомбинирана макроикономическа политика (в межд.) (същото като еднотипна монотоннокомбинирана макроикономическа политика (в межд.));

еднотипна хомогенномногостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като еднотипна монотонномногостранна макроикономическа политика (в межд.));

еднотипност на бюджетната политика (в макр.);

еднотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

еднотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

еднотипност на макроикономическата политика (в межд.);

еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

експанзивна бюджетна политика (в макр.) (същото като експанзионистична бюджетна политика (в макр.));

експанзивна данъчна политика (в макр.) (същото като експанзионистична данъчна политика (в макр.));

експанзивна макроикономическа политика (в макр.) (същото като експанзионистична макроикономическа политика (в макр.));

експанзивна парична политика (в макр.) (същото като експанзионистична парична политика (в макр.));

експанзивна политика на правителствените разходи (в макр.) (същото като експанзионистична политика на правителствените разходи (в макр.));

експанзивна разходна политика (в макр.) (същото като експанзионистична политика на правителствените разходи (в макр.));

експанзионистична бюджетна политика (в макр.);

експанзионистична бюджетно-валутнокурсна политика (в межд.);

експанзионистична бюджетноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

експанзионистична бюджетно-парична политика (в макр.);

експанзионистична бюджетно-парично-валутнокурсна политика (в межд.);

експанзионистична валутнокурсна политика (в межд.);

експанзионистична валутнокурсноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

експанзионистична данъчна политика (в макр.);

експанзионистична двустранна бюджетна политика (в макр.);

експанзионистична двустранна макроикономическа политика (в межд.);

експанзионистична едностранна бюджетна политика (в макр.);

експанзионистична едностранна данъчна политика (в макр.);
експанзионистична едностранна макроикономическа политика (в межд.);
експанзионистична едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);
експанзионистична комбинирана бюджетна политика (в макр.);
експанзионистична комбинирана данъчна политика (в макр.);
експанзионистична комбинирана макроикономическа политика (в межд.);
експанзионистична комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);
експанзионистична макроикономическа политика (в макр.);
експанзионистична многостранна макроикономическа политика (в межд.);
експанзионистична парична политика (в макр.);
експанзионистична парично-валутнокурсва политика (в межд.);
експанзионистична паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);
експанзионистична политика на правителствените разходи (в макр.);
експанзионистичнодинамична ориентираност на бюджетната политика (в макр.);
експанзионистичнодинамична ориентираност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);
експанзионистичнодинамична ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
експанзионистичнодинамична ориентираност на макроикономическата политика (в межд.);
експанзионистичнодинамична ориентираност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);
експанзионистичноеднотипна бюджетна политика (в макр.);
експанзионистичноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);
експанзионистичноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.);
експанзионистичноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);
експанзионистичноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);
експанзионистичноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);

-
- експанзионистичноеднотипна едностранна бюджетна политика (в макр.);*
- експанзионистичноеднотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);*
- експанзионистичноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);*
- експанзионистичноеднотипна макроикономическа политика (в межд.);*
- експанзионистичноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);*
- експанзионистичноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);*
- експанзионистичномоментна ориентираност на бюджетната политика (в макр.);*
- експанзионистичномоментна ориентираност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);*
- експанзионистичномоментна ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- експанзионистичномоментна ориентираност на макроикономическата политика (в межд.);*
- експанзионистичномоментна ориентираност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);*
- експанзионистичноориентирана бюджетна политика (в макр.);*
- експанзионистичноориентирана еднотипна бюджетна политика (в макр.);*
- експанзионистичноориентирана еднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като експанзионистичноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.));*
- експанзионистичноориентирана еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като експанзионистичноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.));*
- експанзионистичноориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като експанзионистичноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.));*
- експанзионистичноориентирана еднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.) (същото като експанзионистичноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.));*

експанзионистичноориентирана еднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като експанзионистичноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.));

експанзионистичноориентирана еднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.) (същото като експанзионистичноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.));

експанзионистичноориентирана еднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като експанзионистичноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.));

експанзионистичноориентирана еднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като експанзионистичноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.));

експанзионистичноориентирана макроикономическа политика (в межд.);

експанзионистичноориентирана разнотипна бюджетна политика (в макр.);

експанзионистичноориентирана разнотипна бюджетна политика (в макр.);

експанзионистичноориентирана разнотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

експанзионистичноориентирана разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.);

експанзионистичноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

експанзионистичноориентирана разнотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);

експанзионистичноориентирана разнотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);

експанзионистичноориентирана разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);

експанзионистичноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

експанзионистичноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);

експанзионистичноориентирана разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);

експанзионистичност на бюджетната политика (в макр.);

експанзионистичност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

експанзионистичност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

експанзионистичност на макроикономическата политика (в межд.);

експанзионистичност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

експортна търговска политика (същото като експортен протекционизъм (в межд.));

загуба на инструменти на валутнокурсната политика (в межд.);

загуба на самостоятелност в националната макроикономическа политика (в межд.);

защитна митническа политика (в межд.);

извънмитническа политика (в межд.);

изотропна бюджетна политика (в макр.);

изотропна макроикономическа политика (в межд.);

изотропноеднотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);

изотропноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

изотропноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);

изотропноориентирана комбинирана бюджетна политика (в макр.);

изотропноориентирана разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);

изотропноориентирана разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);

изотропноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

изотропноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);

изотропност на бюджетната политика (в макр.);

изотропност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

изотропност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

изотропност на макроикономическата политика (в межд.);

изотропност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

икономическа политика (в макр.);

икономическа политика;

импортна търговска политика (в межд.) (същото като импортен протекционизъм (в межд.));

индуцирано уравновесяване на платежния баланс по текущи операции чрез политика на пренасочване на разходите (в межд.);

индуцирано уравновесяване на платежния баланс по текущи операции чрез политика на редукция на разходите (в межд.);

колебателна бюджетна политика (в макр.);

колебателна бюджетно-парична политика (в межд.);

колебателна двустранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

колебателна двустранност на макроикономическата политика (в межд.);

колебателна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна едностранност на бюджетната политика (в макр.);

колебателна едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна едностранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

колебателна едностранност на макроикономическата политика (в межд.);

колебателна едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна еднотипност на бюджетната политика (в макр.);

колебателна еднотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна еднотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

колебателна еднотипност на макроикономическата политика (в межд.);

колебателна еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

колебателна комбинираност на макроикономическата политика (в межд.);

-
- колебателна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна макроикономическа политика (в межд.);*
- колебателна многостранност на бюджетната политика (в макр.);*
- колебателна многостранност на макроикономическата политика (в межд.);*
- колебателна разнотипност на бюджетната политика (в макр.);*
- колебателна разнотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна разнотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- колебателна разнотипност на макроикономическата политика (в межд.);*
- колебателна разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна разходимост на бюджетната политика (в макр.);*
- колебателна разходимост на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна разходимост на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- колебателна разходимост на макроикономическата политика (в межд.);*
- колебателна разходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна сходимост на бюджетната политика (в макр.);*
- колебателна сходимост на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателна сходимост на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- колебателна сходимост на макроикономическата политика (в межд.);*
- колебателна сходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателноедностранна бюджетна политика (в макр.);*
- колебателноедностранна макроикономическа политика (в межд.);*
- колебателноеднотипна колебателноедностранна бюджетна политика (в макр.);*
- колебателноеднотипна колебателноедностранна макроикономическа политика (в межд.);*
- колебателноеднотипна монотонноедностранна бюджетна политика (в макр.);*

-
- колебателноеднотипна монотонноедностранна макроикономическа политика (в межд.);*
- колебателномногостранна макроикономическа политика (в межд.);*
- колебателноразнотипна монотонномногостранна макроикономическа политика (в межд.);*
- колебателно-разходяща бюджетно-парична политика (в межд.);*
- колебателност на бюджетната политика (в макр.);*
- колебателност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- колебателност на макроикономическата политика (в межд.);*
- колебателност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- колебателно-сходяща бюджетно-парична политика (в межд.);*
- комбинирана бюджетна политика (в макр.);*
- комбинирана данъчна политика (в макр.);*
- комбинирана макроикономическа политика (в межд.);*
- комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);*
- комбинираност на бюджетната политика (в макр.);*
- комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- комбинираност на макроикономическата политика (в межд.);*
- комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- компенсираща бюджетнонеуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.);*
- компенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.);*
- крайни цели на бюджетната политика (в макр.);*
- крайни цели на валутнокурсната политика (в макр.);*
- крайни цели на макроикономическата политика (в макр.);*
- крива на външното равновесие по отношение на паричната и бюджетната политика (в межд.);*
- крива на вътрешното равновесие по отношение на паричната и бюджетната политика (в межд.);*
- критична точка на макроикономическата политика (в межд.) (същото като точка на бифуркация на макроикономическата политика (в межд.));*
- макроикономическа бюджетна политика (в макр.) (същото като бюджетна политика (в макр.));*
- макроикономическа парична политика (в макр.) (същото като парична политика (в макр.));*

-
- макроикономическа политика (в макр.);*
макроикономическа политика на компенсиране на цикъла (в макр.);
макроикономическа политика на смекчаване на цикъла (в макр.);
митническа политика (в межд.);
многостранна макроикономическа политика (в межд.);
*многостранност на бюджетната политика (в макр.) (същото като ком-
бинираност на бюджетната политика (в макр.));*
многостранност на макроикономическата политика (в межд.);
моментна ориентираност на бюджетната политика (в макр.);
*моментна ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в
межд.);*
моментна ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
моментна ориентираност на макроикономическата политика (в межд.);
*моментна ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в
межд.);*
монотонна бюджетна политика (в макр.);
монотонна бюджетно-парична политика (в межд.);
*монотонна двустранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в
межд.);*
монотонна двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
монотонна двустранност на макроикономическата политика (в межд.);
*монотонна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в
межд.);*
монотонна едностранност на бюджетната политика (в макр.);
*монотонна едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в
межд.);*
*монотонна едностранност на бюджетно-паричната политика (в
межд.);*
*монотонна едностранност на макроикономическата политика (в
межд.);*
*монотонна едностранност на парично-валутнокурсната политика (в
межд.);*
монотонна еднотипност на бюджетната политика (в макр.);
*монотонна еднотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в
межд.);*
монотонна еднотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
монотонна еднотипност на макроикономическата политика (в межд.);

-
- монотонна еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- монотонна комбинираност на макроикономическата политика (в межд.);*
- монотонна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна макроикономическа политика (в макр.);*
- монотонна макроикономическа политика (в межд.);*
- монотонна многостранност на бюджетната политика (в макр.);*
- монотонна многостранност на макроикономическата политика (в межд.);*
- монотонна разнотипност на бюджетната политика (в макр.);*
- монотонна разнотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна разнотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- монотонна разнотипност на макроикономическата политика (в межд.);*
- монотонна разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна разходимост на бюджетната политика (в макр.);*
- монотонна разходимост на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна разходимост на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- монотонна разходимост на макроикономическата политика (в межд.);*
- монотонна разходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна сходимост на бюджетната политика (в макр.);*
- монотонна сходимост на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна сходимост на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- монотонна сходимост на макроикономическата политика (в межд.);*
- монотонна сходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотоннодвустранна макроикономическа политика (в межд.);*

-
- монотонноедностранна бюджетна политика (в макр.);*
монотонноедностранна макроикономическа политика (в межд.);
монотонноеднотипна колебателноедностранна бюджетна политика (в макр.);
монотонноеднотипна колебателноедностранна макроикономическа политика (в межд.);
монотонноеднотипна монотонноедностранна бюджетна политика (в макр.);
монотонноеднотипна монотонноедностранна макроикономическа политика (в межд.);
монотоннокомбинарана бюджетна политика (в макр.);
монотоннокомбинирана макроикономическа политика (в межд.);
монотонномногостранна макроикономическа политика (в межд.);
монотонноразнотипна монотонномногостранна макроикономическа политика (в межд.);
монотонно-разходяща бюджетно-парична политика (в межд.);
монотонност на бюджетната политика (в макр.);
монотонност на бюджетната политика (в макр.);
монотонност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
монотонност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
монотонност на макроикономическата политика (в межд.);
монотонност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
монотонно-сходяща бюджетно-парична политика (в межд.);
наказателна търговска политика (в межд.) (същото като ответна търговска политика (в межд.));
насочена бюджетна политика (в макр.) (същото като ориентирана бюджетна политика (в макр.));
насочена макроикономическа политика (в межд.) (същото като ориентирана макроикономическа политика (в межд.));
насоченост на бюджетната политика (в макр.) (същото като ориентираност на бюджетната политика (в макр.));
насоченост на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.));
насоченост на бюджетно-паричната политика (в межд.) (същото като ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.));

насоченост на макроикономическата политика (в межд.) (същото като ориентираност на макроикономическата политика (в межд.));

насоченост на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.));

негъвкава парична политика (в макр.);

недискреционна бюджетна политика (в макр.);

неекспанзионистична бюджетна политика (в макр.);

неекспанзионистична данъчна политика (в макр.);

неекспанзионистична макроикономическа политика (в макр.);

неекспанзионистична парична политика (в макр.);

неекспанзионистична политика на правителствените разходи (в макр.);

некомпенсираща бюджетнонеуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.);

некомпенсираща бюджетноуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.);

некомпенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.);

ненасочена бюджетна политика (в макр.) (същото като неориентирана бюджетна политика (в макр.));

ненасоченост на бюджетната политика (в макр.) (същото като неориентираност на бюджетната политика (в макр.));

неориентирана бюджетна политика (в макр.);

неориентираност на бюджетната политика (в макр.);

непосредствен ефект от политиката на пренасочване на разходите (в межд.);

непревантивна антиинфлационна бюджетна политика (в макр.);

непревантивна бюджетна политика (в макр.);

непълнен изтласкващ ефект на бюджетната политика (в макр.);

нерестриктивна бюджетна политика (в макр.);

нерестриктивна данъчна политика (в макр.);

нерестриктивна макроикономическа политика (в макр.);

нерестриктивна парична политика (в макр.);

нерестриктивна политика на правителствените разходи (в макр.);

нетарифна политика (в межд.) (същото като извънмитническа политика (в межд.));

неуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

неуталноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.);

неуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

неуталноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);

неуталноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);

неуталноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

неуталноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);

неуталноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);

неуталноориентирана еднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като неуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.));

неуталноориентирана еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като неуталноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.));

неуталноориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като неуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.));

неуталноориентирана еднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.) (същото като неуталноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.));

неуталноориентирана еднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като неуталноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.));

неуталноориентирана еднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.) (същото като неуталноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.));

неуталноориентирана еднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като неуталноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.));

неуталноориентирана еднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като неуталноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.));

неутрална бюджетна политика (в макр.);

неутрална бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

неутрална бюджетноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

неутрална бюджетно-парична политика (в макр.);

-
- неутрална бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);*
неутрална валутнокурсва политика (в межд.);
неутрална валутнокурсвоедностранна макроикономическа политика (в межд.);
неутрална данъчна политика (в макр.);
неутрална двустранна бюджетна политика (в макр.);
неутрална двустранна макроикономическа политика (в межд.);
неутрална едностранна бюджетна политика (в макр.);
неутрална едностранна данъчна политика (в макр.);
неутрална едностранна макроикономическа политика (в межд.);
неутрална едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);
неутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.);
неутрална комбинирана данъчна политика (в макр.);
неутрална комбинирана макроикономическа политика (в межд.);
неутрална комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);
неутрална макроикономическа политика (в макр.);
неутрална парично-валутнокурсва политика (в межд.);
неутрална паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);
неутрална политика на правителствените разходи (в макр.);
неутралнодинамична ориентираност на бюджетната политика (в макр.);
неутралнодинамична ориентираност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);
неутралнодинамична ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
неутралнодинамична ориентираност на макроикономическата политика (в межд.);
неутралнодинамична ориентираност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);
неутралноеднотипна бюджетна политика (в макр.);
неутралноеднотипна едностранна бюджетна политика (в макр.);
неутралноеднотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);
неутралноеднотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);
неутралноеднотипна макроикономическа политика (в межд.);

неутралномоментна ориентираност на бюджетната политика (в макр.);

неутралномоментна ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

неутралномоментна ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

неутралномоментна ориентираност на макроикономическата политика (в межд.);

неутралномоментна ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

неутралноориентирана бюджетна политика (в макр.);

неутралноориентирана еднотипна бюджетна политика (в макр.);

неутралноориентирана макроикономическа политика (в межд.);

неутралноориентирана разнотипна бюджетна политика (в макр.);

неутралноориентирана разнотипна бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

неутралноориентирана разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.);

неутралноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);

неутралноориентирана разнотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);

неутралноориентирана разнотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);

неутралноориентирана разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);

неутралноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

неутралноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);

неутралноориентирана разнотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);

неутралност на бюджетната политика (в макр.);

неутралност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

неутралност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

неутралност на макроикономическата политика (в межд.);

неутралност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

обща аграрна политика (в межд.) (вж. *Европейска икономическа общност - ЕИО (в межд.)*);

обща аграрна политика (в межд.);

ограничителна митническа политика (в межд.);

ограничителна парична политика (в макр.) (същото като *рестриktivна парична политика (в макр.)*);

оптимална икономическа политика;

ориентирана бюджетна политика (в макр.);

ориентирана макроикономическа политика (в межд.);

ориентираност на бюджетната политика (в макр.);

ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

ориентираност на макроикономическата политика (в межд.);

ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

ответна търговска политика (в межд.);

парично-валутнокурсва политика (в межд.);

парично-валутнокурсва политика (в межд.);

паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);

пасивна бюджетна политика (в макр.) (същото като *автоматична бюджетна политика (в макр.)*);

поле на макроикономическата политика (в макр.);

поле на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - средно абсолютно равнище на цените” (в макр.);

поле на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);

поле на макроикономическата политика “средно абсолютно равнище на цените (в макр.) - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);

политика на бюджетния дефицит (в макр.);

политика на бюджетния дефицит без разходи (в макр.) (същото като *едностранна данъчна политика (в макр.)*);

политика на бюджетния суфицит (в макр.);

политика на бюджетно-парично комбиниране (в макр.) (същото като *бюджетно-парично комбиниране (в макр.)*);

политика на въведен механизъм (в межд.) (същото като *индуцирано уравновесяване на платежния баланс (в межд.)*);

политика на дерегулиране на финансовата система (в макр.);

политика на доходите, основана върху данъците (в макр.);

-
- политика на експортни ограничения (в межд.);*
- политика на извънмитнически ограничения (в межд.) (същото като извънмитническа политика (в межд.));*
- политика на икономическа стабилизация с регулиране по производна функция (в макр.);*
- политика на индуциран механизъм (в межд.) (същото като индуцирано уравновесяване на платежния баланс (в межд.));*
- политика на интегрална икономическа стабилизация (в макр.);*
- политика на нетарифни ограничения (в межд.) (същото като извънмитническа политика (в межд.));*
- политика на орязване на данъците (в макр.);*
- политика на полиците (в макр.);*
- политика на правителствените разходи (в макр.);*
- политика на пропорционална икономическа стабилизация (в макр.);*
- политика на разходи, финансирани с помощта на дефицита (в макр.) (същото като бюджетна политика на дефицитни разходи (в макр.));*
- политика на цените и доходите (в макр.);*
- превантивна антиинфлационна бюджетна политика (в макр.);*
- превантивна бюджетна политика (в макр.);*
- продуктовоантинеутрална бюджетнонеутрална комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като некомпенсираща бюджетноуравновесяваща комбинирана бюджетна политика (в макр.));*
- продуктовоантинеутрална комбинирана бюджетна политика (същото като некомпенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.));*
- продуктовокомпенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като компенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.));*
- продуктовонекомпенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като некомпенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.));*
- продуктовонеутрална комбинирана бюджетна политика (същото като компенсираща комбинирана бюджетна политика (в макр.));*
- пространство на зависимостите между паричната и бюджетната политика (в межд.);*
- пространство на паричната и бюджетната политика (в межд.) (същото като пространство на зависимостите между паричната и бюджетната политика (в межд.));*
- пълнен изтласкващ ефект на бюджетната политика (в макр.);*
- разнопосочна комбинирана бюджетна политика (в макр.);*

-
- разнопосочна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);*
разнопосочна многостранна макроикономическа политика (в межд.);
разнородна бюджетна политика (в макр.) (същото като колебателна бюджетна политика (в макр.));
разнородна макроикономическа политика (в межд.) (същото като колебателна макроикономическа политика (в межд.));
разнотипна бюджетна политика (в макр.);
разнотипна бюджетно-валутноурсова политика (в межд.);
разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.);
разнотипна бюджетно-парично-валутноурсова политика (в межд.);
разнотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);
разнотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);
разнотипна двустранност на бюджетно-валутноурсовата политика (в межд.);
разнотипна двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
разнотипна двустранност на макроикономическата политика (в межд.);
разнотипна двустранност на парично-валутноурсовата политика (в межд.);
разнотипна колебателномногостранна макроикономическа политика (в межд.);
разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);
разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);
разнотипна комбинираност на бюджетно-валутноурсовата политика (в межд.);
разнотипна комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
разнотипна комбинираност на макроикономическата политика (в межд.);
разнотипна комбинираност на парично-валутноурсовата политика (в межд.);
разнотипна макроикономическа политика (в межд.);
разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);
разнотипна многостранност на бюджетната политика (в макр.);
разнотипна многостранност на макроикономическата политика (в межд.);
разнотипна монотоннокомбинарана бюджетна политика (в макр.);

разнотипна монотоннокомбинирана макроикономическа политика (в межд.);

разнотипна монотонномногостранна макроикономическа политика (в межд.);

разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);

разнотипна хетерогенномногостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като разнотипна колебателномногостранна макроикономическа политика (в межд.));

разнотипна хетерогенномногостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като разнотипна колебателномногостранна макроикономическа политика (в межд.));

разнотипна хомогеннокомбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като разнотипна монотоннокомбинирана бюджетна политика (в макр.));

разнотипна хомогеннокомбинирана макроикономическа политика (в межд.) (същото като разнотипна монотоннокомбинирана макроикономическа политика (в межд.));

разнотипна хомогенномногостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като разнотипна монотонномногостранна макроикономическа политика (в межд.));

разнотипност на бюджетната политика (в макр.);

разнотипност на бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

разнотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

разнотипност на макроикономическата политика (в межд.);

разнотипност на парично-валутнокурсва политика (в межд.);

разходимоколебателна бюджетна политика (в макр.);

разходимоколебателна макроикономическа политика (в межд.);

разходимомонотонна бюджетна политика (в макр.);

разходимомонотонна макроикономическа политика (в межд.);

разходимост на бюджетната политика (в макр.);

разходимост на бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

разходимост на бюджетно-паричната политика (в межд.);

разходимост на макроикономическата политика (в межд.);

разходимост на парично-валутнокурсва политика (в межд.);

разходна дефицитна политика (в макр.) (същото като разходно дефицитно финансиране (в макр.));

разходноедностранна бюджетна политика (в макр.);

разходяща /дивергентна/ бюджетно-парична политика (в межд.);

-
- разходяща бюджетна политика (в макр.);*
разходяща двустранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
разходяща двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
разходяща двустранност на макроикономическата политика (в межд.);
разходяща двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
разходяща едностранност на бюджетната политика (в макр.);
разходяща едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
разходяща едностранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
разходяща едностранност на макроикономическата политика (в межд.);
разходяща едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
разходяща еднотипност на бюджетната политика (в макр.);
разходяща еднотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
разходяща еднотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
разходяща еднотипност на макроикономическата политика (в межд.);
разходяща еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
разходяща комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
разходяща комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
разходяща комбинираност на макроикономическата политика (в межд.);
разходяща комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);
разходяща макроикономическа политика (в межд.);
разходяща многостранност на бюджетната политика (в макр.);
разходяща многостранност на макроикономическата политика (в межд.);
разходяща разнотипност на бюджетната политика (в макр.);
разходяща разнотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);
разходяща разнотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);
разходяща разнотипност на макроикономическата политика (в межд.);

-
- разходяща разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разширителна парична политика (в макр.) (същото като експанзионистична парична политика (в макр.);*
- рестриктивна бюджетна политика (в макр.);*
- рестриктивна бюджетно-валутнокурсна политика (в межд.);*
- рестриктивна бюджетноедностранна макроикономическа политика (в межд.);*
- рестриктивна бюджетно-парична политика (в макр.);*
- рестриктивна бюджетно-парично-валутнокурсна политика (в межд.);*
- рестриктивна валутнокурсна политика (в межд.);*
- рестриктивна валутнокурсноедностранна макроикономическа политика (в межд.);*
- рестриктивна данъчна политика (в макр.);*
- рестриктивна двустранна бюджетна политика (в макр.);*
- рестриктивна двустранна макроикономическа политика (в межд.);*
- рестриктивна едностранна бюджетна политика (в макр.);*
- рестриктивна едностранна данъчна политика (в макр.);*
- рестриктивна едностранна макроикономическа политика (в межд.);*
- рестриктивна едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);*
- рестриктивна комбинирана бюджетна политика (в макр.);*
- рестриктивна комбинирана данъчна политика (в макр.);*
- рестриктивна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);*
- рестриктивна комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);*
- рестриктивна макроикономическа политика (в макр.);*
- рестриктивна многостранна макроикономическа политика (в межд.);*
- рестриктивна парична политика (в макр.);*
- рестриктивна парично-валутнокурсна политика (в межд.);*
- рестриктивна паричноедностранна макроикономическа политика (в межд.);*
- рестриктивна политика на правителствените разходи (в макр.);*
- рестриктивна динамична ориентираност на бюджетната политика (в макр.);*
- рестриктивна динамична ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*

-
- рестриктивнодинамична ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- рестриктивнодинамична ориентираност на макроикономическата политика (в межд.);*
- рестриктивнодинамична ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивноеднотипна бюджетна политика;*
- рестриктивноеднотипна бюджетна политика;*
- рестриктивноеднотипна бюджетно-валутнокурсна политика (в межд.);*
- рестриктивноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.);*
- рестриктивноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсна политика (в межд.);*
- рестриктивноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);*
- рестриктивноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);*
- рестриктивноеднотипна едностранна бюджетна политика (в макр.);*
- рестриктивноеднотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);*
- рестриктивноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);*
- рестриктивноеднотипна макроикономическа политика (в межд.);*
- рестриктивноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);*
- рестриктивноеднотипна парично-валутнокурсна политика (в межд.);*
- рестриктивномоментна ориентираност на бюджетната политика (в макр.);*
- рестриктивномоментна ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивномоментна ориентираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- рестриктивномоментна ориентираност на макроикономическата политика (в межд.);*
- рестриктивномоментна ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивноориентирана бюджетна политика (в макр.);*
- рестриктивноориентирана еднотипна бюджетна политика (в макр.);*
- рестриктивноориентирана еднотипна бюджетна политика (в макр.);*

рестриктивноориентирана еднотипна бюджетно-валутнокурсова политика (в межд.) (същото като рестриктивноеднотипна бюджетно-валутнокурсова политика (в межд.));

рестриктивноориентирана еднотипна бюджетно-парична политика (в макр.) (същото като рестриктивноеднотипна бюджетно-парична политика (в макр.));

рестриктивноориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсова политика (в межд.) (същото като рестриктивноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсова политика (в межд.));

рестриктивноориентирана еднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.) (същото като рестриктивноеднотипна двустранна бюджетна политика (в макр.));

рестриктивноориентирана еднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като рестриктивноеднотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.));

рестриктивноориентирана еднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.) (същото като рестриктивноеднотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.));

рестриктивноориентирана еднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като рестриктивноеднотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.));

рестриктивноориентирана еднотипна парично-валутнокурсова политика (в межд.) (същото като рестриктивноеднотипна парично-валутнокурсова политика (в межд.));

рестриктивноориентирана макроикономическа политика (в межд.);

рестриктивноориентирана разнотипна бюджетна политика (в макр.);

рестриктивноориентирана разнотипна бюджетно-валутнокурсова политика (в межд.);

рестриктивноориентирана разнотипна бюджетно-парична политика (в макр.);

рестриктивноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсова политика (в межд.);

рестриктивноориентирана разнотипна двустранна бюджетна политика (в макр.);

рестриктивноориентирана разнотипна двустранна макроикономическа политика (в межд.);

рестриктивноориентирана разнотипна комбинирана бюджетна политика (в макр.);

рестриктивноориентирана разнотипна комбинирана макроикономическа политика (в межд.);

рестриктивноориентирана разнотипна многостранна макроикономическа политика (в межд.);

рестриктивноориентирана разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);

рестриктивност на бюджетната политика (в макр.);

рестриктивност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

рестриктивност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

рестриктивност на макроикономическата политика (в межд.);

рестриктивност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

рефлационна бюджетна политика (в макр.);

реципрочна търговска политика (в межд.) (същото като ответна търговска политика (в межд.));

стабилизационна политика (в макр.);

суфицитна комбинирана бюджетна политика (в макр.);

сходимоколебателна бюджетна политика (в макр.);

сходимоколебателна макроикономическа политика (в межд.);

сходимомонотонна бюджетна политика (в макр.);

сходимомонотонна макроикономическа политика (в межд.);

сходимост на бюджетната политика (в макр.);

сходимост на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

сходимост на бюджетно-паричната политика (в межд.);

сходимост на макроикономическата политика (в межд.);

сходимост на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

сходяща /конвергентна/ бюджетно-парична политика (в межд.);

сходяща бюджетна политика (в макр.);

сходяща двустранност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

сходяща двустранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);

сходяща двустранност на макроикономическата политика (в межд.);

сходяща двустранност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

сходяща едностранност на бюджетната политика (в макр.);

-
- сходяща едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходяща едностранност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- сходяща едностранност на макроикономическата политика (в межд.);*
- сходяща едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходяща еднотипност на бюджетната политика (в макр.);*
- сходяща еднотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходяща еднотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- сходяща еднотипност на макроикономическата политика (в межд.);*
- сходяща еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходяща комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходяща комбинираност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- сходяща комбинираност на макроикономическата политика (в межд.);*
- сходяща комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходяща макроикономическа политика (в межд.);*
- сходяща многостранност на бюджетната политика (в макр.);*
- сходяща многостранност на макроикономическата политика (в межд.);*
- сходяща разнотипност на бюджетната политика (в макр.);*
- сходяща разнотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- сходяща разнотипност на бюджетно-паричната политика (в межд.);*
- сходяща разнотипност на макроикономическата политика (в межд.);*
- сходяща разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- тактическа цел на паричната политика по вертикална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);*
- тактическа цел на паричната политика по хоризонтална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);*
- тактическата цел на паричната политика по наклонена крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.);*
- типове макроикономическа политика (в макр.);*
- точка на бифуркация на макроикономическата политика (в межд.);*

точка на неутралната комплексна бюджетно-парична политика (в межд.) (същото като точка на комплексното вътрешно и външно макроикономическо равновесие (в межд.));

управлявана политика на компенсиране на цикъла (menaged cycle compensation policy) (в макр.);

форми на макроикономическата политика (в макр.);

хармонизиране на паричната политика (в межд.);

хетерогенна бюджетна политика (в макр.) (същото като колебателна бюджетна политика (в макр.));

хетерогенна макроикономическа политика (в межд.) (същото като колебателна макроикономическа политика (в межд.));

хетерогенноедностранна бюджетна политика (в макр.) (същото като колебателноедностранна бюджетна политика (в макр.));

хетерогенноедностранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като колебателноедностранна макроикономическа политика (в межд.));

хетерогенноеднотипна хетерогенноедностранна бюджетна политика (в макр.) (същото като колебателноеднотипна колебателноедностранна бюджетна политика (в макр.));

хетерогенноеднотипна хетерогенноедностранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като колебателноеднотипна колебателноедностранна макроикономическа политика (в межд.));

хетерогенноеднотипна хомогенноедностранна бюджетна политика (в макр.) (същото като колебателноеднотипна монотонноедностранна бюджетна политика (в макр.));

хетерогенноеднотипна хомогенноедностранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като колебателноеднотипна монотонноедностранна макроикономическа политика (в межд.));

хетерогенномногостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като колебателномногостранна макроикономическа политика (в межд.));

хетерогенноразнотипна хомогенномногостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като колебателноразнотипна монотонномногостранна макроикономическа политика (в межд.));

хетерогенност на бюджетната политика (в макр.) (същото като колебателност на бюджетната политика (в макр.));

хетерогенност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като колебателност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.));

хетерогенност на бюджетно-паричната политика (в межд.) (същото като колебателност на бюджетно-паричната политика (в межд.));

хетерогенност на макроикономическата политика (в межд.) (същото като колебателност на макроикономическата политика (в межд.));

хетерогенност на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като колебателност на парично-валутнокурсната политика (в межд.));

хомогенна бюджетна политика (в макр.) (същото като монотонна бюджетна политика (в макр.));

хомогенна макроикономическа политика (същото като монотонна макроикономическа политика (в межд.));

хомогенноедностранна бюджетна политика (в макр.) (същото като монотонноедностранна бюджетна политика (в макр.));

хомогенноедностранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като монотонноедностранна макроикономическа политика (в межд.));

хомогенноеднотипна хетерогенноедностранна бюджетна политика (в макр.) (същото като монотонноеднотипна колебателноедностранна бюджетна политика (в макр.));

хомогенноеднотипна хетерогенноедностранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като монотонноеднотипна колебателноедностранна макроикономическа политика (в межд.));

хомогенноеднотипна хомогенноедностранна бюджетна политика (в макр.) (същото като монотонноеднотипна монотонноедностранна бюджетна политика (в макр.));

хомогенноеднотипна хомогенноедностранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като монотонноеднотипна монотонноедностранна макроикономическа политика (в межд.));

хомогеннокомбинирана бюджетна политика (в макр.) (същото като монотоннокомбинирана бюджетна политика (в макр.));

хомогеннокомбинирана макроикономическа политика (в межд.) (същото като монотоннокомбинирана макроикономическа политика (в межд.));

хомогенномногостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като монотонномногостранна макроикономическа политика (в межд.));

хомогенноразнотипна хомогенномногостранна макроикономическа политика (в межд.) (същото като монотонноразнотипна монотонномногостранна макроикономическа политика (в межд.));

хомогенност на бюджетната политика (в макр.) (същото като монотонност на бюджетната политика (в макр.));

хомогенност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като монотонност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.));

хомогенност на бюджетно-паричната политика (в межд.) (същото като монотонност на бюджетно-паричната политика (в межд.));

хомогенност на макроикономическата политика (в межд.) (същото като монотонност на макроикономическата политика (в межд.));

хомогенност на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като монотонност на парично-валутнокурсната политика (в межд.));

циклична макроикономическа политика (в макр.);

чиста бюджетна политика (в макр.);

чиста бюджетна политика (в межд.);

чувствителност на brutния вътрешен продукт към данъчната политика (в макр.);

чувствителност на brutния вътрешен продукт към политиката на правителствените разходи (в макр.).

ПОЛИТИКА НА БЮДЖЕТНИЯ ДЕФИЦИТ (budget deficit policy) (в макр.) – обосноваване и осъществяване чрез *бюджетния дефицит (в макр.)* на мерки на *бюджетната политика (в макр.)* за въздействие върху състоянието на *макроикономиката* [най-вече – върху *макроикономическата активност (в макр.)*] с оглед на постигане на *крайните цели на бюджетната политика (в макр.)*.

ПОЛИТИКА НА БЮДЖЕТНИЯ ДЕФИЦИТ (budget deficit policy) (**ки**) – **ВЪВ:**

политика на бюджетния дефицит (в макр.);

политика на бюджетния дефицит без разходи (в макр.) (същото като едностранна данъчна политика (в макр.)).

ПОЛИТИКА НА БЮДЖЕТНИЯ ДЕФИЦИТ БЕЗ РАЗХОДИ* (budget deficit policy without spending) (в макр.) – същото като *едностранна данъчна политика (в макр.)*.

ПОЛИТИКА НА БЮДЖЕТНИЯ СУФИЦИТ (budget suficit policy) (в макр.) – политика на *бюджетен излишък (в макр.)*, насочена към постигането на *пълна заетост*.

ПОЛИТИКА НА БЮДЖЕТНО-ПАРИЧНО КОМБИНИРАНЕ* (fiscal-monetary combination policy) (в макр.) – същото като *бюджетно-парично комбинирание (в макр.)*.

ПОЛИТИКА НА ВЪВЕДЕН МЕХАНИЗЪМ (policy induced mechanism) (в межд.) – същото като *индуцирано уравновесяване на платежния баланс (в межд.)*.

ПОЛИТИКА НА ДЕРЕГУЛИРАНЕ НА ФИНАНСОВАТА СИСТЕМА (deregulation policy on finsncial system) (в макр.) – политика на намаляване на *задължителните банкови резерви (в макр.)*.

ПОЛИТИКА НА ДЕФИЦИТНИ РАЗХОДИ (deficit spending policy) (**ки**) – **ВЪВ:**

бюджетна политика на дефицитни разходи (в макр.).

ПОЛИТИКА НА ЕКСПОРТНИ НАСЪРЧЕНИЯ (export-incentive policy) (в межд.) – форма на *насърчителния протекционизъм (в межд.)*, насочена към насърчаване на местния *износ (в макр.)*.

ПОЛИТИКА НА ЕКСПОРТНИ ОГРАНИЧЕНИЯ (export restrictions policy) (в межд.) – въвеждане от държавата на задължителни ограничения на *износа (в межд.)* на местните фирми производителки. Тя е форма на *ограничителен протекционизъм (в межд.)* и на *експортен протекционизъм (в межд.)*.

ПОЛИТИКА НА ИЗВЪНМИТНИЧЕСКИ ОГРАНИЧЕНИЯ (non-tariff-restrictions policy) (в межд.) – същото като *извънмитническа политика (в межд.)*.

ПОЛИТИКА НА ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ (economic stabilization policy) (**ки**) – **ВЪВ:**

политика на икономическа стабилизация с регулиране по производна функция (в макр.);

политика на интегрална икономическа стабилизация (в макр.);

политика на пропорционална икономическа стабилизация (в макр.).

ПОЛИТИКА НА ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ С РЕГУЛИРАНЕ ПО ПРОИЗВОДНА ФУНКЦИЯ (economic stabilization policy with derivative-function regulation) (в макр.) – *стабилизационна политика (в макр.)*, при която *правителствените разходи (в макр.)* [респ. *правителственото търсене (в макр.)*] са пропорционални на производната (по отношение на времето) на *брутния вътрешен продукт (в макр.)* [на *дохода (в макр.)*].

ПОЛИТИКА НА ИМПОРТНИ ОГРАНИЧЕНИЯ (import-restrictions policy) (в межд.) – форма на *ограничителен протекционизъм (в межд.)*, насочена към ограничаване на местния *внос (в макр.)* и на чуждестранния *износ (в макр.)* (превръщащ се в местен внос).

ПОЛИТИКА НА ИМПОРТНИТЕ КВОТИ (import-quotas policy) (в межд.) – вид *нетарифна политика (в межд.)* на *импортни ограничения (в межд.)*, чийто основен инструмент е *импортната квота (в межд.)*.

ПОЛИТИКА НА ИНДУЦИРАН МЕХАНИЗЪМ (policy induced mechanism) (в межд.) – същото като *индуцирано уравновесяване на платежния баланс (в межд.)*.

ПОЛИТИКА НА ИНТЕГРАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ (integral economic stabilization policy) (в макр.) – *стабилизационна политика (в макр.)*, при която *правителствените разходи (в макр.)* [респ. *правителственото търсене (в макр.)*] са пропорционални на произведен през определен период от време *брутен вътрешен продукт (в макр.)* [*доход (в макр.)*].

ПОЛИТИКА НА ДОХОДИТЕ, ОСНОВАНА ВЪРХУ ДАНЪЦИТЕ (taxes-incomes policy – TIP) (в макр.) – субсидиране или въвеждане на данъчни облекчения за дейностите, при които цените и работните заплати нарастват относително бавно, и ограничаване чрез въвеждане на данъчни утежнения за дейностите, при които цените и работните заплати нарастват относително бързо в условия на *инфлация (в макр.)*. Специфичното за тази политика е използването на микроикономически средства за постигането на макроикономически резултати.

ПОЛИТИКА НА КОМБИНИРАНЕ (combination policy) (**ки**) – във:

политика на бюджетно-парично комбинирание (в макр.) (същото като *бюджетно-парично комбинирание (в макр.)*).

ПОЛИТИКА НА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЦИКЪЛА (cycle compensation policy; offsetting cycle policy) (**ки**) – във:

макроикономическа политика на компенсиране на цикъла (в макр.);

управлявана политика на компенсиране на цикъла (managed cycle compensation policy) (в макр.).

ПОЛИТИКА НА МИТНИЧЕСКИ ОГРАНИЧЕНИЯ (tariff-restrictions policy) (в межд.) – същото като *митническа политика (в межд.).*

ПОЛИТИКА НА НЕТАРИФНИ ОГРАНИЧЕНИЯ (non-tariff-restrictions policy) (в межд.) – същото като *извънмитническа политика (в межд.).*

ПОЛИТИКА НА ОРЯЗВАНЕ НА ДАНЪЦИТЕ (tax cuts policy) (в макр.), **съплайсайд-орязване на данъците (в макр.),** – *икономическа политика на намаляване на данъците, предложена от представителите на икономиката на предлагането (в макр.).* Според тях ролята на данъка (в макр.) в управляването на *агрегатното продуктово търсене (в макр.)* е била силно преувеличена. Те смятат, че през 60-те и 70-те години на ХХ-я век *данъчната политика (в макр.)* е била използвана предимно за поддържане на определено равнище на доходите, но е било подценено дестимулиращото влияние на *данъчното бреме (в макр.)* върху предлагането на производствените фактори.

ПОЛИТИКА НА ПОЛИЦИТЕ (bills-onli policy) (в макр.) (в САЩ) – *операции на открития пазар (в макр.) на САЩ през периода 1953-1958 г., извършвани чрез полици и други краткосрочни правителствени ценни книги (в макр.) със срок за погасяване до една година.*

ПОЛИТИКА НА ПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ РАЗХОДИ* (government-expenditure policy) (в макр.) – извършвано от държавата изменение (увеличаване или намаляване) или задържане на съвкупния размер на *правителствените разходи (в макр.)* [в качеството им на елемент и страна в *държавния бюджет (в макр.)*], чрез което се въздействува върху макроикономическите променливи за постигане на *крайните цели на бюджетната политика*; една от разновидностите на *бюджетната политика (в макр.)*. Тя е целенасочено въздействие върху *макроикономическата активност (в макр.)* чрез извършването на правителствени разходи. Нейни типове са (1) *антинеутралната политика на правителствените разходи (в макр.)*, в т.ч. *експанзионистичната политика на правителствените разходи (в макр.)* и *рестриктивната политика на прави-*

телствени разходи (в макр.), и (2) неутралната политика на правителствените разходи (в макр.), а нейни разновидности са и едностранната политика на правителствените разходи (в макр.) и комбинираната политика на правителствените разходи (в макр.).

ПОЛИТИКА НА ПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ РАЗХОДИ (government-expenditure policy) (**ки**) – ВЪВ:

антинеутрална едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

антинеутрална комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);

антинеутрална политика на правителствените разходи (в макр.);

едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

експанзивна политика на правителствените разходи (в макр.) (същото като експанзионистична политика на правителствените разходи (в макр.));

експанзионистична едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

експанзионистична комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);

експанзионистична политика на правителствените разходи (в макр.);

комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);

неекспанзионистична политика на правителствените разходи (в макр.);

нерестриктивна политика на правителствените разходи (в макр.);

неутрална едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

неутрална комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);

неутрална политика на правителствените разходи (в макр.);

политика на правителствените разходи (в макр.);

рестриктивна едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

рестриктивна комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);

рестриктивна политика на правителствените разходи (в макр.);

чувствителност на брутния вътрешен продукт към политиката на правителствените разходи (в макр.).

ПОЛИТИКА НА ПРЕДЛАГАНЕТО (supply-side policy) (**ки**) – във:

влияние на чистата политика на предлагането (в макр.).

ПОЛИТИКА НА ПРЕНАСОЧВАНЕ НА РАЗХОДИТЕ (expenditure-switching policy) (**ки**) – във:

индуцирано уравновесяване на платежния баланс по текущи операции чрез политика на пренасочване на разходите (в межд.);

непосредствен ефект от политиката на пренасочване на разходите (в межд.).

ПОЛИТИКА НА ПРЕРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДОХОДИТЕ (redistribution income policy) (**ки**) – във:

бюджетна политика на преразпределение на доходите (в макр.).

ПОЛИТИКА НА ПРОПОРЦИОНАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ (proportional economic stabilization policy) (в макр.) – *стабилизационна политика (в макр.), при която правителствените разходи (в макр.) [респ. правителственото търсене (в макр.)] са пропорционални на brutния вътрешен продукт (в макр.) [на дохода (в макр.)].*

ПОЛИТИКА НА РАЗХОДИ, ФИНАНСИРАНИ С ПОМОЩТА НА ДЕФИЦИТА (deficit spending fiscal policy) (в макр.) – *същото като бюджетна политика на дефицитни разходи (в макр.).*

ПОЛИТИКА НА РЕДУКЦИЯ НА РАЗХОДИТЕ (expenditure-reducing policy) (**ки**) – във:

индуцирано уравновесяване на платежния баланс по текущи операции чрез политика на редукция на разходите (в межд.).

ПОЛИТИКА НА СМЕКЧАВАНЕ НА ЦИКЪЛА (cushioning cycle policy) (**ки**) – във:

макроикономическа политика на смекчаване на цикъла (в макр.).

ПОЛИТИКА НА ЦЕНИТЕ И ДОХОДИТЕ (prices and incomes policy) (в макр.) – *осъществяван от държавата пряк контрол върху цените и върху работните заплати с цел да се спре развитието на инфлационната спирала (в макр.).*

ПОЛИТИКА ПО ВЕРТИКАЛНА КРИВА НА АГРЕГАТНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАРИ (policy in vertical curve of aggregate money supply) (**ки**) – във:

тактическа цел на паричната политика по вертикална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.).

ПОЛИТИКА ПО НАКЛОНЕНА КРИВА НА АГРЕГАТНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАРИ (policy in inclined curve of aggregate money supply) (**ки**) – във:

тактическата цел на паричната политика по наклонена крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.).

ПОЛИТИКА ПО ХОРИЗОНТАЛНА КРИВА НА АГРЕГАТНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАРИ (policy in horizontal curve of aggregate money supply) (**ки**) – във:

тактическа цел на паричната политика по хоризонтална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.).

ПОЛИТИКА С РЕГУЛИРАНЕ ПО ПРОИЗВОДНА ФУНКЦИЯ (policy with derivative-function regulation) (**ки**) – във:

политика на икономическа стабилизация с регулиране по производна функция (в макр.).

ПОЛИТИЧЕСКА ИКОНОМИЯ (political economy) (*) – обща фундаментална наука за закономерностите на системите от *икономически отношения* и *икономически институции* (респ. *институционални икономически единици*) в *икономиката* (в *икономическа база на социума*); стои близо до дисциплините **основи на икономическата теория** (fundamentals of economic theory), **теоретична икономика** (theoretical economics), **обща икономическа теория** (general economic theory), но без да се покрива с тях (това е тесен формат на политическата икономия, отнасящ се само до *икономиката*). Неин предмет е *системната икономика* (в т.ч. *релационната системна икономика* и *институционалната системна икономика*), а обект – *обектната икономика* (в т.ч. *релационната обектна икономика* и *институционалната обектна икономика*). Наименованието политическа икономия произлиза от гръцките думи **politicos** (държавен, обществен) и **oikonomia** (закони на домашното стопанство), последното – от думите **oikos** (дом, домашно стопанство) и **nomos** (закон, закон за управление), така че неговият буквален превод е **обществени закони за управление на домашното стопанство**. Терминът “политическа икономия” е въведен за първи път през 1615 г. от френския меркантилист Антуан де Монк-

ретиен (1575–1662) в неговия труд “Трактат по политическа икономия”¹. В класическия смисъл е наука за *икономическите отношения* и техните закони (производствените отношения като *икономическа база* на обществото според Карл Маркс), включващи отношенията на *производство, размяна, разпределение и потребление*.

¹ Пълното наименование на този труд е “Трактат по политическа икономия, посветен на моя господар краля и неговата майка кралицата”. В посвещението става дума за малолетния крал на Франция Людовик XIII при регентството на кардинал Ришельо.

В по-широк формат обаче политическата икономия (чието наименование вече се е утвърдило и не трябва да бъде променяно, макар и вече да има по-широк смисъл) е обща фундаментална наука за системите от *поддържащи отношения и поддържащи единици в поддържането* (в *социо-базата, икономическата база*) на различните етапи от историческото развитие на обществото (в т.ч. и на икономиката) [тогава политическата икономия е същото като *суб-номика* (последната като обща фундаментална наука), която включва *консумономика* (консуматорство), *прономика* (стопанство), *икономика*, *ексномика* (пазарна икономика) и *финомика* (финансова пазарна икономика), всички те като общи фундаментални науки]. Политическата икономия може да се структурира според исторически, логически и функционални признаци. Близко до това е схващането, че политическата икономия изследва закономерностите на икономическите отношения на различните етапи от развитието на човешкото общество. Към нея се числи *икономикс* (вж.), който едновременно е (1) исторически (отнасящ се само до икономиката) и (2) функционален (отнасящ се само до ядрената или още сърцевидната, вътрешната икономика) раздел на политическата икономия (макар и идеологизирано, марксистката икономическа теория винаги е твърдяла, че икономикс е буржоазна политическа икономия, но не и цялата).

Неоснователно е структурирането на политическата икономия според частни признаци (продуктови, отраслови, географски, държавни, регионални, политически, идеологически, правни и т.н.): например, няма аграрна, промишлена или индустриална политическа икономия, няма политическа икономия на Европейския съюз, няма социална или правна политическа икономия, няма държавна политическа икономия и т.н. Частните признаци пораждат частни икономически науки, докато политическата икономия е обща наука, която на фундаментално равнище изучава общи икономически закономерности. Затова за цялостната система от икономически науки политическата икономия е из-

ходна, пораждаща, основополагаща (фундаментална) и с подчертано теоретичен характер (без обаче да се игнорира приложната ѝ част), над която се създават, разклоняват, надграждат, приобщават, конкретизират и стоят по-близо до практиката останалите (останалите фундаментални, както и частните) икономически науки. В различна степен на общност частните икономически науки операционализират политическата икономия (те са “ексополитическа икономия”; вж. *икономически ексопредмет* и *икономическо ексопонятие*). Свеждането на политическата икономия до някои от тези частни (операционални) разклонения (или до гранични комбинации с други науки, например с история, социология, политика, право, философия и т.н., интерпретирани в икономически контекст), както това се прави безпринципно в някои страни с развита пазарна икономка (например в Западна Европа и САЩ) и се взаимства в България с цел да се извърши отграничване от икономикс и да се придаде на политическата икономия някаква идентичност при новите исторически условия (което в действителност се оказва компилативно и изкуствено), е **подмяна** на общото с частното и **неособено почитено** взаимстване на чужда марка, исторически възникнала още при бащите на политическата икономия (при меркантилистите и най-вече при класиците) и утвърдена от развитието на икономическите науки през следващите няколко столетия.

Твърдението (явно или неявно), че политическата икономия е само гранична наука е необосновано, защото **всяка наука** (в т.ч. и политическата икономия) трябва да изучава както вътрешните (сърцевидните) зависимости на своя обект (което е нейното ядро), така и граничните зависимости на този обект (изучавани от отделни нейни разклонения). Твърдението, че политическата икономия е (само) теоретична наука, а *икономикс* е (само) приложна наука е непродуктивно и противонаучно, тъй като **всяка наука** (в т.ч. и политическата икономия, и икономикс) трябва има и да развива както теоретичните си аспекти, така и своите приложни направления (респ. дисциплини). Необходимо е да се има предвид и обстоятелството, че политическата икономия е фундаментална наука (включваща теория и прилагане), на не е цялата фундаментална наука, а само общата фундаментална наука. Това, което понастоящем (в началото на XXI-тия век) някои автори наричат политическа икономия може да е важна част от икономическото знание, но то не е политическата икономия в нейната цялост (то е редуциране, дори изместване и вулгаризиране на политическата икономия) и издава неспособността на тези автори да изведат съответно на обекта адекватно наименование на дисциплината, с която те се занимават. Наистина, техният подход е популяристичен (какво по-лесно от то-

това) и затова широко достъпен, но да не забравяме думите на Карл Маркс, че всяка популяризация е вече вулгаризация.

ПОЛИТИЧЕСКА ИКОНОМИЯ (political economy) (**ки**) – във:

класическа политическа икономия (същото като класическа икономическа теория);

математическа школа в субективната политическа икономия;

математически метод в марксистката политическа икономия;

политическа икономия;

субективна политическа икономия (във: *математическа школа в субективната политическа икономия*).

ПОЛИТИЧЕСКИ ДЕЛОВИ ЦИКЪЛ (political business cycle) (в макр.) – регулиран от *макроикономическата политика (в макр.) бизнес цикъл (в макр.)* [икономически цикъл], обосноваван в *теорията за политическия делови цикъл (в макр.)*.

ПОЛИТИЧЕСКИ ДЕЛОВИ ЦИКЪЛ (political business cycle) (**ки**) – във:

оптимална стратегия на политическия делови цикъл (в макр.);

политически делови цикъл (в макр.);

теория за политическия делови цикъл (в макр.).

ПОЛИТИЧЕСКИ РИСК (political risk) (в макр.) – вид *държавен риск (в макр.)* на финансовите активи, който се свежда до възможността притежателите на местни и чуждестранни *ценни книги (в макр.)* да загубят част от очакваните от тях доходи поради несигурност в политическата обстановка или промяна на политическите режими в съответните страни.

ПОЛИТИЧЕСКИ ЦИКЪЛ (political cycle) (**ки**) – във:

политически делови цикъл (в макр.);

теория за политическия делови цикъл (в макр.).

ПОЛИЦА (bill) (**кд**) – във:

средносрочна съкровищна полица (в макр.);

съкровищна полица (в макр.);

полица до поискване, пускана за държавната съкровищница (в макр.) (същото като носещо лихва задължение до поискване (в макр.)).

ПОЛИЦА ДО ПОИСКВАНЕ, ПУСКАНА ЗА ДЪРЖАВНАТА СЪКРОВИЩНИЦА (demand note issued to the treasury) (в макр.) – същото като *носещо лихва задължение до поискване (в макр.)*.

ПОЛОЖЕНИЕ (situation /condition; location /) (**кд**) – във:

възможно положение на икономическата система;

общо икономическо положение;

равновесно икономическо положение (същото като равновесно положение на икономическата система);

равновесно положение на икономическата система.

ПОЛОЖЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (economic system state) (**ки**) – във:

възможно положение на икономическата система.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БАЛАНС (positive balance) (**ки**) – във:

положителен баланс на балансиращите операции (в межд.);

положителен баланс на капиталовите операции (в межд.);

положителен баланс на текущите операции (в межд.);

положителен общ платежен баланс (в межд.);

положителен платежен баланс (в межд.);

положителен търговски баланс (в межд.).

ПОЛОЖИТЕЛЕН БАЛАНС НА БАЛАНСИРАЩИТЕ ОПЕРАЦИИ* (positive counterweight transactions balance) (в межд.) – баланс на балансиращите операции (в межд.), който има положително салдо (в межд.) (**пасивно салдо**). Вж. *положително салдо на баланса на балансиращите операции (в межд.).*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БАЛАНС НА КАПИТАЛОВИТЕ ОПЕРАЦИИ (positive balance of payments on capital transactions; capital transactions positive balance) (в межд.) – баланс на капиталовите операции (в межд.), който има положително салдо (в межд.) (**активно салдо**). Вж. *положително салдо на баланса на капиталовите операции (в межд.).*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БАЛАНС НА ТЕКУЩИТЕ ОПЕРАЦИИ (positive balance of payments on current transactions; current transactions positive balance) (в межд.) – баланс на текущите операции (в межд.), който има положително салдо (в межд.) (**активно салдо**). Вж. *положително салдо на баланса на текущите операции (в межд.).*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bimatimary extensitally-neutral utility economic growth) – вж. *положителен екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж.*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.) – вж. *положителен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж (в микр.).*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.) – вж. *положителен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж (в микр.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bimatimary extensitally-neutral value economic growth) – вж. *положителен екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН ИНТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bimatimary intensitally-neutral utility economic growth) – вж. *положителен интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН ИНТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bimatimary intensitally-neutral value economic growth) – вж. *положителен интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bimatimary materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.) – вж. *положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж (в микр.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА МАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА ПОЛЕЗНОСТ* (positive bimatimary materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive materially-realized utility) (в микр.) – вж. *положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност (в микр.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА НЕМАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА ПОЛЕЗНОСТ* (positive bimatimary materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive inmaterially-realized utility) (в микр.) – вж. *положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност (в микр.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bimatimary materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.) – вж. *положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж (в микр.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА МАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА СТОЙНОСТ* (positive bimatimary materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive materially-realized value) (в микр.) – вж. *положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност (в микр.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА НЕМАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА СТОЙНОСТ* (positive bimatimary materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive inmaterially-realized value) (в микр.) – вж. *положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност (в микр.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕС-

КИ РАСТЕЖ* (positive bimatimary immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.) – вж. *положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж (в микр.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА МАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА ПОЛЕЗНОСТ* (positive bimatimary immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized utility) (в микр.) – вж. *положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност (в микр.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА НЕМАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА ПОЛЕЗНОСТ* (positive bimatimary immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive immaterially-realized utility) (в микр.) – вж. *положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност (в микр.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bimatimary immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.) – вж. *положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж (в микр.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА МАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА СТОЙНОСТ* (positive bimatimary immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized value) (в микр.) – вж. *положителен нема-*

.....

териално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност (в микр.).

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИМАТИМЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА НЕМАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА СТОЙНОСТ* (positive bimatimary immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive inmaterially-realized value) (в микр.) – вж. *положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност (в микр.).*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИТРУФИЗЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bilaphysary extensitally-neutral product economic growth) – вж. *положителен екстензивностно-неутрален продуктово икономически растеж.*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИТРУФИЗЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bilaphysary extensitally-neutral factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.) – вж. *положителен екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктово икономически растеж (в микр.).*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИТРУФИЗЕН ИНТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bilaphysary intensitally-neutral product economic growth) – вж. *положителен интензивностно-неутрален продуктово икономически растеж.*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИТРУФИЗЕН ТРУДОВО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bilaphysary labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.) – вж. *положителен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктово икономически растеж (в микр.).*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИТРУФИЗЕН ТРУДОВО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ

ПРИ ТРУДОВО-ФАКТОРОВОИНТЕНЗИВЕН МАТЕРИАЛЕН ПРОДУКТ* (positive bilaphysary labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive material product) (в микр.) – вж. *положителен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт (в микр.).*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИТРУФИЗЕН ТРУДОВО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ ТРУДОВО-ФАКТОРОВОИНТЕНЗИВЕН НЕМАТЕРИАЛЕН ПРОДУКТ* (positive bilaphysary labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive immaterial product) (в микр.) – вж. *положителен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт (в микр.).*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИТРУФИЗЕН ФИЗИЧЕСКО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive bilaphysary physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.) – вж. *положителен физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж (в микр.).*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИТРУФИЗЕН ФИЗИЧЕСКО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ ФИЗИЧЕСКО-ФАКТОРОВОИНТЕНЗИВЕН МАТЕРИАЛЕН ПРОДУКТ* (positive bilaphysary physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive material product) (в микр.) – вж. *положителен физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт (в микр.).*

ПОЛОЖИТЕЛЕН БИТРУФИЗЕН ФИЗИЧЕСКО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ ФИЗИЧЕСКО-ФАКТОРОВОИНТЕНЗИВЕН НЕМАТЕРИАЛЕН ПРОДУКТ* (positive bilaphysary physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive immaterial product) (в микр.) – вж. *положителен физическо-изразходващ факторово-*

биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен нематериален продукт (в микр.).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ДИСПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ* (positive purchasing power disparity) (в межд.) (*) – положение в *международната икономика (в межд.)*, когато относителната разлика между степените на изменение на цените на стоките (продуктите и финансовите активи) на две страни (местна и чужда) е по-малка (при постоянни други условия) от темпа на прираста на техния *взаимен валутен курс (в межд.)* [при *пряко валутно котиране (в межд.)*]. Проявява се като *положителен продуктов диспаритет на покупателните сили (в межд.)* и *положителен финансов диспаритет на покупателните сили (в межд.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ДИСПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ (positive purchasing power disparity) (**ки**) – във:

положителен диспаритет на покупателните сили (в межд.);

положителен продуктов диспаритет на покупателните сили (в межд.);

положителен финансов диспаритет на покупателните сили (в межд.);

ПОЛОЖИТЕЛЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive extensitally-neutral economic growth) (**ки**) – във:

положителен екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж;

положителен екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж;

положителен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуползностен икономически растеж (в микр.);

положителен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж (в микр.).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive extensitally-neutral utility economic growth) [подразбира се като *положителен екстензивностно-неутрален продуктово-ползностен икономически растеж** (positive extensitally-neutral productly-utility economic growth) в *икономическото потребление*] (*) – *екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж*, при който при постоянни други предпоставки *ползностно-интензионираните икономически продукти* са увеличаващи се с еднаква степен

във времето величини (вж. *полезностно интензиониране на икономическите продукти*), като тяхната *обща икономическа полезност* също се увеличава във времето; *положителен икономически растеж*, ситуиран в условията на *екстензивностно-неутрален полезностен прогрес*; една от разновидностите на екстензивностно-неутралния полезностен икономически растеж. При него динамичната средна *полезностно-интензионална продуктова икономическа осигуреност* (съотношението между динамичните *средни полезностни интензивности на икономическите продукти* или, което е същото, съотношението между динамичните обеми на *икономическите продукти*) остава постоянна във времето. Конституира се в *динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция*.

При частния случай на *динамичната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция* той е **положителен биматимен екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж*** (positive bimatimary extensitally-neutral utility economic growth) и се проявява, когато при постоянни други условия обемите на *материалния икономически продукт m* и на *нематериалния икономически продукт n* нарастват във времето с еднаква степен, като тяхната *обща икономическа полезност* също нараства във времето. Затова при него динамичната средна *полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната *средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт* и динамичната *средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт*) е постоянна във времето, т.е.

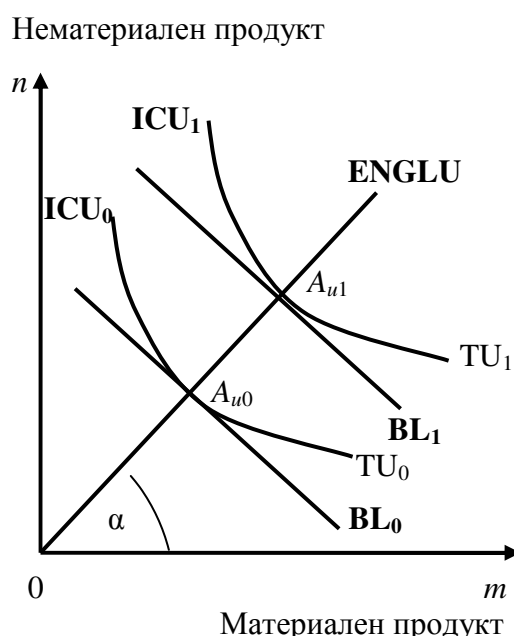
$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} = 0,$$

респ. динамичната средна *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт) е постоянна във времето, т.е.

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} = 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериал-

ния продукт. Непроменени остават и *относителните продуктови цени* (relative product prices), в т.ч. *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n и *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Фиг.1. Положителен биматимен екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж

Положителният биматимен екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж е демонстриран на фиг. 1 (в примера се предполага, че промяната на икономическите ingredienti се извършва във времето t), където е представен чрез предвижването на точката A_{u0} (която е изходното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е m_0 единици, а този на нематериалния продукт е n_0 единици) до точката A_{u1} (която е крайното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е m_1 единици, а този на нематериалния

продукт е n_1 единици, и двата увеличени с еднаква степен в сравнение с m_0 и n_0). С ICU_0 е означена изходната **биматимна полезностна изоквантна икономическа крива*** (bimatimary utility isoquant economic curve) [тя е разновидност на *материално-нематериалната полезностна диспозиционна изоквантна икономическа линия* (последната същото като *биматимна полезностна изоквантна икономическа линия*) и е вид **полезностна крива на безразличие-то**], всяка една точка от която отговаря на едно и също изходно количество на общата икономическа полезност TU_0 , но при съчетания между различни начални количества m и n на материалния и нематериалния продукт, а с BL_0 – изходната **биматимна бюджетна икономическа линия*** (bimatimary budget economic line) [вж. *бюджетна линия (в микр.)*], всяка една точка от която отговаря на едно и също количество начален паричен доход I_0 , който се изразходва изцяло за купуването на продуктите m и n . Наклонът dn/dm на линията BL_0 е определен от отрицателното значение $-P_m/P_n$ на постоянната относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт, която е съотношението между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни. С **ENGLU** е означена **правата линия на биматимния екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж*** (bimatimary extensitally-neutral utility economic growth line) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на **полезностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на полезностно-интензиониране на икономическите продукти*). Тя сключва ъгъл α с абсцисната ос, чийто тангенс е равен на динамичната средна полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт. Линията **ENGLU** свързва продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт* и се отличава с постоянна *продуктова интензивност на полезностното икономическо интензиониране*.

Положителният биматимен екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж предизвиква увеличаване на общата полезност от TU_0 на TU_1 полезностни единици, поради което биматимната полезностна изоквантна икономическа крива ICU_0 се премества нарастващо надясно и нагоре до крайната си позиция ICU_1 , всяка точка от която отговаря на една и съща повишена обща полезност от $TU_1 > TU_0$ единици. Съответно на това се премества

нарастващо надясно и нагоре и биматимната бюджетна икономическа линия BL_0 до крайната си позиция BL_1 , всяка точка от която отговаря на един същ повишен паричен доход от $I_1 > I_0$ единици, който се изразходва изцяло за купуването на увеличените количества на продуктите m и n , като абсолютните цени P_m и P_n и относителните цени P_m/P_n и P_n/P_m на материалния и нематериалния продукт остават непроменени.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive extensitally-neutral product economic growth) [подразбира се като *положителен екстензивностно-неутрален факторово-продуктов икономически растеж** (positive extensitally-neutral factorly-product economic growth) в *икономическото производство*] (*) – *екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж*, при който при постоянни други предпоставки продуктово-изразходваните *производствен икономически фактори* са увеличаващи се с еднаква степен във времето величини (вж. *икономическо производство*), като произведения чрез тях *икономически продукт* също се увеличава във времето; *положителен икономически растеж*, ситуиран в условията на *екстензивностно-неутрален технически прогрес*; една от разновидностите на екстензивностно-неутралния продуктов икономически растеж. При него динамичната средна *производствена факторна икономическа осигуреност* (съотношението между динамичните *средни продуктови производителности на икономическите фактори* на растежа или, което е същото, съотношението между динамичните обеми на *производствените икономически фактори*) остава постоянна във времето. Конституира се в *динамичната собствено-производствена икономическа функция*.

При частния случай на динамичната *двухфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция* той е **положителен битруфизен екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж*** (positive biphysary extensitally-neutral product economic growth) и се проявява, когато при постоянни други условия обемите на *трудовия производствен икономически фактор* l и на *физическия производствен икономически фактор* се увеличават във времето с еднаква степен, като произведения чрез тях *икономически продукт* q също се увеличава във времето. Затова при него динамичната средна *производствена трудово-факторна осигуреност на физическия икономически фактор* на растежа (което е съотношението между динамичната *средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор* и

динамичната *средна продуктова производителност на физическия икономически фактор*) е постоянна във времето, т.е.

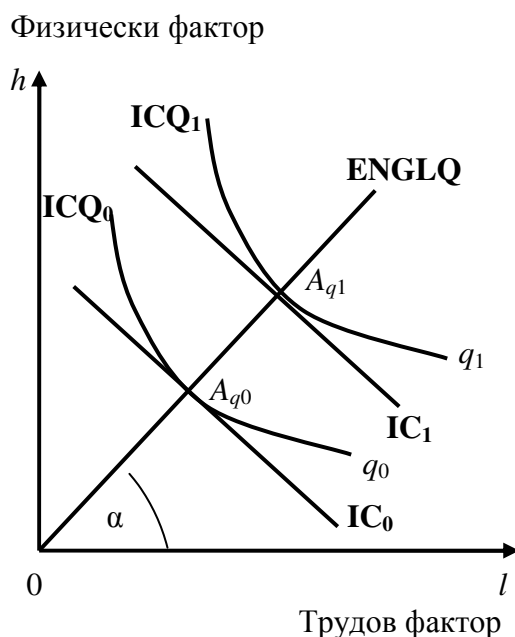
$$\frac{d[l(t)/h(t)]}{dt} = 0,$$

респ. динамичната *средна производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор* на растежа (което е съотношението между динамичната *средна продуктова производителност на физическия икономически фактор* и динамичната *средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор*) е постоянна във времето, т.е.

$$\frac{d[h(t)/l(t)]}{dt} = 0,$$

където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *трудовия производствен икономически фактор*, а $h(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *физическия производствен икономически фактор* (като в случая те са констентни във времето).

Непроменени остават и *относителните факторови цени* (relative factor prices), в т.ч. *относителната цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор* (relative price of labour production factor price to physical production economic factor price) P_l/P_h и *относителната цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен икономически фактор* (relative price of physical production factor price to labour production economic factor price) P_h/P_l , където P_l е *абсолютната цена на трудовия производствен икономически фактор* (absolute price of labour production economic factor) (респ. индексът на цените на трудовите производствени фактори), а P_h е *абсолютната цена на физическия производствен икономически фактор* (absolute price of physical production economic factor) (респ. индексът на цените на физическите производствени фактори).

Фиг.1. Положителен битруфизен екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж

Положителният битруфизен екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж е демонстриран на фиг. 1 (в примера се предполага, че промяната на икономическите ingrediente се извършва във времето t), където е представен чрез предвижването на точката A_{q0} (която е изходното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на трудовия производствен фактор е l_0 единици, а този на физическия производствен фактор е h_0 единици) до точката A_{q1} (която е крайното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на трудовия производствен фактор е l_1 единици, а този на физическия производствен фактор е h_1 единици, и двата увеличени с еднаква степен в сравнение с l_0 и h_0). С ICQ_0 е означена изходната **битруфизна продуктова изоквантна икономическа крива*** (bilaphysary product isoquant economic curve) [тя е разновидност на *трудова-физическата продуктова изоквантна икономическа линия* (последната същото като *битруфизна продуктова изоквантна икономическа линия* и на *факторната изоквантна икономическа линия*) и е вид **продуктова крива на безразличието**], всяка една точка от която отговаря на едно и също изходно количество на произведения продукт q_0 , но при съчетания между различни начални количества l и h на трудовия и физическия производствен фактор, а с IC_0 – изходната **битруфизна изокостна икономическа линия*** (bilaphysary isocost economic line),

всяка една точка от която отговаря на едно и също количество начален паричен разход c_0 , който се извършва изцяло за купуването на производствените фактори l и h . Наклонът dh/dl на линията IC_0 е определен от отрицателното значение $-P_l/P_h$ на постоянната относителна цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор, която е съотношението между абсолютните цени P_l и P_h на трудовия и физическия производствен фактор, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни.

С **ENGLQ** е означена правата **линия на битруфизния екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж*** (bilaphysary extensitally-neutral product economic growth line) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на *производствен икономически лъч* (последният същото като **права изоклинна линия на икономическото производство**) (вж. *линия на икономическото производство*). Тя сключва ъгъл α с абсцисната ос, чийто тангенс е равен на динамичната средна производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор. Линията **ENGLQ** свързва производствени факторови комбинации с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на физическия с трудовия производствен икономически фактор*.

Положителният битруфизен екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж предизвиква увеличаване на произведения продукт от q_0 на q_1 единици, поради което битруфизната продуктова изоквантна икономическа крива ICQ_0 се премества покачващо надясно и нагоре до крайната си позиция ICQ_1 , всяка точка от която отговаря на един и същ увеличен продукт от $q_1 < q_0$ единици. Съответно на това се премества покачващо надясно и нагоре и битруфизната изокостна икономическа линия IC_0 до крайната си позиция IC_1 , всяка точка от която отговаря на един същ увеличен паричен разход от $c_1 < c_0$ единици, който се извършва изцяло за купуването на увеличените количества на производствените фактори l и h , като абсолютните цени P_l и P_h и относителните цени P_l/P_h и P_h/P_l на трудовия и физическия производствен фактор остават непроменени.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive extensitally-neutral productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.) (в *общото микроикономическо равновесие*, в *икономиката на благосъстоянието* и в *икономическото потребление*) (*) – екстензивностно-

неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж, при който общите икономически полезности на полезностно-интензионираните икономически продукти се увеличават във времето (вж. *полезностно интензиониране на икономическите продукти*). Изследва се с чрез динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция. При него динамичната средна полезностно-интензионална продуктова икономическа осигуреност (съотношението между динамичните средни полезностни интензивности на икономическите продукти или, което е същото, съотношението между динамичните обеми на икономическите продукти) остава постоянна във времето (това означава че обемите на продуктите в обществен мащаб нарастват в еднаква пропорция и затова техните относителни цени също остават постоянни). Състои и се от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа полезност*** (materially-realized economic utility) TU_M , (положителен растеж на общата полезност TU_M на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител М, която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M , накратко на М-полезността) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа полезност*** (immaterially-realized economic utility) TU_N , (положителен растеж на общата полезност TU_N на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N , накратко на N-полезността), от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната икономическа система в обществен обхват, при постоянна динамична *пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)* [подразбира се като постоянна *пределна норма на продуктово-еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)*], в частност при постоянна *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната полезност с материално-реализирана икономическа полезност* (респ. при постоянна *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната полезност с нематериално-реализирана икономическа полезност*) (последното означава, че общите полезности на двете икономически единици се увеличават в еднаква пропорция).

При частния случай на динамичната *двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция* продуктивният микс е представен от двойка от *материален икономически продукт m* и *нематериален икономически продукт n*, а положителният екстензивностно-

неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж се проявява, когато динамичната средна *полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната *средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт* и динамичната *средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт*) е постоянна във времето, т.е. когато

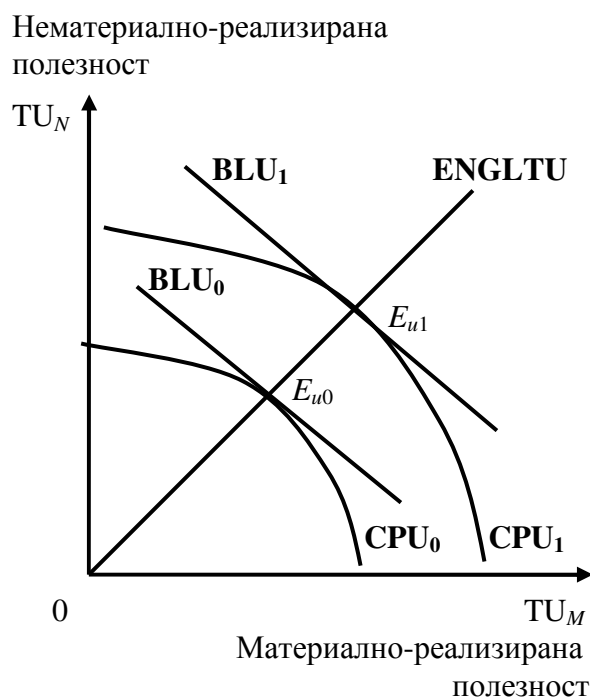
$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} = 0,$$

респ. когато динамичната средна *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт) е постоянна във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} = 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

Тогава той е **положителен биматимен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.). При него непроменени остават *относителните продуктови цени* (relative product prices), в т.ч. *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n и *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Фиг.1. Положителен биматимен екстензиносно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите полезности (на М-полезността и N-полезността). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на общите полезности E_{u0} , която е ефективна в полезност-микса. Тя задава изходните значения на двете полезности TU_{M0} и TU_{N0} . Точката E_{u0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на потребителните възможности*** (bimatimary consumption possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на полезностно-потребителните възможности*** (bimatimary utility-consumption possibility curve) (в микр.)] CPU_0 {тя е разновидност на *кривата на потребителните възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на полезностно-потребителните възможности (в микр.)*]} и (2) началната **биматимна полезностно-бюджетна линия*** (bimatimary utility-budget line) (в микр.) BLU_0 [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на потребителните възможности (на полезностно-потребителните възможности) CPU_0 отговаря комбинация от равнища на общите полезности TU_M и TU_N от двата вида (на М-полезността и N-полезността) при пълно и ефективно използване (потребление) на ограничените продукти,

чиито обеми при началното състояние са m_0 единици за материалния продукт и n_0 единици за нематериалния продукт.

На всяка точка от началната биматимна полезностно-бюджетна линия \mathbf{BLU}_0 отговаря комбинация от равнища на общата полезност TU_M и TU_N при пълно изразходване на определен изходен лимит от доходи I_0 в обществен мащаб. Наклонът dTU_N/dTU_M на началната права линия \mathbf{BLU}_0 (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материално-реализираната полезност TU_M и нематериално-реализираната полезност TU_N) е определен от отрицателното значение $-V_{MU0}/V_{NU0}$ на постоянната *относителна цена на материално-реализираната полезност към цената на нематериално-реализираната икономическа полезност** (relative price of materially-realized utility to immaterially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението между изходните абсолютните цени V_{MU0} и V_{NU0} , съответно, на единица от материално-реализираната и на единица от нематериално-реализираната полезност, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни (при конкурентна икономика цената на полезността е равна на пределната стойност на полезността и е обратнопропорционална на пределната полезност на паричната единица) [вж. *цена на полезността (в микр.)*]. Затова $I_0 = V_{MU0} \cdot TU_{M0} + V_{NU0} \cdot TU_{N0}$.

С \mathbf{ENGLTU} е означена правата линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуплезностен икономически растеж* (bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-utility economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*) (в микр.), която е разновидност на **полезностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти*). Линията \mathbf{ENGLTU} свързва полезностни комбинации с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната полезност с материално-реализирана икономическа полезност* (респ. с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната полезност с нематериално-реализирана икономическа полезност*), както и продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт* и се отличава с постоянна *продуктова интензивност на полезностното икономическо интензиониране*.

Координатното начало и началната точка на оптималното разпределение на полезностите E_{u0} задават началната линия **ENGLTU**, която е и **линия на балансирания двуполезностен микроикономически растеж** (balanced two-utility microeconomic growth line) (в микр.). Тя е построена от точките на пропорционално (балансирано) нарастващите обеми на общите полезности на двете икономически единици в различните моменти от времето, съотношението между които (обеми) остава постоянна величина. Тъй като се приема, че в точките E_u е постигната ефективност в полезност-микса (т.е. че съответстващите им обеми на общите полезности са оптимално и ефективно разпределени между производствените фактори), то **ENGLTU** е още и **крива на ефективността в полезност-микса** (curve of efficiency in utility-mix) (в микр.). Ако общите полезности, получени при действително реализирания двуполезностен микроикономически растеж не са оптимално и ефективно разпределени между икономическите продукти фактори, тогава линията на ефективността в полезност-микса ще придобие самостоятелни очертания и ще се различава от линията на действителния положителен двуполезностен микроикономически растеж.

Положителният биматимен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж поражда определени изменения в микроикономическата система. При него материалният продукт m и нематериалният продукт n нарастват с еднакъв коефициент, например с a (респ. с еднакъв процент $100.a$), в резултат на което началното състояние 0 на микроикономическата система (в т.ч. и на общото *микроикономическо равновесие* и на *общото микроикономическо пазарно равновесие*) се трансформира в състояние 1. Обемът на материалния продукт нараства от m_0 на $m_1 = (1 + a)m_0$ единици, а обемът на нематериалния продукт – от n_0 на $n_1 = (1 + a)n_0$ единици. В резултат на това границата на полезностно-потребителните възможности се премества симетрично-нарастващо надясно и нагоре от позицията **CPU**₀ до крайната си позиция **CPU**₁. Пределните полезности на двата продукта (при постоянни други условия) се запазват на същите равнища. Затова при постоянни други условия със същата пропорция (с която са се увеличили обемите на двата продукта) нарастват и обемите на общите полезности на двамата индивиди. Общата M -полезност се увеличава от TU_{M0} на $TU_{M1} = (1 + a) TU_{M0}$ полезностни единици, а общата N -полезност – от TU_{N0} на $TU_{N1} = (1 + a) TU_{N0}$ полезностни единици.

При положителния биматимен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж точката на оптималното и

ефективното разпределение на общите полезности (точката на ефективността в полезност-микса) се измества по линията на балансирания двуполезностен микроикономически растеж от позицията E_{u0} до крайната си позиция E_{u1} . Биматимната полезностно-бюджетна линия \mathbf{BLU}_0 се отдалечава постъпателно от координатното начало до крайната си позиция \mathbf{BLU}_1 и става допирателна на \mathbf{CPU}_1 в точка E_{u1} . На биматимната полезностно-бюджетна линия бюджетната линия \mathbf{BLU}_1 съответствува равенството $I_1 = V_{MU1} \cdot TU_{M1} + V_{NU1} \cdot TU_{N1}$ парични единици, където I_1 е съвкупният доход при новото (крайното) състояние на системата, V_{MU1} и V_{MNU1} са цените на M -полезността и N -полезността при това състояние.

Тези съотношения показват, че при разглеждания случай линията **ENGLTU** изпълнява и ролята на **линия на положителния биматимен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-utility economic growth line) (в микр.). Специфичното за нея, значи и за положителния биматимен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж, е, че, *първо*, съотношението между цените на материалния и нематериалния продукт са запазва ($P_{m1}/P_{n1} = P_{m0}/P_{n0}$), т.е. няма промяна в техните относителни цени, и, *второ*, съотношението между цените на полезностите също са запазва ($V_{MU1}/V_{NU1} = V_{MU0}/V_{NU0}$), т.е. също няма промяна в техните относителни цени. Тук с P_{m0} и P_{n0} са означени цените съответно на цените на материалния и на нематериалния продукт при началното състояние на микроикономическата система, а с P_{m1} и P_{n1} – съответстващите им цени при новото (крайното) състояние. Запазва се равнището на средната полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт ($m_1/n_1 = m_0/n_0$), респ. запазва равнището на средната полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт ($n_1/m_1 = n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive extensitally-neutral productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.) (в *общото икономическо равновесие*, в *икономиката на благосъстоянието* и в *икономическото производство*) (*) – екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж, при който *общите икономически стойности* на стойностно-интензионираните икономически продукти се увеличават във времето (вж. *стойностно интензиониране*

на икономическите продукти). Изследва се с чрез динамичната продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция. При него динамичната средна стойностно-интензионална продуктова икономическа осигуреност (съотношението между динамичните средни стойностни интензивности на икономическите продукти или, което е същото, съотношението между динамичните обеми на икономическите продукти) остава постоянна във времето (това означава че обемите на продуктите в обществен мащаб нарастват в еднаква пропорция и затова техните относителни цени също остават постоянни). Състои и се от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа стойност*** (materially-realized economic value) TV_M , (положителен растеж на общата стойност TV_M на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител М, която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M , накратко на М-стойността) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа стойност*** (immaterially-realized economic value) TV_N , (положителен растеж на общата стойност TV_N на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N , накратко на N-стойността), от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната икономическа система в обществен обхват, при постоянна динамична пределна норма на еквивалентната стойностна трансформация (в микр.) [подразбира се като постоянна пределна норма на продуктово-еквивалентната стойностна трансформация (в микр.)], в частност при постоянна пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната стойност с материално-реализирана икономическа стойност (респ. при постоянна пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната стойност с нематериално-реализирана икономическа стойност) (последното означава, че общите стойности на двете икономически единици се увеличават в еднаква пропорция).

При частния случай на динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция продуктивният микс е представен от двойка от материален икономически продукт m и нематериален икономически продукт n , а положителният екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж се проявява, когато динамичната средна стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на ма-

.....

териалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт) е постоянна във времето, т.е. когато

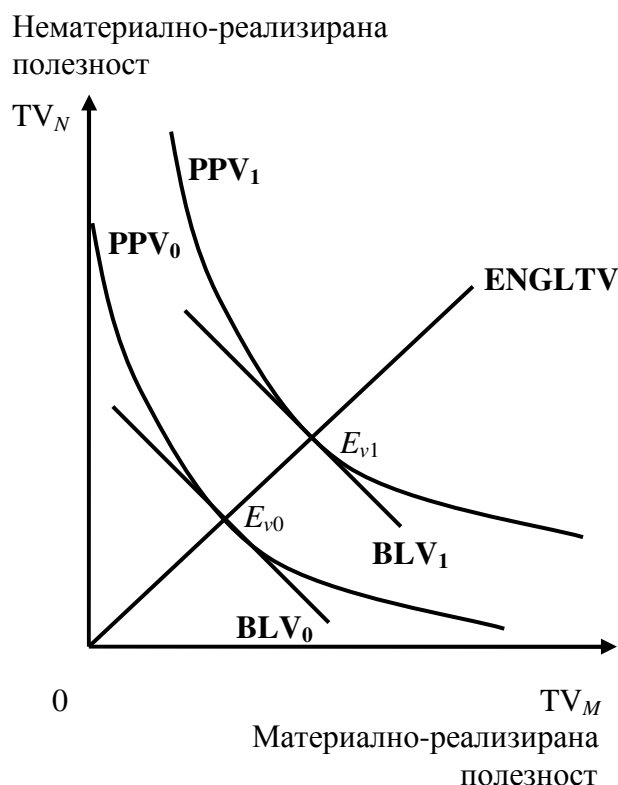
$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} = 0,$$

респ. когато динамичната средна *стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт) е постоянна във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} = 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

Тогава той е **положителен биматимен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.). При него непроменени остават *относителните продуктови цени* (relative product prices), в т.ч. *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n и *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Фиг.1. Положителен биматимен екстензиностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите стойности (на М-стойността и N-стойността). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на общите стойности E_{v0} , която е ефективна в стойност-микса. Тя задава изходните значения на двете стойности TV_{M0} и TV_{N0} . Точката E_{v0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на потребителните възможности*** (bimatimary consumption possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на стойностно-потребителните възможности*** (bimatimary value-consumption possibility curve) (в микр.)] PPV_0 {тя е разновидност на *кривата на потребителните възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на стойностно-потребителните възможности (в микр.)*]} и (2) началната **биматимна стойностно-бюджетна линия*** (bimatimary value-budget line) (в микр.) BLV_0 [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на потребителните възможности (на стойностно-потребителните възможности) PPV_0 отговаря комбинация от равнища на об-

щите стойности TV_M и TV_N от двата вида (на М-стойността и N-стойността) при пълно и ефективно използване (потребление) на ограничените продукти, чиито обеми при началното състояние са m_0 единици за материалния продукт и n_0 единици за нематериалния продукт.

На всяка точка от началната биматимна стойностно-бюджетна линия BLV_0 отговаря комбинация от равнища на общата стойност TV_M и TV_N при пълно получаване на определен изходен лимит от доходи I_0 в обществен мащаб. Наклонът dTV_N/dTV_M на началната права линия BLV_0 (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материално-реализираната стойност TV_M и нематериално-реализираната стойност TV_N) е определен от отрицателното значение $-V_{MV0}/V_{NV0}$ на постоянната **относителна цена на материално-реализираната стойност към цената на нематериално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of materially-realized value to immaterially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението между изходните абсолютните цени V_{MV0} и V_{NV0} , съответно, на единица от материално-реализираната и на единица от нематериално-реализираната стойност, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни (при конкурентна икономика цената на стойността е равна на пределната стойност на стойността и е обратнопропорционална на пределната стойност на паричната единица) [вж. *цена на стойността (в микр.)*]. Затова $I_0 = V_{MV0} \cdot TV_{M0} + V_{NV0} \cdot TV_{N0}$.

C ENGLTV е означена правата линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж* (bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-value economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*) (в микр.), която е разновидност на **стойностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти*). Линията **ENGLTV** свързва стойностни комбинации с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната стойност с материално-реализирана икономическа стойност* (респ. с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната стойност с нематериално-реализирана икономическа стойност*), както и продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически*

продукт и се отличава с постоянна продуктова интензивност на стойностното икономическо интензиониране.

Координатното начало и началната точка на оптималното разпределение на стойностите E_{v0} задават началната линия **ENGLTV**, която е и **линия на балансирания двустойностен микроикономически растеж** (balanced two-value microeconomic growth line) (в микр.). Тя е построена от точките на пропорционално (балансирано) нарастващите обеми на общите стойности на двете икономически единици в различните моменти от времето, съотношението между които (обеми) остава постоянна величина. Тъй като се приема, че в точките E_u е постигната ефективност в стойност-микса (т.е. че съответстващите им обеми на общите стойности са оптимално и ефективно разпределени между производствените фактори), то **ENGLTV** е още и **крива на ефективността в стойност-микса** (curve of efficiency in value-mix) (в микр.). Ако общите стойности, получени при действително реализирания двустойностни микроикономически растеж не са оптимално и ефективно разпределени между икономическите продукти фактори, тогава линията на ефективността в стойност-микса ще придобие самостоятелни очертания и ще се различава от линията на действителния положителен двустойностен микроикономически растеж.

Положителният биматимен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж поражда определени изменения в микроикономическата система. При него материалният продукт m и нематериалният продукт n нарастват с еднакъв коефициент, например с a (респ. с еднакъв процент $100.a$), в резултат на което началното състояние 0 на микроикономическата система (в т.ч. и на общото *микроикономическо равновесие* и на *общото микроикономическо пазарно равновесие*) се трансформира в състояние 1. Обемът на материалния продукт нараства от m_0 на $m_1 = (1 + a)m_0$ единици, а обемът на нематериалния продукт – от n_0 на $n_1 = (1 + a)n_0$ единици. В резултат на това границата на стойностно-потребителните възможности се премества симетрично-нарастващо надясно и нагоре от позицията **PPV**₀ до крайната си позиция **PPV**₁. Пределните стойности на двата продукта (при постоянни други условия) се запазват на същите равнища. Затова при постоянни други условия със същата пропорция (с която са се увеличили обемите на двата продукта) нарастват и обемите на общите стойности на двамата индивиди. Общата M -стойност се увеличава от TV_{M0} на $TV_{M1} = (1 + a) TV_{M0}$ стойностни единици, а общата N -стойност – от TV_{N0} на $TV_{N1} = (1 + a)TV_{N0}$ стойностни единици.

При положителния биматимен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж точката на оптималното и

ефективното разпределение на общите стойности (точката на ефективността в стойност-микса) се измества по линията на балансирания двустойностен микроикономически растеж от позицията E_{v0} до крайната си позиция E_{v1} . Биматимната стойностно-бюджетна линия BLV_0 се отдалечава постъпателно от координатното начало до крайната си позиция BLV_1 и става допирателна на PPV_1 в точка E_{v1} . На биматимната стойностно-бюджетна линия бюджетната линия BLV_1 съответствува равенството

$$I_1 = V_{MV1} \cdot TV_{M1} + V_{NV1} \cdot TV_{N1}$$

парични единици, където I_1 е съвкупният доход при новото (крайното) състояние на системата, V_{MV1} и V_{NV1} са цените на M -стойността и N -стойността при това състояние.

Тези съотношения показват, че при разглеждания случай линията **ENGLTV** изпълнява и ролята на **линия на положителния биматимен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-value economic growth line) (в микр.). Специфичното за нея, значи и за положителния биматимен екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж, е, че, *първо*, съотношението между цените на материалния и нематериалния продукт са запазва ($P_{m1}/P_{n1} = P_{m0}/P_{n0}$), т.е. няма промяна в техните относителни цени, и, *второ*, съотношението между цените на стойностите също са запазва ($V_{MV1}/V_{NV1} = V_{MV0}/V_{NV0}$), т.е. също няма промяна в техните относителни цени. Тук с P_{m0} и P_{n0} са означени цените съответно на цените на материалния и на нематериалния продукт при началното състояние на микроикономическата система, а с P_{m1} и P_{n1} – съответстващите им цени при новото (крайното) състояние. Запазва се равнището на средната стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт ($m_1/n_1 = m_0/n_0$), респ. запазва равнището на средната стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт ($n_1/m_1 = n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive extensitally-neutral value economic growth) [подразбира се като *положителен екстензивностно-неутрален продуктово-стойностен икономически растеж** (positive extensitally-neutral productly-value economic growth) в *икономическото производство*] (*) – *екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж*, при който при

постоянни други предпоставки стойностно-интензионираните *икономически продукти* са увеличаващи се с еднаква степен във времето величини (вж. *стойностно интензиониране на икономическите продукти*), като тяхната *обща икономическа стойност* също се увеличава във времето; *положителен икономически растеж*, ситуиран в условията на *екстензивностно-неутрален стойностен прогрес*; една от разновидностите на екстензивностно-неутралния стойностен икономически растеж. При него динамичната средна *стойностно-интензионална продуктова икономическа осигуреност* (съотношението между динамичните *средни стойностни интензивности на икономическите продукти* или, което е същото, съотношението между динамичните обеми на *икономическите продукти*) остава постоянна във времето. Конституира се в *динамичната продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция*.

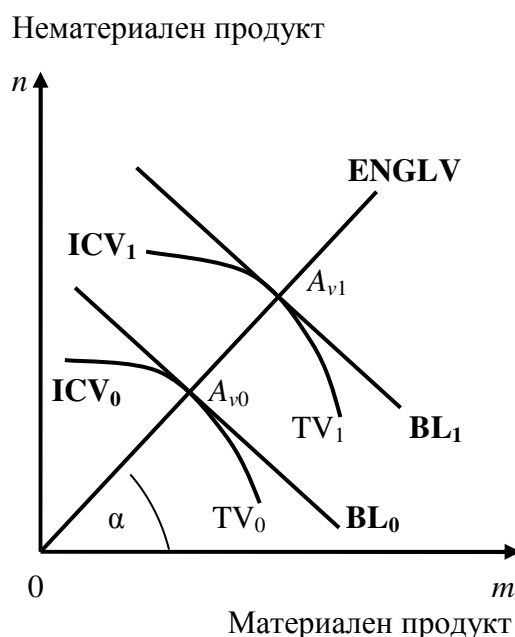
При частния случай на динамичната *двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция* той е **положителен биматимен екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж*** (positive bimatimary extensitally-neutral value economic growth) и се проявява, когато при постоянни други условия обемите на *материалния икономически продукт m* и на *нематериалния икономически продукт n* нарастват във времето с еднаква степен, като тяхната *обща икономическа стойност* също нараства във времето. Затова при него динамичната средна *стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната *средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт* и динамичната *средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт*) е постоянна във времето, т.е.

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} = 0,$$

респ. динамичната средна *стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт) е постоянна във времето, т.е.

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} = 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт. Непроменени остават и *относителните продуктови цени* (relative product prices), в т.ч. *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n и *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Фиг.1. Положителен биматимен екстензивно-неутрален стойностен икономически растеж

Положителният биматимен екстензивно-неутрален стойностен икономически растеж е демонстриран на фиг. 1 (в примера се предполага, че промяната на икономическите ingredienti се извършва във времето t), където е представен чрез предвижването на точката A_{v0} (която е изходното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е m_0 единици, а този на нематериалния продукт е n_0 единици) до точката

A_{v1} (която е крайното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е m_1 единици, а този на нематериалния продукт е n_1 единици, и двата увеличени с еднаква степен в сравнение с m_0 и n_0). С ICV_0 е означена изходната **биматимна стойностна изоквантна икономическа крива*** (bimatimary value isoquant economic curve) [тя е разновидност на *материално-нематериалната стойностна диспозиционна изоквантна икономическа линия* (последната същото като *биматимна стойностна изоквантна икономическа линия*) и е вид **стойностна крива на безразличието**], всяка една точка от която отговаря на едно и също изходно количество на общата икономическа стойност TV_0 , но при съчетания между различни начални количества m и n на материалния и нематериалния продукт, а с BL_0 – изходната **биматимна бюджетна икономическа линия*** (bimatimary budget economic line) [вж. *бюджетна линия (в микр.)*], всяка една точка от която отговаря на едно и също количество начален паричен доход I_0 , който се получава изцяло от продажбата на продуктите m и n . Наклонът dn/dm на линията BL_0 е определен от отрицателното значение $-P_m/P_n$ на постоянната относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт, която е съотношението между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни. С $ENGLV$ е означена правата **линия на биматимния екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж*** (bimatimary extensitally-neutral value economic growth line) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на **стойностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти*). Тя сключва ъгъл α с абсцисната ос, чийто тангенс е равен на динамичната средна стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт. Линията $ENGLV$ свързва продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт* и се отличава с постоянна *продуктова интензивност на стойностното икономическо интензиониране*.

Положителният биматимен екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж предизвиква увеличаване на общата стойност от TV_0 на TV_1 стойностни единици, поради което биматимната стойностна изоквантна икономическа крива ICV_0 се премества нарастващо надясно и нагоре до крайната

си позиция ICV_1 , всяка точка от която отговаря на една и съща повишена обща стойност от $TV_1 > TV_0$ единици. Съответно на това се премества нарастващо надясно и нагоре и биматимната бюджетна икономическа линия BL_0 до крайната си позиция BL_1 , всяка точка от която отговаря на един същ повишен паричен доход от $I_1 > I_0$ единици, който се получава изцяло от продажбата на увеличените количества на продуктите m и n , като абсолютните цени P_m и P_n и относителните цени P_m/P_n и P_n/P_m на материалния и нематериалния продукт остават непроменени.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive extensitally-neutral factorly-bimatimary-two-product economic growth) (**ки**) – във:

положителен екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж (в микр.).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive extensitally-neutral factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.) (в общото микроикономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство) (*) – *екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*, при който обемите на икономическите продукти се увеличават във времето. Изследва се чрез динамичната собствено-производствена икономическа функция. При него динамичната средна производствена факторна икономическа осигуреност (съотношението между динамичните средни продуктови производителности на икономическите фактори x на растежа или, което е същото, съотношението между динамичните обеми на производствените икономически фактори) остава постоянна във времето (това означава че обемите на производствените фактори в обществен мащаб се променят в еднаква пропорция и затова техните относителни цени също остават постоянни). Състои и се от (а) положителен растеж на *материален икономически продукт*, създаван от икономическата единица производител M , и (б) положителен растеж на *нематериален икономически продукт*, създаван от икономическата единица производител N , от които две икономически единици M и N се състои (по предположение) националната икономическа система в обществен обхват, при постоянна във времето динамична *пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация* (в микр.) [подразбира се като постоянна *пределна норма на*

факторно-еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)], в частност при постоянна във времето динамична *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт* (респ. при постоянна *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на материалния продукт с нематериалния икономически продукт*) (последното означава, че материалният и нематериалният продукт на двете икономически единици нарастват в еднаква пропорция).

При частния случай на *динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция* факторовият микс x е представен от двойка от *трудов производствен икономически фактор* l и *физически икономически фактор* h , а положителният екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж се проявява, когато динамичната *средна производствена трудово-факторна осигуреност на физическия икономически фактор* на растежа (което е съотношението между динамичната *средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор* и динамичната *средна продуктова производителност на физическия икономически фактор*) е постоянна във времето, т.е.

$$\frac{d[l(t)/h(t)]}{dt} = 0,$$

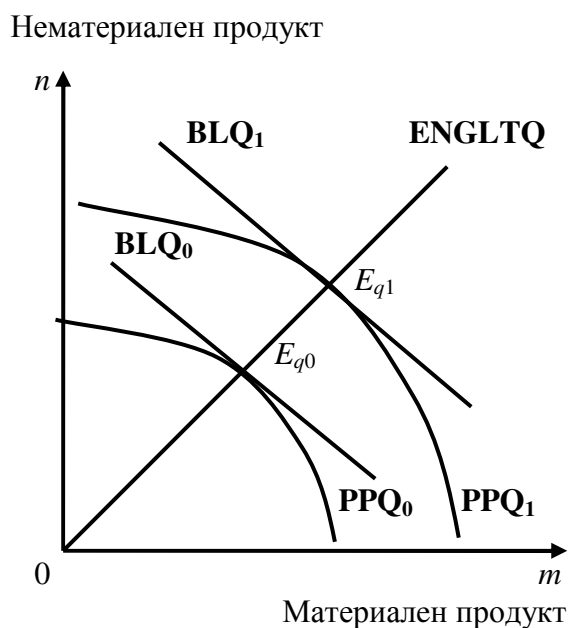
респ. динамичната *средна производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор* на растежа (което е съотношението между динамичната *средна продуктова производителност на физическия икономически фактор* и динамичната *средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор*) е постоянна във времето, т.е.

$$\frac{d[h(t)/l(t)]}{dt} = 0,$$

където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *трудовия производствен икономически фактор*, а $h(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *физическия производствен икономически фактор* (като в случая те нарастват във времето).

Тогава той е **положителен битруфизен екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (positive bi-laphysary extensitally-neutral factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.). При него непроменени остават *относителните факторови цени* (relative factor prices), в т.ч. *относителната цена на трудовия производст-*

вен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор (relative price of labour production factor price to physical production economic factor price) P_l/P_h и **относителната цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен икономически фактор** (relative price of physical production factor price to labour production economic factor price) P_h/P_l , където P_l е **абсолютната цена на трудовия производствен икономически фактор** (absolute price of labour production economic factor) (респ. индексът на цените на трудовите производствени фактори), а P_h е **абсолютната цена на физическия производствен икономически фактор** (absolute price of physical production economic factor) (респ. индексът на цените на физическите производствени фактори).

Фиг.1. Положителен битруфизен екстензиност-но-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите продукти (на материалния продукт m и нематериалния продукт n). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на продуктите m_0 и n_0 . Точката E_{q0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на производствените възможности*** (bimatimary production possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на факторово-**

производствените възможности* (bimattimary factorly-production possibility curve) (в микр.)] **PPQ₀** {тя е разновидност на *кривата на производствениите възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на факторно-производствените възможности (в микр.)*]} и (2) началната **биматимна продуктово-бюджетна линия*** (bimattimary product-budjet line) (в микр.) **BLQ₀** [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на производствените възможности (на факторно-производствените възможности) **PPQ** отговаря комбинация от равнища на продуктите от двата вида (на *m*-продукта и *n*-продукта) при пълно и ефективно използване (изразходване) на ограничените производствени фактори, чиито обеми при началното състояние са l_0 единици за трудовия фактор и h_0 единици за физическия фактор.

На всяка точка от началната биматимна продуктово-бюджетна линия **BLQ₀** отговаря комбинация от равнища на продуктите *m* и *n* при пълно изразходване на определен начален (и краен) доход за тяхната покупка I_0 в обществен мащаб. Наклонът dn/dm на началната права линия **BLQ₀** (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материалния и нематериалния продукт) е определен от отрицателното значение $-P_m/P_n$ на постоянната **относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт*** (relative price of material product to immaterial economic product price), която (относителна цена) е съотношението между изходните абсолютни цени P_{m0} и P_{n0} на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни. Затова $I_0 = P_{m0} \cdot m_0 + P_{n0} \cdot n_0$.

C ENGLTQ е означена правата **линия на битруфизния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (bilaphysary extensitally-neutral factorly-bimattimary-two-product economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*). Тя свързва продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт*.

Координатното начало и началната точка на оптималното разпределение на полезностите E_{q0} задават линията **ENGLTQ**, която е и **линия на балансирания двупродуктов икономически растеж** (balanced two-product economic growth line) (в микр.). Тя е построена от точките на пропорционално (балансирано) нарастващите обеми на продуктите на двете икономически единици производителки в различните моменти от времето, съотношението между кои-

то (обеми) остава постоянна величина. Тъй като се приема, че в точките E_q е постигната ефективност в продуктивния микс (т.е. че съответстващите им обеми на продуктите са оптимално и ефективно разпределени между производствените фактори), то **ENGLTQ** е още и **крива на ефективността в продуктивния микс** (curve of efficiency in product-mix) (в микр.). Ако продуктите, получени при действително реализирания двупродуктов икономически растеж не са оптимално и ефективно разпределени между производствените фактори, тогава линията на ефективността в полезностния микс ще придобие самостоятелни очертания и ще се различава от линията на действителния отрицателен двупродуктов микроикономически растеж.

Положителният битруфизен екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж поражда определени изменения в микроикономическата система. При него трудовият производствен фактор l и физическият производствен фактор h се увеличават с еднакъв коефициент, например с a (респ. с еднакъв процент $100.a$), в резултат на което началното състояние 0 на микроикономическата система (в т.ч. и на общото *микроикономическо равновесие* и на *общото микроикономическо пазарно равновесие*) се трансформира в състояние 1. Обемът на трудовия фактор се увеличава от l_0 на $l_1 = (1 + a)l_0$ единици, а обемът на физическия фактор – от h_0 на $h_1 = (1 + a)h_0$ единици. В резултат на това границата на факторно-производствените възможности се премества симетрично-повишаващо надясно и нагоре от позицията **PPQ**₀ до крайната си позиция **PPO**₁. Пределните производителности на двата продукта (при постоянни други условия) се запазват на същите равнища. Затова при постоянни други условия със същата пропорция (с която са се увеличили обемите на двата фактора) нарастват и обемите на продуктите на двете икономически единици. Материалният продукт нараства от m_0 на $m_1 = (1 + a)m_0$ продуктови единици, а нематериалният продукт – от n_0 на $n_1 = (1 + a)n_0$ полезностни единици.

При положителния битруфизен екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж точката на оптималното и ефективното разпределение на продуктите (точката на ефективността в продуктивния микс) се измества по линията на балансирания двупродуктов икономически растеж от позицията E_{q0} до крайната си позиция E_{q1} . Биматимната продуктово-бюджетна линия **BLQ**₀ се отдалечава постъпателно от координатното начало до крайната си позиция **BLQ**₁ и става допирателна на **PPQ**₁ в точката E_{q1} . На биматимната продуктово-бюджетна линия **BLU**₁ съответствува равенството $I_1 = P_{m1}.m_1 + P_{n1}.n_1$, парични единици, където I_1 е съвкупният доход

при новото (крайното) състояние на системата, P_{m1} и P_{n1} са цените на материалния и на нематериалния продукт при това състояние.

Тези съотношения показват, че при разглеждания случай линията **ENGLTQ** изпълнява и ролята на **линия на положителния битруфизен екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (positive bilaphysary extensitally-neutral factorly-bimatimary-two-product economic growth line) (в микр.). Специфичното за нея, значи и за положителния битруфизен екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж, е, че, **първо**, съотношението между цените на трудовия и физическия продукт са запазва ($P_{l1}/P_{h1} = P_{l0}/P_{h0}$), т.е. няма промяна в техните относителни цени, и, **второ**, съотношението между цените на материалния и нематериалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} = P_{m0}/P_{n0}$), т.е. също няма промяна в техните относителни цени. Тук с P_{l0} и P_{h0} са означени цените съответно на цените на трудовия и на физическия фактор при началното състояние на микроикономическата система, а с P_{l1} и P_{h1} – съответстващите им цени при новото (крайното) състояние. Запазва се равнището на средната производствена трудово-факторна осигуреност на физическия икономически фактор ($l_1/h_1 = l_0/h_0$), респ. запазва равнището на производствена физическо осигуреност на трудовия икономически фактор ($h_1/l_1 = h_0/l_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА РАВНОВЕСНАТА ЗАЕТОСТ (equiaxial employment positive effect) (в макр.) – вид *ефект на равновесната заетост* (в макр.), при който последната нараства при покачване на средното *абсолютно равнище на цените* (в макр.) на продуктите [респ. на *дефлатора* (в макр.)]. Той се получава тогава, когато *номиналната работна заплата* (в макр.) [средната ставка на номиналната работна заплата, респ. *средната цена на труда* (в макр.)] расте по-бавно от нарастването на абсолютното равнище на продуктовете цени, т.е. когато се отбелязва намаляване на средната ставка на реалната работна заплата [на *реалната работна заплата* (в макр.)].

ПОЛОЖИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (positive economic operator), **положително икономическо изображение**, – такъв *линеен икономически оператор* (респ. такова линейно икономическо изображение) A , който (което) действа от **реално хилбертово икономическо пространство*** (real Hilbert economic space) (вж. *хилбертово икономическо пространство*) H в същото пространство H , ако: (а) областта на неговото определение Δ_A е плътна в пространството H (вж. *плътно икономическо множество*); (б) той е симетри-

чен, т.е. ако $(Au, v) = (u, Av)$ за всяко u и v от Δ_A ; (в) валидно е неравенството $(Au, u) \geq 0$ за всяко u от Δ_A , като равенството е справедливо само при нулев елемент. Освен това, ако съществува такава постоянна $\xi > 0$, щото $(Au, u) \geq \xi \|u\|^2$ за всички u от Δ_A , тогава A е положително-определен икономически оператор (респ. е положително-определено икономическо изображение). Тогава под **енергетично икономическо пространство** (energy /power/ economic space) [например под **ценностното икономическо пространство*** (worth economic space)] H_A на (породено от) икономическия оператор A се разбира **икономическо пространство**, което се състои от икономическите елементи $u \in \Delta_A$ и от икономическите елементи, получени от попълнението на Δ_A върху основата на **икономическата метрика**, която се определя от скаларното произведение

$$(u, v) = (Au, v), \quad u, v \in \Delta_A$$

(вж. попълнение на топологичното векторно икономическо пространство).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive economic growth), **възходящ икономически растеж**, **икономически възход**, – **икономически растеж**, при който обемът на интерпретирания **икономически ингредиент** е нарастваща **икономическа величина**; **икономически растеж**, интерпретиран като **икономически процес** в **икономическа система**, **икономическият ингредер** на когото нараства по отношение определена независима променлива, към която се идентифицира този процес. При него **темпът на икономическия растеж** е по-голям от нула. В случай че независимата променлива е времето, е налице **положителен времеви икономически растеж*** (positive temporal economic growth). Ако тя не е времето, тогава е налице **положителен невремеви икономически растеж*** (positive non-temporal economic growth). Ако не е посочено друго, под положителен икономически растеж обикновено се подразбира положителният времеви икономически растеж. Когато положителният икономически растеж е съставен от растежи на повече от един икономически ингредер, т.е. когато той е **положителен двуингредиентен икономически растеж*** (positive two-ingrediental economic growth), **положителен триингредиентен икономически растеж*** (positive tri-ingrediental economic growth) и т.н., неговата положителна динамика се идентифицира чрез положителната динамика на някаква **икономическа оценка** на всички тези **икономически ингредиенти** (ингредери) взети заедно, например като икономическа полезност, икономическа стойност, парично изражение и т.н. Разновидности на положи-

телния икономически растеж са **стационарният положителен икономически растеж** (вж. *стационарен икономически растеж*) и **нестационарният положителен икономически растеж** (вж. *нестационарен икономически растеж*). Когато не е посочено друго, под икономически растеж обикновено се подразбира положителният икономически растеж. Вж. *отрицателен икономически растеж*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive economic growth) (**ки**) – във:

положителен екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж;

положителен икономически растеж;

положителен интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж;

положителен материално-изразходващ полезностен икономически растеж;

положителен материално-интензивен полезностен икономически растеж;

положителен нематериално-изразходващ полезностен икономически растеж;

положителен нематериално-интензивен полезностен икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ИНТЕГРАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНВАРИАНТ* (positive integral economic invariant) – вж. *теорема на А. Пуанкаре за възвръщането*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ИНТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive intensitally-neutral economic growth) (**ки**) – във:

положителен интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж;

положителен интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ИНТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive intensitally-neutral utility economic growth) [подразбира се като *положителен интензивностно-неутрален продуктово-полезностен икономически растеж** (positive intensitally-neutral

productly-utility economic growth) в икономическото потребление] (*) – интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж, при който при постоянни други предпоставки общата икономическа полезност на полезностно-интензионираните икономически продукти се увеличава във времето (вж. полезностно интензиониране на икономическите продукти); положителен икономически растеж, ситуиран в условията на интензивностно-неутрален полезностен прогрес; една от разновидностите на интензивностно-неутралния полезностен икономически растеж. При него динамичната пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти (съотношението между динамичните пределни полезностни интензивности на икономическите продукти) остава постоянна във времето. Конституира се в динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция.

При частния случай на динамичната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция той е **положителен биматимен интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж*** (positive bimatimary intensitally-neutral utility economic growth) и се проявява, когато при постоянни други условия общата икономическа полезност на материалния икономически продукт m и на нематериалния икономически продукт n се увеличава във времето. При него динамичната пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт $MRSU_{nm}(t)$ е постоянна във времето, т.е.

$$\frac{dMRSU_{nm}(t)}{dt} = 0$$

(динамичната пределна полезностна интензивност на материалния икономически продукт расте във времето със същия темп, както и при този на динамичната пределна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт). Величината $MRSU_{nm}(t)$ от своя страна се определя по формулата

$$MRSU_{nm}(t) = \frac{dn(t)}{dm(t)} = -\frac{MI_{mu}(m(t), n(t))}{MI_{nu}(m(t), n(t))} = -\frac{\partial TU(t)}{\partial m(t)} : \frac{\partial TU(t)}{\partial n(t)},$$

където:

$$MI_{mu}(m(t), n(t)) = \frac{\partial TU(t)}{\partial m(t)} \text{ е динамичната пределна полезностна интензив-}$$

ност на материалния икономически продукт;

$$MI_{nu}(m(t), n(t)) = \frac{\partial TU(t)}{\partial n(t)} - \text{динамичната пределна полезностна интензив-}$$

ност на нематериалния икономически продукт;

$TU(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на *общата икономическа полезност*;

$m(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на *материалния икономически продукт*;

$n(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на *нематериалния икономически продукт*.

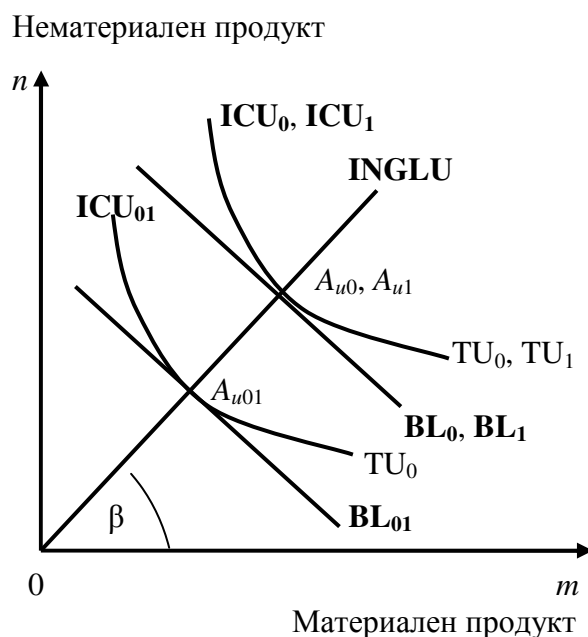
Същото е да се каже, че интензивностно-неутралният полезностен икономически растеж се проявява, когато динамичната *пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на материалния с нематериалния икономически фактор* $MRSU_{mn}(t)$ е постоянна във времето, т.е. когато

$$\frac{dMRSU_{mn}(t)}{dt} = 0.$$

Величината $MRSU_{mn}(t)$ от своя страна от своя страна се определя по формулата

$$MRSU_{mn}(t) = \frac{dm(t)}{dn(t)} = - \frac{MI_{nu}(m(t), n(t))}{MI_{mu}(m(t), n(t))} = - \frac{\partial TU(t)}{\partial n(t)} \cdot \frac{\partial TU(t)}{\partial m(t)}.$$

Непроменени остават и *относителните продуктови цени* (relative product prices), в т.ч. *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n и *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Фиг.1. Положителен биматимен интензивностно-неутрален полезен икономически растеж

Вариант на положителния биматимен интензивностно-неутрален полезен икономически растеж е демонстриран на фиг. 1 (в примера се предполага, че промяната на икономическите ingrediente се извършва във времето t), където е представен чрез двупосочното предвижване на точката A_{u0} (която е изходното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е m_0 единици, а този на нематериалния продукт е n_0 единици). С ICU_0 е означена изходната **биматимна полезностна изоквантна икономическа крива*** (bimatimary utility isoquant economic curve) [тя е разновидност на *материално-нематериалната полезностна диспозиционна изоквантна икономическа линия* (последната същото като *биматимна полезностна изоквантна икономическа линия*) и е вид **полезностна крива на безразличието**], всяка една точка от която отговаря на едно и също изходно количество на общата икономическа полезност TU_0 , но при съчетания между различни начални количества m и n на материалния и нематериалния продукт, а с BL_0 – изходната **биматимна бюджетна икономическа линия*** (bimatimary budget economic line) [вж. *бюджетна линия (в микр.)*], всяка една точка от която отговаря на едно и също количество начален паричен доход I_0 , който се изразходва изцяло за купуването на продуктите m и n . Наклонът dn/dm на линията BL_0 е определен от отрицателното значение $-P_m/P_n$ на постоянната относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономичес-

ки продукт, която е съотношението между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни. С **INGLU** е означена правата **линия на биматимния интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж*** (bimatimary intensitally-neutral utility economic growth line) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на **полезностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти*). Тя съдържа ъгъл β с абсцисната ос, чийто тангенс е равен на динамичната средна полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт. Линията **INGLU** свързва продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт* и се отличава с постоянна *продуктова интензивност на полезностното икономическо интензиониране*.

Положителният биматимен интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж предизвиква нарастване на общата полезност от TU_0 на TU_1 полезностни единици, което е предизвикано от покаването с еднаква степен на пределните полезностни интензивности на материалния и на нематериалния продукт MI_{mi} и MI_{ni} . Този растеж предизвиква преместване наляво и надолу на биматимната полезностна изоквантна икономическа крива **ICU**₀ да позицията **ICU**₀₁, всяка точка от която отговаря на една и съща и запазена като предишната обща полезност от TU_0 единици. Поради увеличените пределни полезностни интензивности (пределни полезности) на двата вида продукти същият обем обща полезност TU_0 вече се индуцира при намалени обеми на материалния продукт $m_{01} < m_0$ и на нематериалния продукт $n_{01} < n_0$. Съответно на това постъпателно се премества наляво и надолу и изходната биматимна бюджетна линия **BL**₀ до крайната до позицията **BL**₁, запазвайки наклона си, всяка точка от която отговаря на един същ понижен паричен доход от $I_{01} < I_0$ единици, който би се изразходвал изцяло за купуването на намалените количества на продуктите m и n , като абсолютните цени P_m и P_n и относителните цени P_m/P_n и P_n/P_m на материалния и нематериалния продукт остават непроменени. Динамичната средна *полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (която е съотношението между динамичната *средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт* и динамичната *средна полезностна интензивност на нематериалния*

икономически продукт) остава постоянна; респ. постоянна остава и динамичната средна *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност* на материалния икономически продукт (която е съотношението между динамичната средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт). Като цяло това е реализация на *екстензивностно-антинеутрален интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж*, която е разновидност на отрицателния интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж.

Какъв ще бъде обемът на общата полезност при посочените обстоятелства, ако бъдат запазени същите начални (изходни) обеми на полезностно-интензионираните продукти? Той ще бъде по-голяма в обем от $TU_1 > TU_0$ полезностни единици поради увеличаването на техните пределни полезностни интензивности. Това положение отговаря на обратно придвижване на кривата ICU_{01} до крайната позиция ICU_1 , която се покрива с изходната крива ICU_0 и която е носител на по-голямата обща полезност от TU_1 единици. Съответно на това бюджетната линия BL_{011} се придвижва обратно до крайната се позиция BL_1 , която се покрива изходната позиция BL_0 и която е носител на изходния по-висок паричен доход $I_1 = I_0 > I_{01}$ единици, с който се купуват изцяло крайните обеми на материалния продукт $m_1 = m_0 > m_{01}$ и на нематериалния продукт $n_1 = n_0 > n_{01}$. При всички посочени движения на бюджетната линия относителните цени (равни на съотношенията между абсолютните цени) на материалния и на нематериалния продукт P_m/P_n и P_n/P_m остават постоянни. Като цяло това е реализация на *екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж*, която е разновидност на отрицателния интензивностно-неутрален полезностен икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ИНТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive intensitally-neutral product economic growth) [подразбира се като *положителен интензивностно-неутрален факторово-продуктов икономически растеж** (positive intensitally-neutral factorly-product economic growth) в *икономическото производство*] (*) – *интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж*, при който при постоянни други предпоставки *икономическият продукт* на продуктово-изразходваните *производствен икономически фактори* нараства във времето (вж. *икономическо производство*); *положителен икономически растеж*, ситуиран в условията на *интензивностно-неутрален технически прогрес*; една от

разновидностите на интензивностно-неутралния продуктов икономически растеж. При него динамичната *пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на производствените икономически фактори* (съотношението между динамичните *пределни продуктови производителности на икономическите фактори*) остава постоянна във времето. Конституира се в динамичната *собствено-производствена икономическа функция*.

При частния случай на динамичната *двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция* той е **положителен битруфизен интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж*** (positive bi-laphysary intensitally-neutral product economic growth) и се проявява, когато при постоянни други условия икономическия продукт на *трудовия производствен икономически фактор l* и *физическия производствен икономически фактор h* намалява във времето. При него динамичната *пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на физическия с трудовия икономически фактор $MRSQ_{hl}(t)$* е постоянна във времето, т.е. когато

$$\frac{dMRSQ_{hl}(t)}{dt} = 0$$

(динамичната *пределна продуктова производителност на трудовия икономически фактор* расте във времето със същия темп, както и при този на динамичната *пределна продуктова производителност на физическия икономически фактор*). Величината $MRSQ_{hl}(t)$ от своя страна се определя по формулата

$$MRSQ_{hl}(t) = \frac{dh(t)}{dl(t)} = -\frac{MP_{lq}(l(t), h(t))}{MP_{hq}(l(t), h(t))} = -\frac{\partial q(t)}{\partial l(t)} : \frac{\partial q(t)}{\partial h(t)},$$

където:

$$MP_{lh}(l(t), h(t)) = \frac{\partial q(t)}{\partial l(t)} \text{ е динамичната } \textit{пределна продуктова производителност на трудовия икономически фактор};$$

$$MP_{hl}(l(t), h(t)) = \frac{\partial q(t)}{\partial h(t)} \text{ – динамичната } \textit{пределна продуктова производителност на физическия производствен фактор};$$

$q(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на икономическа продукт;

$l(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на *трудовия производствен икономически фактор*;

$h(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на *физическия производствен икономически фактор*.

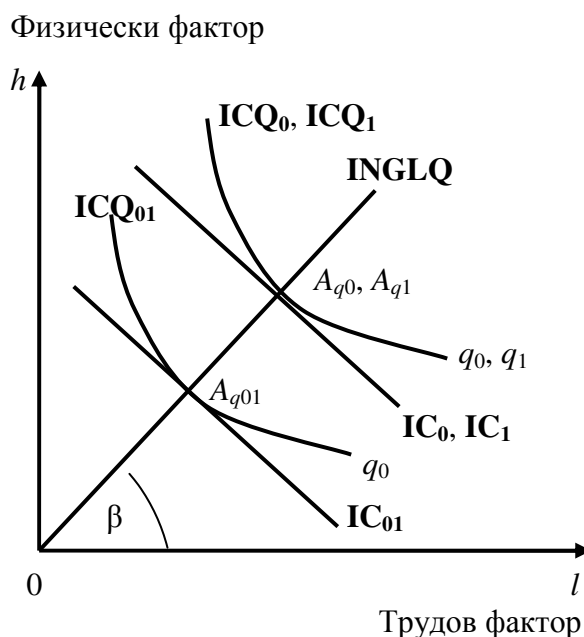
Същото е да се каже, че положителният интензивностно-неутрален продукт икономически растеж се проявява, когато динамичната *пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на трудовия с физическия икономически фактор* $MRSQ_{lh}(t)$ е постоянна във времето, т.е.

$$\frac{dMRSQ_{lh}(t)}{dt} = 0.$$

Величината $MRSQ_{lh}(t)$ от своя страна от своя страна се определя по формулата

$$MRSQ_{lh}(t) = \frac{dl(t)}{dh(t)} = - \frac{MP_{hq}(l(t), h(t))}{MP_{lq}(l(t), h(t))} = - \frac{\partial q(t)}{\partial h(t)} \cdot \frac{\partial q(t)}{\partial l(t)}.$$

Непроменени остават и *относителните факторови цени* (relative factor prices), в т.ч. *относителната цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор* (relative price of labour production factor price to physical production economic factor price) P_l/P_h и *относителната цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен икономически фактор* (relative price of physical production factor price to labour production economic factor price) P_h/P_l , където P_l е *абсолютната цена на трудовия производствен икономически фактор* (absolute price of labour production economic factor) (респ. индексът на цените на трудовите производствени фактори), а P_h е *абсолютната цена на физическия производствен икономически фактор* (absolute price of physical production economic factor) (респ. индексът на цените на физическите производствени фактори).

Фиг.1. Положителен битруфизен интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж

Вариант на положителния битруфизен интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж е демонстриран на фиг. 1 (в примера се предполага, че промяната на икономическите ingredienti се извършва във времето t), където е представен чрез двупосочното предвижване на точката A_{q0} (която е изходното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на трудовия производствен фактор е l_0 единици, а този на физическия производствен фактор е h_0 единици). С ICQ_0 е означена изходната **битруфизна продуктова изоквантна икономическа крива*** (bilaphysary product isoquant economic curve) [тя е разновидност на *трудова-физическата продуктова изоквантна икономическа линия* (последната същото като *битруфизна продуктова изоквантна икономическа линия* и на *факторната изоквантна икономическа линия*) и е вид **продуктова крива на безразличието**], всяка една точка от която отговаря на едно и също количество на произведения продукт q_0 , но при съчетания между различни количества l и h на трудовия и физическия производствен фактор [на които отговарят съчетания между различни пределни производителности (пределни продукти) на трудовия и физическия производствен фактор]. С IC_0 е означена изходната **битруфизна изокостна икономическа линия*** (bilaphysary isocost economic line) (същото като *трудова-физическа изокостна икономическа линия*), всяка една точка от която отговаря на едно и също количество паричен разход c_0 , който се извършва изцяло за ку-

пуването на производствените фактори l и h (в т.ч. и на l_0 и на h_0). Наклонът dh/dl на линията IC_0 е определен от отрицателното значение $-P_l/P_h$ на постоянната относителна цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор, която е съотношението между абсолютните цени P_l и P_h на трудовия и физическия производствен фактор, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни.

С **INGLQ** е означена правата **линия на битруфизния интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж*** (bilaphysary intensitally-neutral product economic growth line) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на *производствен икономически лъч* (последният същото като **права изоклинна линия на икономическото производство**) (вж. *линия на икономическото производство*). Тя сключва ъгъл β с абсцисната ос, чийто тангенс е равен на динамичната средна производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор. Линията **INGLQ** свързва производствени факторови комбинации с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на физическия с трудовия икономически фактор*.

Положителният битруфизен интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж предизвиква увеличаване на продукта от q_0 на q_1 единици, което е предизвикано от покачването с еднаква степен на пределните продуктови производителности на трудовия и на физическия производствен фактор MP_{lq} и MP_{hq} . Този растеж предизвиква преместване наляво и надолу на битруфизната продуктова изоквантна икономическа крива ICQ_0 да позицията ICQ_{01} , всяка точка от която отговаря на един и същ и запазен като предишния обем продукт от q_0 единици. Поради увеличените пределни продуктови производителности (пределни продукти) на двата вида производствени фактори същият обем продукт q_0 вече се произвежда при намалени обеми на трудовия производствен фактор $l_{01} < l_0$ и на физическия производствен фактор $h_{01} < h_0$. Съответно на това постъпателно се премества наляво и надолу и изходната битруфизна изокостна линия IC_0 до позицията IC_{01} , запазвайки наклона си, всяка точка от която отговаря на един същ намалев паричен разход от $c_{01} < c_0$ единици, който би се изразходвал изцяло за купуването на намалените количества на производствените фактори l и h , като абсолютните цени P_l и P_h и относителните цени P_l/P_h и P_h/P_l на трудовия и физическия производствен фактор остават непроменени. Динамичната средна *производствена трудово-факторова осигуреност на физическия икономически фактор* на растежа (което е съотношението

между динамичната *средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор* и динамичната *средна продуктова производителност на физическия икономически фактор*) остава постоянна; респ. постоянна остава и динамичната *средна производствена физическо-факторова осигуреност на трудовия икономически фактор* на растежа (което е съотношението между динамичната *средна продуктова производителност на физическия икономически фактор* и динамичната *средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор*). Като цяло това е реализация на *екстензивностно-антинеутрален интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж*, който е разновидност на положителния интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж.

Какъв ще бъде обемът на продукта при посочените обстоятелства, ако бъдат запазени същите начални (изходни) обеми на продуктово-изразходваните производствени фактори? Той ще бъде по-голям в обем от $q_1 > q_0$ единици поради увеличаването на техните пределни продуктови производителности. Това положение отговаря на обратно придвижване на кривата ICQ_{01} до крайната позиция ICQ_1 , която се покрива с изходната крива ICQ_0 и която е носител на по-големия по обем продукт от q_1 единици. Съответно на това изокостната линия IC_{01} се придвижва обратно до крайната се позиция IC_1 , която се покрива с изходната позиция IC_0 и която е носител на по-висок от IC_{01} паричен разход $I_1 = I_0 > I_{01}$ единици, с който се купуват изцяло крайните обеми на трудовия производствен фактор $m_1 = m_0 > m_{01}$ и на физическия производствен фактор $n_1 = n_0 > n_{01}$. При всички посочени движения на изокостната линия относителните цени (равни на съотношенията между абсолютните цени) на трудовия и на физическия производствен фактор P_l/P_h и P_h/P_l остават постоянни. Като цяло това е реализация на *екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж*, който е разновидност на отрицателния интензивностно-неутрален продуктов икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ИНТЕНЗИВНОСТНО-НЕУТРАЛЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive intensitally-neutral value economic growth) [подразбира се като *положителен интензивностно-неутрален продуктово-стойностен икономически растеж** (positive intensitally-neutral productly-value economic growth) в *икономическото производство*] (*) – *интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж*, при който при постоянни други предпоставки *общата икономическа стойност* на стойностно-интензионираните *икономически продукти* се увеличава във времето (вж.

стойностно интензиониране на икономическите продукти); положителен икономически растеж, ситуиран в условията на интензивностно-неутрален стойностен прогрес; една от разновидностите на интензивностно-неутралния стойностен икономически растеж. При него динамичната пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти (съотношението между динамичните пределни стойностни интензивности на икономическите продукти) остава постоянна във времето. Конституира се в динамичната продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция.

При частния случай на динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция той е **положителен биматимен интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж*** (positive bimatimary intensitally-neutral value economic growth) и се проявява, когато при постоянни други условия общата икономическа стойност на материалния икономически продукт m и на нематериалния икономически продукт n се увеличава във времето. При него динамичната пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт $MRSV_{nm}(t)$ е постоянна във времето, т.е.

$$\frac{dMRSV_{nm}(t)}{dt} = 0$$

(динамичната пределна стойностна интензивност на материалния икономически продукт расте във времето със същия темп, както и при този на динамичната пределна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт). Величината $MRSV_{nm}(t)$ от своя страна се определя по формулата

$$MRSV_{nm}(t) = \frac{dn(t)}{dm(t)} = -\frac{MI_{mv}(m(t), n(t))}{MI_{nv}(m(t), n(t))} = -\frac{\partial TV(t)}{\partial m(t)} : \frac{\partial TV(t)}{\partial n(t)},$$

където

$$MI_{mv}(m(t), n(t)) = \frac{\partial TV(t)}{\partial m(t)}$$

е динамичната пределна стойностна интензивност на материалния икономически продукт,

$$MI_{nv}(m(t), n(t)) = \frac{\partial TV(t)}{\partial n(t)}$$

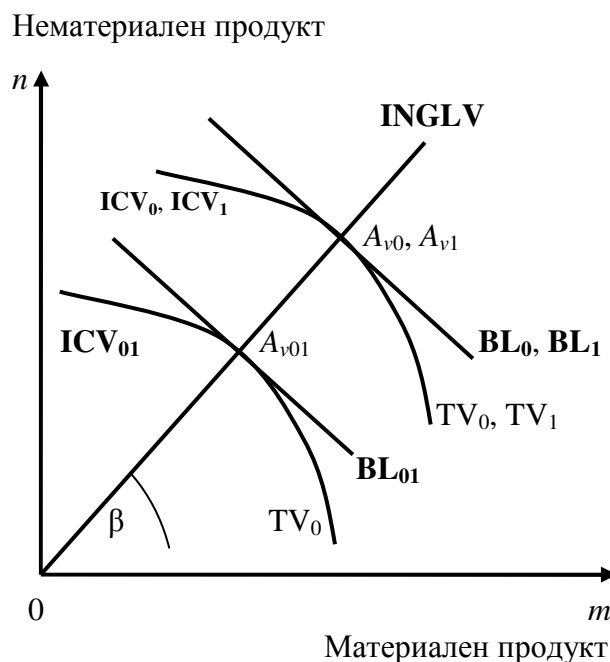
– динамичната *пределна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт*, $TV(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на *общата икономическа стойност*, $m(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на *материалния икономически продукт*, $n(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на *нематериалния икономически продукт*. Същото е да се каже, че интензивностно-неутралният стойностен икономически растеж се проявява, когато динамичната *пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на материалния с нематериалния икономически фактор* $MRSV_{mn}(t)$ е постоянна във времето, т.е. когато

$$\frac{dMRSV_{mn}(t)}{dt} = 0.$$

Величината $MRSV_{mn}(t)$ от своя страна от своя страна се определя по формулата

$$MRSV_{mn}(t) = \frac{dm(t)}{dn(t)} = -\frac{MI_{nv}(m(t), n(t))}{MI_{mv}(m(t), n(t))} = -\frac{\partial TV(t)}{\partial n(t)} : \frac{\partial TV(t)}{\partial m(t)}.$$

Непроменени остават и *относителните продуктови цени* (relative product prices), в т.ч. *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n и *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Фиг.1. Положителен биматимен интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж

Вариант на положителния биматимен интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж е демонстриран на фиг. 1 (в примера се предполага, че промяната на икономическите ингредиенти се извършва във времето t), където е представен чрез двупосочното предвижване на точката A_{u0} (която е изходното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е m_0 единици, а този на нематериалния продукт е n_0 единици). С ICV_0 е означена изходната **биматимна стойностна изоквантна икономическа крива*** (bimatimary value isoquant economic curve) [тя е разновидност на *материално-нематериалната стойностна диспозиционна изоквантна икономическа линия* (последната същото като *биматимна стойностна изоквантна икономическа линия*) и е вид **стойностна крива на безразличие-то**], всяка една точка от която отговаря на едно и също изходно количество на общата икономическа стойност TV_0 , но при съчетания между различни начални количества m и n на материалния и нематериалния продукт, а с BL_0 – изходната **биматимна бюджетна икономическа линия*** (bimatimary budget economic line) [вж. *бюджетна линия (в микр.)*], всяка една точка от която отговаря на едно и също количество начален паричен доход I_0 , който се получава изцяло от продажбата на продуктите m и n . Наклонът dn/dm на линията BL_0 е определен от отрицателното значение $-P_m/P_n$ на постоянната относителна цена

на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт, която е съотношението между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни. С **INGLV** е означена правата линия на биматимния интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж* (bimatimary intensitally-neutral value economic growth line) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на **стойностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти*). Тя сключва ъгъл β с абсцисната ос, чийто тангенс е равен на динамичната средна стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт. Линията **INGLV** свързва продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт* и се отличава с постоянна *продуктова интензивност на стойностното икономическо интензиониране*.

Положителният биматимен интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж предизвиква нарастване на общата стойност от TV_0 на TV_1 стойностни единици, което е предизвикано от показването с еднаква степен на пределните стойностни интензивности на материалния и на нематериалния продукт MI_{mv} и MI_{nv} . Този растеж предизвиква преместване наляво и надолу на биматимната стойностна изоквантна икономическа крива **ICV₀** до позицията **ICV₀₁**, всяка точка от която отговаря на една и съща и запазена като предишната обща стойност от TV_0 единици. Поради увеличените пределни стойностни интензивности (пределни стойности) на двата вида продукти същият обем обща стойност TV_0 вече се индуцира при намалени обеми на материалния продукт $m_{01} < m_0$ и на нематериалния продукт $n_{01} < n_0$. Съответно на това постъпателно се премества наляво и надолу и изходната биматимна бюджетна линия **BL₀** до крайната до позицията **BL₀₁**, запазвайки наклона си, всяка точка от която отговаря на един същ понижен паричен доход от $I_{01} < I_0$ единици, който би се получил изцяло от продажбата на намалените количества на продуктите m и n , като абсолютните цени P_m и P_n и относителните цени P_m/P_n и P_n/P_m на материалния и нематериалния продукт остават непроменени. Динамичната средна *стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (която е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт и

динамичната *средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт*) остава постоянна; респ. постоянна остава и динамичната *средна стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (която е съотношението между динамичната *средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт* и динамичната *средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт*). Като цяло това е реализация на *екстензивностно-антинеутрален интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж*, която е разновидност на отрицателния интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж.

Какъв ще бъде обемът на общата стойност при посочените обстоятелства, ако бъдат запазени същите начални (изходни) обеми на стойностно-интензионираните продукти? Той ще бъде по-голяма в обем от $TV_1 > TV_0$ стойностни единици поради увеличаването на техните пределни стойностни интензивности. Това положение отговаря на обратно придвижване на кривата ICV_{01} до крайната позиция ICV_1 , която се покрива с изходната крива ICV_0 и която е носител на по-голямата обща стойност от TV_1 единици. Съответно на това бюджетната линия BL_{01} се придвижва обратно до крайната се позиция BL_1 , която се покрива изходната позиция BL_0 и която е носител на изходния по-висок паричен доход $I_1 = I_0 > I_{01}$ единици, с който се получава изцяло от продажбата на крайните обеми на материалния продукт $m_1 = m_0 > m_{01}$ и на нематериалния продукт $n_1 = n_0 > n_{01}$. При всички посочени движения на бюджетната линия относителните цени (равни на съотношенията между абсолютните цени) на материалния и на нематериалния продукт P_m/P_n и P_n/P_m остават постоянни. Като цяло това е реализация на *екстензивностно-неутрален интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж*, която е разновидност на отрицателния интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive materially-spending economic growth) (ки) – във:

положителен материално-изразходващ ползностен икономически растеж;

положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуползностен икономически растеж (в микр.);

положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж (в микр.);

положителен материално-изразходващ стойностен икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive materially-spending utility economic growth) [подразбира се като *положителен материално-изразходващ продуктово-полезностен икономически растеж** (positive materially-spending productly-utility economic growth) в икономическото потребление] (*) – материално-изразходващ полезностен икономически растеж, при който общата икономическа полезност на материалния икономически продукт m и нематериалния икономически продукт n , взети заедно, нараства във времето; положителен икономически растеж, ситуиран в условията на материално-изразходващ полезностен прогрес; една от разновидностите на материално-изразходващия полезностен икономически растеж, както и на екстензивно-антинеутралния полезностен икономически растеж. Конституира се при динамичната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция.

При него динамичната средна полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт и динамичната средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт) нараства във времето, т.е. когато

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} > 0,$$

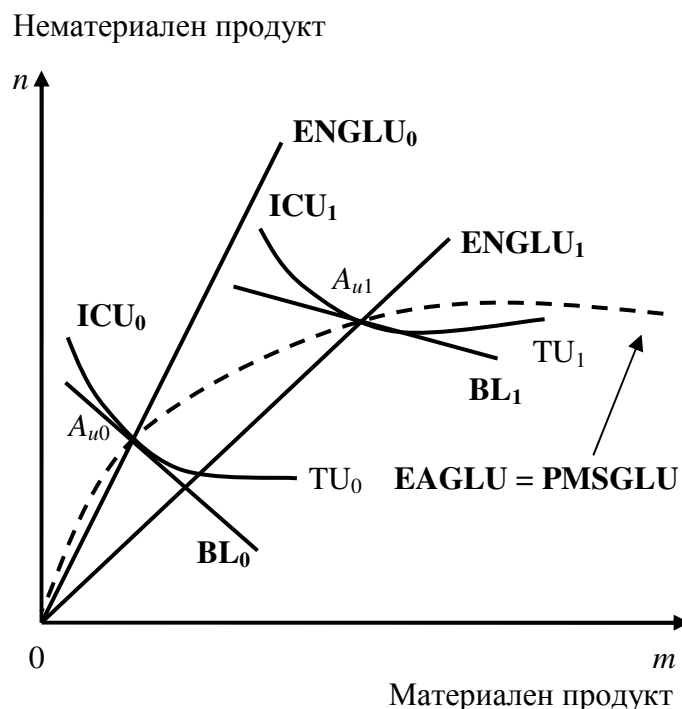
респ. динамичната средна полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт) намалява във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния икономически продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема

на нематериалния икономически продукт (вж. *полезностно интензиониране на икономическите продукти*). В резултат на това се променят *относителните продуктови цени* (relative product prices), в т.ч. намалява *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n и нараства *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният материално-изразходващ полезен икономически растеж е демонстриран е на фиг. 1 (в примера се предполага, че промяната на икономическите ingredienti се извършва във времето t), където е представен чрез предвижването на точката A_{u0} (която е изходното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е m_0 единици, а този на нематериалния продукт е n_0 единици) до точката A_{u1} (която е крайното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е $m_1 > m_0$ единици, а този на нематериалния продукт е $n_1 > n_0$ единици). С ICU_0 е означена изходната **биматимна полезностна изоквантна икономическа крива** (вж. *екстензивностно-неутралният полезен икономически растеж*) [тя е разновидност на *материално-нематериалната полезностна диспозиционна изоквантна икономическа линия* (последната същото като *биматимна полезностна изоквантна икономическа линия*) и е вид **полезностна крива на безразличието**], всяка една точка от която отговаря на едно и също (постоянно) количество на общата икономическа полезност TU_0 , но при съчетания между различни количества m и n на материалния и нематериалния продукт.

Фиг.1. Положителен материално-изразходващ полезностен икономически растеж

С BL_0 е означена изходната **биматимна бюджетна икономическа линия*** [вж. *положителен екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж*) и *бюджетна линия* (в микр.)], всяка една точка от която отговаря на едно и също начално количество паричен доход I_0 (в началото на протичането на икономическия растеж), който (доход) се изразходва изцяло за купуването на продуктите m_0 и n_0 при изходното положение. Наклонът dn/dm на линията BL_0 е определен от отрицателното значение $-P_{m0}/P_{n0}$ на съотношението между началните абсолютни цени P_{m0} и P_{n0} на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). С $ENGLU_0$ е означена изходната **права линия на биматимния екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж (също)**, която би се формирала, ако началните условия на разглежданата икономическа система биха останали непроменени. Тя е разновидност на **полезностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти*). Линията $ENGLU_0$ свързва продуктови комбинации с еднаква начална *пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериал-*

ния с материалния икономически продукт и се отличава с постоянна начална продуктова интензивност на полезностното икономическо интензиониране, ако не настъпваха промени в изходното положение на икономическата система.

Положителният материално-изразходващ полезен икономически растеж увеличава равнището на общата полезност от TU_0 полезностни единици при изходното положение A_{u0} на TU_1 полезностни единици при крайното положение A_{u1} , при което изходната биматимна полезностна изоквантна икономическа крива ICU_0 се премества нарастващо нагоре и надясно до крайната си позиция ICU_1 . Всяка точка на кривата ICU_1 носи еднаква, но увеличена по размер (в сравнение с ICU_0) обща полезност TU_1 . Съответно на това изходната биматимна бюджетна икономическа линия BL_0 с начален паричен доход от I_0 единици се премества нарастващо нагоре и надясно до крайната си позиция BL_1 , всяка точка от която отговаря на повишен по размер (в сравнение с BL_0) краен паричен доход от I_1 единици, който се изразходва изцяло за купуването на увеличените количества на продуктите m_1 и n_1 . Тя променя наклона си, който става по-полегат към оста Om и вече е определен от отрицателното значение $-P_{m1}/P_{n1}$ на съотношението между крайните абсолютни цени P_{m1} и P_{n1} на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). Абсолютната цена на материалния продукт спада от P_{m0} на P_{m1} , което е в по-голяма степен от спадането на абсолютната цена на нематериалния продукт (тъй като количеството на материалния продукт нараства по-бързо от нарастването на количеството на нематериалния продукт), респ. абсолютната цена на нематериалния продукт се спада от P_{n0} на P_{n1} , което е в по-малка степен от спадането на абсолютната цена на материалния продукт (тъй като количеството на нематериалния продукт нараства по-бавно от нарастването на количеството на материалния продукт), в резултат на което началната относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт P_{m0}/P_{n0} намалява до крайната относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт P_{m1}/P_{n1} (респ. началната относителна цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт P_{n0}/P_{m0} се увеличава до крайната относителна цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт P_{n1}/P_{m1}).

Изходната права линия на биматимния екстензивностно-неутрален полезен икономически растеж $ENGLU_0$ се измества до крайната си позиция $ENGLU_1$. Линията $ENGLU_1$ свързва продуктови комбинации с еднаква крайна пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния

с материалния икономически продукт (по абсолютното си значение по-голяма и по алгебричното си значение по-малка от изходната пределна норма) и се отличава с постоянна крайна продуктова интензивност на полезностното икономическо интензиониране (съответстващи на условията, които се формират при приключването на разглеждания вид икономически растеж). Посочената по-горе точка A_{u1} е пресечна на правата линия $ENGLU_1$ и кривата ICU_1 . С протичането на икономическия растеж $ENGLU_1$ и ICU_1 се преместват едновременно и заедно с това се премества и тяхната пресечна A_{u1} . По този начин с движението си точката A_{u1} чертае забавено-покачващата се **линия на положителния материално-изразходващ полезностен икономически растеж*** (positive materially-spending utility economic growth line) $PMSGLU$, която е една от формите на проявление на **линията на екстензивностно-антинеутралния полезностен икономически растеж*** (extensitally-antineutral utility economic growth line) $EAGLU$ и която в конкретния пример се реализира в дъгата $A_{u0}A_{u1}$, едновременно ограничена между $ENGLU_0$ и $ENGLU_1$ и между ICU_0 и ICU_1 .

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.) (в общото микроикономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото потребление) (*) – *материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*, при който *общите икономически полезности на полезностно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. полезностно интензиониране на икономическите продукти)*. Изследва се с чрез динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция, като продуктивият микс е представен от двойка от материален икономически продукт m и нематериален икономически продукт n . Той е една от разновидностите на **материално-изразходващия продуктово-двуполезностен икономически растеж*** (materially-spending productly-two-utility economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.), при който динамичната средна полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна полезностна интензивност на материалния икономически

.....

продукт и динамичната средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт) нараства във времето, т.е. когато

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} > 0,$$

респ. когато динамичната средна *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт) намалява във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт. Това положение се дължи на обстоятелството, че: **първо**, обемът на материалния продукт $m(t)$ нараства в по-голяма степен от нарастването на обема на нематериалния продукт $n(t)$ (частен случай на това положение е запазването на обема на нематериалния продукт), или, **второ**, обемът на материалния продукт $m(t)$ намалява в по-малка степен от намаляването на обема на нематериалния продукт $n(t)$ (частен случай на това положение е запазването на обема на материалния продукт), или, **трето**, обемът на материалния продукт $m(t)$ расте, а обемът на нематериалния продукт $n(t)$ намалява].

Представлява продуктово-двуполезностен икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа полезност*** (materially-realized economic utility) TU_M , (положителен растеж на общата полезност TU_M на потребени *икономически продукти* в *икономическата единица* потребител М, която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа полезност*** (immaterially-realized economic utility) TU_N , (положителен растеж на общата полезност TU_N на потребени *икономически продукти* в *икономическата единица* потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N), от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват, при променяща се динамична *пределна норма на еквивалентната полезностна транс-*

формация (в микр.) [подразбира се като променяща *пределна норма на продуктово-еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)*], в частност при променяща се *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната полезност с материално-реализирана икономическа полезност* (респ. при променяща се *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната полезност с нематериално-реализирана икономическа полезност*) (последното означава, че общите полезности на двете икономически единици се променят в различни пропорции).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive bimatimary materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.). При него **относителните продуктови цени** (relative product prices) се променят, в т.ч. (1) **относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт** (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n спада [тъй като материалният продукт $m(t)$ нараства по-бързо от нарастването на нематериалният продукт $n(t)$, респ. материалният продукт $m(t)$ намалява по-бавно от намаляването на нематериалният продукт $n(t)$], и (2) **относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт** (relative price of immaterial product to material economic product price) се покачва (поради същата причина), където P_m е **абсолютната цена на материалния продукт** (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е **абсолютната цена на нематериалния продукт** (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж е едноподуктообусловен, тъй като при него обемите на продуктите в обществен обхват се променят в полза на материалния продукт, и е небалансиран (наричан още несбалансиран), тъй като при посочените обстоятелства и при липса на промени в потребителските предпочитания общите полезности на двете икономически единици нарастват в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означае още като **положителен материално-продуктообусловен нематериално-продуктовонебалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive materially-product-induced immaterially-product-disbalanced bimatimary-two-utility economic growth). Той е една от формите на

*положителния еднопродуктовообусловения небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж** (positive single-product-induced disbalanced bimatimary-two-utility economic growth) или, което е същото, на *положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-utility economic growth). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двуполезностен икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на потребителните възможности. Така че *положителният несиметричен биматимно-двуполезностен икономически растеж** (positive asymmetric bimatimary-two-utility economic growth) е само другото наименование на положителния еднопродуктовообусловен небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж

При анализа на положителния биматимен еднопродуктовообусловен (т.е. на положителния биматимен антинеутрален) небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж се използват понятията за *материално-интензивна икономическа полезност* [същото като *материално-продуктовоинтензивна икономическа полезност** (materially-productly-intensive economic utility)] и *нематериално-интензивна икономическа полезност* [същото като *нематериално-продуктовоинтензивна икономическа полезност** (immaterially-productly-intensive economic utility)], както и за *материално-неинтензивна икономическа полезност* [същото като *материално-продуктовонеинтензивна икономическа полезност** (materially-productly-unintensive economic utility)] и *нематериално-неинтензивна икономическа полезност* [същото като *нематериално-продуктовонеинтензивна икономическа полезност** (immaterially-productly-unintensive economic utility)].

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на материалния продукт се разпределя между индуцирането на материално-интензивната (материално-продуктовоинтензивната) обща полезност и материално-неинтензивната (материално-продуктовонеинтензивната) обща полезност при *положителния биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж* в условията на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* и която е в полза на материално-интензивната (материално-продуктовоинтензивната) полезност, зависи от съотношението между *полезностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт* (респ. от съотношението между *полезностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт*) при формирането на обемите

на общите полезности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на материално-интензивната (на материално-продуктовоинтензивната) обща полезност и на материално-неинтензивната (и на материално-продуктово-неинтензивната) обща полезност. По аналогичен начин конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на нематериалния-продукт се разпределя между индуцирането на нематериално-интензивната (на нематериално-продуктовоинтензивната) обща полезност и нематериално-неинтензивната (и на нематериално-продуктовоинтензивната) обща полезност също в условията на съвършена конкуренция и която е в полза на нематериално-интензивната (на нематериално-продуктовоинтензивната), зависи от съотношението между *полезностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт* (респ. от съотношението между *полезностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт*) при формирането на обемите на общите полезности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на нематериално-интензивната (на нематериално-продуктовоинтензивната) обща полезност и на нематериално-неинтензивната (нематериално-продуктовоинтензивната) обща полезност.

Различието в темповете, с които се променят обемите на материално-реализираната полезност TU_M и нематериално-реализираната полезност TU_N при положителния материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж, предизвикват промяна в *относителна цена на материално-реализираната полезност към цената на нематериално-реализираната икономическа полезност** (relative price of materially-realized utility to immaterially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението V_{MU}/V_{NU} между абсолютните цени V_{MU} и V_{NU} на материално-реализираната и нематериално-реализираната полезност, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), или, съответстваща на това промяна в *относителна цена на нематериално-реализираната полезност към цената на материално-реализираната икономическа полезност** (relative price of immaterially-realized utility to materially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението V_{NU}/V_{MU} между абсолютните цени V_{NU} и V_{MU} на нематериално-реализираната и материално-реализираната полезност [вж. *цена на полезността (в микр.)*].

Възприето е положителният биматимен еднопродуктообусловен (положителният биматимен антинеутрален) небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж да се определя като небалансиран по отношение на про-

дуктовонеинтензивната полезност. Затова *положителният материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж* (т.е. *положителният материално-продуктовообусловен нематериално-продуктовонебалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж*) е небалансиран по отношение на материално-неинтензивната (на материално-продуктовонеинтензивната) полезност. От своя страна, *положителният нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж* (т.е. *положителният нематериално-продуктовообусловен материално-продуктовонебалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж*) е небалансиран по отношение на нематериално-неинтензивната (на материално-продуктовонеинтензивната) полезност.

За улеснение предполагаме, че при положителния биматимен продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж едната обща полезност е материално-продуктовоинтензивната, а другата – нематериално-продуктовоинтензивната. От което следва, че материално-продуктовоинтензивната полезност е нематериално-продуктовонеинтензивна, а нематериално-продуктоинтензивната полезност е нематериално-продуктовонеинтензивна. Тогава разновидности на положителния материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж са *положителният материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност (в микр.)* (когато материално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната полезност) и *положителният материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност (в микр.)* (когато материално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната полезност).

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА МАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА ПОЛЕЗНОСТ* (positive materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive materially-realized utility) (в микр.) (в *общото микроикономическо равновесие*, в *икономиката на благосъстоянието* и в *икономическото потребление*) (*) – *материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически*

растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност, при който общите икономически полезности на полезно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. *полезностно интензиониране на икономическите продукти*) и материално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната обща икономическа полезност. Изследва се с чрез динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция, като продуктивният микс е представен от двойка от материален икономически продукт m и нематериален икономически продукт n . Той е една от разновидностите на **материално-изразходващия продуктово-двуполезностен икономически растеж*** (materially-spending productly-two-utility economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.). При него динамичната средна полезно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна полезно-интензивност на материалния икономически продукт и динамичната средна полезно-интензивност на нематериалния икономически продукт) нараства във времето, т.е.

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} > 0,$$

респ. динамичната средна полезно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна полезно-интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна полезно-интензивност на материалния икономически продукт) намалява във времето, т.е.

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

Представлява продуктово-двуполезностен икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа полезност*** (materially-realized economic utility) TU_M , (положителен растеж на *общата икономическа полезност* TU_M на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител M , която въз основа на това и от

своя страна създава материален икономически продукт q_M) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа полезност*** (immaterially-realized economic utility) TU_N , (положителен растеж на общата икономическа полезност TU_N на потребени *икономически продукти* в *икономическата единица* потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N), от които две икономически единици M и N се състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват при спадаща в абсолютно изразение и нарастваща в алгебрично изразение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната полезност с материално-реализирана икономическа полезност* (респ. при нарастваща в абсолютно изразение и спадаща в алгебрично изразение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната полезност с нематериално-реализирана икономическа полезност*) (което означава, че с протичането на материално-изразходващия икономически растеж общата материално реализирана полезност нараства по-бързо от нарастването на общата нематериално реализирана полезност).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност*** (positive bimatimary materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive materially-realized utility) (в микр.). При него *относителните продуктови цени* (relative product prices) се променят, в т.ч. (1) *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n спада [тъй като материалният продукт $m(t)$ нараства по-бързо от нарастването на нематериалният продукт $n(t)$, респ. материалният продукт $m(t)$ намалява по-бавно от намаляването на нематериалният продукт $n(t)$], и (2) *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price) се покачва (поради същата причина), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

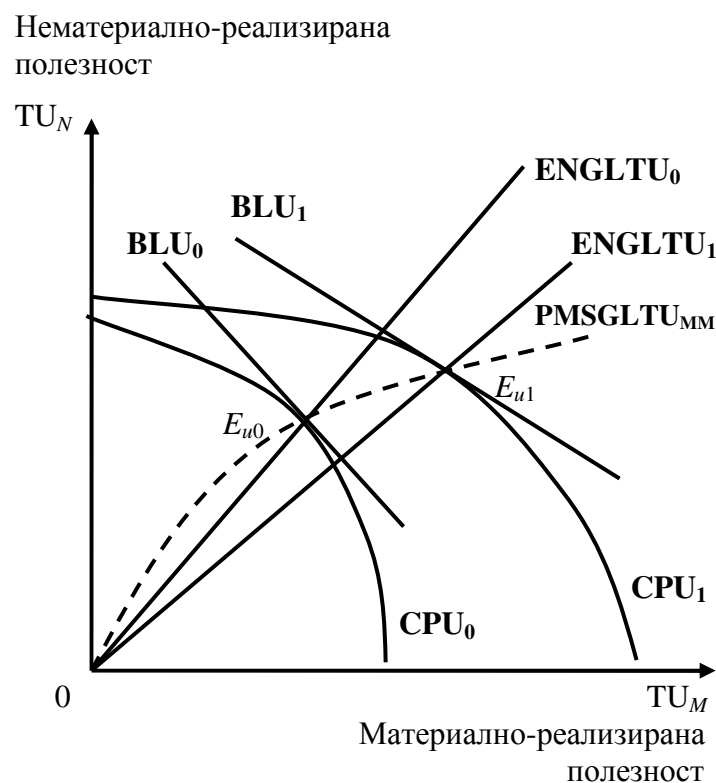
Положителният биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при материално-продуктоинтензивна материално-реализирана полезност е еднопродуктообусловен, тъй като при него обемите на продуктите в обществен обхват се променят в полза на материалния продукт, и е небалансиран, тъй като при посочените обстоятелства и при липса на промени в потребителските предпочитания общите полезности на двете икономически единици също се променят в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означае още като **положителен материално-продуктообусловен нематериално-продуктовонебалансиран биматимно-двуполезна икономически растеж при материално-продуктоинтензивна материално-реализирана полезност*** (positive materially-product-induced immaterially-product-disbalanced bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive materially-realized utility). Той е една от формите на **положителния еднопродуктообусловен небалансиран биматимно-двуполезна икономически растеж при материално-продуктоинтензивна материално-реализирана полезност*** (positive single-product-induced disbalanced bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive materially-realized utility) или, което е същото, на **положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двуполезна икономически растеж при материално-продуктоинтензивна материално-реализирана полезност*** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive materially-realized utility). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двуполезна икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на потребителните възможности.

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на материалния продукт се разпределя между индуцирането на материално-интензивната (материално-продуктоинтензивната) обща полезност и материално-неинтензивната (материално-продуктовонеинтензивната) обща полезност при **положителния биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при материално-продуктоинтензивна материално-реализирана полезност** в условията на **съвършена икономическа конкуренция (в микр.)** и която е в полза на материално-интензивната (материално-продуктоинтензивната) материално-реализирана полезност, зависи от съотношението между **полезностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния**

икономически продукт (респ. от съотношението между *полезностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт*) при формирането на обемите на общите полезности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на материално-интензивната (на материално-продуктовоинтензивната) материално-реализирана обща полезност и на материално-неинтензивната (и на материално-продуктово-неинтензивната) нематериално-реализирана обща полезност.

Тъй като при разглеждания вид икономически растеж материално-реализираната полезност расте по-бързо от нематериално-реализираната, това предизвиква намаляване на *относителната цена на материално-реализираната полезност към цената на нематериално-реализираната икономическа полезност** (relative price of materially-realized utility to immaterially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението V_{MU}/V_{NU} между спадащата абсолютна цена V_{MU} на материално-реализираната полезност и покачващата се абсолютна цена на нематериално-реализираната полезност V_{NU} , респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства увеличаване на *относителната цена на нематериално-реализираната полезност към цената на материално-реализираната икономическа полезност** (relative price of immaterially-realized utility to materially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението V_{NU}/V_{MU} между покачващата се абсолютна цена V_{NU} на нематериално-реализираната полезност и спадащата абсолютна цена на материално-реализираната полезност V_{MU} [вж. *цена на полезността (в микр.)*].

Положителният биматимен еднопродуктообусловен (биматимният анти-неутрален) небалансиран биматимно-двуполезна икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност се определя като небалансиран по отношение на продуктово-неинтензивната полезност. Затова *положителният материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност* (т.е. *положителният материално-продуктовообусловен нематериално-продуктово-небалансиран биматимно-двуполезна икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност*) е небалансиран по отношение на материално-неинтензивната (на материално-продуктово-неинтензивната) полезност.

Фиг.1. Положителен биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите полезности (на М-полезността и N-полезността). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на общите полезности E_{u0} , която е ефективна в полезност-микса. Тя задава началните значения на двете полезности TU_{M0} и TU_{N0} . Нейното крайно състояние е означено с точката E_{u1} , която също е ефективна в полезност-микса и която задава крайните значения на полезностите TU_{M1} и TU_{N1} . Точката E_{u0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на потребителните възможности*** (bimatimary consumption possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на полезностно-потребителните възможности*** (bimatimary utility-consumption possibility curve) (в микр.)] CPU_0 {тя е разновидност на *кривата на потребителните възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на полезностно-потребителните възможности (в микр.)*]} и (2) началната **биматимна полезностно-бюджетна линия*** (bimatimary utility-budget line) (в микр.)

BLU₀ [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на потребителните възможности (на полезностно-потребителните възможности) **CPC₀** отговаря комбинация от равнища на общите полезности TU_M и TU_N от двата вида (на М-полезността и N-полезността) при пълно и ефективно използване (потребление) на ограничените продукти, чиито обеми при началното състояние са m_0 единици за материалния продукт и n_0 единици за нематериалния продукт. Тъй като с движението на точка по кривата линия **CPU₀** не се променя положението за пълно и ефективно използване на ограничените продукти, тя е също начална **линия на нулевия двуполезностен икономически растеж*** (zero utility economic growth line) (в микр.).

На всяка точка от началната биматимна полезностно-бюджетна линия **BLU₀** отговаря комбинация от равнища на общата полезност TU_M и TU_N при пълно изразходване на определен изходен лимит от доходи I_0 в обществен мащаб. Затова на началната полезностно-бюджетна линия **BLU₀** съответствува равенството

$$I_0 = V_{MU0} \cdot TU_{M0} + V_{NU0} \cdot TU_{N0}$$

парични единици. Наклонът dTU_N/dTU_M на правата линия **BLU₀** (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материално-реализираната полезност TU_M и на нематериално-реализираната полезност TU_N) е определен от отрицателното значение $-V_{MU0}/V_{NU0}$ на началната **относителна цена на материално-реализираната полезност към цената на нематериално-реализираната икономическа полезност*** (relative price of materially-realized utility to immaterially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението между началните абсолютни цени V_{MU0} и V_{NU0} на материално-реализираната и нематериално-реализираната полезност, респ. между техните изходни ценови индекси (между изходните абсолютни равнища на техните цени), като самите изходни абсолютни цени са постоянни (в рамките на **BLU₀**) [вж. *цена на полезността (в микр.)*].

С **ENGLTU₀** е означена началната права **линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-utility economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на **полезностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на полезностното*

интензиониране на икономическите продукти). При началното състояние на икономическата система правата линия $ENGLTU_0$ свързва полезностни комбинации с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната полезност с материално-реализирана икономическа полезност* (респ. с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната полезност с нематериално-реализирана икономическа полезност*), както и продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт*.

При положителния материално-изразходващ двуполезностен икономически растеж материалният продукт нараства в по-голяма степен, отколкото е нарастването на нематериалния продукт. Тук се разгледа случай, при който обемът на нематериалния продукт се запазва ($n_1 = n_0$), а обемът на материалния продукт нараства от m_0 на m_1 , така че $m_1/m_0 > n_1/n_0$. В резултат на това началното състояние 0 на икономическата система, в т.ч. и на общото микроикономическо пазарно равновесие, се трансформира в състояние 1. Тъй като материално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната полезност, по-голямата част от прираста на материалния продукт се насочва към нейното формиране. В резултат на това границата на потребителните възможности CPU_0 се премества несиметрично-нарастващо надясно и нагоре до крайната позиция CPU_1 , чийто наклон при равни координати става по-малък (по-полегат) към оста OU_A . Единичните полезности на двата продукта (при постоянни други условия) се запазват на същите равнища, но *пределната икономическа полезност* на материалния продукт намалява поради нарастването на неговия обем.

Затова при постоянни други условия нарастват обемите на общите полезности на двете икономически единици, съответно на материално-реализираната полезност от TU_{M0} на TU_{M1} полезностни единици и на нематериално-реализираната полезност от TU_{N0} на TU_{N1} полезностни единици но с темпове, по-малки от този, с който се е увеличил обемът на материалния продукт. Темпът на нарастването индуцирането на материално-продуктовоинтензивната материално-реализирана полезност е по-голям от този на нарастването на индуцирането на нематериално-продуктовоинтензивната нематериално-реализирана полезност. Затова

$$TU_{N1}/TU_{N0} < TU_{M1}/TU_{M0} < m_1/m_0.$$

При положителния материално-изразходващ двуполезностен микроикономически растеж, когато материално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната-полезност, началната линия на балансирания двуполезностен икономически растеж или, което е същото, началната линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж $ENGLTU_0$ се превърта в посока на движението на часовниковата стрелка до крайната си позицията $ENGLTU_1$. Това показва, че в началното състояние на икономическата система, когато материално-реализираната полезност е материално-продуктовоинтензивната, началната линия $ENGLTU_0$ на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж разделя положителния квадрант на координатната система на две части – на (1) **област на материално-изразходващия продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна полезност*** (area of the materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive utility) (в микр.) (която се разполага откъм страната на материално-продуктовоинтензивната полезност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на материално-реализираната-полезност), и (2) **област на нематериално-изразходващия продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна полезност*** (area of the immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive utility) (в микр.) (която се разполага откъм страната на нематериално-продуктовоинтензивната полезност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на нематериално-реализираната-полезност).

По отношение на началното състояние на системата линията $ENGLTU_1$ се разполага в **областта на материално-изразходващия продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна полезност** (която е **материално-реализираната полезност**). При новото състояние, породено от нарастването на материалния продукт (и изобщо от положителния растеж), точката на оптималното и ефективното разпределение на общите полезности (точката на ефективността в полезност-микса) се измества от позицията E_{u0} (лежаща върху началната линия на балансирания двуполезностен микроикономически растеж $ENGLTU_0$) до позицията E_{u1} (лежаща върху новата, т.е. върху крайната линия на балансирания двуполезностен микроикономически растеж $ENGLTU_1$). Полезностно-бюджетната BLU_0 се отдалечава от координатното начало до позицията BLU_1 .

и става допирателна на границата на потребителните възможности CPU_1 в точката E_{u1} . Новата бюджетна линия BLU_1 е по-полегата от началната BLU_0 , тъй като изпреварващото нарастване на общата материално-реализирана М-полезност в сравнение с това на общата нематериално-реализирана N-полезност (тъй като материално-реализираната М-полезност е материално-продуктовоинтензивната) променя съотношението между цената на материално-реализираната М-полезност и цената на нематериално-реализираната N-полезност в полза на цената на N-полезността. На новата (крайната) ползено-бюджетна линия BLU_1 съответствува равенството $I_1 = V_{MU1} \cdot TU_{M1} + V_{NU1} \cdot TU_{N1}$ парични единици.

От точките E_{u0} , E_{u1} , ... се построява кривата на ефективността в ползност-микса, която при възприетите предпоставки е **кривата на положителния материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуползностен икономически растеж при материално-продуктово-интензивна материално-реализирана ползност*** (curve of the positive materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive materially-realized utility) (в микр.) $PMSGLTU_{MM}$. Тъй като материално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната ползността, кривата $PMSGLTU_{MM}$ е забавено нарастваща. При постигната ефективност в ползност-микса пределните норми на еквивалентната (на продуктоеквивалентната) продуктово-ползностната трансформация към точките E_{u0} , E_{u1} , ... са изравнени с пределните норми на ползностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти. Това е индикатор, че въпросните точки изграждат **микроикономическа динамична офертна крива на ползностите*** (utility microeconomic dynamic offer curve).

Разглежданият тук **положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуползностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана ползност** е материално-продуктовообусловен нематериално-продуктовонебалансиран. Специфичното за него е, **първо**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на нематериалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} < P_{m0}/P_{n0}$), т.е. че относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се понижава, респ. относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се повишава, и, **второ**, че съотношението между цените на ползностите нараства в полза на нематериално-реализираната ползност (на N-ползността) ($V_{MU1}/V_{NU1} < V_{MU0}/V_{NU0}$), т.е. че относителната цена на нематериално-реализираната ползност (на N-ползността) към цената на материално-

реализираната полезност (на М-полезността) се повишава, респ. относителната цена на материално-реализираната полезност (на М-полезността) към цената на нематериално-реализираната полезност (на N-полезността) се понижава. Равнището на средната *полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* се покачва ($m_1/n_1 > m_0/n_0$), респ. спада равнището на средната *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* се спада ($n_1/m_1 < n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА НЕМАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА ПОЛЕЗНОСТ* (positive materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized utility) (в микр.) (в *общото микроикономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото потребление*) (*) – *материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност*, при който *общите икономически полезности на полезностно-интензионираните икономически продукти* нарастват във времето (вж. *полезностно интензиониране на икономическите продукти*) и материално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната *обща икономическа полезност*. Изследва се с чрез *динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция*, като продуктивият микс е представен от двойка от *материален икономически продукт m* и *нематериален икономически продукт n*. Той е една от разновидностите на **материално-изразходващия продуктово-двуполезностен икономически растеж*** (materially-spending productly-two-utility economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.). При него динамичната *средна полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната *средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт* и динамичната *средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт*) нараства във времето, т.е.

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} > 0,$$

респ. динамичната средна *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност* на материалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт) намалява във времето, т.е.

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

Представлява продуктово-двуполезностен икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа полезност*** (materially-realized economic utility) TU_M , (положителен растеж на *общата икономическа полезност* TU_M на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител М, която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа полезност*** (immaterially-realized economic utility) TU_N , (положителен растеж на *общата икономическа полезност* TU_N на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N), от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната полезност с материално-реализирана икономическа полезност* (респ. при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната полезност с нематериално-реализирана икономическа полезност*) (което означава, че с протичането на материално-изразходващия икономически растеж общата материално реализирана полезност нараства по-бавно от нарастването на общата нематериално реализирана полезност).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен**

икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност* (positive bimaterialy materially-spending productly-bimaterialy-two-utility economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized utility) (в микр.). При него *относителните продуктови цени* (relative product prices) се променят, в т.ч. (1) *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n спада [тъй като материалният продукт $m(t)$ нараства по-бързо от нарастването на нематериалният продукт $n(t)$, респ. материалният продукт $m(t)$ намалява по-бавно от намаляването на нематериалният продукт $n(t)$], и (2) *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price) се покачва (поради същата причина), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност е еднопродукто-обусловен, тъй като при него обемите на продуктите в обществен обхват се променят в полза на материалния продукт, и е небалансиран, тъй като при посочените обстоятелства и при липса на промени в потребителските предпочитания общите полезности на двете икономически единици също се променят в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означаи още като *положителен материално-продуктовообусловен нематериално-продуктовонебалансиран биматимно-двуполезна икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност** (positive materially-product-induced immaterially-product-disbalanced bimaterialy-two-utility economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized utility). Той е една от формите на *положителния еднопродуктовообусловен небалансиран биматимно-двуполезна икономически растеж при материално-продуктово-интензивна нематериално-реализирана полезност** (positive single-product-induced disbalanced bimaterialy-two-utility economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized utility) или, което е същото, на *положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двуполезна икономически растеж при матери-*

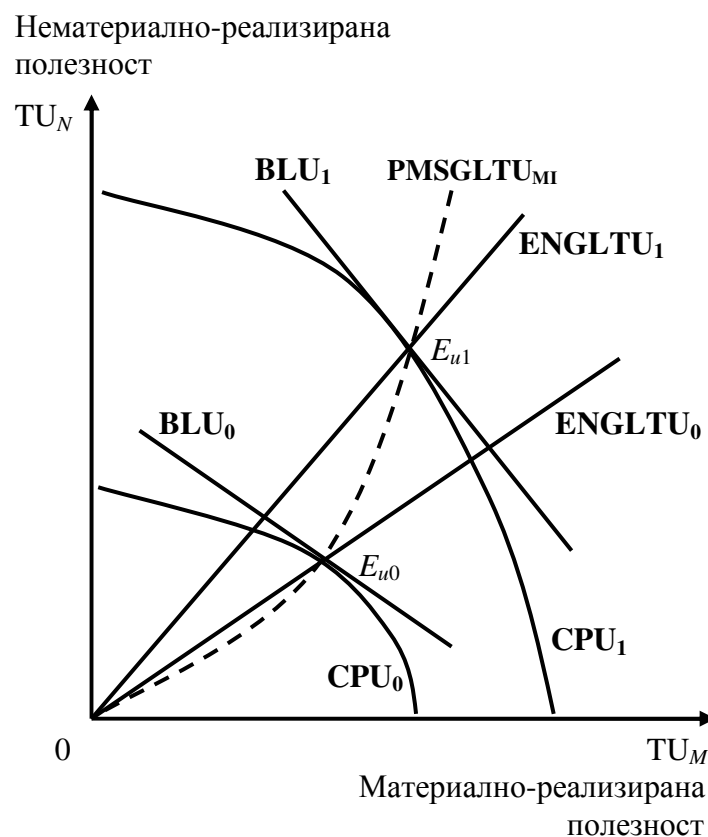
ално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност* (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized utility). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двуполезна икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на потребителните възможности.

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на материалния продукт се разпределя между индуцирането на материално-интензивната (материално-продуктовоинтензивната) обща полезност и материално-неинтензивната (материално-продуктовонеинтензивната) обща полезност при **положителния биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при материално-продуктово-интензивна нематериално-реализирана полезност** в условията на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* и която е в полза на материално-интензивната (материално-продуктовоинтензивната) нематериално-реализирана полезност, зависи от съотношението между *полезностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт* (респ. от съотношението между *полезностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт*) при формирането на обемите на общите полезности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на материално-интензивната (на материално-продуктовоинтензивната) нематериално-реализирана обща полезност и на материално-неинтензивната (и на материално-продуктовонеинтензивната) материално-реализирана обща полезност.

Тъй като при разглеждания вид икономически растеж нематериално-реализираната полезност расте по-бързо от материално-реализираната, това предизвиква нарастване на **относителната цена на материално-реализираната полезност към цената на нематериално-реализираната икономическа полезност*** (relative price of materially-realized utility to immaterially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението V_{MU}/V_{NU} между покачващата се абсолютна цена V_{MU} на материално-реализираната полезност и спадащата абсолютна цена на нематериално-реализираната полезност V_{NU} , респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства намаляване на **относителната цена на нематериално-реализираната полезност към цената на материално-реализираната икономическа полезност*** (relative price of immaterially-realized utility to materially-realized economic utility price), която

(относителна цена) е съотношението V_{NU}/V_{MU} между спадащата абсолютна цена V_{NU} на нематериално-реализираната полезност и покачващата се абсолютна цена на материално-реализираната полезност V_{MU} [вж. *цена на полезността (в микр.)*].

Положителният биматимен еднопродуктообусловен (биматимният анти-неутрален) небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност се определя като небалансиран по отношение на продуктовонеинтензивната полезност. Затова ***положителният материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност*** (т.е. ***положителният материално-продуктовообусловен нематериално-продуктово-небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност***) е небалансиран по отношение на материално-неинтензивната (на материално-продуктовонеинтензивната) полезност.

Фиг.1. Положителен биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите полезности (на М-полезността и N-полезността). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на общите полезности E_{u0} , която е ефективна в полезност-микса. Тя задава началните значения на двете полезности TU_{M0} и TU_{N0} . Нейното крайно състояние е означено с точката E_{u1} , която също е ефективна в полезност-микса и която задава крайните значения на полезностите TU_{M1} и TU_{N1} . Точката E_{u0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на потребителните възможности*** (bimatimary consumption possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на полезностно-потребителните възможности*** (bimatimary utility-consumption possibility curve) (в микр.)] CPU_0 {тя е разновидност на *кривата на потребителните възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на полезностно-потребителните възможности (в микр.)*]} и (2) началната **бима-**

тимна полезностно-бюджетна линия* (bimatimary utility-budget line) (в микр.) BLU_0 [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на потребителните възможности (на полезностно-потребителните възможности) CPU_0 отговаря комбинация от равнища на общите полезности TU_M и TU_N от двата вида (на М-полезността и N-полезността) при пълно и ефективно използване (потребление) на ограничените продукти, чиито обеми при началното състояние са m_0 единици за материалния продукт и n_0 единици за нематериалния продукт. Тъй като с движението на точка по кривата линия CPU_0 не се променя положението за пълно и ефективно използване на ограничените продукти, тя е също начална **линия на нулевия дву-полезностен икономически растеж*** (zero utility economic growth line) (в микр.).

На всяка точка от началната биматимна полезностно-бюджетна линия BLU_0 отговаря комбинация от равнища на общата полезност TU_M и TU_N при пълно изразходване на определен изходен лимит от доходи I_0 в обществен мащаб. Затова на началната полезностно-бюджетна линия BLU_0 съответствува равенството

$$I_0 = V_{MU0} \cdot TU_{M0} + V_{NU0} \cdot TU_{N0}$$

парични единици. Наклонът dTU_N/dTU_M на правата линия BLU_0 (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материално-реализираната полезност TU_M и на нематериално-реализираната полезност TU_N) е определен от отрицателното значение $-V_{MU0}/V_{NU0}$ на началната **относителна цена на материално-реализираната полезност към цената на нематериално-реализираната икономическа полезност*** (relative price of materially-realized utility to immaterially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението между началните абсолютни цени V_{MU0} и V_{NU0} на материално-реализираната и нематериално-реализираната полезност, респ. между техните изходни ценови индекси (между изходните абсолютни равнища на техните цени), като самите изходни абсолютни цени са постоянни (в рамките на BLU_0) [вж. *цена на полезността (в микр.)*].

С $ENGLTU_0$ е означена началната права **линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-utility economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на **полезностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на полезностното ин-**

тензиониране на икономическите продукти) (вж. линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти). При началното състояние на икономическата система правата линия $ENGLTU_0$ свързва полезностни комбинации с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната полезност с материално-реализирана икономическа полезност* (респ. с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната полезност с нематериално-реализирана икономическа полезност*), както и продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт*.

При положителния материално-изразходващ двуполезностен икономически растеж материалният продукт нараства в по-голяма степен, отколкото е нарастването на нематериалния продукт. Тук се разгледа случай, при който обе­мът на нематериалният продукт се запазва ($n_1 = n_0$), а обе­мът на материалния продукт нараства от m_0 на m_1 , така че $m_1/m_0 > n_1/n_0$. В резултат на това началното състояние 0 на икономическата система, в т.ч. и на общото микроикономическо пазарно равновесие, се трансформира в състояние 1. Тъй като матери­ално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната полезност, по-голямата част от прираста на материалния продукт се насочва към нейното формиране. В резултат на това границата на потребителните възможности CRU_0 се премества несиметрично-нарастващо надясно и нагоре до крайната позиция CRU_1 , чийто наклон при равни координати става по-голям (по-стръмен) към оста OU_A . Единичните полезности на двата продукта (при постоянни други условия) се запазват на същите равнища, но *пределната икономическа полезност* на материалния продукт намалява поради нарастването на неговия обем.

Затова при постоянни други условия нарастват обе­мите на общите полезности на двете икономически единици, съответно на материално-реализираната полезност от TU_{M0} на TU_{M1} полезностни единици и на нематериално-реализираната полезност от TU_{N0} на TU_{N1} полезностни единици но с темпове, по-малки от този, с който се е увеличил обе­мът на материалния продукт. Темпът на нарастване на индуцирането на материално-продуктовоинтензивната нематериално-реализирана полезност е по-голям от този на нарастването на индуцирането на материално-продуктово-неинтензивната материално-реализирана полезност. Затова $TU_{M1}/TU_{M0} < TU_{N1}/TU_{N0} < m_1/m_0$.

При положителния материално-изразходващ двуполезностен микроикономически растеж, когато материално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната-полезност, началната линия на балансирания двуполезностен икономически растеж или, което е същото, началната линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж $ENGLTU_0$ се превърта в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка до крайната си позицията $ENGLTU_1$. Това показва, че в началното състояние на икономическата система, когато нематериално-реализираната полезност е материално-продуктовоинтензивната, началната линия $ENGLTU_0$ на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж разделя положителния квадрант на координатната система на две части – на (1) **област на материално-изразходващия продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна полезност*** (area of the materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive utility) (в микро.) (която се разполага откъм страната на материално-продуктовоинтензивната полезност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на нематериално-реализираната-полезност), и (2) **област на нематериално-изразходващия продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна полезност*** (area of the immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive utility) (в микро.) (която се разполага откъм страната на нематериално-продуктовоинтензивната полезност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на материално-реализираната-полезност).

По отношение на началното състояние на системата линията $ENGLTU_1$ се разполага в **областта на материално-изразходващия продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна полезност** (която е **нематериално-реализираната полезност**). При новото състояние, породено от нарастването на материалния продукт (и изобщо от положителния растеж), точката на оптималното и ефективното разпределение на общите полезности (точката на ефективността в полезност-микса) се измества от позицията E_{u0} (лежаща върху началната линия на балансирания двуполезностен микроикономически растеж $ENGLTU_0$) до позицията E_{u1} (лежаща върху новата, т.е. върху крайната линия на балансирания двуполезностен микроикономически растеж $ENGLTU_1$). Полезностно-бюджетната BLU_0 се отдалечава от координатното начало до позицията BLU_1

и става допирателна на границата на потребителните възможности CPU_1 в точката E_{u1} . Новата бюджетна линия BLU_1 е по-стръмна от началната BLU_0 , тъй като изпреварващото нарастване на общата нематериално-реализирана N-полезност в сравнение с това на общата материално-реализирана M-полезност (тъй като нематериално-реализираната N-полезност е материално-продуктовоинтензивната) променя съотношението между цената на материално-реализираната M-полезност и цената на нематериално-реализираната N-полезност в полза на цената на M-полезността. На новата (крайната) полезностно-бюджетна линия BLU_1 съответствува равенството $I_1 = V_{MU1} \cdot TU_{M1} + V_{NU1} \cdot TU_{N1}$ парични единици.

От точките E_{u0} , E_{u1} , ... се построява кривата на ефективността в полезност-микса, която при възприетите предпоставки е **кривата на положителния материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктово-интензивна нематериално-реализирана полезност*** (curve of the positive materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized utility) (в микр.) **PMSGLTU_{MI}**. Тъй като материално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната полезността, кривата **PMSGLTU_{MI}** е ускорено нарастваща. При постигната ефективност в полезност-микса пределните норми на еквивалентната (на продуктоеквивалентната) продуктово-полезностната трансформация към точките E_{u0} , E_{u1} , ... са изравнени с пределните норми на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти. Това е индикатор, че въпросните точки изграждат **микроикономическа динамична офертна крива на полезностите*** (utility microeconomic dynamic offer curve).

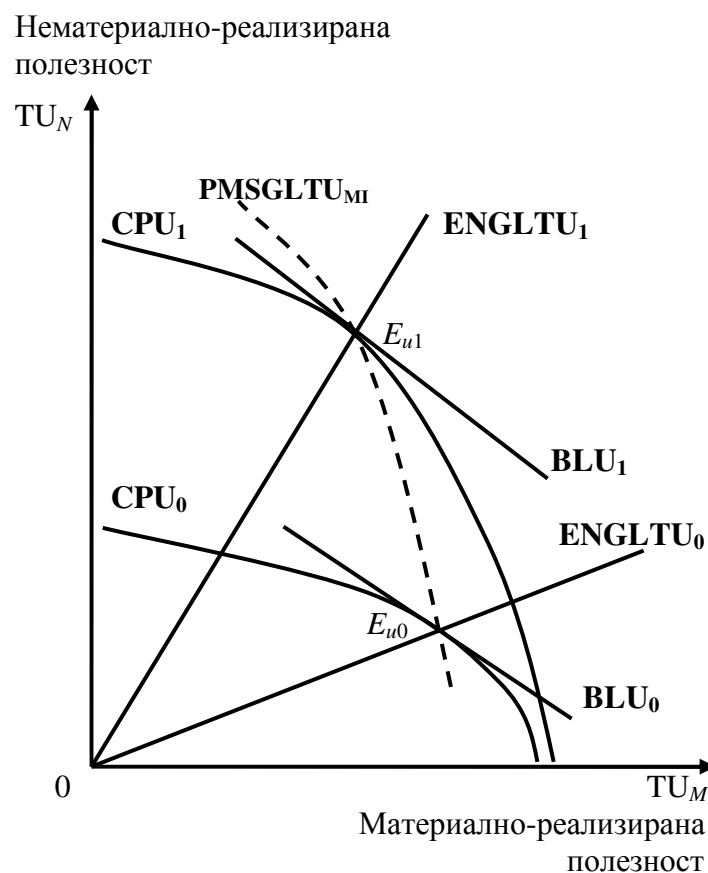
Разглежданият тук **положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност** е материално-продуктовообусловен нематериално-продуктовонебалансиран. Специфичното за него е, **първо**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на нематериалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} < P_{m0}/P_{n0}$), т.е. че относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се понижава, респ. относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се повишава, и, **второ**, че съотношението между цените на полезностите нараства в полза на материално-реализираната полезност (на M-полезността) ($V_{MU1}/V_{NU1} > V_{MU0}/V_{NU0}$), т.е. че относителната цена на материално-реализираната полезност (на M-полезността) към цената на нематериално-

реализираната полезност (на N-полезността) се повишава, респ. относителната цена на нематериално-реализираната полезност (на N-полезността) към цената на материално-реализираната полезност (на M-полезността) се понижава. Равнището на средната *полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* се покачва ($m_1/n_1 > m_0/n_0$), респ. спада равнището на средната *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* ($n_1/m_1 < n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА НЕМАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА ПОЛЕЗНОСТ ПО РИБЧИНСКИ, Т.* (positive materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized utility according to Ribchinski) (в микр.) (в общото микроикономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото потребление) (*) – *материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност* (вж.), при който общите икономически полезности на полезностно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. *полезностно интензиониране на икономическите продукти*) и материално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната *обща икономическа полезност* и към който е приложена *теоремата на Рибчински, Т.* (в макр.), изискваща постоянно съотношение между цените на полезностите (постоянни относителни цени на полезностите) [вж. *цена на полезността (в микр.)*]. Изследва се чрез *динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция*, като продуктивният микс е представен от двойка от материален икономически продукт *m* и нематериален икономически продукт *n*. Той е една от разновидностите на **материално-изразходващия продуктово-двуполезностен икономически растеж*** (materially-spending productly-two-utility economic growth) и на **екстензивно-антинеутралния продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.).

При анализа на положителения материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктово-интензивна нематериално-реализирана полезност и при постоянни

относителни цени на полезностите приемаме, че материалният продукт расте от m_0 на m_1 единици, а нематериалният продукт запазва своето равнище ($n_1 = n_0$). Тъй като е материално-продуктоинтензивна, нарастването на нематериално-реализираната полезност TU_N привлича прираста на материалния продукт, в резултат на което *кривата на потребителните възможности (в микр.)* CPU_0 [подразбирана като *крива на полезно-потребителните възможности (в микр.)*] се премества повишаващо надясно и нагоре до позицията CPU_1 , чийто наклон при равни координати става по-голям (по-стръмен) към оста TU_M (фиг. 1). Кривата CPU_1 е идентична с тази при случая, когато относителните цени на полезностите се формират свободно. При постоянни други условия *пределните икономически полезности* на двата продукта се запазват на същите равнища, но пределната полезност на материалния продукт намалява поради нарастването на неговия обем. За разлика от случая, когато относителните цени на полезностите формират свободно, тук (при положение че материално-продуктоинтензивна е нематериално-реализираната полезност) не само че цялата част от прираста на материалния-продукт се насочва към нейното формиране, но и част от материалния продукт, участвувал до този момент в образуването на общата материално-реализирана полезност, също се пренасочва към формирането на общата нематериално-реализирана полезност.

Фиг.1. Положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуползностен икономически растеж при материално-продуктоинтензивна нематериално-реализирана полезност по Т. Рибчински

Затова при постоянни други условия нараства само обемът на материално-продуктоинтензивната полезност (нематериално-реализираната-ползност) – от TU_{N0} на TU_{N1} единици. Пропорцията на този растеж е по-голяма от пропорцията на нарастването на материалния продукт и следователно по-голяма от пропорцията на нарастването на обема на нематериално-реализираната полезност при случая, когато относителните полезностни цени се формират свободно. Едновременно с това (отново за разлика от посочения случай) намалява обемът на материално-продуктово-неинтензивната полезност (материално-реализираната полезността) – от TU_{M0} на TU_{M1} единици.

При положителния материално-продуктоекстензивен двуползностен растеж, когато материално-продуктоинтензивна е нематериално-реализираната-ползност, линията на балансирания двуползностен икономически растеж или, което е същото, линията на неутралноекстензивния двуползностен ико-

номически растеж $ENGLTU_0$ се превърта в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка, до позицията $ENGLTU_1$, но с ъгъл, който е по-голям от ъгъла на аналогичното изменение при случая, когато относителните цени на полезностите се формират свободно. При новото състояние, породено от нарастването на материалния-продукт, точката на оптималното и ефективно разпределение на полезностите (точката на ефективността в полезност-микса) се измества от позицията E_{u0} до позицията E_{u1} (вече лежаща върху по новата линия на балансирания двуполезностен икономически растеж $ENGLTU_1$). Движението на точката E_{u1} чертае **кривата на положителния материално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност по Рибчински, Т.*** (curve of the positive materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized utility according to Ribchinski) (в микр.) $PMSGTLU_{MI}$.

Полезностно-бюджетна линия BLU_0 (която е допирателна на CPU_0 в точката E_{u0}) се отдалечава постъпателно от координатното начало до позицията BLU_1 и става допирателна на CPU_1 в точката E_{u1} . Постъпателното преместване на BLU_0 произтича от изискванията на теоремата на Т. Рибчински: да се запазят относителните полезностни цени, чиито отрицателни стойности задават отрицателния наклон на полезностно-бюджетната линия. Според теоремата на Т. Рибчински новата линия BLU_1 е успоредна на началната BLU_0 .

Специфичното за разглеждания случай на материално-продуктоекстензивен нематериално-небалансиран двуполезностен икономически растеж е: **първо**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на нематериалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} < P_{m0}/P_{n0}$), т.е. че относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се понижава, а относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се повишава, **второ**, че съотношението между цените на полезностите остава постоянно ($V_{MU1}/V_{NU1} = V_{MU0}/V_{NU0}$), и **трето**, че равнището на *полезностно-интензионалната материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* се покачва ($m_1/n_1 > m_0/n_0$) и съответно на това спада равнището на *полезностно-интензионалната нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* ($n_1/m_1 < n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (posi-

tive materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.) (в общото икономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство) (*) – материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж, при който общите икономически стойности на стойностно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. стойностно интензиониране на икономическите продукти). Изследва се с чрез динамичната продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция, като продуктовият микс е представен от двойка от материален икономически продукт m и нематериален икономически продукт n . Той е една от разновидностите на **материално-изразходващия продуктово-двустойностен икономически растеж*** (materially-spending productly-two-value economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.), при който динамичната средна стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт) нараства във времето, т.е. когато

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} > 0,$$

респ. когато динамичната средна стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт) намалява във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт. Това положение се дължи на обстоятелството, че: **първо**, обемът на материалния продукт $m(t)$ нараства в по-голяма степен от нарастването на обема на нематериалния продукт $n(t)$ (частен случай на това положение е запазването на обема на нематериалния продукт), или, **второ**, обемът на матери-

алния продукт $m(t)$ намалява в по-малка степен от намаляването на обема на нематериалния продукт $n(t)$ (частен случай на това положение е запазването на обема на материалния продукт), или, **трето**, обемът на материалния продукт $m(t)$ расте, а обемът на нематериалния продукт $n(t)$ намалява].

Представлява продуктово-двустойностен икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа стойност*** (materially-realized economic value) TV_M , (положителен растеж на общата стойност TV_M на потребени *икономически продукти* в *икономическата единица* потребител М, която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа стойност*** (immaterially-realized economic value) TV_N , (положителен растеж на общата стойност TV_N на потребени *икономически продукти* в *икономическата единица* потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N), от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват, при променяща се динамична *пределна норма на еквивалентната стойностна трансформация* (в микр.) [подразбира се като променяща *пределна норма на продуктово-еквивалентната стойностна трансформация* (в микр.)], в частност при променяща се *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната стойност с материално-реализирана икономическа стойност* (респ. при променяща се *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната стойност с нематериално-реализирана икономическа стойност*) (последното означава, че общите стойности на двете икономически единици се променят в различни пропорции).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive bimatimary materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.). При него **относителните продуктови цени** (relative product prices) се променят, в т.ч. (1) **относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт** (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n се покачва [тъй като материалният продукт $m(t)$ нараства по-бързо от нарастването на нематериалният продукт $n(t)$, респ. материалният продукт $m(t)$ намалява по-бавно от намаляването на нематериалният продукт $n(t)$], и (2) **относителната цена на нематериалния продукт към цената на**

материалния икономически продукт (relative price of immaterial product to material economic product price) спада (поради същата причина), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж е еднопродуктообусловен, тъй като при него обемите на продуктите в обществен обхват се променят в полза на материалния продукт, и е небалансиран (наричан още несбалансиран), тъй като при посочените обстоятелства и при липса на промени в потребителските предпочитания общите стойности на двете икономически единици нарастват в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означаи още като *положителен материално-продуктовообусловен нематериално-продуктовонебалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж** (positive materially-product-induced immaterially-product-disbalanced bimatimary-two-value economic growth). Той е една от формите на *положителния еднопродуктовообусловения небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж** (positive single-product-induced disbalanced bimatimary-two-value economic growth) или, което е същото, на *положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-value economic growth). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двустойностен икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на потребителните възможности. Така че *положителният несиметричен биматимно-двустойностен икономически растеж** (positive asymmetric bimatimary-two-value economic growth) е само другото наименование на положителния еднопродуктовообусловен небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж

При анализа на положителния биматимен еднопродуктовообусловен (т.е. на положителния биматимен антинеутрален) небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж се използват понятията за *материално-интензивна икономическа стойност* [същото като *материално-продуктово-интензивна икономическа стойност** (materially-productly-intensive economic value)] и *нематериално-интензивна икономическа стойност* [същото като *нематериално-продуктово-интензивна икономическа стойност** (immaterially-productly-intensive economic value)], както и за *материално-*

неинтензивна икономическа стойност [същото като **материално-продуктово-неинтензивна икономическа стойност*** (materially-productly-unintensive economic value)] и *нематериално-неинтензивна икономическа стойност* [същото като **нематериално-продуктово-неинтензивна икономическа стойност*** (immaterially-productly-unintensive economic value)].

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на материалния продукт се разпределя между индуцирането на материално-интензивната (материално-продуктовоинтензивната) обща стойност и материално-неинтензивната (материално-продуктовонеинтензивната) обща стойност при **положителния биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж** в условията на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* и която е в полза на материално-интензивната (материално-продуктовоинтензивната) стойност, зависи от съотношението между *стойностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт* (респ. от съотношението между *стойностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт*) при формирането на обемите на общите стойности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на материално-интензивната (на материално-продуктовоинтензивната) обща стойност и на материално-неинтензивната (и на материално-продуктовонеинтензивната) обща стойност. По аналогичен начин конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на нематериалния-продукт се разпределя между индуцирането на нематериално-интензивната (на нематериално-продуктовоинтензивната) обща стойност и нематериално-неинтензивната (и на нематериално-продуктовонеинтензивната) обща стойност също в условията на *съвършена конкуренция* и която е в полза на нематериално-интензивната (на нематериално-продуктовоинтензивната), зависи от съотношението между *стойностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт* (респ. от съотношението между *стойностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт*) при формирането на обемите на общите стойности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на нематериално-интензивната (на нематериално-продуктовоинтензивната) обща стойност и на нематериално-неинтензивната (нематериално-продуктовонеинтензивната) обща стойност.

Различието в темповете, с които се променят обемите на материално-реализираната стойност TV_M и нематериално-реализираната стойност TV_N при

положителния материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж, предизвикват промяна в **относителна цена на материално-реализираната стойност към цената на нематериално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of materially-realized value to immaterially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението V_{MV}/V_{NV} между абсолютните цени V_{MV} и V_{NV} на материално-реализираната и нематериално-реализираната стойност, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), или, съответстваща на това промяна в **относителна цена на нематериално-реализираната стойност към цената на материално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of immaterially-realized value to materially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението V_{NV}/V_{MV} между абсолютните цени V_{NV} и V_{MV} на нематериално-реализираната и материално-реализираната стойност [вж. *цена на стойността (в микр.)*].

Възприето е положителният биматимен еднопродуктообусловен (положителният биматимен антинеутрален) небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж да се определя като небалансиран по отношение на продуктово-неинтензивната стойност. Затова **положителният материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж** (т.е. **положителният материално-продуктовообусловен нематериално-продуктово-небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж**) е небалансиран по отношение на материално-неинтензивната (на материално-продуктово-неинтензивната) стойност. От своя страна, **положителният нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж** (т.е. **положителният нематериално-продуктово-обусловен материално-продуктово-небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж**) е небалансиран по отношение на нематериално-неинтензивната (на материално-продуктово-неинтензивната) стойност.

За улеснение предполагаме, че при положителния биматимен продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж едната обща стойност е материално-продуктовоинтензивната, а другата – нематериално-продуктовоинтензивната. От което следва, че материално-продуктовоинтензивната стойност е нематериално-продуктово-неинтензивна, а нематериално-продуктоинтензивната стойност е нематериално-продуктово-неинтензивна. Тогава разновидности на положителния материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж са **положителният матери-**

ално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност (в микр.) (когато материално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната стойност) и положителният материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност (в микр.) (когато материално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната стойност).

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА МАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА СТОЙНОСТ* (positive materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive materially-realized value) (в микр.) (в общото икономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство) (*) – материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност, при който общите икономически стойности на стойностно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. стойностно интензиониране на икономическите продукти) и материално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната обща икономическа стойност. Изследва се с чрез динамичната продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция, като продуктовият микс е представен от двойка от материален икономически продукт m и нематериален икономически продукт n . Той е една от разновидностите на **материално-изразходващия продуктово-двустойностен икономически растеж*** (materially-spending productly-two-value economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.). При него динамичната средна стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт) нараства във времето, т.е.

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} > 0,$$

респ. динамичната средна стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт) намалява във времето, т.е.

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

Представлява продуктово-двустойностен икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа стойност*** (materially-realized economic value) TV_M , (положителен растеж на *общата икономическа стойност* TV_M на потребени икономически продукти в *икономическата единица* потребител М, която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа стойност*** (immaterially-realized economic value) TV_N , (положителен растеж на *общата икономическа стойност* TV_N на потребени икономически продукти в *икономическата единица* потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N), от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната стойност с материално-реализирана икономическа стойност* (респ. при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната стойност с нематериално-реализирана икономическа стойност*) (което означава, че с протичането на материално-изразходващия икономически растеж общата материално реализирана стойност нараства по-бързо от нарастването на общата нематериално реализирана стойност).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност*** (positive bimatimary materially-spending productly-

bimatiary-two-value economic growth in materially-productly-intensive materially-realized value) (в микр.). При него *относителните продуктови цени* (relative product prices) се променят, в т.ч. (1) *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n се покачва [тъй като материалният продукт $m(t)$ нараства по-бързо от нарастването на нематериалният продукт $n(t)$, респ. материалният продукт $m(t)$ намалява по-бавно от намаляването на нематериалният продукт $n(t)$], и (2) *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price) спада (поради същата причина), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктово-интензивна материално-реализирана стойност е еднопродуктообусловен, тъй като при него обемите на продуктите в обществен обхват се променят в полза на материалния продукт, и е небалансиран, тъй като при посочените обстоятелства и при липса на промени в потребителските предпочитания общите стойности на двете икономически единици също се променят в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означаи още като *положителен материално-продуктовообусловен нематериално-продуктово-небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност** (positive materially-product-induced immaterially-product-disbalanced bimatiary-two-value economic growth in materially-productly-intensive materially-realized value). Той е една от формите на *положителния еднопродуктообусловен небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност** (positive single-product-induced disbalanced bimatiary-two-value economic growth in materially-productly-intensive materially-realized value) или, което е същото, на *положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност** (positive anti-neutral disbalanced bimatiary-two-value economic growth in materially-productly-

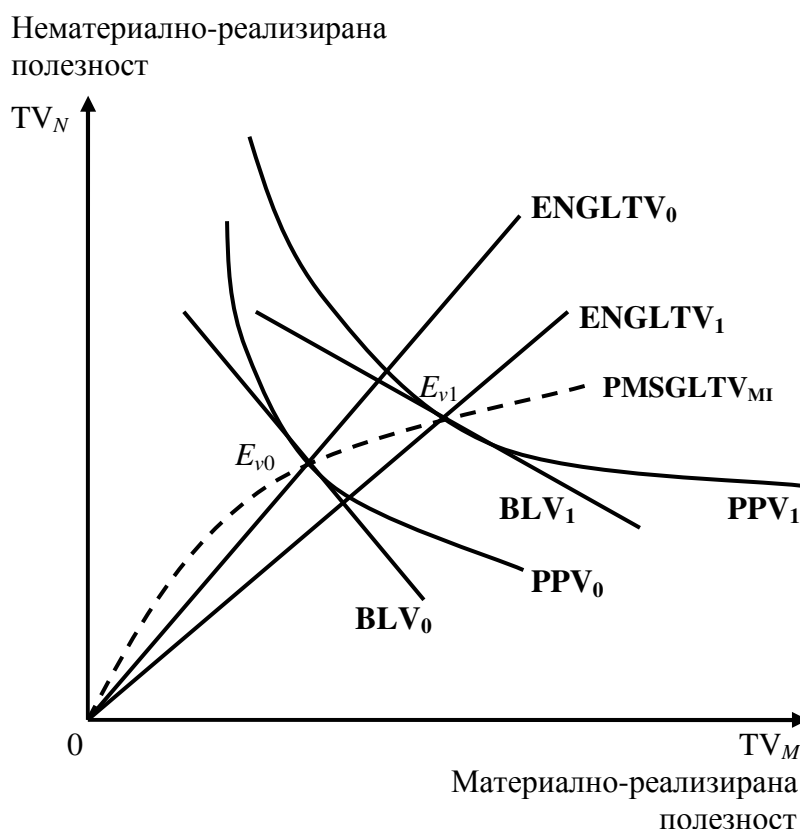
intensive materially-realized value). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двустойностен икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на потребителните възможности.

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на материалния продукт се разпределя между индуцирането на материално-интензивната (материално-продуктовоинтензивната) обща стойност и материално-неинтензивната (материално-продуктовонеинтензивната) обща стойност при **положителния биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност** в условията на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* и която е в полза на материално-интензивната (материално-продуктовоинтензивната) материално-реализирана стойност, зависи от съотношението между *стойностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт* (респ. от съотношението между *стойностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт*) при формирането на обемите на общите стойности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на материално-интензивната (на материално-продуктовоинтензивната) материално-реализирана обща стойност и на материално-неинтензивната (и на материално-продуктовонеинтензивната) нематериално-реализирана обща стойност.

Тъй като при разглеждания вид икономически растеж материално-реализираната стойност расте по-бързо от нематериално-реализираната, това предизвиква намаляване на **относителната цена на материално-реализираната стойност към цената на нематериално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of materially-realized value to immaterially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението V_{MV}/V_{NV} между спадащата абсолютна цена V_{MV} на материално-реализираната стойност и покачващата се абсолютна цена на нематериално-реализираната стойност V_{NV} , респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства увеличаване на **относителната цена на нематериално-реализираната стойност към цената на материално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of immaterially-realized value to materially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението V_{NV}/V_{MV} между покачващата се абсолютна цена V_{NV} на нематериално-реализираната стойност и спадащата абсолютна це-

на на материално-реализираната стойност V_{MV} [вж. *цена на стойността (в микр.)*].

Положителният биматимен еднопродуктообусловен (биматимният анти-неутрален) небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност се определя като небалансиран по отношение на продуктовонеинтензивната стойност. Затова **положителният материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност** (т.е. **положителният материално-продуктовообусловен нематериално-продуктово-небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност**) е небалансиран по отношение на материално-неинтензивната (на материално-продуктовонеинтензивната) стойност.

Фиг.1. Положителен биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите стойности (на М-стойността и N-стойността). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на общите стойности E_{v0} , която е ефективна в стойност-микса. Тя задава началните значения на двете стойности TU_{M0} и TU_{N0} . Нейното крайно състояние е означено с точката E_{v1} , която също е ефективна в стойност-микса и която задава крайните значения на стойностите TU_{M1} и TU_{N1} . Точката E_{v0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на потребителните възможности*** (bimatimary consumption possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на стойностно-потребителните възможности*** (bimatimary value-consumption possibility curve) (в микр.)] **PPV₀** {тя е разновидност на *кривата на потребителните възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на стойностно-потребителните възможности (в микр.)*]} и (2) началната **биматимна стойностно-бюджетна линия*** (bimatimary value-budget line) (в микр.) **BLU₀** [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на потребителните възможности (на стойностно-потребителните възможности) **PPV₀** отговаря комбинация от равнища на общите стойности TV_M и TV_N от двата вида (на М-стойността и N-стойността) при пълно и ефективно използване (потребление) на ограничените продукти, чиито обеми при началното състояние са m_0 единици за материалния продукт и n_0 единици за нематериалния продукт. Тъй като с движението на точка по кривата линия **PPV₀** не се променя положението за пълно и ефективно използване на ограничените продукти, тя е също начална **линия на нулевия двустойностен икономически растеж*** (zero value economic growth line) (в микр.).

На всяка точка от началната биматимна стойностно-бюджетна линия **BLU₀** отговаря комбинация от равнища на общата стойност TV_M и TU_N при пълно получаване на определен изходен лимит от доходи I_0 в обществен мащаб. Затова на началната полезеностно-бюджетна линия **BLU₀** съответствува равенството

$$I_0 = V_{MV0} \cdot TV_{M0} + V_{NV0} \cdot TV_{N0}$$

парични единици. Наклонът dTU_N/dTU_M на правата линия **BLU₀** (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материално-реализираната стойност TV_M и на нематериално-реализираната стойност TV_N) е определен от отрицателното значение $-V_{MV0}/V_{NV0}$ на началната **относителна цена на материално-реализираната стойност към цената на нематери-**

ално-реализираната икономическа стойност* (relative price of materially-realized value to immaterially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението между началните абсолютни цени V_{MU0} и V_{NU0} на материално-реализираната и нематериално-реализираната стойност, респ. между техните изходни ценови индекси (между изходните абсолютни равнища на техните цени), като самите изходни абсолютни цени са постоянни (в рамките на BLV_0) [вж. *цена на стойността (в микр.)*].

С $ENGLTV_0$ е означена началната права линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж* (bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-value economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на **стойностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти*). При началното състояние на икономическата система правата линия $ENGLTV_0$ свързва стойностни комбинации с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната стойност с материално-реализирана икономическа стойност* (респ. с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната стойност с нематериално-реализирана икономическа стойност*), както и продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт*.

При положителния материално-изразходващ двустойностен икономически растеж материалният продукт нараства в по-голяма степен, отколкото е нарастването на нематериалния продукт. Тук се разглежда случай, при който обе­мът на нематериалният продукт се запазва ($n_1 = n_0$), а обе­мът на материалния продукт нараства от m_0 на m_1 , така че $m_1/m_0 > n_1/n_0$. В резултат на това началното състояние 0 на икономическата система, в т.ч. и на общото микроикономическо пазарно равновесие, се трансформира в състояние 1. Тъй като материално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната стойност, по-голямата част от прираста на материалния продукт се насочва към нейното формиране. В резултат на това границата на потребителните възможности PPV_0 се премества несиметрично-нарастващо надясно и нагоре до крайната позиция PPV_1 , чийто наклон при равни координати става по-малък (по-полегат) към оста OU_A . Единичните стойности на двата продукта (при постоянни други условия) се запазват на същите равнища, но *пределната икономи-*

ческа стойност на материалния продукт намалява поради нарастването на неговия обем.

Затова при постоянни други условия нарастват обемите на общите стойности на двете икономически единици, съответно на материално-реализираната стойност от TV_{M0} на TV_{M1} стойностни единици и на нематериално-реализираната стойност от TV_{N0} на TV_{N1} стойностни единици но с темпове, по-малки от този, с който се е увеличил обемът на материалния продукт. Темпът на нарастването индуцирането на материално-продуктовоинтензивната материално-реализирана стойност е по-голям от този на нарастването на индуцирането на нематериално-продуктовоинтензивната нематериално-реализирана стойност. Затова

$$TV_{N1}/TV_{N0} < TV_{M1}/TV_{M0} < m_1/m_0.$$

При положителния материално-изразходващ двустойностен микроикономически растеж, когато материално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната-стойност, началната линия на балансирания двустойностен икономически растеж или, което е същото, началната линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж **ENGLTV₀** се превърта в посока на движението на часовниковата стрелка до крайната си позицията **ENGLTV₁**. Това показва, че в началното състояние на икономическата система, когато материално-реализираната стойност е материално-продуктовоинтензивната, началната линия **ENGLTV₀** на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж разделя положителния квадрант на координатната система на две части – на (1) **област на материално-изразходващия продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна стойност*** (area of the materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive value) (в микр.) (която се разполага откъм страната на материално-продуктовоинтензивната стойност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на материално-реализираната-стойност), и (2) **област на нематериално-изразходващия продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна стойност*** (area of the immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive value) (в микр.) (която се разполага откъм страната на нематериално-продуктовоинтензивната

стойност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на нематериално-реализираната-стойност).

По отношение на началното състояние на системата линията **ENGLTV₁** се разполага в *областта на материално-изразходващия продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктово-интензивна стойност* (която е *материално-реализираната стойност*). При новото състояние, породено от нарастването на материалния продукт (и изобщо от положителния растеж), точката на оптималното и ефективното разпределение на общите стойности (точката на ефективността в стойност-микса) се измества от позицията E_{v0} (лежаща върху началната линия на балансирания двустойностен микроикономически растеж **ENGLTV₀**) до позицията E_{v1} (лежаща върху новата, т.е. върху крайната линия на балансирания двустойностен микроикономически растеж **ENGLTV₁**). Стойностно-бюджетната **BLV₀** се отдалечава от координатното начало до позицията **BLV₁** и става допирателна на границата на потребителните възможности **PPV₁** в точката E_{v1} . Новата бюджетна линия **BLV₁** е по-полегата от началната **BLV₀**, тъй като изпреварващото нарастване на общата материално-реализирана М-стойност в сравнение с това на общата нематериално-реализирана N-стойност (тъй като материално-реализираната М-стойност е материално-продуктово-интензивната) променя съотношението между цената на материално-реализираната М-стойност и цената на нематериално-реализираната N-стойност в полза на цената на N-стойността. На новата (крайната) стойностно-бюджетна линия **BLV₁** съответствува равенството $I_1 = V_{MV1} \cdot TV_{M1} + V_{NV1} \cdot TV_{N1}$ парични единици.

От точките E_{v0} , E_{v1} , ... се построява кривата на ефективността в стойност-микса, която при възприетите предпоставки е **кривата на положителния материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност*** (curve of the positive materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive materially-realized value) (в микр.) **PMSGLTV_{MM}**. Тъй като материално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната стойността, кривата **PMSGLTV_{MM}** е забавено нарастваща. При постигната ефективност в стойност-микса пределните норми на еквивалентната (на продуктоеквивалентната) продуктово-стойностната трансформация към точките E_{v0} , E_{v1} , ... са изравнени с пределните норми на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти. Това е индикатор, че въпросните точки изграждат

микроикономическа динамична офертна крива на стойностите* (value microeconomic dynamic offer curve).

Разглежданият тук *положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност* е материално-продуктовообусловен нематериално-продуктовонебалансиран. Специфичното за него е, *първо*, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на материалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} > P_{m0}/P_{n0}$), т.е. че относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се повишава, респ. относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се понижава, и, *второ*, че съотношението между цените на стойностите нараства в полза на нематериално-реализираната стойност (на N-стойността) ($V_{MV1}/V_{NV1} < V_{MV0}/V_{NV0}$), т.е. че относителната цена на нематериално-реализираната стойност (на N-стойността) към цената на материално-реализираната стойност (на M-стойността) се повишава, респ. относителната цена на материално-реализираната стойност (на M-стойността) към цената на нематериално-реализираната стойност (на N-стойността) се понижава. Равнището на средната *стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* се покачва ($m_1/n_1 > m_0/n_0$), респ. спада равнището на средната *стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* се спада ($n_1/m_1 < n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА НЕМАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА СТОЙНОСТ* (positive materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized value) (в микр.) (в *общото икономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство*) (*) – *материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност*, при който *общите икономически стойности на стойностно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. стойностно интензиониране на икономическите продукти)* и материално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната *обща икономическа стойност*. Изследва се с чрез динамичната *продуктово-стойностна диспози-*

ционна икономическа функция, като продуктивият микс е представен от двойка от материален икономически продукт m и нематериален икономически продукт n . Той е една от разновидностите на **материално-изразходващия продуктово-двустойностен икономически растеж*** (materially-spending productly-two-value economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.). При него динамичната средна *стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната *средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт* и динамичната *средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт*) нараства във времето, т.е.

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} > 0,$$

респ. динамичната средна *стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт) намалява във времето, т.е.

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

Представлява продуктово-двустойностен икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа стойност*** (materially-realized economic value) TV_M , (положителен растеж на *общата икономическа стойност* TV_M на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител М, която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа стойност*** (immaterially-realized economic value) TV_N , (положителен растеж на *общата икономическа стойност* TV_N на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N), от които две икономически единици М и N се

състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната стойност с материално-реализирана икономическа стойност* (респ. при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната стойност с нематериално-реализирана икономическа стойност*) (което означава, че с протичането на материално-изразходващия икономически растеж общата материално реализирана стойност нараства по-бавно от нарастването на общата нематериално реализирана стойност).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност*** (positive bimatimary materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized value) (в микр.). При него *относителните продуктови цени* (relative product prices) се променят, в т.ч. (1) *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n се покачва [тъй като материалният продукт $m(t)$ нараства по-бързо от нарастването на нематериалният продукт $n(t)$, респ. материалният продукт $m(t)$ намалява по-бавно от намаляването на нематериалният продукт $n(t)$], и (2) *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price) спада (поради същата причина), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

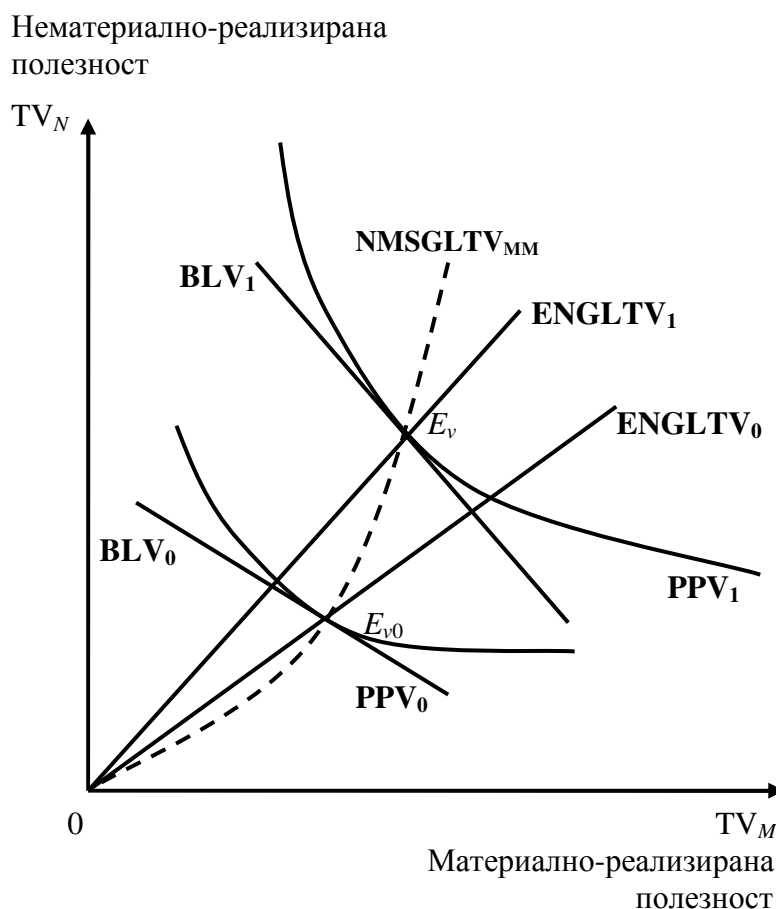
Положителният биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност е еднопродуктообусловен, тъй като при него обемите на продуктите в обществен обхват се променят в полза на материалния продукт, и е небалансиран, тъй като при посочените обстоятелства и при липса на промени в потребителските предпочитания общите стойности на двете икономически единици също се променят в различни про-

порции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означаи още като **положителен материално-продуктовообусловен нематериално-продуктово-небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност*** (positive materially-product-induced immaterially-product-disbalanced bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized value). Той е една от формите на **положителния еднопродуктовообусловен небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност*** (positive single-product-induced disbalanced bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized value) или, което е същото, на **положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност*** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized value). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двустойностен икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на потребителните възможности.

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на материалния продукт се разпределя между индуцирането на материално-интензивната (материално-продуктовоинтензивната) обща стойност и материално-неинтензивната (материално-продуктовонеинтензивната) обща стойност при **положителния биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктово-интензивна нематериално-реализирана стойност** в условията на **съвършена икономическа конкуренция (в микр.)** и която е в полза на материално-интензивната (материално-продуктовоинтензивната) нематериално-реализирана стойност, зависи от съотношението между **стойностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт** (респ. от съотношението между **стойностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт**) при формирането на обемите на общите стойности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на материално-интензивната (на материално-продуктовоинтензивната) нематериално-реализирана обща стойност и на материално-неинтензивната (и на материално-продуктовонеинтензивната) материално-реализирана обща стойност.

Тъй като при разглеждания вид икономически растеж нематериално-реализираната стойност расте по-бързо от материално-реализираната, това предизвиква нарастване на **относителната цена на материално-реализираната стойност към цената на нематериално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of materially-realized value to immaterially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението V_{MV}/V_{NV} между покачващата се абсолютна цена V_{MV} на материално-реализираната стойност и спадащата абсолютна цена на нематериално-реализираната стойност V_{NV} , респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства намаляване на **относителната цена на нематериално-реализираната стойност към цената на материално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of immaterially-realized value to materially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението V_{NV}/V_{MV} между спадащата абсолютна цена V_{NV} на нематериално-реализираната стойност и покачващата се абсолютна цена на материално-реализираната стойност V_{MV} [вж. *цена на стойността (в микр.)*].

Положителният биматимен еднопродуктообусловен (биматимният анти-неутрален) небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност се определя като небалансиран по отношение на продуктовонеинтензивната стойност. Затова **положителният материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност** (т.е. **положителният материално-продуктовообусловен нематериално-продуктово-небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност**) е небалансиран по отношение на материално-неинтензивната (на материално-продуктовонеинтензивната) стойност.

Фиг.1. Положителен биматимен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите стойности (на М-стойността и N-стойността). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на общите стойности E_{v0} , която е ефективна в стойност-микса. Тя задава началните значения на двете стойности TV_{M0} и TV_{N0} . Нейното крайно състояние е означено с точката E_{v1} , която също е ефективна в стойност-микса и която задава крайните значения на стойностите TV_{M1} и TV_{N1} . Точката E_{v0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на потребителните възможности*** (bimatimary consumption possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на стойностно-потребителните възможности*** (bimatimary value-consumption possibility curve) (в микр.)] PPV_0 {тя е разновидност на *кривата на потреби-*

телните възможности (в микр.) [последната подразбирана като крива на стойностно-потребителните възможности (в микр.)]] и (2) началната **биматимна стойностно-бюджетна линия*** (bimatimary value-budget line) (в микр.) **BLV₀** [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на потребителните възможности (на стойностно-потребителните възможности) **PPV₀** отговаря комбинация от равнища на общите стойности TV_M и TV_N от двата вида (на М-стойността и N-стойността) при пълно и ефективно използване (потребление) на ограничените продукти, чиито обеми при началното състояние са m_0 единици за материалния продукт и n_0 единици за нематериалния продукт. Тъй като с движението на точка по кривата линия **PPV₀** не се променя положението за пълно и ефективно използване на ограничените продукти, тя е също начална **линия на нулевия двустойностен икономически растеж*** (zero value economic growth line) (в микр.).

На всяка точка от началната биматимна стойностно-бюджетна линия **BLV₀** отговаря комбинация от равнища на общата стойност TV_M и TU_N при пълно получаване на определен изходен лимит от доходи I_0 в обществен мащаб. Затова на началната стойностно-бюджетна линия **BLV₀** съответствува равенството

$$I_0 = V_{MV0} \cdot TV_{M0} + V_{NV0} \cdot TV_{N0}$$

парични единици. Наклонът dTV_N/dTV_M на правата линия **BLV₀** (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материално-реализираната стойност TV_M и на нематериално-реализираната стойност TV_N) е определен от отрицателното значение $-V_{MV0}/V_{NV0}$ на началната **относителна цена на материално-реализираната стойност към цената на нематериално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of materially-realized value to immaterially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението между началните абсолютни цени V_{MU0} и V_{NU0} на материално-реализираната и нематериално-реализираната стойност, респ. между техните изходни ценови индекси (между изходните абсолютни равнища на техните цени), като самите изходни абсолютни цени са постоянни (в рамките на **BLV₀**) [вж. *цена на стойността (в микр.)*].

С **ENGLTV₀** е означена началната права **линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-value economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на **стойностно-интензионален икономически**

лъч (последният същото като **права изоклинна линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти*). При началното състояние на икономическата система правата линия $ENGLTV_0$ свързва стойностни комбинации с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната стойност с материално-реализирана икономическа стойност* (респ. с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната стойност с нематериално-реализирана икономическа стойност*), както и продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт*.

При положителния материално-изразходващ двустойностен икономически растеж материалният продукт нараства в по-голяма степен, отколкото е нарастването на нематериалния продукт. Тук се разгледа случай, при който обе­мът на нематериалният продукт се запазва ($n_1 = n_0$), а обе­мът на материалния продукт нараства от m_0 на m_1 , така че $m_1/m_0 > n_1/n_0$. В резултат на това началното състояние 0 на икономическата система, в т.ч. и на общото микроикономическо пазарно равновесие, се трансформира в състояние 1. Тъй като матери­ално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната стойност, по-голямата част от прираста на материалния продукт се насочва към нейното формиране. В резултат на това границата на потребителните възможности PPV_0 се премества несиметрично-нарастващо надясно и нагоре до крайната позиция PPV_1 , чийто наклон при равни координати става по-голям (по-стръмен) към оста OU_A . Единичните стойности на двата продукта (при постоянни други условия) се запазват на същите равнища, но *пределната икономическа стойност* на материалния продукт намалява поради нарастването на неговия обем.

Затова при постоянни други условия нарастват обе­мите на общите стойности на двете икономически единици, съответно на материално-реализираната стойност от TV_{M0} на TV_{M1} стойностни единици и на нематериално-реализираната стойност от TV_{N0} на TV_{N1} стойностни единици но с темпове, по-малки от този, с който се е увеличил обе­мът на материалния продукт. Темпът на нарастване на индуцирането на материално-продуктовоинтензивната нематериално-реализирана стойност е по-голям от този на нарастването на индуцирането на материално-продуктовонеинтензивната матери­ално-реализирана стойност. Затова

$$TV_{M1}/TV_{M0} < TV_{N1}/TV_{N0} < m_1/m_0.$$

При положителния материално-изразходващ двустойностен микроикономически растеж, когато материално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната-стойност, началната линия на балансирувания двустойностен икономически растеж или, което е същото, началната линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж **ENGLTV₀** се превърта в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка до крайната си позицията **ENGLTV₁**. Това показва, че в началното състояние на икономическата система, когато нематериално-реализираната стойност е материално-продуктовоинтензивната, началната линия **ENGLTV₀** на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж разделя положителния квадрант на координатната система на две части – на (1) **област на материално-изразходващия продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна стойност*** (area of the materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive value) (в микр.) (която се разполага откъм страната на материално-продуктовоинтензивната стойност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на нематериално-реализираната-стойност), и (2) **област на нематериално-изразходващия продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна стойност*** (area of the immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive value) (в микр.) (която се разполага откъм страната на нематериално-продуктовоинтензивната стойност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на материално-реализираната-стойност).

По отношение на началното състояние на системата линията **ENGLTV₁** се разполага в *областта на материално-изразходващия продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна стойност* (която е *нематериално-реализираната стойност*). При новото състояние, породено от нарастването на материалния продукт (и изобщо от положителния растеж), точката на оптималното и ефективното разпределение на общите стойности (точката на ефективността в стойност-микса) се измества от позицията E_{v0} (лежаща върху началната линия на балансирувания двустойностен микроикономически растеж **ENGLTV₀**) до позицията E_{v1} (лежаща върху новата, т.е. върху крайната линия на балансира-

ния двустойностен микроикономически растеж $ENGLTV_1$). Стойностно-бюджетната BLV_0 се отдалечава от координатното начало до позицията BLV_1 и става допирателна на границата на потребителните възможности PPV_1 в точката E_{v1} . Новата бюджетна линия BLV_1 е по-стръмна от началната BLV_0 , тъй като изпреварващото нарастване на общата нематериално-реализирана N-стойност в сравнение с това на общата материално-реализирана M-стойност (тъй като нематериално-реализираната N-стойност е материално-продуктовоинтензивната) променя съотношението между цената на материално-реализираната M-стойност и цената на нематериално-реализираната N-стойност в полза на цената на M-стойността. На новата (крайната) полезеностно-бюджетна линия BLV_1 съответствува равенството $I_1 = V_{MV1}.TV_{M1} + V_{NV1}.TV_{N1}$ парични единици.

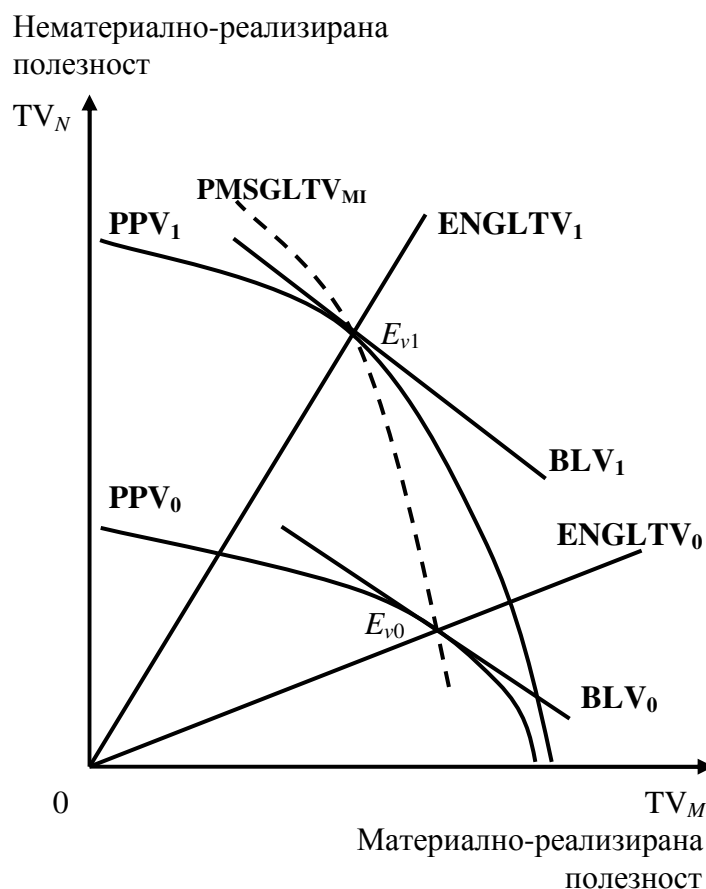
От точките E_{v0} , E_{v1} , ... се построява кривата на ефективността в стойностмикса, която при възприетите предпоставки е **кривата на положителния материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност*** (curve of the positive materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized value) (в микр.) $PMSGLTV_{MI}$. Тъй като материално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната стойността, кривата $PMSGLTV_{MI}$ е ускорено нарастваща. При постигната ефективност в стойностмикса пределните норми на еквивалентната (на продуктоеквивалентната) продуктово-стойностната трансформация към точките E_{v0} , E_{v1} , ... са изравнени с пределните норми на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти. Това е индикатор, че въпросните точки изграждат **микроикономическа динамична офертна крива на стойностите*** (value microeconomic dynamic offer curve).

Разглежданият тук **положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност** е материално-продуктовообусловен нематериално-продуктовонебалансиран. Специфичното за него е, **първо**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на материалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} > P_{m0}/P_{n0}$), т.е. че относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се покачва, респ. относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се спада, и, **второ**, че съотношението между цените на стойностите нараства в полза на материално-реализираната стойност (на M-

стойността) ($V_{MVI}/V_{NVI} > V_{MVO}/V_{NVO}$), т.е. че относителната цена на материално-реализираната стойност (на М-стойността) към цената на нематериално-реализираната стойност (на N-стойността) се повишава, респ. относителната цена на нематериално-реализираната стойност (на N-стойността) към цената на материално-реализираната стойност (на М-стойността) се понижава. Равнището на средната *стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност* на нематериалния икономически продукт се покачва ($m_1/n_1 > m_0/n_0$), респ. спада равнището на средната *стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност* на материалния икономически продукт ($n_1/m_1 < n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА НЕМАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА СТОЙНОСТ ПО РИБЧИНСКИ, Т.* (positive materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized value according to Ribchinski) (в микр.) (в общото икономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство) (*) – материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктово-интензивна нематериално-реализирана стойност (вж.), при който общите икономически стойности на стойностно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. *стойностно интензиониране на икономическите продукти*) и материално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната *обща икономическа стойност* и към който е приложена теоремата на Рибчински, Т., изискваща постоянно съотношение между цените на стойностите (постоянни относителни цени на стойностите) [вж. *цена на стойността (в микр.)*]. Изследва се чрез динамичната *продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция*, като продуктивият микс е представен от двойка от материален икономически продукт *m* и нематериален икономически продукт *n*. Той е една от разновидностите на **материално-изразходващия продуктово-двустойностен икономически растеж*** (materially-spending productly-two-value economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.).

При анализа на положителения материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктово-интензивна нематериално-реализирана стойност и при постоянни относителни цени на стойностите приемаме, че материалният продукт расте от m_0 на m_1 единици, а нематериалният продукт запазва своето равнище ($n_1 = n_0$). Тъй като е материално-продуктоинтензивна, нарастването на нематериално-реализираната стойност TV_N привлича прираста на материалния продукт, в резултат на което *кривата на потребителните възможности (в микр.)* **PPV₀** [подразбирана като *крива на стойностно-потребителните възможности (в микр.)*] се премества повишаващо надясно и нагоре до позицията **PPV₁**, чийто наклон при равни координати става по-голям (по-стръмен) към оста TV_M (фиг. 1). Кривата **PPV₁** е идентична с тази при случая, когато относителните цени на стойностите се формират свободно. При постоянни други условия *пределните икономически стойности* на двата продукта се запазват на същите равнища, но пределната стойност на материалния продукт намалява поради нарастването на неговия обем. За разлика от случая, когато относителните цени на стойностите формират свободно, тук (при положение че материално-продуктоинтензивна е нематериално-реализираната стойност) не само че цялата част от прираста на материалния-продукт се насочва към нейното формиране, но и част от материалния продукт, участвувал до този момент в образуването на общата материално-реализирана стойност, също се пренасочва към формирането на общата нематериално-реализирана стойност.

Фиг.1. Положителен материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност по Т. Рибчински

Затова при постоянни други условия нараства само обемът на материално-продуктоинтензивната стойност (нематериално-реализираната-стойност) – от TV_{N0} на TV_{N1} единици. Пропорцията на този растеж е по-голяма от пропорцията на нарастването на материалния продукт и следователно по-голяма от пропорцията на нарастването на обема на нематериално-реализираната стойност при случая, когато относителните стойностни цени се формират свободно. Едновременно с това (отново за разлика от посочения случай) намалява обемът на материално-продуктово-неинтензивната стойност (материално-реализираната стойността) – от TV_{M0} на TV_{M1} единици.

При положителния материално-продуктоекстензивен двустойностен растеж, когато материално-продуктоинтензивна е нематериално-реализираната-стойност, линията на балансирания двустойностен икономически растеж или, което е същото, линията на неутралноекстензивния двустойностен икономи-

чески растеж $ENGLTV_0$ се превърта в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка, до позицията $ENGLTV_1$, но с ъгъл, който е по-голям от ъгъла на аналогичното изменение при случая, когато относителните цени на стойностите се формират свободно. При новото състояние, породено от нарастването на материалния-продукт, точката на оптималното и ефективно разпределение на стойностите (точката на ефективността в стойност-микса) се измества от позицията E_{v0} до позицията E_{v1} (вече лежаща върху по новата линия на балансирания двустойностен икономически растеж $ENGLTV_1$). Движението на точката E_{v1} чертае **кривата на положителния материално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност по Рибчински, Т.*** (curve of the positive materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive immaterially-realized value according to Ribchinski) (в микр.) $PMSGTV_{MI}$.

Стойностно-бюджетна линия BLV_0 (която е допирателна на PPV_0 в точката E_{v0}) се отдалечава постъпателно от координатното начало до позицията BLV_1 и става допирателна на PPV_1 в точката E_{v1} . Постъпателното преместване на BLV_0 произтича от изискванията на теоремата на Т. Рибчински: да се запазят относителните стойностни цени, чиито отрицателни стойности задават отрицателния наклон на стойностно-бюджетната линия. Според теоремата на Т. Рибчински новата линия BLV_1 е успоредна на началната BLV_0 .

Специфичното за разглеждания случай на материално-продуктово-екстензивен нематериално-небалансиран двустойностен икономически растеж е: **първо**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на материалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} > P_{m0}/P_{n0}$), т.е. че относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се покачва, а относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт спада, **второ**, че съотношението между цените на стойностите остава постоянно ($V_{MV1}/V_{NV1} = V_{MV0}/V_{NV0}$), и **трето**, че равнището на *стойностно-интензионалната материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* се покачва ($m_1/n_1 > m_0/n_0$) и съответно на това спада равнището на *стойностно-интензионалната нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* ($n_1/m_1 < n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive materially-spending value economic growth) [подразбира се като *положителен материално-изразходващ про-*

дуктово-стойностен икономически растеж* (positive materially-spending productly-value economic growth) в *икономическото производство*] (*) – *материално-изразходващ стойностен икономически растеж*, при който *общата икономическа стойност на материалния икономически продукт m и нематериалния икономически продукт n* , взети заедно, нараства във времето; *положителен икономически растеж*, ситуиран в условията на *материално-изразходващ стойностен прогрес*; една от разновидностите на *материално-изразходващия стойностен икономически растеж*, както и на *екстензивностно-антинеутралния стойностен икономически растеж*. Конституира се при *динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция*.

При него *динамичната средна стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (което е съотношението между *динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт* и *динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт*) нараства във времето, т.е. когато

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} > 0,$$

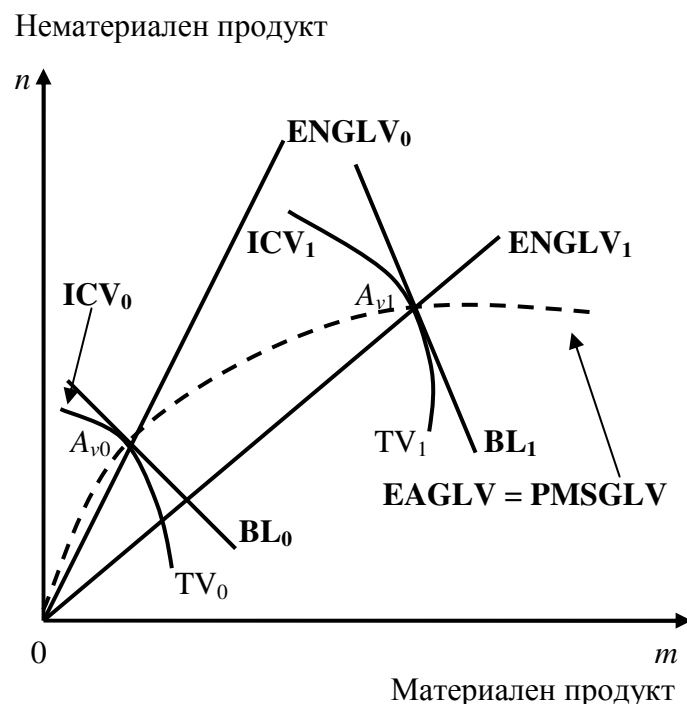
респ. *динамичната средна стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (което е съотношението между *динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт* и *динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт*) намалява във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *материалния икономически продукт*, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *нематериалния икономически продукт* (вж. *стойностно интензионирание на икономическите продукти*). В резултат на това се променят **относителните продуктови цени** (relative product prices), в т.ч. нараства **относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт** (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n и намалява **относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт** (relative price of immaterial

product to material economic product price), където P_m е **абсолютната цена на материалния продукт** (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е **абсолютната цена на нематериалния продукт** (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният материално-изразходващ стойностен икономически растеж е демонстриран е на фиг. 1 (в примера се предполага, че промяната на икономическите ингредиенти се извършва във времето t), където е представен чрез предвижването на точката A_{v0} (която е изходното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е m_0 единици, а този на нематериалния продукт е n_0 единици) до точката A_{v1} (която е крайното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е $m_1 > m_0$ единици, а този на нематериалния продукт е $n_1 > n_0$ единици). С ICV_0 е означена изходната **биматимна стойностна изоквантна икономическа крива** (вж. *екстензивностно-неутралният стойностен икономически растеж*) [тя е разновидност на *материално-нематериалната стойностна диспозиционна изоквантна икономическа линия* (последната същото като *биматимна стойностна изоквантна икономическа линия*) и е вид **стойностна крива на безразличието**], всяка една точка от която отговаря на едно и също (постоянно) количество на общата икономическа стойност TV_0 , но при съчетания между различни количества m и n на материалния и нематериалния продукт.

Фиг.1. Положителен материално-изразходващ
стойностен икономически растеж

С BL_0 е означена изходната **биматимна бюджетна икономическа линия*** [вж. *положителен екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж*) и *бюджетна линия (в микр.)*], всяка една точка от която отговаря на едно и също начално количество паричен доход I_0 (в началото на протичането на икономическия растеж), който (доход) се получава изцяло от продажбата на продуктите m_0 и n_0 при изходното положение. Наклонът dn/dm на линията BL_0 е определен от отрицателното значение $-P_{m0}/P_{n0}$ на съотношението между началните абсолютни цени P_{m0} и P_{n0} на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). С $ENGLV_0$ е означена изходната **права линия на биматимния екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж (също)**, която би се формирала, ако началните условия на разглежданата икономическа система биха останали непроменени. Тя е разновидност на **стойностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти*). Линията $ENGLV_0$ свързва продуктови комбинации с еднаква начална *пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериал-*

ния с материалния икономически продукт и се отличава с постоянна начална продуктова интензивност на стойностното икономическо интензиониране, ако не настъпваха промени в изходното положение на икономическата система.

Положителният материално-изразходващ стойностен икономически растеж увеличава равнището на общата стойност от TV_0 стойностни единици при изходното положение A_{v0} на TV_1 стойностни единици при крайното положение A_{v1} , при което изходната биматимна стойностна изоквантна икономическа крива ICV_0 се премества нарастващо нагоре и надясно до крайната си позиция ICV_1 . Всяка точка на кривата ICV_1 носи еднаква, но увеличена по размер (в сравнение с ICV_0) обща стойност TV_1 . Съответно на това изходната биматимна бюджетна икономическа линия BL_0 с начален паричен доход от I_0 единици се премества нарастващо нагоре и надясно до крайната си позиция BL_1 , всяка точка от която отговаря на повишен по размер (в сравнение с BL_0) краен паричен доход от I_1 единици, който се получава изцяло от продажбата на увеличените количества на продуктите m_1 и n_1 . Тя променя наклона си, който става по-стръмен към оста Om и вече е определен от отрицателното значение $-P_{m1}/P_{n1}$ на съотношението между крайните абсолютни цени P_{m1} и P_{n1} на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). Абсолютната цена на материалния продукт се покачва от P_{m0} на P_{m1} , което е в по-голяма степен от покачването на абсолютната цена на нематериалния продукт (тъй като количеството на материалния продукт нараства по-бързо от нарастването на количеството на нематериалния продукт), респ. абсолютната цена на нематериалния продукт се покачва от P_{n0} на P_{n1} , което е в по-малка степен от покачването на абсолютната цена на материалния продукт (тъй като количеството на нематериалния продукт нараства по-бавно от нарастването на количеството на материалния продукт), в резултат на което началната относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт P_{m0}/P_{n0} се увеличава до крайната относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт P_{m1}/P_{n1} (респ. началната относителна цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт P_{n0}/P_{m0} намалява до крайната относителна цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт P_{n1}/P_{m1}).

Изходната права линия на биматимния екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж $ENGLV_0$ се измества до крайната си позиция $ENGLV_1$. Линията $ENGLV_1$ свързва продуктови комбинации с еднаква крайна пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на немате-

риалния с материалния икономически продукт (по абсолютното си значение по-голяма и по алгебричното си значение по-малка от изходната пределна норма) и се отличава с постоянна крайна продуктова интензивност на стойностното икономическо интензиониране (съответстващи на условията, които се формират при приключването на разглеждания вид икономически растеж). Посочената по-горе точка A_{v1} е пресечна на правата линия $ENGLV_1$ и кривата ICV_1 . С протичането на икономическия растеж $ENGLV_1$ и ICV_1 се преместват едновременно и заедно с това се премества и тяхната пресечна A_{v1} . По този начин с движението си точката A_{v1} чертае забавено-покачващата се **линия на положителния материално-изразходващ стойностен икономически растеж*** (positive materially-spending value economic growth line) $PMSGVLV$, която е една от формите на проявление на **линията на екстензивностно-антинеутралния стойностен икономически растеж*** (extensitally-antineutral value economic growth line) $EAGLV$ и която в конкретния пример се реализира в дъгата $A_{v0}A_{v1}$, едновременно ограничена между $ENGLV_0$ и $ENGLV_1$ и между ICV_0 и ICV_1 .

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИНТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive materially-intensive economic growth) (**ки**) – във:

положителен материално-интензивен ползностен икономически растеж;

положителен материално-интензивен стойностен икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИНТЕНЗИВЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive materially-intensive utility economic growth) [подразбира се като *положителен материално-интензивен продуктово-ползностен икономически растеж** (positive materially-intensive productly-utility economic growth) в *икономическото потребление*] (*) – *материално-интензивен ползностен икономически растеж*, при който *общата икономическа ползност на материалния икономически продукт m и нематериалния икономически продукт n* , взети заедно, нараства във времето (вж. *ползностно интензиониране на икономическите продукти*); *положителен икономически растеж*, ситуиран в условията на *материално-интензивен ползностен прогрес*; една от разновидностите на *материално-интензивния ползностен икономически растеж*, както и на *интензивностно-антинеутралния ползностен икономически растеж*. Конституира се при динамичната двуп-

родуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция. При него динамичната пределна норма на полезно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт $MRSU_{nm}(t)$ намалява във времето, т.е.

$$\frac{dMRSU_{nm}(t)}{dt} < 0$$

(пределната полезностна интензивност на материалния икономически продукт расте по-бързо от пределната полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт), респ. динамичната пределна норма на полезно-еквивалентното заместване на материалния с нематериалния икономически фактор $MRSU_{mn}(t)$ се увеличава във времето, т.е.

$$\frac{dMRSU_{mn}(t)}{dt} > 0$$

(пределната полезностна интензивност на материалния икономически продукт расте по-бавно от пределната полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт). При положителния материално-интензивен полезностен икономически растеж пределната полезностна интензивност на материалния продукт (пределната полезност на материалния продукт) и пределната полезностна интензивност на нематериалния продукт (пределната полезност на нематериалния продукт) нарастват, като пределната полезностна интензивност на материалния продукт нараства в по-голяма степен от тази на нематериалния продукт. Предизвиканото от това намаление на пределната норма на полезно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния продукт при посочените условия предизвиква съответстващо на него нарастване на обема материалния продукт и намаление на обема на нематериалния продукт, но така че обемът на общата икономическа полезност на двата продукта се увеличава, а равнището на дохода остава постоянно.

Разновидности на нематериално-интензивния полезностен икономически растеж са нулевият нематериално-интензивен полезностен икономически растеж, отрицателният нематериално-интензивен полезностен икономически растеж и положителният нематериално-интензивен полезностен икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН МАТЕРИАЛНО-ИНТЕНЗИВЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive materially-intensive value economic growth)

growth) [подразбира се като *положителен материално-интензивен продуктово-стойностен икономически растеж** (positive materially-intensive productly-value economic growth) в икономическото производство] (*) – материално-интензивен стойностен икономически растеж, при който общата икономическа стойност на материалния икономически продукт m и нематериалния икономически продукт n , взети заедно, нараства във времето (вж. стойностно интензиониране на икономическите продукти); положителен икономически растеж, ситуиран в условията на материално-интензивен стойностен прогрес; една от разновидностите на материално-интензивния стойностен икономически растеж, както и на интензивностно-антинеутралния стойностен икономически растеж. Конституира се при динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция. При него динамичната пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт $MRSV_{nm}(t)$ намалява във времето, т.е.

$$\frac{dMRSV_{nm}(t)}{dt} < 0$$

(пределната стойностна интензивност на материалния икономически продукт расте по-бързо от пределната стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт), респ. динамичната пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на материалния с нематериалния икономически фактор $MRSV_{mn}(t)$ се увеличава във времето, т.е.

$$\frac{dMRSV_{mn}(t)}{dt} > 0$$

(пределната стойностна интензивност на материалния икономически продукт расте по-бавно от пределната стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт). При положителния материално-интензивен стойностен икономически растеж пределната стойностна интензивност на материалния продукт (пределната стойност на материалния продукт) и пределната стойностна интензивност на нематериалния продукт (пределната стойност на нематериалния продукт) нарастват, като пределната стойностна интензивност на материалния продукт нараства в по-голяма степен от тази на нематериалния продукт. Предизвиканото от това намаление на пределната норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния продукт при посочените условия предизвиква съответстващо на него нарастване на обема ма-

териалния продукт и намаление на обема на нематериалния продукт, но така че обемът на общата икономическа стойност на двата продукта се увеличава, а равнището на дохода остава постоянно.

Разновидности на нематериално-интензивния стойностен икономически растеж са *нулевият нематериално-интензивен стойностен икономически растеж*, *отрицателният нематериално-интензивен стойностен икономически растеж* и *положителният нематериално-интензивен стойностен икономически растеж*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive immaterially-spending economic growth) (**ки**) – във:

положителен нематериално-изразходващ полезностен икономически растеж;

положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуползностен икономически растеж (в микр.);

положителен нематериално-изразходващ стойностен икономически растеж;

положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж (в микр.).

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive immaterially-spending utility economic growth) [подразбира се като *положителен нематериално-изразходващ продуктово-ползностен икономически растеж** (positive immaterially-spending productly-utility economic growth) в *икономическото потребление*] (*) – *нематериално-изразходващ полезностен икономически растеж*, при който *общата икономическа ползност на материалния икономически продукт m и нематериалния икономически продукт n , взети заедно, нараства във времето*; *положителен икономически растеж*, ситуиран в условията на *нематериално-изразходващ полезностен прогрес*; една от разновидностите на *нематериално-изразходващия полезностен икономически растеж*, както и на *екстензивностно-антинеутралния полезностен икономически растеж*. Конституира се при динамичната *двупродуктова материално-нематериална ползностна диспозиционна икономическа функция*.

При него динамичната *средна ползностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната *средна ползностна интензивност на ма-*

териалния икономически продукт и динамичната средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт) намалява във времето, т.е. когато

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} < 0,$$

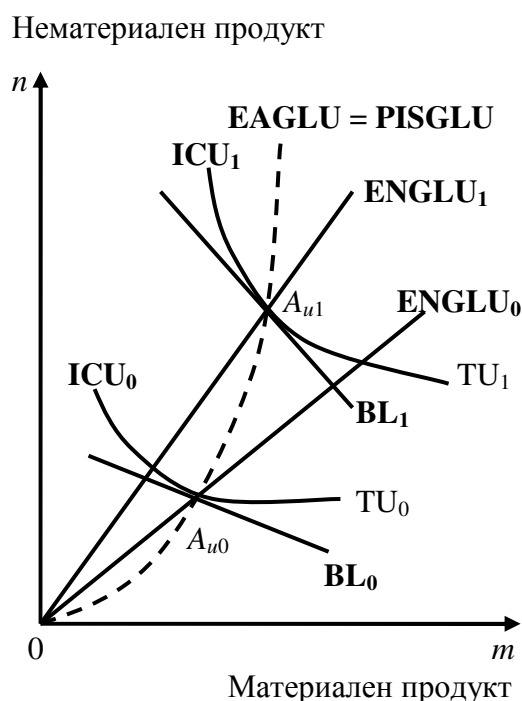
респ. динамичната средна полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт) нараства във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} > 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния икономически продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния икономически продукт (вж. полезностно интензиониране на икономическите продукти). В резултат на това се променят **относителните продуктови цени** (relative product prices), в т.ч. нараства **относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт** (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n и спада **относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт** (relative price of immaterial product to material economic product price), където P_m е **абсолютната цена на материалния продукт** (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е **абсолютната цена на нематериалния продукт** (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният нематериално-изразходващ полезен икономически растеж е демонстриран е на фиг. 1 (в примера се предполага, че промяната на икономическите ingrediente се извършва във времето t), където е представен чрез предвижването на точката A_{u0} (която е изходното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е m_0 единици, а този на нематериалния продукт е n_0 единици) до точката A_{u1} (която е крайното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е $m_1 > m_0$ единици, а този на нематериалния про-

дукт е $n_1 > n_0$ единици). С ICU_0 е означена изходната **биматимна полезностна изоквантна икономическа крива** (вж. *екстензивностно-неутралният полезен икономически растеж*) [тя е разновидност на *материално-нематериалната полезностна диспозиционна изоквантна икономическа линия* (последната същото като *биматимна полезностна изоквантна икономическа линия*) и е вид **полезностна крива на безразличието**], всяка една точка от която отговаря на едно и също (постоянно) количество на общата икономическа полезност TU_0 , но при съчетания между различни количества m и n на материалния и нематериалния продукт.

Фиг.1. Положителен нематериално-изразходващ полезен икономически растеж

С BL_0 е означена изходната **биматимна бюджетна икономическа линия*** [вж. *положителен екстензивностно-неутрален полезен икономически растеж*] и *бюджетна линия (в микр.)*, всяка една точка от която отговаря на едно и също начално количество паричен доход I_0 (в началото на протичането на икономическия растеж), който (доход) се изразходва изцяло за купуването на продуктите m_0 и n_0 при изходното положение. Наклонът dn/dm на линията BL_0 е определен от отрицателното значение $-P_{m0}/P_{n0}$ на съотношението между началните абсолютни цени P_{m0} и P_{n0} на материалния и нематериалния

продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). С $ENGLU_0$ е означена изходната права **линия на биматимния екстензивностно-неутрален полезностен икономически растеж** (*също*), която би се формирала, ако началните условия на разглежданата икономическа система биха останали непроменени. Тя е разновидност на **полезностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти*). Линията $ENGLU_0$ свързва продуктови комбинации с еднаква начална *пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт* и се отличава с постоянна начална продуктова интензивност на полезностното икономическо интензиониране, ако не настъпваха промени в изходното положение на икономическата система.

Положителният нематериално-изразходващ полезностен икономически растеж увеличава равнището на общата полезност от TU_0 полезностни единици при изходното положение A_{u0} на TU_1 полезностни единици при крайното положение A_{u1} , при което изходната биматимна полезностна изоквантна икономическа крива ICU_0 се премества нарастващо нагоре и надясно до крайната си позиция ICU_1 . Всяка точка на кривата ICU_1 носи еднаква, но увеличена по размер (в сравнение с ICU_0) обща полезност TU_1 . Съответно на това изходната биматимна бюджетна икономическа линия BL_0 с начален паричен доход от I_0 единици се премества нарастващо нагоре и надясно до крайната си позиция BL_1 , всяка точка от която отговаря на повишен по размер (в сравнение с BL_0) краен паричен доход от I_1 единици, който се изразходва изцяло за купуването на увеличените количества на продуктите m_1 и n_1 . Тя променя наклона си, който става по-стръмен към оста Om и вече е определен от отрицателното значение $-P_{m1}/P_{n1}$ на съотношението между крайните абсолютни цени P_{m1} и P_{n1} на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). Абсолютната цена на материалния продукт намалява от P_{m0} на P_{m1} , което е в по-малка степен от намаляването на абсолютната цена на нематериалния продукт (тъй като неговото количество нараства по-бавно от нарастването на количеството на нематериалния продукт), респ. абсолютната цена на нематериалния продукт намалява от P_{n0} на P_{n1} , което е в по-голяма степен от намаляването на абсолютната цена на материалния продукт (тъй като количеството на нематериалния продукт нараства по-бързо от нарастването на количеството на материалния продукт), в резултат

на което началната относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт P_{m0}/P_{n0} се увеличава до крайната относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт P_{m1}/P_{n1} (респ. началната относителна цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт P_{n0}/P_{m0} намалява до крайната относителна цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт P_{n1}/P_{m1}).

Изходната права линия на биматимния екстензивностно-неутрален полезен икономически растеж $ENGLU_0$ се измества до крайната си позиция $ENGLU_1$. Линията $ENGLU_1$ свързва продуктови комбинации с еднаква крайна пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт (по абсолютното си значение по-малка и по алгебричното си значение по-голяма от изходната пределна норма) и се отличава с постоянна крайна продуктова интензивност на полезностното икономическо интензиониране (съответстващи на условията, които се формират при приключването на разглеждания вид икономически растеж). Посочената по-горе точка A_{u1} е пресечна на правата линия $ENGLU_1$ и кривата ICU_1 . С протичането на икономическия растеж $ENGLU_1$ и ICU_1 се преместват едновременно и заедно с това се премества и тяхната пресечна A_{u1} . По този начин с движението си точката A_{u1} чертае забавено-покачващата се **линия на положителния нематериално-изразходващ полезен икономически растеж*** (positive immaterially-spending utility economic growth line) $PMSGLU$, която е една от формите на проявление на **линията на екстензивностно-антинеутралния полезен икономически растеж*** (extensitally-antineutral utility economic growth line) $EAGLU$ и която в конкретния пример се реализира в дъгата $A_{u0}A_{u1}$, едновременно ограничена между $ENGLU_0$ и $ENGLU_1$ и между ICU_0 и ICU_1 .

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.) (в общото микроикономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото потребление) (*) – нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж, при който общите икономически полезности на полезностно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. *полезностно интензиониране на икономическите продукти*). Изследва се с чрез динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция,

като продуктивният микс е представен от двойка от *материален икономически продукт* m и *нематериален икономически продукт* n . Той е една от разновидностите на **нематериално-изразходващия продуктово-двуполезна икономически растеж*** (immaterially-spending productly-two-utility economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.), при който динамичната средна *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната *средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт* и динамичната *средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт*) нараства във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} > 0,$$

респ. когато динамичната средна *полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната средна полезностна интензивност на материалния икономически продукт и динамичната средна полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт) намалява във времето, т.е. когато

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт. Това положение се дължи на обстоятелството, че: **първо**, обемът на материалния продукт $m(t)$ нараства в по-голяма степен от нарастването на обема на нематериалния продукт $n(t)$ (частен случай на това положение е запазването на обема на нематериалния продукт), или, **второ**, обемът на материалния продукт $m(t)$ намалява в по-малка степен от намаляването на обема на нематериалния продукт $n(t)$ (частен случай на това положение е запазването на обема на материалния продукт), или, **трето**, обемът на материалния продукт $m(t)$ расте, а обемът на нематериалния продукт $n(t)$ намалява].

Представлява продуктово-двуполезна икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа полезност*** (materially-realized economic utility) TU_M , (положителен растеж

на общата полезност TU_M на потребени *икономически продукти* в *икономическата единица* потребител М, която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа полезност*** (immaterially-realized economic utility) TU_N , (положителен растеж на общата полезност TU_N на потребени *икономически продукти* в *икономическата единица* потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N), от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват, при променяща се динамична *пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация* (в микр.) [подразбира се като променяща *пределна норма на продуктово-еквивалентната полезностна трансформация* (в микр.)], в частност при променяща се *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната полезност с материално-реализирана икономическа полезност* (респ. при променяща се *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната полезност с нематериално-реализирана икономическа полезност*) (последното означава, че общите полезности на двете икономически единици се променят в различни пропорции).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive bimatimary immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.). При него **относителните продуктови цени** (relative product prices) се променят, в т.ч. (1) **относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт** (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n се покачва [тъй като материалният продукт $m(t)$ нараства по-бавно от нарастването на нематериалният продукт $n(t)$, респ. материалният продукт $m(t)$ намалява по-бързо от намаляването на нематериалният продукт $n(t)$], и (2) **относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт** (relative price of immaterial product to material economic product price) спада (поради същата причина), където P_m е **абсолютната цена на материалния продукт** (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е **абсолютната цена на нематериалния продукт** (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж е еднопродуктообусловен, тъй като при него обемите на продуктите в обществен обхват се променят в полза на нематериалния продукт, и е небалансиран (наричан още несбалансиран), тъй като при посочените обстоятелства и при липса на промени в потребителските предпочитания общите ползности на двете икономически единици нарастват в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означае още като **положителен нематериално-продуктовообусловен материално-продуктовонебалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive immaterially-product-induced materially-product-disbalanced bimatimary-two-utility economic growth). Той е една от формите на **положителния еднопродуктовообусловения небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive single-product-induced disbalanced bimatimary-two-utility economic growth) или, което е същото, на **положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-utility economic growth). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двуполезностен икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на потребителните възможности. Така че **положителният несиметричен биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive asymmetric bimatimary-two-utility economic growth) е само другото наименование на положителния еднопродуктовообусловен небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж

При анализа на положителния биматимен еднопродуктовообусловен (т.е. на положителния биматимен антинеутрален) небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж се използват понятията за **материално-интензивна икономическа ползност** [същото като **нематериално-продуктовоинтензивна икономическа ползност*** (immaterially-productly-intensive economic utility)] и **нематериално-интензивна икономическа ползност** [същото като **ненематериално-продуктовоинтензивна икономическа ползност*** (immaterially-productly-intensive economic utility)], както и за **материално-неинтензивна икономическа ползност** [същото като **материално-продуктовонеинтензивна икономическа ползност*** (materially-productly-unintensive economic utility)] и **нематериално-неинтензивна икономическа ползност** [същото като **нематериално-продуктовонеинтензивна икономическа ползност*** (immaterially-productly-unintensive economic utility)].

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на нематериалния продукт се разпределя между индуцирането на нематериално-интензивната (нематериално-продуктовоинтензивната) обща полезност и нематериално-неинтензивната (нематериално-продуктовонеинтензивната) обща полезност при **положителния биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуползностен икономически растеж** в условията на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* и която е в полза на нематериално-интензивната (нематериално-продуктовоинтензивната) полезност, зависи от съотношението между *ползностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт* (респ. от съотношението между *ползностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт*) при формирането на обемите на общите полезности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на нематериално-интензивната (на нематериално-продуктовоинтензивната) обща полезност и на нематериално-неинтензивната (и на нематериално-продуктовонеинтензивната) обща полезност.

Различието в темповете, с които се променят обемите на материално-реализираната полезност TU_M и нематериално-реализираната полезност TU_N при положителния нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуползностен икономически растеж, предизвикват промяна в **относителна цена на материално-реализираната полезност към цената на нематериално-реализираната икономическа полезност*** (relative price of materially-realized utility to immaterially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението V_{MU}/V_{NU} между абсолютните цени V_{MU} и V_{NU} на материално-реализираната и нематериално-реализираната полезност, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), или, съответстваща на това промяна в **относителна цена на нематериално-реализираната полезност към цената на материално-реализираната икономическа полезност*** (relative price of immaterially-realized utility to materially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението V_{NU}/V_{MU} между абсолютните цени V_{NU} и V_{MU} на нематериално-реализираната и материално-реализираната полезност [вж. *цена на ползността (в микр.)*].

Възприето е положителният биматимен еднопродуктообусловен (положителният биматимен антинеутрален) небалансиран биматимно-двуползностен икономически растеж да се определя като небалансиран по отношение на продуктовонеинтензивната полезност. Затова **положителният нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуползностен икономически рас-**

теж (т.е. *положителният нематериално-продуктовообусловен материално-продуктовонебалансиран биматимно-двуполезна икономически растеж*) е небалансиран по отношение на нематериално-неинтензивната (на нематериално-продуктовонеинтензивната) полезност.

За улеснение предполагаме, че при положителния биматимен продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж едната обща полезност е нематериално-продуктовоинтензивната, а другата – материално-продуктовоинтензивната. От което следва, че нематериално-продуктовоинтензивната полезност е нематериално-продуктовонеинтензивна, а материално-продуктоинтензивната полезност е материално-продуктовонеинтензивна. Тогава разновидности на положителния нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж са *положителният нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност (в микр.)* (когато нематериално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната полезност) и *положителният нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност (в микр.)* (когато нематериално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната полезност).

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА МАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА ПОЛЕЗНОСТ* (positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized utility) (в микр.) (в *общото микроикономическо равновесие*, в *икономиката на благосъстоянието* и в *икономическото потребление*) (*) – *нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност*, при който *общите икономически полезности* на *полезностно-интензионираните икономически продукти* нарастват във времето (вж. *полезностно интензиониране на икономическите продукти*) и нематериално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната *обща икономическа полезност*. Изследва се с *чрез динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция*, като *продуктивният микс* е представен от двойка от *материален икономически продукт t* и *нематериален икономически*

продукт n . Той е една от разновидностите на **нематериално-изразходващия продуктово-двуполезна икономически растеж*** (immaterially-spending productly-two-utility economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.). При него динамичната средна *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност* на материалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна *полезностна интензивност* на нематериалния икономически продукт и динамичната средна *полезностна интензивност* на материалния икономически продукт) нараства във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} > 0,$$

респ. когато динамичната средна *полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност* на нематериалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна *полезностна интензивност* на материалния икономически продукт и динамичната средна *полезностна интензивност* на нематериалния икономически продукт) намалява във времето, т.е. когато

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

Представлява продуктово-двуполезна икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа полезност*** (materially-realized economic utility) TU_M , (положителен растеж на *общата икономическа полезност* TU_M на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител M , която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа полезност*** (immaterially-realized economic utility) TU_N , (положителен растеж на *общата икономическа полезност* TU_N на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител N , която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N), от които две икономически единици M и

Н се състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната полезност с материално-реализирана икономическа полезност* (респ. при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната полезност с нематериално-реализирана икономическа полезност*) (което означава, че с протичането на нематериално-изразходващия икономически растеж общата материално реализирана полезност нараства по-бързо от нарастването на общата нематериално реализирана полезност).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност*** (positive bimatimary immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized utility) (в микр.). При него *относителните продуктови цени* (relative product prices) се променят, в т.ч. (1) *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n се покачва [тъй като материалният продукт $m(t)$ нараства по-бавно от нарастването на нематериалният продукт $n(t)$, респ. материалният продукт $m(t)$ намалява по-бързо от намаляването на нематериалният продукт $n(t)$], и (2) *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price) спада (поради същата причина), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктово-интензивна материално-реализирана полезност е еднопродуктообусловен, тъй като при него обемите на продуктите в обществен обхват се променят в полза на нематериалния продукт, и е небалансиран, тъй като при посочените обстоятелства и при липса на промени в потребителските предпочитания общите полезности на двете икономически единици също се променят

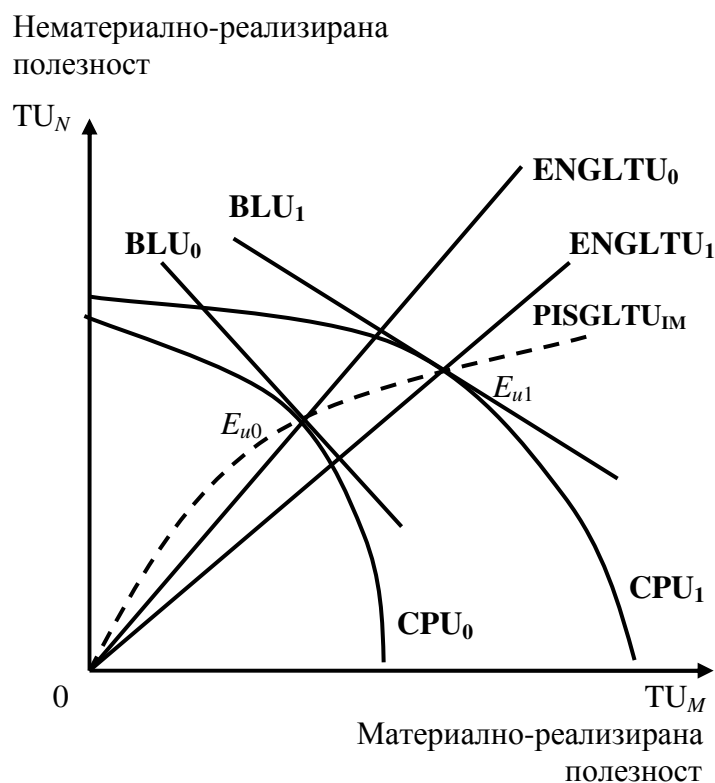
в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означава още като *положителен нематериално-продуктовообусловен материално-продуктовонебалансиран биматимно-двуполезна икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност** (positive immaterially-product-induced materially-product-disbalanced bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized utility). Той е една от формите на *положителния еднопродуктовообусловен небалансиран биматимно-двуполезна икономически растеж при нематериално-продуктово-интензивна материално-реализирана полезност** (positive single-product-induced disbalanced bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized utility) или, което е същото, на *положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двуполезна икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized utility). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двуполезна икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на потребителните възможности.

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на нематериалния продукт се разпределя между индуцирането на нематериално-интензивната (нематериално-продуктовоинтензивната) обща полезност и нематериално-неинтензивната (нематериално-продуктовонеинтензивната) обща полезност при *положителния биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност* в условията на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* и която е в полза на нематериално-интензивната (нематериално-продуктовоинтензивната) материално-реализирана полезност, зависи от съотношението между *полезностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт* (респ. от съотношението между *полезностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт*) при формирането на обемите на общите полезности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на нематериално-интензивната (на нематериално-продуктово-интензивната) материално-реализирана обща полезност и на нематериално-неинтензивната (и на немате-

риално-продуктовонеинтензивната) нематериално-реализирана обща полезност.

Тъй като при разглеждания вид икономически растеж материално-реализираната полезност расте по-бързо от нематериално-реализираната, това предизвиква намаляване на **относителната цена на материално-реализираната полезност към цената на нематериално-реализираната икономическа полезност*** (relative price of materially-realized utility to immaterially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението V_{MU}/V_{NU} между спадащата абсолютна цена V_{MU} на материално-реализираната полезност и покачващата се абсолютна цена на нематериално-реализираната полезност V_{NU} , респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства увеличаване на **относителната цена на нематериално-реализираната полезност към цената на материално-реализираната икономическа полезност*** (relative price of immaterially-realized utility to materially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението V_{NU}/V_{MU} между покачващата се абсолютна цена V_{NU} на нематериално-реализираната полезност и спадащата абсолютна цена на материално-реализираната полезност V_{MU} [вж. *цена на полезността (в микр.)*].

Положителният биматимен еднопродуктообусловен (биматимният анти-неутрален) небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност се определя като небалансиран по отношение на продуктовонеинтензивната полезност. Затова **положителният нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност** (т.е. **положителният нематериално-продуктовообусловен материално-продуктово-небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност**) е небалансиран по отношение на материално-неинтензивната (на материално-продуктовонеинтензивната) полезност.

Фиг.1. Положителен биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите полезности (на М-полезността и N-полезността). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на общите полезности E_{u0} , която е ефективна в полезност-микса. Тя задава началните значения на двете полезности TU_{M0} и TU_{N0} . Нейното крайно състояние е означено с точката E_{u1} , която също е ефективна в полезност-микса и която задава крайните значения на полезностите TU_{M1} и TU_{N1} . Точката E_{u0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на потребителните възможности*** (bimatimary consumption possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на полезностно-потребителните възможности*** (bimatimary utility-consumption possibility curve) (в микр.)] CPU_0 {тя е разновидност на *кривата на потребителните възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на полезностно-потребителните възможности (в микр.)*]} и (2) началната **биматимна полезностно-бюджетна линия*** (bimatimary utility-budget line) (в микр.)

BLU₀ [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на потребителните възможности (на полезностно-потребителните възможности) **CPU₀** отговаря комбинация от равнища на общите полезности TU_M и TU_N от двата вида (на М-полезността и N-полезността) при пълно и ефективно използване (потребление) на ограничените продукти, чиито обеми при началното състояние са m_0 единици за материалния продукт и n_0 единици за нематериалния продукт. Тъй като с движението на точка по кривата линия **CPU₀** не се променя положението за пълно и ефективно използване на ограничените продукти, тя е също начална **линия на нулевия двуполезностен икономически растеж*** (zero utility economic growth line) (в микр.).

На всяка точка от началната биматимна полезностно-бюджетна линия **BLU₀** отговаря комбинация от равнища на общата полезност TU_M и TU_N при пълно изразходване на определен изходен лимит от доходи I_0 в обществен мащаб. Затова на началната полезностно-бюджетна линия **BLU₀** съответствува равенството

$$I_0 = V_{MU0} \cdot TU_{M0} + V_{NU0} \cdot TU_{N0}$$

парични единици. Наклонът dTU_N/dTU_M на правата линия **BLU₀** (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материално-реализираната полезност TU_M и на нематериално-реализираната полезност TU_N) е определен от отрицателното значение $-V_{MU0}/V_{NU0}$ на началната **относителна цена на материално-реализираната полезност към цената на нематериално-реализираната икономическа полезност*** (relative price of materially-realized utility to immaterially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението между началните абсолютни цени V_{MU0} и V_{NU0} на материално-реализираната и нематериално-реализираната полезност, респ. между техните изходни ценови индекси (между изходните абсолютни равнища на техните цени), като самите изходни абсолютни цени са постоянни (в рамките на **BLU₀**) [вж. *цена на полезността (в микр.)*].

С **ENGLTU₀** е означена началната права **линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-utility economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на **полезностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на полезностното*

интензиониране на икономическите продукти). При началното състояние на икономическата система правата линия $ENGLTU_0$ свързва полезностни комбинации с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната полезност с материално-реализирана икономическа полезност* (респ. с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната полезност с нематериално-реализирана икономическа полезност*), както и продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт*.

При положителния нематериално-изразходващ двуполезностен икономически растеж материалният продукт нараства в по-малка степен, отколкото е нарастването на нематериалния продукт. Тук се разглежда случай, при който обемът на материалният продукт се запазва ($m_1 = m_0$), а обемът на нематериалния продукт нараства от n_0 на n_1 , така че $m_1/m_0 < n_1/n_0$. В резултат на това началното състояние 0 на икономическата система, в т.ч. и на общото микроикономическо пазарно равновесие, се трансформира в състояние 1. Тъй като нематериално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната полезност, по-голямата част от прираста на нематериалния продукт се насочва към нейното формиране. В резултат на това границата на потребителните възможности CPU_0 се премества несиметрично-нарастващо надясно и нагоре до крайната позиция CPU_1 , чийто наклон при равни координати става по-малък (по-полегат) към оста OU_A . Единичните полезности на двата продукта (при постоянни други условия) се запазват на същите равнища, но *пределната икономическа полезност* на нематериалния продукт намалява поради нарастването на неговия обем.

Затова при постоянни други условия нарастват обемите на общите полезности на двете икономически единици, съответно на материално-реализираната полезност от TU_{M0} на TU_{M1} полезностни единици и на нематериално-реализираната полезност от TU_{N0} на TU_{N1} полезностни единици но с темпове, по-малки от този, с който се е увеличил обемът на нематериалния продукт. Темпът на нарастването индуцирането на нематериално-продуктовоинтензивната материално-реализирана полезност е по-голям от този на нарастването на индуцирането на нематериално-продуктовоинтензивната нематериално-реализирана полезност. Затова

$$TU_{N1}/TU_{N0} < TU_{M1}/TU_{M0} < m_1/m_0.$$

При положителния нематериално-изразходващ двуполезностен микроикономически растеж, когато нематериално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната-полезност, началната линия на балансирувания двуполезностен икономически растеж или, което е същото, началната линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж $ENGLTU_0$ се превърта в посока на движението на часовниковата стрелка до крайната си позиция $ENGLTU_1$. Това показва, че в началното състояние на икономическата система, когато материално-реализираната полезност е нематериално-продуктовоинтензивната, началната линия $ENGLTU_0$ на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж разделя положителния квадрант на координатната система на две части – на (1) **област на нематериално-изразходващия продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна полезност*** (area of the immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive utility) (в микр.) (която се разполага откъм страната на нематериално-продуктовоинтензивната полезност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на материално-реализираната-полезност), и (2) **област на материално-изразходващия продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна полезност*** (area of the materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive utility) (в микр.) (която се разполага откъм страната на материално-продуктовоинтензивната полезност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на нематериално-реализираната-полезност).

По отношение на началното състояние на системата линията $ENGLTU_1$ се разполага в **областта на нематериално-изразходващия продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна полезност** (която е **материално-реализираната полезност**). При новото състояние, породено от нарастването на нематериалния продукт (и изобщо от положителния растеж), точката на оптималното и ефективното разпределение на общите полезности (точката на ефективността в полезност-микса) се измества от позицията E_{u0} (лежаща върху началната линия на балансирувания двуполезностен микроикономически растеж $ENGLTU_0$) до позицията E_{u1} (лежаща върху новата, т.е. върху крайната линия на балансирувания двуполезностен микроикономически растеж $ENGLTU_1$). Полезностно-бюджетната BLU_0 се отдалечава от координатното начало до позицията BLU_1

и става допирателна на границата на потребителните възможности CPU_1 в точката E_{u1} . Новата бюджетна линия BLU_1 е по-полегата от началната BLU_0 , тъй като изпреварващото нарастване на общата материално-реализирана М-полезност в сравнение с това на общата нематериално-реализирана N-полезност (тъй като материално-реализираната М-полезност е нематериално-продуктовоинтензивната) променя съотношението между цената на материално-реализираната М-полезност и цената на нематериално-реализираната N-полезност в полза на цената на N-полезността. На новата (крайната) ползено-бюджетна линия BLU_1 съответствува равенството $I_1 = V_{MU1} \cdot TU_{M1} + V_{NU1} \cdot TU_{N1}$ парични единици.

От точките E_{u0} , E_{u1} , ... се построява кривата на ефективността в ползност-микса, която при възприетите предпоставки е **кривата на положителния нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуползностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана ползност*** (curve of the positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized utility) (в микр.) **PISGLTU_{IM}**. Тъй като нематериално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната ползността, кривата **PISGLTU_{IM}** е забавено нарастваща. При постигната ефективност в ползност-микса пределните норми на еквивалентната (на продуктоеквивалентната) продуктово-ползностната трансформация към точките E_{u0} , E_{u1} , ... са изравнени с пределните норми на ползностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти. Това е индикатор, че въпросните точки изграждат **микроикономическа динамична офертна крива на ползностите*** (utility microeconomic dynamic offer curve).

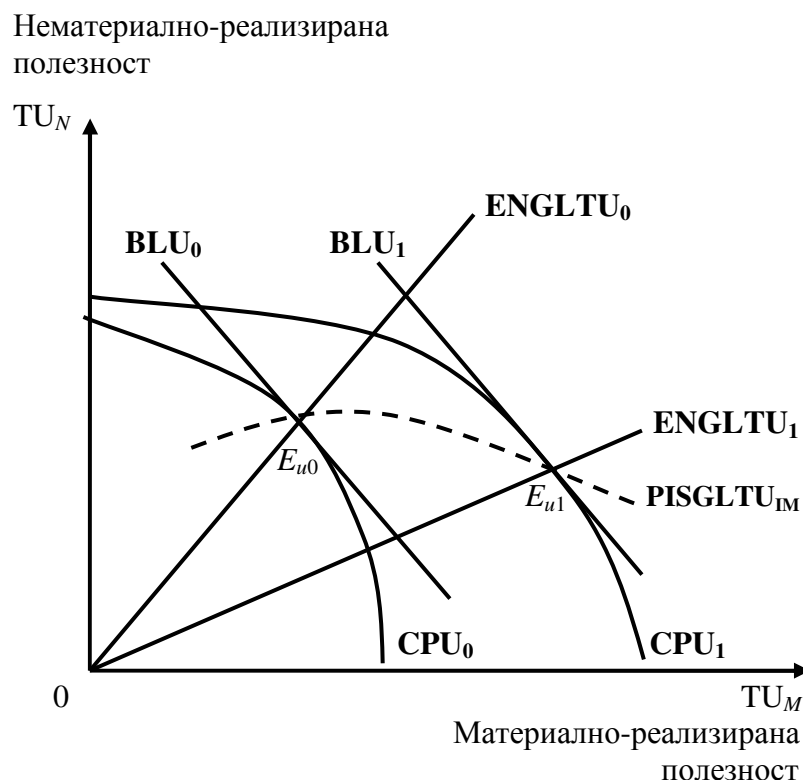
Разглежданият тук **положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуползностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана ползност** е нематериално-продуктовообусловен нематериално-продуктовонебалансиран. Специфичното за него е, **първо**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на материалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} > P_{m0}/P_{n0}$), т.е. че относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се покачва, респ. относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се спада, и, **второ**, че съотношението между цените на ползностите нараства в полза на нематериално-реализираната ползност (на N-ползността) ($V_{MU1}/V_{NU1} < V_{MU0}/V_{NU0}$), т.е. че относителната цена на нематериално-реализираната ползност (на N-ползността) към цената на материално-

реализираната полезност (на М-полезността) се повишава, респ. относителната цена на материално-реализираната полезност (на М-полезността) към цената на нематериално-реализираната полезност (на N-полезността) се понижава. Равнището на средната *полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* се спада ($m_1/n_1 < m_0/n_0$), респ. спада равнището на средната *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* се покачва ($n_1/m_1 > n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА МАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА ПОЛЕЗНОСТ ПО РИБЧИНСКИ, Т.* (positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized utility according to Ribchinski) (в микр.) (в общото микроикономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото потребление) (*) – *нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност* (вж.), при който общите икономически полезности на полезностно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. *полезностно интензиониране на икономическите продукти*) и нематериално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната *обща икономическа полезност* и към който е приложена **теоремата на Рибчински, Т.** (в макр.), изискваща постоянно съотношение между цените на полезностите (постоянни относителни цени на полезностите) [вж. *цена на полезността* (в микр.)]. Изследва се чрез динамичната *продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция*, като продуктивният микс е представен от двойка от материален икономически продукт *m* и нематериален икономически продукт *n*. Той е една от разновидностите на **нематериално-изразходващия продуктово-двуполезностен икономически растеж*** (immaterially-spending productly-two-utility economic growth) и на **екстензивно-антинеутралния продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.).

При анализа на положителения нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност и при постоянни

относителни цени на полезностите приемаме, че нематериалният продукт расте от n_0 на n_1 единици, а материалният продукт запазва своето равнище ($m_1 = m_0$). Тъй като е нематериално-продуктоинтензивна, нарастването на материално-реализираната полезност TU_M привлича прираста на нематериалния продукт, в резултат на което *кривата на потребителните възможности (в микр.)* CPU_0 [подразбирана като *крива на полезно-потребителните възможности (в микр.)*] се премества повишаващо надясно и нагоре до позицията CPU_1 , чийто наклон при равни координати става по-малък (по-полегат) към оста TU_M (фиг. 1). Кривата CPU_1 е идентична с тази при случая, когато относителните цени на полезностите се формират свободно. При постоянни други условия *пределните икономически полезности* на двата продукта се запазват на същите равнища, но пределната полезност на нематериалния продукт намалява поради нарастването на неговия обем. За разлика от случая, когато относителните цени на полезностите формират свободно, тук (при положение че нематериално-продуктоинтензивна е материално-реализираната полезност) не само че цялата част от прираста на нематериалния-продукт се насочва към нейното формиране, но и част от нематериалния продукт, участвувал до този момент в образуването на общата нематериално-реализирана полезност, също се пренасочва към формирането на общата материално-реализирана полезност.

Фиг.1. Положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктоинтензивна материално-реализирана полезност по Т. Рибчински

Затова при постоянни други условия нараства само обемът на нематериално-продуктоинтензивната полезност (материално-реализираната-полезност) – от TU_{M0} на TU_{M1} единици. Пропорцията на този растеж е по-голяма от пропорцията на нарастването на нематериалния продукт и следователно по-голяма от пропорцията на нарастването на обема на материално-реализираната полезност при случая, когато относителните полезностни цени се формират свободно. Едновременно с това (отново за разлика от посочения случай) намалява обемът на нематериално-продуктоинтензивната полезност (материално-реализираната полезността) – от TU_{N0} на TU_{N1} единици.

При положителния нематериално-продуктоекстензивен двуполезностен растеж, когато нематериално-продукто-интензивна е материално-реализираната-полезност, линията на балансирания двуполезностен икономически растеж или, което е същото, линията на неутралноекстензивния двуполезностен икономически растеж **ENGLTU₀** се превърта в посока на движението на часовниковата стрелка до позицията **ENGLTU₁**, но с ъгъл, който е по-

голям от ъгъла на аналогичното изменение при случая, когато относителните цени на полезностите се формират свободно. При новото състояние, породено от нарастването на нематериалния-продукт, точката на оптималното и ефективно разпределение на полезностите (точката на ефективността в полезност-микса) се измества от позицията E_{u0} до позицията E_{u1} (вече лежаща върху по новата линия на балансираня двуполезностен икономически растеж **ENGLTU₁**). Движението на точката E_{u1} чертае **кривата на положителния нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана полезност по Рибчински, Т.*** (curve of the positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized utility according to Ribchinski) (в микр.) **PISGLTU_{IM}**.

Полезностно-бюджетна линия **BLU₀** (която е допирателна на **CPU₀** в точката E_{u0}) се отдалечава постъпателно от координатното начало до позицията **BLU₁** и става допирателна на **CPU₁** в точката E_{u1} . Постъпателното преместване на **BLU₀** произтича от изискванията на теоремата на Т. Рибчински: да се запазят относителните полезностни цени, чиито отрицателни стойности задават отрицателния наклон на полезностно-бюджетната линия. Според теоремата на Т. Рибчински новата линия **BLU₁** е успоредна на началната **BLU₀**.

Специфичното за разглеждания случай на нематериално-продуктово-екстензивен материално-небалансиран двуполезностен икономически растеж е: **първо**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на материалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} > P_{m0}/P_{n0}$), т.е. че относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се повишава, а относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се понижава, **второ**, че съотношението между цените на полезностите остава постоянно ($V_{MU1}/V_{NU1} = V_{MU0}/V_{NU0}$), и **трето**, че равнището на *полезностно-интензионалната материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* се спада ($m_1/n_1 < m_0/n_0$) и съответно на това се покачва равнището на *полезностно-интензионалната нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* ($n_1/m_1 > n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА НЕМАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА ПОЛЕЗНОСТ* (positive immaterially-spending productly-

bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive immaterially-realized utility) (в микр.) (в *общото микроикономическо равновесие*, в *икономиката на благосъстоянието* и в *икономическото потребление*) (*) – *нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност*, при който *общите икономически полезности на полезно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето* (вж. *полезностно интензиониране на икономическите продукти*) и нематериално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната *обща икономическа полезност*. Изследва се с *чрез динамичната продуктово-полезностна диспозиционна икономическа функция*, като *продуктовият микс е представен от двойка от материален икономически продукт m и нематериален икономически продукт n* . Той е една от разновидностите на **нематериално-изразходващия продуктово-двуполезна икономически растеж*** (immaterially-spending productly-two-utility economic growth) и на **екстензивностно-анти-неутралния продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-utility economic growth) (в микр.). При него динамичната *средна полезно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната *средна полезно-интензивност на нематериалния икономически продукт* и динамичната *средна полезно-интензивност на материалния икономически продукт*) нараства във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} > 0,$$

респ. когато динамичната *средна полезно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната *средна полезно-интензивност на материалния икономически продукт* и динамичната *средна полезно-интензивност на нематериалния икономически продукт*) намалява във времето, т.е. когато

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

Представлява продуктово-двуполезностен икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа полезност*** (materially-realized economic utility) TU_M , (положителен растеж на *общата икономическа полезност* TU_M на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител М, която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа полезност*** (immaterially-realized economic utility) TU_N , (положителен растеж на *общата икономическа полезност* TU_N на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N), от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната полезност с материално-реализирана икономическа полезност* (респ. при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната полезност с нематериално-реализирана икономическа полезност*) (което означава, че с протичането на нематериално-изразходващия икономически растеж общата материално реализирана полезност нараства по-бавно от нарастването на общата нематериално реализирана полезност).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност*** (positive bimatimary immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive immaterially-realized utility) (в микр.). При него *относителните продуктови цени* (relative product prices) се променят, в т.ч. (1) *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n се покачва [тъй като материалният продукт $m(t)$ нараства по-бавно от нарастването на нематериалният продукт $n(t)$, респ. материалният продукт $m(t)$ намалява по-бързо от намаляването на нематериалният продукт $n(t)$], и (2)

относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт (relative price of immaterial product to material economic product price) спада (поради същата причина), където P_m е **абсолютната цена на материалния продукт** (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е **абсолютната цена на нематериалния продукт** (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност е еднопродукто-обусловен, тъй като при него обемите на продуктите в обществен обхват се променят в полза на нематериалния продукт, и е небалансиран, тъй като при посочените обстоятелства и при липса на промени в потребителските предпочитания общите полезности на двете икономически единици също се променят в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означаи още като **положителен нематериално-продуктовообусловен материално-продуктовонебалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност*** (positive immaterially-product-induced materially-product-disbalanced bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive immaterially-realized utility). Той е една от формите на **положителния еднопродуктовообусловен небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност*** (positive single-product-induced disbalanced bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive immaterially-realized utility) или, което е същото, на **положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност*** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive immaterially-realized utility). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двуполезностен икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на потребителните възможности.

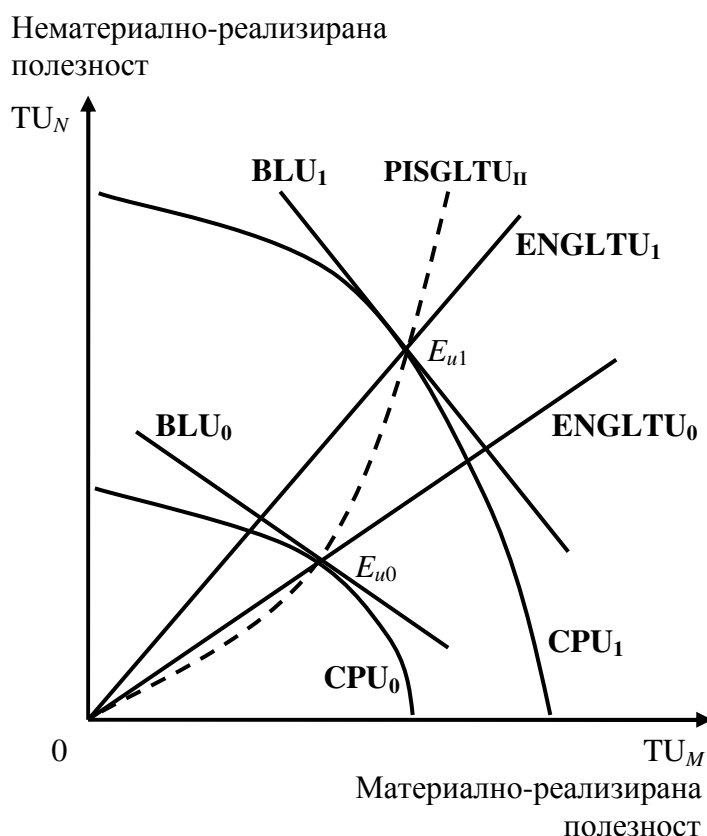
Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на нематериалния продукт се разпределя между индуцирането на нематериално-интензивната (нематериално-продуктовоинтензивната) обща полезност и нематериално-неинтензивната (нематериално-продуктовонеинтензивната) обща

полезност при *положителния биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуползностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност* в условията на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* и която е в полза на нематериално-интензивната (нематериално-продуктовоинтензивната) нематериално-реализирана полезност, зависи от съотношението между *полезностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт* (респ. от съотношението между *полезностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт*) при формирането на обемите на общите полезности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на нематериално-интензивната (на нематериално-продуктовоинтензивната) нематериално-реализирана обща полезност и на нематериално-неинтензивната (и на нематериално-продуктовонеинтензивната) материално-реализирана обща полезност.

Тъй като при разглеждания вид икономически растеж нематериално-реализираната полезност расте по-бързо от материално-реализираната, това предизвиква нарастване на *относителната цена на материално-реализираната полезност към цената на нематериално-реализираната икономическа полезност** (relative price of materially-realized utility to immaterially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението V_{MU}/V_{NU} между покачващата се абсолютна цена V_{MU} на материално-реализираната полезност и спадащата абсолютна цена на нематериално-реализираната полезност V_{NU} , респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства намаляване на *относителната цена на нематериално-реализираната полезност към цената на материално-реализираната икономическа полезност** (relative price of immaterially-realized utility to materially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението V_{NU}/V_{MU} между спадащата абсолютна цена V_{NU} на нематериално-реализираната полезност и покачващата се абсолютна цена на материално-реализираната полезност V_{MU} [вж. *цена на полезността (в микр.)*].

Положителният биматимен еднопродуктообусловен (биматимният анти-неутрален) небалансиран биматимно-двуползностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност се определя като небалансиран по отношение на продуктовонеинтензивната полезност. Затова *положителният нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуползностен икономически растеж при немате-*

риално-продуктоинтензивна нематериално-реализирана полезност (т.е. положителният нематериално-продуктообусловен материално-продуктово-небалансиран биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктоинтензивна нематериално-реализирана полезност) е небалансиран по отношение на нематериално-неинтензивната (на нематериално-продуктовонеинтензивната) полезност.

Фиг.1. Положителен биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктоинтензивна нематериално-реализирана полезност

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите полезности (на М-полезността и N-полезността). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на общите полезности E_{u0} , която е ефективна в полезност-микса. Тя задава началните значения на двете полезности TU_{M0} и TU_{N0} . Нейното крайно състояние е означено с точката E_{u1} , която също е ефективна в полезност-микса и която задава крайните значения

на полезностите TU_M и TU_N . Точката E_{u0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на потребителните възможности*** (bimatimary consumption possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на полезно-потребителните възможности*** (bimatimary utility-consumption possibility curve) (в микр.)] CPU_0 {тя е разновидност на *кривата на потребителните възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на полезно-потребителните възможности (в микр.)*]} и (2) началната **биматимна полезно-бюджетна линия*** (bimatimary utility-budget line) (в микр.) BLU_0 [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на потребителните възможности (на полезно-потребителните възможности) CPU_0 отговаря комбинация от равнища на общите полезности TU_M и TU_N от двата вида (на М-полезността и N-полезността) при пълно и ефективно използване (потребление) на ограничените продукти, чиито обеми при началното състояние са m_0 единици за материалния продукт и n_0 единици за нематериалния продукт. Тъй като с движението на точка по кривата линия CPU_0 не се променя положението за пълно и ефективно използване на ограничените продукти, тя е също начална **линия на нулевия дву-полезностен икономически растеж*** (zero utility economic growth line) (в микр.).

На всяка точка от началната биматимна полезно-бюджетна линия BLU_0 отговаря комбинация от равнища на общата полезност TU_M и TU_N при пълно изразходване на определен изходен лимит от доходи I_0 в обществен мащаб. Затова на началната полезно-бюджетна линия BLU_0 съответствува равенството

$$I_0 = V_{MU0} \cdot TU_{M0} + V_{NU0} \cdot TU_{N0}$$

парични единици. Наклонът dTU_N/dTU_M на правата линия BLU_0 (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материално-реализираната полезност TU_M и на нематериално-реализираната полезност TU_N) е определен от отрицателното значение $-V_{MU0}/V_{NU0}$ на началната **относителна цена на материално-реализираната полезност към цената на нематериално-реализираната икономическа полезност*** (relative price of materially-realized utility to immaterially-realized economic utility price), която (относителна цена) е съотношението между началните абсолютни цени V_{MU0} и V_{NU0} на материално-реализираната и нематериално-реализираната полезност, респ. между техните изходни ценови индекси (между изходните абсолютни

равнища на техните цени), като самите изходни абсолютни цени са постоянни (в рамките на BLU_0) [вж. *цена на полезността (в микр.)*].

С $ENGLTU_0$ е означена началната права линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж* (bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-utility economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на **полезностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти*). При началното състояние на икономическата система правата линия $ENGLTU_0$ свързва полезностни комбинации с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната полезност с материално-реализирана икономическа полезност* (респ. с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната полезност с нематериално-реализирана икономическа полезност*), както и продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на полезностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт*.

При положителния нематериално-изразходващ двуполезностен икономически растеж нематериалният продукт нараства в по-голяма степен, отколкото е нарастването на нематериалния продукт. Тук се разгледа случай, при който обемът на материалният продукт се запазва ($m_1 = m_0$), а обемът на нематериалния продукт нараства от n_0 на n_1 , така че $m_1/m_0 < n_1/n_0$. В резултат на това началното състояние 0 на икономическата система, в т.ч. и на общото микроикономическо пазарно равновесие, се трансформира в състояние 1. Тъй като нематериално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната полезност, по-голямата част от прираста на нематериалния продукт се насочва към нейното формиране. В резултат на това границата на потребителните възможности CPU_0 се премества несиметрично-нарастващо надясно и нагоре до крайната позиция CPU_1 , чийто наклон при равни координати става по-голям (по-стръмен) към оста OU_A . Единичните полезности на двата продукта (при постоянни други условия) се запазват на същите равнища, но *пределната икономическа полезност* на нематериалния продукт намалява поради нарастването на неговия обем.

Затова при постоянни други условия нарастват обемите на общите полезности на двете икономически единици, съответно на материално-

реализираната полезност от TU_{M0} на TU_{M1} полезностни единици и на нематериално-реализираната полезност от TU_{N0} на TU_{N1} полезностни единици но с темпове, по-малки от този, с който се е увеличил обемът на нематериалния продукт. Темпът на нарастване на индуцирането на нематериално-продуктово-интензивната нематериално-реализирана полезност е по-голям от този на нарастването на индуцирането на материално-продуктово-неинтензивната материално-реализирана полезност. Затова

$$TU_{M1}/TU_{M0} < TU_{N1}/TU_{N0} < m_1/m_0.$$

При положителния нематериално-изразходващ двуполезностен микроикономически растеж, когато нематериално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната-полезност, началната линия на балансирания двуполезностен икономически растеж или, което е същото, началната линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж **ENGLTU₀** се превърта в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка до крайната си позицията **ENGLTU₁**. Това показва, че в началното състояние на икономическата система, когато нематериално-реализираната полезност е нематериално-продуктовоинтензивната, началната линия **ENGLTU₀** на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж разделя положителния квадрант на координатната система на две части – на (1) **област на нематериално-изразходващия продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна полезност*** (area of the immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive utility) (в микр.) (която се разполага откъм страната на нематериално-продуктовоинтензивната полезност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на нематериално-реализираната-полезност), и (2) **област на материално-изразходващия продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна полезност*** (area of the materially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in materially-productly-intensive utility) (в микр.) (която се разполага откъм страната на материално-продуктовоинтензивната полезност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на материално-реализираната-полезност).

По отношение на началното състояние на системата линията **ENGLTU₁** се разполага в *областта на нематериално-изразходващия продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-*

продуктовоинтензивна полезност (която е **нематериално-реализираната полезност**). При новото състояние, породено от нарастването на нематериалния продукт (и изобщо от положителния растеж), точката на оптималното и ефективното разпределение на общите полезности (точката на ефективността в полезност-микса) се измества от позицията E_{u0} (лежаща върху началната линия на балансирания двуполезностен микроикономически растеж $ENGLTU_0$) до позицията E_{u1} (лежаща върху новата, т.е. върху крайната линия на балансирания двуполезностен микроикономически растеж $ENGLTU_1$). Полезностно-бюджетната BLU_0 се отдалечава от координатното начало до позицията BLU_1 и става допирателна на границата на потребителните възможности CPU_1 в точката E_{u1} . Новата бюджетна линия BLU_1 е по-стръмна от началната BLU_0 , тъй като изпреварващото нарастване на общата нематериално-реализирана N-полезност в сравнение с това на общата материално-реализирана M-полезност (тъй като нематериално-реализираната N-полезност е нематериално-продуктовоинтензивната) променя съотношението между цената на материално-реализираната M-полезност и цената на нематериално-реализираната N-полезност в полза на цената на M-полезността. На новата (крайната) полезностно-бюджетна линия BLU_1 съответствува равенството $I_1 = V_{MU1} \cdot TU_{M1} + V_{NU1} \cdot TU_{N1}$ парични единици.

От точките E_{u0} , E_{u1} , ... се построява кривата на ефективността в полезност-микса, която при възприетите предпоставки е **кривата на положителния нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност*** (curve of the positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-utility economic growth in immaterially-productly-intensive immaterially-realized utility) (в микр.) **PISGLTU_{II}**. Тъй като нематериално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната полезността, кривата **PISGLTU_{II}** е ускорено нарастваща. При постигната ефективност в полезност-микса пределните норми на еквивалентната (на продуктоеквивалентната) продуктово-полезностната трансформация към точките E_{u0} , E_{u1} , ... са изравнени с пределните норми на полезностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти. Това е индикатор, че въпросните точки изграждат **микроикономическа динамична офертна крива на полезностите*** (utility microeconomic dynamic offer curve).

Разглежданият тук **положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана полезност** е немате-

риално-продуктовообусловен материално-продуктовонебалансиран. Специфичното за него е, **първо**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на материалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} > P_{m0}/P_{n0}$), т.е. че относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се покачва, респ. относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се понижава, и, **второ**, че съотношението между цените на полезностите нараства в полза на материално-реализираната полезност (на М-полезността) ($V_{MU1}/V_{NU1} > V_{MU0}/V_{NU0}$), т.е. че относителната цена на материално-реализираната полезност (на М-полезността) към цената на нематериално-реализираната полезност (на N-полезността) се повишава, респ. относителната цена на нематериално-реализираната полезност (на N-полезността) към цената на материално-реализираната полезност (на М-полезността) се понижава. Равнището на средната *полезностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* се спада ($m_1/n_1 < m_0/n_0$), респ. се покачва равнището на средната *полезностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* ($n_1/m_1 > n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.) (в общото икономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство) (*) – *нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*, при който *общите икономически стойности* на стойностно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. *стойностно интензиониране на икономическите продукти*). Изследва се с чрез *динамичната продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция*, като продуктовият микс е представен от двойка от материален икономически продукт *m* и нематериален икономически продукт *n*. Той е една от разновидностите на **нематериално-изразходващия продуктово-двустойностен икономически растеж*** (immaterially-spending productly-two-value economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.), при който *динамичната средна стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната *средна*

стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт) нараства във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} > 0,$$

респ. когато динамичната средна стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт) намалява във времето, т.е. когато

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт. Това положение се дължи на обстоятелството, че: **първо**, обемът на материалния продукт $m(t)$ нараства в по-голяма степен от нарастването на обема на нематериалния продукт $n(t)$ (частен случай на това положение е запазването на обема на нематериалния продукт), или, **второ**, обемът на материалния продукт $m(t)$ намалява в по-малка степен от намаляването на обема на нематериалния продукт $n(t)$ (частен случай на това положение е запазването на обема на материалния продукт), или, **трето**, обемът на материалния продукт $m(t)$ расте, а обемът на нематериалния продукт $n(t)$ намалява].

Представлява продуктово-двустойностен икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа стойност*** (materially-realized economic value) TV_M , (положителен растеж на общата стойност TV_M на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител М, която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа стойност*** (immaterially-realized economic value) TV_N , (положителен растеж на общата стойност TV_N на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N), от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната икономическа система в обществен обхват, при променяща се ди-

налична *пределна норма на еквивалентната стойностна трансформация* (в микр.) [подразбира се като променяща *пределна норма на продуктово-еквивалентната стойностна трансформация* (в микр.)], в частност при променяща се *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната стойност с материално-реализирана икономическа стойност* (респ. при променяща се *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната стойност с нематериално-реализирана икономическа стойност*) (последното означава, че общите стойности на двете икономически единици се променят в различни пропорции).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive bimatimary immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.). При него *относителните продуктови цени* (relative product prices) се променят, в т.ч. (1) *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n спада [тъй като материалният продукт $m(t)$ нараства по-бавно от нарастването на нематериалният продукт $n(t)$, респ. материалният продукт $m(t)$ намалява по-бързо от намаляването на нематериалният продукт $n(t)$], и (2) *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price) се покачва (поради същата причина), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж е еднопродуктообусловен, тъй като при него обемите на продуктите в обществен обхват се променят в полза на нематериалния продукт, и е небалансиран (наричан още несбалансиран), тъй като при посочените обстоятелства и при липса на промени в потребителските предпочитания общите стойности на двете икономически единици нарастват в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означаи още като **положителен нематериално-продуктовообусловен материално-продуктовонебалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive immaterially-product-induced materially-product-

disbalanced bimatimary-two-value economic growth). Той е една от формите на **положителния еднопродуктовообусловения небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive single-product-induced disbalanced bimatimary-two-value economic growth) или, което е същото, на **положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-value economic growth). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двустойностен икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на потребителните възможности. Така че **положителният несиметричен биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive asymmetric bimatimary-two-value economic growth) е само другото наименование на положителния еднопродуктовообусловен небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж

При анализа на положителния биматимен еднопродуктовообусловен (т.е. на положителния биматимен антинеутрален) небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж се използват понятията за **материално-интензивна икономическа стойност** [същото като **нематериално-продуктовоинтензивна икономическа стойност*** (immaterially-productly-intensive economic value)] и **нематериално-интензивна икономическа стойност** [същото като **ненематериално-продуктовоинтензивна икономическа стойност*** (imimmaterially-productly-intensive economic value)], както и за **материално-неинтензивна икономическа стойност** [същото като **материално-продуктово-неинтензивна икономическа стойност*** (materially-productly-unintensive economic value)] и **нематериално-неинтензивна икономическа стойност** [същото като **нематериално-продуктовонеинтензивна икономическа стойност*** (immaterially-productly-unintensive economic value)].

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на нематериалния продукт се разпределя между индуцирането на нематериално-интензивната (нематериално-продуктовоинтензивната) обща стойност и нематериално-неинтензивната (нематериално-продуктовонеинтензивната) обща стойност при **положителния биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж** в условията на **съвършена икономическа конкуренция (в микр.)** и която е в полза на нематериално-интензивната (нематериално-продуктовоинтензивната) стойност, зависи от съотношението между **стойностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт** (респ. от съотношението между **стойностно-интензионалните нематериално-**

.....

продуктови осигурености на материалния икономически продукт) при формирането на обемите на общите стойности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на нематериално-интензивната (на нематериално-продуктовоинтензивната) обща стойност и на нематериално-неинтензивната (и на нематериално-продуктовонеинтензивната) обща стойност.

Различието в темповете, с които се променят обемите на материално-реализираната стойност TV_M и нематериално-реализираната стойност TV_N при положителния нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж, предизвикват промяна в **относителна цена на материално-реализираната стойност към цената на нематериално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of materially-realized value to immaterially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението V_{MV}/V_{NV} между абсолютните цени V_{MV} и V_{NV} на материално-реализираната и нематериално-реализираната стойност, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), или, съответстваща на това промяна в **относителна цена на нематериално-реализираната стойност към цената на материално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of immaterially-realized value to materially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението V_{NV}/V_{MV} между абсолютните цени V_{NV} и V_{MV} на нематериално-реализираната и материално-реализираната стойност [вж. *цена на стойността (в микр.)*].

Възприето е положителният биматимен еднопродуктообусловен (положителният биматимен антинеутрален) небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж да се определя като небалансиран по отношение на продуктовонеинтензивната стойност. Затова **положителният нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж** (т.е. **положителният нематериално-продуктовообусловен материално-продуктовонебалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж**) е небалансиран по отношение на нематериално-неинтензивната (на нематериално-продуктовонеинтензивната) стойност.

За улеснение предполагаме, че при положителния биматимен продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж едната обща стойност е нематериално-продуктовоинтензивната, а другата – материално-продуктовоинтензивната. От което следва, че нематериално-продуктовоинтензивната стойност е нематериално-продуктовонеинтензивна, а материално-продуктоинтензивната стойност е материално-продуктовонеинтензивна. Тогава разновидности на положителния нематериално-изразходващ продукто-

во-биматимно-двустойностен икономически растеж са *положителният нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност (в микр.)* (когато нематериално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната стойност) и *положителният нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност (в микр.)* (когато нематериално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната стойност).

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА МАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА СТОЙНОСТ* (positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized value) (в микр.) (в *общото икономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство*) (*) – *нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност*, при който *общите икономически стойности на стойностно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. стойностно интензиониране на икономическите продукти)* и нематериално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната *обща икономическа стойност*. Изследва се с *чрез динамичната продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция*, като продуктовият микс е представен от двойка от материален икономически продукт *m* и нематериален икономически продукт *n*. Той е една от разновидностите на **нематериално-изразходващия продуктово-двустойностен икономически растеж*** (immaterially-spending productly-two-value economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.). При него динамичната *средна стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната *средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт*) нараства във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} > 0,$$

респ. когато динамичната средна *стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт) намалява във времето, т.е. когато

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

Представлява продуктово-двустойностен икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа стойност*** (materially-realized economic value) TV_M , (положителен растеж на *общата икономическа стойност* TV_M на потребени *икономически продукти* в *икономическата единица* потребител М, която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа стойност*** (immaterially-realized economic value) TV_N , (положителен растеж на *общата икономическа стойност* TV_N на потребени *икономически продукти* в *икономическата единица* потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N), от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната стойност с материално-реализирана икономическа стойност* (респ. при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната стойност с нематериално-реализирана икономическа стойност*) (което означава, че с протичането на нематериално-изразходващия икономически растеж общата материално реализирана стойност нараства по-бързо от нарастването на общата нематериално реализирана стойност).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност*** (positive bimatimary immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized value) (в микр.). При него *относителните продуктови цени* (relative product prices) се променят, в т.ч. (1) *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n спада [тъй като материалният продукт $m(t)$ нараства по-бавно от нарастването на нематериалният продукт $n(t)$, респ. материалният продукт $m(t)$ намалява по-бързо от намаляването на нематериалният продукт $n(t)$], и (2) *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price) се покачва (поради същата причина), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност е еднопродуктообусловен, тъй като при него обемите на продуктите в обществен обхват се променят в полза на нематериалния продукт, и е небалансиран, тъй като при посочените обстоятелства и при липса на промени в потребителските предпочитания общите стойности на двете икономически единици също се променят в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означаи още като **положителен нематериално-продуктовообусловен материално-продуктовонебалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност*** (positive immaterially-product-induced materially-product-disbalanced bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized value). Той е една от формите на **положителния еднопродуктовообусловен небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност*** (positive single-product-induced disbalanced bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized value).

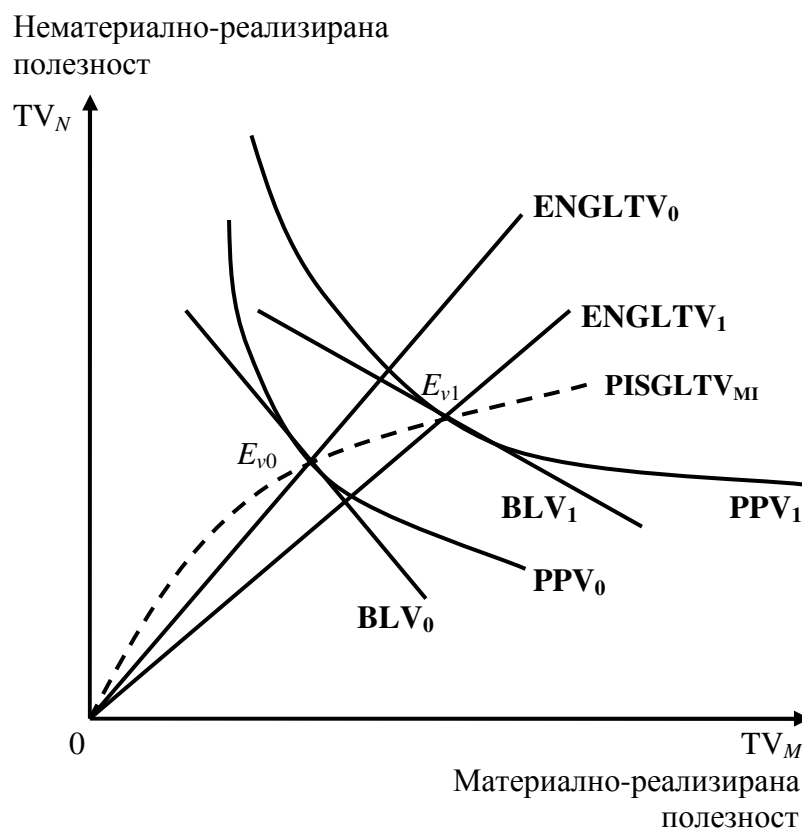
или, което е същото, на **положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктово-интензивна материално-реализирана стойност*** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized value). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двустойностен икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на потребителните възможности.

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на нематериалния продукт се разпределя между индуцирането на нематериално-интензивната (нематериално-продуктово-интензивната) обща стойност и нематериално-неинтензивната (нематериално-продуктовонеинтензивната) обща стойност при **положителния биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност** в условията на **съвършена икономическа конкуренция (в микр.)** и която е в полза на нематериално-интензивната (нематериално-продуктовоинтензивната) материално-реализирана стойност, зависи от съотношението между **стойностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт** (респ. от съотношението между **стойностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт**) при формирането на обемите на общите стойности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на нематериално-интензивната (на нематериално-продуктовоинтензивната) материално-реализирана обща стойност и на нематериално-неинтензивната (и на нематериално-продуктовонеинтензивната) нематериално-реализирана обща стойност.

Тъй като при разглеждания вид икономически растеж материално-реализираната стойност расте по-бързо от нематериално-реализираната, това предизвиква намаляване на **относителната цена на материално-реализираната стойност към цената на нематериално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of materially-realized value to immaterially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението V_{MV}/V_{NV} между спадащата абсолютна цена V_{MV} на материално-реализираната стойност и покачващата се абсолютна цена на нематериално-реализираната стойност V_{NV} , респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства увеличаване на **относителната цена на нематериално-реализираната стойност към цената**

*на материално-реализираната икономическа стойност** (relative price of immaterially-realized value to materially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението V_{NV}/V_{MV} между покачващата се абсолютна цена V_{NV} на нематериално-реализираната стойност и спадащата абсолютна цена на материално-реализираната стойност V_{MV} [вж. *цена на стойността* (в микр.)].

Положителният биматимен еднопродуктообусловен (биматимният анти-неутрален) небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност се определя като небалансиран по отношение на продуктовонеинтензивната стойност. Затова *положителният нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност* (т.е. *положителният нематериално-продуктовообусловен материално-продуктово-небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктово-интензивна материално-реализирана стойност*) е небалансиран по отношение на материално-неинтензивната (на материално-продуктовонеинтензивната) стойност.

Фиг.1. Положителен биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите стойности (на М-стойността и N-стойността). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на общите стойности E_{v0} , която е ефективна в стойност-микса. Тя задава началните значения на двете стойности TV_{M0} и TV_{N0} . Нейното крайно състояние е означено с точката E_{v1} , която също е ефективна в стойност-микса и която задава крайните значения на стойностите TV_{M1} и TV_{N1} . Точката E_{v0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на потребителните възможности*** (bimatimary consumption possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на стойностно-потребителните възможности*** (bimatimary value-consumption possibility curve) (в микр.)] **PPV₀** {тя е разновидност на *кривата на потребителните възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на стойностно-потребителните възможности (в микр.)*]} и (2) началната **бима-**

тимна стойностно-бюджетна линия* (bimatimary value-budget line) (в микр.) **BLV₀** [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на потребителните възможности (на стойностно-потребителните възможности) **PPV₀** отговаря комбинация от равнища на общите стойности TV_M и TV_N от двата вида (на М-стойността и N-стойността) при пълно и ефективно използване (потребление) на ограничените продукти, чиито обеми при началното състояние са m_0 единици за материалния продукт и n_0 единици за нематериалния продукт. Тъй като с движението на точка по кривата линия **PPV₀** не се променя положението за пълно и ефективно използване на ограничените продукти, тя е също начална **линия на нулевия двустойностен икономически растеж*** (zero value economic growth line) (в микр.).

На всяка точка от началната биматимна стойностно-бюджетна линия **BLV₀** отговаря комбинация от равнища на общата стойност TV_M и TV_N при пълно получаване на определен изходен лимит от доходи I_0 в обществен мащаб. Затова на началната полезеностно-бюджетна линия **BLV₀** съответствува равенството

$$I_0 = V_{MV0} \cdot TV_{M0} + V_{NV0} \cdot TV_{N0}$$

парични единици. Наклонът dTV_N/dTV_M на правата линия **BLV₀** (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материално-реализираната стойност TV_M и на нематериално-реализираната стойност TV_N) е определен от отрицателното значение $-V_{MV0}/V_{NV0}$ на началната **относителна цена на материално-реализираната стойност към цената на нематериално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of materially-realized value to immaterially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението между началните абсолютни цени V_{MV0} и V_{NV0} на материално-реализираната и нематериално-реализираната стойност, респ. между техните изходни ценови индекси (между изходните абсолютни равнища на техните цени), като самите изходни абсолютни цени са постоянни (в рамките на **BLV₀**) [вж. *цена на стойността (в микр.)*].

С **ENGLTV₀** е означена началната права **линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-value economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на **стойностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на стойностното*

интензиониране на икономическите продукти). При началното състояние на икономическата система правата линия $ENGLTV_0$ свързва стойностни комбинации с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната стойност с материално-реализирана икономическа стойност* (респ. с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната стойност с нематериално-реализирана икономическа стойност*), както и продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт*.

При положителния нематериално-изразходващ двустойностен икономически растеж материалният продукт нараства в по-малка степен, отколкото е нарастването на нематериалния продукт. Тук се разгледа случай, при който обемът на материалният продукт се запазва ($m_1 = m_0$), а обемът на нематериалния продукт нараства от n_0 на n_1 , така че $m_1/m_0 < n_1/n_0$. В резултат на това началното състояние 0 на икономическата система, в т.ч. и на общото микроикономическо пазарно равновесие, се трансформира в състояние 1. Тъй като нематериално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната стойност, по-голямата част от прираста на нематериалния продукт се насочва към нейното формиране. В резултат на това границата на потребителните възможности PPV_0 се премества несиметрично-нарастващо надясно и нагоре до крайната позиция PPV_1 , чийто наклон при равни координати става по-малък (по-полегат) към оста OU_A . Единичните стойности на двата продукта (при постоянни други условия) се запазват на същите равнища, но *пределната икономическа стойност* на нематериалния продукт намалява поради нарастването на неговия обем.

Затова при постоянни други условия нарастват обемите на общите стойности на двете икономически единици, съответно на материално-реализираната стойност от TV_{M0} на TV_{M1} стойностни единици и на нематериално-реализираната стойност от TV_{N0} на TV_{N1} стойностни единици но с темпове, по-малки от този, с който се е увеличил обемът на нематериалния продукт. Темпът на нарастването индуцирането на нематериално-продуктовоинтензивната материално-реализирана стойност е по-голям от този на нарастването на индуцирането на нематериално-продуктовоинтензивната нематериално-реализирана стойност. Затова

$$TV_{N1}/TV_{N0} < TV_{M1}/TV_{M0} < m_1/m_0.$$

При положителния нематериално-изразходващ двустойностен микроикономически растеж, когато нематериално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната-стойност, началната линия на балансирания двустойностен икономически растеж или, което е същото, началната линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж **ENGLTV₀** се превърта в посока на движението на часовниковата стрелка до крайната си позиция **ENGLTV₁**. Това показва, че в началното състояние на икономическата система, когато материално-реализираната стойност е нематериално-продуктово-интензивната, началната линия **ENGLTV₀** на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж разделя положителния квадрант на координатната система на две части – на (1) **област на нематериално-изразходващия продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна стойност*** (area of the immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive value) (в микр.) (която се разполага откъм страната на нематериално-продуктовоинтензивната стойност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на материално-реализираната-стойност), и (2) **област на материално-изразходващия продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна стойност*** (area of the materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive value) (в микр.) (която се разполага откъм страната на материално-продуктовоинтензивната стойност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на нематериално-реализираната-стойност).

По отношение на началното състояние на системата линията **ENGLTV₁** се разполага в **областта на нематериално-изразходващия продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна стойност** (която е **материално-реализираната стойност**). При новото състояние, породено от нарастването на нематериалния продукт (и изобщо от положителния растеж), точката на оптималното и ефективното разпределение на общите стойности (точката на ефективността в стойност-микса) се измества от позицията E_{v0} (лежаща върху началната линия на балансирания двустойностен микроикономически растеж **ENGLTV₀**) до позицията E_{v1} (лежаща върху новата, т.е. върху крайната линия на балансирания двустойностен микроикономически растеж **ENGLTV₁**). Стойностно-бюджетната **BLV₀** се отдалечава от координатното начало до позицията **BLV₁**.

и става допирателна на границата на потребителните възможности PPV_1 в точката E_{v1} . Новата бюджетна линия BLV_1 е по-полегата от началната BLV_0 , тъй като изпреварващото нарастване на общата материално-реализирана М-стойност в сравнение с това на общата нематериално-реализирана N-стойност (тъй като материално-реализираната М-стойност е нематериално-продуктовоинтензивната) променя съотношението между цената на материално-реализираната М-стойност и цената на нематериално-реализираната N-стойност в полза на цената на N-стойността. На новата (крайната) полезеностно-бюджетна линия BLV_1 съответствува равенството $I_1 = V_{MV1}.TV_{M1} + V_{NV1}.TV_{N1}$ парични единици.

От точките E_{v0} , E_{v1} , ... се построява кривата на ефективността в стойност-микса, която при възприетите предпоставки е **кривата на положителния нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност*** (curve of the positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized value) (в микр.) **PISGLTV_{IM}**. Тъй като нематериално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната стойността, кривата **PISGLTV_{IM}** е забавено нарастваща. При постигната ефективност в стойност-микса пределните норми на еквивалентната (на продуктоеквивалентната) продуктово-стойностната трансформация към точките E_{v0} , E_{v1} , ... са изравнени с пределните норми на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти. Това е индикатор, че въпросните точки изграждат **микроикономическа динамична офертна крива на стойностите*** (value microeconomic dynamic offer curve).

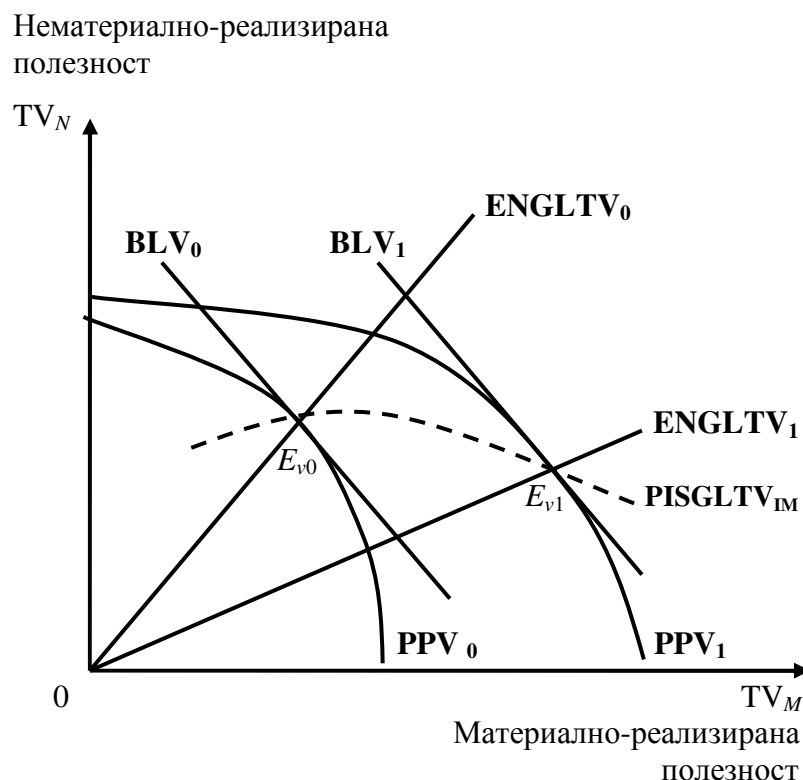
Разглежданият тук **положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност** е нематериално-продуктовообусловен нематериално-продуктовонебалансиран. Специфичното за него е, **първо**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на нематериалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} < P_{m0}/P_{n0}$), т.е. че относителната цена на нематериалния продукт към цената на нематериалния продукт се покачва, респ. относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се спада, и, **второ**, че съотношението между цените на стойностите нараства в полза на нематериално-реализираната стойност (на N-стойността) ($V_{MV1}/V_{NV1} < V_{MV0}/V_{NV0}$), т.е. че относителната цена на нематериално-реализираната стойност (на N-стойността) към цената на материално-

реализираната стойност (на М-стойността) се повишава, респ. относителната цена на материално-реализираната стойност (на М-стойността) към цената на нематериално-реализираната стойност (на N-стойността) се понижава. Равнището на средната *стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност* на нематериалния икономически продукт се спада ($m_1/n_1 < m_0/n_0$), респ. спада равнището на средната *стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност* на материалния икономически продукт се покачва ($n_1/m_1 > n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА МАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА СТОЙНОСТ ПО РИБЧИНСКИ, Т.* (positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized value according to Ribchinski) (в микр.) (в общото икономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство) (*) – нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност (вж.), при който общите икономически стойности на стойностно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. *стойностно интензиониране на икономическите продукти*) и нематериално-продуктовоинтензивна е материално-реализираната *обща икономическа стойност* и към който е приложена *теоремата на Рибчински, Т. (в макр.)*, изискваща постоянно съотношение между цените на стойностите (постоянни относителни цени на стойностите) [вж. *цена на стойността (в микр.)*]. Изследва се чрез динамичната *продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция*, като продуктивният микс е представен от двойка от материален икономически продукт m и нематериален икономически продукт n . Той е една от разновидностите на **нематериално-изразходващия продуктово-двустойностен икономически растеж*** (immaterially-spending productly-two-value economic growth) и на **екстензивно-антинеутралния продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.).

При анализа на положителения нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност и при постоянни от-

носители на стойностите приемаме, че нематериалният продукт расте от n_0 на n_1 единици, а материалният продукт запазва своето равнище ($m_1 = m_0$). Тъй като е нематериално-продуктоинтензивна, нарастването на материално-реализираната стойност TV_M привлича прираста на нематериалния продукт, в резултат на което *кривата на потребителните възможности (в микр.)* PPV_0 [подразбирана като *крива на стойностно-потребителните възможности (в микр.)*] се премества повишаващо надясно и нагоре до позицията PPV_1 , чийто наклон при равни координати става по-малък (по-полегат) към оста TV_M (фиг. 1). Кривата PPV_1 е идентична с тази при случая, когато относителните цени на стойностите се формират свободно. При постоянни други условия *пределните икономически стойности* на двата продукта се запазват на същите равнища, но пределната стойност на нематериалния продукт намалява поради нарастването на неговия обем. За разлика от случая, когато относителните цени на стойностите се формират свободно, тук (при положение че нематериално-продуктоинтензивна е материално-реализираната стойност) не само че цялата част от прираста на нематериалния-продукт се насочва към нейното формиране, но и част от нематериалния продукт, участвувал до този момент в образуването на общата нематериално-реализирана стойност, също се пренасочва към формирането на общата материално-реализирана стойност.

Фиг.1. Положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктоинтензивна материално-реализирана стойност по Т. Рибчински

Затова при постоянни други условия нараства само обемът на нематериално-продуктоинтензивната стойност (материално-реализираната-стойност) – от TV_{M0} на TV_{M1} единици. Пропорцията на този растеж е по-голяма от пропорцията на нарастването на нематериалния продукт и следователно по-голяма от пропорцията на нарастването на обема на материално-реализираната стойност при случая, когато относителните стойностни цени се формират свободно. Едновременно с това (отново за разлика от посочения случай) намалява обемът на нематериално-продуктоинтензивната стойност (материално-реализираната стойността) – от TV_{N0} на TV_{N1} единици.

При положителния нематериално-продуктоекстензивен двустойностен растеж, когато нематериално-продуктоинтензивна е материално-реализираната стойност, линията на балансирания двустойностен икономически растеж или, което е същото, линията на неутралноекстензивния двустойностен икономически растеж $ENGLTV_0$ се превърта в посока на движението на часовниковата стрелка до позицията $ENGLTV_1$, но с ъгъл, който е по-голям от ъгъла на ана-

логичното изменение при случая, когато относителните цени на стойностите се формират свободно. При новото състояние, породено от нарастването на нематериалния-продукт, точката на оптималното и ефективно разпределение на стойностите (точката на ефективността в стойност-микса) се измества от позицията E_{v0} до позицията E_{v1} (вече лежаща върху по новата линия на балансирания двустойностен икономически растеж **ENGLTV₁**). Движението на точката E_{v1} чертае **кривата на положителния нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна материално-реализирана стойност по Рибчински, Т.*** (curve of the positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive materially-realized value according to Ribchinski) (в микр.) **PISGLTV_{IM}**.

Стойностно-бюджетна линия **BLV₀** (която е допирателна на **PPV₀** в точката E_{v0}) се отдалечава постъпателно от координатното начало до позицията **BLU₁** и става допирателна на **PPV₁** в точката E_{v1} . Постъпателното преместване на **BLV₀** произтича от изискванията на теоремата на Т. Рибчински: да се запазят относителните стойностни цени, чиито отрицателни стойности задават отрицателния наклон на стойностно-бюджетната линия. Според теоремата на Т. Рибчински новата линия **BLV₁** е успоредна на началната **BLV₀**.

Специфичното за разглеждания случай на нематериално-продуктово-екстензивен материално-небалансиран двустойностен икономически растеж е: **първо**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на нематериалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} < P_{m0}/P_{n0}$), т.е. че относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се повишава, а относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се понижава, **второ**, че съотношението между цените на стойностите остава постоянно ($V_{Mv1}/V_{Nv1} = V_{Mv0}/V_{Nv0}$), и **трето**, че равнището на *стойностно-интензионалната материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* се спада ($m_1/n_1 < m_0/n_0$) и съответно на това се покачва равнището на *стойностно-интензионалната нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* ($n_1/m_1 > n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВО-БИМАТИМНО-ДВУСТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВОИНТЕНЗИВНА НЕМАТЕРИАЛНО-РЕАЛИЗИРАНА СТОЙНОСТ* (positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive imma-

terially-realized value) (в микр.) (в общото икономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство) (*) – нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктово-интензивна нематериално-реализирана стойност, при който общите икономически стойности на стойностно-интензионираните икономически продукти нарастват във времето (вж. стойностно интензиониране на икономическите продукти) и нематериално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната обща икономическа стойност. Изследва се с чрез динамичната продуктово-стойностна диспозиционна икономическа функция, като продуктовият микс е представен от двойка от материален икономически продукт m и нематериален икономически продукт n . Той е една от разновидностите на **нематериално-изразходващия продуктово-двустойностен икономически растеж*** (immaterially-spending productly-two-value economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж*** (positive extensitally-antineutral productly-bimatimary-two-value economic growth) (в микр.). При него динамичната средна стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт) нараства във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} > 0,$$

респ. когато динамичната средна стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт) намалява във времето, т.е. когато

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} < 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на материалния продукт, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на нематериалния продукт.

Представлява продуктово-двустойностен икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материално-реализирана икономическа стойност*** (materially-realized economic value) TV_M , (положителен растеж на *общата икономическа стойност* TV_M на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител М, която въз основа на това и от своя страна създава материален икономически продукт q_M) и (б) положителен растеж на **нематериално-реализирана икономическа стойност*** (immaterially-realized economic value) TV_N , (положителен растеж на *общата икономическа стойност* TV_N на потребени икономически продукти в икономическата единица потребител N, която въз основа на това и от своя страна създава нематериален икономически продукт q_N), от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната стойност с материално-реализирана икономическа стойност* (респ. при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната стойност с нематериално-реализирана икономическа стойност*) (което означава, че с протичането на нематериално-изразходващия икономически растеж общата материално реализирана стойност нараства по-бавно от нарастването на общата нематериално реализирана стойност).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност*** (positive bimatimary immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive immaterially-realized value) (в микр.). При него **относителните продуктови цени** (relative product prices) се променят, в т.ч. (1) **относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт** (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n спада [тъй като материалният продукт $m(t)$ нараства по-бавно от нарастването на нематериалният продукт $n(t)$, респ. материалният продукт $m(t)$ намалява по-бързо от намаляването на нематериалният продукт $n(t)$], и (2) **относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт** (relative price of immaterial product to material economic product price) се покачва (поради същата причина), където P_m е **абсо-**

.....

лютната цена на материалния продукт (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктово-интензивна нематериално-реализирана стойност е еднопродуктообусловен, тъй като при него обемите на продуктите в обществен обхват се променят в полза на нематериалния продукт, и е небалансиран, тъй като при посочените обстоятелства и при липса на промени в потребителските предпочитания общите стойности на двете икономически единици също се променят в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означава още като *положителен нематериално-продуктовообусловен материално-продуктовонебалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктово-интензивна нематериално-реализирана стойност** (positive immaterially-product-induced materially-product-disbalanced bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive immaterially-realized value). Той е една от формите на *положителния еднопродуктообусловен небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктово-интензивна нематериално-реализирана стойност** (positive single-product-induced disbalanced bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive immaterially-realized value) или, което е същото, на *положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive immaterially-realized value). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двустойностен икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на потребителните възможности.

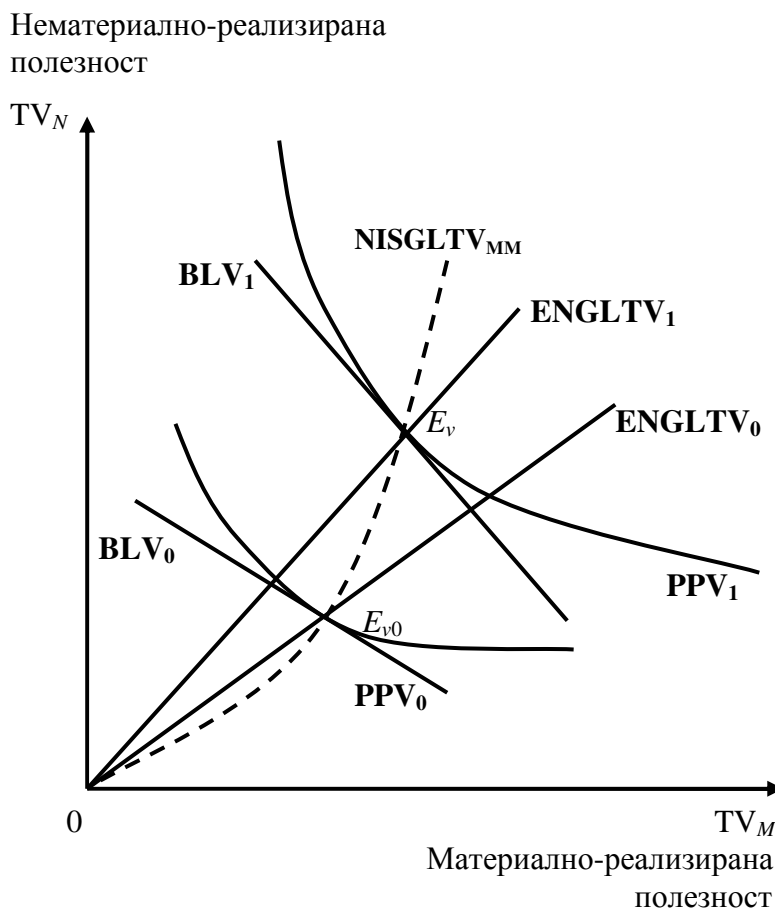
Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на нематериалния продукт се разпределя между индуцирането на нематериално-интензивната (нематериално-продуктовоинтензивната) обща стойност и нематериално-неинтензивната (нематериално-продуктовонеинтензивната) обща стойност при *положителния биматимен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност* в ус-

ловията на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* и която е в полза на нематериално-интензивната (нематериално-продуктовоинтензивната) нематериално-реализирана стойност, зависи от съотношението между *стойностно-интензионалните материално-продуктови осигурености на нематериалния икономически продукт* (респ. от съотношението между *стойностно-интензионалните нематериално-продуктови осигурености на материалния икономически продукт*) при формирането на обемите на общите стойности от двата вида (на двете икономически единици), т.е. на нематериално-интензивната (на нематериално-продуктовоинтензивната) нематериално-реализирана обща стойност и на нематериално-неинтензивната (и на нематериално-продуктовонеинтензивната) материално-реализирана обща стойност.

Тъй като при разглеждания вид икономически растеж нематериално-реализираната стойност расте по-бързо от материално-реализираната, това предизвиква нарастване на ***относителната цена на материално-реализираната стойност към цената на нематериално-реализираната икономическа стойност**** (relative price of materially-realized value to immaterially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението V_{MV}/V_{NV} между покачващата се абсолютна цена V_{MV} на материално-реализираната стойност и спадащата абсолютна цена на нематериално-реализираната стойност V_{NV} , респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства намаляване на ***относителната цена на нематериално-реализираната стойност към цената на материално-реализираната икономическа стойност**** (relative price of immaterially-realized value to materially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението V_{NV}/V_{MV} между спадащата абсолютна цена V_{NV} на нематериално-реализираната стойност и покачващата се абсолютна цена на материално-реализираната стойност V_{MV} [вж. *цена на стойността (в микр.)*].

Положителният биматимен еднопродуктообусловен (биматимният анти-неутрален) небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност се определя като небалансиран по отношение на продуктовонеинтензивната стойност. Затова ***положителният нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност*** (т.е. ***положителният нематериално-продуктовообусловен материално-продуктово-небалансиран биматимно-двустойностен икономически растеж при не-***

материално-продуктово-интензивна стойност) е небалансиран по отношение на нематериално-неинтензивната (на нематериално-продуктово-неинтензивната) стойност.

Фиг.1. Положителен биматимен нематериално-изразходващ продукто-во-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите стойности (на М-стойността и N-стойността). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на общите стойности E_{v0} , която е ефективна в стойност-микса. Тя задава началните значения на двете стойности TV_{M0} и TV_{N0} . Нейното крайно състояние е означено с точката E_{v1} , която също е ефективна в стойност-микса и която задава крайните значения на стойностите TV_{M1} и TV_{N1} . Точката E_{v0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на потребителните възможности*** (bimatimary consumption pos-

possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на стойностно-потребителните възможности*** (bimatimary value-consumption possibility curve) (в микр.)] **PPV₀** {тя е разновидност на *кривата на потребителните възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на стойностно-потребителните възможности (в микр.)*]} и (2) началната **биматимна стойностно-бюджетна линия*** (bimatimary value-budget line) (в микр.) **BLV₀** [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на потребителните възможности (на стойностно-потребителните възможности) **PPV₀** отговаря комбинация от равнища на общите стойности TV_M и TV_N от двата вида (на М-стойността и N-стойността) при пълно и ефективно използване (потребление) на ограничените продукти, чиито обеми при началното състояние са m_0 единици за материалния продукт и n_0 единици за нематериалния продукт. Тъй като с движението на точка по кривата линия **PPV₀** не се променя положението за пълно и ефективно използване на ограничените продукти, тя е също начална **линия на нулевия двустойностен икономически растеж*** (zero value economic growth line) (в микр.).

На всяка точка от началната биматимна стойностно-бюджетна линия **BLV₀** отговаря комбинация от равнища на общата стойност TV_M и TV_N при пълно получаване на определен изходен лимит от доходи I_0 в обществен мащаб. Затова на началната полезностно-бюджетна линия **BLV₀** съответствува равенството

$$I_0 = V_{MV0} \cdot TV_{M0} + V_{NV0} \cdot TV_{N0}$$

парични единици. Наклонът dTV_N/dTV_M на правата линия **BLV₀** (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материално-реализираната стойност TV_M и на нематериално-реализираната стойност TV_N) е определен от отрицателното значение $-V_{MV0}/V_{NV0}$ на началната **относителна цена на материално-реализираната стойност към цената на нематериално-реализираната икономическа стойност*** (relative price of materially-realized value to immaterially-realized economic value price), която (относителна цена) е съотношението между началните абсолютни цени V_{MV0} и V_{NV0} на материално-реализираната и нематериално-реализираната стойност, респ. между техните изходни ценови индекси (между изходните абсолютни равнища на техните цени), като самите изходни абсолютни цени са постоянни (в рамките на **BLV₀**) [вж. *цена на стойността (в микр.)*].

С **ENGLTV₀** е означена началната права **линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономичес-**

ки растеж* (bimatimary extensitally-neutral productly-bimatimary-two-value economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*), която е разновидност на **стойностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти**) (вж. *линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти*). При началното състояние на икономическата система правата линия **ENGLTV₀** свързва стойностни комбинации с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на нематериално-реализираната стойност с материално-реализирана икономическа стойност* (респ. с еднаква *пределна норма на продуктово-еквивалентната трансформация на материално-реализираната стойност с нематериално-реализирана икономическа стойност*), както и продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт*.

При положителния нематериално-изразходващ двустойностен икономически растеж нематериалният продукт нараства в по-голяма степен, отколкото е нарастването на нематериалния продукт. Тук се разгледа случай, при който обемът на материалния продукт се запазва ($m_1 = m_0$), а обемът на нематериалния продукт нараства от n_0 на n_1 , така че $m_1/m_0 < n_1/n_0$. В резултат на това началното състояние 0 на икономическата система, в т.ч. и на общото микроикономическо пазарно равновесие, се трансформира в състояние 1. Тъй като нематериално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната стойност, по-голямата част от прираста на нематериалния продукт се насочва към нейното формиране. В резултат на това границата на потребителните възможности **PPV₀** се премества несиметрично-нарастващо надясно и нагоре до крайната позиция **PPV₁**, чийто наклон при равни координати става по-голям (по-стръмен) към оста **OV_A**. Единичните стойности на двата продукта (при постоянни други условия) се запазват на същите равнища, но *пределната икономическа стойност* на нематериалния продукт намалява поради нарастването на неговия обем.

Затова при постоянни други условия нарастват обемите на общите стойности на двете икономически единици, съответно на материално-реализираната стойност от **TV_{M0}** на **TV_{M1}** стойностни единици и на нематериално-реализираната стойност от **TV_{N0}** на **TV_{N1}** стойностни единици но с темпове, по-малки от този, с който се е увеличил обемът на нематериалния продукт. Темпът на нарастване на индуцирането на нематериално-продуктовоинтензивната нематериално-реализирана стойност е по-голям от този на на-

растването на индуцирането на материално-продуктово-неинтензивната материално-реализирана стойност. Затова

$$TV_{M1}/TV_{M0} < TV_{N1}/TV_{N0} < m_1/m_0.$$

При положителния нематериално-изразходващ двустойностен микроикономически растеж, когато нематериално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната-стойност, началната линия на балансирания двустойностен икономически растеж или, което е същото, началната линия на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж **ENGLTV₀** се превърта в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка до крайната си позицията **ENGLTV₁**. Това показва, че в началното състояние на икономическата система, когато нематериално-реализираната стойност е нематериално-продуктовоинтензивната, началната линия **ENGLTV₀** на биматимния екстензивностно-неутрален продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж разделя положителния квадрант на координатната система на две части – на (1) **област на нематериално-изразходващия продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна стойност*** (area of the immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive value) (в микр.) (която се разполага откъм страната на нематериално-продуктовоинтензивната стойност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на нематериално-реализираната-стойност), и (2) **област на материално-изразходващия продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при материално-продуктовоинтензивна стойност*** (area of the materially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in materially-productly-intensive value) (в микр.) (която се разполага откъм страната на материално-продуктовоинтензивната стойност и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на материално-реализираната-стойност).

По отношение на началното състояние на системата линията **ENGLTV₁** се разполага в **областта на нематериално-изразходващия продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна стойност** (която е **нематериално-реализираната стойност**). При новото състояние, породено от нарастването на нематериалния продукт (и изобщо от положителния растеж), точката на оптималното и ефективното разпределение на общите стойности (точката на ефективността в стойност-микса) се измества от позицията E_{v0} (лежаща върху началната линия

на балансирувания двустойностен микроикономически растеж **ENGLTV₀**) до позицията E_{v1} (лежача върху новата, т.е. върху крайната линия на балансирувания двустойностен микроикономически растеж **ENGLTV₁**). Стойностно-бюджетната **BLV₀** се отдалечава от координатното начало до позицията **BLV₁** и става допирателна на границата на потребителните възможности **PPV₁** в точката E_{v1} . Новата бюджетна линия **BLV₁** е по-стръмна от началната **BLV₀**, тъй като изпреварващото нарастване на общата нематериално-реализирана N-стойност в сравнение с това на общата материално-реализирана M-стойност (тъй като нематериално-реализираната N-стойност е нематериално-продуктовоинтензивната) променя съотношението между цената на материално-реализираната M-стойност и цената на нематериално-реализираната N-стойност в полза на цената на M-стойността. На новата (крайната) полезеностно-бюджетна линия **BLV₁** съответствува равенството $I_1 = V_{MV1}.TV_{M1} + V_{NV1}.TV_{N1}$ парични единици.

От точките E_{v0} , E_{v1} , ... се построява кривата на ефективността в стойност-микса, която при възприетите предпоставки е **кривата на положителния нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност*** (curve of the positive immaterially-spending productly-bimatimary-two-value economic growth in immaterially-productly-intensive immaterially-realized value) (в микр.) **PISGLTV_{II}**. Тъй като нематериално-продуктовоинтензивна е нематериално-реализираната стойността, кривата **PISGLTV_{II}** е ускорено нарастваща. При постигната ефективност в стойност-микса пределните норми на еквивалентната (на продуктоеквивалентната) продуктово-стойностната трансформация към точките E_{v0} , E_{v1} , ... са изравнени с пределните норми на стойностно-еквивалентното заместване на икономическите продукти. Това е индикатор, че въпросните точки изграждат **микроикономическа динамична офертна крива на стойностите*** (value microeconomic dynamic offer curve).

Разглежданият тук **положителен нематериално-изразходващ продуктово-биматимно-двустойностен икономически растеж при нематериално-продуктовоинтензивна нематериално-реализирана стойност** е нематериално-продуктовообусловен материално-продуктовонебалансиран. Специфичното за него е, **първо**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на нематериалния продукт ($P_{m1}/P_{n1} < P_{m0}/P_{n0}$), т.е. че относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се покачва, респ. относителната цена на материалния продукт към цената на не-

материалния продукт се понижава, и, **второ**, че съотношението между цените на стойностите нараства в полза на материално-реализираната стойност (на М-стойността) ($V_{MV1}/V_{NV1} > V_{MV0}/V_{NV0}$), т.е. че относителната цена на материално-реализираната стойност (на М-стойността) към цената на нематериално-реализираната стойност (на N-стойността) се повишава, респ. относителната цена на нематериално-реализираната стойност (на N-стойността) към цената на материално-реализираната стойност (на М-стойността) се понижава. Равнището на средната *стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* се спада ($m_1/n_1 < m_0/n_0$), респ. се покачва равнището на средната *стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* ($n_1/m_1 > n_0/m_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИЗРАЗХОДВАЩ СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive immaterially-spending value economic growth) [подразбира се като **положителен нематериално-изразходващ продуктово-стойностен икономически растеж*** (positive immaterially-spending productly-value economic growth) в икономическото производство] (*) – *нематериално-изразходващ стойностен икономически растеж*, при който *общата икономическа стойност на материалния икономически продукт m и нематериалния икономически продукт n*, взети заедно, нараства във времето; *положителен икономически растеж*, ситуиран в условията на *нематериално-изразходващ стойностен прогрес*; една от разновидностите на *нематериално-изразходващия стойностен икономически растеж*, както и на *екстензивностно-антинеутралния стойностен икономически растеж*. Конституира се при динамичната *двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция*.

При него динамичната *средна стойностно-интензионална материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната *средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт* и динамичната *средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт*) намалява във времето, т.е. когато

$$\frac{d[m(t)/n(t)]}{dt} < 0,$$

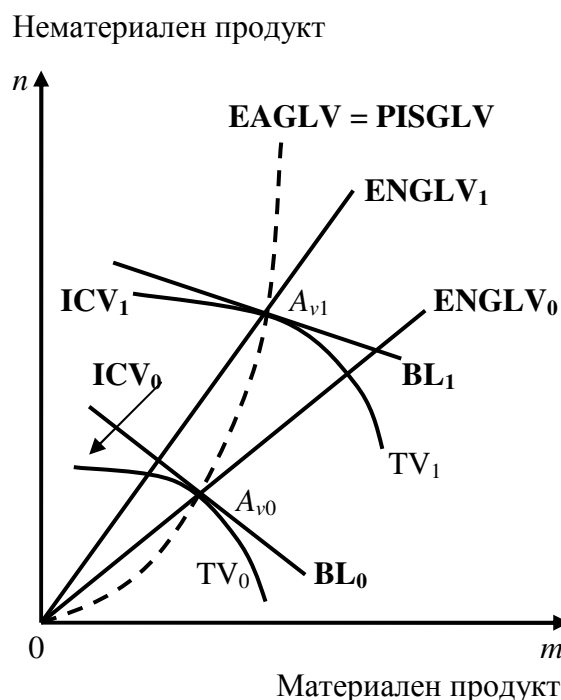
респ. динамичната средна *стойностно-интензионална нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (което е съотношението между динамичната средна стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт и динамичната средна стойностна интензивност на материалния икономически продукт) нараства във времето, т.е. когато

$$\frac{d[n(t)/m(t)]}{dt} > 0,$$

където $m(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *материалния икономически продукт*, а $n(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *нематериалния икономически продукт* (вж. *стойностно интензиониране на икономическите продукти*). В резултат на това се променят *относителните продуктови цени* (relative product prices), в т.ч. спада *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт* (relative price of material product to immaterial economic product price) P_m/P_n и нараства *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт* (relative price of immaterial product to material economic product price), където P_m е *абсолютната цена на материалния продукт* (absolute price of material product) (респ. индексът на цените на материалните продукти), а P_n е *абсолютната цена на нематериалния продукт* (absolute price of immaterial product) (респ. индексът на цените на нематериалните продукти).

Положителният нематериално-изразходващ стойностен икономически растеж е демонстриран е на фиг. 1 (в примера се предполага, че промяната на икономическите ingrediente се извършва във времето t), където е представен чрез предвижването на точката A_{v0} (която е изходното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е m_0 единици, а този на нематериалния продукт е n_0 единици) до точката A_{v1} (която е крайното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на материалния продукт е $m_1 > m_0$ единици, а този на нематериалния продукт е $n_1 > n_0$ единици). С ICV_0 е означена изходната **биматимна стойностна изоквантна икономическа крива** (вж. *екстензивностно-неутралният стойностен икономически растеж*) [тя е разновидност на *материално-нематериалната стойностна диспозиционна изоквантна икономическа линия* (последната също като *биматимна стойностна изоквантна икономическа линия*) и е вид **стойностна крива на безразличието**], всяка една точка от която отговаря на едно и също (постоянно) количество на общата икономическа

стойност TU_0 , но при съчетания между различни количества m и n на материалния и нематериалния продукт.

Фиг.1. Положителен нематериално-изразходващ стойностен икономически растеж

С BL_0 е означена изходната биматимна бюджетна икономическа линия* [вж. *положителен екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж*) и *бюджетна линия (в микр.)*], всяка една точка от която отговаря на едно и също начално количество паричен доход I_0 (в началото на протичането на икономическия растеж), който (доход) се получава от изцяло от продажбата на продуктите m_0 и n_0 при изходното положение. Наклонът dn/dm на линията BL_0 е определен от отрицателното значение $-P_{m0}/P_{n0}$ на съотношението между началните абсолютни цени P_{m0} и P_{n0} на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). С $ENGLV_0$ е означена изходната права линия на биматимния екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж (*също*), която би се формирала, ако началните условия на разглежданата икономическа система биха останали непроменени. Тя е разновидност на **стойностно-интензионален икономически лъч** (последният същото като права изоклинна линия на стойностното интензиониране на икономичес-

ките продукти) (вж. линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти). Линията $ENGLV_0$ свързва продуктови комбинации с еднаква начална пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт и се отличава с постоянна начална продуктова интензивност на стойностното икономическо интензиониране, ако не настъпваха промени в изходното положение на икономическата система.

Положителният нематериално-изразходващ стойностен икономически растеж увеличава равнището на общата стойност от TV_0 стойностни единици при изходното положение A_{v0} на TV_1 стойностни единици при крайното положение A_{v1} , при което изходната биматимна стойностна изоквантна икономическа крива ICV_0 се премества нарастващо нагоре и надясно до крайната си позиция ICV_1 . Всяка точка на кривата ICV_1 носи еднаква, но увеличена по размер (в сравнение с ICU_0) обща стойност TV_1 . Съответно на това изходната биматимна бюджетна икономическа линия BL_0 с начален паричен доход от I_0 единици се премества нарастващо нагоре и надясно до крайната си позиция BL_1 , всяка точка от която отговаря на повишен по размер (в сравнение с BL_0) краен паричен доход от I_1 единици, който се получава изцяло от продажбата на увеличените количества на продуктите m_1 и n_1 . Тя променя наклона си, който става по-полегат към оста Om и вече е определен от отрицателното значение – P_{m1}/P_{n1} на съотношението между крайните абсолютни цени P_{m1} и P_{n1} на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). Абсолютната цена на материалния продукт намалява от P_{m0} на P_{m1} , което е в по-голяма степен от намаляването на абсолютната цена на нематериалния продукт (тъй като количеството на материалния продукт нараства по-бавно от нарастването на количеството на нематериалния продукт), респ. абсолютната цена на нематериалния продукт намалява от P_{n0} на P_{n1} , което е в по-малка степен от намаляването на абсолютната цена на материалния продукт (тъй като количеството на нематериалния продукт нараства по-бързо от нарастването на количеството на материалния продукт), в резултат на което началната относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт P_{m0}/P_{n0} намалява до крайната относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт P_{m1}/P_{n1} (респ. началната относителна цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт P_{n0}/P_{m0} се увеличава до крайната относителна цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт P_{n1}/P_{m1}).

Изходната права линия на биматимния екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж $ENGLV_0$ се измества до крайната си позиция $ENGLV_1$. Линията $ENGLV_1$ свързва продуктови комбинации с еднаква крайна пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт (по абсолютното си значение по-малка и по алгебричното си значение по-голяма от изходната пределна норма) и се отличава с постоянна крайна продуктова интензивност на стойностното икономическо интензиониране (съответстващи на условията, които се формират при приключването на разглеждания вид икономически растеж). Посочената по-горе точка A_{v1} е пресечна на правата линия $ENGLV_1$ и кривата ICV_1 . С протичането на икономическия растеж $ENGLV_1$ и ICV_1 се преместват едновременно и заедно с това се премества и тяхната пресечна A_{v1} . По този начин с движението си точката A_{v1} чертае забавено-покачващата се **линия на положителния нематериално-изразходващ стойностен икономически растеж*** (positive immaterially-spending value economic growth line) $PMSGLV$, която е една от формите на проявление на **линията на екстензивностно-антинеутралния стойностен икономически растеж*** (extensitally-antineutral value economic growth line) $EAGLV$ и която в конкретния пример се реализира в дъгата $A_{v0}A_{v1}$, едновременно ограничена между $ENGLV_0$ и $ENGLV_1$ и между ICV_0 и ICV_1 .

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИНТЕНЗИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive immaterially-intensive economic growth) (**ки**) – във:

положителен нематериално-интензивен ползностен икономически растеж;

положителен нематериално-интензивен стойностен икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИНТЕНЗИВЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive immaterially-intensive utility economic growth) [подразбира се като *положителен материално-интензивен продуктово-ползностен икономически растеж** (positive immaterially-intensive productly-utility economic growth) в *икономическото потребление*] (*) – *нематериално-интензивен ползностен икономически растеж*, при който *общата икономическа ползност на материалния икономически продукт m и нематериалния икономически продукт n , взети заедно, нараства във времето (вж. ползностно интензиониране на икономическите продукти);* *положите-*

лен икономически растеж, ситуиран в условията на нематериално-интензивен полезностен прогрес; една от разновидностите на нематериално-интензивния полезностен икономически растеж, както и на интензивностно-антинеутралния полезностен икономически растеж. Конституира се при динамичната двупродуктова материално-нематериална полезностна диспозиционна икономическа функция. При него динамичната пределна норма на полезно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт нараства във времето, т.е.

$$\frac{dMRSU_{nm}(t)}{dt} > 0$$

(пределната полезностна интензивност на материалния икономически продукт расте по-бавно от пределната полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт), респ. динамичната пределна норма на полезно-еквивалентното заместване на материалния с нематериалния икономически фактор $MRSU_{mn}(t)$ намалява във времето, т.е.

$$\frac{dMRSU_{mn}(t)}{dt} < 0$$

(пределната полезностна интензивност на нематериалния икономически продукт расте по-бавно от пределната полезностна интензивност на материалния икономически продукт). При положителния материално-интензивен полезностен икономически растеж пределната полезностна интензивност на нематериалния продукт (пределната полезност на материалния продукт) и пределната полезностна интензивност на материалния продукт (пределната полезност на нематериалния продукт) нарастват, като пределната полезностна интензивност на нематериалния продукт нараства в по-голяма степен от тази на материалния продукт. Предизвиканото от това нарастване на пределната норма на полезно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния продукт при посочените условия предизвиква съответстващо на него нарастване на обема нематериалния продукт и намаление на обема на материалния продукт, но така че обемът на общата икономическа полезност на двата продукта се увеличава, а равнището на дохода остава постоянно.

ПОЛОЖИТЕЛЕН НЕМАТЕРИАЛНО-ИНТЕНЗИВЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive immaterially-intensive value economic growth) [подразбира се като *положителен материално-интензивен продук-*

тово-стойностен икономически растеж* (positive immaterially-intensive productly-value economic growth) в икономическото производство] (*) – нематериално-интензивен стойностен икономически растеж, при който общата икономическа стойност на материалния икономически продукт m и нематериалния икономически продукт n , взети заедно, нараства във времето (вж. стойностно интензиониране на икономическите продукти); положителен икономически растеж, ситуиран в условията на нематериално-интензивен стойностен прогрес; една от разновидностите на нематериално-интензивния стойностен икономически растеж, както и на интензивностно-антинеутралния стойностен икономически растеж. Конституира се при динамичната двупродуктова материално-нематериална стойностна диспозиционна икономическа функция. При него динамичната пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния икономически продукт $MRSV_{nm}(t)$ нараства във времето, т.е.

$$\frac{dMRSV_{nm}(t)}{dt} > 0$$

(пределната стойностна интензивност на материалния икономически продукт расте по-бавно от пределната стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт), респ. динамичната пределна норма на стойностно-еквивалентното заместване на материалния с нематериалния икономически фактор $MRSV_{mn}(t)$ намалява във времето, т.е.

$$\frac{dMRSV_{mn}(t)}{dt} < 0$$

(пределната стойностна интензивност на нематериалния икономически продукт расте по-бавно от пределната стойностна интензивност на материалния икономически продукт). При положителния материално-интензивен стойностен икономически растеж пределната стойностна интензивност на нематериалния продукт (пределната стойност на материалния продукт) и пределната стойностна интензивност на материалния продукт (пределната стойност на нематериалния продукт) нарастват, като пределната стойностна интензивност на нематериалния продукт нараства в по-голяма степен от тази на материалния продукт. Предизвиканото от това нарастване на пределната норма на стойностно-еквивалентното заместване на нематериалния с материалния продукт при посочените условия предизвиква съответстващо на него нарастване на обема нематериалния продукт и намаление на обема на материалния продукт, но така

че обемът на общата икономическа стойност на двата продукта се увеличава, а равнището на дохода остава постоянно.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ОБЩ БАЛАНС (positive general balance) (**ки**) – във:

положителен общ платежен баланс (в межд.).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ОБЩ ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС* (positive general balance of payments) (в межд.) – *общ платежен баланс (в межд.), който има положително салдо (в межд.) (активно салдо).* Вж. *положително салдо на общия платежен баланс (в межд.).*

**ПОЛОЖИТЕЛЕН ОПЕРАТОР ЗА ПРОПОРЦИОНАЛНО ПРЕОБРАЗУ-
ВАНЕ /В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА/*** (positive proportional transformation operator /of the economic system/) – правило T , по силата на което *изходът на икономическата система S е произведението на входа на икономическата система с определена положителна величина k (скаларна, векторна или матрична; постоянна или променлива).* Вид *оператор за пропорционално преобразуване /в икономическата система/.* Вж. *икономически оператор.*

ПОЛОЖИТЕЛЕН ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС (positive balance of payments) (в межд.) – *платежен баланс (в межд.) на дадена страна, който има положително салдо (в межд.), т.е. активно салдо.*

ПОЛОЖИТЕЛЕН ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС (positive balance of payments) (**ки**) – ВЪВ:

положителен общ платежен баланс (в межд.);

положителен платежен баланс (в межд.).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ПОЛЕЗНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive utility economic growth) (**ки**) – ВЪВ:

положителен екстензивностно-неутрален полезен икономически растеж;

положителен интензивностно-неутрален полезен икономически растеж;

положителен материално-изразходващ полезен икономически растеж;

положителен материално-интензивен полезен икономически растеж;

положителен нематериално-изразходващ полезен икономически растеж;

положителен нематериално-интензивен полезен икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ПРЕДЕЛЕН ПРОДУКТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ФАКТОР (positive marginal product of the economic factor) – вж. *икономическа област от пространството на производствените икономически фактори.*

ПОЛОЖИТЕЛЕН ПРЕДЕЛЕН ПРОДУКТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (positive marginal product of production economic factor) (в микр.) – *пределен продукт на производствения икономически фактор (в микр.), имащ положително значение [на нарастването на обема на производствения икономически фактор отговоря нарастване на обема на общия продукт на икономическия фактор (в микр.)]. Създава се от факторни комбинации, разположени в икономическата област от пространството на производствените икономически фактори. Изяснява се също като **положите-***

лен пределен продукт на икономическия фактор (вж. *икономическа област от пространството на производствените икономически фактори*).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ПРОДУКТОВ ДИСПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ* (positive product purchasing power disparity) (в межд.) (*) – положение в *международната икономика (в межд.)*, когато *редуцираният инфлационен диференциал (в межд.)* между местната и чуждата страна е по-малък (при постоянни други условия) от темпа на прираста на техния *взаимен валутен курс (в межд.)* [при *пряко валутно котиране (в межд.)*].

ПОЛОЖИТЕЛЕН ТЪРГОВСКИ БАЛАНС (positive merchandise balance of trade) (в межд.) – *търговски баланс (в межд.)*, който има *положително салдо (в межд.) (активно салдо)*. Вж. *положително салдо на търговския баланс (в межд.)*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ФИНАНСОВ ДИСПАРИТЕТ НА ПОКУПАТЕЛНИТЕ СИЛИ* (positive financial purchasing power disparity) (в межд.) (*) – положение в *международната икономика (в межд.)*, когато *редуцираният лихвен диференциал (в межд.)* между местната и чуждата страна е по-малък (при постоянни други условия) от темпа на прираста на техния *взаимен валутен курс (в межд.)* [при *пряко валутно котиране (в межд.)*].

ПОЛОЖИТЕЛЕН СТАТИЗЪМ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (positive statism of the economic system) – *статизъм на икономическата система** (statism of the economic system), който отговаря на отрицателен наклон на статичната характеристика и представлява недокомпенсиране на смущаващото въздействие (съответствува на нисък коефициент на усилване на *разтворената икономическа система*). Вж. *комбинирана система на икономическо управление*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН СТАТИЗЪМ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РЕГУЛИРАНЕ* (positive statism of the economic regulation) – положение на *динамичната система на статично-реагиращото икономическо регулиране* (респ. на *регулаторната система на статично-реагиращото икономическото управление*), при което действителното значение x на *регулируемата икономическа величина* (респ. на *управляваната икономическа величина*) намалява с намаляване на *натоварването на икономическата система* (като при липса на натоварване $x = x_a > x_n$, а при номинално натоварване $x = x_n$, където x_a – е значението на регу-

лируемата икономическа величина при липса на натоварване на *икономическата система*, и x_n – нейното значение при *номинално натоварване на икономическата система*. Една от често срещаните разновидности на *статизма на икономическото регулиране*. Вж. *отрицателен статизъм на икономическото регулиране*.

ПОЛОЖИТЕЛЕН СТОЙНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive value economic growth) (**ки**) – във:

положителен екстензивностно-неутрален стойностен икономически растеж;

положителен интензивностно-неутрален стойностен икономически растеж;

положителен материално-изразходващ стойностен икономически растеж;

положителен материално-интензивен стойностен икономически растеж;

положителен нематериално-изразходващ стойностен икономически растеж;

положителен нематериално-интензивен стойностен икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ТРУДОВО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive labourly-spending product economic growth)

[подразбира се като *положителен трудово-изразходващ екстензивностно-неутрален факторово-продуктов икономически растеж** (positive labourly-spending factorly-product economic growth) в *икономическото производство*] (*)

– *трудова-изразходващ продуктов икономически растеж*, при който *икономическият продукт q* , произведен чрез *трудовия производствен икономически фактор l* и *физическия производствен икономически фактор h* , взети заедно, се увеличава във времето; *положителен икономически растеж*, ситуиран в условията на *трудова-изразходващ технически прогрес*; една от разновидностите на *трудова-изразходващия продуктов икономически растеж*, както и на *екстензивностно-антинеутралния продуктов икономически растеж*. Конституира се при *динамичната двуфакторна трудова-физическа производствена икономическа функция*.

При него динамичната средна *производствена трудова-факторна осигуреност на физическия икономически фактор* на растежа (което е съотношени-

ето между динамичната *средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор* и динамичната *средна продуктова производителност на физическия икономически фактор*) нараства във времето, т.е.

$$\frac{d[l(t)/h(t)]}{dt} > 0,$$

респ. динамичната *средна производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор* на растежа (което е съотношението между динамичната *средна продуктова производителност на физическия икономически фактор* и динамичната *средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор*) намалява във времето, т.е.

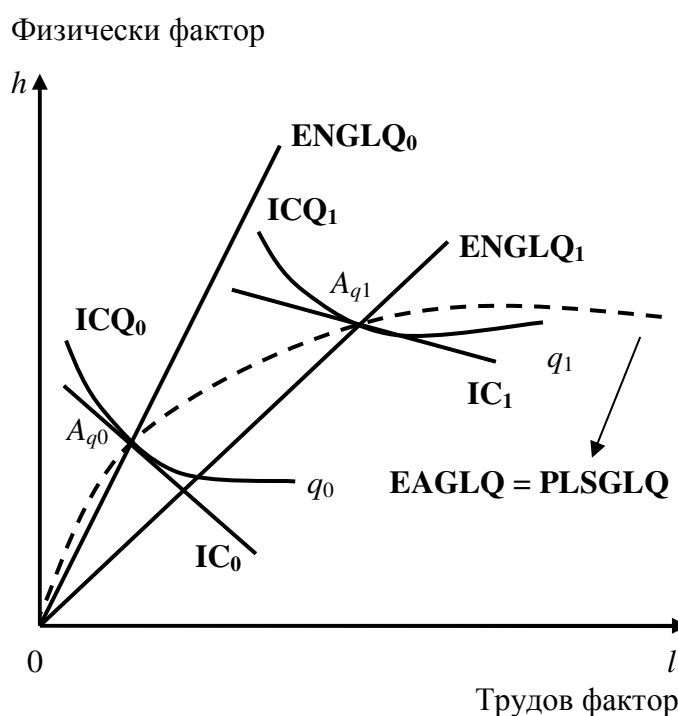
$$\frac{d[h(t)/l(t)]}{dt} < 0,$$

където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *трудовия производствен икономически фактор*, а $h(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *физическия производствен икономически фактор* (като в случая те са констентни във времето).

В резултат на това се променят *относителните факторови цени* (relative factor prices), в т.ч. намалява *относителната цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор* (relative price of labour production factor price to physical production economic factor price) P_l/P_h и се увеличава *относителната цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен икономически фактор* (relative price of physical production factor price to labour production economic factor price) P_h/P_l , където P_l е *абсолютната цена на трудовия производствен икономически фактор* (absolute price of labour production economic factor) (респ. индексът на цените на трудовите производствени фактори), а P_h е *абсолютната цена на физическия производствен икономически фактор* (absolute price of physical production economic factor) (респ. индексът на цените на физическите производствени фактори).

Положителният трудово-изразходващ продуктов икономически растеж е демонстриран е на фиг. 1 (в примера се предполага, че промяната на икономическите ингредиенти се извършва във времето t), където е представен чрез предвижването на точката A_{q0} (която е изходното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на трудовия производствен фактор е l_0 единици, а този на физическия производствен фактор е h_0 единици) до точката

A_{q1} (която е крайното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на трудовия производствен фактор е $l_1 > l_0$ единици, а този на физическия производствен фактор е $h_1 > h_0$ единици). С ICQ_0 е означена изходната **битруфизната продуктова изоквантна икономическа крива*** (bi-laphysary product isoquant economic curve) [тя е разновидност на *трудова-физическата продуктова изоквантна икономическа линия* (последната същото като *битруфизна продуктова изоквантна икономическа линия* и на *факторната изоквантна икономическа линия*) и е вид **продуктова крива на безразличието**], всяка една точка от която отговаря на едно и също (постоянно) количество на произведения продукт q_0 , но при съчетания между различни количества l и h на трудовия и физическия производствен фактор.

Фиг.1. Положителен трудово-изразходващ продуктов икономически растеж

С IC_0 е означена изходната **битруфизна изокостна икономическа линия** (вж. *нулев екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж*), всяка една точка от която отговаря на едно и също начално количество паричен разход c_0 (в началото на протичането на икономическия растеж), който се извършва изцяло за купуването на производствените фактори l_0 и h_0 при изходното положение. Наклонът dl/dh на линията IC_0 е определен от отрицател-

ното значение $-P_{l0}/P_{h0}$ на съотношението между началните абсолютни цени P_{l0} и P_{h0} на трудовия и физическия производствен фактор, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). С **ENGLQ₀** е означена изходната права линия на битруфизния екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж (*също*), която би се формирала, ако началните условия на разглежданата икономическа система биха останали непроменени. Тя е разновидност на *производствен икономически лъч* (последният същото като *права изоклинна линия на икономическото производство*) (вж. *линия на икономическото производство*). Линията **ENGLQ₀** свързва производствени факторови комбинации с еднаква начална *пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на физическия с трудовия производствен икономически фактор*.

Положителният трудово-изразходващ продуктов икономически растеж увеличава равнището на продукта от q_0 единици при изходното положение A_{q0} на q_1 единици при крайното положение A_{q1} , при което изходната битруфизна продуктова изоквантна икономическа крива **ICQ₀** се премества повишаващо нагоре и надясно до крайната си позиция **ICQ₁**. Всяка точка на кривата **ICQ₁** носи еднакъв, но увеличен по размер (в сравнение с **ICQ₀**) продукт q_1 . Съответно на това изходната битруфизна изокостна икономическа линия **IC₀** с начален паричен разход от c_0 единици се премества повишаващо нагоре и надясно до крайната си позиция **IC₁**, всяка точка от която отговаря на повишен по размер (в сравнение с **IC₀**) краен паричен разход от c_1 единици, който се извършва изцяло за купуването на увеличените количества на производствените фактори l_1 и h_1 . Тя променя наклона си, който става по-полегат към оста Ol и вече е определен от отрицателното значение $-P_{l1}/P_{h1}$ на съотношението между крайните абсолютни цени P_{l1} и P_{h1} на трудовия и физическия производствен фактор, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). Абсолютната цена на трудовия производствен фактор намалява от P_{l0} на P_{l1} (тъй като неговото количество нараства по-бързо от нарастването на количеството на физическия производствен фактор), а абсолютната цена на физическия производствен фактор се покачва от P_{h0} на P_{h1} (тъй като неговото количество нараства по-бавно от нарастването на количеството на трудовия производствен фактор), в резултат на което началната относителна цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен фактор P_{m0}/P_{n0} намалява до крайната относителна цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен фактор P_{m1}/P_{n1} (респ. началната относителна цена на физическия производствен фактор към цената на

трудовия производствен фактор P_{n0}/P_{m0} се увеличава до крайната относителна цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен фактор P_{n1}/P_{m1}).

Изходната права линия на битруфизния екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж **ENGLQ₀** се измества до крайната си позиция **ENGLQ₁**. Линията **ENGLQ₁** свързва производствени факторови комбинации с еднаква крайна пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на физическия с трудовия производствен икономически фактор (по абсолютното си значение по-голяма и по алгебричното си значение по-малка от изходната пределна норма). Посочената по-горе точка A_{q1} е пресечна на правата линия **ENGLQ₁** и кривата **ICQ₁**. С протичането на икономическия растеж **ENGLQ₁** и **ICQ₁** се преместват едновременно и заедно с това се премества и тяхната пресечна A_{q1} . По този начин с движението си точката A_{q1} чертае забавено-нарастваща **линия на положителния трудово-изразходващ продуктов икономически растеж*** (positive labourly-spending product economic growth line) **PLSGLQ**, която е една от формите на проявление на **линията на екстензивностно-антинеутралния продуктов икономически растеж*** (extensitally-antineutral product economic growth line) **EAGLQ** и която в конкретния пример се реализира в дъгата $A_{q0}A_{q1}$, едновременно ограничена между **ENGLQ₀** и **ENGLQ₁** и между **ICQ₀** и **ICQ₁**.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ТРУДОВО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive labourly-spending product economic growth) (**ки**) – във:

линия на положителния трудово-изразходващ продуктов икономически растеж (вж. *положителен трудово-изразходващ продуктов икономически растеж*);

положителен трудово-изразходващ продуктов икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ТРУДОВО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive labourly-spending factorly-bimati-mary-two-product economic growth) (в микр.) (в *общото микроикономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство*) (*) – *трудова-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*, при който икономическите продукти q , в частност *материалният икономически продукт m и нематериалният икономически продукт n* се увеличават във времето. Изс-

ледва се чрез динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция, като факторовият микс x е представен от двойка от трудов производствен икономически фактор l и физически производствен икономически фактор h . Той е една от разновидностите на **трудоов-изразходващия факторово-двупродуктов икономически растеж*** (labourly-spending factorly-two-product economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (extensitally-antineutral factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.). При него динамичната средна производствена трудово-факторна осигуреност на физическия икономически фактор на растежа (която е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор) се увеличава във времето, т.е.

$$\frac{d[l(t)/h(t)]}{dt} > 0,$$

респ. динамичната средна производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор на растежа (която е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор) намалява във времето, т.е.

$$\frac{d[h(t)/l(t)]}{dt} < 0,$$

където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *трудоовия производствен икономически фактор*, а $h(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *физическия производствен икономически фактор*.

Представлява факторово-двупродуктов икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на *материален икономически продукт m* , създаван от *икономическата единица производител M* , и (б) положителен растеж на *нематериален икономически продукт n* , създаван от икономическата единица производител N , от които две икономически единици M и N се състои (по предположение) националната икономическа система в обществен обхват, при променлива във времето динамична *пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)* [подразбира се като променлива *пределна норма на факторно-еквивалентната продуктова трансформация (в*

микр.)], в частност при променлива във времето динамична *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт* (респ. при променлива *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на материалния продукт с нематериалния икономически продукт*) (което означава, че материалният и нематериалният продукт на двете икономически единици се променят в различни пропорции).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен битруфизен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (positive bilaphysary labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.). При него се променят *относителните факторови цени* (relative factor prices), в т.ч. спада *относителната цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор* (relative price of labour production factor price to physical production economic factor price) P_l/P_h и се покачва *относителната цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен икономически фактор* (relative price of physical production factor price to labour production economic factor price) P_h/P_l , където P_l е *абсолютната цена на трудовия производствен икономически фактор* (absolute price of labour production economic factor) (респ. индексът на цените на трудовите производствени фактори), а P_h е *абсолютната цена на физическия производствен икономически фактор* (absolute price of physical production economic factor) (респ. индексът на цените на физическите производствени фактори).

Положителният битруфизен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж е еднофакторовоообусловен, тъй като при него обемите на производствените фактори в обществен обхват се променят в полза на трудовия фактор, и е небалансиран (наричан още несбалансиран), тъй като при посочените обстоятелства продуктите на двете икономически единици производителки (материалният и нематериалният продукт) също се променят в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означава още като **положителен трудово-факторовообусловен нематериално-факторово-небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (positive labourly-factorly-induced immaterially-factorly-disbalanced bimatemary-two-product economic growth). Той е една от формите на **положителния еднофакторовообусловен небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (positive single-factorly-induced disbalanced bimatemary-two-product economic growth) или, което е същото, на **положителния**

антинеутрален небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж* (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-product economic growth). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двупродуктов икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на производствените възможности. Така че **положителният несиметричният биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (positive asymmetric bimatimary-two-product economic growth) е само другото наименование на положителния еднофакторовообусловен небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж.

При анализа на положителния битруфизен еднофакторовообусловен (т.е. на положителния битруфизен антинеутрален) небалансиран факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж се използват понятията за **трудоовинтензивен икономически продукт** [същото като **трудоово-факторовоинтензивен икономически продукт*** (labourlly-factorly-intensive economic product)] и **физическоинтензивен икономически продукт** [същото като **физическо-факторовоинтензивен икономически продукт*** (physically-factorly-intensive economic product)], както и за **трудоовонеинтензивен икономически продукт** [същото като **трудоово-факторовонеинтензивен икономически продукт*** (labourlly-factorly-unintensive economic product)] и **физическонеинтензивен икономически продукт** [същото като **физическо-факторовонеинтензивен икономически продукт*** (physically-factorly-unintensive economic product)].

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на трудовия производствен фактор се разпределя между производството на трудоовинтензивния (трудоово-факторовоинтензивния) продукт и трудоовонеинтензивния (трудоово-факторовонеинтензивния) продукт при **положителния битруфизен трудоово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж** в условията на **съвършена икономическа конкуренция (в микр.)** и която е в полза на трудоовинтензивния (трудоово-факторовоинтензивния) продукт, зависи от съотношението между **производствените трудоово-факторни осигурености на физическия икономически фактор** (респ. от съотношението между **производствените физическо-факторни осигурености на трудовия икономически фактор**) при формирането на обемите на продуктите от двата вида (на двете икономически единици производителки), т.е. на трудоово-интензивния (на трудоово-факторовоинтензивния) продукт и на трудоово-неинтензивния (и на трудоово-факторовонеинтензивния) продукт. По аналогичен начин конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на физическия производст-

вен фактор се разпределя между индуцирането на физическо-интензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт и физическо-неинтензивния (и на физическо-факторовонеинтензивния) продукт също в условията на съвършена конкуренция и която е в полза на физическо-интензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт, зависи от съотношението между *производствените физическо-факторни осигурености на трудовия икономически фактор* (респ. от съотношението между *производствените трудови-факторни осигурености на физическия икономически фактор*) при формирането на обемите на продуктите от двата вида (на двете икономически единици производители), т.е. на физическоинтензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт и на физическонеинтензивния (физическо-факторовонеинтензивния) продукт.

Различието в темповете, с които се променят обемите на материалния продукт m и нематериалния продукт n при положителния трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж, предизвиква промяна в ***относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт**** (relative price of material product to immaterial economic product price), която (относителна цена) е съотношението P_m/P_n между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства обратна промяна на ***относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт**** (relative price of immaterial product to material economic product price), която (относителна цена) е съотношението P_n/P_m между абсолютните цени P_n и P_m на нематериалния и материалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени).

Положителният битруфизен еднопродуктовообусловен (положителният битруфизен антинеутрален) небалансиран факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж да се определя като небалансиран по отношение на факторовонеинтензивния продукт. Затова ***положителният трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (т.е. ***положителният трудово-факторовообусловен нематериално-факторово-небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж***) е небалансиран по отношение на трудово-неинтензивният (на трудово-факторовонеинтензивният) продукт. За улеснение предполагаме, че при положителния битруфизен факторово-биматимно-двупродуктов икономически

растеж единият продукт е трудово-факторовоинтензивният, а другият – физическо-факторово-интензивният. От което следва, че трудово-факторовоинтензивният продукт е физическо-факторовонеинтензивен, а физическо-продуктоинтензивният продукт е трудово-факторовонеинтензивен. Тогава разновидности на положителния трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж са (1) *положителният трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт* (в микр.) (когато трудово-факторовоинтензивен е материалният продукт) и (2) *положителният трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт* (когато трудово-факторовоинтензивен е нематериалният продукт).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ТРУДОВО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ ТРУДОВО-ФАКТОРОВОИНТЕНЗИВЕН МАТЕРИАЛЕН ПРОДУКТ*

(positive labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive material product) (в микр.) (в общото микроикономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство) (*) – *трудова-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт*, при който икономическите продукти q , в частност материалният икономически продукт m и нематериалният икономически продукт n се увеличават във времето. Изследва се чрез динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция, като факторовият микс x е представен от двойка от трудов производствен икономически фактор l и физически производствен икономически фактор h . Той е една от разновидностите на *трудова-изразходващия факторово-двупродуктов икономически растеж** (labourly-spending factorly-two-product economic growth) и на *екстензивностно-антинеутралния факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж** (extensitally-antineutral factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.). При него динамичната средна производствена трудова-факторна осигуреност на физическия икономически фактор на растежа (която е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор) се увеличава във времето, т.е.

$$\frac{d[l(t)/h(t)]}{dt} > 0,$$

респ. динамичната средна *производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор* на растежа (която е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор) намалява във времето, т.е.

$$\frac{d[h(t)/l(t)]}{dt} < 0,$$

където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *трудова производствен икономически фактор*, а $h(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *физическия производствен икономически фактор*.

Представлява факторово-двупродуктов икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на *материален икономически продукт т*, създаван от *икономическата единица* производител М, и (б) положителен растеж на *нематериален икономически продукт п*, създаван от икономическата единица производител N, от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват, при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето динамична *пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)* [подразбира се като спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на факторно-еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)*], в частност при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето динамична *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт* (респ. при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на материалния продукт с нематериалния икономически продукт*) (което означава, че материалният и нематериалният продукт на двете икономически единици се променят в различни пропорции).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен битруфизен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт*** (positive bilaphysary labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive material product) (в микр.). При него се про-

менят *относителните факторови цени* (relative factor prices), в т.ч. спада *относителната цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор* (relative price of labour production factor price to physical production economic factor price) P_l/P_h и се покачва *относителната цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен икономически фактор* (relative price of physical production factor price to labour production economic factor price) P_h/P_l , където P_l е *абсолютната цена на трудовия производствен икономически фактор* (absolute price of labour production economic factor) (респ. индексът на цените на трудовите производствени фактори), а P_h е *абсолютната цена на физическия производствен икономически фактор* (absolute price of physical production economic factor) (респ. индексът на цените на физическите производствени фактори).

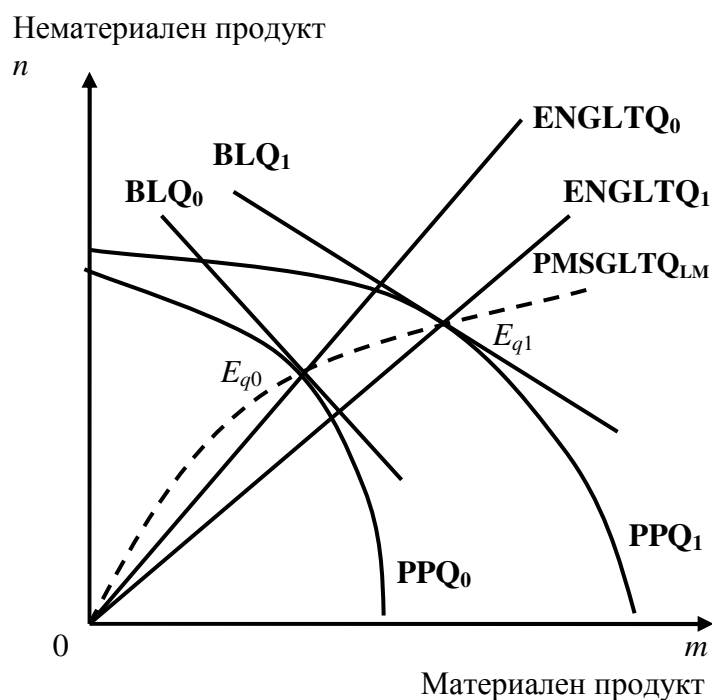
Положителният битруфизен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт е еднофакторовообусловен, тъй като при него обемите на производствените фактори в обществен обхват се променят в полза на трудовия фактор, и е небалансиран (наричан още несбалансиран), тъй като при посочените обстоятелства продуктите на двете икономически единици производители (материалният и нематериалният продукт) също се променят в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означае още като *положителен трудово-факторовообусловен нематериално-факторово-небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive labourly-factorly-induced immaterially-factorly-disbalanced bimatimary-two-product economic growth). Той е една от формите на *положителния еднофакторовообусловен небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive single-factorly-induced disbalanced bimatimary-two-product economic growth) или, което е същото, на *положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-product economic growth). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двупродуктов икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на производствените възможности. Така че *положителният несиметричен биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive asymmetric bimatimary-two-product economic growth) е само другото наименование на положителния еднофакторовообусловен небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж.

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на трудовия производствен фактор се разпределя между производството на трудоинтензивния (трудо-фактороинтензивния) продукт и трудовоинтензивния (трудо-фактороинтензивния) продукт при **положителния битруфизен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудо-фактороинтензивен материален продукт** в условията на съвършена икономическа конкуренция (в микр.) и която е в полза на трудоинтензивния (трудо-фактороинтензивния) продукт, зависи от съотношението между *производствените трудово-факторни осигурености на физическия икономически фактор* (респ. от съотношението между *производствените физическо-факторни осигурености на трудовия икономически фактор*) при формирането на обемите на продуктите от двата вида (на двете икономически единици производителки), т.е. на трудоинтензивния (на трудо-фактороинтензивния) продукт и на трудоинтензивния (и на трудо-фактороинтензивния) продукт. По аналогичен начин конкретната пропорция, по която допълнителният (безкрайно малък) прираст на физическия производствен фактор се разпределя между индуцирането на физическоинтензивния (на физическо-фактороинтензивния) продукт и физическоинтензивния (и на физическо-фактороинтензивния) продукт също в условията на съвършена конкуренция и която е в полза на физическоинтензивния (на физическо-фактороинтензивния) продукт, зависи от съотношението между *производствените физическо-факторни осигурености на трудовия икономически фактор* (респ. от съотношението между *производствените трудово-факторни осигурености на физическия икономически фактор*) при формирането на обемите на продуктите от двата вида (на двете икономически единици производителки), т.е. на физическоинтензивния (на физическо-фактороинтензивния) продукт и на физическоинтензивния (физическо-фактороинтензивния) продукт.

Тъй като при разглеждания вид икономически растеж материалният продукт расте по-бързо от нематериалния продукт, това предизвиква намаляване на **относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт*** (relative price of material product to immaterial economic product price), която (относителна цена) е съотношението P_m/P_n между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства увеличаване на **относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт***

(relative price of immaterial product to material economic product price), която (относителна цена) е съотношението P_n/P_m между абсолютните цени P_n и P_m на нематериалния и материалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени).

Положителният битруфизен еднопродуктовообусловен (положителният битруфизен антинеутрален) небалансиран факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж да се определя като небалансиран по отношение на факторовонеинтензивния продукт. Затова **положителният трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторово-интензивен материален продукт** (т.е. **положителният трудово-факторово-обусловен нематериално-факторово-небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт**) е небалансиран по отношение на трудово-неинтензивния (на трудово-факторовонеинтензивния) продукт.

Фиг.1. Положителен битруфизен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите продукти (на материалния про-

дукт m и нематериалния продукт n). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на продуктите E_{q0} , която е ефективна в продуктовия микс. Тя задава началните значения на двата продукта m_0 и n_0 . Точката E_{q0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на производствените възможности*** (bimatimary production possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на факторово-производствените възможности*** (bimatimary factorly-production possibility curve) (в микр.)] **PPQ₀** {тя е разновидност на *кривата на производствените възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на факторно-производствените възможности (в микр.)*]} и (2) началната **биматимна продуктово-бюджетна линия*** (bimatimary product-budget line) (в микр.) **BLQ₀** [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на производствените възможности (на факторно-производствените възможности) **PPQ₀** отговаря комбинация от равнища на продуктите от двата вида (на m -продукта и n -продукта) при пълно и ефективно използване (изразходване) на ограничените производствени фактори, чиито обеми при началното състояние са l_0 единици за трудовия фактор и h_0 единици за физическия фактор. Тъй като с движението на точка по кривата линия **PPQ₀** не се променя положението за пълно и ефективно използване на ограничените фактори, тя е също **линия на нулевия двупродуктов икономически растеж*** (zero two-product economic growth line) (в микр.).

На всяка точка от началната биматимна продуктово-бюджетна линия **BLQ₀** отговаря комбинация от равнища на продуктите m и n при пълно изразходване на определен начален доход за тяхната покупка I_0 в обществен мащаб. Наклонът dn/dm на правата линия **BLQ₀** (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материалния и нематериалния продукт) е определен от отрицателното значение $-P_m/P_n$ на постоянната **относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт*** (relative price of material product to immaterial economic product price), която (относителна цена) е съотношението между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни (по линията **BLQ₀**).

С **ENGLTQ₀** е означена началната права **линия на битруфизния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (bilaphysary extensitally-neutral factorly-bimatimary-two-product economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически рас-*

теж). Тя свързва продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт*.

При положителния трудово-изразходващ двупродуктов икономически растеж трудовият фактор нараства в по-голяма степен, отколкото е нарастването на физическия фактор. Обемите на трудовия и физическия фактор се увеличават така че $l_1/l_0 > h_1/h_0$. В резултат на това началното състояние 0 на икономическата система, в т.ч. и на общото микроикономическо пазарно равновесие, се трансформира в състояние 1. Тъй като трудово-факторовоинтензивен е материалният продукт, по-голямата част от прираста на трудовия фактор се насочва към неговото формиране. В резултат на това границата на производствения възможности PPQ_0 се премества несиметрично-повишаващо надясно и нагоре до крайната позиция PPQ_1 , чийто наклон при равни координати става по-малък (по-полегат) към оста *Om*. Това отговаря на положението, че при разглеждания вид икономически растеж пределната норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт в абсолютно изражение се понижава (в алгебрично изражение тя нараства). Пределните производителности на трудовия и физическия фактор намаляват поради увеличаването на техните обеми. Затова при постоянни други условия се увеличават обемите на продуктите, съответно на материалния продукт от m_0 на m_1 продуктови единици и на нематериалния продукт от n_0 на n_1 продуктови единици но с темпове, по-малки от тези, с които са се увеличили обемите на трудовия и физическия фактор. Темпът на увеличаването на материалния продукт е по-голяма от този на увеличаването на нематериалния продукт. Затова $n_1/n_0 < m_1/m_0$.

При положителния трудово-изразходващ двупродуктов микроикономически растеж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт, началната линия на балансирания двупродуктов икономически растеж или, което е същото, началната линия на битруфизния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж $ENGLTQ_0$ се превърта в посока на движението на часовниковата стрелка до крайната си позицията $ENGLTQ_1$. Това показва, че в началното състояние на икономическата система, когато материалният продукт е трудово-факторовоинтензивният, началната линия $ENGLTQ_0$ на битруфизния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж разделя положителния квадрант на координатната система на две части – на (1) **област на трудово-изразходващия факторово-биматимно-двупродуктов икономически рас-**

теж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт* (area of the negative labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive material product) (в микр.) (която се разполага откъм страната на трудово-факторовоинтензивния продукт и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на материалния продукт), и (2) **област на физическо-изразходващия факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен нематериален продукт*** (area of the physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive immaterial product) (в микр.) (която се разполага откъм страната на физическо-факторовоинтензивния продукт и в конкретния случай това е откъм страната на ординатната ос на нематериалния продукт).

По отношение на началното състояние на системата линията **ENGLTQ₁** се разполага в *областта на трудово-изразходващия факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт*. При новото състояние, породено от изпреварващото нарастване на трудовият фактор (и изобщо от положителния растеж), точката на оптималното и ефективното разпределение на продуктите (точката на ефективността в продуктовия микс) се измества от позицията E_{q0} (лежаща върху началната линия на балансирания двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₀**) до позицията E_{q1} (лежаща върху новата, т.е. върху крайната линия на балансирания двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₁**). Продуктово-бюджетната **BLQ₀** се отдалечава от координатното начало до позицията **BLQ₁** и става допирателна на границата на производствените възможности **PPQ₁** в точката E_{q1} . Новата бюджетна линия **BLQ₁** е по-полегата от началната **BLQ₀**, тъй като изпреварващото увеличаване на материалния продукт m в сравнение с това на нематериалния продукт n (защото материалният продукт е трудово-факторовоинтензивният) променя съотношението между цената на материалния и цената на нематериалния продукт в полза на цената на нематериалния продукт. На новата (крайната) продуктово-бюджетна линия **BLQ₁** съответствува равенството $I_1 = P_{m1} \cdot m_1 + P_{n1} \cdot n_1$ парични единици.

От точките E_{q0} , E_{q1} , ... се построява кривата на ефективността в продуктовия микс, която при възприетите предпоставки е **кривата на положителния трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт*** (curve of the positive labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive material product) (в микр.) **PMSGLTQ_{LM}**. Тъй като

трудова-факторовоинтензивен е материалният продукт, кривата $PMSGLTQ_{LM}$ е забавено повишаваща. При постигната ефективност в продуктивния микс пределните норми на еквивалентната (на факторовоеквивалентната) продуктова трансформация към точките E_{q0}, E_{q1}, \dots са изравнени с пределните норми на факторово-еквивалентното заместване на икономическите продукти. Това е индикатор, че въпросните точки изграждат **микроикономическа динамична офертна крива на продуктите*** (product microeconomic dynamic offer curve) (в микр.).

Разглежданият тук **положителен трудово -изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт** е трудово-факторовообусловен нематериално-факторовонебалансиран. Специфичното за него е, **първо**, че съотношението между цените на производствените фактори нараства в полза на физическия фактор ($P_{l1}/P_{h1} < P_{l0}/P_{h0}$), т.е. че относителната цена на трудовия фактор към цената на физическия фактор се понижава, респ. относителната цена на физическия фактор към цената на трудовия фактор се повишава, и, **второ**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на нематериалния продукт, т.е. че относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се повишава, респ. относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се понижава. Равнището на средната производствена трудово-факторна осигуреност на физическия фактор се покачва ($l_1/h_1 > l_0/h_0$), респ. равнището на средната производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия фактор намалява ($h_1/l_1 < h_0/l_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ТРУДОВО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ ТРУДОВО-ФАКТОРОВОИНТЕНЗИВЕН НЕМАТЕРИАЛЕН ПРОДУКТ* (positive labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive immaterial product) (в микр.) (в *общото микроикономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство*) (*) – *трудова-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт*, при който икономическите продукти q , в частност материалният икономически продукт m и нематериалният икономически продукт n се увеличават във времето. Изследва се чрез динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция, като факторовият микс x е представен от двойка от трудов производствен икономически

фактор l и физически производствен икономически фактор h . Той е една от разновидностите на **трудова-изразходващия факторово-двупродуктов икономически растеж*** (labourly-spending factorly-two-product economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (extensitally-antineutral factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.). При него динамичната средна производствена трудова-факторна осигуреност на физическия икономически фактор на растежа (която е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор) се увеличава във времето, т.е.

$$\frac{d[l(t)/h(t)]}{dt} > 0,$$

респ. динамичната средна производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор на растежа (която е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор) намалява във времето, т.е.

$$\frac{d[h(t)/l(t)]}{dt} < 0,$$

където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на **трудова производствен икономически фактор**, а $h(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на **физически производствен икономически фактор**.

Представлява факторово-двупродуктов икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на **материален икономически продукт m** , създаван от **икономическата единица производител M** , и (б) положителен растеж на **нематериален икономически продукт n** , създаван от **икономическата единица производител N** , от които две икономически единици M и N се състои (по предположение) **националната икономическа система** в обществен обхват, при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето динамична **пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)** [подразбира се като нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето **пределна норма на факторно-еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)**], в частност при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето

динамична *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт* (респ. при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на материалния продукт с нематериалния икономически продукт*) (което означава, че материалният и нематериалният продукт на двете икономически единици се променят в различни пропорции).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен битруфизен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт*** (positive bilaphysary labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive immaterial product) (в микр.). При него се променят *относителните факторови цени* (relative factor prices), в т.ч. спада *относителната цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор* (relative price of labour production factor price to physical production economic factor price) P_l/P_h и се покачва *относителната цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен икономически фактор* (relative price of physical production factor price to labour production economic factor price) P_h/P_l , където P_l е *абсолютната цена на трудовия производствен икономически фактор* (absolute price of labour production economic factor) (респ. индексът на цените на трудовите производствени фактори), а P_h е *абсолютната цена на физическия производствен икономически фактор* (absolute price of physical production economic factor) (респ. индексът на цените на физическите производствени фактори).

Положителният битруфизен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт е еднофакторовообусловен, тъй като при него обемите на производствените фактори в обществен обхват се променят в полза на трудовия фактор, и е небалансиран (наричан още несбалансиран), тъй като при посочените обстоятелства продуктите на двете икономически единици производителки (материалният и нематериалният продукт) също се променят в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означае още като **положителен трудово-факторовообусловен нематериално-факторово-небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (positive labourly-factorly-induced immaterially-factorly-disbalanced bimatimary-two-product economic growth). Той е една от формите на *положителния еднофак-*

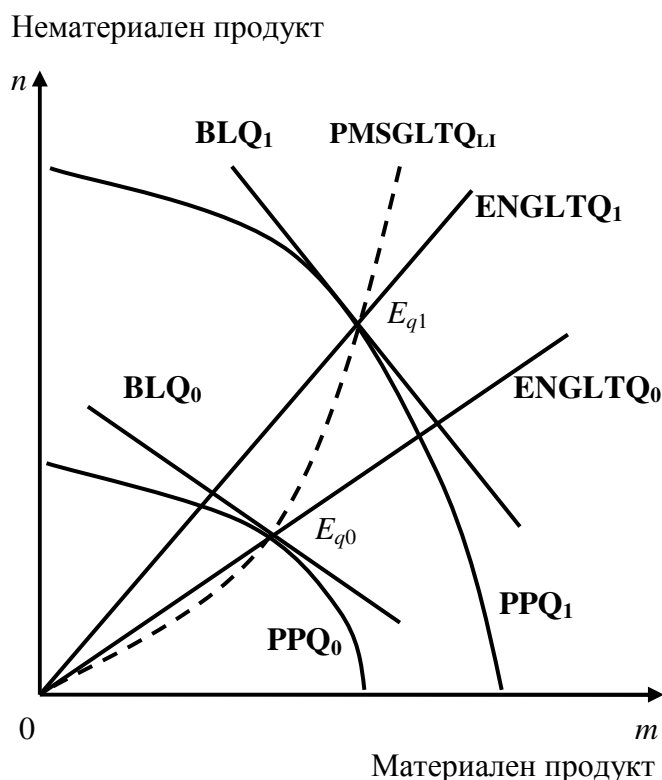
*торовообусловен небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive single-factorly-induced disbalanced bimatimary-two-product economic growth) или, което е същото, на *положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-product economic growth). Той може да бъде разглеждан също като отрицателен несиметричен биматимно-двупродуктов икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на производствените възможности. Така че *положителният несиметричен биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive asymmetric bimatimary-two-product economic growth) е само другото наименование на положителния еднофакторовообусловен небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж.

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на трудовия производствен фактор се разпределя между производството на трудоинтензивния (трудо-факторовоинтензивния) продукт и трудовоинтензивния (трудо-факторовоинтензивния) продукт при *положителния битруфизен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт* в условията на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* и която е в полза на трудоинтензивния (трудо-факторовоинтензивния) продукт, зависи от съотношението между *производствените трудово-факторни осигурености на физическия икономически фактор* (респ. от съотношението между *производствените физическо-факторни осигурености на трудовия икономически фактор*) при формирането на обемите на продуктите от двата вида (на двете икономически единици производителки), т.е. на трудоинтензивния (на трудо-факторовоинтензивния) продукт и на трудоинтензивния (и на трудо-факторовоинтензивния) продукт. По аналогичен начин конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на физическия производствен фактор се разпределя между индуцирането на физическоинтензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт и физическоинтензивния (и на физическо-факторовоинтензивния) продукт също в условията на съвършена конкуренция и която е в полза на физическоинтензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт, зависи от съотношението между *производствените физическо-факторни осигурености на трудовия икономически фактор* (респ. от съотношението между *производствените трудово-факторни осигурености на физическия икономически фактор*) при формирането на обемите на продуктите от двата вида (на двете икономически единици производи-

телки), т.е. на физическоинтензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт и на физическонеинтензивния (физическо-факторовонеинтензивния) продукт.

Тъй като при разглеждания вид икономически растеж нематериалният продукт расте по-бързо от материалния продукт, това предизвиква намаляване на *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт** (relative price of immaterial product to material economic product price), която (относителна цена) е съотношението P_n/P_m между абсолютните цени P_n и P_m на нематериалния и материалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства увеличаване на *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт** (relative price of material product to immaterial economic product price), която (относителна цена) е съотношението P_m/P_n между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени).

Положителният битруфизен еднопродуктовообусловен (положителният битруфизен антинеутрален) небалансиран факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж да се определя като небалансиран по отношение на факторовонеинтензивния продукт. Затова *положителният трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторово-интензивен нематериален продукт* (т.е. *положителният трудово-факторово-обусловен нематериално-факторовонебалансирани биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторово-интензивен нематериален продукт*) е небалансиран по отношение на трудово-неинтензивния (на трудово-факторовонеинтензивния) продукт.

Фиг.1. Положителен битруфизен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите продукти (на материалния продукт m и нематериалния продукт n). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на продуктите E_{q0} , която е ефективна в продуктовия микс. Тя задава началните значения на двата продукта m_0 и n_0 . Точката E_{q0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на производствените възможности*** (bimatimary production possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на факторово-производствените възможности*** (bimatimary factorly-production possibility curve) (в микр.)] **PPQ₀** {тя е разновидност на *кривата на производствените възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на факторно-производствените възможности (в микр.)*]} и (2) началната **биматимна продуктово-бюджетна линия*** (bimatimary product-budget line) (в микр.) **BLQ₀** [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на производствените възможности (на

факторно-производствените възможности) PPQ_0 отговаря комбинация от равнища на продуктите от двата вида (на m -продукта и n -продукта) при пълно и ефективно използване (изразходване) на ограничените производствени фактори, чиито обеми при началното състояние са l_0 единици за трудовия фактор и h_0 единици за физическия фактор. Тъй като с движението на точка по кривата линия PPQ_0 не се променя положението за пълно и ефективно използване на ограничените фактори, тя е също **линия на нулевия двупродуктов икономически растеж*** (zero two-product economic growth line) (в микр.).

На всяка точка от началната биматимна продуктово-бюджетна линия BLQ_0 отговаря комбинация от равнища на продуктите m и n при пълно изразходване на определен начален доход за тяхната покупка I_0 в обществен мащаб. Наклонът dn/dm на правата линия BLQ_0 (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материалния и нематериалния продукт) е определен от отрицателното значение $-P_m/P_n$ на постоянната **относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт*** (relative price of material product to immaterial economic product price), която (относителна цена) е съотношението между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни (по линията BLQ_0).

С $ENGLTQ_0$ е означена началната права **линия на битруфизния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (bilaphysary extensitally-neutral factorly-bimatimary-two-product economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*). Тя свързва продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на материалния продукт с нематериалния икономически продукт*.

При положителния трудово-изразходващ двупродуктов икономически растеж трудовият фактор нараства в по-голяма степен, отколкото е нарастването на физическия фактор. Обемите на трудовия и физическия фактор се увеличават така че $l_1/l_0 > h_1/h_0$. В резултат на това началното състояние 0 на икономическата система, в т.ч. и на общото микроикономическо пазарно равновесие, се трансформира в състояние 1. Тъй като трудово-факторовоинтензивен е нематериалният продукт, по-голямата част от прираста на трудовият фактор се насочва към неговото формиране. В резултат на това границата на производствениите възможности PPQ_0 се премества несиметрично-повишаващо надясно и нагоре до крайната позиция PPQ_1 , чийто наклон при равни координати става

по-голям (по-стръмен) към оста *От*. Това отговоря на положението, че при разглеждания вид икономически растеж пределната норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт в абсолютно изражение нараства (в алгебрично изражение тя се понижава). Пределните производителности на трудовия и физическия фактор намаляват поради нарастването на техните обеми. Затова при постоянни други условия се увеличават обемите на продуктите, съответно на материалния продукт от m_0 на m_1 продуктови единици и на нематериалния продукт от n_0 на n_1 продуктови единици но с темпове, по-малки от тези, с които са се увеличили обемите на трудовия и физическия фактор. Темпът на увеличаването на нематериалния продукт е по-голям от този на увеличаването на материалния продукт. Затова $n_1/n_0 > m_1/m_0$.

При положителния трудово-изразходващ двупродуктов микроикономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт, началната линия на балансирувания двупродуктов икономически растеж или, което е същото, началната линия на битруфузния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₀** се превърта в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка, до крайната си позиция **ENGLTQ₁**. Това показва, че в началното състояние на икономическата система, когато материалният продукт е трудово-факторовоинтензивният, началната линия **ENGLTQ₀** на битруфизния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж разделя положителния квадрант на координатната система на две части – на (1) **област на трудово-изразходващия факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт*** (area of the negative labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive immaterial product) (в микр.) (която се разполага откъм страната на физическо-факторовоинтензивния продукт и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на нематериалния продукт), и (2) **област на физическо-изразходващия факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт*** (area of the physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive material product) (в микр.) (която се разполага откъм страната на трудово-факторовоинтензивния продукт и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на материалния продукт).

По отношение на началното състояние на системата линията **ENGLTQ₁** се разполага в *областта на трудово-изразходващия факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт*. При новото състояние, породено от изпреварващото нарастване на трудовия фактор (и изобщо от положителния растеж), точката на оптималното и ефективното разпределение на продуктите (точката на ефективността в продуктовия микс) се измества от позицията E_{q0} (лежаща върху началната линия на балансирания двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₀**) до позицията E_{q1} (лежаща върху новата, т.е. върху крайната линия на балансирания двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₁**). Продуктово-бюджетната **BLQ₀** се приближава към координатното начало до позицията **BLQ₁** и става допирателна на границата на производствените възможности **PPQ₁** в точката E_{q1} . Новата бюджетна линия **BLQ₁** е по-стръмна от началната **BLQ₀**, тъй като изпреварващото увеличаване на нематериалния продукт n в сравнение с това на материалния продукт m (защото нематериалният продукт е трудово-факторовоинтензивен) променя съотношението между цената на материалния и цената на нематериалния продукт в полза на цената на материалния продукт. На новата (крайната) продуктово-бюджетна линия **BLQ₁** съответствува равенството $I_1 = P_{m1} \cdot m_1 + P_{n1} \cdot n_1$ парични единици.

От точките E_{q0}, E_{q1}, \dots се построява кривата на ефективността в продуктовия микс, която при възприетите предпоставки е **кривата на положителния трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт*** (curve of the positive labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive immaterial product) (в микр.) **NMSGTLTQ_{LI}**. Тъй като трудово-факторовоинтензивен е нематериалният продукт, кривата **PMSGTLTQ_{LI}** е ускорено повишаваща. При постигната ефективност в продуктовият микс пределните норми на еквивалентната (на фактороеквивалентната) продуктова трансформация към точките E_{q0}, E_{q1}, \dots са изравнени с пределните норми на факторово-еквивалентното заместване на икономическите продукти. Това е индикатор, че въпросните точки изграждат **микроикономическа динамична офертна крива на продуктите*** (product microeconomic dynamic offer curve) (в микр.).

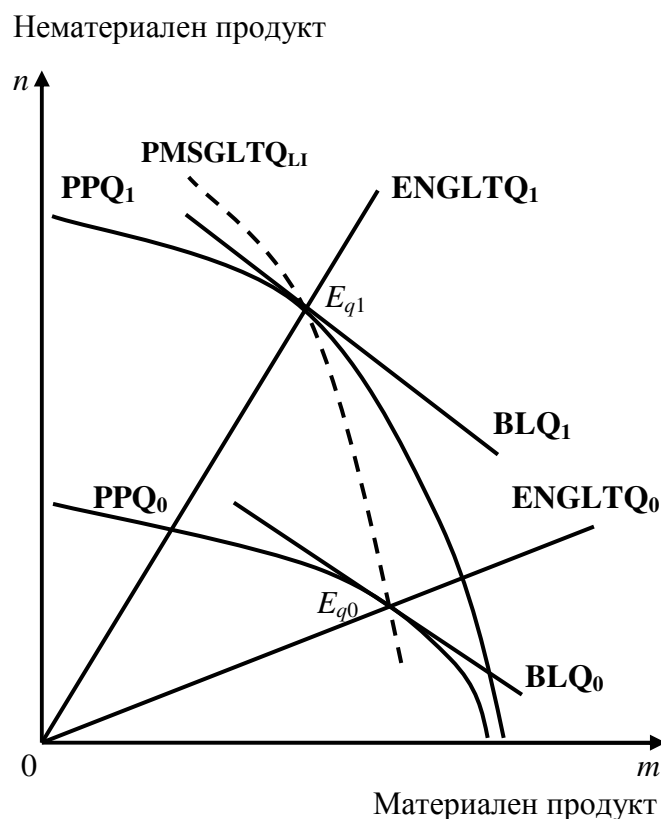
Разглежданият тук *положителен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт* е трудово-факторовообусловен материално-факторовонебалансиран. Специфичното за него е, *първо*, че съотношени-

ето между цените на производствените фактори нараства в полза на физическия фактор ($P_{l1}/P_{h1} < P_{l0}/P_{h0}$), т.е. че относителната цена на трудовия фактор към цената на физическия фактор се понижава, респ. относителната цена на физическия фактор към цената на трудовия фактор се повишава, и, **второ**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на материалния продукт, т.е. че относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се повишава, респ. относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се понижава. Равнището на средната производствена трудово-факторна осигуреност на физическия фактор се покачва ($l_1/h_1 > l_0/h_0$), респ. равнището на средната производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия фактор намалява ($h_1/l_1 < h_0/l_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ТРУДОВО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ ТРУДОВО-ФАКТОРОВОИНТЕНЗИВЕН НЕМАТЕРИАЛЕН ПРОДУКТ ПО РИБЧИНСКИ, Т.* (positive labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive immaterial product according to Ribchinski) (в микр.) (в *общото микроикономическо равновесие*, в *икономиката на благосъстоянието* и в *икономическото производство*) (*) – *трудо-дово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт*, при който икономическите продукти q , в частност материалният икономически продукт t и нематериалният икономически продукт n се увеличават във времето и към който е приложена *теоремата на Рибчински, Т.* (в макр.), изискваща постоянно съотношение между цените на продуктите (постоянни относителни цени на продуктите). Изследва се чрез *динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция*, като факторовият микс x е представен от двойка от *трудов производствен икономически фактор* l и *физически производствен икономически фактор* h . Той е една от разновидностите на *трудо-дово-изразходващия факторово-двупродуктов икономически растеж** (labourly-spending factorly-two-product economic growth) и на *екстензивностно-антинеутралния факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж** (extensitally-antineutral factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.).

При анализа на положителния трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт и при постоянни относителни цени на про-

дуктите приемаме, че трудовият фактор расте от l_0 на l_1 единици, а физическият фактор запазва своето равнище ($h_1 = h_0$). Тъй като е трудово-факторовоинтензивен, нарастването на нематериалния продукт n привлича прираста на трудовия фактор, в резултат на което *кривата на производствените възможности (в микр.)* **PPQ₀** [подразбирана като *крива на факторово-производствените възможности (в микр.)*] се премества повишаващо надясно и нагоре до позицията **PPQ₁**, чийто наклон при равни координати става по-голям (по-стръмен) към оста *От* (фиг. 1). Кривата **PPQ₁** е идентична с тази при случая, когато относителните цени на продуктите се формират свободно. При постоянни други условия пределните икономически производителности на двата производствени фактора се запазват на същите равнища, но пределната производителност на трудовия фактор намалява поради нарастването на неговия обем. За разлика от случая, когато относителните цени на продуктите се формират свободно, тук (при положение че трудово-факторовоинтензивен е нематериалният продукт) не само че цялата част от прираста на трудовия фактор се насочва към неговото формиране, но и част от трудовия фактор продукт, участвувал до този момент в образуването на материалния продукт, също се пренасочва към формирането на нематериалния продукт.

Фиг.1. Положителен трудово-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт по Т. Рибчински

Затова при постоянни други условия нараства само обемът на трудово-факторовоинтензивният нематериален продукт – от n_0 на n_1 единици. Пропорцията на този растеж е по-голяма от пропорцията на нарастването на трудовия фактор и следователно по-голяма от пропорцията на нарастването на обема на нематериалния продукт при случая, когато относителните продуктови цени се формират свободно. Едновременно с това (отново за разлика от посочения случай) намалява обемът на трудово-факторовоинтензивният материален продукт – от m_0 на m_1 единици.

При положителния трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт, линията на балансиран двупродуктов икономически растеж или, което е същото, линията на неутралноекстензивния двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₀** се превърта в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка, до позицията **ENGLTQ₁**, но с ъгъл, който е по-

голям от ъгъла на аналогичното изменение при случая, когато относителните цени на продуктите се формират свободно. При новото състояние, породено от нарастването на трудовия фактор, точката на оптималното и ефективно разпределение на продуктите (точката на ефективността в продуктивния микс) се измества от позицията E_{q0} до позицията E_{q1} (вече лежаща върху по новата линия на балансирания двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₁**). Движението на точката E_{q1} чертае **кривата на положителния трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт по Рибчински, Т.*** (curve of the positive labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive immaterial product according to Ribchinski) (в микр.) **PMSGLTQ_{LI}**.

Продуктово-бюджетната линия **BLQ₀** (която е допирателна на **PPQ₀** в точката E_{q0}) се отдалечава постъпателно от координатното начало до позицията **BLQ₁** и става допирателна на **PPQ₁** в точката E_{q1} . Постъпателното преместване на **BLQ₀** произтича от изискванията на теоремата на Т. Рибчински: да се запазят относителните продуктови цени, чиито отрицателни значения задават отрицателния наклон на продуктово-бюджетната линия. Според теоремата на Т. Рибчински новата линия **BLQ₁** е успоредна на началната **BLQ₀**.

Специфичното за разглеждания случай на трудово-факторовоекстензивен материално-небалансиран двупродуктов икономически растеж е: **първо**, че съотношението между цените на факторите нараства в полза на физическия фактор ($P_{l1}/P_{h1} < P_{l0}/P_{h0}$), т.е. че относителната цена на трудовия фактор към цената на физическия фактор се понижава, а относителната цена на физическия фактор към цената на трудовия фактор се повишава, **второ**, че съотношението между цените на продуктите остава постоянно ($P_{m1}/P_{n1} = P_{m0}/P_{n0}$), и **трето**, че равнището на *производствената трудово-факторна осигуреност на физическия икономически фактор* се покачва ($l_1/h_1 > l_0/h_0$) и съответно на това спада равнището на *производствената физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор* ($h_1/l_1 < h_0/l_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ТРУДОВО-ИНТЕНЗИВЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive labourly-intensive product economic growth) [подразбира се като **положителен трудово-интензивен факторово-продуктов икономически растеж*** (positive labourly-intensive factorly-product economic growth) (*) – *трудоово-интензивен продуктов икономически растеж*, при който *икономическият продукт на трудовия производствен икономически*

фактор l и физическия производствен икономически фактор h , взети заедно, нараства във времето (вж. икономическо производство); положителен икономически растеж, ситуиран в условията на трудово-интензивен технически прогрес; една от разновидностите на трудово-интензивния продуктов икономически растеж, както и на интензивностно-антинеутралния продуктов икономически растеж. Конституира се при динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция. При него динамичната пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на физическия с трудовия икономически фактор $MRSQ_{hl}(t)$ намалява във времето, т.е.

$$\frac{dMRSQ_{hl}(t)}{dt} < 0$$

(пределната продуктова производителност на трудовия икономически фактор расте по-бързо от пределната продуктова производителност на физическия икономически фактор), респ. динамичната пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на трудовия с физическия икономически фактор $MRSQ_{lh}(t)$ намалява във времето, т.е.

$$\frac{dMRSQ_{lh}(t)}{dt} > 0$$

(пределната продуктова производителност на трудовия икономически фактор расте по-бавно от пределната продуктова производителност на физическия икономически фактор). При положителния трудово-интензивен продуктов икономически растеж пределната продуктова производителност на трудовия производствен фактор (пределният продукт на трудовия производствен фактор) и пределната продуктова производителност на физическия производствен фактор (пределният продукт на физическия производствен фактор) нарастват, като пределната продуктова производителност на трудовия производствен фактор нараства в по-голяма степен от тази на физическия производствен фактор. Предизвиканото от това намаление на пределната норма на продуктово-еквивалентното заместване на физическия с трудовия производствен фактор при посочените условия предизвиква съответстващо на него нарастване на обема трудовия производствен фактор и намаление на обема на физическия производствен фактор, но така че обемът на продукта на двата производствени фактора се увеличава, а равнището на дохода остава постоянно.

Разновидности на физическо-интензивния продуктов икономически растеж са нулевият физическо-интензивен продуктов икономически растеж, от-

рицателният физическо-интензивен продуктов икономически растеж и положителният физическо-интензивен продуктов икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ФИЗИЧЕСКО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive physically-spending product economic growth) [подразбира се като *положителен физическо-изразходващ факторво-продуктов икономически растеж** (positive physically-spending factorly-product economic growth) в икономическото производство] (*) – физическо-изразходващ продуктов икономически растеж, при който икономическият продукт q , произведен чрез трудовия производствен икономически фактор l и физическия производствен икономически фактор h , взети заедно, се увеличава във времето; положителен икономически растеж, ситуиран в условията на физическо-изразходващ технически прогрес; една от разновидностите на физическо-изразходващия продуктов икономически растеж, както и на екстензивностно-антинеутралния продуктов икономически растеж. Конституира се при динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция.

При него динамичната средна производствена трудово-факторна осигуреност на физическия икономически фактор на растежа (което е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор) намалява във времето, т.е.

$$\frac{d[l(t)/h(t)]}{dt} < 0,$$

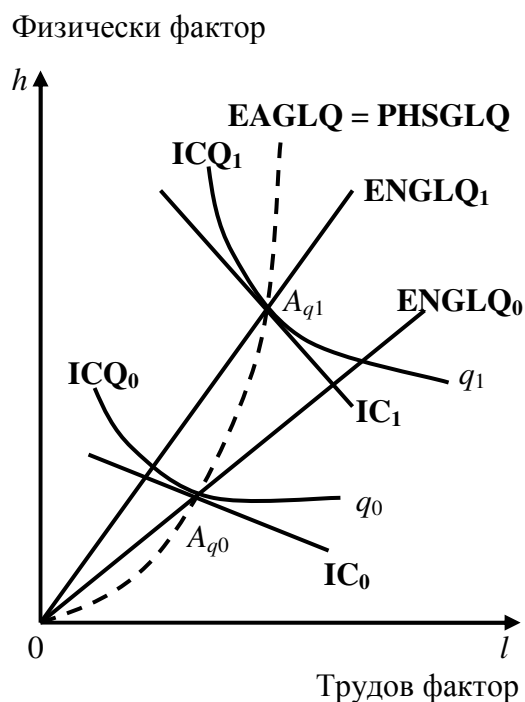
респ. динамичната средна производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор на растежа (което е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор) нараства във времето, т.е.

$$\frac{d[h(t)/l(t)]}{dt} > 0,$$

където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на трудовия производствен икономически фактор, а $h(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на физическия производствен икономически фактор (като в случая те са констентни във времето).

В резултат на това се променят *относителните факторови цени* (relative factor prices), в т.ч. се увеличава *относителната цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор* (relative price of labour production factor price to physical production economic factor price) P_l/P_h и намалява *относителната цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен икономически фактор* (relative price of physical production factor price to labour production economic factor price) P_h/P_l , където P_l е *абсолютната цена на трудовия производствен икономически фактор* (absolute price of labour production economic factor) (респ. индексът на цените на трудовите производствени фактори), а P_h е *абсолютната цена на физическия производствен икономически фактор* (absolute price of physical production economic factor) (респ. индексът на цените на физическите производствени фактори).

Положителният трудово-изразходващ продуктов икономически растеж е демонстриран е на фиг. 1 (в примера се предполага, че промяната на икономическите ингридиенти се извършва във времето t), където е представен чрез предвижването на точката A_{q_0} (която е изходното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на трудовия производствен фактор е l_0 единици, а този на физическия производствен фактор е h_0 единици) до точката A_{q_1} (която е крайното положение на разглежданата икономическа система и където обемът на трудовия производствен фактор е $l_1 > l_0$ единици, а този на физическия производствен фактор е $h_1 > h_0$ единици). С ICQ_0 е означена изходната **битруфизна продуктова изоквантна икономическа крива*** (bi-laphysary product isoquant economic curve) [тя е разновидност на *трудова-физическата продуктова изоквантна икономическа линия* (последната същото като *битруфизна продуктова изоквантна икономическа линия* и на *факторната изоквантна икономическа линия*) и е вид **продуктова крива на безразличието**], всяка една точка от която отговаря на едно и също (постоянно) количество на произведения продукт q_0 , но при съчетания между различни количества l и h на трудовия и физическия производствен фактор.

Фиг.1. Положителен физическо-изразходващ
продуктов икономически растеж

С IC_0 е означена изходната **битруфизна изокостна икономическа линия** (вж. нулев екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж), всяка една точка от която отговаря на едно и също начално количество паричен разход c_0 (в началото на протичането на икономическия растеж), който се извършва изцяло за купуването на производствените фактори l_0 и h_0 при изходното положение. Наклонът dl/dh на линията IC_{00} е определен от отрицателното значение $-P_{l0}/P_{h0}$ на съотношението между началните абсолютни цени P_{l0} и P_{h0} на трудовия и физическия производствен фактор, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). С $ENGLQ_0$ е означена изходната **права линия на битруфизния екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж (също)**, която би се формирала, ако началните условия на разглежданата икономическа система биха останали непроменени. Тя е разновидност на **производствен икономически лъч** (последният същото като **права изоклинна линия на икономическото производство**) (вж. *линия на икономическото производство*).. Линията $ENGLQ_0$ свързва производствени факторови комбинации с еднаква начална *пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на физическия с трудовия производствен икономически фактор*.

Положителният физическо-изразходващ продуктов икономически растеж увеличава равнището на продукта от q_0 единици при изходното положение A_{q_0} на q_1 единици при крайното положение A_{q_1} , при което изходната битруфизна продуктова изоквантна икономическа крива \mathbf{ICQ}_0 се премества повишаващо нагоре и надясно до крайната си позиция \mathbf{ICQ}_1 . Всяка точка на кривата \mathbf{ICQ}_1 носи еднакъв, но увеличен по размер (в сравнение с \mathbf{ICQ}_0) продукт q_1 . Съответно на това изходната битруфизна изокостна икономическа линия \mathbf{IC}_0 с начален паричен разход от c_0 единици се премества повишаващо нагоре и надясно до крайната си позиция \mathbf{IC}_1 , всяка точка от която отговаря на повишен по размер (в сравнение с \mathbf{IC}_0) краен паричен разход от c_1 единици, който се извършва изцяло за купуването на увеличените количества на производствените фактори l_1 и h_1 . Тя променя наклона си, който става по-стръмен към оста Ol и вече е определен от отрицателното значение $-P_{l1}/P_{h1}$ на съотношението между крайните абсолютни цени P_{l1} и P_{h1} на трудовия и физическия производствен фактор, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). Абсолютната цена на трудовия производствен фактор се увеличава от P_{l0} на P_{l1} (тъй като неговото количество нараства по-бавно от нарастването на количеството на физическия производствен фактор), а абсолютната цена на физическия производствен фактор се понижава от P_{h0} на P_{h1} (тъй като неговото количество нараства по-бързо от нарастването на количеството на трудовия производствен фактор), в резултат на което началната относителна цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен фактор P_{m0}/P_{n0} се увеличава до крайната относителна цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен фактор P_{m1}/P_{n1} (респ. началната относителна цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен фактор P_{n0}/P_{m0} намалява до крайната относителна цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен фактор P_{n1}/P_{m1}).

Изходната права линия на битруфизния екстензивностно-неутрален продуктов икономически растеж \mathbf{ENGLQ}_0 се измества до крайната си позиция \mathbf{ENGLQ}_1 . Линията \mathbf{ENGLQ}_1 свързва производствени факторови комбинации с еднаква крайна пределна норма на продуктово-еквивалентното заместване на физическия с трудовия производствен икономически фактор (по абсолютното си значение по-малка и по алгебричното си значение по-голяма от изходната пределна норма). Посочената по-горе точка A_{q_1} е пресечна на правата линия \mathbf{ENGLQ}_1 и кривата \mathbf{ICQ}_1 . С протичането на икономическия растеж \mathbf{ENGLQ}_1 и \mathbf{ICQ}_1 се преместват едновременно и заедно с това се премества и тяхната пре-

сечна A_{q1} . По този начин с движението си точката A_{q1} чертае забавено-нарастваща линия на положителния физическо-изразходващ продуктов икономически растеж* (positive physically-spending product economic growth line) **PHSGLQ**, която е една от формите на проявление на линията на екстензивностно-антинеутралния продуктов икономически растеж* (extensitally-antineutral product economic growth line) **EAGLQ** и която в конкретния пример се реализира в дъгата $A_{q0}A_{q1}$, едновременно ограничена между **ENGLQ₀** и **ENGLQ₁** и между **ICQ₀** и **ICQ₁**.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ФИЗИЧЕСКО-ИЗРАЗХОДВАЩ ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (positive physically-spending product economic growth) (**ки**) – във:

линия на положителния физическо-изразходващ продуктов икономически растеж (вж. *положителен физическо-изразходващ продуктов икономически растеж*);

положителен физическо-изразходващ продуктов икономически растеж.

ПОЛОЖИТЕЛЕН ФИЗИЧЕСКО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.) (в общото микроикономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство) (*) – физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж, при който икономическите продукти q , в частност материалният икономически продукт m и нематериалният икономически продукт n се увеличават във времето. Изследва се чрез динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция, като факторовият микс x е представен от двойка от трудов производствен икономически фактор l и физически производствен икономически фактор h . Той е една от разновидностите на **физическо-изразходващия факторово-двупродуктов икономически растеж*** (physically-spending factorly-two-product economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (extensitally-antineutral factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.). При него динамичната средна производствена трудово-факторна осигуреност на физическия икономически фактор на растежа (която е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор и динамичната средна продуктова

производителност на физическия икономически фактор) намалява във времето, т.е.

$$\frac{d[l(t)/h(t)]}{dt} < 0,$$

респ. динамичната средна производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор на растежа (която е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор) се увеличава във времето, т.е.

$$\frac{d[h(t)/l(t)]}{dt} > 0,$$

където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *трудовия производствен икономически фактор*, а $h(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *физическия производствен икономически фактор*.

Представлява факторово-двупродуктов икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на *материален икономически продукт т*, създаван от *икономическата единица* производител М, и (б) положителен растеж на *нематериален икономически продукт п*, създаван от икономическата единица производител N, от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната икономическа система в обществен обхват, при променлива във времето динамична *пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)* [подразбира се като променлива *пределна норма на факторно-еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)*], в частност при променлива във времето динамична *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт* (респ. при променлива *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на материалния продукт с нематериалния икономически продукт*) (което означава, че материалният и нематериалният продукт на двете икономически единици се променят в различни пропорции).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен битруфизен физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (positive bilaphysary physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.). При него се променят **относителните факторови цени** (relative factor prices), в т.ч. се покачва **относителната цена**

на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор (relative price of labour production factor price to physical production economic factor price) P_l/P_h и спада *относителната цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен икономически фактор* (relative price of physical production factor price to labour production economic factor price) P_h/P_l , където P_l е *абсолютната цена на трудовия производствен икономически фактор* (absolute price of labour production economic factor) (респ. индексът на цените на трудовете производствени фактори), а P_h е *абсолютната цена на физическия производствен икономически фактор* (absolute price of physical production economic factor) (респ. индексът на цените на физическите производствени фактори).

Положителният битруфизен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж е еднофакторовообусловен, тъй като при него обемите на производствените фактори в обществен обхват се променят в полза на физическия фактор, и е небалансиран (наричан още несбалансиран), тъй като при посочените обстоятелства продуктите на двете икономически единици производителки (материалният и нематериалният продукт) също се променят в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означава още като *положителен физическо-факторовообусловен материално-факторово-небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive physically-factorly-induced materially-factorly-disbalanced bimatimary-two-product economic growth). Той е една от формите на *положителния еднофакторовообусловен небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive single-factorly-induced disbalanced bimatimary-two-product economic growth) или, което е същото, на *положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-product economic growth). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двупродуктов икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на производствените възможности. Така че *положителният несиметричният биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive asymmetric bimatimary-two-product economic growth) е само другото наименование на положителния еднофакторовообусловен небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж.

При анализа на положителния битруфизен еднофакторовообусловен (т.е. на положителния битруфизен антинеутрален) небалансиран факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж се използват понятията за

трудоовинтензивен икономически продукт [същото като **трудоово-факторовоинтензивен икономически продукт*** (labourlly-factorly-intensive economic product)] и *физическоинтензивен икономически продукт* [същото като **физическо-факторовоинтензивен икономически продукт*** (physically-factorly-intensive economic product)], както и за *трудоовонеинтензивен икономически продукт* [същото като **трудоово-факторовонеинтензивен икономически продукт*** (labourlly-factorly-unintensive economic product)] и *физическонеинтензивен икономически продукт* [същото като **физическо-факторовонеинтензивен икономически продукт*** (physically-factorly-unintensive economic product)]].

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на трудовия производствен фактор се разпределя между производството на трудоовинтензивния (трудоово-факторовоинтензивния) продукт и трудоовонеинтензивния (трудоово-факторовонеинтензивния) продукт при **положителния битруфизен физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж** в условията на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* и която е в полза на трудоовинтензивния (трудоово-факторовоинтензивния) продукт, зависи от съотношението между *производствените трудоово-факторни осигурености на физическия икономически фактор* (респ. от съотношението между *производствените физическо-факторни осигурености на трудовия икономически фактор*) при формирането на обемите на продуктите от двата вида (на двете икономически единици производителки), т.е. на трудоовинтензивния (на трудоово-факторовоинтензивния) продукт и на трудоовонеинтензивния (и на трудоово-факторовонеинтензивния) продукт. По аналогичен начин конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на физическия производствен фактор се разпределя между индуцирането на физическо-интензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт и физическонеинтензивния (и на физическо-факторовонеинтензивния) продукт също в условията на *съвършена конкуренция* и която е в полза на физическоинтензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт, зависи от съотношението между *производствените физическо-факторни осигурености на трудовия икономически фактор* (респ. от съотношението между *производствените трудоови-факторни осигурености на физическия икономически фактор*) при формирането на обемите на продуктите от двата вида (на двете икономически единици производителки), т.е. на физическоинтензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт и на физическонеинтензивния (физическо-факторовонеинтензивния) продукт.

Различието в темповете, с които се променят обемите на материалния продукт m и нематериалния продукт n при положителния физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж, предизвиква промяна в **относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт*** (relative price of material product to immaterial economic product price), която (относителна цена) е съотношението P_m/P_n между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства обратна промяна на **относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт*** (relative price of immaterial product to material economic product price), която (относителна цена) е съотношението P_n/P_m между абсолютните цени P_n и P_m на нематериалния и материалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени).

Положителният битруфизен еднопродуктовообусловен (положителният битруфизен антинеутрален) небалансиран факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж да се определя като небалансиран по отношение на факторовонеинтензивния продукт. Затова **положителният физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж** (т.е. **положителният физическо-факторовообусловен нематериално-факторовонебалансирани биматимно-двупродуктов икономически растеж**) е небалансиран по отношение на физическо-неинтензивният (на физическо-факторовонеинтензивният) продукт. За улеснение предполагаме, че при положителния битруфизен факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж единият продукт е трудово-факторовоинтензивният, а другият – физическо-факторовоинтензивният. От което следва, че трудово-факторовоинтензивният продукт е физическо-факторовонеинтензивен, а физическо-продуктоинтензивният продукт е трудово-факторовонеинтензивен. Тогава разновидности на положителния физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж са (1) **положителният физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт (в микр.)** (когато физическо-факторовоинтензивен е материалният продукт) и (2) **положителният физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен нематериален продукт** (когато физическо-факторовоинтензивен е нематериалният продукт).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ФИЗИЧЕСКО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ ФИЗИЧЕСКО-ФАКТОРОВОИНТЕНЗИВЕН МАТЕРИАЛЕН ПРОДУКТ*

(positive physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive material product) (в микр.) (в общото микроикономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство) (*) – физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт, при който икономическите продукти q , в частност материалният икономически продукт m и нематериалният икономически продукт n се увеличават във времето. Изследва се чрез динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция, като факторовият микс x е представен от двойка от трудов производствен икономически фактор l и физически производствен икономически фактор h . Той е една от разновидностите на **физическо-изразходващия факторово-двупродуктов икономически растеж*** (physically-spending factorly-two-product economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (extensitally-antineutral factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.). При него динамичната средна производствена трудово-факторна осигуреност на физическия икономически фактор на растежа (която е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор) намалява във времето, т.е.

$$\frac{d[l(t)/h(t)]}{dt} < 0,$$

респ. динамичната средна производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор на растежа (която е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор) се увеличава във времето, т.е.

$$\frac{d[h(t)/l(t)]}{dt} > 0,$$

където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *трудовия производствен икономически фактор*, а $h(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *физическия производствен икономически фактор*.

Представлява факторово-двупродуктов икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на *материален икономически продукт m* , създаван от *икономическата единица* производител M , и (б) положителен растеж на *нематериален икономически продукт n* , създаван от икономическата единица производител N , от които две икономически единици M и N се състои (по предположение) националната *икономическа система* в обществен обхват, при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето динамична *пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)* [подразбира се като спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на факторно-еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)*], в частност при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето динамична *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт* (респ. при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на материалния продукт с нематериалния икономически продукт*) (което означава, че материалният и нематериалният продукт на двете икономически единици се променят в различни пропорции).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен битруфи-зен физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт*** (positive bilaphysary physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive material product) (в микр.). При него се променят *относителните факторови цени* (relative factor prices), в т.ч. се покачва *относителната цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор* (relative price of labour production factor price to physical production economic factor price) P_l/P_h и спада *относителната цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен икономически фактор* (relative price of physical production factor price to labour production economic factor price) P_h/P_l , където P_l е *абсолютната цена на трудовия производствен икономически фактор* (absolute price of labour production economic factor) (респ. индексът на цените на трудовите производствени фактори), а P_h е *абсолютната це-*

на на *физическия производствен икономически фактор* (absolute price of physical production economic factor) (респ. индексът на цените на физическите производствени фактори).

Положителният битруфизен материално-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторово-интензивен материален продукт е еднофакторовообусловен, тъй като при него обемите на производствените фактори в обществен обхват се променят в полза на физическия фактор, и е небалансиран (наричан още несбалансиран), тъй като при посочените обстоятелства продуктите на двете икономически единици производителки (материалният и нематериалният продукт) също се променят в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означава още като *положителен физическо-факторовообусловен материално-факторово-небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive physically-factorly-induced materially-factorly-disbalanced bimatimary-two-product economic growth). Той е една от формите на *положителния еднофакторовообусловен небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive single-factorly-induced disbalanced bimatimary-two-product economic growth) или, което е същото, на *положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-product economic growth). Той може да бъде разглеждан също като положителен несиметричен биматимно-двупродуктов икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на границата на производствените възможности. Така че *положителният несиметричен биматимно-двупродуктов икономически растеж** (positive asymmetric bimatimary-two-product economic growth) е само другото наименование на положителния еднофакторовообусловен небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж.

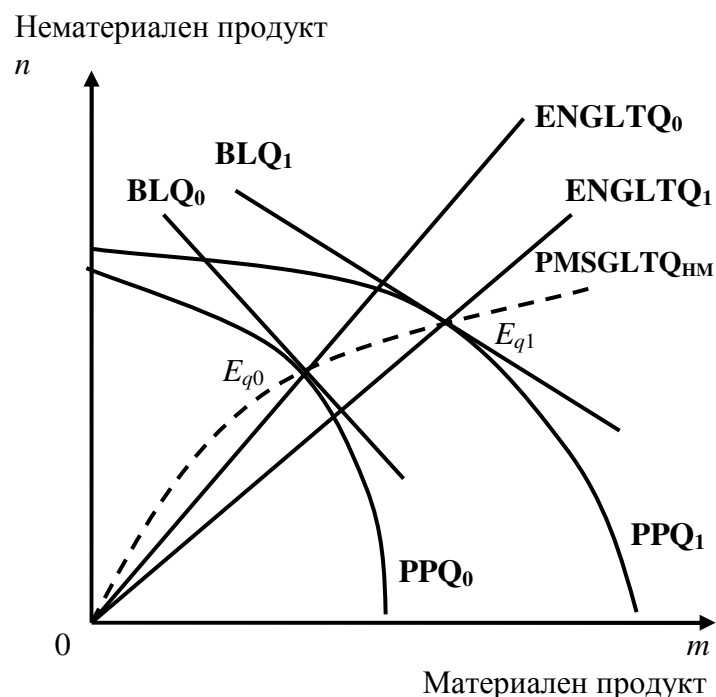
Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на трудовия производствен фактор се разпределя между производството на трудоинтензивния (трудо-факторовоинтензивния) продукт и трудовоинтензивния (трудо-факторовоинтензивния) продукт при *положителния битруфизен физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт* в условията на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* и която е в полза на трудоинтензивния (трудо-факторовоинтензивния) продукт, зависи от съотношението между *производствените трудово-факторни осигурености на физическия икономически фактор* (респ. от съотношението между *производс-*

твените физическо-факторни осигурености на трудовия икономически фактор) при формирането на обемите на продуктите от двата вида (на двете икономически единици производителки), т.е. на трудово-интензивния (на трудово-факторовоинтензивния) продукт и на трудово-неинтензивния (и на трудово-факторовонеинтензивния) продукт. По аналогичен начин конкретната пропорция, по която допълнителният (безкрайно малък) прираст на физическия производствен фактор се разпределя между индуцирането на физическо-интензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт и физическо-неинтензивния (и на физическо-факторовонеинтензивния) продукт също в условията на съвършена конкуренция и която е в полза на физическо-интензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт, зависи от съотношението между *производствените физическо-факторни осигурености на трудовия икономически фактор* (респ. от съотношението между *производствените трудови-факторни осигурености на физическия икономически фактор*) при формирането на обемите на продуктите от двата вида (на двете икономически единици производителки), т.е. на физическоинтензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт и на физическо-неинтензивния (физическо-факторовонеинтензивния) продукт.

Тъй като при разглеждания вид икономически растеж материалният продукт расте по-бързо от нематериалния продукт, това предизвиква намаляване на *относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт** (relative price of material product to immaterial economic product price), която (относителна цена) е съотношението P_m/P_n между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства увеличаване на *относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт** (relative price of immaterial product to material economic product price), която (относителна цена) е съотношението P_n/P_m между абсолютните цени P_n и P_m на нематериалния и материалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени).

Положителният битруфизен еднопродуктовообусловен (положителният битруфизен антинеутрален) небалансиран факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж да се определя като небалансиран по отношение на факторово-неинтензивния продукт. Затова *положителният физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт* (т.е.

положителният физическо-факторовообусловен нематериално-факторово-небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт) е небалансиран по отношение на физическо-неинтензивния (на физическо-факторово-неинтензивния) продукт.

Фиг.1. Положителен битруфизен физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите продукти (на материалния продукт m и нематериалния продукт n). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на продуктите E_{q0} , която е ефективна в продуктовия микс. Тя задава началните значения на двата продукта m_0 и n_0 . Точката E_{q0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на производствените възможности*** (bimatimary production possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на факторово-производствените възможности*** (bimatimary factorly-production possibility curve) (в микр.)] PPQ_0 {тя е разновидност на *кривата на производствените възможности (в микр.)* [последната подразбирана като

крива на факторно-производствените възможности (в микр.)]]} и (2) началната **биматимна продуктово-бюджетна линия*** (bimatimary product-budget line) (в микр.) **BLQ₀** [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на производствените възможности (на факторно-производствените възможности) **PPQ₀** отговаря комбинация от равнища на продуктите от двата вида (на *m*-продукта и *n*-продукта) при пълно и ефективно използване (изразходване) на ограничените производствени фактори, чиито обеми при началното състояние са *l₀* единици за трудовия фактор и *h₀* единици за физическия фактор. Тъй като с движението на точка по кривата линия **PPQ₀** не се променя положението за пълно и ефективно използване на ограничените фактори, тя е също **линия на нулевия двупродуктов икономически растеж*** (zero two-product economic growth line) (в микр.).

На всяка точка от началната биматимна продуктово-бюджетна линия **BLQ₀** отговаря комбинация от равнища на продуктите *m* и *n* при пълно изразходване на определен начален доход за тяхната покупка *I₀* в обществен мащаб. Наклонът dn/dm на правата линия **BLQ₀** (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материалния и нематериалния продукт) е определен от отрицателното значение $-P_m/P_n$ на постоянната **относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт*** (relative price of material product to immaterial economic product price), която (относителна цена) е съотношението между абсолютните цени *P_m* и *P_n* на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни (по линията **BLQ₀**).

C ENGLTQ₀ е означена началната права **линия на битруфизния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (bilaphysary extensitally-neutral factorly-bimatimary-two-product economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*). Тя свързва продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт*.

При положителния физическо-изразходващ двупродуктов икономически растеж физическият фактор нараства в по-голяма степен, отколкото е нарастването на трудовия фактор. Обемите на трудовия и физическия фактор се увеличават така че $l_1/l_0 < h_1/h_0$. В резултат на това началното състояние 0 на икономическата система, в т.ч. и на общото микроикономическо пазарно равновесие, се трансформира в състояние 1. Тъй като физическо-факторовоинтензивен

е материалният продукт, по-голямата част от прираста на физическия фактор се насочва към неговото формиране. В резултат на това границата на производствениите възможности PPQ_0 се премества несиметрично-повишаващо надясно и нагоре до крайната позиция PPQ_1 , чийто наклон при равни координати става по-малък (по-полегат) към оста Om . Това отговоря на положението, че при разглеждания вид икономически растеж пределната норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт в абсолютно изражение се понижава (в алгебрично изражение тя нараства). Пределните производителности на трудовия и физическия фактор намаляват поради увеличаването на техните обеми. Затова при постоянни други условия се увеличават обемите на продуктите, съответно на материалния продукт от m_0 на m_1 продуктови единици и на нематериалния продукт от n_0 на n_1 продуктови единици но с темпове, по-малки от тези, с които са се увеличили обемите на трудовия и физическия фактор. Темпът на увеличаването на материалния продукт е по-голяма от този на увеличаването на нематериалния продукт. Затова $n_1/n_0 < m_1/m_0$.

При положителния физическо-изразходващ двупродуктов микроикономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт, началната линия на балансирания двупродуктов икономически растеж или, което е същото, началната линия на битруфузния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж $ENGLTQ_0$ се превърта в посока на движението на часовниковата стрелка до крайната си позицията $ENGLTQ_1$. Това показва, че в началното състояние на икономическата система, когато материалният продукт е физическо-факторовоинтензивният, началната линия $ENGLTQ_0$ на битруфизния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж разделя положителния квадрант на координатната система на две части – на (1) **област на физическо-изразходващия факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт*** (area of the negative physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive material product) (в микр.) (която се разполага откъм страната на физическо-факторовоинтензивния продукт и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на материалния продукт), и (2) **област на трудово-изразходващия факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен нематериален продукт*** (area of the physically-spending labourly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive immaterial product) (в микр.) (коя-

то се разполага откъм страната на трудово -факторовоинтензивния продукт и в конкретния случай това е откъм страната на ординатната ос на нематериалния продукт).

По отношение на началното състояние на системата линията **ENGLTQ₁** се разполага в *областта на физическо-изразходващия факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторово-интензивен материален продукт*. При новото състояние, породено от изпреварващото нарастване на физическия фактор (и изобщо от положителния растеж), точката на оптималното и ефективното разпределение на продуктите (точката на ефективността в продуктовия микс) се измества от позицията E_{q0} (лежаща върху началната линия на балансирания двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₀**) до позицията E_{q1} (лежаща върху новата, т.е. върху крайната линия на балансирания двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₁**). Продуктово-бюджетната **BLQ₀** се отдалечава от координатното начало до позицията **BLQ₁** и става допирателна на границата на производствените възможности **PPQ₁** в точката E_{q1} . Новата бюджетна линия **BLQ₁** е по-полегата от началната **BLQ₀**, тъй като изпреварващото увеличаване на материалния продукт m в сравнение с това на нематериалния продукт n (защото материалният продукт е трудово-факторовоинтензивният) променя съотношението между цената на материалния и цената на нематериалния продукт в полза на цената на нематериалния продукт. На новата (крайната) продуктово-бюджетна линия **BLQ₁** съответствува равенството $I_1 = P_{m1}.m_1 + P_{n1}.n_1$ парични единици.

От точките E_{q0} , E_{q1} , ... се построява кривата на ефективността в продуктовия микс, която при възприетите предпоставки е **кривата на положителния физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт*** (curve of the positive physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive material product) (в микр.) **PMSGLTQ_{HM}**. Тъй като физическо-факторовоинтензивен е физическият продукт, кривата **PMSGLTQ_{HM}** е забавено повишаваща. При постигната ефективност в продуктовия микс пределните норми на еквивалентната (на факторовоеквивалентната) продуктова трансформация към точките E_{q0} , E_{q1} , ... са изравнени с пределните норми на факторово-еквивалентното заместване на икономическите продукти. Това е индикатор, че въпросните точки изграждат **микроикономическа динамична офертна крива на продуктите*** (product microeconomic dynamic offer curve) (в микр.).

Разглежданият тук **положителен трудово -изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторово-интензивен материален продукт** е физическо-факторовообусловен материално-факторовонебалансиран. Специфичното за него е, **първо**, че съотношението между цените на производствените фактори нараства в полза на трудовия фактор ($P_{l1}/P_{h1} > P_{l0}/P_{h0}$), т.е. че относителната цена на трудовия фактор към цената на физическия фактор се повишава, респ. относителната цена на физическия фактор към цената на трудовия фактор се понижава, и, **второ**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на нематериалния продукт, т.е. че относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се повишава, респ. относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния продукт се понижава. Равнището на средната производствена трудово-факторна осигуреност на физическия фактор намалява ($l_1/h_1 < l_0/h_0$), респ. равнището на средната производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия фактор се увеличава ($h_1/l_1 > h_0/l_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ФИЗИЧЕСКО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ ФИЗИЧЕСКО-ФАКТОРОВОИНТЕНЗИВЕН НЕМАТЕРИАЛЕН ПРОДУКТ* (positive physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive immaterial product) (в микр.) (в *общото микроикономическо равновесие, в икономиката на благосъстоянието и в икономическото производство*) (*) – **физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторово-интензивен нематериален продукт**, при който икономическите продукти q , в частност материалният икономически продукт m и нематериалният икономически продукт n се увеличават във времето. Изследва се чрез динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция, като факторовият микс x е представен от двойка от трудов производствен икономически фактор l и физически производствен икономически фактор h . Той е една от разновидностите на **физическо-изразходващия факторово-двупродуктов икономически растеж*** (physically-spending factorly-two-product economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (extensitally-antineutral factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.). При него динамичната средна производствена трудово-факторна осигуреност на фи-

зическия икономически фактор на растежа (която е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор) намалява във времето, т.е.

$$\frac{d[l(t)/h(t)]}{dt} < 0,$$

респ. динамичната средна производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор на растежа (която е съотношението между динамичната средна продуктова производителност на физическия икономически фактор и динамичната средна продуктова производителност на трудовия икономически фактор) се увеличава във времето, т.е.

$$\frac{d[h(t)/l(t)]}{dt} > 0,$$

където $l(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *трудова производствен икономически фактор*, а $h(t)$ е функцията по отношение на времето на обема на *физическия производствен икономически фактор*.

Представлява факторово-двупродуктов икономически растеж, който се състои от (а) положителен растеж на *материален икономически продукт т*, създаван от *икономическата единица* производител М, и (б) положителен растеж на *нематериален икономически продукт п*, създаван от икономическата единица производител N, от които две икономически единици М и N се състои (по предположение) националната икономическа система в обществен обхват, при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето динамична *пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)* [подразбира се като нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на факторно-еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)*], в частност при нарастваща в абсолютно изражение и спадаща в алгебрично изражение във времето динамична *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт* (респ. при спадаща в абсолютно изражение и нарастваща в алгебрично изражение във времето *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на материалния продукт с нематериалния икономически продукт*) (което означава, че материалният и нематериалният продукт на двете икономически единици се променят в различни пропорции).

Дадените по-горе определения показват, че той е **положителен битруфизен физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен нематериален продукт*** (positive bilaphysary physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive immaterial product) (в микр.). При него се променят **относителните факторови цени** (relative factor prices), в т.ч. се покачва **относителната цена на трудовия производствен фактор към цената на физическия производствен икономически фактор** (relative price of labour production factor price to physical production economic factor price) P_l/P_h и спада **относителната цена на физическия производствен фактор към цената на трудовия производствен икономически фактор** (relative price of physical production factor price to labour production economic factor price) P_h/P_l , където P_l е **абсолютната цена на трудовия производствен икономически фактор** (absolute price of labour production economic factor) (респ. индексът на цените на трудовите производствени фактори), а P_h е **абсолютната цена на физическия производствен икономически фактор** (absolute price of physical production economic factor) (респ. индексът на цените на физическите производствени фактори).

Положителният битруфизен трудово-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен нематериален продукт е еднофакторовообусловен, тъй като при него обемите на производствените фактори в обществен обхват се променят в полза на физическия фактор, и е небалансиран (наричан още несбалансиран), тъй като при посочените обстоятелства продуктите на двете икономически единици производителки (материалният и нематериалният продукт) също се променят в различни пропорции. Ето защо посоченият тип растеж може да се означае още като **положителен физическо-факторовообусловен материално-факторово-небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (positive physically-factorly-induced materially-factorly-disbalanced bimatimary-two-product economic growth). Той е една от формите на **положителния еднофакторовообусловен небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (positive single-factorly-induced disbalanced bimatimary-two-product economic growth) или, което е същото, на **положителния антинеутрален небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (positive anti-neutral disbalanced bimatimary-two-product economic growth). Той може да бъде разглеждан също като отрицателен несиметричен биматимно-двупродуктов икономически растеж, тъй като на него отговаря несиметрично преместване на

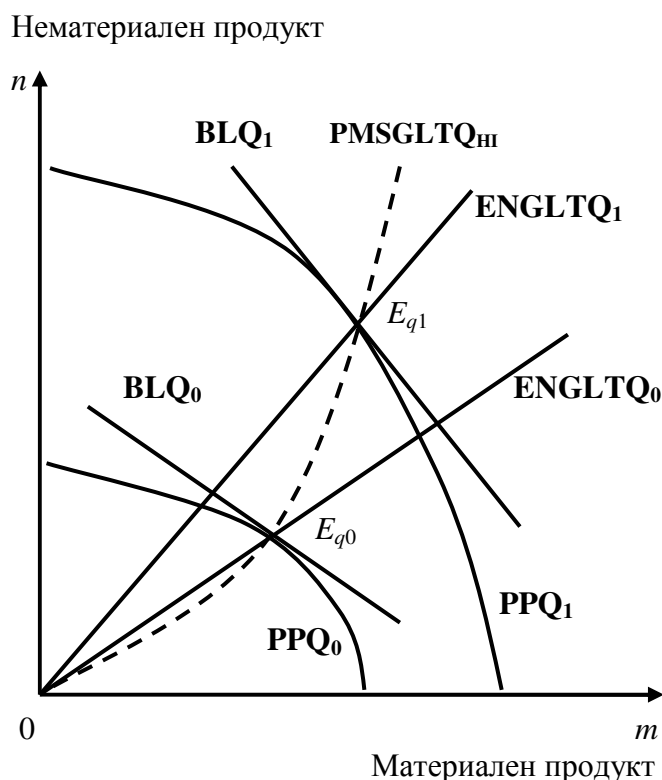
границата на производствените възможности. Така че **положителният несиметричен биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (positive asymmetric bimatimary-two-product economic growth) е само другото наименование на положителния еднофакторовобусловен небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж.

Конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на трудовия производствен фактор се разпределя между производството на трудоинтензивния (трудо-факторовоинтензивния) продукт и трудовонеинтензивния (трудо-факторовонеинтензивния) продукт при **положителния битруфизен физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен нематериален продукт** в условията на *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* и която е в полза на трудоинтензивния (трудо-факторовоинтензивния) продукт, зависи от съотношението между *производствените трудово-факторни осигурености на физическия икономически фактор* (респ. от съотношението между *производствените физическо-факторни осигурености на трудовия икономически фактор*) при формирането на обемите на продуктите от двата вида (на двете икономически единици производителки), т.е. на трудоинтензивния (на трудо-факторовоинтензивния) продукт и на трудовонеинтензивния (и на трудо-факторовонеинтензивния) продукт. По аналогичен начин конкретната пропорция, по която допълнителният прираст на физическия производствен фактор се разпределя между индуцирането на физическоинтензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт и физическонеинтензивния (и на физическо-факторовонеинтензивния) продукт също в условията на съвършена конкуренция и която е в полза на физическоинтензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт, зависи от съотношението между *производствените физическо-факторни осигурености на трудовия икономически фактор* (респ. от съотношението между *производствените трудово-факторни осигурености на физическия икономически фактор*) при формирането на обемите на продуктите от двата вида (на двете икономически единици производителки), т.е. на физическоинтензивния (на физическо-факторовоинтензивния) продукт и на физическонеинтензивния (физическо-факторовонеинтензивния) продукт.

Тъй като при разглеждания вид икономически растеж нематериалният продукт расте по-бързо от материалния продукт, това предизвиква намаляване на **относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния икономически продукт*** (relative price of immaterial product to mate-

rial economic product price), която (относителна цена) е съотношението P_n/P_m между абсолютните цени P_n и P_m на нематериалния и материалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени). На това съответства увеличаване на **относителната цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт*** (relative price of material product to immaterial economic product price), която (относителна цена) е съотношението P_m/P_n между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени).

Положителният битруфизен еднопродуктовообусловен (положителният битруфизен антинеутрален) небалансиран факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж да се определя като небалансиран по отношение на факторовонеинтензивния продукт. Затова **положителният физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен нематериален продукт** (т.е. **положителният физическо-факторовообусловен материално-факторово-небалансиран биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен нематериален продукт**) е небалансиран по отношение на физическо-неинтензивния (на физическо-факторово-неинтензивния) продукт.

Фиг.1. Положителен битруфизен физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен нематериален продукт

Основните му положения са демонстрирани във фиг. 1, разположена в двумерното пространство на икономическите продукти (на материалния продукт m и нематериалния продукт n). Началното състояние на икономическата система е означено с точката на оптималното и ефективно разпределение на продуктите E_{q0} , която е ефективна в продуктовия микс. Тя задава началните значения на двата продукта m_0 и n_0 . Точката E_{q0} е допирателна на (1) началната **биматимна крива на производствените възможности*** (bimatimary production possibility curve) (в микр.) [подразбирана като начална **биматимна крива на факторово-производствените възможности*** (bimatimary factorly-production possibility curve) (в микр.)] **PPQ₀** {тя е разновидност на *кривата на производствените възможности (в микр.)* [последната подразбирана като *крива на факторно-производствените възможности (в микр.)*]} и (2) началната **биматимна продуктово-бюджетна линия*** (bimatimary product-budget line) (в микр.) **BLQ₀** [тя е разновидност на *бюджетна линия (в микр.)*]. На всяка точка от началната биматимна крива на производствените възможности (на

факторно-производствените възможности) PPQ_0 отговаря комбинация от равнища на продуктите от двата вида (на m -продукта и n -продукта) при пълно и ефективно използване (изразходване) на ограничените производствени фактори, чиито обеми при началното състояние са l_0 единици за трудовия фактор и h_0 единици за физическия фактор. Тъй като с движението на точка по кривата линия PPQ_0 не се променя положението за пълно и ефективно използване на ограничените фактори, тя е също **линия на нулевия двупродуктов икономически растеж*** (zero two-product economic growth line) (в микр.).

На всяка точка от началната биматимна продуктово-бюджетна линия BLQ_0 отговаря комбинация от равнища на продуктите m и n при пълно изразходване на определен начален доход за тяхната покупка I_0 в обществен мащаб. Наклонът dn/dm на правата линия BLQ_0 (който зависи от съотношението между диференциалните прирасти на материалния и нематериалния продукт) е определен от отрицателното значение $-P_m/P_n$ на постоянната **относителна цена на материалния продукт към цената на нематериалния икономически продукт*** (relative price of material product to immaterial economic product price), която (относителна цена) е съотношението между абсолютните цени P_m и P_n на материалния и нематериалния продукт, респ. между техните ценови индекси (между абсолютните равнища на техните цени), като самите абсолютни цени са постоянни (по линията BLQ_0).

$C\ ENGLTQ_0$ е означена началната права **линия на битруфизния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж*** (bilaphysary extensitally-neutral factorly-bimatimary-two-product economic growth line) (в микр.) (в качеството му на *ненулев икономически растеж*). Тя свързва продуктови комбинации с еднаква *пределна норма на факторово-еквивалентната трансформация на материалния продукт с нематериалния икономически продукт*.

При положителния физическо-изразходващ двупродуктов икономически растеж физическият фактор нараства в по-голяма степен, отколкото е нарастването на трудовия фактор. Обемите на трудовия и физическия фактор се увеличават така че $l_1/l_0 < h_1/h_0$. В резултат на това началното състояние 0 на икономическата система, в т.ч. и на общото микроикономическо пазарно равновесие, се трансформира в състояние 1. Тъй като физическо-факторовоинтензивен е нематериалният продукт, по-голямата част от прираста на физическия фактор се насочва към неговото формиране. В резултат на това границата на производствениите възможности PPQ_0 се премества несиметрично-повишаващо надясно и нагоре до крайната позиция PPQ_1 , чийто наклон при равни коорди-

нати става по-голям (по-стръмен) към оста *Om*. Това отговаря на положението, че при разглеждания вид икономически растеж пределната норма на факторово-еквивалентната трансформация на нематериалния продукт с материалния икономически продукт в абсолютно изражение нараства (в алгебрично изражение тя се понижава). Пределните производителности на трудовия и физическия фактор намаляват поради нарастването на техните обеми. Затова при постоянни други условия се увеличават обемите на продуктите, съответно на материалния продукт от m_0 на m_1 продуктови единици и на нематериалния продукт от n_0 на n_1 продуктови единици но с темпове, по-малки от тези, с които са се увеличили обемите на трудовия и физическия фактор. Темпът на увеличаването на нематериалния продукт е по-голям от този на увеличаването на материалния продукт. Затова $n_1/n_0 > m_1/m_0$.

При положителния физическо-изразходващ двупродуктов микроикономически растеж при физическо-факторовоинтензивен нематериален продукт, началната линия на балансирания двупродуктов икономически растеж или, което е същото, началната линия на битруфузния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₀** се превърта в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка, до крайната си позиция **ENGLTQ₁**. Това показва, че в началното състояние на икономическата система, когато материалният продукт е физическо-факторовоинтензивният, началната линия **ENGLTQ₀** на битруфизния екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж разделя положителния квадрант на координатната система на две части – на (1) **област на физическо-изразходващия факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен нематериален продукт*** (area of the negative physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive immaterial product) (в микр.) (която се разполага откъм страната на физическо-факторовоинтензивния продукт и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на нематериалния продукт), и (2) **област на трудово-изразходващия факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при трудово-факторовоинтензивен материален продукт*** (area of the labourly-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in labourly-factorly-intensive material product) (в микр.) (която се разполага откъм страната на трудово-факторовоинтензивния продукт и в конкретния случай това е откъм страната на координатната ос на материалния продукт).

По отношение на началното състояние на системата линията **ENGLTQ₁** се разполага в *областта на физическо-изразходващия факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторово-интензивен нематериален продукт*. При новото състояние, породено от изпреварващото нарастване на физическия фактор (и изобщо от положителния растеж), точката на оптималното и ефективното разпределение на продуктите (точката на ефективността в продуктовия микс) се измества от позицията E_{q0} (лежаща върху началната линия на балансирания двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₀**) до позицията E_{q1} (лежаща върху новата, т.е. върху крайната линия на балансирания двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₁**). Продуктово-бюджетната **BLQ₀** се приближава към координатното начало до позицията **BLQ₁** и става допирателна на границата на производствените възможности **PPQ₁** в точката E_{q1} . Новата бюджетна линия **BLQ₁** е по-стръмна от началната **BLQ₀**, тъй като изпреварващото увеличаване на нематериалния продукт n в сравнение с това на материалния продукт m (защото нематериалният продукт е трудово-факторовоинтензивния) променя съотношението между цената на материалния и цената на нематериалния продукт в полза на цената на материалния продукт. На новата (крайната) продуктово-бюджетна линия **BLQ₁** съответствува равенството

$$I_1 = P_{m1} \cdot m_1 + P_{n1} \cdot n_1$$

парични единици.

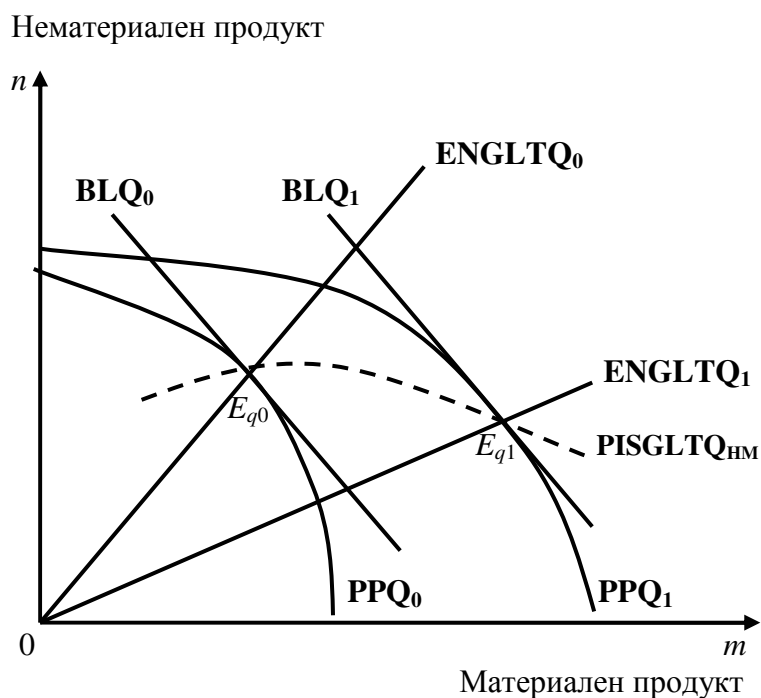
От точките E_{q0} , E_{q1} , ... се построява кривата на ефективността в продуктовия микс, която при възприетите предпоставки е **кривата на положителния физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен нематериален продукт*** (curve of the positive physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive immaterial product) (в микр.) **NMSGLTQ_{HI}**. Тъй като физическо-факторовоинтензивен е нематериалният продукт, кривата **PMSGLTQ_{HI}** е ускорено повишаваща. При постигната ефективност в продуктовия микс пределните норми на еквивалентната (на фактороеквивалентната) продуктова трансформация към точките E_{q0} , E_{q1} , ... са изравнени с пределните норми на факторово-еквивалентното заместване на икономическите продукти. Това е индикатор, че въпросните точки изграждат **микроикономическа динамична офертна крива на продуктите*** (product microeconomic dynamic offer curve) (в микр.).

Разглежданият тук **положителен физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторово-интензивен нематериален продукт** е физическо-факторово-обусловен материално-факторовонебалансиран. Специфичното за него е, **първо**, че съотношението между цените на производствените фактори нараства в полза на трудовия фактор ($P_{l1}/P_{h1} > P_{l0}/P_{h0}$), т.е. че относителната цена на трудовия фактор към цената на физическия фактор се повишава, респ. относителната цена на физическия фактор към цената на трудовия фактор се понижава, и, **второ**, че съотношението между цените на продуктите нараства в полза на материалния продукт, т.е. че относителната цена на материалния продукт към цената на материалния продукт се повишава, респ. относителната цена на нематериалния продукт към цената на материалния продукт се понижава. Равнището на средната производствена трудово-факторна осигуреност на физическия фактор спада ($l_1/h_1 < l_0/h_0$), респ. равнището на средната производствена физическо-факторна осигуреност на трудовия фактор се покачва ($h_1/l_1 > h_0/l_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ФИЗИЧЕСКО-ИЗРАЗХОДВАЩ ФАКТОРОВО-БИМАТИМНО-ДВУПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ ПРИ ФИЗИЧЕСКО-ФАКТОРОВОИНТЕНЗИВЕН МАТЕРИАЛЕН ПРОДУКТ ПО РИБЧИНСКИ, Т.* (positive physically-spending factorly-bimatimary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive material product according to Ribchinski) (в микр.) (в *общото микроикономическо равновесие*, в *икономиката на благосъстоянието* и в *икономическото производство*) (*) – **физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт**, при който икономическите продукти q , в частност материалният икономически продукт m и нематериалният икономически продукт n се увеличават във времето и към който е приложена *теоремата на Рибчински, Т.* (в макр.), изискваща постоянно съотношение между цените на продуктите (постоянни относителни цени на продуктите). Изследва се чрез *динамичната двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция*, като факторовият микс x е представен от двойка от *трудов производствен икономически фактор* l и *физически производствен икономически фактор* h . Той е една от разновидностите на **физическо-изразходващия факторово-двупродуктов икономически растеж*** (physically-spending factorly-two-product economic growth) и на **екстензивностно-антинеутралния факторово-биматимно-двупродуктов**

икономически растеж* (extensitally-antineutral factorly-bimatimary-two-product economic growth) (в микр.).

При анализа на положителния физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторово-интензивен материален продукт и при постоянни относителни цени на продуктите приемаме, че физическият фактор расте от h_0 на h_1 единици, а трудовият фактор запазва своето равнище ($l_1 = l_0$). Тъй като е физическо-факторово-интензивен, нарастването на материалния продукт m привлича прираста на физическия фактор, в резултат на което *кривата на производствените възможности (в микр.)* **PPQ₀** [подразбирана като *крива на факторово-производствените възможности (в микр.)*] се премества повишаващо надясно и надолу до позицията **PPQ₁**, чийто наклон при равни координати става по-малък (по-полегат) към оста *Om* (фиг. 1). Кривата **PPQ₁** е идентична с тази при случая, когато относителните цени на продуктите се формират свободно. При постоянни други условия пределните икономически производителности на двата производствени фактора се запазват на същите равнища, но пределната производителност на физическият фактор намалява поради нарастването на неговия обем. За разлика от случая, когато относителните цени на продуктите се формират свободно, тук (при положение че физически-факторово-интензивен е материалният продукт) не само че цялата част от прираста на физическия фактор се насочва към неговото формиране, но и част от физическия фактор продукт, участвувал до този момент в образуването на нематериалния продукт, също се пренасочва към формирането на материалния продукт.

Фиг.1. Положителен физическо-изразходващ продуктово-биматимно-двуполезна икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт по Т. Рибчински

Затова при постоянни други условия нараства само обемът на физическо-факторовоинтензивният материален продукт – от m_0 на m_1 единици. Пропорцията на този растеж е по-голяма от пропорцията на нарастването на физическия фактор и следователно по-голяма от пропорцията на нарастването на обема на материалния продукт при случая, когато относителните продуктови цени се формират свободно. Едновременно с това (отново за разлика от посочения случай) намалява обемът на физическо-факторовонеинтензивният нематериален продукт – от n_0 на n_1 единици.

При положителния физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт, линията на балансиран двупродуктов икономически растеж или, което е същото, линията на неутралноекстензивния двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₀** се превърта по посока на движението на часовниковата стрелка до позицията **ENGLTQ₁**, но с ъгъл, който е по-голям от ъгъла на аналогичното изменение при случая, когато относителните цени на продуктите се формират свободно. При новото състояние, породено от нарастването на физическия фактор, точката на оптималното и ефективно разпределение на продуктите (точката на ефективността в продуктовия микс) се измес-

тва от позицията E_{q0} до позицията E_{q1} (вече лежаща върху по новата линия на балансирания двупродуктов икономически растеж **ENGLTQ₁**). Движението на точката E_{q1} чертае **кривата на положителния физическо-изразходващ факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж при физическо-факторовоинтензивен материален продукт по Рибчински, Т.*** (curve of the positive physically-spending factorly-bimatiary-two-product economic growth in physically-factorly-intensive material product according to Ribchinski) (в микр.) **PMSGLTQ_{HM}**.

Продуктово-бюджетната линия **BLQ₀** (която е допирателна на **PPQ₀** в точката E_{q0}) се отдалечава постъпателно от координатното начало до позицията **BLQ₁** и става допирателна на **PPQ₁** в точката E_{q1} . Постъпателното преместване на **BLQ₀** произтича от изискванията на теоремата на Т. Рибчински: да се запазят относителните продуктови цени, чиито отрицателни значения задават отрицателния наклон на продуктово-бюджетната линия. Според теоремата на Т. Рибчински новата линия **BLQ₁** е успоредна на началната **BLQ₀**.

Специфичното за разглеждания случай на физическо-факторово-екстензивен нематериално-небалансиран двупродуктов икономически растеж е: **първо**, че съотношението между цените на факторите нараства в полза на трудовия фактор ($P_{l1}/P_{h1} > P_{l0}/P_{h0}$), т.е. че относителната цена на трудовия фактор към цената на физическия фактор се повишава, а относителната цена на физическия фактор към цената на трудовия фактор се понижава, **второ**, че съотношението между цените на продуктите остава постоянно ($P_{m1}/P_{n1} = P_{m0}/P_{n0}$), и **трето**, че равнището на *производствената трудово-факторна осигуреност на физическия икономически фактор* спада ($l_1/h_1 < l_0/h_0$) и съответно на това се покачва равнището на *производствената физическо-факторна осигуреност на трудовия икономически фактор* ($h_1/l_1 > h_0/l_0$).

ПОЛОЖИТЕЛЕН ФИЗИЧЕСКО-ИНТЕНЗИВЕН ПРОДУКТОВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (positive physically-intensive product economic growth) [подразбира се като **положителен физическо-интензивен факторово-продуктов икономически растеж*** (positive physically-intensive factorly-product economic growth) в *икономическото производство*] (*) – *физическо-интензивен продуктов икономически растеж*, при който *общата икономическа продукт на трудовия производствен икономически фактор t и физическия производствен икономически фактор n* , взети заедно, нараства във времето (вж. *икономическо производство*); *положителен икономически растеж*, ситуиран в условията на *физическо-интензивен технически прогрес*; една от разно-

видностите на *физическо-интензивния* продуктов икономически растеж, както и на *интензивностно-антинеутралния* продуктов икономически растеж. Конституира се при динамичната *двухфакторна* трудово-физическа производствена икономическа функция. При него динамичната *пределна норма* на продуктово-еквивалентното заместване на физическия с трудовия производствен икономически фактор нараства във времето, т.е.

$$\frac{dMRSU_{nm}(t)}{dt} > 0$$

(*пределната продуктова интензивност на трудовия производствен икономически фактор* расте по-бавно от *пределната продуктова интензивност на физическия производствен икономически фактор*), респ. динамичната *пределна норма* на продуктово-еквивалентното заместване на трудовия с физическия производствен икономически фактор $MRSU_{mn}(t)$ намалява във времето, т.е.

$$\frac{dMRSU_{mn}(t)}{dt} < 0$$

(*пределната продуктова интензивност на физическия производствен икономически фактор* расте по-бавно от *пределната продуктова интензивност на трудовия производствен икономически фактор*). При положителния трудово-интензивен продуктов икономически растеж *пределната продуктова интензивност на физическия производствен фактор* (*пределната продукт на трудовия производствен фактор*) и *пределната продуктова интензивност на трудовия производствен фактор* (*пределната продукт на физическия производствен фактор*) нарастват, като *пределната продуктова интензивност на физическия производствен фактор* нараства в по-голяма степен от тази на *трудоия производствен фактор*. Предизвиканото от това нарастване на *пределната норма* на продуктово-еквивалентното заместване на физическия с трудовия производствен фактор при посочените условия предизвиква съответстващо на него нарастване на *обема физическия производствен фактор* и *намаление* на *обема на трудовия производствен фактор*, но така че *обемът на общата икономическа продукт* на двата производствен фактора се увеличава, а *равнището на дохода* остава постоянно.

ПОЛОЖИТЕЛНА ЕДНОСТРАННА КРЪСТОСАНА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ПРОДУКТОВАТА ЦЕНА ПРИ ПРОДУКТОВА ДИФЕРЕНЦИАЦИЯ*
(positive one-way cross product price elasticity in product differentiation) (в микр.)

– *едностранна кръстосана еластичност на продуктовата цена при продуктова диференциация (в микр.)*, при която цената на даден диференциран продукт (в микр.) се променя, когато цената на друг диференциран продукт от същата *продуктова група (в микр.)* расте, и не се променя, когато цената на другия диференциран продукт спада.

ПОЛОЖИТЕЛНА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ПАЗАРНАТА СТОЙНОСТ НА ВЪНШНИЯ ДЪЛГ КЪМ НОМИНАЛНАТА СТОЙНОСТ НА СДЕЛКАТА ПО ВЪНШНИЯ ДЪЛГ* (positive elasticity of market value of external debt to nominal value of external debt swap) (в межд.) (стойност = значение, величина) (*) – такова значение на *еластичността на пазарната стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.)*, при което конкретната величина на *номиналната стойност на външния дълг (в межд.)* е в интервала между нула и онова значение на *номиналната стойност на външния дълг*, което съответствува на максималната величина на *пазарната стойност на външния дълг (в межд.)*.

ПОЛОЖИТЕЛНА ЗНАКОПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (positive sign-fixed economic function) – разновидност на *знакопостоянната икономическа функция*, която освен нулеви значения, приема само положителни значения. Вж. също *пряк метод на А. М. Ляпунов*.

ПОЛОЖИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА КОРЕЛАЦИЯ (direct economic correlation), **пълна икономическа корелация**, – вид корелация между *линейно зависими случайни икономически величини X и Y*, чийто коефициент на корелация е равен на единица, т.е. $r_{xy} = 1$. При нея величините X и Y нарастват или намаляват едновременно. Вж. *коефициент на икономическа корелация*.

ПОЛОЖИТЕЛНА КРИВА НА ВЪНШНОТО РАВНОВЕСИЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПАРИЧНАТА И БЮДЖЕТНАТА ПОЛИТИКА* (positive curve of external equilibrium in respect to monetary and fiscal policy) (в межд.) (*) – *крива на външното равновесие по отношение на паричната и бюджетната политика (в межд.)*, която има положителен наклон.

ПОЛОЖИТЕЛНА КРИВА НА ВЪНШНОТО РАВНОВЕСИЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПАРИЧНАТА И БЮДЖЕТНАТА ПОЛИТИКА (positive curve of external equilibrium in respect to monetary and fiscal policy) (**ки**) – във:

сравнително-еластична положителна крива на външното равновесие по отношение на паричната и бюджетната политика (в межд.);

сравнително-нееластична положителна крива на външното равновесие по отношение на паричната и бюджетната политика (в межд.);

сравнително-неутралноеластична положителна крива на външното равновесие по отношение на паричната и бюджетната политика (в межд.).

ПОЛОЖИТЕЛНА МЕСТНА ОБРАТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА*
(positive local economic feed-back) – вж. *успоредна икономическа стабилизация.*

ПОЛОЖИТЕЛНА КРЪСТОСАНА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ПРОДУКТОВАТА ЦЕНА ПРИ ПРОДУКТОВА ДИФЕРЕНЦИАЦИЯ (positive cross product price elasticity in product differentiation) (**ки**) – във:

положителна едностранна кръстосана еластичност на продуктовата цена при продуктова диференциация (в микр.).

ПОЛОЖИТЕЛНА НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ДЕПОЗИТИ ЗА МЕСТНАТА ВАЛУТА (positive expected rate of return on deposits for the domestic currency) (**ки**) – във:

положителна относителна норма на очаквания доход от депозити за местната валута (в межд.).

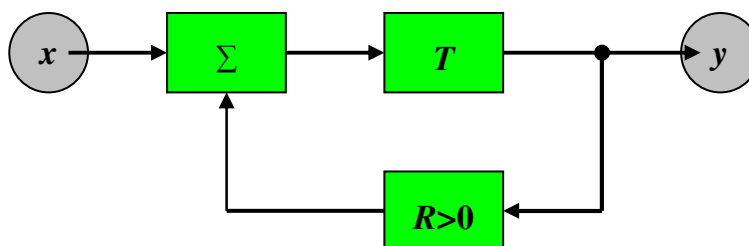
ПОЛОЖИТЕЛНА НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ПРОДУКТИ ЗА МЕСТНАТА ВАЛУТА (positive expected rate of return on products for the domestic currency) (**ки**) – във:

положителна относителна норма на очаквания доход от продукти за местната валута (в межд.).

ПОЛОЖИТЕЛНА ОБРАТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА (positive economic retroaction /feed-back/) в икономическа система с пропорционално преобразуване – обратна икономическа връзка с положителен оператор за пропорционално преобразуване R (т.е. $R > 0$) (вж. и икономически оператор) в система на икономическо регулиране (в регулаторна икономическа система) S (фиг. 1). Операторното уравнение на системата на икономическо регулиране с положителна обратна икономическа връзка е

$$S \equiv \left\{ y = \frac{T}{1 - TR} x \right\}, \quad R > 0, \quad T > 0,$$

където S е операторът на системата S , x и y са нейният вход и изход, а T е операторът за права икономическа връзка (операторът на регулируемата икономическа подсистема T на системата S), който по определение приема като положителна величина. Тук R е операторът на регулиращата икономическа подсистема R на системата S .

Фиг. 1. Блок схема на система на икономическо регулиране (на двуравнищен икономически синтез, изграден от регулируема и регулираща икономическа подсистема) с положителна обратна връзка

Често е наричана е само “обратна положителна връзка” и е едно от основните понятия на *икономическото регулиране*. Специфичното за нея е, че на нарастването на изхода y на *регулируемата икономическа подсистема* T отговаря нарастване на изхода z на *регулирущата икономическа подсистема* R , т.е. има нарастване на допълнителния вход $\Delta x = z$ на регулируемата подсистема T (изразявано чрез допълнителните положителни прирасти, подавани на (и произвеждани от) регулиращата подсистема на всеки *функционален цикъл на икономическото регулиране*), а на намаляването на изхода на регулируемата икономическа подсистема отговаря намаляване на изхода на регулиращата икономическа подсистема, т.е. има намаляване на допълнителния вход на регулируемата подсистема (изразявано чрез допълнителните отрицателни прирасти, подавани на и произвеждани от регулиращата подсистема на всеки *функционален цикъл на икономическото регулиране*). В системи с положителна обратна икономическа връзка е налице *монотонна функция на икономическото регулиране* (в тях се осъществява *монотонно икономическо регулиране*).

Икономически системи, в които действуват обратни положителни връзки с регулатор по-голям от единица ($R > 1$) са неустойчиви по своя характер (такъв регулатор е *оператор за усилващо преобразуване в икономическа система*). Интересно е да се отбележи, че в средата на XX-ия век марксистката политическа икономия направи опит да обоснове неустойчивия и преходен според нея характер на капиталистическия начин на производство като интерпре-

тира въведения от К. Маркс *всеобщ закон на капиталистическото натрупване* (general law of the capitalist accumulation) с действието на обратната положителна връзка: при капитализма колкото повече расте богатството на единия полюс на обществото, толкова повече расте мизерията на другия полюс. “Този закон обуславя натрупването на мизерията, съответно натрупването на капитала. Следователно натрупването на богатството на единия полюс е същевременно натрупване на мизерия ... на противоположния полюс, т.е. на страната на онази класа, която произвежда своя собствен продукт като капитал”¹. Върху тази основа К. Маркс стига до извода за разчупването на черупката на капиталистическите производствени отношения, т.е. за гибелта на капиталистическата икономическа система (когато “експроприаторите биват експроприирани”).²

¹ Маркс, К. Капиталът, т. I. Процесът на производството на капитала. – В: Маркс, К., Енгелс, Ф. Съчинения, т. 23. Издателство на БКП, С., 1968, с. 655.

² Вж. също: Миркович, К. Моделиране на икономическите процеси. Издателство “Наука и изкуство”, С., 1984, с. 39; Миркович, К. Математически методи и модели в политическата икономия. Издание на Висшия икономически институт “Карл Маркс”, С., 1989, с. 117.

Разглежданият в настоящата статия вариант на икономическо регулиране с положителна обратна връзка е *собствено-статично икономическо регулиране*, което протича в *собствено-статичната система на икономическо регулиране*. Ето защо се приема, че регулаторният процес се извършва с безкрайно голяма скорост (все едно че статичната система е динамична, но в която *икономическият процес* се осъществява за безкрайно малко време) и като цяло съдържа безкраен брой *функционални цикли на икономическото регулиране* ($k = 1, 2, \dots, \infty$), всеки един от които протича за безкрайно малко време. Крайният резултат у на икономическото регулиране с положителна обратна връзка (окончателното поведение, или още – изходът на собствено-статичната икономическа система), който се наблюдава в действителността, може да се разглежда като граница на сумата от частичните импулси (въздействия под формата на прирасти), изработени от отделните (но безкрайно много) функционални цикли на икономическото регулиране.

В зависимост от характера на промените, които настъпват в изработваните от регулиращата икономическа подсистема **R** импулси се разграничават две разновидности на положителната обратна икономическа връзка: нарастващо-положителна и понижаващо-положителна. При *нарастващо-положителната обратна икономическа връзка* входните и изходните *икономически въздействия* на регулиращата подсистема **R** на системата на икономическо регулиране

S са положителни *икономически величини* (дължащо се на положителните импулси, изработвани от регулируемата икономическа подсистема **T** поради положителния вход на системата **S**): тогава на нарастването на изхода на регулируемата подсистема **T** отговаря нарастване на изхода на регулиращата икономическа подсистема **R**, т.е. нарастване на допълнителния вход на регулируемата икономическа подсистема **T** (изразявано чрез допълнителните положителни прирасти, подавани на и произвеждани от регулиращата подсистема на всеки функционален цикъл на икономическото регулиране). При *понижаващо-положителната обратна икономическа връзка* входните и изходните въздействия на регулиращата подсистема **R** на системата на икономическо регулиране **S** са отрицателни величини (дължащо се на отрицателните импулси, изработвани от регулируемата икономическа подсистема **T** поради отрицателния вход на системата **S**): тогава на намаляването на изхода на регулируемата икономическа подсистема отговаря намаляване на изхода на регулиращата икономическа подсистема, т.е. намаляване на допълнителния вход на регулируемата подсистема (изразявано чрез допълнителните отрицателни прирасти, подавани на и произвеждани от регулиращата подсистема на всеки функционален цикъл на икономическото регулиране). В зависимост от това, дали абсолютното значение на оператора за обратна връзка *R* е по-малко или е по-голямо от единица, се разграничават *сходящо-действаща /конвергентно-действаща/ положителна обратна икономическа връзка* и *разходящо-действаща /дивергентно-действаща/ положителна обратна икономическа връзка*.

ПОЛОЖИТЕЛНА ОБРАТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА (positive economic retroaction /feed-back/) (**ки**) – във:

дивергентно-действаща нарастващо-положителна обратна икономическа връзка (същото като *разходящо-действаща нарастващо-положителна обратна икономическа връзка*);

дивергентно-действаща положителна обратна икономическа връзка (същото като *разходящо-действаща /дивергентно-действаща/ положителна обратна икономическа връзка*);

дивергентно-действаща понижаващо-положителна обратна икономическа връзка (същото като *разходящо-действаща понижаващо-положителна обратна икономическа връзка*);

конвергентно-действуваща нарастващо-положителна обратна икономическа връзка (същото като сходящо-действуваща нарастващо-положителна обратна икономическа връзка);

конвергентно-действуваща положителна обратна икономическа връзка (сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ положителна обратна икономическа връзка);

конвергентно-действуваща понижаващо-положителна обратна икономическа връзка (същото като сходящо-действуваща понижаващо-положителна обратна икономическа връзка);

нарастващо-положителна обратна икономическа връзка;

положителна местна обратна икономическа връзка (вж. *успоредна икономическа стабилизация*);

положителна обратна икономическа връзка;

понижаващо-положителна обратна икономическа връзка;

разходящо-действуваща /дивергентно-действуваща/ нарастващо-положителна обратна икономическа връзка;

разходящо-действуваща /дивергентно-действуваща/ положителна обратна икономическа връзка;

разходящо-действуваща /дивергентно-действуваща/ понижаващо-положителна обратна икономическа връзка;

сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ нарастващо-положителна обратна икономическа връзка;

сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ положителна обратна икономическа връзка;

сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ понижаващо-положителна обратна икономическа връзка.

ПОЛОЖИТЕЛНА ОТНОСИТЕЛНА НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ДЕПОЗИТИ ЗА МЕСТНАТА ВАЛУТА* (positive relative expected rate of return on deposits for the domestic currency) (в межд.) – *относителна норма на очаквания доход от депозити за местната валута (в межд.), при която абсолютната норма на очаквания доход от депозити в местна валута (в межд.) е по-голяма от абсолютната норма на очаквания доход от депозити в чуждестранна валута (в межд.).*

ПОЛОЖИТЕЛНА ОТНОСИТЕЛНА НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ПРОДУКТИ ЗА МЕСТНАТА ВАЛУТА* (positive relative expected rate of

return on products for the domestic currency) (в межд.) – *относителна норма на очаквания доход от продукти за местната валута (в межд.)*, при която *абсолютната норма на очаквания доход от продукти в местна валута (в межд.)* е по-голяма от *абсолютната норма на очаквания доход от продукти в чуждестранна валута (в межд.)*.

ПОЛОЖИТЕЛНО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗОБРАЖЕНИЕ* (positive economic mapping) – възприема се за същото като *положителен икономически оператор*.

ПОЛОЖИТЕЛНО ИНТЕРТЕМПОРАЛНО ПРЕДПОЧИТАНИЕ* (positive intertemporal preference) (в микр.) – положение, при което *икономическата единица* (в т.ч. и индивидът) в *микроикономиката* потребява през настоящата година част от текущия си разполагаем доход, а останалата част отлага за потребление в бъдеще (през следващата година), като междувременно я отдава в заем. При положителното интертемпорално предпочитание *пределната норма на интертемпоралното полезностно-еквивалентно заместване на дохода (в микр.)* е по-малка от -1 и отказът на икономическата единица (на икономическия агент) от потребяването на една парична единица доход в текущата година му осигурява в бъдеще потребление на по-голям от една парична единица доход. Прирастът на отложения за потребление доход е положителен, тъй като пазарният *лихвен процент* също е положителен. Интертемпоралната крива на безразличието при положителното *интертемпорално предпочитание (в микр.)* е стръмно наклонена към абсцисната ос.

ПОЛОЖИТЕЛНО ПРЕДПОЧИТАНИЕ (positive preference) (**ки**) – във:
положително интертемпорално предпочитание (в микр.).

ПОЛОЖИТЕЛНО САЛДО (positive net balance) (в межд.) – положителна разлика между сумата на активите и сумата на пасивите на *платежния баланс (в межд.)* на дадена страна или на негова подсистема. Означава се още като *активно салдо*.

ПОЛОЖИТЕЛНО САЛДО НА БАЛАНСА НА БАЛАНСИРАЩИТЕ ОПЕРАЦИИ* (positive net countweight transactions balance) (в межд.), **активно салдо на баланса на балансиращите операции (в межд.)**, **суфицитно салдо на баланса на балансиращите операции (в межд.)**, **суфицит по баланса на балансиращите операции (в межд.)**, – положителна разлика между

общата сума на записванията по пасивните операции в *баланса на балансиращите операции (в межд.)* и общата сума на записванията по активните операции в него [вж. *салдо на баланса на балансиращите операции (в межд.)*, *активни операции по платежния баланс (в межд.)* и *пасивни операции по платежния баланс (в межд.)*].

ПОЛОЖИТЕЛНО САЛДО НА БАЛАНСА НА КАПИТАЛОВИТЕ ОПЕРАЦИИ (positive net balance of payments on capital transactions; capital transactions positive net balance) (в межд.), **активно салдо на баланса на капиталовите операции (в межд.)**, **суфицитно салдо на баланса на капиталовите операции (в межд.)**, **суфицит по баланса на капиталовите операции (в межд.)**, – положителна разлика между общата сума на записванията по активните операции в *баланса на капиталовите операции (в межд.)* и общата сума на записванията по пасивните операции в него [вж. *салдо на баланса на капиталовите операции (в межд.)*, *активни операции по платежния баланс (в межд.)* и *пасивни операции по платежния баланс (в межд.)*].

ПОЛОЖИТЕЛНО САЛДО НА БАЛАНСА НА ТЕКУЩИТЕ ОПЕРАЦИИ (positive net balance of payments on current transactions; current transactions positive net balance) (в межд.), **активно салдо на баланса на текущите операции (в межд.)**, **суфицитно салдо на баланса на текущите операции (в межд.)**, **суфицит по баланса на текущите операции (в межд.)**, – положителна разлика между общата сума на записванията по активните операции в *баланса на текущите операции (в межд.)* и общата сума на записванията по пасивните операции в него [вж. *салдо на баланса на текущите операции (в межд.)*, *активни операции по платежния баланс (в межд.)* и *пасивни операции по платежния баланс (в межд.)*].

ПОЛОЖИТЕЛНО САЛДО НА ОБЩИЯ БАЛАНС (positive net general balance) (**ки**) – във:

положително салдо на общия платежен баланс (в межд.).

ПОЛОЖИТЕЛНО САЛДО НА ОБЩИЯ ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС* (positive net general balance of payments) (в межд.), **активно салдо на общия платежен баланс (в межд.)**, **суфицитно салдо на общия платежен баланс (в межд.)**, **суфицит по общия платежен баланс (в межд.)**, (*) – положителна разлика между общата сума на записванията по активните операции в *общия платежен баланс (в межд.)* и общата сума на записванията по пасивните операции в

него [вж. *салдо на общия платежен баланс (в межд.)*, *активни операции по платежния баланс (в межд.)* и *пасивни операции по платежния баланс (в межд.)*].

ПОЛОЖИТЕЛНО САЛДО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (positive net balance of payments) (в межд.), **активно салдо на платежния баланс (в межд.)**, – положителна разлика между сумата на активите и сумата на пасивите на *платежния баланс (в межд.)* на дадена страна. Тогва той е *положителен платежен баланс (в межд.)*.

ПОЛОЖИТЕЛНО САЛДО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (positive net balance of payments) (**ки**) – във:

положително салдо на общия платежен баланс (в межд.);

положително салдо на платежния баланс (в межд.).

ПОЛОЖИТЕЛНО САЛДО НА ТЪРГОВСКИЯ БАЛАНС (positive net merchandise balance of trade) (в межд.), **активно салдо на търговския баланс (в межд.)**, **суфицитно салдо на търговския баланс (в межд.)**, **суфицит по търговския баланс (в межд.)**, – положителна разлика между общата сума на записванията по активните операции в *търговския баланс (в межд.)* и общата сума на записванията по пасивните операции в него [вж. *салдо на търговския баланс (в межд.)*, *активни операции по платежния баланс (в межд.)* и *пасивни операции по платежния баланс (в межд.)*].

ПОЛОЖИТЕЛНО-ЕДНОСТРАННА ЕЛАСТИЧНОСТ* (positive-one-way elasticity) (*) – разновидност на *едностранната еластичност*, при която за икономическата променлива е свойствено предимно да се повишава и трудно да се поддава на понижаване.

ПОЛОЖИТЕЛНО-НЕРАВНОВЕСЕН БАЛАНС ПО ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ (positively-unequibaxial balance in basic transactions) (**ки**) – във:

положително-неравновесен платежен баланс по основни операции (в межд.).

ПОЛОЖИТЕЛНО-НЕРАВНОВЕСЕН БАЛАНС ПО ТЕКУЩИ ОПЕРАЦИИ (positively-unequibaxial balance in current transactions) (**ки**) – във:

положително-неравновесен платежен баланс по текущи операции (в межд.).

ПОЛОЖИТЕЛНО-НЕРАВНОВЕСЕН БАЛАНС ПО ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ (positively-unequiauxial balance in trade transactions) (**ки**) – във:

положително-неравновесен платежен баланс по търговски операции (в межд.).

ПОЛОЖИТЕЛНО-НЕРАВНОВЕСЕН ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС* (positively-unequiauxial balance of payments) (в межд.) (*) – *неравновесен платежен баланс (в межд.), който има поне една характеризираща подсистема на платежния баланс (в межд.) с положително ненулево салдо (в межд.). Няма позитивно-неравновесен платежен баланс изобщо, а само конкретни негови разновидности, за които той е обобщаващо икономическо понятие. Затова според характеризиращите подсистеми на платежния баланс (в межд.) разновидности на положително-неравновесния (на положително-неуравновесения) платежен баланс са: (1) положително-неравновесен платежен баланс по търговски операции (в межд.) [когато е налице положително ненулево салдо на търговския баланс (в межд.)]; (2) положително-неравновесен платежен баланс по текущи операции (в межд.) [когато е налице положително ненулево салдо на баланса на текущите операции (в межд.)]; (3) положително-неравновесен платежен баланс по основни операции (в межд.) [когато е налице положително ненулево салдо на баланса на основните операции (в межд.)], както и комбинации от тези разновидности.*

ПОЛОЖИТЕЛНО-НЕРАВНОВЕСЕН ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ПО ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ* (positively-unequiauxial balance of payments in basic transactions) (в межд.) (*) – *платежен баланс по основни операции (в межд.), включният в който баланс на основните операции (в межд.) има положително салдо (в межд.).*

ПОЛОЖИТЕЛНО-НЕРАВНОВЕСЕН ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ПО ТЕКУЩИ ОПЕРАЦИИ* (positively-unequiauxial balance of payments in current transactions) (в межд.) (*) – *платежен баланс по текущи операции (в межд.), включният в който баланс на текущите операции (в межд.) има положително салдо (в межд.).*

ПОЛОЖИТЕЛНО-НЕРАВНОВЕСЕН ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ПО ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ* (positively-unequiauxial balance of payments in trade transactions) (в межд.) (*) – *платежен баланс по търговски операции (в*

межд.), включният в който баланс на търговските операции (в межд.) има положително салдо (в межд.).

ПО-МАЛКО УПРАВЛЯВАН ВАЛУТЕН КУРС (little-menaged exchange rate) (в межд.) – *икономически термин, с който обичайно се означава разновидност на валутен курс (в межд.), при чието формиране има сравнително слаба държавна намеса.*

ПОЛОЖИТЕЛНО-УСТОЙЧИВА ПО ЛАГРАНЖ, Ж., ИКОНОМИЧЕСКА ТРАЕКТОРИЯ /ТОЧКА/* (according to Lagrange positively-stable economy trajectory /point/) – *вж. устойчивост на икономическата система по Ж. Лагранж.*

ПОЛУГРУПА (semi-group) (**ки**) – *във:*

абелева икономическа полугрупа (същото като комутативна икономическа полугрупа);

икономическа полугрупа;

икономическа полугрупа със съкращение;

комутативна икономическа полугрупа;

нормална икономическа полугрупа (вж. *вътрешен икономически автоморфизъм*);

свободна икономическа полугрупа.

ПОЛУГРУПА СЪС СЪКРАЩЕНИЕ (semi-group with reduction) (**ки**) – *във:*

икономическа полугрупа със съкращение.

ПОЛУИНФЛАЦИЯ (halfinflation) (в макр.) – *инфлация (в макр.), при която по-нататъшното нарастване на ефективното търсене (в макр.) частично води до увеличаване на обема на производството и частично се използва за увеличаване на производствените разходи, нарастващи по-бавно от увеличаването на търсенето. Обикновено се проявява тогава, когато равнището на производството е под потенциалната си граница. Понятието е въведено от Дж. Кейнс.*

ПОЛУКРИТИЧНИ ТОЧКИ НА ИНФЛАЦИЯТА (inflation halfcritical points) (в макр.) – *икономически точки върху наклонената част от кривата на агрегатното продуктово предлагане (в макр.), при които нарастването на ефективното търсене (в макр.) частично предизвиква нарастване на обема на производството и частично – нарастване на абсолютното равнище на цените (в макр.).*

ПОЛУНЕПРЕКЪСНАТ ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (semi-continuous economic operators) – такъв оператор на икономическата система, който определя непрекъснато икономическо изображение в линейното /векторното/ топологично икономическо пространство X , имащо **изходна икономическа топология*** (initial economic topology) в линейното /векторното/ топологично икономическото пространство Y , което е със слаба икономическа топология. Полунепрекъснатите икономически оператори се прилагат най-вече при анализа на нелинейните икономически системи.

ПОЛУМАРКОВСКИ СЛУЧАЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (semi-markovian stochastic economic process) – случаен икономически процес с крайно или с изброимо множество от икономически състояния, при който, за разлика от марковския икономически процес, вероятността за преход от едно в друго икономическо състояние зависи от времето, през което той се е намирал в първото състояние. Да приемем, че е зададено множество от състояния на икономическия процес $X = \{X_1, X_2, \dots\}$, който е определен върху $[0, \infty)$ и $x(t)$ е неговото състояние в момента t . Предполагаме се, че в началния момент икономическият процес се намира в някакво състояние x_i , като τ е моментът на излизане на процеса от това състояние, а $x(\tau + 0)$ е икономическото му състояние веднага след излизане от състоянието x_i . Съвкупността от икономически функции, които определят полумарковския случаен икономически процес, е

$$F_{ij}(t) = P \left\{ \begin{array}{l} x(\tau + 0) = \\ = x_j, \tau > t / x(0) = x_i \end{array} \right\}, i \neq j.$$

След прехода (след преминаването) на състоянието x_j икономическият процес протича по-нататък точно така, както като че ли в x_j той се е намирал в началния момент и за неговата по-нататъшна икономическа еволюция няма значение това, по какъв начин е попаднал в икономическото състояние x_j . Полумарковският случаен икономически процес може да се превърне в марковски икономически процес, ако се добави компонентът ξ_t , с който се означава времето на прекарването на процеса в състоянието $x(t)$ от момента на попадането му в това състояние. По такъв начин двойката $[x(t), \xi_t]$ образува марковски икономически процес, за фазово икономическо пространство на който служи множеството от двойки $\{x_i, s\}$, където

$$x_i \in X, s \in [0, \infty).$$

Величината $F_{ij}(\infty)$ е вероятността полумарковският случаен икономически процес да премине от икономическото състояние x_i в икономическото състояние x_j . На последователността от моменти τ_1, τ_2, \dots на преминаване на *икономическата система* от състояние в състояние отговаря *икономическата последователност*

$$x(0), x(\tau_1 + 0), x(\tau_2 + 0), \dots, x(\tau_n + 0),$$

която образува *еднородна марковска икономическа верига с преходни икономически вероятности*

$$P \left\{ \begin{array}{l} x(\tau_n + 0) = \\ = x_j / x(\tau_n + 0) = x_i \end{array} \right\} = F_{ij}(\infty).$$

Последната се нарича **вложена марковска икономическа верига*** (embedded Markovian chain) по отношение на полумарковския случаен икономически процес. Нейните свойства влияят върху **ергодичните икономически свойства*** (ergodic economic attributes) на полумарковския случаен процес (вж. *икономическа ергодичност*).

При изследването на полумарковските случайни икономически процес важно място заема определянето на вероятностите $p_{ij}(t)$ за това, полумарковският процес в момента t да се намира в икономическото състояние x_i . За целта е удобно да се използва *икономическото преобразуване на П. Лаплас* по отношение на функциите $p_{ij}(t)$. А именно: ако за $\lambda > 0$ се положи

$$L_{ij}(\lambda) = \int_0^{\infty} e^{-\lambda t} p_{ij}(t) dt,$$

$$a_{ij}(\lambda) = \int_0^{\infty} e^{-\lambda t} d_t F_{ij}(t),$$

$$b_i(\lambda) = \int_0^{\infty} \left[1 - \sum_j F_{ij}(t) \right] e^{-\lambda t} dt,$$

тогава се удовлетворява системата от уравнения

$$L_{ij}(\lambda) = b_i(\lambda) \delta_{ij} + \sum_k a_{ik}(\lambda) L_{kj}(\lambda),$$

от които в случай на крайно множество от икономически състояния еднозначно се определят функциите $L_{ij}(\lambda)$, а чрез тях – и *икономическите вероятности*

$p_{ij}(t)$. За полумарковски случаен икономически процес с **ергодична вложена марковска икономическа верига*** (ergodic embedded Markovian chain) е в сила ергодичната теорема за съществуването на границата $\lim_{t \rightarrow \infty} p_{ij}(t)$ и за съществуването с вероятност единица на границата на статистически средните по време

$$\lim_{t \rightarrow \infty} \frac{1}{t} \int_0^t g(x(s)) ds,$$

където $g(x)$ е някаква ограничена функция на състоянието на случайния икономически процес.

ПОЛУПОДРЕДЕНОСТ (semi-orderedness) (**кд**) – във:

аксиома за икономическата полупореденост;

аксиома за свършената икономическа полупореденост;

свършена икономическа полупореденост (вж. *аксиома за свършената икономическа полупореденост*).

ПОЛУПРЕДПОРЯДКОВА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (semi-preordinal economic fuzziness) – *икономическа размитост на размито икономическо отношение на полупредпорядък (на размития икономически полупредпорядък);* състояние на размитост на икономическото отношение на предпорядък. Според нея полупредпорядковото размито икономическо отношение е такова *размито икономическо отношение* $\tilde{\mathfrak{R}}$ (същото като $x\tilde{\mathfrak{R}}y$) във вид на *размито икономическо множество* от подредени двойки от *икономически елементи* $(x, y), (y, z), (x, z)$, последното в качеството му на подмножество на *прякото произведение* от *икономически множества* $E \times E$, щото

$$\begin{aligned} \forall (x, y), (y, z), (x, z) \in E \times E : \\ \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(x, z) \geq \max_y [\min(\mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(x, y), \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(y, z))], \\ \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(x, y), \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(y, z), \mu_{\tilde{\mathfrak{R}}}(x, z) \in M. \end{aligned}$$

където

$$x \in E, y \in E, z \in E,$$

така че $\tilde{\mathfrak{R}} \in E \times E$ и то приема своите значения в M . С M е означено **множеството на икономическите принадлежности** (т.е. е множеството на **характере-**

ристичните функции на икономическите принадлежности) (вж. *размито икономическо множество*)

$$\mu_{\mathfrak{R}}(x, y), \mu_{\mathfrak{R}}(y, z) \text{ и } \mu_{\mathfrak{R}}(x, z)$$

на подредените двойки от елементи към $E \times E$.

ПОЛУПРЕДПОРЯДЪК (semi-preorder) (**кд**) – във:

размит икономически полупредпорядък (същото като размито икономическо отношение на полупредпорядък);

размито икономическо отношение на полупредпорядък.

ПОЛУПРЪСТЕН ОТ ИКОНОМИЧЕСКИ МНОЖЕСТВА* (semi-ring from economic sets) – съвкупност P от подмножества на някакво *икономическо множество* X , ако:

$$(1) \emptyset \in P;$$

$$(2) E_1, E_2 \in P \Rightarrow E_1 \cap E_2 \in P;$$

$$(3) \text{ от } E, E_1 \in P, E_1 \subset E \text{ произтича, че } E = \bigcup_{i=1}^n E_i, E_i \cap E_j = \emptyset, \text{ при } i \neq j, \\ E_i \in P, i = 1, 2, \dots, n, i < \infty.$$

Вж. *икономическа мярка*.

ПОЛУПРЯКО ПРОИЗВЕДЕНИЕ /ПОЛУПРЯКО УМНОЖАВАНЕ/ НА ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТИ* (semi-direct product /semi-direct multiplication/ of economic automats) – вж. *кръстосано произведение /пряко умножение/ на икономически автомати*.

ПОЛУЧАВАНЕ НА ЗАЕМИ (debt) (**ки**) – във:

финансиране чрез получаване на заеми (в макр.).

ПОЛУЧАВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ИНФОРМАЦИЯ (economic information receiving) – първата информационна фаза на *цикъла на икономическото управление*, при която в процеса на управлението *икономическата система* получава *икономическа информация* от околната среда. Получената информация е външен вход на *системата на икономическото управление*. Например корпорацията получава информация за макроикономическите показатели, за измененията на цените, за търсенето и предлагането на продукта,

който произвежда, за движението на работната сила, за последните постижения в интересуващата я технологична област. Тази външна информация обуславя нейното предстоящо икономическо поведение. Освен това корпорацията получава и информация за своето вътрешно състояние по линията на *обратната икономическа връзка* (контрола), което е неин вътрешен вход (вж. *контрол върху икономическата информация*). От една страна, корпорацията се стреми да получи по-голяма по качество и количество икономическа информация, като по този начин осигури *оптимално икономическо управление*, и, от друга страна, прави подбор на получената информация, като условие за точното изпълнение на своите функции, тъй като излишната информация затормозява процеса на вземане на управленско *икономическо решение* (вж. *вземане на икономическо решение*). Вж. *модел на цикъла на икономическото управление*.

ПОЛУЧАВАНЕ ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ПРИ ШУМОВ ФОН* (economic system signal reception on noise background) – получаване от *динамичната икономическа система* на информация за полезното (необходимото, предвиденото) въздействие (полезния *икономически сигнал*) $W(t)$ от информацията за *входното икономическо въздействие* $Z(t)$, което се отличава от $W(t)$ поради влиянието на някакъв шум (шумов фон, смущение, нарушение) $N(t)$ (вж. *нарушение върху икономическата система*). Изолирането на нарушаващото въздействие върху *икономическата система* (интерпретирано и като шумов фон) е необходимо условие за правилната оценка на нейното функциониране при *синтезирането на оптимални икономически системи*. Задачата за получаване на полезното въздействие се състои от няколко самостоятелни задачи. Тук вниманието е насочено към две от тях: филтриране на входното икономическо въздействие и оценяване параметрите на въздействието.

Построяване на оптимален икономически филтър

При *филтрирането на входното въздействие от икономическата система* (накратко – при *икономическото филтриране*), величините $W(t)$, $Z(t)$ и $N(t)$ [където $Z(t)$ е сума от $W(t)$ и $N(t)$] обикновено са *случайни икономически процеси*. Задачата се състои в конструирането (създаването, построяването) на такава оптимална *икономическа подсистема* (*оптимален икономически филтър*), която (който) по възможно най-добрия начин да отделя шума $N(t)$ от входното въздействие $Z(t)$, като нейният изход да бъде **полезното икономическо въздействие*** (desired economic action /impact/) във възможно най-

чистия му вид. Случайната функция $Z(t)$ е вход на оптималния икономически филтър, а негов изход, е полезното въздействие $W(t)$, стоящо най-близо до някакво полезно (в определен смисъл) въздействие $W^*(t)$. Функцията $W^*(t)$ е оценка на полезното въздействие. Построяването на оптималния икономически филтър изисква, *първо*, да се изясни в какъв смисъл оценката на полезното въздействие $W^*(t)$ трябва по най-добрия начин да възпроизвежда полезното въздействие $W(t)$, т.е. да се дефинира *критерий за икономическа оптималност*, и, *второ*, да се определи типът на операторите на филтъра, като се има предвид обстоятелството, че обикновено изходът на такава произволна динамична икономическа система (каквата е филтърът) е резултат от прилагането на няколко оператора към входната функция. Най-често прилаган критерий на оптималност е този на средноквадратичната грешка в *линейна динамична икономическа система*. Това означава да се търси такава оценка $W^*(t)$, при която средноквадратичното отклонение между оценката на полезното въздействие $W^*(t)$ и самото полезно въздействие $W(t)$ да е минималната:

$$E[W^*(t) - W(t)]^2 = \min,$$

където E е символът за *математическо икономическо очакване*. В случай че входното въздействие върху линейната динамична икономическа система (*икономическият филтър*) е експлицирано под формата на интеграла

$$\int_{-\infty}^s w(s,t)Z(t) dt,$$

тогава **оптималната тегловна икономическа функция*** (optimal weighting economic function) (оптималната претегляща икономическа функция) $w(s, t)$, която е определена по силата на горепосочения критерий на оптималност, е решение на интегралното уравнение

$$K_{WZ}(s, \tau) = \int_{-\infty}^s w(s,t)K_{ZZ}(t, \tau) dt,$$

където K_{ZW} е *взаимната корелационна функция на случайните икономически процеси* (респ. на случайните функции) $W(t)$ и $Z(t)$, а $K_{ZZ}(t, \tau)$ е корелационната (автокорелационната) функция на случайния процес (респ. случайна функция) $Z(t)$. При частен случай на стационарни и стационарно-свързани полезно и шумово въздействие горното уравнение придобива вида на *уравнение на Н. Винер и Е. Хопф*

$$K_{WZ}(\tau) = \int_{-\infty}^{\tau} w(t) K_{ZZ}(\tau - t) dt.$$

Решението на такова уравнение обикновено се извършва в определена честотна област. Например нека $S_Z(\omega)$ е спектралната плътност на разпределението на вероятностите (вж. *икономическа спектрална плътност*) на входящата случайна функция $Z(t)$, а $S_{WZ}(\omega)$ е взаимната спектрална плътност на разпределението на вероятностите (вж. *статистическа икономическа линеаризация*) на случайните функции $W(t)$ и $Z(t)$. Тогава за решаването на горното уравнение може да се използва представянето на $S_Z(\omega)$ във вида

$$S_Z(\omega) = S_Z^+(\omega) S_Z^-(\omega),$$

където $S_Z^+(\omega)$ е аналитична функция, която няма нули в горната полуплоскост на комплексната променлива ω , а $S_Z^-(\omega)$ е аналитична функция, която няма нули в долната полуплоскост на ω . Такова разлагане се извършва сравнително лесно, ако $S_Z(\omega)$ е дробно-рационална функция. В такъв случай честотната характеристика на търсената динамична икономическа система (оптималния икономически филтър) се определя с помощта на изрази

$$\Phi(\omega) = \frac{1}{2\pi S_Z^-(\omega)} \int_0^{\infty} e^{-i\omega\tau} d\tau \int_{-\infty}^{\infty} e^{i\omega\tau} \frac{S_{WZ}(\omega)}{S_Z^+(\omega)} d\omega.$$

Има случаи, когато *икономическото филтриране* трябва да прилага в по-широк смисъл. Това са случаи, когато интерес представлява не самото полезно икономическо въздействие като такова, а някакво негово преобразуване, например под формата на производна или интеграл. Тогава икономическият филтър трябва да възпроизвежда даденото преобразуване на полезното въздействие. В такъв случай в горните формули на мястото на взаимната корелационна функция на полезното и входното икономическо въздействие се поставя взаимната корелационна функция на съответните преобразувания на полезното входно икономическо въздействие.

Оценяване на параметрите на входното въздействие на икономическата система

В определени случаи полезното (предвиденото) входящо въздействие на *икономическата система* има формата не на *случаен икономически процес*, а на известна *икономическа функция* от неизвестни параметри, т.е. е във фикси-

ран вид. Тогава полезното въздействие изцяло се определя от значенията на неговите параметри. Поради тази причина възниква задачата не за най-доброто възпроизвеждане на въздействието, а за най-точното оценяване на неговите параметри. Тя се решава най-вече чрез такава обработка на параметрите, при която се получава максимално отношение между въздействието и шума. В резултат на това става възможно по външния вид на изходното въздействие да се съди за значението на параметрите на полезното входно въздействие. Такива зависимости обикновено се формират при *линейни икономически системи*. Например чрез използването на **съгласуващ икономически филтър*** (concording /conforming/ economic filter), чрез който се приема ограничено във времето полезно въздействие на напълно известна икономическа форма на фона на *бял шум в икономическата система* (делта-корелиран шум в икономическата система). Приема се, че времето на постъпването на въздействието в икономическия филтър е неизвестно. Тогава *полезното икономическо въздействие* има вида $g(t - \tau) \neq 0$ при $-\Delta T < t - \tau < 0$ и $g(t - \tau) = 0$ за останалите случаи. Въздействието постъпва на входа на икономическия филтър в момента от времето $\tau - \Delta T$ и се обръща в нула в момента τ (τ е неизвестно), а ΔT е продължителността на икономическото въздействие. В такъв случай на изхода на съгласуващия икономически филтър икономическото въздействие придобива вида

$$y(t) = \int_0^{\Delta T} g(-t')x(t - t') dt',$$

където $x(t)$ е *входното икономическо въздействие*. От този израз следва, че *тегловната икономическа функция* е $h(t) = g(-t)$ (тя е огледално отражение на полезното икономическо въздействие, изместено към началото на координатната система). Критерият на максимално отношение между входното въздействие и шума обаче има и някои недостатъци.

Например той няма ясен смисъл при нелинейни преобразувания на икономическите въздействия или пък може да е неприложим при някои типове параметри. Тогава от по-обща гледна точка оценката на параметрите може да се извърши върху основата на построяване на **апостериорни икономически вероятности** (вж. *условна икономическа вероятност*). Да приемем, че полезното икономическо въздействие има вида $\varphi(t, U_1, U_2, \dots, U_n)$, където φ е известна функция на времето, а U_1, U_2, \dots, U_n са случайни функции. При получаването на входното икономическо въздействие трябва да се оцени съдържащото се в него полезно икономическо въздействие. Всред всички оценки тази, която

е с най-малка средноквадратична грешка (отклонение), има условно математическо очакване по отношение на входното икономическо въздействие. *Условното математическото икономическо очакване* на параметъра U е определено с формулата

$$M(U/Z) = \int_{-\infty}^{+\infty} u p_Z(u) du$$

и то може да се изчисли, ако е известна апостериорната плътност на разпределението на икономическите вероятности $p_Z(u)$. Да приемем, че *икономическата система* функционира в интервала $(0, T)$, а входният икономически сигнал е от вида $Z(t) = \varphi(t, U_1, U_2, \dots, U_n) + X(t)$. Тогава апостериорната плътност на разпределението на *икономическите вероятности* $p_Z(u)$ на параметрите U_1, U_2, \dots, U_n се определя с формулата

$$p_Z(u_1, u_2, \dots, u_n) = k p(u_1, u_2, \dots, u_n) \times \exp \left\{ \int_0^T g(t, u_1, u_2, \dots, u_n) Z(t) dt - \frac{1}{2} \int_0^T g(t, u_1, u_2, \dots, u_n) \varphi(t, u_1, u_2, \dots, u_n) dt \right\},$$

където k е нормиран множител, $p(u_1, u_2, \dots, u_n)$ е априорната плътност на разпределението на икономическите вероятности, а $g(t, u_1, u_2, \dots, u_n)$ се определя чрез решаване на интегралното уравнение

$$\int_0^T g(t, u_1, u_2, \dots, u_n) K_X(t, t') dt = \varphi(t', u_1, u_2, \dots, u_n) dt,$$

където $K_X(t, t')$ е корелационната функция на шума $X(t)$. При тези условия в качеството на действителното значение на някакъв параметър на входното полезно въздействие може да се вземе това негово значение, при което апостериорната плътност на разпределението на вероятностите е максималната. Тогава апостериорната плътност се осреднява по значенията на останалите параметри.¹

¹ Относно получаването от икономическата система на въздействие при шумов фон вж.: **Пугачев, В. С.** Теория случайных функций и ее применение к задачам автоматического управления. М., 1962; **Вайнштайн, Л. А., Зубаков, В. Д.** Выделение сигналов на фоне случайных помех. М., 1960; **Миддлтон, Д.** Введение в статистическую теорию связи., т. 2. М., 1962; **Кобринский, Н. Е.** Информационные фильтры в экономике. Издательство “Статистика”, М., 1978; **Фейгин, М. И.** Вынужденные колеба-

ния с разрывными нелинейностями. Издательство “Наука”, М., 1994; **Максимов, В. И.** Задача динамического восстановления входов бесконечномерных систем. Екатеринбург, УРО РАН, 2000.

ПОЛЯРНА ИКОНОМИЧЕСКА АВТОКОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ (polar economic autocorrelative /autocorrelatory/ function) – вж. *полярна икономическа корелационна функция*.

ПОЛЯРНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЗАИМНА КОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ (polar economic cross-correlative /cross-correlatory/ function) – вж. *полярна икономическа корелационна функция*.

ПОЛЯРНА ИКОНОМИЧЕСКА КОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ (polar economic correlative /correlatory/ function) – *икономическа корелационна функция*, която характеризира степента на зависимост между знаците (респ. сигналите като физически носители на *икономическата информация*) на *случайните икономически процеси*. Има две основни разновидности: полярна икономическа автокорелационна и полярна икономическа взаимна корелационна функция. **Полярната икономическа автокорелационна функция** (polar economic autocorrelative /autocorrelatory/ function) характеризира степента на зависимост между знаците $\text{sgn}[x(t)]$ на случайния икономически процес $x(t)$ към два различни момента във времето t_1 и t_2 . Тя се определя с израз

$$R_{xx}^{**}(t_1, t_2) = EE \left\{ \begin{matrix} \text{sgn}[x(t_1) - m_x(t_1)] \times \\ \times \text{sgn}[x(t_2) - m_x(t_2)] \end{matrix} \right\} = EE \left\{ \begin{matrix} \text{sgn}[x(t_1) - E(x(t_1))] \times \\ \times \text{sgn}[x(t_2) - E(x(t_2))] \end{matrix} \right\} =$$

където $m_x(t) = E[x(t)]$ е *математическото икономическо очакване* на случайния икономически процес $x(t)$. От своя страна **полярната икономическа взаимна корелационна функция** (polar economic cross-correlative /cross-correlatory/ function) характеризира степента на зависимост между знаците $\text{sgn}[x(t)]$ на случайния икономически процес $x(t)$ в един даден момент от времето t_1 и знаците $\text{sgn}[y(t)]$ на случайния икономически процес $y(t)$ в друг даден момент от времето t_2 . Тя се определя с израз

$$R_{xy}^{**}(t_1, t_2) = E \left\{ \begin{matrix} \text{sgn}[x(t_1) - E(x(t_1))] \times \\ \times \text{sgn}[y(t_2) - E(y(t_2))] \end{matrix} \right\} = E \left\{ \begin{matrix} \text{sgn}[x(t_1) - m_x(t_1)] \times \\ \times \text{sgn}[y(t_2) - m_y(t_2)] \end{matrix} \right\},$$

където

$$m_x(t) = E[x(t)] \text{ и } m_y(t) = E[y(t)]$$

са математическите очаквания на случайните икономически процеси $x(t)$ и $y(t)$. Полярните корелационни функции приемат значения от -1 до $+1$.

Полярната икономическа автокорелационна функция и полярната икономическа взаимна корелационна функция на ергодични стационарни и стационарно свързани случайни икономически процеси $x(t)$ и $y(t)$ са функции на аргумента $\tau = t_1 - t_2$ (вж. *ергодичен икономически процес*). Тогава те могат да бъдат изчислени чрез осредняване по времето на едната реализация, като изразите на автокорелационната и взаимната корелационна функция съответно са

$$R_{xx}^{**}(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{t=-T}^T \text{sgn}[x(t_1) - m_x(t)] \text{sgn}[x(t + \tau) - m_x(t + \tau)] dt,$$

$$R_{xy}^{**}(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{t=-T}^T \text{sgn}[x(t_1) - m_x(t)] \text{sgn}[y(t + \tau) - m_y(t + \tau)] dt.$$

Когато случайните икономически процеси $x(t)$ и $y(t)$ са нормални и имат нормално (т.е. гаусовско) разпределение, тогава *нормираната автокорелационна функция на случайния икономически процес* $\rho_{xx}(\tau)$ е свързана с полярната автокорелационна функция посредством съотношението

$$\rho_{xx}(\tau) = \sin \left[\frac{\pi}{2} R_{xx}^{**}(\tau) \right],$$

а *нормираната взаимна корелационна функция на случайните икономически процеси* $\rho_{xy}(\tau)$ е свързана с полярната взаимна корелационна функция посредством съотношението

$$\rho_{xy}(\tau) = \sin \left[\frac{\pi}{2} R_{xy}^{**}(\tau) \right].$$

ПОЛЯРНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО* (polar economic set) – *полярно множество* (polar set), състоящо се от *икономически елементи*; такова *икономическо множество* E от точки на *евклидовото икономическо пространство* \mathbb{R}^n , $n \geq 2$, щото съществува потенциал

$$U_{\mu}(x), x \in \mathbb{R}^n,$$

на някаква борелевска *икономическа мярка*, който приема значения $+\infty$ в точките на E и само в тях.

ПОМОЩ ЗА РАЗВИТИЕ (Development Assistance) (в межд.) – по нея се предоставят заеми и дарения върху концесионна основа за проекти в областта на образованието, здравеопазването и селското стопанство в *развиващите се страни* (в межд.).

ПОМОЩ ПО ПРОДОВОЛСТВЕНАТА ПРОГРАМА (Food Aid Program) (в межд.) – помощ в натура или в концесионни заеми за внос на продоволствие на *развиващите се страни* (в межд.). Многостранната помощ в тази област се осигурява от международни институции като *Международния валутен фонд - МВФ*, *Световната банка* (в межд.), *Вътрешноамериканската банка* и други.

ПОНИЖАВАНЕ НА ЦЕНАТА НА СВОБОДНОТО ВРЕМЕ (opportunity cost reducing of leisure) (в макр.). Нарастването на пределната данъчна ставка (при определени граници) стимулира икономическите агенти (респ. *икономическите единици*) да заместват труда със свободно време, чиято цена е станала ниска. *Пределната данъчна ставка* (в макр.) е станала толкова висока, че относителният дял на *разполагаемия личен доход* (в макр.) в произведения доход вече значително е спаднал. Ефектът на заместването на свободното време с труд е отрицателна величина.

ПОНИЖАВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased economic aberration) (*) – *икономическа аберация* a , при която някаква фиксирана *икономическа величина* се отклонява под предварително зададено нейно равнище, което в качеството му на *икономически критерий* се възприема като определено от вътрешноприсъщи зависимости; отрицателна разлика $a^- > 0$ между фиксираната и предварително зададената величина. Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават **понижаваща производствена икономическа аберация*** (decreased production economic aberration) и **понижаваща потребителна икономическа аберация*** (decreased consumption economic aberration), които в своята взаимозависимост формират понятието за **понижаваща стопанствена икономическа аберация*** (decreased protoeconomizing economic aberration). В настоящото изложение понижаващата икономическа аберация се разглежда предимно в контекста на *икономическата ингредиентност* и на ценностната икономическа теория (вж. *икономическа ценност*) и по-специално като *понижаваща продуктово-присъща икономическа аберация* $a^-(q) > 0$ (същото като *икономически недостиг* $k^-(q)$) (като присъща на продуктите зависимости *понижаваща икономическа аберация*). При този контекст според характера на икономическото поведение като разно-

видности на понижаващата продуктово-присъща икономическа аберация се разграничават най-вече: (1) **понижаващата необходима икономическа аберация*** (decreased indispensable economic aberration) $a^{2-}(q) > 0$, която е същото като **икономическа недобавка*** (economic antisurplus) $s^-(q)$ – когато по някакъв начин зададената величина е релевантна със зависимостите, присъщи на (характерни за) **необходимия икономически продукт** iq ; (2) **понижаващата нормална икономическа аберация*** (decreased normal economic aberration) $a^{0-}(q) > 0$, която е същото като **икономически недоимък*** (economic penury) $n^-(q)$ – когато по някакъв начин зададената величина е релевантна със зависимостите, присъщи на (характерни за) **нормалния икономически продукт*** (normal economic product) q^0 (вж. **нормален икономически продукт [индивидуален]**) (3) **понижаващата разумна икономическа аберация*** (decreased rational /reasonable/ economic aberration) $a^{1-}(q) > 0$, която е същото като **икономическа оскъдност*** (economic scarcity) $m^-(q)$ – когато по някакъв начин зададената величина е релевантна със зависимостите, присъщи на (характерни за) **разумния икономически продукт*** (rational /reasonable/ economic product) q^1 (вж. **разумен икономически продукт [индивидуален]**).

Според формата на своето проявление разновидности на понижаващата продуктово-присъща икономическа аберация $a^-(q)$ са: (1) **понижаващата продуктова икономическа аберация** $a^-q > 0$ (същото като **продуктов икономически недостиг** и като **недостигащ икономически продукт** k^-q), (2) **понижаващата потребностна икономическа аберация*** (decreased necessities economic aberration), (3) **понижаващата способностна икономическа аберация*** (decreased abilities economic aberration), (4) **понижаващата потенциалностна икономическа аберация*** (decreased potentiality economic aberration) (понижаващата потребностна и понижаващата способностна икономическа аберация са разновидности на понижаващата потенциалностна икономическа аберация), (5) **понижаващата стойностна икономическа аберация*** (decreased value economic aberration), (6) **понижаващата полезностна икономическа аберация*** (decreased utility economic aberration), (7) **понижаващата ценностна икономическа аберация*** (decreased worth economic aberration) (понижаващата стойностна и понижаващата полезностна икономическа аберация са разновидности на понижаващата ценностна икономическа аберация).

Също според икономическата ингредиентност и ценностната икономическа теория се открояват такива разновидности на понижаващата продуктова икономическа аберация aq като:

(1) *понижаваща продуктова необходима икономическа аберация* $a^{2-}q > 0$ [която е същото като *недонаден икономически продукт* s^-q и която е разновидност на понижаващата необходима икономическа аберация (икономическата недобавка)] – когато фиксираният икономически продукт q се отклонява под необходимия икономически продукт iq ;

(2) *понижаваща нормална продуктова икономическа аберация* $a^{0-}q > 0$ [която е същото като *продуктов икономически недоимък* n^-q и която е разновидност на понижаващата нормална икономическа аберация (на икономическия недоимък)] – когато фиксираният икономически продукт q се отклонява под нормалния икономически продукт q^0 (вж. *нормален икономически продукт [индивидуален]*);

(3) *понижаваща разумна продуктова икономическа аберация* $a^{1-}q > 0$ [която е същото като *продуктова икономическа оскъдност* t^-q (известна е в литературата само като *оскъдност*) и която е разновидност на понижаващата разумна икономическа аберация (на икономическата оскъдност)] – когато фиксираният икономически продукт q се отклонява под *разумния икономически продукт* q^1 (вж. *разумен икономически продукт [индивидуален]*).

По силата на същия критерий се открояват следните разновидности на останалите форми на проявление на понижаващата продуктово-присъщата икономическа аберация.

А. Разновидности на понижаващата потребностна икономическа аберация са (1) *понижаващата необходима потребностна икономическа аберация** (decreased indispensable necessities economic aberration), (2) *понижаващата нормална потребностна икономическа аберация** (decreased normal necessities economic aberration) и (3) *понижаващата разумна потребностна икономическа аберация** (decreased rational necessities economic aberration).

Б. Разновидности на понижаващата способностна икономическа аберация са (1) *понижаващата необходима способностна икономическа аберация** (decreased indispensable abilities economic aberration), (2) *понижаващата нормална способностна икономическа аберация** (decreased normal abilities economic aberration) и (3) *понижаващата разумна способностна икономическа аберация** (decreased rational abilities economic aberration).

В. Разновидности на понижаващата потенциалностна икономическа аберация са (1) *понижаващата необходима потенциалностна икономическа аберация** (decreased indispensable potentiality economic aberration) (понижаващата необходима потребностна и понижаващата необходима способностна икономическа аберация са разновидности на понижаващата необходима по-

тенциалностна икономическа аберация), (2) *понижаващата нормална потенциалностна икономическа аберация** (decreased normal potentiality economic aberration) (понижаващата нормална потребностна и понижаващата нормална способностна икономическа аберация са разновидности на понижаващата нормална потенциалностна икономическа аберация) и (3) *понижаващата разумна потенциалностна икономическа аберация** (decreased rational potentiality economic aberration) (понижаващата разумна потребностна и понижаващата разумна способностна икономическа аберация са разновидности на понижаващата разумна потенциалностна икономическа аберация).

Г. Разновидности на понижаващата стойностна икономическа аберация са (1) *понижаващата необходима стойностна икономическа аберация** (decreased indispensable value economic aberration), (2) *понижаващата нормална стойностна икономическа аберация** (decreased normal value economic aberration) и ((3) *понижаващата разумна стойностна икономическа аберация** (decreased rational value economic aberration).

Д. Разновидности на понижаващата полезностна икономическа аберация са: (1) *понижаващата необходима полезностна икономическа аберация** (decreased indispensable utility economic aberration), (2) *понижаващата нормална полезностна икономическа аберация** (decreased normal utility economic aberration) и (3) *понижаващата разумна полезностна икономическа аберация** (decreased rational utility economic aberration).

Е. Разновидности на понижаващата ценностна икономическа аберация са: (1) *понижаващата необходима ценностна икономическа аберация** (decreased indispensable worth economic aberration) (понижаващата необходима стойностна и понижаващата необходима полезността икономическа аберация са разновидности на понижаващата необходима ценностна икономическа аберация), (2) *понижаващата нормална ценностна икономическа аберация** (decreased normal worth economic aberration) (понижаващата нормална стойностна и понижаващата нормална полезността икономическа аберация са разновидности на понижаващата нормална ценностна икономическа аберация) и (3) *понижаващата разумна ценностна икономическа аберация** (decreased rational worth economic aberration) (понижаващата разумна стойностна и понижаващата разумна полезността икономическа аберация са понижаващата на увеличаващата разумна ценностна икономическа аберация).

ПОНИЖАВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ (decreased economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща икономическа аберация;
понижаваща нормална продуктова икономическа аберация (същото като продуктов икономически недоимък);
понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация (същото като продуктов потребителен икономически недоимък);
понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация (същото като продуктов производствен икономически недоимък);
понижаваща продуктова икономическа аберация;
понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация;
понижаваща продуктова производствена икономическа аберация;
понижаваща продуктова необходима икономическа аберация (същото като недонаден икономически продукт);
понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация (същото като потребителен недонаден икономически продукт);
понижаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация (същото като производствен недонаден икономически продукт);
понижаваща продуктово-присъща икономическа аберация;
понижаваща разумна продуктова икономическа аберация (същото като продуктова икономическа оскъдност);
понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация (същото като продуктова потребителен икономическа оскъдност);
понижаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация (същото като продуктова производствена икономическа оскъдност).

ПОНИЖАВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]
(decreased individual economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща ненормална разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов икономически недоимък [индивидуален]*);

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]);

понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален]);

понижаваща продуктова икономическа аберация [индивидуална];

понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];

понижаваща продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална];

понижаваща продуктова необходима икономическа аберация [индивидуална] (същото като недонаден икономически продукт [индивидуален]);

понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като потребителен недонаден икономически продукт [индивидуален]);

понижаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като производствен недонаден икономически продукт [индивидуален]);

понижаваща разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]);

понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктова потребителен икономическа оскъдност [индивидуална]);

понижаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]);

понижаваща свръхефективна разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]);

понижаваща свръхефективна разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. продуктова икономическа потребителна оскъдност [индивидуална]);

понижаваща свръхефективна разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. продуктова икономическа производствена оскъдност [индивидуална]).

ПОНИЖАВАЩА НЕНОРМАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased abnormal individual economic aberration) (**ки**) –

ВЪВ:

понижаваща ненормална разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*).

ПОНИЖАВАЩА НЕНОРМАЛНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased abnormal individual product economic aberration) (**ки**) – ВЪВ:

понижаваща ненормална разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*).

ПОНИЖАВАЩА НЕНОРМАЛНА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased abnormal rational /reasonable/ individual product economic aberration) – вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*.**ПОНИЖАВАЩА НЕНОРМАЛНА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]** (decreased abnormal rational /reasonable/ individual product economic aberration) (**ки**) – ВЪВ:

понижаваща ненормална разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*).

ПОНИЖАВАЩА НЕНОРМАЛНА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased abnormal rational /reasonable/ individual product consumption economic aberration) – вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*.

ПОНИЖАВАЩА НЕНОРМАЛНА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased abnormal rational /reasonable/ individual product production economic aberration) – вж. *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*.

ПОНИЖАВАЩА НЕОБХОДИМА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ (decreased indispensable economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща продуктова необходима икономическа аберация (същото като *недонаден икономически продукт*);

понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация (същото като *потребителен недонаден икономически продукт*);

понижаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация (същото като *производствен недонаден икономически продукт*).

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА НЕОБХОДИМА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased individual product indispensable economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща продуктова необходима икономическа аберация [индивидуална] (същото като *недонаден икономически продукт [индивидуален]*);

понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *потребителен недонаден икономически продукт [индивидуален]*);

понижаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като производствен недонаден икономически продукт [индивидуален]).

ПОНИЖАВАЩА НОРМАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ (decreased normal economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща нормална продуктова икономическа аберация (същото като продуктов икономически недоимък);

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация (същото като продуктов потребителен икономически недоимък);

понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация (същото като продуктов производствен икономически недоимък).

ПОНИЖАВАЩА НОРМАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased normal individual economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов икономически недоимък [индивидуален]);

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]);

понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален]).

ПОНИЖАВАЩА НОРМАЛНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased normal product economic aberration) – същото като *продуктов икономически недоимък*.

ПОНИЖАВАЩА НОРМАЛНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ (decreased normal product economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща нормална продуктова икономическа аберация (същото като продуктов икономически недоимък);

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация (същото като продуктов потребителен икономически недоимък);

понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация (същото като продуктов производствен икономически недоимък).

ПОНИЖАВАЩА НОРМАЛНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased normal individual product economic aberration) – същото като *продуктов икономически недоимък [индивидуален]*.

ПОНИЖАВАЩА НОРМАЛНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased normal individual product economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов икономически недоимък [индивидуален]*);

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]*);

понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален]*).

ПОНИЖАВАЩА НОРМАЛНА ПРОДУКТОВА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased normal product consumption economic aberration) – същото като *продуктов потребителен икономически недоимък*.

ПОНИЖАВАЩА НОРМАЛНА ПРОДУКТОВА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased normal individual product consumption economic aberration) – същото като *продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]*.

ПОНИЖАВАЩА НОРМАЛНА ПРОДУКТОВА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased normal product production economic aberration) – същото като *продуктов производствен икономически недоимък*.

ПОНИЖАВАЩА НОРМАЛНА ПРОДУКТОВА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased normal individual product production economic aberration) – същото като *продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален]*.

ПОНИЖАВАЩА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ (decreased consumption economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация (същото като *продуктов потребителен икономически недоимък*);
понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация.

ПОНИЖАВАЩА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased individual consumption economic aberration) (ки) – ВЪВ:

понижаваща ненормална разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]*);

понижаваща продуктова икономическа потребителна аберация [индивидуална].

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased product economic aberration), **продуктов икономически недостиг, недостигащ икономически продукт**, (*) – отрицателна *продуктова икономическа аберация* $a^-q = k^-q < 0$ (вж. и *икономическа аберация* и *продуктово-присъща икономическа аберация*), разновидност на *понижаващата продуктово-присъща икономическа аберация*; отрицателно отклонение на някакъв фиксиран икономически продукт q от зададения икономически продукт j_q , възприеман като икономически критерий. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* разновидности на *понижаващата продуктова икономическа аберация* са: *понижаващата продуктова икономическа аберация [индивидуална]* $a^-q(I)$ [същото като *продуктов икономически недостиг [индивидуален]* и като *недостигащ икономически продукт [индивидуален]* $k^-q(I)$], **понижаващата фирмена продуктова икономическа аберация*** (firm productly-inherent economic aberration) $a^-q(F)$, **понижаващата обществена продуктова икономическа аберация*** (social productly-inherent economic aberration) $a^-q(S)$ и т.н. Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават *понижаваща продуктова производствена икономическа аберация* a^-q_p и *понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация* a^-q_c . Според *икономическата ингредиентност* и *ценностната икономическа теория* се открояват такива разновидности на *понижаващата продуктова икономическа аберация* като: (1) *понижаващата продуктова необходима иконо-*

мическа аберация $a^{2-}q < 0$ [която е същото като *продуктова икономическа не-добавка* и като *недонаден икономически продукт*) s^-q] – когато фиксираният икономически продукт q се отклонява под *необходимия икономически продукт* iq ; (2) *понижаващата нормална продуктова икономическа аберация* $a^{0-}q < 0$ [която е същото като *продуктов икономически недоимък*] – когато фиксираният икономически продукт q се отклонява под *нормалния икономически продукт* q^0 (вж. *нормален икономически продукт [индивидуален]*); (3) *понижаващата разумна продуктова икономическа аберация* $a^{1-}q < 0$ [която е същото като *продуктова икономическа оскъдност*] – когато фиксираният икономически продукт q се отклонява под *разумния икономически продукт* q^1 (вж. *разумен икономически продукт [индивидуален]*).

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ (decreased product economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща нормална продуктова икономическа аберация (същото като *продуктов икономически недоимък*);

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация (същото като *продуктов потребителен икономически недоимък*);

понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация (същото като *продуктов производствен икономически недоимък*);

понижаваща продуктова икономическа аберация;

понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация;

понижаваща продуктова производствена икономическа аберация;

понижаваща продуктова необходима икономическа аберация (същото като *недонаден икономически продукт*);

понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация (същото като *потребителен недонаден икономически продукт*);

понижаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация (същото като *производствен недонаден икономически продукт*);

понижаваща разумна продуктова икономическа аберация (същото като *продуктова икономическа оскъдност*);

понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация (същото като *продуктова потребителен икономическа оскъдност*);

понижаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация (същото като *продуктова производствена икономическа оскъдност*).

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased individual product economic aberration), **продуктов икономически недостиг [индивидуален]**, **недостигащ икономически продукт**, (*) – отрицателна *продуктова икономическа аберация [индивидуална]* $a^-q(I) = k^-q(I) < 0$ (вж. и *икономическа аберация* и *продуктово-присъща икономическа аберация*) при даден индивид като *възпроизводствена икономическа единица* (в т.ч. като производител и като потребител), *разновидност на понижавашата продуктово-присъща икономическа аберация*; отрицателно отклонение на някакъв фиксиран *индивидуален икономически продукт* $q(I)$ от *зададения индивидуален икономически продукт [индивидуален]* $j q(I)$, *възприеман като икономически критерий*. Според *ингредиентната икономическа възпроизводителност* се разграничават *понижаваща продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална]* $a^-q_p(I)$ и *понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^-q_c(I)$. Според *икономическата ингредиентност* и *ценностната икономическа теория* се открояват такива разновидности на понижавашата индивидуална продуктова икономическа аберация като: (1) *понижаващата продуктова необходима икономическа аберация [индивидуална]* $a^2-q(I) < 0$ [която е същото като *продуктова икономическа недобавка [индивидуална]* и като *недонаден икономически продукт [индивидуален]* $s^-q(I)$] – когато фиксираният индивидуален икономически продукт $q(I)$ се отклонява под *необходимия икономически продукт [индивидуален]* $i q(I)$; (2) *понижаващата нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална]* $a^0-q(I) < 0$ [която е същото като *продуктов икономически недоимък [индивидуален]* и като *недоимъчен икономически продукт [индивидуален]* $n^-q(I)$] – когато фиксираният индивидуален икономически продукт $q(I)$ се отклонява под *нормалния икономически продукт [индивидуален]* $q^0(I)$; (3) *понижаващата разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална]* $a^1-q(I) < 0$ [която е същото като *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]* и като *оскъдъчен икономически продукт [индивидуален]* $m^-q(I)$] – когато фиксираният индивидуален икономически продукт $q(I)$ се отклонява под *разумния икономически продукт [индивидуален]* $q^1(I)$.

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased individual product economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща ненормална разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща нормална продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов икономически недоимък [индивидуален]*);

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]*);

понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален]*);

понижаваща продуктова икономическа аберация [индивидуална];

понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];

понижаваща продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална];

понижаваща продуктова необходима икономическа аберация [индивидуална] (същото като *недонаден икономически продукт [индивидуален]*);

понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *потребителен недонаден икономически продукт [индивидуален]*);

понижаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *производствен недонаден икономически продукт [индивидуален]*);

понижаваща разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктова потребителен икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа потребителна оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа производствена оскъдност [индивидуална]*).

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА НЕОБХОДИМА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased product indispensable economic aberration) – същото като *недонаден икономически продукт*.

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА НЕОБХОДИМА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ (decreased product indispensable economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща продуктова необходима икономическа аберация (същото като *недонаден икономически продукт*);

понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация (същото като *потребителен недонаден икономически продукт*);

понижаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация (същото като *производствен недонаден икономически продукт*).

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА НЕОБХОДИМА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased individual product indispensable economic aberration) – същото като *недонаден икономически продукт [индивидуален]*.

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА НЕОБХОДИМА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased individual product indispensable economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща продуктова необходима икономическа аберация [индивидуална] (същото като *недонаден икономически продукт [индивидуален]*);

понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *потребителен недонаден икономически продукт [индивидуален]*);

понижаваща продуктова необходима производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като производствен недонаден икономически продукт [индивидуален]).

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА НЕОБХОДИМА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased product indispensable consumption economic aberration) – същото като *потребителен недонаден икономически продукт*.

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА НЕОБХОДИМА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased individual product indispensable consumption economic aberration) – същото като *потребителен недонаден икономически продукт [индивидуален]*.

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА НЕОБХОДИМА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased product indispensable production economic aberration) – същото като *производствен недонаден икономически продукт*.

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА НЕОБХОДИМА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased individual product indispensable production economic aberration) – същото като *производствен недонаден икономически продукт [индивидуален]*.

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased product consumption economic aberration), **продуктов потребителен икономически недостиг, недостигащ потребителен икономически продукт, (*)** – отрицателна *продуктова потребителна икономическа аберация* $a^-q_c = k^-q_c < 0$ (вж. и *продуктова икономическа аберация* и *продуктово-присъща икономическа аберация*), разновидност на *понижаващата продуктово-присъща потребителна икономическа аберация*; отрицателно отклонение на някакъв фиксиран *потребителен икономически продукт* q_c от *задания потребителен икономически продукт* $j q_c$, възприеман като *икономически критерий*. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* разновидности на *понижаващата продуктова потребителна икономическа аберация* са: *понижаващата продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^-q_c(I)$, *понижаващата фирмена продуктова потребителна икономическа аберация** (firm productly-inherent consumption economic aberration).

tion) $a^-qc(F)$, **понижаващата обществена продуктова потребителна икономическа аберация*** (social productly-inherent consumption economic aberration) $a^-qc(S)$ и т.н. Според икономическата ингредиентност и ценностната икономическа теория се открояват такива разновидности на понижаващата продуктова потребителна икономическа аберация като: (1) **понижаващата продуктова необходима потребителна икономическа аберация** $a^{2-}qc < 0$ (която е същото като **продуктова потребителна икономическа недобавка** и като **потребителен недонаден икономически продукт** s^-qc) – когато фиксираният потребителен икономически продукт qc се отклонява под **потребителния необходим икономически продукт** iqc ; (2) **понижаващата нормална продуктова потребителна икономическа аберация** $a^0qc < 0$ (която е същото като **продуктов потребителен икономически недоимък** и като и като **недоимъчен потребителен икономически продукт** n^-qc) – когато фиксираният потребителен икономически продукт qc се отклонява под **нормалния потребителен икономически продукт** qc^0 (вж. **нормален потребителен икономически продукт** [индивидуален]); (3) **понижаващата разумна продуктова потребителна икономическа аберация** $a^1qc < 0$ (която е същото като **продуктова потребителна икономическа оскъдност** и като и като **оскъдъчен потребителен икономически продукт** m^-qc) – когато фиксираният потребителен икономически продукт qc се отклонява под **разумния потребителен икономически продукт** qc^1 (вж. **разумен потребителен икономически продукт** [индивидуален]).

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased individual product consumption economic aberration), **продуктов потребителен икономически недостиг** [индивидуален], **недостигащ потребителен икономически продукт** [индивидуален], (*) – отрицателна **продуктова потребителна икономическа аберация** [индивидуална] $a^-qc(I) = k^-qc(I) < 0$ (вж. и **продуктова икономическа аберация** и **продуктово-присъща икономическа аберация**) при даден индивид потребител като **икономическа единица**, разновидност на **понижаващата продуктово-присъща потребителна икономическа аберация**; отрицателно отклонение на някакъв фиксиран индивидуален **потребителен икономически продукт** $qc(I)$ от **зададения потребителен икономически продукт** [индивидуален] $jqc(I)$, възприеман като **икономически критерий**. Според икономическата ингредиентност и ценностната икономическа теория се открояват такива разновидности на понижаващата индивидуална продуктова потребителна икономическа аберация като: (1) **понижаващата продуктова необходима потребителна икономическа**

аберация [индивидуална] $a^{2-}qc(I) < 0$ [която е същото *продуктова потребителна икономическа недобавка [индивидуална]*) и като *потребителен недонаден икономически продукт [индивидуален]* $s^{-}qc(I)$ – когато фиксираният индивидуален потребителен икономически продукт $qc(I)$ се отклонява под *потребителния необходим икономически продукт [индивидуален]* $iqc(I)$; (2) *понижаващата нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^{0-}qc(I) < 0$ [която е същото като *продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]* и като *недоимъчен потребителен икономически продукт [индивидуален]* $n^{-}qc(I)$ – когато фиксираният индивидуален потребителен икономически продукт $qc(I)$ се отклонява под *нормалния потребителен икономически продукт [индивидуален]* $qc^0(I)$; (3) *понижаващата разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^{1-}qc(I) < 0$ [която е същото като *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]* и като *оскъдъчен потребителен икономически продукт [индивидуален]* $n^{-}qc(I)$ – когато фиксираният индивидуален потребителен икономически продукт $qc(I)$ се отклонява под *разумния потребителен икономически продукт [индивидуален]* $qc^1(I)$.

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased product production economic aberration), **продуктов производствен икономически недостиг, недостигащ производствен икономически продукт, (*)** – отрицателна *продуктова производствена икономическа аберация* $a^{-}qr < 0$ (вж. и *продуктова икономическа аберация* и *продуктово-присъща икономическа аберация*), разновидност на *понижаващата продуктово-присъща производствена икономическа аберация*; отрицателно отклонение на някакъв фиксиран *производствен икономически продукт* qr от *зададения производствен икономически продукт* jqr , възприеман като икономически критерий. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* разновидности на *понижаващата продуктова производствена икономическа аберация* са: *понижаващата продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална]* $a^{-}qr(I)$, **понижаващата фирмена продуктова производствена икономическа аберация*** (decreased firm product production economic aberration) $a^{-}qr(F)$, **понижаващата обществена продуктова производствена икономическа аберация*** (decreased social product production economic aberration) $a^{-}qr(S)$ и т.н. Според *икономическата ингредиентност* и *ценностната икономическа теория* се открояват такива разновидности на *понижаващата продуктова производствена икономическа аберация* като: (1) *по-*

нижаващата продуктова необходима производствена икономическа аберация $a^{2-}qr < 0$ (която е същото продуктова производствена икономическа недобавка и като производствен недонаден икономически продукт s^-qr) – когато фиксираният производствен икономически продукт qr се отклонява под необходимия производствен икономически продукт iqr ; (2) понижаващата нормална продуктова производствена икономическа аберация $a^{0-}qr < 0$ (която е същото като продуктов производствен икономически недоимък и като недоимъчен производствен икономически продукт n^-qr) – когато фиксираният производствен икономически продукт qr се отклонява под нормалния производствен икономически продукт qr^0 (вж. нормален производствен икономически продукт [индивидуален]); (3) понижаващата разумна продуктова производствена икономическа аберация $a^{1-}qr < 0$ (която е същото като продуктова производствена икономическа оскъдност и като оскъдъчен производствен икономически продукт t^-qr) – когато фиксираният производствен икономически продукт qr се отклонява под разумния производствен икономически продукт qr^1 (вж. разумен производствен икономически продукт [индивидуален]).

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased individual product production economic aberration), **продуктов производствен икономически недостиг [индивидуален]**, **недостатъчен производствен икономически продукт [индивидуален]**, (*) – отрицателна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] $a^-qr(I) < 0$ (вж. и продуктова икономическа аберация и продуктово-присъща икономическа аберация) при даден индивид производител като икономическа единица, разновидност на понижаващата продуктово-присъща производствена икономическа аберация; отрицателно отклонение на някакъв фиксиран индивидуален производствен икономически продукт $qr(I)$ от зададения производствен икономически продукт [индивидуален] $jqr(I)$, възприеман като икономически критерий. Според икономическата ингредиентност и ценностната икономическа теория се открояват такива разновидности на понижаващата индивидуална продуктова производствена икономическа аберация като: (1) *понижаващата продуктова необходима производствена икономическа аберация [индивидуална] $a^{2-}qr(I) < 0$* [която е същото като продуктова производствена икономическа недобавка [индивидуална] и като производствен недонаден икономически продукт [индивидуален] $s^-qr(I)$] – когато фиксираният индивидуален производствен икономически продукт $qr(I)$ се отклонява под необходимия производствен икономически продукт [индивидуален]

лен] $iqr(I)$; (2) *понижаващата нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална]* $a^{0-}qr(I) < 0$ [която е същото като *продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален]* и като *недоимъчен производствен икономически продукт* $n^{-}qr(I)$] – когато фиксираният индивидуален производствен икономически продукт $qr(I)$ се отклонява под нормалния производствен икономически продукт [индивидуален] $qr^0(I)$; (3) *понижаващата разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална]* $a^{1-}qr(I) < 0$ [която е същото като *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]* и като *оскъдъчен производствен икономически продукт* $t^{-}qr(I)$] – когато фиксираният индивидуален производствен икономически продукт $qr(I)$ се отклонява под разумния производствен икономически продукт [индивидуален] $qr^1(I)$.

ПОНИЖАВАЩА ПРОДУКТОВО-ПРИСЪЩА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased productly-inherent economic aberration), **икономически недостиг**, (*) – отрицателна *продуктово-присъща икономическа аберация* $a^{-}(q) = k^{-}(q) < 0$ (вж. и *икономическа аберация*), основна разновидност на *понижаващата икономическа аберация*; отрицателно отклонение на някаква фиксирана и свързана с продуктови зависимости *икономическа величина* от предварително зададено нейно равнище, което (равнище) в качеството му на *икономически критерий* се възприема като определено от вътрешноприсъщи характеристики, обосновани в икономическата теория. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* разновидности на увеличаващата продуктово-присъща икономическа аберация са: *понижаващата индивидуална продуктово-присъща икономическа аберация** (increased individual productly-inherent economic aberration) $a^{-}(q(I))$, *понижаващата фирмена продуктово-присъща икономическа аберация** (increased firm productly-inherent economic aberration) $a^{-}q(F)$, *понижаващата обществена продуктово-присъща икономическа аберация** (increased social productly-inherent economic aberration) $a^{-}q(S)$ и т.н. Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* се разграничават *понижаваща продуктово-присъща производствена икономическа аберация** (decreased productly-inherent production economic aberration) $a^{-}(qr)$ и *понижаваща продуктово-присъща потребителна икономическа аберация** (decreased productly-inherent consumption economic aberration) $a^{-}(qc)$, които в своята взаимозависимост формират понятието за *понижаваща продуктово-присъща стопанствена икономическа аберация** (decreased productly-inherent protoeconomizing economic aberration).

В контекста на *икономическата ингридиентност* и на ценностната икономическа теория (вж. *икономическа ценност*) и според характера на икономическото поведение се разграничават следните разновидности на понижаващата продуктово-присъщата икономическа аберация (ва икономическия недостиг): (1) **понижаваща необходима икономическа аберация*** (decreased indispensable economic aberration) $a^{2+}(q) < 0$, която е същото като **икономическа недобавка*** (economic antisurplus) $s^-(q)$ – когато по някакъв начин зададената величина е релевантна със зависимостите, присъщи на (характерни за) *необходимия икономически продукт* iq ; (2) **понижаваща нормална икономическа аберация*** (decreased normal economic aberration) $a^0(q) < 0$, която е същото като **икономически недоимък** (economic pentury) $n^-(q)$ – когато по някакъв начин зададената величина е релевантна със зависимостите, присъщи на (характерни за) *нормалния икономически продукт* q^0 (вж. *нормален икономически продукт [индивидуален]*); (3) **понижаваща разумна икономическа аберация*** (decreased rational /reasonable/ economic aberration) $a^{1+}(q) < 0$, която е същото като **икономическа оскъдност** (economic scarcity) $m^-(q)$ – когато по някакъв начин зададената величина е релевантна със зависимостите, присъщи на (характерни за) *разумния икономически продукт* q^1 (вж. *разумен икономически продукт [индивидуален]*).

Според формата на своето проявление разновидности на понижаващата продуктово-присъща икономическа аберация $a(q)$ са: (1) **понижаващата продуктова икономическа аберация** $a^+q > 0$ (същото като *продуктов икономически недостиг* и като *недостигащ икономически продукт* k^-q) – когато зададената икономическа величина е *икономическият продукт* (тя е разновидност на понижаващата продуктово-присъща икономическа аберация (на икономическия недостиг), (2) **понижаващата потребностна икономическа аберация*** (decreased necessities economic aberration), (3) **понижаващата способностна икономическа аберация*** (decreased abilities economic aberration), (4) **понижаващата потенциалностна икономическа аберация*** (decreased potentiality economic aberration) (понижаващата потребностна и понижаващата способностна икономическа аберация са разновидности на понижаващата потенциалностна икономическа аберация), (5) **понижаващата стойностна икономическа аберация*** (decreased value economic aberration), (6) **понижаващата полезностна икономическа аберация*** (decreased utility economic aberration), (7) **понижаващата ценностна икономическа аберация*** (decreased worth economic aberration) (понижаващата стойностна и понижаващата полезностна

икономическа аберация са разновидности на понижаващата ценностна икономическа аберация).

ПОНИЖАВАЩА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ (decreased production economic aberration) (**ки**) – ВЪВ:

понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация (същото като *продуктов производствен икономически недоимък*);

понижаваща продуктова производствена икономическа аберация.

ПОНИЖАВАЩА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased individual production economic aberration) (**ки**) – ВЪВ:

понижаваща ненормална разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща нормална продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктов производствен икономически недоимък [индивидуален]*);

понижаваща продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална].

ПОНИЖАВАЩА РАЗУМНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ (decreased rational /reasonable/ economic aberration) (**ки**) – ВЪВ:

понижаваща разумна продуктова икономическа аберация (същото като *продуктова икономическа оскъдност*);

понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация (същото като *продуктова потребителен икономическа оскъдност*);

понижаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация (същото като *продуктова производствена икономическа оскъдност*).

ПОНИЖАВАЩА РАЗУМНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased rational /reasonable/ individual economic aberration) (**ки**) – ВЪВ:

понижаваща ненормална разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*).

ПОНИЖАВАЩА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased rational /reasonable/ product economic aberration) – същото като *продуктова икономическа оскъдност*.

ПОНИЖАВАЩА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ (decreased rational /reasonable/ product economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща разумна продуктова икономическа аберация (същото като *продуктова икономическа оскъдност*);

понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация (същото като *продуктова потребителна икономическа оскъдност*);

понижаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация (същото като *продуктова производствена икономическа оскъдност*).

ПОНИЖАВАЩА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased rational /reasonable/ individual product economic aberration) – същото като *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*.

ПОНИЖАВАЩА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased rational /reasonable/ individual product economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща ненормална разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща ненормална разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (същото като *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*).

ПОНИЖАВАЩА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased rational /reasonable/ product consumption economic aberration) – същото като *продуктова потребителна икономическа оскъдност*.

ПОНИЖАВАЩА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased rational /reasonable/ individual product consumption economic aberration) – същото като *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*.

ПОНИЖАВАЩА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ* (decreased rational /reasonable/ product production economic aberration) – същото като *продуктова производствена икономическа оскъдност*.

ПОНИЖАВАЩА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased rational /reasonable/ individual product production economic aberration) – същото като *продуктова производствена икономическа оскъдност [индивидуална]*.

ПОНИЖАВАЩА СВРЪХЕФЕКТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased supereffective individual economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа потребителна оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа производствена оскъдност [индивидуална]*).

ПОНИЖАВАЩА СВРЪХЕФЕКТИВНА РАЗУМНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased supereffective rational /reasonable/ individual economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа потребителна оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа производствена оскъдност [индивидуална]*).

ПОНИЖАВАЩА СВРЪХЕФЕКТИВНА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased supereffective rational /reasonable/ individual product economic aberration) – вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*.

ПОНИЖАВАЩА СВРЪХЕФЕКТИВНА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (decreased supereffective rational /reasonable/ individual product economic aberration) (**ки**) – във:

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа потребителна оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова производствена икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа производствена оскъдност [индивидуална]*).

ПОНИЖАВАЩА СВРЪХЕФЕКТИВНА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased supereffective rational /reasonable/ individual product consumption economic aberration) – вж. *продуктова икономическа потребителна оскъдност [индивидуална]*.

ПОНИЖАВАЩА СВРЪХЕФЕКТИВНА РАЗУМНА ПРОДУКТОВА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА]* (decreased supereffective rational /reasonable/ individual product production economic aberration) – вж. *продуктова икономическа производствена оскъдност [индивидуална]*.

ПОНИЖАВАЩО-МОНОТОННА ФУНКЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РЕГУЛИРАНЕ* (decreasingly-monotonous /decreasingly-monotone/ function of the economic regulation) в *икономическа система с пропорционално преобразуване (*)* – разновидност на *монотонната функция на икономическото регулиране*, която се конституира под действието на *понижаващо-положителната обратна икономическа връзка* (с *положителен оператор за пропорционално преобразуване R* и отрицателен изход на *регулируемата икономическа подсистема T*, която има *положителен оператор T*) в *система на икономическо регулиране* (в *регулаторна икономическа система*) **S**. В зависимост от това дали *понижаващо-монотонното икономическо регулиране* се извършва при *сходящо-действаща* или при *разходящо-действаща положителна обратна връзка*, се разграничават *сходяща /конвергентна/ понижаващо-монотонна функция на икономическото регулиране* и *разходяща /дивергентна/ понижаващо-монотонна функция на икономическото регулиране*. Вж. *понижаващо-монотонно икономическо регулиране*.

ПОНИЖАВАЩО-МОНОТОННА ФУНКЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РЕГУЛИРАНЕ (decreasingly-monotonous /decreasingly-monotone/ function of the economic regulation) (**ки**) – във:

дивергентна понижаващо-монотонна функция на икономическото регулиране (същото като разходяща понижаващо-монотонна функция на икономическото регулиране);

конвергентна понижаващо-монотонна функция на икономическото регулиране (същото като сходяща понижаващо-монотонна функция на икономическото регулиране);

понижаващо-монотонна функция на икономическото регулиране;

разходяща /дивергентна/ понижаващо-монотонна функция на икономическото регулиране;

сходяща /конвергентна/ понижаващо-монотонна функция на икономическото регулиране.

ПОНИЖАВАЩО-МОНОТОННО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ*

(decreasingly-monotonous /decreasingly-monotone/ economic regulation) в икономическа система с пропорционално преобразуване (*) – икономическо регулиране, което се осъществява под действието на *понижаващо-положителна обратна икономическа връзка* (с *положителен оператор за пропорционално преобразуване R* и отрицателен изход на регулируемата икономическа подсистема T , която има положителен оператор T) в *система на икономическо регулиране* (в *регулаторна икономическа система*) S . Една от разновидностите на *монотонното икономическо регулиране*. Понижаващо-положителната обратна икономическа връзка е механизмът на *понижаващо-монотонното икономическо регулиране*. Тогава изходът z на *регулиращата икономическа подсистема R* на системата S се конституира като *понижаващо-монотонна функция на икономическото регулиране $z = Ry$* , където y е изходът на регулируемата икономическа подсистема на системата S . То е присъщо на *системата на понижавашо-монотонно икономическо регулиране*. При понижавашо-монотонното икономическо регулиране значението на поведението на системата S , представено от нейния изход y , постепенно намалява с всеки следващ *функционален цикъл на икономическото регулиране* (като резултат от действието на последователно свързаните права и обратна икономическа връзка), тъй като системата *еднопосочно и адитивно акумулира изработваните от регулиращата икономическа подсистема R отрицателни импулси* (поради положителния си оператор R при отрицателни изходни прирасти на регулируемата икономическа подсистема). В зависимост от това дали понижавашо-монотонното икономическо регулиране се извършва при *сходящо-действаща* или при *разходящо-действаща положителна обратна връзка*, се

разграничават *сходящо /ковергентно/ понижаващо-монотонно икономическо регулиране* и *разходящо /дивергентно/ понижаващо-монотонно икономическо регулиране*.

ПОНИЖАВАЩО-МОНОТОННО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ
(decreasingly-monotonous /decreasingly-monotone/ economic regulation) (**ки**) –
ВЪВ:

дивергентно понижаващо-монотонно икономическо регулиране (същото като *разходящо понижаващо-монотонно икономическо регулиране*;

конвергентно понижаващо-монотонно икономическо регулиране (същото като *сходящо понижаващо-монотонно икономическо регулиране*);

понижаващо-монотонно икономическо регулиране;

разходящо /дивергентно/ понижаващо-монотонно икономическо регулиране;

система на дивергентно понижаващо-монотонно икономическо регулиране (същото като *система на разходящо дивергентно понижаващо-монотонно икономическо регулиране*);

система на конвергентно понижаващо-монотонно икономическо регулиране (същото като *система на сходящо понижаващо-монотонно икономическо регулиране*);

система на понижаващо-монотонно икономическо регулиране;

система на разходящо /дивергентно/ понижаващо-монотонно икономическо регулиране;

система на сходящо /конвергентно/ понижаващо-монотонно икономическо регулиране;

сходящо /конвергентно/ понижаващо-монотонно икономическо регулиране.

ПОНИЖАВАЩО-ПОЛОЖИТЕЛНА ОБРАТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА* (decreasingly-positive economic retroaction /feed-back/) в икономическа система с пропорционално преобразуване (*) – разновидност на положителната обратна икономическа връзка, при която входните икономически въздействия и изходните икономически въздействия на регулиращата икономическа подсистема **R** на системата на икономическо регулиране (на регулаторната икономическа система) **S** са отрицателни величини (дължащо се на отрицателните импулси, изработвани от регулируемата икономическа подсистема **T** поради отрицателния вход на системата **S**): тогава на намаляването на

изхода на *регулируемата икономическа подсистема* отговаря намаляване на изхода на *регулиращата икономическа подсистема*, т.е. намаляване на допълнителния вход на *регулируемата подсистема* (изразявано чрез допълнителните отрицателни прирасти, подавани на и произвеждани от *регулиращата подсистема* на всеки *функционален цикъл на икономическото регулиране*). Операторът *R* на *регулиращата икономическа подсистема* и операторът *T* на *регулируемата икономическа подсистема* имат положителни значения. Разграничават *сходящо-действаща /конвергентно-действаща/ понижаващо-положителна обратна икономическа връзка* и *разходящо-действаща /дивергентно-действаща/ понижаващо-положителна обратна икономическа връзка*.

ПОНИЖАВАЩО-ПОЛОЖИТЕЛНА ОБРАТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА (decreasingly-positive economic retroaction /feed-back/) (**ки**) – във:

дивергентно-действаща понижаващо-положителна обратна икономическа връзка (същото като *разходящо-действаща понижаващо-положителна обратна икономическа връзка*);

конвергентно-действаща понижаващо-положителна обратна икономическа връзка (същото като *сходящо-действаща понижаващо-положителна обратна икономическа връзка*);

понижаващо-положителна обратна икономическа връзка;

разходящо-действаща /дивергентно-действаща/ понижаващо-положителна обратна икономическа връзка;

сходящо-действаща /конвергентно-действаща/ понижаващо-положителна обратна икономическа връзка.

ПОНИЖАВАЩО-ХИПЕРБОЛИЧЕН ДИНАМИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ МОДЕЛ* (decreasing-hyperbolic dynamic economic model) – вж: *понижаващо-хиперболично прогнозиране на икономическата динамика*.

ПОНИЖАВАЩО-ХИПЕРБОЛИЧНО ПРОГНОЗИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ДИНАМИКА* (decreasing-hyperbolic prognostication of the economic dynamics), **прогнозиране на икономическата динамика на един фактор по понижаваща хипербола**, – *прогнозиране на икономическата динамика на един фактор по понижаваща хипербола*. При нея е налице процес на намаляване на даден икономически фактор, който асимптотично се стабилизира към едно постоянно абсолютно равнище. *Метод на икономическо прогно-*

зиране, при който икономическата динамика се моделира с понижаващата хиперболична функция

$$y(t) = a + \frac{b}{c + t},$$

където a е абсолютното равнище, към което клони развитието на прогнозирания икономически фактор, а b и c са параметри на нарастващата хиперболичната функция. Тази функция е **понижаващо-хиперболичен динамичен икономически модел*** (decreasing-hyperbolic dynamic economic model). Например към момента на прогнозирането темпът на нарастване на реалния брутен вътрешен продукт (темпът на икономическия растеж) в страната е 15 %. Икономическите изследвания показват, че спрямо този момент във всяка следваща година въпросният темп се отличава в минус със значението

$$3 - \frac{6}{2 + t}.$$

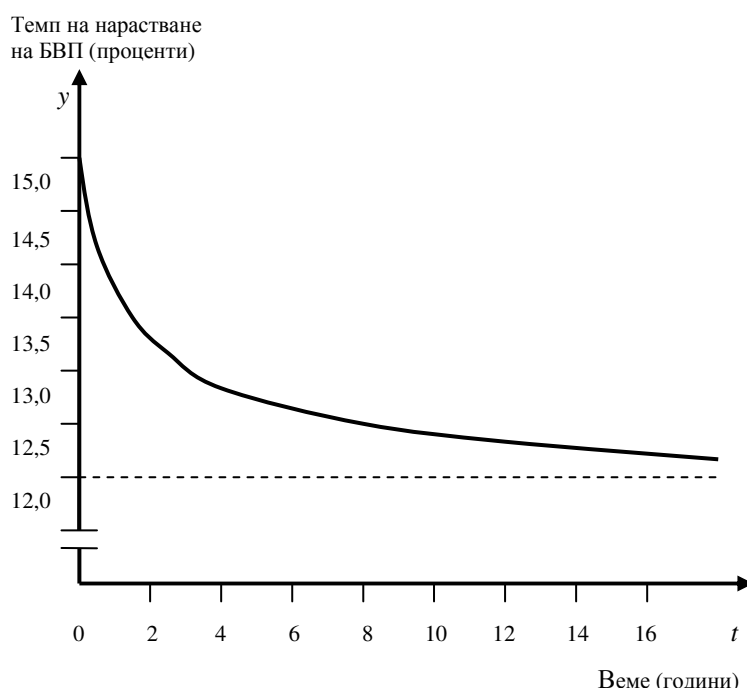
Следователно след една година темпът на нарастване на реалния брутен вътрешен продукт е по-нисък с един процентен пункт, след две години – с 1 ½ пункта, след три години – с 1 4/5 пункта, след четири години – с 2 пункта, след 5 години – с 2 1/7 пункта и т.н. Уравнението на конкретната снижаваща се хипербола е следното:

$$y(t) = 15 - \left(3 - \frac{6}{2 + t} \right), \quad y(t) = 12 + \frac{6}{2 + t}.$$

То показва, че темпът на икономическия растеж асимптотично клони към 12 %, като не може да спадне под тях, и че значението, с което за период между две съседни години той се приближава към тази точка, се определя от хиперболичната функция $6/(2 + t)$. Графично този процес е показан на фиг. 1. Прогнозата за темпа на икономическия растеж след 10 години в този случай показва значението

$$y(t) = 12 + \frac{6}{2 + 10} = 12 \frac{1}{2} \%,$$

докато през първите пет години той е съответно 14 %, 13 ½ %, 13 1/5 %, 13 % и 12 6/7 %.

Фиг. 1. Икономическа динамика на един фактор по понижавеща хипербола

ПОНТРЯГИН, Л. С. (Pontrjagin, L. S.) (кд) – във:

задача на особеното икономическо управление при принцип на максимума;

икономическа екстремала на Понтрягин, Л. С. (вж. *задача на особеното икономическо управление при принцип на максимума*);

особена икономическа екстремала на Понтрягин, Л. С. (вж. *задача на особеното икономическо управление при принцип на максимума*);

Понтрягин, Лев Семьонович.

ПОНТРЯГИН, ЛЕВ СЕМЬОНОВИЧ (Pontryagin, Lev Semionovich) (1908–1988) – изтъкнат руски математик, създател на *принципа на максимума*. На 14-годишна възраст загубва зрението си. Завършва Московския университет през 1929 г. От 1935 г. е професор в същия университет. Член-кореспондент на Академията на науките на СССР от 1939 г. и академик от 1958 г. Има значителни приноси в топологията, теорията на колебанията, теорията на диференциалните игри, *теорията на оптималното управление*, неklasическото вариационно смятане. Той е един от създателите на ***теорията за оптималните процеси*** (theory of optimal processes), в основата на която стои принципът на максимума на Л. С. Понтрягин. Този принцип се свежда до прилагането в изс-

ледването и в управлението на оптималните системи [в т.ч. и на *оптималните икономически системи* и на *оптималните икономически процеси* (optimal economic process)] на няколко близки по формулировка и съдържание теореми (разработени през втората половина на 50-те години на XX-ия век в бившия Съветски съюз от група учени под ръководството Л. С. Понтрягин), които установяват необходимите условия за решаване на множество от задачи на *некласическото вариационно смятане* (non-classical variational calculus) и представляващи ядрото на теорията за оптималните процеси. Основният обект на тази теория е управляваната подсистема, представена в достатъчно обща и удобна математическа форма. За разлика от *класическото вариационно смятане* (classical variational calculus) принципът на максимума позволява да се решават задачи (в т.ч. и икономически задачи) на оптималното управление, в които върху управляващите параметри са наложени твърде общи ограничения. По-важни негови трудове са: “Непрекъснати групи” (трето издание, 1973), “Основи на комбинаторната топология” (1947), “Обикновени диференциални уравнения” (трето издание, 1970), “Математическа теория на оптималните процеси” (първо издание – 1961, второ – 1969, трето – 1976) (в съавторство с В. Г. Болтянский, Р. В. Гамкредидзе и Е. Ф. Мищенко). Относно принципа на максимума на Л. С. Понтрягин вж.: *Pontryagin, L. S., Boltyanskii, V. G., Gamkrelidze, R. V., Mischenko, E. F.* Mathematical Theory of Optimal Processes. Intersciensence Publishers, New York, 1962]; *Athans, M., Falb, P. L.* Optimal Control. McGraw-Hill Company, New York, 1966; *Hestenes, M. R.* Calculus of Variations and Optimal Control Theory. John Wiley and Sons, Inc., New York, 1966; *Leitmann, G.* An Introduction to Optimal Control. McGraw-Hill Company, New York, 1966; *Lee, E. B., Markus, L.* Foundations of Optimal Control Theory. John Wiley and Sons, Inc., New York, 1967; *Мусеев, Н. Н.* Элементы теории оптимальных систем. Издательство “Наука”, М., 1975; *Интрилигатор, М.* Математические методы оптимизации и экономическая теория. [Перевод от английски.] Издательство “Прогресс”, М., 1975; *Милютин, А. А.* Принцип максимума в общей задаче оптимального управления. Физматлит, М., 2001; *Егоров, А. И.* Основы теории управления. Издательство “Физматлит”, М., 2004.

ПОНЯТИЕ (concept /notion/) (кд) – във:

абстрактно икономическо понятие;

видово икономическо понятие;

генетическо определение на икономическото понятие;

деление на обема на икономическото понятие;
делимо икономическо понятие;
дихотомно деление на обема на икономическото понятие;
единично икономическо понятие;
закон за обратното отношение между съдържанието и обема на икономическото понятие;
икономическо понятие;
обектно икономическо понятие;
кръстосано деление на обема на икономическото понятие;
неопределяемо икономическо понятие;
непрекъснатост на делението на обема на икономическото понятие;
несравними икономически понятия (вж. *несъвместими икономически понятия*);
несъвместими икономически понятия;
обем на икономическото понятие;
обобщаване на икономическото понятие;
общо икономическо понятие;
ограничаване на икономическо понятие;
определяемо икономическо понятие;
определящо икономическо понятие;
основание на делението на обема на икономическото понятие;
отрицателно икономическо понятие;
подчиняване на икономическите понятия;
предметно икономическо понятие (същото като икономическо понятие);
просто икономическо понятие;
пространство на икономическите понятия;
противоположни икономически понятия (вж. *несъвместими икономически понятия*);
противоречащи икономически понятия (вж. *несъвместими икономически понятия*);
равнозначни икономически понятия;
родово икономическо понятие;
системно икономическо понятие;
сложно икономическо понятие;
субстанциално определение на икономическото понятие;
събирателно икономическо понятие;
съвместими икономически понятия;

съдържание на икономическото понятие;
съразмерност на делението на обема на икономическото понятие;
съразмерност на определението на обема на икономическото понятие.

ПОНЯТИЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СКЕЛЕТ* (conceptary economic skeleton) – постоянно ядро (постоянна *икономическа структура*) на група идеи, което се създава от някакво *икономическо понятие* на дадено равнище на *икономическо абстрахиране*. Той не се променя при изграждане на *икономически съответствия* между тези идеи, независимо от протичащата с това промяна на други техни характеристики. Понятиятният икономически скелет обаче се променя с преминаването към други равнища на абстрахиране и към други измерения (дименсии) на понятието.

ПООЩРЯВАЩО ИКОНОМИЧЕСКО ВМЕШАТЕЛСТВО (encouraging /stimulating/ economic intervention) – същото като *икономическо вмешателство след вземане на управленско решение*.

ПÒПОВ, В. М. (Popov, V. M.) (кд) – във:

метод на интегралните оценки на Пòпов, В. М. (вж. *устойчивост на непрекъснатата динамична икономическа система*).

ПОПЪЛНЕНИЕ (augmentation) (кд) – във:

икономическо попълнение (вж. *попълнение на топологичното векторно икономическо пространство*);

попълнение на икономическо множество;

попълнение на равномерното икономическо пространство;

попълнение на топологичното линейно /векторно/ икономическо пространство.

ПОПЪЛНЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО МНОЖЕСТВО* (augmentation /completion/ economic set) A – пълна *икономическа решетка*, в която изоморфно е вложено *частично подреденото икономическо множество* A . Пълната икономическа решетка (пълната икономическа структура) е *частично подредено икономическо множество*, в което всяко непразно подмножество A има точна горна и точна долна граница. В общия случай под *икономическа решетка* (*икономическа структура*) трябва да се разбира *частично подредено икономическо множество*, в което всяко двуелементно подмножество има точна горна и точна долна граница. От своя страна *частично подреденото икономи-*

ческо множество е непразно икономическо множество, в който е фиксиран някакъв *икономически порядък* (economic order) (вж. *отношение на икономически порядък*).

ПОПЪЛНЕНИЕ НА РАВНОМЕРНОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО* (uniform economic space augmentation /completion/) X – отделимо пълно равномерно икономическо пространство \hat{X} , при което което съществува равномерно непрекъснато икономическо изображение $i: X \rightarrow \hat{X}$ и за всяко непрекъснато икономическо изображение f на икономическото пространство X в отделимото пълно равномерно икономическо пространство Y съществува единствено равномерно непрекъснато икономическо изображение $g: \hat{X} \rightarrow Y$, като $f = g \circ i$. Вж. *равномерно икономическо пространство*.

ПОПЪЛНЕНИЕ НА ТОПОЛОГИЧНОТО ЛИНЕЙНО /ВЕКТОРНО/ ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО* (topological vectorial economic space augmentation) X – такова топологично векторно икономическо пространство (вж. *топологично икономическо пространство*) \hat{X} , щото X е подпространство на \hat{X} и X е плътно в \hat{X} ; под **икономическо попълнение*** (economic augmentation) се разбира още и процесът на преминаване от икономическото пространство X към пространството-попълнение \hat{X} (вж. *плътно икономическо множество*).

ПОРАВНО-ДИФЕРЕНЦИРАН ПРОДУКТ (equally-differenced product) (в микр.) – *икономически продукт*, който е обект на *симетрична продуктова диференциация* (в микр.) в продуктовата група на *Е. Чембърлин* (в микр.). При навлизане на нов *диференциран продукт* (в микр.) на монополистичния пазар, той отнема равни части от търсенето на заварените *симетрично-диференцирани продукти* (в микр.). Тяхното търсене се изравнява с това на новия продукт.

ПОРАЖДАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ (generating economic solution) – вж. *метод на малкия параметър*.

ПОРОЧНА ИНФЛАЦИОННА СПИРАЛА (wicked inflationary spiral) (в макр.) – според Дж. Кейнс това е *инфлационна спирала* (в макр.), при която няма закъснение (лаг) между темповете на нарастването на работната заплата и тези на повишаването на цените.

ПОРТФЕЙЛ (portfolio) (в макр.) – *икономическо множество* (набор) от финансови активи [респ. от *ценни книги* (в макр.)], притежавани от даден икономически агент (*икономическа единица*); разпределение на богатството на икономическия агент под формата на финансови активи. Вж. *ефективен портфейл* (в макр.), *доходно максимизиращ портфейл* (в макр.), *рисково минимизиращ портфейл* (в макр.) и *оптимален портфейл* (в макр.), *финансова диверсификация на богатството* (в макр.).

ПОРТФЕЙЛ (portfolio) (**ки**) – във:

доходно максимизиращ портфейл (в макр.);
ефективен портфейл (в макр.);
оптимален портфейл (в макр.);
портфейл (в макр.);
рисково минимизиращ портфейл (в макр.).

ПОРТФЕЙЛ НА ТЪРГОВСКАТА БАНКА (commercial bank portfolio) (в макр.) – множеството от позиции (съставът) на активите и пасивите на *търговската банка* (в макр.).

ПОРТФЕЙЛ НА ТЪРГОВСКАТА БАНКА (commercial bank portfolio) (**ки**) – във:

управление на портфейла на търговската банка (в макр.).

ПОРТФЕЙЛЕН БАЛАНС (portfolio balance) (**ки**) – във:

модели на портфейлния баланс (в межд.) (същото като *портфейлни модели на валутния курс* (в межд.));
теория на портфейлния баланс (в макр.).

ПОРТФЕЙЛЕН ПОДХОД КЪМ ОПРЕДЕЛИТЕЛИТЕ НА ВАЛУТНИЯ КУРС (portfolio approach to exchange-rate determinations) (в межд.) – според него в условията на реализиран *относителен финансов паритет на покупателните сили* (в межд.) *лихвеният диференциал* (в межд.) се покрива (при постоянни абсолютни равнища на местните и чуждестранните цени) [вж. *абсолютно равнище на цените* (в макр.)] не само с обезценяването на *местната валута* (в межд.), но и с *рисковата премия* (в макр.). *Местните ценни книги* (в межд.) и *чуждестранните ценни книги* (в межд.) имат различен *риск* (в макр.) и се приемат като ненапълно заменяеми.

ПОРТФЕЙЛНА ТЕОРИЯ ЗА ОПРЕДЕЛИТЕЛИТЕ НА ВАЛУТНИЯ КУРС (portfolio theory of the exchange-rate determinants) (в межд.) – *икономическа теория*, която обосновава необходимостта и разработва моделите за прилагане на *портфейлния подход към определителите на валутния курс* (в межд.).

ПОРТФЕЙЛНА ТЕОРИЯ ЗА ПАРИТЕ (portfolio money theory) (в макр.) – *икономическа теория*, която се занимава с принципите на количественото разпределение на активите на икономическите агенти (на *икономическите единици*) по начин, щото да се максимизира тяхната възвръщаемост при минимизиране на *риска* (в макр.) от тяхното притежаване. Съществен принос за развитието на портфейлната теория за парите има Джеймс Тобин.

ПОРТФЕЙЛНИ ИНВЕСТИЦИИ (portfolio investment) (**ки**) – във:
чуждестранни портфейлни инвестиции (в межд.).

ПОРТФЕЙЛНИ МОДЕЛИ НА ВАЛУТНИЯ КУРС (portfolio models of the exchange rate) (в межд.), **модели на портфейлния баланс** (в межд.), – основен инструмент на *портфейлната теория за определителите на валутния курс* (в межд.). Вж. *портфейлен подход към определителите на валутния курс* (в межд.).

ПОРЯДКОВА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ* (ordinal economic fuzziness) – *икономическа размитост* на *размитото икономическо отношение на порядък* (на *размития икономически порядък*); състояние на размитост на икономическото отношение на порядък. Според нея *порядковото разрито бинарно икономическо отношение* е такова *разрито икономическо отношение* \tilde{R} (същото като $x\tilde{R}y$) във вид на *разрито икономическо множество* от подредени двойки от икономически елементи (x, x) , (x, y) , (y, z) , (x, z) , последното в качеството му на подмножество на *прякото произведение* от икономически множества $E \times E$, щото

(1) транзитивност

$$\begin{aligned} &\forall (x, y), (y, z), (x, z) \in E \times E : \\ &\mu_{\tilde{R}}(x, z) \geq \max_y [\min(\mu_{\tilde{R}}(x, y), \mu_{\tilde{R}}(y, z))], \\ &\mu_{\tilde{R}}(x, y), \mu_{\tilde{R}}(y, z), \mu_{\tilde{R}}(x, z) \in M, \end{aligned}$$

(2) симетрия

$\forall (x, y) \in E \times E$ при $x \neq y$:

$$\mu_{\tilde{R}}(x, y) \neq \mu_{\tilde{R}}(y, x) \text{ или } \mu_{\tilde{R}}(x, y) = \mu_{\tilde{R}}(y, x) = 0,$$

(3) рефлексия

$$\forall (x, x) \in E \times E : \mu_{\tilde{R}}(x, x) = 1, \quad \mu_{\tilde{R}}(x, x) \in M,$$

където

$$x \in E, y \in E, z \in E,$$

така че $\tilde{R} \in E \times E$ и то приема своите значения в M . С M е означено **множеството на икономическите принадлежности** (т.е. е множеството на **характеристичните функции на икономическите принадлежности**) (вж. *размито икономическо множество*)

$$\mu_{\tilde{R}}(x, x), \mu_{\tilde{R}}(x, y), \mu_{\tilde{R}}(y, z) \text{ и } \mu_{\tilde{R}}(x, z)$$

на подредените двойки от елементи към $E \times E$.

ПОРЯДКОВА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗМИТОСТ (ordinal economic fuzziness) (**ки**) – във:

порядкова икономическа размитост;

съвършена порядкова икономическа размитост.

ПОРЯДКОВА ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ* (ordinal total economic utility) (**ки**) – във:

функция на порядковата обща икономическа полезност (същото като функция на ординалната обща икономическа полезност).

ПОРЯДКОВА ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ (ordinal total economic value) (**ки**) – във:

функция на порядковата обща икономическа стойност (същото като функция на ординалната обща икономическа стойност).

ПОРЯДКОВА ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКАТА ЦЕННОСТ* (ordinal total economic worth) – същото като *ординална обща икономическа ценност*.

ПОРЯДЪК (order) (**кд**) – във:

отношение на икономически порядък;

порядък на диференциалното уравнение (вж. *диференциални уравнения*);

порядък на икономическия астатизъм;

*размит икономически порядък (същото като *размито икономическо отношение на порядък*);*

размито икономическо отношение на порядък;

строго отношение на икономически порядък;

*съвършен размит икономически порядък (същото като *съвършено размито икономическо отношение на порядък*);*

съвършено размито икономическо отношение на порядък.

ПОРЯДЪК НА ДИФЕРЕНЦИАЛНОТО УРАВНЕНИЕ (degree of differential equation) – вж. *диференциални уравнения*.

ПОРЯДЪК НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ АСТАТИЗЪМ* (economic astatism multiplicity) – брой на включените *интегриращи икономически подсистеми** (integrating economic subsystems) в даден *астатично-реагиращ динамичен икономически регулатор*.

ПОСИБИТИТ (possibitite) (кд) – във:

икономически посибитит;

икореномически посибитит;

икотехномически посибитит.

ПОСКЪПВАНЕ НА ВАЛУТАТА (currency appreciation) (в межд.) – покачване на *прекия валутен курс (в межд.)* [респ. *спадане на непрекия валутен курс (в межд.)*] на *чуждестранната валута (в межд.)*, което е *поскъпване на чуждестранната парична единица*.

ПОСКЪПВАНЕ НА МЕСТНАТА ВАЛУТА (domestic-currency appreciation) (ки) – във:

външно поскъпване на местната валута (в межд.);

вътрешно дезинфлационно поскъпване на местната валута (в межд.);

вътрешно лихвено поскъпване на местната валута (в межд.).

ПОСЛЕДВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ИНВАРИАНТНОСТ* (subsequent /consequent/ economic invariationality) – вж. *инвариантност на икономическата система*.

ПОСЛЕДОВАТЕЛЕН АНАЛИЗ (sequential analysis) – метод за статистически изследвания, основан върху последователното (постъпковото) вземане на статистически икономически решения. При класическата му постановка той се свежда най-вече до приемането на статистически решения във вид на намиране на статистически хипотези и на точкови и интервални оценки на неизвестни параметри, като се предполага че предварително са налице фиксиран брой наблюдения (или фиксиран обем на статистическата извадка). Възможен е обаче и последователен анализ при решаването на задачи, за които наблюденията не са фиксирани предварително, а се определят в процеса на изпитанията. За първи път последователният анализ е бил използван в задачата за приемния статистически контрол през 1929 г. През Втората световна война американският математик А. Валд (A. Wald) построява теорията за последователния анализ, приложима към проблема за различаването (идентифицирането) на статистическите хипотези и формулира общата задача за последователното оценяване. Основната идея за последователното оценяване на неизвестен параметър се свежда до това, извършването на наблюдението да продължава до тогава, докато не стане възможно да се получи оценка със зададена степен на точност, която не зависи от неизвестно значение на оценявания параметър. При по-късното развитие на тази теория става ясно, че статистическите задачи на прилагането на последователния анализ водят до съществена икономия (дори до 50 %) в обема на наблюденията в сравнение с класическите методи. Вж. и *тъждество на А. Валд*.

ПОСЛЕДОВАТЕЛЕН АНАЛИЗ (succesive analysis) (**ки**) – във:

основна теорема за последователния анализ (вж. *тъждество на А. Валд*);

последователен анализ (вж. и *тъждество на А. Валд*);

последователен анализ на икономически варианти.

ПОСЛЕДОВАТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ВАРИАНТИ* (sequential analysis of economic variants) – ефективен метод за числено решаване на *икономически задачи на динамичното програмиране* (на *динамичното икономическо оптимизиране*), който се основава върху **метода на последователния анализ на варианти** (sequential analysis of variants), разработен в началото на 60-те години на XX-ия век в Института по кибернетика на Украинската ССР. Състои се в последователно поетапно конструиране, анализиране, сравняване и подбор на конкурентноспособни икономически варианти на ре-

шения. Методът представлява обобщение на основните положения в последователното приемане на решения и естествено доразвитие на статистическия метод на *последователния анализ*. Освен това алгоритъмът на *динамичното програмиране* може да се интерпретира като частен случай на последователния анализ на варианти, когато техният подбор се основава върху *принципа на оптималността на Р. Белман*. Условието на решаваната задача чрез последователният анализ на икономически варианти се представя като описание на *икономическо множество* от варианти и на съвкупност от контролни статистически опити в дадена *икономическа система*. Процесът на вземане на икономическо решение може да се разглежда като многостепенна структура, подобна на структурата на сложен опит. Всяка негова степен е свързана с проверка на наличието в отделните подмножества от икономически варианти на едни или други свойства (което се представя като изходи от опитите), която (степен) или довежда до непосредствено съкращаване на изходното множество от изходни варианти, или подготвя възможността за тяхното съкращаване в следващи степени на последователния им анализ.

Схемата на последователния анализ на икономически варианти е следната. В нея са включени три икономически множества: *множеството на икономическите варианти* $W = \{w\}$, *множеството на икономическите опити* $\Pi = \{\pi_\alpha\}$ и *множеството на индексите на икономическите опити* $\Psi = \{\alpha\}$. В множеството Ψ е отделено *контролно подмножество* Ψ^0 . Освен това съществува икономическо *множество на изходите* $I = \{\omega\}$. За всеки икономически опит π_α в множеството I е определено *икономическото подмножество*

$$I_\alpha = \{\omega_\alpha^1, \omega_\alpha^2, \dots\},$$

всеки елемент на което се нарича *изход на икономическия опит* π_α . В множеството I е отделено и подмножеството $\Omega \subseteq I$, за което е определен *оператор на стесняване /ограничаване/* (restriction operator) $S(\omega)$, поставящ в съответствие на всяко $\omega \in \Omega$ някакво подмножество

$$W_\omega = S(\omega) \times W \subseteq W.$$

Това съответствие се разпространява върху подмножеството U на множеството W чрез зависимостта

$$S(\omega)U = U \cap W_\omega = U \setminus V_\omega,$$

където $V_\omega = \mathbb{W}W_\omega$. В множеството от опити Π е определен **оператор на реализацията** (realization operator) P , който на всяко $\pi_\alpha \in \Pi$ поставя в съответствие някакъв елемент

$$I_\alpha : P\pi_\alpha = \omega_\alpha^*,$$

който се нарича **реализация на опита** π_α . Икономическата задача се състои в определянето на такова максимално подмножество $W^* \subseteq W$, което е инвариантно по отношение на π_α (където елементът α е от контролното множество Ψ^0), така че

$$S(P\pi_\alpha)W^* = W^*$$

за всяко $\alpha \in \Psi^*$.

За по-нататъшното представяне на метода на последователния анализ на икономически варианти въвеждаме няколко определения. **Схема на решението на задачата** R е последователността от икономически функции

$$\alpha_1, \alpha_2(\omega_1), \alpha_3(\omega_1, \omega_2), \dots$$

със значения от Ψ , където $\alpha_{k+1}(\omega_1, \dots, \omega_k)$ е определено в правото произведение $I \times I \times \dots \times I$ (k пъти). **Процедурата** $Q(R)$, която съответствува на схемата на решението

$$R = \{\alpha_1, \alpha_2(\omega_1), \alpha_3(\omega_1, \omega_2), \dots\},$$

е **последователност от реализации на опитите**

$$\pi_{\alpha_1}, \pi_{\alpha_2}, \dots, \pi_{\alpha_N}, \dots,$$

където

$$\alpha_{k+1} = \alpha_{k+1}(P\pi_{\alpha_1}, P\pi_{\alpha_2}, \dots, P\pi_{\alpha_k}).$$

Налице е **крайна процедура**, ако за нея съществува някакво i , за което $P\pi_{\alpha_i} \in l$, където l е елемент, принадлежащ на икономическото множество на изходите I , чието появяване води до спиране на процедурата на решението. **Край на процедурата** е π_{α_N} , където

$$N = \min\{i \mid \pi_{\alpha_i} = l\}.$$

Ако такова i не съществува, тогава има **безкрайна процедура**. Решение на икономическата задача, което съответствува на схемата R , е множеството W_R , кое-

то е стесняване на множеството W в съответствие с процедурата $Q[R]$. Това означава, че

$$W_R = \bigwedge_j S(\omega_{\alpha_j})W,$$

където индексът j се изпробва по цялото множество от значения, за които изходните ω_{α_j} , получени в резултат на реализацията на процедурата $Q[R]$, влизат в Ω . Схемата R дава пълно и точно решение на икономическата задача, ако за всяко

$$\alpha \in \Psi^* S(P\pi_\alpha) \times W_R = W_R$$

и не съществува друго, различно от W_R , множество, което не удовлетворява това условие и не влиза в W_R .

Решението на задачата чрез метода на последователния анализ на икономически варианти има следния смисъл. Първоначално не е известно къде се намира търсеното икономическо подмножество W^* в множеството W . Известни са само общите свойства на всички икономически варианти $\omega \in W^*$, които в съвкупност отделят това подмножество в множеството W . Проверката на всяко от тези свойства е някакъв изчислителен процес, наричан икономически опит. Тези опити отговарят на множеството Ψ^* . Изходите от икономическите опити позволяват да се съди за това, къде се намира W^* в W (например да се отхвърлят някои подмножества на W , които нямат общи части с W^*), както и за това, целесъобразно ли е да се поставят следващи опити за уточняване на това местоположение. Може да се окаже полезно да се направят опити, за които $\alpha \notin \Psi^*$, но които също стесняват W или пък подготвят благоприятни условия за провеждане на опити, съответстващи на контролното множество Ψ^* . При повечето от приложенията на разглеждания метод подборът на варианти съответствува на обобщения принцип на икономическата оптималност.

Например приемаме, че е зададено някакво основно икономическо множество X . С $P(X)$ означаваме множеството на крайните *икономически последователности* от вида

$$(1) \quad p = (x_1, x_2, \dots, x_{k_p}), \quad x_i \in X, \quad 1 \leq i \leq k_p.$$

В множеството $P(X)$ е отделено някакво подмножество на *допустимите икономически последователности** (feasible economic sequences) $W(X) \subseteq P(X)$.

От своя страна в икономическото множество $W(X)$ е отделено подмножество на *пълните икономически последователности** (full economic sequences)

$\overline{W}(X) \subseteq W(X)$. Нека е зададена икономическа последователност от вида (1). Приемаме, че l -ти начален отрязък на тази последователност е икономическата последователност от вида

$$(2) \quad p_l = (x_1, x_2, \dots, x_l), \quad 1 \leq l \leq k_p,$$

а q -ти начален отрязък е икономическата последователност

$$(3) \quad p^{(q)} = (x_q, x_{q+1}, x_{q+2}, \dots, x_{k_p}), \quad 1 < q \leq k_p.$$

Ако $q = l + 1$, тогава съответстващите части на p са спрегнати (двойнствени). Да разгледаме две допустими икономически последователности p_1 и p_2 . В p_1 са отделени l_1 -ти начален отрязък p_{1l_1} и (l_1+1) -ти краен отрязък $p_1^{(l_1+1)}$; в p_2 са отделени l_2 -ти начален отрязък p_{2l_2} и (l_2+1) -ти краен отрязък $p_2^{(l_2+1)}$. Ако икономическият функционал Φ , определен в множеството $W(X)$, притежава такова свойство, че от

$$p_{1l_1} \in W(X), \quad p_{2l_2} \in W(X), \quad p_1^{(l_1+1)} \equiv p_2^{(l_2+1)}, \quad \Phi(p_{1l_1}) > \Phi(p_{2l_2})$$

следва, че $\Phi(p_1) < \Phi(p_2)$, тогава той е монотонно-рекурсивен. Да приемем понататък, че

$$\sup_{p \in \overline{W}(X)} \Phi(p) = a.$$

Тогава $p^* \in \overline{W}(X)$ е **максимална икономическа последователност*** (maximal economic sequence), ако $\Phi(p^*) = a$. Нека също така да е зададена допустимата икономическа последователност p . Тогава $\sigma(p) \subseteq \overline{W}$, е p -родово икономическо множество: то е подмножеството, състоящо се от елементи, в които p е начален отрязък. **Множество от продължения** $P(p)$ е съвкупността от всички крайни отрязъци на елементите на p -родовото икономическо множество, които са спрегнати с (двойнствени) на p . Горната постановка дава възможност да се формулира **обобщеният принцип на икономическата оптималност**: той е положение, при което, ако са зададени **монотонно-рекурсивният икономически функционал*** (monotonously-recursive economic functional) Φ и две допустими икономически последователности p_1 и p_2 , като при това $\Phi(p_1) < \Phi(p_2)$ и $P(p_1) \subseteq P(p_2)$, тогава елементите на икономическото множество $\sigma(p_1)$ не могат да бъдат максимални. Обобщеният принцип на икономическата оптималност лежи в основата на построяването на **икономическия оператор на**

стесняването /ограничаването/* (economic operator of the restriction) в много задачи на икономическата оптимизация, в които вариантите на икономически-те решения се построяват във вид на последователности от вектори и за които в началните отрязъци на тези последователности е определен монотонно-рекурсивен икономически функционал. Схемата на последователния анализ на икономически варианти може да се прилага при решаването на различни *икономически задачи на оптималното управление* в областта на планирането и проектирането, в т.ч. и при разработване на алгоритми за решаване на дискретни и комбинаторни икономически задачи, унифициране на изделията на производството, анализ на транспортни мрежи, размястване на производството, решаване на задачи от теорията на разписанията и т.н.

ПОСЛЕДОВАТЕЛЕН АСИНХРОНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТ* (sequence asynchronous economic automaton) – вж. *асинхронен икономически автомат*.

ПОСЛЕДОВАТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СИНТЕЗ* (consecutive economic synthesis) – същото като *последователен синтез на икономическата система*.

ПОСЛЕДОВАТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СИНТЕЗ (consecutive economic synthesis) (**ки**) – във:

последователен икономически синтез (същото като *последователен синтез на икономическата система*);

предавателна функция на двуравнищен последователен икономически синтез с обратна връзка;

предавателна функция на последователен икономически синтез.

ПОСЛЕДОВАТЕЛЕН СИНТЕЗ НА ДВУРАВНИЩНИ СИСТЕМИ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РЕГУЛИРАНЕ* (consecutive synthesis of the two-level economic regulation systems) (*) – *последователен икономически синтез* от две или от повече от две двуравнищни системи на икономическо регулиране, като в техните регулируеми и регулиращи подсистеми не е извършен допълнителен вътрешен синтез. При неговия елементарен вариант това е *система на икономическо регулиране* S с оператор S , която е последователен синтез от подсистемата на икономическото регулиране S_1 с оператор S_1 (която от своя страна е двуравнищен синтез от *регулируемата икономическа подсистема* T_1 с оператор T_1 и *регулиращата икономическа подсистема* R_1 с оператор R_1) и подсистемата на икономическото регулиране S_2 с оператор S_2 (която от своя

страна е двуравнищен синтез от регулируемата икономическа подсистема T_2 с оператор T_2 и регулиращата икономическа подсистема R_2 с оператор R_2) (фиг. 1). Тогава в общия случай: (1) *системата от операторни уравнения на системата на икономическото регулиране S* е

$$y = T_2(q + z_2) = T_2[T_1(x + z_1) + z_2],$$

$$z_1 = R_1q, \quad z_2 = R_2y,$$

където y е *изходът на системата на икономическо регулиране S*, който е и изход на подсистемата S_2 , q – *междинният изход на последователно свързаните подсистеми на икономическото регулиране S₁ и S₂* (изходът на подсистемата S_1), z_1 и z_2 – *ендогенните входове на последователно свързаните подсистеми на икономическото регулиране S₁ и S₂*, x – *входът на системата на икономическо регулиране S*, който е и екзогенният вход на подсистемата S_2 ; (2) *уравнението на икономическото регулиране на системата S* е

$$y = T_2(q + R_2y) = T_2[T_1(x + R_1q) + R_2y],$$

където:

$$q = T_1(x + R_1q);$$

(3) *формулата на икономическото регулиране на системата S (операторното уравнение на системата на икономическото регулиране)* е

$$y = \left(\frac{T_2}{1 - T_2R_2} \cdot \frac{T_1}{1 - T_1R_1} \right) x,$$

при което:

$$y = S_2q + S_2S_1x,$$

където:

$$S_1 = \frac{T_1}{1 - T_1R_1},$$

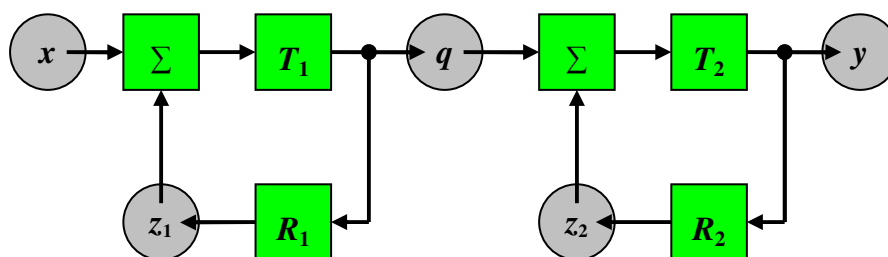
$$S_2 = \frac{T_2}{1 - T_2R_2};$$

(4) *операторът на системата за икономическо регулиране S в явна форма* е

$$S = \frac{T_2}{1 - T_2R_2} \cdot \frac{T_1}{1 - T_1R_1},$$

при което

$$S = S_2S_1.$$

Фиг. 1. Последователен синтез на двуравнищни системи на икономическо регулиране S

ПОСЛЕДОВАТАЛЕН СИНТЕЗ НА ДВУРАВНИЩНИ СИСТЕМИ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РЕГУЛИРАНЕ (consecutive synthesis of the two-level economic regulation systems) (**ки**) – във:

последователен синтез на двуравнищни системи на икономическото регулиране;

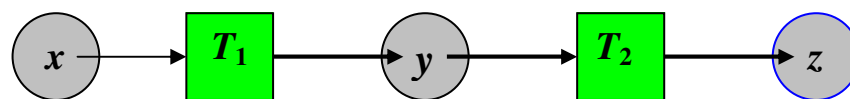
успореден синтез от последователни синтези на двуравнищни системи на икономическото регулиране.

ПОСЛЕДОВАТЕЛЕН СИНТЕЗ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА*

(consecutive synthesis of the economic system), **последователен икономически синтез, сечение на икономически системи, икономическо сечение**, – вид *хоризонтален икономически синтез*, при който изходът на всяка съставляваща я *икономическа подсистема* (с изключение на последната) е вход на следваща подсистема, а входът на всяка съставляваща я подсистема (с изключение на първата) е изход на предходната подсистема (фиг. 1). Освен това входът на първата подсистема е тъждествен с входа на последователно синтезираната *икономическа система S*, а изходът на последната подсистема е тъждествен с изхода на последователния синтез. Например, ако от две икономически подсистеми S_1 и S_2 , с входове x и y , с изходи u и z , с оператори T_1 и T_2 и с операторни уравнения

$$S_1 \equiv \{y = T_1 x\} \text{ и } S_2 \equiv \{z = T_2 y\}$$

се изгради последователен синтез S с вход x , с изход z и с оператор T , тогава операторното уравнение на този синтез е $S \equiv \{z = T_2 T_1 x\}$. Операторът T на последователно синтезираната икономическа система S е произведението от операторите на съставлящите я (последователно синтезиращите я) подсистеми T_1 и T_2 , взети в обратен ред (тъй като при векторно-матрични величини разместителният закон не е в сила). Ето защо $T = T_2 T_1$.

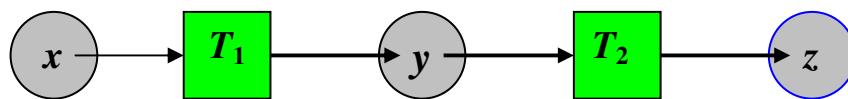

Фиг. 1. Блок-схема на последователно синтезирана икономическа система S

ПОСЛЕДОВАТЕЛЕН СИНТЕЗ НА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (consecutive synthesis of economic system) (**ки**) – във:

двуравнищен последователен синтез на икономическа система;
последователен синтез на икономическа система.

ПОСЛЕДОВАТЕЛЕН СИНТЕЗ НА СТОХАСТИЧНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ СИСТЕМИ* (sequential synthesis of the stochastic economic systems) – *икономически синтез*, изходът на който има вероятностен характер (той изразява *случайно икономическо събитие* A) и представлява реализацията едновременно на две случайни икономически събития A_1 и A_2 (респ. на повече събития). Представлява хоризонтално синтезирана *стохастична икономическа система*, случайният вход на която е вход на първата съставляща я подсистема. При последователния синтез изходът на всяка съставляща го стохастична подсистема (с изключение на последната) е вход на следващата стохастична подсистема и входът на всяка съставляща го стохастична подсистема (с изключение на първата) е изход на предходната. Освен това входът на първата подсистема е тъждествен с входа на последователно синтезираната стохастична икономическа система, а изходът на последната подсистема е тъждествен с изхода на последователния стохастичен синтез (фиг. 1). Например, ако от две стохастични икономически подсистеми S_1 и S_2 с входове x и y , с изходи y и z , с оператори T_1 и T_2 и с операторни уравнения $S_1 \equiv \{y = T_1x\}$ и $S_2 \equiv \{z = T_2y\}$ се изгради последователен синтез S с вход x , с изход z и с оператор T , операторното уравнение на този синтез е $S \equiv \{z = T_2T_1x\}$. Операторът T на последователно синтезираната стохастична икономическа система S е произведението от операторите на съставлящите я (последователно синтезиращите я) подсистеми T_1 и T_2 . Ето защо: $T = T_2T_1$.

Фиг. 1. Блок-схема на последователно синтезирана стохастична икономическа система S

ПОСЛЕДОВАТЕЛЕН СИНТЕЗ ОТ УСПОРЕДНИ СИНТЕЗИ НА ДВУ-РАВНИЩНИ СИСТЕМИ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РЕГУЛИРАНЕ*

(consecutive synthesis of parallel synthesis of the two-level economic regulation systems) (*) – *последователен икономически синтез* от два или от повече от два успоредни синтеза от по четири или от повече от по четири двуравнищни системи на икономическо регулиране, като в техните регулируеми и регулиращи подсистеми не е извършен допълнителен вътрешен синтез. При неговия елементарен вариант това е *система на икономическо регулиране S* с оператор S , която е последователен синтез от успоредни синтези от подсистеми на икономическото регулиране S_{11} , S_{21} , S_{12} и S_{22} , с оператори S_{11} , S_{21} , S_{12} и S_{22} (които от своя страна са двуравнищни синтези, съответно, от *регулируемите икономически подсистеми* T_{11} , T_{21} , T_{12} и T_{22} , с оператори T_{11} , T_{21} , T_{12} и T_{22} , и *регулиращите икономически подсистеми* R_{11} , R_{21} , R_{12} и R_{22} , с оператори R_{11} , R_{21} , R_{12} и R_{22}) (фиг. 1). Тогава в общия случай: (1) *системата от операторни уравнения на системата на икономическото регулиране S* е

$$\begin{aligned} y &= y_{12} + y_{22} = T_{12}(q + z_{12}) + T_{22}(q + z_{22}) = \\ &= T_{12}[T_{11}(x + z_{11}) + T_{21}(x + z_{21}) + z_{12}] + \\ &\quad + T_{22}[T_{11}(x + z_{11}) + T_{21}(x + z_{21}) + z_{22}], \end{aligned}$$

$$z_{11} = R_{11}y_{11}, \quad z_{12} = R_{12}y_{12}, \quad z_{21} = R_{21}y_{21}, \quad z_{22} = R_{22}y_{22},$$

където y е *изходът на системата на икономическо регулиране S*, който е и изходът на втория последователно свързан синтез, съставен от своя страна от успоредно свързаните подсистеми S_{12} и S_{22} , q – *междинният изход на първия последователно свързан синтез*, съставен от своя страна от успоредно свързаните подсистеми S_{11} и S_{21} , z_{11} , z_{21} , z_{12} и z_{22} – *ендогенните входове подсистемите на икономическото регулиране S_{11} , S_{21} , S_{12} и S_{22}* , x – *входът на системата на икономическо регулиране S*, който е и екзогенният вход на първия последователно свързан синтез, съставен от своя страна от успоредно свързаните подсистеми S_{11} и S_{21} , y_{11} , y_{21} , y_{12} и y_{22} – *изходите на подсистемите на икономичес-*

кото регулиране S_{11} , S_{21} , S_{12} и S_{22} ; (2) уравнението на икономическото регулиране на системата S е

$$y = T_{12}[T_{11}(x + R_{11}y_{11}) + T_{21}(x + R_{21}y_{21}) + R_{12}y_{12}] + \\ + T_{22}[T_{11}(x + R_{11}y_{11}) + T_{21}(x + R_{21}y_{21}) + R_{22}y_{22}],$$

където

$$y = y_{12} + y_{22} = T_{12}(q + R_{12}y_{12}) + T_{22}(q + R_{22}y_{22}), \\ q = y_{11} + y_{21} = T_{11}(x + R_{11}y_{11}) + T_{21}(x + R_{21}y_{21});$$

(3) формулата на икономическото регулиране на системата S (операторното уравнение на системата на икономическото регулиране) е

$$y = \left(\frac{T_{12}}{1 - T_{12}R_{12}} + \frac{T_{22}}{1 - T_{22}R_{22}} \right) \left(\frac{T_{11}}{1 - T_{11}R_{11}} + \frac{T_{21}}{1 - T_{21}R_{21}} \right) x,$$

при което

$$y = (S_{12} + S_{22})q + (S_{12} + S_{22})(S_{11} + S_{21})x,$$

където

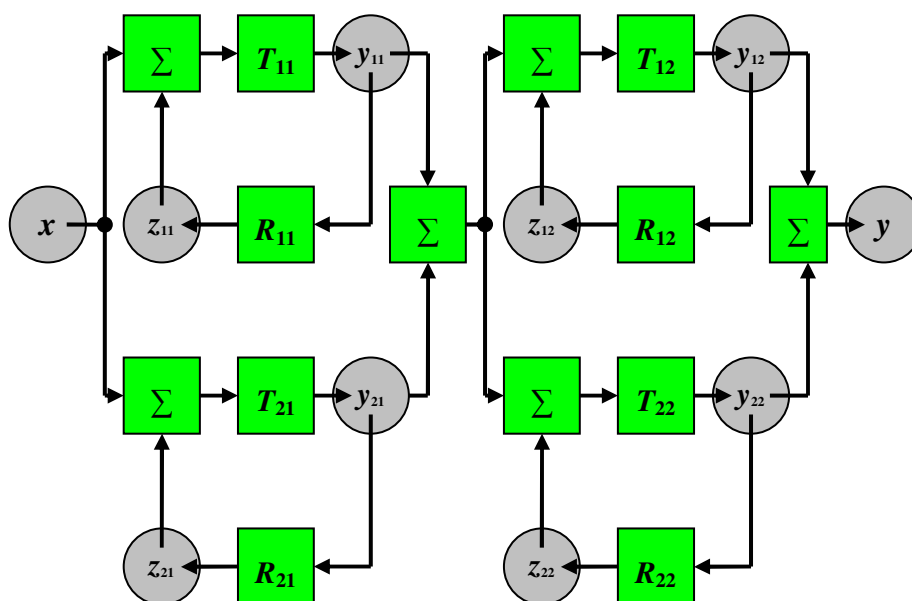
$$S_{11} = \frac{T_{11}}{1 - T_{11}R_{11}}, \quad S_{21} = \frac{T_{21}}{1 - T_{21}R_{21}}, \quad S_{12} = \frac{T_{12}}{1 - T_{12}R_{12}}, \quad S_{22} = \frac{T_{22}}{1 - T_{22}R_{22}};$$

(4) операторът на системата за икономическо регулиране S в явна форма е

$$S = \left(\frac{T_{12}}{1 - T_{12}R_{12}} + \frac{T_{22}}{1 - T_{22}R_{22}} \right) \left(\frac{T_{11}}{1 - T_{11}R_{11}} + \frac{T_{21}}{1 - T_{21}R_{21}} \right),$$

при което

$$S = (S_{12} + S_{22})(S_{11} + S_{21}).$$

Фиг. 1. Последователен синтез от успоредни синтези на двуравнищни системи на икономическо регулиране S

ПОСЛЕДОВАТЕЛЕН СИНТЕЗ ОТ УСПОРЕДНИ СИНТЕЗИ НА ИКОНОМИЧЕСКИ СИСТЕМИ* (consecutive synthesis of parallel synthesis of economic systems) (*) – разновидност на *комбиниран синтез на икономическата система*. Изграден е от няколко последователно свързани *икономически подсистеми*, всяка една от които от своя страна е успореден синтез от по няколко други икономически подсистеми (фиг. 1). Нека например това са подсистемите S_{11} , S_{21} , S_{12} и S_{22} с операторни уравнения:

$$S_{11} \equiv \{y_1 = T_{11}x\}, \quad S_{21} \equiv \{y_2 = T_{21}x\},$$

$$S_{12} \equiv \{z_1 = T_{12}y\}, \quad S_{22} \equiv \{z_2 = T_{22}y\}.$$

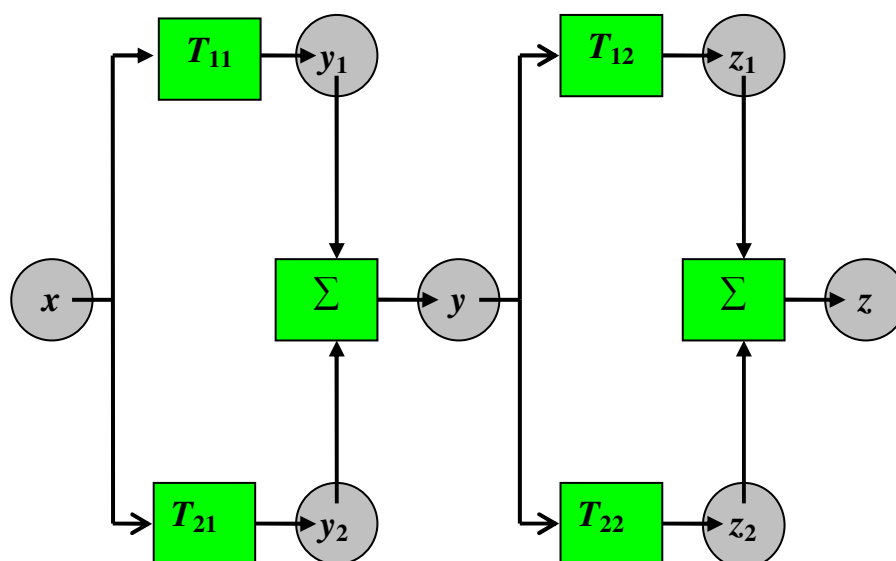
По двойки подсистемите S_{11} и S_{21} (с общ вход x и изходи y_1 и y_2) и подсистемите S_{12} и S_{22} (с общ вход y и изходи z_1 и z_2) са успоредно свързани помежду си. Тогава операторното уравнение на последователния синтез от успоредни синтези на икономически системи (при положение че $y = y_1 + y_2$ и $z = z_1 + z_2$) е

$$S \equiv \{z = (T_{12} + T_{22})(T_{11} + T_{21})x\},$$

където неговият оператор T се определя с равенството

$$T = (T_{12} + T_{22})(T_{11} + T_{21}).$$

Вж. също: *хоризонтален синтез на икономическа система, успореден синтез на икономическа система, последователен синтез на икономическа система.*

Фиг. 1. Блок-схема на последователен синтез S от успоредни синтези на икономически системи

ПОСЛЕДОВАТЕЛКА (follower) (ки) – във:

олигополна фирма последователка (в микр.) (същото като олигополна фирма, приемаща цената (в микр.));

пазарно-ценова последователка (в микр.) (същото като фирма, пазарно приемаща цената (в микр.));

разходно-ценова последователка (в микр.) (същото като фирма, разходно-приемаща цената (в микр.));

свършена фирма последователка (в микр.) (същото като свършена фирма, приемаща цената (в микр.));

ценова последователка (в микр.) (същото като фирма, приемаща цената (в микр.)).

ПОСЛЕДОВАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ* (series economic stabilization), **последователна стабилизация на икономическата система**, – *икономическа стабилизация на система на икономическо регулиране (респ. на система на икономическо управление), която се осъществява чрез въвеждане в закона на икономическото регулиране, наред с величината на пропорционалната грешка на икономическата система, и на величини, които са пропорционални на последващите производни и интеграли на грешката. На нея отговаря понятието за система на последователна икономическа стабилизация, респ. за система на последователно-стабилизирано икономическо управление [т.е. за система на икономическо управление с последователна*

стабилизация* (economic management system with series stabilization)]. Този тип стабилизация се извършва от специално конструирана *икономическа подсистема*, която е включена последователно към *регулируемата икономическа подсистема*. Включването на интегрални повишава порядъка на *астатизма на икономическата система*, а включването на производни функции предоставя възможност да се преразпределят нулите и полюсите в *предавателните икономически функции* на системата и по този начин да се осигури *устойчивост /стабилност/ на икономическото регулиране*. **Предавателната функция на разтворената икономическа система*** (transmission function of the open economic system) с последователна стабилизация е $W_r(s) = N(s)W(s)$, където $W(s)$ е предавателната икономическа функция на разтворената система без стабилизация, а $N(s)$ е предавателната функция на *стабилизиращата икономическа подсистема*. При най-проста стабилизираща икономическа подсистема (звено) тя е

$$N(s) = \frac{T_1 s + 1}{T_2 s + 1},$$

където T_1 и T_2 са постоянни на времето. Когато последователната икономическа стабилизация се извършва чрез включване на **диференцираща икономическа подсистема** (differentiating economic subsystem) (звено), тогава $T_1 > T_2$, а когато тя се извършва чрез включване на **интегрираща икономическа подсистема** (integrating economic subsystem) (звено), тогава $T_1 < T_2$.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ (series economic stabilization) (**ки**) – във:

- последователна икономическа стабилизация;*
- последователна импулсна икономическа стабилизация;*
- последователна непрекъсната икономическа стабилизация;*
- система на последователна икономическа стабилизация;*
- система на последователна импулсна икономическа стабилизация;*
- система на последователна непрекъсната икономическа стабилизация.*

ПОСЛЕДОВАТЕЛНА ИМПУЛСНА ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ* (serial pulse economic stabilization), **последователна импулсна стабилизация на икономическата система**, – *импулсна икономическа стабилизация*, при която *предавателната икономическа функция* при разтворена система на икономическо регулиране [*предавателната функция на импулсната*

икономическа система със стабилизация* (transmission function of the pulse economic system with stabilization)] е

$$k_s^*(q,0) = k_D^*(q,0)k^*(q,0),$$

където $k^*(q,0)$ е **предавателната функция на импулсната икономическа система без стабилизация*** (transmission function of the pulse economic system without stabilization), $k_D^*(q,0)$ е предавателната икономическа функция на **импулсната стабилизираща икономическа верига** (pulse stabilizing economic circuit /chain/). На последователната импулсна стабилизация отговаря понятието за **система на последователна импулсна икономическа стабилизация**, респ. за **система на последователно-импулсно-стабилизирано икономическо управление** [т.е. за **система на икономическо управление с последователна импулсна стабилизация*** (economic management system with serial pulse stabilization)].

ПОСЛЕДОВАТЕЛНА ИМПУЛСНА ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ (serial pulse economic stabilization) (**ки**) – във:

последователна импулсна икономическа стабилизация;

система на последователна импулсна икономическа стабилизация.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНА ИМПУЛСНА СТАБИЛИЗАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (serial pulse stabilization on the economic system) – същото като *последователна импулсна икономическа стабилизация*.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНА КОРЕКЦИЯ НА СИСТЕМИТЕ НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (sequential correction on economic management /control/ systems) – вж. *корекция на системите на икономическо управление*.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНА НЕПРЕКЪСНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ* (serial continuous economic stabilization), **последователната непрекъсната стабилизация на икономическата система**, – *непрекъсната икономическа стабилизация в система на икономическо регулиране* (респ. в *система на икономическо управление*), при което стабилизиращата верига се включва последователно в редицата от елементи на *главната обратна икономическа връзка*, което от своя страна предизвиква промяна в *грешката на икономическата система* и води до включване в *закона на икономическото регулиране* на допълнителни стабилизиращи въздействия (най-вече под формата на производни и на интегрални на значението на грешката). Последователното

включване на непрекъснати коригиращи звена в *импулсната икономическа система* е равносилно на изместване и промяна на формата на последователността на икономическите импулси, което увеличава *резерва на икономическата устойчивост* и подобрява качеството на *икономическото регулиране*. На този тип стабилизация отговаря понятието за *система на последователна непрекъсната икономическа стабилизация*, респ. за *система на последователно-непрекъснато-стабилизирано икономическо управление* [т.е. за *система на икономическо управление с последователна непрекъсната стабилизация** (economic management system with serial continuous stabilization)].

ПОСЛЕДОВАТЕЛНА НЕПРЕКЪСНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛИЗАЦИЯ (serial continuous economic stabilization) (**ки**) – във:

последователна непрекъсната икономическа стабилизация;

система на последователна непрекъсната икономическа стабилизация.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНА НЕПРЕКЪСНАТА СТАБИЛИЗАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (serial continuous stabilization of the economic system) – същото като *последователна непрекъсната икономическа стабилизация*.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНА СТАБИЛИЗАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (series stabilization of the economic system) – същото като *последователна икономическа стабилизация*.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНА СТАБИЛИЗАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (series stabilization of the economic system) (**ки**) – във:

последователна импулсна стабилизация на икономическата система (същото като *последователна импулсна икономическа стабилизация*);

последователна непрекъсната стабилизация на икономическата система;

последователна стабилизация на икономическата система (същото като *последователна икономическа стабилизация*).

ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ ПРИБЛИЖЕНИЯ (sequential approximation) (**ки**) – във:

метод на последователните приближения;

метод на последователните приближения на синтезиране на системи на икономическо управление.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ ПРИБЛИЖЕНИЯ НА СИНТЕЗИРАНЕ НА СИСТЕМИ НА ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (consecutive approximations of economic management /control/ systems synthesis) (**ки**) – във:

метод на последователните приближения на синтезиране на системи на икономическо управление.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ* (serial economic decision) – вж. *решаващо икономическо правило.*

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО КОРИГИРАНЕ НА ДИНАМИЧНИТЕ СВОЙСТВА НА РЕГУЛАТОРНАТА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (series dynamic properties correction of the regulatory economic system) – вид *коригиране на динамичните свойства на регулаторната икономическата система* (вж.), при което *коригиращото икономическо звено* се включва в нейната конфигурация след елемента, който подлежи на сравняване и корекция. Този тип корекция се осъществява чрез действието на различни правила или още – *закони на икономическо регулиране* (което преобразува в необходимата посока противчащото погрешно динамично *икономическо въздействие*). От значение са диференциалният, интегралният и смесеният закон на регулиране. *Диференциалният закон на икономическо регулиране* [който действа чрез *диференциращото икономическо звено*, извършващо **икономическо диференциране** (economic differentiation)] повишава *бърздействието на икономическа система*. *Интегралният закон на икономическо регулиране* [който действа чрез *интегриращото икономическо звено*, извършващо **икономическо интегриране** (economic integration)] намалява образуваната се грешка, но влошава *устойчивостта на икономическата система* и затова се налага прилагането и на съпътстващи средства за нейното запазване. При *смесения закон на икономическото регулиране* едновременно се прилагат диференциалният и интегралният закон на регулирането.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО ПОДОБРЯВАНЕ НА ПЛАНА (sequential improvement on the plan) (**ки**) – във:

метод на последователното подобряване на плана (същото като *симплекс-метод*).

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО ПРИБЛИЖЕНИЕ (serial approximation) (**ки**) – във:

метод на последователните приближения.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО РЕШАВАЩО ИКОНОМИЧЕСКО ПРАВИЛО* (serial decisive economic rule) – вж. *решаващо икономическо правило*.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО УТОЧНЯВАНЕ НА ОЦЕНКИТЕ (sequential improvement on the estimations) (**ки**) – във:

метод на последователното уточняване на оценките (същото като двойствен симплекс-метод).

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО-ИМПУЛСНО-СТАБИЛИЗИРАНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (serial-pulse-stabilized economic regulation) (**ки**) – във:

система на последователно-импулсно-стабилизирано икономическо регулиране (същото като система на последователна импулсна икономическа стабилизация).

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО-ИМПУЛСНО-СТАБИЛИЗИРАНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (serial-pulse-stabilized economic management /control/) (**ки**) – във:

система на последователно-импулсно-стабилизирано икономическо управление.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО-НЕПРЕКЪСНАТО-СТАБИЛИЗИРАНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (serial-continuously-stabilized economic regulation) (**ки**) – във:

система на последователно-непрекъснато-стабилизирано икономическо регулиране (същото като система на последователна непрекъсната икономическа стабилизация).

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО-НЕПРЕКЪСНАТО-СТАБИЛИЗИРАНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (serial-continuously-stabilized economic management /control/) (**ки**) – във:

система на последователно-непрекъснато-стабилизирано икономическо управление.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ (sequence) (**кд**) – във:

аксиома за икономическата последователност (същото като аксиома за икономическата транзитивност);

граница /предел/ на икономическата последователност;

грешка на лъжливата икономическа последователност;

икономическа последователност;

икономическа последователност на Коши, О. (същото като фундаментална икономическа последователност);

минимизираща икономическа последователност;

обобщена икономическа последователност (същото като икономическа насоченост);

равномерно-сходяща икономическа последователност (вж. *равномерна икономическа сходимост*);

системна икономическа последователност (вж. *системна икономическа теорема*);

случайна икономическа последователност (вж. *случайна икономическа функция*);

сходяща икономическа последователност;

сходяща последователност в метричното икономическо пространство;

фундаментална икономическа последователност.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ В МЕТРИЧНОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО (sequence in metrical economic space) (**ки**) – във:

сходяща последователност в метричното икономическо пространство.

ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА КОШИ, О. (Cauchy sequence) (**ки**) – във:

икономическа последователност на Коши, О. (същото като фундаментална икономическа последователност).

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО-СТАБИЛИЗИРАНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (serially-stabilized economic regulation) (**ки**) – във:

система на последователно-импулсно-стабилизирано икономическо регулиране (същото като система на последователна импулсна икономическа стабилизация);

система на последователно-непрекъснато-стабилизирано икономическо регулиране (същото като система на последователна непрекъсната икономическа стабилизация);

система на последователно-стабилизирано икономическо регулиране (същото като система на последователна икономическа стабилизация).

ПОСЛЕДОВАТЕЛНО-СТАБИЛИЗИРАНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (serially-stabilized economic management /control/) (**ки**) – във:

система на последователно-импулсно-стабилизирано икономическо управление;

система на последователно-непрекъснато-стабилизирано икономическо управление;

система на последователно-стабилизирано икономическо управление.

ПОСРЕДНИК (intermediary) (**кд**) – във:

банков финансов посредник (в макр.);

банков финансов посредник (в макр.);

борсов посредник (в макр.);

инвестиционни посредници (в макр.);

небанков финансов посредник (в макр.);

основни финансови посредници (в макр.);

финансови посредници (в макр.).

ПОСРЕДНИЧЕСКА АЛОКАЦИЯ* (intermediary allocation) – същото като *непотребителна алокация*.

ПОСРЕДНИЧЕСКА АЛОКАЦИЯ (intermediary allocation) (**ки**) – във:

посредническа алокация (същото като непотребителна алокация);

посредническа икономическа алокация (същото като непотребителна икономическа алокация).

ПОСРЕДНИЧЕСКА ВЕЛОКАЦИЯ* (intermediary vellocation) – същото като *нефинансово посредничество*.

ПОСРЕДНИЧЕСКА ВЕЛОКАЦИЯ (intermediary vellocation) (**ки**) – във:

посредническа велокация (същото като нефинансово посредничество);

посредническа икономическа велокация (същото като нефинансово икономическо посредничество).

ПОСРЕДНИЧЕСКА ИКОНОМИЧЕСКА АЛОКАЦИЯ* (intermediary economic allocation) – същото като *непотребителна икономическа алокация*.

ПОСРЕДНИЧЕСКА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ* (intermediary economic artipreffectuality) – същото като *икономическа инефикасност*.

ПОСРЕДНИЧЕСКА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛОКАЦИЯ* (intermediationary economic vellocation) – същото като *нефинансово икономическо посредничество*.

ПОСРЕДНИЧЕСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (intermediary economic good) – същото като *инефикасно икономическо благо*.

ПОСРЕДНИЧЕСКО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (intermediary economic wealth) – същото като *инефикасно икономическо богатство* (вж. *инефикасно икономическо благо*).

ПОСРЕДНИЧЕСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДИПОТРЕБЛЕНИЕ* (intermediary economic before-consumption) – същото като *икономическо посредничество*.

ПОСРЕДНИЧЕСКО ИКОНОМИЧЕСКО СЛЕДПРОИЗВОДСТВО* (intermediary economic post-production) – същото като *икономическо посредничество*.

ПОСРЕДНИЧЕСКО ПРЕДИПОТРЕБЛЕНИЕ (intermediary before-consumption) (**ки**) – във:

посредническо икономическо предипотребление (същото като *икономическо посредничество*).

ПОСРЕДНИЧЕСКО СЛЕДПРОИЗВОДСТВО (intermediary post-production) (**ки**) – във:

посредническо икономическо следпроизводство (същото като *икономическо посредничество*).

ПОСРЕДНИЧЕСТВО (intermediation), **непроизводствено предипотребление, непотребително следпроизводство, (*)** – вид *възпроизводствена конфигурация*, която за даден възпроизводствен цикъл (вж. *възпроизводствена икономическа система*) е съставена от логически последователно свързани фази на *възпроизводството*, които опосредстват движението (предвижването) на *възпроизводствените запаси* от *производството* до *потреблението*; употребява се още и като общо понятие за коя да е възпроизводствена фаза (вж. *възпроизводствени фази*), опосредстваща посоченото движение. (1) В *икономика* (същото като *икономическо стопанство*) то е *икономическо посредничество* (вид *възпроизводствена икономическа конфигурация*) и се състои *поне* от

икономическото разпределение; (2) в непазарната икономика (същото като непазарно икономическо стопанство) то е **непазарно-икономическо посредничество*** (non-marketly-economic intermediation) и се състои **само** от **непазарно-икономическото разпределение*** (non-marketly-economic distribution); (3) в пазарната икономика (същото като пазарно икономическо стопанство) то е **пазарно-икономическо посредничество*** (marketly-economic intermediation) (вид възпроизводствена пазарно-икономическа конфигурация) и се състои **поне** от **пазарно-икономическата размяна*** (marketly-economic exchange) (същото като икономическа размяна) и **пазарно-икономическото разпределение*** (non-marketly-economic distribution); (4) в нефинансовата пазарна икономика то е **нефинансово-пазарно-икономическо посредничество*** (non-financially-marketly-economic intermediation) и се състои **само** от **нефинансово-пазарно-икономическата размяна*** (non-financially-markedly-economic exchange) и **нефинансово-пазарно-икономическото разпределение*** (non-financially-marketly-economic distribution); (5) във финансовата пазарна икономика то е **финансово-пазарно-икономическо посредничество*** (financially-marketly-economic intermediation) (вид възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа конфигурация) и се състои от **финансово-пазарно-икономическата размяна*** (financially-markedly-economic exchange), **финансовата размяна** и **финансово-пазарно-икономическото разпределение*** (financially-marketly-economic distribution).

В общия случай (фиг. 1) посредничеството (същото като посредническо предипотребление и като посредническо следпроизводство) включва размяната, финансовата размяна и разпределението и **едновременно е**:

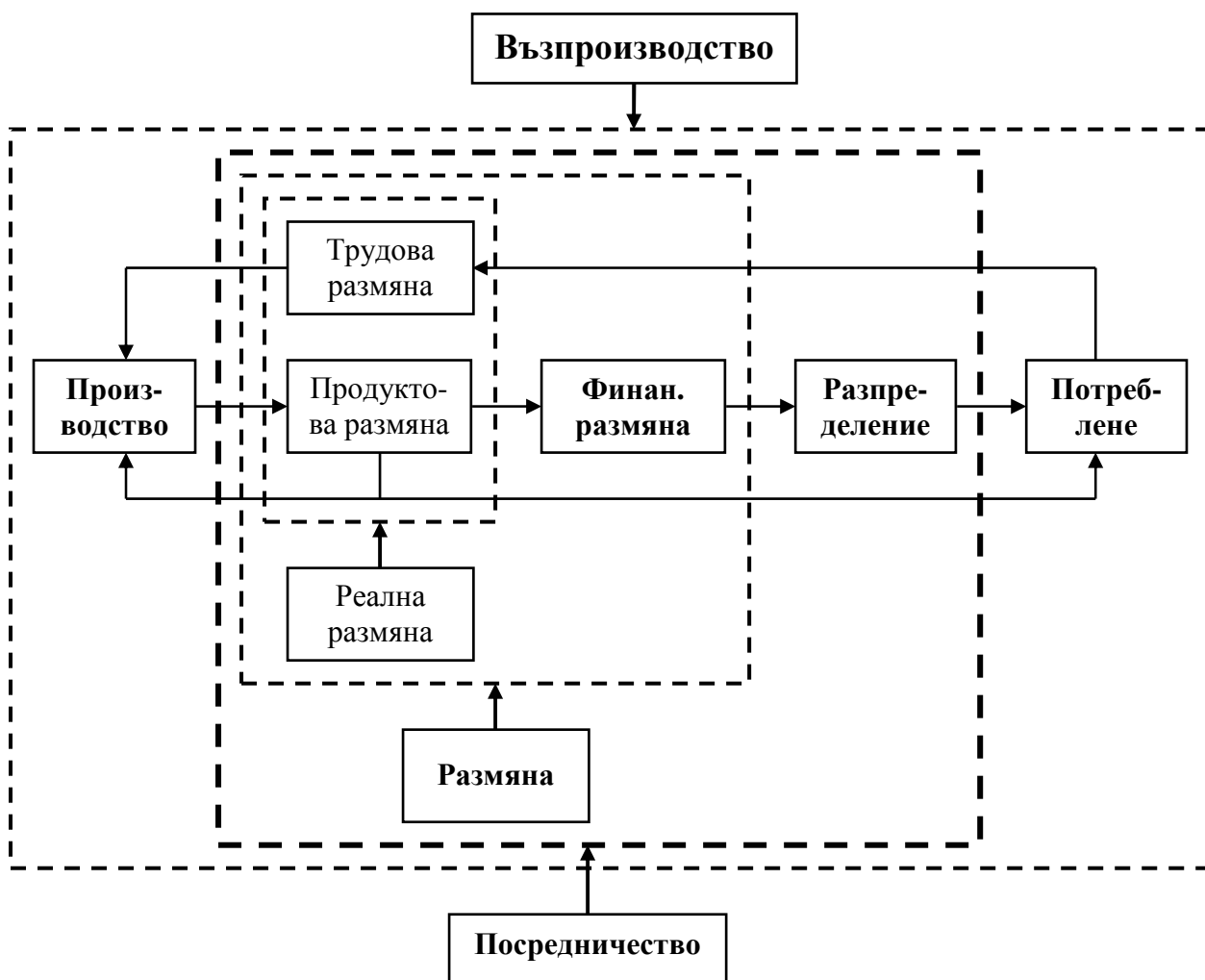
(1) обединение (вж. икономическо обединение и икономическо сечение) на (а) **пазарно посредничество** [същото като **размяна** (в т.ч. **реална размяна**, към която си числят продуктовата размяна и трудовата размяна) и **финансова размяна**], като **непроизводствен бизнес**, като **пазарно следпроизводство**, като **пазарно предипотребление** и като **пазарен бизнес**] и (б) **непотребителна алокация**, която, от своя страна е обединение на **финансова размяна** и **разпределение**;

(2) обединение на (а) **реална размяна** (същото като **субстанциална размяна** и като **нефинансова размяна**), (б) **финансова размяна** (същото като **финансово посредничество**, като **финансова алокация**, като **финансов бизнес**, като **финансово предипотребление** и като **финансово следпроизводство**, както и като сечение на **бизнес** и **алокация** и като сечение на **размяна** и **непотребителна алокация**) и (в) **разпределение** (същото като **разпределително посредничес-**

тво, като *разпределителна алокация*, като *разпределително предипотребление* и като *разпределително следпроизводство*, както и същото като сечение на *непотребителна алокация* и *нефинансова алокация*, като сечение на *посредничество* и *нефинансова алокация* и като сечение на *предипотребление* и *нефинансова алокация*);

(3) обединение на (а) *финансово посредничество* (което е *финансовата размяна*) и (б) *нефинансово посредничество* (което, от своя страна, е обединение на *размяна* и *разпределение*);

(4) сечение на (а) *следпроизводство* и (б) *предипотребление*, тъй като следпроизводството е обединение на *посредничество* и *потребление*, а предипотреблението е обединение на *производство* и *посредничество* {където, от своя страна: (а) производството **едновременно** е (α) *производствен бизнес*, (β) *непосредническо предипотребление*, (γ) *непазарен бизнес*, (δ) *производствено предипотребление* и (ε) *едновременно* е [1] сечение на *стопанисване* и *предипотребление*, [2] сечение на *стопанисване* и *бизнес*, [3] сечение на *стопанисване* и *нефинансов бизнес*, където стопанисването е обединение на *производство* и *потребление*; (б) потреблението **едновременно** е (α) *потребителна алокация* (същото като *непосредническа алокация*), (β) *непосредническо следпроизводство*, (γ) *продуктова алокация*, (δ) *потребително следпроизводство* и (ε) *едновременно* е [1] сечение на *стопанисване* и *следпроизводство*; [2] сечение на *стопанисване* и *алокация* [3] сечение на *стопанисване* и *нефинансова алокация*}.

Фиг. 1. Посредничество в общия му случай (включва размяна, финансова размяна и разпределение)

ПОСРЕДНИЧЕСТВО (intermediation) (кд) – във:

икономическо посредничество;

неалокативно икономическо посредничество (същото като реална икономическа размяна);

неалокативно посредничество (същото като реална размяна);

непазарно посредничество (същото като разпределение);

непазарно икономическо посредничество (същото като икономическо разпределение);

нестоково икономическо посредничество (същото като непотребителна икономическа алокация);

нестоково посредничество (същото като непотребителна алокация);

нефинансово икономическо посредничество;

нефинансово посредничество;
пазарно посредничество (същото като *размяна*);
пазарно икономическо посредничество (същото като *икономическа размяна*);
посредничество;
разпределително посредничество (същото като *разпределение*);
разпределително икономическо посредничество (същото като *икономическо разпределение*);
финансово икономическо посредничество (същото като *финансова размяна*);
финансово посредничество (същото като *финансова размяна*).

ПОСРЕДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОТИВОРЕЧИЕ* (indirect /mediate/ economic contradiction) – логическо *икономическо противоречие*, което не е формулирано в явна форма, но може неправомерно да се съдържа в *икономически умозаклучения* и в *икономически доказателства*. Посредствени икономически противоречия може да има в такива случаи когато: (1) от две противоречиви икономически положения се прави един икономически извод; (2) се правят два противоречиви икономически извода от едно и също икономическо положение; (3) икономическият извод противоречи на изходното икономическо положение.

ПОСТИГАНЕ (/attaining/ way) (**кд**) – **във:**

начин на ексоикокореномическо постигане (вж. *икокореномически ексосупсенс*);

начин на ексоикономическо постигане (вж. *икономически ексосупсенс*);

начин на ексоикореномическо постигане (вж. *икореномически ексосупсенс*);

начин на ексоикотехномическо постигане (вж. *икотехномически ексосупсенс*);

начин на ексоикоуниреномическо постигане (вж. *икоуниреномически ексосупсенс*);

начин на иkokореномическо постигане (вж. *икокореномически супсенс*);

начин на икономическо постигане (вж. *икономически супсенс*);

начин на икореномическо постигане (вж. *икореномически супсенс*);

начин на икотехномическо постигане (вж. *икотехномически супсенс*);

начин на икоуниреномическо постигане (вж. *икоуниреномически суп-сенси*).

ПОСТИНДЕКСИРАНЕ (postindexation) (в макр.), **индексиране на доходите** (в макр.), – самостоятелно [без съпътстваща антиинфлационна *парична политика* (в макр.)] индексиране (съответстващо увеличаване) на работните заплати с цел отстраняване на негативните последици от минала *инфлация* (в макр.).

ПОСТОЯНЕН АЛТЕРНАТИВЕН РАЗХОД* (constant opportunity cost) (в микр.), **постоянен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)**, (*) – *алтернативен разход (в микр.)*, определен при *линейна граница на съзидателните възможности (в микр.)* [при *линейна граница на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.)*] с постоянен отрицателен наклон към координатните оси. Тогава с противоположната промяна на обемите на създаваните *икономически ингредиенти* алтернативният разход остава непроменен, т.е. налице е *постоянна пределна норма на еквивалентната ингредиентна трансформация (в микр.)*. При нея *средният алтернативен разход (в микр.)* и *пределният алтернативен разход (в микр.)* са винаги равни помежду си. Разновидности на постоянния алтернативен разход са *постоянният продуктово-алтернативен разход (в микр.)*, *постоянният ползностно-алтернативен разход (в микр.)*, *постоянният факторово-алтернативен разход (в микр.)* и т.н.

ПОСТОЯНЕН АЛТЕРНАТИВЕН РАЗХОД* (constant opportunity cost) (в межд.) – *алтернативен разход (в межд.)*, определени по *праволинейна граница на производствените възможности (в межд.)* с постоянен отрицателен наклон към координатните оси. Той е основно понятие в класическата *теория за сравнителните предимства (в межд.)*.

ПОСТОЯНЕН АЛТЕРНАТИВЕН РАЗХОД (constant opportunity cost) (**ки**) – **ВЪВ:**

- постоянен алтернативен разход (в микр.);*
- постоянен алтернативен разход (в межд.);*
- постоянен ползностно-алтернативен разход (в микр.);*
- постоянен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.) (същото като постоянен алтернативен разход (в микр.);*
- постоянен продуктово-алтернативен разход (в микр.);*
- постоянен факторно-алтернативен разход (в микр.).*

ПОСТОЯНЕН БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (constant gross domestic product) (**ки**) – във:

крива на постоянната равновесна маса на местните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.);

крива на постоянната равновесна маса на чуждестранните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.);

крива на постоянната реална равновесна парична маса при постоянен реален равновесен брутен вътрешен продукт (в межд.);

функция на кривата на постоянната равновесна маса на местните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.);

функция на кривата на постоянната равновесна маса на чуждестранните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.).

ПОСТОЯНЕН ВХОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (constant input economic ingredient) – вж. *постоянен икономически ингредиент*.

ПОСТОЯНЕН ДОХОД (permanent income) (**ки**) – във:

мярка на Фридман, М., за реалното значение на постоянния доход (в макр.);

хипотеза на Фридман, М., за постоянния доход (в макр.).

ПОСТОЯНЕН ИЗХОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (constant output economic ingredient) – вж. *постоянен икономически ингредиент*.

ПОСТОЯНЕН ЕКСТЕНЗИВНОСТЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДЕР КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant extensitil coefficient of economic ingreder elasticity to the economic ingredor) – вж. *хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност, хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори, хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност*.

ПОСТОЯНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (constant economic ingredient) (*) – *икономически ингредиент на дадена ингредиентна икономическата система (входен или изходен), който остава постоянна икономическа величина при противоположно (помежду им) изменение на противостоящи му*

променливи икономически инградиенти (съответно изходни или входни) (вж. *противостоящ икономически ингредиент*). Той може да бъде или (1) **постоянен входен икономически ингредиент*** (constant input economic ingredient) – тогава негов противостоящ ингредиент е **променливият изходен икономически ингредиент*** (вж. *променлив икономически ингредиент*), или (2) **постоянен изходен икономически ингредиент*** (constant output economic ingredient) – тогава негов противостоящ ингредиент е **променливият входен икономически ингредиент*** (*също*). Използва се при построяването и анализа на *икономическата изокванта*.

ПОСТОЯНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (constant economic ingredient) (**ки**) – във:

постоянен входен икономически ингредиент (вж. *постоянен икономически ингредиент*);

постоянен изходен икономически ингредиент (вж. *постоянен икономически ингредиент*);

постоянен икономически ингредиент.

ПОСТОЯНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (constant economic factor) (**ки**) – във:

постоянни производствени икономически фактори (в микр.).

ПОСТОЯНЕН ИНГРЕДИЕНТНО-АЛТЕРНАТИВЕН РАЗХОД* (constant ingrediently-opportunity cost) (в микр.) – същото като *постоянен алтернативен разход (в микр.).*

ПОСТОЯНЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДЕР КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant coefficient of economic ingreder elasticity to the economic ingredor) – вж. *степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност.*

ПОСТОЯНЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ПРОДУКТОВОТО ТЪРСЕНЕ КЪМ ЦЕНАТА (constant coefficient of product demand elasticity to price) (в микр.) – положение, при което коефициентът на *ценовата еластичност на продуктово то търсене (в микр.)* при постоянни други условия не се променя с промяната на обема на *продуктово то търсене (в микр.).*

ПОСТОЯНЕН НАПЪЛНО-НЕИНТЕНЗИВНОСТЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДЕР КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant fully-unextensitil coefficient of economic ingreder elasticity to the economic ingredor) – вж. *нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност; нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори, степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори.*

ПОСТОЯНЕН НАПЪЛНО-НЕХОМОГЕННОСТЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДЕР КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant fully-heterogeneitic coefficient of economic ingreder elasticity to the economic ingredor) – вж. *нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност; нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори, степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори.*

ПОСТОЯНЕН НЕЕКСТЕНЗИВНОСТЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДЕР КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant unextensitil coefficient of economic ingreder elasticity to the economic ingredor) – вж. *нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност, нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност.*

ПОСТОЯНЕН НЕПЪЛЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДЕР КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant partial coefficient of economic ingreder elasticity to the economic ingredor) – вж. *степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори, степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.*

ПОСТОЯНЕН НЕХОМОГЕННОСТЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДЕР КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant heterogeneous coefficient of economic ingreder elasticity to the economic ingreder) – вж. *нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност, нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност.*

ПОСТОЯНЕН ПОЛЕЗНОСТНО-АЛТЕРНАТИВЕН РАЗХОД* (constant utility-opportunity cost) (в микр.) (*) – *ползностно-алтернативен разход (в микр.), определен при линеен сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.) [при линеен сегмент от границата на ползностно-потребителните възможности (в микр.)] с постоянен отрицателен наклон към координатните оси. Тогава с противоположната промяна на обемите на индуцираните общи икономически ползности ползностно-алтернативният разход остава непроменен, т.е. налице е постоянна пределна норма на еквивалентната ползностна трансформация (в микр.) [на постоянна пределна норма на продуктово-еквивалентната ползностна трансформация (в микр.)]. При нея средният ползностно-алтернативен разход (в микр.) и пределният ползностно-алтернативен разход (в микр.) са винаги равни помежду си.*

ПОСТОЯНЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (fixed consumption cost) (**ки**) – **ВЪВ:**

*индивидуален ползностен общ постоянен потребителен разход (в микр.);
ползностен общ постоянен потребителен разход (в микр.);
ползностен постоянен потребителен разход (в микр.).*

ПОСТОЯНЕН ПРИРАСТ НА ПАРИЧНАТА МАСА (constant-money-growth-rate) (в макр.) (**ки**) – **ВЪВ:**

правило за постоянния прираст на паричната маса (в макр.).

ПОСТОЯНЕН ПРОДУКТОВ ПРЕДЕЛЕН ПРОИЗВОДСТВЕН РАЗХОД (constant product marginal production cost) (**ки**) – **ВЪВ:**

закон за постоянния продуктов пределен производствен разход (в микр.).

ПОСТОЯНЕН ПРОДУКТОВО-АЛТЕРНАТИВЕН РАЗХОД* (constant productly-opportunity cost) (в микр.) (*) – *продуктово-алтернативен разход (в*

микро.), определен при линейна граница на производствените възможности (в микро.) [при линейна граница на продуктово-производствените възможности (в микро.)] с постоянен отрицателен наклон към координатните оси. Тогава с противоположната промяна на обемите на създаваните икономически продукти продуктово-алтернативният разход остава непроменен, т.е. налице е постоянна пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микро.) [на постоянна пределна норма на факторно-еквивалентната продуктова трансформация (в микро.)]. При нея средният продуктово-алтернативен разход (в микро.) и пределният продуктово-алтернативен разход (в микро.) са винаги равни помежду си.

ПОСТОЯНЕН ПРОИЗВОДСТВЕН РАЗХОД (fixed production cost) (в микро.) – същото като *продуктов постоянен производствен разход (в микро.)*.

ПОСТОЯНЕН ПРОИЗВОДСТВЕН РАЗХОД (fixed production cost) (**ки**) – **ВЪВ:**

*общ постоянен производствен разход (в микро.) (същото като **продуктов общ постоянен производствен разход (в микро.)**);*

*постоянен производствен разход (същото като **продуктов постоянен производствен разход (в микро.)**);*

продуктов общ постоянен производствен разход (в микро.);

продуктов среден постоянен производствен разход (в микро.);

*среден постоянен производствен разход (в микро.) (същото като **продуктов среден постоянен производствен разход (в микро.)**);*

*фирмен **продуктов общ постоянен производствен разход (в микро.)**;*

*фирмен **продуктов постоянен производствен разход (в микро.)**;*

*фирмен **продуктов среден постоянен производствен разход (в микро.)**.*

ПОСТОЯНЕН РАЗХОД (constant cost) (**ки**) – **ВЪВ:**

*общ постоянен производствен разход (в микро.) (същото като **продуктов общ постоянен производствен разход (в микро.)**);*

*постоянен ингредиентно-алтернативен разход (в микро.) (същото като **постоянен алтернативен разход (в микро.)**);*

постоянен алтернативен разход (в микро.);

постоянен полезно-алтернативен разход (в микро.);

постоянен продуктово-алтернативен разход (в микро.);

*постоянен производствен разход (същото като **продуктов постоянен производствен разход (в микро.)**);*

постоянен факторно-алтернативен разход (в микр.);
продуктов общ постоянен производствен разход (в микр.);
продуктов среден постоянен производствен разход (в микр.);
среден постоянен производствен разход (в микр.) (същото като продуктов
среден постоянен производствен разход (в микр.));
фирмен продуктов общ постоянен производствен разход (в микр.);
фирмен продуктов постоянен производствен разход (в микр.);
фирмен продуктов среден постоянен производствен разход (в микр.).

ПОСТОЯНЕН РЕАЛЕН БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (constant real gross domestic product) (**ки**) – във:

крива на постоянната равновесна маса на местните ценни книги при
постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.);
крива на постоянната равновесна маса на чуждестранните ценни книги
при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.);
крива на постоянната реална равновесна парична маса при постоянен
реален равновесен брутен вътрешен продукт (в межд.);
функция на кривата на постоянната равновесна маса на местните ценни
книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.);
функция на кривата на постоянната равновесна маса на чуждестранни-
те ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.).

ПОСТОЯНЕН РЕАЛЕН РАВНОВЕСЕН БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (constant real equiaxial gross domestic product) (**ки**) – във:

крива на постоянната реална равновесна парична маса при постоянен
реален равновесен брутен вътрешен продукт (в межд.).

ПОСТОЯНЕН РЕАЛЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ ПРИ ОТНОСИТЕЛЕН КОМПЛЕКСЕН ПАРИТЕТ (constant real interest rate in relative integrated parity) (**ки**) – във:

права на постоянния реален лихвен процент при относителен комплексен
паритет (в межд.).

ПОСТОЯНЕН ФАКТОРНО-АЛТЕРНАТИВЕН РАЗХОД* (constant factor-opportunity cost) (в микр.) (*) – *факторно-алтернативен разход (в микр.), оп-*
ределен при линеен сегмент от границата на творческите възможности (в
микр.) [при линеен сегмент от границата на факторно-творческите въз-
можности (в микр.)] с постоянен отрицателен наклон към координатните оси.

Тогава с противоположната промяна на обемите на създадените *производствени икономически фактори* факторно-алтернативният разход остава непроменен, т.е. налице е *постоянна пределна норма на еквивалентната факторна трансформация (в микр.)* [на *постоянна пределна норма на полезностно-еквивалентната факторна трансформация (в микр.)*]. При нея *средният факторно-алтернативен разход (в микр.)* и *предельният факторно-алтернативен разход (в микр.)* са винаги равни помежду си.

ПОСТОЯНЕН ХОМОГЕННОСТЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДЕР КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant homogeneitic coefficient of economic ingreder elasticity to the economic ingreder) – вж. *хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност, хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори, хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност.*

ПОСТОЯНЕН ЧАСТИЧНО-НЕЕКСТЕНЗИВНОСТЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДЕР КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant fully-unextensital coefficient of economic ingreder elasticity to the economic ingreder) – вж. *нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност, нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори, нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.*

ПОСТОЯНЕН ЧАСТИЧНО-НЕХОМОГЕННОСТЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ЕЛАСТИЧНОСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДЕР КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant partially-heterogeneitic coefficient of economic ingreder elasticity to the economic ingreder) – вж. *нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност, нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори, нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.*

тна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.

ПОСТОЯННА АГРЕГАТНА ОБЩА ПЕЧАЛБА НА ФИРМАТА (firm constant aggregate total profit) (**ки**) – във:

крива на постоянната агрегатна обща печалба на фирмата (в микр.).

ПОСТОЯННА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ (constant returns) (**ки**) – във:

постоянна възвръщаемост на капитала (в микр.);

постоянна възвръщаемост на мащаба на производството (в микр.);

постоянна възвръщаемост на труда (в микр.);

постоянна възвръщаемост на физическия производствен икономически фактор (в микр.);

постоянна полезностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.).

ПОСТОЯННА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА МАЩАБА НА ПРОИЗВОДСТВОТО (constant returns to production scale) (в микр.) – положение, при което при постоянни други условия нарастването на обема на производството [на *общия продукт (в микр.)*] на фирмата предизвиква равномерно нарастване на *продуктовия общ производствен разход*. Сравни с **постоянна продуктивност от мащаба на производството** (вж. *продуктивност от мащаба на производството*).

ПОСТОЯННА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА КАПИТАЛА (constant capital returns) (в микр.) – не много точно означение на понятието за *постоянна се възвръщаемост на физическия производствен икономически фактор (в микр.)*; положение, при което степента на нарастването на *общия продукт на капитала (в микр.)* (на капитала като *производствен икономически фактор*) (при постоянни други *производствени икономически фактори*, в т.ч. и при постоянен *трудов производствен икономически фактор*) е равна от степента на нарастването на обема на капитала. Това положение съответствува на инфлексна точка в *кривата на общия продукт на капитала (в микр.)*. При нея продуктивната производителност на капитала е постоянна, като *кривата на пределния продукт на капитала (в микр.)* има нулев наклон.

ПОСТОЯННА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА ТРУДА (constant labour returns) (в микр.) – положение, при което степента на нарастването на *общия продукт на*

труда (в микр.) (на трудовия производствен икономически фактор) (при постоянни други производствени икономически фактори, в т.ч. и при постоянен физически производствен икономически фактор) е равна на степента на нарастването на обема на труда. Това положение съответствува на инфлексна точка в кривата на общия продукт на труда (в микр.). При нея продуктивната производителност на трудовия икономически фактор (в микр.) не се променя, като кривата на пределния продукт на труда (в микр.) има нулев наклон.

ПОСТОЯННА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА ФИЗИЧЕСКИЯ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (constant returns of the physical production economic factor) (в микр.) (*) – положение, при което степента на нарастването на *общия продукт на физическия производствен икономически фактор* (при постоянни други производствени икономически фактори, в т.ч. и при постоянен *трудов производствен икономически фактор*) е равна на степента на нарастването на обема на физическия фактор. При нея продуктивната производителност на физическия производствен икономически фактор е постоянна, като кривата на неговия пределен продукт има нулев наклон. Това положение съответствува на единствената инфлексна точка в тази крива.

ПОСТОЯННА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (constant dynamic economic system) – същото като *стационарна динамична икономическа система*.

ПОСТОЯННА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (constant dynamic economic system) (**ки**) – във:

структурно-постоянна динамична икономическа система;

постоянна динамична икономическа система (същото като стационарна динамична икономическа система).

ПОСТОЯННА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА РЕСУРСИТЕ (constant elasticity of input-resources substitution) (**ки**) – във:

производствена икономическа функция с постоянна еластичност на заместването на ресурсите.

ПОСТОЯННА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА ФАКТОРИТЕ (constant elasticity of input-factors substitution) (**ки**) – във:

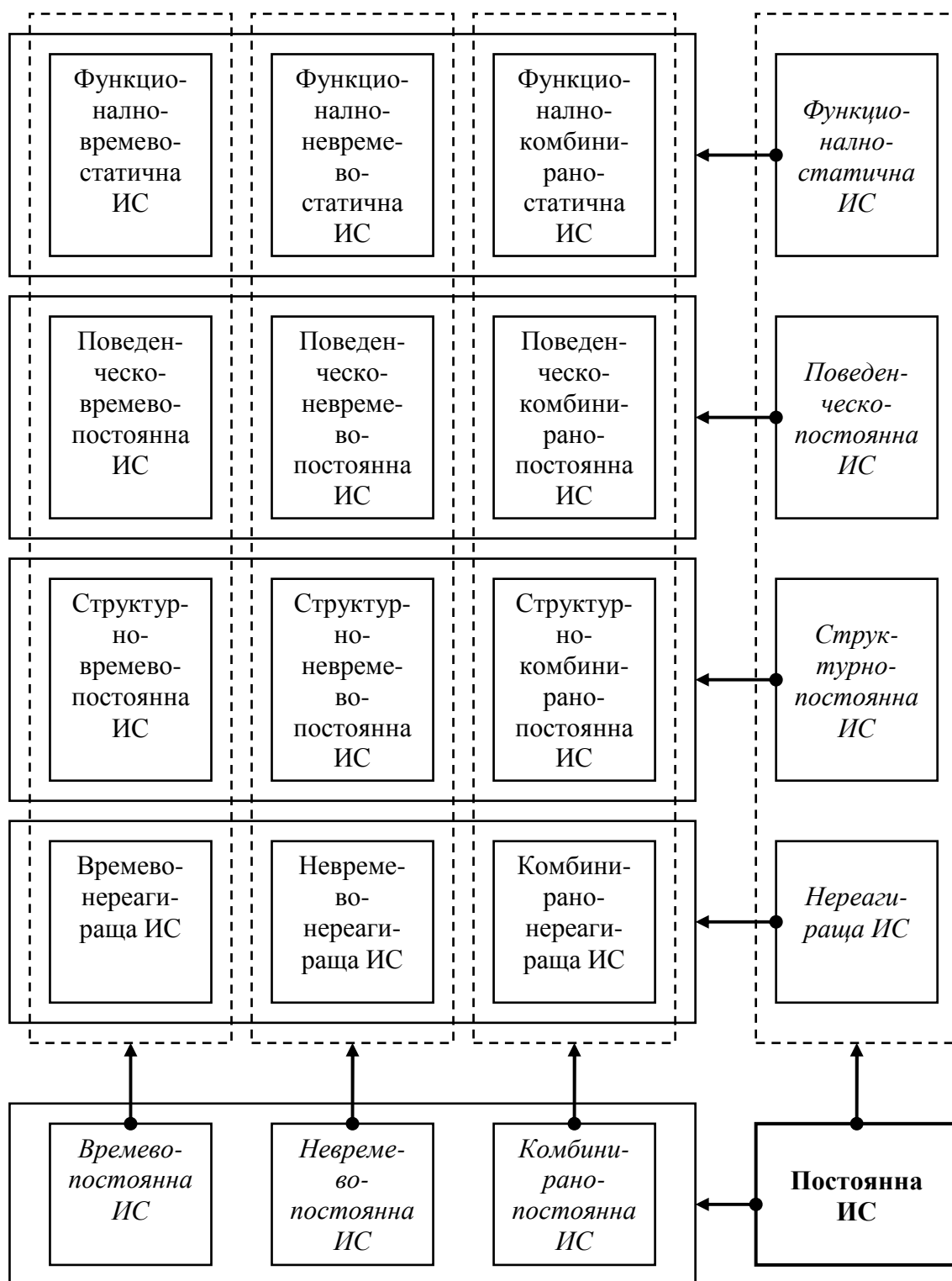
собствено-производствена икономическа функция с постоянна еластичност на заместването на факторите.

ПОСТОЯННА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ПРОДУКТОВОТО ТЪРСЕНЕ КЪМ ЦЕНАТА (constant product demand elasticity to price) (в микр.) – *ценова еластичност на продуктовото търсене (в микр.)*, коефициентът на която при постоянни други условия е постоянна величина при промяната на обема на *продуктовото търсене (в микр.)*.

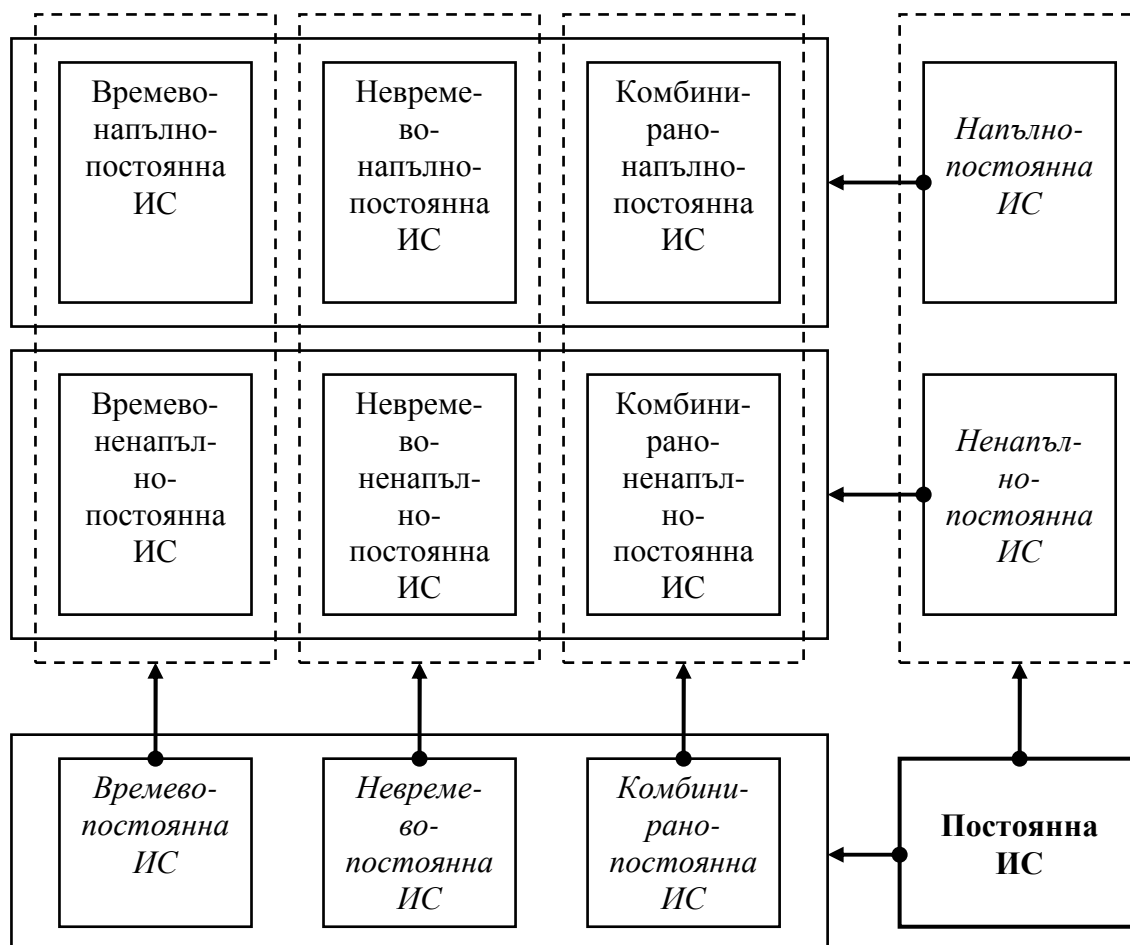
ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (constant economic system) (*) – общо понятие за *икономическа система*, която притежава свойството (респ. способността) да не променя свои характеристики и атрибути (отделни, част от тях или всички). По-важните от тях са свързани: (1) с *икономическата функционалност* (с *функционалността на икономическата система*), т.е. със свойството (респ. със способността) на икономическата система да функционира по определен начин, представен от нейния *икономически оператор* (или от някаква съвкупност от икономически оператори, формиращи този оператор) – тогава постоянната икономическа система е *функционално-статична икономическа система*; (2) с *икономическата бихевиористичност* (с *бихевиористичността на икономическата система*), т.е. със свойството (респ. със способността) на икономическата система да реализира икономическо поведение по определен начин – тогава постоянната икономическа система е *поведенческо-постоянна икономическа система* (*нефункционалираща икономическа система*); (3) с *икономическата структурност* (с *структурността на икономическата система*), т.е. със свойството (респ. със способността) на икономическата система да притежава и да реализира (както и да запазва или да променя) *икономическата структура* по определен начин – тогава постоянната икономическа система е *структурно-постоянна икономическа система*; (4) с *икономическата реагируемост* (*реагируемостта на икономическата система*), т.е. със свойството (с със способността) на икономическата система да реагира на оказваните върху нея въздействия – тогава постоянната икономическа система е *нерагираща икономическа система*. От това следва, че постоянната икономическа система има четири основни разновидности: функционално-статичната икономическа система, поведенческо-постоянна икономическа система (*нефункционалиращата икономическа система*), структурно-постоянна икономическа система и нерагиращата икономическа система (фиг. 1) (навсякъде във фигурите изразък “икономическа система” е означен с ИС). Когато постоянната икономическа система е едновременно функционално-статична, поведенческо-постоянна, структурно-постоянна и нерагираща икономическа система, тя е *напълно-постоянна икономическа система*. В противния случай

— тя е *ненапълно-постоянна икономическа система* (тогава тя е или само функционално-статична, или само поведенческо-постоянна, или само структурно-постоянна, или само нереагираща, или само функционално-статична и поведенческо-постоянна и т.н.) (фиг. 2).

Според вида на независимата реална променлива (времева, невремева или комбинирана от времева и невремева), към която едновременно са ситуирани свойствата на икономическата система (икономическата функционалност, икономическата бихевиористичност, икономическата структурност и икономическата реагируемост), се разграничават три разновидности на постоянната икономическа система: (1) *времево-постоянна икономическа система* (система, която е постоянна по отношение на времето); (2) *невремево-постоянна икономическа система* (система, която е постоянна по отношение на невремева независима реална променлива); (3) *комбинирано-постоянна икономическа система* (система, която е постоянна съвместно по отношение на времевата и на невремеви независими реални променливи) (фиг. 1). Когато свойствата на постоянната икономическа система са ситуирани към цялата съвкупност от независими реални променливи (времевата и всички невремеви), по отношение на които тя може да реализира своята постоянност, е налице *цялостно-постоянна икономическа система*, а когато ти са ситуирани към част от цялата съвкупност от независими реални променливи, по отношение на които системата може да реализира своята постоянност (само времевата, само невремевите или само времевата и част от невремевите), е налице *частично-постоянна икономическа система* (фиг. 3). Ако не е посочено друго, под постоянна икономическа система се подразбира времево-постоянна икономическа система. Фиг. 4 допълва останалите фигури.

Фиг. 1. Разновидности на постоянната икономическа система

Фиг. 2. Напълно-постоянна и ненапълно-постоянна икономическа система

От своя страна функционално-статичната, поведенческо-постоянната, структурно-постоянната, нереагиращата, напълно-постоянната и частично-постоянната икономическа система имат следните разновидности:

(1) Разновидности на функционално-статичната икономическа система са *функционално-времево-статичната икономическа система, функционално-невремево-статичната икономическа система, функционално-комбинирано-статичната икономическа система, функционално-цялостно-статичната икономическа система и функционално-частично-статичната икономическа система.*

(2) Разновидности на поведенческо-постоянната икономическа система (на нефункциониращата икономическа система) са *поведенческо-времево-постоянната икономическа система (времево-нефункциониращата икономическа система), поведенческо-невремево-постоянната икономическа система (невремево-нефункциониращата икономическа система), поведенческо-комбинирано-постоянната икономическа система (комбинирано-*

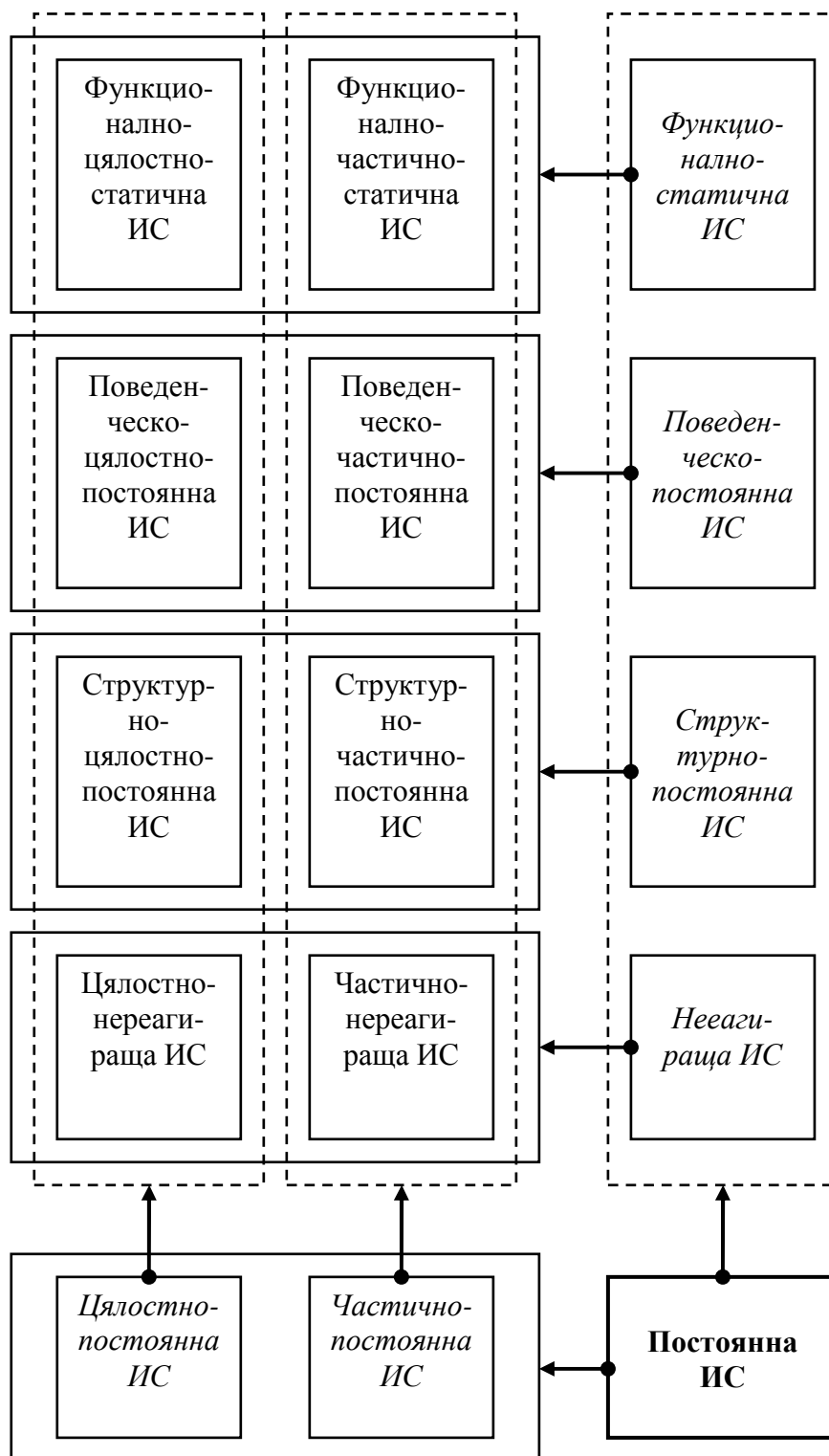
нефункциониращата икономическа система), поведенческо-цялостно-постоянната икономическа система (цялостно-нефункциониращата икономическа система) и поведенческо-частично-постоянната икономическа система (частично-нефункциониращата икономическа система).

(3) Разновидности на структурно-постоянната икономическа система са структурно-времево-постоянната икономическа система, структурно-невремево-постоянната икономическа система, структурно-комбинирано-постоянната икономическа система, структурно-цялостно-постоянната икономическа система и структурно-частично-постоянната икономическа система.

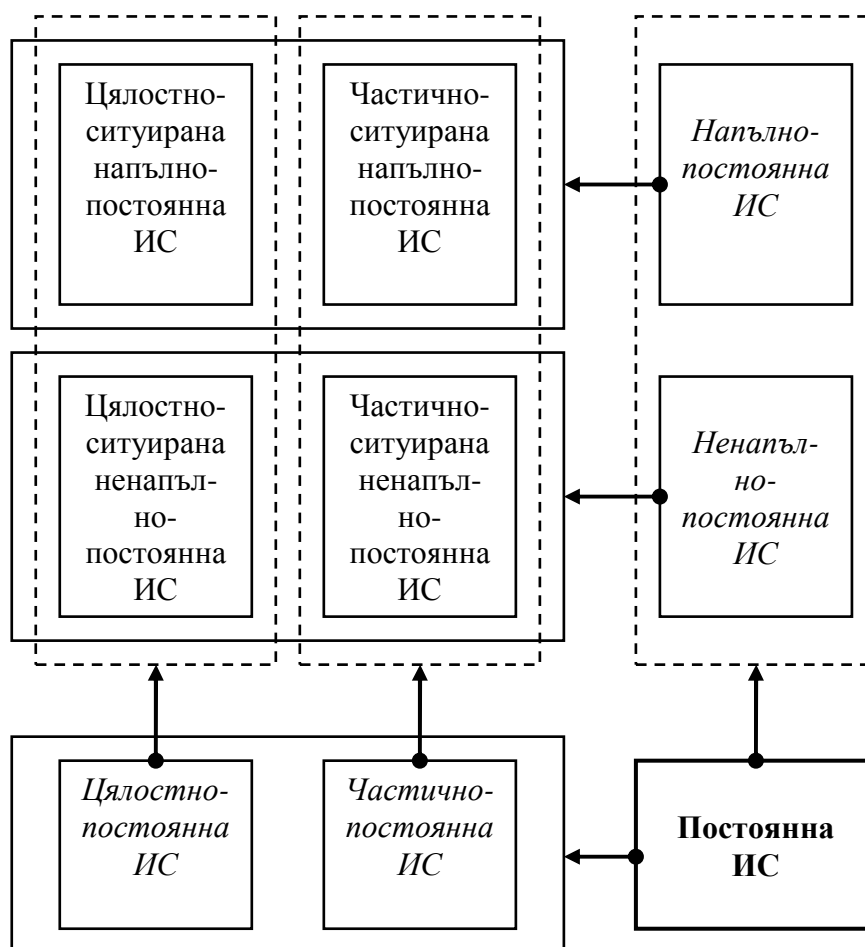
(4) Разновидности на нереагиращата икономическа система са времево-нереагиращата икономическа система, невремево-нереагиращата икономическа система, комбинирано-нереагиращата икономическа система, цялостно-нереагиращата икономическа система и частично-нереагиращата икономическа система.

(5) Разновидности на напълно-постоянната икономическа система са времево-напълно-постоянната икономическа система, невремево-напълно-постоянната икономическа система, комбинирано-напълно-постоянната икономическа система, цялостно-ситуираната напълно-постоянна икономическа система и частично-ситуираната напълно-постоянна икономическа система.

(6) Разновидности на ненапълно-постоянната икономическа система са времево-ненапълно-постоянната икономическа система, невремево-ненапълно-постоянната икономическа система, комбинирано-ненапълно-постоянната икономическа система, цялостно-ситуираната ненапълно-постоянна икономическа система и частично-ситуираната ненапълно-постоянна икономическа система.

Фиг. 3. Цялостно-постоянна и частично-постоянна икономическа система

Фиг. 4. Цялостно-постоянна, частично-постоянна, напълно-постоянна и ненапълно-постоянна икономическа система

Също от своя страна времево-постоянната, невремево-постоянната, комбинирано-променливата, цялостно-постоянната и частично-постоянната икономическа система имат следните разновидности:

(1) Разновидности на времево-постоянната икономическа система са функционално-времево-статичната икономическа система, поведенческо-времево-постоянната икономическа система (времево-нефункциониращата икономическа система), структурно-времево-постоянната икономическа система, времево-нереагиращата икономическа система, времево-напълно-постоянната икономическа система и времево-ненапълно-постоянната икономическа система.

(2) Разновидности на невремево-постоянната икономическа система са функционално-невремево-статичната икономическа система, поведенческо-невремево-постоянната икономическа система (невремево-нефункциониращата икономическа система), структурно-невремево-

постоянната икономическа система, невремево-нереагиращата икономическа система, невремево-напълно-постоянната икономическа система и невремево-ненапълно-постоянната икономическа система.

(3) Разновидности на комбинирано-постоянната икономическа система са функционално-комбинирано-статичната икономическа система, поведенческо-комбинирано-постоянната икономическа система (комбинирано-нефункционалната икономическа система), структурно-комбинирано-постоянната икономическа система, комбинирано-нереагиращата икономическа система, комбинирано-напълно-постоянната икономическа система и комбинирано-ненапълно-постоянната икономическа система.

(4) Разновидности на цялостно-постоянната икономическа система са функционално-цялостно-статичната икономическа система, поведенческо-цялостно-постоянната икономическа система (цялостно-нефункционалната икономическа система), структурно-цялостно-постоянната икономическа система, цялостно-нереагиращата икономическа система, цялостно-ситуираната напълно-постоянна икономическа система и цялостно-ситуираната ненапълно-постоянна икономическа система.

(5) Разновидности на частично-постоянната икономическа система са функционално-частично-статичната икономическа система, поведенческо-частично-постоянната икономическа система (частично-нефункционалната икономическа система), структурно-частично-постоянната икономическа система, частично-нереагиращата икономическа система, частично-ситуираната напълно-постоянна икономическа система и частично-ситуираната ненапълно-постоянна икономическа система.

ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (constant economic system)

(ки) – във:

времево-напълно-постоянна икономическа система;
времево-ненапълно-постоянна икономическа система;
времево-постоянна икономическа система;
комбинирано-напълно-постоянна икономическа система;
комбинирано-ненапълно-постоянна икономическа система;
комбинирано-постоянна икономическа система;
напълно-постоянна икономическа система;
невремево-напълно-постоянна икономическа система;
невремево-ненапълно-постоянна икономическа система;
невремево-постоянна икономическа система;

ненапълно-постоянна икономическа система;
поведенческо-времево-постоянна икономическа система (същото като времево-нефункционираща икономическа система);
поведенческо-комбинирано-постоянна икономическа система (същото като комбинирано-нефункциониращата икономическа система);
поведенческо-невремево-постоянна икономическа система (същото като невремево-нефункциониращата икономическа система);
поведенческо-постоянна икономическа система (нефункционираща икономическа система);
поведенческо-цялостно-постоянна икономическа система (същото като цялостно-нефункциониращата икономическа система);
поведенческо-частично-постоянна икономическа система (същото като частично-нефункциониращата икономическа система);
постоянна икономическа система;
структурно-времево-постоянна икономическа система;
структурно-комбинирано-постоянна икономическа система;
структурно-невремево-постоянна икономическа система;
структурно-постоянна икономическа система; ;
структурно-цялостно-постоянна икономическа система;
структурно-частично-постоянна икономическа система;
цялостно-постоянна икономическа система;
цялостно-ситуирана напълно-постоянна икономическа система;
цялостно-ситуирана ненапълно-постоянна икономическа система;
частично-постоянна икономическа система;
частично-ситуирана напълно-постоянна икономическа система;
частично-ситуираната ненапълно-постоянна икономическа система.

ПОСТОЯННА ИНТЕНЗИВНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (constant intensity of the production economic process) (ки) – във:

постоянна факторна интензивност на производствения икономически процес (вж. линия на икономическото производство).

ПОСТОЯННА НЕПЪЛНА ПРЕДЕЛНА ИНГРЕДЕРНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant partial marginal igrederial creativity of the economic ingredor) – вж. *степенна динамична ингредуентна*

икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.

ПОСТОЯННА НЕПЪЛНА СРЕДНА ИНГРЕДЕРНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant partial average igrederial creativity of the economic ingredor) – вж. *степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.*

ПОСТОЯННА НАПЪЛНО-НЕХОМОГЕННОСТНА ПРЕДЕЛНА ИНГРЕДЕРНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant fully-heterogeneous marginal igrederial creativity of the economic ingredor) – вж. *степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори.*

ПОСТОЯННА НАПЪЛНО-НЕХОМОГЕННОСТНА СРЕДНА ИНГРЕДЕРНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant fully-heterogeneous average igrederial creativity of the economic ingredor) – вж. *степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и без неидентифицирани фактори.*

ПОСТОЯННА НЕХОМОГЕННОСТНА ПРЕДЕЛНА ИНГРЕДЕРНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant heterogeneous marginal igrederial creativity of the economic ingredor) – вж. *нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност.*

ПОСТОЯННА НЕХОМОГЕННОСТНА СРЕДНА ИНГРЕДЕРНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant heterogeneous average igrederial creativity of the economic ingredor) – вж. *нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност.*

ПОСТОЯННА НОРМА НА ЕКВИВАЛЕНТНАТА ИНГРЕДИЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ (constant rate of equivalent ingredient transformation) (**ки**) – ВЪВ:

постоянна пределна норма на еквивалентната ингредиентна трансформация (в микр.).

ПОСТОЯННА НОРМА НА ЕКВИВАЛЕНТНАТА ПОЛЕЗНОСТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ (consant rate of equivalent utility transformation) (**ки**) – ВЪВ:

постоянна пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.).

ПОСТОЯННА НОРМА НА ЕКВИВАЛЕНТНАТА ПРОДУКТОВА ТРАНСФОРМАЦИЯ (consant rate of equivalent product transformation) (**ки**) – ВЪВ:

постоянна пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микр.).

ПОСТОЯННА НОРМА НА ЕКВИВАЛЕНТНАТА ФАКТОРНА ТРАНСФОРМАЦИЯ (consant rate of equivalent factor transformation) (**ки**) – ВЪВ:

постоянна пределна норма на еквивалентната факторна трансформация (в микр.).

ПОСТОЯННА НОРМА НА ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНАТА ФАКТОРНА ТРАНСФОРМАЦИЯ (consant rate of the utility-equivalent factor transformation) (**ки**) – ВЪВ:

постоянна пределна норма на полезностно-еквивалентната факторна трансформация (в микр.) (същото като постоянна пределна норма на еквивалентната факторна трансформация (в микр.)).

ПОСТОЯННА НОРМА НА ПРОДУКТОВО-ЕКВИВАЛЕНТНАТА ПОЛЕЗНОСТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ (consant rate of the product-equivalent utility transformation) (**ки**) – ВЪВ:

постоянна пределна норма на продуктово-еквивалентната полезностна трансформация (в микр.) (същото като постоянна пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)).

ПОСТОЯННА НОРМА НА ФАКТОРНО-ЕКВИВАЛЕНТНАТА ПРОДУКТОВА ТРАНСФОРМАЦИЯ (consant rate of the factor-equivalent product transformation) (**ки**) – ВЪВ:

постоянна пределна норма на факторно-еквивалентната продуктова трансформация (в микр.) (същото като постоянна пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)).

ПОСТОЯННА ОБЩА ПЕЧАЛБА (constant total profit) (**ки**) – във:

крива на постоянната обща печалба (в микр.) (същото като *изопрофита* (в микр.) и като *изопрофитна линия* (в микр.));

крива на постоянната обща печалба на монопола (в микр.) (същото като *изопрофита на монопола* (в микр.)).

ПОСТОЯННА ОБЩА ПЕЧАЛБА НА МОНОПОЛА (monopoly constant total profit) (**ки**) – във:

крива на постоянната обща печалба на монопола (в микр.) (същото като *изопрофита на монопола* (в микр.)).

ПОСТОЯННА ОБЩА СТОЙНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА] (fixed individual total value of the economic product) (**ки**)

– във:

постоянна обща стойност на производствения икономически продукт [индивидуална].

ПОСТОЯННА ОБЩА СТОЙНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛНА]* (fixed individual total value of the production economic product) – значение $FTV(I)(qr)$ на *общата стойност на производствения икономически продукт [индивидуална]* $TV(I)(qr)$, което тя има, когато индивидуалният производствен икономически продукт $qr = qr(I)$ е равен на нула, т.е. $FTV(I)(qr) = FTV(I)(0)$. Представлява постоянна част от $TV(I)(qr)$ при всяко значение на qr . **Точката на индивидуалната постоянна обща стойност на производствения икономически продукт*** (fixed individual total value of the production economic product point) $FTV(I)(qr)$ лежи върху ординатната ос. Изразява такава величина на производителските способности, които индивидът трябва да приложи и да изразходва, за да се подготви да произвежда (придобиване и натрупване на професионален опит, подготовка на работното място за труд, извършване на технологични операции за поддържане на производствената система дори когато няма никакъв производствен процес и т.н.).

ПОСТОЯННА ПЕЧАЛБА НА БЕРТРАН, Й. (Bertrand constant aggregate profit) (**ки**) – във:

крива на постоянната печалба на Бертран, Й. (в микр.) (същото като *ценова изопрофитна линия на олигопола* (в микр.)).

ПОСТОЯННА ПОЛЕЗНОСТНА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА МАЩАБА НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО* (constant utility returns to consumption scale) (в микр.) (*)

– положение, при което при постоянни други условия нарастването на обема на *общата икономическа полезност* на *икономическата единица* (в т.ч. и на индивида) в *икономическото потребление* предизвиква равномерно нарастване на *полезностния общ потребителен разход* (в микр.).

ПОСТОЯННА ПОТРЕБИТЕЛСКА СТРУКТУРА (constant consumption structure) (**ки**) – във:

линия на постоянната потребителска структура (в межд.).

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА ИНГРЕДЕРНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant marginal ingredient creativity of the economic ingredient) – вж. *степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност*.

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА НОРМА НА ЕКВИВАЛЕНТНАТА ИНГРЕДИЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ* (constant marginal rate of equivalent ingredient transformation) (в микр.) (*) – постоянна отрицателна величина на намалението на обема на създаването на даден вид *икономически ингредиент* (*производствен икономически фактор, икономически продукт, икономическа полезност* и т.н.), което в условията на пълно и ефективно използване на *икономическите ресурси* осигурява нарастване с една единица на създаването на друг вид ингредиент [вж. *пределна норма на еквивалентната ингредиентна трансформация* (в микр.)]. Тази величина остава постоянна с продължаващото нарастване на обема на производството на другия вид ингредиент. Изразява постоянния отрицателен наклон на *линейната граница на съзидателните възможности* (в микр.) [на *линейната граница на ингредиентно-съзидателните възможности* (в микр.)]. Разновидности на постоянната пределна норма на еквивалентната ингредиентна трансформация са *постоянната пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация* (в микр.) [постоянната пределна норма на факторно-еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)], *постоянната пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация* (в микр.) [постоянната пределна норма на продуктово-еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)], *постоянната пределна норма на еквивалентната факторова трансформация* (в микр.) [постоянната пределна норма на полезностно-еквивалентната факторова трансформация (в микр.)].

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА НОРМА НА ЕКВИВАЛЕНТНАТА ПОЛЕЗНОСТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ* (constant marginal rate of equivalent utility transformation) (в микр.), **постоянна пределна норма на продуктово-еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)**, (*) – постоянна отрицателна величина на намалението на индуцирането на даден вид *обща икономическа полезност* (на даден потребител), което в условията на пълно и ефективно потребление на *икономическите продукти* осигурява нарастване с една единица на индуцирането на друг вид продукт (на друг потребител) [вж. *пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)*]. Тази величина остава постоянна с продължаващото нарастване на общата полезност на другия потребител. Изразява постоянния отрицателен наклон на *линеен сегмент от граница на потребителните възможности (в микр.)* [на *линеен сегмент на границата на полезностно-потребителните възможности (в микр.)*].

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА НОРМА НА ЕКВИВАЛЕНТНАТА ПРОДУКТОВА ТРАНСФОРМАЦИЯ* (constant marginal rate of equivalent product transformation) (в микр.), **постоянна пределна норма на факторно-еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)**, (*) – постоянна отрицателна величина на намалението на обема на създаването на даден вид *икономически продукт*, което в условията на пълно и ефективно използване на *производствените икономически фактори* осигурява нарастване с една единица на създаването на друг вид продукт [вж. *пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)*]. Тази величина остава постоянна с продължаващото нарастване на обема на производството на другия вид продукт. Изразява постоянния отрицателен наклон на *линейната граница на производствените възможности (в микр.)* [на *линейната граница на продуктово-производствените възможности (в микр.)*].

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА НОРМА НА ЕКВИВАЛЕНТНАТА ФАКТОРНА ТРАНСФОРМАЦИЯ* (constant marginal rate of equivalent factor transformation) (в микр.), **постоянна пределна норма на полезностно-еквивалентната факторна трансформация (в микр.)**, (*) – постоянна отрицателна величина на намалението на създаването на даден вид *производствен икономически фактор*, което в условията на пълно и ефективно използване на *общата икономическа полезност* осигурява нарастване с една единица на създаването на друг вид производствен [вж. *пределна норма на еквивалентната*

факторна трансформация (в микр.)). Тази величина остава постоянна с продължаващото нарастване на производствения фактор от другия вид. Изразява постоянния отрицателен наклон на *линеен сегмент от границата на творческите възможности (в микр.)* [на *линеен сегмент на границата на факторно-творческите възможности (в микр.)*].

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА НОРМА НА ПОЛЕЗНОСТНО-ЕКВИВАЛЕНТНАТА ФАКТОРНА ТРАНСФОРМАЦИЯ* (consant marginal rate of the utility-equivalent factor transformation) (в микр.) (*) – същото като *постоянна пределна норма на еквивалентната факторна трансформация (в микр.)*.

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА НОРМА НА ПРОДУКТОВО-ЕКВИВАЛЕНТНАТА ПОЛЕЗНОСТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ* (consant marginal rate of the product-equivalent utility transformation) (в микр.) (*) – същото като *постоянна пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)*.

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА НОРМА НА ФАКТОРНО-ЕКВИВАЛЕНТНАТА ПРОДУКТОВА ТРАНСФОРМАЦИЯ* (consant marginal rate of the factor-equivalent product transformation) (в микр.) (*) – същото като *постоянна пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)*.

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА ПОЛЕЗНОСТ НА ДОХОДА (constant marginal utility of income) (в микр.) – положение, при което *пределната икономическа полезност* на дохода остава постоянна величина при промяна на дохода на потребителя, изразходван за закупуването на *икономически продукти*. Ако не е посочено друго, при постоянни други условия постоянната пределна полезност на дохода е равна на *постоянната пределна полезност на парите (в микр.)*.

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА ПОЛЕЗНОСТ НА ПАРИТЕ (constant marginal utility of money) (в микр.) – положение, при което *пределната икономическа полезност* на паричната единица остава постоянна величина при промяна на дохода на потребителя, на обема на неговото *продуктово търсене (в микр.)* или на равнището на *продуктовите цени*.

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА ПРОДУКТОВА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ (constant marginal product productivity of the production economic factors) (**ки**) – във:

закон за постоянната пределна продуктова производителност на производствените икономически фактори (в микр.) (вж. *закон за постоянния продукт в пределен производствен разход (в микр.)*).

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА СКЛОННОСТ КЪМ ПОТРЕБЛЕНИЕ (constant marginal propensity to consume) (в макр.) – *пределна склонност към потребление (в макр.)* (макроикономическа пределна склонност към потребление), която остава постоянна във времето, така че *функцията на потреблението (в макр.)* (макроикономическата функция на потреблението) е линейна.

ПОСТОЯННА ПРЕДЕЛНА СКЛОННОСТ КЪМ СПЕСТЯВАНЕ (constant marginal propensity to save) (в макр.) – *пределна склонност към спестяване (в макр.)* (макроикономическа пределна склонност към спестяване), която остава постоянна във времето, така че *функцията на спестяването (в макр.)* (макроикономическата функция на спестяването) е линейна.

ПОСТОЯННА ПРОДУКТИВНОСТ ОТ МАЩАБА НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ИНТЕНЗИОНИРАНЕ* (constant productivity by economic intensification) – вж. *продуктивност от мащаба на икономическото интензиониране*.

ПОСТОЯННА ПРОДУКТИВНОСТ ОТ МАЩАБА НА ПРОИЗВОДСТВОТО (production scale constant yield) – вж. *продуктивност от мащаба на производството*.

ПОСТОЯННА ПРОДУКТИВНОСТ ОТ ПОЛЕЗНОСТНИЯ МАЩАБ НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО* (consumption utility scale constant yield) – вж. *продуктивност от полезностния мащаб на потреблението*.

ПОСТОЯННА ПРОДУКТОВА ИНТЕНЗИВНОСТ НА ПОЛЕЗНОСТНОТО ИКОНОМИЧЕСКО ИНТЕНЗИОНИРАНЕ* (constant product intensity of the utility economic intensification) – вж. *линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти*.

ПОСТОЯННА ПРОДУКТОВА ИНТЕНЗИВНОСТ НА СТОЙНОСТНОТО ИКОНОМИЧЕСКО ИНТЕНЗИОНИРАНЕ* (constant product intensity of the value economic intensification) – вж. *линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти*.

ПОСТОЯННА РАВНОВЕСНА МАСА НА МЕСТНИТЕ ЦЕННИ КНИГИ
(constant equiaxial domestic securities quantity) (**ки**) – във:

крива на постоянната равновесна маса на местните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.);

функция на кривата на постоянната равновесна маса на местните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.);

функция на постоянната равновесна маса на местните ценни книги (в межд.).

ПОСТОЯННА РАВНОВЕСНА МАСА НА МЕСТНИТЕ ЦЕННИ КНИГИ ПРИ ПОСТОЯНЕН РЕАЛЕН БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (constant equiaxial domestic securities curve in constant real gross domestic product) (**ки**) – във:

крива на постоянната равновесна маса на местните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.);

функция на кривата на постоянната равновесна маса на местните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.).

ПОСТОЯННА РАВНОВЕСНА МАСА НА ЧАСТНИТЕ ФИНАНСОВИ АКТИВИ (constant equiaxial private financial assets) (**ки**) – във:

функции на постоянните равновесни маси на частните финансови активи (в межд.).

ПОСТОЯННА РАВНОВЕСНА МАСА НА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ ЦЕННИ КНИГИ (constant equiaxial foreign securities quantity) (**ки**) – във:

крива на постоянната равновесна маса на чуждестранните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.);

функция на кривата на постоянната равновесна маса на чуждестранните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.);

функция на постоянната равновесна маса на чуждестранните ценни книги (в межд.).

ПОСТОЯННА РАВНОВЕСНА МАСА НА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ ЦЕННИ КНИГИ ПРИ ПОСТОЯНЕН РЕАЛЕН БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (constant equiaxial foreign securities quantity in constant real gross domestic product) (**ки**) – във:

крива на постоянната равновесна маса на чуждестранните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.);

функция на кривата на постоянната равновесна маса на чуждестранните ценни книги при постоянен реален брутен вътрешен продукт (в межд.).

ПОСТОЯННА РАВНОВЕСНА ПАРИЧНА МАСА (constant equiaxial money quantity) (**ки**) – във:

крива на постоянната реална равновесна парична маса при постоянен реален равновесен брутен вътрешен продукт (в межд.);

функция на кривата на постоянната равновесна парична маса (в межд.);

функция на постоянната равновесна парична маса (в межд.).

ПОСТОЯННА СРЕДНА ИНГРЕДЕРНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant average igrederial creativity of the economic ingredor) – вж. *степенна динамична ингредиентна икономическа функция с постоянни коефициенти на еластичност.*

ПОСТОЯННА ФАКТОРНА ИНТЕНЗИВНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (constant factor intensity of the production economic process) – вж. *линия на икономическото производство.*

ПОСТОЯННА ХОМОГЕННОСТНА ПРЕДЕЛНА ИНГРЕДЕРНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant homogeneous marginal igrederial creativity of the economic ingredor) – вж. *хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираства с постоянни коефициенти на еластичност.*

ПОСТОЯННА ХОМОГЕННОСТНА СРЕДНА ИНГРЕДЕРНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant homogeneous average igrederial creativity of the economic ingredor) – вж. *хомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираства с постоянни коефициенти на еластичност.*

ПОСТОЯННА ЧАСТИЧНО-НЕХОМОГЕННОСТНА ПРЕДЕЛНА ИНГРЕДЕРНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant partially-heterogeneous marginal igrederial creativity of the economic ingredor) – вж. *нехомогенностна степенна динамична ингредиентна икономическа функция в темпове на прираства с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.*

ПОСТОЯННА ЧАСТИЧНО-НЕХОМОГЕННОСТНА СРЕДНА ИНГРЕДЕРНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДОР* (constant partially-heterogeneous average ingrederial creativity of the economic ingredor) – вж. *нехомогенностна степенна динамична ингредидентна икономическа функция в темпове на прираста с постоянни коефициенти на еластичност и с неидентифицирани фактори.*

ПОСТОЯННИ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ (constant production economic factors) (в микр.) – *производствени икономически фактори на икономическата единица (в т.ч. и на фирмата), чието равнище остава постоянно в кратък срок. Към тях спадат най-вече земята, сградите, машините, съоръженията, оборудването. Краткият срок е този, в течение на който постоянните фактори запазват своето равнище (обем). Извън краткия срок (в дълъг срок) постоянните фактори променят равнището си. Вж. променливи производствени икономически фактори.*

ПОСТОЯННО ГОДИШНО ПОГАШЕНИЕ (fixed yearly payment) (в микр.) – постоянно погашение от длъжника на отпуснат заем, чрез което се изплащат вноските по основния заем и дължимите лихви. След изтичане на договорения срок сумата от постоянните годишни погашения (произведението на постоянното годишно погашение със срока) е равна на получения заем и лихвите по него.

ПОСТОЯННО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗОБРАЖЕНИЕ* (constant economic mapping) – *икономическо изображение φ от икономическото множество A , когато $\varphi(x) = a$ за всяко $x \in A$.*

ПОСТОЯННОЕЛАСТИЧНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ КЪМ ЦЕНАТА (constantly-elastic product demand to price) (в микр.) – *продуктово търсене (в микр.), ценовата еластичност на което при постоянни други условия остава постоянна величина с промяната на обема на продуктово търсене [вж. ценова еластичност на продуктово търсене (в микр.)].*

ПОСТУЛАТ ЗА ЕДНОРОДНОСТ (homogeneity postulate) – вж. *класически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие.*

ПОСТУЛАТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СЪВМЕСТИМОСТ (economic consistency postulate) при икономическата координация – вж. *икономическа координация.*

ПОСТУЛАТ НА САЙЛЪС-ЛАБИНИ, П. (Swlos-Labini postulate) (в микр.) – според него: *първо*, установените в олигопола (в микр.) (респ. в отрасъла) фирми смятат, че нова фирма (нов конкурент) няма да влезе в олигопола (респ. в отрасъла), ако предполага, че след нейното влизане *продуктовата цена* (в микр.) ще спадне под равнището на конкурентната цена [под равнището на *дългосрочния продукт среден производствен разход* (в микр.)], и, *второ*, фирмата, която навлиза в олигопола (респ. в отрасъла), приема като зададен обема на производството в олигопола до момента на нейното влизане. Затова новата фирма допуска, че след нейното влизане вече *установените олигополни фирми* (в микр.) (влезли преди нея олигопола) ще запазят същия обем на производството, който те са имали дотогава.

ПОСТЪПЛЕНИЕ (receipts) (кд) – във:

еластичност на данъчните постъпления към пределната данъчна ставка (в макр.);

правителствени постъпления (в макр.).

ПОТВЪРЖДАВАНЕ (substantiation) (кд) – във:

начин на икономическо потвърждаване (вж. *икономическа действителност; икономическа необходимост; икономически индистит; икономически субстантит*);

начин на икореномическо потвърждаване (вж. *икореномическа действителност; икореномическа необходимост; икореномически индистит; икореномически субстантит*);

начин на икотехномическо потвърждаване (вж. *икотехномическа действителност; икотехномическа необходимост; икотехномически индистит; икотехномически субстантит*).

ПОТЕНЦИАЛ (potential) (**кд**) – във:

икономически потенциал (вж. *физична интерпретация на икономическите величини*);

метод на потенциалите (вж. *транспортна задача*);

потенциали (вж. *метод на потенциалите и транспортна задача*);

потенциал на връх в транспортната икономическа мрежа (вж. *еднородна мрежова икономическа задача*).

ПОТЕНЦИАЛЕН АГРЕГАТЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (potential aggregate all-macroeconomic product) (в макр.) – вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*.

ПОТЕНЦИАЛЕН АГРЕГАТЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (potential aggregate all-macroeconomic product) (**ки**) – във:

граница на потенциалния агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*).

ПОТЕНЦИАЛЕН БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (potential gross domestic product) (в макр.) – *брутен вътрешен продукт (в макр.)*, който е *потенциален икономически продукт*; максимален обем на брутния вътрешен продукт (в макр.), който може да се произведе с помощта на пълното, ефективно и нормално използване на наличните производствени ресурси в рамките на *макроикономическата система*. Негови разновидности са *номиналният потенциален брутен вътрешен продукт (в макр.)* и *реалният потенциален брутен вътрешен продукт (в макр.)*.

ПОТЕНЦИАЛЕН БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (potential gross domestic product) (**ки**) – във:

граница на потенциалния брутен вътрешен продукт (в макр.);

номинален потенциален брутен вътрешен продукт (в макр.);

потенциален брутен вътрешен продукт (в макр.);

реален потенциален брутен вътрешен продукт (в макр.).

ПОТЕНЦИАЛЕН БРУТЕН НАЦИОНАЛЕН ПРОДУКТ (potential gross national product) (в макр.) – *брутен национален продукт (в макр.)*, който е *потенциален икономически продукт*; максимален обем на брутния национален

продукт (в макр.), който може да се произведе с помощта на пълното, ефективно и нормално използване на наличните производствени ресурси в рамките на *макроикономическата система*. Негови разновидности са *номиналният потенциален брутен национален продукт (в макр.)* и *реалният потенциален брутен национален продукт (в макр.)*.

ПОТЕНЦИАЛЕН БРУТЕН НАЦИОНАЛЕН ПРОДУКТ (potential gross national product) (**ки**) – във:

номинален потенциален брутен национален продукт (в макр.);
потенциален брутен национален продукт (в макр.);
реален потенциален брутен национален продукт;
граница на потенциалния брутен национален продукт (в макр.).

ПОТЕНЦИАЛ НА ВРЪХ В ТРАНСПОРТНАТА ИКОНОМИЧЕСКА МРЕЖА (node potential in transportation economic network) – вж. *еднородна мрежова икономическа задача*.

ПОТЕНЦИАЛЕН ИЗХОД НА ДИНАМИЧНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (potential output of the dynamic economic system) – изход $y^0(t)$ на *динамичната икономическа система*, когато тя не е подложена на отклоняващи (смушаващи) въздействия на външната среда и функционира без закъсняващо действие (без *икономически лаг*). Потенциалният изход е израз на вътрешноприсъщите (същностните) характеристики на системата. При *системите на икономическо управление* е планираният или заложеният с управленската програма изход. Вж: *динамично икономическо звено*.

ПОТЕНЦИАЛЕН ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (potential ecoscorenomic ingredient) – вж. *икокореномическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (potential economic ingredient) – вж. *икономическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (potential economic product), **потенциално икономическо производство**, – максимален обем на *икономическия продукт*, който може да се произведе с помощта на пълното, ефективно и нормално използване на наличните производствени ресурси в рамките на определена *икономическа система*. Негови разновидности са *номиналният потенциален икономически продукт* и *реалният потенциален икономически продукт*.

ПОТЕНЦИАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (potential economic product) (**ки**) – във:

граница на потенциалния икономически продукт;

граница на потенциалния съвкупен икономически продукт (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

номинален потенциален икономически продукт;

потенциален икономически продукт;

потенциален съвкупен икономически продукт (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*).

реален потенциален икономически продукт.

ПОТЕНЦИАЛЕН ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (potential econorenommic ingredient) – вж. *икореномическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (potential ecotechnomic ingredient) – вж. *икотехномическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (potential econunirenommic ingredient) – вж. *икоуниреномическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН НАРОДНОСТОПАНСКИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (potential all-macroeconomic product) (**ки**) – във:

граница на потенциалния агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

потенциален агрегатен народностопански макроикономически продукт (в макр.) (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*).

ПОТЕНЦИАЛЕН ОБТИИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (potential obtiecocorenommic ingredient) – вж. *обтиикокореномическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН ОБТИИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (potential obtieconomic ingredient) – вж. *обтиикономическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН ОБТИИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (potential obtiecorenommic ingredient) – вж. *обтиикореномическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН ОБТИИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (potential obtiecotechnomic ingredient) – вж. *обтиикотехномическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН ОБТЪИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ*
(potential obtieounirenomic ingredient) – вж. *обтѣикоунирѣномическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН СУБТЪИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ*
(potential subtiecocorenommic ingredient) – вж. *субтѣикокорѣномическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН СУБТЪИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (potential subtieconomic ingredient) – вж. *субтѣикономическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН СУБТЪИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ*
(potential subtiecorenommic ingredient) – вж. *субтѣикорѣномическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН СУБТЪИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ*
(potential subtiecotechnomic ingredient) – вж. *субтѣикотѣхномическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН СУБТЪИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ*
(potential subtieounirenomic ingredient) – вж. *субтѣикоунирѣномическа дейност*.

ПОТЕНЦИАЛЕН СЪВКУПЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (potential aggregate economic product) – вж. *макроикомическо продуктовопазарно равновесие*.

ПОТЕНЦИАЛЕН СЪВКУПЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (potential aggregate economic product) (**ки**) – вѣв:

граница на потенциалния сѣвкупен икономически продукт (вж. *макроикомическо продуктовопазарно равновесие*);

потенциален сѣвкупен икономически продукт (вж. *макроикомическо продуктовопазарно равновесие*).

ПОТЕНЦИАЛИ (potentials) – вж. *метод на потенциалите и транспортна задача*.

ПОТЕНЦИАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ГРАНИЦА (potential economic frontier) – сѣщото като *граница на потенциалния икономически продукт*.

ПОТЕНЦИАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ОСЪЩЕСТВИМОСТ (potential economic realizability) (**ки**) – вѣв:

абстракция на потенциалната икономическа осѣществимост.

ПОТЕНЦИАЛНА КОНКУРЕНЦИЯ (potential competition) (в микр.) – термин използван от Дж. Бейн, за да означаи конкуренцията, произтичаща от евентуалното (потенциалното) навлизане на нови фирми в *олигопола* (в микр.) (респ. в отрасъла) [вж. *установена олигополна фирма* (в микр.)], които до този момент са били извън него. Потенциалната конкуренция се извършва между установените и потенциално навлизащите фирми.

ПОТЕНЦИАЛНА ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ* (potential total economic utility) (*) – потенциално осъществима *обща икономическа полезност*, която би се конституирала, ако се предположи някаква възможна промяна на условията и предпоставките на полезностното образуване, за която промяна към настоящия момент има препятствия и ограничения, но абстрахирането от които не нарушава определени предварително зададени принципни изисквания към нейното (на общата ценност) формиране, разглеждано като **конструктивен икономически процес*** (constructive economic process). Разновидност е на *потенциалната обща икономическа ценност*. Вж. *абстракция на потенциалната икономическа осъществимост*.

ПОТЕНЦИАЛНА ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ* (potential total economic value) (*) – потенциално осъществима *обща икономическа стойност*, която би се конституирала, ако се предположи някаква възможна промяна на условията и предпоставките на стойностното образуване, за която промяна към настоящия момент има препятствия и ограничения, но абстрахирането от които не нарушава определени предварително зададени принципни изисквания към нейното (на общата ценност) формиране, разглеждано като **конструктивен икономически процес*** (constructive economic process). Разновидност е на *потенциалната обща икономическа ценност*. Вж. *абстракция на потенциалната икономическа осъществимост*.

ПОТЕНЦИАЛНА ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (potential total economic worth) (*) – потенциално осъществима *обща икономическа ценност*, която би се конституирала, ако се предположи някаква възможна промяна на условията и предпоставките на ценностното образуване, за която промяна към настоящия момент има препятствия и ограничения, но абстрахирането от които не нарушава определени предварително зададени принципни изисквания към нейното (на общата ценност) формиране, разглеждано като **конструктивен икономически процес*** (constructive economic process). Нейни разновидности са *потенциалната обща икономическа стойност* и *потенциалната*

обща икономическа ползност. Вж. абстракция на потенциалната икономическа осъществимост.

ПОТЕНЦИАЛНА ШУМОУСТОЙЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (potential noise-resistibility of the economic system) – *шумоустойчивост на икономическата система*, при която съществува потенциалната възможност при приемането на *икономически въздействия* да се отстраняват всякакви други шумове (смущения) върху *икономическата система*, като импулсните и синусоидалните например, и да останат само *флуктуационните шумове в икономическата система*, чието действие може да бъде ограничено от системата на оптимизационно входно приемане, без обаче да могат изцяло да бъдат отстранени. При флуктуационните шумове максимално достижимата шумоустойчивост на икономическата система е потенциалната. В този смисъл за *оптимална икономическа система* се смята тази, което реализира потенциалната си шумоустойчивост.

ПОТЕНЦИАЛНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ФУНКЦИИ (potential economic functions) (**ки**) – **във:**

метод на потенциалните икономически функции.

ПОТЕНЦИАЛНО АБСОЛЮТНО РАВНИЩЕ НА ЦЕНИТЕ (potential absolute price level) (в межд.) – *абсолютно равнище на цените (в макр.)*, което в условията на *пазарно равновесие* съответствува на *потенциалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*.

ПОТЕНЦИАЛНО АГРЕГАТНО ТРУДОВО ПРЕДЛАГАНЕ (potential aggregate labour supply) (**ки**) – **във:**

крива на потенциалното агрегатно трудово предлагане (в макр.) (същото като *крива на ефективно то агрегатно трудово предлагане (в макр.)*).

ПОТЕНЦИАЛНО АГРЕГАТНО ТРУДОВО ТЪРСЕНЕ (potential aggregate labour demand) (**ки**) – **във:**

крива на потенциалното агрегатно трудово търсене (в макр.) (същото като *крива на ефективно то агрегатно трудово търсене (в макр.)*).

ПОТЕНЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОИЗВОДСТВО (potential economic output) – същото като *потенциален икономически продукт*.

ПОТЕНЦИАЛНО РАВНИЩЕ НА ЦЕНИТЕ (potential price level) (**ки**) – във:
потенциално абсолютно равнище на цените (в межд.).

ПОТЕНЦИАЛНОСТ (potentiality) (**кд**) – във:

икокореномическа потенциалност;

икономическа потенциалност;

икореномическа потенциалност;

икотехномическа потенциалност;

икоуниреномическа потенциалност;

обтиикокореномическа потенциалност;

обтиикономическа потенциалност;

обтиикореномическа потенциалност;

обтиикотехномическа потенциалност;

обтиикоуниреномическа потенциалност;

субтиикокореномическа потенциалност;

субтиикономическа потенциалност;

субтиикореномическа потенциалност;

субтиикотехномическа потенциалност;

субтиикоуниреномическа потенциалност;

създаваща икокореномическа потенциалност (вж. *икокореномическа потенциалност*);

създаваща икономическа потенциалност (вж. *икономическа потенциалност*);

създаваща икореномическа потенциалност (вж. *икореномическа потенциалност*);

създаваща икотехномическа потенциалност (вж. *икотехномическа потенциалност*);

създаваща икоуниреномическа потенциалност (вж. *икоуниреномическа потенциалност*);

създаваща обтиикокореномическа потенциалност (вж. *обтиикокореномическа потенциалност*);

създаваща обтиикономическа потенциалност (вж. *обтиикономическа потенциалност*);

създаваща обтиикореномическа потенциалност (вж. *обтиикореномическа потенциалност*);

създаваща обтиикотехномическа потенциалност (вж. *обтиикотехномическа потенциалност*);

създаваща обтиикоуниреномическа потенциалност (вж. *обтиикоуниреномическа потенциалност*);

създаваща субтиикокореномическа потенциалност (вж. *субтиикокореномическа потенциалност*);

създаваща субтиикономическа потенциалност (вж. *субтиикономическа потенциалност*);

създаваща субтиикореномическа потенциалност (вж. *субтиикореномическа потенциалност*);

създаваща субтиикотехномическа потенциалност (вж. *субтиикотехномическа потенциалност*);

създаваща субтиикоуниреномическа потенциалност (вж. *субтиикоуниреномическа потенциалност*);

усвояваща икокореномическа потенциалност (вж. *икокореномическа потенциалност*);

усвояваща икономическа потенциалност (вж. *икономическа потенциалност*);

усвояваща икореномическа потенциалност (вж. *икореномическа потенциалност*);

усвояваща икотехномическа потенциалност (вж. *икотехномическа потенциалност*);

усвояваща икоуниреномическа потенциалност (вж. *икоуниреномическа потенциалност*);

усвояваща обтиикокореномическа потенциалност (вж. *обтиикокореномическа потенциалност*);

усвояваща обтиикономическа потенциалност (вж. *обтиикономическа потенциалност*);

усвояваща обтиикореномическа потенциалност (вж. *обтиикореномическа потенциалност*);

усвояваща обтиикотехномическа потенциалност (вж. *обтиикотехномическа потенциалност*);

усвояваща обтиикоуниреномическа потенциалност (вж. *обтиикоуниреномическа потенциалност*);

усвояваща субтиикокореномическа потенциалност (вж. *субтиикокореномическа потенциалност*);

усвояваща субтиикономическа потенциалност (вж. *субтиикономическа потенциалност*);

усвояваща субтиикореномическа потенциалност (вж. субтиикореномическа потенциалност);

усвояваща субтиикотехномическа потенциалност (вж. субтиикотехномическа потенциалност);

усвояваща субтиикоуниреномическа потенциалност (вж. субтиикоуниреномическа потенциалност).

Вж. термините към ключовите изрази *потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*, *потенциалност [индивидуална продуктова]* и *потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*.

ПОТЕНЦИАЛНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]
(absolute individual product potentiality) (**ки**) – във:

висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

екзистенциална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

екзистенциална стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

екзистенциална ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ефективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ефективна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ефективна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

желана полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

желана стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

желана ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неекзистенциална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неекзистенциална стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неекзистенциална ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неефективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неефективна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неефективна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нежелана полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нежелана стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нежелана ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ненормална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ненормална стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ненормална ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неравновесна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неравновесна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неравновесна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неразумна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неразумна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

неразумна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нормална полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нормална стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

нормална ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

полезна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

полезна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

полезна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

приемлива полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

приемлива стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

приемлива ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

разумна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

разумна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

разумна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

свръхэффективна стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

свръхэффективна полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

свръхэффективна ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

скала на полезностната икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (вж. *полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*);

скала на стойностната икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (вж. *стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*);

скала на ценностната икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (вж. *ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*);

стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова].

ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (individual product potentiality) (**ки**) – във:

висока неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като същото като *неразумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

висока непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

възпроизводима икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

двупродуктова икономическа потенциалност [индивидуална] (вж. икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

достатъчна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

еднопродуктова икономическа потенциалност [индивидуална] (вж. икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

екзистенциална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

екзистенциална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

екзистенциална стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

екзистенциална ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ефективна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ефективна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

желана икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

желана полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

желана стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

желана ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

максимална равновесна ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като *разумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

минимална ненормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като *екзистенциална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

минимална равновесна ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като *нормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

многопродуктова икономическа потенциалност [индивидуална] (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

недостатъчна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като *неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

неекзистенциална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неекзистенциална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неекзистенциална стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неекзистенциална ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неефективна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неефективна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нежелана икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нежелана полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нежелана стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нежелана ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ненормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ненормална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ненормална стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ненормална ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неполезна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като неразумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неприемлива икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като ненормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

неравновесна ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като свръхэффективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

неравновесна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неравновесна неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

неравновесна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неравновесна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неравновесна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неразумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неразумна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неразумна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

неразумна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ниска неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като ненормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

ниска непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нормална икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нормална полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нормална стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

нормална ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

полезна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

полезна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

полезна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

полезна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

полезна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

превишаваща икономически потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като свръھےфективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

приемлива икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

приемлива полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

приемлива стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

приемлива ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

работна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

равновесна ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

равновесна ефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

равновесна ефективна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

равновесна ефективна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

разумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

разумна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

разумна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

разумна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

резултантна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като равновесна ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

свърхдостатъчна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като свърхефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

свърхефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

свърхефективна полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

свърхефективна стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

свърхефективна ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

скала на икономическата потенциалност [индивидуална продуктова] (вж. икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]);

скала на полезностната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (вж. *полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

скала на стойностната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (вж. *стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

скала на ценностната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (вж. *ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

творческа икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

трипродуктова икономическа потенциалност [индивидуална] (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

трудова-определена икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

физическо-определена икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (вж. *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);
ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]).

ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (relative individual product potentiality) (**ки**) – във:

висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

екзистенциална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

екзистенциална стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

екзистенциална ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ефективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ефективна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ефективна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

желана полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

желана стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

желана ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неекзистенциална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неекзистенциална стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неекзистенциална ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неефективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неефективна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неефективна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нежелана полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нежелана стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нежелана ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ненормална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ненормална стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ненормална ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неравновесна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];/

неравновесна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неравновесна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неразумна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неразумна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

неразумна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ниска непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нормална стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нормална полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

нормална ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

полезна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

полезна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

полезна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

приемлива полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

приемлива стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

приемлива ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

равновесна ефективна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

разумна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

разумна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

разумна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

свръхэффективна полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

свръхэффективна стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

свръхэффективна ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

скала на полезностната икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (вж. *полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*);

скала на стойностната икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (вж. *стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*);

скала на ценностната икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова] (вж. *ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*);

стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова].

ПОТИСНАТА ИНФЛАЦИЯ (repressed inflation) (в макр.) – макроикономическа ситуация [вид *инфлация (в макр.)*], при която потребителите са поставени под режим на разпределение на продуктите, като установените цени са под пазарното им равновесно равнище. Ако цените се формираха свободно, те биха се покачили и пазарното търсене и предлагане на съответните стоки или на съответните пазари щяха да се изравнят. Потиснатата инфлация се получава в резултат на административно (неикономическо) поддържане (например чрез правителствен контрол) на цените на ниско равнище. Резултатите са свръхтърсене на продуктите и пазарен дефицит, обикновено придружавани от опашки, държавно разпределение на стоките и спекулативен пазар. При тези условия режимът на разпределение се пренася и върху работната сила: не само работната сила е лишена от възможността да задоволи своите потребности от продукти, но и предприемачите не могат да задоволят своите потребности от работна сила. Изходът от разглежданата ситуация е отказът от политика на потисната инфлация чрез освобождаване на цените, което ще предизвика тяхното повишаване до равнището на пазарно необходимото равновесие и до ликвидиране на пазарния дефицит.

ПОТОК (flow) (**кд**) – във:

величина на потока в транспортната икономическа мрежа (вж. *транспортна икономическа мрежа* и *поток в транспортната икономическа мрежа*);

измерим икономически поток;

икономически поток;

конфлуентен поток в транспортната икономическа мрежа (същото като **изроден поток в транспортната икономическа мрежа**; вж. *еднородна мрежова икономическа задача*);

матрица на нетните икономически потоци (в межд.);

механизъм на монетно-ценовия поток (в межд.);

монотонно-еквивалентен икономически поток (вж. *ергодична теория за икономическите процеси*);

нееднороден поток в транспортната икономическа мрежа (вж. *нееднородна мрежова икономическа задача*);

неизроден поток в транспортната икономическа мрежа (вж. *еднородна мрежова икономическа задача*);

неконфлуентен поток в транспортната икономическа мрежа (същото като неизроден поток в транспортната икономическа мрежа; вж. *еднородна мрежова икономическа задача*);

непрекъснат икономически поток (вж. *измерим икономически поток*);

опора на поток в транспортната икономическа мрежа (вж. *еднородна мрежова икономическа задача*);

оптимален нееднороден поток в транспортната икономическа мрежа (вж. *нееднородна мрежова икономическа задача*);

оптимален поток в транспортната икономическа мрежа (вж. *еднородна мрежова икономическа задача*);

поток в транспортната икономическа мрежа;

специален икономически поток (вж. *ергодична теория за икономическите процеси*).

ПОТОК В ТРАНСПОРТНАТА ИКОНОМИЧЕСКА МРЕЖА (flow in transportation economic network) – такава, определена върху дъгите на **икономическия граф** (arcs of the economic graph) $u \in U$, *икономическа функция* $\varphi(u)$, която приема цели значения и за която е валидно, че (1)

$$\forall u \in U [0 \leq \varphi(u) \leq c(u)]$$

и (2) за който да е **връх на икономическия граф** (node of the economic graph)

$$x \in X \setminus \{x_0, z\}$$

сумата от значенията $\varphi(u)$ на всички дъги, отиващи в x , е равна на сумата на значенията на дъгите, идващи от x . По своята природа той е вид *икономически поток*. Сумата от значенията на $\varphi(u)$ на всички дъги на *икономическия граф*, отиващи в z , е равна на сумата на значенията на неговите дъги, идващи от x_0 , и се нарича **величина на потока в транспортната икономическа мрежа** (flow quantity in transportation economic network). Вж. *транспортна икономическа мрежа*, *еднородна мрежова икономическа задача* и *теория на графите*.

ПОТОК В ТРАНСПОРТНАТА ИКОНОМИЧЕСКА МРЕЖА (flow in transportation economic network) (**ки**) – във:

величина на потока в транспортната икономическа мрежа (вж. *транспортна икономическа мрежа* и *поток в транспортната икономическа мрежа*);

конфлуентен поток в транспортната икономическа мрежа (същото като **изроден поток в транспортната икономическа мрежа**; вж. *еднородна мрежова икономическа задача*);

нееднороден поток в транспортната икономическа мрежа (вж. *нееднородна мрежова икономическа задача*);

неизроден поток в транспортната икономическа мрежа (вж. *еднородна мрежова икономическа задача*);

неконфлуентен поток в транспортната икономическа мрежа (същото като **неизроден поток в транспортната икономическа мрежа**; вж. *еднородна мрежова икономическа задача*);

опора на поток в транспортната икономическа мрежа (вж. *еднородна мрежова икономическа задача*);

оптимален нееднороден поток в транспортната икономическа мрежа (вж. *нееднородна мрежова икономическа задача*);

оптимален поток в транспортната икономическа мрежа (вж. *еднородна мрежова икономическа задача*);

поток в транспортната икономическа мрежа.

ПОТОПЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ (founded national debt) (в макр.) (наричан още *фондиран държавен дълг*) – обикновено малка част от общата сума на държавния дълг (в макр.) на дадена страна под формата на непогасяеми *ценни книги* (в макр.).

ПОТОПЯВАНЕ /ИМЕРСИЯ/ (immersion) (**ки**) – във:

икономическо потопяване /имерсия/.

ПОТРЕБЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДМЕТ (useful economic thing) (*) – *икономически предмет* (предмет в икономиката), който е икономически полезен и чрез използването му се удовлетворяват *икономически потребности*, така че може да бъде източник на *икономическа полза* (economic use); според *функционалната икономическа ингредиентност*, една от разновидностите на *потребния социо-предмет* (вж. *непотребен икономически предмет*). Може да бъде *материален потребен икономически предмет** (material useful economic thing) [той удовлетворява *материални икономически потребности* (material economic needs /necessities/)] или *нематериален потребен икономически предмет** (immaterial useful economic thing) [той удовлетворява *материални икономически потребности* (immaterial economic needs /necessities/)]. Важна разновидност на потребния икономически предмет е *икономическото благо*.

ПОТРЕБЕН СОЦИО-ПРЕДМЕТ (useful socio-thing) (*) – *социо-предмет*, който е социално-полезен и удовлетворява някакви *потребности* (същото като *социо-потребности*), така че може да бъде източник на *социална полза* (social use); според *функционалната икономическа ингредиентност*, една от основните разновидности на социо-предмета изобщо (вж. *непотребен социо-предмет*). Една от неговите разновидности е *потребният икономически предмет* (удовлетворяващ *икономически потребности*). Може да бъде както *материален потребен социо-предмет** (material useful socio-thing) [удовлетворяващ *материални потребности* (material needs /necessities/)], така и *нематериален потребен социо-предмет** (immaterial useful sociething) [удовлетворяващ *нематериални потребности* (immaterial needs /necessities/)]. Също според функционалната икономическа ингредиентност разновидности на потребния социо-предмет са (1) *поддържащият социо-предмет** (sustenance /sustaining/ socio-thing) [същото като *поддържащ предмет** (sustenance /sustaining/ thing)] [предмет, създаден от природата или произведен в *поддържането* (в *поддържащата сфера*), който удовлетворява *поддържащи потребности** (sustenance /sustaining/ needs /necessities/), последното същото като *префикасни потребности** (preffectual needs /necessities/)] и (2) *супериалният социо-предмет** (superial socio-thing) [същото като *супериален предмет** (superial thing)] [социо-предмет, произведен в *супериалната сфера* (в *надстройката*) и удовлетворяващ *супериални потребности** (superial needs /necessities/), последното същото като *суфикасни потребности** (superial needs /necessities/), т.е. като надстроечни потребности)]. Според *възпроизводствения обхват на поддържането* разновидности на поддържащия предмет са: *консуматорският предмет** (consumptionary thing), *стопанският предмет** (protoeconomic thing), *икономическият предмет*, *пазарно-икономическият предмет** (marketly-economic thing) и *финансово-пазарно-икономическият предмет** (financially-marketly-economic thing). Важна разновидност на потребния предмет е *благо* (същото като *социо-благо*), в т.ч. важна разновидност на *потребния икономически предмет* е *икономическото благо*.

ПОТРЕБИТЕЛ (consumer) (**ки**) – във:

интертемпорално равновесие на потребителя (в микр.);

офертна крива на потребителя (в микр.);

точка на интертемпоралното равновесие на потребителя (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ (consumption i effect) (**ки**) – във:

- потребителен ефект на дохода на Слуцки, Е. (в микр.);*
- потребителен ефект на дохода на Слуцки, Е., при свършено допълващи се блага (в микр.);*
- потребителен ефект на дохода на Хикс, Дж. (в микр.);*
- потребителен ефект на дохода;*
- потребителен ефект на заместването на Слуцки, Е. (в микр.);*
- потребителен ефект на заместването на Слуцки, Е., при свършени заместители (в микр.);*
- потребителен ефект на заместването на Хикс, Дж. (в микр.);*
- потребителен заместването на дохода.*

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ДОХОДА (consumption income effect) (в микр.), **ефект на дохода от изменението на цената върху продуктовото търсене (в микр.)**, – такова увеличение (респ. такова намаление) на обема на оптималното индивидуално търсене на даден *икономически продукт* (измерено в специфични единици) [вж. *индивидуално продуктово търсене (в микр.)*], което се дължи на нарастването (респ. на спадането) на реалния доход на потребителя, породено от понижаването (респ. от повишаването) на *цената* на дадения продукт (на *продуктовата цена*) при постоянни цени на останалите продукти, при постоянни относителни цени на всички продукти и при постоянен номинален потребителски доход. В литературата е познат само като **ефект на дохода**.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ДОХОДА (consumption income effect) (**ки**) – във:

- потребителен ефект на дохода;*
- потребителен ефект на дохода на Слуцки, Е. (в микр.);*
- потребителен ефект на дохода на Слуцки, Е., при свършено допълващи се блага (в микр.);*
- потребителен ефект на дохода на Хикс, Дж. (в микр.).*

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ДОХОДА НА СЛУЦКИ, Е. (Slutsky consumption income effect) (в микр.) – промяна в търсенето на даден *икономически продукт* в резултат на промяната на реалния доход на потребителя при постоянни относителни цени, която е породена от промяната (в случая – от намалението) на *цената* на дадения продукт (на *продуктовата цена*). Тук промяната в реалния доход е разликата между реалния доход след промяната на цената на

продукта (при крайния потребителски избор) и реалния доход при началната цена (при началния потребителски избор). Приема се, че номиналният доход на потребителя и абсолютните цени на останалите продукти са постоянни величини (вж. *оптимален потребителски икономически избор [индивидуален]*). Представлява разлика между крайния оптимален потребителски избор на дадения продукт, фиксиран върху окончателната *бюджетна линия (в микр.)* на потребителя, и междинния оптимален потребителски избор на този продукт, фиксиран върху спомагателната *потребителна доходно-компенсирана бюджетна линия на Е. Слуцки (в микр.)*. Негови разновидности са **потребителен ефект на дохода на Е. Слуцки при низши стоки** (Slutsky consumption income effect in inferior goods), **потребителен ефект на дохода на Е. Слуцки при низши не-Гифън стоки** (Slutsky consumption income effect in inferior non-Giffen goods), **потребителен ефект на дохода на Е. Слуцки при низши Гифън стоки** (Slutsky consumption income effect in inferior Giffen goods), **потребителен ефект на дохода на Е. Слуцки при съвършено допълващи се блага** (Slutsky consumption income effect in perfect compliments).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ДОХОДА НА СЛУЦКИ, Е. (Slutsky consumption income effect) (**ки**) – във:

потребителен ефект на дохода на Слуцки, Е. (в микр.);

потребителен ефект на дохода на Слуцки, Е., при съвършено допълващи се блага (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ДОХОДА НА СЛУЦКИ, Е., ПРИ СЪВЪРШЕНО ДОПЪЛВАЩИ СЕ БЛАГА (Slutsky consumption income effect in perfect compliments) (в микр.) – специфичен случай на *потребителен ефект на дохода на Е. Слуцки (в микр.)*, формиран при *оптимален потребителски икономически избор [индивидуален]*, които са съвършено допълващи се блага. Равен е на пълния ефект от промяната в *продуктовата цена* върху *индивидуалното продуктово търсене (в микр.)*. Тук *потребителният ефект на заместването (в микр.)* е нулев.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ДОХОДА НА ХИКС, ДЖ. (Hicks consumption income effect) (в микр.) – промяна в търсенето на *икономическия продукт* (вж. *индивидуално продуктово търсене*) в резултат на промяната на реалния доход на потребителя при постоянни относителни цени, която е породена от промяната (в случая – от намалението) на *продуктовата цена*. Тук промяната в реалния доход е разликата между реалния доход след промяната на цената на

продукта (при крайния *оптимален потребителски икономически избор* [индивидуален]) и реалния доход при точката на формиране на *потребителния ефект на заместването на Дж. Хикс* (в микр.), при която (промяна) се запазва *общата икономическа ползност* при началния потребителски избор, като и в двата случая относителните цени също остават постоянни. Представлява разлика между крайния оптимален потребителски избор на дадения продукт, фиксиран върху окончателната *бюджетна линия* на потребителя, и междинния оптимален потребителски избор на този продукт, фиксиран върху спомагателната *потребителна доходно-компенсирана бюджетна линия на Дж. Хикс* (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ЗАМЕСТВАНЕТО (consumption substitution effect) (в микр.), **ефект на заместването от изменението на цената върху продуктово то търсене (в микр.)**, – такова увеличение (респ. такова намаление) на обема на оптималното индивидуално търсене на даден *икономически продукт* (измерено в специфични единици) [вж. *индивидуално продуктово търсене (в микр.)*], породено от понижаването (респ. от повишаването) на *цената* на този продукт (на *продуктовата цена*) при постоянен номинален потребителски доход и постоянни цени на останалите продукти, с което е заместено намалението на търсенето на друг продукт, чиято цена е постоянна, но поради понижаването на цената на дадения продукт цената на другия става относително по-висока (респ. с което е заместено увеличението на търсенето на друг продукт, чиято цена е постоянна, но поради повишението на цената на дадения продукт цената на другия става относително по-ниска). Представлява замяната на търсенето на относително по-скъпия продукт с търсене на относително по-евтиния продукт в условия, когато цената на единия продукт е променлива, а на другия е постоянна. В литературата е познат само като **ефект на заместването**. Разграничават се *потребителен ефект на заместването на Е. Слуцки* (в микр.) и *потребителен ефект на заместването на Дж. Хикс* (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ЗАМЕСТВАНЕТО (consumption substitution effect) (**ки**) – във:

- потребителен заместването на дохода;*
- потребителен ефект на заместването на Слуцки, Е. (в микр.);*
- потребителен ефект на заместването на Слуцки, Е., при свършени заместители (в микр.);*

потребителен ефект на заместването на Хикс, Дж. (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА СЛУЦКИ, Е. (Slutsky consumption substitution effect) (в микр.) – замяна на индивидуалното търсене на относително по-скъп *икономически продукт* [вж. *индивидуално продуктово търсене (в микр.)*] с търсене на относително по-евтин даден продукт, получена в резултат на промяната (в случая на спадането) на *цената* дадения продукт (на *продуктовата цена*), при положение че реалният доход (т.е. покупателната способност) на потребителя остава постоянна величина (като се отчита промяната в относителните цени на продуктите) в условия, когато цените на останалите продукти и номиналният доход на потребителя са постоянни величини. Представлява разлика между междинния *оптимален потребителски икономически избор* [индивидуален] на дадения продукт, фиксиран върху спомагателната *потребителна доходно-компенсирана бюджетна линия на Е. Слуцки (в микр.)* и началния оптимален потребителски избор на този продукт, фиксиран върху първоначалната *бюджетна линия (в микр.)* на потребителя. Негови разновидности са *потребителният ефект на заместването на Е. Слуцки при низши стоки* (Slutsky consumption substitution effect in inferior goods), *потребителният ефект на заместването на Е. Слуцки при низши не-Гифън стоки* (Slutsky consumption substitution effect in inferior non-Giffen goods), *потребителният ефект на заместването на Е. Слуцки при низши Гифън стоки* (Slutsky consumption substitution effect in inferior Giffen goods), *потребителният ефект на заместването на Е. Слуцки при съвършени заместители* (Slutsky consumption substitution effect in perfect substitutes).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ЗАМЕСТВАНЕТО СЛУЦКИ, Е., ПРИ СЪВЪРШЕНИ ЗАМЕСТИТЕЛИ (Slutsky consumption substitution effect in perfect substitutes) (**ки**) – във:

потребителен ефект на заместването на Слуцки, Е. (в микр.);

потребителен ефект на заместването на Слуцки, Е., при съвършени заместители (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА СЛУЦКИ, Е., ПРИ СЪВЪРШЕНИ ЗАМЕСТИТЕЛИ (Slutsky consumption substitution effect in perfect substitutes) (в микр.) – специфичен случай на *потребителен ефект на заместването на Е. Слуцки (в микр.)*, формиран при *оптимален потребителски икономически избор* [индивидуален] на блага, които са съвършени заместители. Равен е на пълния ефект от промяната в *продуктовата цена* върху инди-

видуалното продуктово търсене (в микр.). Тук потребителният ефект на дохода (в микр.) е нулев.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ЗАМЕСТВАНЕТО НА ХИКС, ДЖ. (Hicks consumption substitution effect) (в микр.), **потребителен индекс на Е. Слуцки, Е. (в микр.), потребително компенсиращо изменение на цените (в микр.),** – замяна на търсенето на относително по-скъпия *икономически продукт* (вж. *индивидуално продуктово търсене*) с търсене на относително по-евтиния продукт, получена в резултат на промяната (в случая – на спадането) на *цената* дадения продукт (на *продуктовата цена*) при положение че *общата икономически полезност* на потребителя остава постоянна величина (като се отчита промяната в относителните цени) в условия, когато цените на останалите продукти и номиналният доход на потребителя са постоянни величини. Представлява разлика между междинния *оптимален потребителски икономически избор [индивидуален]*, фиксиран върху спомагателната *потребителна доходно-компенсирана бюджетна линия на Дж. Хикс (в микр.)*, и началния оптимален потребителски избор на този продукт, фиксиран върху първоначалната *бюджетна линия* на потребителя.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЕФЕКТ НА ИМПОРТНИТЕ КВОТИ (consumption effect of import quotas) (в межд.) – намаление на *потреблението* (в парични единици), предизвикано от индуцираното от *политиката на импортни квоти (в межд.)* спадане на покупките и затова може да се разглежда като загуба на потреблението.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (consumption economic stock) (**ки**) – във:

потребителска полезност на потребителния икономически запас;
потребителска стойност на потребителния икономически запас;
потребителска ценност на потребителния икономически запас.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗЛИШЪК (consumption economic surplusage) (**ки**) – във:

продуктов потребителен икономически излишък.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗЛИШЪК [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual consumption economic surplusage) (**ки**) – във:

продуктов потребителен икономически излишък [индивидуален];

пълен продуктов потребителен икономически излишък [индивидуален] (вж. *продуктов потребителен икономически излишък [индивидуален]*).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ НЕДОИМЪК (consumption economic penury) (**ки**) – във:

продуктов потребителен икономически недоимък.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ НЕДОИМЪК [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual consumption economic penury) (**ки**) – във:

продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален];

пълен продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален] (вж. *продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]*).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ НЕДОСТИГ (consumption economic shortage) (**ки**) – във:

продуктов потребителен икономически недостиг (същото като понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ НЕДОСТИГ [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual consumption economic shortage) (**ки**) – във:

продуктов потребителен икономически недостиг [индивидуален] (същото като понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕВЕС (consumption economic remainder) (**ки**) – във:

продуктов потребителен икономически превес.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕВЕС [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual consumption economic remainder) (**ки**) – във:

неразумен продуктов потребителен икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

продуктов потребителен икономически превес [индивидуален];

пълен неразумен продуктов потребителен икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

пълен свръхэффективен продуктов потребителен икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

свърхеефективен продуктов потребителен икономически превес [индивидуален] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (consumation economic product) – *икономически продукт q_c* , който в качеството си на *икономически ресурс* в *икономическото потребление* (като фаза на *икономическото възпроизводство*) е преназначен за консумация с цел възпроизвеждането на *трудовия икономически фактор*. Създаден е в *икономическото производство* като негов *икономически резултат* под формата на *консумативен производствен икономически продукт q_{rc}* след което преминава в потреблението във вид на *консумативен потребителен икономически продукт q_{sc}* . Консумативният потребителен икономически продукт q_{sc} е единствената форма на съществуване на потребителния икономически продукт q_c изобщо и затова те са идентични по съдържание.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *потребителен икономически продукт [индивидуален] $q_c(I)$* , **фирмен потребителен икономически продукт*** (firm consumption economic product) $q_c(F)$, **обществен потребителен икономически продукт*** (social consumption economic product) $q_c(S)$ и т.н. Когато не е посочено друго, под потребителен икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалният потребителен икономически продукт. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **потребителен микроикономически продукт*** (consumption microeconomic product), **потребителен мезоикономически продукт*** (consumption mesoeconomic product) и **потребителен макроикономически продукт*** (consumption macroeconomic product). Според *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават **необходим потребителен икономически продукт*** (indispensable consumption economic product) $i q_c$, **принаден потребителен икономически продукт*** (surplus consumption economic product) $s q_c$ и **цялостен потребителен икономически продукт*** (entire consumption economic product) $e q_c$. Когато не е посочено друго, под потребителен икономически продукт обикновено се подразбира цялостният потребителен икономически продукт.

Според *факторната икономическа обусловеност* разновидности на потребителния икономически продукт са **трудова-обусловеният потребителен икономически продукт*** (labourly-conditional consumption economic product) $q_c(L)$, **физическо-обусловеният потребителен икономически продукт***

(physically-conditional consumption economic product) $q_c(H)$, и **трудова-физическо обусловеният потребителен икономически продукт*** (labourly-physically-conditional consumption economic product) $q_c(LH)$. Според *ингредиентната икономическа изразимост* той се подразделя на **ценностен потребителен икономически продукт*** (worth consumption economic product) $q_c(w)$, **стойностен потребителен икономически продукт*** (value consumption economic product) $q_c(v)$, **полезностен потребителен икономически продукт*** (utility consumption economic product) $q_c(u)$, **специфичен потребителен икономически продукт*** (specific consumption economic product) $q_c(s)$, **натурален потребителен икономически продукт*** (natural consumption economic product) $q_c(n)$, **трудова-изразен потребителен икономически продукт*** (labourly-expressed consumption economic product) $q_c(l)$, **парично-изразен потребителен икономически продукт*** (monetarily-expressed consumption economic product) $q_c(m)$ и т.н.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен потребителен икономически продукт $q_c = q_c(E)$ се конституират още и съответстващите на последния понятия за **потребителен консуматорски продукт*** (consumption consumptionary product) $q_c(C)$, **потребителен стопански продукт*** (consumption protoeconomic product) $q_c(P)$, **потребителен пазарно-икономически продукт*** (consumption marketly-economic product) $q_c(M)$ и **потребителен финансово-пазарно-икономически продукт*** (consumption financially-marketly-economic product) $q_c(N)$. Общо за всички тях е понятието за **потребителен поддържащ продукт*** (consumption sustenance /sustaining/ product) $q_c(Z)$ (за потребителен продукт при поддържането).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (consumption economic product) (**ки**) – във:

екзистенциален потребителен икономически продукт [индивидуален];

екзистенциална обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

екзистенциална обща стойност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

екзистенциална пределна полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

зададен потребителен икономически продукт;

*излишен потребителен икономически продукт (същото като *продуктов потребителен икономически излишък*);*

консумативен потребителен икономически продукт;

крива на общата и пределната приемана полезност на равния потребителен икономически продукт [абсолютни индивидуални] (вж. *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

крива на общата ценност на потребителния икономически продукт [индивидуална] (вж. *обща ценност на потребителния икономически продукт [индивидуална]*);

крива на пределната ценност на потребителния икономически продукт [индивидуална] (вж. *пределна ценност на потребителния икономически продукт [индивидуална]*);

марка на полезността на потребителния икономически продукт;

*недоимъчен потребителен икономически продукт (същото като **продуктов потребителен икономически недоимък**);*

*недостигащ потребителен икономически продукт (същото като **понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация**);*

необходим зададен потребителен икономически продукт (вж. *зададен потребителен икономически продукт*);

нормален зададен потребителен икономически продукт (вж. *зададен потребителен икономически продукт*);

нормален потребителен икономически продукт;

обща полезност на потребителния икономически продукт;

обща полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

обща стойност на потребителния икономически продукт;

обща стойност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

обща стопанствена фоценност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална];

обща ценност на потребителния икономически продукт;

*оскъдъчен потребителен икономически продукт (същото като **продуктова потребителен икономическа оскъдност**);*

потребителен икономически продукт;

потребителен недонаден икономически продукт;

потребителен необходим икономически продукт;

потребителен принадлеен икономически продукт;

потребителен цялостен икономически продукт;

-
- превишаващ потребителен икономически продукт (същото като увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация);*
- превесен потребителен икономически продукт (същото като продуктов потребителен икономически превес);*
- пределна полезност на потребителния икономически продукт;*
- пределна полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна стойност на потребителния икономически продукт;*
- пределна стойност на потребителния икономически продукт [индивидуална];*
- пределна ценност на потребителния икономически продукт;*
- пределна ценност на потребителния икономически продукт [индивидуална];*
- пространство на потребителните икономически продукти;*
- разумен зададен потребителен икономически продукт** (вж. *зададен потребителен икономически продукт*);
- разумен потребителен икономически продукт;*
- функция на общата полезност на потребителните икономически продукти;*
- функция на общата полезност на потребителните икономически продукти [индивидуална];*
- функция на общата стойност на потребителните икономически продукти;*
- функция на общата стойност на потребителните икономически продукти [индивидуална];*
- функция на общата ценност на потребителните икономически продукти;*
- функция на пределната полезност на потребителния икономически продукт;*
- функция на пределната полезност на потребителния икономически продукт [индивидуална];*
- функция на пределната стойност на потребителния икономически продукт;*
- функция на пределната стойност на потребителния икономически продукт [индивидуална];*
- функция на пределната ценност на потребителния икономически продукт;*

функция на пределната ценност на потребителния икономически продукт [индивидуална].

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (individual consumption economic product) – *потребителен икономически продукт* $q_c = q_c(I)$, който в качеството си на икономически ресурс в индивидуалното икономическо потребление (като фаза на индивидуалното икономическо възпроизводство) на индивида потребител като възпроизводствена икономическа единица е преназначен за консумация от него с цел възпроизвеждането му като *трудов производствен икономически фактор*. Създаден е в икономическото производство като негов икономически резултат под формата на консумативен производствен икономически продукт q_{rc} , след което преминава в потреблението във вид на консумативен потребителен икономически продукт q_c . Потребителният потребителен икономически продукт е единствената форма на съществуване на потребителния икономически продукт изобщо и затова те са идентични по съдържание. Според възпроизводствената икономическа пълнота се разграничават **индивидуален необходим потребителен икономически продукт*** (individual indispensable consumption economic product) $i q_c = i q_c(I)$, **индивидуален принадлеен потребителен икономически продукт*** (individual surplus consumption economic product) $s q_c = s q_c(I)$ и **индивидуален цялостен потребителен икономически продукт*** (individual entire consumption economic product) $e q_c = e q_c(I)$. Когато не е посочено друго, под индивидуален потребителен икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалният цялостен потребителен икономически продукт.

Според характера на икономическото поведение на индивида потребител се различават следните разновидности на индивидуалния потребителен икономически продукт: (1) *желан потребителен икономически продукт [индивидуален]*, (2) *ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *възпроизводим потребителен икономически продукт [индивидуален]*), (3) *нормален потребителен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *минимален равновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*), (4) *разумен потребителен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *максимален равновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*), (5) *равновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *резултантен потребителен икономически продукт [индивидуален]*), (6) *свърхеефективен*

потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неравновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*), (7) *екзистенциален потребителен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *минимален ненормален потребителен икономически продукт [индивидуален]*), (8) *ненормален потребителен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *недостатъчен потребителен икономически продукт [индивидуален]*), (9) *приемлив потребителен икономически продукт [индивидуален]*, (10) *неразумен потребителен икономически продукт [индивидуален]* (същото като *неполезен потребителен икономически продукт [индивидуален]*), (11) *полезен потребителен икономически продукт [индивидуален]*, (12) *неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*, (13) *нисък непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален]*, (14) *висок непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален]*, (15) *непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален]*, (16) *неравновесен потребителен икономически продукт [индивидуален]*. Зависимостите между тях са показани във фиг. 1 като **скала на потребителния икономически продукт [индивидуален]*** (scale of individual consumption economic product).

Фиг. 1. Скала на поведенческите разновидности на индивидуалния потребителен икономически продукт

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен индивидуален потребителен икономически продукт $qc(I) = qc(I)(E)$ се конституират още и съответстващите на последния понятия за **индивидуален потребителен консуматорски продукт*** (individual consumption consumptionary product) $qc(I)(C)$, **индивидуален потребителен стопански продукт*** (individual consumption protoeconomic product) $qc(I)(P)$, **индивидуален потребителен пазарно-икономически продукт*** (individual consumption marketly-economic product) $qc(I)(M)$ и **индивидуален потребителен финансово-пазарно-икономически продукт*** (individual consumption financially-marketly-economic product) $qc(I)(N)$. Общо за всички тях е понятието за **индивидуален потребителен поддържащ продукт*** (individual consumption sustenance /sustaining/ product) $qc(I)(Z)$ (за индивидуален потребителен продукт при поддържането).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual consumption economic product) (**ки**) – във:

висок неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като неразумен потребителен икономически продукт [индивидуален]);

висок непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален];

възпроизводим потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]);

достатъчен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]);

екзистенциален потребителен икономически продукт [индивидуален];

ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален];

желан потребителен икономически продукт [индивидуален];

зададен потребителен икономически продукт [индивидуален];

излишен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като продуктов потребителен икономически излишък [индивидуален]);

недоимъчен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]);

недостатъчен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]);

недостигащ потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]);

неекзистенциален потребителен икономически продукт [индивидуален];

неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален];

нежелан потребителен икономически продукт [индивидуален];

ненормален потребителен икономически продукт [индивидуален];

необходим зададен потребителен икономически продукт [индивидуален] (вж. зададен потребителен икономически продукт [индивидуален]);

неполезен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като неразумен потребителен икономически продукт [индивидуален]);

непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален];

неприемлив потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като ненормален потребителен икономически продукт [индивидуален]);

неравновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като свръхэффективен потребителен икономически продукт [индивидуален]);

неравновесен неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

неравновесен потребителен икономически продукт [индивидуален];

неразумен потребителен икономически продукт [индивидуален];

нисък неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *ненормален потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

нисък непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален];

нормален зададен потребителен икономически продукт [индивидуален] (вж. *индивидуален зададен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

нормален потребителен икономически продукт [индивидуален];

обща ценност на потребителния икономически продукт [индивидуална];

оскъдъчен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *продуктова потребителен икономическа оскъдност [индивидуална]*);

полезен потребителен икономически продукт [индивидуален];

потребителен икономически продукт [индивидуален];

потребителен недонаден икономически продукт [индивидуален];

потребителен необходим икономически продукт [индивидуален];

потребителен принадлеен икономически продукт [индивидуален];

потребителен цялостен икономически продукт [индивидуален];

превесен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

превишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален] (I) (същото като *свърхеефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

превишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален] (II) (същото като *увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]*); *приемлив потребителен икономически продукт [индивидуален];*

работен потребителен икономически продукт [индивидуален];

равновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален];

разумен зададен потребителен икономически продукт [индивидуален] (вж. *зададен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

разумен потребителен икономически продукт [индивидуален];
резултантен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като равновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]);
свръхдостатъчен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като свръхефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]);
свръхефективен потребителен икономически продукт [индивидуален];
скала на потребителния икономически продукт [индивидуален] (вж. *потребителен икономически продукт [индивидуален]*);
творчески потребителен икономически продукт [индивидуален].

ПОТРЕБИТЕЛЕН ИНДЕКС НА СЛУЦКИ, Е. (consumption Slutsky index) (в микр.) – същото като *потребителен ефект на заместването на Дж. Хикс* (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛЕН НЕДОНАДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (consumption antisurplus economic product), **понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация, продуктова потребителна икономическа недобавка, (*)** – отрицателна *продуктова необходима потребителна икономическа аберация* $a^{2-}qc = s^{-}qc < 0$ (вж. и *икономическа аберация, продуктово-присъща икономическа аберация и продуктова икономическа аберация*) при дадена възпроизводствена икономическа единица, когато зададеният *потребителен икономически продукт* в качеството му на *икономически критерий* е *потребителният необходим икономически продукт* iqr ; отрицателно отклонение $a^{2-}qc = s^{-}qc = e^2qc - iqsc < 0$ на фиксирания *потребителен икономически продукт* eqc (интерпретиран в настоящия контекст като *потребителна разновидност* e^2qc на *необходимо-цялостния икономически продукт*) от потребителния *необходим икономически продукт* iqc [т.е. отрицателна разлика между *необходимо-цялостния* и *потребителния необходим продукт*; *потребителен продукт* в по-малко от (недобавен към) *необходимия*]; разновидност на *понижаващата продуктова потребителна икономическа аберация*. Тъй като фиксираният *потребителен продукт* (за когото се отчита положителното отклонение от *необходимия потребителен продукт*) е *потребителният необходимо-цялостен продукт* e^2qc , то *потребителният недонаден икономически продукт* е същото като *понижаваща продуктова цялостно-необходима потребителна*

икономическа аберация* (decreased product entirely-indispensable consumption economic aberration). Така че $a^{2-}qc = a^{2-}eqc = sqc = e^2qc - iqc < 0$.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* разновидности на потребителния недонаден икономически продукт са (α) *потребителният недонаден икономически продукт [индивидуален]* $a^{2-}qc(I) = sqc(I)$, (β) **фирменият потребителен недонаден икономически продукт*** (firm consumption antisurplus economic product) $a^{2-}qc(F) = s^-qc(F)$, (γ) **общественият потребителен недонаден икономически продукт** (social consumption antisurplus economic product)* $a^{2-}qc(S) = s^-qc(S)$ и т.н.

ПОТРЕБИТЕЛЕН НЕДОНАДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (individual consumption antisurplus economic product), **понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална]**, **продуктова потребителна икономическа недобавка [индивидуална]**, (*) – отрицателна *продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^{2-}qc(I) = s^-qc(I) < 0$ (вж. и *икономическа аберация*, *продуктово-присъща икономическа аберация* и *продуктова икономическа аберация*) при даден индивид потребител като *възпроизводствена икономическа единица*, когато зададеният *потребителен икономически продукт [индивидуален]* в качеството му на *икономически критерий* е *потребителният необходим икономически продукт [индивидуален]* $iqp(I)$; отрицателно отклонение $a^{2-}qc(I) = s^-qc(I) = e^2qc(I) - iqc(I) < 0$ на фиксирания индивидуален потребителен икономически продукт $eqc(I)$ [интерпретиран в настоящия контекст като потребителна разновидност $e^2qc(I)$ на *необходимо-цялостния икономически продукт [индивидуален]*] от индивидуалния потребителен необходим икономически продукт $iqc(I)$ [т.е. отрицателна разлика между индивидуалния необходимо-цялостен и индивидуалния потребителен необходим продукт; индивидуален потребителен продукт в по-малко от (недобавен към) необходимия]; разновидност на *понижаващата продуктова потребителна икономическа аберация*. Тъй като фиксираният потребителен продукт (за когото се отчита положителното отклонение от необходимия потребителен продукт) е индивидуалният потребителен необходимо-цялостен продукт $e^2qc(I)$, то индивидуалният потребителен недонаден икономически продукт е същото като **понижаваща индивидуална продуктова цялостно-необходима потребителна икономическа аберация*** (decreased individual product entirely-indispensable consumption economic aberration). Така че $a^{2-}qc(I) = a^{2-}eqc(I) = sqc(I) = e^2qc(I) - iqc(I) < 0$.

Тъй като тук фиксираният индивидуален потребителен продукт $qc(I)$ е не-ефективният индивидуален потребителен продукт $qc^{ix}(I)$, то под внимание се взема **неефективният индивидуален потребителен необходимо-цялостен икономически продукт*** (ineffective individual consumption indispensably-entire economic product) $e^2 qc^{ix}(I)$, т.е. за индивидуалния потребителен недонаден икономически продукт е валидно равенството $a^{2e-} qc(I) = a^{2e-} eqc^{ix}(I) = s^- qc^{ix}(I) = e^2 qc^{ix}(I) - iqc(I) < 0$ (тук фиксираният и потребителният необходим продукт са някакви равнища на неефективния потребителен продукт).

Неефективният индивидуален потребителен икономически продукт $qc^{ix}(I)$ има две форми на проявление – *ненормален потребителен икономически продукт [индивидуален] $qc^a(I)$* и *неразумен потребителен икономически продукт [индивидуален] $qc^i(I)$* . На тях съответстват две форми на проявление на индивидуалния недонаден потребителен икономически продукт $a^{2e-} eqc(I) = a^{2e-} eqc^{ix}(I) = s^- qc^{ix}(I) = e^2 qc^{ix}(I) - iqc^{ix}(I) < 0$: (1) **ненормален индивидуален потребителен недонаден икономически продукт*** (abnormal individual consumption antisurplus economic product) $a^{2e-} eqc(I) = a^{2e-} eqc^a(I) = s^- qc^a(I) = e^2 qc^a(I) - iqc^a(I) < 0$ [същото като **ненормална понижаваща индивидуална продуктова цялостно-необходима потребителна икономическа аберация*** (abnormal decreased individual product entirely-indispensable consumption economic aberration)], където фиксираният потребителен продукт е **ненормалният индивидуален потребителен необходимо-цялостен икономически продукт*** (abnormal individual consumption indispensably-entire economic product) $e^2 qc^a(I)$ (тук фиксираният и потребителният необходим продукт са някакви равнища на ненормалния потребителен продукт), и (2) **неразумен индивидуален потребителен недонаден икономически продукт*** (irrational individual consumption antisurplus economic product) $a^{2i-} eqc(I) = a^{2i-} eqc^i(I) = s^- qc^i(I) = e^2 qc^i(I) - iqc^i(I) < 0$ [същото като **неразумна понижаваща индивидуална продуктова цялостно-необходима потребителна икономическа аберация*** (irrational decreased individual product entirely-indispensable consumption economic aberration)], където фиксираният **потребителен** продукт е **неразумният индивидуален потребителен необходимо-цялостен икономически продукт*** (irrational individual consumption indispensably-entire economic product) $e^2 qc^i(I)$ (тук фиксираният и потребителният необходим продукт са някакви равнища на неразумния потребителен продукт). Частен случай на ненормален потребителен недонаден икономически продукт е **екзистенциалният индивидуален потребителен недонаден икономически продукт*** (existential individual consumption antisurplus economic product) $a^{2e-} eqc(I) = a^{2e-} eqc^e(I) = s^- qc^e(I) = e^2 qc^e(I) - iqc^e(I) < 0$

[същото като *екзистенциална понижаваща индивидуална продуктова цялостно-необходима потребителна икономическа аберация** (existential decreased individual product entirely-indispensable consumption economic aberration)], където фиксираният потребителен продукт е *екзистенциалният индивидуален потребителен необходимо-цялостен икономически продукт** (existential individual consumption indispensably-entire economic product) $e^2qc^e(I)$ (тук фиксираният потребителен продукт е равен на екзистенциалният потребителен икономически продукт [индивидуален]).

ПОТРЕБИТЕЛЕН НЕОБХОДИМ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (consumption indispensable economic product) (*) – *необходим икономически продукт* iqc на *цялостния потребителен икономически продукт* eqc ; част от *потребителния икономически продукт*, който *трудовият производствен икономически фактор* е необходимо да консумира при конкретните социални и икономически условия, щото в границите на дадена *възпроизводствена икономическа единица* да бъде способен да създава определено количество *производствен икономически продукт*; една от разновидностите на *зададения потребителен икономически продукт* jqr . Отклонението на потребителния необходимо-цялостен продукт от потребителния необходим продукт е *продуктовата необходима потребителна икономическа аберация* a^2qc (вж. и *продуктова икономическа аберация*). Затова потребителният необходимо-цялостен продукт е сумата на потребителния необходим продукт и *продуктовата необходима потребителна аберация*, т.е. $eqc = iqc + a^2qc$. Когато потребителният необходимо-цялостен продукт е по-голям от потребителния необходим продукт, е налице *увеличаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация* $a^{2+}qc > 0$, която е същото като *продуктова потребителна икономическа прибавка* и като *принаден потребителен икономически продукт* sqc (тогава потребителният необходимо-цялостен продукт е равен на сумата на потребителния необходим продукт и потребителния принадлеен продукт, т.е. $eqc = iqc + sqc$). Когато потребителният необходимо-цялостен продукт е по-малък от потребителния необходим продукт, е налице *понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация* $a^{2+}qc < 0$, която е същото като *продуктова потребителна икономическа недобавка* и като *недонаден икономически продукт* s^-qc (тогава потребителният необходимо-цялостен продукт е равен на сумата на потребителния необходим продукт и потребителния недонаден продукт, т.е. $eqc = iqc + s^-qc$). При липса на продуктова необходима потребителна аберация ($a^2qc = 0$) потребителният необходи-

мо-цялостен продукт е равен на потребителния необходим продукт ($eqc = iqr$), което от своя страна означава, че тогава потребителният необходим продукт е равен или на *нормалния потребителен икономически продукт*, или на *разумния потребителен икономически продукт*.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* разновидности на потребителния необходим икономически продукт са (α) *потребителният необходим икономически продукт [индивидуален]*, (β) **фирменият потребителен необходим икономически продукт*** (firm consumption indispensable economic product), (γ) **общественият потребителен необходим икономически продукт*** (social consumption indispensable economic product) и т.н. Ако не е посочено друго, под потребителен необходим икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалният потребителен необходим икономически продукт. Според конкретната ситуация, при която се установява потребителният икономически продукт, се конституират и други негови разновидности, следващи разновидностите на продукта изобщо.

ПОТРЕБИТЕЛЕН НЕОБХОДИМ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН] (consumption individual indispensable economic product) (*)— *необходим икономически продукт [индивидуален] $iqc[I]$ на цялостния потребителен икономически продукт $eqc[I]$ [индивидуален]; част от потребителния икономически продукт [индивидуален], който трудовият производствен икономически фактор на даден индивид като възпроизводствена икономическа единица е необходимо да потребява при конкретните социални и икономически условия, щото да бъде способен да създава определено количество производствен икономически продукт; една от разновидностите на зададения потребителен икономически продукт [индивидуален] $jqc[I]$. Той е една от разновидностите на потребителния необходим икономически продукт. Отклонението на индивидуалния потребителен необходимо-цялостен продукт от индивидуалния потребителен необходим продукт е *продуктовата необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална] $a^2qc[I]$* (вж. и *продуктова икономическа аберация*). Затова индивидуалният потребителен необходимо-цялостен продукт е сумата на индивидуалния потребителен необходим продукт и индивидуалната продуктова необходима потребителна аберация, т.е. $eqc[I] = iqc[I] + a^2qc[I]$. Когато индивидуалният потребителен необходимо-цялостен продукт е по-голям от индивидуалния потребителен необходим продукт, е налице *увеличаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална] $a^{2+}qc[I] > 0$* , която е същото като *продуктова**

потребителна икономическа прибавка [индивидуална] и като потребителен принадлеен икономически продукт [индивидуален] $sqc[I]$ (тогава индивидуалният потребителен необходимо-цялостен продукт е равен на сумата на индивидуалния потребителен необходим продукт и индивидуалния потребителен принадлеен продукт, т.е. $eqc[I] = iqc[I] + sqc[I]$). Когато индивидуалният потребителен необходимо-цялостен продукт е по-малък от индивидуалния потребителен необходим продукт, е налице *понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^{2+}q[I] < 0$, която е същото като *продуктова потребителна икономическа недобавка [индивидуална]* и като *недонаден потребителен икономически продукт [индивидуален]* $s^-q[I]$ (тогава индивидуалният потребителен необходимо-цялостен продукт е равен на сумата на индивидуалния потребителен необходим продукт и индивидуалния потребителен недонаден продукт, т.е. $eqc[I] = iqc[I] + s^-q[I]$). При липса на продуктова необходима аберация ($a^2q[I] = 0$) индивидуалният потребителен необходимо-цялостен продукт е равен на индивидуалния потребителен необходим продукт ($eqc[I] = iqc[I]$), което от своя страна означава, че тогава индивидуалният потребителен необходим продукт е равен или на *нормалния потребителен икономически продукт [индивидуален]*, или на *разумния потребителен икономически продукт [индивидуален]*.

Според конкретната ситуация, при която се установява индивидуалният потребителен икономически продукт, се конституират различни негови разновидности, следващи разновидностите на продукта изобщо.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ОПТИМУМ НА ПАРЕТО, В. (consumption Pareto optimum) (в микр.) – същото като *потребителна крива на договорите (в микр.)*, която задава оптималното разпределение на два вида *икономически продукти* за потребление от двама потребители, както и оптималните комбинации от *общите икономически ползности*, които двамата потребители получават. Потребителният оптимум на Вилфредо *Парето* показва, че подобряването на продуктовото обезпечаване на оптималното потребление на единия потребител е свързано с влошаване на продуктовото обезпечаване на оптималното потребление на другия потребител. Потребителният оптимум на В. Парето е неопределен, тъй като се състои от множество от оптимални *икономически точки* (от множество от оптимални решения). Затова той не може да даде отговор на въпроса коя от множеството точки, образуващи потребителната крива на договорите, е оптимална от позициите на *общественото благосъстояние (в*

микр.) (на обществото като цяло). Това може да стане само при въвеждането на допълнителни определения и ограничения.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ПРИНАДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (consumption surplus economic product), **увеличаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация, продуктова потребителна икономическа прибавка, (*)** – положителна *продуктова необходима потребителна икономическа аберация* $a^{2+}qc = sqc > 0$ (вж. и *икономическа аберация, продуктово-присъща икономическа аберация и продуктова икономическа аберация*) при дадена възпроизводствена икономическа единица, когато зададеният потребителен икономически продукт в качеството му на икономически критерий е потребителният необходимият икономически продукт iqc ; положително отклонение $a^{2+}qc = sqc = e^2qc - iqc > 0$ на фиксирания потребителен икономически продукт eqc (интерпретиран в настоящия контекст като потребителна разнородност e^2qc на *цялостния икономически продукт*) от потребителния необходим икономически продукт $iqc(I)$ [т.е. положителна разлика между необходимо-цялостния и потребителния необходим продукт; продукт вповече над (прибавен към) необходимия]; разнородност на *увеличаващата продуктова потребителна икономическа аберация*. Тъй като фиксираният потребителен продукт (за когото се отчита положителното отклонение от потребителния необходим продукт) е потребителен необходимо-цялостен продукт $e^2qc(I)$, то потребителният принадлеен икономически продукт е същото като *увеличаваща продуктова цялостно-необходима потребителна икономическа аберация** (increased product entirely-indispensable consumption economic aberration). Така че $a^{2+}qc = a^{2+}eqc = sqc = \frac{e^2qc - iqc}{e^2qc}$ *средната общностна икономическа обхватност* разнородности на потребителния принадлеен икономически продукт са (α) *потребителният принадлеен икономически продукт [индивидуален]* $a^{2+}qc(I) = sqc(I)$, (β) *фирменият потребителен принадлеен икономически продукт** (firm consumption surplus economic product) $a^{2+}qc(F) = sqc(F)$, (γ) *общественият потребителен принадлеен икономически продукт** (social consumption surplus economic product) $a^{2+}qc(S) = sqc(S)$ и т.н.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ПРИНАДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual consumption surplus economic product), **увеличаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална], продуктова потребителна икономическа прибавка [индивидуална],**

(*) – положителна *продуктова необходима потребителна икономическа аберация* [индивидуална] $a^{2+}qc(I) = sqc(I) > 0$ (вж. и *икономическа аберация*, *продуктово-присъща икономическа аберация* и *продуктова икономическа аберация*) при даден индивид потребител като *възпроизводствена икономическа единица*, когато зададеният индивидуален потребителен икономически продукт в качеството му на икономически критерий е *потребителният необходимият икономически продукт* [индивидуален] $iqc(I)$; положително отклонение $a^{2+}qc(I) = sqc(I) = e^2qc(I) - iqc(I) > 0$ на фиксирания индивидуален потребителен икономически продукт $eqc(I)$ [интерпретиран в настоящия контекст като потребителна разновидност $e^2qc(I)$ на *необходимо-цялостния икономически продукт* [индивидуален]] от индивидуалния потребителен необходим икономически продукт $iqc(I)$ [т.е. положителна разлика между индивидуалния необходимо-цялостен и индивидуалния потребителен необходим продукт; индивидуален продукт вповече над (прибавен към) необходимия]; разновидност на *увеличаващата продуктова потребителна икономическа аберация*. Тъй като фиксираният потребителен продукт (за когото се отчита положителното отклонение от потребителния необходим продукт) е индивидуален потребителен необходимо-цялостен продукт $e^2qc(I)$, то индивидуалният потребителен принадлеен икономически продукт е същото като *увеличаваща индивидуална продуктова цялостно-необходима потребителна икономическа аберация** (increased individual product entirely-indispensable consumption economic aberration). Така че $a^{2+}qc(I) = a^{2+}eqc(I) = sqc(I) = e^2qc(I) - iqc(I) > 0$.

Тъй като тук фиксираният потребителен индивидуален продукт $qc(I)$ е свръхефективният потребителен индивидуален продукт $qc^s(I)$, то под внимание се взема *свръхефективният индивидуален потребителен необходимо-цялостен икономически продукт** (supereffective individual consumption indispensably-entire economic product) $e^2qc^s(I)$, т.е. за индивидуалния потребителен принадлеен икономически продукт е валидо равенството $a^{2+}eqc(I) = a^{2+}eqc^s(I) = sqc^s(I) = e^2qc^s(I) - iqc(I) > 0$ (тук фиксираният и потребителният необходим продукт са някакви равнища на свръхефективния потребителен продукт).

ПОТРЕБИТЕЛЕН РАЗХОД (consumption cost) (**ки**) – във:

- индивидуален ползностен единичен потребителен разход (в микр.);*
- индивидуален ползностен общ постоянен потребителен разход (в микр.);*
- индивидуален ползностен общ потребителен разход (в микр.);*
- индивидуален ползностен общ променлив потребителен разход (в микр.);*
- индивидуален ползностен общ пълен потребителен разход (в микр.);*

индивидуален полезностен постоянен потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезностен потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезностен пределен потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезностен променлив потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезностен пълен потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезностен среден потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезностен среден променлив потребителен разход (в микр.);
индивидуален полезностен среден пълен потребителен разход (в микр.);
полезностен единичен потребителен разход (в микр.);
полезностен общ потребителен разход (в микр.);
полезностен общ постоянен потребителен разход (в микр.);
полезностен общ променлив потребителен разход (в микр.);
полезностен общ пълен потребителен разход (в микр.);
полезностен постоянен потребителен разход (в микр.);
полезностен потребителен разход (в микр.);
полезностен пределен потребителен разход (в микр.);
полезностен променлив потребителен разход (в микр.);
полезностен пълен потребителен разход (в микр.);
полезностен среден потребителен разход (в микр.);
полезностен среден променлив потребителен разход (в микр.);
полезностен среден пълен потребителен разход (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЦЯЛОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (consumption entire economic product) (*) – *потребителен икономически продукт* q_c , разглеждан в границите на дадена възпроизводствена икономическа единица като сума e_c от съставните му части, които са зададеният *потребителен икономически продукт* $j q_c$ и *продуктовата потребителна икономическа аберация* (отклонението) $a q_c$ (вж. и *икономическа аберация*), т.е. $e q_c = j q_c + a q_c$. Като общо понятие потребителният икономическият продукт q_c има голям брой разновидности, сред които е и потребителният цялостен икономически продукт $e q_c$. Но ако не е посочено друго, под потребителен икономически продукт обикновено се подразбира потребителният цялостен икономически продукт и тогава $q_c = e q_c = j q_c + a q_c$, където $q_c = e q_c$ е някакъв **фиксиран** (както предмет на интерпретиране) потребителен икономически продукт. Продуктовата потребителна икономическа аберация е отклонението на цялостния (на

фиксирания цялостен) потребителен от зададения потребителен икономически продукт.

Когато потребителният цялостен продукт е по-голям от зададения потребителен, е налице *увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация* $a^+qc > 0$ (която е същото като *продуктово потребително икономическо превишение* и като *превишаващ потребителен икономически продукт* kqc). Тогава потребителният цялостен продукт е равен на сумата на зададения потребителен продукт и превишаващия потребителен продукт (респ. и продуктовото потребително превишение). Когато потребителният цялостен продукт е по-малък от зададения, е налице *понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация* $a^-qc < 0$ (която е същото като *продуктов потребителен икономически недостиг* и като *недостигащ потребителен икономически продукт* k^-qc). Тогава потребителният цялостен продукт е равен на сумата на зададения потребителен продукт и недостигащия потребителен продукт (респ. и продуктовият потребителен недостиг). При липса на продуктова аберация ($aqc = 0$) потребителният цялостен продукт е равен на зададения потребителен продукт ($eqc = jqc$).

Зададеният потребителен продукт и продуктова потребителна аберация имат различни форми на конституиране и проявление. Затова и потребителният цялостен продукт има различни форми на изразяване като сума от зададения потребителен продукт и продуктова потребителна аберация. Някои от тези форми са следните.

Първо, зададеният потребителен продукт jqc е *необходимият потребителен икономически продукт* iqc , чиято аберация aqr (отклонението на фиксирания потребителен от потребителния необходим продукт) е *продуктовата необходима потребителна икономическа аберация* a^2qc . При нея потребителният цялостен продукт eqr се представя като **потребителен необходимо-цялостен икономически продукт*** (consumption indispensably-entire economic product) e^2qr . Тогава равенството $eqc = jqc + aqc$ приема вида $e^2qc = iqc + a^2qc$, т.е. потребителният необходимо-цялостен продукт е равен на сумата на потребителния необходим продукт и продуктова необходима потребителна аберация. Към последната се числят: (а) *увеличаващата продуктова необходима потребителна икономическа аберация* $a^{2+}qc > 0$, която е същото като *продуктова потребителна икономическа прибавка* и като *принаден потребителен икономически продукт* sqc (когато фиксираният потребителен продукт е по-голям от потребителния необходим) и затова потребителният необходимо-цялостен продукт е равен на сумата на потребителния необходим продукт и

потребителния принадлеен продукт (респ. и продуктовата потребителна прибавка); (б) *понижаващата продуктова необходима потребителна икономическа аберация* $a^{2-}qc < 0$, която е същото като *продуктова потребителна икономическа недобавка* и като *недонаден потребителен икономически продукт* s^-qc (когато фиксираният потребителен продукт е по-малък от потребителния необходим) и затова потребителният необходимо-цялостен продукт е равен на сумата на потребителния необходим продукт и потребителния недонаден продукт (респ. и продуктовата потребителна недобавка).

Второ, зададеният потребителен продукт jqr е *нормалният потребителен икономически продукт* qc^0 , чиято аберация aq (отклонението на фиксирания потребителен от нормалния потребителен продукт) е *нормалната продуктова потребителна икономическа аберация* a^0qc . При нея потребителният цялостен продукт eqr се представя като **потребителен нормално-цялостен икономически продукт*** (consumption normally-entire economic product) e^0qr . Тогава равенството $eqc = jqc + aqc$ приема вида $e^0qc = qc^0 + a^0qc$, т.е. потребителният цялостен продукт е равен на сумата на нормалния потребителен продукт и нормалната потребителна продуктова аберация. Към последната се числят: (а) *увеличаващата нормална потребителна продуктова икономическа аберация* $a^{0+}qc > 0$, която е същото като *продуктов потребителен икономически превес* и като *превесен потребителен икономически продукт* pqr (когато фиксираният потребителен продукт е по-голям от нормалния потребителен) и затова потребителният нормално-цялостен продукт е равен на сумата на нормалния потребителен продукт и превесния потребителен продукт (респ. и продуктовия потребителен превес); (б) *понижаващата нормална продуктова потребителна икономическа аберация* $a^{0-}qc < 0$, която е същото като *продуктов потребителен икономически недоимък* и като *недоимъчен потребителен икономически продукт* n^-qc (когато фиксираният потребителен продукт е по-малък от нормалния потребителен) и затова потребителният нормално-цялостен продукт е равен на сумата на нормалния потребителен продукт и недоимъчния потребителен продукт (респ. и продуктовия потребителен недоимък).

Трето, зададеният потребителен продукт jqr е *разумният потребителен икономически продукт* qc^1 , чиято аберация aqr (отклонението на фиксирания потребителен от разумния потребителен продукт) е *разумната продуктова потребителна икономическа аберация* a^1qc . При нея потребителният цялостен продукт eqr се представя като **потребителен разумно-цялостен икономически продукт*** (consumption rationally-entire /reasonably-entire / economic

product) e^1qr . Тогава равенството $eqc = jqc + aqc$ приема вида $e^1qc = qc^1 + a^1qc$, т.е. потребителният разумно-цялостен продукт е равен на сумата на разумния потребителен продукт и разумната продуктова потребителна аберация. Към последната се числят: (а) *увеличаващата разумна продуктова потребителна икономическа аберация* $a^{1+}qc > 0$, която е същото като *продуктов потребителен икономически излишък* и като *излишен потребителен икономически продукт* mqr (когато фиксираният потребителен продукт е по-голям от разумния потребителен) и затова потребителният разумно-цялостен продукт е равен на сумата на разумния потребителен продукт и излишния потребителен продукт (респ. и продуктовия потребителен излишък); (б) *понижаващата разумна продуктова потребителна икономическа аберация* $a^{1-}qc < 0$, която е същото като *продуктова потребителна икономическа оскъдност* и като *оскъдъчен потребителен икономически продукт* n^-qr (когато фиксираният потребителен продукт е по-малък от разумния потребителен) и затова потребителният разумно-цялостен продукт е равен на сумата на разумния потребителен продукт и оскъдъчния потребителен продукт (респ. и продуктовата потребителна оскъдност).

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* разновидности на потребителния цялостен икономически продукт са (α) *потребителният цялостен икономически продукт [индивидуален]*, (β) **фирменият потребителен цялостен икономически продукт*** (firm consumption entire economic product), (γ) **общественият потребителен цялостен икономически продукт*** (social consumption entire economic product) и т.н. Ако не е посочено друго, под потребителен цялостен икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалният потребителен цялостен икономически продукт. Според конкретната ситуация, при която се установява потребителният икономически продукт, се конституират и други разновидности на потребителния цялостен продукт, следващи разновидностите на продукта изобщо.

ПОТРЕБИТЕЛЕН ЦЯЛОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (individual consumption entire economic product) (*) – *индивидуален потребителен икономически продукт* $qc(I)$, разглеждан при даден индивидуален вид (който е *възпроизводителна икономическа единица*) като сума $eqc(I)$ от съставните му части, които са *зададеният потребителен икономически продукт [индивидуален]* $jqc(I)$ и *продуктовата потребителна икономическа аберация [индивидуална]* (отклонението) aqr (вж. и *икономическа аберация*), т.е. $eqc(I) = jqc(I) + aqc(I)$. Като общо понятие индивидуалният потребителен икономичес-

ки продукт $qc(I)$ има голям брой разновидности, сред които е и индивидуалният потребителен цялостен икономически продукт $eqc(I)$. Но ако не е посочено друго, под индивидуален потребителен икономически продукт обикновено се подразбира индивидуалният потребителен цялостен икономически продукт и тогава $qc(I) = eqc(I) = jqc(I) + aqc(I)$, където $qc(I) = eqc(I)$ е някакъв **фиксиран** (като предмет на интерпретиране) индивидуален потребителен икономически продукт. Индивидуалната продуктова потребителна икономическа аберация е отклонението на индивидуалния потребителния цялостен (на фиксирания индивидуален потребителен цялостен) от индивидуалния зададен потребителен икономически продукт.

Когато индивидуалният потребителен цялостен продукт е по-голям от индивидуалния зададен потребителен, е налице *увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^+qc(I) > 0$ [която е същото като *продуктово потребително икономическо превишение [индивидуално]* и като *превишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален]* $kqc(I)$]. Тогава индивидуалният цялостен потребителен продукт е равен на сумата на индивидуалния зададен потребителен продукт и превишаващия индивидуален потребителен продукт (респ. и индивидуалното продуктово потребително превишение). Когато индивидуалният цялостен потребителен продукт е по-малък от индивидуалния зададен потребителен, е налице *понижаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^-qc(I) < 0$ [която е същото като *продуктов потребителен икономически недостиг [индивидуален]* и като *недостигащ потребителен икономически продукт [индивидуален]* $k^-qc(I)$]. Тогава индивидуалният потребителен цялостен продукт е равен на сумата на индивидуалния зададен потребителен продукт и недостигащия индивидуален потребителен продукт (респ. и индивидуалния продуктов потребителен недостиг). При липса на продуктова аберация ($aqc = 0$) индивидуалният потребителен цялостен продукт е равен на индивидуалния зададен потребителен продукт [$eqc(I) = jqc(I)$].

Индивидуалният зададен потребителен продукт и индивидуалната продуктова потребителна аберация имат различни форми на конституиране и проявление. Затова и индивидуалният потребителен цялостен продукт има различни форми на изразяване като сума от индивидуалния зададен потребителен продукт и индивидуалната продуктова потребителна аберация. Някои от тези форми са следните.

Първо, индивидуалният зададен потребителен продукт $jqp(I)$ е *необходимият потребителен икономически продукт [индивидуален]* $iqc(I)$, чиято абера-

рация $aqc(I)$ (отклонението на фиксирания индивидуален потребителен от индивидуалния потребителен необходим продукт) е *продуктовата необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^2qc(I)$. При нея индивидуалният потребителен цялостен продукт $eqp(I)$ се представя като **индивидуален потребителен необходимо-цялостен икономически продукт*** (individual consumption indispensably-entire economic product) $e^2qp(I)$. Тогава равенството $eqc(I) = jqc(I) + aqc(I)$ приема вида $e^2qc(I) = iqc(I) + a^2qc(I)$, т.е. индивидуалният потребителен необходимо-цялостен продукт е равен на сумата на индивидуалния потребителен необходим продукт и индивидуалната продуктова потребителна необходима аберация. Към последната се числят: (а) *увеличаващата продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^{2+}qc(I) > 0$, която е същото като *продуктова потребителна икономическа прибавка [индивидуална]* и като *принаден потребителен икономически продукт [индивидуален]* $sqc(I)$ (когато фиксираният индивидуален потребителен продукт е по-голям от индивидуалния потребителен необходим) и затова индивидуалният потребителен необходимо-цялостен продукт е равен на сумата на индивидуалния потребителен необходим продукт и индивидуалния потребителен принадлеен продукт (респ. и индивидуалната продуктова потребителна прибавка); (б) *понижаващата продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^{2-}qc(I) < 0$, която е същото като *продуктова потребителна икономическа недобавка* и като *недонаден потребителен икономически продукт [индивидуален]* $s^-qc(I)$ (когато фиксираният индивидуален потребителен продукт е по-малък от индивидуалния необходим потребителен) и затова индивидуалният потребителен необходимо-цялостен продукт е равен на сумата на индивидуалния потребителен необходим продукт и индивидуалния потребителен недонаден продукт (респ. и индивидуалната потребителна продуктова недобавка).

Второ, индивидуалният зададен потребителен продукт $jqc(I)$ е *нормалният потребителен икономически продукт [индивидуален]* $qc^0(I)$, чиято аберация $ac(I)$ (отклонението на фиксирания индивидуален потребителен от нормалния индивидуален потребителен продукт) е *нормалната продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^0qc(I)$. При нея индивидуалният потребителен цялостен продукт $eqp(I)$ се представя като **индивидуален потребителен нормално-цялостен икономически продукт*** (individual consumption normally-entire economic product) $e^0qp(I)$. Тогава равенството $eqc(I) = jqc(I) + aqc(I)$ приема вида $e^0qc(I) = qc^0(I) + a^0qc(I)$, т.е. индивидуалният потребителен нормално-цялостен продукт е равен на сумата на нормалния индиви-

дуален потребителен продукт и индивидуалната нормална потребителен продукт аберация. Към последната се числят: (а) *увеличаващата нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^{0+}qc(I) > 0$, която е същото като *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]* и като *превесен потребителен икономически продукт [индивидуален]* $nqc(I)$ (когато фиксираният индивидуален потребителен продукт е по-голям от нормалния индивидуален потребителен) и затова индивидуалният потребителен нормално-цялостен продукт е равен на сумата на нормалния индивидуален потребителен продукт и превесния индивидуален потребителен продукт (респ. и индивидуалния продуктов потребителен превес); (б) *понижаващата нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^{0-}qc(I) < 0$, която е същото като *продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]* и като *недоимъчен потребителен икономически продукт [индивидуален]* $n^-qc(I)$ (когато фиксираният индивидуален потребителен продукт е по-малък от нормалния индивидуален потребителен) и затова индивидуалният потребителен нормално-цялостен продукт е равен на сумата на нормалния индивидуален потребителен продукт и недоимъчния индивидуален потребителен продукт (респ. и индивидуалния продуктов потребителен недоимък).

Трето, индивидуалният зададен потребителен продукт $jqc(I)$ е *разумният потребителен икономически продукт* $qc^1(I)$, чиято аберация $aqc(I)$ (отклонението на фиксирания индивидуален потребителен от разумния индивидуален потребителен продукт) е *разумната продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^1qc(I)$. При нея индивидуалният потребителен цялостен продукт $eqp(I)$ се представя като **индивидуален потребителен разумно-цялостен икономически продукт*** (individual consumption rationally-entire /reasonably-entire / economic product) $e^1qp(I)$. Тогава равенството $eqc(I) = jqc(I) + aqc(I)$ приема вида $e^1qc(I) = qc^1(I) + a^1qc(I)$, т.е. индивидуалният потребителен разумно-цялостен продукт е равен на сумата на разумния индивидуален потребителен продукт и индивидуалната разумната продуктова потребителна аберация. Към последната се числят: (а) *увеличаващата разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^{1+}qc(I) > 0$, която е същото като *продуктов потребителен икономически излишък [индивидуален]* и като *излишен потребителен икономически продукт [индивидуален]* $mqc(I)$ (когато фиксираният индивидуален потребителен продукт е по-голям от разумния индивидуален потребителен) и затова индивидуалният разумно-цялостен потребителен продукт е равен на сумата на разумния индивидуален потребителен

продукт и излишния индивидуален потребителен продукт (респ. и индивидуалния продуктов потребителен излишък); (б) *понижаващата разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]* $a^{1-}qc(I) < 0$, която е същото като *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]* и като *оскъдъчен потребителен икономически продукт* $n^{-}qc(I)$ (когато фиксираният индивидуален потребителен продукт е по-малък от разумния индивидуален потребителен) и затова индивидуалният разумно-цялостен потребителен продукт е равен на сумата на разумния индивидуален потребителен продукт и оскъдъчния индивидуален потребителен продукт (респ. и индивидуалната продуктова потребителна оскъдност).

Според конкретната ситуация, при която се установява индивидуалният потребителен икономически продукт, се конституират и други разновидности на индивидуален потребителен цялостен продукт, следващи разновидностите на продукта изобщо.

ПОТРЕБИТЕЛИ НА ЕВРОВАЛУТНИЯ ПАЗАР (eurocurrency-market users) (в межд.) – към тях се числят *небанковите финансови институции (в межд.)*, многонационалните корпорации, международните институции, държавните органи и *евробанките (в межд.)*.

ПОТРЕБИТЕЛИ НА ЕВРОВАЛУТНИЯ ПАЗАР (eurocurrency-market users) (**ки**) – във:

евробанкови потребители на евравалутния пазар (в межд.);
неевробанкови потребители на евравалутния пазар (в межд.);
потребители на евравалутния пазар (в межд.).

ПОТРЕБИТЕЛНА АВЕЛОКАЦИЯ* (consumptionary avellocation) – същото като *потребление*.

ПОТРЕБИТЕЛНА АВЕЛОКАЦИЯ (consumptionary avellocation) (**ки**) – във:

потребителна авелокация (същото като потребление);
потребителна икономическа авелокация (същото като икономическо потребление).

ПОТРЕБИТЕЛНА АЛОКАЦИЯ* (consumptionary allocation) – същото като *потребление*.

ПОТРЕБИТЕЛНА АЛОКАЦИЯ (consumptionary allocation) (**ки**) – във:

потребителна алокация (същото като потребление);

потребителна икономическа алокация (същото като икономическо потребление).

ПОТРЕБИТЕЛНА БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ (consumption budget line) (**ки**) –
ВЪВ:

потребителна доходно-компенсирана бюджетна линия (в микр.);

потребителна доходно-компенсирана бюджетна линия на на Слуцки, Е. (в микр.);

потребителна доходно-компенсирана бюджетна линия на Хикс, Дж. (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛНА ВЪЗМОЖНОСТ (consumption possibility curve) (**ки**) –
ВЪВ:

вдълбнат сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.);

голяма граница на полезностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като голяма граница на потребителните възможности (в микр.));

голяма граница на потребителните възможности (в микр.);

голяма крива на полезностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като голяма крива на потребителните възможности (в микр.));

голяма крива на потребителните възможности (в микр.);

голяма повърхнина на полезностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като голяма повърхнина на потребителните възможности (в микр.));

голяма повърхнина на потребителните възможности (в микр.);

голяма хиперповърхнина на полезностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като голяма хиперповърхнина на потребителните възможности (в микр.));

голяма хиперповърхнина на потребителните възможности (в микр.);

граница на полезностно-потребителните възможности (в микр.);

граница на потребителните възможности (в микр.); изпъкнал сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.);

крива на полезностно-потребителните възможности (в микр.);

крива на потребителните възможности (в микр.);

крива на стойностно-потребителните възможности (в микр.);

линеен сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.);

линеен сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.);

нелинеен сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.);

област на полезно-потребителните възможности (в микр.);

област на потребителните възможности (в микр.);

повърхнина на полезно-потребителните възможности (в икон.);

повърхнина на потребителните възможности (в микр.);

хиперповърхнина на полезно-потребителните възможности (в микр.);

хиперповърхнина на потребителните възможности (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛНА ДОХОДНО-КОМПЕНСИРАНА БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ* (consumption income-compensated budget line) (в микр.) (*) – спомагателна бюджетна линия (в микр.) на потребителя, използвана за разлагане на общия ефект от промяната в цената на даден икономически продукт върху индивидуалното продуктово търсене (в микр.) на потребителен ефект на заместването (в микр.) и потребителен ефект на дохода (в микр.) в условията на оптимален потребителски икономически избор [индивидуален] на два вида продукти при постоянен номинален доход на потребителя и постоянна цена на другия продукт (на неговата продуктова цена). При доходно-компенсираната бюджетна линия относителните цени на двата продукта са същите както при окончателната бюджетна линия (последната формирана в резултат на промяната на цената на дадения продукт), но за разлика от нея има друг (компенсиран) реален потребителски доход и има обща точка с кривата на индивидуалното продуктово полезно-потребителско икономическо безразличие (позната в литературата само като **крива на безразличието**), използвана от потребителя преди промяната на цената на дадения продукт. Разграничават се *потребителна доходно-компенсирана бюджетна линия на Е. Слуцки (в микр.)* и *потребителна доходно-компенсирана бюджетна линия на Дж. Хикс (в микр.)*.

ПОТРЕБИТЕЛНА ДОХОДНО-КОМПЕНСИРАНА БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ (consumption income-compensated budget line) (**ки**) – във:

потребителна доходно-компенсирана бюджетна линия (в микр.);

потребителна доходно-компенсирана бюджетна линия на Е. Слуцки, Е. (в микр.);

потребителна доходно-компенсирана бюджетна линия на Хикс, Дж. (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛНА ДОХОДНО-КОМПЕНСИРАНА БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ НА СЛУЦКИ, Е.* (Slutsky consumption income-compensated budget line) (в микр.) (*) – спомагателна *бюджетна линия (в микр.)* на потребителя, използвана за разлагане на общия ефект от промяната в *цената* на даден *икономически продукт* (на *продуктовата цена*) върху *индивидуалното продуктово търсене (в микр.)* на *потребителен ефект* на заместването на Е. Слуцки, (в микр.) и *потребителен ефект на дохода* на Е. Слуцки (в микр.) в условията на *оптимален потребителски икономически избор [индивидуален]* на два вида продукта при постоянен номинален доход на потребителя и постоянна цена на другия продукт. При потребителната доходно-компенсирана бюджетна линия на Е. Слуцки относителните цени на двата продукта са същите както при окончателната бюджетна линия (последната формирана в резултат на промяната на цената на дадения продукт), но за разлика от нея има друг (компенсиран) реален потребителски доход, равен на първоначалния реален доход (преди промяната на цената на дадения продукт) и има обща точка с *кривата на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие* (позната в литературата само като **крива на безразличието**), използвана от потребителя преди промяната на цената на дадения продукт (съвпадаща с точката първоначалния оптимален потребителски избор).

ПОТРЕБИТЕЛНА ДОХОДНО-КОМПЕНСИРАНА БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ НА ХИКС, ДЖ.* (Hicks consumption income-compensated budget line) (в микр.) (*) – спомагателна *бюджетна линия*, използвана за разлагане на общия ефект от промяната в *цената* на даден *икономически продукт* (в *продуктовата цена*) върху *индивидуалното продуктово търсене (в микр.)* на *потребителен ефект* на заместването на Дж. Хикс (в микр.), и *потребителен ефект на дохода* на Дж. Хикс (в микр.) в условията на *оптимален потребителски икономически избор [*индивидуален]* на два вида продукта при постоянен номинален доход на потребителя и постоянна цена на другия продукт. При потребителната доходно-компенсирана бюджетна линия на Дж. Хикс относителните цени на двата продукта са същите, както при окончателната бюджетна линия (последната формирана в резултат на промяната на цената на дадения продукт), но за разлика от нея има друг (компенсиран) реален потребителски доход и има обща (възможно най-ниската) допирна точка с *кривата на индивидуалното продук-*

тово *полезностно потребителско икономическо безразличие* (позната в литературата само като **крива на безразличието**), използвана от потребителя преди промяната на цената на дадения продукт (към която потребителят при компенсирания реален доход би получил същата максимална *обща икономическа полезност*, която вече е получил при първоначалния си оптимален избор).

ПОТРЕБИТЕЛНА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (consumption elasticity of economic result to the economic resource) (подразбира се – към потребителния икономически ресурс) (*) – съотношение $EL_{r(c)z(c)}$ между *пределната потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс* $MP_{r(c)z(c)}$ и *средната потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс* $AP_{r(c)z(c)}$ при *потребителната икономическа система* $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$. Една от разновидностите на *еластичността на икономическия резултат към икономическия ресурс*. Определя по формулата

$$EL_{r(c)z(c)} = MP_{r(c)z(c)} : AP_{r(c)z(c)} = \frac{dz(c)}{dr(c)} \cdot \frac{z(c)}{r(c)} = \frac{dz(c)}{z(c)} \cdot \frac{dr(c)}{r(c)}.$$

При постоянни други условия еластичността от вида $EL_{r(c)z(c)}$ показва с колко процента се променя **потребителният икономически резултат*** (consumption economic result) (*изходът* на системата $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$) $z(c)$ при един процент промяна на **потребителния икономически ресурс*** (consumption economic resource) (на *входа* на същата система) $r(c)$.

ПОТРЕБИТЕЛНА ЕЛАСТИЧНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС КЪМ ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ (consumption elasticity of economic resource to the economic result) (подразбира се – към потребителния икономически резултат) (*) – съотношение $EL_{z(c)r(c)}$ между *пределната потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат* $MB_{z(c)r(c)}$ и *средната потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат* $AB_{z(c)r(c)}$ при *потребителната икономическа система* $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$. Една от разновидностите на *еластичността на икономическия ресурс към икономическия резултат*. Определя по формулата

$$EL_{z(c)r(c)} = MB_{z(c)r(c)} : AB_{z(c)r(c)} = \frac{dr(c)}{dz(c)} \cdot \frac{r(c)}{z(c)} = \frac{dr(c)}{r(c)} \cdot \frac{dz(c)}{z(c)}.$$

При постоянни други условия еластичността от вида $EL_{z(c)r(c)}$ показва с колко процента се променя **потребителният икономически ресурс*** (consumption economic resource) (икономическият продукт) $r(c)$ при един процент промяна на *трудовия производствен икономически фактор* $z(c)$ (на работната сила) при системата $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$.

ПОТРЕБИТЕЛНА ЕФИКАСНОСТ (consumption effectuality) – вж. *зависимости между благото и продукта*.

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ (consumption economic aberration) (**ки**) – във:

нормална продуктова потребителна икономическа аберация;
понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация (същото като *продуктов потребителен икономически недоимък*);
понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация (същото като *потребителен недонаден икономически продукт*);
понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация (същото като *продуктова потребителен икономическа оскъдност*);
продуктова необходима потребителна икономическа аберация;
продуктова потребителна икономическа аберация;
разумна продуктова потребителна икономическа аберация;
увеличаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация (същото като *продуктов потребителен икономически превес*);
увеличаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация (същото като *потребителен принадлеен икономически продукт*);
увеличаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация (същото като *продуктов потребителен икономически излишък*).

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АБЕРАЦИЯ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual consumption economic aberration) (**ки**) – във:

нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];
понижаваща ненормална разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

понижаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов потребителен икономически недоимък [индивидуален]);

понижаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като потребителен недонаден икономически продукт [индивидуален]);

понижаваща продуктова икономическа потребителна аберация [индивидуална];

понижаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктова потребителен икономическа оскъдност [индивидуална]);

понижаваща свръхэффективна разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктова икономическа потребителна оскъдност [индивидуална]*);

продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална];

продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];

разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];

увеличаваща неразумна нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*);

увеличаваща нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]);

увеличаваща продуктова необходима потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като потребителен принадлеен икономически продукт [индивидуален]);

увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална];

увеличаваща разумна продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (същото като продуктов потребителен икономически излишък [индивидуален]);

увеличаваща свръхэффективна нормална продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална] (вж. *продуктов потребителен икономически превес [индивидуален]*).

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АВЕЛОКАЦИЯ* (consumptionary economic avellocation) – същото като *икономическо потребление*.

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АЛОКАЦИЯ* (consumptionary economic allocation) – същото като *икономическо потребление*.

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ* (consumption economic artipreffectuality) – същото като *икономическа конефикасност*.

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА НЕДОБАВКА (consumption economic antisurplus) (**ки**) – във:

продуктова потребителна икономическа недоставка (същото като потребителен недоставен икономически продукт).

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА НЕДОБАВКА [ИНДИВИДУАЛНА] (individual consumption economic antisurplus) (**ки**) – във:

продуктова потребителна икономическа недоставка [индивидуална] (същото като потребителен недоставен икономически продукт [индивидуален]).

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ОСИГУРЕНОСТ (consumption economic provideness) (**ки**) – във:

потребителна продуктова икономическа осигуреност.

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ОСКЪДНОСТ (consumption economic scarcity) (**ки**) – във:

продуктова потребителна икономическа оскъдност.

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ОСКЪДНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual consumption economic scarcity) (**ки**) – във:

ненормална продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална];

пълна ненормална продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

пълна свръхефективна продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*);

свръхефективна продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална] (вж. *продуктова потребителна икономическа оскъдност [индивидуална]*).

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ* (consumption economic utility) (*) – *икономическа полезност* $U^C(y)$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси*), която представлява *полезностна потребителна икономическа фоценност* $OW^{CU}(y)$; икономическа полезност, която е ситуирана в *икономическото потребление*. Същото е като **полезност на потребителния икономически запас*** (utility of the consumption economic stock) $U(y_c)$. Според *икономическото отношение* нейни разновидности са (1) **потребителната полезност на икономическия продукт*** (consumption utility of the economic product) $U^C(q)$ [същото като **полезност на потребителния икономически продукт*** (utility of the consumption economic product) $U(q_c)$] и (2) **потребителната полезност на икономическия фактор*** (consumption utility of the economic factor) $U^C(x)$ [същото като **полезност на потребителния икономически фактор*** (utility of the consumption economic factor) $U(x_c)$]. Ето защо $U^C(y) = U^C(q)$, $U^C(x)$ [същото като $U(y_c) = U(q_c)$, $U(x_c)$].

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ПРИБАВКА (consumption economic surplus) (**ки**) – във:

продуктова потребителна икономическа прибавка (същото като *потребителен принадлеен икономически продукт*).

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ПРИБАВКА [ИНДИВИДУАЛНА] (individual consumption economic surplus) (**ки**) – във:

продуктова потребителна икономическа прибавка [индивидуална] (същото като *потребителен принадлеен икономически продукт [индивидуален]*).

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (consumption economic system) (*) – *фазова възпроизводствена икономическа система*, която отразява процеса на *икономическото потребление*; една от разновидностите на *възпроизводствената икономическа система*. Тя е *икономическа система* (наречена *ингредиентна икономическа система*), в която се извършва **потребително икономическо преобразование*** (consumption economic transformation). Предс-

тавява **ингредиентна икономическа система от нулев ранг** (вж. *ранжиране на ингредиентните икономически системи*).

Входният икономически ингредиент и *изходният икономически ингредиент* на потребителната икономическа система са **потребителни икономически ingrediente*** (consumption economic ingredients) [в т.ч. **входен потребителен икономически ингредиент*** (input consumption economic ingredient) и **изходен потребителен икономически ингредиент*** (output consumption economic ingredient)]. Те са начин на съществуване и обективизиране на **потребителното икономическо богатство*** (consumption economic wealth) [в т.ч. **входно потребително икономическо богатство*** (input consumption economic wealth) и **изходно потребително икономическо богатство*** (output consumption economic wealth)] и приемат формата на (и се разглеждат като) **потребителни икономически запаси*** (consumption economic stocks), които са разновидност на *възпроизводствените икономическите запаси* [в т.ч. **входен потребителен икономически запас*** (input consumption economic stock), който е разновидност на **входния възпроизводствен икономически запас**, и **изходен потребителен икономически запас*** (output consumption economic stock), който е разновидност на **изходния възпроизводствен икономически запас**]. Входният възпроизводствен икономически запас (входният потребителен икономически ингредиент) се определя като **потребителен икономически ресурс*** (consumption economic resource), който е разновидност на *възпроизводствения икономически ресурс*, а изходният потребителен икономически запас (изходният потребителен икономически ингредиент) – като **потребителен икономически резултат*** (consumption economic result), който е разновидност на *възпроизводствения икономически резултат*. Потребителният икономически ресурс и потребителният икономически резултат са разновидности на по-общото понятие за потребителни икономически запаси. Потребителната икономическа система е **система, която преобразува (трансформира) потребителни икономически ресурси в потребителни икономически резултати** (в работна сила). Това е същността на потребителното икономическо преобразование.

Способността на потребителната икономическа система да извършва потребително ресурсно-субстанционално преобразование се разглежда като **потребителна субстанционалност на икономическата система*** (consumption substantiality of the economic system). Потребителният икономически ресурс е **ресурсно потребително икономическо богатство** (resource consumption economic wealth), а потребителният икономически резултат е **резултатно**

потребително икономическо богатство (resultive consumption economic wealth). Разглежданата система преобразува (трансформира, превръща) ресурсното потребително икономическо богатство (потребителния икономически ресурс) в резултатно потребително икономическо богатство (във потребителен икономически резултат), което е цел на нейното поведение. Потребителното икономическо преобразование е една от разновидностите на по-общото понятие за *възпроизводствено икономическо преобразование*. На потребителното икономическо преобразование отговарят (съответствуват) понятията за **потребително икономическо изображение*** (consumption economic mapping), което е разновидност на **възпроизводственото икономическо изображение**, **потребително икономическо съответствие*** (consumption economic correspondence), което е разновидност на **възпроизводственото икономическо съответствие**, **потребителен икономически оператор*** (consumption economic operator), който е разновидност на *възпроизводствения икономически оператор*, и **потребителен икономически процес*** (consumption economic process), който е разновидност на **възпроизводствения икономически процес** (вж. *икономическо изображение*, *икономическо съответствие*, *икономически оператор*, *икономически процес*, *икономическо богатство*).

Когато към потребителната икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*, тогава се конституират следните две нейни системни разновидности: *феноменна потребителна икономическа система* и *същностна потребителна икономическа система*. Когато към същата система се приложи критерият на *ингредиентната икономическа изразимост*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *ценностна потребителна икономическа система* (в т.ч. *стойностна потребителна икономическа система*, *ползностна потребителна икономическа система* и *сингуларна ценностна потребителна икономическа система*); *специфична потребителна икономическа система*; *трудова-изразена потребителна икономическа система*; **продуктово-парично-изразена потребителна икономическа система*** (product-monetary-expressed consumption economic system); **символно-парично-изразена потребителна икономическа система*** (symbolically-monetary-expressed consumptiona economic system); **ликвидно-изразена потребителна икономическа система*** (liquidly-expressed consumption economic system) [същото като **виртуално-изразена потребителна икономическа система*** (virtually-expressed consumption economic system)]; *парично-изразена потребителна икономическа система*; **номинално-изразена потребителна икономическа сис-**

тема* (nominally-expressed consumption economic system); *натурална потребителна икономическа система*; *предметно-изразена потребителна икономическа система** (objectly-expressed reduction economic system); *реално-изразена потребителна икономическа система** (really-expressed consumption economic system); *осезаемо-изразена потребителна икономическа система** (tangibly-expressed consumption economic system); *неосезаемо-изразена потребителна икономическа система** (non-tangibly-expressed consumption economic system) и други.

Когато към потребителната икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната икономическа акумулативност*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *текуща потребителна икономическа система* (flowing consumption economic system) [в нея протича *текущо икономическо потребление* (flowing economic consumption)] и *интегрална потребителна икономическа система* (integral consumption economic system) [същото като *капиталова потребителна икономическа система* (capital consumption economic system)] [в нея протича *интегрално икономическо потребление* (integral economic consumption), същото като *капиталово икономическо потребление* (capital economic consumption)].

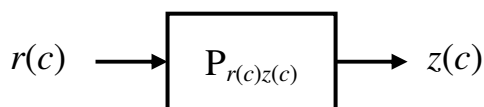
Когато към потребителната икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *индивидуална потребителна икономическа система* (individual consumption economic system) [в нея протича *индивидуално икономическо потребление* (individual economic consumption)]; *фирмена потребителна икономическа система* (firm consumption economic system) [в нея протича *фирмено икономическо потребление* (firm economic consumption)]; *обществена потребителна икономическа система* (social consumption economic system) [в нея протича *обществено икономическо потребление* (social economic consumption)] и други.

Когато към потребителната икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната икономическа равнищност*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *потребителна микроикономическа система* (consumption microeconomic system) [в нея протича *микроикономическо потребление* (microeconomic consumption)]; *потребителна мезоикономическа система* (consumption mesoeconomic system) [в нея протича *мезоикономическо потребление* (mesoeconomic consumption)]; *потребителна макроикономическа система* (consumption macroeconomic system) [в нея протича *макроикономическо потребление* (macroeconomic consumption)].

В потребителната икономическа система $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$ (фиг. 1), която е от типа “ресурсно-резултатна система”, с $r(c)$ е означен нейният входен икономически ингредиент (потребителният икономически ресурс, входното потребително икономическо богатство), а с $z(c)$ – нейният изходен икономически ингредиент (потребителният икономически резултат, изходното потребително икономическо богатство). Тя се представя от операторното уравнение

$$S_{rs(c)}^{r(c)z(c)} \equiv \{z(c) = P_{r(c)z(c)}(r(c))\},$$

респ. от потребителното ресурсно-субстанциално икономическо изображение $P_{r(c)z(c)} : r(c) \rightarrow z(c)$, където $r(c) \rightarrow z(c)$ е потребителното ресурсно-субстанциално икономическо съответствие, а $P_{r(c)z(c)}$ е нейният оператор, т.е. е **потребителният икономически оператор*** (consumption economic operator) (последният е разновидност на по-общото понятие за **възпроизводителен икономически оператор**).

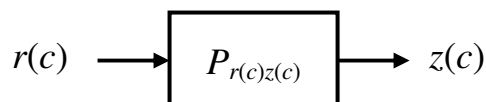

Фиг. 1. Потребителна ресурсно-резултатна икономическа система

Потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс при потребителната икономическа система в условията на линейно икономическо преобразование

Линейният потребителен икономически оператор* (linear consumption economic operator) $P_{r(c)z(c)}$ линейно прилага (линейно оперира с) икономическата величина $P_{r(c)z(c)}$, която е **потребителната резултатна производителност на икономическия ресурс** (или просто – **потребителната производителност на икономическия ресурс**) (подразбира се – и на потребителния икономически ресурс) при потребителната икономическа система. Тя е разновидност на **икономическата производителност**, следователно – на по-общото понятие за **изходна креативност на входния икономически ингредиент**. Величината $P_{r(c)z(c)}$ показва какъв потребителен икономически резултат (каква работна сила) [чиято обща величина е $z(c)$] се индуцира (се създава) от (респ. съответствува на) единица потребителен икономически ресурс [чиято обща величина е $r(c)$] в разглежданата потребителна икономическа система $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$. Потребителната

резултатна производителност $P_{r(c)z(c)}$ в системата $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$ е реализация на потребителния икономически оператор $P_{r(c)z(c)}$ и тя е показана на фиг. 2. От своя страна линейният потребителен икономически оператор $P_{r(c)z(c)}$ **се реализира най-вече в две разновидности** – като пропорционален и като интегрален оператор.

Фиг. 2. Потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс при потребителната икономическа система

Пропорционалният потребителен икономически оператор* (proportional consumption economic operator) линейно прилага икономическата величина $AP_{r(c)z(c)}$, която се определя като *средна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс* (подразбира се – на потребителния икономически ресурс) при потребителната икономическа система $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$. Величината $AP_{r(c)z(c)}$ показва **средно** какъв размер от потребителния икономически резултат [чиято обща величина е $z(c)$] се индуцира (създава) от (респ. съответствува на) единица потребителен икономически ресурс [чиято обща величина е $r(c)$] в системата $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$, т.е.

$$z(p) = AP_{r(c)z(c)} r(c), \text{ респ. } AP_{r(c)z(c)} = \frac{z(c)}{r(c)}.$$

От своя страна **интегралният потребителен икономически оператор*** (integral consumption economic operator) линейно прилага икономическата величина $MP_{r(c)z(c)}$, която се определя като *пределна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс* (подразбира се – на потребителния икономически ресурс) при потребителната икономическа система $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$. Величината $MP_{r(c)z(c)}$ показва **нарастването** (прираста) на потребителния икономически резултат $z(c)$, породено при постоянни други условия от единица нарастване на потребителния икономически ресурс $r(c)$, т.е.

$$z(c) = \int_{r(c)=0}^{r(c)_0} MP_{r(c)z(c)} dr(c), \text{ респ. } MP_{r(c)z(c)} = \frac{dz(c)}{dr(c)}.$$

Пределната потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс $MP_{r(c)z(c)}$ е съотношението между диференциалното нарастване на потребителния икономически резултат $z(c)$ и диференциалното нарастване на потребителния икономически ресурс $r(c)$ и е функция на $r(c)$. Средната и пределната потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс $AP_{r(c)z(c)}$ и $MP_{r(c)z(c)}$ при потребителната икономическа система $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$ **са разновидности на посоченото по-горе по-общо понятие** за потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс $P_{r(c)z(c)}$ при същата тази система.

Съотношението между пределната и средната потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс е *потребителната еластичност на икономическия резултат към икономическия ресурс* $EL_{r(c)z(c)}$ при потребителната икономическа система $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$. Тя се определя по формулата

$$EL_{r(c)z(c)} = MP_{r(c)z(c)} : AP_{r(c)z(c)} = \frac{dz(c)}{dr(c)} \cdot \frac{z(c)}{r(c)} = \frac{dz(c)}{z(c)} \cdot \frac{dr(c)}{r(c)}.$$

При постоянни други условия еластичността от вида $EL_{r(c)z(c)}$ показва с колко процента се променя потребителният икономически резултат $z(c)$ при един процент промяна на потребителния икономически ресурс $r(c)$ при системата $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$.

Потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат при потребителната икономическа система в условията на линейно икономическо преобразование

На понятието за средна резултатна производителност на икономическия ресурс $AP_{r(c)z(c)}$ при потребителната икономическа система може да се съпостави реципрочното на него понятие за *средна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат* (подразбира се – на потребителния икономически резултат) $AB_{z(c)r(c)}$ при същата тази потребителна икономическа система $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$. Величината $AB_{z(c)r(c)}$ показва **средно** какъв размер потребителен икономически ресурс [чиято обща величина е $r(c)$] се поглъща (се абсорбира) от (респ. съответствува на) единица потребителен икономически резултат [чиято обща величина е $z(c)$] в системата $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$, т.е.

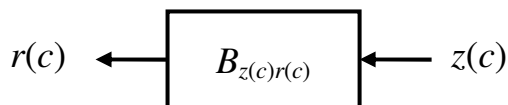
$$r(c) = AB_{z(c)r(c)} z(c), \text{ респ. } AB_{z(c)r(c)} = \frac{r(c)}{z(c)}.$$

Тъй като средната потребителна резултатна производителност на икономически ресурс и средната потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат при системата $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$ са взаимно реципрочни икономически величини, тяхното произведение е равно на единица, т.е. $AP_{r(c)(c)} \cdot AB_{z(c)r(c)} = 1$.

От своя страна на понятието за пределна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс $MP_{r(c)z(c)}$ при потребителната икономическа система $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$ може да се съпостави реципрочното на него понятие за *пределна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат* $MB_{z(c)r(c)}$ при същата тази система $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$. Величината $MB_{z(c)r(c)}$ показва **нарастването** (прираста) на потребителния икономически ресурс $r(c)$, породено при постоянни други условия от единица нарастване на потребителния икономически резултат $z(c)$ при системата $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$, т.е.

$$r(c) = \int_{z(c)=0}^{z(c)_0} MB_{z(c)r(c)} dz(c), \text{ респ. } MB_{z(c)r(c)} = \frac{dr(c)}{dz(c)}.$$

Пределната потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат $MB_{z(c)r(c)}$ е съотношението между диференциалното нарастване на потребителния икономически ресурс $r(c)$ и диференциалното нарастване на потребителния икономически резултат $z(c)$ и е функция на $z(c)$. Тъй като пределната потребителна резултатна производителност на икономически ресурс и пределната потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат при системата $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$ са взаимно реципрочни икономически величини, тяхното произведение е равно на единица, т.е. $MP_{r(c)z(c)} \cdot MB_{z(c)r(c)} = 1$. Средната и пределната потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат $AB_{z(c)r(c)}$ и $MB_{z(c)r(c)}$ при системата $S_{rs(p)}^{r(p)z(p)}$ са **разновидности на по-общото понятие** за *потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат* при същата тази система $B_{z(c)r(c)}$. Тя е демонстрирана на фиг. 3. От своя страна потребителната ресурсна разходност на икономическия резултат е разновидност на по-общото понятие за *ресурсна разходност на икономическия резултат*.

Фиг. 3. Потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат при потребителната икономическа система

Съотношението между пределната и средната потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат е *потребителната еластичност на икономическия ресурс към икономическия резултат* $EL_{z(c)r(c)}$ (подразбира се – към потребителния икономически резултат) при потребителната икономическа система $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$. Тя се определя по формулата

$$EL_{z(c)r(c)} = MB_{z(c)r(c)} : AB_{z(c)r(c)} = \frac{dr(c)}{dz(c)} : \frac{r(c)}{z(c)} = \frac{dr(c)}{r(c)} : \frac{dz(c)}{z(c)}.$$

При постоянни други условия потребителната еластичност от вида $EL_{z(c)r(c)}$ показва с колко процента се променя потребителният икономически ресурс $r(c)$ при един процент промяна на потребителния икономически резултат $z(c)$ при системата $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен потребителна икономическа система се конституират още и съответстващите на последната понятия за *потребителна консуматорска система** (consumption consumptionary system), *потребителна стопанска система** (consumption protoeconomic system), *потребителна пазарно-икономическа система** (consumption marketly-economic system) и *потребителна финансово-пазарно-икономическа система** (consumption financially-marketly-economic system). Общо за всички тях е понятието за *потребителна поддържаща система** (consumption sustenance /sustaining/ system) (за потребителна система при поддържането).

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (consumption economic system) (**ки**) – във:

натурална потребителна икономическа система;
парично-изразена потребителна икономическа система;
полезностна потребителна икономическа система;
полезностно-сингуларна ценностна потребителна икономическа система;

потребителна икономическа система;
сингуларна ценностна потребителна икономическа система;
специфична потребителна икономическа система;
стойностна потребителна икономическа система;
стойностно-сингуларна ценностна потребителна икономическа система;
същностна потребителна икономическа система;
трудова-изразена потребителна икономическа система;
феноменна потребителна икономическа система;
ценностна потребителна икономическа система.

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ* (consumption economic value) (*) – *икономическа стойност* $V^P(y)$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси*), която представлява *стойностна потребителна икономическа фоценност* $OW^{CV}(y)$; икономическа стойност, която е ситуирана в *икономическото потребление*. Същото е като **стойност на потребителния икономически запас *** (value of the consumption economic stock) $V(y_c)$. Според *икономическото отношение* нейни разновидности са (1) **потребителната стойност на икономическия продукт*** (consumption value of the economic product) $V^C(q)$ [същото като **стойност на потребителния икономически продукт*** (value of the consumption economic product) $V(q_c)$] и (2) **потребителната стойност на икономическия фактор*** (consumption value of the economic factor) $V^C(x)$ [същото като **стойност на потребителния икономически фактор*** (value of the consumption economic factor) $V(x_c)$]. Ето защо $V^C(y) = V^C(q)$, $V^C(x)$ [същото като $V(y_c) = V(q_c)$, $V(x_c)$].

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ* (consumption economic foworth) (*) – *икономическа фоценност* $OW^C(y)$, която е ситуирана в *икономическото потребление* като фаза на *икономическото възпроизводство* (вж. *фази на икономическото възпроизводство*); същото като **фоценност на потребителния икономически запас*** (foworth of the consumption economic stock) $OW(y_c)$. Нейните разновидности следват разновидностите на икономическата фоценност изобщо. Потребителните икономически фоценности $\{OW^C(y)\}$ са елементарни (първични) съставки, от които се формира *потребителната икономическа ценност* $W^C(y)$. Когато се разглежда в контекста на *икономическото стопанисване* (последното е *възпроизводствена икономическа конфигурация*, която включва *икономическото производство* и икономи-

ческото потребление), тя се конституира като **потребителна стопанствена икономическа фоценност*** (consumption protoeconomic economic foworth) $OW^{ZC}(y)$.

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ФОЦЕННОСТ (consumption economic fo-worth) (**ки**) – във:

ползностна потребителна икономическа фоценност;

потребителна икономическа фоценност;

стойностна потребителна икономическа фоценност.

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (consumption economic function) (**ки**) – във:

ползностно-потребителна икономическа функция.

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (consumption economic worth), **потребителска ценност на производствения икономически запас**, (*) – *икономическа ценност* $W^C(y) = \{OW^C(y)\}$ на някакъв икономически запас (вж. *икономически запаси*), която се състои от *потребителни икономически фоценности* $\{OW^C(y)\}$ [същото като **ценност на потребителния икономически запас*** (worth of the consumption economic stock) $W(y_c) = \{OW(y_c)\}$, където $OW(y_c)$ е **фоценност на потребителния икономически запас*** (foworth of the consumption economic stock), и като **потребителска икономическа ценност*** (consumer's economic worth) $CW(y)$]; икономическа ценност, която е ситуирана в *икономическото потребление*. Когато се разглежда в контекста на *икономическото стопанисване* (последното включва *икономическото производство* и *икономическото потребление*), тя се конституира като **потребителна стопанствена икономическа ценност*** (consumption protoeconomic economic worth) $W^{ZC}(y) = \{OW^{ZC}(y)\}$, където $\{OW^{ZC}(y)\}$ са **потребителните стопанствен икономически ценности*** (consumption protoeconomic economic foworths). В зависимост от различните класификационни *икономически критерии* потребителната икономическа ценност притежава широка гама от разновидности. Такива са следните.

Според *ценностната икономическа ингредиентност*: (1) *стойностна потребителна икономическа ценност* [същото като **стойностна ценност на потребителния икономически запас*** $W^{CV}(y)$ (value worth of the consumption economic stock)] – тя е съставена от *икономически стойности* (в частност от *потребителни икономически стойности*) и (2) *ползностна потребителна икономическа ценност* [същото като **ползностна ценност на потребител-**

ния **икономически запас*** $W^{CU}(y)$ (utility worth of the consumption economic stock)] – тя е съставена от **икономически полезности** (в частност от **потребителни икономически полезности**).

Според **факторната икономическа определеност**: (1) **трудова потребителна икономическа ценност*** $LW^C(y)$ (labour consumption economic worth) [същото като **трудова ценност на потребителния икономически запас*** $LW(y_c)$ (labour worth of the consumption economic stock)] и (2) **физическа потребителна икономическа ценност*** $HW^C(y)$ (physical consumption economic worth) [същото като **физическа ценност на потребителния икономически запас*** $HW(y_c)$ (physical worth of the consumption economic stock)]. Ако не е посочено друго, под потребителна икономическа ценност обикновено се подразбира трудовата потребителна икономическа ценност.

Според **икономическото отношение**: (1) **потребителна ценност на икономическия продукт*** (consumption worth of the economic product) $W^C(q)$ [същото като **ценност на потребителния икономически продукт*** (worth of the consumption economic product) $W(q_c)$] и (2) **потребителна ценност на икономическия фактор*** (worth of the consumption economic factor) $W^C(x)$ [същото като **ценност на потребителния икономически фактор*** (worth of the consumption economic factor) $W(x_c)$].

Според **ингредиентната общностна икономическа обхватност**: (1) **индивидуална потребителна ценност на икономическия запас*** (individual consumption worth of the economic stock) $W^C(I)(q)$ [същото като **индивидуална ценност на потребителния икономически запас*** (individual worth of the consumption economic stock) $W(I)(q_c)$], (2) **фирмена потребителна ценност на икономическия запас*** (firm consumption worth of the economic stock) $W^C(F)(q)$ [същото като **фирмена ценност на потребителния икономически запас*** (firm worth of the consumption economic stock) $W(F)(q_c)$], (3) **обществена потребителна ценност на икономическия запас*** (social consumption worth of the economic stock) $W^C(S)(q)$ [същото като **обществена ценност на потребителния икономически запас*** (social worth of the consumption economic stock) $W(S)(q_c)$] и т.н. Ако не е посочено друго, под потребителна ценност на икономическия запас обикновено се подразбира индивидуалната потребителна ценност на икономическия запас.

Според **ингредиентната икономическа мащабност**: (1) **обща потребителна икономическа ценност*** $TW^C(y)$ (total consumption economic worth) [същото като **обща ценност на потребителния икономически запас*** $TW(y_c)$ (total worth of the consumption economic stock)], (2) **единична потре-**

бителна икономическа ценност* $UW^C(y)$ (unitary consumption economic worth) [същото като **единична ценност на потребителния икономически запас*** $UW(y_c)$ (unitary worth of the consumption economic stock)], (3) **средна потребителна икономическа ценност*** $AW^C(y)$ (average consumption economic worth) [същото като **средна ценност на потребителния икономически запас*** $AW(y_c)$ (average worth of the consumption economic stock)] и (4) **пределна потребителна икономическа ценност*** $MW^C(y)$ (marginak consumption economic worth) [същото като **пределна ценност на потребителния икономически запас*** $MW(y_c)$ (margina worth of the consumption economic stock)]. Ако не е посочено друго, под потребителна икономическа ценност обикновено се разбира общата потребителна икономическа ценност (общата ценност на производствения икономически запас).

Според **ценностната икономическа пълнота**: (1) **сингуларна потребителна икономическа ценност*** $W^{CS}(y)$ (singurlar consumption economic worth) [същото като **сингуларна ценност на потребителния икономически запас*** $W^S(y_c)$ (singurlar worth of the consumption economic stock)] и (2) **дуална потребителна икономическа ценност*** $W^{CD}(y)$ (dual production economic worth) [същото като **дуалва ценност на потребителния икономически запас*** $W^D(y_c)$ (dual worth of the consumption economic stock)]. Ако не е посочено друго, под потребителна икономическа ценност обикновено се подразбира дуалната потребителна икономическа ценност.

Според **релативистичната теория на ценността**: (1) **абсолютна потребителна икономическа ценност*** $W^C(A)(y)$ (absolute consumption economic worth) [същото като **абсолютна ценност на потребителния икономически запас*** $W(A)(y_c)$ (absolute worth of the consumption economic stock)] и (2) **относителна потребителна икономическа ценност*** $W^C(R)(y)$ (relative consumption economic worth) [същото като **относителна ценност на потребителния икономически запас*** $W(R)(y_c)$ (relative worth of the consumption economic stock)]. Ако не е посочено друго, под потребителна икономическа ценност обикновено се подразбира абсолютната потребителна икономическа ценност.

Според **възпроизводствената икономическа пълнота**: (1) **необходима потребителна икономическа ценност*** $IW^C(y)$ (indispensable consumption economic worth) [същото като **необходима ценност на потребителния икономически запас*** $IW(y_c)$ (indispensable worth of the consumption economic stock)], (2) **принадена потребителна икономическа ценност*** $SW^C(y)$ (surplus consumption economic worth) [същото като **принадена ценност на потребителния икономически запас*** $SW(y_c)$ (surplus worth of the consumption economic stock)].

nomic stock)] и (3) **цялостна потребителна икономическа ценност*** $EW^C(y)$ (entire consumption economic worth) [същото като **цялостна ценност на потребителния икономически запас*** $EW(y_c)$ (entire worth of the consumption economic stock)]. Ако не е посочено друго, под потребителна икономическа ценност обикновено се подразбира цялостната потребителна икономическа ценност.

ПОТРЕБИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (consumption economic worth) (**ки**) – във:

полезностна потребителна икономическа ценност;
потребителна икономическа ценност;
стойностна потребителна икономическа ценност.

ПОТРЕБИТЕЛНА КРИВА НА ДОГОВОРИТЕ (consumption contract curve) (в микр.), **потребителна крива на сделките**, **оптимална потребителна област на разпределението на продуктите**, **потребителна крива на ефективността**, – ефективна (оптимална) крива, разположена в *потребителната правоъгълна диаграма на Ф. Еджуърт и А. Боули (в микр.)*, където се обхваща получаването *обща икономическа полезност* от страна на двама потребители, които потребяват два вида *икономически продукти*. Построена е от допирните точки на срещуположните *продуктови изополезностни икономически криви (в микр.)* (обикновено наричани само **криви на безразличието**) на двамата потребители и представлява *потребителният оптимум на В. Парето (в микр.)*. Потребителната крива на договорите задава комбинациите на оптималното разпределение на двата продукта към двамата потребители и описва комбинациите от оптималните обеми на получаваните от това общи полезности в рамките на ограничените продукти на обществото. Тя има следните важни свойства.

Първо. На всяка точка извън потребителната крива на договорите **FF**, например на точката *P*, винаги съответствува поне една *икономическа точка* върху кривата **FF**, която (като комбинация от изразходването на двата вида продукти от двамата потребители) осигурява по-голяма величина на общата полезност от потреблението им поне за единия от тях. Всяка точка извън **FF** е пресечна, а не допирна между две продуктови изополезностни криви. Двете продуктови изополезностни криви, чието пресичане я фиксира, дефинират отрязък от потребителната крива на договорите **FF**. Този отрязък може да бъде определен като *потребителна сърцевина (в микр.)*. Коя да е точка от от потре-

бителната сърцевина (последната съответстваща на P) осигурява по-голяма величина на общата ползност в обществен мащаб (или поне при потребление-то за единия от двамата потребители) при същия общ запас на двата продукта, отколкото точката P . Такава е например точката Q , лежаща на потребителната сърцевина. Тя е допирна между други две продуктови изополезностни криви, които едновременно са по-благоприятни за потреблението, извършвано от двамата потребители, тъй като са по-отдалечени от двете координатни начала, отколкото двете продуктови изополезностни криви, чието пресичане определя точката P .

Следователно за обществото като цяло и за неговите членове е по-изгодно разпределението на продуктите по потребители и тяхното потребление, извършено според коя да е точка от потребителната сърцевина (включително и точката Q), която е част от потребителната крива на договорите, отколкото тяхното разпределение, извършено според точката P , лежаща извън потребителната крива на договорите. Затова потребителната крива на договорите **FF** представлява *оптимална потребителна област на разпределението на продуктите (в микр.)* по потребители. Това показва, че разпределението на продуктите при всяка точка, която е пресечна на две продуктови изополезностни криви, е неефективно. Ефективно и равновесно е разпределението на продуктите при всяка точка, намираща се в оптималната област на това разпределение. Там обемът на общата ползност е максимално възможният. Всяка точка от оптималната област е потребително ефективна и затова **FF** може да се разглежда като *потребителна крива на ефективността (в микр.)*, т.е. като геометрично място от точки, което определя съдържанието на категорията за ефективност. Тя дефинира потребителния оптимум на Вилфредо *Парето* (оптимума на В. Парето по отношение на потреблението и ползността), тъй като всяка друга тяхна комбинация извън нея е по-неизгодна.

Второ. Движението на точка по потребителната крива на договорите **FF** изразява противоречието между потреблението на двамата потребители. Когато в това движение точката се отдалечава от долния ляв ъгъл на диаграмата (от координатното), се увеличава потреблението на първия индивид и намалява потреблението на втория индивид (тъй като в обществен мащаб продуктите са ограничени и може да се осъществи само преразпределение на тяхното използване). При движение на точката в обратното направление се сменя и посоката на изменение на равнището на потреблението на двамата индивиди. Ето защо потребителният оптимумът на В. Парето е ефективно състояние на микро-икономическата система в нейната цялост, при което продуктовото осигурява-

не на даден потребител може да се подобри само ако се влоши това на други потребители.

Следователно потребителният оптимум на В. Парето е неопределен: тук той също има множество решения. Потребителният оптимум на В. Парето сам по себе си не може да даде отговор на въпроса коя от множеството точки, образуващи потребителната крива на договорите **FF**, е оптимална от позициите на общественото благосъстояние (на обществото като цяло), т.е. какво трябва да бъде оптималното съотношение между величините на общите полезности на двамата потребители. За да се отстрани тази неопределеност, е необходимо да се въведе допълнителен оптимизационен критерий, какъвто е ефективността в продукт-микса.

Трето. Свойство на потребителната крива на договорите (а значи и на областта на потребителния оптимум на В. Парето) е, че във всяка нейна точка има равенство между *пределната норма на полезностно-еквивалентното заместване на икономически продукти (в микр.)* (на двата вида продукти) при потреблението на единия потребител и аналогичната норма при потреблението на другия потребител (защото в изграждащите потребителната крива на договорите допирни точки между продуктовете изоползностни криви има изравняване на техния наклон). Това свойство е условие за наличието на оптимално разпределение в обществен мащаб на продуктите по потребители. То се обобщава и за повече от двама потребители (за повече от два вида полезност).

Четвърто. От посоченото по-горе свойство, че във всяка точка на потребителната крива на договорите има равенство между пределните норми на полезностно-еквивалентното заместване на икономически продукти на двамата потребители (респ. на всички потребители) (тъй като всяка точка е допирана между продуктовете изоползностни криви на тези потребители), следва, че те са равни и на пределната норма на полезностно-еквивалентното заместване на двата продукта в обществен мащаб, а значи и на *пределната норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)* [*пределната норма на факторно-еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)*] поне в една точка върху *границата на продуктово-производствените възможности (в микр.)* (наклонът на границата на продуктово-производствените възможности в тази точка е равен на пределната норма на еквивалентната продуктова трансформация).

Пето. Съотношението между *пределните икономически полезности* на двата вида потребявани продукта е еднакво за двамата потребители (а при обобщение на задачата - еднакво за всички потребители) и е равно на съотно-

пението между *цените* на продуктите, които са установени на даден пазар. Това положение е необходимо условие за оптимално разпределение на потребяваните продукти по потребители и то се постига при *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)* [т.е. в условията на *конкурентната икономика (в микр.)*]. Следователно съвършената конкуренция е един от необходимите инструменти за постигането на *икономиката на благосъстоянието* по отношение на потреблението, т.е. за постигането на потребителния оптимум на В. Парето.

ПОТРЕБИТЕЛНА КРИВА НА ЕФЕКТИВНОСТТА (consumption effectivity curve) (в микр.) – същото като *потребителна крива на договорите (в микр.)*.

ПОТРЕБИТЕЛНА КРИВА НА СДЕЛКИТЕ (consumption transaction curve) (в микр.) – същото като *потребителна крива на договорите (в микр.)*.

ПОТРЕБИТЕЛНА МАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВА ОСИГУРЕНОСТ НА НЕМАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (consumption materially-product providence of the immaterial economic product) (*) – *икономическо съотношение* (economic ratio) $A_{mn.(c)}$ между обема на *материалния икономически продукт m* и обема на *нематериалния икономически продукт n* (и двата като обект на консумиране) в някаква *потребителна икономическа система* (последната в качеството ѝ на разновидност на някаква *възпроизводствена икономическа система*), което (съотношение) показва какво количество от материалния продукт отговаря на единица от нематериалния; разновидност е на *потребителната продуктова икономическа осигуреност*. Нейни разновидности са *средната потребителна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (average consumption materially-product ratio of the immaterial economic product) $AA_{mn.(c)} = m/n$ и *пределната потребителна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (marginal consumption materially-product ratio of the immaterial economic product) $MA_{mn.(c)} = dm/dn$.

Зависимостите, свързани с потребителната материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт се изследват с помощта на *хомогенната двупродуктова материално-нематериална полезностно-потребителна икономическа функция** (homogeneous two-product material-immaterial utility-consumption economic function) $TU = f(m, n)$ (разновидност на *полезностно-потребителната икономическа функция*), където TU е *общата икономическа полезност* (по поредположение тя е общата икономическа полезност във фазата на потреблението, т.е. е общата потребителна икономическа

ползност) (относно потребителната икономическа функция вж. *производствена икономическа функция*). За целта в хомогната потребителна функция се въвежда модифицираното равенство

$$TU = f(m, n) = n \cdot f\left(\frac{m}{n}, 1\right),$$

при което се предполага, че еластичността на икономическата ползност към *ползностния мащаб на потреблението* е равна на единица. Ако $AU_{n.(c)} = TU/n$ е *средната ползност на нематериалния икономически продукт** (average utility of the immaterial economic product), тогава

$$AU_{n.(c)} = f(AA_{mn.(c)}, 1) = \mu(AA_{mn.(c)}).$$

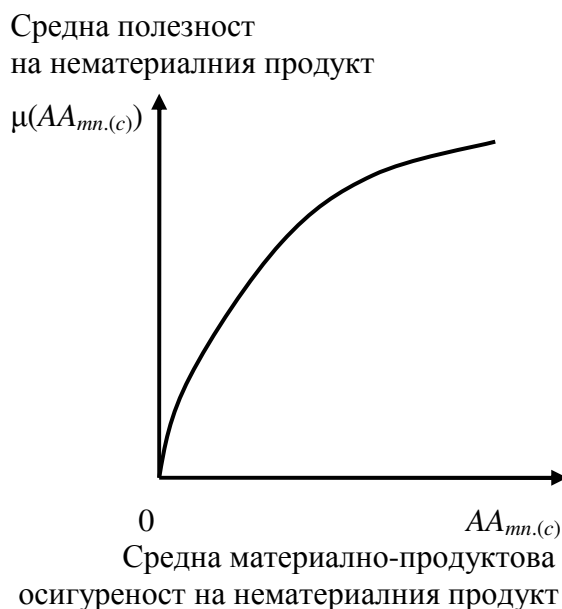
По такъв начин с помощта на метода на потребителните икономически функции в уравнението $AU_{n.(c)} = \mu(AA_{mn.(c)})$ в непосредствен вид е изразена зависимостта между средната ползност на нематериалния икономически продукт $AU_{n.(c)}$ от неговата средна потребителна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт $AA_{mn.(c)}$. Тогава върху основата на общите свойства на типа *производствени икономически функции с взаимозаместващи се производствени икономически фактори* се извеждат следните две свойства на хомогенната двупродуктова материално-нематериална ползностно-потребителна икономическа функция:

$$\frac{d\mu(AA_{mn.(c)})}{dAA_{mn.(c)}} = \frac{df(AA_{mn.(c)}, 1)}{dAA_{mn.(c)}} > 0,$$

$$\frac{d^2\mu(AA_{mn.(c)})}{dAA_{mn.(c)}^2} = \frac{d}{dAA_{mn.(c)}} \cdot \frac{df(AA_{mn.(c)}, 1)}{dAA_{mn.(c)}} < 0.$$

Според първото свойство (представено от първия израз) увеличаването на средната потребителна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт $AA_{mn.(c)}$ води до нарастване на индуцираната от единица нематериален икономически продукт обща икономическа ползност (до нарастване на средната ползност на нематериалния икономически продукт $AU_{n.(c)}$). **Според второто свойство** (представено от втория израз) първото свойство се реализира при все по-намаляващи темпове, т.е. спада пределната ползност на потребителната материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт* (marginal utility of the consumption materially-

product ratio of the immaterial economic product) (под пределна полезност на потребителната материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт в случая се разбира нарастването на средната полезност на нематериалния икономически продукт $AU_{n.(c)}$, което съответствува на единица нарастване на средната потребителна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт $AA_{mn.(c)}$, или още – съотношението между диференциалното нарастване на средната полезност на нематериалния икономически продукт $dAU_{n.(c)}$ и диференциалното нарастване на средната потребителна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт $dAA_{mn.(c)}$. Това положение е показано на фиг. 1.

Фиг.1. Забавено нарастване на средната полезност на нематериалния икономически продукт в еднородната двупродуктова материално-нематериална потребителна икономическа функция

ПОТРЕБИТЕЛНА НЕМАТЕРИАЛНО-ПРОДУКТОВА ОСИГУРЕНОСТ НА МАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (consumption immaterially-product provideness of the material economic product) (*) – **икономическо съотношение** (economic ratio) $A_{mn.(c)}$ между обема на *нематериалния икономически продукт n* и обема *материалния икономически продукт t* (и двата като обект на консумиране) в някаква *потребителна икономическа система* (последната в качеството ѝ на разновидност на някаква *възпроизводствена иконо-*

мическа система), което (съотношение) показва какво количество от нематериалния продукт отговаря на единица от материалния; разновидност е на *потребителната продуктова икономическа осигуреност*. Нейни разновидности са *средната потребителна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (average consumption immaterially-product ratio of the material economic product) $AA_{nm.(c)} = n/m$ и *пределната потребителна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (marginal consumption immaterially-product ratio of the material economic product) $MA_{nm.(c)} = dn/dm$.

Зависимостите, свързани с потребителната нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт се изследват с помощта на *хомогенната двупродуктова нематериално-материална полезностно-потребителна икономическа функция** (homogeneous two-product material-immaterial utility-consumption economic function) $TU = f(n, m)$ (разновидност на *полезностно-потребителната икономическа функция*), където TU е *общата икономическа полезност* (по предположение тя е общата икономическа полезност във фазата на потреблението, т.е. е общата потребителна икономическа полезност) (относно потребителната икономическа функция вж. *производствена икономическа функция*). За целта в хомогенната потребителна функция се въвежда модифицираното равенство

$$TU = f(n, m) = m \cdot f\left(1, \frac{n}{m}\right),$$

при което се предполага, че еластичността на икономическата полезност към *полезностния мащаб на потреблението* е равна на единица. Ако $AU_{m.(c)} = TU/m$ е *средната полезност на материалния икономически продукт** (average utility of the material economic product), тогава

$$AU_{m.(c)} = f(AA_{nm.(c)}, 1) = \mu(AA_{nm.(c)}).$$

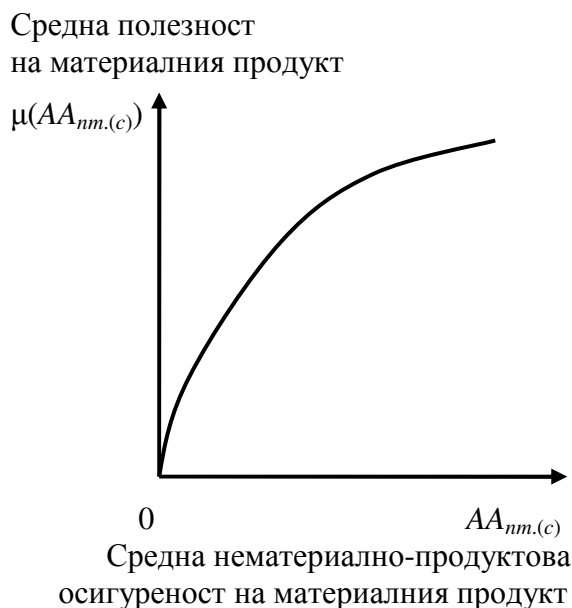
По такъв начин с помощта на метода на потребителните икономически функции в уравнението $AU_{m.(c)} = \mu(AA_{nm.(c)})$ в непосредствен вид е изразена зависимостта между средната полезност на материалния икономически продукт $AU_{m.(c)}$ от неговата средна потребителна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт $AA_{nm.(c)}$. Тогава върху основата на общите свойства на типа *производствени икономически функции с взаимозаместващи се производствени икономически фактори* се извеждат следните две

свойства на хомогенната двупродуктова нематериално-материална полезност-но-потребителна икономическа функция:

$$\frac{d\mu(AA_{nm.(c)})}{dAA_{nm.(c)}} = \frac{df(AA_{nm.(c)}, 1)}{dAA_{nm.(c)}} > 0,$$

$$\frac{d^2\mu(AA_{nm.(c)})}{dAA_{nm.(c)}^2} = \frac{d}{dAA_{nm.(c)}} \cdot \frac{df(AA_{nm.(c)}, 1)}{dAA_{nm.(c)}} < 0.$$

Според първото свойство (представено от първия израз) увеличаването на средната потребителна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт $AA_{nm.(c)}$ води до нарастване на индуцираната от единица материален икономически продукт обща икономическа полезност (до нарастване на средната полезност на материалния икономически продукт $AU_{m.(c)}$). **Според второто свойство** (представено от втория израз) първото свойство се реализира при все по-намаляващи темпове, т.е. спада пределната полезност на потребителната нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт* (marginal utility of the consumption immaterially-product ratio of the material economic product) (под пределна полезност на потребителната нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт в случая се разбира нарастването на средната полезност на материалния икономически продукт $AU_{m.(c)}$, което съответствува на единица нарастване на средната потребителна нематериално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт $AA_{nm.(c)}$, или още – съотношението между диференциалното нарастване на средната полезност на материалния икономически продукт $dAU_{m.(c)}$ и диференциалното нарастване на средната потребителна нематериално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт $dAA_{nm.(c)}$). Това положение е показано на фиг. 1.

Фиг.1. Забавено нарастване на средната полезност на материалния икономически продукт в еднородната двупродуктова нематериално-материална потребителна икономическа функция

ПОТРЕБИТЕЛНА ОБЛАСТ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ПРОДУКТИТЕ (consumption area of products distribution) (**ки**) – във:

оптимална потребителна област на разпределението на продуктите (в микр.) (същото като потребителна крива на договорите (в микр.)).

ПОТРЕБИТЕЛНА ОСИГУРЕНОСТ НА МАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (consumption provideness of the material economic product) (**ки**) – във:

потребителна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт.

ПОТРЕБИТЕЛНА ОСИГУРЕНОСТ НА НЕМАТЕРИАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ (consumption provideness of the immaterial economic product) (**ки**) – във:

потребителна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт.

ПОТРЕБИТЕЛНА ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА] (absolute individual consumption utility of the economic product) (**ки**) – във:

обща потребителна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

пределна потребителна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*);

средна потребителна полезност на икономическия продукт [абсолютна индивидуална] (същото като *средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*).

ПОТРЕБИТЕЛНА ПОЛЕЗНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА] (relative individual consumption utility of the economic product) (**ки**) – във:

обща потребителна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

пределна потребителна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като *пределна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*);

средна потребителна полезност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като *средна приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*).

ПОТРЕБИТЕЛНА ПРАВОЪГЪЛНА ДИАГРАМА НА ЕДЖУЪРТ, Ф., И БОУЛИ, А. (Edgeworth and Bowley consumption orthogonal diagram box) (в микр.) – инструмент за решаването на втората задача на икономиката на благосъстоянието (в микр.) (за ефективното и оптимално разпределение на икономическите продукти по потребители). Представява общо (но от два срещуположни ъгъла) експониране на множествата от *продуктови изоплезностни икономически криви* (в микр.) (обикновено наричани **криви на безразличието**) от потреблението на двама потребители, при което се потребяват два вида продукти. От допирните точки на срещуположните продуктови изоплезностни криви на двамата потребители се построява *потребителната крива на договорите* (в микр.) [което е същото като *потребителен оптимум на*

В. Парето (в микр.)], която задава комбинациите на оптималното разпределение на двата вида продукти за потребление от двамата потребители и описва комбинациите от оптималните обеми на получаваните общи полезности от тези потребители в рамките на ограничените продукти на обществото.

ПОТРЕБИТЕЛНА ПРОДУКТОВА ИКОНОМИЧЕСКА ОСИГУРЕНОСТ*

(consumption product economic provideness) – **икономическо съотношение** (economic ratio) $A_{q.(c)}$ между обема на *материалния икономически продукт m* и обема на *нематериалния икономически продукт n* (и двата като обект на консумиране) (в общия случай – между кои да е два *икономически продукти q_j и q_k*) в някаква *потребителна икономическа система* (последната в качеството ѝ на разновидност на някаква *възпроизводствена икономическа система*), което (съотношение) показва какво количество от материалния продукт отговаря на единица от нематериалния продукт (при m/n), респ. какво количество от нематериалния продукт отговаря на единица от материалния продукт (при n/m) [в т.ч. **средна потребителна продуктова икономическа осигуреност*** (average consumption product economic ratio) $AA_{q.(c)}$ и **пределна потребителна продуктова икономическа осигуреност*** (marginal consumption product economic ratio) $MA_{q.(c)}$]. В този смисъл потребителната продуктова икономическа осигуреност има две разновидности, които при постоянни други условия са обратнопропорционални помежду си: (а) **потребителна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт** $A_{nm.(c)} = m/n$, която показва какво количество материален икономически продукт отговаря на единица нематериален икономически продукт [в т.ч. **средната потребителна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт** (average consumption materially-product ratio of the immaterial economic product) $AA_{nm.(c)}$ и **пределната потребителна материално-продуктова осигуреност на нематериалния икономически продукт** (marginal consumption materially-product ratio of the immaterial economic product) $MA_{nm.(c)}$], и (б) **потребителна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт** $A_{nm.(c)} = n/m$, която показва какво количество нематериален икономически продукт отговаря на единица материален икономически продукт [в т.ч. **средната потребителна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт** (average consumption materially-product ratio of the immaterial economic product) $AA_{nm.(c)}$ и **пределната потребителна нематериално-продуктова осигуреност на материалния икономически продукт** (marginal consumption immaterially-product ratio of the material

economic product) $MA_{nm.(c)}$]. Зависимостите, свързани с потребителната продуктова икономическа осигуреност се изследват с помощта на **хомогенната двупродуктова материално-нематериална потребителна икономическа функция*** (homogeneous two-product material-immaterial consumption economic function) $TU = f(m, n)$.

ПОТРЕБИТЕЛНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (consumption productivity of the economic resource) (**ки**) – във:

потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс;
пределна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс;

средна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс.

ПОТРЕБИТЕЛНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ (consumption costness of the economic result) (**ки**) – във:

потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат;
пределна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат;

средна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат.

ПОТРЕБИТЕЛНА РЕЗУЛТАТНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (consumption resultive productivity of the economic resource) (подразбира се – на потребителния икономически ресурс) (*) – ико-

*номическа величина $P_{r(c)z(c)}$, която показва какъв **потребителен икономически резултат*** (consumption economic result) (каква работна сила) [чиято обща величина е $z(c)$] при **потребителната икономическа система** $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$ се индуцира*

*(се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **потребителен икономически ресурс*** (consumption economic resource) [чиято обща величина е $r(c)$] при същата тази потребителна икономическа система $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$. Може да*

*се разглежда още като свойство на икономическия ресурс на потребителната икономическа система с някаква интензивност да създава (или да изисква наличието на) определен неин икономически резултат. Едно от проявленията на **икономическата производителност** изобщо. Потребителната резултатна производителност $P_{r(p)z(p)}$ на икономическия ресурс е реализация на **потребителния икономически оператор*** (consumption economic operator) $P_{r(c)z(c)}$ и е разновидност на по-общото понятие за **изходна креативност на входния ико-***

мически ингредиент. В процеса на потреблението резултатната производителност $P_{r(c)z(c)}$ се проявява като *трудова-факторна производителност на икономическия продукт*. Тя има две разновидности с по-голяма приложимост – *средна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс* $AP_{r(c)z(c)}$ и *пределна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс* $MP_{r(c)z(c)}$.

Когато се приложи критерият на *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*, се конституират **феноменна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс*** (phenomenal consumption resultive productivity of the economic resource) $P_{r(c)z(c).(f)}$ и **същностна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс*** (essential consumption resultive productivity of the economic resource) $P_{r(c)z(c).(e)}$. Когато се приложи *ингредиентната икономическа изразимост*, се конституират **ценностна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс*** (worth consumption resultive productivity of the economic resource) $P_{r(c)z(c).(w)}$, **стойностна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс*** (value consumption resultive productivity of the economic resource) $P_{r(c)z(c).(v)}$, **ползностна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс*** (utility consumption resultive productivity of the economic resource) $P_{r(c)z(c).(u)}$, **специфична потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс*** (specific consumption resultive productivity of the economic resource) $P_{r(c)z(c).(s)}$, **натурална потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс*** (natural consumption resultive productivity of the economic resource) $P_{r(c)z(c).(n)}$, **трудова-изразена потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс*** (labourly-expressed consumption resultive productivity of the economic resource) $P_{r(c)z(c).(l)}$, **парично-изразена потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс*** (monetarily-expressed consumption resultive productivity of the economic resource) $P_{r(c)z(c).(m)}$ и други.

ПОТРЕБИТЕЛНА РЕЗУЛТАТНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (consumption resultive productivity of the economic resource) (**ки**) – ВЪВ:

потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс;
пределна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс;

средна потребителна резултатна производителност на икономическия ресурс.

ПОТРЕБИТЕЛНА РЕСУРСНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ* (consumption resource costness of the economic result) (подразбира се – на потребителния икономически резултат) (*) – *икономическа величина* $B_{z(c)r(c)}$, която показва какъв **потребителен икономически ресурс*** (consumption economic resource) (какъв икономически продукт) [чиято обща величина е $r(c)$] при *потребителната икономическа система* $S_{rs(c)}^{r(c)z(c)}$ се поглъща (се абсорбира) от (респ. съответствува на) единица **потребителен икономически резултат*** (consumption economic result) (от единица работна сила) [чиято обща величина е $z(c)$] при същата тази система. Може да се разглежда още като свойство на потребителния икономически резултат на потребителната икономическа система с някаква интензивност да поглъща (или да изисква наличието на) определен потребителен икономически ресурс. Едно от проявленията на *икономическата разходност* изобщо. Потребителната ресурсна разходност $B_{z(c)r(c)}$ на икономическия резултат е разновидност на по-общото понятие за *входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент* и от своя страна има две разновидности с по-голяма приложимост – *средна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат* $AB_{z(c)r(c)}$ и *пределна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат* $MB_{z(c)r(c)}$. В процеса на потреблението ресурсната разходност $B_{z(c)r(c)}$ се проявява като *продуктова разходност на трудовия икономически фактор*.

Когато се приложи критерият на *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*, се конституират **феноменна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат*** (phenomenal consumption resource costness of the economic result) $B_{z(c)r(c).(f)}$ и **същностна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат*** (essential consumption resource costness of the economic result) $B_{z(c)r(c).(e)}$. Когато се приложи *ингредиентната икономическа изразимост*, се конституират **ценностна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат*** (worth consumption resource costness of the economic result) $B_{z(c)r(c).(w)}$, **стойностна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат*** (value consumption resource costness of the economic result) $B_{z(c)r(c).(v)}$, **ползностна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат*** (utility consumption resource costness of the economic result) $B_{z(c)r(c).(u)}$, **специфична потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат*** (specific

consumption resource costness of the economic result) $B_{z(c)r(c).(s)}$, **натурална потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат*** (natural consumption resource costness of the economic result) $B_{z(c)r(c).(n)}$, **трудова-изразена потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат*** (labourly-expressed consumption resource costness of the economic result) $B_{z(c)r(c).(l)}$, **парично-изразена потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат*** (monetarily-expressed consumption resource costness of the economic result) $B_{z(c)r(c).(m)}$ и други.

ПОТРЕБИТЕЛНА РЕСУРСНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ (consumption resource costness of the economic result (**ки**) – във:

потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат;
пределна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат;
средна потребителна ресурсна разходност на икономическия резултат.

ПОТРЕБИТЕЛНА СТОЙНОСТ (use value) (**ки**) – във:

Марксова теория за потребителната стойност и стойността;

ПОТРЕБИТЕЛНА СТОПАНСТВЕНА ФОЦЕННОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА] (relative individual consumption protoeconomizing foworth of the economic product) (**ки**) – във:

обща потребителна стопанствена фоценност на икономическия продукт [относителна индивидуална] (същото като *обща стопанствена фоценност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*).

ПОТРЕБИТЕЛНА СЪРЦЕВИНА (consumption core) (в микр.) – сегмент (подмножество) от *потребителната крива на договорите (в микр.)*, ограничен от две *продуктови изополезностни икономически криви (в микр.)* (обикновено наричани само **криви на безразличието**) (по една за общата полезност на всеки от двамата потребители, чиито оптимални комбинации са зададени от потребителната крива на договорите при използването на два вида *икономически продукти*). Коя да е точка от потребителната сърцевина осигурява по-голям *обем обща икономическа полезност* за двамата потребители (или поне на единия потребител при константност за другия) при същия общ запас (и разход) на двата вида продукти, отколкото коя да е точка, лежаща в областта, ограничена от потребителната сърцевина и двете продуктови изополезностни криви, които я определят (без останалите точки от потребителната сърцевина).

ПОТРЕБИТЕЛНА ТЕОРИЯ НА ЦЕННОСТТА (consumption worth theory) (**ки**) – във:

основно уравнение на потребителната теория на ценността (в микр.)
(същото като *уравнение на Слуцки, Е. (в микр.)*).

ПОТРЕБИТЕЛНО БЛАГО (consumption good) – вж. *зависимости между благото и продукта*.

ПОТРЕБИТЕЛНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (consumption economic good) – същото като *конекфикасно икономическо благо*.

ПОТРЕБИТЕЛНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО (consumption economic goods) (**ки**) – във:

потребително икономическо благо (същото като *конекфикасно икономическо благо*);

пространство на потребителните икономически блага.

ПОТРЕБИТЕЛНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (consumption economic wealth) – същото като **конекфикасно икономическо богатство** (вж. *конекфикасно икономическо благо*).

ПОТРЕБИТЕЛНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕВИШЕНИЕ (consumption economic excess) (**ки**) – във:

продуктово потребително икономическо превииение (същото като *увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация*).

ПОТРЕБИТЕЛНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕВИШЕНИЕ [ИНДИВИДУАЛНО] (individual consumption economic excess) (**ки**) – във:

продуктово потребително икономическо превииение [индивидуално]
(същото като *увеличаваща продуктова потребителна икономическа аберация [индивидуална]*).

ПОТРЕБИТЕЛНО ИКОНОМИЧЕСКО СЛЕДПРОИЗВОДСТВО* (consumptionary economic post-production) – същото като *икономическо потребление*.

ПОТРЕБИТЕЛНО ИКОНОМИЧЕСКО СРАВНЕНИЕ (consumption economic comparison) (**ки**) – във:

потребително стопанствено ценностно икономическо сравнение (вж *ценностно икономическо сравнение*);

потребително стопанствено общоценностно икономическо сравнение [индивидуално продуктово] (вж *ценностно икономическо сравнение*);

потребително ценностно икономическо сравнение (вж *ценностно икономическо сравнение*).

ПОТРЕБИТЕЛНО ИКОНОМИЧЕСКО СТОПАНИСВАНЕ* (consumption-ary economic protoeconomizing) – същото като *икономическо потребление*.

ПОТРЕБИТЕЛНО КОМПЕНСИРАЩО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ (consumption prices compensated change) (в микр.) – същото като *потребителен ефект на заместването на Дж. Хикс* (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛНО КОМПЕНСИРАЩО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ (consumption prices compensated change) (**ки**) – във:

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените (в микр.);

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималната пределна полезност на парите (в микр.);

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималния потребителски избор (в микр.);

потребително компенсиращо изменение на цените (същото като *потребителен ефект на заместването на Дж. Хикс* (в микр.)).

ПОТРЕБИТЕЛНО КОМПЕНСИРАЩО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ ВЪРХУ ОПТИМАЛНАТА ПРЕДЕЛНА ПОЛЕЗНОСТ НА ПАРИТЕ (consumption prices compensated change on optimal marginal utility of money) (**ки**) – във:

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималната пределна полезност на парите (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛНО КОМПЕНСИРАЩО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ ВЪРХУ ОПТИМАЛНИЯ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИЗБОР (consumption prices compensated change on optimal consumer's choice) (**ки**) – във:

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималния потребителски избор (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛНО СЛЕДПРОИЗВОДСТВО* (consumptionary post-production) – същото като *потребление*.

ПОТРЕБИТЕЛНО СЛЕДПРОИЗВОДСТВО (consumptionary post-production) (**ки**) – във:

потребително икономическо следпроизводство (същото като *икономическо потребление*);

потребително следпроизводство (същото като *потребление*).

ПОТРЕБИТЕЛНО СТОПАНИСВАНЕ* (consumptionary protoeconomizing) – същото като *потребление*.

ПОТРЕБИТЕЛНО СТОПАНИСВАНЕ (consumptionary protoeconomizing) (**ки**) – във:

потребително икономическо стопанисване (същото като *икономическо потребление*);

потребително стопанисване (същото като *потребление*).

ПОТРЕБИТЕЛНО СТОПАНСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО СРАВНЕНИЕ (consumption protoeconomizing economic comparison) (**ки**) – във:

потребително стопанствено ценностно икономическо сравнение (вж *ценностно икономическо сравнение*);

потребително стопанствено общоценностно икономическо сравнение [индивидуално продуктово] (вж *ценностно икономическо сравнение*).

ПОТРЕБИТЕЛНО СТОПАНСТВЕНО ОБЩОЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО СРАВНЕНИЕ [ИНДИВИДУАЛНО ПРОДУКТОВО]* (individual product consumption protoeconomizing totally-worth economic comparison) – вж *ценностно икономическо сравнение*.

ПОТРЕБИТЕЛНО СТОПАНСТВЕНО ЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО СРАВНЕНИЕ* (consumption protoeconomizing worth economic comparison) – вж *ценностно икономическо сравнение*.

ПОТРЕБИТЕЛНО ЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО СРАВНЕНИЕ* (consumption worth economic comparison) – вж *ценностно икономическо сравнение*.

ПОТРЕБИТЕЛНО ЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО СРАВНЕНИЕ

(consumption worth economic comparison) (**ки**) – във:

потребително стопанствено ценностно икономическо сравнение (вж *ценностно икономическо сравнение*);

потребително ценностно икономическо сравнение (вж *ценностно икономическо сравнение*).

ПОТРЕБИТЕЛСКА ИКОНОМИЧЕСКА МОНОТОННОСТ (consumer's

economic monotony) (**ки**) – във:

аксиома за потребителската икономическа монотонност.

ПОТРЕБИТЕЛСКА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТРЕБНОСТ (consumer's

economic need /necessity/) (**ки**) – във:

двупродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности* [индивидуални продукти]);

еднопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности* [индивидуални продукти]);

многопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности* [индивидуални продукти]);

потребителски икономически потребности;

потребителски икономически потребности [индивидуални];

потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

потребителски икономически потребности [продуктови];

работни потребителски икономически потребности;

работни потребителски икономически потребности [индивидуални].

работни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

работни потребителски икономически потребности [продуктови];

скала на потребителските икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *потребителски икономически потребности* [индивидуални продукти]);

творчески потребителски икономически потребности;

творчески потребителски икономически потребности [индивидуални];

творчески потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

творчески потребителски икономически потребности [продуктови];

трипродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

трудова-определени потребителски икономически потребности (вж. *потребителски икономически потребности*);

трудова-определени потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални]*);

трудова-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

трудова-определени потребителски икономически потребности [продуктови] (вж. *потребителски икономически потребности [продуктови]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности (вж. *потребителски икономически потребности*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *продуктови потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [продуктови] (вж. *потребителски икономически потребности [продуктови]*).

ПОТРЕБИТЕЛСКА КОШНИЦА (consumer basket) (в макр.) – в нея се включват около 300 - 400 вида най-необходими и предпочитани от населението потребителски стоки и услуги, разпределени в такива основни групи като храна, облекло, жилища, горива, транспортни услуги, медицинско обслужване и т.н.

ПОТРЕБИТЕЛСКА КОШНИЦА [ИНДИВИДУАЛНА] (individual consumer's basket) (**ки**) – във:

оптимална потребителска кошница [индивидуална];

потребителска кошница (в макр.).

ПОТРЕБИТЕЛСКА КРИВА НА ЕНГЕЛ, Е. (Engel's consumer's curve) (в микр.) – същото като *крива на Е. Енгел (в микр.)*.

ПОТРЕБИТЕЛСКА КРИВА НА ЕНГЕЛ, Е. (Engel's consumer's curve) (**ки**) –
във:

индивидуална потребителска крива на Енгел, Е. (в микр.);

пазарна потребителска крива на Енгел, Е. (в микр.);

потребителска крива на Енгел, Е. (в микр.) (същото като крива на , Е. Енгел (в микр.)).

ПОТРЕБИТЕЛСКА РЕНТА (consumer's rent) (в микр.) – същото като *потребителски излишък (в микр.)*.

ПОТРЕБИТЕЛСКА СТРУКТУРА (consumption structure) (**ки**) – във:

линия на постоянната потребителска структура (в межд.).

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ЕФЕКТ ОТ ВНОСНИТЕ МИТА (consumption effect of import tariffs) (в межд.) – намаление на потреблението (в парични единици), предизвикано от индуцираното от *защитната митническа политика (в межд.)* спадане на покупките. Представлява загуба за потребителите и е част от *негативния нетен ефект на вносните мита върху икономическото благосъстояние (в межд.)*.

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ЕФЕКТ ОТ МИТНИЧЕСКИЯ СЪЮЗ (consumption effect of customs union) (в межд.) – обем на увеличение на *потреблението (в макр.)*, предизвикано от индуцираното от включването на дадена страна в *митническия съюз (в межд.)* увеличаване на покупките на потребителите.

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ЕФЕКТ ОТ ОТКЛОНЯВАНЕТО НА ТЪРГОВИЯ (consumption effect of trade diversion) (**ки**) – във:

относителен потребителски ефект от отклоняването на търговия (в межд.).

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИЗБОР (consumer's choice) (в микр.) (**ки**) – във:

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималния потребителски избор (в микр.);

въздействие на производственото компенсиращо изменение на цените върху оптималния производителски избор (в микр.);

чувствителност на оптималния потребителски избор към цените (в микр.);

чувствителност на оптималния потребителски избор към дохода (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИЗЛИШЪК (consumer's surplus) (в микр.), **потребителска рента (в микр.)**, – разлика между *общата икономическа ползност* (измерена в парични единици) и *общата пазарна стойност* на закупено от икономическата единица количество икономически продукт (по общо: на закупено икономическо благо). Присвоява се от купувача (потребителя) на продукта (в качеството му на стока). Като понятие е въведено от Алфред Маршал. Ако не е посочено друго, под потребителски излишък се подразбира *общият потребителски излишък (в микр.)*. В парична форма потребителският излишък е разликата между *цената*, която потребителите поради високите си доходи и специфичните си предпочитания са готови да платят за определен продукт, и *понижката равновесна пазарна цена*, която те заплащат при покупката му. Тази разлика се присвоява от потребителите. Ако при постоянни други условия цената на продукта се увеличи, потребителят (потребителите) търпи *загуба на потребителски излишък (в микр.)* [респ. на *общ потребителски излишък (в микр.)*] (измерена в ползностни или в парични единици), която е разликата между потребителския излишък преди и след увеличаването на цената. От своя страна загубата на потребителски излишък (респ. на *общия потребителски излишък*) се разлага на две части: (1) *загуба на благосъстояние (в микр.)* и (2) *загуба на потребление (в микр.)* [последното същото като *социална цена (в микр.)*]. Негов частен случай е **потребителският излишък при кривата на компенсираното продуктово търсене** (consumer's surplus in compensated product demand curve) (в микр.) [вж. *крива на компенсираното продуктово търсене (в микр.)*].

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИЗЛИШЪК (consumer's surplus) (**ки**) – във:

агрегатен съвкупен потребителски излишък (в микр.);

единичен потребителски излишък (в микр.);

загуба на потребителски излишък (в микр.);

индивидуален потребителски излишък (в микр.);

максимален потребителски излишък (в микр.);

маршалиански потребителски излишък (в микр.);

общ потребителски излишък (в микр.);

потребителски излишък (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР (consumer's economic choice) (в теорията за *икономическото потребление*) – определяне от потребителя като *икономическа единица* на комбинация от *потребителни икономически блага* (в т.ч. и от *потребителни икономически продукти*) (фиксиране на точка от *пространството на потребителните икономически блага*, в т.ч. и от *пространството на потребителните икономически продукти*), предназначени за *икономическо потребление*; определяне на набора от потребителни икономически блага, които трябва да бъдат потребени според желанието на потребителя. Представлява частен случай на **потребителския избор** (consumer's choice) и е разновидност на *икономическия избор*. Намира се в зависимост от *потребителското икономическо предпочитание*). Негова разновидност е *продуктовият потребителски икономически избор*. Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание негови разновидности са също *полезностно-еквивалентният потребителски икономически избор* и *разходно-еквивалентният потребителски икономически избор*. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуален потребителски икономически избор* (икономически избор на индивида като потребител), **фирмен потребителски икономически избор*** (firm consumer's economic choice) (икономически избор на фирмата като потребител), **обществен потребителски икономически избор*** (social consumer's economic choice) (икономически избор на обществото като потребител) и т.н. Ако не е посочено друго, под потребителски икономически избор обикновено се подразбира индивидуалният потребителски икономически избор.

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР (consumer's economic choice) (**ки**) – във:

аксиоматичен подход към потребителския икономически избор;

индивидуален ползностно-еквивалентен потребителски икономически избор;

индивидуален потребителски икономически избор;

индивидуален продуктов ползностно-еквивалентен потребителски икономически избор;

индивидуален продуктов потребителски икономически избор;

индивидуален продуктов разходно-еквивалентен потребителски икономически избор;
индивидуален разходно-еквивалентен потребителски икономически избор;
оптимален потребителски икономически избор (вж. *рационален потребителски икономически избор*);
полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор;
потребителски икономически избор;
принцип на оптимизация при ограничение на потребителския икономически избор;
продуктов полезностно-еквивалентен потребителски икономически избор;
продуктов потребителски икономически избор;
продуктов разходно-еквивалентен потребителски икономически избор;
разходно-еквивалентен потребителски икономически избор;
рационален потребителски икономически избор.

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual consumer's economic choice) (**ки**) – във:

оптимален потребителски икономически избор [индивидуален];
точка на оптималния продуктово-полезностен потребителски икономически избор [индивидуален].

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ (consumer's economic needs /necessities/) – непроеизводствени (потребителни) *икономически потребности* на потребителя като *икономическа единица*, които той удовлетворява в *икономическото потребление* (като фаза на *икономическото възпроизводство*) чрез консумиране на *икономически блага* (в частност на потребителни икономически блага), в т.ч. и на *икономически продукти* (в частност на *потребителни икономически продукти*). Разглеждат се като осъзнати нужди на потребителя, чието задоволяване е необходимо за неговото съществуване и възпроизводство в *икономиката*. Те са уплътнено (компресирано) потенциално потребителско **икономическо усвояване** (economic assimilation) на блага [същото като **усвояваща икономическа активност** (assimilative economic activity) и като **усвояваща икономическа дейност**]. Тяхна разновидност (частен случай) са *потребителските икономически потребности [продуктови]* – те се отнасят до потребностите от икономически продукти, създавани в *икономическото производство*. Ако не е посочено друго, под потребителски икономи-

чески потребности обикновено се подразбират продуктите потребителски икономически потребности. Потребителските икономически потребности имат двойак характер (две страни). **Веднаж** те са *творчески потребителски икономически потребности* и като такива са потребности, чието удовлетворяване възстановява *творческите производителски икономически способности* на потребителя, когато той в последващата фаза на икономическото производство поеме функцията на производител, т.е. се възстановява способността на производителя чрез функционирането си да полага (да прилага) **икономически умения** (economic skills /knacks/) [в частност **трудови икономически умения** (labour economic skills /knacks/)] и така да създава полезните свойства на икономическото благо (респ. продукт), върху чиято основа се формира *икономическата полезност* на това благо (респ. *полезността на икономическия продукт*). **Втори път**, те са *работни потребителски икономически потребности* и като такива са потребности, чието удовлетворяване възстановява *работните производителски икономически способности* на потребителя, когато той в последващата фаза на икономическото производство поеме функцията на производител, т.е. се възстановява способността на производителя чрез функционирането си да полага (да прилага) **икономически усилия** (economic exertions) [в частност **трудови икономически усилия** (labour economic exertions)] (да извършва работа), върху чиято основа се формира *икономическата стойност* на благо (респ. *стойността на икономическия продукт*).

От същностна гледна точка (вж. *икономическа същност*) удовлетворяването на потребителските икономически потребности е консумиране и усвояване от потребителя на *икономическата ценност* [в частност на **ценността на икономическите блага** (worth of the economic goods), в т.ч. и на ценността на икономическите продукти (вж. *ценност на икономическия продукт*)]. Така че те могат да бъдат определяни и измервани и като *ценностни потребителски икономически потребности*. Тъй като стойността и полезността са двете страни на ценността, се разграничават (1) *стойностни потребителски икономически потребности*, чието удовлетворяване е консумиране и усвояване на стойността на икономическото благо (в т.ч. и продукт) (те са стойностен начин на определяне и измерване на потребителските икономически потребности), и (2) *полезностни потребителски икономически потребности*, чието удовлетворяване е консумиране и усвояване на полезността на икономическото благо (в т.ч. и продукт) (те са полезностен начин на определяне и измерване на потребителските икономически потребности). Ако не е посочено друго, под потре-

бителски икономически потребности обикновено се подразбират полезностните потребителски икономически потребности.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **трудо-определени потребителски икономически потребности*** (labourly-determinate consumer's economic needs /necessities/) – когато те са установени (определени) според характера и от позициите на *трудовия производствен икономически фактор*, и **физическо-определени потребителски икономически потребности*** (physically-determinate consumer's economic needs /necessities/) – когато те са установени (определени) според характера и от позициите на *физическия производствен икономически фактор*. Ако не е посочено друго, под потребителски икономически потребности обикновено се подразбират трудо-определените потребителски икономически потребности. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *потребителски икономически потребности [индивидуални]*, **фирмени потребителски икономически потребности** (firm consumer's economic needs /necessities/), **обществени потребителски икономически потребности** (social consumer's economic needs /necessities/) и т.н. Ако не е посочено друго, под потребителски икономически потребности обикновено се подразбират индивидуалните потребителски икономически потребности.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен потребителски икономически потребности се конституират още и съответстващите на последните понятия за **потребителски консуматорски потребности*** (consumer's consumptionary needs /necessities/), **потребителски стопански потребности*** (consumer's protoeconomic needs /necessities/), **потребителски пазарно-икономически потребности*** (consumer's marketly-economic needs /necessities/) и **потребителски финансово-пазарно-икономически потребности*** (consumer's financially-marketly-economic needs /necessities/). Общо за всички тях е понятието за **потребителски поддържащи потребности*** (consumer's sustenance /sustaining/ needs /necessities/) (за потребителски потребности при поддържането).

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ (consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

насищане на задоволяването на потребителските икономически потребности;

полезностни потребителски икономически потребности;

потребителски икономически потребности;

работни потребителски икономически потребности;
стойностни потребителски икономически потребности;
творчески потребителски икономически потребности;
трудова-определени потребителски икономически потребности (вж. *потребителски икономически потребности*);
физическо-определени потребителски икономически потребности (вж. *потребителски икономически потребности*);
ценностни потребителски икономически потребности.

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (absolute individual product consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

скала на полезностните потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

скала на стойностните потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти] (вж. *стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

скала на ценностните потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти] (вж. *ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти].

Вж. термините към ключовите изрази *полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*, *стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]* и *ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*.

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ]* (individual consumer's economic needs /necessities/) – непроизводствени (потребителни) *икономически потребности* на индивида потребител като *икономическа единица*, които той удовлетворява в индивидуалното *икономи-*

ческото потребление (като фаза на индивидуалното икономическото възпроизводство) чрез консумиране на икономически блага (в частност на потребителни икономически блага), в т.ч. и на икономически продукти (в частност на потребителни икономически продукти). Разглеждат се като осъзнати нужди на индивида, чието задоволяване е необходимо за неговото съществуване и възпроизводство в икономиката, в т.ч. и в качеството му на **работна сила** (manpower). Те са уплътнено (компресирано) потенциално потребително **индивидуално икономическо усвояване** (individual economic assimilation) на блага [същото като **индивидуална усвояваща икономическа активност** (individual assimilative economic activity) и като **индивидуална усвояваща икономическа дейност**]. Разновидност са на **потребителските икономически потребности**. Тяхна разновидност (частен случай) са **потребителските икономически потребности [индивидуални продуктови]** – те се отнасят до потребностите на индивида от икономически продукти, създавани в икономическото производство. Ако не е посочено друго, под индивидуални потребителски икономически потребности обикновено се подразбират индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности. **По своята природа индивидуалните потребителски икономически потребности са субективни**. Тяхното равнище е резултат от комплексното действие на множество от лични и обществени фактори и макар те да се намират под въздействието на заобикалящата индивида среда, в крайна сметка индивидуалните потребителски икономически потребности се определят от неговото субективно отношение, субективни желания, субективно усещане и субективна преценка.

Индивидуалните потребителски икономически потребности на индивида имат двояк характер (две страни). **Веднаж** те са **творчески потребителски икономически потребности [индивидуални]** и като такива са потребности, чието удовлетворяване възстановява **творческите производителски икономически способности [индивидуални]** на индивида потребител, когато той в последващата фаза на икономическото производство поеме функцията на индивид производител, т.е. се възстановява способността на индивидуалния производител чрез функционирането си да полага (да прилага) **индивидуални икономически умения** (individual economic skills /knacks/) [в частност **индивидуални трудови икономически умения** (individual labour economic skills /knacks/)] и така да създава полезните свойства на индивидуалното икономическо благо (респ. продукт), върху чиято основа се формира **индивидуалната икономическа полезност** на това благо (респ. индивидуалната **полезност на икономическия продукт**). **Втори път** те са **работни потребителски икономически потреб-**

ности [индивидуални] и като такива са потребности, чието удовлетворяване възстановява *работните производителски икономически способности* [индивидуални] на индивида потребител, когато той в последващата фаза на икономическото производство поеме функцията на индивид производител, т.е. се възстановява способността на индивидуалния производител чрез функционирането си да полага (да прилага) **индивидуални икономически усилия** (individual economic exertions) [в частност **индивидуални трудови икономически усилия** (individual labour economic exertions)] (да извършва индивидуална работа), върху чиято основа се формира *индивидуалната икономическа стойност* на благото (респ. индивидуалната *стойност на икономическия продукт*).

От същностна гледна точка (вж. *икономическа същност*) удовлетворяването на индивидуалните потребителски икономически потребности е консумиране и усвояване от потребителя на *икономическа ценност* [индивидуална] [в частност на **индивидуалната ценност на икономическите блага** (individual worth of the economic goods), в т.ч. и на **индивидуалната ценност на икономическите продукти** (individual worth of the economic products) (вж. *ценност на икономическия продукт*)]. Така че те могат да бъдат определяни и измервани и като *ценностни потребителски икономически потребности* [индивидуални]. Тъй като стойността и полезността са двете страни на ценността, се разграничават (1) *стойностни потребителски икономически потребности* [индивидуални], чието удовлетворяване е консумиране и усвояване на индивидуалната стойност на икономическото благо (в т.ч. и продукт) (те са стойностен начин на определяне и измерване на индивидуалните потребителски икономически потребности) (вж. и *индивидуална икономическа стойност*), и (2) *полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални], чието удовлетворяване е консумиране и усвояване на индивидуалната полезност на икономическото благо (в т.ч. и продукт) (те са полезен начин на определяне и измерване на индивидуалните потребителски икономически потребности) (вж. и *индивидуална икономическа полезност*). Ако не е посочено друго, под индивидуални потребителски икономически потребности обикновено се подразбират индивидуалните полезностни потребителски икономически потребности.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **трудо-определени потребителски икономически потребности** [индивидуални]* (individual labourly-determinate consumer's economic needs /necessities/) – когато те са установени (определени) според характера и от позициите на *тру-*

.....

довия *производствен икономически фактор*, и **физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални]*** (individual physically-determinate consumer's economic needs /necessities/) – когато те са установени (определени) според характера и от позициите на *физическия производствен икономически фактор*. Ако не е посочено друго, под индивидуални потребителски икономически потребности обикновено се подразбират индивидуалните трудово-определени потребителски икономически потребности.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен индивидуални потребителски икономически потребности се конституират още и съответстващите на последните понятия за **индивидуални потребителски консуматорски потребности*** (individual consumer's consumptionary needs /necessities/), **индивидуални потребителски стопански потребности*** (individual consumer's protoeconomic needs /necessities/), **индивидуални потребителски пазарно-икономически потребности*** (individual consumer's marketly-economic needs /necessities/) и **индивидуални потребителски финансово-пазарно-икономически потребности*** (individual consumer's financially-marketly-economic needs /necessities/). Общо за всички тях е понятието за **потребителски поддържащи потребности*** (individual consumer's sustenance /sustaining/ needs /necessities/) (за индивидуални потребителски потребности при поддържането).

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ] (individual consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

двупродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

еднопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

многопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

ползностни потребителски икономически потребности [индивидуални];

потребителски икономически потребности [индивидуални];

работни потребителски икономически потребности [индивидуални];

стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални];

творчески потребителски икономически потребности [индивидуални];

трипродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

трудова-определени потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални]*);

ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални].

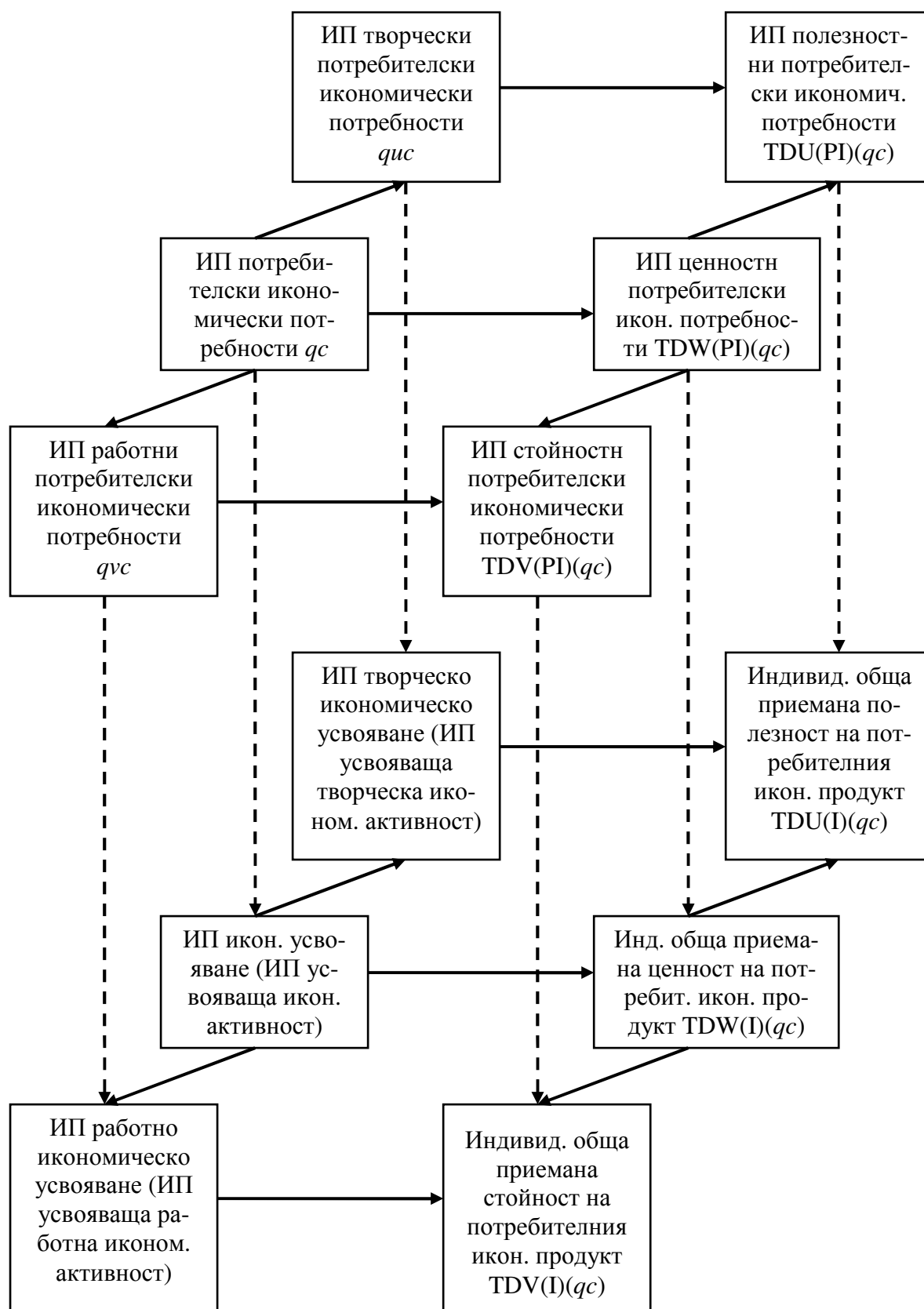
ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (individual product consumer's economic needs /necessities/) – непроизводствени (потребителни) *икономически потребности* на индивида потребител като *икономическа единица*, които той удовлетворява в индивидуалното *икономическо потребление* (като фаза на индивидуалното *икономическо възпроизводство*) чрез консумиране на *икономически продукти* (в частност на *потребителни икономически продукти*). Разглеждат се като осъзнати нужди на индивида от продукти, чието задоволяване е необходимо за неговото съществуване и възпроизводство в *икономиката*, в т.ч. и в качеството му на *работна сила* (manpower). Те са уплътнено (компресирано) потенциално потребително *индивидуално икономическо усвояване* на продукти (individual economic assimilation) [същото като *индивидуална усвояваща икономическа активност* (individual individual assimilative economic activity)] като *индивидуална усвояваща икономическа дейност*. Разновидност са на *потребителските икономически потребности [индивидуални]*. *По своята природа индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности са субективни*. Тяхното равнище е резултат от комплексното действие на множество от лични и обществени фактори и макар те да се намират под въздействието на заобикалящата индивида среда, в крайна сметка индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности се определят от неговото субективно отношение, субективни желания, субективно усещане и субективна преценка.

Индивидуалните продуктови производителски икономически способности на индивида имат двойка характер (две страни). *Веднаж* те са *творчески потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* и като такива са потребности, чието удовлетворяване възстановява *творческите про-*

изводителски икономически способности [индивидуални продуктови] на индивида потребител, когато той в последващата фаза на икономическото производство поеме функцията на индивид производител, т.е. се възстановява способността на индивидуалния производител чрез функционирането си да полага (да прилага) **индивидуални икономически умения** (individual economic skills /knacks/) [в частност **индивидуални трудови икономически умения** (individual labour economic skills /knacks/)] и така да създава полезните свойства на индивидуалния икономически продукт, върху чиято основа се формира индивидуалната *ползност на икономическия продукт*). **Втори път** те са *работни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови] и като такива са потребности, чието удовлетворяване възстановява *работните производителски икономически способности* [индивидуални продуктови] на индивида потребител, когато той в последващата фаза на икономическото производство поеме функцията на индивид производител, т.е. се възстановява способността на индивидуалния производител чрез функционирането си да полага (да прилага) **индивидуални икономически усилия** (individual economic exertions) [в частност **индивидуални трудови икономически усилия** (individual labour economic exertions)] (да извършва индивидуална работа), върху чиято основа се формира *стойността на икономическия продукт*.

От същностна гледна точка (вж. *икономическа същност*) удовлетворяването на индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности е консумиране и усвояване от потребителя на *икономическа ценност* [индивидуална] [в частност на **индивидуалната ценност на икономическите продукти** (individual worth of the economic products) (вж. *ценност на икономическия продукт*)]. Така че те могат да бъдат определяни и измервани и като *ценностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови]. Тъй като стойността и ползността са двете страни на ценността, се разграничават (1) *стойностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], чието удовлетворяване е консумиране и усвояване на индивидуалната *стойност на икономическия продукт* (те са стойностен начин на определяне и измерване на индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности) (вж. и *индивидуална икономическа стойност*), и (2) *ползностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови], чието удовлетворяване е консумиране и усвояване на индивидуалната *ползност на икономическия продукт* (те са ползностен начин на определяне и измерване на продуктовете индивидуалните потребителски икономически потребности) (вж. и *индивидуална икономическа ползност*). Ако не е

посочено друго, под индивидуални продуктови потребителски икономически потребности обикновено се подразбират индивидуалните продуктови полезностни потребителски икономически потребности. Посочените по-горе зависимости при индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности нагледно са представени във фиг. 1.

Фиг. 1. Зависимости при индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности q_c според ценностната икономическа ингредиентност (ИП – индивидуална продуктова)

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **трудо-дово-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*** (individual labourly-determinate product consumer's economic needs /necessities/) – когато те са установени (определени) според характера и от позициите на *трудовия производствен икономически фактор*, и **физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*** (individual physically-determinate product consumer's economic needs /necessities/) – когато те са установени (определени) според характера и от позициите на *физическия производствен икономически фактор*. Ако не е посочено друго, под индивидуални продуктови потребителски икономически потребности обикновено се подразбират индивидуалните трудо-дово-определени продуктови потребителски икономически потребности. Когато *векторът на продуктовото икономическо потребление* се състои от един елемент (от един вид продукт), са налице **еднопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални]** (individual one-product consumer's economic needs /necessities/) и *индивидуално еднопродуктово икономическо потребление* (individual one-product economic consumption); когато той се състои от два елемента (от два вида продукти в двумерното *пространство на икономическите продукти*) – **двупродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални]** (individual two-product consumer's economic needs /necessities/) и *индивидуално двупродуктово икономическо потребление* (individual two-product economic consumption); от три елемента (от три вида продукти в тримерното пространство) – **трипродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални]** (individual tri-product consumer's economic needs /necessities/) и *индивидуално трипродуктово икономическо потребление* (individual tri-product economic consumption); от повече от три елемента (от повече три вида продукти в тримерното пространство) – **многопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални]** (individual multi-product consumer's economic needs /necessities/) и *индивидуално многопродуктово икономическо потребление* (individual multiproduct economic consumption).

Според характера на *икономическото поведение* на индивида потребител като *възпроизводствена икономическа единица* се различават следните разновидности на неговите индивидуални продуктови потребителски икономически потребности: (1) *желани потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*, (2) *ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]* (същото като *възпроизводим потребителски*

икономически потребности [индивидуални продукти]), (3) нормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като минимални равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]), (4) разумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като максимални равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]), (5) равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като резултантни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]), (6) свръхэффективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като неравновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]), (7) екзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като минимални ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]), (8) ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като недостатъчни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]), (9) приемливи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти], (10) неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като несполучливи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]), (11) полезни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти], (12) неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти], (13) ниски непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти], (14) високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти], (15) непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти], (16) неравновесни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]. Зависимостите между тях са показани във фиг. 2 като **скала на потребителските икономически потребности [индивидуални продукти]*** (scale of individual product consumer's economic needs /necessities/).

Фиг. 2. Скала на поведенческите разновидности на индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен индивидуални продуктови потребителски икономически потребности се конституират още и съответстващите на последните понятия за **индивидуални продуктови потребителски консуматорски потребности*** (individual product consumer's consumptionary needs /necessities/), **индивидуални продуктови потребителски стопански потребности*** (individual product consumer's protoeconomic needs /necessities/), **индивидуални продуктови потребителски пазарно-икономически потребности*** (individual product consumer's marketly-economic needs /necessities/) и **индивидуални продуктови потребителски финансово-пазарно-икономически потребности*** (individual product consumer's financially-marketly-economic needs /necessities/). Общо за всички тях е понятието за **индивидуални продуктови потребителски поддържащи пот-**

*ребности** (individual product consumer's sustenance /sustaining/ needs /necessities/) (за индивидуални продуктови потребителски потребности при поддържането).

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (individual product consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (същото като *неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*);

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

възпроизводими потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (същото като *ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*);

достатъчни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (същото като *ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*);

екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

екзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

екзистенциални стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

екзистенциални ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

ефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

ефективни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ефективни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

минимални ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като екзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

недостатъчни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

неекзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неекзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неекзистенциални стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неекзистенциални ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неполезни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неприемливи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

неравновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като свръхэффективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

неравновесни неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неравновесни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неравновесни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неравновесни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полezni стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полezni ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

превишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като свръхэффективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

приемливи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

работни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

резултантни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

свърхеефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свърхеефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свърхеефективни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свърхеефективни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свърхдостатъчни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като свърхеефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

скала на полезностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на потребителските икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на стойностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*)

скала на ценностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

творчески потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

трудова-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *продуктови потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (relative individual product consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

екзистенциални стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

екзистенциални ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ефективни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ефективни ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

желани полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

желани стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

желани ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неекзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неекзистенциални стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неекзистенциални ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неефективни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неефективни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нежелани полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нежелани стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нежелани ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ненормални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ненормални стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ненормални ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неравновесни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неравновесни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неразумни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неразумни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ниски непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ниски непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нормални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нормални стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нормални ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

полезни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

полезни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

полезни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

приемливи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

приемливи стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

приемливи ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

равновесни ефективни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

равновесни ефективни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

разумни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

разумни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

разумни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

свърхеефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

свърхеефективни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

свърхеефективни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

скала на полезностните потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*);

скала на стойностните потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти] (вж. *стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*);

скала на ценностните потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти] (вж. *ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*);

стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти].

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ПРОДУКТО-ВИ] (product consumer's economic needs /necessities/) –непроизводствени (потребителни) *икономически потребности* на потребителя като *икономическа единица*, които той удовлетворява в *икономическото потребление* (като фаза на *икономическото възпроизводство*) чрез консумиране на *икономически продукти* (в частност на *потребителни икономически продукти*). Разглеждат се като осъзнати нужди на потребителя от продукти, чието задоволяване е необходимо за неговото съществуване и възпроизводство в *икономиката*. Те са уплътнено (компресирано) потенциално потребително **икономическо усвояване** (economic assimilation) на продукти [същото като **усвояваща икономическа активност** (assimilative economic activity) и като **усвояваща икономическа дейност**]. Разновидност са на *потребителските икономически потребности*. Продуктовите потребителски икономически потребности имат двояк характер (две страни). **Веднаж** те са *творчески потребителски икономически потребности [продуктови]* и като такива са потребности, чието удовлетворяване възстановява *продуктовите творчески производителски икономически способности* на потребителя, когато той в последващата фаза на *икономическото*

производство поеме функцията на производител, т.е. се възстановява способността на производителя чрез функционирането си да полага (да прилага) **икономически умения** (economic skills /knacks/) [в частност **трудови икономически умения** (labour economic skills /knacks/)] и така да създава полезните свойства на икономическия продукт, върху чиято основа се формира *икономическата полезност* на този продукт (респ. *полезността на икономическия продукт*). **Втори път** те са *работни потребителски икономически потребности* [продуктови] и като такива са потребности, чието удовлетворяване възстановява *работните производителски икономически способности* на потребителя, когато той в последващата фаза на икономическото производство поеме функцията на производител, т.е. се възстановява способността на производителя чрез функционирането си да полага (да прилага) **икономически усилия** (economic exertions) [в частност **трудови икономически усилия** (labour economic exertions)] (да извършва работа), върху чиято основа се формира *икономическата стойност* на продукта (респ. *стойността на икономическия продукт*).

От същностна гледна точка (вж. *икономическа същност*) удовлетворяването на продуктовете потребителски икономически потребности е консумиране и усвояване от потребителя на *икономическата ценност* [в частност на ценността на икономическите продукти (вж. *ценност на икономическия продукт*)]. Така че те могат да бъдат определяни и измервани и като *ценностни потребителски икономически потребности* [продуктови]. Тъй като стойността и полезността са двете страни на ценността, се разграничават (1) *стойностни потребителски икономически потребности* [продуктови], чието удовлетворяване е консумиране и усвояване на *стойността на икономическия продукт* (те са стойностен начин на определяне и измерване на продуктовете потребителски икономически потребности), и (2) *полезностни потребителски икономически потребности* [продуктови], чието удовлетворяване е консумиране и усвояване на *полезността на икономическия продукт* (те са полезностен начин на определяне и измерване на продуктовете потребителски икономически потребности). Ако не е посочено друго, под продуктови потребителски икономически потребности обикновено се подразбират продуктовете полезностни потребителски икономически потребности.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **трудо-определени потребителски икономически потребности** [продуктови]* (labourly-determinate product consumer's economic needs /necessities/) – когато те са установени (определени) според характера и от позициите на *трудо-*

.....

вия производствен икономически фактор, и **физическо-определени потребителски икономически потребности [продуктови]*** (physically-determinate product consumer's economic needs /necessities/) – когато те са установени (определени) според характера и от позициите на *физическия производствен икономически фактор*. Ако не е посочено друго, под продуктови потребителски икономически потребности обикновено се подразбират трудово-определените продуктови потребителски икономически потребности. Когато *векторът на продуктовото икономическо потребление* се състои от един елемент (от един вид продукт), са налице **еднопродуктови потребителски икономически потребности** (one-product consumer's economic needs /necessities/) и **еднопродуктово икономическо потребление** (one-product economic consumption); когато той се състои от два елемента (от два вида продукти в двумерното *пространство на икономическите продукти*) – **двупродуктови потребителски икономически потребности** (two-product consumer's economic needs /necessities/) и **двупродуктово икономическо потребление** (two-product economic consumption); от три елемента (от три вида продукти в тримерното пространство) – **трипродуктови потребителски икономически потребности** (tri-product consumer's economic needs /necessities/) и **трипродуктово икономическо потребление** (tri-product economic consumption); от повече от три елемента (от повече три вида продукти в тримерното пространство) – **многопродуктови потребителски икономически потребности** (multiproduct consumer's economic needs /necessities/) и **многопродуктово икономическо потребление** (multiproduct economic consumption). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*, **фирмени продуктови потребителски икономически потребности** (firm product consumer's economic needs /necessities/), **обществени продуктови потребителски икономически потребности** (social product consumer's economic needs /necessities/) и т.н. Ако не е посочено друго, под продуктови потребителски икономически потребности обикновено се подразбират индивидуалните продуктови потребителски икономически потребности.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен продуктови потребителски икономически потребности се конституират още и съответстващите на последните понятия за **продуктови потребителски консуматорски потребности*** (product consumer's consumptionary needs /necessities/), **продуктови потребителски стопански потребности*** (product consumer's protoeconomic needs /necessities/), **продуктови потребителски па-**

.....

зарно-икономически потребности* (product consumer's marketly-economic needs /necessities/) и **продуктови потребителски финансово-пазарно-икономически потребности*** (product consumer's financially-marketly-economic needs /necessities/). Общо за всички тях е понятието за **продуктови потребителски поддържащи потребности*** (product consumer's sustenance /sustaining/ needs /necessities/) (за продуктови потребителски потребности при поддържането).

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ПРОДУКТО-ВИ] (product consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

полезностни потребителски икономически потребности [продуктови];

потребителски икономически потребности [продуктови];

работни потребителски икономически потребности [продуктови];

стойностни потребителски икономически потребности [продуктови];

творчески потребителски икономически потребности [продуктови];

трудова-определени потребителски икономически потребности [продуктови] (вж. *потребителски икономически потребности [продуктови]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [продуктови] (вж. *потребителски икономически потребности [продуктови]*);

ценностни потребителски икономически потребности [продуктови].

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЦИКЪЛ* (consumer's economic cycle) (*) – обобщаващо понятие за **трудов потребителски икономически цикъл*** (labour consumer's economic cycle) (в т.ч. и *трудов потребителски икономически цикъл [индивидуален]*) и **човешки потребителен икономически цикъл*** (human consumer's economic cycle), които са негови разновидности.

ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЦИКЪЛ [ИНДИВИДУАЛЕН] (individual consumer's economic cycle) (**ки**) – във:

трудов потребителски икономически цикъл [индивидуален].

ПОТРЕБИТЕЛСКИ РАЗХОД (consumer's cost) (**ки**) – във:

оптимално търсене на потребителски разход (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛСКА ПОЛЕЗНОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС* (consumer utility of the consumption economic stock) (*) – **икономическа оценка** (economic estimation) $CU(y_c)$, която някакъв **икономически потребител** [той е вид икономическа единица (вид икономически агент

или институционална икономическа единица, каквато могат да бъдат индивидът, фирмата, обществото и т.н.) (вж. *икономически единици*)] дава на **факторите икономически умения** (factor's economic skills /knacks/) (които са една от същностните страни на факторната активност) (в т.ч. на трудовите и на физическите умения), вложени в създаването на **способността** на определен **потребителен икономически запас** ус (той е форма на съществуване на **възпроизводствения икономически запас** у, както и на **икономически ингредиент** изобщо) (в т.ч. *икономически продукт* и *трудов производствен икономически фактор*) да удовлетворява **икономически възпроизводствени потребности** на икономическите единици (на него самия или на други икономически единици) и по този начин да осигурява тяхното (неговото и на другите) съществуване и **икономическо възпроизводство** в определени граници и при условията на осъществяване на **икономическите ресурси**; същото като **полезностен потребителен икономически запас*** (utility consumption economic stock); една от разновидностите на **икономическата стойност** и на **икономическата ценност**. Тя е полезно оценяваната от потребителната икономическа единица възпроизвеждаща способност на потребителния икономически запас, който се третира (употребява или създава) в рамките на същата тази икономическа единица, в т.ч. в рамките на **индивидуалното икономическо възпроизводство** (individual economic reproduction), на **фирменото икономическо възпроизводство** (firm economic reproduction), на **общественото икономическо възпроизводство** (social economic reproduction) и т.н. В този смисъл и според **ингредиентната общностна икономическа обхватност** се разграничават **индивидуална потребителска полезност на потребителния икономически запас** (individual consumer utility of the consumption economic stock), **фирмена потребителска полезност на потребителния икономически запас** (frm consumer utility of the consumption economic stock), **обществена потребителска полезност на потребителния икономически запас** (social consumer utility of the consumption economic stock) и т.н. Когато не е посочено друго, под потребителска полезност на потребителния икономически запас обикновено се разбира индивидуалната потребителска полезност на потребителния икономически запас.

В зависимост от това дали се отнася до икономическия ресурс или до икономическия резултат разновидности на потребителската полезност на потребителния икономически запас са:

(1) **Приеманата потребителска полезност на потребителния икономически ресурс*** (accepted consumer utility of the consumption economic

resource) $DCU(rc)$. Образува се във фазата на *икономическото потребление* и е оценката, която икономическият потребител дава на уменията, вложени в способността на даден потребителен икономически ресурс да удовлетворява неговите икономически възпроизводствени потребности и по този начин да осигурява неговото съществуване и икономическо възпроизводство в определени граници и при условията на оскъдност на икономическите ресурси. Тъй като потребителните икономически ресурси съществуват под формата на икономически продукти, то приеманата потребителска полезност на потребителния икономически ресурс $DCU(rc)$ съществува под формата на **приемана потребителска полезност на икономическия продукт*** (accepted consumer utility of the economic product) $DCU(qc)$.

(2) **Предаваната потребителска полезност на потребителния икономически резултат*** (gived consumer utility of the consumption economic result) $GCU(zc)$. Образува се във фазата на *икономическото потребление* и е оценката, която икономическият потребител дава на уменията, вложени в способността на създаден от него потребителен икономически резултат да удовлетворява икономически възпроизводствени потребности на други икономически единици и по този начин да осигурява тяхното съществуване и икономическо възпроизводство в определени граници и при условията на оскъдност на икономическите ресурси. Тъй като потребителните икономически резултати съществуват под формата на трудови икономически фактори, то предаваната потребителска полезност на потребителния икономически резултат $GCU(zc)$ съществува под формата на **предавана потребителска полезност на трудовия икономически фактор*** (gived consumer utility of the labour economic factor) $GCU(lc)$, когато той се използва като трудов производствен икономически фактор.

Според критерия за *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **обща потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (total consumer utility of the consumption economic stock) $TCU(yc)$, **единична потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (unitary consumer utility of the consumption economic stock) $UCU(yc)$, **средна потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (average consumer utility of the consumption economic stock) $ACU(yc)$ и **пределна потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (marginal consumer utility of the consumption economic stock) $MCU(yc)$. Когато не посочено друго, под потребителска полезност на потребителния икономи-

чески запас обикновено се подразбира общата потребителска полезност на потребителния икономически запас.

Според критерия за *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават **необходима потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (indispensable consumer utility of the consumption economic stock) $ICU(y_c)$, **принадена потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (surplus consumer utility of the consumption economic stock) $SCU(y_c)$ и **цялостна потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (entire consumer utility of the consumption economic stock) $ECU(y_c)$. Когато не е посочено друго, под потребителска полезност на потребителния икономически запас обикновено се подразбира цялостната потребителска полезност на потребителния икономически запас.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **трудова потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (labour consumer utility of the consumption economic stock) $LCU(y_c)$ и **физическа потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (physical consumer utility of the consumption economic stock) $HCU(y_c)$. Според *факторната икономическа обусловеност* се разграничават **трудова-обусловена потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (labourly-conditioned consumer utility of the consumption economic stock) $CU(L)(y_c)$, **физическо-обусловена потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (physically-conditioned consumer utility of the consumption economic stock) $CU(H)(y_c)$ и **трудова-физическо-обусловена потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (labourly-physically-conditioned consumer utility of the consumption economic stock) $CU(LH)(y_c)$. Според *кумулятивната икономическа пълнота* се разграничават **пряка потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (direct consumer utility of the consumption economic stock) $CU(y_c)(d)$, **косвена потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (indirect consumer utility of the consumption economic stock) $CU(y_c)(i)$ и **пълна потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (full consumer utility of the consumption economic stock) $CU(y_c)(f)$.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен потребителска полезност на потребителния икономически запас $CU(y_c) = CU(y_c)(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за **потребителска полезност на потребителния консуматорски запас*** (consumer utility of the consumption consumptionary stock) $CU(y_c)(C)$, **потреби-**

.....

*телска полезност на потребителния стопански запас** (consumer utility of the consumption protoeconomic stock) $CU(y_c)(P)$, *потребителска полезност на потребителния пазарно-икономически запас** (consumer utility of the consumption marketly-economic stock) $CU(y_c)(M)$ и *потребителска полезност на потребителния финансово-пазарно-икономически запас** (consumer utility of the consumption financially-marketly-economic stock) $CU(y_c)(N)$. Общо за всички тях е понятието за *потребителска полезност на потребителния поддържащ запас** (consumer utility of the consumption sustenance /sustaining/ stock) $CU(y_c)(Z)$ (за потребителска полезност на потребителния запас при поддържането).

ПОТРЕБИТЕЛСКА СТОЙНОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС* (consumer value of the consumption economic stock) (*) – *икономическа оценка* (economic estimation) $CV(y_c)$, която някакъв *икономически потребител* [той е вид *икономическа единица* (вид икономически агент или институционална икономическа единица, каквато могат да бъдат индивидът, фирмата, обществото и т.н.) (вж. *икономически единици*)] дава на *факторите икономически усилия* (factor's economic exertions) (които са една от същностните страни на факторната активност) (в т.ч. на трудовите и физическите усилия), вложени в създаването на *способността* на определен *потребителен икономически запас* uc (той е форма на съществуване на *възпроизводствения икономически запас* u , както и на *икономически ингредиент* изобщо) (в т.ч. *икономически продукт* и *трудов производствен икономически фактор*) да удовлетворява *икономически възпроизводствени потребности* на икономическите единици (на него самия или на други икономически единици) и по този начин да осигурява тяхното (неговото и на другите) съществуване и *икономическо възпроизводство* в определени граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси*; същото като *стойностен потребителен икономически запас** (value consumption economic stock); една от разновидностите на *икономическата стойност* и на *икономическата ценност*. Тя е стойностно оценаваната от потребителната икономическа единица възпроизвеждаща способност на потребителния икономически запас, който се третира (употребява или създава) в рамките на същата тази икономическа единица, в т.ч. в рамките на *индивидуалното икономическо възпроизводство* (individual economic reproduction), на *фирменото икономическо възпроизводство* (firm economic reproduction), на *общественото икономическо възпроизводство* (social economic reproduction) и т.н. В този смисъл и според *ингредиентната*

общностна икономическа обхватност се разграничават **индивидуална потребителска стойност на потребителния икономически запас** (individual consumer value of the consumption economic stock), **фирмена потребителска стойност на потребителния икономически запас** (frm consumer value of the consumption economic stock), **обществена потребителска стойност на потребителния икономически запас** (social consumer value of the consumption economic stock) и т.н. Когато не е посочено друго, под потребителска стойност на потребителния икономически запас обикновено се подразбира индивидуалната потребителска стойност на потребителния икономически запас.

В зависимост от това дали се отнася до икономическия ресурс или до икономическия резултат разновидности на потребителската стойност на потребителния икономически запас са:

(1) **Приеманата потребителска стойност на потребителния икономически ресурс*** (accepted consumer value of the consumption economic resource) $DCV(rc)$. Образува се във фазата на *икономическото потребление* и е оценката, която икономическият потребител дава на усилията, вложени в способността на даден потребителен икономически ресурс да удовлетворява неговите икономически възпроизводствени потребности и по този начин да осигурява неговото съществуване и икономическо възпроизводство в определени граници и при условията на оскъдност на икономическите ресурси. Тъй като потребителните икономически ресурси съществуват под формата на икономически продукти, то приеманата потребителска стойност на потребителния икономически ресурс $DCV(rc)$ съществува под формата на **приемана потребителска стойност на икономическия продукт*** (accepted consumer value of the economic product) $DCV(qc)$.

(2) **Предаваната потребителска стойност на потребителния икономически резултат*** (gived consumer value of the consumption economic result) $GCV(zc)$. Образува се във фазата на *икономическото потребление* и е оценката, която икономическият потребител дава на усилията, вложени в способността на създаден от него потребителен икономически резултат да удовлетворява икономически възпроизводствени потребности на други икономически единици и по този начин да осигурява тяхното съществуване и икономическо възпроизводство в определени граници и при условията на оскъдност на икономическите ресурси. Тъй като потребителните икономически резултати съществуват под формата на трудови икономически фактори, то предаваната потребителска стойност на потребителния икономически резултат $GCV(zc)$ съществува под формата на **предавана потребителска стойност на трудо-**

.....

вия икономически фактор* (gived consumer value of the labour economic factor) $GCV(lc)$, когато той се използва като трудов производствен икономически фактор.

Според критерия за *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават **обща потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (total consumer value of the consumption economic stock) $TCV(y_c)$, **единична потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (unitary consumer value of the consumption economic stock) $UCV(y_c)$, **средна потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (average consumer value of the consumption economic stock) $ACV(y_c)$ и **пределна потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (marginal consumer value of the consumption economic stock) $MCV(y_c)$. Когато не посочено друго, под потребителска стойност на потребителния икономически запас обикновено се подразбира общата потребителска стойност на потребителния икономически запас.

Според критерия за *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават **необходима потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (indispensable consumer value of the consumption economic stock) $ICV(y_c)$, **принадена потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (surplus consumer value of the consumption economic stock) $SCV(y_c)$ и **цялостна потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (entire consumer value of the consumption economic stock) $ECV(y_c)$. Когато не е посочено друго, под потребителска стойност на потребителния икономически запас обикновено се подразбира цялостната потребителска стойност на потребителния икономически запас.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **трудова потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (labour consumer value of the consumption economic stock) $LCV(y_c)$ и **физическа потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (physical consumer value of the consumption economic stock) $HCV(y_c)$. Според *факторната икономическа обусловеност* се разграничават **трудова-обусловена потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (labourly-conditioned consumer value of the consumption economic stock) $CV(L)(y_c)$, **физическо-обусловена потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (physically-conditioned consumer value of the consumption economic stock) $CV(H)(y_c)$ и **трудова-физическо-обусловена потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (labourly-

physically-conditioned consumer value of the consumption economic stock) $CV(LH)(yc)$. Според кумулативната икономическа пълнота се разграничават **пряка потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (direct consumer value of the consumption economic stock) $CV(yc)(d)$, **косвена потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (indirect consumer value of the consumption economic stock) $CV(yc)(i)$ и **пълна потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (full consumer value of the consumption economic stock) $CV(yc)(f)$.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен потребителска стойност на потребителния икономически запас $CV(yc) = CV(yc)(E)$ се конституират още и съответстващите на последната понятия за **потребителска стойност на потребителния консуматорски запас*** (consumer value of the consumption consumptionary stock) $CV(yc)(C)$, **потребителска стойност на потребителния стопански запас*** (consumer value of the consumption protoeconomic stock) $CV(yc)(P)$, **потребителска стойност на потребителния пазарно-икономически запас*** (consumer value of the consumption marketly-economic stock) $CV(yc)(M)$ и **потребителска стойност на потребителния финансово-пазарно-икономически запас*** (consumer value of the consumption financially-marketly-economic stock) $CV(yc)(N)$. Общо за всички тях е понятието за **потребителска стойност на потребителния поддържащ запас*** (consumer value of the consumption sustenance /sustaining/ stock) $CV(yc)(Z)$ (за потребителска стойност на потребителния запас при поддържането).

ПОТРЕБИТЕЛСКА ЦЕННОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС* (consumer worth of the consumption economic stock) (*) – **икономическа оценка** (economic estimation) $CW(yc)$, която някакъв **икономически потребител** [той е вид *икономическа единица* (вид икономически агент или институционална икономическа единица, каквато могат да бъдат индивидът, фирмата, обществото и т.н.) (вж. *икономически единици*)] дава на **способността** на определен **потребителен икономически запас** yc (той е форма на съществуване на **възпроизводствения икономически запас** y , както и на **икономически ингредиент** изобщо) (в т.ч. **икономически продукт** и **трудов производствен икономически фактор**) да удовлетворява **икономически възпроизводствени потребности** на икономическите единици (на него самия или на други икономически единици) и по този начин да осигурява тяхното (неговото и на другите) съществуване и **икономическо възпроизводство** в определени

граници и при условията на оскъдност на *икономическите ресурси*; същото като **ценностен потребителен икономически запас*** (worth consumption economic stock); една от разновидностите на *икономическата ценност*. Тя е оценяваната от потребителната икономическа единица възпроизвеждаща способност на потребителния икономически запас, който се третира (употребява или създава) в рамките на същата тази икономическа единица, в т.ч. в рамките на **индивидуалното икономическо възпроизводство** (individual economic reproduction), на **фирменото икономическо възпроизводство** (firm economic reproduction), на **общественото икономическо възпроизводство** (social economic reproduction) и т.н. В този смисъл и според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуална потребителска ценност на потребителния икономически запас** (individual consumer worth of the consumption economic stock), **фирмена потребителска ценност на потребителния икономически запас** (firm consumer worth of the consumption economic stock), **обществена потребителска ценност на потребителния икономически запас** (social consumer worth of the consumption economic stock) и т.н. Когато не е посочено друго, под потребителска ценност на потребителния икономически запас обикновено се подразбира индивидуалната потребителска ценност на потребителния икономически запас.

Потребителската ценност на потребителния икономически запас е еквивалентна на оценката, която икономическата единица потребител дава на извършената и вложена от различни икономически единици (в т.ч. и от самата нея) нея **факторова икономическа активност** (factor's economic activity) (в т.ч. трудова и физическа активност) под формата на **факторово икономическо усърдие** (factor's economic diligence) в създаването на способността на потребителния икономически запас да удовлетворява икономически възпроизводствени потребности на други икономически единици. Като съзидателен икономически импулс факторната активност се определя във и се реализира чрез задоволяващите способности на потребителния икономически запас. Тя притежава двойка същност: веднаж, факторовата активност (факторовото усърдие) е изразходване и влагане **факторови икономически умения** (factor's economic skills /knacks/) (в т.ч. на трудови и физически умения) и като такава се преобразува в *икономическа ползност* и, втори път, е извършване и влагане на (factor's economic exertions) (в т.ч. на трудови и физическа уселая) и като такава се преобразува в *икономическа стойност*. Именно затова според *ценностната икономическа ингредиентност* потребителната ценност на потребителния икономически запас съществува в две форми – като **потребителска**

стойност на потребителния икономически запас $CV(y_c)$ [респ. като **стойностен потребителен икономически запас*** (value consumption economic stock)] и като *потребителска полезност на потребителния икономически запас* $CU(y_c)$ [респ. като **полезностен потребителен икономически запас*** (utility consumption economic stock)]. (Вж. *производителска ценност на производствения икономически запас*).

В зависимост от това дали се отнася до икономическия ресурс или до икономическия резултат разновидности на потребителската ценност на потребителния икономически запас са:

(1) **Приеманата потребителска ценност на потребителния икономически ресурс*** (accepted consumer worth of the consumption economic resource) $DCW(rc)$ (тя е разновидност и на *приеманата икономическа ценност*) [в т.ч. **приеманата потребителска стойност на потребителния икономически ресурс*** (accepted consumer value of the consumption economic resource) $DCV(rc)$ и **приеманата потребителска полезност на потребителния икономически ресурс*** (accepted consumer utility of the consumption economic resource) $DCU(rc)$]. Образува се във фазата на *икономическото потребление* и е оценката, която икономическият потребител дава на способността на даден потребителен икономически ресурс да удовлетворява неговите икономически възпроизводствени потребности и по този начин да осигурява неговото съществуване и икономическо възпроизводство в определени граници и при условията на оскъдност на икономическите ресурси. Тъй като потребителните икономически ресурси съществуват под формата на икономически продукти, то приеманата потребителска ценност на потребителния икономически ресурс $DCW(rc)$ съществува под формата на **приемана потребителска ценност на икономическия продукт*** (accepted consumer worth of the economic product) $DCW(qc)$ [в т.ч. на **приемана потребителска стойност на икономическия продукт*** (accepted consumer value of the economic product) $DCV(qc)$ и на **приемана потребителска полезност на икономическия продукт*** (accepted consumer utility of the consumption economic product) $DCU(qc)$] (последната е именно коментираната в литературата полезност на продукта).

(2) **Предаваната потребителска ценност на потребителния икономически резултат*** (gived consumer worth of the consumption economic result) $GCW(zc)$ (последната е разновидност и на *предаваната икономическа ценност*) [в т.ч. **предаваната потребителска стойност на потребителния икономически резултат*** (gived consumer value of the consumption economic result) $GCV(zc)$ и **предаваната потребителска полезност на потребител-**

ния *икономически резултат** (gived consumer utility of the consumption economic result) $GCU(zc)$]. Тя се образува във фазата на *икономическото потребление* и е оценката, която икономическият потребител дава на способността на създаден потребителен икономически резултат да удовлетворява икономическите възпроизводствени потребности на други икономически единици и по този начин да осигурява тяхното съществуване и икономическо възпроизводство в определени граници и при условията на оскъдност на икономическите ресурси. Тъй като потребителните икономически резултати съществуват под формата на трудови икономически фактори, то предаваната потребителска ценност на потребителния икономически резултат $GCW(zc)$ съществува под формата на *предавана потребителска ценност на трудовия икономически фактор** (gived consumer worth of the labour economic factor) $GCW(lc)$, когато той се използва като трудов производствен икономически фактор [в т.ч. на *предавана потребителска стойност на трудовия икономически фактор** (gived consumer value of the labour economic factor) $GCV(lc)$ и *предавана потребителска полезност на трудовия икономически фактор** (gived consumer utility of the labour economic factor) $GCU(lc)$].

Според *ценностната икономическа пълнота** (worth economic completeness) потребителската ценност на потребителния икономически запас $CW(yc)$ може да бъде дуална и сингуларна. *Дуалната потребителска ценност на потребителния икономически запас** (dual producer worth of the consumption economic stock) е потребителска ценност на потребителния икономически запас, която обезателно се проявява (съществува) едновременно в две форми – като потребителска стойност на потребителния икономически запас и като потребителска полезност на потребителния икономически запас. Това положение съществува в условията на такова ценностно икономическо поведение на икономическите единици, когато могат да се удовлетворяват най-вече техните *необходими икономически потребности*. *Сингуларната потребителска ценност на потребителния икономически запас** (singular consumer worth of the consumption economic stock) е потребителска ценност на потребителния икономически запас, която се проявява (съществува) само в една форма – или само като потребителска стойност на потребителния икономически запас, или само като потребителска полезност на потребителния икономически запас. В първия случай е налице *стойностно-сингуларна потребителска ценност на потребителния икономически запас** (value-singular consumer worth of the consumption economic stock), а във втория случай – *полезностно-сингуларна потребителска ценност на потребителния икономически запас*.*

мически запас* (utility-singular consumer worth of the consumption economic stock).

Според критерия за *ингредиентната икономическа мащабност* се разграничават *обща потребителска ценност на потребителния икономически запас** (total consumer worth of the consumption economic stock) $TCW(y_c)$ [в т.ч. *обща потребителска стойност на потребителния икономически запас** (total consumer value of the consumption economic stock) $TCV(y_c)$ и *обща потребителска полезност на потребителния икономически запас** (total consumer utility of the consumption economic stock utility) $TCP(y_c)$], *единична потребителска ценност на потребителния икономически запас** (unitary consumer worth of the consumption economic stock) $UCW(y_c)$ [в т.ч. *единична потребителска стойност на потребителния икономически запас** (unitary consumer value of the consumption economic stock) $UCV(y_c)$ и *единична потребителска полезност на потребителния икономически запас** (unitary consumer utility of the consumption economic stock) $UCU(y_c)$], *средна потребителска ценност на потребителния икономически запас** (average consumer worth of the consumption economic stock) $ACW(y_c)$ [в т.ч. *средна потребителска стойност на потребителния икономически запас** (average consumer value of the consumption economic stock) $ACV(y_c)$ и *средна потребителска полезност на потребителния икономически запас** (average consumer utility of the consumption economic stock) $ACU(c)$] и *пределна потребителска ценност на потребителния икономически запас** (marginal consumer worth of the consumption economic stock) $MCW(y_c)$ [в т.ч. *пределна потребителска стойност на потребителния икономически запас** (marginal consumer value of the consumption economic stock) $MCV(y_c)$ и *пределна потребителска полезност на потребителния икономически запас** (marginal consumer value of the consumption economic stock) $MCU(y_c)$]. Когато не посочено друго, под потребителска ценност на потребителния икономически запас обикновено се разбира общата потребителска ценност на потребителния икономически запас.

Според критерия за *възпроизводствената икономическа пълнота* се разграничават *необходима потребителска ценност на потребителния икономически запас** (indispensable consumer worth of the consumption economic stock) $ICW(y_c)$ [в т.ч. *необходима потребителска стойност на потребителния икономически запас** (indispensable consumer value of the consumption economic stock) $ICV(y_c)$ и *необходима потребителска полезност на потребителния икономически запас** (indispensable consumer utility of the consumption economic stock) $ICU(y_c)$], *принадена потребителска ценност на*

потребителния икономически запас* (surplus consumer worth of the consumption economic stock) $SCW(y_c)$ [в т.ч. **принадена потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (surplus consumer value of the consumption economic stock) $SCV(y_c)$ и **принадена потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (surplus consumer utility of the consumption economic stock) $SCU(y_c)$] и **цялостна потребителска ценност на потребителния икономически запас*** $ECW(y_c)$ (entire consumer worth of the consumption economic stock) [в т.ч. **цялостна потребителска стойност на потребителния икономически запас*** (entire consumer value of the consumption economic stock) $ECV(y_c)$ и **цялостна потребителска полезност на потребителния икономически запас*** (entire consumer utility of the consumption economic stock) $ECU(y_c)$]. Когато не е посочено друго, под потребителска ценност на потребителния икономически запас обикновено се разбира цялостната потребителска ценност на потребителния икономически запас.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **трудова потребителска ценност на потребителния икономически запас*** (labour consumer worth of the consumption economic stock) $LCW(y_c)$ и **физическа потребителска ценност на потребителния икономически запас*** (physical consumer worth of the consumption economic stock) $HCW(y_c)$. Според *факторната икономическа обусловеност* се разграничават **трудова-обусловена потребителска ценност на потребителния икономически запас*** (labourly-conditioned consumer worth of the consumption economic stock) $CW(L)(y_c)$, **физическо-обусловена потребителска ценност на потребителния икономически запас*** (physically-conditioned consumer worth of the consumption economic stock) $CW(H)(y_c)$ и **трудова-физическо-обусловена потребителска ценност на потребителния икономически запас*** (labourly-physically-conditioned consumer worth of the consumption economic stock) $CW(LH)(y_c)$. Според *кумулятивната икономическа пълнота* се разграничават **пряка потребителска ценност на потребителния икономически запас*** (direct consumer worth of the consumption economic stock) $CW(y_c)(d)$, **косвена потребителска ценност на потребителния икономически запас*** (indirect consumer worth of the consumption economic stock) $CW(y_c)(i)$ и **пълна потребителска ценност на потребителния икономически запас*** (full consumer worth of the consumption economic stock) $CW(y_c)(f)$.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен потребителска ценност на потребителния икономически запас $CW(y_c) =$

CW(yс)(E) се конституират още и съответстващите на последната понятия за *потребителска ценност на потребителния консуматорски запас** (consumer worth of the consumption consumptionary stock) CW(yс)(C), *потребителска ценност на потребителния стопански запас** (consumer worth of the consumption protoeconomic stock) CW(yс)(P), *потребителска ценност на потребителния пазарно-икономически запас** (consumer worth of the consumption marketly-economic stock) CW(yс)(M) и *потребителска ценност на потребителния финансово-пазарно-икономически запас** (consumer worth of the consumption financially-marketly-economic stock) CW(yс)(N). Общо за всички тях е понятието за *потребителска ценност на потребителния поддържащ запас** (consumer worth of the consumption sustenance /sustaining/ stock) CW(yс)(Z) (за потребителска ценност на потребителния запас при поддържането).

ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (consumer's economic indifference) – такъв вид *икономическо отношение* на потребителя като *икономическа единица*, отнасящо се до две и повече от две комбинации от *потребителни икономически блага* (в т.ч. и от *потребителни икономически продукти*) [всяка една от които може да има езин и повече от един вид блага (продукти)], при което за него е безразлично (индиферентно) коя от тях желае да потрeбява, тъй като от гледна точка на икономическите му предпочитания и по силата на определен икономически критерий те са равноценни при постоянни други условия. То е същото като *равноценно потребителско икономическо предпочитание*, но обобщено за неопределен брой комбинации. Това му позволява да прави *икономически избор* между равноценни комбинации от потребителни икономически блага, които обаче се различават по други (извън дадените равноценностни за потребителя) параметри, заради които, от своя страна, той може да прояви *икономическо предпочитание* към някоя от тези комбинации. Стои в основата на формирането на различните типове *конфигурации на потребителското икономическо безразличие* (в т.ч. *кривата на полезностното потребителско икономическо безразличие* и *правата на разходното патрeбителско икономическо безразличие*). Представлява частен случай на по-общото понятие за *потребителско безразличие** (consumer's indifference).

Негова разновидност е *продуктовото потребителско икономическо безразличие*. Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание неговите разновидности са също *полез-*

ностното потребителско икономическо безразличие и разходното потребителско икономическо безразличие. Според ингредиентната общостна икономическа обхватност се разграничават индивидуално потребителско икономическо безразличие (икономическо безразличие на индивида като потребител), **фирмено потребителско икономическо безразличие*** (firm consumer's economic indifference) (икономическо безразличие на фирмата като потребител), **обществено потребителско икономическо безразличие*** (social consumer's economic indifference) (икономическо безразличие на обществото като потребител) и т.н. Ако не е посочено друго, под потребителско икономическо безразличие обикновено се подразбира индивидуалното потребителско икономическо безразличие.

ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (consumer's economic indifference) (**ки**) – във:

- индивидуално полезностно потребителско икономическо безразличие;*
- индивидуално потребителско икономическо безразличие;*
- индивидуално продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;*
- индивидуално продуктово потребителско икономическо безразличие;*
- индивидуално продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;*
- индивидуално разходно потребителско икономическо безразличие;*
- конфигурация на индивидуалното потребителско икономическо безразличие;*
- конфигурация на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие;*
- конфигурация на потребителското икономическо безразличие;*
- конфигурация на продуктово потребителско икономическо безразличие;*
- крива конфигурация на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;*
- крива конфигурация на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;*
- крива конфигурация на полезностното потребителско икономическо безразличие;*
- крива конфигурация на продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;*

крива на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива на продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива повърхнина на продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива хиперповърхнина на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива хиперповърхнина на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

крива хиперповърхнина на полезностното потребителско икономическо безразличие;

крива хиперповърхнина на продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

линия на индивидуалното потребителско икономическо безразличие;

линия на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие;

линия на потребителското икономическо безразличие;

линия на продуктово потребителско икономическо безразличие;

множество на индивидуалното полезностно потребителско икономическо безразличие;

множество на индивидуалното потребителско икономическо безразличие;

множество на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

множество на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие;

множество на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

множество на индивидуалното продуктово ценностно икономическо безразличие;

множество на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

множество на полезностното потребителско икономическо безразличие;

множество на потребителското икономическо безразличие;

множество на продуктовото полезностно потребителско икономическо безразличие;

множество на продуктовото потребителско икономическо безразличие;

множество на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие;

множество на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие;

множество на продуктовото ценностно икономическо безразличие;

множество на разходното потребителско икономическо безразличие;

отношение на потребителско икономическо безразличие;

полезностно потребителско икономическо безразличие;

потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие;

повърхнина на потребителското икономическо безразличие;

повърхнина на продуктовото потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на разходното потребителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

права на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие;

права на разходното потребителско икономическо безразличие;

правилна крива на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

продуктово потребителско икономическо безразличие;

продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

равнина на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

равнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

равнина на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие;

равнина на разходното потребителско икономическо безразличие;

разходно потребителско икономическо безразличие;

специфична крива на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие;

хиперравнина на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

хиперравнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

хиперравнина на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие;

хиперравнина на разходното потребителско икономическо безразличие;

хиперповърхнина на индивидуалното потребителско икономическо безразличие;

хиперповърхнина на индивидуалното продуктово потребителско икономическо безразличие;

хиперповърхнина на потребителското икономическо безразличие;

хиперповърхнина на продуктовото потребителско икономическо безразличие.

ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ [ИНДИВИДУАЛНО] (individual consumer's economic indifference) (**ки**) – ВЪВ:

карта на потребителското икономическото безразличие [индивидуално] (вж. *неокласическа задача на потреблението*).

ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО (consumer's economic set) (**ки**) – във:

непредпочитано потребителско икономическо множество;

предпочитано потребителско икономическо множество.

ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ (consumer's economic relation) (**ки**) – във:

симетрично потребителско икономическо отношение.

ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ПОСТОЯННИ ЦЕНИ НА БЛАГАТА И ПРИ ПРОМЕНЛИВ ДОХОД (consumer's economic behavior in constant goods price and variable income) (**ки**) – във:

траектория на оптималното потребителско икономическо поведение при постоянни цени на благата и при променлив доход (в микр.) (същото като крива “икономически доход – икономическо потребление” (в микр.)).

ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДПОЧИТАНИЕ (consumer's economic preference) (в теорията за икономическия избор при икономическото потребление) – желание на потребителя като икономическа единица да осъществява икономическо потребление на определена комбинация от потребителни икономически блага (в т.ч. и от потребителни икономически продукти) (фиксиране на точка от пространството на потребителните икономически блага, в т.ч. от пространството на потребителните икономически продукти) вместо друга комбинация от потребителни икономически блага. Частен случай е на понятието за **потребителско предпочитание** (consumer's preference) и е разновидност на икономическото предпочитание. От него зависи потребителският икономически избор на потребителя. Негова разновидност е *продуктовото потребителско икономическо предпочитание*. Според *ингредиентната икономическа изразимост* и в зависимост от възприетото икономическо основание негови разновидности са също *полезностно-еквивалентното потребителско икономическо предпочитание* и *разходно-еквивалентното потребителско икономическо предпочитание*. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават *индивидуално потребителско икономическо предпочитание* (икономическо предпочитание на индивида като потребител), **фирмено потребителско икономическо предпочитание** (firm

consumer's economic preference) (икономическо предпочитание на фирмата като потребител), **обществено производителско икономическо предпочитание** (social consumer's economic preference) (икономическо предпочитание на обществото като потребител) и т.н. Ако не е посочено друго, под потребителско икономическо предпочитание обикновено се подразбира индивидуалното потребителско икономическо предпочитание.

ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДПОЧИТАНИЕ (consumer's economic preference) (**ки**) – ВЪВ:

индивидуално полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

индивидуално потребителско икономическо предпочитание;

индивидуално продуктово полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

индивидуално продуктово потребителско икономическо предпочитание;

индивидуално продуктово разходно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

индивидуално разходно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

крива на потребителското икономическо предпочитание (същото като крива на полезностното икономическо предпочитание);

полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

потребителско икономическо предпочитание;

продуктово полезностно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

продуктово потребителско икономическо предпочитание;

продуктово разходно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

равноценно потребителско икономическо предпочитание;

разходно-еквивалентно потребителско икономическо предпочитание;

рационално потребителско икономическо предпочитание;

слабо потребителско икономическо предпочитание;

силно потребителско икономическо предпочитание;

пълен ред на потребителските икономически предпочитания.

ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ [ИНДИВИДУАЛНО] (individual consumer's economic equilibrium) – вж. *неокласическа задача на потреблението*.

ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ [ИНДИВИДУАЛНО] (individual consumer's economic equilibrium) (**ки**) – във:

ефективно потребителско икономическо равновесие [индивидуално] (вж. *неокласическа задача на потреблението*);

ефективно продуктово-ползностно потребителско икономическо равновесие [индивидуално];

потребителско икономическо равновесие [индивидуално] (вж. *неокласическа задача на потреблението*);

продуктово-ползностно потребителско икономическо равновесие [индивидуално].

ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ (consumer's economic solution) (**ки**) – във:

вътрешно потребителско икономическо решение;

ъглово потребителско икономическо решение.

ПОТРЕБИТЕЛСКО МИКРОИКОНОМИЧЕСКО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (consumer's microeconomic market equilibrium) (**ки**) – във:

индивидуално потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

индивидуално потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

отделно потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

отделно потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

фирмено потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

фирмено потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛСКО МИКРОИКОНОМИЧЕСКО ПРОДУКТОВОПААЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (consumer's microeconomic product-market equilibrium) (**ки**) – във:

индивидуално потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

отделно потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

фирмено потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛСКО МИКРОИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ (consumer's microeconomic equilibrium) (**ки**) – във:

индивидуално потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

индивидуално потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

отделно потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

отделно потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

фирмено потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

фирмено потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛСКО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (consumer's market equilibrium) (**ки**) – във:

индивидуално потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

индивидуално потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

отделно потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

отделно потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

фирмено потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

фирмено потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛСКО ПОВЕДЕНИЕ (consumer behaviour) (**ки**) – във:

траектория на оптималното потребителско поведение при постоянен доход и при променлива цена само на един продукт (в микр.) (същото като крива “цена – икономическо потребление” (в микр.));

характеристична теория за потребителското поведение (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛСКО ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ПОСТОЯНЕН ДОХОД И ПРИ ПРОМЕНЛИВА ЦЕНА САМО НА ЕДИН ПРОДУКТ (consumer's economic behavior in constant income and variable price of one product) (**ки**) – във:

траектория на оптималното потребителско поведение при постоянен доход и при променлива цена само на един продукт (в микр.) (същото като крива “цена – икономическо потребление” (в микр.)).

ПОТРЕБИТЕЛСКО ПРОДУКТОВОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (consumer's product-market equilibrium) (**ки**) – във:

индивидуално потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

отделно потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

фирмено потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛСКО РАВНОВЕСИЕ (consumer's equilibrium) (**ки**) – във:

индивидуално потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

индивидуално потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

отделно потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

отделно потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.);

фирмено потребителско микроикономическо пазарно равновесие (в микр.);

фирмено потребителско микроикономическо продуктовопазарно равновесие (в микр.).

ПОТРЕБИТЕЛСКО ТЪРСЕНЕ (consumer's demand) (в макр.) – търсене от лицата и домакинствата на краен продукт (в макр.) на продуктовия пазар (в

макр.), обусловено от равнището на *потреблението* (в макр.). То е един от елементите на *агрегатното продуктово търсене* (в макр.).

ПОТРЕБИТЕЛСКО ТЪРСЕНЕ (consumer's demand) (**ки**) – във:

общ ефект от изменението на цената върху потребителското търсене (в микр.);

потребителско търсене (в макр.).

ПОТРЕБЛЕНИЕ (consumption) (*) – завършваща фаза на *възпроизводството* (на *социо-производството*); вид **минимална възпроизводствена конфигурация*** (minimal reproductional configuration) (вж. *възпроизводствена конфигурация*). В *потреблението* социумът (хората и обществото като цяло) употребяват (изразходват) продукти с цел да удовлетворят своите *потребности*. Потреблението **едновременно** е същото като *потребително стопанисване*, като *потребителна алокация*, като *непосредническа алокация*, като *непосредническо следпроизводство*, като *продуктова алокация* и като *потребително следпроизводство* и едновременно е [1] сечение на *стопанисване* и *следпроизводство*; [2] сечение на *стопанисване* и *алокация* [3] сечение на *стопанисване* и *нефинансова алокация*, където стопанисването е обединение на *производство* и *потребление*. В общото му определение се на **производствено потребление** (productional consumption) – в него се удовлетворяват **производствените потребности**, и **непроизводствено потребление** (non-productional consumption) – в него се удовлетворяват **непроизводствените потребности**. Според *възпроизводствения обхват на поддържането* (на *поддържащата сфера*) се различават следните **основни видове** потребление: (1) **консуматорско потребление** (consumptionary consumption) [то се извършва в *консуматорството* (в *консуматорската сфера*)]; (2) **стопанско потребление** (protoeconomic consumption) [то се извършва в *стопанството* (в *стопанската сфера*)]; всяко стопанско потребление е консуматорско, но не всяко консуматорско потребление е стопанско; в този смисъл консуматорското потребление има две основни разновидности: (а) **нестопанско консуматорско потребление** (non-protoeconomic consumptionary consumption) и (б) **стопанско консуматорско потребление** (protoeconomic consumptionary consumption) (последното същото като стопанско потребление)]; (3) **икономическо потребление** (economic consumption) [то се извършва в *икономиката* (в *икономическата сфера*)]; всяко икономическо потребление е стопанско, но не всяко стопанско потребление е икономическо; в този смисъл стопанското потребление има две основни разновидности: (а) **не-**

икономическо стопанско потребление (non-economic protoeconomic consupction) и (б) **икономическо стопанско потребление** (economic protoeconomic consupction) (последното същото като икономическо потребление)]; (4) **пазарно-икономическо потребление** (marketly-economic consupction) [то се извършва в *пазарната икономика* (в *пазарно-икономическата сфера*); всяко пазарно-икономическо потребление е икономическо, но не всяко икономическо потребление е пазарно-икономическо; в този смисъл икономическото потребление има две основни разновидности: (а) **непазарно-икономическо потребление** (non-marketly-economic consupction) и (б) пазарно-икономическо потребление]; (5) **финансово-пазарно-икономическо потребление** (financially-marketly-economic consupction) [то се извършва във *финансовата пазарна икономика* (във *финансово пазарно-икономическата сфера*); всяко финансово-пазарно-икономическо потребление е пазарно-икономическо, но не всяко пазарно-икономическо потребление е финансово-пазарно-икономическо; в този смисъл пазарно-икономическото потребление има две основни разновидности: (а) **нефинансово-пазарно-икономическо потребление** (non-financially-marketly-economic consupction) и (б) финансово-пазарно-икономическо потребление] (вж. *поддържане*).

ПОТРЕБЛЕНИЕ (consupction) (в макр.) – обобщен на макроикономическо равнище паричен израз на обема на *потреблението* на крайни блага за единица време (обикновено за една година) в дадена страна. Включва личното потребление на лицата и домакинствата и потреблението на институциите с нестопанска цел, които не се финансират от правителството. Като *икономическа величина* е равнозначна на **потребителското търсене** (consumers demand) (в макр.) и **потребителските покупки** (consumers purchases) (в макр.).

ПОТРЕБЛЕНИЕ (consumption) (кд) – във:

автономно потребление (в макр.);

автономно потребление на блага от домакинствата (в макр.);

автономно потребление на производствени фактори от бизнеса (в макр.);

автономно продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);

брутен разход за крайно потребление (в макр.);

вектор на икономическото потребление;

вектор на продуктовото икономическо потребление;

въздействие на потреблението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд;

граница на възможното потребление (в межд.);

динамична функция на потреблението на благата (в микр.);

доходен определител на потреблението (същото като доходен фактор на потреблението (в макр.));

доходен фактор на потреблението (в макр.);

доходно-компенсирана крива “цена – икономическо потребление” по Слуцки, Е. (в микр.);

доходно-компенсирана крива “цена – икономическо потребление” по Хикс, Дж. (в микр.);

доходно-компенсирана крива ”цена – икономическо потребление” (в микр.);

ефект от въздействието на вносните мита върху потреблението (в межд.);

ефект от въздействието на импортните квоти върху потреблението (в межд.);

ефект от въздействието на митническия съюз върху потреблението (в межд.);

зависимо потребление (в макр.);

закон за постепенното намаляване на средната склонност към потребление (в макр.);

икокореномическо потребление;

икономическо потребление;

икореномическо потребление;

икотехномическо потребление;

икоуниреномическо потребление;

инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.);

индуцирано потребление (в макр.) (същото като зависимо потребление (в макр.));

коэффициент на полезностния мащаб на потреблението (вж. *полезностен мащаб на потреблението*);

крива “икономически доход – икономическо потребление” (в микр.);

крива “цена – икономическо потребление” (в микр.);

крива “цена – икономическо потребление” при обикновено благо (в микр.);

крива на “цена – икономическо потребление” при стока на Гифън, Р. (в микр.);

крива на потреблението (в макр.);

крива на средната склонност към потребление (в макр.);

линия на възможното потребление (в межд.);

мултипликатор на автономното потребление (в макр.) (същото като инвестиционен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включено автономно потребление (в макр.));

намаляваща полезностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.);

намаляваща продуктивност от полезностния мащаб на потреблението (вж. *продуктивност от полезностния мащаб на потреблението*);

нарастваща полезностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.);

недоходни определители на потреблението (в макр.) (същото като *недоходни фактори на потреблението* (в макр.));

недоходни фактори на потреблението (в макр.);

независимо потребление (в макр.) (същото като *автономно потребление* (в макр.));

неокласическа задача на потреблението;

неокласическа крива на потреблението (в макр.);

неокласическа функция на потреблението (в макр.);

неориентирано към търговията потребление (в межд.);

нетен разход за крайно потребление (в макр.);

нетно крайно вътрешно потребление (в макр.);

неутрално към търговията потребление (в межд.);

обикновена крива “цена – икономическо потребление” (в микр.);

ориентирано към търговията потребление (в межд.);

основно уравнение на теорията за потреблението (в микр.);

отделен разход за крайно потребление (в макр.);

полезностен мащаб на потреблението;

постоянна полезностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.);

постоянна пределна склонност към потребление (в макр.);

постоянна продуктивност от полезностния мащаб на потреблението (вж. *продуктивност от полезностния мащаб на потреблението*);

потребление (в макр.);

потребление;
пределна склонност към намаляване на потреблението (в макр.);
пределна склонност към потребление (в макр.);
пределна склонност към потребление на бизнеса (в макр.);
пределна склонност към потребление на домакинствата (в макр.);
преместване на кривата на потреблението (в макр.);
продуктивност от полезностния мащаб на потреблението;
разход за крайно потребление (в макр.);
разход за лично потребление (в макр.);
специфична крива “доход – икономическо потребление” (в микр.);
средна склонност към потребление (в макр.);
съвкупен разход за крайно потребление (в макр.);
същностно-стратифицирана икономика на потреблението;
теория за потреблението (вж. Херман Госен);
технологичен начин на потреблението;
точка на оптималното потребление (в макр.);
точка на потреблението (в межд.);
увеличаваща се продуктивност от полезностния мащаб на потреблението (вж. *продуктивност от полезностния мащаб на потреблението*);
условие за ефективност в потреблението (в микр.);
функция на потреблението (в макр.);
функция на средната склонност към потребление (в макр.);
хипотеза на Дюзенбери, Дж., за дългосрочното изместване на кривата на потреблението (в макр.);
чиста крива на потреблението (в макр.);
чиста функция на потреблението (в макр.).

ПОТРЕБЛЕНИЕ НА БЛАГАТА (goods-consumption) (**ки**) – във:

динамична функция на потреблението на благата (в микр.).

ПОТРЕБЛЕНИЕ ПРИ ЗАТВОРЕНА ИКОНОМИКА (consumption in closed economy) (**ки**) – във:

точка на потреблението при затворена икономика (в межд.).

ПОТРЕБЛЕНИЕ ПРИ ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА (consumption in open economy) (**ки**) – във:

точка на потреблението при отворена икономика (в межд.).

ПОТРЕБНОСТ (need /necessity/) (**кд**) – **във:**

базови потребности (същото като възпроизводствени потребности);

високи неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

възвишаване на потребностите;

възпроизводими потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

възпроизводствени потребности;

двупродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*)

достатъчни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

еднопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

екзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

идеални обществени потребности (в маркс.) (вж. *народностопански критерий за оптималност в руската икономико-математическа школа (в маркс.)*);

икономически възпроизводствени потребности;

икономически потребности;

икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като икономически възпроизводствени потребности);

икономически стопански потребности (същото като икономически потребности);

консуматорски възпроизводствени потребности;

консуматорски потребности;

минимални ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като екзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

многопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

насищане на задоволяването на потребителските икономически потребности;

недостатъчни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

неекзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нееластични потребности (в микр.) (вж. *коэффициент на еластичността на пределната полезност към продуктово то търсене (в микр.)*);

неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неикономически стопански възпроизводствени потребности;

неикономически стопански потребности;

ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непазарни стопански възпроизводствени потребности (вж. *стопанство и стопански отношения*);

непазарно-икономически възпроизводствени потребности;

непазарно-икономически потребности;

непазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като непазарно-икономически възпроизводствени потребности);

неполезни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неприемливи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

непроизводствени потребности (вж. *потребности*; и *възпроизводствени потребности*);

неравновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като свръхэффективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

неравновесни неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

неравновесни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нестопански възпроизводствени потребности (същото като нестопански консуматорски възпроизводствени потребности);

нестопански възпроизводствени потребности;

нестопански консуматорски възпроизводствени потребности;

нестопански консуматорски потребности;

нестопански потребности (същото като нестопански консуматорски потребности);

нефинансово-пазарно-икономически възпроизводствени потребности;

нефинансово-пазарно-икономически потребности;

ниски неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

ниски непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

пазарно-икономически възпроизводствени потребности;

пазарно-икономически потребности;

пазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като пазарно-икономически възпроизводствени потребности);

пазарно-икономически стопански потребности (същото като пазарно-икономически потребности);

поддържащи потребности (същото като възпроизводствени потребности);

полezni потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ползностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ползностни потребителски икономически потребности [индивидуални];

ползностни потребителски икономически потребности [продуктови];

ползностни потребителски икономически потребности;

потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

потребителски икономически потребности [индивидуални];

потребителски икономически потребности [продуктови];

потребителски икономически потребности;

потребности;

превишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като свръхэффективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

префикасни потребности (същото като възпроизводствени потребности);

приемливи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

производствени потребности (вж. *потребности* и *възпроизводствени потребности*);

работни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

работни потребителски икономически потребности [индивидуални]

работни потребителски икономически потребности [продуктови];

работни потребителски икономически потребности;

равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

реални обществени потребности (в маркс.) (вж. *народностопански критерий за оптималност в руската икономико-математическа школа (в маркс.)*);

резултантни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

свърхдостатъчни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като свърхефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

свърхефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

скала на полезностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на потребителските икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на стойностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на ценностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални];

стойностни потребителски икономически потребности [продуктови];

стойностни потребителски икономически потребности;

стопански възпроизводствени потребности;

стопански консуматорски възпроизводствени потребности (същото като стопански възпроизводствени потребности);

стопански консуматорски потребности (същото като стопански потребности);

стопански потребности;

творчески потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

творчески потребителски икономически потребности [индивидуални];

творчески потребителски икономически потребности [продуктови];

творчески потребителски икономически потребности;

трипродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

трудоово-определени потребителски икономически потребности (вж. *потребителски икономически потребности*);

трудоово-определени потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални]*);

трудоово-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

трудоово-определени потребителски икономически потребности [продуктови] (вж. *потребителски икономически потребности [продуктови]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности (вж. *потребителски икономически потребности*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *продуктови потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [продуктови] (вж. *потребителски икономически потребности [продуктови]*);

финансово-пазарно-икономически възпроизводствени потребности;

финансово-пазарно-икономически потребности;

ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални];

ценностни потребителски икономически потребности [продуктови];

ценностни потребителски икономически потребности.

ПОТРЕБНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (absolute individual product economic need /necessity/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

екзистенциални стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

екзистенциални ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

ефективни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

ефективни стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

ефективни ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

желани полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

желани стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

желани ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

неекзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

неекзистенциални стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

неекзистенциални ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

неефективни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

неефективни стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

неефективни ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

нежелани полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

нежелани стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

-
- нежелани ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- ненормални полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- ненормални стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- ненормални ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- неравновесни стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- неравновесни ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- неразумни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- неразумни стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- неразумни ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- ниски непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- ниски непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- нормални полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*
- нормални стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];*

нормални ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

полezni полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

полezni стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

полezni ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

полezni потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

приемливи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

приемливи стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

приемливи ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

равновесни ефективни стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

равновесни ефективни ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

разумни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

разумни стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

разумни ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

свръхэффективни полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

свръхэффективни стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

свръхэффективни ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

скала на полезностните потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти] (вж. *полezni потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

скала на стойностните потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти] (вж. *стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

скала на ценностните потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти] (вж. *ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*);

стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти].

ПОТРЕБНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА] (individual need /necessity/) (**ки**) – във:

двупродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*) *потребителски икономически потребности [индивидуални];*

еднопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

многопродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*); **трудова-определени потребителски икономически потребности [индивидуални]** (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални]*);

ползностни потребителски икономически потребности [индивидуални]; работни потребителски икономически потребности [индивидуални]. творчески потребителски икономически потребности [индивидуални];

стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални];

трипродуктови потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални]*);

ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални].

ПОТРЕБНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (individual need /necessity/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

екзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

екзистенциални стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

екзистенциални ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ефективни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ефективни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

желани ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неекзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неекзистенциални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неекзистенциални стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неекзистенциални ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неефективни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нежелани ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ненормални ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неравновесни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неравновесни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неравновесни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

неразумни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

ниски непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

нормални ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полezni стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полezni ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

приемливи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

работни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

равновесни ефективни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

разумни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свърхеефективни полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свърхеефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свръхефективни стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

свръхефективни ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

скала на полезностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на потребителските икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на стойностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

скала на ценностните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

творчески потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

трудова-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (вж. *продуктови потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*);

ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ПОТРЕБНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]
(relative individual product need /necessity/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

екзистенциални полезностни потребителски икономически потребности
[относителни индивидуални продукти];

екзистенциални стойностни потребителски икономически потребности
[относителни индивидуални продукти];

екзистенциални ценностни потребителски икономически потребности
[относителни индивидуални продукти];

ефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ефективни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ефективни ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти];

желани полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

желани стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

желани ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неекзистенциални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неекзистенциални стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неекзистенциални ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неефективни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неефективни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нежелани полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нежелани стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нежелани ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ненормални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ненормални стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ненормални ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неравновесни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неравновесни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неравновесни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неразумни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

неразумни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ниски непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ниски непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

ниски непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нормални полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нормални стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

нормални ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

полезни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

полezni стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

полezni ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

приемливи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

приемливи стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

приемливи ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

равновесни ефективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

равновесни ефективни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

равновесни ефективни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

разумни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

разумни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

разумни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

свръхэффективни полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

свръхэффективни стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

свръхэффективни ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти];

скала на полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти] (вж. *полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*).

скала на стойностните потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти] (вж. *стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*);

скала на ценностните потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови] (вж. *ценностни потребителски икономически потребности [относителни абсолютни индивидуални продуктови]*);

стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови];

ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови].

ПОТРЕБНОСТ [ПРОДУКТОВА] (product need /necessity/) (**ки**) – във:

полезностни потребителски икономически потребности [продуктови];

работни потребителски икономически потребности [продуктови];

стойностни потребителски икономически потребности [продуктови];

творчески потребителски икономически потребности [продуктови];

трудова-определени потребителски икономически потребности [продуктови] (вж. *потребителски икономически потребности [продуктови]*);

физическо-определени потребителски икономически потребности [продуктови] (вж. *потребителски икономически потребности [продуктови]*);

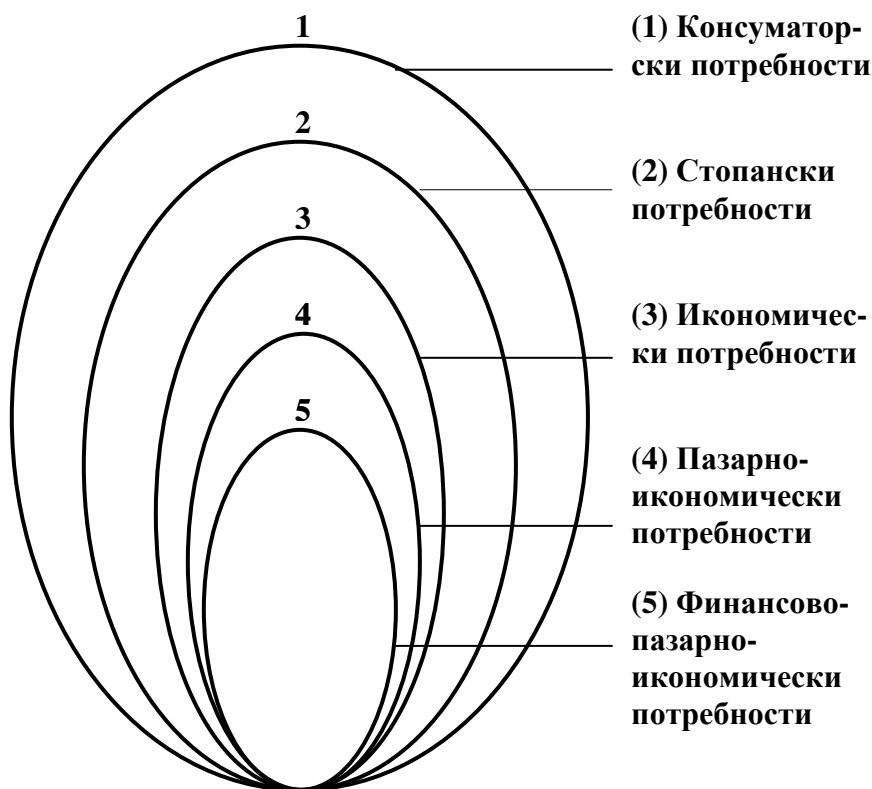
ценностни потребителски икономически потребности [продуктови].

ПОТРЕБНОСТИ (needs /necessities/), **социо-потребности**, (*) – осъзнати нужди на *социума* (на хората и на обществото като цяло), чието удовлетворяване е необходимо за неговото (за тяхното) съществуване; състояние на организация, на човешката личност, на социалната група и на обществото като цяло, изразяващо се в зависимостта от обективното състояние на условията за тяхното съществуване и развитие и встъпващи като източник на различни форми на тяхната активност. Понятие, което се въвежда интуитивно и аксиоматично, без да се извежда от други понятия. Основни разновидности на потребностите са (1) *възпроизводствените потребности* (същото като *поддържащи потребности, базови потребности, префикасни потребности*) (към тях се числят поддържащите потребности на *поддържащата сфера* и поддържащите потребности на *супериалната сфера*) и (2) *супериалните потребности** (superial needs /necessities/) [същото като *надстроечни потребности** (superstructural needs /necessities/), *суфикасни потребности** (suffectual needs /necessities/)] (към тях се числят супериалните потребности на *поддържащата сфера* и супериалните потребности на *супериалната сфера*). Потребностите са движещата сила на човешката дейност, в т.ч. (1) на под-

държаща дейност (като стопанската, икономическата и пазарно-икономическата и т.н. дейност) на хората и са основният мотив за съществуването и движеща сила на *поддържането* (на поддържащата сфера), където се разкриват и създават *поддържащите блага* (*възпроизводствените блага, префикасните блага*), последните удовлетворяващи поддържащите (възпроизводствените) потребности, и (2) на *супериалната дейност** (superial activity) [същото като *надстроечна дейност** (superstructural activity)] на хората и са основният мотив за съществуването и движеща сила на *супериалната сфера* (на *надстройката*), където се създават *супериалните блага* (*надстроечните блага, суфикасните блага*), последните удовлетворяващи *супериалните* (надстроечните) потребности. Стремехът към по-пълното удовлетворяване на потребностите стимулира развитието на човешката дейност, в т.ч. развитието на поддържащата (базовата) сфера (като стопанството, икономиката и пазарната икономика и т.н.), и развитието на *супериалната* (надстроечната) сфера, което от своя страна поражда нови потребности. В своята общност поддържащите и *супериалните* потребности на поддържащата сфера образуват потребностите на поддържащата сфера изобщо. Също така в своята общност поддържащите и *супериалните* потребности на *супериалната сфера* образуват потребностите на *супериалната сфера* изобщо.

Според *възпроизводствения обхват на поддържането* се различават следните **основни видове** поддържащи потребности: (1) *консуматорски потребности* (консуматорско-обусловени потребности); (2) *стопански потребности* (стопанско-обусловени потребности) – необходимо условие за тяхното съществуване е наличието на недостатъчност (на оскъдност) на *възпроизводствените ресурси*; (3) *икономически потребности* (икономическо-обусловени потребности) – необходимо условие за тяхното съществуване е наличието на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* (определящото при което е собствеността върху средствата за производство); (4) *пазарно-икономически потребности* (пазарно-икономическо-обусловени потребности) – необходимо условие за тяхното съществуване е наличието на обществено разделение на труда; (5) *финансово-пазарно-икономически потребности* (финансово-пазарно-икономическо-обусловени потребности) – необходимо условие за тяхното съществуване е паричните агрегати да бъдат стоки. Всеки един от тези видове (степени на възпроизводствен обхват) на социопотребностите е част от предходния вид (от предходната степен на обхват) на тези потребности (фиг. 1). Така че: (1) стопанските потребности са консуматорски, но не всяка консуматорска потребност е стопанска [следователно кон-

суматорските потребности се подразделят основно на две разновидности – (а) *стопански консуматорски потребности* (същото като стопански потребности) и (б) *нестопански консуматорски потребности*]; (2) икономическите потребности са стопански, но не всяка стопанска потребност е икономическа [следователно стопанските потребности се подразделят основно на две разновидности – (а) *икономически стопански потребности* (същото като икономически потребности) и (б) *неикономически стопански потребности*]; (3) пазарно-икономическите потребности са икономически, но не всяка икономическа потребност е пазарно-икономическа [следователно икономическите потребности се подразделят основно на две разновидности – (а) пазарно-икономически потребности и (б) *непазарно-икономически потребности*]; (4) финансово-пазарно-икономическите потребности са пазарно-икономически, но не всяка пазарно-икономическа потребност е финансово-пазарно-икономическа [следователно пазарно-икономическите потребности се подразделят основно на две разновидности – (а) финансово-пазарно-икономически потребности и (б) *нефинансово-пазарно-икономически потребности*]. Когато не е посочено друго, обикновено под потребности се подразбират икономическите потребности.

Фиг. 1. Потребности и техните основни видове според възпроизводствения обхват на поддържащата сфера

Потребностите се подразделят още на производствени и непроизводствени. **Производствените потребности** (production needs /necessity/) са потребности на производството от *производствени фактори* (*работна сила* и *капитал*), предназначени са за създаването на *продукти*. Част от продуктите се превръщат в капитал, стават производствен фактор и се връщат в производството [където се извършва тяхното **производствено потребление** (productional consumption)]. **Непроизводствените потребности** (non-production needs /necessity/) са потребности от останалата част от продуктите, предназначени за **непроизводственото потребление** (non-productional consumption) на хората (респ. на работната сила). (Когато не е посочено друго, под потребности обикновено се подразбират непроизводствените потребности, а под потребление – непроизводственото потребление.) Възстановената в непроизводственото потребление работната сила става производствен фактор и също се връща в производството. По такъв начин производството и потреблението (в частност – непроизводственото потребление) постоянно се повтарят и постоянно преминават от едно в друго и в своята общност (заедно с останалите *възпроизводствени фази*) това образува **възпроизводствения процес** (reproductional process), накратко – *възпроизводството*. В разглеждания смисъл потребностите (производствените и извънпроизводствените потребности в тяхната общност) се извяват като *възпроизводствени потребности*. Според Е. Маслоу непроизводствените потребности на хората могат да се подредят йерархично в следните пет основни равнища (във възходящ ред на тяхното удовлетворяване): физиологични потребности (например храна, вода, въздух), защитни потребности (свързани с тяхната сигурност), социални потребности (например принадлежност към определена социална група), оценъчни потребности (например престиж) и потребности от самореализация. Вж. *потребност (кд)*.

ПОЧТИ-ПЕРИОД (almost-period) (**кд**) – във:

икономически почти-период (същото като **период на почти периодичен колебателен икономически процес**; вж. *почти периодична икономическа функция* и *почти периодично икономическо колебание*).

ПОЧТИ-ПЕРИОДИЧЕН КОЛЕБАТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (almost-periodic oscillating economic process) – *колебателен икономически процес*, който се отличава с определена повтаряемост, отчитана по отношение на времето, и се състои от *почти периодични икономически колебания*; процес, извършван от *почти периодично-колебателна икономическа система*. Опреде-

ля се от условието $|f(t + \tau) - f(t)| \leq \varepsilon$, което е *почти периодичната икономическа функция* и където ε е зададена величина при всяко значение на t , а τ е **ИКОНОМИЧЕСКИЯТ ПОЧТИ-ПЕРИОД** ((вж. *почти периодична икономическа функция* и *почти периодично икономическо колебание*)). Когато като величина ε е много малка в сравнение със средното значение $|f(t)|$ за времето τ , тогава почти периодичната икономическа функция е много близка до *периодичната икономическа функция*.

ПОЧТИ-ПЕРИОДИЧЕН КОЛЕБАТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (almost-periodic oscillating economic process) (**ки**) – във:

период на почти-периодичния колебателен икономически процес (вж. *почти-периодична икономическа функция* и *почти-периодично икономическо колебание*);

почти-периодичен колебателен икономически процес.

ПОЧТИ-ПЕРИОДИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ТОЧКА* (almost periodic economic point) – същото като *рекурентна икономическа точка*.

ПОЧТИ-ПЕРИОДИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (almost-periodic economic function) – *икономическа функция* от вида $|f(t + \tau) - f(t)| \leq \varepsilon$, която описва *почти периодичен икономически процес*, респ. поведението на *почти периодично колебателна икономическа система*. С $f(t)$ е означено значението на изходната, респ. на вътрешна, координата (*изходното икономическо въздействие*, респ. *вътрешно икономическо въздействие*, изобщо дадено *състоятелно икономическо въздействие*) на колебателната икономическа система, ε е зададена величина при всяко значение на t , а τ е **ИКОНОМИЧЕСКИЯТ ПОЧТИ ПЕРИОД*** (economic almost-period). Когато като величина ε е много малка в сравнение със средното значение $|f(t)|$ за времето τ , тогава почти периодичната икономическа функция е много близка до периодичната.

ПОЧТИ-ПЕРИОДИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО КОЛЕБАНИЕ (almost-periodic economic oscillation) – сменящо своята посока движение на изходната (респ. на вътрешна) координата на *почти периодично-колебателна икономическа система* (на нейното *изходно икономическо въздействие*, респ. на нейно *вътрешно икономическо въздействие*, изобщо на дадено нейно *състоятелно икономическо въздействие*) около някакво средно нейно значение, което е определено за даден интервал на времето, по отношение на което се съпоставя изходната (респ. вътрешната) координата на системата $f(t)$. Средното значение

на изходното (респ. на вътрешното) икономическо въздействие е постоянно във времето за възприетия интервал при *стационарни икономически системи* и променливо във времето за този интервал при *нестационарни икономически системи*. Неговото формиране се подчинява на *почти периодичната икономическа функция* $|f(t + \tau) - f(t)| \leq \varepsilon$, където $f(t)$ е значението на изходната (респ. на вътрешната) координата на *колебателната икономическа система*, ε е зададена величина при всяко значение на t , а τ е **икономическият почти период*** (economic almost-period). Времето, през което протича едно почти периодично икономическо колебание, т.е. неговата продължителност, е икономическият почти период. Разновидност е на *икономическото колебание*.

ПОЧТИ-ПЕРИОДИЧНО-КОЛЕБАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (almost-periodically-oscillating economic system) – *колебателна икономическа система*, която извършва *почти периодични икономически колебания* на своя изход, т.е. осъществява *почти периодичен колебателен икономически процес*, притежаващ определена повтаряемост по отношение на времето. Нейната изходна (респ. вътрешна) координата е *почти периодичната икономическа функция* на времето

$$|f(t + \tau) - f(t)| \leq \varepsilon,$$

където $f(t)$ е значението на изходната, респ. на вътрешната, координата (*изходното икономическо въздействие*, респ. *вътрешното икономическо въздействие*, изобщо дадено *състоятелно икономическо въздействие*) на колебателната икономическа система, ε е зададена величина при всяко значение на t , а τ е *икономическият почти период*.

ПРАВ АБСТРАКТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct abstract economic ingredientor), **прав абстрактен ингредиентен икономически оператор**, (*) – *абстрактен икономически ингредиентор (икономически оператор на абстрактната ингредиентна икономическа система), който задава абстрактното ингредиентно икономическо преобразование** (abstract ingrediential economic transformation) в посока от *входния икономически ингредиент* към *изходния икономически ингредиент* на икономическата система. Когато не е посочено друго, под абстрактен икономически ингредиентор обикновено се подразбира *правият абстрактен икономически ингредиентор*. Важен частен случай на *правия абстрактен икономически ингредиентор* е **правият линеен абстрактен икономически ингредиентор*** (direct linear abstract economic ingredientor), чиито основни разновидности са **правият пропорционален абстрактен икономически ингредиентор*** (direct proportional abstract economic ingredientor) и **правият интегрален абстрактен икономически ингредиентор*** (direct integral abstract economic ingredientor).

Правият абстрактен икономически ингредиентор се реализира чрез *абстрактната креативна икономическа чувствителност* (същото като *абстрактна икономическа креативност*, подразбирана като абстрактна креативна ингредиентна икономическа чувствителност) (вж. *абстрактна икономическа чувствителност*), която в линейния стационарен случай е представена от **абстрактната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (abstract creative ingrediential transfer economic function) (вж. *абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) **средната абстрактна икономическа креативност*** (average abstract economic creativity) [**средната абстрактна креативна икономическа чувствителност*** (average abstract creative economic sensitivity)] [тя реализира *правия пропорционален абстрактен икономически ингредиентор* и се представя от **средната креативна абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (average creative abstract ingrediential transfer economic function) (вж. *средна абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) **пределната абстрактна икономическа креативност*** (marginal abstract economic creativity) [**пределна абстрактна креативна икономическа чувствителност*** (marginal abstract creative economic sensitivity)] [тя реализира *правия интегрален абстрактен икономически ингредиентор* и се представя от **пределната креативна абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (marginal creative abstract ingrediential transfer economic

function) (вж. *пределна абстрактна ингредиентна предавателна икономическа функция*)].

ПРАВ АБСТРАКТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР (direct abstract economic operator) (**ки**) – във:

прав абстрактен ингредиентен икономически оператор (същото като *прав абстрактен икономически ингредиентор*).

ПРАВ АБСТРАКТЕН ИНГРЕДИЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct abstract ingrediential economic operator) – същото като *прав абстрактен икономически ингредиентор*.

ПРАВ ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct reproductional economic ingredientor) – същото като *прав възпроизводствен икономически субстанциатор*.

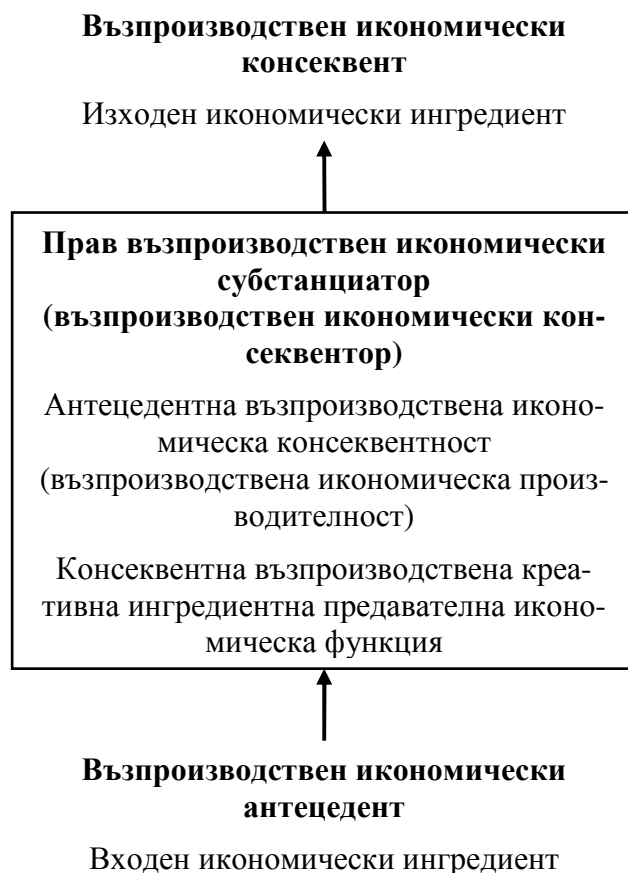
ПРАВ ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct reproductional economic operator) – същото като *прав възпроизводствен икономически субстанциатор*.

ПРАВ ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СУБСТАНЦИАТОР* (direct reproductional economic substantiator), **прав възпроизводствен икономически ингредиентор**, **прав възпроизводствен икономически оператор**, (*) – *икономически субстанциатор* (*икономически ингредиентор*, *икономически оператор*) на възпроизводствената икономическа система, който задава възпроизводственото икономическо преобразование в посока от входния икономически ингредиент към изходния икономически ингредиент на икономическата система. Когато не е посочено друго, под възпроизводствен икономически субстанциатор обикновено се подразбира *правият възпроизводствен икономически субстанциатор*. Представлява една от разновидностите на *правия икономически ингредиентор*. Важен частен случай на *правия възпроизводствен икономически субстанциатор* е ***правият линеен възпроизводствен икономически субстанциатор**** (direct linear account economic substantiator), чиито основни разновидности са ***правият пропорционален възпроизводствен икономически субстанциатор**** (direct proportional reproductional economic substantiator) и ***правият интегрален възпроизводствен икономически субстанциатор**** (direct integral reproductional economic substantiator).

Правият възпроизводствен икономически субстанциатор се реализира чрез *възпроизводствената креативна икономическа чувствителност* (същото като *възпроизводствена икономическа креативност* и като *възпроизводствена креативна икономическа субстанциираност*, подразбирана като възпроизводствена креативна ингредиентна икономическа чувствителност) (вж. *субстанциална икономическа чувствителност*), която в линейния стационарен случай е представена от ***възпроизводствената креативна ингредиентна предавателна икономическа функция**** (reproductional creative ingrediental transfer economic function) (вж. *ингредиентна предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) ***средната възпроизводствена икономическа креативност**** (average reproductional economic creativity) [същото като ***средна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност**** (average reproductional creative economic sensitivity)] (вж. и *средна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия пропорционален възпроизводствен икономически субстанциатор и се представя от ***средната възпроизводствена креативна ингредиентна предавателна икономическа функция**** (average reproductional creative ingrediental transfer economic function) (вж. *средна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) ***пределната възпроизводствена икономическа креативност**** (marginal reproductional economic creativity) [същото като ***пределна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност**** (marginal reproductional creative economic sensitivity)] (вж. и *пределна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия интегрален възпроизводствен икономически субстанциатор и се представя от ***пределната възпроизводствена креативна ингредиентна предавателна икономическа функция**** (marginal reproductional creative ingrediental transfer economic function) (вж. *пределна ингредиентна предавателна икономическа функция*)]].

Когато възпроизводствената система е насочено-дефинирана *ингредиентна икономическа система*, тогава правият възпроизводствен икономически субстанциатор е ***възпроизводствен икономически консеквентор**** (reproductional economic consequentor) [***консеквентен възпроизводствен икономически субстанциатор**** (consequential reproductional economic substantiator), ***консеквентен възпроизводствен икономически ингредиентор**** (consequential reproductional economic ingredientor)]: това означава че той трансформира ***антецедентния възпроизводствен икономически ингредиент**** (antecedental reproductional economic ingredient) [***антецедентния възпроизводствен икономически субстанциент**** (antecedental reproductional economic substantient) или още ***възпроизводствен икономическия антецедент**** (reproductional

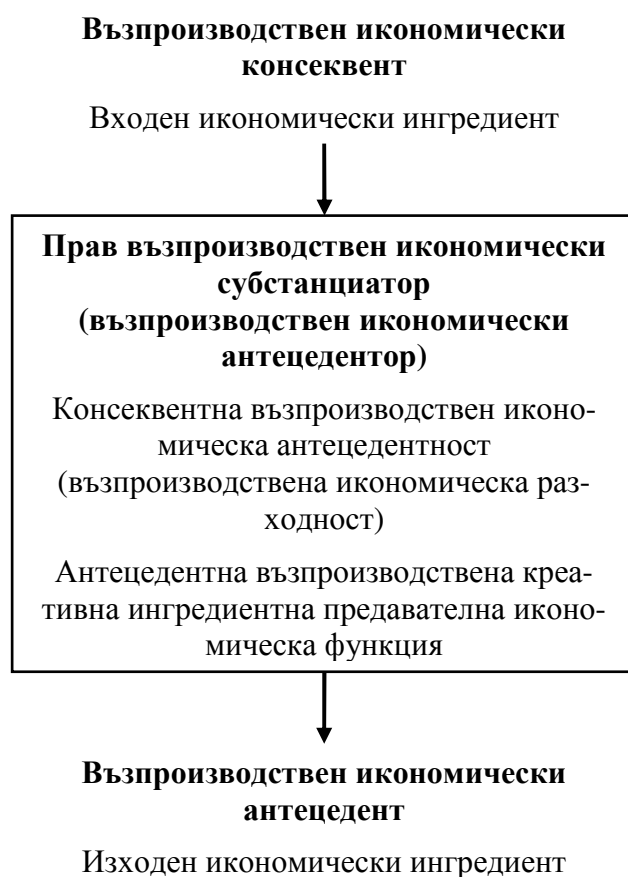
economic antecedent)], чиято роля се изпълнява от *възпроизводствения икономическия ресурс*, в *консеквентен възпроизводствен икономически ингредиент** (consequential reproductional economic ingredient) [в *консеквентен възпроизводствен икономически субстанциент** (consequential reproductional economic substantient) или още в *възпроизводствен икономически консеквент** (reproductional economic consequent)], чиято роля се изпълнява от *възпроизводствен икономическия резултат*. (Когато не е посочено друго, под икономически ресурс и икономически резултат обикновено се подразбират съответно възпроизводственият икономически ресурс и възпроизводствения икономически резултат.) В този случай възпроизводствената креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е консеквентна и представлява *възпроизводствената икономическа производителност* [наричана още *антецедентна възпроизводствена икономическа консеквентност** (antecedental reproductional economic consequentiality)] (фиг. 1) (в т.ч. *средната възпроизводствена икономическа производителност* и *пределната възпроизводствена икономическа производителност*). Когато не е посочено друго, под икономическа производителност обикновено се подразбира възпроизводствената икономическа производителност. Същото се отнася и за средната и пределната икономическа производителност.

Фиг. 1. Прав възпроизводствен икономически субстанцииатор при насочено-дефинирана възпроизводствена икономическа система

Когато възпроизводствената система е *противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият възпроизводствен икономически субстанцииатор е **възпроизводствен икономически антецедентор*** (reproductional economic antecedentor) [**антецедентен възпроизводствен икономически субстанцииатор*** (antecedental reproductional economic substantiator), **антецедентен възпроизводствен икономически ингредиентор*** (antecedental reproductional economic ingredientor)]: това означава че той трансформира възпроизводствения икономически консеквент (възпроизводствения икономически резултат) във възпроизводствен икономически антецедент (възпроизводствения икономически ресурс) (вж. *възпроизводствени икономически субстанцииенти*). В този случай възпроизводствената креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е антецедентна и представлява *възпроизводствената икономическа разходност* (reproductional economic costness) [наричана още **консеквентна възпроизводствена икономическа антецедент-**

*ност** (consequential reproductional economic antecedentality)] (фиг. 2). (в т.ч. *средната възпроизводствена икономическа разходност* и *пределната възпроизводствена икономическа разходност*). Когато не е посочено друго, под икономическа разходност обикновено се подразбира възпроизводствената икономическа разходност. Същото се отнася и за средната и пределната икономическа разходност.

Фиг. 2. Прав възпроизводствен икономически субстанцииатор при противонасочено-дефинирана възпроизводствена икономическа система

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **прав индивидуален възпроизводствен икономически субстанцииатор*** (direct individual reproductional economic substantiator), **прав фирмен възпроизводствен икономически субстанцииатор*** (direct firm reproductional economic substantiator), **прав обществен възпроизводствен икономически субстанцииатор*** (direct social reproductional economic substantiator) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават

*прав възпроизводствен микроикономически субстанциатор** (direct reproductional microeconomic substantiator), *прав възпроизводствен мезоикономически субстанциатор** (direct reproductional mesoeconomic substantiator), *прав възпроизводствен макроикономически субстанциатор** (direct reproductional macroeconomic substantiator).

ПРАВ ДИСПОЗИЦИОНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct dispositional economic ingredientor) – същото като *прав икономически диспозификатор*.

ПРАВ ДИСПОЗИЦИОНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct dispositional economic operator) – същото като *прав икономически диспозификатор*.

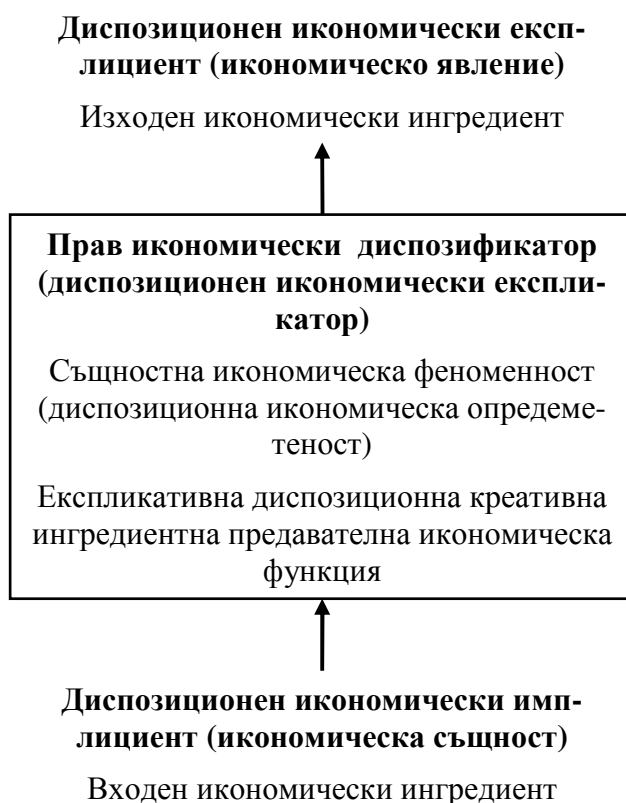
ПРАВ ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПОЗИФИКАТОР* (direct economic disposificator), **прав диспозиционен икономически ингредиентор**, **прав диспозиционен икономически оператор**, (*) – *икономически диспозификатор* (икономически ингредиентор, икономически оператор) на същностно-стратифицираната икономическа система (на диспозиционната икономическа система), който задава ингредиентното икономическо преобразование в посока от входния икономически ингредиент към изходния икономически ингредиент на икономическата система. Когато не е посочено друго, под икономически диспозификатор обикновено се подразбира правият икономически диспозификатор. Представлява една от разновидностите на *правия икономически консидерофикатор* и на *правия икономически стратификатор*. Важен частен случай на правия икономически с диспозификатор е *правият линеен икономически диспозификатор** (direct linear economic disposificator), чиито основни разновидности са *правият пропорционален икономически диспозификатор** (direct proportional economic disposificator) и *правият интегрален икономически диспозификатор** (direct integral economic disposificator).

Правият икономически диспозификатор се реализира чрез *същностно-стратификационната креативна икономическа чувствителност* [чрез *диспозиционната креативна икономическа чувствителност** (dispositional creative economic sensitivity)] (същото като *креативна икономическа диспозитивност*, подразбирана като същностно-стратификационна креативна ингредиентна икономическа чувствителност) (вж. *същностно-стратификационна икономическа чувствителност*), която в линейния стационарен случай е представена от *диспозиционната креативна ингредиента предавателна иконо-*

мическа функция* (dispositional creative ingrediential transfer economic function) (вж. *ингредиента предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) *средната диспозиционна икономическа креативност** (average dispositional economic creativity) [същото като *средна диспозиционна креативна икономическа чувствителност** (average dispositional creative economic sensitivity)] (вж. и *средна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия пропорционален икономически диспозификатор и се представя от *средната диспозиционна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (average dispositional creative ingrediential transfer economic function) (вж. *средна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) *пределната диспозиционна икономическа креативност** (marginal dispositional economic creativity) [същото като *пределна диспозиционна креативна икономическа чувствителност** (marginal dispositional creative economic sensitivity)] (вж. и *пределна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия интегрален икономически диспозификатор и се представя от *пределната диспозиционна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (marginal dispositional creative ingrediential transfer economic function) (вж. *пределна ингредиентна предавателна икономическа функция*)]].

Когато същностно-стратифицираната система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически стратификатор е *диспозиционен икономически експликатор** (dispositional economic explicator) [*експликативен икономически диспозификатор** (explicatory economic disposificator), *експликативен диспозиционен икономически ингредиентор** (explicatory dispositional economic ingredientor)]: това означава че той трансформира *имплицитния диспозиционен икономически ингредиент** (implicit dispositional economic ingredient) [*имплицитния икономически диспозант** (implicit economic disposant) или още *диспозиционния икономически имплицент** (dispositional economic implicant)], чиято роля се изпълнява от *икономическата същност*, в *експлицитен диспозиционен икономически ингредиент** (explicit dispositional economic ingredient) [в *експлицитен икономически диспозант** (explicit economic disposant) или още в *диспозиционен икономически експлицент** (dispositional economic explicant)], чиято роля се изпълнява от *икономическото явление*. В този случай диспозиционната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е експликативна и представлява *диспозиционната икономическа определеност* [наричана още *същностна икономическа феноменност** (essential economic phenomenality)] (фиг. 1) (в т.ч. *средната диспозиционна икономичес-*

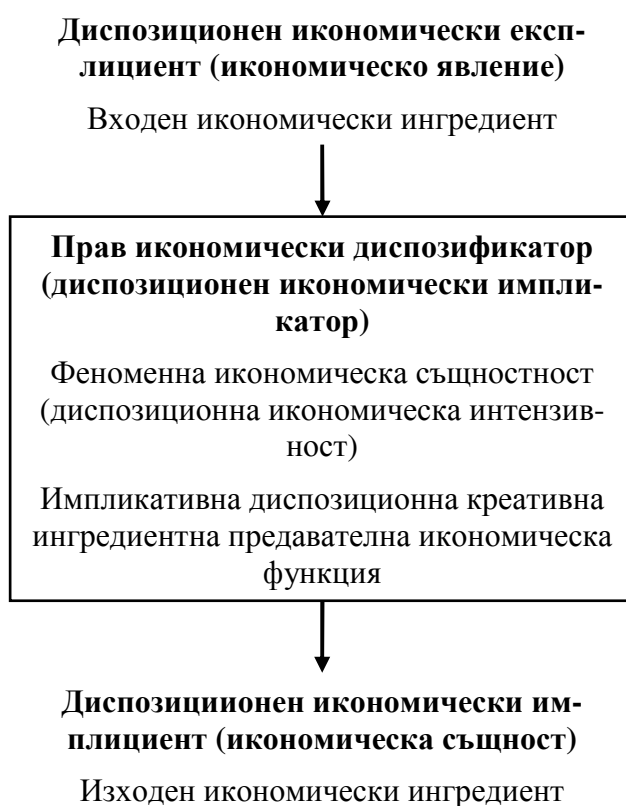
ка предметеност и пределната диспозиционна икономическа предметеност). Когато не е посочено друго, под икономическа предметеност обикновено се подразбира диспозиционната икономическа предметеност. Същото се отнася и за средната икономическа предметеност и пределната икономическа предметеност.

Фиг. 1. Прав икономически диспозификатор при експлицитно-дефинирана същностно-стратифицирана икономическа система

Когато същностно-стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически диспозификатор е *диспозиционен икономически имплицитатор** (dispositional economic implicator) [*имплицативен икономически диспозификатор** (implicatory economic disposifactor), *имплицативен диспозиционен икономически ингредиентор** (implicatory dispositional economic ingredientor)]: това означава че той трансформира диспозиционния икономически експлицит (икономическото явление) в диспозиционен икономически имплицит (икономическата същност) (вж. *икономически диспозанти*). В този случай диспозиционната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е имплицативна

и представлява *диспозиционната икономическа интензивност* [наричана още **феноменна икономическа същностност*** (phenomenal economic essentiality)] (фиг. 2) (в т.ч. *средната диспозиционна икономическа интензивност* и *пределната диспозиционна икономическа интензивност*). Когато не е посочено друго, под *икономическа интензивност* обикновено се подразбира диспозиционната икономическа интензивност. Същото се отнася и за *средната икономическа интензивност* и *пределната икономическа интензивност*.

Фиг. 2. Прав икономически диспозификатор при имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана икономическа система

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **прав индивидуален икономически диспозификатор*** (direct individual economic disposificator), **прав фирмен икономически диспозификатор*** (direct firm economic disposificator), **прав обществен икономически диспозификатор*** (direct social economic disposificator) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **прав микроикономически диспозификатор*** (direct microeconomic disposificator), **прав мезо-**

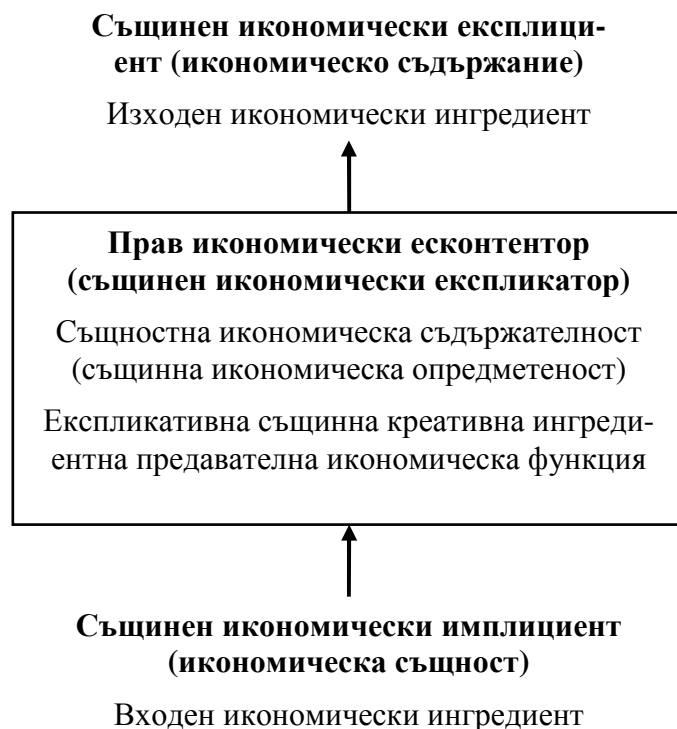
*икономически диспозификатор** (direct mesoeconomic disposificator), *прав макроикономически диспозификатор** (direct macroeconomic disposificator).

ПРАВ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕСКОНТЕНТОР* (direct economic escontentor), **прав същинен икономически ингредиентор, прав същинен икономически оператор, (*)** – *икономически есконтентор (икономически ингредиентор, икономически оператор)* на *същинно-стратифицираната икономическа система (на същинната икономическа система)*, който задава *ингредиентното икономическо преобразование* в посока от *входния икономически ингредиент* към *изходния икономически ингредиент* на *икономическата система*. Представлява една от разновидностите на *правия икономически характерификатор* и на *правия икономически стратификатор*. Когато не е посочено друго, под икономически есконтентор обикновено се подразбира *правият икономически есконтентор*. Важен частен случай на *правия икономически есконтентор* е *правият линеен икономически есконтентор** (direct linear economic escontentor), чиито основни разновидности са *правият пропорционален икономически есконтентор** (direct proportional economic escontentor) и *правият интегрален икономически есконтентор** (direct integral economic escontentor).

Правият икономически есконтентор се реализира чрез *същинно-стратификационната креативна икономическа чувствителност** (matterally-stratificational creative economic sensitivity) [чрез *същинната креативна икономическа чувствителност** (matteral creative economic sensitivity)] [същото като *креативна икономическа същинност** (creative economic matterality)], подразбирана като *същинно-стратификационна креативна ингредиентна икономическа чувствителност*], която в линейния стационарен случай е представена от *същинната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (matteral creative ingrediential transfer economic function) (вж. *икономическа чувствителност* и *ингредиентна предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) *средната същинна икономическа креативност** (average matteral economic creativity) [същото като *средна същинна креативна икономическа чувствителност** (average matteral creative economic sensitivity)] (вж. *средна икономическа чувствителност*) [тя реализира *правия пропорционален икономически есконтентор* и се представя от *средната същинна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (average matteral creative ingrediential transfer economic function) (вж. *средна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) *пределната същинна икономическа креативност** (marginal matteral economic creativity)

[същото като *пределна същинна креативна икономическа чувствителност** (marginal matteral creative economic sensitivity)] (вж. *пределна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия интегрален икономически есконтентор и се представя от *пределната същинна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (marginal matteral creative ingrediental transfer economic function) (вж. *пределна ингредиентна предавателна икономическа функция*)].

Когато същинно-стратифицираната система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически есконтентор е *същинен икономически експликатор** (matteral economic explicator) [*експликативен икономически есконтентор** (explicatory economic escontentor), *експликативен същинен икономически ингредиентор** (explicatory matteral economic ingredientor)]: това означава че той трансформира *имплицитния същинен икономически ингредиент** (implicit matteral economic ingredient) [*имплицитната икономическа същина** (implicit economic matterality) или още *същинния икономически имплицент** (matteral economic implicant)], чиято роля се изпълнява от *икономическата същност*, в *експлицитен същинен икономически ингредиент** (explicit matteral economic ingredient) [в *експлицитна икономическа същина** (explicit economic matterality) или още в *същинен икономически експлицент** (matteral economic explicant)], чиято роля се изпълнява от *икономическото съдържание*. В този случай същинната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е експликативна и представлява *същинна икономическа предметеност* [наричана *същностна икономическа съдържателност** (essential economic contentiality)] (фиг. 1) (в т.ч. *средната същинна икономическа предметеност* и *пределната същинна икономическа предметеност*).

Фиг. 1. Прав икономически есконтентор при експлицитно-дефинирана същинно-стратифицирана икономическа система

Когато същинно-стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически есконтентор е **същинен икономически импликатор*** (matteral economic implicator) [**имплекативен икономически есконтентор*** (implicatory economic escontentor), **имплекативен същинен икономически ингредиентор*** (implicatory matteral economic ingredientor)]: това означава че той трансформира същинния икономически експлицитент (икономическото съдържание) в същинен икономически имплицитент (икономическата същина) (вж. *икономически същини*). В този случай същинната креативна Ingrediентна предавателна икономическа функция е имплекативна и представлява *същинната икономическа интензивност* [наричана още **съдържателна икономическа същностност*** (contential economic essentiality)] (фиг. 2) (в т.ч. *средната същинна икономическа интензивност* и *пределната същинна икономическа интензивност*).

Фиг. 2. Прав икономически есконтентор при имплицитно-дефинирана същинно-стратифицирана икономическа система

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **прав индивидуален икономически есконтентор*** (direct individual economic escontentor), **прав фирмен икономически есконтентор*** (direct firm economic escontentor), **прав обществен икономически есконтентор*** (direct social economic escontentor) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **прав микроикономически есконтентор*** (direct microeconomic escontentor), **прав мезоикономически есконтентор*** (direct mesoeconomic escontentor), **прав макроикономически есконтентор*** (direct macroeconomic escontentor).

ПРАВ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct economic ingredientor), **прав ингредиентен икономически оператор**, (*) – *икономически ингредиентор* (икономически оператор на ингредиентна икономическа система), който задава *ингредиентното икономическо преобразование* в посока от *входния икономически ингредиент* към *изходния икономически ингредиент* на *икономическата система*. Когато не е посочено друго, под икономически ингредиентор обикновено се подразбира *правият икономически ингредиентор*. Важен частен случай на *правия икономически ингредиентор* е **правият лине-**

ен икономически ингредиентор* (direct linear economic ingredientor), чиито основни разновидности са *правият пропорционален икономически ингредиентор** (direct proportional economic ingredientor) и *правият интегрален икономически ингредиентор** (direct integral economic ingredientor).

Правият икономически ингредиентор се реализира чрез *креативната икономическа чувствителност* (същото като *икономическа креативност*, подразбирана като *креативна ингредиентна икономическа чувствителност*) (вж. *икономическа чувствителност*), която в линейния стационарен случай е представена от *креативната ингредиентна предавателна икономическа функция** (creative ingrediential transfer economic function) (вж. *ингредиентна предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) *средната икономическа креативност* (*средната креативна икономическа чувствителност*) (вж. и *средна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия пропорционален икономически ингредиентор и се представя от *средната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (average creative ingrediential transfer economic function) (вж. *средна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) *пределната икономическа креативност* (*пределната креативна икономическа чувствителност*) (вж. и *пределна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия интегрален икономически ингредиентор и се представя от *пределната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (marginal creative ingrediential transfer economic function) (вж. *пределна ингредиентна предавателна икономическа функция*)]].

Според критерия на *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се разграничават следните основни разновидности на правия икономически ингредиентор: (1) *прав абстрактен икономически ингредиентор* [*прав ингредиентор на абстрактната ингредиентна икономическа система** (direct ingredientor of the abstract ingrediential economic system), *прав абстрактен ингредиентен икономически оператор** (direct abstract ingrediential economic operator)]; (2) *прав конкретен икономически ингредиентор* [*прав ингредиентор на конкретната ингредиентна икономическа система** (direct ingredientor of the concrete ingrediential economic system), *прав конкретен ингредиентен икономически оператор** (direct concrete ingrediential economic operator)]; (3) *прав икономически стратификатор* [*прав стратификационен икономически ингредиентор** (direct stratifical economic ingredientor), *прав ингредиентор на стратифицираната икономическа система** (direct ingredientor of the stratified economic system), *прав стратификационен икономически оператор** (direct stratifical economic operator)]; (4) *прав ико-*

номически субстанциатор [**прав субстанциален икономически ингредиентор*** (direct substantial economic ingredientor), **прав ингредиентор на субстанциалната икономическа система*** (direct ingredientor of the substantial economic system), **прав субстанциален икономически оператор*** (direct substantial economic operator)]; (5) **прав икономически стратисубстанциатор** [**прав стратисубстанциален икономически ингредиентор*** (direct stratisubstantial economic ingredientor), **прав ингредиентор на стратифицираната субстанциална икономическа система*** (direct ingredientor of the stratified substantial economic system), **прав стратификационен субстанциален икономически оператор*** (direct stratifical substantial economic operator)].

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **прав индивидуален икономически ингредиентор*** (direct individual economic ingredientor), **прав фирмен икономически ингредиентор*** (direct firm economic ingredientor), **прав обществен икономически ингредиентор*** (direct social economic ingredientor) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **прав микроикономически ингредиентор*** (direct microeconomic ingredientor), **прав мезоикономически ингредиентор*** (direct mesoeconomic ingredientor), **прав макроикономически ингредиентор*** (direct macroeconomic ingredientor).

ПРАВ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР (direct economic ingredientor) (**ки**) – ВЪВ:

- прав абстрактен икономически ингредиентор;*
- прав възпроизводствен икономически ингредиентор (същото като прав възпроизводствен икономически субстанциатор);*
- прав диспозиционен икономически ингредиентор (същото като прав икономически диспозитор);*
- прав икономически ингредиентор;*
- прав конкретен икономически ингредиентор;*
- прав консидерен икономически ингредиентор (същото като прав икономически консидератор);*
- прав проявен икономически ингредиентор (същото като прав икономически феноформатор);*
- прав ресурсно-субстанциален икономически ингредиентор (същото като прав сметен икономически субстанциатор);*

прав специфичностен икономически ингредиентор (същото като прав икономически спецификатор);

прав стратификационен икономически ингредиентор (същото като прав икономически стратификатор);

прав субстанциален икономически ингредиентор (същото като прав икономически субстанциатор);

прав същинен икономически ингредиентор (същото като прав икономически есконтентор);

прав характеристичен икономически ингредиентор (същото като прав икономически характеристикатор).

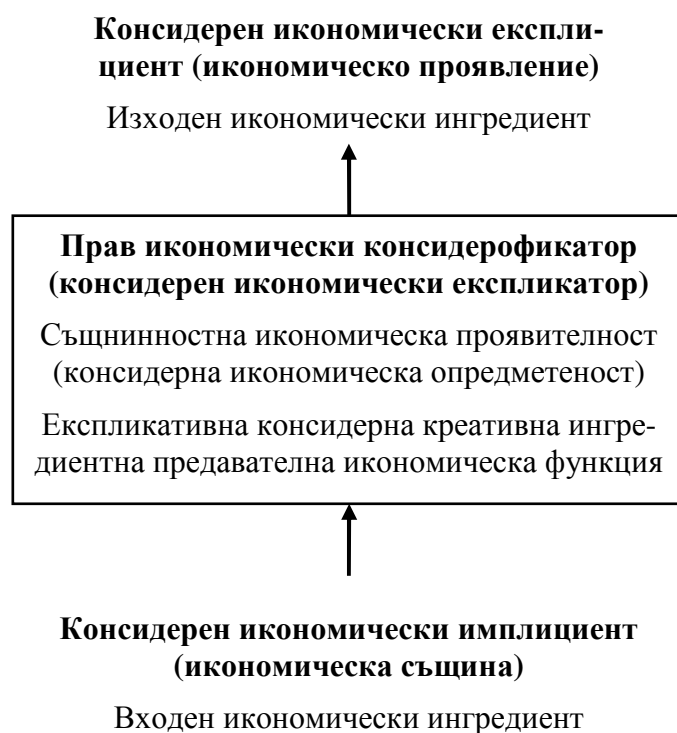
ПРАВ ИКОНОМИЧЕСКИ КОНСИДЕРОФИКАТОР* (direct economic considerificator), **прав консидирен икономически ингредиентор, прав консидерен икономически оператор, (*)** – икономически консидерофикатор (икономически ингредиентор, икономически оператор) на консидерно-стратифицираната икономическа система (на консидерната икономическа система), който задава ингредиентното икономическо преобразование в посока от входния икономически ингредиент към изходния икономически ингредиент на икономическата система. Представлява една от разновидностите на *правия икономически стратификатор* и е общо понятие за *прав икономически спецификатор* и *прав икономически диспозификатор*. Когато не е посочено друго, под икономически консидерофикатор обикновено се подразбира *правият икономически консидерофикатор*. Важен частен случай на *правия икономически консидерофикатор* е ***правият линеен икономически консидерофикатор**** (direct linear economic considerificator), чиито основни разновидности са ***правият пропорционален икономически консидерофикатор**** (direct proportional economic considerificator) и ***правият интегрален икономически консидерофикатор**** (direct integral economic considerificator).

Правият икономически консидерофикатор се реализира чрез ***консидерно-стратификационната креативна икономическа чувствителност**** (considerationally-stratificational creative economic sensitivity) [чрез ***консидерната креативна икономическа чувствителност**** (considerational creative economic sensitivity)] [същото като ***креативна икономическа същественост**** (creative economic considerability) (общо понятие за ***креативна икономическа специфичност*** и ***креативна икономическа диспозитивност***), подразбирана като консидерно-стратификационна креативна ингредиентна икономическа чувствителност], която в линейния стационарен случай е представена от ***консидер-***

ната **креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (considerational creative ingrediential transfer economic function) (вж. *икономическа чувствителност* и *ингредиентна предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) **средната консидерна икономическа креативност*** (average considerational economic creativity) [същото като **средна консидерна креативна икономическа чувствителност*** (average considerational creative economic sensitivity)] (вж. *средна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия пропорционален икономически консидерофикатор и се представя от **средната консидерна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (average considerational creative ingrediential transfer economic function) (вж. *средна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) **пределната консидерна икономическа креативност*** (marginal considerational economic creativity) [същото като **пределна консидерна креативна икономическа чувствителност*** (marginal considerational creative economic sensitivity)] (вж. *пределна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия интегрален икономически консидерофикатор и се представя от **пределната консидерна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (marginal considerational creative ingrediential transfer economic function) (вж. *пределна ингредиентна предавателна икономическа функция*)]].

Когато консидерно-стратифицираната система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически консидерофикатор е **консидерния икономически експликатор*** (considerational economic explicator) (общо понятие за *специфичностен икономически експликатор* и *диспозиционен икономически експликатор*) [**експликативен икономически консидерофикатор*** (explicatory economic considerificator), **експликативен консидерен икономически ингредиентор*** (explicatory considerational economic ingredientor)]: това означава че той трансформира **имплицитния консидерен икономически ингредиент*** (implicit considerational economic ingredient) [**имплицитният икономически консидерофикант*** (implicit economic considerificant) или още **консидерния икономически имплицент*** (considerational economic implicant)], чиято роля се изпълнява от *икономическата същина* (общо понятие за *икономическо съдържание* и *икономическа същност*), в **експлицитен консидерен икономически ингредиент*** (explicit considerational economic ingredient) [в **експлицитен икономически консидерофикант*** (explicit economic considerificant) или още в **консидерен икономически експлицент*** (considerational economic explicant)], чиято роля се изпълнява от *икономическото проявление* (общо понятие за *икономическа*

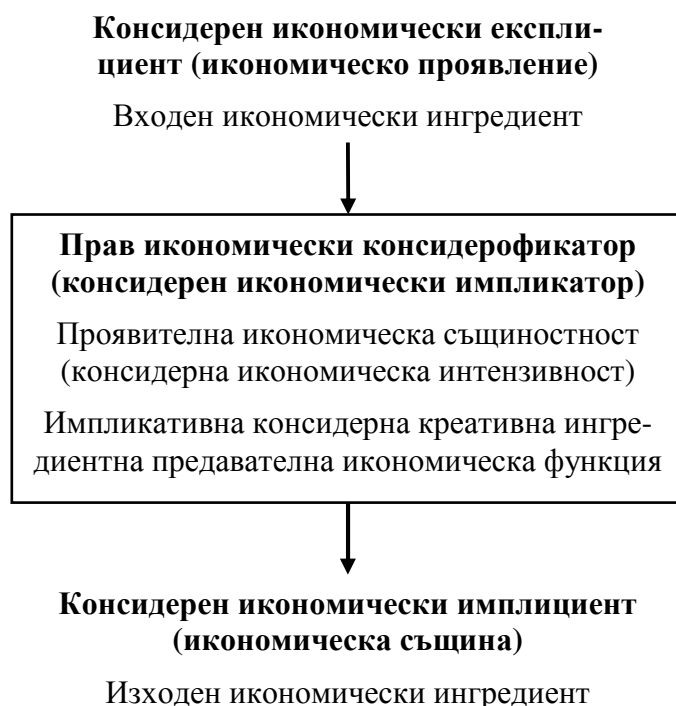
форма и икономическо явление). В този случай консицерната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е експликативна и представлява консицерната икономическа предметеност (общо понятие за специфичностна икономическа предметеност и диспозиционна икономическа предметеност) [наричана **същинностна икономическа проявителност*** (materialistic economic manifestationality) (общо понятие за **съдържателна икономическа формалност** и **същностна икономическа феноменност**] (фиг. 1) [в т.ч. *средната консицерна икономическа предметеност* (общо понятие за *средна специфичностна икономическа предметеност* и *средна диспозиционна икономическа заетост*) и *пределната консицерна икономическа предметеност* (общо понятие за *пределна специфичностна икономическа предметеност* и *пределна диспозиционна икономическа предметеност*)].

Фиг. 1. Прав икономически консидерофикатор при експлицитно-дефинирана консицерно-стратифицирана икономическа система

Когато консицерно-стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически консидерофикатор е **консицерния икономически импликатор*** (considerational economic implicator) (общо понятие за **специфичностен икономически имп-**

ликатор и диспозиционен икономически импликатор) [*имплицативен икономически консидерофикатор** (implicatory economic considerificator), *имплицативен консидерен икономически ингредиентор** (implicatory considerational economic ingredientor)]: това означава че той трансформира консидерния икономически експлициент (икономическата същина) в консидерен икономически имплицит (икономическото проявление) (вж. *икономически същини*). В този случай консидерната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е имплицативна и представлява *консидерната икономическа интензивност* (общо понятие за *специфичностна икономическа интензивност* и *диспозиционна икономическа интензивност*) [наричана още *проявителна икономическа същинностност** (manifestational economic matterialitlity) (общо понятие за *формална икономическа съдържателност* и *феноменна икономическа същностност*)] (фиг. 2) [в т.ч. *средната консидерна икономическа интензивност* (общо понятие за *средна специфичностна икономическа интензивност* и *средна диспозиционна икономическа интензивност*) и *пределната консидерна икономическа интензивност*] (общо понятие за *пределна специфичностна икономическа интензивност* и *пределна диспозиционна икономическа интензивност*).

Фиг. 2. Прав икономически консидерофикатор при имплицитно-дефинирана консидерно-стратифицирана икономическа система

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **прав индивидуален икономически консидерофикатор*** (direct individual economic considerificator) (общо понятие за прав индивидуален икономически спецификатор и диспозификатор), **прав фирмен икономически консидерофикатор*** (direct firm economic considerificator) (общо понятие за прав фирмен икономически спецификатор и диспозификатор), **прав обществен икономически консидерофикатор*** (direct social economic considerificator) (общо понятие за прав обществен икономически спецификатор и диспозификатор) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **прав микроикономически консидерофикатор*** (direct microeconomic considerificator) (общо понятие за прав микроикономически спецификатор и диспозификатор), **прав мезоикономически консидерофикатор*** (direct mesoeconomic considerificator) (общо понятие за прав мезоикономически спецификатор и диспозификатор), **прав макроикономически консидерофикатор*** (direct macroeconomic considerificator) (общо понятие за прав макроикономически спецификатор и диспозификатор).

ПРАВ ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР (direct economic operator) (**ки**) – във:

прав абстрактен ингредиентен икономически оператор (същото като прав абстрактен икономически ингредиентор);

прав възпроизводствен икономически оператор (същото като прав възпроизводствен икономически субстанциатор);

прав диспозиционен икономически оператор (същото като прав икономически диспозификатор);

прав ингредиентен икономически оператор (същото като прав икономически ингредиентор);

прав конкретен ингредиентен икономически оператор (същото като прав конкретен икономически ингредиентор);

прав консидерен икономически оператор (същото като прав икономически консидерофикатор);

прав проявен икономически оператор (същото като прав икономически феноформатор);

прав ресурсно-субстанциален икономически оператор (същото като прав сметен икономически субстанциатор);

прав специфичностен икономически оператор (същото като прав икономически спецификатор);

прав стратификационен икономически оператор (същото като прав икономически стратификатор);

прав субстанциален икономически оператор (същото като прав икономически субстанциатор);

прав същинен икономически оператор (същото като прав икономически есконтентор);

прав характеристичен икономически оператор (същото като прав икономически характерификатор).

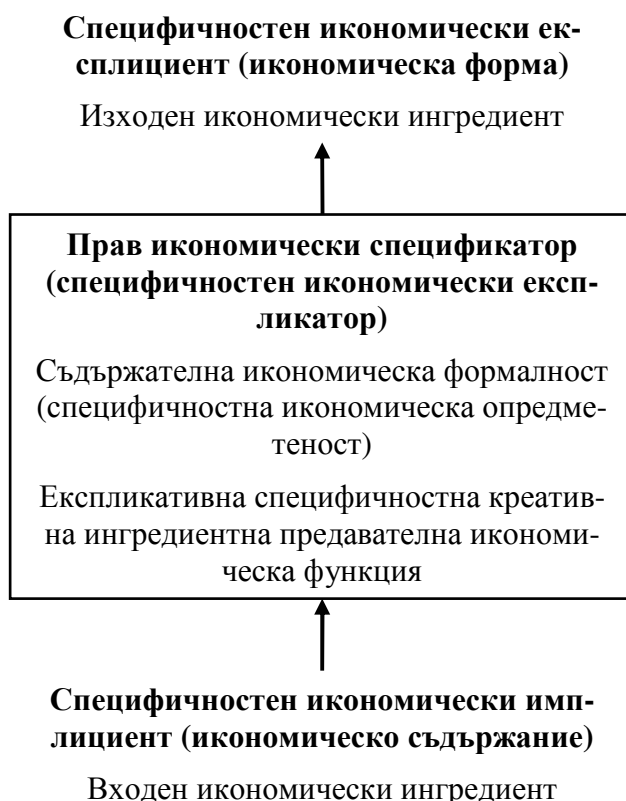
ПРАВ ИКОНОМИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАТОР* (direct economic specifier), **прав специфичностен икономически ингредиентор, прав специфичностен икономически оператор, (*)** – икономически спецификатор (икономически ингредиентор, икономически оператор) на съдържателно-стратифицираната икономическа система (на специфичностната икономическа система), който задава ингредиентното икономическо преобразование в посока от входния икономически ингредиент към изходния икономически ингредиент на икономическата система. Представлява една от разновидностите на правия икономически консидерофикатор и на правия икономически стра-

тификатор. Когато не е посочено друго, под икономически спецификатор обикновено се подразбира правият икономически спецификатор. Важен частен случай на правия икономически с спецификатор е **правият линеен икономически спецификатор*** (direct linear economic specificator), чиито основни разновидности са **правият пропорционален икономически спецификатор*** (direct proportional economic specificator) и **правият интегрален икономически спецификатор*** (direct integral economic specificator).

Правият икономически спецификатор се реализира чрез **съдържателно-стратификационната креативна икономическа чувствителност*** (contentially-stratificational /intensionally-stratificational/ creative economic sensitivity) [чрез **специфичностната креативна икономическа чувствителност*** (specificitical creative economic sensitivity)] [същото като **креативна икономическа специфичност*** (creative economic specificity), подразбирана като същностно-стратификационна креативна ингредиентна икономическа чувствителност], която в линейния стационарен случай е представена от **специфичностната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (specificitical creative ingrediential transfer economic function) (вж. *икономическа чувствителност* и *ингредиентна предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) **средната специфичностна икономическа креативност*** (average specificitical economic creativity) [същото като **средна специфичностна креативна икономическа чувствителност*** (average specificitical creative economic sensitivity)] (вж. *средна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия пропорционален икономически спецификатор и се представя от **средната специфичностна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (average specificitical creative ingrediential transfer economic function) (вж. *средна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) **пределната специфичностна икономическа креативност*** (marginal specificitical economic creativity) [същото като **пределна специфичностна креативна икономическа чувствителност*** (marginal specificitical creative economic sensitivity)] (вж. *пределна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия интегрален икономически спецификатор и се представя от **пределната специфичностна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (marginal specificitical creative ingrediential transfer economic function) (вж. *пределна ингредиентна предавателна икономическа функция*)]].

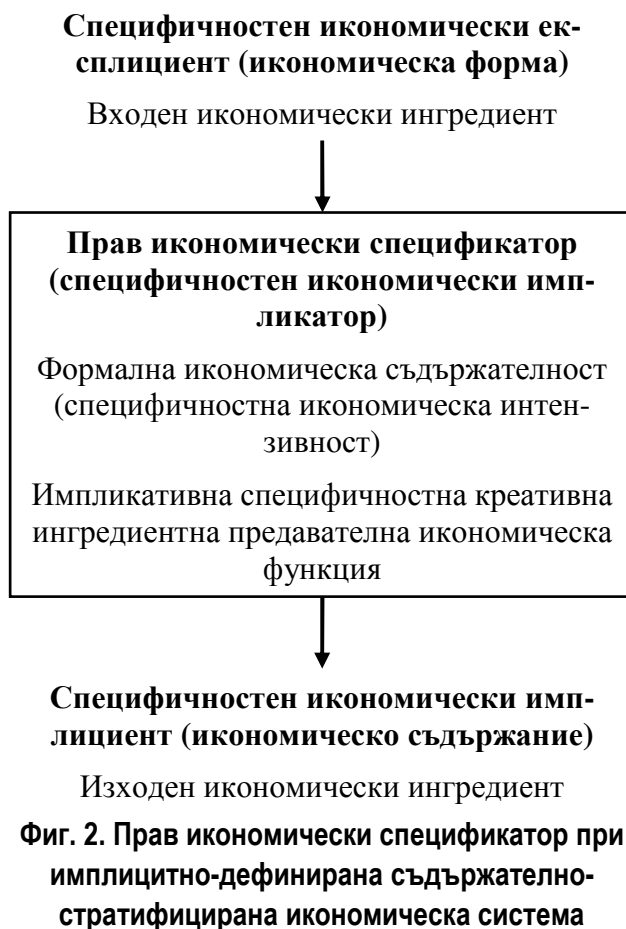
Когато съдържателно-стратифицираната система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономи-

чески спецификатор е *специфичностен икономически експликатор** (specificitical economic explicator) [*експликативен икономически спецификатор** (explicatory economic specificator), *експликативен специфичностен икономически ингредиентор** (explicatory specificitical economic ingredientor)]: това означава че той трансформира *имплицитния специфичностен икономически ингредиент** (implicit specificitical economic ingredient) [*имплицитния икономически спецификант** (implicit economic specificant) или още *специфичностния икономически имплицент** (specificitical economic implicient)], чиято роля се изпълнява от *икономическото съдържание*, в *експлицитен специфичностен икономически ингредиент** (explicit specificitical economic ingredient) [в *експлицитен икономически спецификант** (explicit economic specificant) или още в *специфичностен икономически експлицент** (specificitical economic explicient)], чиято роля се изпълнява от *икономическата форма*. В този случай специфичностната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е експликативна и представлява *специфичностната икономическа предметеност* [наричана още *съдържателна икономическа формалност** (contential economic formality)] (фиг. 1) (в т.ч. *средната специфичностна икономическа предметеност* и *пределната специфичностна икономическа предметеност*).

Фиг. 1. Прав икономически спецификатор при експлицитно-дефинирана съдържателно-стратифицирана икономическа система

Когато съдържателно-стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически спецификатор е **специфичностен икономически имплицитатор*** (specificital economic implicator) [**имплицативен икономически спецификатор*** (implicatory economic specificator), **имплицативен специфичностен икономически ингредиентор*** (implicatory specificital economic ingredientor)]: това означава че той трансформира специфичностния икономически експлицитент (икономическата форма) в специфичностен икономически имплицитент (икономическото съдържание) (вж. *икономически спецификанти*). В този случай специфичностната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е имплицативна и представлява *специфичностната икономическа интензивност* [наричана още **формална икономическа съдържателност*** (formal economic contentiality)] (фиг. 2) (в т.ч. *средната специфичностна икономическа интензивност* и *пределната специфичностна икономическа интензивност*).

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **прав индивидуален икономически спецификатор*** (direct individual economic specifikator), **прав фирмен икономически спецификатор*** (direct firm economic specifikator), **прав обществен икономически спецификатор*** (direct social economic specifikator) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **прав микроикономически спецификатор*** (direct microeconomic specifikator), **прав мезоикономически спецификатор*** (direct mesoeconomic specifikator), **прав макроикономически спецификатор*** (direct macroeconomic specifikator).

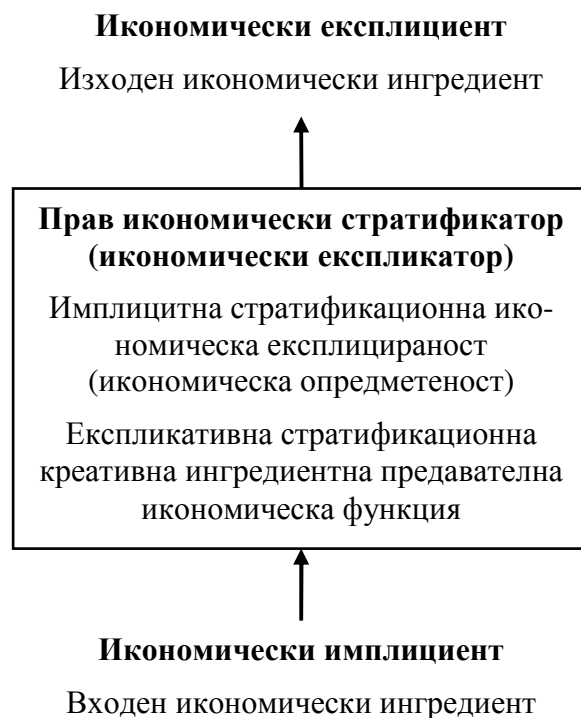
ПРАВ ИКОНОМИЧЕСКИ СТРАТИФИКАТОР* (direct economic stratification), **прав стратификационен икономически ингредиентор**, **прав стратификационен икономически оператор**, (*) – *икономически стратификатор* (икономически ингредиентор, икономически оператор) на *стратифицираната икономическа система*, който задава *ингредиентното икономическо преобразование* в посока от *входния икономически ингредиент* към *изходния икономи-*

чески ингредиент на икономическата система. Когато не е посочено друго, под икономически стратификатор обикновено се подразбира правият икономически стратификатор. Важен частен случай на правия икономически стратификатор е **правият линеен икономически стратификатор*** (direct linear economic stratificator), чиито основни разновидности са **правият пропорционален икономически стратификатор*** (direct proportional economic stratificator) и **правият интегрален икономически стратификатор*** (direct integral economic stratificator).

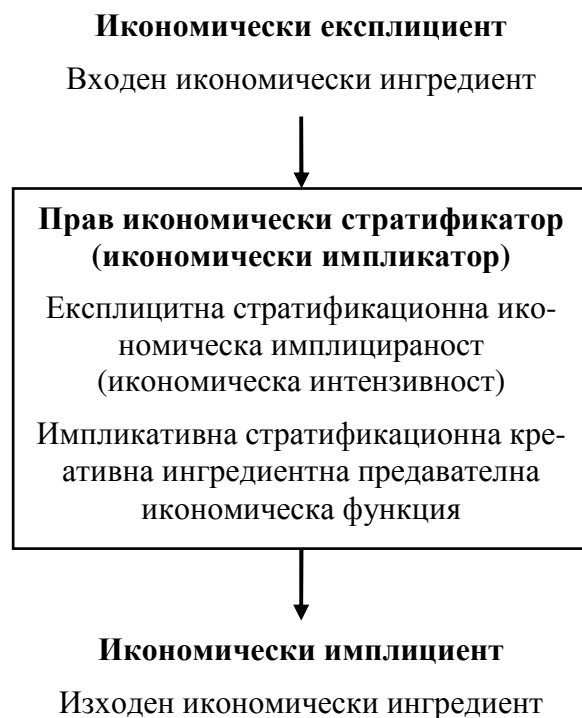
Правият икономически стратификатор се реализира чрез *стратификационната креативната икономическа чувствителност* (същото като *стратификационна икономическа креативност*, подразбирана като стратификационна креативна ингредиентна икономическа чувствителност) (вж. *стратификационна икономическа чувствителност*), която в линейния стационарен случай е представена от **стратификационната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (stratificational creative ingrediental transfer economic function) (вж. *ингредиентна предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) **средната стратификационна икономическа креативност*** (average stratificational economic creativity) [същото като **средна стратификационна креативна икономическа чувствителност*** (average stratificational creative economic sensitivity)] (вж. и *средна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия пропорционален икономически стратификатор и се представя от **средната стратификационна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (average stratificational creative ingrediental transfer economic function) (вж. *средна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) **пределната стратификационна икономическа креативност*** (marginal stratificational economic creativity) [същото като **пределна стратификационна креативна икономическа чувствителност*** (marginal stratificational creative economic sensitivity)] (вж. и *пределна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия интегрален икономически стратификатор и се представя от **пределната стратификационна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (marginal stratificational creative ingrediental transfer economic function) (вж. *пределна ингредиентна предавателна икономическа функция*)]].

Когато стратифицираната система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически стратификатор е **икономически експликатор*** (economic explicator) [**експликативен икономически стратификатор*** (explicatory economic stratificator), **експликативен**

*стратификационен икономически ингредиентор** (explicatory stratificational economic ingredientor)]: това означава че той трансформира *имплицитния стратификационен икономически ингредиент** (implicit stratificational economic ingredient) [*имплицитния икономически стратификант** (implicit economic stratificants) или още като *икономическия имплицент** (economic implicant)] в *експлицитен стратификационен икономически ингредиент** (explicit stratificational economic ingredient) [в *експлицитен икономически стратификант** (explicit economic stratificants) или още в *икономически експлицент** (economic explicant)]. В този случай стратификационната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е експликативна и представлява *икономическата опредметеност* [наричана още *имплицитна стратификационна икономическа експлицитаност** (implicit stratificational economic explicitness)] (фиг. 1) (в т.ч. *средната икономическа опредметеност* и *пределната икономическа опредметеност*). Когато стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически стратификатор е *икономически импликатор** (economic implicator) [*имплекативен икономически стратификатор** (implicatory economic stratificator), *имплекативен стратификационен икономически ингредиентор** (implicatory stratificational economic ingredientor)]: това означава че той трансформира икономическия експлицент в икономически имплицент. В този случай стратификационната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е имплекативна и представлява *икономическата интензивност* [наричана още *експлицитна стратификационна икономическа имплицитност** (explicit stratificational economic implicitness)] (фиг. 2) (в т.ч. *средната икономическа интензивност* и *пределната икономическа интензивност*). (Вж. *икономически стратификанти* и *икономически стратификатор*.)

Фиг. 1. Прав икономически стратификатор при експлицитно-дефинирана стратифицирана икономическа система

Фиг. 2. Прав икономически стратификатор при имплицитно-дефинирана стратифицирана икономическа система

Разграничават се следните основни разновидности на правия икономически стратификатор при стратифицираните икономически системи **от нулев ранг** (на правия икономически стратификатор **от нулев ранг**) (вж. *икономически ингредиентор* и *ранжиране на ингредиентните икономически системи*): (1) *прав икономически диспозификатор* (*прав диспозиционен икономически ингредиентор*, *прав диспозиционен икономически оператор*) [*прав икономически стратификатор* (*прав икономически ингредиентор*) на *същностно-стратифицираната икономическа система*, на *диспозиционната икономическа система*]; (2) *прав икономически спецификатор* (*прав специфичностен икономически ингредиентор*, *прав специфичностен икономически оператор*) [*прав икономически стратификатор* (*прав икономически ингредиентор*) на *съдържателно-стратифицираната икономическа система*, на *специфичностната икономическа система*]; (3) *прав икономически феноформатор* (*прав проявен икономически ингредиентор*, *прав проявен икономически оператор*) [*прав икономически стратификатор* (*прав икономически ингредиентор*) на *проявената икономическа система*, на *проявено-стратифицираната икономическа система*]; (4) *прав икономически есконтентор* (*прав същинен икономически*

мически ингредиентор, прав същинен икономически оператор) [прав икономически стратификатор (прав икономически ингредиентор) на същинната икономическа система, на същинно-стратифицираната система]; (5) прав икономически конидерофикатор (прав консидерен икономически ингредиентор, прав консидерен икономически оператор) [прав икономически стратификатор (прав икономически ингредиентор) на консидерната икономическа система, на съществено-стратифицираната система]; (6) прав икономически характерификатор (прав характеристичен икономически ингредиентор, прав характеристичен икономически оператор) [прав икономически стратификатор (прав икономически ингредиентор) на характеристичната икономическа система, на характеристично-стратифицираната система]; (7) прав икономически стратификатор (прав икономически ингредиентор) на общностно-стратифицираната икономическа система; (8) прав икономически стратификатор (прав икономически ингредиентор) на качествено-стратифицираната икономическа система; (9) прав икономически стратификатор (прав икономически ингредиентор) на акумулативно-стратифицираната икономическа система и други. Сред разновидностите на правия икономически стратификатор при стратифицираните икономически системи **от първи ранг** (на правия икономически стратификатор **от първи ранг**) по значим е **правият икономически стратисубстанцификатор** (правият стратисубстанциален икономически ингредиентор, правият стратисубстанциален икономически оператор) [правият икономически стратификатор (правият икономически ингредиентор) на стратисубстанциалната икономическа система].

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **прав индивидуален икономически стратификатор*** (direct individual economic stratificator), **прав фирмен икономически стратификатор*** (direct firm economic stratificator), **прав обществен икономически стратификатор*** (direct social economic stratificator) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **прав микроикономически стратификатор*** (direct microeconomic stratificator), **прав мезоикономически стратификатор*** (direct mesoeconomic stratificator), **прав макроикономически стратификатор*** (direct macroeconomic stratificator).

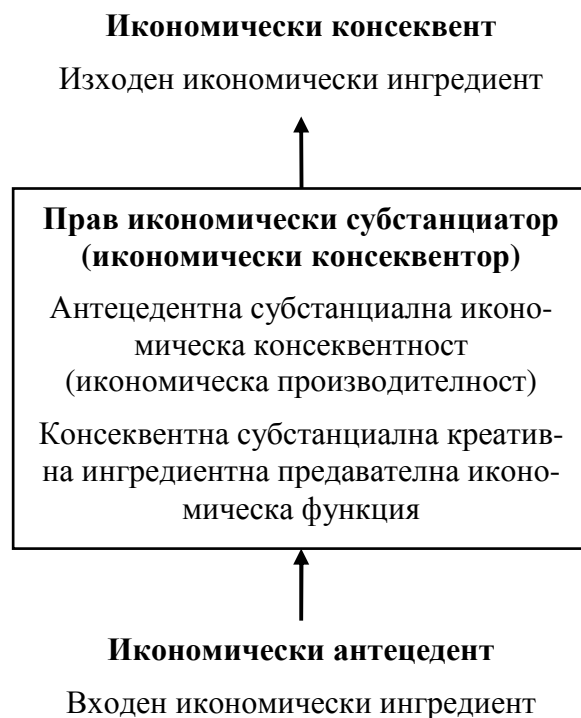
ПРАВ ИКОНОМИЧЕСКИ СУБСТАНЦИАТОР* (direct economic substantiator), **прав субстанциален икономически ингредиентор**, **прав субстанциален икономически оператор**, (*) – **икономически субстанциатор** (икономически ингредиентор, икономически оператор) на субстанциалната икономическа

система, който задава **субстанциалното икономическо преобразование** в посока от *входния икономически ингредиент* към *изходния икономически ингредиент* на икономическата система. Когато не е посочено друго, под икономически субстанциатор обикновено се подразбира *правият икономически субстанциатор*. Представлява една от разновидностите на *правия икономически ингредиентор*. Основни негови разновидности са *правият сметен икономически субстанциатор* (*правият ресурсно-субстанциален икономически оператор*) и *правият възпроизводствен икономически субстанциатор* (*правият възпроизводствен икономически оператор*). Важен частен случай на *правия икономически субстанциатор* е ***правият линеен икономически субстанциатор**** (direct linear economic substantiator), чиито основни разновидности са ***правият пропорционален икономически субстанциатор**** (direct proportional economic substantiator) и ***правият интегрален икономически субстанциатор**** (direct integral economic substantiator).

Правият икономически субстанциатор се реализира чрез *субстанциалната креативна икономическа чувствителност* (същото като *субстанциална икономическа креативност* и като *креативна икономическа субстанцираност*, подразбирана като *субстанциална креативна ингредиентна икономическа чувствителност*) (вж. *субстанциална икономическа чувствителност*), която в линейния стационарен случай е представена от ***субстанциалната креативна ингредиента предавателна икономическа функция**** (substantial creative ingrediental transfer economic function) (вж. *ингредиента предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) ***средната субстанциална икономическа креативност**** (average substantial economic creativity) [същото като ***средна субстанциална креативна икономическа чувствителност**** (average substantial creative economic sensitivity)] (вж. и *средна икономическа чувствителност*) [тя реализира *правия пропорционален икономически субстанциатор* и се представя от ***средната субстанциална креативна ингредиентна предавателна икономическа функция**** (average substantial creative ingrediental transfer economic function) (вж. *средна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) ***пределната субстанциална икономическа креативност**** (marginal substantial economic creativity) [същото като ***пределна субстанциална креативна икономическа чувствителност**** (marginal substantial creative economic sensitivity)] (вж. и *пределна икономическа чувствителност*) [тя реализира *правия интегрален икономически субстанциатор* и се представя от ***пределната субстанциална креативна ингредиентна предавателна икономическа функция**** (marginal substantial creative ingrediental

transfer economic function) (вж. *пределна ингредиентна предавателна икономическа функция*).

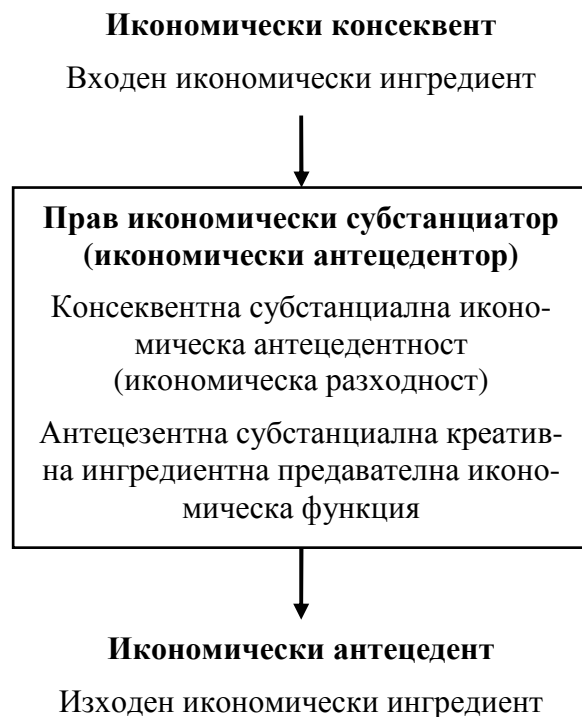
Когато субстанциалната система е *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически субстанциатор е **субстанциален икономически консеквентор*** (substantial economic consequentor) [**консеквентен икономически субстанциатор*** (consequential economic substantiator), **консеквентен субстанциален икономически ингредиентор*** (consequential substantial economic ingredientor)]: това означава че той трансформира **антецедентния субстанциален икономически ингредиент*** (antecedental substantial economic ingredient) [**антецедентния икономически субстанциент*** (antecedental economic substantient) или още **субстанциалния икономическия антецедент*** (substantial economic antecedent)], чиято роля се изпълнява от входната икономическа субстанция, в **консеквентен субстанциален икономически ингредиент*** (consequential substantiated economic ingredient) [в **консеквентен икономически субстанциент*** (consequential economic substantient) или още в **субстанциален икономически консеквент*** (substantial economic consequent)], чиято роля се изпълнява от изходната икономическа субстанция. В този случай субстанциалната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е онсеквентна и представлява *икономическата производителност* [наричана още **антецедентна субстанциална икономическа консеквентност*** (antecedental substantial economic consequentiality)] (фиг. 1) (в т.ч. *средната икономическа производителност* и *пределната икономическа производителност*). Когато не е посочено друго, под икономическа производителност обикновено се подразбира *възпроизводствената икономическа производителност*. Същото се отнася и за средната икономическа производителност (под която се подразбира *средната възпроизводствена икономическа производителност*) и пределната икономическа производителност (под която се подразбира *пределната възпроизводствена икономическа производителност*).

Фиг. 1. Прав икономически субстанциатор при насочено-дефинирана субстанциална икономическа система

Когато субстанциалната система е *противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически субстанциатор е **субстанциален икономически антецедентор*** (substantial economic antecedentor) [**антецедентен икономически субстанциатор*** (antecedental economic substantiator), **антецедентен субстанциален икономически ингредиентор*** (antecedental substantial economic ingredientor)]: това означава че той трансформира субстанциалния икономически консеквент в субстанциален икономически антецедент (вж. *икономически субстанциенти*). В този случай субстанциалната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е антецедентна и представлява *икономическата разходност* [наричана още **консеквентна субстанциална икономическа антецедентност*** (essential substantial economic antecedentality)] (фиг. 2). (в т.ч. *средната икономическа разходност* и *пределната икономическа разходност*). Когато не е посочено друго, под икономическа разходност обикновено се подразбира *възпроизводствената икономическа разходност*. Същото се отнася и за средната икономическа разходност (под която се подразбира *средната възпроизводствена ико-*

номическа разходност) и пределната икономическа разходност (под която се подразбира *пределната възпроизводствена икономическа разходност*).

**Фиг. 2. Прав икономически субстанциатор при
противонасочено-дефинирана субстанциална
икономическа система**

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **прав индивидуален икономически субстанциатор*** (direct individual economic substantiator), **прав фирмен икономически субстанциатор*** (direct firm economic substantiator), **прав обществен икономически субстанциатор*** (direct social economic substantiator) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **прав микроикономически субстанциатор*** (direct microeconomic substantiator), **прав мезоикономически субстанциатор*** (direct mesoeconomic substantiator), **прав макроикономически субстанциатор*** (direct macroeconomic substantiator).

ПРАВ ИКОНОМИЧЕСКИ СУБСТАНЦИАТОР (direct economic substantiator) (**ки**) – ВЪВ:

прав възпроизводствен икономически субстанциатор;
прав икономически субстанциатор;

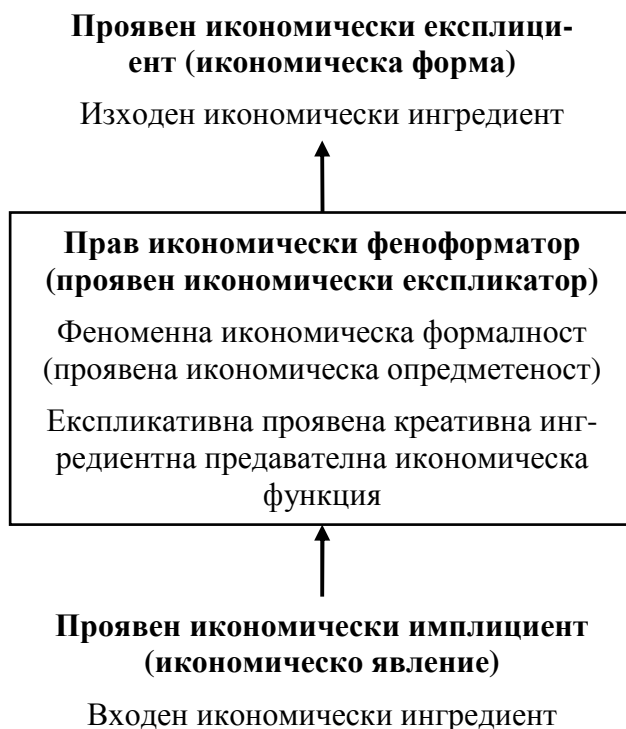
прав сметен икономически субстанциатор.

ПРАВ ИКОНОМИЧЕСКИ ФЕНОФОРМАТОР* (direct economic phenoformator), **прав проявен икономически ингредиентор**, **прав проявен икономически оператор**, (*) – *икономически феноформатор (икономически ингредиентор, икономически оператор) на проявено-стратифицираната икономическа система (на проявената икономическа система), който задава ингредиентното икономическо преобразование в посока от входния икономически ингредиент към изходния икономически ингредиент на икономическата система.* Представлява една от разновидностите на *правия икономически характеристикатор* и на *правия икономически стратификатор*. Когато не е посочено друго, под икономически феноформатор обикновено се подразбира *правият икономически феноформатор*. Важен частен случай на *правия икономически феноформатор* е **правият линеен икономически феноформатор*** (direct linear economic phenoformator), чиито основни разновидности са **правият пропорционален икономически феноформатор*** (direct proportional economic phenoformator) и **правият интегрален икономически феноформатор*** (direct integral economic phenoformator).

*Правият икономически феноформатор се реализира чрез проявено-стратификационната креативна икономическа чувствителност** (manifestedly-stratificational creative economic sensitivity) [чрез *проявената креативна икономическа чувствителност** (manifested creative economic sensitivity)] [същото като *креативна икономическа проявеност** (creative economic manifestedness), подразбирана като проявено-стратификационна креативна ингредиентна икономическа чувствителност], която в линейния стационарен случай е представена от **проявената креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (manifested creative ingrediential transfer economic function) (вж. *икономическа чувствителност* и *ингредиентна предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) **средната проявена икономическа креативност*** (average manifested economic creativity) [същото като **средна проявена креативна икономическа чувствителност*** (average manifested creative economic sensitivity)] (вж. *средна икономическа чувствителност*) [тя реализира *правия пропорционален икономически феноформатор* и се представя от **средната проявена креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (average manifested creative ingrediential transfer economic function) (вж. *средна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) **пределната проявена икономическа креатив-**

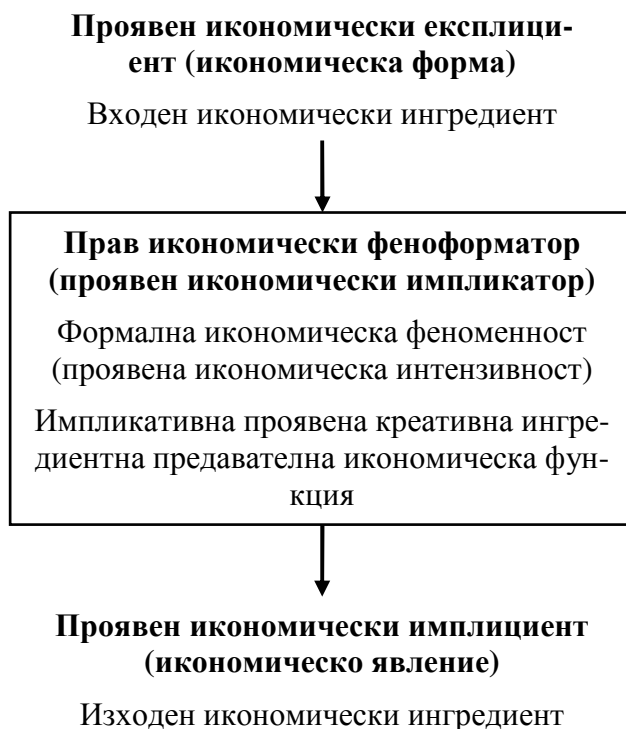
ност* (marginal manifested economic creativity) [същото като *пределна проявена креативна икономическа чувствителност** (marginal manifested creative economic sensitivity)] (вж. *пределна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия интегрален икономически феноформатор и се представя от *пределната проявена креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (marginal manifested creative ingrediential transfer economic function) (вж. *пределна ингредиентна предавателна икономическа функция*)].

Когато проявено-стратифицираната система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически феноформатор е *проявен икономически експликатор** (manifested economic explicator) [*експликативен икономически феноформатор** (explicatory economic phenoformator), *експликативен проявен икономически ингредиентор** (explicatory manifested economic ingredientor)]: това означава че той трансформира *имплицитния проявен икономически ингредиент** (implicit manifested economic ingredient) [*имплицитното икономическо проявление** (implicit economic manifestation) или още *проявения икономически имплицент** (manifested economic implicant)], чиято роля се изпълнява от *икономическото явление*, в *експлицитен проявен икономически ингредиент** (explicit manifested economic ingredient) [в *експлицитно икономическо проявление** (explicit economic manifestation) или още в *проявен икономически експлицент** (manifested economic explicant)], чиято роля се изпълнява от *икономическата форма*. В този случай проявената креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е експликативна и представлява *проявената икономическа предметеност* [наричана още *феноменна икономическа формалност** (phenomenal economic formality)] (фиг. 1) (в т.ч. *средната проявена икономическа предметеност* и *пределната проявена икономическа предметеност*).

Фиг. 1. Прав икономически феноформатор при експлицитно-дефинирана проявено-стратифицирана икономическа система

Когато проявено-стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически феноформатор е **проявен икономически импликатор*** (manifested economic implicator) [**имплекативен икономически феноформатор*** (implicatory economic phenoformator), **имплекативен проявен икономически ингредиентор*** (implicatory manifested economic ingredientor)]: това означава че той трансформира проявения икономически експлицитент (икономическата форма) в проявен икономически имплицитент (икономическото явление) (вж. *икономически проявления*). В този случай проявената креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е имплекативна и представлява *проявената икономическа интензивност* [наричана още **формална икономическа феноменност*** (formal economic phenomenality)] (фиг. 2) (в т.ч. *средната проявена икономическа интензивност* и *пределната проявена икономическа интензивност*).

Фиг. 2. Прав икономически феноформатор при имплицитно-дефинирана проявено-стратифицирана икономическа система

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **прав индивидуален икономически феноформатор*** (direct individual economic phenoformator), **прав фирмен икономически феноформатор*** (direct firm economic phenoformator), **прав обществен икономически феноформатор*** (direct social economic phenoformator) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **прав микроикономически феноформатор*** (direct microeconomic phenoformator), **прав мезоикономически феноформатор*** (direct mesoeconomic phenoformator), **прав макроикономически феноформатор*** (direct macroeconomic phenoformator).

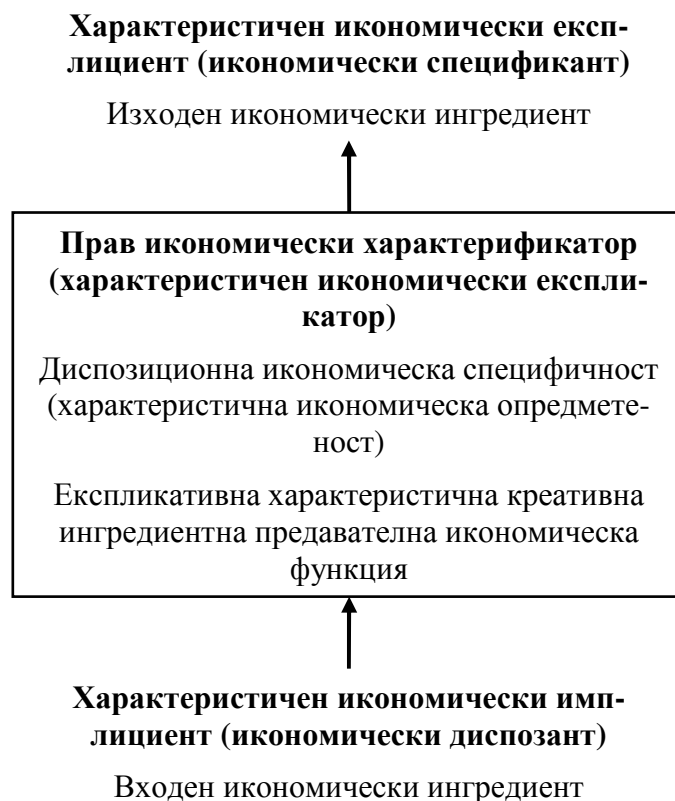
ПРАВ ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИФИКАТОР* (direct economic characterificator), **прав характеристичен икономически ингредиентор**, **прав характеристичен икономически оператор**, (*) – *икономически характеристикатор (икономически ингредиентор, икономически оператор) на характеристично-стратифицираната икономическа система (на характеристичната икономическа система), който задава ингредиентното икономическо преобразование в посока от входния икономически ингредиент към изходния ико-*

номически ингредиент на икономическата система. Представлява една от разновидностите на *правия икономически стратификатор* и е общо понятие за *прав икономически феноформатор* и *прав икономически есконтентор*. Когато не е посочено друго, под икономически характерификатор обикновено се подразбира *правият икономически характерификатор*. Важен частен случай на *правия икономически характерификатор* е *правият линеен икономически характерификатор** (direct linear economic characterificator), чиито основни разновидности са *правият пропорционален икономически характерификатор** (direct proportional economic characterificator) и *правият интегрален икономически характерификатор** (direct integral economic characterificator).

Правият икономически характерификатор се реализира чрез *характеристично-стратификационната креативна икономическа чувствителност** (characteristically-stratificational creative economic sensitivity) [чрез *характеристичната креативна икономическа чувствителност** (characteristic creative economic sensitivity)] [същото като *креативна икономическа характеристичност** (creative economic characteristicity) (общо понятие за *креативна икономическа проявеност* и *креативна икономическа същинност*), подразбирана като *характеристично-стратификационна креативна ингредиентна икономическа чувствителност*], която в линейния стационарен случай е представена от *характеристичната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (characteristic creative ingrediential transfer economic function) (вж. *икономическа чувствителност* и *ингредиентна предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) *средната характеристична икономическа креативност** (average characteristic economic creativity) [същото като *средна характеристична креативна икономическа чувствителност** (average characteristic creative economic sensitivity)] (вж. *средна икономическа чувствителност*) [тя реализира *правия пропорционален икономически характерификатор* и се представя от *средната характеристична креативна ингредиентна предавателна икономическа функция** (average characteristic creative ingrediential transfer economic function) (вж. *средна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) *пределната характеристична икономическа креативност** (marginal characteristic economic creativity) [същото като *пределна характеристична креативна икономическа чувствителност** (marginal characteristic creative economic sensitivity)] (вж. *пределна икономическа чувствителност*) [тя реализира *правия интегрален икономически характерификатор* и се представя от *пределната характеристична креативна ингредиентна предавателна икономическа функция**

(marginal characteristic creative ingrediental transfer economic function) (вж. *пределна ингредиентна предавателна икономическа функция*)).

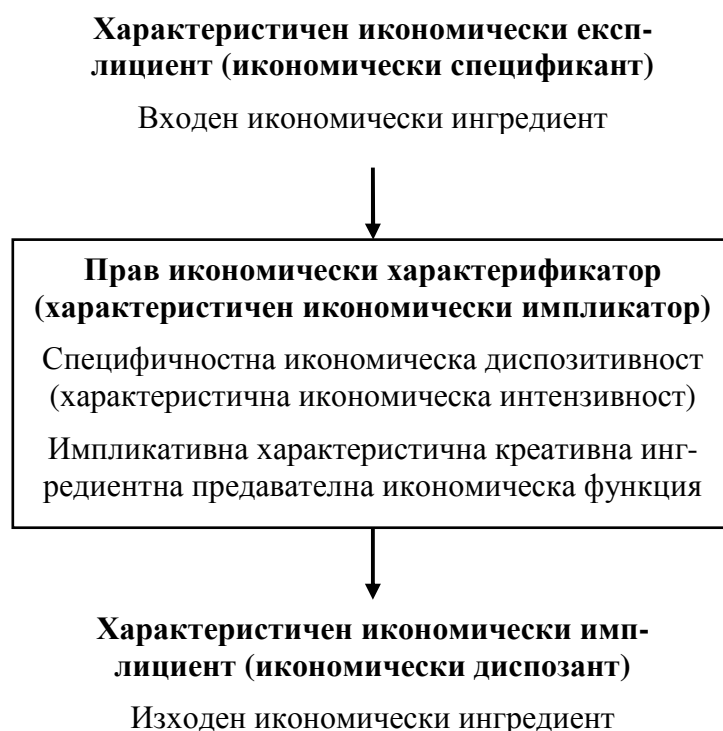
Когато характеристично-стратифицираната система е *експлицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически характеристикатор е *характеристичния икономически експликатор** (characteristic economic explicator) (общо понятие за *проявен икономически експликатор* и *същинен икономически експликатор*) [*експликативен икономически характеристикатор** (explicatory economic characterificator), *експликативен характеристичен икономически ингредиентор** (explicatory characteristic economic ingredientor)]: това означава че той трансформира *имплицитния характеристичен икономически ингредиент** (implicit characteristic economic ingredient) [*имплицитният икономически характеристикант** (implicit economic characterificant) или още *характеристичния икономическия имплицент** (characteristic economic implicant)], чиято роля се изпълнява от икономическия диспозант (общо понятие за *икономическо явление* и *икономическа същност*), в *експлицитен характеристичен икономически ингредиент** (explicit characteristic economic ingredient) [в *експлицитен икономически характеристикант** (explicit economic characterificant) или още в *характеристичен икономически експлицент** (characteristic economic explicant)], чиято роля се изпълнява от *икономическия спецификант* (общо понятие за *икономическа форма* и *икономическо съдържание*). В този случай характеристикната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е експликативна и представлява *характеристичната икономическа предметеност* (общо понятие за *проявена икономическа заетост* и *същинна икономическа предметеност*) [наричана *диспозиционна икономическа специфичност** (dispositional economic specificity) (общо понятие за *феноменна икономическа формалност* и *същностна икономическа съдържателност*)] (фиг. 1) [в т.ч. *средната характеристична икономическа предметеност* (общо понятие за *средна проявена икономическа предметеност* и *средна същинна икономическа предметеност*) и *пределната характеристична икономическа предметеност* (общо понятие за *пределна проявена икономическа предметеност* и *пределна същинна икономическа предметеност*)].

Фиг. 1. Прав икономически характеристикатор при експлицитно-дефинирана характеристично-стратифицирана икономическа система

Когато характеристично-стратифицираната система е *имплицитно-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият икономически характеристикатор е *характеристичния икономически импликатор** (characteristic economic implicator) (общо понятие за *проявен икономически импликатор* и *същнен икономически импликатор*) [*имплекативен икономически характеристикатор** (implicatory economic characterificator), *имплекативен характеристичен икономически ингредиентор** (implicatory characteristic economic ingredientor)]: това означава че той трансформира характеристичния икономически експлициент (икономическия диспозант) в характеристичен икономически имплицент (икономическия спецификант) (вж. *икономически същности*). В този случай характеристичната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е имплекативна и представлява *характеристичната икономическа интензивност* (общо понятие за *проявена икономическа интензивност* и *същинна икономическа интензивност*) [наричана още *специфичностна икономическа диспозиционалност** (specificitital manifestational economic dispositionality) (общо понятие за *формална иконо-*

мическа феноменност и съдържателна икономическа същностност)] (фиг. 2) [в т.ч. *средната характеристична икономическа интензивност* (общо понятие за *средна проявена икономическа интензивност* и *средна същинна икономическа интензивност*) и *пределната характеристична икономическа интензивност*] (общо понятие за *пределна проявена икономическа интензивност* и *пределна същинна икономическа интензивност*).

Фиг. 2. Прав икономически характеристикатор при им-
плицитно-дефинирана характеристично-
стратифицирана икономическа система

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **прав индивидуален икономически характеристикатор*** (direct individual economic characterificator) (общо понятие за прав индивидуален икономически феноформатор и есконтентор), **прав фирмен икономически характеристикатор*** (direct firm economic characterificator) (общо понятие за прав фирмен икономически феноформатор и есконтентор), **прав обществен икономически характеристикатор*** (direct social economic characterificator) (общо понятие за прав обществен икономически феноформатор и есконтентор) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **прав микроикономически характеристикатор*** (direct

microeconomic characterificator) (общо понятие за прав микроикономически феноформатор и есконтентор), **прав мезоикономически характерификатор*** (direct mesoeconomic characterificator) (общо понятие за прав мезоикономически феноформатор и есконтентор), **прав макроикономически характерификатор*** (direct macroeconomic characterificator) (общо понятие за прав макроикономически феноформатор и есконтентор).

ПРАВ ИНГРЕДИЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct ingrediental economic operator) – същото като *прав икономически ингredientор*.

ПРАВ ИНГРЕДИЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР (direct ingrediental economic operator) (**ки**) – във:

прав абстрактен ингredientен икономически оператор (същото като *прав абстрактен икономически ингredientор*);

прав ингredientен икономически оператор (същото като *прав икономически ингredientор*);

прав конкретен ингredientен икономически оператор (*прав обратен конкретен икономически ингredientор*).

ПРАВ ИНТЕГРАЛ НА ФУРИЕ, Ж. (Fourier primal integral) – интегралът на Ж. Фурие (вж. *икономически интеграл на Ж. Фурие*), представен във вида

$$F(\omega) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{t=-\infty}^{\infty} f(t) e^{-i\omega t} dt$$

или още като $F(\omega) = \Phi[f(t)]$, където $F(\omega)$ обикновено се нарича *спектрална плътност* на функцията $f(t)$ [спектр на $f(t)$]. Спектралната плътност може а се представи и във вида $F(\omega) = |F(\omega)|e^{-i\xi(\omega)}$, където $\xi(\omega) = \arg F(\omega)$. Вж. *трансформации на Ж. Фурие*.

ПРАВ КОНКРЕТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct concrete economic ingredientor), **прав конкретенингredientен икономически оператор, (*)** – *конкретен икономически ингredientор* (икономически оператор на конкретната ингredientна икономическа система), който задава **конкретното ингredientно икономическо преобразование*** (concrete ingrediental economic transformation) в посока от *входния икономически ингredient* към *изходния икономически ингredient* на икономическата система. Когато не е посочено друго, под конкретен икономически ингredientор обикновено се подразбира правият конкретен икономически ингredientор. Важен

частен случай на правия конкретен икономически ингредиентор е **правият линеен конкретен икономически ингредиентор*** (direct linear concrete economic ingredientor), чиито основни разновидности са **правият пропорционален конкретен икономически ингредиентор*** (direct proportional concrete economic ingredientor) и **правият интегрален конкретен икономически ингредиентор*** (direct integral concrete economic ingredientor).

Правият конкретен икономически ингредиентор се реализира чрез *конкретната креативна икономическа чувствителност* (същото като *конкретна икономическа креативност*, подразбирана като конкретна креативна ингредиентна икономическа чувствителност) (вж. *конкретна икономическа чувствителност*), която в линейния стационарен случай е представена от **конкретната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (concrete creative ingrediental transfer economic function) (вж. *конкретна ингредиентна предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) **средната конкретна икономическа креативност*** (average concrete economic creativity) [**средната конкретна креативна икономическа чувствителност*** (average concrete creative economic sensitivity)] [тя реализира правия пропорционален конкретен икономически ингредиентор и се представя от **средната креативна конкретна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (average creative concrete ingrediental transfer economic function) (вж. *средна конкретна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) **пределната конкретна икономическа креативност*** (marginal concrete economic creativity) [**пределната конкретна креативна икономическа чувствителност*** (marginal concrete creative economic sensitivity)] [тя реализира правия интегрален конкретен икономически ингредиентор и се представя от **пределната креативна конкретна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (marginal creative concrete ingrediental transfer economic function) (вж. *пределна конкретна ингредиентна предавателна икономическа функция*)]].

Според критерия на *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се разграничават следните основни разновидности на правия конкретен икономически ингредиентор: (1) **прав икономически стратификатор** [**прав стратификационен икономически ингредиентор*** (direct stratificational economic ingredientor), **прав ингредиентор на стратифицираната икономическа система*** (direct ingredientor of the stratified economic system), **прав стратификационен икономически оператор*** (direct stratificational economic operator)]; (2) **прав икономически субстанциатор** [**прав субстанциален ико-**

.....

*номически ингредиентор** (direct substantial economic ingredientor), *прав ингредиентор на субстанциалната икономическа система** (direct ingredientor of the substantial economic system), *прав субстанциален икономически оператор** (direct substantial economic operator)]; (3) *прав икономически стратисубстанцииатор* [*прав стратисубстанциален икономически ингредиентор** (direct strati-substantial economic ingredientor), *прав ингредиентор на стратифицираната субстанциална икономическа система** (direct ingredientor of the stratified substantial economic system), *прав стратификационен субстанциален икономически оператор** (direct stratifical substantial economic operator)]].

ПРАВ КОНКРЕТЕН ИНГРЕДИЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct concrete ingrediential economic operator) – същото като *прав конкретен икономически ингредиентор*.

ПРАВ КОНСИДИРЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct considerational economic ingredientor) – същото като *прав икономически консидерофикатор*.

ПРАВ КОНСИДЕРЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct considerational economic operator) – същото като *прав икономически консидерофикатор*.

ПРАВ ПРОЯВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct manifested economic ingredientor) – същото като *прав икономически феноформатор*.

ПРАВ ПРОЯВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct manifested economic operator) – същото като *прав икономически феноформатор*.

ПРАВ РЕСУРСНО-СУБСТАНЦИАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct resource-substantial economic ingredientor) – същото като *прав сметен икономически субстанцииатор*.

ПРАВ РЕСУРСНО-СУБСТАНЦИАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct resource-substantial economic operator) – същото като *прав сметен икономически субстанцииатор*.

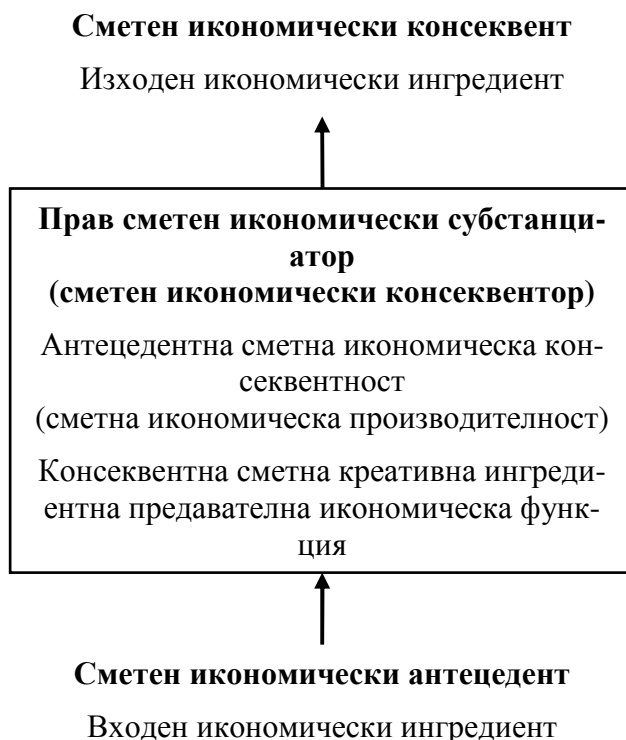
ПРАВ СМЕТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СУБСТАНЦИАТОР* (direct account economic substantiator), *прав ресурсно-субстанциален икономически ингредиентор, прав ресурсно-субстанциален икономически оператор, (*) – ико-*

номически субстанциатор (икономически ингредиентор, икономически оператор) на ресурсно-субстанциалната икономическа система (на сметната икономическа система), който задава **ресурсно-субстанциалното икономическо преобразование** в посока от входния икономически ингредиент към изходния икономически ингредиент на икономическата система. Когато не е посочено друго, под сметен икономически субстанциатор обикновено се подразбира правият сметен икономически субстанциатор. Представлява една от разновидностите на *правия икономически ингредиентор*. Негова основна разновидност е *правият възпроизводствен икономически субстанциатор* (*правият възпроизводствен икономически оператор*). Важен частен случай на правия сметен икономически субстанциатор е **правият линеен сметен икономически субстанциатор*** (direct linear account economic substantiator), чиито основни разновидности са **правият пропорционален сметен икономически субстанциатор*** (direct proportional account economic substantiator) и **правият интегрален сметен икономически субстанциатор*** (direct integral account economic substantiator).

Правият сметен икономически субстанциатор се реализира чрез *ресурсно-субстанциалната креативна икономическа чувствителност* (същото като *ресурсно-субстанциална икономическа креативност* и като *сметна креативна икономическа субстанцираност*, подразбирана като *ресурсно-субстанциална креативна ингредиентна икономическа чувствителност*) (вж. *субстанциална икономическа чувствителност*), която в линейния стационарен случай е представена от **сметната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (account creative ingrediental transfer economic function) (вж. *ингредиентна предавателна икономическа функция*). Нейни разновидности са (1) **средната ресурсно-субстанциална икономическа креативност*** (average resource-substantial economic creativity) [същото като **средна ресурсно-субстанциална креативна икономическа чувствителност*** (average resource-substantial creative economic sensitivity)] (вж. и *средна икономическа чувствителност*) [тя реализира правия пропорционален сметен икономически субстанциатор и се представя от **средната сметна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (average account creative ingrediental transfer economic function) (вж. *средна ингредиентна предавателна икономическа функция*)] и (2) **пределната ресурсно-субстанциална икономическа креативност*** (marginal resource-substantial economic creativity) [същото като **пределна ресурсно-субстанциална креативна икономическа чувствителност*** (marginal resource-substantial creative economic sensitivity)] (вж. и *пре-*

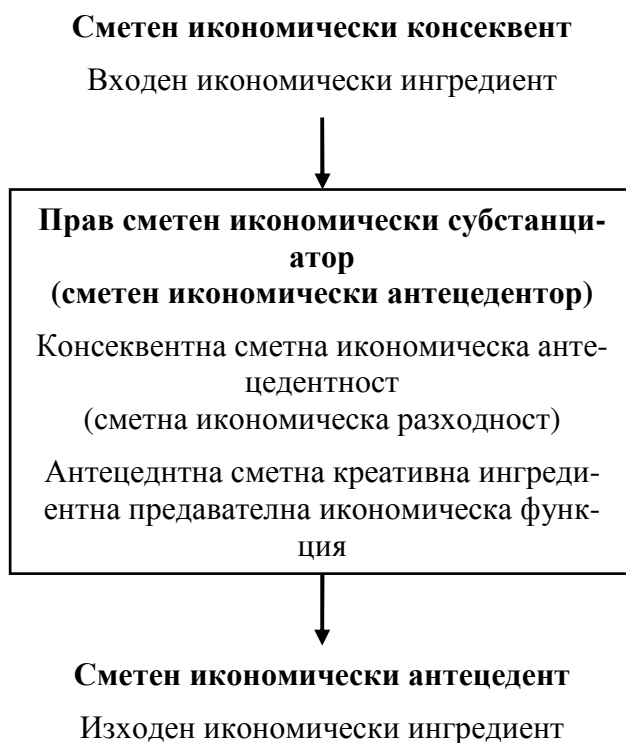
делна икономическа чувствителност) [тя реализира правия интегрален сметен икономически субстанциатор и се представя от **пределната сметна креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (marginal account creative ingrediental transfer economic function) (вж. *пределна ингредиентна предавателна икономическа функция*)].

Когато ресурсно-субстанциалната система е *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият сметен икономически субстанциатор е **сметен икономически консеквентор*** (account economic consequentor) [**консеквентен сметен икономически субстанциатор*** (consequential account economic substantiator), **консеквентен сметен икономически ингредиентор*** (consequential account economic ingredientor)]: това означава че той трансформира **антецедентния сметен икономически ингредиент*** (antecedental account economic ingredient) [**антецедентния сметен икономически субстанциент*** (antecedental account economic substantient) или още **сметен икономическия антецедент*** (account economic antecedent)], чиято роля се изпълнява от *икономическия ресурс*, в **консеквентен сметен икономически ингредиент*** (consequential account economic ingredient) [в **консеквентен сметен икономически субстанциент*** (consequential account economic substantient) или още в **сметен икономически консеквент*** (account economic consequent)], чиято роля се изпълнява от *икономическия резултат*. В този случай сметната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е консеквентна и представлява *сметната икономическа производителност* (същото като *ресурсно-субстанциална икономическа производителност* [наричана още **антецедентна сметна икономическа консеквентност*** (antecedental account economic consequentiality)] (фиг. 1) [в т.ч. *средната сметна икономическа производителност* (наричана още *средна ресурсно-субстанциална икономическа производителност*) и *пределната сметна икономическа производителност* (наричана още *пределна ресурсно-субстанциална икономическа производителност*)].

Фиг. 1. Прав сметен икономически субстанцииатор при насочено-дефинирана ресурсно-субстанциална икономическа система

Когато ресурсно-субстанциалната система е *противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият сметен икономически субстанцииатор е **сметен икономически антецедентор*** (account economic antecedentor) [**антецедентен сметен икономически субстанцииатор*** (antecedental account economic substantiator), **антецедентен сметен икономически ингредиентор*** (antecedental account economic ingredientor)]: това означава че той трансформира сметния икономически консеквент (икономическия резултат) в сметен икономически антецедент (икономическия ресурс) (вж. *икономически субстанцииенти*). В този случай сметната креативна ингредиентна предавателна икономическа функция е антецедентна и представлява *сметната икономическа разходност* (същото като *ресурсно-субстанциална икономическа разходност*) [наричана още **консеквентна сметна икономическа антецедентност*** (consequential account economic antecedentality)] (фиг. 2). [в т.ч. *средната сметна икономическа разходност* (наричана още *средна ресурсно-субстанциална икономическа разходност*) и *пределната сметна икономическа разходност* (наричана още *пределна ресурсно-субстанциална икономическа разходност*)].

**Фиг. 2. Прав сметен икономически субстанцииатор
при противонасочено-дефинирана ресурсно-
субстанциална икономическа система**

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **прав индивидуален сметен икономически субстанцииатор*** (direct individual account economic substantiator), **прав фирмен сметен икономически субстанцииатор*** (direct firm account economic substantiator), **прав обществен сметен икономически субстанцииатор*** (direct social account economic substantiator) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **прав сметен микроикономически субстанцииатор*** (direct account microeconomic substantiator), **прав сметен мезоикономически субстанцииатор*** (direct account mesoeconomic substantiator), **прав сметен макроикономически субстанцииатор*** (direct account macroeconomic substantiator).

ПРАВ СПЕЦИФИЧНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct specificitcal economic ingredientor) – същото като *прав икономически спецификатор*.

ПРАВ СПЕЦИФИЧНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct specificational economic operator) – същото като *прав икономически спецификатор*.

ПРАВ СТРАТИФИКАЦИОНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct stratificational economic ingredientor) – същото като *прав икономически стратификатор*.

ПРАВ СТРАТИФИКАЦИОНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct stratificational economic operator) – същото като *прав икономически стратификатор*.

ПРАВ СУБСТАНЦИАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct substantial economic ingredientor) – същото като *прав икономически субстанциатор*.

ПРАВ СУБСТАНЦИАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct substantial economic operator) – същото като *прав икономически субстанциатор*.

ПРАВ СЪЩИНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct matteral economic ingredientor) – същото като *прав икономически есконтентор*.

ПРАВ СЪЩИНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct matteral economic operator) – същото като *прав икономически есконтентор*.

ПРАВ ХАРАКТЕРИСТИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (direct characteristic economic ingredientor) – същото като *прав икономически характеризатор*.

ПРАВ ХАРАКТЕРИСТИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (direct characteristic economic operator) – същото като *прав икономически характеризатор*.

ПРАВА (straight line) (същото като *права линия*) (кд) – във:

дуополна оптимална права (в микр.);

дуополна оптимална права на Парето, В. (в микр.) (вж: дуополна оптимална права (в микр.));

права “абсолютно равнище на цените – номинален валутен курс” (в межд.);

-
- права “абсолютно равнище на цените на ценните книги – номинален валутен курс” (в межд.);*
- права “износ – реален валутен курс според продуктовия пазар” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – брутен вътрешен продукт при равновесие на продуктовия пазар” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – износ” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – норма на очаквания доход от депозити в местна валута” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – норма на очаквания доход от продукти в местна валута” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – реален валутен курс според продуктовия пазар” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – реален валутен курс според финансовия пазар” (в межд.);*
- права “реален валутен курс според продуктовия пазар – брутен вътрешен продукт” (в межд.);*
- права “спекулативно търсене – трансакционно търсене на пари в реално изражение” (в межд.);*
- права “трансакционно търсене на пари в реално изражение – брутен вътрешен продукт” (в межд.);*
- права на абсолютния продуктов паритет (в межд.);*
- права на баланса на текущите операции (в межд.);*
- права на баланса на текущите операции (в межд.);*
- права на общия приход (в микр.);*
- права на пазарния лихвен процент (в микр.) (същото като интертемпорална бюджетна линия (в микр.));*
- права на постоянния реален лихвен процент при относителен комплексен паритет (в межд.);*
- права на продуктовия общ приход (в микр.);*
- права на равновесието на общия платежен баланс (в межд.);*
- права на равновесието на платежния баланс в пространството на зависимостите между номиналния валутен курс и brutния вътрешен продукт (в межд.);*
- проективна икономическа права;*
- фирмена права на общия приход (в микр.);*

фирмена права на продуктивния общ приход (в микр.);

фирмена права на продуктивния общ приход (в микр.).

Вж. термините и ключовите изрази, започващи с **“права”**.

ПРАВА “АБСОЛЮТНО РАВНИЩЕ НА ЦЕНИТЕ – НОМИНАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС”* (absolute price level – nominal exchange rate line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия с положителен наклон, изразяваща (при постоянни други условия) правопрпорционалната зависимост между промените в абсолютното равнище на цените (в макр.) на местната страна и промените в прекия номинален валутен курс (в межд.) на чуждестранната парична единица. Тя започва от координатното начало.*

ПРАВА “АБСОЛЮТНО РАВНИЩЕ НА ЦЕНИТЕ НА ЦЕННИТЕ КНИГИ – НОМИНАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС”* (securities absolute price level – nominal exchange rate line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия, изобразяваща (при постоянни други условия) еднопосочната зависимост между текущото абсолютно равнище на цените на местните ценни книги (в межд.) и равнището на прекия номинален валутен курс на чуждестранната парична единица [вж. пряк валутен курс (в межд.)].*

ПРАВА ЗАДАЧА НА ЛИНЕЙНОТО ПРОГРАМИРАНЕ (primal problem of the linear programming), **права линейна оптимизационна икономическа задача**, – вж. *двойствена задача на линейното програмиране.*

ПРАВА ИЗОКЛИННА ЛИНИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ПРОИЗВОДСТВО (economic production straight isocline) – вж. *линия на икономическото производство.*

ПРАВА ИЗОКЛИННА ЛИНИЯ НА ПОЛЕЗНОСТНОТО ИНТЕНЗИОНИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (straight isocline line of the utility intensification of the economic products) – вж. *линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти.*

ПРАВА ИЗОКЛИННА ЛИНИЯ НА СТОЙНОСТНОТО ИНТЕНЗИОНИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (straight isocline line of the value intensification of the economic products) – вж. *линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти.*

ПРАВА ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА (straight economic connection /communication, relation/) – *икономическа връзка*, която протича в посока от *входа на регулируемата икономическа подсистема* към *изхода на регулируемата икономическа подсистема Т* на *системата на икономическото регулиране* (на *регулаторната икономическа система*) **S**. Опосредствува се от *регулируемата икономическа подсистема* и представлява (1) въздействието, което околната среда и вътрешните икономически връзки оказват върху регулируемата подсистема, и (2) преобразуването от страна на подсистемата **T** на *входното икономическо въздействие* в *изходно икономическо въздействие*. Изобщо, правата икономическа връзка се представлява от функционирането на регулируемата икономическа подсистема **T**. Вж. *обратна икономическа връзка*.

ПРАВА ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА (straight economic connection /communication, relation/) (**ки**) – *във:*

оператор за права икономическа връзка (същото като *оператор на регулируемата икономическа подсистема*);

права икономическа връзка.

ПРАВА ИКОНОМИЧЕСКА ЛИНИЯ (straight economic line) (на плоскост) – алгебрично дефинирана *икономическа линия*, определена от уравнението $F(x, y) = 0$ от първа степен, което е задавано от *икономическа функция* на две променливи.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (economic indifference straight configuration) (**ки**) – *във:*

права конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическото безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на паричното икономическо безразличие;
права конфигурация на приходното производителско икономическо безразличие;
права конфигурация на продуктовото парично икономическо безразличие;
права конфигурация на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие;
права конфигурация на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие;
права конфигурация на разходното потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual monetary economic indifference straight configuration) – множество от икономически точки в пространството на икономическите блага (в т.ч. и в пространството на икономическите продукти) под формата на геометрична права икономическа конфигурация, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици множество от повече от един вид икономически блага (в т.ч. и икономически продукти), като всички комбинации (точки) от тази конфигурация са взаимно безразлични за даден индивид като икономическа единица, в т.ч. и за производителя и за потребителя (вж. *индивидуално парично икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях има еднакъв (равен) с тази на другите *общ паричен израз* (в т.ч. или *общ паричен приход*, или *общ паричен разход*) (по постоянни цени). Правата конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси и е частен случай на **правата конфигурацията на индивидуалното парично безразличие*** (individual monetary indifference straight configuration). Тя експлицира *множеството на индивидуалното парично икономическо безразличие*, като: (1) при два вида блага тя е същото като *права на индивидуалното парично икономическо безразличие* (в т.ч. *права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* и *права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*); (2) при три вида блага тя е същото като *равнина на индивидуалното парично икономическо безразличие* (в т.ч. *равнина на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* и *равнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*); (3) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на индивидуалното ценностно икономическо безразличие* (в т.ч. *хиперравнина*

на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие и хиперравнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие). Нейна разновидност е правата конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual monetary economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual consumer's economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРИХОДНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual revenue economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРИХОДНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual revenue producer's economic indifference straight configuration) – множество от икономически точки в пространството на икономическите блага (в т.ч. и в пространството на икономическите продукти) под формата на геометрична права икономическа конфигурация, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици множество от повече от един вид икономически блага (в т.ч. и икономически продукти), като всички комбинации (точки) от тази конфигурация са взаимно безразлични за даден

индивид производител като *икономическа единица* (вж. *индивидуално приходно производителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му носи (от нейната продажба) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен приход (при постоянни цени). Правата конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическото безразличие има отрицателен наклон към координатните оси и е частен случай на **правата конфигурация на индивидуалното приходно производителско безразличие*** (individual revenue producer's indifference straight configuration). Разновидност е на *конфигурацията на индивидуалното производителско икономическо безразличие*. Тя експлицира *множеството на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*, като: (1) при два вида блага е същото като *права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*; (2) при три вида блага е същото като *равнина на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*; (3) при повече от три вида блага е същото като *хиперравнина на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*. Нейна разновидност е *правата конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие*.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРИХОДНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual revenue producer's economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual product economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическото безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual product mone-

tary economic indifference straight configuration) – множество от *икономически точки в пространството на икономическите блага* (в т.ч. и в *пространството на икономическите продукти*) под формата на геометрична права *икономическа конфигурация*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици множество от повече от един вид *икономически блага* (в т.ч. и *икономически продукти*), като всички комбинации (точки) от тази конфигурация са взаимно безразлични за даден индивид като *икономическа единица*, в т.ч. и за производителя и за потребителя (вж. *индивидуално парично икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях има еднакъв (равен) с тази на другите *общ паричен израз* (в т.ч. или *общ паричен приход*, или *общ паричен разход*) (по постоянни цени). Правата конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси и е частен случай на ***правата конфигурацията на индивидуалното продуктово парично безразличие**** (individual product monetary indifference straight configuration). Тя експлицира *множеството на индивидуалното парично икономическо безразличие*, като: (1) при два вида блага тя е същото като *права на индивидуалното парично икономическо безразличие* (в т.ч. *права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* и *права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*); (2) при три вида блага тя е същото като *равнина на индивидуалното парично икономическо безразличие* (в т.ч. *равнина на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* и *равнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*); (3) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на индивидуалното ценностно икономическо безразличие* (в т.ч. *хиперравнина на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* и *хиперравнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*). Нейна разновидност е *правата конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие*.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ПРИХОДНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual product revenue producer's economic indifference straight configuration) – множество от *икономически точки в пространството на икономическите продукти* под формата на геометрична права *икономическа конфигурация*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици множество от повече от един вид *икономически*

продукти, като всички комбинации (точки) от тази конфигурация са взаимно безразлични за даден индивид производител като *икономическа единица* (вж. *индивидуално продуктово приходно производителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му носи (от нейната продажба) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен приход (при постоянни цени). Правата конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси и е частен случай на ***правата конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско безразличие**** (individual product revenue producer's indifference straight configuration). Разновидност е едновременно на *конфигурацията на индивидуалното продуктово производителско икономическо безразличие* и на *правата конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*. Тя експлицира множеството на индивидуалното *продуктово приходно производителско икономическо безразличие*, като: (1) при два вида продукти е същото като *права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие*; (2) при три вида продукти е същото като *равнина на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие*; (3) при повече от три вида продукти е същото като *хиперравнина на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие*.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО РАЗХОДНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual product expense consumer's economic indifference straight configuration) – множество от *икономически точки* в *пространството на потребителните икономически продукти* под формата на геометрична права *икономическа конфигурация*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици множество от повече от един вид *икономически продукти*, като всички комбинации (точки) от тази права конфигурация са взаимно безразлични за даден индивид потребител като *икономическа единица* (вж. *индивидуално продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му струва (при нейната покупка) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен разход (при постоянни цени). Правата конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Частен случай е на ***правата конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско безразличие**** (individual product expense consumer's

indifference straight configuration) и едновременно е разновидност на *конфигурацията на индивидуалното потребителско икономическо безразличие* и на *правата конфигурация на разходното потребителско икономическо безразличие*. Тя експлицира множеството на индивидуалното *продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*, като: (1) при два вида продукти е същото като *права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*; (2) при три вида продукти е същото като *равнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*; (3) при повече от три вида продукти е същото като *хиперравнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual producer's economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО РАЗХОДНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual expense economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО РАЗХОДНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual expense consumer's economic indifference straight configuration) – множество от *икономически точки в пространството на потребителните икономически блага* (в т.ч. и в *пространството на потребителните икономически продукти*) под формата на геометрична *права икономическа конфигурация*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици множество от повече от един вид *икономически блага* (в т.ч. и *икономически продукти*), като всички комбинации (точки) от тази права конфигурация са взаимно безразлични за даден индивид потребител като *икономическа единица* (вж. *индивидуално разходно потребителско икономическо безразличие*),

тър като всяка една от тях му струва (при нейната покупка) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен разход (при постоянни цени). Правата конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Частен случай е на **правата конфигурация на индивидуалното разходно потребителско безразличие*** (individual expense consumer's indifference straight configuration) и е разновидност на конфигурацията на индивидуалното потребителско икономическо безразличие. Тя експлицира множеството на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие, като: (1) при два вида блага е същото като права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие; (2) при три вида блага е същото като равнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие; (3) при повече от три вида блага е същото като хиперравнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие. Нейна разновидност е правата конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ИНДИВИДУАЛНОТО РАЗХОДНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual expense consumer's economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПАРИЧНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (monetary economic indifference straight configuration) – множество от икономически точки в пространството на икономическите блага (в т.ч. и в пространството на икономическите продукти) под формата на геометрична права икономическа конфигурация, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици множество от повече от един вид икономически блага (в т.ч. и икономически продукти), като всички комбинации (точки) от тази конфигурация са взаимно безразлични за дадена възпроизводствена икономическа единица, в т.ч. и за производителя и за потребителя (вж. парично икономическо безразличие), тъй като всяка една от тях има еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен израз (в т.ч. или общ паричен приход, или общ паричен разход) (по постоянни

цени). Правата конфигурация на паричното икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси и е частен случай на **правата конфигурация на паричното безразличие*** (monetary indifference straight configuration). Тя експлицира *множеството на паричното икономическо безразличие*, като: (1) при два вида блага тя е същото като *права на паричното икономическо безразличие* (в т.ч. *права на приходното производителско икономическо безразличие* и *права на разходното потребителско икономическо безразличие*); (2) при три вида блага тя е същото като *равнина на паричното икономическо безразличие* (в т.ч. *равнина на приходното производителско икономическо безразличие* и *равнина на разходното потребителско икономическо безразличие*); (3) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на ценностното икономическо безразличие* (в т.ч. *хиперравнина на приходното производителско икономическо безразличие* и *хиперравнина на разходното потребителско икономическо безразличие*). Нейна разновидност е *правата конфигурация на продуктовото парично икономическо безразличие*.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават:

(1) *конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие*, в т.ч.:

(а) *права конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*, като: (α) при два вида блага тя е същото като *права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*; (β) при три вида блага тя е същото като *равнина на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*; (γ) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*;

(б) *права конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*; като: (α) при два вида блага тя е същото като *права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*; (β) при три вида блага тя е същото като *равнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*; (γ) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*;

(2) *права конфигурация на фирменото парично икономическо безразличие** (firm monetary economic indifference straight configuration), в т.ч.:

(а) *права конфигурация на фирменото приходно производителско икономическо безразличие** (firm revenue producer's economic indifference straight

configuration), като: (α) при два вида блага тя е същото като **права на фирменото приходно производителско икономическо безразличие*** (firm revenue producer's economic indifference straight line); (β) при три вида блага тя е същото като **равнина на фирменото приходно производителско икономическо безразличие*** (firm revenue producer's economic indifference plane); (γ) при повече от три вида блага тя е същото като **хиперравнина на фирменото приходно производителско икономическо безразличие*** (firm revenue producer's economic indifference hyperplane);

(б) **права конфигурация на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm expense consumer's economic indifference straight configuration); като: (α) при два вида блага тя е същото като **права на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm expense consumer's economic indifference straight line); (β) при три вида блага тя е същото като **равнина на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm expense consumer's economic indifference plane); (γ) при повече от три вида блага тя е същото като **хиперравнина на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm expense consumer's economic indifference hyperplane);

(3) **права конфигурация на общественото парично икономическо безразличие*** (social monetary economic indifference straight configuration), в т.ч.:

(а) **права конфигурация на общественото приходно производителско икономическо безразличие*** (social revenue producer's economic indifference straight configuration), като: (α) при два вида блага тя е същото като **права на общественото приходно производителско икономическо безразличие*** (social revenue producer's economic indifference straight line); (β) при три вида блага тя е същото като **равнина на общественото приходно производителско икономическо безразличие*** (social revenue producer's economic indifference plane); (γ) при повече от три вида блага тя е същото като **хиперравнина на общественото приходно производителско икономическо безразличие*** (social revenue producer's economic indifference hyperplane);

(б) **приходно конфигурация на общественото разходно потребителско икономическо безразличие*** (social expense consumer's economic indifference straight configuration); като: (α) при два вида блага тя е същото като **права на общественото разходно потребителско икономическо безразличие*** (social expense consumer's economic indifference straight line); (β) при три вида блага тя е същото като **равнина на общественото разходно потребителско икономическо безразличие*** (social expense consumer's economic indifference plane);

(γ) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на общественото полезно потребителско икономическо безразличие** (social expense consumer's economic indifference hyperplane).

Ако не е посочено друго, под права конфигурация на паричното икономическото безразличие обикновено се подразбира правата конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПАРИЧНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (monetary economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово парично икономическо безразличие;

права конфигурация на паричното икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПОТРЕБИТЕЛСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (consumer's economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРИХОДНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (revenue economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на приходното производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРИХОДНОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (revenue producer's economic indifference straight configuration) – множество от икономически точки в пространството на икономическите блага (в т.ч. и в пространството на икономическите продукти) под формата на геометрична права икономическа конфигурация, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици множество от повече от един вид икономически блага (в т.ч. и икономически продукти), като всички комбинации (точки) от тази конфигурация са взаимно безразлични за даден производител като икономическа единица (вж. *приходно производителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му носи (от нейната продажба) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен приход (при постоянни цени). Правата конфигурация на приходното производителско икономическото безразличие има отрицателен наклон към координатните оси и е частен случай на **правата конфигурация на приходното производителско безразличие*** (revenue producer's indifference straight configuration). Разновидност е на *конфигурацията на производителското икономическо безразличие*. Тя експлицира множеството на *приходното производителско икономическо безразличие*, като: (1) при два вида блага е същото като *права на приходното производителско икономическо безразличие*; (2) при три вида блага е същото като *равнина на приходното производителско икономическо безразличие*; (3) при повече от три вида блага е същото като *хиперравнина на приходното производителско икономическо безразличие*. Нейна разновидност е *правата конфигурация на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие*.

Според ингредиентната общностна икономическа обхватност се разграничават:

(1) *права конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* (чиито разновидности са *правата на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*, *равнината на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* и *хиперравнината на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*);

(2) **права конфигурация на фирменото приходно производителско икономическо безразличие*** (firm revenue producer's economic indifference straight

configuration) [чиито разновидности са *правата на фирменото приходно производителско икономическо безразличие** (firm revenue producer's economic indifference straight line), *равнината повърхнината на фирменото приходно производителско икономическо безразличие** (firm revenue producer's economic indifference plane) и *хиперравнината на фирменото приходно производителско икономическо безразличие** (firm revenue producer's economic indifference hyperplane)];

(3) *права конфигурация на общественото приходно производителско икономическо безразличие** (social revenue producer's economic indifference straight configuration) [чиито разновидности са *правата на общественото приходно производителско икономическо безразличие** (social revenue producer's economic indifference straight line), *равнината на общественото приходно производителско икономическо безразличие** (social revenue producer's economic indifference plane) и *хиперравнината на общественото приходно икономическо безразличие** (social revenue producer's economic indifference hyperplane)].

Ако не е посочено друго, под права конфигурация на приходното производителско икономическо безразличие обикновено се подразбира правата конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРИХОДНОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (revenue producer's economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на приходното производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРОДУКТОВОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово парично икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРОДУКТОВОТО ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (product monetary economic indifference straight configuration) – множество от *икономически точки* в *пространството на икономическите блага* (в т.ч. и в *пространството на икономическите продукти*) под формата на геометрична *права икономическа конфигурация*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици множество от повече от един вид *икономически блага* (в т.ч. и *икономически продукти*), като всички комбинации (точки) от тази конфигурация са взаимно безразлични за дадена *възпроизводствена икономическа единица*, в т.ч. и за производителя и за потребителя (вж. *парично икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях има еднакъв (равен) с тази на другите *общ паричен израз* (в т.ч. или *общ паричен приход*, или *общ паричен разход*) (по постоянни цени). Правата конфигурация на паричното икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси и е частен случай на **правата конфигурация на продуктово парично безразличие*** (product monetary indifference straight configuration). Тя експлицира *множеството на паричното икономическо безразличие*, като: (1) при два вида блага тя е същото като *права на паричното икономическо безразличие* (в т.ч. *права на приходното производителско икономическо безразличие* и *права на разходното потребителско икономическо безразличие*); (2) при три вида блага тя е същото като *равнина на паричното икономическо безразличие* (в т.ч. *равнина на приходното производителско икономическо безразличие* и *равнина на разходното потребителско икономическо безразличие*); (3) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на ценностното икономическо безразличие* (в т.ч. *хиперравнина на приходното производителско икономическо безразличие* и *хиперравнина на*

разходното потребителско икономическо безразличие). Нейна разновидност е *правата конфигурация на продуктовото парично икономическо безразличие*.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават:

(1) *конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие*, в т.ч.:

(а) *права конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*, като: (α) при два вида блага тя е същото като *права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*; (β) при три вида блага тя е същото като *равнина на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*; (γ) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*;

(б) *права конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*; като: (α) при два вида блага тя е същото като *права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*; (β) при три вида блага тя е същото като *равнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*; (γ) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*;

(2) *права конфигурация на фирменото продуктово парично икономическо безразличие** (firm product monetary economic indifference straight configuration), в т.ч.:

(а) *права конфигурация на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (firm product revenue producer's economic indifference straight configuration), като: (α) при два вида блага тя е същото като *права на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (firm product revenue producer's economic indifference straight line); (β) при три вида блага тя е същото като *равнина на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (firm product revenue producer's economic indifference plane); (γ) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (firm product revenue producer's economic indifference hyperplane);

(б) *права конфигурация на фирменото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (firm product expense consumer's economic indifference straight configuration); като: (α) при два вида блага тя е същото като

*права на фирменото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (firm product expense consumer's economic indifference straight line); (β) при три вида блага тя е същото като *равнина на фирменото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (firm product expense consumer's economic indifference plane); (γ) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на фирменото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (firm product expense consumer's economic indifference hyperplane);

(3) *права конфигурация на общественото продуктово парично икономическо безразличие** (social product monetary economic indifference straight configuration), в т.ч.:

(а) *права конфигурация на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (social product revenue producer's economic indifference straight configuration), като: (α) при два вида блага тя е същото като *права на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (social product revenue producer's economic indifference straight line); (β) при три вида блага тя е същото като *равнина на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (social product revenue producer's economic indifference plane); (γ) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (social product revenue producer's economic indifference hyperplane);

(б) *приходно конфигурация на общественото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (social product expense consumer's economic indifference straight configuration); като: (α) при два вида блага тя е същото като *права на общественото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (social product expense consumer's economic indifference straight line); (β) при три вида блага тя е същото като *равнина на общественото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (social product expense consumer's economic indifference plane); (γ) при повече от три вида блага тя е същото като *хиперравнина на общественото продуктово ползностно потребителско икономическо безразличие** (social product expense consumer's economic indifference hyperplane).

Ако не е посочено друго, под права конфигурация на паричното икономическото безразличие обикновено се подразбира правата конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРОДУКТОВОТО ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (product monetary economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово парично икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРОДУКТОВОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product consumer's economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРОДУКТОВОТО ПРИХОДНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (product revenue producer's economic indifference straight configuration) – множество от *икономически точки* в *пространството на икономическите продукти* под формата на геометрична *права икономическа конфигурация*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици множество от повече от един вид *икономически продукти*, като всички комбинации (точки) от тази конфигурация са взаимно безразлични за даден производител като *икономическа единица* (вж. *продуктово приходно производителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му носи (от нейната продажба) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен приход (при постоянни цени). Правата конфигурация на продуктово приходно производителско икономическото безразличие има отрицателен наклон към координатните оси и е частен случай на *правата конфигурация на продуктово приходно производителско безразличие** (product revenue producer's indifference straight configuration). Разновидност е едновременно на *конфигурацията на продуктово производителско икономическо безразличие* и на *правата конфигурация на приходното производителско икономическо безразличие*. Тя експлицира множеството на *продуктово приходно производителско икономическо безразличие*, като: (1) при два вида продукти е същото като *права на продуктово приходно производителско икономическо безразличие*; (2) при три вида продукти е същото като *равнина на продуктово приходно производителско*

икономическо безразличие; (3) при повече от три вида продукти е същото като *хиперравнина на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие*.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават:

(1) *права конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие* (чиито разновидности са *правата на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие*, *равнината на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие* и *хиперравнината на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие*);

(2) *права конфигурация на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (firm product revenue producer's economic indifference straight configuration) [чиито разновидности са *правата на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (firm product revenue producer's economic indifference straight line), *равнината повърхнината на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (firm product revenue producer's economic indifference plane) и *хиперравнината на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (firm product revenue producer's economic indifference hyperplane)];

(3) *права конфигурация на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (social product revenue producer's economic indifference straight configuration) [чиито разновидности са *правата на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (social product revenue producer's economic indifference straight line), *равнината на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (social product revenue producer's economic indifference plane) и *хиперравнината на общественото продуктово приходно икономическо безразличие** (social product revenue producer's economic indifference hyperplane)].

Ако не е посочено друго, под права конфигурация на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие обикновено се подразбира правата конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРОДУКТОВОТО ПРИХОДНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (product revenue producer's economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРОДУКТОВОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product producer's economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРОДУКТОВОТО РАЗХОДНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product expense economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРОДУКТОВОТО РАЗХОДНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (product expense consumer's economic indifference straight configuration) – множество от *икономически точки* в пространството на потребителните икономически продукти под формата на геометрична права *икономическа конфигурация*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици множество от повече от един вид *икономически продукти*, като всички комбинации (точки) от тази права конфигурация са взаимно безразлични за даден потребител като *икономическа единица* (вж. *продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му струва (при нейната покупка) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен разход (при постоянни цени). Правата конфигурация на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Частен случай е на *правата конфигурация на продуктово*

разходно потребителско безразличие* (product expense consumer's indifference straight configuration) и едновременно е разновидност на **конфигурацията на потребителското икономическо безразличие** и на **правата конфигурация на разходното потребителско икономическо безразличие**. Тя експлицира множеството на **продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие**, като: (1) при два вида продукти е същото като **права на разходното потребителско икономическо безразличие**; (2) при три вида продукти е същото като **равнина на разходното потребителско икономическо безразличие**; (3) при повече от три вида продукти е същото като **хиперравнина на разходното потребителско икономическо безразличие**.

Според **ингредиентната общностна икономическа обхватност** се разграничават:

(1) **права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (чиито разновидности са **правата на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** [последната известна в литературата само като **бюджетна линия**], **равнината на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** и **хиперравнината на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие**);

(2) **права конфигурация на фирменото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm product expense consumer's economic indifference straight configuration) [чиито разновидности са **правата на фирменото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm product expense consumer's economic indifference straight line), **равнината на фирменото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm product expense consumer's economic indifference plane) и **хиперравнината на фирменото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm product expense consumer's economic indifference hyperplane)];

(3) **права конфигурация на общественото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*** (social product expense consumer's economic indifference straight configuration) [чиито разновидности са **правата на общественото разходно продуктово потребителско икономическо безразличие*** (social product expense consumer's economic indifference straight line), **равнината на общественото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*** (social product expense consumer's economic indifference plane) и **хиперравнината на общественото продуктово разходно потреби-**

телско икономическо безразличие* (social product expense consumer's economic indifference hyperplane)].

Ако не е посочено друго, под права конфигурация на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие обикновено се подразбира правата конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРОДУКТОВОТО РАЗХОДНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (product expense consumer's economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА ПРОИЗВОДИТЕЛСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (producer's economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на приходното производителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА РАЗХОДНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (expense economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на разходното потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА РАЗХОДНОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (expense consumer's economic indifference straight configuration) – множество от икономически точки в пространството на потребителните икономически блага (в т.ч. и в пространството на потребителните икономически продукти) под формата на геометрична права икономическа конфигурация, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици множество от повече от един вид икономически блага (в т.ч. и икономически продукти), като всички комбинации (точки) от тази права конфигурация са взаимно безразлични за даден потребител като икономическа единица (вж. *разходно потребителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му струва (при нейната покупка) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен разход (при постоянни цени). Правата конфигурация на разходното потребителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Частен случай е на **правата конфигурация на разходното потребителско безразличие*** (expense consumer's indifference straight configuration) и е разновидност на конфигурацията на потребителското икономическо безразличие. Тя експлицира множеството на разходното потребителско икономическо безразличие, като: (1) при два вида блага е същото като *права на разходното потребителско икономическо безразличие*; (2) при три вида блага е същото като *равнина на разходното потребителско икономическо безразличие*; (3) при повече от три вида блага е същото като *хиперравнина на разходното потребителско икономическо безразличие*. Нейна разновидност е *правата конфигурация на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие*.

Според ингредиентната общностна икономическа обхватност се разграничават:

(1) *права конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие* (чиито разновидности са *правата на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие* [последната известна в литературата само като *бюджетна линия*], *равнината на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие* и *хиперравнината на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*);

(2) *права конфигурация на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие** (firm expense consumer's economic indifference straight configuration) [чиито разновидности са *правата на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие** (firm expense consumer's economic indifference straight line), *равнината на фирменото разходно потре-*

бителско икономическо безразличие* (firm expense consumer's economic indifference plane) и *хиперравнината на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие** (firm expense consumer's economic indifference hyperplane)];

(3) *права конфигурация на общественото разходно потребителско икономическо безразличие** (social expense consumer's economic indifference straight configuration) [чиито разновидности са *правата на общественото разходно потребителско икономическо безразличие** (social expense consumer's economic indifference straight line), *равнината на общественото разходно потребителско икономическо безразличие** (social expense consumer's economic indifference plane) и *хиперравнината на общественото разходно потребителско икономическо безразличие** (social expense consumer's economic indifference hyperplane)].

Ако не е посочено друго, под права конфигурация на разходното потребителско икономическо безразличие обикновено се подразбира правата конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА КОНФИГУРАЦИЯ НА РАЗХОДНОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (expense consumer's economic indifference straight configuration) (**ки**) – във:

права конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права конфигурация на разходното потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА ЛИНЕЙНА ОПТИМИЗАЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА (primal linear optimizational economic problem) – същото като **права задача на линейното програмиране** в икономиката (вж. *двойствена задача на линейното програмиране*).

ПРАВА ЛИНИЯ (straight line) (**ки**) – във:

права икономическа линия.

ПРАВА ЛИНИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ПРОИЗВОДСТВО (economic production straight line) – вж. *линия на икономическото производство*.

ПРАВА ЛИНИЯ НА ПОЛЕЗНОСТНОТО ИНТЕНЗИОНИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (straight line of the utility intensifying of the economic products) – вж. *линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти*.

ПРАВА ЛИНИЯ НА СТОЙНОСТНОТО ИНТЕНЗИОНИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОДУКТИ* (straight line of the value intensifying of the economic products) – вж. *линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти*.

ПРАВА НА АБСОЛЮТНИЯ ПРОДУКТОВ ПАРИТЕТ* (absolute product parity line) (в межд.) (*) – частен случай (подформата на *права икономическа линия*) на кривата “абсолютно равнище на цените – номинален валутен курс при относителен продуктов паритет” (в межд.), когато са спазени и изискванията на *абсолютния продуктов паритет на покупателните сили* (в межд.).

ПРАВА НА БАЛАНСА НА ТЕКУЩИТЕ ОПЕРАЦИИ (current account line) (в межд.) – *права икономическа линия* с отрицателен наклон, изразяваща зависимостта между *салдото на баланса на текущите операции* (в межд.) и *обема на brutния вътрешен продукт* (в макр.).

ПРАВА НА БАЛАНСА НА ТЕКУЩИТЕ ОПЕРАЦИИ* (current account balance line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия* с отрицателен наклон, изобразяваща обратната зависимост между *реалния обем на нетния експорт* (в макр.) и *обема на реалния брутен вътрешен продукт* (в макр.), при положение че има равновесие в *баланса на текущите операции* (в межд.) [вж. *равновесен платежен баланс по текущи операции* (в межд.)].

ПРАВА НА ИКОНОМИЧЕСКОТО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното парично икономическо безразличие;

права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово парично икономическото безразличие;

права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

права на паричното икономическо безразличие;

права на приходното производителско икономическо безразличие;

права на продуктовото парично икономическо безразличие;

права на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие;

права на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие;

права на разходното потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ
(individual economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното парично икономическо безразличие;

права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово парично икономическото безразличие;

права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual monetary economic indifference straight line) – множество от икономически точки в двумерното пространство на икономическите блага (в т.ч. и в двумерното пространство на икономическите продукти) под формата на геометрична права икономическа линия, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици два вида икономически блага (в т.ч. и два вида икономически продукти), като всички комбинации (точки) от тази права линия са взаимно безразлични за да-

ден индивид като *икономическа единица*, в т.ч. и за производителя и за потребителя (вж. *индивидуално парично икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях има еднакъв (равен) с тази на другите *общ паричен израз* (в т.ч. или *общ паричен приход*, или *общ паричен разход*) (по постоянни цени). Правата на индивидуалното парично икономическото безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на индивидуалното парично икономическото безразличие* при два вида блага. Тя е частен случай на ***правата на индивидуалното парично безразличие**** (individual monetary indifference straight line) и е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие*. Нейна разновидност е *правата на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие*).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* разновидности на правата на индивидуалното парично икономическо безразличие са още (1) *правата на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*) и (2) *правата на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*).

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual monetary economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното парично икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово парично икономическото безразличие.

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual consumer's economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРИХОДНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual revenue economic indifference straight line) (**ки**) –

ВЪВ:

права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРИХОДНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual revenue producer's economic indifference straight line) – множество от *икономически точки* в двумерното пространство на *икономическите блага* (в т.ч. и в двумерното пространство на *икономическите продукти*) под формата на геометрична *права икономическа линия*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици два вида *икономически блага* (в т.ч. и два вида *икономически продукти*), като всички комбинации (точки) от тази крива са взаимно безразлични за даден индивид производител като *икономическа единица* (вж. *индивидуално приходно производителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му носи (от нейната продажба) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен приход (при постоянни цени). Правата на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* при два вида блага. Тя е частен случай на **правата на индивидуалното приходно производителско безразличие*** (individual revenue producer's indifference straight line) и е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*. Нейна разновидност е *правата на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие*).

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРИХОДНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual revenue producer's economic indifference straight line) (**ки**) – ВЪВ:

права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual product economic indifference straight line) (**ки**) –
ВЪВ:

права на индивидуалното продуктово парично икономическото безразличие;

права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual product monetary economic indifference straight line) – множество от *икономически точки* в двумерното *пространство* на *на икономическите продукти* под формата на геометрична *права икономическа линия*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици два вида *икономически продукти*, като всички комбинации (точки) от тази права линия са взаимно безразлични за даден индивид като *икономическа единица*, в т.ч. и за производителя и за потребителя (вж. *парично икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях има еднакъв (равен) с тази на другите *общ паричен израз* (в т.ч. или *общ паричен приход*, или *общ паричен разход*) (по постоянни цени). Правата на индивидуалното продуктово парично икономическото безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на индивидуалното продуктово парично икономическото безразличие* при два вида продукти. Тя е частен случай на *правата на индивидуалното продуктово парично безразличие** (individual product monetary indifference straight line) и е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие*.

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* разновидности на правата на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие са още (1) *правата на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие*) и (2) *правата на индивидуалното про-*

дуктово разходно потребителско икономическо безразличие (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*).

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ПРИХОДНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual product revenue producer's economic indifference straight line) – множество от *икономически точки* в двумерното пространство на *икономическите продукти* под формата на геометрична *права икономическа линия*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици два вида *икономически продукти*, като всички комбинации (точки) от тази крива са взаимно безразлични за даден индивид производител като *икономическа единица* (вж. *индивидуално продуктово приходно производителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му носи (от нейната продажба) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен приход (при постоянни цени). Правата на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира множеството на *индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие* при два вида продукти. Тя е частен случай на *правата на индивидуалното продуктово приходно производителско безразличие** (individual product revenue producer's indifference straight line) и едновременно е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие* и на *правата на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*.

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО РАЗХОДНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual product expense consumer's economic indifference straight line) – множество от *икономически точки* в двумерното пространство на *потребителните икономически продукти* под формата на геометрична *права икономическа линия*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици два вида *икономически продукти*, като всички комбинации (точки) от тази права линия са взаимно безразлични за даден индивид потребител като *икономическа единица* (вж. *индивидуално продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му струва (при нейната покупка) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен разход (при постоянни цени). Правата на индивидуалното продуктово разходно потреби-

телско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие* при два вида продукти. Тя е частен случай на *правата на индивидуалното продуктово разходно потребителско безразличие** (individual product expense consumer's indifference straight line) и едновременно е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие* и на *правата на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*.

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual producer's economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО РАЗХОДНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual expense economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО РАЗХОДНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (individual expense consumer's economic indifference straight line) – множество от *икономически точки* в двумерното пространство на *потребителните икономически блага* (в т.ч. и в двумерното пространство на *потребителните икономически продукти*) под формата на геометрична *права икономическа линия*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици два вида *икономически блага* (в т.ч. и два вида *икономически продукти*), като всички комбинации (точки) от тази права линия са взаимно безразлични за даден индивид потребител като *икономическа единица* (вж. *индивидуално разходно потребителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му струва (при нейната покупка) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен разход (при постоянни цени). Известна е в литературата само като *бюджетна линия* (budget line). Правата на индивидуалното разходно потреби-

телско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие* при два вида блага. Тя е частен случай на **правата на индивидуалното разходно потребителско безразличие*** (individual expense consumer's indifference straight line) и е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*. Нейна разновидност е *правата на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното разходно продуктово потребителско икономическо безразличие*).

ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО РАЗХОДНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (individual expense consumer's economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ИНТРОВЕРТНОТО СТОПАНСТВЕНО ОТНОСИТЕЛНО-ОБЩОУСЪРДНОСТНО ИКОТЕХНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ [ИНДИВИДУАЛНО ПРОДУКТОВО]* (straight line of the individual product introverted protoeconomizing relatively-totally-diligence ecotechnomic equilibrium) – вж. *релятивистична теория на усърдието*.

ПРАВА НА ИНТРОВЕРТНОТО СТОПАНСТВЕНО ОТНОСИТЕЛНО-ОБЩОЦЕННОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ [ИНДИВИДУАЛНО ПРОДУКТОВО]* (straight line of the individual product introverted protoeconomizing relatively-totally-worth economic equilibrium) – вж. [1] *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*, [2] *и пространство на интровертното стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]* и [3] *релятивистична теория на ценността*.

ПРАВА НА НЕТНОТО ВЪТРЕШНО ИЗТИЧАНЕ НА ДОХОД* (net domestic-sector leakages line) (в межд.) – *права икономическа линия с положителен наклон, изразяваща зависимостта между нетното вътрешно изтичане на доход (в межд.) и обема на brutния вътрешен продукт (в макр.)*.

ПРАВА НА НЕТНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА АРБИТРАЖИСТИТЕ НА ФОРУЪРДНИЯ ВАЛУТЕН ПАЗАР* (net supply curve of the arbitrageurs in the forward exchange market) (в межд.) (*) – множество от *икономически точки* под формата на *права икономическа линия*, показващи (при постоянни други условия) зависимостта между разликата между предлагането и търсенето на форуърдна валута (в межд.) от валутните арбитражисти (в межд.), от една страна, и форуърдния валутен курс (в межд.), от друга, при определен лихвен диференциал (в межд.).

ПРАВА НА ОБЩИЯ ПРИХОД (total revenue line) (в микр.) – *права икономическа линия* с положителен наклон, която съпоставя равнищата на *общия приход* (в микр.) на *икономическата единица* (в т.ч. и на фирмата) с обемите на нейната дейност. Ако не е посочено друго, под права на общия приход обикновено се подразбира *правата на продуктивния общ приход* (в микр.), която е нейна разновидност.

ПРАВА НА ОБЩИЯ ПРИХОД (total revenue line) (**ки**) – във:

права на общия приход (в микр.);

фирмена права на общия приход (в микр.);

фирмена права на продуктивния общ приход (в микр.).

ПРАВА НА ПАЗАРНИЯ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ* (market interest rate line) (в микр.) – същото като *интертемпорална бюджетна линия* (в микр.).

ПРАВА НА ПАРЕТО, В. (Pareto line) (**ки**) – във:

дуополна оптимална права на Парето, В. (в микр.) (вж: *дуополна оптимална права* (в микр.)).

ПРАВА НА ПАРИЧНОТО ИКОНОМИЧЕСКОТО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (monetary economic indifference straight line) – множество от *икономически точки* в двумерното *пространство на икономическите блага* (в т.ч. и в двумерното *пространство на икономическите продукти*) под формата на *геометрична права икономическа линия*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици два вида *икономически блага* (в т.ч. и два вида *икономически продукти*), като всички комбинации (точки) от тази права линия са взаимно безразлични за дадена *възпроизводствена икономическа единица*, в т.ч. и за производителя и за потребителя (вж. *парично икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях има еднакъв

(равен) с тази на другите *общ паричен израз* (в т.ч. или *общ паричен приход*, или *общ паричен разход*) (по постоянни цени). Правата на паричното икономическото безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на паричното икономическото безразличие* при два вида блага. Тя е частен случай на **правата на паричното безразличие*** (monetary indifference straight line) и е разновидност на *правата конфигурация на паричното икономическо безразличие*. Нейна разновидност е *правата на продуктовото парично икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на продуктовото парично икономическо безразличие*).

Според *ингредиентната икономическа възпроизводственост* разновидности на правата на паричното икономическо безразличие са още (1) *правата на приходното производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на приходното производителско икономическо безразличие*) и (2) *правата на разходното потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на разходното потребителско икономическо безразличие*).

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават:

(1) *права на индивидуалното парично икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното парично икономическо безразличие*), в т.ч.: (а) *права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*); (б) *права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие*);

(2) ***права на фирменото парично икономическо безразличие**** (firm monetary economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на фирменото парично икономическо безразличие** (firm monetary economic indifference straight configuration)], в т.ч.: (а) ***права на фирменото приходно производителско икономическо безразличие**** (firm revenue producer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на фирменото приходно производителско икономическо безразличие** (firm revenue producer's

economic indifference straight configuration)]; (б) **права на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm expense consumer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm expense consumer's economic indifference straight configuration)];

(3) **права на общественото парично икономическо безразличие*** (social monetary economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на общественото парично икономическо безразличие*** (social monetary economic indifference straight configuration)], в т.ч.: (а) **права на общественото приходно производителско икономическо безразличие*** (social revenue producer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на общественото приходно производителско икономическо безразличие*** (social revenue producer's economic indifference straight configuration)]; (б) **права на общественото разходно потребителско икономическо безразличие*** (social expense consumer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на общественото разходно потребителско икономическо безразличие*** (social expense consumer's economic indifference straight configuration)].

Ако не е посочено друго, под права на паричното икономическо безразличие обикновено се подразбира правата на индивидуалното парично икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПАРИЧНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (monetary economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното парично икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово парично икономическото безразличие;

права на паричното икономическо безразличие;

права на продуктовото парично икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПОСТОЯННИЯ РЕАЛЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ ПРИ ОТНОСИТЕЛЕН КОМПЛЕКСЕН ПАРИТЕТ* (constant real interest rate line in relative integrated parity) (в межд.) (*) – *права икономическа линия с положителен наклон, която (при постоянни други условия) изобразява едноточната праволинейна зависимост между очакваните равнища на местния номинален*

лихвен процент (в макр.) и на местния темп на инфлацията (в макр.) при наличието на *относителен комплексен паритет на покупателните сили* (в макр.), т.е. ако едновременно да са спазени изискванията на *относителния продуктов паритет на покупателните сили* (в межд.) и на *относителния финансов паритет на покупателните сили* (в межд.). Отговаря на ефекта на Б. Фишер (в межд.) за равенство между реалните лихвени проценти (в макр.).

ПРАВА НА ПОТРЕБИТЕЛСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (consumer's economic indifference straight line) (**ки**) – ВЪВ:

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

права на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПРИХОДНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (revenue economic indifference straight line) (**ки**) – ВЪВ:

права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права на приходното производителско икономическо безразличие;

права на продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПРИХОДНОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (revenue producer's economic indifference straight line) –

множество от *икономически точки* в двумерното пространство на *икономическите блага* (в т.ч. и в двумерното пространство на *икономическите продукти*) под формата на *геометрична права икономическа линия*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици два вида *икономически блага* (в т.ч. и два вида *икономически продукти*), като всички комбинации (точки) от тази крива са взаимно безразлични за даден производител като *икономическа единица* (вж. *приходно производителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му носи (от нейната продажба) *еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен приход* (при посто-

ялни цени). Правата на приходното производителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на приходното производителско икономическо безразличие* при два вида блага. Тя е частен случай на **правата на приходното производителско безразличие*** (revenue producer's indifference straight line) и е разновидност на *правата конфигурация на приходното производителско икономическо безразличие*. Нейна разновидност е *правата на продуктово приходно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на продуктово приходно производителско икономическо безразличие*).

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават: (1) *права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие* (която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*); (2) **права на фирменото приходно производителско икономическо безразличие*** (firm revenue producer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на фирменото приходно производителско икономическо безразличие** (firm revenue producer's economic indifference straight configuration)]; (3) **права на общественото приходно производителско икономическо безразличие*** (social revenue producer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на общественото приходно производителско икономическо безразличие** (social revenue producer's economic indifference straight configuration)]. Ако не е посочено друго, под права на приходното производителско икономическо безразличие обикновено се подразбира *правата на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие*.

ПРАВА НА ПРИХОДНОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (revenue producer's economic indifference straight line) (**ки**) – **ВЪВ:**

права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права на приходното производителско икономическо безразличие;

права на продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПРОДУКТОВИЯ ОБЩ ПРИХОД (product total revenue line) (в микр.) – права с положителен наклон, която съпоставя равнищата на *продуктовия общ приход (в микр.)* на *икономическата единица* (в т.ч. и на фирмата) с обемите на произведения от нея *икономически продукт* [на *общия продукт (в микр.)*].

ПРАВА НА ПРОДУКТОВИЯ ОБЩ ПРИХОД (product total revenue line) (**ки**) – във:

права на продуктовия общ приход (в микр.);

фирмена права на продуктовия общ приход (в микр.).

ПРАВА НА ПРОДУКТОВОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното продуктово парично икономическото безразличие;

права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на продуктовото парично икономическо безразличие;

права на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие;

права на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПРОДУКТОВОТО ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (product monetary economic indifference straight line) – множество от *икономически точки* в двумерното пространство на *икономическите икономическите продукти* под формата на геометрична *права икономическа линия*, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици два вида *икономически продукти*, като всички комбинации (точки) от тази права линия са взаимно безразлични за дадена *възпроизводствена икономическа единица*, в т.ч. и за производителя и за потребителя (вж. *парично икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях има еднакъв (равен) с тази на другите *общ паричен израз* (в т.ч. или *общ паричен приход*, или *общ паричен разход*) (по постоянни цени). Правата на продуктовото парично икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира *множеството на продуктовото парично икономическо*

то безразличие при два вида блага. Тя е частен случай на **правата на продуктово парично безразличие*** (product monetary indifference straight line) и е разновидност на **правата конфигурация на продуктово парично икономическо безразличие**.

Според **ингредиентната икономическа възпроизводственост** разновидности на **правата на продуктово парично икономическо безразличие** са още (1) **правата на продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на продуктово приходно производителско икономическо безразличие**) и (2) **правата на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие**).

Според **ингредиентната общностна икономическа обхватност** се разграничават:

(1) **права на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие** (която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на индивидуалното продуктово парично икономическо безразличие**), в т.ч.: (а) **права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие**); (б) **права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие**);

(2) **права на фирменото продуктово парично икономическо безразличие*** (firm product monetary economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на фирменото продуктово парично икономическо безразличие*** (firm product monetary economic indifference straight configuration)], в т.ч.: (а) **права на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие*** (firm product revenue producer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие*** (firm revenue product producer's economic indifference straight configuration)]; (б) **права на фирменото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm product expense consumer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на фирменото продуктово раз-**

.....

*ходно потребителско икономическо безразличие** (firm product expense consumer's economic indifference straight configuration)];

(3) *права на общественото продуктово парично икономическо безразличие** (social product monetary economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на общественото продуктово парично икономическо безразличие** (social product monetary economic indifference straight configuration)], в т.ч.: (а) *права на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (social product revenue producer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (social product revenue producer's economic indifference straight configuration)]; (б) *права на общественото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (social product expense consumer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на общественото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (social product expense consumer's economic indifference straight configuration)]].

Ако не е посочено друго, под права на паричното икономическо безразличие обикновено се подразбира правата на индивидуалното парично икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПРОДУКТОВОТО ПАРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product monetary economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното продуктово парично икономическото безразличие;

права на продуктово парично икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПРОДУКТОВОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product consumer's economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПРОДУКТОВОТО ПРИХОДНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (product revenue producer's economic

indifference straight line) – множество от икономически точки в двумерното пространство на икономическите продукти) под формата на геометрична права икономическа линия, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици два вида икономически продукти, като всички комбинации (точки) от тази крива са взаимно безразлични за даден производител като икономическа единица (вж. *продуктово приходно производителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му носи (от нейната продажба) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен приход (при постоянни цени). Правата на продуктово приходно производителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира множеството на продуктово приходно производителско икономическо безразличие при два вида продукти. Тя е частен случай на **правата на продуктово приходно производителско безразличие*** (product revenue producer's indifference straight line) и едновременно е разновидност на **правата конфигурация на продуктово приходно производителско икономическо безразличие** и на **правата на приходното производителско икономическо безразличие**.

Според ингредиентната общностна икономическа обхватност се разграничават: (1) **права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие** (която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие**); (2) **права на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие*** (firm product revenue producer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на фирменото продуктово приходно производителско икономическо безразличие*** (firm product revenue producer's economic indifference straight configuration)]; (3) **права на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие*** (social product revenue producer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на общественото продуктово приходно производителско икономическо безразличие*** (social product revenue producer's economic indifference straight configuration)]. Ако не е посочено друго, под права на продуктово приходно производителско икономическо безразличие обикновено се подразбира правата на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПРОДУКТОВОТО ПРИХОДНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product revenue producer's economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПРОДУКТОВОТО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product producer's economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПРОДУКТОВОТО РАЗХОДНО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product expense economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПРОДУКТОВОТО РАЗХОДНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (product expense consumer's economic indifference straight line) – множество от икономически точки в двумерното пространство на потребителните икономически продукти под формата на геометрична права икономическа линия, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици два вида икономически продукти, като всички комбинации (точки) от тази права линия са взаимно безразлични за даден потребител като икономическа единица (вж. *продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му струва (при нейната покупка) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен разход (при постоянни цени). Правата на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира множеството на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие при два вида продукти. Тя е частен случай на *правата на продуктовото разходно потребителско безразличие**

(product expense consumer's indifference straight line) и едновременно е разновидност на *правата конфигурация на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие* е на *правата на разходното потребителско икономическо безразличие*.

Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават: (1) *права на индивидуалното продуктово разходно полезно потребителско икономическо безразличие* (същата известна в литературата само като *бюджетна линия*) (която от своя страна е разновидност на *правата конфигурация на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*); (2) *права на фирменото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (firm product expense consumer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на фирменото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (firm product expense consumer's economic indifference straight configuration)]; (3) *права на общественото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (social product expense consumer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на *правата конфигурация на общественото продуктово разходно потребителско икономическо безразличие** (social product expense consumer's economic indifference straight configuration)]. Ако не е посочено друго, под *права на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие* обикновено се подразбира *правата на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие*.

ПРАВА НА ПРОДУКТОВОТО РАЗХОДНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (product expense consumer's economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на продуктово разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ПРОИЗВОДИТЕЛСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (producer's economic indifference straight line) (**ки**) – във:

права на индивидуалното приходно производителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното продуктово приходно производителско икономическо безразличие;

права на приходното производителско икономическо безразличие;

права на продуктовото приходно производителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА РАВНОВЕСИЕТО НА ОБЩИЯ ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС* (general balance of payments equilibrium line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия с положителен наклон, която изобразява зависимостта между нетния отлив на капитал [представлящ салдото на баланса на дългосрочните капиталови операции (в межд.), взето с обратен знак] [вж. нетен отлив на капитал по баланса на капиталовите операции в реално изражение (в межд.)] и нетния експорт (в макр.) [представлящ салдото на баланса на текущите операции (в межд.)] на макроикономическо равнище.*

ПРАВА НА РАВНОВЕСИЕТО НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС В ПРОСТРАНСТВОТО НА ЗАВИСИМОСТИТЕ МЕЖДУ НОМИНАЛНИЯ ВАЛУТЕН КУРС И БРУТНИЯ ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ* (balance-of-payments equilibrium line in relation with nominal exchange rate and gross domestic product space) (в межд.) (*) – *разположена в **пространство на зависимостите между номиналния валутен курс и брутният вътрешен продукт** (relations between nominal nominal exchange rate and gross domestic product space) (в межд.) права икономическа линия, показваща съответствието на определен номинален валутен курс (в макр.) на чуждестранната парична единица [на чуждестранната валута (в межд.)] с със значенията на реалния брутен вътрешен продукт при наличието на равновесен платежен баланс по основни операции (в межд.) като подсистема на платежния баланс (в межд.).*

ПРАВА НА РАВНОВЕСНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (straight line of the equiaxial individual product economic potentiality) – *вж. релативистична теория на ценността.*

ПРАВА НА РАВНОВЕСНАТА РАБОТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (straight line of the equiaxial individual product working economic potentiality) – *вж. релативистична теория на ценността.*

ПРАВА НА РАВНОВЕСНАТА РАБОТНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (straight line of the equiaxial individual product working ecotechnomic potentiality) – вж. *релативистична теория на усърдието*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНАТА ТВОРЧЕСКА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (straight line of the equiaxial individual product creative economic potentiality) – вж. *релативистична теория на ценността*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНАТА ТВОРЧЕСКА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (straight line of the equiaxial individual product creative ecotechnomic potentiality) – вж. *релативистична теория на усърдието*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНИТЕ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (straight line of the equiaxial individual product consumer's economic needs /necessities/) – вж. *релативистична теория на ценността*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНИТЕ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (straight line of the equiaxial individual product consumer's ecotechnomic needs /necessities/) – вж. *релативистична теория на усърдието*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (straight line of the equiaxial individual product producer's economic abilities) – вж. *релативистична теория на ценността*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (straight line of the equiaxial individual product producer's ecotechnomic abilities) – вж. *релативистична теория на усърдието*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНИТЕ РАБОТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (straight line of the equiaxial individual product working consumer's economic needs /necessities/) – вж. *релативистична теория на ценността*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНИТЕ РАБОТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКО-ТЕХНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТО-ВИ]* (straight line of the equiaxial individual product working consumer's ecotechnomic needs /necessities/) – вж. *релативистична теория на усърдието*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНИТЕ РАБОТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКО-НОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (straight line of the equiaxial individual product working producer's economic abilities) – вж. *релативистична теория на ценността*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНИТЕ РАБОТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКО-ТЕХНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТО-ВИ]* (straight line of the equiaxial individual product working producer's ecotechnomic abilities) – вж. *релативистична теория на усърдието*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНИТЕ ТВОРЧЕСКИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКО-НОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (straight line of the equiaxial individual product creative consumer's economic needs /necessities/) – вж. *релативистична теория на ценността*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНИТЕ ТВОРЧЕСКИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКО-ТЕХНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТО-ВИ]* (straight line of the equiaxial individual product creative consumer's ecotechnomic needs /necessities/) – вж. *релативистична теория на усърдието*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНИТЕ ТВОРЧЕСКИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТО-ВИ]* (straight line of the equiaxial individual product creative producer's economic abilities) – вж. *релативистична теория на ценността*.

ПРАВА НА РАВНОВЕСНИТЕ ТВОРЧЕСКИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРО-ДУКТОВИ]* (straight line of the equiaxial individual product creative producer's ecotechnomic abilities) – вж. *релативистична теория на усърдието*.

ПРАВА НА РАЗХОДНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (expense economic indifference straight line) (**ки**) – ВЪВ:

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономи-ческо безразличие;

права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

права на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие;

права на разходното потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА РАЗХОДНОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (expense consumer's economic indifference straight line) – множество от икономически точки в двумерното пространство на потребителните икономически блага (в т.ч. и в двумерното пространство на потребителните икономически продукти) под формата на геометрична права икономическа линия, всяка една от които (точки) представлява някаква комбинация от измерени в специфични единици два вида икономически блага (в т.ч. и два вида икономически продукти), като всички комбинации (точки) от тази права линия са взаимно безразлични за даден потребител като икономическа единица (вж. *разходно потребителско икономическо безразличие*), тъй като всяка една от тях му струва (при нейната покупка) еднакъв (равен) с тази на другите общ паричен разход (при постоянни цени). Правата на разходното потребителско икономическо безразличие има отрицателен наклон към координатните оси. Експлицира множеството на разходното потребителско икономическо безразличие при два вида блага. Тя е частен случай на **правата на разходното потребителско безразличие*** (expense consumer's indifference straight line) и е разновидност на **правата конфигурация на разходното потребителско икономическо безразличие**. Нейна разновидност е **правата на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие** (която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на разходното продуктово потребителско икономическо безразличие**).

Според ингредиентната общностна икономическа обхватност се разграничават: (1) *права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие* (същата известна в литературата само като **бюджетна линия**) (която от своя страна е разновидност на **правата конфигурация на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие**); (2) **права на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm expense consumer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на фирменото разходно потребителско икономическо безразличие*** (firm expense consumer's economic indifference straight configuration)]; (3) **права на общественото разходно потребителско**

икономическо безразличие* (social expense consumer's economic indifference straight line) [която от своя страна е разновидност и на **правата конфигурация на общественото разходно потребителско икономическо безразличие*** (social expense consumer's economic indifference straight configuration)]. Ако не е посочено друго, под права на разходното потребителско икономическо безразличие обикновено се подразбира правата на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА РАЗХОДНОТО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (expense consumer's economic indifference straight line) (**ки**) – **ВЪВ:**

права на индивидуалното продуктово разходно потребителско икономическо безразличие;

права на индивидуалното разходно потребителско икономическо безразличие;

права на продуктовото разходно потребителско икономическо безразличие;

права на разходното потребителско икономическо безразличие.

ПРАВА НА ТИРАЖ (drawing rights - SDRs) (**ки**) – **ВЪВ:**

специални права на тираж (в макр.).

ПРАВА “НОМИНАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС – АВТОНОМНО ПРОДУКТОВО ТЪРСЕНЕ С ВКЛЮЧЕН ИЗНОС”* (nominal exchange rate – autonomous product demand with exsport line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия с положителен наклон, която (при постоянни други условия) изобразява еднопосочната зависимост между равнището на прекия номинален валутен курс (в межд.) на чуждестранната парична единица [вж. *пряк валутен курс (в межд.)*] и реалния обем на автономното продуктово търсене с включен износ (в макр.) на макроикономическо равнище.*

ПРАВА “НОМИНАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС – БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРИ РАВНОВЕСИЕ НА ПРОДУКТОВИЯ ПАЗАР”* (nominal exchange rate – gross domestic product line in product-market equilibrium) (в межд.) (*) – *права икономическа линия с положителен наклон, която (при постоянни други условия) изобразява еднопосочната зависимост между равнището на прекия номинален валутен курс (в межд.) на чуждестранната парична*

единица [вж. *пряк валутен курс (в межд.)*] и реалния обем на *брутния вътрешен продукт (в макр.)* при постигнато равновесие на продуктовия пазар.

ПРАВА “НОМИНАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС – ИЗНОС”* (nominal exchange rate – export line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия* с положителен наклон, която (при постоянни други условия) изобразява еднопосочната зависимост между равнището на *прекия номинален валутен курс (в межд.)* на чуждестранната парична единица [вж. *пряк валутен курс (в межд.)*] и реалния съвкупен обем на *износа (в макр.)* на макроикономическо равнище.

ПРАВА “НОМИНАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС – НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ДЕПОЗИТИ В МЕСТНА ВАЛУТА”* (nominal exchange rate – expected rate of return on deposits only in domestic currency line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия*, която (при постоянни други условия) изобразява еднопосочната зависимост между равнището на *прекия номинален валутен курс (в межд.)* на чуждестранната парична единица [вж. *пряк валутен курс (в межд.)*] и *абсолютната норма на очаквания доход от депозити в местна валута (в межд.)*, равна на местния *номинален лихвен процент (в макр.)*.

ПРАВА “НОМИНАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС – НОРМА НА ОЧАКВАНИЯ ДОХОД ОТ ПРОДУКТИ В МЕСТНА ВАЛУТА”* (nominal exchange rate – expected rate of return on products only in domestic currency line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия*, която (при постоянни други условия) изразява постоянната величина на *нормата на очаквания доход от продукти в местна валута (в межд.)* [равна на темпа на местната *инфлация (в макр.)*] като независима от промените в текущия *пряк номинален валутен курс (в межд.)* на чуждестранната валута (в межд.).

ПРАВА “НОМИНАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС – РЕАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС СПОРЕД ПРОДУКТОВИЯ ПАЗАР”* (nominal exchange rate – real exchange rate in product market line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия* с положителен наклон, изразяваща (при постоянни други условия) *правопропорционалната зависимост* между *прекия реален валутен курс (в межд.)* {определен в зависимост от *прекия номинален валутен курс (в межд.)* [вж. *пряк валутен курс (в межд.)*] и съотношението между абсолютното равнище на чуждестранните и местните *продуктови цени* [вж. *абсолютно равнище на цените (в макр.)*]} и *прекия номинален валутен курс* на чуждестранната парична единица. Тя започва от координатното начало.

ПРАВА “НОМИНАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС – РЕАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС СПОРЕД ФИНАНСОВИЯ ПАЗАР”* (nominal exchange rate – real nominal exchange rate in financial market line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия с положителен наклон, която (при постоянни други условия) изобразява еднопосочната зависимост между равнището на прекия номинален валутен курс на чуждестранната парична единица [вж. *пряк валутен курс (в межд.)*] и равнището на нейния реален валутен курс (в макр.) според финансовия пазар, но извън контекста на относителния финансов паритет на покупателните сили (в макр.)*.

ПРАВА ОПТИМИЗАЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА (primal optimization economic problem) (**ки**) – **ВЪВ:**

права линейна оптимизационна икономическа задача (същото като **права задача на линейното програмиране** в икономиката; вж. *двойствена задача на линейното програмиране*).

ПРАВА ПОЛЕЗНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКЛИНАЛА* (utility-intensional economic straight isocline) – вж. *линия на полезностното интензиониране на икономическите продукти*.

ПРАВА “РЕАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС – ИЗНОС СПОРЕД ПРОДУКТОВИЯ ПАЗАР”* (real exchange rate – export in product market line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия с положителен наклон, която (при постоянни други условия) изобразява еднопосочната зависимост между обема на реалния износ (в макр.) на макроикономическо равнище и величината на прекия реален валутен курс (в межд.) на чуждестранната парична единица [вж. *пряк валутен курс (в межд.)*], определен в зависимост от номиналния валутен курс (в межд.) и съотношението между чуждестранното и местното абсолютно равнище на цените (в макр.) на продуктовия пазар*.

ПРАВА “РЕАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС СПОРЕД ПРОДУКТОВИЯ ПАЗАР – БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ”* (real exchange rate in product market – gross domestic product line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия с положителен наклон, която (при постоянни други условия) изобразява еднопосочната зависимост между величината на прекия реален валутен курс (в межд.) на чуждестранната парична единица [вж. *пряк валутен курс (в межд.)*], определен в зависимост от номиналния валутен курс (в межд.) и съотношението между чуждестранното и местното абсолютно равнище на цените (в макр.) на*

.....

продуктовия пазар (в макр.), от една страна, и реалния обем на брутния вътрешен продукт (в макр.), от друга.

ПРАВА “СПЕКУЛАТИВНО ТЪРСЕНЕ – ТРАНСАКЦИОННО ТЪРСЕНЕ НА ПАРИ В РЕАЛНО ИЗРАЖЕНИЕ”* (speculative demand for real money – transaction demand for real money line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия с отрицателен наклон, която (при постоянни други условия) изобразява обратната зависимост между реалния обем на спекулативно търсене на пари (в макр.) на макроикономическо равнище и реалния обем на трансакционното търсене на пари (в макр.) на същото равнище.*

ПРАВА СТОЙНОСТНО-ИНТЕНЗИОНАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКЛИНАЛА* (value -intensional economic straight isocline) – *вж. линия на стойностното интензиониране на икономическите продукти.*

ПРАВА “ТРАНСАКЦИОННО ТЪРСЕНЕ НА ПАРИ В РЕАЛНО ИЗРАЖЕНИЕ – БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ”* (transactions demand for real money – gross domestic product line) (в межд.) (*) – *права икономическа линия с положителен наклон, която (при постоянни други условия) изобразява еднопосочната зависимост между реалния обем на трансакционното търсене на пари (в макр.) на макроикономическо равнище и реалния обем на брутния вътрешен продукт (в макр.).*

ПРАВДОПОДОБИЕ (likelihood) (кд) – *вж.:*

критерий на максималното правдоподобие (вж. *статистически критерий на оптимално икономическо управление*);

оценка на максималното икономическо правдоподобие (вж. *статистически критерий на оптимално икономическо управление*);

уравнение на икономическото правдоподобие (вж. *статистически критерий на оптимално икономическо управление*);

функция на правдоподобие в икономическата система (вж. *статистически критерий на оптимално икономическо управление*).

ПРАВДОПОДОБИЕ В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (likelihood in economic system) (ки) – *вж.:*

функция на правдоподобие в икономическата система (вж. *статистически критерий на оптимално икономическо управление*).

ПРАВИЛЕН ВАЛУТЕН КУРС (correct exchange rate) (в межд.) – същото като *оптимален валутен курс (в межд.)*.

ПРАВИЛЕН ВАЛУТЕН КУРС (correct exchange rate) (**ки**) – във:

- изместен правилен валутен курс (в межд.);*
- надцененоизместен правилен валутен курс (в межд.);*
- неизместен правилен валутен курс (в межд.);*
- подцененоизместен правилен валутен курс (в межд.);*
- правилен валутен курс (същото като оптимален валутен курс (в межд.)).*

ПРАВИЛЕН КУРС (correct rate) (**ки**) – във:

- изместен правилен валутен курс (в межд.);*
- надцененоизместен правилен валутен курс (в межд.);*
- неизместен правилен валутен курс (в межд.);*
- подцененоизместен правилен валутен курс (в межд.);*
- правилен валутен курс (същото като оптимален валутен курс (в межд.)).*

ПРАВИЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (regular economic function) в *икономическа област* – същото като *регулярна икономическа функция в икономическа област*.

ПРАВИЛНА КРИВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ПОЛЕЗНОСТНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (well-behaved curve of the individual product utility consumer's economic indifference) – крива на икономическото безразличие, която едновременно е **строго-изпъкнала крива на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие** (вж. *крива на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие*) и **гладка крива на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие (също)**.

ПРАВИЛО (rule) (**кд**) – във:

- байесовско решаващо икономическо правило** (вж. *байесовско обучение в разпознаването на икономически образи*);
- монополно правило (в микр.);*
- нерандомизираното решаващо икономическо правило** (вж. *решаващо икономическо правило*);

последователно решаващо икономическо правило (вж. *решаващо икономическо правило*);

правило Q (в межд.);

правило на икономическия извод (вж. *логически икономически извод*);

правило за икономическо дискриминиране (вж. *дискриминантна икономическа функция*);

правило за квадратния корен;

правило за неравенството на икономическата кохерентност;

правило за постоянния прираст на паричната маса;

правило на Маккинън, Р., за изглаждане на нарастването на паричната маса в международен мащаб (в межд.) (същото като глобална цел на паричната политика на Р. МакКинън (в межд.));

правило на множителите (вж. *задача на О. Болца*);

правило на Тинберген, Я. (в межд.);

правило на Тинберген, Я. (вж. *Ян Тинберген*);

правило на Фридман, М., за изглаждане на нарастването на паричната маса (в межд.) (същото като правило на М. Фридман за равномерния паричен растеж (в межд.));

правило на Фридман, М., за равномерния паричен растеж (в межд.);

пределно правило (в микр.);

рандомизирано решаващо икономическо правило (вж. *решаващо икономическо правило*);

решаващо икономическо правило;

статистически решаващи икономически правила (вж. *решаващо икономическо правило*).

ПРАВИЛО Q (regulation Q) (в межд.) – ограничение върху банковата дейност в САЩ, с което са определени горни [неотнасящи се за *евробанките* (в межд.)] граници на *лихвените проценти* (в макр.), *изплащани* от американските банки по *срочните депозити* (в макр.) и по *спестовните влогове* (в макр.).

ПРАВИЛО ЗА ИКОНОМИЧЕСКА ДОПИРАТЕЛНОСТ (economic tangentialness principle) (в микроикономиката) – необходима предпоставка за постигането на оптимален потребителски избор (вж. *оптимален потребителски икономически избор [индивидуален]*). То съдържа три условия. **Първо**, оптималният потребителски избор се осъществява върху най-високата крива на икономическото безразличие (вж. *крива на индивидуалното продуктово полз-*

ностно потребителско икономическо безразличие), която е допирателна на бюджетната линия. **Второ**, в допирателната точка тази най-висока крива на безразличието остава извън бюджетното множество (което е ограничено от бюджетната линия и координатните оси). **Трето**, ако допирателната към бюджетната линия крива на безразличието е **строго-изпъкнала крива на индивидуалното продуктово полезно потребителско икономическо безразличие** (също), то тази крива на безразличието е допирателна към бюджетната линия в точката на оптималния потребителски избор (вж. *точка на оптималния потребителски икономически избор [индивидуален]*). Третото условие показва, че е необходимо да са налице **правилни потребителски предпочитания** (на които отговаря **правилна крива на индивидуалното продуктово полезно потребителско икономическо безразличие**, а последната е строго изпъкналата).

ПРАВИЛО ЗА ИКОНОМИЧЕСКО ДИСКРИМИНИРАНЕ (economic discrimination rule) – вж. *дискриминантна икономическа функция*.

ПРАВИЛО ЗА КВАДРАТНИЯ КОРЕН (square root rule) (в макр.) – въведено от Уйлям Баумол и Джеймс Тобин правило за определяне на *трансакционното търсене на пари* (в макр.), въздействие върху което оказва и *лихвения процент* (в макр.).

ПРАВИЛО ЗА НЕРАВЕНСТВОТО НА ИКОНОМИЧЕСКАТА КОХЕРЕНТНОСТ* (rule of the economic coherence inequality) – правило, на което се подчиняват икономическият коспектър и икономическият квадратурен спектър в *икономическия крос-спектрален анализ*. Изразява се в зависимостта

$$c^2(\omega) + q^2(\omega) \leq S_x(\omega) \cdot S_y(\omega),$$

където с $c(\omega)$ е означен **коспектърът на двумерния икономически процес*** (two-dimension economic process cospectre) [накратко – **икономически коспектър*** (economic cospectre)], а с $q(\omega)$ – **квадратурният спектър на двумерния икономически процес*** (quadraturical cospectre of two-dimension economic process) [накратко – **икономически квадратурен спектър*** (economic quadraturical cospectre)]. Вж. *крос-спектрален анализ в икономиката*.

ПРАВИЛО ЗА ПОСТОЯННИЯ ПРИРАСТ НА ПАРИЧНАТА МАСА (constant-money-growth-rate rule) (в макр.) – предложено от монетаристката школа на М. Фридман [вж. *монетаризъм* (в макр.)] правило за провеждане на предсказуема *парична политика* (в макр.), която трябва да се придържа към

постоянен растеж на *паричната маса (в макр.)* [на *агрегатното паричното предлагане (в макр.)* от *Федералната резервна система*], равен на дългосрочния темп на прираста на *реалния брутен национален продукт (в макр.)* (приблизително около 3% годишно).

ПРАВИЛО НА МАККИНЪН, Р., ЗА ИЗГЛАЖДАНЕ НА НАРАСТВАНЕТО НА ПАРИЧНАТА МАСА В МЕЖДУНАРОДЕН МАЩАБ (MacKinnon rule for international smooth monetary growth) (в межд.) – същото като *глобална цел на паричната политика на Р. МакКинън (в межд.)*.

ПРАВИЛО НА МНОЖИТЕЛИТЕ (multipliers rule) – вж. *задача на О. Болца*.

ПРАВИЛО НА ТИНБЕРГЕН, Я. (J. Tinbergen rule) (в межд.) – обосновано през 1952 г. от холандския икономист Ян *Тинберген* изискване, според което на *макроикономическата политика (в макр.)* са необходими толкова на брой инструменти, колкото цели за реализиране тя си е поставила. Вж. Ян *Тинберген*.

ПРАВИЛО НА ФРИДМАН, М., ЗА ИЗГЛАЖДАНЕ НА НАРАСТВАНЕТО НА ПАРИЧНАТА МАСА (Friedman rule for smooth monetary growth) (в межд.) – същото като *правило на М. Фридман за равномерния паричен растеж (в межд.)*.

ПРАВИЛО НА ФРИДМАН, М., ЗА РАВНОМЕРНИЯ ПАРИЧЕН РАСТЕЖ (Friedman rule for smooth monetary growth) (в межд.), **правило на М. Фридман за изглаждане на нарастването на паричната маса (в межд.)**, – обосновано от американския икономист Милтън *Фридман* правило, според което трябва да се провежда предсказуема *парична политика (в макр.)*, която да не индуцира *инфлация (в макр.)*. За целта е необходимо да се осигури постоянен растеж на *паричната маса (в макр.)* (около 3 % годишно), който да съответствува на относително постоянен дългосрочен темп на растежа на *брутния национален продукт (в макр.)* (също около 3 % годишно).

ПРАВИТЕЛСТВЕН ДЕФИЦИТ (government deficit) (в макр.) – отрицателен *нетен правителствен остатък (в макр.)*.

ПРАВИТЕЛСТВЕН ЕФЕКТ (government effect) (**ки**) – във:

вторичен правителствен ефект (в макр.);

първичен правителствен ефект (в макр.).

ПРАВИТЕЛСТВЕН ОСТАТЪК (government rest) (**ки**) – във:

нетен правителствен остатък (в макр.).

ПРАВИТЕЛСТВЕНА ЦЕННА КНИГА (government security) (в макр.) – емитирана от правителството *ценна книга (в макр.)* за финансиране на *държавния дълг (в макр.)* (без случаите на нова емисия на парични знаци). Налице е, когато държавната съкровищница продава правителствените ценни книги на *дилърите (в макр.)*.

ПРАВИТЕЛСТВЕНА ЦЕННА КНИГА (government security) (**ки**) – във:

вторичен пазар на правителствените ценни книги (в макр.);

правителствена ценна книга (в макр.).

ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ПОКУПКИ (government purchases) (в макр.) – същото като *правителствени покупки на блага и услуги (в макр.)*. Разходите за тях представляват *правителствените разходи за блага и услуги (в макр.)*.

ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ПОКУПКИ (government purchases) (**ки**) – във:

правителствени покупки (в макр.);

правителствени покупки на блага и услуги (в макр.).

ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ПОКУПКИ НА БЛАГА И УСЛУГИ (government purchases of goods and services) (в макр.) – част от *крайния продукт (в макр.)*, купуван от правителството и неговите институции за сметка на *държавния бюджет (в макр.)* в дадена страна за единица време (обикновено за една година). Те са функционална разновидност на *отделния разход за крайно потребление (в макр.)* и *съставна част на съвкупния разход за крайно потребление (в макр.)*. Същото е като *правителствени покупки (в макр.)*.

ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ПОСТЪПЛЕНИЯ (government receipts) (в макр.) – всички парични постъпления на правителствения сектор, обобщени на макроикономическо равнище. Включват *личните данъци и неданъчните постъпления* (personal tax and nontax receipts) (в макр.), *събраните данъци върху корпоративни печалби* (corporate profits tax accruals) (в макр.), *събраните косвени данъци и неданъчни плащания от бизнеса* (indirect business tax and nontax liability) (в макр.) и *вноските за социално осигуряване* (contributions for social insurance) (в макр.).

ПРАВИТЕЛСТВЕНИ РАЗХОДИ (government expenditures /spending/) (в макр.) – разходи на правителството за закупуване на *краен продукт (в макр.)* [за *правителствени покупки на блага и услуги (в макр.)*]; всички парични разходи на правителствения сектор. Те са функционална разновидност на *отделния разход за крайно потребление (в макр.)* и съставна част на *съвкупния разход за крайно потребление (в макр.)*. Включват *правителствените разходи за блага и услуги (в макр.)* [наричани *правителствени покупки (в макр.)*], **правителствените трансферни плащания** (government transfer payments) (в макр.), **нетните лихви за правителствени дялови вноски** (net interest government paid) (в макр.), **правителствените субсидии без текущия остатък за правителствените предприятия** (government subsidies less current surplus of government enterprises) (в макр.) и **дивидентите, получени от правителството** (dividends received by government) (в макр.).

ПРАВИТЕЛСТВЕНИ РАЗХОДИ (government expenditures /spending/) (**ки**) –
ВЪВ:

антинеутрална едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

антинеутрална комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);

антинеутрална политика на правителствените разходи (в макр.);

едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

експанзивна политика на правителствените разходи (в макр.) (същото като експанзионистична политика на правителствените разходи (в макр.));

експанзионистична едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

експанзионистична комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);

експанзионистична политика на правителствените разходи (в макр.);

експанзионистично облигационно финансиране на правителствените разходи (в межд.);

експанзионистично облигационно финансиране на правителствените разходи при непълна заменяемост на ценните книги и при нулеви относителни статични валутнокурсони очаквания (в межд.);

експанзионистично облигационно финансиране на правителствените разходи при непълна заменяемост на ценните книги и при нулеви относителни

статични валутнокурсони очаквания и обезценяване на местната валута (в межд.);

експанзионистично облигационно финансиране на правителствените разходи при непълна заменяемост на ценните книги и при нулеви относителни статични валутнокурсони очаквания и поскъпване на местната валута (в межд.);

инвестиционно-бюджетен мултипликатор на автономното продуктово търсене с включени правителствени разходи (в макр.);

инжекции с включени правителствени разходи (в макр.);

комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);

крива на правителствените разходи (в макр.) (същото като крива на правителственото търсене (в макр.));

мултипликатор на правителствените разходи (в макр.);

мултипликационен ефект на правителствените разходи (в макр.);

неутрална едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

неутрална комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);

неутрална политика на правителствените разходи (в макр.);

неутрални правителствени разходи (в межд.);

облигационно финансиране на правителствените разходи (в межд.);

парично финансиране на правителствените разходи (в межд.);

парично финансиране на правителствените разходи при непълна заменяемост на ценните книги и при нулеви относителни статични валутнокурсони очаквания (в межд.);

политика на правителствените разходи (в макр.);

правителствени разходи (в макр.);

правителствени разходи за блага и услуги (в макр.);

разширени инжекции с включени правителствени разходи (в макр.);

рестриктивна едностранна политика на правителствените разходи (в макр.);

рестриктивна комбинирана политика на правителствените разходи (в макр.);

рестриктивна политика на правителствените разходи (в макр.);

рестриктивно облигационно финансиране на правителствените разходи при непълна заменяемост на ценните книги и при нулеви относителни ста-

тични валутнокурсови очаквания и поскъпване на местната валута (в межд.);

рестриктивно облигационно финансиране на правителствените разходи (в межд.);

рестриктивно облигационно финансиране на правителствените разходи при непълна заменяемост на ценните книги и при нулеви относителни статични валутнокурсови очаквания (в межд.);

рестриктивно облигационно финансиране на правителствените разходи при непълна заменяемост на ценните книги и при нулеви относителни статични валутнокурсови очаквания и обезценяване на местната валута (в межд.);

чувствителност на brutния вътрешен продукт към политиката на правителствените разходи (в макр.).

ПРАВИТЕЛСТВЕНИ РАЗХОДИ ЗА БЛАГА И УСЛУГИ (government expenditures of goods and services) (в макр.) – правителствени разходи (в макр.) за извършване на правителствени покупки на блага и услуги (в макр.).

ПРАВИТЕЛСТВЕНО ПРЕВИШЕНИЕ (government surplus) (в макр.) – положителен нетен правителствен остатък (в макр.). Същото като **правителствен суфицит** (government suficit) (в макр.).

ПРАВИТЕЛСТВЕНО СПЕСТЯВАНЕ (government saving) (в макр.) – същото като нетен правителствен остатък (в макр.).

ПРАВИТЕЛСТВЕНО ТЪРСЕНЕ (government demand) (в макр.) – търсене на краен продукт (в макр.) на продуктовия пазар (в макр.), обусловено от равнището на правителствения разход (в макр.). То е един от елементите на агрегатното продуктово търсене (в макр.).

ПРАВО ДИСКРЕТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕОБРАЗОВАНИЕ НА ЛАПЛАС, П.* (Laplace direct discrete economic transfoation) – вж. **дискретно икономическо преобразование на П. Лаплас**.

ПРАВОЛИНЕЙНА ГРАНИЦА НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (straight-linear production possibilites frontier) (в межд.) – граница на производствените възможности (в межд.) с постоянен отрицателен наклон към координатните оси. При пазарно равновесие е линия на условията на търговията (в межд.).

ПРАВОЪГЪЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПОВРЕМЕНЕН ПРОЗОРЕЦ (orthogonal economic time window) – вж. *повременен прозорец в икономиката*.

ПРАВОЪГЪЛНА ДИАГРАМА НА ЕДЖУЪРТ, Ф., И БОУЛИ, А. (Edgeworth and Bowley orthogonal diagram box) (**ки**) – във:

потребителна правоъгълна диаграма на Еджуърт, Ф., и Боули, А. (в микр.).

ПРАВОЪГЪЛНА МАТРИЦА (rectangular matrix) (**ки**) – във:

скелетно разлагане на правоъгълна матрица (вж. задача за аналитично конструиране на икономически регулатори).

ПРАГ НА НЕВЪЗМОЖНОТО В ИКОНОМИКАТА* (impossible threshold in economy) (*) – значение на *икономическа вероятност* да се осъществи определено *икономическо събитие*, която е толкова малка (в т.ч. и равна на нула), че е сигурно, че събитието никога няма възникне. Ненулевият праг на невъзможното в икономиката е толкова пренебрежимо малък, че теоретично се възприема като равен на нула.

ПРАЗНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО* (empty economic set) – вж. *икономическо множество*.

ПРАЗНО МНОЖЕСТВО (empty set) – *множество*, означавано с \emptyset , което не притежава нито един елемент. Положение, при което нито един елемент не притежава характеристикното свойство на даденото множество. То е подмножество на всяко множество, в т.ч. и на всяко *икономическо множество*. Вж. и *теория на множествата*.

ПРАЙС МЕЙКЪРС ФИРМА (price makers firm) (в микр.) – несъвършена *пазарна структура (в микр.)* [*несъвършена фирма (в микр.)*], която преобладаващо въздейства върху формирането на *цената* при даден пазар, т.е. диктува нейното образуване. Най-типичен случай на прайс мейкърс фирма е *монополът (в микр.)*. Вж. *прайс тейкърс фирма (в микр.)*.

ПРАЙС ТЕЙКЪРС ФИРМА (price takers firm) (в микр.) – *съвършена фирма* (perfect firms) (фирма при съвършена конкуренция), която приема *пазарната цена* на нейния *икономически продукт* като формирана от *продуктовия пазар (в микр.)*, като независима от самата нея. Вж. *прайс мейкърс фирма (в микр.)*.

ПРАКСЕОЛОГИЯ (pracseology) (**кд**) – във:

икономическа праксеология (вж. *икономическа наука*).

ПРАКТИКА (practice) (**кд**) – във:

икономическа практика.